

עיר וקדיש מזו שמיא נחית

ט"ז תשכ"ח מפ"י זרעו

ספר
זוהר תהלים
מחולק לשנתיים

חלק א'

בוזוהר דא יפקון מזן גלותא

והמשכילים יזהרו כזוהר הרקיע

חוברת מספר 194

כסלו שנת תש"ע לפ"ק - עידה"ק בית שמש תובכ"א

ספר זוהר תהלים השלים "בנאות ד'ש'א"

[ר"ת: א'מרות ד'וד ש'מעון]

חלק א'

והוא: מזמורי תהלים עם זוהר הקדוש בלשון הקדש על כל פרק ופרק
והונה עליו הסגלות המיוחדות מספר שמוש תהלים

א. מחלק ללמוד חדשי, [לסיים מידי חדש בחדשו].

ב. לימות השנה, [לסיים בשנה אחת].

ג. מחלק ללמוד דף היומי עם למוד דף היומי גמרא, ודף היומי זוהר הקדוש.

הלומד זוהר הקדוש עם תהלים שומעים בשמים את התהלים, שמע ישראל והתפלות שהוא מתפלל (תיקו"ז
ת"מ"ג), דאפילו ישראל מתפלליו ואומרים שמע ישראל, דאיהו קודשא בריך הוא אין עונה אותם וכו', וזה ה-
תעודת ז'הות בשמים, ראשי תבות "ת'הלים זוהר" שמי שלומד זהר שומעים את התהלים, התפלות, והשמע
ישראל, (הגד"א בתיקו"ז תקון מ"ג). ובשואה האמה רחמנא ליצלן שרדו לחיים אלו שהיו רגילים לומר כל
יום פתח אליהו ז"ל בעל פה קדם התפלה, וראו בעליל שכחו גדול מאד (עדות בניעקב). ובכמה דקות שאומר
תפלות אלו יכול להפך הכל לטובה ולהיות מבני עליה, לזכות ל"עין לא ראתה אלקים זולתה יעשה למחבה
לו", ויטהר נשמתו ויזכה למעלות עליונות פיזוע מדברי האר"ז"ל.

ובלי שום ספק אם כל היהודים מנער ועד זקן ובפרט תינוקות של בית רבן בהבל פיהם הטהור יאמרו פתח
אליהו כל יום, נזכה לפתח את השער לאליהו הנביא זכור לטוב שיבוא ויבשרנו, ותבא יבוא משיח צדקנו
ויגאלנו, ברחמים במהרה בימינו אמן כן יהי רצון.

ובזה מקימים רצון התנא האלקי, בדאמר רבי שמעון (גיטין ס"ז): "בני שנו מדותי" - למדו תורת, וכחו גדול,
כמו שאמר: יבולני לפטור את כל העולם מן הדין. (סכה מה:). אמר רבי שמעון: אנו קיומי העולמות. (ח"ג,
קב"ח.). ומכאן מוסר השכל לכל אלו שהולכים לעיונו הקדוש במירון ואומרים תהלים לבד בלי למוד זוה"ק
[הוא עם הארץ, או שוטה, או דרדעי או ערב רב, וקלפת עמלק וטוב היה לו שלא נברא בעולם (זוה"ק, מהרח"ו,
כסא מקד, הגד"א) שאינו מאמין בדברי התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי ע"ה] ולא שומעים התפלות שלהם.
וכל היהודים הנשרים לומדים זוהר עם תהלים וקוראים בקול גדול, אחי ורעי בואו נתאחד בדבר גדול וקדוש זה!
ועל ידי למוד הזוהר הקדוש יחד עם התהלים נצצל מכל גזרות קשות ורעות שלא תוכלנה לשלוט על עם
ישראל. ונזכה במהרה לביאת משיח צדקנו ברחמים, אמן.

יצא לאור בס"ד ז' ניסן ה'תשע"ד

מפעל הזוהר העולמי סניף בת ים 0527-651911

* הלומד זוהר תהלים הנקרא "בנאות דשא" מחבר קוב"ה ושכינתיה, וזוכה לנאות דשא הוא גן עדן העליון כמבואר בזוהר
(תרומה דף קע"א).

קנייני בנייה ויגישורה בעלה ויהללה
פ"נ

הרבנית הצדקנית משכלת במעשיה
תמימה במעלותיה ובנועם מידותיה
אצילה וצנועה בהנהגותיה
מצויינת באמונת אומן כל ימיה
זאת החדירה בקדושה ובטהרה ככל צאצאיה

מרת טויבא ע"ה

בת הרה"ח

מוהר"ר חיים אליהו ביטמאן זצ"ל
מגזע הגר"א ואחיו בעל מעלות התורה התו"ט והש"ך ובעל קונטרס הספיקות זצ"ל

מחברתו הטהורה של כ"ק אדמו"ר
רבי שלום יהודה גראס שליט"א מהאלמין

מזמורי תהלים עם פירושיהם בכוונה
היו שגורים תמיד על לשונה
רב חילה במידת הוותרנות להרבות שלום
וביותר בהבלגתה על עלבונה
תורת חסד במעונה, נדכאים ושבורי לב
אכלו ושבעו על שולחנה
טוב פעולותיה ואצילות מידותיה וכיבוד הוריה
היו לאות ולמופת ולתפארה
ויהללו בשערים מעשיה בדביקותה בעוז
בדרך רבוה"ק המסורה
ידיה שלחה לאביון ולעני פרשה כפה
בחום ובמסירות אין קץ גידלה וחינכה
דור ישרים להאדירה
את יגונה וסבלה הרב קיבלה בדומיה
למען כבוד שמו בגבורה
עמדה לעזר ימין בעלה בכל לבבה
בעבור יוכל לעסוק בעבוה"ק בתדירה
העתירה שפכה לבה ונפשה מול קונה
זכתה לראות מרביצי תורה כשאיפתה הטהורה

הזדככה ביסורים קשים והשיבה נשמתה ליוצרה בת שבעים שנה
ביום ב' בהעלותך י"א סיון תשע"ג לפ"ק
ת נ צ ב"ה

שם אמה אלטע יוטא

הספר הקדוש הזה נדפס לטובת נשמת הרבנית מרת טויבא בת רבי חיים אליהו ע"ה ת.נ.צ.ב.ה.

פֶּתַח הַשֵּׁעַר

כתב המרח"ו זי"ע, מה שאמר הנביא ירמיהו (ד' כ"ד), "וְכָל הַגְּבֻעוֹת הַתְּקַלְקְלוּ" אלו הבחורים התלמידים הקטנים שרואים את מלמדיהם שאינם רוצים ללמוד זה"ק ותורת הסוד, על כן גבועות אלו נתקלקלו ולבם שרש פורה ראש ולענה ועלתה בהם חלודת טיט ורפש לכפור בחכמת האמת ... ואין ספק כי לא יהיה להם חלק בעולם הבא כנזכר בזהר. ועוד כתב שם, כי הכל תלוי בעסק החכמה הזאת, ומניעתנו מלהתעסק בה היא גורמת אחר ועכוב בנין בית מקדשנו ותפארתנו המקנה ונקרא "הדר הכרמל", כמו שאמר הכתוב (שיר השירים ז' ו'): "ראשך עליך ככרמל" ... כי אין לו להקדוש ברוך הוא קורת רוח בעולמו, אלא כאשר עוסקים בחכמה זו.

רואים שקדי לזכות ליראת שמים טהורה, שידע שפלות עצמו, מקרחים ללמוד זוהר הקדוש, ובכך נצלים מקלקולים וכפירות, וזוכים להכיר גדלות הבורא יתברך שמו, וכאשר כל ישראל יעסקו בלימוד הזהר הקדוש מיד נגאלים וניצלים מחבלי משיתח. וכל עקר ביאת האדם לעולם הזה הוא כדי שילמד את הלימוד הקדוש הזה. ובאמת כבר הרעיא מהימנא [הוא משה רבנו ע"ה] מצוה אותנו ללמוד זוהר הקדוש דווקא, כי תורת הרשב"י מאיר עד סוף הדורות, וצריך ללמוד ללא הפסק ולא לתת מנוחה לקדוש ברוך הוא עד שיגאלנו (זוהר פנחס ר"ט).

אין מי שיעזר למשה להוציא השכינה מגלותה

וכתוב בזהר (בראשית כ"ח עמוד ב'): ובגין דא משה לא מית ואדם אתקרי איהו. ובגיניה אתמר בגלותא בתנאה, ולאדם לא מצא עזר אלא כלהו כנגדו. וכן עמודא דאמצעייתא אתמר ביה ולאדם לא מצא עזר דאפיק שכינתיה מן גלותא, הדא הוא דכתיב (שמות ב') "ויפן כה וכה וירא כי אין איש". ומשה איהו בדיוקניה ממש, דאתמר ביה "לא מצא עזר כנגדו".

[באור: ולכן משה לא מת, והוא נקרא אדם, ובגללו נאמר בגלות האחרונה, ולאדם לא מצא עזר, אלא כלם כנגדו. וכן נאמר בעמוד האמצעי, ולאדם לא מצא עזר, שיוציא שכינה מהגלות. זהו שכתוב (שמות ב') "ויפן כה וכה וירא כי אין איש". ומשה הוא בדמותו ממש, שנאמר בו לא מצא עזר כנגדו].

אין מי שיעזר לז"א להוציא שכינתו מן הגלות

ובאר במקדש מלך: וממשיך רבי שמעון בר יוחאי לבאר, שהבחינה של משה רבינו אינה זזה מן השכינה בגלות, ועל זה נאמר בגלות האחרונה, שהקדוש ברוך

הוא, לא מצא תלמידי חכמים שיהיו עזר למשה בגלות, אלא כלם נחשבים כאלו הם כנגדו, לפי שאינם עוסקים בסודות התורה, לסייע לתקון השכינה. ונאמר בו, ולאדם לא מצא עזר כנגדו, פרוש לא מצא הקדוש ברוך הוא מי שיעזר לזעיר אנפין, להוציא את שכינתו מן הגלות.

ענין זה של גזרות התורה שהיו בעוונותינו הרבים מאין יצאו, כי אין דבר בלא שרש. וסוד זה "זאת חקת התורה" ותרגומו 'דא גזירת אורייתא'

וּנְצִיג גַם כֵּן עוֹד מִדְּבַרֵי הַרְמַח"ל: (אגרת פ"ו) (למהר"י בסאו):

וְזֶה לְשׁוֹנוֹ... עֲנִין זֶה שֶׁל גְּזֵרוֹת הַתּוֹרָה שֶׁהֵיוּ בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים מֵאִין יֵצְאוּ, כִּי אֵין דְּבַר בְּלֹא שֶׁרֶשׁ. וְסוּד זֶה "זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה" וְתִרְגוּמוֹ 'דָּא גְזִירַת אִוְרִיתָא', וְנוֹדַע שְׂכָאן נִרְמַז עֲנִין זֶה. וְסוּד הַדְּבַר הוּא מִמֶּשׁ עֲנִין הַפֶּרָה הָאֲדָמָה, שֶׁהַשְּׂכִינָה מוֹסְרַת עֲצָמָה לְשֶׁרֶפֶת הַדִּין הַחֹזֵק לְהַצִּיל אֶת יִשְׂרָאֵל, וְהִיא הַנִּתְנַת לְטַהֲרַת טַמְאִים שְׂאִין לָהֶם טַהֲרָה אֲלֵא הִיא. הֵם הַנְּטַמְאִים בְּטַמְאָה הַיּוֹתֵר תְּקִיפָה - דְּהֵינּוּ טַמְאֵת מַת, שְׁלֹכּוּ אֵין לָהֶם תְּקוּן אֲלֵא זֶה... וְהָאֲמַת, כִּי הִגְדֵר לָזֶה הוּא שֶׁיְהִיוּ יִשְׂרָאֵל מְמִיתִים עֲצָמָם עַל דְּבַרֵי תּוֹרָה, וְלָכֵן נֵאֱמַר "זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֵהָל" כְּמוֹ שֶׁדִּרְשׁוּ ז"ל. וְעַל כֵּן הוֹשֵׁם זֶה הַפְּסוּק לְדַרְשׁ כֵּן בְּפֶרֶשׁה זֹאת וְלֹא בְּפֶרֶשׁה אַחֲרָת... וְעַתָּה אָמַת הוּא וְדָאֵי, שְׂקֻטְרוּג גְּדוּל נִתְעוֹרֵר עַל יִשְׂרָאֵל וְהִיתָה צְרִיכָה הַתּוֹרָה לְמַסֵּר עַל יִשְׂרָאֵל ח"ו אֶפְּלוּ לְשֶׁרֶפָה, לֹא תַעֲלֶה וְלֹא תָבוֹא... וְהָאֲמַת, כִּי בְּמִקּוּמוֹת הָאֵלֶּה הֵיוּ יְדוּעַ מַה שֶׁנִּכְתַּב בְּזוֹהַר הַקְּדוּשׁ, שֶׁבְּאֲמָצְעוֹת סֵפֶר הַזוֹהַר אֶפְשֵׁר לְזַכּוֹת לְצֵאת מֵהַגְּלוּת בְּרַחֲמִים, דְּהֵינּוּ לְלֹא יִסּוּרֵי חֲבַלֵי מְשִׁיחַ.

וּבְסִפְרוֹ אֲדִיר בְּמָרוֹם (אֲדָרָא רַבָּא) "תִּנְיָא אָמַר ר' שְׁמַעוֹן לְחֻבְרַיָּא עַד אֵימַת נְתִיב בְּקִיָּמָא דְּחַד סַמְכָא" מִן הַתְּקוּנִים הַגְּדוּלִים שֶׁנִּתְקַנּוּ בְּעוֹלָם הֵיךְ סֵפֶר הַזוֹהַר... (זוהר נשא קכ"ד): וּבְגַלְל שְׁעֵתִידִים יִשְׂרָאֵל לְטַעַם מַעֲפָ חַיִּים שֶׁהוּא סֵפֶר הַזוֹהַר הַזֶּה, יֵצְאוּ בְּזִכּוֹתָ מֵהַגְּלוּת בְּרַחֲמִים... וְנִמְצָא שְׁבָרִיחַת רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּר יוֹחָאֵי עֲשֵׂתָה עֲנִין הַתְּבָה, שֶׁבְּסוּדָה נַעֲשֶׂה הַזוֹהַר, אֲשֶׁר בּוֹ נִכְלְלוּ כָּל הַשְּׂשִׁים רַבּוֹא נִשְׁמַתִּין, כְּמִזְכֵּר בְּתַקּוּנִים. וְאֵז נִחְשָׁב זֶה לְבָרִיחָה כְּלָלִית לְכָל יִשְׂרָאֵל, עַד שֶׁבְּסוּף הַיָּמִים לֹא יֵצְטָרֵף אֲלֵא יֵצִיאָה. וְזֶהוּ שֶׁנֵּאֱמַר (ישעיה נב. יב): "כִּי לֹא בְּחַפְזוֹן תִּצְאוּ, וּבְמִנוּסָה לֹא תִלְכוּן, כִּי הוֹלֵךְ לְפָנֶיכֶם ה' וּמֵאֲסַפְכֶם אֶלְקֵי יִשְׂרָאֵל"... וְהָאֲמַת, כִּי סֵפֶר הַזוֹהַר נִשְׂאָר אַחֲרָיו (אחרי רשב"י) לְבָרְכָה, שֶׁכָּל מִי שֶׁיִּתְדַבֵּק בּוֹ נִקְרָא שְׁבוּרַח מִן הַסְּטָרָא אַחֲרָא, עַד שֶׁלֹּא יֵצְטָרֵף לוֹ (בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים) אֲלֵא יֵצִיאָה. וְאוֹדִיעֵךְ מַה תּוֹעֲלַת נִמְצָא בָּזֶה. וְהָאֲמַת כִּי תוֹעֲלַת גְּדוּל הוּא, כִּי הוּא הַצְּלָה מִחֲבַלֵי מְשִׁיחַ... וְעַל כֵּן גַּם בְּרִיחַת מֹשֶׁה וְרַשְׁב"י הֵיוּ עַל יְדֵי הַגְּזֵרָה. וְכִיּוֹן שֶׁבְּבָרִיחָה זֹאת נַעֲשֶׂה סֵפֶר הַזוֹהַר, הִנֵּה כָּבֵר עֲנִין הַתְּבָה קִים וְעוֹמֵד לְכָל מִי שֶׁיִּזְדַּמֵּן אֲלָיו, דְּהֵינּוּ: הַנְּדַבֵּק בְּסֵפֶר הַזוֹהַר כָּבֵר מִגִּיעַ לְ"אֵימָא" וְיֵצֵא מִן הַסְּטָרָא אַחֲרָא, וְאֵין צְרִיף לוֹ חֲבַלֵי מְשִׁיחַ, כְּמִזְכֵּר בְּרַעֲיָא מֵהֵימְנָא פְּרִשְׁתָּ נְשָׂא, בְּעִנִּין שֶׁהִבְאֵתִי לְמַעֲלָה בְּתַחֲלָה. וְהִנֵּה, עִם כָּל זֶה, לֹא נִתְגַּלָּה הַזוֹהַר אֲלֵא בְּזִמְנֵן הַרְבֵּה אַחֲרֵי הַעֲשׂוֹתוֹ, כִּי הֲלֹא הַפְּעֻלָּה הַזֹּאת אֵינָה צְרִיכָה לְהִמְצָא אֲלֵא בְּזִמְנָה, פְּרוּשׁ: שֶׁיִּבְרַחוּ יִשְׂרָאֵל בְּסוּד הַזוֹהַר

הזה, כי פעלתו אינו אלא בסוף יומיא בדרך דמלכא משיחא (בסוף הימים, בדרורו של מלך המשיח), עכ"ל"ק.

דור שבן דוד בא, חכמת האמת - הכל ילמדו בה כמו שלומדים תהלים

הרי אנחנו רואים כי בזה תלוי כל גאולתינו ופדות נפשנו, וכמו שאמר מרן הרי"ח הטוב ברוח קדשו לפני למעלה ממאה שנה - **כי לעתיד הכל ילמדו בה [בחכמת האמת] כמו שלומדים תהלים.**

אמרו ח"ל (סנהדרין צז): **דור שבן דוד בא, האמת תהא נעדרת, ובאר שם בספר בנייהו בן יהיזע** [למרן הרי"ח הטוב זי"ע] **וזל"ק: והאמת נעדרת, כלומר חכמת האמת הוא חלק הסוד, תרבה, והעוסקים יהיו עדרים עדרים בלמוד הקבלה. אי נמי, עתה (בזמנו לפני למעלה ממאה שנה), יש אנשים פרטיים לומדים קבלה, כל אחד בקרן זוית בסתר, אבל לעתיד, הכל ילמדו בה כמו שלומדים תהלים, ותמצאם עדרים עדרים בבית המדרש. עכ"ל"ק. ובה זכינו שראים שנתקימה נבואתו בדרגו ממש.**

הלומד את האדרא הרשב"י בא מעטר ויושב כמלך בראש

כמו שכתוב הצה"ק המקבל רבי אברהם אזולאי זיע"א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי, **בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשכנא"** (שגפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), **וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתעטר" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגוון, עד כאן לשון קדשו. האם יש שמחה גדולה מזו בודאי שכדאי לעשות סעודת מצוה. ואין שום ספק כאשר יבקש כל בקשה שהוא, בזכות הלמוד בזוה"ק, יזכה שתתקבל תפלתו. כמו שמבאר בכתבי האר"י מוכבא (שער הפסוקים - ספר שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח'ברים מ'קשיבים ל'קולך השמיעני, הוא חמלה, כמו שדדשו בזוהר בפרשת שמות, על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה. (ספר זכותיה דרשב"י)**

ועתה בכל רגע ובכל מקום שתלמדו זוהר תהלים מתקשרים ומתחברים לנשמות הרשב"י ודוד המלך ע"ה, וזוכים לישועות נפלאות נסים מעל הטבע (הרמ"ז), ובודאי הרשב"י ודוד המלך ע"ה יכירו לכם טובה ותושפעו ממקור הברכות, שהזוה"ק מגן ומציל מכל הצרות ומונע פגועים ואסונות. **וכל מי שעניניו בראשו ועדיו בר דעה, רוצי ויחטוף ויאחז באילן החיים האמתיים.**

אחינו כל בית ישראל - הביאו ברכה אל ביתכם ובכל רגע תוכלו להתקשר לנשמת הרשב"י - ובודאי הרשב"י זי"ע יכיר לכם טובה ותושפעו ממקור הברכות, שכידוע שהזהר הקדוש מגן ומציל מכל הצרות ומונע פגועים ואסונות - ובפרט בדר האחרון הזה שמצפים כבר בכליון עינים לגאולה השלימה - וכבר הבטיח הרע"א מהימנא: **"בספרא דא יפקון מן גלותא ברחמי"** אשר על כן אחינו הסהורים חושו

וְהִצִּילוּ אֶת עַם יִשְׂרָאֵל לְהַדְבִּק בְּלִימוּד הַזֹּהָר הַקָּדוֹשׁ, וּבְדַאי הַמְּשִׁיחַ וְהַרְשָׁב"י, יִמְלִיצוּ טוֹב בְּמִרוּמֵי, עַל כָּל הַלּוֹמְדִים, וְנוֹשֵׁעַ תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים כּוֹלְנוּ לְ-הַ מְצַפִּים.

זֶה הַדְּבָר שֶׁבּוֹ תִּלּוּי כָּל גְּאוּלְתֵינוּ וּפְדוּת נַפְשֵנוּ

על כֵּן, יְהוּדִים יְקָרִים, תִּנּוּ לְמוֹד לְשֵׁם שְׁמַיִם, הַקָּרִיבֵנוּ מִדְּקוּתֵיכֶם לְמַעַן הַשְׁכִּינָה הַקָּדוֹשָׁה, לְעִשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ, לְגֵרָם לְפְדוּת נַפְשֵנוּ, וְנִלְוֶה כְּלָנוּ כְּאַחַד יַחַד לְקַבֵּל אֶת אֵוֶר פְּנֵי מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

זוהר זהיו לאחדים

הקדמה לספר זוהר תהלים

בזה תלוי כל גאולתינו ופדות נפשנו

לְתַבְרַךְ ה' וְיִתְנַשֵּׂא הָאָדוֹן, אֲלֵקֵי הָעֲלִיּוֹנִים לְפָארוֹ הַתְּחַתּוֹנִים, אֲשֶׁר דָּוִד נִאֶמַן לְרָאוֹ וַיִּשְׁמַחוּ. וְאוֹדָה אֶת ה' בְּתוֹךְ קֹהֵל וְעֵדָה שֶׁהִחֲנִי וְהִגִּיעֲנִי לְרָאוֹת אֶת סֵפֶר "זוהר תהלים" על מעלת אמירת תהלים וזוהר, תמידים כסדרם לטהרת הלב ולהתם כל פשע, ובזה יתעוררו ויתלהבו הלבבות ברשפי אש שלהבת י-ה אהבת ה' יתברך שמו לעד, כי בזה תלוי כל גאולתינו ופדות נפשנו, כמו שאמר מרן הר"ח הטוב ברוח קדשו לפני למעלה ממאה שנה - כי לעתיד הכל ילמדו בה [בחכמת האמת] כמו שלומדים תהלים.

אמרו חז"ל (סנהדרין צז): דור שבן דוד בא, האמת תהא נעדרת, וביאר שם בספר בניהו בן יהוידע [למרן הר"ח הטוב זי"ע] וזל"ק: והאמת נעדרת, כלומר חכמת האמת הוא חלק הסוד, תרבה, והעוסקים יהיו עדרים עדרים בלימוד הקבלה. אי נמי, עתה (בזמנו לפני למעלה ממאה שנה), יש אנשים פרטיים לומדים קבלה, כל אחד בקרן זוית בסתר, אבל לעתיד, הכל ילמדו בה כמו שלומדים תהלים, ותמצאם עדרים עדרים בבית המדרש. עכ"ל. וב"ה זכינו שרואים שנתקיימה נבואתו בדורנו ממש.

זאת ועוד נתקיים פסקו שכתב לכל ישראל, וזל"ק: מִזְמַן אֲשֶׁר הִצִּיץ וַיִּרַח אוֹר יְקָרוֹת שֶׁל שְׁנֵי מְאוֹרוֹת הַגְּדוֹלִים סֵפֶר הַתְּקוּנִים וְסֵפֶר הַזְּהַר קִיְמוּ וְקָבְלוּ הַיְהוּדִים קֹהֵל עֵדַת יִשְׂרָאֵל לְהַחֲזִיק בְּלִמּוּד הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַתְּקוּנִים וְהַזְּהַר יְחִיד וְרַבִּים מְנַעַר וְעַד זְקוּן, וְהִגָּם דָּאִין לְאֵל יָדָם לְהַשִּׁיג וּלְהַבִּין סוּד אֲמֵרוֹת טְהוֹרוֹת שֶׁבְּסִפְרֵי הַקְּדוֹשִׁים הָאֵלֶּה אֵף עַל פִּי כֹן שׁוֹתִים בְּצִמָּא אֶת דְּבָרֵיהֶם וּמִתְלַבְּיִין בְּקוֹרֵי אֶתְנָן מְאֹד מְאֹד. (רַבְּנּוּ יוֹסֵף חַיִּים, הַבֵּן אִישׁ חַי, בְּהַקְדַּמַת הַתְּקוּנִים בְּנִיחָו).

וכתב בספר שבחי הר"ן מברסלב (אות יט), וזל"ק: בבואם למערת רבי שמעון בן יוחאי אזי בני הנעורים עסקו בתפלה ובלימוד זהר כאשר פקד עליהם הוא זכרונו לברכה, וממנו לא ראו שום דבר, רק היה שמח עד מאד. ובכל עת בא אצל האישי שהיה עמו ואמר לו: אשריך וכו', ובליילה הלך מחדר לחדר, והזהיר אותם לומר זהר וכו' וכיוצא, והוא בעצמו לא אמר כלום, רק היה הולך ומנגן בעצמו והיה בשמחה גדולה עד אור היום, וכשהאיר היום עמד בטלית ותפליו והתפלל כמה שעות, עכ"ל.

ורבנו הקדוש יצחק איזיק יחיאל ספרין מקומרנה, כתב בספרו נוצר חסד, (פרק ד' משנה כ'), וז"ל: ק: ולו עמי שומע לי בדור הזה שהמינות גובר היו לומדין עם תינוק בן תשעה שנים ספר הזה והתקונים להגות בהם והיה יראת חטאו קודמת לחכמתו ויתקים. וכך היה רוכש יראת שמים במקום חכמה חיצונית.

למוד ספר הזהר נשגב מאד, אפלו אם שונה בו שגיאות הרבה הוא חשוב לפני הקדוש ברוך הוא ודומה לתינוק קטן שאינו יודע דבר ומדבר חציין של תבות בלעגי שפה, ואביו ואמו יצחקו לו ישמחו לקולו, כך יושב בשמים ישחק וישמח אפלו אין דעתו משגת

למוד ספר הזהר נשגב מאד לטהר ולקדש הנפש, ואפלו אי לא ידע מאי קאמר ושונה בו שגיאות הרבה הוא חשוב לפני הקדוש ברוך הוא כדכתיב (שיר השירים א, ד) ודגלו עלי אהבה וכו', הא למה הדבר דומה, לתינוק קטן שאינו יודע דבר ומדבר חציין של תבות בלעגי שפה, ואביו ואמו יצחקו לו ישמחו לקולו, כך יושב בשמים ישחק וישמח כשהאיש הישראלי יש לו חבה בתורה ורוצה ללמוד אף אין דעתו משגת. (פלא יועץ, ערך זהר)

נערים קטנים ילמדו מסוד השם

רבי שמעון בן יוחאי בעצמו אמר, שנערים קטנים ילמדו מסוד השם. (אור החמה)

כל אחינו בית ישראל יקבעו למוד בספר הזהר הקדוש יחד עשיר ואביון קטן וגדול שם הוא

הבה נקוה כי באפן כזה כל אחינו בית ישראל יקבעו למוד בספר הזהר הקדוש יחד עשיר ואביון קטן וגדול שם הוא. (הקדמת הרבנים לזהר דפוס גרבה)

מה טוב ומה נעים אם ישתדלו לקבע חבורות ללמוד הזהר בפרט לעת כזאת אשר ניצוצי הגאולה החלו לפרח עלינו להשתדל בלמוד הקדוש הזה המסגל לביאת משיח צדקנו

ומה טוב ומה נעים אם ישתדלו לקבע חבורות ללמוד הזהר ובפרט לעת כזאת אשר ניצוצי הגאולה החלו לפרח עלינו להשתדל בלמוד הקדוש הזה המסגל לביאת משיח צדקנו כפאשר דבר בקדשו אליהו הנביא זכור לטוב לרעיא מהימנא דבהאי ספר הזהר יתפרקו מן גלותא וביה יפקו מן גלותא. והשם יחיש גאלתנו בביאת משיח צדקנו בעגלא ובזמן קריב במהרה בימינו אמן. (הקדמת הרבנים לזהר דפוס גרבה)

כָּל יִשְׂרָאֵל מְחִיבִים לְלַמֵּד בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה שֶׁל רִשְׁבִי, אֶחָד גָּאוֹן, אֶחָד רַב גָּדוֹל, אֶחָד חָכָם, אֶחָד הַמוֹן, אֶחָד קָטָן שֶׁהֵגִיעַ לְחַנוּף

אֲשֶׁר עַל כּוֹן כָּל יִשְׂרָאֵל מְחִיבִים לְלַמֵּד בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה שֶׁל רִשְׁבִי, אֶחָד גָּאוֹן, אֶחָד רַב גָּדוֹל, אֶחָד חָכָם, אֶחָד הַמוֹן, אֶחָד קָטָן שֶׁהֵגִיעַ לְחַנוּף, בְּעֵתִים מְזַמְנִים וּמְכַשְׂרִים אֲשֶׁר הֵמָּה מְסַדְרִים דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ מֵרֵאשִׁית חֲדָשׁ אֶלּוּל עַד מִנְחַת יוֹם הַכַּפּוּרִים נֶחְתָּם עַת עֲקֻדָּת יִצְחָק לְקֶרֶב הַגָּאֲלָה וַיְהִי נִצּוּלִים מִכָּל פְּגָעִים רָעִים.

(תקוני זוהר, כגו הירק הקדמת המחבר)

מְקַטְנִים עַד גְּדוֹלִים חִיבִים לְלַמֵּד זֶהר הַקְּדוֹשׁ

הַתּוֹרָה נִתְּנָה לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד בְּכַדִּי שְׁכֵלֶם יוֹדְעִים מְקַטְנִים עַד גְּדוֹלִים דַּעַת הַשֵּׁם, וְגַם מְצִינּוֹ בְּהַרְבֵּה סִפְרֵי מְקַבְּלִים שֶׁמְזַהְרִים עַל לְמוּד חֲכָמָה זֹ שְׁכָל אָדָם חִיב לְלַמֵּד אוֹתָהּ.

(רבי יצחק בן צבי אשכנזי, טהרת הקדוש, קמ"ז)

הַלְוָאי לֹא הָיוּ מְקַלִּין גְּדוֹלֵי הַדּוֹר בְּלְמוּד הַחֲכָמָה הַקְּדוּשָׁה - וְהַלְוָאי הָיוּ מְלַמְּדִין דָּרָף לְתַלְמִידֵיהֶם לְעֵסֶק בַּחֲכָמָה הַלְוִי

וְאוֹמֵר אֲנִי, הַלְוָאי שֶׁלֹּא הָיוּ מְקַלִּין גְּדוֹלֵי הַדּוֹר בְּלְמוּד הַחֲכָמָה הַקְּדוּשָׁה וְהַלְוָאי הָיוּ מְלַמְּדִין דָּרָף לְתַלְמִידֵיהֶם לְעֵסֶק בַּחֲכָמָה הַלְוִי, אִזִּי בּוֹדָאי לֹא הָיָה שׁוֹם הַרְמַת רֵאשׁ לַחֲכָמוֹת הַחִיצוֹנִיּוֹת וְהָיוּ כָּל הַחֲכָמוֹת נִדְחִים מִפְּנֵיהֶם כְּמוֹ שֶׁנִּדְחָה הַחֲשׂוֹף מִפְּנֵי הָאוֹר. אִךְ שֶׁעוֹנוֹתָיו גָּרְמוּ שֶׁגַם כְּמָה וְכְמָה מְצַדִּיקֵי הַדּוֹר סָגְרוּ אֶת דַּלְתֵי הַחֲכָמָה בְּפָנֵי פְּרֻחֵי הַכֶּהֱנָה וְאָמְרוּ שֶׁלֹּא יִלְמְדוּ עַד שֶׁיְהִיוּ בְּעַלֵי מְדֻרְגָה וְרוּחַ הַקְּדוֹשׁ וְהֵנָּה עֵבוֹר זֶה נִשְׁאָרְנוּ עֲרַמִּים מִן הַחֲכָמָה הַקְּדוּשָׁה וְנִחְגַּבֵּר בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים חֲשֻׁכוֹת הַחֲכָמוֹת הַחִיצוֹנִיּוֹת הַכֶּסֶל בַּחֲשׂוֹף הוֹלֵךְ וּבְמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ "וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים יְהִי אוֹר" וַיֵּאָר לָנוּ.

(מורנו הרב צבי אלימלך מדינוב, מענו גנים, פרק א' אות ה')

מִי יִתֵּן שִׁיתְחִילוּ לְלַמֵּד עִם הַצֹּאן קְדוּשִׁים כְּשֶׁהֵם עֵדִין בְּנֵי 9-10 שָׁנִים, סִפֵּר הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ, וְהָיָה בּוֹדָאי הַגָּאֲלָה בְּקֶרֶב בְּלֵי שׁוֹם חֲבָלֵי מְשִׁיחַ

מִי יִתֵּן וְהָיָה שִׁיתְחִילוּ לְלַמֵּד עִם הַצֹּאן קְדוּשִׁים כְּשֶׁהֵם עֵדִין בְּקֻטְנוֹתָם בֶּן ט' וְי' שָׁנִים סִפֵּר הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ... וְהָיוּ בּוֹדָאי הַגָּאֲלָה בְּקֶרֶב בְּלֵי שׁוֹם חֲבָלֵי מְשִׁיחַ.

(ספר סגלת ישראל להגאון הצדיק רבי שבתי ליפשיץ - מערכת ז' אות ה')

וְכָל הַצַּדִּיקִים הַקְּדוּשִׁים בְּעַלֵי רוּחַ הַקּוֹדֵשׁ אָמְרוּ אֶת דְּבָרִים כְּדֵי לְקַיֵּם דְּבַרֵי הַרִשְׁבִי עַלֵי הַשְּׁלוֹם שֶׁכְּתַב בְּזֶהר הַקְּדוֹשׁ פְּרֻשַׁת וַיֵּאָר (דף קיח.), וז"ל:

קרוב לימות המשיח, אפלו נערים ידעו נסתרות

אמר לוןי רבי שמעון לית רעותא דקודשא בריה הוא בדיא דיתגלי כל כף לעלמא, וכד יהא קריב ליומי משיחא אפילו רביי דעלמא זמינין לאשפחא טמירין דחקמתא ולמנדע" ביה קצין וחושבנין, ובההוא זמנא אתגליא לכלא.

[תרגום ללשון הקדש]: אמר להם רבי שמעון אין רצונו של הקדוש ברוך הוא בזה שיתגלה לעולם כל כף, וכשיהיה קרוב לימות המשיח אפלו נערים שבעולם עתידים למצא נסתרות של החכמה ולדעת על ידו קצים וחשבונות, ובאותו הזמן יתגלה לכל. (זהר הקדוש פרשת וירא דף קיח.)

וכתב רבי נחמן זיע"א בספרו לקוטי מוהר"ן (קמא תורה נו, ד), וזל"ק: ודע, שהתורה המלכש תוף ההסתרה שבתוף הסתרה, היא תורה גבוה דיקא, הינו סתרי תורה. כי מחמת שהיא צריכה להתלבש במקומות נמוכים כאלו, הינו אצל אלו שעברו הרבה, עד שנסתר מהם בהסתרה שבתוף הסתרה, על כן חשב השם יתברך מחשבות לבלי להלביש שם פשוטי תורה, לבל יוכלו הקלפות לינק משם הרבה, ויהיה הפגם גדול

א. אמר לון רבי שמעון. רצה לומר לרבי יהודה ולרבי יוסי. עין שם בדברי הזהר בתחלת הענין (דף קטו).

ב. לית רעותא דקודשא בריה הוא בדיא דיתגלי וכו' רצה לומר שהקדוש ברוך הוא אינו רוצה שיתגלה זמן הגאולה, עין שם בדברי הזהר לעיל.

ג. אפילו רביי דעלמא זמינין לאשפחא טמירין וכו' פרוש אפלו נערים קטנים שבעולם, ימצאו טמירין, נסתרות של חכמה מסודות התורה, כי אז יתמלא הארץ דעה, (אדרת אליהו).

ד. לאשפחא טמירין ימצאו אוצרות ספרים חשובים מסודות התורה, (דרך אמת אות ה').

ה. ולמנדע ביה פרוש ולידע באותה החכמה (אדרת אליהו).

ו. ביה קצין וחושבנין פרוש למנדע קצין דגאולה וחושבנין של ימי הגלות, שיתגלה אפלו לנערים. (ניצוצי אורות אות ג' בשם הרב בוגלו).

ז. ובההוא זמנא אתגליא לכלא רצה לומר, קרוב לימות המשיח יתגלה סודות התורה לכל, כי זה קאי על מה שכתוב לעיל וכד יהא קריב ליומי משיחא וכו'. ועין מה שכתב מורינו הרב אברהם אזולאי זכותו יגן עלינו בהקדמתו לספר אור החמה (בדף הראשון טור ג') וזה לשונו: ומצאתי כתוב כי מה שנגזר למעלה שלא יתעסקו בהחכמת האמת בגלוי, היה לזמן קצוב עד תשלום שנת ה' (אלפים) ר"נ, ומשם ואילך יקרא דרא בתראה והתורה הגזרה והרשות נתונה להתעסק בספר הזהר.

מצוה מן המבחר שיתעסקו בריבים גדולים וקטנים

עוד כתב שם וזה לשונו: ומשנת ה' (אלפים) ש' ליצירה מצוה מן המבחר שיתעסקו בריבים גדולים וקטנים.

עוד כתב שם וזה לשונו: ואחר שבזכות זה עתיד לבוא מלך המשיח, ולא בזכות אחר, אין ראוי להתרשל, ומי שחננו האל ונגע ומצא והשתדל וזכה להשיג חלק החכמה המשוג בעולם הזה, זכה לטעם בעולם הזה קצת מתענוג העולם הבא.

אור החמה [להרב אזולאי] כתב שכן אמר רבי שמעון בן יוחאי בעצמו, שנערים קטנים ילמדו מסוד השם עין שם.

מאד. על כן הוא מסתיר ומלביש שם תורה גבוה דיקא, סתרי תורה, שהיא תורת ה' בעצמה. כדי שלא יוכלו הקלפות לינק משם הרבה. בבחינת (שמות י"ב): "ועברתי בארץ מצרים, אני ולא מלאך, אני ולא השליח, אני ה' ולא" וכו'. כי בארץ מצרים ששם מקום הקלפות מאד, על כן שם דיקא מלבש ומסתר השם יתברך בעצמו הינו תורת ה' ממש. סתרי תורה. על כן דיקא מההסתרה שבתוך הסתרה, כשחוזר ומהפכה לדעת, נעשה ממנה דיקא תורת ה' ממש. כי שם נסתר תורת ה', סתרי תורה כנ"ל.

רואים מדבריו הקדושים שדוקא בדור החשוך שלנו שכל כך נמצא בהסתרה רוחנית גדולה אי אפשר לגאול אותו אלא על ידי שלומדים ומלמדים סתרי תורה עד שמהפכן לדעת, בכך נגאלים גם היהודים הרחוקים ביותר.

וכידוע דוד המלך ע"ה כתב את כל ספר התהלים ברוח הקודש עד שכל אחד יכול לכוין ולמצוא בו את כל מבוקשו הפרטי בכל הנושאים, וקראו דוד המלך "זמירות היו לי חקר", מפני שמזמר את כל הקוצים והרשעים והמקטרגים, ובמיוחד לדור האחרון והשפל שהרשב"י הכין את הזוהר הקדוש, למען הכרית הקוצים והקליפות כמו שידוע כי לומדי הזוהר הקדוש נקראים מחצדי חקלא, כלומר שהם מתקני השכינה הקדושה ומנקים ומטהרים את ישראל ומבדילים אותם מהערב רב ומכל הרשעים, כי עכשיו זהו זמן הבירור הטהור והקדוש, וכמו שאמרו בזוהר בראשית פרשת וישלח (דף קעט). על דוד המלך ע"ה, וזה לשונו: **בא ראה, בשירים ותשבחות הללו שאמר דוד יש בה סודות ודברים עליונים בסודות החכמה, משום שכלם נאמרו ברוח הקדש, שהיה שורה רוח הקדש על דוד והיה אומר שירה, ולכן כלם נאמרו בסודות החכמה.**

וגנותי על העיר הזאת להושיעה למעני ולמען דוד עבדי

ואמרו בזוהר הקדוש שבחו של דוד מלכא משיחא זי"ע (בראשית פרשת מקץ דף קצ"ג ע"ב), בא ראה, הקדוש ברוך הוא, בשביל הצדיקים, אף על גב שפרענות נגזרה על העולם, היא מתעכבת בגללם ולא שולטת על העולם. כל ימי דוד המלך התקיימה הארץ בגללו. לאחר שמת, התקיימה בזכותו, שכתוב (מלכים ב' כ) **"וגנותי על העיר הזאת להושיעה למעני ולמען דוד עבדי"**, ע"כ. התבונן אחי היטב בדברי קדשו של זוה"ק הזה, כמה גדול הזכות של אדונינו דוד המע"ה זכותו יגן עלינו ועכ"א, ולכן ראוי לנו להתפלל שבזכותו שאמר מזמורים אלו לפניהם תצילנו מכל צרה, ונהיה מישבים לשקטים ושאננים לעבודתך אמן סלה.

וכתב המקובל האלוקי רבנו הרב יעקב צמח זי"ע (בהקדמתו לעץ חיים), וזל"ק: **למוד** הזהר הקדוש בזמן הזה נצרך לנו מאד להגן ולהציל אותנו נגד כל רע, כי גלוי החכמה זאת עתה בדורות גרועות הוא. כדי שיהיה לנו מגן עתה לאחז בלבב שלם לאבינו שבשמים. כי אותן דורות קודמים היו אנשי מעשה וחסידים והמעשים טובים היו מצילין אותן מפני המקטרגים. עתה רחוקים אנו משרש העליון כמו השמרים בתוך ההביות. מי יגן עלינו אם לא קריאותינו בחכמה הזאת.

ואמרו חז"ל במדרש רבה והביא רש"י הקדוש את דברי המדרש (רש"י, בראשית פרק ט פסוק יב), על הפסוק: "וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים זֹאת אוֹת הַבְּרִית אֲשֶׁר אָנִי נֹתֵן בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר אֲתֶכֶם לְדֹרֹת עוֹלָם": וזל"ק: **לדרת עולם** - נכתב חסר, שיש דורות שלא הוצרכו לאות, לפי שצדיקים גמורים היו, כמו **דורו של חזקיהו מלך יהודה ודורו של רבי שמעון בן יוחאי**, עכ"ל. דורו של חזקיהו מלך יהודה הוא מבני בניו של דוד המלך ע"ה יחד עם רבי שמעון בר יוחאי ע"ה מגינים על העולם ולא צריך את אות הקשת, מכאן יש רמז בחז"ל שבחיבור התהלים עם הזוהר הקדוש יש הגנה על עם ישראל ומביא גאולה לעולם. **כִּי אֵין דְּבַר בְּעוֹלָם שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְפַעַל בּוּ עַל יְדֵי לְמוּד הַזּוֹהַר הַקְּדוֹשׁ, וְלְמוּד זֶה עוֹשֶׂה נַחַת רוּחַ גְּדוֹל בְּיוֹתֵר בְּשָׂמַיִם, כִּי גְלוּתֵינוּ הָאֲרָכָה וְהִיסוּרִים הַנּוֹרְאִים שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל הֵם לְמַטְרָה אַחַת, לְבַלְתֵּי יִדַח מִמֶּנּוּ נִדְחָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַגָּאוֹן הַקְּדוֹשׁ רַבִּי יַעֲקֹב מְלִיסָא זי"ע בְּסִפְרוֹ "צְרוּר הַמּוֹר" עַל שִׁיר הַשִּׁירִים (פְּרָק ד ב) "שִׁנְיָהּ כְּעֵדֶר הַקְּצוּבוֹת שְׁעָלוּ מִן הַרְחֵצָה שְׁכָלָם מִתְאַיְמוֹת וְשִׁכְלָה אֵין בָּהֶם", וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: "שִׁנְיָהּ כְּעֵדֶר הַקְּצוּבוֹת" כִּי הַגְּלוּת וְהִיסוּרֵי הַבָּאִים עַל יִשְׂרָאֵל הַכֹּל נִרְמַז בְּמַעֲשֵׂי אֲבוֹת כְּמוֹבָא בְּמִדְרַשׁ (רַבָּה וְיִשְׁלַח פְּרָשָׁה ע"ה סִימָן י"ג) עַל הַפְּסוּק: "וְרוּחַ תְּשִׂימוּ בֵּין עֵדֶר וּבֵין עֵדֶר" (בְּרֵאשִׁית ל ב ז), דְּהֵינּוּ שְׂיִהֶיָה רְחוּם בֵּין צְרוּתֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְזֶהוּ כּוֹנֵנָתוֹ כְּאֵן שִׁנְיָהּ פְּרוּשׁ אֲכֻלְיָהּ, הַצְּרוּת וְהִיסוּרִים שְׁמַכְלִים אוֹתָהּ הֵן כְּעֵדֶר הַקְּצוּבוֹת, כְּאֲשֶׁר נִקְצְבוּ עַל פִּי הַעֲדָרִים שֶׁשְׁלַח יַעֲקֹב לַעֲשׂוֹ כֵּן הוּא שְׁעָלוּ, שְׂיִסוּרִים עוֹלָיִם וּמִסְתַּלְקִים מִן הַרְחֵצָה, כְּשִׁרוּחֵצִים אֶת כֶּתֶם הָעוֹנוֹת, כִּי נֶאֱמָרִים הֵם בְּשִׁלְחוֹתָן, שְׁכָלָם מִתְאַיְמוֹת, סִבַּת שְׁלִיחַת הִיסוּרִים הוּא, בְּכַדִּי לְזַכֵּר אֶת יִשְׂרָאֵל, שְׂיִהֶיָה מְחַבְּרִים לְהַשְׁכִּינָה, [מִתְאַיִם הוּא מְלִשׁוֹן חֲבוּר], וְכֵן אָמְרוּ בְּמִדְרַשׁ, שְׂיִשְׂרָאֵל הֵם מְתַאֲמִים לְשִׁכְיָנָה, [וּכְנַסַּת יִשְׂרָאֵל נִקְרָאת יוֹנְתֵי תַמְתִּי וּדְרָשׁוּ חז"ל תַמְתִּי מְלִשׁוֹן תַאֲוֹמְתִי, כְּמוֹ תַאֲוֹמִים הַמְחוּבְּרִים הַמְרַגִּישִׁים אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי], וְשִׁכְלָה אֵין בָּהֶם בְּכַדִּי שְׁלָא יִדַח מִמֶּנּוּ נִדְחָ, וְעַל יְדֵי יִסוּרִים כָּלָם יִזְדַּכְּכוּ וְיִתְחַבְּרוּ לְהַשְׁכִּינָה הַקְּדוֹשָׁה, וְשׁוּם שְׁכוּל לֹא יִהְיֶה בָּהֶם עַכ"ל. וּבְאֻמַּת זֹהֵי כָּל הַתְּכֵלִית שֶׁל אֲרִיכַת הַגְּלוּת לְבַלְתֵּי יִדַח מִמֶּנּוּ נִדְחָ, וְכְמוֹ שְׂיִרְדֵּת יִשְׂרָאֵל לְגְלוּת מִצְרַיִם הִיָּה כְּדִי לְתַקֵּן הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים שְׁנִפְּלוּ שָׁם, כֵּן הוּא בְּגְלוּתֵנוּ זֹאת, כָּל כְּבֹד הַשְּׁעֵבּוּד הוּא לָזָה, כִּי עַל יְדֵי הִיסוּרִים מִתְמַרְקִים הָעוֹנוֹת. אֲךָ יְדוּעַ כִּי כְּבֹר הַבְּטַחְנוּ דְּעַל יְדֵי לְמוּד כָּל פְּרַד"ס הַתּוֹרָה וּבְפִרְט לְמוּד הַזּוֹהַר הַקְּדוֹשׁ לֹא יִצְטָרְכוּ נִסְיוֹן וְלֹא יִסוּרִים וְהֵם מְצַלִּיחִים וּמְכַרְרִים הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת בְּאֶהְבָּה, וְכַדְבְּרֵי הָאוֹר הַחַיִּים הַקְּדוֹשׁ (פְּרִשְׁת וַיְחִי), וְהַרְמֹח"ל הַקְּדוֹשׁ, בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת וּבְסִפְרוֹ שְׁעָרֵי הַרְמֹח"ל כְּתַב בֵּיתֵר שֵׁאת, וּזל"ק:**

... על כן, עיקר מה שצריך האדם להיות משכיל, הוא ענין קדושתו יתברך המתפשטת בעולמו, **שישראל נתקדשו בה** - מה ענין הקדושה הזאת, ומה הם דרכיה, ואיך מתפשטת, ואיך מזדמנים לקראתה **להתקדש בה כראוי**. ומי שיראה זה, יראה באמת **איך כל הבריאה כולה לא נבראת אלא בשביל זה**. והיינו "בראשית" - בשביל ישראל שנקראו ראשית" (ויק"ר לו, ד). ויראה בהדיא **כי כל העולם לא נברא אלא לפי שנתאוה הקב"ה להשרות קדושתו על ישראל**, וכמה הכנות גדולות הכין לענין זה. כי ודאי שצריך שישראל יהיו ראויים לה, ואינם ראויים לה **אם כן ישמרו כל התורה**

והמצוות בכל דקדוקיהם ופרטותיהם, ומשמרת למשמרת שלה בכל חומרותיה, כי בזה תלוי הכל.

אבל כמה דרכים הכין לזה הענין, וכמה גלגולים גדולים, בכמה חכמה עמוקה, בהיות צופה כל העתידות. ורצה לתת יצר הרע, לנסות בו בני האדם. ומפני שהיו עתידיים לחטוא, זימן מתחילה כמה גלגולים גדולים, **עד שבסוף הכל יתקנו ישראל תיקון גמור. ותהיה קדושה זאת מתפשטת בהם לנצח נצחים.** וזהו ענין האהבה הגדולה **שבין הקב"ה וישראל.** והנה מי שאינו יודע דברים אלה, נקרא שהוא הולך כעיוור באפילה, כי אינו יודע כלום על מה הוא חי, על מה מתקיים העולם, וכל שכן על מה עומד העולם כולו.

ועל זה היו צועקים חז"ל "אוי להם לבריות שרואות ואינם יודעות מה רואות, עומדות ואינם יודעות על מה עומדות" (חגיגה יב, ע"ב). כי אין זה כבודו של מקום ברוך הוא, ולא שבחם של ישראל. הא למה זה דומה: למלך שאוהב אחד מעבדיו, ועושה בעבורו כמה דברים גדולים בעבור אהבתו, הייטב בעיניו שלא יהיה העבד ההוא שם בלבו לכל הדברים הרבים האלה, ולא ירצה אפילו דלעת מה עשה לו. כן הדבר הזה, **כי באמת, כל העולם ומלואו אינו עומד אלא על האהבה שהקב"ה אוהב את ישראל.** ואם ישראל אינם שמים לב לראות דבר גדול כזה, הייטב בעיני ה'?

זהו הטעם שרשב"י צווח כל כך על זה, וקורא לעוסקים בפשט התורה, שהם ישינים בתרדמה, כי אינם פוקחים עיניהם כלל לראות באהבה שהקב"ה אוהב אותם, כאילו הם ח"ו כפויי טובה אליו. ועוד, שאינם רואים ואינם יודעים דרך הקדושה כלל, ואת הדבקות בו יתברך. **והרי התורה מצוה ואומר "ובו תדבק" (דברים י, כ).** ואף על פי שפירשו על המתדבק בתלמדי חכם, אבל סוף סוף אין מקרא יוצא מידי פשוטו. **והאמת, שצריכים ישראל לידבק בו ממש בדביקות גמור,** לדעת דרכיו המיוחדים על פי קדושתו, וללכת בהם. והנה על כן אמרו: "שיר השירים - קדש קדשים" (שה"ש רבה, סוף הפתיחה). כי הוא מיוסד ממש על זה הענין, ומפרש האהבה הזאת, וכל ההשתדלות שמשתדל הקב"ה להתדבק בקדושתו עם ישראל, **שישראל צריכים להקביל כנגד זה תשוקה אליו יתברך, להתדבק בדביקות ממש, עכ"ל.** (ועיין בספר זוהר הכרת הטוב)

וכאשר ידבקו ישראל הקדושים והטהורים בזוהר הקדוש, כהבטחת הרעיא מהימנא ע"ה, ירבה הדעת דקדושה ואהבת דודים והשראת השכינה הקדושה, וכמאמר הזוהר הקדוש על הפסוק: (שמות פרק ב' ו') "ותפתח ותראהו את היקל והנה נער בכה ותחמל עליו ותאמר מילדי העברים זה", ואומר (הושע פרק יא א) "כי נער ישאל ואהבהו וממזרים קראתי לבני", נער ישאל ואהבהו על ידי למוד הזוהר הקדוש ישאל ננערים מעפר, וזוכים לואוהבהו, (שמות פרק ב' כג) "ויזעקו ותעל שועתם אל האלהים מן העבדה", ותעל שועתם אל האלהים, **לגוים דין ולישראל אהבה ורחמים כדאיתא בזוה"ק (בראשית כ"ו), וז"ל: ומיד פשיצאו ישראל מהגלות, העם הקדוש לחוד, מיד נהר שיהיה חרב ויבש נאמר בו ונהר יצא מעדן, זה ו', להשקות את הגן. ונהר - זה העמוד האמצעי. יצא מעדן - זו אמת העליונה. להשקות את הגן - זו שכינה תחתונה.**

שְׁבָאוֹתוֹ זְמַן נֶאֱמַר בְּמִשְׁהָ וּבִישְׁרָאֵל (שם נח) אֵץ תִּתְעַנֵּג עַל ה'. בְּעַנְג, שֶׁהוּא ע' עֲדָן, ו' נְהַר, ג' גֵּן. וְיִתְקִים הַכְּתוּב (שמות טו) אֵץ יִשִּׁיר מִשֶּׁה וְגו'. שֶׁר לֹא נֶאֱמַר, אֶלָּא יִשִּׁיר. וְיִתְהַפֵּף לְעַרְב רַב עַנְ"ג לְגַ"ע, וְלֵאמֹת הָעוֹלָם עוֹבְדֵי עֲכוּ"ם, כְּמוֹ שֶׁפָּרְעָה וְהַמְצָרִים שִׁפְּרַח בָּהֶם שַׁחִין אֲבַעְבוּעוֹת, אֲבָל לְיִשְׂרָאֵל יִהְיֶה עַנְ"ג.

וְאָמְרוּ בְּמִדְרָשׁ (רַבָּה דְּבָרִים פְּרָשָׁה ב' פְּסָקָה כג) דְּבַר אַחַר אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר כְּשֶׁנִּגְאָלוּ יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים לֹא נִגְאָלוּ אֶלָּא מִתּוֹךְ חֲמִשָּׁה דְּבָרִים אֵלוֹ, מִתּוֹךְ צָרָה, וּמִתּוֹךְ תְּשׁוּבָה, וּמִתּוֹךְ זְכוּת אָבוֹת, וּמִתּוֹךְ רַחֲמִים, וּמִתּוֹךְ הַקָּץ. מִתּוֹךְ צָרָה דְּכָתִיב, (שמות ב) "וַיֹּאמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל", מִתּוֹךְ תְּשׁוּבָה דְּכָתִיב (שם) "וַתַּעַל שׁוֹעֲתָם", מִתּוֹךְ זְכוּת אָבוֹת דְּכָתִיב, "וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ", וּמִתּוֹךְ רַחֲמִים דְּכָתִיב, "וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", מִתּוֹךְ הַקָּץ "וַיִּדַע אֱלֹהִים", וְאֵף לְעֵתִיד לְבוֹא אִין נִגְאָלִים אֶלָּא מִתּוֹךְ חֲמִשָּׁה דְּבָרִים הַלְלוּ, מִתּוֹךְ צָרָה דְּכָתִיב "בְּצַר לָךְ", הֲרִי מִתּוֹךְ צָרָה, "וְשַׁבְתָּ עַד ה' אֱלֹהֶיךָ" הֲרִי מִתּוֹךְ תְּשׁוּבָה, "כִּי אֵל רַחוּם ה' אֱלֹהֶיךָ" הֲרִי מִתּוֹךְ רַחֲמִים, "וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת בְּרִית אֲבֹתֶיךָ" הֲרִי מִתּוֹךְ זְכוּת אָבוֹת, "וּמִצְאוּךָ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים" הֲרִי מִתּוֹךְ הַקָּץ, וְדוֹד פֶּרַשׁ אוֹתָן (תהלים קו) "וַיִּרְא בְּצַר לָהֶם" הֲרִי מִתּוֹךְ צָרָה, "בְּשִׁמְעוּ אֶת רִנָּתָם" הֲרִי מִתּוֹךְ תְּשׁוּבָה, "וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ" הֲרִי מִתּוֹךְ זְכוּת אָבוֹת, "וַיִּתֵּן אוֹתָם לְרַחֲמִים" הֲרִי מִתּוֹךְ רַחֲמִים, (שם) "הוֹשִׁיעֵנו אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן הַגּוֹיִם" הֲרִי מִתּוֹךְ הַקָּץ, עכ"ל. **וּבְלִמּוֹד הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ אֲנוּ נִגְאָלִים, כִּי בְּכַחוֹ לְבַרֵּר נִיצוּצֵי הַקְּדוּשָׁה מִתּוֹךְ הַקְּלִפּוֹת, וְלִקְרַב אֶת הַגְּאוּלָּה, וְכִידוּעַ כָּל עֲכוּב הַגְּאוּלָּה הוּא הֵיחֵד וְאוֹתָם הַנְּשַׁמּוֹת דוֹרְשׁוֹת לְהוֹצִיא אוֹתָם מִתּוֹךְ הַקְּלִפּוֹת, וְכֵן כָּל הַיְסוּדִים רַחֲמֵנָא לִיְצִלְוּ בָּאִים מִחֲמַת זֶה, וְלִמּוֹד הַזֹּהַר ק יָכוֹל לְבַרֵּר נִיצוּצֵי הַקְּדוּשָׁה הַנִּמְצָאִים בְּעוֹמֵק הַקְּלִפָּה מֵה שְׂאִין כּוּחַ בְּשִׂאָר לְמוֹדִים לְעִשׂוֹת, [כְּדֵאִיתָא בְּלִיקוּטֵי מוֹהֲר"ן (קמא תורה נ"ז, ד) וְעַל יְדֵי זֶה נִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ בְּרַכָּה יְשׁוּעָה וְקְדוּשָׁה עַל עַם יִשְׂרָאֵל, וְעוֹד מוֹסִיף וְאוֹמֵר הַרְבַּ בְּנֵיהוּ יִשְׁטַכְר שְׂמוֹאֲלֵי "וְאֶפִּילוּ יְלָדִים קְטַנִּים בְּתִלְמוּד תּוֹרָה תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבִּן צְרִיכִים לְעַסֵּק בְּזוֹהַר הַקְּדוֹשׁ וְלֹא לְפַחַד, כִּי אֲדַרְבָּה בְּלִמּוּדֵם מְסִירִים אֶת הַפַּחַד מֵעַם יִשְׂרָאֵל, אֶפִּילוּ נְשִׁים צְדָקְנִיּוֹת יִגְרְסוּ בְּזוֹהַר הַקְּדוֹשׁ וְיָבֵא מִזֶּה רַק טוֹב, וְהֵיחֵד זֶה שְׁלוֹם אָמוֹן, עכ"ל. וְכִשְׁהָאוֹר הַפְּנִימִי מִתְגַּלֵּה מִתְקִים "מִים רַבִּים לֹא יוֹכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֵהָבָה", "שֶׁלֵּהֲבַתָּ-ה'", "וְהִשִּׁיבוּ וְחִיו", "וְאֵתֶם הַדְּבָקִים בְּה' אֱלֹקֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם".**

וְהֵנָּה, זְכִינוּ שֶׁסֶפֶר הַזֹּהַר מִצּוִי לְכָל אָדָם בְּכָל קְצוֹת תְּבִל, כְּמוֹ שֶׁאָמַר הַרְשֵׁב"י בְּזוֹהַר הַקְּדוֹשׁ שֶׁהַחֲכָמָה הַזֹּאת צְרִיכָה לְהַמְצִיא לְכָלל יִשְׂרָאֵל בְּסוֹף הַיָּמִים, בְּדוֹרוֹ שֶׁל מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, כְּלוֹמַר בְּדוֹרְנוּ אֲנוּ, וְלָכֵן מְשִׁמִּים מְעוֹרְרִים וּמְזַכִּים אֶת יִשְׂרָאֵל בְּלִמּוּד הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה, וְקִבְעוּ גְדוּלֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּכּוֹן לְכָל יְהוּדִי שִׁיקְבַע לְעַצְמוֹ אֶפִּילוּ קְרִיאָה שֶׁל דְּבַר מוֹעֵט בְּסֶפֶר הַזֹּהַר מִדֵּי יוֹם, וּבְכַךְ יוֹכֵל בְּעֵזְרַת ה' לְדַבֵּק בְּסֶפֶר הַזֹּהַר. וְהֲרִי יְדוּעַ שֶׁסֶפֶר הַזֹּהַר מְמַרְק אֶת נְשִׁמַת הָאָדָם מִכָּל דְּבַר רָע, וְהַקְּרִיאָה בּוֹ הִיא סְגוּלָה לְכָל הַיְשׁוּעוֹת וְהַהֲצִלּוֹת.

וְעַתָּה הַבֵּאנוּ לְפָנֵיכֶם אֶת הַחִיבוֹר הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה לְקִיִּים דְּבָרֵי הַנְּבִיא יַחְזַקָּאל (פרק לו, ז-כב): וְאֵתָּה בְּוֹ אָדָם קַח לָךְ עֵץ אֶחָד וּכְתַב עָלָיו לְיְהוָה וְלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל חֲבָרְיוֹ

ולקח עץ אחד וכתוב עליו ליוסף עץ אפרים וכל בית ישראל חברים. וקרב אתם אחד אל אחד לך לעץ אחד והיו לאחדים בידך... ועבדי דוד מלך עליהם ורועה אחד יהיה לכלם ובמשפטי ילכו וחקתי ישמרו ועשו אותם. וישבו על הארץ אשר נתתי לעבדי ליעקב אשר ישבו בה אבותיכם וישבו עליה המה ובניהם ובני בניהם עד עולם ודוד עבדי נשיא להם לעולם. וקרתי להם ברית שלום ברית עולם יהיה אותם ונתתים והרביתי אותם ונתתי את מקדשי בתוכם לעולם. ולקיים את דברי התנא האלוקי אשר ביקש "בני שנו מידותי" (גיטין ס"ז), ובה תלויה כל הגאולה, כדאמרו חז"ל (בבא בתרא דף ח' ע"א) "דכתיב גם כי יתנו בגוים עתה אקבצם ויחלו מעט ממשא מלך ושרים אמר עולא פסוק זה בלשון ארמית נאמר אי תנו כולוהו עתה אקבצם". ומה נמלצו לחכי דברי הזוהר בהקדמת התיקונים (דף י"ז), והמשכילים יזהירו אלין רבי שמעון בן יוחאי וחבריו וכו' כד עבדו האי חיבורא אסתמכו עליה לעילא וכו', ומצדיקי הרבים ביה [שרבים יצדיקו את עצמם ע"י...], יהון נפישין ככוכבים לעולם ועד דלא אחשיך נהורא דלהון לעולם ועד, ובה תתקיים נבואת הרשב"י שבדור של משיח אפילו תינוקות של בית רבן ידעו סודות התורה, למען ילמדו מנער ועד זקן מדן ועד באר שבע, ובכך נזכה ברצות ה' להיות כדורו של חזקיהו המלך (ב"ק י"ד). שביקש הקב"ה לעשותו משיח, ועליו נאמר הפסוק "חובל עול מפני שמו", פירוש חובל ונחרב עולו של סנחריב מפני השמן של חזקיהו בבית המדרש שלמדו תורה מדן ועד באר שבע, כן יזכה ה' על ידי כבודכם להרבות כבוד שמים וכבוד התורה, לאחוז בזכותיה דבר יוחאי למען יעתיר בעדינו שנזכה לגאולה השלימה בקרוב, "אשריך ישראל מי כמוך עם נושע בה' מגן עזרך ואשר חרב גאותך ויפחשו איביך לך ואתה על במותימו תדרך", (דברים פרק לג ט). וכאשר דבקים בתורתו של הרשב"י ממשיכים את נשמתו ממש לדורינו זה והרשב"י יושב ושונה כנגדו, (אור החמה), על כן שמנו מטרה לנגד עינינו שלכל ישראל יהיה חלק בתורת הרשב"י הקדוש לבלתי ידח ממנו נידח, ובה לציון גואל.

אם יזכה ללמד ולהבין אפלו פרוש מאמר אחד, יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה

כתב הפסא מלך (בתקון ל'), וזה לשונו: "כמה גדול חיוב על תלמידי חכמים ללמד קבלה, וענשם כמה גדול אם אינם לומדים קבלה, וגורם ארץ גלותא, כי הם מעבדים הגאולה רחמנא ליצלן... כי גדול כחה לקרב הגאולה". ובתקון מ"ב (שם בפסא מלך), "כי למוד הזהר הקדוש בגירסא בעלמא בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה ללמד ולהבין אפלו פרוש מאמר אחד, יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה, ומבטח לו שהוא בן עולם הבא מבני היכלא דמלכא, ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקייעא". ואין נחת רוח להשם כעסק בנשמת

ח. צריך להבין מה כוונת הכסא מלך שאומר היושבים ראשונה במלכותא דרקייעא הא אומרים

התורה שהיא החכמה האמתית המקבלת כי ממנה יודע רצונו יתברך בעבודתו ומצוותיו... עד כאן, (וענין עוד בספר זכירה לחיים להגאון רבי חיים פלאגי ח"ב דף ע' ע"ד, ובשו"ת אפרקסטא דעגיא סימן ע"ד).

ואקוה כי בספר זה ימצא כל מבקש את חפצו, כי בספר תהלים צפונים כל אוצרות החכמה והמדע חכמה עלאה ותתאה, הגלויות והנסתרות, וכל ספרי מוסר שיצאו לעולם כמעט הכל מרמז בספר תהלים, ואין דבר חכמה ומדע בעולם אשר לא ילכו יונקותיו מהתורה הקדושה, ואתם יחד יחנה הזוהר הקדוש חכמה עילאה מפנים אריותא התנאים שרפי קודש, הרשב"י וחבורתו, אשר זהו חבור נפלא לעורר אהבת דודים, תפלות אדונינו דוד בן ישי ע"ה עם כוח עסק הזוהר, ועל ידי זה תתעורר חבצלת השרון לאוקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עוזנו, אם הבנים שמחה, כי בו נגאל, וימליך מלכותה, ויצמח פרקנה ויקרב ק"ץ משיחה.

בין כ"ד ספרי הקדש נצב ספר התהלים של דוד המלך ע"ה נעים זמירות ישראל, בספר התהלות והתפלות הנצחי של עם ישראל. בכל מצב שיהודי נמצא הרי הוא פותח את ספר התהלים, קורא ברגש את מזמוריו, ומוצא בהם את שאהבה נפשו. אם בשעת שמחה וחדוותא דלבא, אזי מתרוגן לבו מתוכו ולבו גואה באמירת פסוקיו בשבח והודיה להקב"ה על הטוב והחסד אשר גמל אותו, וכמאמרם ז"ל (פמדבר רבה ה, ו) **"שישראל נבראו לומר תהלתו של הקב"ה"**, וחלילה בשעת עצב וכאב הריהו משתפף ומתחנן באמצעותו וקורא אל ה' לגאלו מיד צר, להושיעו ולהצילו ממצוקתו. ושוב כשהגאולה אכן באה, והנושע מתאוה להודות לא-ל חי, הוא פותח את ספר התהלים. **בין** דפי התהלים מצפין היהודי את מיטב רגשותיו ודמעותיו, וממנו שואב מעיינות עוז וששון לבב. פסוקי הקדש מעוררים את לבו, ועל דם מביע את ערגתו ותשווקתו לצור עולמים. וכך אמרו רבותינו (מדרש תהלים יח): **"ר' יודן בשם ר' יהודה אומר: כל מה שאמר דוד בספרו, כנגדו וכנגד כל ישראל אמרו וכנגד כל העתים אמרו"**.

השיל"ה הקדוש (הלכות תשובה עניני תפילה) כותב: **"מי שנפשו חשקה לדבקה בו יתברך ובשבחיו, אז ידבק עצמו בספר תהלים. אשרי האיש אשר אומר תהלים בשירה ובזמרה בשמחה ובכוננת הלב ובהבנה"**. וזה לשון המלבי"ם (בהקדמתו לפרושו לספר

בגמרא תענית (דף לא, ע"א): אמר עולא ביראה אמר רבי אלעזר עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות מחול לצדיקים והוא יושב ביניהם בגן עדן וכל אחד ואחד מראה באצבעו שנאמר ואמר ביום ההוא הנה אלקיני זה קוינו לו ויושיענו זה ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו. ואפשר לבאר, דהנה בוודאי עם הקב"ה ישבו משה רבנו ורבי שמעון בר יוחאי ביחד ועל ידיהם אבות הקדושים, וכו'. וכשמשה רבנו ורבי שמעון בר יוחאי רואים שיהודי פשוט לומד זוהר הקדוש נכנס לשם [ראה זוהר שיר השירים שרק לומדי הזוהר יכולים להיכנס לגן עדן העליון], ישאלו אותו האם למדת זוהר? ויענה כן, בוודאי כל שנה סיימתי ב"ה את כל הזוהר הקדוש שהדפיסו שובה ישראל, ואז רבי שמעון בר יוחאי ומשה רבנו אומרים לו בא ושב בינינו [באמצע - בין רבי שמעון בר יוחאי ובין משה רבנו].

תהלים): "בית קדש הקדושים, בית האוצר היקר הזה, כל אדם יחזה בו כל תפילה וכל תחנון, כל הודאה וכל תהלה, על כל דבר ועל כל ענין, צוקה או תשועה, צרה או ריוחה, אשר יהיה ליחיד או לרבים". כיוצא בזה כתב בספר הקדוש "מאור ושמש" (פרשת משפטים) בשם הרד"ק: "דוד המלך עליו השלום היה מתפלל על כל הענינים צריכים ישראל עד ביאת משיחנו. על החולים שיתרפאו, על הבריאם שלא יחלו, ועל פרוסתם שיתברכו, ולבטל מהם כל גזרות קשות".

ודוד המלך ע"ה התפלל לה' יתברך שכל העוסק בספר תהלים יחשב עליו כאילו עוסק בנגעים ואהלות, וסדר את ספר התהלים חמשה ספרים כנגד חמשה ספרי תורה, וכתב הפלא יועץ שבאמירת התהלים דבר יום ביומו אין משום בטול תורה ח"ו, **ועל ידי אמירת כל התהלים יכול לבטל הדינים והגזרות הקשות** כמו שאמר רבי פנחס מקוריץ זצ"ל תלמיד הבעש"ט זיע"א על הפסוק **"מי ימלא גבורות ה' ישמיע כל תהלתו"** שמי שרוצה למלל ולכרות כל הדינים הקשים ישמיע כל תהלתו את כל ספר התהלים, ובפרט כשלומד התהלים עם הזוהר הקדוש.

ועין של"ה הקדוש (ריש ח"ב) וז"ל: מי הוא זה ואיזהו שיכול לירד לסוף דעת התורה, אלו כל השמים יריעות וכל הימים דיו וכל הקנים קולמסים אין לכתב חלק אחד מאלף אלפי אלפים רבבות מהרמוז בתורתנו הקדושה. רק כתר תורה מנח לכל, וכל הרוצה לטול יבא ויטל עד מקום ששכלו מגעת, ואחד המרבה ואחד הממעיט, ובלבד שיכונן לבו לשמים עכ"ל. ובתנא דביה אליהו (זוטא ספ"ג), כתב: **אפילו אין בידו של אדם לא מקרא ולא משנה אלא הוא יושב וקורא כל היום הפסוק "ואחות לוטן תמנע" אפילו הכי שכר תורה בידו עין שם.**

הנה מבאר מכאן, שהחבור מהזהר היה עתיד להיות גנוז וכו' עד שיבוא הדור האחרון בסוף הימים שאז יתגלה לתחתונים, ובזכות העוסקים יבוא משיח, כי אז תמלא הארץ דעה בסבתו, אשר זה תהיה סבה קרובה לביאתו. וזהו שאמר ובגיניה ושבתם איש אל אחזתו וכו', כדי שבזכות זה יגאלו ישראל, כשם שלא נגאלו ישראל ממצרים, עד שהצרך הקדוש ברוך הוא לקדשם בדם פסח ודם מילה, כן גאלה העתידה לא תהיה הגאלה עד שיזכו לתוספת הקדושה הזו, והוא רצון האל יתברך, ואשרי הזוכה בה. (של"ה, עשרה מאמרות, מאמר א').

כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות

ולפי זה יש לומר פרוש הפסוק "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", (מיכה ז, טו) שפרושו שהקדוש ברוך הוא יעשה לנו נסים כמו שעשה ביציאת מצרים, שאז עשה נסים בזכות תוספת הקדושה של דם פסח ודם מילה, כמו כן ביציאה מהגלות אם נזכה לתוספת הקדושה יראנו ה' נפלאות במהרה בימינו, יוצא מזה שאין הדבר תלוי אלא בננו, ה' מחכה, כמו שחכה אז ביציאת מצרים שימולו ויעשו פסח, כמו כן עכשו הוא מחכה, שנזכה לתוספת הקדושה של הזוהר, וכשנזכה לזה מיד וציאנו מן הגלות האיום והנורא.

וכן כתב באבן שלמה להגר"א (פרק י"ד אות ג), דהגאָלָה לא תהיָה רק על ידי למוד התורה, ועָקָר הגאָלָה בלמוד הקבָלה.

כן כתב גם רבי חיים ויטאל בהקדָמה לְסֵפֶר "עץ חיים": הכל תלוי בעסק החכמה הזאת, ומניעתנו מלהתעסק בה היא גורמת אחר ועכוב בגן בית מקדָשנו ותפארתנו, (ועל זה צריך גם לעשות תשובה גדולה על שבגינו התעכב גאֵלת ישראל עין בדבריו הקדושים).

רבי עקיבא היה חבוש בבית האסורים עשרים שנה

איתא במדרש שיר השירים (מהגניזה [י"ל ע"י הרב יוסף חיים ורטהימר, הוצאת 'כתב יד וספר' ירושלים תשנ"ה], עמוד י"ח), על הפסוק (א ג) "לריח שמניך טובים": **השביעי** [מעשרה הרוגי מלכות] רבי עקיבא, שהיה חבוש בבית האסורים עשרים שנה, והיו מביאים קולמוסים של קנים, ונותנים בין ציפורניו, ומרתיחין צרורות באש, ומניחין תחת שחיו, ואמרו לו הנח מה שבידך, ובכל כך היה מוסיף להם תוכחות, ומה היה אומר להם, 'כמוהם יהיו עושיהם'. וכל דבר שהיו צריכין לו החכמים היו שולחים ושואלין לו בבית האסורים [ראה פסחים קיב: יבמות קח: סנהדרין יב. עירובין כא: ירושלמי יבמות פי"ב ה"ה]. לסוף עשרים שנה ששהה בבית אסורים יצא ליהרג, והיה עונת קריאת שמע וכו', עד כאן. ובגמרא (ברכות סא:) מתארת את הוצאתו להורג של ר"ע - 'בשעה שהוציאו את רבי עקיבא להריגה זמן קריאת שמע היה, והיו סורקים את בשרו במסרקות של ברזל, והיה מקבל עליו עול מלכות שמים. אמרו לו תלמידיו: רבינו, עד כאן, אמר להם כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה בכל נפשך - אפילו נוטל את נשמתך, אמרתי: מתי יבא לידי ואקיימנו, ועכשיו שבא לידי לא אקיימנו. היה מאריך באחד עד שיצתה נשמתו באחד'.

רבי עקיבא נפטר ביום הכיפורים - ולא ידעו תלמידיו, עד שאלוהו הנביא בא להודיע

וכותב רבינו יוסף חיים זי"ע בספרו "בן יהוידע", שתלמידיו לא אמרו לו דברים אלו ביום שנפטר, כי נשמתו יצאה ב'אחד' ואיך השיב להם, אלא בכל יום לפני הוצאתו להורג היו סורקים את בשרו, והוא היה מקבל עול מלכות שמים, ובאותם ימים דברו איתו תלמידיו. אבל ביום שבו נפטר, שהוא יום הכיפורים, לא היו איתו תלמידיו, כמסופר במדרש משלי (פ"ט ס"ב) שאלוהו הנביא בא להודיע לרבי יהושע הגרסי על מותו של רבי עקיבא.

אמר להן רבי אליעזר הגדול, תמיה אני אם ימותו מיתת עצמן, אמר לו רבי עקיבא שלי מהו, אמר לו שלך קשה משלהו

ובספר "סוד ה" הביא את ספר "שירי מצוה", להגה"צ רבי בנימין אליהו מזאלשין

על צוואת רבי אליעזר הגדול להורקנוס בנו, (המובא בספר שבט מוסר פרק ט"ז), שביאר שכל דברי רבי אליעזר הגדול היו עמוקים על פי הסוד, ומה שאינא בגמרא סנהדרין (דף סח.), וז"ל: והתניא כשחלה ר' אליעזר נכנסו ר' עקיבא וחביריו לבקרו... אמר להן למה באתם, אמרו לו ללמוד תורה באנו, אמר להן ועד עכשיו למה לא באתם, אמרו לו לא היה לנו פנאי, אמר להן תמיה אני, אם ימותו מיתת עצמן, אמר לו רבי עקיבא שלי מהו [כלומר באיזה מיתה ימות], אמר לו שלך קשה משלהן... אמר להן הוא טהור, ויצאה נשמתו בטהרה, עיי"ש.

אם היה רבי עקיבא לומד סתרי תורה אצל רבי אליעזר הגדול, והיה מלמדם לכ"ד אלף תלמידיו, אז היו כולם באחדות אמיתי, ולא היו מתים, ולא הייתה הגזירה

מובן שכל הקפידה הייתה מפני שלא למד ולימד את תורת רבו רבי אליעזר שהייתה על פי הסוד, ועל כן קיבל עונש חמור כזה, שרבי עקיבא היה יכול לקבל את כל תורת הסוד וללמד את בני ישראל. וכן כתב הגה"ק מהרצ"א מדינוב בהוספותיו לספר סוד מרע ועשה טוב, וזת"ד: ואין לנו כוח בירור ניצוצי הקדושה כמו כוח לימוד הזוה"ק, ומובא בשם האריז"ל, שגם הרשב"י ורבי אלעזר בנו היו בכלל עשרה הרוגי מלוכה, והראיה לזה שברח מפני הקיסר שרצה להורגו, והלך הוא ורבי אלעזר בנו להמערה, והיו צריכים הרשב"י ובנו לעשות התיקון במסירות נפשם להריגה כמו רבי עקיבא רבו של רשב"י, ולהעביר הסיגים והקמשונים וחרולים מן השדה אשר ברכו ה'. ומסיים שם (בספר סוד ה') שאם רבי עקיבא היה לומד סתרי תורה אצל רבי אליעזר הגדול, והיה מלמדם לכ"ד אלף תלמידיו, אז היו כולם באחדות אמיתי, ולא היו מתים, (וגם היו ניצלים מגזירת עשרה הרוגי מלכות - כמו רבי שמעון בר יוחאי ובנו רבי אלעזר שניצל), כי בין לומדי תורת הסוד אין, לא שנאה, ולא קנאה, ולא תחרות, אלא כולם באהבה ואחדות גמור, כמו שאמר הרשב"י בזוהר (פרשת נשא - דף קכ"ח ע"א): **חֲדַי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (חבוקק a) ה' שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יְרֵאתִי. (אמר) (קכ"ח ע"ב) הִתְם יְאוֹת הָיָה לְמִהְיוֹ דְחִיל. אֲנִי בְּחַבִּיבוֹתָא תְלִיָא מְלֵתָא, דְּכַתִּיב, (דברים 1) וְאֶהְבֶּתְ אֶת ה' אֱלֹקֶיךָ, וְכַתִּיב (דברים 2) מֵאֲהַבְתָּ ה' אֶתְכֶם, וְכַתִּיב (מלאכי א) אֶהְבֶּתִי אֶתְכֶם וְגו'.**

ובלשון הקודש: שְׁמַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (חבוקק a) ה' שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יְרֵאתִי. שֶׁם רָאוּי לְהִיֵּת יְרֵא. אֲנִי בְּחַבִּיבוֹת תְּלוּי הַדְּבָר, שְׁכַתוּב (דברים 1) וְאֶהְבֶּתְ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ, וְכַתוּב (שם 2) מֵאֲהַבְתָּ ה' אֶתְכֶם, וְכַתוּב (מלאכי א) אֶהְבֶּתִי אֶתְכֶם וְגו'.

אם אינך מלמדני תצטרך למות על קידוש ה', כי אי אפשר לעשות התיקון אלא על ידי לימוד תורת הסוד

ובגמרא פסחים (דף קיב.): חמשה דברים צוה רבי עקיבא את רבי שמעון בן יוחאי כשהיה חבוש בבית האסורין, אמר [רשב"י] לו [לרבי עקיבא] רבי למדני

תורה, אמר איני מלמדך, אמר לו אם אין אתה מלמדני אני אומר ליוחי אבא ומוסרך למלכות, אמר לו בני יותר ממה שהעגל רוצה לינק פרה רוצה להניק, אמר לו ומי בסכנה, והלא עגל בסכנה, אמר לו אם בקשת ליחנק היתלה באילן גדול, עכ"ל. ורואים שרבי עקיבא חשש ללמדו כשהיה עשרים שנה בבית האסורים, ועל זה אמר לו רבי שמעון אם אין אתה מלמדני אני אומר ליוחי אבא ומוסרך למלכות, יש לבאר על על פי כתבי האריז"ל שאין הכוונה למלכות כאן מלכות הרשעה, אלא למדת מלכות דקדושה, שבמיתה על קידוש השם נקרא, שנמסר למידת מלכות העליונה, וזה כוונתו שאם אינך מלמדני תצטרך למות על קידוש ה', כי אי אפשר לעשות התיקון אלא על ידי לימוד תורת הסוד, ובזה שורף את הקליפות ומגרש החושך ומאיר את העולם באור גדול (סוד ה'). - מהסיפור הזה אנחנו לומדים, כי אם רבי עקיבא היה לומד אצל רבי אליעזר הגדול סודות התורה, היה יכול להינצל מגזירת עשרה הרוגי מלכות, כמו רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו ע"ה, וזה מה שאמר לו רבי אליעזר תמה אני וכו', כי לימוד תורת הסוד יותר גבוה מליהרג על קידוש ה', כי כל תורת הסוד הוא שיחיו ולא ימותו, לא רק הוא, אלא מכפר ומציל את כל עם ישראל, כמו שכתב בזוהר הקדוש: **עוד אמר אליהו זכרוננו לברכה לרבי שמעון: בהאי ספר הזהר יתפרקון מן גלותא כד אתגליא בדרא בתרא. עוד בדר קכ"ד: לשון משנה רבינו לרבי שמעון. והמשכילים יזירו כזהר הרקיע בהאי חבורא דילף דאיהו ספר הזהר באילין לא צריך נסיון - רצה לומר: כי הלומד בספר הזהר לא יסבל חבלי משיח ונגין דישאל עתידין למטעם מאילנא דחיי דא הוא ספר הזהר יפקון ביה מגלותא ברחמי.**

ועל כן לא מספיק ללמוד לעצמו, אלא צריך לזכות את הרבים וללמד ולהשמיע לכל ישראל! כי תורת הסוד נועדה להתגלות וללמד את הרבים בדור האחרון למען הכינו את העולם לקראת תורתו של משיח והגאולה שלימה.

כְּדַאי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסַמְךָ עָלַי בְּשַׁעַת הַדְּחָק

גם בשעת הדחק הזו, בל נתיאש מן הרחמים. כְּדַאי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסַמְךָ עָלַי בְּשַׁעַת הַדְּחָק (ברכות דף ס): וכן עוד בכמה דוכתי בש"ס, ולשון בשעת הדחק (דוקא) יש לומר על פי דברי הש"ס סקה (מה): שאמר רבי שמעון בן יוחאי (דהוא סתם רבי שמעון בכל מקום) יכולני לפטר את כל העולם מן הדין, מיום שנברא העולם עד סופו, והאחרון הקביד כעת סופו של גלות אדום (שהוא קדם ביאת גואל צדק במהרה בנימינו אמו) שרבי שמעון בן יוחאי הוא שעמד בנפשו כנגד מלכי רומי (אדום) כְּדַאמְרִינָן בְּשַׁבָּת, ועל כן אמר המלך אז, שמעון שגנה יהרג, ובפרט בסוף יומיא אילין באחרית ימי גלות אדום, וזהו רבי שמעון בן יוחאי בכחו ובכח הזהר הקדוש חבורו, דִּיתְפַּרְנְסוּן בְּדָרָא בְּתַרְאָה לְהַצִּיל מִחֲבַלֵּי מְשִׁיחַ, ויפקון מן גלותא בכחו. ואלו הימים נקראים שעת הדחק בדוחקא (דגלותא) בְּתַר דוּחְקָא כְּמַבְאָר בְּזַהַר הַקְּדוּשׁ, על כן שפיר אמרו (רק בְּרַשְׁבִּי) כְּדַאי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסַמְךָ עָלַי בְּשַׁעַת הַדְּחָק, שעומד בעודנו בשעת הדחק, הינו בשנים האלו, ועל זכותו אנו סומכין כְּנִזְכָּר. (דברי תורה מהדורא ט' אות לט).

ובישועות יעקב כתב, וז"ל: שבאמת אין חלוק בתורתנו הקדושה בין פסוק זה לפסוק **"שמע ישראל"**, כמו שכתב הרמב"ם ז"ל, ורבי עמנואל הצפרני ז"ל כתב במתק קולמסו (פרוש לספר משלי דפוס נעאפאל רמ"ז) לא כאותיות המצוריות העבריות, כי בצורות אותיותינה נרמזים סודות גדולות, ולמשל ראה כי **ספר התקונים חברו רשב"י על מלה אחת שבתורה שהיא מלת "בראשית"**, וכן הפסוק (בראשית ל"ו) **"ושם אשתו מהיטבאל וגו'**, אשר הקורא לא ירגיש בו שום פליאה, ואמרו עליו (זוה"ק תולדות קמ"ה) **תא חזי, דהא רבי יחנן בן זכאי הוה אמר "ש" הלכות פסוקות ברמזא דחקמתא על זה, בפסוק ושם אשתו מהיטבאל וגו', ולא גלי לון אלא לרבי אלעזר דהנה עמיה עכל"ק. וכתב מרן גאון עוזנו החיד"א ז"ל"ע, לרמז זכות"ם תגן, זכותם ראשי תבות זוהר כ"ד ספרים, תהלים משניות, שיתמיד בהם האדם ויחזר וישגן, וזכותם תגן בעד כל ישראל.**

דוד המלך היה קם בחצות הלילה, ואפלו בימי מלך המשיח הוא מלך

וראה מה שכתוב בזה"ק בראשית (פרשת לך דף פ"ב ע"א), תרגום הזוהר: בא ראה שדוד המלך היה קם בחצות הלילה, ומשום כך דוד המלך חי לעולמים, ואפלו בימי מלך המשיח הוא מלך. ובזה"ק (בראשית פרשת ויג'א דף צ"ט ע"א), תרגום הזוהר: בא ראה, הקב"ה עשה את דוד המלך עמוד אחד מהכסא העליון כמו האבות, פרוש, כי אברהם ויצחק ויעקב המה שלשה רגלים לכסא, ודוד הוא רגל רביעי. ובזהר הקדוש בראשית (פרשת ויצא - דף קנח ע"ב): בלשון הקודש: וכן כל אותם שירות ותשבחות שאמר דוד וכל אותם שהיו עמו, כלם היו בסוד עליון, בסוד החכמה.

עקר הגאולה בלמוד הקבלה

הגאולה לא תהיה, רק על ידי למוד התורה, ועקר הגאולה בלמוד הקבלה. (אבו שלמה פרק י"א אות ג) **היצר הרע עושה שלא ילמד קבלה, כי יודע שעל ידי למוד זה ישוב האדם בתשובה שלמה** (הגר"א בישעיה ו' ט). פנימיות התורה הם חיים לפנימיות הגוף שהוא הנפש והחיצוניות לחיצוניות הגוף, והעוסקים ברמז וסוד אין יצר הרע יכול להתגרות בהם. (אבו שלמה פרק ח' אות כ"ו). **ההשגה מתחילה מתורת הנסתר ורק אחר כך משיגים יתר חלקי התורה.** ולבסוף משיגים את התורה הנגלית. (הגאון מוילנא. סדור). כל אחד מה שמלמדין אותו בבטן אמו פן יש יכלת בידו להשיג. ומי שהיה יכול להשיג סודות התורה והוא לא ישתדל להשיגו, נדון בדינין קשיין. (הגאון רבי אליהו מוילנא, הגר"א אבו שלמה חלק כ"ד)

הלומד את האדרא גורם לרשב"י שיהיה מעטר וישוב כמלך בראש

כמו שכתוב הצה"ק המקבל רבי אברהם אזולאי זיע"א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי, בספרו **"אור החמה"** על ה"אדרא דמשקנא" (שבפרשת משפטים

דף קכ"ג ע"ב, וְזֶה לְשׁוֹן קִדְשׁוֹ: אֲפִילוּ עוֹד הַיּוֹם אַחַר שׁוֹפֵטֵר רִשְׁבִּי מִבִּינֵינוּ, כָּל זְמַן שְׁאֵנוּ עוֹסְקִים בְּדַבְרֵי הָאֲדָרָא, "אֲתַעֲטֵר" בָּא רַבִּי שִׁמְעוֹן מְעֵטֵר כְּמִלְךָ בְּעֵטְרוֹתָיו בְּרֹאשׁ, וְיוֹשֵׁב בְּגוּוֹן, עַד כָּאֵן לְשׁוֹן קִדְשׁוֹ. הָאֵם יֵשׁ שְׂמִחָה גְדוּלָה מִזּוּ בּוֹדָאֵי שְׂכָדָאֵי לַעֲשׂוֹת סְעוּדַת מִצְוָה. וְאֵין שׁוּם סִפְק כְּאֲשֶׁר יִבְקֹשׁ כָּל בְּקִשָּׁה שֶׁהוּא, בְּזִכּוֹת הַלְמוּד בְּזוּה"ק, יִזְכֶּה שְׂתַתְּקַבֵּל תְּפִלָּתוֹ. כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר בְּכַתְּבֵי הָאֲר"י מוֹבָא (שַׁעַר הַפְּסוּקִים - סֵפֶר שִׁיר הַשִּׁירִים): "הַיּוֹשֵׁבֵת בְּגוֹנִים חֲבָרִים מְקַשְׁיָבִים לְקוֹלָהּ הַשְּׂמִיעֵינִי": רֵאשִׁי תְּבוֹת ח'בָּרִים מְקַשְׁיָבִים לְקוֹלָהּ הַשְּׂמִיעֵינִי, הוּא חֲמֵלָה, כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ בְּזוּהַר בְּפֶרֶשֶׁת שְׁמוֹת, עַל פְּסוּק וְהִנֵּה נַעַר בּוֹכָה וְתַחְמַל עָלָיו וְגו', וְהִבֵּן זֶה. (סֵפֶר זְכוּתֵיהָ דְרִשְׁבִּי)

אָחִינוּ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל - הִבֵּיאוּ בְּרָכָה אֶל בֵּיתְכֶם וּבְכֹל רֶגַע תּוֹכְלוּ לְהִתְקַשֵּׁר לְנִשְׁמַת הַרְשָׁבִיט - וּבּוֹדָאֵי הַרְשָׁבִיט זִי"ע יִפִּיר לְכֶם טוֹבָה וְתוֹשָׁפְעוּ מִמְקוֹר הַבְּרָכוֹת,

ט. כתב בספר פלא יועץ (ערך דובב) וזה לשונו: פירשו רבותינו ז"ל שכל תלמיד חכם שאומרים דבר תורה משמו בעולם הזה שפתותיו דובבות בקבר ויש לו הנאה ונחת רוח כשותה יין קונדיטון, כמו שכתוב בירושלמי מסכת שקלים, ... כתוב בספרים שפעם אחת היה שמד ונגלה מוהר"מ אלשיך ז"ל בהקיצו, והציל לאחד מתוך ההפיכה, מפני סיבה שהיה לומד ספרו בתמידות, עכ"ל.

אמרו חז"ל ביבמות (צו ע"ב - צו ע"א): ...אזל ר' אלעזר אמר לשמעתא בי מדרשא, ולא אמרה משמיה דר' יוחנן. שמע רבי יוחנן איקפד. ... ורבי יוחנן מאי טעמא קפיד כולי האי? דאמר רב יהודה אמר רב: מאי דכתיב "אגורה באהלך עולמים"? וכי אפשר לו לאדם לגור בשני עולמים? אלא אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם, יהי רצון שיאמרו דבר שמועה מפי בעוה"ז. דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי: כל תלמיד חכם שאומרים דבר שמועה מפיו בעולם הזה - שפתותיו דובבות בקבר. אמר ר' יצחק בן זעירא ואיתימא שמעון נזירא: מאי קראה? "וחכך כיון הטוב הולך לדודי למישרים דובב שפתי ישנים". ככומר של ענבים. מה כומר של ענבים כיון שמניח אדם אצבעו עליו מיד דובב, אף תלמידי חכמים כיון שאומרים דבר שמועה מפייהם בעולם הזה שפתותיהם דובבות בקבר. ופירוש על זה בספר יערות דבש, (חלק שני - דרוש ז): ... היינו להבין, מכל מקום איך דר בב' עולמות, אבל כשאומרים דבר שמועה מפיו, אז נשמת צדיק מתלבשת שם בלומדים, עומדת שם, וכך שפיר אמרין דר בב' עולמות, בעולם הנצחי ובוזה העולם, גם נתלבשת בגוף בקבר בהבלא דגרמי, כך אמרו שפתותיו דובבות בקבר, שנתלבש בגוף בקבר עכ"ל, (ועיין עוד ביערות דבש, חלק ראשון - דרוש טז). [ראה בליקוטים מכתבי הרמח"ל זצ"ל (רבי משה חיים לוצאטו) בענין כותל המערבי, סוד לוז: באדם נשאר עצם אחד בקבר הנקרא לוז, ועליו יבנה הגוף לתחית המתים. ויש שם גם חלק מן הנפש והיא נק' הבלא דגרמי. כן הוא בבית המקדש, נשאר הכותל המערבי, וה"ס זה לוז שעליו יבנה הבנין לעתיד לבא, ואותה הקדושה השורה עליו נקרא הבלא דגרמי].

ובספר תורה וחיים להר"ח הטוב זי"ע (מערכת חת), כתב: אם אומרים חידושים של תלמיד חכם שכבר בעולם העליון, הרי הוא בא מעולם העליון לאותו מקום כמבואר בזוהר הקדוש (חלק ג' פרשת פנחס דף ר"כ ע"א), תרגום הזוהר: שמעו קול אחד שהיה אומר פנו מקום לבי פנחס בן יאיר, שהוא בא אצלינו, שלמדנו, דבכל מקום שהצדיק חידש בו דברי תורה, כשהוא בעולם ההוא [העליון] פוקד לאותו מקום [בעולם הזה] ובא אליו, וכל שכן ששורין בו צדיקים אחרים לקדש אותו מקום, ולומדים שם תורה, כעין זה הנה בא רבי פנחס בן יאיר לפקוד מקומו, ומצא

שכפידוע שהזהר הקדוש מגן ומציל מכל הצרות ומונע פגועים ואסונות - ובפרט בדור האחרון הזה שמצפים כבר בכליון עינים לגאולה השלימה - וכבר הבטיח הרעיא מהימנא: "בספרא דא יפקון מן גלותא ברחמי" אשר על פן אחינו הטוהורים חושו והצילו את עם ישראל להדבק בלימוד הזהר הקדוש, ובדאי המשיח והרשב"י, מליצו טוב במרומים, על כל הלומדים, ונשע תשועת עולמים כולנו ליה מצפים.

לשון הזהר מסגל לנשמה אף דלא ידע מאי קאמר

כבר נודע גדל יקר תפארת וגדל תהלות ספר היקר והקדוש תקוני זהר שחבר התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי זכר צדיק לברכה, אשרי אדם שומע לו לשקד על דלתותיו יום יום, אשר חכמים הגידו שאף לשונו הזהב (הזהר) מסגל מאד לנשמה אף דלא ידע מאי קאמר. (הסקמת הרב הקדוש מאפטא תקוני זהר דפוס מעזבוז). - וראוי לקבע עצמו ללמד חמש דפין בזהר בכל יום, והוא תועלת גדול ותקון גדול לנפש להאירה ולזככה ולתקנה ולכללות קוצים מדות רעות ותאוות רעות לזכות בנעם השם, והוא מרפא ותקון לחטאים ופשעים של הנפש. (מורה באצבע להחיד"א אות מ). - וכן נתן מרו האר"י תקון לבעל תשובה שיאמר חמשה דפין זהר או תקונים בכל יום, וכן נהג מורי ורבי לקבע למודו בליה, במשניות או בזהר, או שניהם כאחד טובים. (מורה באצבע להחיד"א אות מ). - מעלת חדושי תורה שהוא חשוב מאד בשמים ממעל, עד שאמרו בזהר הקדוש שבונה שמים חדשים, ועליו הפתוב אומר: "לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה", אל תקרי עמי אלא עמי, שנעשה שתי להקדוש ברוך הוא וכו', והוא תקון גדול לכל עוון ולכל חטאת ובפרט לעוון פגם הברית וכו'. וגם למוד ספר הזהר הקדוש אף באין מבין חשוב כאלו חדש חדשים. ואחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכון לבו לשמים.

(פלא יועץ ערך חדוש)

אלו הצדיקים מחדשין דברי תורה ונתחדש אותו דבר תורה שאמר מלפנים, רבי פנחס בן יאיר, עתה מתחדש לפניו כאן.

(א) על ידי הפצת ספריו זוכה לישב במחיצתו בעולם הבא: המדפיס ספרים מממונו להוציא לאור תורה זוכה ויושב במחיצת התלמידי חכמים מחברי הספרים, שהרי על ידו יצא החיבור לעולם, ותרבה הדעת בכל עת, ואילו היה גנוז למקצועות המשכן בירכתיים, לא היו לומדים בו. - ב. והנה אמרו חז"ל במסכת יבמות (דף צ"ו ע"ב) שפתותיו דובבות וכו' כדאיתא שם, ולפי זה הגורם שיהיה החכם חי אחרי מותו, גם הוא זוכה ויושב במחיצתו, שהרי הוא גרם להחיותו, ואין ספק כשהוא בא לעולם הבא, החכם בעצמו עם סיעת מרחמוה יוצאין לקראתו לקבל פניו. (הגאון מהרח"א איסטורוסה בספרו בן אברהם פרשת וישלח דף כ"ג ע"ב).

(ב) הספר של הצדיק הוא נשמת הצדיק: בחלום וכו' עיין שם, ונא לעיין בהסכמת הגה"צ מהר"ח זוננפלד זכותו יגן עלינו אמן, לספר "צדקה ומשפט", אודות הוצאה לאור. (ראה עוד מהר"ח פלאגי זצ"ל בספרו "תורה וחיים", מ"ע ס' אות ריז). גם האדמו"ר מסאדיגורא זכותו יגן עלינו אמן, מביא שהציון להצדיק הוא בשביל הגוף והנפש, והספר של הצדיק הוא לנשמת הצדיק.

לומר זהר חדש קדם התפלה

תגיד להאברכים שאם רוצים להגיד מעט זהר קדם התפלה שיגידו זהר חדש, שמזה גם כן יכולים להיות חסיד. (דברי אהרו בשם הרב הקדוש רבי אשר מסטולין).

- **אם זכה ילמד בזהר הקדוש באשמורות, כי בזכותו יצאו ישראל מהגלות שדומה ללילה.** ואף שלא זכה להבינו, אף על פי כן ילמד הלשון כי הוא מזכר הנשמה, והקדוש ברוך הוא ברב רחמיו ימלא כל משאלות לבו בפרט בזכות למוד לשון הזהר, כי הוא נייחא קמיה אף על פי שהוא מגמגם בלישניה ודאי מאן חשוב מאן ספון ומאן רקיע בזכות זה הקדוש ברוך הוא ימהר ויחיש וידלג ובא לציון גואל, אמן כן יהי רצון. (סדור שער השמים, בסדר הלמוד שכתבו הקדמונים).

- **אחי ורעי, אם כל כף גדולה לשמים שיאו ומעלתו וכמה תקיף חילא דהאי אילנא ורבבי של למוד ספר הזהר הקדוש, ושךש בארץ גזעו לשלח רצוצים חפשי מן הגלות המר, האיר לא יתלהב לב האדם להאיר און לשמע בלמודים לקבע שעור קבוע בכל יום בזהר הקדוש ובתקונים ושאר ספרי המקבילים כו.** (סוד ושךש העבודה, שער הששי, שער הניצוץ).

- **ראוי לקבוע עצמו ללמוד חמש דפים זהר בכל יום,** והוא תועלת גדולה ותקון גדול לנפש להאירה ולזככה ולתקנה, ולכלות קוצים, מדות רעות ותאוות רעות, לזכות בנעם השם, והוא מרפא ותקון לחטאים ופשיעים של הנפש. וכן נתן מרו האר"י זכרוננו לברכה תקון לבעל תשובה שיאמר חמש דפים זהר או תקונים בכל יום, וכן נהג מורי ורבי דודי הקדוש מורינו הרב רבי צבי.

(נתיב מצוותיך למורינו הרב רבי יצחק איזיק מקאמארא, שביל התורה אות א' סימן ל"א)

ללמד תקוני זהר ארבעים יום מראש חדש אלול עד יום הכפורים

יעין בסוף הקדמת בעל פסא מלך ועוד בכמה ספרים קדושים שהלהיבו מאד ללמד התקוני הזהר בארבעים יום שמראש חדש אלול עד יום הכפורים (ואולי יש להסמיק זה ממה שכתב בתקון ו' ויפתח נח את חלון התבה אשר עשה ודא יום הכפורים דתבת נח היא אמה עלאה חלון דילי הוא עמודא דאמצעייתא דביה אור ותיבה אור וכתב בבאור מהגר"א שביום הכפורים חלונות התבה והוא תשובה אמה עלאה פתוחים וזהו שכתוב מקץ ארבעים יום שהם ארבעים יום הידועים מראש חדש אלול ורעיא מהימנא איתא על התקוני זהר דאיהי מגוונא דתבת נח וכו' פידוע. (הקדמת המוציא לאור תקוני זהר מהגר"א). - ובחדש אלול חצי היום תלמוד חכמת האמת וחצי היום תלמוד טור ובית יוסף ושלחן ערוך הלכות ראש השנה וכפור וסכה ולולב עם כל הפוסקים השיכים להם, ובעשרת ימי תשובה לא תלמוד כי אם חכמת האמת דוקא, ובימים שבין כפור לסכות תרבה בלמוד התהלים וזהו וכי צא ובעזרת השם יתברך כל אשר תפנה תשכיל ותצליח אמן כן יהי רצון. (עבודת הקדש חלק התכלית פרק ע'). - ולהיות ספר התקונים בחדש אלול יד הכל משמשת בו.

(פסא מלך בהקדמה)

מִשֶׁה רַעֲיָא מְהִימְנָא סוּבַל עַל וְצַעַר הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה לְבָדוּ, כִּי אֵין הַתְּלַמִּידִי חֲכָמִים רוּצִים לְסִייעוּ בְּזָה, שְׂאִינִם רוּצִים לְלַמּוּד סוּדוֹת הַתּוֹרָה

וְהָאוּר הַחַיִּים הַקְּדוּשׁ בְּפָרוּשׁוֹ עַל פְּרִשְׁת וַיְחִי (בְּכַרְפֵּת יַעֲקֹב לַיהוּדָה) בִּיאָר, דְּמִשֶׁה הוּא גּוֹאֵל רַאשׁוֹן, וְהוּא גּוֹאֵל אַחֲרוֹן, כְּדָאֲמַר בְּזוּהַר הַקְּדוּשׁ "מִ'ה שִׁיְהִי הוּא" ר"ת מִשֶׁה - "שִׁיְהִי", (קהלת א ט), וַאֲיִן מִשֶׁה רַעֲיָא מְהִימְנָא נוֹתֵן הַתּוֹרָה רוּצָה לְגֵאוּל עִם שֶׁל בְּטָלָיִם, [וּבְזוּהַר הַקְּדוּשׁ קוֹרָא לְאֵלוֹ שְׂאִינִם עוֹסְקִים בְּסִפְר הַזּוּהַר "עַמִּי הָאֲרִיץ" גַּם כִּי גְדֻלִּים בְּתַלְמוּד], וּמוֹסִיף שָׁם, דְּבַכָּל פַּעַם שְׂיִישׁ זְמַן הָרְאוּי לְגֵאוּלָּה, צְרִיךְ שִׁיְהִי בְּנוּ יִינָה שֶׁל תּוֹרָה הוּא כַח עֵסֶק הַתּוֹרָה בְּכָל הַפְּרָדִ"ס - ד' חֲלָקִיָּה, (כְּדַפְרֵשׁ בְּשִׁיר הַשִּׁירִים עַל הַפְּסוּק "הִבִּיאֵנִי אֶל בֵּית הַיְיִו"), וְאִם לֹא ח"ו סוּבָלִים יִסּוּרִים, וְרַק עַל יְדֵי כַח הַתּוֹרָה שְׂיִישׁ בְּעַם יִשְׂרָאֵל נִגְאָלִים, עַכְתָּ"ד. וּפּוֹק חֲזִי מַה שְׂאֲמָרוּ בְּזוּהַר הַקְּדוּשׁ פְּרִשְׁת בְּרַאשִׁית (דף כח): בְּלִשׁוֹן הַקְּדוּשׁ: אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְהָרִי מִי נָתַן מַעֲשֵׂה שֶׁל אָדָם בְּיִשְׂרָאֵל וּבְמִשֶׁה? אָמַר לוֹ: בְּנִי, וְאַתָּה אֲמַרְתָּ כִּי? וְכִי לֹא לְמַדְתָּ (יִשְׁעִיָּה מו) מְגִיד מְרַאשִׁית אַחֲרִית! אָמַר לוֹ, כִּי הוּא וְדָאִי. וְלִכֵּן מִשֶׁה לֹא מַת, וְהוּא נִקְרָא אָדָם, וּבְגִלְלוֹ נֶאֱמַר בְּגִלוֹת הָאֲחֵרוֹנָה וְלֹאֲדָם לֹא מִצָּא עֵזֶר, אֲלֵא כָלָם כְּנִגְדוּ. וְכֵן נֶאֱמַר בְּעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי וְלֹאֲדָם לֹא מִצָּא עֵזֶר שְׂיִוצִיא שְׂכִינָה מֵהַגְּלוּת. זְהוּ שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת ב) וַיִּפֶן כֹּה וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ. וּמִשֶׁה הוּא בְּדַמּוֹתוֹ מִמֶּשׁ, שְׁנֶאֱמַר בּוֹ לֹא מִצָּא עֵזֶר כְּנִגְדוּ. בְּאוֹתוֹ זְמַן וַיִּפֹּל ה' אֱלֹהִים הַתְּרַדְמָה עַל הָאָדָם. ה' אֱלֹהִים - אֲבָא וְאֲמָא. תְּרַדְמָה - זוּ הַגְּלוּת, שְׁנֶאֱמַר בָּהּ (בְּרַאשִׁית טו) וַתְּרַדְמָה נִפְלָה עַל אֲבָרָם. הַפִּילוֹ עַל מִשֶׁה וַיִּישָׁן. אֵין שְׁנָה אֲלֵא גְלוּת. וַיִּקַּח אַחַת מִצְלַעְתָּיו - מִצְלַעוֹתָיו שֶׁל מִי? אֲלֵא מְאוֹתָם עֲלָמוֹת שֶׁל הַגְּבִירָה נְטִלוּ אֲבָא וְאֲמָא אֶחָד מֵהֶם, וְהוּא צַד לְבָו, יָפָה כְּלָבָנָה. וַיִּסְגַר בְּשָׂר תַּחְתָּנָה - זֶה בְּשָׂר שְׁנֶאֱמַר בּוֹ (שִׁם ו) בְּשִׁגְם הוּא בְּשָׂר. בְּשָׂר שֶׁל מִשֶׁה אָדָם, וְעֲלָיו נֶאֱמַר פָּנֵי מִשֶׁה כְּפָנֵי חֲמָה, וְלִכֵּן (שִׁיר ו) יָפָה כְּלָבָנָה בְּרָה כַחֲמָה. וּבְאֵר בְּמִקְדָּשׁ מְלָךְ: דְּמִשֶׁה רַעֲיָא מְהִימְנָא סוּבַל עַל וְצַעַר הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה לְבָדוּ, כִּי אֵין הַתְּלַמִּידִי חֲכָמִים רוּצִים לְסִייעוּ בְּזָה, שְׂאִינִם רוּצִים לְלַמּוּד סוּדוֹת הַתּוֹרָה, אֲלֵא כּוֹלָם כְּנִגְדוּ וְלֹא מִצָּא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִי שְׂיַעֲזֵר לְהוֹצִיא אֶת הַשְּׂכִינָה מִן הַגְּלוּת, וְכָלָם בְּסוּד הַתְּרַדְמָה וְהַשִּׁינָה.

כַּל הַגְּאוּלָּה תְּלוּיָה בַעֲסַק הַחֲכָמָה הַזֹּאת

וּבְדָגְל מַחְנָה אֲפָרִים (פְּרִשְׁת שְׁמִינִי): וְזֶהוּ דְרִשׁ דְּרִשׁ מִשֶׁה, הֵינּוּ כְּשִׁיתְגַּלְהָה (כִּי בְּכָל דּוֹר וְדוֹר יֵשׁ בַּחֲנִינַת מִשֶׁה, וְאִתָּא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי הִיָּה בַּחֲנִינַת מִשֶׁה), וַיְדַרְשׁ מַה שְׂדַרְשׁ כְּבָר מִשֶׁה, הֵינּוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, סִפְר הַזְּהַר, אַזּ וְהִנֵּה שְׂדַרְף, הֵינּוּ שְׂיַתְבְּטְלוּ כָּל הַקְּלָפוֹת וּמִמִּילָא יְהִיָּה הַגְּאֻלָּה שְׂיַבְנָה בְּמַהֲרָה בְּיַמִּינוּ אָמֵן סְלָה וְעַד.

וְגַם עַל יְדֵי הַחִיבוּר הַהוּא יִהְיֶה בְּטוֹל הַקְּלִיפּוֹת וְקַלּוֹת הַגְּלוּת וְהַשְׁבַּתַת הַקְּטֵרוּגִים (חֲסֵד לַאֲבָרָהם מַעֲיִן רַאשׁוֹן נַהַר כ"ד). הַכַּל תְּלוּי בַעֲסַק הַחֲכָמָה הַזֹּאת, וּמוֹנִיעַתָנוּ מִלְּהַתְּעַסֵּק

בַּהּ הִיא גּוֹרֵמַת אַחוּר וְעוֹכּוּב בְּנִין בֵּית מִקְדָּשָׁנוּ וְתַפְאֵרַתָנוּ.

(הַקְּדַמַּת הַרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל לַעֲץ חַיִּים).

כָּל הָאֲסוּנוֹת וְהָעֲנִיּוֹת וְהַצָּרוֹת, וְעֹכּוֹב בֵּיאַת הַמְּשִׁיחַ וְהַגָּאוּלָּה, זֶה בְּגִלְל שְׁלֵא רוֹצִים לְלַמּוֹד אֶת תּוֹרַת הַסּוּד - וּמַעֲכָבִים הַגָּאוּלָּה

בְּתִיקוּנֵי זוהר (תיקון ל'), אָמַר הַרְשֵׁב"י ע"ה שְׁכַל הָאֲסוּנוֹת וְהָעֲנִיּוֹת וְהַצָּרוֹת, וְעֹכּוֹב בֵּיאַת הַמְּשִׁיחַ וְהַגָּאוּלָּה, זֶה בְּגִלְל שְׁלֵא רוֹצִים לְלַמּוֹד אֶת תּוֹרַת הַסּוּד. - וּבְזוֹהַר פְּרִשְׁת נְשֵׂא (קכד, ב), אָמַר הַרְעִיָא מְהִימְנָא דְדוּקָא בְּזוֹכֹת לִימוּד סֵפֶר הַזוֹהַר יוֹצֵאִים מִהַגְלוֹת בְּרַחֲמִים, וְכִבְר בְּאֵרו גְּדוּלֵי הַדּוֹרוֹת, כִּי הִלְמִיּוּד בְּזוֹהַר הַקְּדוּשׁ מוֹעִיל גַּם בְּגִירְסָא, כִּי מְטַהֵר הַנְּפֶשׁ הוּא (עֵינֵי בְּסֵפֶר אֹר הַזוֹהַר) וּמְזַכֵּךְ הָאֵוִיר, וּמְכַנְיַע כַּח מַלְכוּת הַרְשָׁעָה, וְיָדַע כִּי כִבְר הוֹרָה מִלְאָךְ הָאֱלֹקִים הָאֲר"י הַחַי זי"ע לְתַלְמִידָיו הַגְּדוּלִים, שְׂיִלְמָדוּ זוֹהַר בְּגִירְסָא, לְזָכוֹת עַל יָדוֹ לְהַשְׁגָּה, וְכֵן לְבַעֲלֵי תְשׁוּבָה לְטַהֵרֵת נִשְׁמַתָּם, וְלִקְבֵּלֵת תְּשׁוּבָתָם. וְאֵלוֹ כִבְר קִימְנוּ עֲצַת הַרְמַח"ל זִיע"א לְלַמּוֹד בְּחַבְרָה זוֹהַר הַקְּדוּשׁ בְּגִירְסָא בְּרַצִּיפוֹת, כְּכַר הוֹנַח לָנוּ, וְנִצְלָנוּ מִיַּד כָּל הַקְּמִים עֲלֵינוּ, וְזָכִינוּ לְרוּחַ טְהָרָה, (דְּבִיֵּאל פְּרָק ז יג) "וְאָרוּ עִם עֲנְיֵי שְׂמִיָּא" וְגַבַר יִשְׂרָאֵל!

עַל כֵּן רָאוּ נָא בְּזֶה דְבָרֵי הַגֵּר"א ז"ל, וְדַבְּרֵי גְדוּלֵי יִשְׂרָאֵל מְעַנְּנֵן חוֹבַת הַשְּׁעָה לַעֲסוֹק בְּלִימוּד הַזוֹהַר הַקְּדוּשׁ, וְעַתָּה יֹאמַר בְּקוֹל רֵם וְנִשְׂא "חַתּוּם פִּי שְׁטָן... יָעוּם בּוֹ וְיָדָם", וְלֹא יִקְנָטְרוּ עוֹד הַשׁוֹגְגִים וְהַמְזִידִים, וְלִשְׁוֹמְעִים יוֹנְעִים יֹאמְרוּ הַמְּגִידִים, לְכֹל אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַקְּטַנִּים עִם הַגְּדוּלִים, יַחַד כָּל יִשְׂרָאֵל חֲבָרִים, וּמְמַנּוּ יִשְׁקוּ כָּל הַעֲדָרִים, בְּאַהֲבָה וּבְאַחֲדוּת נִפְלְאִים, כּוֹלְנוּ לִי-הַ וְלִי-הַ עֵינֵינוּ מִצְפִּים.

וּבְזוֹכֹת אֲדוּנֵינוּ דְּדוֹד הַמְּלֹךְ ע"ה הוּא מְשִׁיחַ ה', יִתְקַיְמוּ דְבָרֵי הַנְּבִיא יִחְזַקְאֵל (פְּרָק לז ט) דְּבַר אֱלֹהִים כֹּה אָמַר אֲד-נִי ה' הִנֵּה אֲנִי לִקְחֵת אֶת עַץ יוֹסֵף אֲשֶׁר בְּיַד אֲפְרַיִם וְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל חֲבָרֵי וְנִתְתִּי אוֹתָם עֲלֵיו אֶת עַץ יְהוּדָה וְעִשִׂיתֶם לְעַץ אֶחָד וְהָיוּ אֶחָד בְּיָדֵי: (יִחְזַקְאֵל פְּרָק לז כד-כה, כז) וְעַבְדֵי דְּדוֹד מְלֹךְ עֲלֵיהֶם וְרוּעֵה אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם וּבְמִשְׁפְּטֵי יִלְכוּ וְחֻקְתִּי יִשְׁמְרוּ וְעִשׂוּ אוֹתָם, וְיָשְׁבוּ עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִתְתִּי לְעַבְדֵי לְיַעֲקֹב אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בָּהּ אַבּוֹתֵיכֶם וְיָשְׁבוּ עֲלֶיהָ הֵמָּה וּבְנֵיהֶם וּבְנֵי בְנֵיהֶם עַד עוֹלָם וְדוֹד עַבְדֵי נְשִׂיא לָהֶם לְעוֹלָם: וְהָיָה מִשְׁכְּנֵי עֲלֵיהֶם וְהִיִּיתִי לָהֶם לְאֱלֹקִים וְהָיָה לִי לְעַם. וּבְזוֹכֹת הַרְשֵׁב"י ע"ה נִשְׁמַת מִשֶּׁה רַעִיָא מְהִימְנָא מְשִׁיחַ ה' הוּא גּוֹאֵל רָאשׁוֹן וְהוּא גּוֹאֵל אַחֲרוֹן (אֹר הַחַיִּים וְחַי), וּבְיָמֵינוּ תְּנִשְׁע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים וְיִתְקַיְמוּ בְּנוֹ הַרְעִיָא מְהִימְנָא בְּסִפְרָא דָּא יִפְקוּן מַגְלוֹתָא בְּרַחֲמֵי וּבְגִין דָּא וְאִין עִמּוֹ אֵל נִכְר, וְהָיָה ה' לְמְלֹךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד: (זְכַרְיָה פְּרָק יד ט), בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

וְזֹאת לְמוֹדְעֵי, שְׁסַפְרִים הָאֵלוֹ מְתַר וּמְצוּהָ לְכֹל אֶחָד לְהַדְפִּיס כְּמָה שְׂרוּצָה בְּאֵילוֹ שִׁפְהָ וְלָשׁוֹן שְׂרוּצָה, וְכָל הַמְּזַכֵּה אֶת הַרְבִּים זְכוּתוֹ עוֹמְדַת לְעַד וְזוֹכָה לְבָנִים צַדִּיקִים. וּבְגִדְל כַּח זְכוּת הַרְבִּים שֶׁל הַעוֹזְרִים וְהַמְּסַעִים לַמַּפְעֵל הַקְּדוּשׁ הַזֶּה, יִזְכוּ לְרֵאוֹת מִיוֹצְאֵי חֲלֻצֵיהֶם רַב תְּעַנּוּג וְנַחַת דְּקַדְשָׁה, עַד אֲשֶׁר נִזְכָּה בְּקָרוֹב שְׂיַעֲרָה הַשָּׁם עֲלֵינוּ רוּחַ טְהָרָה, וְנִזְכָּה לְטַהֵר לְבַבְנוּ לְעַבֵּד לְיוֹצְרֵנוּ כְּכֹל כַּחֲנוּ וּבְכֹל נַפְשָׁנוּ וּבְכֹל מַאֲדָנוּ, וְתִקְּמֵם הַבְּטַחַת הַרְעִיָא מְהִימְנָא "בְּהַאי סֵפֶר הַזֶּה, יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי". כְּלָנוּ כְּאַחַד נִזְכָּה שְׂיַקְּמֵם בְּנוֹ נְבוֹאֵת הַרְשֵׁב"י "זְכָאָה דְּרָא דְּהַאי אֲתַגְלִיא בֵּיה

ובסגולתו "וּקְרָאתֶם דָּרוֹר" וְתַחֲזֶנָּה עֵינֵינוּ, בֶּן דָּוִד מְשִׁיחֵנוּ מֶלֶךְ בְּיוֹפְיוֹ יָבֹא וְיִגְאָלֵנוּ, בְּ"עוֹז" וְהֶדֶר אֱלֹקֵינוּ, וּבִשְׂכָר זֹאת א-ל הִי חֲלֻקֵינוּ, וְנִחָה עָלֵינוּ רוּחַ ה' צוֹרֵנוּ מְגִינֵינוּ, יְגָלָה כְבוֹד מַלְכוּתְךָ עֲלֵינוּ, וְאִז יִשְׂמַח לְבַנּוּ, וְתִגַּל נַפְשֵׁנוּ, בְּיִשׁוּעַת מַלְכֵינוּ, אֲכִ"ךְ.

הק' שלום יהודה גראס
אבדק"ק האלמין
בית שמש תובב"א

לעילוי נשמת

יחיא בן חיים
יהודית בת נחמיה

לבריאות, אורך ימים והצלחה בכל

אריה בן יחיא וכל משפחתו,
ציון בן יחיא ומשפחתו
נסים בן יחיא ובני ביתו,
מרדכי בן יחיא וכל משפחתו
מרדכי בן אשר וכל משפחתו
שלום בן יהודית וכל משפחתו
אמנון בן אברהם וכל משפחתו
יונה בת לאה
מזל בת יהודית ובניה
שרה בת יהודית
צביה בת עקיבה
אביטל (ניקול) בת רחל
יוכבד בת יהודית

מפתח זוהר תהלים חלק א'

- כמה חביבים אותם שמשתדלים בתורה לפני הקב"ה שאפלו בזמן שהדין תלוי בעולם ונתנה רשות למשחית להשחית, התלמיד חכם שמור הוא מכל משמר..... 1
- על גוף של ישראל אמר, ועץ עשה פרי אשר זרעו בו על הארץ..... 2
- הקב"ה יודע ומשגיח על דרכי הצדיקים להיטיב להם ולהגן עליהם..... 3
- עתיד הקדוש ברוך הוא להפרע מהם בגלוי סביב ירושלים..... 5
- יושב בשמים ישחק - זה יצחק..... 6
- משיח יבשר את - סוד החק..... 6
- אני היום ילדתיך - עבור מי נחשב בן..... 7
- בשנת י"ג למצות מקבל נפש אצילות דכלל ישראל..... 7
- לעבוד את ה' ביראה ובשמחה..... 8
- משה רבנו עליו השלום לא היה בחטא - באדם הראשון..... 8
- הטעם למשמעות "מזמור" לדוד בעת צרה..... 9
- אף על פי שהיה בורח ונגרש ממלכותו לא מנע עצמו לומר שירה לפני הקדוש ברוך הוא..... 10
- חותמים בברכה אצל דוד המלך כמו אצל אברהם אבינו..... 10
- יעקב ועשו בכו..... 11
- יחשב בעת הגלות צער השכינה ויגאל - לה' הישועה..... 11
- בקר הוא עת רצון להתפלל - וזהו זמן תפלה..... 13
- באותה שעה יוצא מלאך רפאל ורפואות בידו..... 13
- נשמות הצדיקים בגן עדן מודים - והשכינה מליצה טוב על בניה..... 13
- הרפואות בידי ה'..... 13
- בקר של חסד ובקר יוסף..... 14
- השבח של דוד שצפה יותר מכלם..... 14
- השם יתברך ברא אור לאורו..... 14
- דוד תקן המלכות ואצפה לשון צפוי..... 14
- עד שאדם לא חטא היה עולה ועומד בחכמת האור העליון ולא היה נפרד מעץ החיים..... 14
- לא יגורך רע - מי זה שנקרא רע!..... 15
- חטא שנטמא בו אדם יותר בעולם הזה ובעולם הבא - מי ששופך זרעו לריק ומוציא זרע לחנם..... 15
- טרם שחטאו היו שומעים קול מלמעלה ויודעים את החכמה העליונה ולא פוחדים כיון שחטאו אפלו קול שלמטה לא יכלו לעמד בו..... 16
- להתפלל על זרע כשר..... 17

- 17 מאותו פגם וחטא יורדים ואין עולים.....
- עצה לאדם - כשהוא עולה בלילה על מטתו, צריך לקבל עליו את המלכות שלמעלה בלב שלם ולהקדים למסר לפניו את פקדון נפשו, ומיד נצול מכל המחלות הרעות ומכל הרוחות הרעות ולא שולטים עליו.....
- 18 עתידים הצדיקים לשמוח עם הקב"ה כביכול.....
- 19 כי אתה תברך צדיק ה' כצנה רצון תעטרנו.....
- 19 בברית רואים פני השכינה.....
- 20 כיון שנכנסו בזה החלק נקראים צדיקים.....
- 20 צריך להכין כסא מיחד לכבוד אליהו הנביא זכור לטוב.....
- 21 אין העולם מתקיים אלא על הברית הזו.....
- 21 זוכה ונוטרו השכינה אינה פורשת ממנו.....
- 22 על כן זכאים הם ישראל קדושים בעולם הזה ובעולם הבא.....
- 22 שגיון לדוד - מהו השגיון.....
- 23 באור בחינת מדת קל האם הוא מדה של חסד או דין.....
- 23 אהרן הניף את הלויים להשקיט את מדת הגבורה.....
- 25 נתינת התורה לעם ישראל בעלמא הדין.....
- 26 כשרוצה הקב"ה להעביר שלטון של הארץ, אינו עושה עד שמעביר השליט שלהם ברקיע, ולא מעביר את השליט שלהם עד שממנה אחר במקומו.....
- 26 על איזה חטא מתים התינוקות.....
- 27 התורה נתנה לישראל בזכות התינוקות.....
- 28 המלאכים כשירדו למטה היה להם נפילה כביכול וזה למוד זכות לישראל.....
- 28 בריאת האדם ודרגתם כלפי המלאכים.....
- כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא ברא במעלה בבינה, אלא האדם לבדו, שנתן בו כח מן העליונים לדעת ולהכיר ולהבדיל בין הטוב ובין הרע.....
- 30 הקב"ה ברא באדם את החמשה חושים ואת הנשמה.....
- 31 כשישראל מסימים תפלתם בלילה, נושאים שירה אחריהם אותם שנקראים אישים, ומה השירה שאומרים? מה אנוש כי תזכרנו וגו' ותחסרהו מעט מאלהים וכבוד והדר תעטרהו וגו' ה' אדנינו מה אדיר שמך בכל הארץ.....
- 32 אמירת ויהי נעם במוצאי שבתות.....
- 33 מתי כביכול הקב"ה מתעלם בעת צרה.....
- 34 אין עני אלא עני מהתורה וממצוותיה.....
- 34 ענין ג' פעמים ה' מלך מלך ימלוך.....
- 35 הקב"ה אינו מעניש לא את הצדיקים ולא את הרשעים מיד.....
- 36 רבי שמעון בר יוחאי לא נראה הקשת בימיו.....
- 38 בעוון לשון הרע נגזר מיתה על כל העולם.....
- 40 מי שיש לו חרב בלשונו נידון בחרב לה'.....
- 40 על לשון הרע לא מועילה תשובה לבד.....
- 40 בגלל לשון הרע מתו אבותינו במדבר ולא נכנסו לארץ.....
- 40

- 41 ..... המדבר לשון הרע מעורר עליו רוח טומאה
- 41 ..... השכינה נפרעת ממנו
- 41 ..... אין תפלתו מתקבלת
- 41 ..... על הכל מוחל הקדוש ברוך הוא פרט ללשון הרע
- 42 ..... ענין מגלת רות - יש בה מגלת יחס לדוד המלך עליו השלום
- 42 ..... משפט הרשעים וצדיקים בגן עדן וגיהנם
- 43 ..... גמל חסד עם השכינה
- 44 ..... זה הדבר שבו תלוי כל גאולתינו ופדות נפשינו
- 44 ..... אין לנו כוח בירור ניצוצי הקדושה כמו כוח לימוד הזוה"ק
- 45 ..... רבי עקיבא היה חבוש בבית האסורים עשרים שנה
- 45 ..... רבי עקיבא נפטר ביום הכיפורים - ולא ידעו תלמידיו, עד שאליהו הנביא בא להודיע
- 45 ..... אמר להן רבי אליעזר הגדול, תמיה אני אם ימותו מיתת עצמן, אמר לו רבי עקיבא שלי מהו, אמר לו שלך קשה משלהן
- 45 ..... אם היה רבי עקיבא לומד סתרי תורה אצל רבי אליעזר הגדול, והיה מלמדם לכ"ד אלף תלמידיו, אז היו כולם באחדות אמיתי, ולא היו מתים, ולא הייתה הגזירה
- 46 ..... אם אינך מלמדני תצטרך למות על קידוש ה', כי אי אפשר לעשות התיקון אלא על ידי לימוד תורת הסוד
- 46 ..... גודל מעלת לומדי הסוד בעיון
- 48 ..... מלאך שמפתחות החכמה נמצאים אצלו
- 48 ..... המלאך מגין בשעת פטירתו של האדם שרדף להכיר קונו
- 49 ..... הנחשים נכנעים ואינם יכולים להזיק
- 49 ..... כפי שיגע ונצטער להכיר קונו כך הוא מקבל שכר
- 49 ..... אם היה ביכולתו ללמוד ולא למד נדחה לחוץ בבושה נוראה
- 49 ..... אין שיעור לשכר העוסקים בחכמה זאת
- 49 ..... גודל מעלת הוותרן לעניים
- 50 ..... המרחם על עניים ברצון הלב צלם האלקים אינו סר ממנו
- 50 ..... נבוכדנצר נשתנה צורתו ברגע שהטיל עין רע בעניים
- 50 ..... הולך תמים - זה אברהם, שכאשר נמול נקרא תמים. ופעל צדק - זה יצחק. ודבר אמת - זה יעקב
- 51 ..... עשרה דברים הנאמרים כאן כנגד עשרת הדברות
- 51 ..... אין לו רשות להרהר במה שאינו יכול להשיג
- 52 ..... אין דבר שעומד בפני חלול ה'
- 52 ..... אסורי לא תשא לא תענה שמירת שבת ואסור גנבה
- 52 ..... לא תרצח
- 52 ..... כבוד אב ואם רק על פי התורה
- 52 ..... יטיל שבועה על יצרו אם מסיתו לעריות

- 52 ..... לא תגנוב לא תחמוד
- 53 ..... המלכות שהיא "מך" = עניה, "תם" = נשמרת מהחיצונים
- 53 ..... דוקא שם קל רצה לעורר צד החסד שיאיר חסד למלכות
- 53 ..... שמרני אל כי חסיתי בך
- 53 ..... צריך לעורר, שיאיר חסד עליון לחסדי דוד הנאמנים
- 54 ..... לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי במ
- 54 ..... אתה ה' תומיך ומשפיע בגורלי שהיא המלכות
- 54 ..... מרכבה תחתונה נקראת לילות
- 54 ..... פעמים שאמר דוד 'את' ופעמים לא אמר 'את'
- 55 ..... לפני התפילה אנו מושכים את השכינה עלינו
- 55 ..... אסור לומר שלום לאיש קודם התפילה
- 55 ..... מברכים את המלכות
- 55 ..... אף לילות יסרוני כליותי, מפחד בלילות
- 55 ..... אריה יושב על המזבח ואוכל את הקרבן
- 56 ..... דוד התפלל שיתחברו תפארת עם מלכות
- 56 ..... דוד המלך ויעקב אבינו צפו את ענין הגלות
- 56 ..... לעולם יסדר אדם שבחו של רבונו ואחר כך יתפלל תפלתו
- כל דבור ודבור של תפלה שמוציא אדם מפיו עולה למעלה ובוקע רקיעים, ונכנס למקום שנכנס, ושם נבחן אותו הדבור, אם זה דבור כשר ואם לא
- 57 ..... על מה זה אלה שנהרגו בהרוגי העולם צדיקים
- 58 ..... על ידי המלכות הנקראת צדק אחזה פניך פני ה'
- 58 ..... ה' נתגלה אל ישראל במדת הרחמים
- 59 ..... נתגלה ברחמים ונתן התורה שהוא מצד הגבורה
- 60 ..... להיכן ירד ה'
- 60 ..... השכינה היתה על הר סיני וה' ירד עליה להתייחד עמה
- 60 ..... כל העולם עומד על עמוד יחידי צדיק יסוד העולם
- 61 ..... יעקב הלך עם לבן בדין
- אותם שאחוזים בו באמונת הקדוש ברוך הוא - מגן הוא על כל אותם רוחות רעות ומזיקים שמשוטטים בעולם
- 61 ..... מי ציר כאלוקינו - משמעותה כמה פרושים
- 62 ..... כל מי שעוסק בדברי תורה ומשתדל בה זוכה להמשיך אותה עמו
- 64 ..... יתרו כבד כבוד ה'
- 65 ..... הכנה לחפת הקב"ה עם כנסת ישראל בלמוד התורה בשמחה
- 66 ..... כשמאיר היום ביום שבת עלית השמחה עולה בכל העולמות בשמחה ובענין שמחת חתן
- 67 ..... הכל עומד על קיום התורה ושכרה והגנתה לאחר הפטירה וחובת ההשתדלות בתורה
- 76 ..... תורת השם משיבה נפש האדם
- 77

- 77..... מי שאומר שאותו ספור של התורה להראות רק על אותו ספור בלבד הוא בא תפח רוחו.
- 78..... התורה הקדושה מטהרת ומרפא את האדם
- 79..... מעשה: ברבי אלעזר והנחש - משפטי ה' אמת צדקו יחדו
- 82..... כל מי שמשתדל בתורה אחוז בעץ החיים
- 82..... יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי - דברים נסתרים בלב
- 83..... אם הבנים שמחה
- 86..... שנותיו של דוד הלך מהם הכל מאדם הראשון
- 87..... הטעם מדוע אדם הראשון השאיר שנים לדוד המלך ולא האבות הק'
- 87..... זמן הגאולה: באותו הזמן מלחמות יתעוררו בעולם גוי בגוי ועיר בעיר וצרות רבות יתחדשו על שונאיהם של ישראל, עד שיקדרו פניהם כשולי קדרה, ואחר כך יתגלה עליהם גאלתן מתוך שאגת לחצם ודחקם
- 89..... דוד המלך אמר שירה על הכוכבים המאירים בבקר
- 89..... כמו שאין יום בלי לילה ואינו שלם אלא זה עם זה כך צריך בתורה להמצא עם האדם יום ולילה
- 90..... אשרי חלקו של מי שמתעורר באותו זמן - חצות לילה ועוסק בתורה, וכל מי שעומד באותו זמן ועוסק בתורה, נקרא חברו של הקדוש ברוך הוא וכנסת ישראל
- 91..... הצדיק עולה למעלה מדרגא לדרגא
- 92..... הנביא ישעיהו השם גורם ישועה
- 93..... אתה ה' אל תרחק
- 94..... דמות אריה מקבל הקרבן
- 95..... לב נשבר ונדכה ואת דכא ושפל רוח אלו הם כלי המלך
- 95..... לא ברא הקב"ה את העולם עד שברא את התשובה
- 96..... הקדוש ברוך הוא הוא רועה את ישראל להנהיגם במישור
- 97..... הקב"ה ממתין שיבקשו ממנו הפרנסה ועל ידי זה משפיע לכל העולמות שפע פרנסה
- 97..... מהו קשה פרנסתו של אדם כקריעת ים סוף
- 98..... נאות דשא - אלה הם המקורות העליונים שכל המזון וההספקה באים מהם
- 100..... בכל מקום שהצדיקים הולכים הקדוש ברוך הוא שומר אותם ולא עוזב אותם
- 100..... מקדם פרנסת עמו בית ישראל ואחר כך לשאר העמים
- 101..... מהו דרגת טוב וחסד
- 102..... על ימים יסדה - אלו חכמי ישראל הגדולים שיסדו תורה וחכמה שנקראת הים הגדול ועל נהרות - אלו התלמידים
- 103..... הארץ ומלואה הינו ארץ ישראל וכל העולם כלו
- 104..... אין לנו רשות לראות בשמחה מיום שחרב בית המקדש
- 105.....

- 105 מלאכי השרת אומרים פרק זה שירה.....
- כמו וכפי שהרצון של האדם מתכון בו בעולם הזה כך ממשיך עליו רוח
מלמעלה כמו אותו הרצון שנדבק בו.....
- 106 כיון שעולה נשמת הצדיק למעלה הקב"ה יחד עם יעקב אבינו מקבלים
פניו.....
- 108 כל המנבל עצמו על דברי תורה, לסוף מתנשא ויבא מלך הכבוד - ואין כבוד אלא
תורה.....
- 109 חבור תורה שבכתב לתורה שבעל פה.....
- 109 אליך ה' נפשי אשא בקשר גמור.....
- 111 בפרק זה יש כל האותיות חוץ מאות וי"ו מדוע, סדר היום, השכמת הבקר וסדר
היום תפלה ותפילין.....
- 111 מה היא נפילת אפים - באל"ף בי"ת.....
- 113 זכר רחמיה ה' וחסדיך כי מעולם המה - בזכות אברהם ויעקב.....
- 114 סוד העליון של התורה - הוי אומר זו אות ברית קדש.....
- 115 בשם קדוש של שם ארבעים ושנים (מ"ב) אותיות נברא העולם.....
- 115 רוח רעה שורה על האדם בלילה וכשנשמתו חוזרת נשאר על ידיו עד שנוטל
ידיו.....
- 117 העוסק והמקבל עליו עול התורה שמור הוא בעולם הזה ולעוה"ב ומבטל כל
המזיקים והדינים מן העולם.....
- 119 כיון שהקב"ה אוהז באדם לא יפחד באותו עולם מכל בעלי הדינים.....
- 120 זאת - אות הברית.....
- 120 בזאת אני בוטח - הינו תורה.....
- הצדיקים שזוכים להתקשר בצרור החיים, הם זוכים לראות בכבוד העליון של
המלך הקדוש.....
- 121 כדי להעביר את הדין מן העולם. אשירה ואזמרה - להודות ולשבח לקב"ה ללא
הפסק לעולם.....
- 121 ראוי הוא דוד המלך לומר שירה בשביל כנסת ישראל יותר מכל בני
העולם.....
- 122 ידור בין צדיקים.....
- 124 רב חסדא זכה לתורה עושר ועוד על ידי שדר ליד צדיקים.....
- 124 קול ה' על מים רבים - הינו ממנה על שלוח מים רבים.....
- 126 שלשה דברים הללו אינם באים לעולם אלא בקולות - חיה, גשמים, תחית
המתים.....
- 126 בשבעה קולות נתנה תורה וראו אותם קולות.....
- 126 הושענא רבה ביום זה נמסרים כל הפתקאות והדינים בטלים.....
- 127 כל העמודים העולם תלויים על המים קול ה' על המים.....
- 128 מהו קול ה' יחולל אילות.....
- 128 במבול ישב ה' לבדו לדין.....
- 129

- 130 ..... מדת הדין הוא גם כן רחמים
- 130 ..... כל זמן שישראל עוסקים בתורה נשבר כחם של העמים
- 130 ..... הגזרות על ישראל בזמן שאין עוסקים בתורה
- בשעה שנבנה בית המקדש למטה לא היתה שמחה לפני הקדוש ברוך הוא
- 131 ..... מיום שנברא העולם כמו ביום ההוא
- 131 ..... בית הכנסת שלמטה עומד לעומת בית הכנסת שלמעלה
- 131 ..... זכאי הוא מי שמקדים לבית הכנסת בבקר
- 132 ..... גדולה צעקה מכלן
- 132 ..... מזמור כשמשבח ואומר - השכינה שרויה מראש
- 134 ..... על ידי התורה והמצוות מקריבים את רוחם קרבנות לפני ה'
- 134 ..... כל אדם משיב פקדונו בכל לילה וטועם טעם המות בלילה
- 135 ..... בידך אפקיד רוחי
- 135 ..... הקב"ה משיב הפקדון לאדם בכל עת אף על פי שהוא מלכלך
- 136 ..... צדיקים העולים מן העולם הזה לרחץ עצמם בגן עדן
- 137 ..... מה רב טובך - זה אור ראשון שגנז הקדוש ברוך הוא ליראיך - לצדיקים
- האור הגדול אין כל בריה יכולה להסתכל בו גנזו הקדוש ברוך הוא לצדיקים
- 137 ..... לעתיד לבא
- 138 ..... מעשי האבות והנהגתם והשפעתם לכל הדור
- 139 ..... השכר הרב טוב הצפון לעולם הבא
- 139 ..... מהו זה שאנו אומרים בכל יום - העולם הבא
- כל מי שמשתדל בתורה בכל יום יזכה להיות לו חלק בעולם הבא ויחשב לו
- 140 ..... כאלו בנה עולמות
- 'נגד בני אדם' - שהרי באמנות הזו שנעשתה באור הזה הצפון עומדים בני
- 140 ..... אדם בעולם וקיומם נהיה
- בזמן שנברא העולם אותו האור היה עומד ומאיר מראש העולם לסופי
- 141 ..... העולם
- 143 ..... משכיל דרגא אחת מעשר מיני שבח
- 143 ..... כשהזכויות מכריעות את הכף נקרא נשוי פשע
- 143 ..... בשעה שהדין שורה מכסה ה' על הצדיק
- 143 ..... על ידי תשובה מתתקנת המלכות
- 143 ..... הכל מתתקן על ידי התשובה
- 144 ..... תשובה מגיע עד לבינה הנקראת אימא
- 144 ..... מעל שמים
- 144 ..... העתיק מתגלה ומשפיע שפע
- 144 ..... יום הדין ויום הכפרים
- 144 ..... ענווי יום הכפרים
- 145 ..... במשכיל תלויה שליחה
- 145 ..... הסתלקו מסביב לחוטא

145	מכסה חטאה או כסוי חטאה
145	חוטא כל מעשיו הטובים נעקרים
145	צדיק אחר מקבל את אותם זכיות
146	מהו מצלות ים
146	כל החטאים נשאבים למצולות ים
146	עשרה מיני זמרה
146	במשכיל תלויה הסליחה
146	אם התודה על החטא אשריו אם בני אדם אין יודעים את החטא
147	מכריזים את חטאיו
147	ההולך בדרך הישר וקרה לו חטא כולם מכסים עליו
147	מעשים טובים הם מלבושים יקרים לעולם הבא
147	רשע המתחרט על מעשיו הטובים נאבד בעולם הזה ובעולם הבא
147	המלבוש שהרשע הכין במעשיו הטובים מתכסה צדיק
148	חטאי הצדיק מתכסים במצולות ים
148	דוד התקין מדרגתו שבמלכות ואחר כך שרה מדת היסוד הנקרא משכיל על המלכות
148	ה' בחסדיו מגביה את צד הפשעים וצד הזכיות מכריע את הכף
148	ה' מכסה ומגין מפני מלאך המות הנקרא חטאה
148	האדם נברא בשביל שיעסק בתורה ובמצוות
149	כשנברא אדם - מעפר המקדש שלמטה נתקן
149	ארבעה יסודות ארבעה רוחות ארבעה מתכות
149	ה' עושה מזג זה כמזג זה כדי לחברם
149	ה' מוזג אותם כאחד
149	"ורוח אלהים מרחפת על פני המים"
150	אין מחלקת של אש ומים
150	מערב נאחז בשני צדדים
150	כלם כלולים זה בזה
150	שנים כרובים זהב
150	"אם קהה הברזל"
150	העפר נאחז בכלם
151	ברזל מוליד ברזל
151	ארבעה היסודות קשורים זה בזה
151	"שם הבדלח ואבן השהם".
151	הרוח הוא קיום העולם
151	שנים עשר אבנים שנים עשר בקר
151	האדם נברא מארבעה יסודות
152	בשעת תפלת מנחה הדין שורה בעולם
152	בחצות השכינה משבחת ומרימה קולה

152	.....	הבקר הוא הזמן להתעורר לשבח למלך
152	.....	הנשמה עולה למעלה ומעידה על מעשי האדם
152	.....	דבור קדוש - עולה ובוקע רקיעים.
152	.....	שמר פתחי פִּיךָ
153	.....	הנשמה עולה למעלה בלילה ומעידה על מעשיו
153	.....	הנשמה לוקחת כל דיבור טוב ומכניסה לפני המלך
153	.....	דיבור רע נרשם על הנשמה והגוף של האדם שדיבר
153	.....	צריך לפרש החטא
153	.....	שערי דמעות לא ננעלו
154	.....	"אודה עלי פשעי לה"
154	.....	הודאה למלך ונשיאת החטא זה עתיקא קדישא
154	.....	"אחרי ה' אלהיכם תלכו"
154	.....	פסוק הזה קשה
154	.....	עיקר הוידוי הוא למלכות כדי שיוכל ליכנס לפנים
154	.....	להתודות לפני ז"א עד שורשו שבבינה
155	.....	למעלה למעלה שארך שורה, היינו במקום אבא ואמא
155	.....	ליחד בבקשתו את כל המדות העליונות
155	.....	מי שאינו מתודה אין פותחין לו שערי תשובה
155	.....	מי שמתודה ובוכה על חטאיו מתקבלת תפלתו
155	.....	להתודות הוא כבוד למלך
156	.....	המתודה על חטאיו ה' בעצמו דן אותו
156	.....	לפרש החטא של כל אבר
156	.....	מודה בקנס פטור
156	.....	מזוני באריך אנפין תלוי שהוא למעלה מז"א
156	.....	על זאת, למעלה מזאת, שיתפלל לז"א לעת מצא-זיווג טוב
156	.....	לעת מצא כשיש די שפע
156	.....	מזונות תלויים במזל
157	.....	עצם אור הבינה אין יכולים להשיג ולקבל
157	.....	דוד בקש לשכינה המגינה על האדם שתשמור עליו מהיצר הרע
157	.....	ה' מגן להולכים בדרך התורה
158	.....	ישנם שירות ותשבחות שמסגלים להצלה
158	.....	השירים שאמר דוד המלך נאמרו ברוח הקדש.
158	.....	דברי השיר נעשים חומות המגינים
159	.....	שירות ותשבחות של דוד נאמרו ברוח הקודש
159	.....	אנשים על ידי תאותיהם אין מתקרבים לה' יתברך
159	.....	בני אדם לא יתנהגו כבהמות
159	.....	רק בזמנים ידועים ולא בכל עת שהוא רוצה
159	.....	בחצות הלילה הוא העת רצון להזדווג

- 159 תלמידי חכמים משבת לשבת.....
- 160 אם עושים כבהמות אינם קדושים.....
- 160 המקדשים עצמם בשעת הזיווג ממשיכים נשמות קדושות לבניהם.....
- 160 הרשעים ממשיכים לבניהם נפש חצופה.....
- 160 סרסורי גיהנם מושכים אנשים לגיהנם.....
- 161 והתקדשתם והייתם קדשים כי קדוש אני ה'.....
- 161 התדבקות אל ה' בחצות.....
- 161 העוסקים בתורה מתדבקים בה' בשבת.....
- 161 יכון לבו לה'.....
- 161 שלא לדחות את השעה ללא כונה בה'.....
- 161 מכות רעות שורות במי שחוטא.....
- 162 התורה מעידה בבני האדם.....
- 162 אם אינו עוסק בתורה אין בו אמונה.....
- 162 אסור להתקרב למי שאינו עוסק בתורה.....
- 162 אשריהם הצדיקים שמשתדלים בתורה.....
- 162 אוי להם לרשעים שמעשיהם חצופים.....
- 163 עונשו של אינו מתקדש.....
- 163 בני ישראל שמחים בה' ביום טוב.....
- 163 כאשר הרחמים מתעוררים שמחים תפארת ומלכות.....
- 163 על ידי עובדין דלתתא איתער עובדין לעילא.....
- 163 שמחה במועד.....
- 164 כאשר יש רחמים יש יחוד והשפעות.....
- 164 על ידי עובדין דלתתא איתער עובדין לעילא.....
- 165 שמים שלמטה נעשו בדבר שמים שלמעלה.....
- 165 בדבור ה' שמים נעשו.....
- 166 וברוח פיו כל צבאם.....
- 166 רבי אלעזר אמר באות אחת נברא העולם בלא אמירה.....
- 166 יוסף שהיה טוב עין היה עולי עין.....
- 168 הזמנה והכנה לפני הברכות.....
- 169 הדרגות של עם ישראל לפי הברכות מתעלים ומתקשרים.....
- 170 סעודת הצדיקים לעתיד לבא לשמוח בשמחתו.....
- 170 מלאך אחד או מלאכים.....
- 170 אשרי הצדיקים שהקדוש ברוך הוא רוצה בכבודם יותר על שלו.....
- 171 ישמר פיו ממאכל ומשתה שמטמאים את הנפש ומרחיקים את האדם.....
- אם שפתותיו ולשונו מדברים דברים רעים אותם הדבורים עולים למעלה, ובשעה שעולים הכל מכריזים ואומרים: הסתלקו מסביב הדבור הרע של פלוני! פנו מקום לדרכו של הנחש התקיף! אז הנשמה הקדושה עוברת ממנו ומסתלקת ולא יכולה לדבר.....
- 172

- 173 ..... בגלל לשון הרע מחלות יורדות לעולם חלילה
- 173 ..... כמה עדים נתן הקב"ה לכל אדם שלא יחטוא
- 174 ..... עיני ה' אל צדיקים ואזניו אל שועתם
- 174 ..... עיני יי אל צדיקים - יש כאן סיוע שמימי
- 175 ..... חכמת היצר טוב וכסלות היצר הרע
- 177 ..... שלש דרגות של נפש רוח ונשמה
- 178 ..... כל עצמתי תאמרנה ה' מי כמוך - בשעת תחית המתים העצמות יתקרבו
- 178 ..... אסור לו לאדם להתפלל על הרשעים שיסתלקו מן העולם
- 180 ..... מי שהוא אדם ושם את עצמו כבהמה
- 180 ..... הטעם שנקראת עולה ונשחטת בצפון
- קיום העולם של עליונים ותחתונים הוא קרבן ומבחר הבריאה הוא האדם ושם אדם
- 181
- 182 ..... בשעה שהכהן פורש ידיו אסור לעם להסתכל בו
- 183 ..... אדם הראשון עם האבות הקדושים
- 185 ..... מעשה החטא של חטא עץ הדעת ומה היה הגורם ועונשו של נחש
- אל תקנא בעשי עולה - מי שאינו מקנא במעשי רשע עובר על שלושה לאוים
- 187
- 187 ..... הלמוד ממעשיהם הרעים גרמה הגלות לישראל
- לעולם יהיה אדם זהיר ברבונו וידבק לבו באמונה העליונה כדי שיהיה שלם עם רבונו
- 188
- 189 ..... צדקה היא עץ החיים
- 190 ..... בטח בה' - כראוי ועשה טוב - תקון של ברית הקדש
- כל הסודות של מעלה ומטה הכל הוא באדם וסוד וענין של כל האותיות אל"ף בי"ת וצירפם כנגד ששים רבוא
- 191
- 193 ..... סוד ובאור האותיות ופנימיותן כנגד ששים רבוא
- 194 ..... נער הייתי גם זקנתי - למדנו הפסוק הזה אמר אותו שרו של עולם
- 199 ..... שלשה הם שגורמים רעה לעצמם אחד מהם זה - מי שמקלל עצמו
- נאלמתי דומיה החשיתי מטוב וכאבי נעכר - פסוק זה אמרה אותו כנסת ישראל בגלות
- 199
- בשש מאות שנים לאלף הששי יפתחו שערי החכמה למעלה ומעינות של חכמה למטה
- 199
- 200 ..... שני קצים הם אחד לימין ואחד לשמאל - צדיקים ורשעים
- בן אדם כשזוכה בעולם הזה במעשים טובים הימים שלו מתרבים למעלה מאותו מקום שהוא מדת ימיו
- 201
- באתי אליך לבקש ממך שלשה דברים. אחד - שכאשר תאמר דברי תורה ותזכיר מאותם דברים שאני אמרתי שתאמר אותם בשמי. ומעשה פטירת רבי יצחק
- 201
- 203 ..... אך בצלם יתהלך איש - זה מלוה תמיד את האדם מבואו ועד צאתו

- ישראל קדושים הצלם הזה קדוש וממקום קדוש הוא נמצא בתוכם. ולעובדי כוכבים ומזלות צלם מאותם המינים הרעים מצד הטמאה נמצא בתוכם. 204 שמעה תפלתי ה' - זו תפלה שבלחש. ושועתי האזינה - זו תפלה שאדם מרים קולו בצרתו. 205
- שלשה ענינים כאן, אנחה, שועה, צעקה. 206
- כיון שעבר אדם הראשון נגלה עליו הקב"ה וגרשו מגן עדן וגזר עליו עשר גזרות ועל חוה עשר גזרות ועל הנחש עשר ועל האדמה תשע גזרות - שלשה מיני תשובה כאן בפסוק הזה: תפלה שועה דמעה. 206
- ב' מיני גיהנום שלג ואש - וישראל ניצולים מהם. 209
- בזמן שישראל אין נמצאים בארץ הקדושה אסור לו לאדם לשמוח ולהראות חדוה. 210
- ביום רעה ימלטהו ה' - לרפא את האדם מחטאו לפני שמת. 211
- אין לך בעולם שהוא שבור לב כמו העני / כשהאדם חולה מה קורה סביבו. 211
- אדם נכנס אצלו ומלמד אותו להנצל מהדין. 211
- מלמדוהו שישוב בתשובה. 211
- האביונים קרובים יותר למלך. 211
- רבי ייסא השיב נפשו של העני. 212
- ה' רצה לזכות את ר' ייסא. 212
- ר' יצחק נתן חצי מעה. 212
- צדקה תציל ממות. 212
- ל"ב שלישים כנגד ל"ב נתיבות. 212
- שבע הוא סוד עליון בכל. 212
- חשבונות קדושים ל"ב ול"ד. 213
- מי שמשתדל עם חולה שיסתכל במעשיו וישוב בתשובה לפני הקב"ה הוא גורם לו להנצל ולהשיב לו את רוחו. 213
- ה' משגיח ומציץ מן החרכים וחס על כלם. 213
- "קול דודי הנה זה בא". 214
- אשריהם ישראל שהולכים בדרך ה'. 214
- בית כנסת צריך שיהא בו חלונות. 214
- ענין י"ב חלונות. 214
- אשרי חלקו של היודע גנזי רבונו. 214
- כל איש שהוא דל וחוטא לפני הקב"ה לא מחשיב לו הקדוש ברוך הוא חטא. 214
- מי שטוב לו יהיה רשע?! 215
- השטן מכה את איוב. 215
- יצא איוב מדעתו. 215
- המשיאיר בעולם בן לומד תורה ינצל למעלה. 215

215	בהרי אררט מקום גיהנם
215	הקוצים שורפים רשע
216	האם השארת בן בעולם?
216	השאיר בן
216	הנשמה מעידה בשעת מיתתו
216	הלך לחפש את הבן ההוא
216	חנך את הבן עד שנעשה רבי
216	בשעה שעבר לתפלה ואמר קדיש קרעו לי גזר הדין מכל וכל. ובשעה שהתחכם נתנו לי חלק בגן עדן
217	בזכותך זכיתי בכל הכבוד הזה
217	המחזיק בידו של עני ועושה עמו צדקה כביכול עם הקדוש ברוך הוא עושה שלום
217	אין דנים את האדם לפי צערו.
217	כשהעולם צריך לרחמים היא נותנת קולות והקב"ה שומע את קולה
218	אשרי מי שמשגיח על החולה ומודיע לו שישוב בתשובה
218	והוא הגורם שינצל מן הדין
218	כששב בתשובה אז אפוטרופוס שלו מליץ עליו זכות
218	ה' שומע אל לב נשבר שהוא העני
219	העני גופו שבור ואינו נראה רק נפשו
219	אשרי משכיל לתת צדקה לדל הנסתר ואינו מבקש
219	השכינה מקיפה את הגוף שלא ישרף
219	לא ישב לא מראשותיו ולא מרגלותיו של חולה
219	צדיק שם הוי' סביב ראשו והשכינה סביב גופו ורגליו
219	מלאך המות מקיף את הרשע
220	השכינה שורה למעלה מראשותיו של חולה
220	אמן הוא הקיום של הכל
220	על ידי עניית אמן נמשך השפע לכולם.
221	כששומע ה' קולה של אילה חס על העולם
221	האפן שצועקת
221	כאיל תערג על אפיקי מים
221	הנקבה על דין עומדת
222	הרבה ארבה עצבונך והרנך
222	והוא ימשל בך
222	באותה זמן בעלי התורה השעה דחוקה להם
222	הנחש נושך אותם בכמה נשיכות
222	אחר כך נולד משיח ובזמן ההוא
223	הצדיק משקה את כנסת ישראל
223	השפע נכנס קדם לנצח והוד

223	איל ואילת זכר ונקבה
223	החיה שמחלקת מזון לכל החיות
223	יש לה כאבים כמו היולדת
224	מחלקת בבקר
224	האפן הנסי שלוקחת מזון
224	מבקשת על מטר
224	הנחש נושך ואז היא יולדת
224	כל החיות שותות והיא יולדת
224	"קול ה' יחולל אילות"
225	העוסק בתורה אינו מתירא מכל צער ונזק
225	תורה נקראת שעשועים
225	היגע בתורה זוכה להשתעשע עם הצדיקים מן השפע של בינה
225	כמלכות שרוצה לקבל השפעתה מיסוד אימא דרך הצדיק
226	מהבינה לספירות ז"א ומשם לנצח והוד ומהם ליסוד והיסוד למלכות
226	המלכות היא כאיל שצועקת שז"א ישפיע לה כדי צורך בני ישראל
226	ז"א ומלכות צריכים להיות תמיד יחד
226	כשמקבלת השפעות קשה עליה להשפיעם כי היא מידת הדין
226	נחש העליון מכישה ומולידה
226	המלכות מתעצבת כל יום
227	ז"א מושל במלכות ואין לה מגרמה כלום
227	המלכות גם בחינת נקבה וגם זכר.
227	משולה לאילה הרחמנית
227	לפני הגאולה יהיה לה חבלי משיח
227	כשמתחיל הבקר היא מחלקת להם את השפע
228	המלאכים הקרובים לשכינה יחזרו לשלוט והרחוקים ממנה יחזרו לתהום
228	נקראת אילת השחר שמחלקת לפנות בוקר
228	אופן נטילת השפע וחלוקתם
228	צועקת בזמן שהעולם צריך למטר
229	בארבעים וחמשה גונים נחלק העולם
229	"תהום אל תהום קורא לקול צנוריק"
229	כל הגידים ששם נעשו צבע אחד
229	שני כסאות יש שם
230	בין שני כסאות אלו מתגלגלים כל אותם תהומות
230	שבעים וחמשה צנורות
230	מים עולים ויורדים
230	לא ברא הקדוש ברוך הוא דבר שלא לצרך
230	הרקיע מחזיר המים היוצאים מהגינהם שלא ימותו האנשים
230	באותה שעה שהמים יוצאים להתערב אז מבדילים

- 231 ..... המים אשר מעל השמים הם טובים
- 231 ..... האש של התורה אוכלת אש נכריה
- 231 ..... ה' משתעשע עם בניו הצדיקים
- 231 ..... ה' שומע את למוד הצדיקים בחצות הלילה
- 231 ..... גדל התשבחות שבלילה
- 231 ..... בחצות הלילה
- 232 ..... אשרי חלקו של אדם שקם בחצות להשתעשע בתורה
- 232 ..... הקם בחצות ללמד יש לו חלק לעולם הבא
- 232 ..... סדר העבודה בלילה
- 233 ..... אשרי חלקו של המשתתף בשכינה
- 233 ..... בעת הסתלקות הדינים
- 233 ..... המלך פורס כנפיו עליהם
- 234 ..... ה' וכל הצדיקים מקשיבים לקולם של הצדיקים הלומדים בלילה
- רבי שמעון בן יוחאי - הקב"ה דן אותו בעצמו ולא המלאכים ובית דין של מעלה
- 235 ..... בכל מקום שלומדים תורה בלילה יוצא חוט אחד מאור הגנוז ונמשך על אותן לומדי התורה
- 235 ..... מזבח אלהים - זהו המזבח שלמעלה
- צוה ישועות יעקב כל אותם השליחים שעושים שליחות בעולם שכלם יהיו בצד הרחמים ולא יהיו מצד הדין
- 237 ..... צוה ישועות יעקב, כל אותם השליחים שעושים שליחות בעולם, שכלם יהיו בצד הרחמים ולא יהיו מצד הדין
- 237 ..... כיון שנמול מה כתוב עקב אשר שמע אברהם בקלי וישמר משמרתי מצותי חקותי ותורתי
- 238 ..... כל המכוין לבו בהאי פסוקא כדי למסור נפשו על קדושת שמו מעלה עליו הכתוב כאלו נהרג בכל יום עליו
- 240 ..... אשרי העם הקדוש שנקראו צאן של הקדוש ברוך הוא
- 240 ..... הקב"ה יפקח עיניו לראות את טובת עם ישראל
- 242 ..... שיר השירים - שיר כפול
- 242 ..... רחש לבי דבר טוב
- אשרי חלקו של משה שעליו כתוב יפיית מבני אדם הוצק חן בשפתותיך על כן ברכך אלהים לעולם
- 243 ..... חגור חרבך על ירך גבור - מי שיוצא לדרך יתקן עצמו בתפלה של רבונו ויזדרז בתפלה ובקשות עד שלא יצא לדרך, ככתוב צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו
- 244 ..... על ירך - על אותו רשם קדוש לשמר אותו. ואם שמר אותו אז נקרא גבור והקדוש ברוך הוא מלביש אותו בלבושיו
- 245 .....

- אם נגזר דין על ישראל הקדוש ברוך הוא מוריד אותו על שאר האמות -
 כשחוזרים ישראל בתשובה 246
- אברהם אהבי מה הטעם אהבי משום שכתוב אהבת צדק - הינו שאהב
 לעשות צדקה וחסד 247
- אהבת צדק - אלו ישראל שאחוזים בצדק 247
- מר ואהלות וקציעות - בשלשת הצבעים לב"ן אד"ם ויר"ק 248
- אין שמחה לפניו מכל מרכבותיו כשמחת נשמותם של הצדיקים שהם קרובים
 לו 248
- לססתי ברכבי פרעה דמיתוך רעיתי - שהקדוש ברוך הוא נתן בלבו להכנס
 אחריהם לים, כדי שישבעו ישראל מממונם שהובילו לשם עמהם 249
- אז ישראל יחזרו בתשובה שלמה - משום שנראה באותם צרות רבות שבאות
 עליהם כמי שנשכח זכרונם למעלה 250
- בימי המשיח תתחדש דעת בעולם ותואר התורה לפני הכל 250
- בשבילה עומדת הארץ מתי בשעה שנאחזת במשפט 250
- משום כך על הכסא הזה דמות של אדם עומדת עליו והינו משה 251
- תובלנה בשמחת וגיל - שתי שמחות למעלה ולמטה 252
- יהיו בניך - שכלם באהבה יתגברו על התורה 252
- בזמן שהשופר הגדול הוא יוציא הכל לחרות 252
- כל אותם שירות ותשבחות שאמר דוד וכל אותם שהיו עמו כלם היו בסוד
 עליון בסוד החכמה 253
- כל דברי אדם שהם בנסתר הברכות שורות עליו 253
- אשר שם שמות בארץ - בצדיקים השם שלהם גורם לטוב ברשעים השם
 שלהם גורם לרע 254
- אשר שם שמות בארץ - השם גורם לכל 255
- ברקיע יש שמות קדושים ובארץ יש שמות קדושים 255
- ודאי הקדוש ברוך הוא התרצה בבצלאל לעבודת המשכן יותר מכל ישראל
 למה? אמר לו השם גורם 255
- לכו מראש העולם עד סופו ותמצאו את מעשי הקב"ה כמעשיו בראש העולם
 כך מעשיו בסוף העולם מביא דירים לעולם 256
- ז' שמות קרא לאדמה - כנגד ז' רקיעים 256
- כאשר השליח צבור הוא זכאי כראוי זכאים הם הקהל שולחיו שכל הדינים
 נתבטלים מהם על ידו 257
- באותו היום ידעו כל אמה ולשון שלא הציל את אברהם אלא הקב"ה שהוא
 יחידו של עולם והיו מביאים את בניהם למשכנו של אברהם אבינו 258
- מתי נקרא הקדוש ברוך הוא גדול? בזמן שכנסת ישראל נמצאת עמו 259
- שיר שהוא כפול שיר שהוא משבח משאר השירים ועל שהוא משבח משאר
 השירים 259
- מי שקורא לו אברם פוגם המקום שנקרא עשה ולא תעשה 260
- משוש כל הארץ הר ציון - אותה נקדה היא המראה של כל העולם 261

- 263 ..... שלשה מפחדים ואינם יודעים ממה מפחדים
- 266 ..... שלימות הכל שלימות האבות הקדושים
- 266 ..... כולם הם קיימים במדרגה אחת מהן שנקראת צדיק יסוד עולם
- באותה שעה נזדמנים האבות עם השכינה ומקדימים לספר עמה ולהתחבר עמה
- 267 ..... בתפלת מנחה תעלה בהשם שנקרא אלהים
- 267 ..... אלף וחמש מאות וחמשים רבוא בעלי שירה מזמרים לקדוש ברוך הוא כשמאיר היום
- 267 ..... הטעם לקרבן דוקא מן הבהמה
- 271 ..... חטאתי נגדי תמיד - אפילו לאחר התשובה פשפש במעשיו
- 273 ..... צריך אדם להשמר מחטאיו ולא יסטה לימין ולשמאל ועם כל זה צריך לאדם לבדק בחטאיו בכל יום ויום שהרי כשאדם עומד ממתו שני עדים עומדים לפניו והולכים עמו כל היום
- 274 ..... האם חטא דוד המלך ומה היה חטאו כלל
- 274 ..... ורוח נכון חדש בקרבי - זו רוחו של המשיח ודוד התפלל אותו רוח נכון חדש בקרבי.
- 277 ..... קרבן בא להתקרב לפני ה' ולעורר חסדים
- 278 ..... כאשר הפה פותח בתפלה עם השכינה אז הוי"ה יענה מיד
- 279 ..... כאשר בא אדם להטמא בחטאיו ממשיך עליו רוח מצד הטמאה ומתגאה על האדם ושולט עליו לכל רצונו
- 281 ..... ראו עתה כי אני אני הוא ואין אלהים עמדי
- 282 ..... חמר גורם לחטא גם כן נענש עליו
- 283 ..... דוד המלך נקרא זית רענן
- 283 ..... אודך לעולם כי עשית ואקוה מה זה כי עשית ולא כתוב מה? כי טוב נגד חסידיך וכי לגבי אחר אינו כי טוב?
- 284 ..... צדי"ק נקרא ששון
- 286 ..... המתפללים תפלתם בלחש בכונת הלב שלא נשמע תפלה זו לאחר זאת התפלה עולה ומאזינים לה כל המלאכים שנקראים בעלי אזנים
- 287 ..... במעשה חסד איש למטה מעורר למעלה
- 287 ..... בבקר שהיא שעת החסד מספיק לו בחסד באשיחה ובמנחה שהיא שעת הדין הקשה צריך המיה ומשום כך ואהמה
- 288 ..... ערב ובקר וצהרים וגו' (נה, יח) לכן לא שמו את תפלת ערבית חובה שאין מי שיכול לתקנה כמו יעקב והאיך מתקנים התפלה
- 288 ..... נשמע שצריך לכוון הלב בשבת קודש למעלה מעלה יותר מבשאר הימים
- 291 ..... שערי דמעות לא ננעלו
- 292 ..... בזמן שמרבים צדיקים בעולם הוי"ה שמו ונקרא בשם הרחמים ובזמן שמרבים רשעים בעולם אלהים שמו ונקרא בשם האלהים
- 292

- בשעה שבני אדם זוכים ושומרים את מצוות התורה אז הארץ מתחזקת
 294 ונמצאת בה כל השמחה.
- אוי להם לרשעים שחוטאים ומרגיזים את רבונם בכל יום ובחטאיהם דוחים
 294 את השכינה מן הארץ.
- דוד המלך היה מכיר בחצות לילה
 295
- אשרי חלקו שזוכה לעלות יותר ויותר עד השמים
 295
- ליזהר שלא יעקר נשמתו ממקומה ע"י הכעס בשביל להשרות תחתיה אל זר
 ולא להתחבר לרשעים
 296
- אשרי חלקם של ישראל שהקב"ה נתן להם תורה שלימה ללכת בדרך
 האמת
 297
- דוד המלך עליו השלום לא טעם טעם מיתה ושינה בחייו לכן לא נם שיתין
 נישמין
 298
- דוד היה הולך לישון כשיעור שיתין נשמין קודם חצות הלילה
 299
- דוד מלך ישראל חי וקים לא ישן יותר משיתין נשמין כדי שלא להיכנס
 למדרגת מיתה
 299
- בחצות הלילה שהקדשה מתעוררת היה דוד צריך להתקשר למקומו במלכות
 ולא להאחז במקום המיתה
 299
- בחצות הלילה יהיה כל אדם ער
 300
- מחצות יש שישים נשמין אחרים מצד המיתה
 300
- דוד לא היה ישן כלל מחצות והלאה
 300
- מפרש כל מיני זמר ושבח בפנימיותן כמו למנצח - מל נצח שבעים שמות יש
 לו
 301
- שושן עדות - אלו סנהדרין גדולה
 302
- שושנה יש בה שלשה עשר עלים ויש בה חמשה עלים מבחוץ חזקים שמחפים
 לשושנה זו ומגנים עליה
 302
- ישראל - אף על גב שהם רשעים ונכנעים הם בימין ולא נדבקים לשמאל ולא
 מתערבים עמו לעולמים
 303
- כל מי שלא יודע לסדר את שבח רבונו טוב לו שלא נברא משום שצריך תפלה
 שהיא שלמה למעלה (משום שצריך תפלה) מתוך מחשבה ורצון הלב
 306
- אשרי האיש שקושר קשרי רבונו
 306
- ברקיע יש היכל שיש בו שני מלאכים שרים גדולים והם ממנים על שנים עשר
 אלפים ממנים אחרים
 307
- אחת דבר אלקים שתיים זו שמעתי - בדבור אחד נכלל כל התורה כלה
 307
- הקב"ה נתן באדם נשמה רוח ונפש
 308
- הקב"ה בחר בדוד המלך יותר מכלם כיון שהיה מתדבק ומשתוקק בו בכל
 זמן
 309
- צמאה לך נפשי - הרי נפשי וגופי משתוקקים אליך להראות לפניך ולא יכלתי
 - כי אני בארץ ציה ועיף בלי מים שהרי ארץ ציה ועיף נקרא מחוץ למקום
 ששורה שכינה
 310

- 310..... הטעם שהזכירו המקום שאמרו לשבח הקב"ה במדבר יהודה
- 311..... ימצאנני, שזוכים לשני אורות
- כאשר אדם בא להדבק בקדוש ברוך הוא הקדוש ברוך הוא אוחז בו ולא עוזב
312..... אותו
- 312..... בראשית ברא אלהים - ב' ראשית
- 314..... דוד המלך היה יודע ברוח הקדש שהזדמן השיר הזה להתגלות בעולם
- 314..... עדיך כל בשר יבאו - בשעה שהגוף שרוי בצער, במחלות ומכות
- 314..... פשעינו אתה תכפרם
- חסידי הראשונים כשמקריבים את בניהם לקרבן אומרים: אשרי תבחר
ותקרב ישכן חצריך. אותם שעומדים עליהם אומרים: נשבעה בטוב ביתך
קדוש היכלך
315.....
- 315..... עשרה דברים של האמונה יש בפסוק הזה
- אשריהם בעלי תשובה שהרי בשעה אחת ביום אחד [בפ"א] ברגע אחד קרבים
לקב"ה מה שלא היה כך אפלו לצדיקים גמורים שהתקרבו לקב"ה בכמה
שנים
316.....
- יש מקום לחסידים עליונים שנכנסים לפנים כמה מדורים על מדורים ואורות על
אורות נפרדים בעולם ההוא וכל אחד מתביש מאור חברו כמו שהמעשים
נפרדים בעולם הזה
316.....
- 318..... אשרי חלקו של משה - שעליו כתוב אשרי תבחר ותקרב
- 318..... לשום אורחותיו בכל יום ובכל עת
- אם בני אדם מטיבים מעשיהם - אותו הגלגל הסובב מסובב אותם ימינה ואז
נעשים מעשים בעולם להיטיב להם כראו
319.....
- 320..... באו בתנורים על מסירות נפש והתוצאה מכך
- 321..... הכנור היה מנגן ואמר שירת פרק זה
- כל האומר אמן יהא שמיה רבא בכל כחו, קורעין לו גזר דינו של שבעים
שנה
323.....
- 323..... דוד המלך קם ושבח והודה למלך הקדוש
- 324..... אשרי חלקנו שזכינו לשמע דברים אלו לפניו
- 324..... דוד סדר אותם ברוח הקדש
- 344..... סוד ערבות שבלולב ביום השביעי
- אמן יהא שמיה רבא מברך בשם הזה כלולים שש מאות ושלוש עשרה מצוות
של התורה שהן הכלל של כל הסודות העליונים והתחתונים
346..... אותם שלא שומרים את ברית הקדש הזו גורמים התפרדות בין ישראל
לאביהם שבשמים
- 347..... אלפי שנא"ן כלל של כל הציורים = שו"ר נש"ר ארי"ה ן' זהו אדם
- 349..... מתנות טובות מהקב"ה בזכות - אהרן משה ומרים
- 349..... אשרי חלקו של משה שרבונו חפץ ביקרו על כל שאר בני העולם
- 350..... אשרי חלקו של משה שרבונו חפץ ביקרו על כל שאר בני העולם

- הופיע והאיר לישראל מהר פארן - ממה שאמרו בני פארן שלא רוצים לקבל
 350 מזה הוסיפו ישראל חביבות ואור יותר כראוי
- 350 סדר קבלת התורה אצל עם ישראל בדוקא
- 351 עלית למרום שבית שבי
- יש לנו לשים לב לאמונת הקב"ה שכל דבריו דברי אמת ואמונה רבה שכיון
 שאומר דבר הכל נעשה וזה האיש דוחק הלב, ואומר: לכמה שנים ולכמה
 352 זמנים ישתלם זה
- 353 חוט קטן כשערה בין חמץ למצה נקוד
- 354 תנו עז לאלהים - ישראל נותנים כח בפמליא של מעלה כביכול
- אשרי התורה והתפלה שהיא קן שלה אשרי הנשמה שהיא הקן שלה
 354 שכשהיא מקננת שם לא פוחדת מכל המקטרגים של העולם
- 356 אצל הקב"ה כביכול יכול להיות ברגע אחד דין וחסד
- 356 אימתי הוא עת רצון
- שלשה הם שהסתלקו מן העולם בזמן מנחה דשבת בעת רצון- משה רבנו יוסף
 357 הצדיק ודוד המלך עליו השלום
- 358 היכל הרצון - ששם עומדות כל הבקשות וכל השאלות שבעולם
- 358 עת רצון בעת מנחה דשבת
- 359 הקב"ה שומע יותר תפילת האביון שהוא קרוב יותר לה'
- 360 הקדוש ברוך הוא התרצה מדוד המלך בעולם הזה ובעולם הבא
- 361 הרחמים מעכבים את הדין שלא יכלה את העולם
- 363 זמן התפלה הוא מיד עם שמש תחלת היום
- 363 בשעה שנוסע השמש בגלגליו פותח בקול נעימה ואומר שירה
- 363 זמן תפילת מנחה לפני ששקעה חמה
- 363 מאותו יום נדרתי שלא להקדים שלום רק לאדם צדיק
- 365 ההנהגה שתהיה קודם ביאת המשיח
- כשהיה קרוב לימות המשיח אפלו תינוקות של העולם עתידים למצא
 365 נסתרות של חכמה ולדעת בו קצים וחשבונות ובאותו זמן יתגלה לכל
- 366 אך טוב לישראל כדי להדבק בו
- כשבן אדם מתקרב לתורה שנקראת טוב - אזי מתקרב לקדוש ברוך הוא
 367 שנקרא טוב - ואז מתקרב להיות צדיק
- 368 חרבן בית המקדש - ומזמן ההוא אין שמחה לפניו למעלה ולמטה
- כל אדם שמרים קולו ובוכה על חרבן הבית זוכה לראותו בישובו
 369 ושמחתו

ספר ראשון

א לחודש

א אֲשֶׁרִי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא חָלַף בְּעֵצַת רְשָׁעִים וּבְדַרְךְ חַטָּאִים לֹא עָמַד
וּבְמוֹשֵׁב לְצִים לֹא יָשָׁב: ב כִּי אִם בְּתוֹרַת יְהוָה חָפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יִהְיֶה

— שִׁמוֹשׁ תְּהִלִּים —
למפלת נפלים

אשרי האיש וגו' (א, א): [שימוש תהלים לפרק א] כתוב יתיה בקלף צבי עד "וכל אשר יעשה יצליח", ושם שלו אלת"ד. כיצד, א' מן אשרי, ל' מן לא כן, ח' מן יצליח, ד' מן דרך רשעים. וכתוב יהי רצון מלפניך אלת"ד שתעשה לאשה (פלוגית בת פלוגית) שלא תפיל ותרפאנה רפואה שלמה מועתה ועד עולם אמון אמון אמון סלה. ותלוהו עליה.

— זוהר תהלים —

כמה חביבים אותם שמשתדלים בתורה
לפני הקב"ה שאפלו בזמן שהדין תלוי
בעולם ונתנה רשות למשחית להשחית,
התלמיד חכם שמור הוא מכל משמר
כי אם בתורת ה' חפצו (א, ב): [זוהר במדבר
9' בלק (דף ר"ב.)] עוד פתח ואמר, (דברים
כ) כי תצור אל עיר ימים רבים להלחם
עליה לתפשה וגו'. כמה טובים הם דרכי
ושבילי התורה, שהרי בכל דבר ודבר יש
כמה עצות, כמה טובות לבני אדם, כמה

מרגליות שמאירות לכל צד, ואין לה דבר
בתורה שאין בו כמה נרות מאירים לכל
צד. פסוק זה הוא כפשוטו, ויש בו כפי
מדרשו, ויש בו חכמה עליונה להזהיר למי
שצריך. אשרי חלקו מי שמשתדל בתורה
תמיד. מי שמשתדל בה, מה כתוב בו?
(תהלים א) כי אם בתורת ה' חפצו ובתורתו
יהגה יומם ולילה, והיה כעץ. למה זה
סמוך לזה? אלא מי שמשתדל בתורה
יומם ולילה, לא יהיה כעץ יבש, אלא כעץ

ענין שימוש תהלים

ממרום האצילנו, תורת אמת נתן לנו והתורה
כולה שמותיו של הקב"ה והיא המצלת והמגנה
מן המקרים כאמרו בשכבך תשמור עליך וכו'. גם
חמשת ספרי תהלים המכוונים כנגד חמשה
חומשי תורה וכמה וכמה סודות נוראות ונפלאות
בהם להגן ולהציל האדם מרעתו. ובדורות
הראשונים היו משתמשים בשימוש תהלים
כדמוכח להדיא בגמרא משיר של פגעים וכו'.

* ספר שמוש תהלים: סגולות ושמות המלאכים
היוצאים מן הפסוקים בתהלים. על הספר הקדוש
הזה הסכימו כבר כל גדולי עולם ובתוכם הרשב"א
ז"ל בתשובה (סימן קי"ג). הוספנו על זה מראה
מקומות ובמקומות החסרים הוספנו שמוש
תהלים החדש מספרי קבלה. יצא לאור ע"י מפעל
הזוהר העולמי ראש חודש ניסן ה'תשע"ד.
הקדמה: ידוע לכל העמים כי שם ה' נקרא עלינו

יִזְמַם וְלִילֶהָ: ג וְהָיָה בְּעֵץ שְׁתוּל עַל פְּלָגֵי מַיִם אֲשֶׁר פָּרְיוֹ וְתֵן בְּעֵתוֹ וְעָלְהוּ לֹא יִבּוֹל וְכֹל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יִצְלִיחַ: ד לֹא בֶן הַרְשָׁעִים כִּי אִם כַּמִּין אֲשֶׁר תִּדְרָפְנוּ רוּחַ:

זוהר תהלים

רבים הם? אלא שלשה ימים זה אחר זה נקראים ימים רבים. גם כן, כי תצור אל עיר ימים רבים - שלשה ימים זה אחר זה שנודע דבר בעיר. בא ואצוף על (כל) בני ביתי: לא תשחית את עצה - זה תלמיד חכם שהוא בעיר, שהוא עץ החיים, אילן שנותן פרות. על גוף של ישראל אמר, ועץ עשה פרי אשר זרעו בו על הארץ

לא בן הרשעים כי אם כמין (א, ט): זוהר

חדש מדרש רות (דף צא.) למה הדבר דומה? לשני אילנות, אחד קדוש ואחד טמא. מי הוא הקדוש, ומי הוא הטמא? מי שעושה פרי הוא הקדוש, ומי שאין עושה פרי הוא הטמא. וזהו שיעשה צל לעבודה זרה. ועם כל זה הם נטועים בארץ, ולעץ אחד יש מים, ולעץ האחר אין (יש) מים. ועם כל זה, עץ אחד יעשה פרי, ועץ אחד לא יעשה פרי. בדגמא הזו הם ישראל ובני האמות. שני אילנות, שהם נטועים בארץ. רוח של קדשה, ורוח של טמאה. זהו האילנות, והם בארץ אחת, שהן מן הגוף, אחינו עמנו. ולאחד יש מים ועושה פרי, זו היא התורה הקדושה של ישראל

ענין שימוש תהלים

האומרו נצול מכל כלי זיון. והנה מה טוב ומה נעים לזכות בו את הרבים כי לא חדש הוא וכבר היה לעולמים מרגלא בפומייהו דאנשים ושרים ותמימים אשר היו מלפנינו.

פתח השער לספר זוהר תהלים עם ספר שימוש תהלים: ב"ה זכינו להוציא לאור את הספר שימוש תהלים לזוהר תהלים עם הוספות מחכמי הקבלה

שתול על פלגי מים. מה אילן יש בו שרשים, ויש בו קלפות, ויש בו מח, ויש בו ענפים, ויש בו עלים, ויש בו פרחים, ויש בו פרי - שבעה סוגים אלו עולים לשבעה עשר, לשבעים, גם דברי תורה יש בהם פשט המקרא, דרש, רמז שרומז חקמה, גימטריאות, סודות טמירים, סודות נסתרים אלו על אלו, פסול וכשר, טמא וטהור, אסור והתר. מכאן והלאה מתפשטים הענפים לכל צד, והיה כעץ ודאי. ואם לא - אינו חכם בחקמה.

בא וראה כמה חביבים אותם שמשתדלים בתורה לפני הקדוש ברוך הוא, שאפלו בזמן שהדין תלוי בעולם ונתנה רשות למשחית להשחית, הקדוש ברוך הוא מצוהו עליהם, על אותם המשתדלים בתורה, וכך אומר להם הקדוש ברוך הוא: כי תצור אל עיר, בגלל החטאים הרבים שחטאו לפני והתחילו בדין. ימים רבים, מה זה רבים? (שלשה ימים זה אחר זה נקראו ימים רבים. אף כאן כי תצור אל עיר ימים רבים) שלשה ימים זה אחר זה שנודע דבר בעיר. מנין לנו שימים רבים הם שלשה? שכתוב (ויקרא טו) ואשה כי יזוב זוב דמה ימים רבים. וכי ימים

וכבר הסכימו בזה כל גדולי עולם וחזי מאן גברא רבה קמסהיד עליה הרשב"א ז"ל בתשובה סימן קי"ג. וכן ריב"ז בפרק חלק כתב גבי לוחש על מכה וזה לשונו אם יש לו קדחת מותר ללחוש עליו ולהתרפאות בדברי תורה וכו'. עוד מבואר בגמרא פרק במה אשה יוצאה עיני שם. וכן כתב תשב"ץ כי בויהי נועם אין בו שום זי"ן לומר לך שכל

ה על בן לא יקמו רשעים במשפט והטאים בעדת צדיקים: ו כי יודע יהוה
 דרך צדיקים ודרך רשעים תאבד:

— זוהר תהלים —

תאבד (א, 1): [זוהר ויקרא 9 קדושים (ד' 9 פ"ג)]
 פתח ואמר, (תהלים א) כי יודע ה' דרך
 צדיקים ודרך רשעים תאבד. מה זה כי יודע
 ה'? אלא הקדוש ברוך הוא יודע ומשגיח
 על דרכי הצדיקים להיטיב להם ולהגן
 עליהם, והוא הולך לפניהם לשמר אותם.
 ומשום כך, מי שיוצא לדרך, צריך שאותה
 הדרך תהיה דרכו של הקדוש ברוך הוא,
 וישתף אותו עמו. ומשום כך כתוב, כי יודע
 ה' דרך צדיקים ודרך רשעים תאבד. היא
 מעצמה, משום שאין הקדוש ברוך הוא
 מכיר באותה דרך שלהם, ואינו הולך עמם.

כתוב דרך, וכתוב ארח. מה בין זה
 לזה? אלא, דרך - ששאר קרסלי
 בני אדם הולכו בה. ארח - שהוא נפתח
 מזמן מועט (זה ארח, כמו שנאמר (איוב לד) וארח
 לחברה עם פעלי און), ועל הארח הזה כתוב,
 (משלי ד) וארח צדיקים כאור נגה הולך
 ואור עד נכון היום. אמן בן יהי רצון.

שנמשלה למים, שנאמר (ישעיה נה) הוי כל
 צמא לכו למים, ואין מים אלא תורה. ועל
 הגוף של ישראל אמה, ועץ עשה פרי אשר
 זרעו בו על הארץ וגו'. ויורש גן העדן, ויורש
 גוף קדוש שלמעלה, ונהנית נשמתו מאור
 השכינה. ואם תאמר, אמת, שאין פרי באילן
 הטמאה, למה הפסוק אמר עץ פרי עשה פרי
 למינו? אין בפרי העץ שיעשה צל לעבודה
 זרה שיאמרו עליו שיעשה פרי, שלא אוכלים
 ממנו, וידפנו הרוח. ועל זה אמר, לא כן
 הרשעים כי אם כמץ וגו'. ויש לאילן הזה של
 הטמאה מים, ולא יעשה פרי, אלא כמו
 שאמרנו, כמ"ץ אשר תדפנו רוח. זו התורה
 שלהם, שכתוב (תהלים א) לא כן הרשעים כי
 אם כמץ כו'. מה שאין בן בישאל, מה
 כתוב? והיה כעץ שתול על פלגי מים.

הקב"ה יודע ומשגיח על דרכי הצדיקים
 להיטיב להם ולהגן עליהם

כי יודע ה' דרך צדיקים ודרך רשעים

ענין שימוש תהלים

ותמצאם עדרים עדרים בניית המדרש. עכל"ק.
 ובזוהר בראשית פרשת וישלח (דף קעט). בא ראיה,
 בשירים ותשבחות הללו שאמר דוד יש בה סודות
 ודברים עליונים בסודות החקמה, משום שכלם
 נאמרו ברוח הקדש, שהיה שורה רוח הקדש על
 דוד והיה אומר שירה, ולכן כלם נאמרו בסודות
 החקמה.

וידוע שהתהלים קראו דוד המלך זמירות היו לי
 חקך מפני שמזמר את כל הקוצים והרשעים
 והמקטרגים, וכן לומדי הזוהר הקדוש נקראים
 מחצדי חקלא, כלומר שהם מתקני השכינה

וגדולי החסידות זיע"א, כדי לקיים דברי חז"ל על
 דורו של משיח צדקנו כפי שביאר הבן איש חי ע"ה:
 נבואת הרי"ח הטוב - לעתיד הכל ילמדו בה
 [בחכמת האמת] כמו שלומדים תהלים: אמרו חז"ל
 דור שבן דוד בא האמת תהא נעדרת, וביאר בספר
 בניהו בן יהודע למרן הרי"ח הטוב זי"ע (סנהדרין
 צז): וז"ל: והאמת נעדרת, כלומר חכמת האמת
 הוא חלק הסוד תרבה והעוסקים יהיו עדרים עדרים
 בלימוד הקבלה. אי נמי עתה יש אנשים פרטיים
 לומדים קבלה כל אחד בקרן זוית בסתר, אבל
 לעתיד הכל ילמדו בה כמו שלומדים תהלים,

ענין שימוש תהלים

ללמוד תורת הרשב"י, כדברי משה רבנו ע"ה בדא יפקון מגלותא ברחמיים.

ובימים הקדושים האלו, אנו צריכים לסגור גדול ומליץ יושר אמיתי, ואין לנו עצה אלא להידבק ברשב"י שהבטיח יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין, ומי שזוכה להשתתף בלימוד של הזוהר הקדוש יחד שבטי ישראל כל אחד במקומו, ידע שהרשב"י זיע"ו יושב אִתְּנוּ בְּלִמְדֵינוּ תוֹרָתוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַמְּקַבֵּל הַקְּדוֹשׁ רַבִּי אֲבִרְהָם אֲזוּלָאֵי זיע"א זקנו שֶׁל הַחֵיד"א, בְּשֵׁם הַמְּקַבֵּל הָרַב אֲבִרְהָם גְּלָאֲנְטִי זיע"ו, בְּסִפְרוֹ "אוֹר הַחֵמָה" עַל הַ"אֲדָרָא דְּמִשְׁכְּנָא" (דף כ"ג ע"ב), וְזֶה לְשׁוֹן קְדוֹשׁ: אֲפִילוּ עוֹד הַיּוֹם, אַחַר שֶׁנִּפְטַר רִשְׁב"י מִבְּיַיְנוּ, כֵּל זְמַן שֶׁאֵנוּ עוֹסְקִים בְּדַבְרֵי הָאֲדָרָא, "אֲתַעֲטֹר" - בָּא רַבִּי שְׁמַעוֹן מְעַטֵּר כְּמִלְךָ בַּעֲטֻרוֹתָיו בְּרָאשׁ, וְיִשָּׁב בְּגוֹן, עַכְל"ק. וּבְדַאֵי כְּפֶאֱשֵׁר בְּקֶשֶׁת וְיִתְפַּלֵּל בְּזִכּוֹת הַרְשָׁב"י תִּתְקַבֵּל תְּפִלָּתוֹ וְתַעֲשֶׂה בְּקִשְׁתּוֹ. עַל כֵּן עוֹרֵר וְהַתְּעוֹרְרוּ לְהַעֲרִיר אֶת הָעוֹלָם בְּאוֹר הָעֲלִיּוֹן, כִּי בְּאוֹרָךְ נִרְאָה אוֹר לְמִשְׁחָה עַל הַכֶּלֶל וְעַל הַפְּרִט, "אוֹר חֲדָשׁ עַל צִיּוֹן תִּאִיר וְנִזְכָּה בְּמִהְרָה לְאוֹרוֹ" אָמֵן. עֲנֵנוּ בְּזִכּוֹתֶיהָ דְּבַר יוֹחָאי עֲנֵנוּ!

מִי שֶׁלֹּא לומֵד סוּדוֹת הַתּוֹרָה, אֲפִילוּ לְמַד ש"ס וּפּוֹסְקִים וְכוּ', וְלֹא לְמַד תּוֹרַת הַסּוּד, דּוֹחִים אוֹתוֹ מִגֵּן עֵדֶן הָעֲלִיּוֹן, וְיָמֵי שֶׁלְמַד אֲפִילוּ לֹא הֵבִין, מִלְּמַדִּים אוֹתוֹ בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים זוֹכֵה לְהֵיוֹת בְּגֵן עֵדֶן הָעֲלִיּוֹן, וּפּוֹתִיחִין לוֹ י"ג שְׁעָרִים שֶׁל סוּדוֹת אֲפִרְסָמוֹן הַסְּהוֹר. (זוהר חֲדָשׁ שִׁיה"ש פ"ו): הַרְעִיָּא מְהֵימְנָא, מִצְנָה אוֹתְנוּ לְלַמּוֹד זוהר הַקְּדוֹשׁ דְּוִקְא, כִּי תוֹרַת הַרְשָׁב"י מְאִיר עַד סוֹף הַדּוֹרוֹת, וְצִרְיִף לְלַמּוֹד לֹלָא הַפְּסֵק וְלֹא לְתַתּ מְנוּחָה לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַד שֶׁיִּגְאָלְנוּ (זוהר פְּנִיחָה ר"ט). הַשְּׂכִינָה אוֹמְרַת לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, גְּרַשׁ הָאֲמָה הַזֹּאת וְאֶת בְּנֶיהָ, אֵלֵינוּ הָעָרֵב רַב, שֶׁגְּרָשׁוּנֵי מִהַסְתַּפֵּחַ בְּנִחְלַת הוּי"ה, גְּרַשׁ אוֹתָם מִן הָעוֹלָם הַזֶּה וּמִן הָעוֹלָם הַבָּא, שְׁלֵא יְהִיָּה לְהֵם חֶלֶק עִם יִשְׂרָאֵל (תיקו"ז דף מט.). עוֹן אֲדָם הָרָאשׁוֹן בְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע הוּא שְׁלֵא בָחַר לְהַתְּעַסֵּק בְּעֵץ הַחַיִּים שֶׁהִיא חֲכָמַת הַקְּבֵלָה, וְזֶה עֲצָמוֹ עוֹן הָעָרֵב רַב הָאוֹמְרִים לְמִשְׁחָה דְּבַר אֲתָה עֲמֵנוּ וְנִשְׁמַעָה בְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְאֵל דְּבַר עֲמֵנוּ אֱלֹהִים כֵּן נִמּוֹת' בְּסִתְרֵי תוֹרָה, כְּסִבְרַת הַטּוֹעִים קָצַת בְּנֵי

הַקְּדוּשָׁה וּמְנַקִּים וּמְטַהְרִים אֶת יִשְׂרָאֵל וּמְבַדִּילִים אוֹתָם מִהָעָרֵב רַב וּמְכַל הַרְשָׁעִים, כִּי עֲכָשׁוּ זֶהוּ זְמַן הַבִּירוּר הַטְּהוֹר וְהַקְּדוֹשׁ סוֹף הָאֵלֶף הַשִּׁישִׁי, עָרַב שֶׁבַת סְמוּךְ וְנִרְאָה לְבִיאַת הַמְּשִׁיחַ שִׁיבּוּא בְּמַהְרָה בִּימֵינוּ בְּרַחֲמִים אֲכִי"ר.

דוד המלך אומר (תהלים פרק קיח יב) "סְבוּנֵי כְּדְבוּרִים וְדַעְכוּ כְּפֶאֱשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם ה' פִּי אֲמִילִם". פִּירוּשׁ אֲמִילִם אֲכִרִיתֶם, אִיךָ? עַל יְדֵי הַמִּילִים הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁאוֹמְרִים! וְיָדוּעַ שְׁלֹמֵדֵי הַזּוהַר הַקְּדוֹשׁ נִקְרָאִים "מַחְצָדֵי חֻקְלָא", כְּמִבּוּאֵר בּוּזְהַר אֲדָרָא נִשָּׂא (דף קמ"ג ע"א): "וְצִיּוֹן אֲתָנוּן מְאִרִיחוֹן דְּמְאִרְוִין, מַחְצָדֵי חֻקְלָא", וְעַל יָדָם תְּבֵא הַיְשׁוּעָה. עַל כֵּן כָּל אֲשֶׁר בִּשְׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל יִכּוֹנֵה יִקְבַּל עַל עֲצָמוֹ בל"נ לְלַמּוֹד דָּף זוהר הַקְּדוֹשׁ בְּכָל יוֹם, פִּתַּח אֵלֵיהֶוּ, תִּיקוֹן מ"ג, תִּיקוֹן מ"ח, אֲדָרָא רַבָּא, אֲדָרָא זוּטָא, תִּיקוֹנֵי זוהר, וְכָל אֶחָד יִקַּח לִימוּד מִסוּיִם וַיַּחֲזוֹר עֲלֵיו ח"פ עֲמֵימִים, וּבזֶה יִשׁוּב וַיִּרְחַמֵּנוּ וַיַּחֲשִׁיב לְגַאֲלָנוּ מִכָּל צָרוֹת גְּלוּתֵינוּ, וְנִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ לְהַשְׁקוֹת עַדְרֵינוּ, מִתּוֹרַתֵינוּ הַקְּדוּשָׁה, וְנִכְיֵן עֲצָמֵינוּ לְקְדוּשָׁה הָעֲלִיּוֹנָה עַל יְדֵי לִימוּד הַזּוהַר הַקְּדוֹשׁ בְּרַבִּים בְּאַחַדוֹת וּבִשְׂמִיחָה יַחַד עִם אֲמִירַת הַתְּהִלִּים שֶׁתְּעוֹרֵר חֲבַצְלַת הַשְּׁרוּן, זֶה חוּבָה וְזֶה הַשְׁעָה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, לְאַחוּז בְּאוֹמְנוֹת אֲבוֹתֵינוּ, וּבִפְרֵט כָּל הָרָאשִׁי יִשִּׁיבוֹת, רַבְנֵי קְהִילוֹת, מִלְּמִדִּים, יֹאמְרוּ אַחֲרַי כָּל תְּפִילָה דָּף זוהר וְהַתְּהִלִּים בְּצִיבוּר בִּיחַד עִם תְּלַמִּידֵיהֶם, לְאוֹקְמָא שְׁכִינְתָא מִעֲפָרָא, וְלְהַצְלַחַת עִם יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשִׁים, וּבזִכּוֹת זֶה נִזְכָּה לְגַאֲלוֹת עוֹלָם בִּימֵי נִיסָן כְּאַמְרֵם ז"ל בְּנִיסָן נִגְאָלוּ וּבְנִיסָן עֲתִידִים לְהַגָּלַל בְּב"א.

ועתה זכינו ליותר ממיליון לומדי זוהר הקדוש, זאת אומרת אם לומדים עמוד אחד בזוהר הקדוש נחשב לכל אחד ואחד כאילו סיים למעלה ממיליון פעם את הזוהר הקדוש, - וְיִתְקַבֵּל תְּפִלוֹתֶיךָ וּמְשַׁאֲלוֹת לְכַף, כִּי הַתְּנַאי לְקַבֵּל תְּפִלוֹת וּקְרִיאַת שְׁמַע הוּא לְמַד בְּזוֹהַר כֵּל יוֹם (תיקו"ז תיקו מ"א), וְזוֹכֵה לְקָרֵב הַגְּאוּלָּה בְּרַחֲמִים. זֹאת הַמַּתְנָה הַגְּדוּלָּה שֶׁזָּכִינוּ לְקַבֵּל מִהַרְשָׁב"י הַקְּדוֹשׁ וְדוֹד הַמֶּלֶךְ ע"ה, וְזוּהֵי זְכוּת מִיּוֹחַדְתּוֹ, כִּי לֹא כָּל אֶחָד זוֹכֵה לְמַתְנָה כְּזֹאת גְּדוּלָּה. וּבִפְרֵט כַּעַת בִּימֵי נִיסָן הַמְּסוּגָלִים לְגַאֲלוֹהַ שְׁצִרִיךְ בְּכָל יוֹם

ב א לָמָּה רָגַשְׁנוּ גוֹיִם וְלֵאמֹיִם יַהֲנוּ רִיבִי: ב יתִיצְבוּ מַלְכֵי אֶרֶץ וְרוֹזְנִים
נוֹסְדוּ יַחַד עַל יְהוָה: זְעַל מְשִׁיחוֹ: ג נִגְתָּקָה אֶת מוֹסְרוֹתֵינוּ

— שִׁמוּשׁ תַּהֲלִים —

לסערת הים

למה רגשו גוים. וגו', (ב, א): (שימוש תהלים לפרק ב) להנצל מסערת הים אמור אותו וכתוב אותו על חרס ותשליכהו לים וישקוט הים מזעפו. ואי הוה בר נש חש רישיה כתוב יתיה עד פסוק (תרועם בשבט ברזל), ותליהו עליו.

— זוהר תהלים —

עתיד הקדוש ברוך הוא להפּרע מהם בגלוי
סביב ירושלים
ורוזנים נוסדו יחד על ה' ועל משיחו
(ב, ב): [זוהר שמות פ' בשלח (דף נ"ח):]
רבי יצחק אמר, פסוק זה, בשעה

— ענין שימוש תהלים —

אור יקרות של שני מאורות הגדולים ספר התקונים וספר הזהר קימו וקבלו היהודים קהל עדת ישראל להחזיק בלמוד הקדוש של התקונים והזהר יחיד ורבים מנער ועד זקן, והגם דאין לאל ידם להשיג ולהבין סוד אמרות טהורות שבספרים הקדושים האלה אף על פי כן שותים בצמא את דבריהם ומתלהבין בקריאתן מאד מאד. (הרי"ח הטוב, הן איש חי, בניהו). על ידי עסק ישראל בסודות התורה יבוא משיח צדקנו בב"א כמבואר בזוהר הקדוש. וסימן לדבר סו"ד במילוי סמ"ך ו"ו דל"ת גי' משיח בן יוסף במכוון, שאף משיח בן יוסף יהיה ויתקיים על ידי זכות לימוד רזין דאורייתא. (ספר קהלת יעקב לבעל מלוא הרועים ערך סוד).

הרעיא מהימנא מצוה אותנו ללמוד זוהר הקדוש וְנוֹקָא, שְׁתוֹרַת הַרְשָׁבִי" מְאִיר עַד סוֹף הַדּוֹרוֹת, וְצָרִיף לְלִמּוּד וְלֹא לְתַת מְנוּחָה לְקַדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַד שִׁיגְאָלְנוּ (זוהר פּנְחָס ריט.)

וכל מי שישתדל לקרא זוהר הקדוש אפילו בקריאה לבד... הרי הוא כהוגה ומפרש את השם, שיש כוח בו לעשות נסים אפילו בלא ידיעה, ויגן עליו בעולם הזה ובעולם הבא [הרמ"ז קע"ח]:

תורה אשר בזמננו זה המוציאים שם רע על חקמת האמת חיי עולם... ולכן נשברו הלוחות הראשונות מסטרא דעץ החיים... וגרם אבודא דחרבן בית ראשון ושני וגלות האחרון המר והארף אשר אנו בעוונותינו הרבים עד דיתובון בני ישראל בתיבתא ובקשו את השם אלהיהם להכירו ולקדעו ברזי תורה וידעו את מי הם עובדים ומי הוא מלפם, וכדיו יזכו לעסק בחקמת האמת כמו שאמר הפתוב: "ויורה השם עץ וימתקו" על ידי המשיח. וכמו שפתוב בפרשת נשא ברעיא מהימנא (קכד): וז"ל: ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו האי ספר הזהר יפקון ביה מן גלותא... עוד אמרו בספר הזהר (תקו ו') וז"ל: וכמה בני נשא יתפרנסון לתתא מהאי חבורא דילך בדרא בתראה בסוף יומיא ובגיניה וקראתם דרוך בארץ. (מהרח"ו). אמר לון רבי שמעון... וכד יהא קריב ליומי משיחא אפילו רבני דעלמא זמינו לאשפקא טמירין דחקמתא ולמנדע ביה קצין וחושבנין, ובההוא זמנא אתגליא לכלא... אמר להם רבי שמעון... וכשיהיה קרוב לימות המשיח, אפלו תינוקות של העולם עתידיים למצא נסרות של חקמה ולדעת בו קצים וחשבונות, ובאותו זמן יתגלה לכל... (זוהר וירא קיח). מִזְמֵן אֲשֶׁר הֶצִיץ וְזָרַח

וְנִשְׁלִיכָהּ מִמֶּנּוּ עֲבָתִימוּ: ה' יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם יִשְׁחַק אֶדְנִי יִלְעַג לָמוֹ:
ה' אֲזוּ יִדְבַר אֱלֹהֵימוּ בְּאָפוֹ וּבַחֲרוֹנוֹ יִבְהַלְמוּ: ו' וְאֲנִי נִסְכְּבֹתִי
מִלְבִּי עַל צִיּוֹן הַר קְדֹשִׁי: ז' אִסְפְּרָה אֶל חַק יְהוָה:

—== זוהר תהלים ==—

9' מצורע (97 ו' ט') רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים ב) יושב בשמים ישחק ה' ילעג למו. יושב בשמים ישחק - זה יצחק שבא מצד היין, מאיר בראשונה, וצוחק, ואחר כך זועם ומגרש. זהו שכתוב יושב בשמים ישחק, ולא כתוב יושב שמים. ישחק, מאיר וצוחק. ועל כן הדין מאיר וצוחק להם לרשעים. ואחר כך מה פתוב? אז ידבר אלימו באפו ובחרונו ובהלמו. וכך דרכי הרשעים - הקדוש ברוך הוא מאיר להם בעולם הזה, ומאיר להם כמו יין שמאיר בראשונה, ואחר כך זועם והורג. והקדוש ברוך הוא מושך את הרשעים, אם יחזרו כנגדו - יפה. אם לא - הוא מכלה אותם מאותו העולם הבא, ואין להם בו חלק וישמדו מהכל. בא להטהר - מסייעים להם, והקדוש ברוך הוא מטהר אותם ומקרב אותם אליו וקורא עליהם שלום. זהו שכתוב שלום שלום לרחוק ולקרוב וגו'.

משיח ב'שך את - סוד החק

אִסְפְּרָה אֶל חַק ה' אָמַר אֱלֹהֵי בְנֵי אֲתָה
אֲנִי הַיּוֹם יִדְרֹתֶיךָ (ב, ט): [זוהר
במדבר 9' בלק (97 ו' ט')] וְזֶהוּ וּמְגַבְעוֹת
אֲשׁוּרָנוּ. בְּיִשְׁבִּיבָה הַעֲלִינָה גְבַעַת חֶסֶד ו'
(גבוהת הכל אותה עליונת הכל). בְּיִשְׁבִּיבָה הַרְקִיעַ
וּמְגַבְעוֹת, בְּאוֹת ו'. וּמְשָׁלִים לְשָׁנֵי צְדָדִים.
אָחַד, שְׁהַרִי הַגְבַעַת הַזֹּו לֹא נִפְרְדַת מִבְּנֵה

בהמונים מכל העולם, ולעשות קרב על ירושלים עיר הקדש, ולאחז עצות על הקדוש ברוך הוא. ומה אומרים? נעמד על הפטרון בהתחלה, ואחר כך על עמו ועל היכלו. אז עתיד הקדוש ברוך הוא לצחק עליהם, שכתוב יושב בשמים ישחק ה' ילעג למו. באותו זמן ילבש הקדוש ברוך הוא גאון עליהם, וישמיד אותם מן העולם, ככתוב (זכריה יד) וזאת תהיה המגפה אשר יגף ה' את כל העמים אשר צבאו על ירושלים המק בשרו והוא עמד על רגליו. רבי אבא אמר משמו של רב ייסא סבא, וכך אמר רבי שמעון, עתיד הקדוש ברוך הוא להחיות את כל אותם המלכים שהציקו לישראל ולירושלים, את אנדריאנוס, לופינוס, ונבוכדנצר, ולסנחריב, ולכל שאר מלכי העמים שהחריבו ביתו, ולהשליט אותם כבתחלה, ויתכנסו עמם שאר העמים. ועתיד הקדוש ברוך הוא להפרע מהם בגלוי סביב ירושלים. זהו שכתוב וזאת תהיה המגפה אשר יגף ה' את כל העמים אשר צבאו על ירושלים. אשר יצבאו לא כתוב, אלא אשר צבאו. אז כתוב וכרב גאונך תהרס קמין. וזה לזמן שיבא המשיח כתוב, ושירה זו היא שירת העולמים.

יושב בשמים ישחק - זה יצחק

יושב בשמים ישחק וכו' (ב, ט): [זוהר ויקרא

אָמַר אֵלַי בְּנֵי אֲתָה אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ: ה שָׁאֵל מִמֶּנִּי וְאַתָּנָה גּוֹיִם נִחַלְתֶּךָ
וְאַחֲזַתְךָ אֶפְסֵי אָרֶץ: ט תִּרְעַם בְּשִׁבְט בְּרוּל כִּכְלִי יוֹצֵר תִּנְפָצִים: י וְעַתָּה

זוהר תהלים

אָמַר אֵלַי בְּנֵי אֲתָה אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ. אָמַר לוֹ הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, רוּעָה הַנְּאֻמָּן, מַה זֶה הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ? אֵלֶּא בְּשִׁבְלֶךָ אָמַר דָּוִד בְּרוּחַ הַקְּדֹשׁ אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ. הֵן עוֹד הַיּוֹם גְּדוּל, בְּאוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (דְּבָרִים ל"ד) וְלֹא קָם נְבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה. אֲתָה קִיַּמְתָּ בְּשִׁכְיִנָּה וְאַהֲבַתְּ אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ - שֶׁהֵינָנו הַגּוֹף, וּבְכָל נַפְשֶׁךָ - שֶׁהֵינָנו הַנְּשָׁמָה, שֶׁחֲמָשָׁה שְׁמוֹת יֵשׁ לָהּ: נְשָׁמָה, רוּחַ, נֶפֶשׁ, חַיָּה, יְחִידָה. וּבְכָל מְאֹדְךָ - בְּכָל מְמוֹנְךָ.

בְּשֵׁנַת י"ג לְמִצּוֹת מְקַבֵּל נֶפֶשׁ אֲצִילוֹת דְּכָלֵל יִשְׂרָאֵל

אָמַר אֵלַי בְּנֵי אֲתָה (ב, ז): [זוהר שמות פ' משפטים (דף ק"ח.)] בֹּא וּרְאֵה, כָּל מִי שֶׁהוּא זוֹכֵה לְשֵׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנִים וּמַעֲלָה, נִקְרָא בֶּן לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל. וְכָל מִי שֶׁהוּא מִבְּנֵי עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעֲלָה וּזוֹכֵה בָּהֶם, נִקְרָא בֶּן לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְדָאִי. (דְּבָרִים י"ד) בְּנִים אֲתָם לֵה' אֱלֹהֵיכֶם. כְּשֶׁהֲגִיעַ דָּוִד לְשֵׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּזְכָה בְּאוֹתוֹ יוֹם שֶׁנִּכְנַס לְאַרְבַּע עֶשְׂרֵה, אָז כָּתוּב (תהלים ב) 'ה' אָמַר אֵלַי בְּנֵי אֲתָה אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ. מַה הַטַּעַם? שֶׁהָרִי מִקְדָּם לָזֶה לֹא הָיָה לוֹ בֶּן, וְלֹא שָׁרְתָה עָלָיו נְשָׁמָה עֲלִיוֹנָה, שֶׁהָרִי בְּשָׁנוֹת עָרְלָה הוּא הָיָה, וּמִשּׁוּם כִּף אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ, הַיּוֹם וְדָאִי יְלִדְתִּיךָ. אֲנִי, וְלֹא הֵצֵד הָאֲחֵר, כְּמוֹ שֶׁהָיָה עַד עַכְשָׁו, אֲנִי לְבָדִי. בֶּן עֶשְׂרִים שָׁנִים, מַה כָּתוּב

לְעוֹלָמִים וְאֵינָה עוֹזֶבֶת אוֹתוֹ, וְעַל כֵּן נִכְלָל ו' אֲתָה לְעוֹלָם. וְאַחַד, שֶׁהָרִי גִבְעָה שְׁלֹמֶטָה, בְּנָה שֶׁנִּכְלָל עִמָּה צְרִיף לְעֵתִיד לְבֹא כְּשִׁיבֵא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ לְקַחַת לוֹ גִּבְעַת עֲלִיוֹנָה, וְלִהְיוֹנוּ תוֹף כְּנִפְיָה כְּדִי לְחַזֵּק אוֹתוֹ וְלִהְיוֹנוּ בְּחַיִּים עֲלִיוֹנִים, וּמִמֶּנָּה יֵצֵא בְּאוֹתוֹ יוֹם מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ. וְסוּד זֶה - (תהלים ב) 'אֲסַפְּרָה אֶל חֶק ה' אָמַר אֵלַי בְּנֵי אֲתָה אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ. עֵתִיד אֲנִי לוֹמַר לְאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא חֶק וְלִבְשָׁרוֹ, (ה' אָמַר אֵלַי בְּנֵי אֲתָה אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ). בְּאוֹתוֹ יוֹם מִמֶּשׁ יוֹצִיא אוֹתוֹ הַחֶק הַהוּא מִתַּחַת כְּנִפְיָה בְּכֹמָה חַיִּים, בְּכֹמָה עֲטוּרוֹת, בְּכֹמָה בְּרִכּוֹת כְּרָאוּי. וְאוֹתוֹ חֶק לֹא יִשְׁאַר לְבָדוֹ. יִכְלַל בּוֹ מְשִׁיחַ אַחֵר, בֶּן יוֹסֵף, וְשֵׁם יִתְחַזֵּק, וְלֹא בְּמִקּוֹם אַחֵר. וּמִשּׁוּם שֶׁהוּא גִבְעָה תַּחְתּוֹנָה שְׂאִין בַּהּ חַיִּים, יָמוּת מְשִׁיחַ זֶה וְיִהְיֶה, וְיָמוּת עַד שֶׁתִּלְקַט גִּבְעָה זוֹ חַיִּים מֵאוֹתָהּ גִּבְעָה עֲלִיוֹנָה, וְיָקוּם.

אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ - עֲבוּר מִי נִחְשָׁב בֶּן

אֲסַפְּרָה אֶל חֶק ה' אָמַר אֵלַי בְּנֵי אֲתָה אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ (ב, ז): [זוהר שמות פ' תרומה (דף קנ"ח.)] שְׁמִיּוֹם שִׁיּוּרֵשׁ אָדָם נְשָׁמָה שְׁכֻלּוּלָה מִהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְיִנָּתוֹ, מֵאוֹתָהּ שְׁעָה נִקְרָא בֶּן. אָמַר תִּנְאֵן אַחַד, וְכִי מֵאוֹתוֹ יוֹם שִׁיּוּרֵשׁ אָדָם נְשָׁמָה כְּלוּלָה מִהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְיִנָּתוֹ יִקְרָא בֶּן מִנִּין לָנוּ? מִהַפְּסוּק הַזֶּה שֶׁאָמַר דָּוִד בְּסִפְרֵי תְהִלִּים, (תהלים ב) 'אֲסַפְּרָה אֶל חֶק ה'

מְלָכִים הַשְּׂבִילוּ הַיְסָרֵי שְׁפָטֵי אֶרֶץ: יֵא עֲבָדוּ אֶת יְהוָה מִּ= בִּירְאָה וְגִילוּ
 בִּרְעָה: יב נִשְׁקוּ בַר פֶּן יֵאנָה וְתֵאבְדוּ דְרָךְ פִּי יִבְעַר בְּמַעַט אַפּוֹ אֲשֶׁר־
 בַּל חוֹסֵי בּוֹ:

— זוהר תהלים —

מקום מתחיל, ובאיזה מקום יכון את
 העבודה ליחד את שם רבוננו? חזר ואמר,
 בִּירְאָה. בִּירְאָה היא הראשית, ממטה
 למעלה. (כא ראה, בני אהרן הרי בארנו, והרי נתבאר
 הדבר). בא ראה, מה כתוב כאן אחרי מות,
 ואחר כך - דבר אל אהרן אחיך וגו' בזאת
 יבא אהרן? אלא מכאן הראשית להזהיר
 את הכהנים, כל מי שצריכים להזהר בזאת
 הזו, וזוהי יראת ה'.

עבדו את ה' ביראה (ב, יא): [זוהר במדבר פ'
 שלח לך (דף קס"ה)]. בא ויראה, אותו
 רקיע כשסובב בגלגול, מנגן בנגון, ומקול
 נהמת המים הנובעים לא ידוע אותו נגון.
 כל אותם האגנים שבארבעה צדדים
 מתמלאים מנביעת המים שנובעים. מי
 שהוא בפנים, בשני צדדים עומד שם.
 אחד בשמחה, שאין שמחה כאותה
 שמחה בעולם, לקים (שם ק) עבדו את ה'
 בשמחה. ואחד ביראה, שאין יראה
 כאותה יראה בעולם, לקים (שם ב) עבדו
 את ה' ביראה.

משה רבנו עליו השלום לא היה בחטא -
 באדם הראשון

נשקו בר (ב, יב): [זוהר חדש (דף קכ)]. באותו
 זמן שיצאו הדברים הללו מפי
 המגורה הקדושה, ירדה שכינה ונשקה
 אותו, וכל אותם ראשי ישיבות ברכו

בשלמה? (משלי ד) פי בן הייתי לאבי, לאבי
 ממש ודאי.

לעבוד את ה' ביראה ובשמחה
עבדו את ה' ביראה וגיילו ברעדה (ב, יא):
 [זוהר ויקרא פ' אחרי מות (דף טו)]. אחרי
 מות שני בני אהרן. רבי יצחק פתח, (תהלים ב)
 'עבדו את ה' ביראה וגיילו ברעדה'. וכתוב
 (שם ק) עבדו את ה' בשמחה באו לפניו
 ברננה. הפסוקים הללו קשים זה על זה. אלא
 כך שנינו, עבדו את ה' ביראה - שכל עבודה
 שרוצה בן אדם לעבד לפני רבוננו, בראשונה
 צריך יראה, לפחד ממנו. ומשום הפחד של
 אדונו ימצא אחר כך שיעשה בשמחה את
 מצוות התורה, ועל פן כתוב, (דברים י) מה ה'
 אלהיך שאל מעמדך כי אם ליראה. וגיילו
 ברעדה - שאסור לאדם לשמח יותר בעולם
 הזה. וזה בדברי העולם. אבל בדברי תורה
 ובמצוות התורה צריך לשמח. אחר כך ימצא
 אדם שיעשה בשמחה את מצוות התורה,
 שכתוב עבדו את ה' בשמחה.

[דף נ"ו ע"ב] רבי אבא אמר, עבדו את ה'
 ביראה - סוד הדבר הוא. עבדו את ה'
 ביראה, איזו יראה כאן? אלא כמו
 שבארנו, שכתוב (משלי א) יראת ה' ראשית
 דעת, וכתוב (תהלים קיא) ראשית חכמה
 יראת ה'. יראת ה' - כך נקרא הקדוש ברוך
 הוא. רבי אלעזר אמר, עבדו את ה' ביראה
 - מי שרוצה לעשות עבודת אדונו, מאיזה

ג א מְזִמּוֹר לְדָוִד בְּבִרְחוֹ מִפְּנֵי אֲבִשְׁלוֹם בְּנֹו: ב יְהוֹנָדָה מַה רַבּוּ צָרֵי

שִׁימוֹשׁ תְּהִלִּים

לכאב ראש וכתף

מזמור לדוד בברחו... ה' מה רבו צרי. (ג, א): [שימוש תהלים לפרק ג] למען דחש כתפיה ורישיה אמור על שמן זית ותן מלח וימשח.

זוהר תהלים

והוא חוט של זהב. והוא קו ירק מהצד של תשובה שסובב כל העולם. שלשה חוטים הם למעלה שסובבים את בת העין, שעליהם נאמר (שיר ז) עיניך ברכות בחשבון על שער בת רבים. מה זה בת רבים? בת עין אלו שלשת האבות. שלשה גונים הם של העין. עין המים שאין לה הפסק, עין המים. ומשם נשקו בר להאיר עולמות בסודות נסתרים של התורה. באותו זמן קם אותו זקן ונטל מקלע בידו. פתח ואמר, המגורה הקדושה, עד עכשו היה מקלע בידך, מכאן ואילך הרי התעלית בעליונים, שמר עצמך מהאבנים שלה. שהרי בפי הצדיקים היא מתעלה בתפלות שלהם אל בעלה. ובמעשים שלהם של האבן הזו, כשיורדת למטה היא אבן בחן, שעליה נאמר (תהלים יא) ה' צדיק יבחן. ובה נתנסו האבות. ומשום זה נאמר (תהלים קיח) אבן מאסו הבונים, שהם האבות.

הטעם למשמעות "מזמור" לדוד בעת צרה מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו (ג, א): [זוהר בראשית פ' ויצא (דף ע"ג)] וירא והנה באר בשדה וגו'. רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים ג) 'מזמור

אותו, והרועה הנאמן ברך אותו ונשק אותו. באותו הזמן זקן אחד הזדמן אליו. פתח ואמר, נשקו בר, שהיא סלת נקייה, טפה קדושה זו של התורה של משה שנתנה לנו על ידו, שלא היה בו פסלת של מץ ותבן. שמי שאין פסלת בנשמתו, הוא בן של הקדוש ברוך הוא ושכינתו. שיש בן מאותה חטה שנאמר בה האילן שאכל אדם הראשון היה חטה. ח"ט מץ ותבן, שבשבילו אמר דוד (תהלים נא) הן בעיון חוללתי וגו'. ובזמן שהאות ה', שהיא חמשה מיני לחם, היא בכסוי דרה בין (הרודפים אחריה) הרשעים בגלות, שנאמר עליהם (תהלים א) 'לא כן הרשעים כי אם כמץ אשר תדפנו רוח' - 'שהיא מעשה שלו, לא מתחברת עמו. ומשום זה מץ ותבן פטורים מן המעשר, ומשום זה נשקו בר. נשקו בר, שהשפתים העליונות של הרועה הנאמן, שהם ההשקאה שלהם בשני עמודי אמת, שהם למודי ה'. והצדיק הוא לשון למודים, הוא לשון למעלה, ואות ברית למטה.

ועוד נשקו בר, בשפתים העליונות השכינה העליונה, שכל עולה שכינה לחשבון שפ"ה. החוט שסובב אותה הוא אותה כריכה, החוט של זרקא שמקיף את השפה הוא חוט של חסד,

רבים קמים עלי: ג רבים אמרים לנפשי אין ישועתה לו באלהים סלה: ד ואתה יהוה מִגֵּן בְּעַדִי וּמְרִים רֹאשִׁי: ה קולי אל יהוה

זוהר תהלים

לְדוֹד בְּכַרְחוֹ מִפְּנֵי אֲבִשְׁלוֹם בְּנוֹ'. בפסוק הזה התעוררו החברים, אבל מזמור לדוד, למה אמר שירה? אם משום שבנו הוא שקם עליו, יותר קינה היה צריך להיות, שהרי הרע עליו על האדם קצת מקורביו משאחר הרבה. אלא מזמור לדוד, אמר שירה, וכך בקש דוד, שחשב שהקדוש ברוך הוא סלק את חטאו לעולם ההוא. כיון שראה שכאן בעולם הזה רוצה לגבות ממנו, שמו. עוד, שראה שעליונים ממנו היו בעולם שבְּרַחוֹ, וכלם לבדם. יַעֲקֹב בָּרַח, שכתוב (הושע יב) וַיִּבְרַח יַעֲקֹב שָׂדֵה אָרֶם, וברח לבדו. משה ברח, שכתוב (שמות כ) וַיִּבְרַח מֹשֶׁה מִפְּנֵי פָרְעֹה, וברח לבדו. ודוד ברח, כל אותם שליטי הארץ וכל אותם גבורי הארץ וראשי ישראל, כלם ברחו עמו, וסובבים מימינו ומשמאלו לשמר אותו מכל הצדדים. כיון שראה השבח הזה, אמר שירה.

וְאֵתָהּ ה' מִגֵּן בְּעַדִי וּמְרִים רֹאשִׁי

(ג ד): [זוהר בראשית פ' לך לך (דף טז ב)]

רבי יוסי פתח ואמר, (תהלים ג) וְאֵתָהּ ה' מִגֵּן בְּעַדִי וּמְרִים רֹאשִׁי. אמר דוד, אף על גב שכל בני העולם יבואו לערוך עמי קרב - ואתה ה' מִגֵּן בְּעַדִי. בא ראה, כתוב מִגֵּן בְּעַדִי. אמר דוד לקדוש ברוך הוא: רבוננו של עולם, מפני מה לא עושים בי חתימה של ברכה כמו שחותמים ברכה באברהם, שכתוב אנכי מִגֵּן לך, ואומרים מִגֵּן אברהם? אמר הקדוש ברוך הוא לדוד: אברהם כבר בחנתיו וצרפתי, ועומד לפני בקיום שלם. אמר לו דוד: אם כן, (שם טו) בְּחַנְנִי ה' וְנִסְנִי צָרְפָה כְּלִיּוֹתִי וּלְבִי. כיון שעשה אותו הדבר של בת שבע, נזכר דוד לפניו על מה שאמר. אמר (שם יז) בְּחַנְתָּ לְבִי פִקְדֹת לִילָה צְרַפְתָּנִי בַל תִּמְצָא זַמְתִּי בַל יַעֲבֹר פִּי. אמר, אני אמרתי בְּחַנְנִי ה' וְנִסְנִי, ואתה בְּחַנְתָּ לְבִי. אני אמרתי צָרְפָה כְּלִיּוֹתִי, ואתה צְרַפְתָּנִי בַל תִּמְצָא, לא מצאת אותי כראוי. זמתי בל יַעֲבֹר פִּי - מי יתן והדבר הזה שחשבת,

אף על פי שהיה בורח ונגרש ממלכותו לא מנע עצמו לומר שירה לפני הקדוש ברוך הוא

מזמור לדוד בְּכַרְחוֹ מִפְּנֵי אֲבִשְׁלוֹם בְּנוֹ ג

(א): [זוהר חדש פ' נח (דף כט ב)]

פתח, בכנסת ישראל כנגד הקדוש ברוך הוא, וישלח את הערב. שאמר רבי פנחס, כתוב ויאמר דוד כו' קומו ונברחה כי לא תהיה לנו פליטה מפני אבשלום. ואף על

אָקְרָא וַיַּעֲנֵנִי מִהֵר קְדָשׁוֹ סֵלָה: ו אֲנִי שָׁכַבְתִּי וְאִישָׁנָה הִקְיֹצְתִי כִּי יִהְיוּ־לִי יִסְמְכֵנִי: ז לֹא אִירָא מִרְכָּבוֹת עִם אֲשֶׁר סָבִיב שָׁתוּ עָלַי: ח קוֹמָה יִהְיוּ־לִי הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בִּי הִכִּיתָ אֶת כָּל אֹיְבֵי לְחֵי שְׁנַי רָשָׁעִים שִׁבְרָתָ: ט לִיהְיוּ־לִי עֲמָד בְּרַכְתָּךְ סֵלָה:

זוהר תהלים

יחשב בעת הגלות צער השכינה ויגאל -
לה' הישועה

שלא יעבר את פי. ועם כל זה חותמים בו
הברכה, שאנו אומרים מגן דוד. ומשום
כך אמר דוד, ואתה ה' מגן בעדי כבודי
ומרים ראשי. [חח] ודאי דרגה זו הכבוד
שלי שאני מתעטר בו.

יעקב ועשו בכו

קומה ה' הושיעני אלהי כי הכית את כל
אויבי לחי שני רשעים שברת (ג, ח):
[זוהר בראשית פ' וישלח (דף קעא:)] ויש"קהו
נקוד למעלה, כי לא נשקו ברצונו. ושנינו,
מה זה שכתוב (משלי כז) ונעתרות נשיקות
שונא? זה בלעם כשברך את ישראל, שהרי
לא ברקם ברצון הלב. אף כאן נעתרות
נשיקות שונא - זה עשו. אמר רבי יוסי,
כתוב (תהלים ג) 'קומה ה' הושיעני אלהי כי
הכית את כל אויבי לחי שני רשעים שברת'.
ושנינו, אל תקרי שברת אלא שרפבת, שהרי
גדלו שניו וחשב לנשך אותו וכו'. ועל זה
ויבכו, זה בכה וזה בכה, ובארוה החברים.

לה' הישועה על עמך ברכתך סלה (ג)
ט: [זוהר ויקרא פ' אמור (דף צ:)] עוד
פתח ואמר, (תהלים ג) 'לה' הישועה על
עמך ברכתך סלה'. לה' הישועה - כך
שנינו, אשריהם ישראל, שלכל מקום
שגלו, שכינה גלתה עמהם. כשיצאו
ישראל מהגלות, למי הגאלה - לישראל
או לקדוש ברוך הוא? אלא הרי פרשוה
בכמה כתובים, וכאן - לה' הישועה
ודאי. מתי? על עמך ברכתך סלה.
בשעה שהקדוש ברוך הוא ישגיח
בברכות על ישראל להוציא אותם מן
הגלות ולהיטיב להם, אזי - לה'
הישועה ודאי. ועל כן שנינו שהקדוש
ברוך הוא ישוב עם ישראל מן הגלות.
זהו שכתוב, (דברים ד) ושב ה' אליהך את
שבותך ורחמך.

ד א לַמְנַצֵּחַ בְּנִינֹת מְזֻמֹּר לְדָוִד: ב בְּקִרְאֵי עֲנִי אֱלֹהֵי צִדְקָן בְּצַר
 הֲרַחֲבֵת לִי חֲנִנִי וְשִׁמְעַת תַּפְלִיתִי: ג בְּנֵי אִישׁ עַד מָה כְּבוֹדִי לְכַלְמָה תֵּאַהֲבֹנָן
 רִיק תִּבְקְשׁוּ כְּזֹב סֵלָה: ד וַדַּעֲנִי בִּי הַפְלָה יְהוָה אֲנִי חָסִיד לֹא יְהוָה אֲנִי
 וְשִׁמְעַת בְּקִרְאֵי אֱלֹהֵי: ה רְגִזוּ וְאֵל תַּחֲטְאוּ אִמְרוּ בְּלִבְכֶם עַל מִשְׁפַּכְכֶם וְדַמּוּ
 סֵלָה: ו זָכְחוּ וְזָכְחֵי צִדְקָן וּבִטְחוּ אֵל יְהוָה אֲנִי רַבִּים אִמְרוּ מִי יִרְאֵנִי מִזֹּב
 נִסָּה עָלֵינוּ אֹזֵר פְּגִיזָה יְהוָה אֲנִי: ח נִתְתָּה שְׂמֵחָה בְּלִבִּי מֵעַתָּה הֲנַנֵּם וְתִירוּשָׁם
 רַבּוֹ: ט בְּשָׁלוֹם יַחֲדוּ אֲשַׁבְּבָה וְאִישָׁן בִּי אַתָּה יְהוָה אֲנִי לְבָדָד לְבִטָּח
 תּוֹשִׁיבֵנִי:

— שִׁמּוֹשׁ תְּהִלִּים —

טב לכל דבעי

בְּקִרְאֵי עֲנִי וְגו' (ד, ב): [שימוש תהלים לפרק ד] צלי יתיה בכל צפרא וזיל בכל מאי דבעי לך ואת
 מצלח, ואמור אותו ג' פעמים קודם צאת השמש עם שם שלו י"ה י"ה. ויוצא מסוף פסוקים,
 ' מן תפלת', ה' מן ודומו סלה, ' מן לבטח תושיבני, ה' מן ובטחו אל יהוה, ואמור בכל פעם
 יהי רצון מלפניך י"ה י"ה השם הגדול הגבור והנורא שתצליח את דרכי ותישר אורחותי ותמלא
 משאלותי לטובה ותעשה חפצי היום הזה אמן אמן אמן סלה סלה סלה. - ועוד אי בעית
 למשאל כלום לבר נש, צלי יתיה ואמור, יהי רצון מלפניך י"ה י"ה השם הגדול וְגו' שתתנני לחן
 לחסד ולרחמים בעיני (פלוגי בן פלוני) ותמלא משאלותי היום הזה. - גם אם אתה צריך לשלטון
 לשאול ממנו כלום אמור ג"כ ז"פ עם שם שלו ותצליח.

— זוהר תהלים —

רְגִזוּ וְאֵל תַּחֲטְאוּ (ד, ה): [זוהר ויקרא פ'
 בחקותי (דף ק"ג)] וְנִתְתִּי שְׁלוֹם בְּאַרְץ
 וְשִׁכְבַּתְּם וְאִין מַחְרִיד וְגו'. רַבִּי יוֹסִי פִּתַּח,
 רְגִזוּ וְאֵל תַּחֲטְאוּ וְגו'. רְגִזוּ וְאֵל תַּחֲטְאוּ,
 פְּסוּק זֶה פְּרָשׁוּהוּ, שְׁצַרְיָךְ בֵּן אָדָם לְהַרְגִּיז
 יִצַּר טוֹב עַל יִצַּר הָרַע, וְיַפְּהָ. אֲבָל בְּשַׁעָה
 שְׂיוֹרֵד הַלֵּילָה וְכֵן אָדָם שׁוֹכֵב עַל מִטָּתוֹ,
 כְּמָה מְמַנִּים עַל הַחֲקִים מִתְעוֹרְרִים בְּעוֹלָם,

וְהוֹלְכִים וּמְשׁוֹטְטִים, וְכֵנִי אָדָם צְרִיכִים
 לְהַחְרֵד מִלְּפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלַפְחֹד
 מִמֶּנּוּ, בְּשִׁבִיל שְׁלָא תִמְצָא נַפְשׁוֹ בְּתוֹכָם
 וְיִנְצַל מֵהֶם, וְיִצְטַרְךְ לֹא לְבֹן אָדָם שְׁלָא
 יוֹצִיא מְלָה בְּפִיו מֵהֶם, כְּדִי שְׁלָא יַעוֹרֵר
 אוֹתָם אֱלֹהֵי וְלֹא יִמְצָאוּ עִמּוֹ. זֶהוּ שְׁכַתוֹב
 אִמְרוּ בְּלִבְכֶם עַל מִשְׁפַּכְכֶם וְדַמּוּ סֵלָה.
 שְׁלָא יוֹצִיא מֵהֶם דְּבוּר בְּפִיו.

ה א לְמִנְצַח אֵל הַנְּחִילוֹת מְזֻמֹּר לְדוֹד: ב אֲמַרְי הַאֲזִינָה יְהוָה
 בֵּינָה הַגִּינִי: ג תִּקְשִׁיבָה לְקוֹל שְׁעֵי מַלְכֵי וְאַלְהֵי תַּקְוַת בְּעַל הַיָּמִים כִּי אֵלֶיךָ
 אֶתְפַּלֵּל: ד יְהוָה בְּקֶרֶב תִּשְׁמַע קוֹלִי בְּקֶרֶב אֶעֱרֹךְ לְךָ וְאַצְפָּה:

— שִׁמוּשׁ תְּהִלִּים —

לרוח רע

אמרי האזינה וגו' (ה, ב): [שימוש תהלים לפרק ה] אי קאי רוח רע לקבלך צלי יתיה תמיד בכונה עד פסוק (כי אתה תברך צדיק) והוא אזלה. - ולמצוא חן, אם יש לך עבודה גבי שלטון קח שמן זית ואמור אותו ג' פעמים בזריחת השמש ובביאת השמש ותמשח פניך ידיך ורגליך.

— זוהר תהלים —

רוח אחת ומגיעה לאותו הממנה שממנה על הרפואה. וכשמגיעה הרפואה לפני הקדוש ברוך הוא, הוא פוקד לבית דינו שלא יפתחו בדין, משום שהחיים ביד הקדוש ברוך הוא, ולא בידיהם.

רוח אחת ומגיעה לאותו הממנה שממנה על הרפואה. וכשמגיעה הרפואה לפני הקדוש ברוך הוא, הוא פוקד לבית דינו שלא יפתחו בדין, משום שהחיים ביד הקדוש ברוך הוא, ולא בידיהם.

נשמות הצדיקים בגן עדן מודים - והשכינה מליצה טוב על בניה

ומתוך שהיא עת רצון, רצה הקדוש ברוך הוא זכות אותו האיש. אם ימצא בתפלה (יפה. ואם לא נחשב לו בשוגג) או שהוא בעל תשובה - חס עליו. באותה שעה נשמע קול צפרים המקננות, שכתוב (תהלים קד) אשר שם צפרים יקננו. ואותן צפרים מודות ומשבחות לקדוש ברוך הוא. ואותה אילת השחר מתעוררת בעולם ואומרת, (שם לא) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך וגו'. אז אותו ממנה יוצא, ועושה כל מה שנוצטנה.

הרפואות בידי ה'

ואם תאמר שמיני רפואה בידו כמו שאמרנו - לא כן! שהרי רפואה לא היתה, רק בידי המלך הקדוש. אבל בשעה

בקר הוא עת רצון להתפלל - וזהו זמן תפלה

ה' בקר תשמע קולי (ה, ד): [זוהר במדבר פ' בלק (דף ר"ט)] רבי אלעזר היה הולך לראות את רבי יוסי חמיו, רבי אבא וחרביו הלכו עמו. פתח רבי אלעזר ואמר, 'ה' בקר תשמע קולי' וגו'. ה' בקר, איזה בקר? אלא זה בקר של אברהם שהתעורר בעולם, שכתוב (בראשית כב) וישכם אברהם בבקר. שהרי כשמגיע הבקר, אותו בקר מתעורר בעולם, והוא עת רצון לכל, ולעשות טוב לכל העולם, לצדיקים ולרשעים. ואז זמן תפלה הוא להתפלל לפני המלך הקדוש.

באותה שעה יוצא מלאך רפאל ורפואות בידו

ועל זה, בשעה שבא הבקר, כל אותם אסירי המלך מוצאים מנוחה, זמן תפלה הוא עליהם, וכל שכן אותם שחוזרים בתשובה ומבקשים בקשותיהם לפני המלך הקדוש, משום שבשעה זו יוצא ממנה אחד לצד דרום, ורפאל שמו, וכל מיני רפואה בידו. ומצד דרום יוצאת

ה כי לא אל חפץ רשע אתה לא יגרף רע: ו לא יתיצבו הזללים לנגד עיניך

זוהר תהלים

אותו. מה עשה הקדוש ברוך הוא? עשה אור לאורו להתלבש זה בזה. וכן כל שאר האורות, עד שכל העולמות התקיימו בקיומם ויכלו לסבל.

דוד תקן המלכות ואצפה לשון צפוי

ומשום כך התפשטו דרגות והתלבשו אורות, והם נקראים כנפים

עליונים, עד שמגיעים לבקר זה של יוסף, והוא לוקח כל האורות העליונים. ומתוך שכל האורות העליונים בו תלויים, זיוו עולה מסוף העולם עד סוף העולם שלמעלה, עד שהעולמות שלמטה לא יכולים לסבל. בא דוד והתקין נר זה, כסוי לבקר זה של יוסף להתכסות בו ולהעמיד עולמות שלמטה בסדור הנר הזה, ועל זה כתוב בקר אערך לך ואצפה, כמו שנאמר (שמות לו) ויצפהו זהב טהור. (ומשום שאותו נר דוד תלוי בו וכו') ומשום שאותו הנר הוא של דוד ובו תלוי, אמר שהוא יהיה כסוי לבקר הזה. בא רבי אבא ונשקו, ואמר, אלמלא לא יצאתי לדרך רק לשמע דבר זה - די לי!

עד שאדם לא חטא היה עולה ועומד בחכמת האור העליון ולא היה נפרד מעץ החיים

כי לא אל חפץ רשע אתה לא יגרף רע (ה).

(ה): [זוהר בראשית פ' בראשית (דף עב:) בא

ראה, עד שאדם לא חטא, היה עולה ועומד בחכמת האור העליון ולא היה נפרד מעץ החיים. פינן שהגדיל תאנתו

שפוקד הקדוש ברוך הוא רפואה לאותו האדם, הוא יוצא, וכל המקטרגים הממנים על מחלות רעות פוחדים ממנו. אז אותה הרוח שנסעה מצד דרום מושיטה לו לאותו אדם, והרי הרפואה נמצאת, והכל בידי הקדוש ברוך הוא.

בקר של חסד ובקר יוסף

[דף ר"ד ע"ב] ועל זה כתוב (שם ה) 'ה' בקר תשמע קולי, ולא כתוב ה' בבקר תשמע קולי. אלא לגבי הבקר של אברהם הוא אמר. 'בקר אערך לך ואצפה'. שני בקר למה? אלא אחד בקר של אברהם, ואחד בקר של יוסף, שכתוב (בראשית מד) הבקר אור, ומתרגמים: בקר מאיר, מאיר ודאי. אערך לך ואצפה, מה זה אערך לך? אלא אסדר לך נר שלך להדליק, כמו שנאמר (תהלים קלב) ערכתני נר למשיחי. ולגבי הבקר של יוסף הוא אמר, שאותו סדור של נר שלו הוא.

השבח של דוד שצפה יותר מכלם

ואצפה, מה זה ואצפה? הרי כל בני העולם מצפים ומחכים לטוב הקדוש ברוך הוא, ואפלו בהמות השדה, ומה שבח של דוד יותר מכל בני העולם? אלא דבר זה שאלתי, וכך אמרו לי, והוא דבר אמת שבא מרחוק.

השם יתברך ברא אור לאורו

אור ראשון שבברא הקדוש ברוך הוא היה מאיר עד שלא יכלו העולמות לסבל

—== זוהר תהלים ==—

פסול בכניו שבגללם התחזקה בעולם רוח
הטמאה ונגרע האור מהלבנה ופגם אותה.
ואם תאמר למה? משום זה מטמא את
המקדש והסתלקה שכינה מעל יעקב. כל
שכן אותו שמטמא דרכו ומטמא עצמו
שהוא מחזק את רוח הטמאה, ולכן
כשנטמא נקרא רע.

חטא שנטמא בו אדם יותר בעולם הזה
ובעולם הבא - מי ששופך זרעו לריק
ומוציא זרע לחנם

כִּי לֹא אֵל חֲפִיץ רִשְׁעֵי אֶתָּה לֹא יִגְרֹךְ רַע (ה)

(ה): [זוהר בראשית פ' וישב (דף קפח.)] יִרְע
בעיני ה' אשר עשה וימת גם אתו. רבי
חייא פתח, (קהלת יא) בבקר זרע את זרעך
ולערב אל תנח ידך וגו'. בא ראה כמה
ראוי לאדם להזהר מחטאיו ולהזהר
במעשיו לפני הקדוש ברוך הוא, משום
שכמה שלוחים וכמה ממנים הם בעולם
שהם הולכים ומשוטטים ורואים את
מעשי בני האדם ומעידים עליו [ד"ח
עליהם], והכל כתובים בספר. בגלל זה לא
נכנס למחצה ולא רואה תאר פניו של
עתיק יומין, כמו שלמדנו, כתוב כאן 'לא
יגרך רע', וכתוב ויהי ער בכור יהודה רע
בעיני ה', ומשום כך כתוב (ישעיה א) 'דיכם
דמים מלאו. אשרי חלקו של האיש שירא
מרבנו ויהיה שמור מדרך רעה, ויטהר
עצמו להשתדל ביראת רבונו. ובא וראה,
בכל אותם החטאים שנטמא בהם האדם
יותר בעולם הזה, זהו חטא שנטמא בו
אדם יותר בעולם הזה ובעולם הבא - מי
ששופך זרעו לריק ומוציא זרע לחנם ביד
או ברגל ונטמא בו, כמו שנאמר (תהלים ה)

לדעת ולרדת למטה, נמשך אחריהם עד
שנפרד מעץ החיים, וידע רע ועזב הטוב
לא יגורך רע'. ועל זה כתוב 'כי לא אל
חפץ רשע אתה לא יגרך רע'. מי שנמשך
אחר רע, אין לו דירה עם עץ החיים.

לא יגורך רע - מי זה שנקרא רע!

כִּי לֹא אֵל חֲפִיץ רִשְׁעֵי אֶתָּה לֹא יִגְרֹךְ רַע (ה)

(ה): [זוהר בראשית פ' בראשית (דף טו.)] יִרְא
ה' כי רבה רעת האדם בארץ וכל יצר
מחשבת לבו. רבי יהודה פתח, (תהלים ה)
'כי לא אל חפץ רשע אתה לא יגרך רע'.
פסוק זה נאמר ובארנוהו. אבל בא ראה,
מי שנדבק ביצר הרע ונמשך אחריו, יטמא
הוא ויטמאו אותו, כמו שנתבאר.

**כִּי רַבָּה רַעַת הָאָדָם - כָּל הָרַעוֹת הַיּוֹ
עוֹשִׂים, וְלֹא נִשְׁלַם חַטָּאָם עַד שֶׁהָיוּ
שׁוֹפְכִים דָּמִים לְחַנּוּם עַל הָאָרֶץ. וּמִי הֵם
שֶׁהָיוּ מְשַׁחֲתִים דְּרַכָּם עַל הָאָרֶץ? זֶהוּ
שֶׁכְּתוּב רַק רַע כָּל הַיּוֹם. כְּתוּב כְּאֵן רַק רַע,
וְכְתוּב שָׁם [לֹא יִגְרֹךְ רַע, וְכְתוּב] (בְּרַאשִׁית
לח) וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי ה'.**

**אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְכִי רַע אֵינוֹ רִשְׁעֵי? אָמַר
לוֹ, לֹא. רִשְׁעֵי - אֶפְלוּ הָרִים יָדוּ עַל
חִבְרוֹ, אֵף עַל גֹּב שְׂלֵא עָשָׂה לוֹ דָּבָר, נִקְרָא
רִשְׁעֵי, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת ב) וַיֹּאמֶר לְרִשְׁעֵי
לְמָה תִּפְּהוּ רַעְךְ. הַכִּיתָ לֹא כְּתוּב, אֲלֵא תִּפְּהוּ.
אֲבָל רַע לֹא נִקְרָא אֲלֵא מִי שֶׁמְשַׁחֲתִית דְּרַכּוֹ
וּמְטַמֵּא עַצְמוֹ וּמְטַמֵּא אֶת הָאָרֶץ, וְנוֹתֵן כַּח
וְחִזְק לְרוּחַ הַטְּמָאָה שֶׁנִּקְרָאת רַע, שֶׁכְּתוּב
רַק רַע כָּל הַיּוֹם. וְלֹא נִכְנָס בְּפִלְטְרִין וְלֹא
רוּאָה פְּנֵי שְׂכִינָה, מְשׁוּם שֶׁבְּזָה מְסַתְּלֶקֶת
שְׂכִינָה מִן הָעוֹלָם. וּמִנֵּיין לָנוּ? מֵיַעֲקֹב.
שֶׁכְּשֶׁהִסְתַּלְּקָה מִמֶּנּוּ שְׂכִינָה, חָשַׁב שִׁישׁ**

—== זוהר תהלים ==—

עולה. מה הטעם? הם הרגו בני אדם אחרים, וזה הרג בניו ממש, שפך דמים רבים. בא ראה, בשאר רשעי העולם לא כתוב וירע בעיני ה', וכאן כתוב וירע בעיני ה' אשר עשה. מה הטעם? משום שכתוב ושחת ארצה. שנינו, אמר רבי יהודה, אין לך חטא בעולם שאין לו תשובה פרט לזה, ואין לך רשע שלא רואה פני שכינה פרט לזה, שכתוב לא יגרף רע, כלל. אמר רבי יצחק, אשרי הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא, עליהם כתוב (ישעיה ס) ועמד כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ. מה זה לעולם יירשו ארץ? אמר רבי יהודה, כמו שכתוב (תהלים טז) אתה לך לפני ה' בארצות החיים.

טרם שחטאו היו שומעים קול מלמעלה ויודעים את החכמה העליונה ולא פוחדים כיון שחטאו אפלו קול שלמטה לא יכלו לעמוד בו

כי לא אף חפץ רשע אתה לא יגרף רע (ה).
(זוהר שמות פ' כי תשא דף קצ"א:) בא וראה, טרם חטא אדם, היה עולה ועומד בחכמת האור העליון, ולא היה נפרד מעץ החיים. כיון שהגדיל תשוקתו לדעת ולרדת למטה, נמשך אחריהם, עד שנפרד מעץ החיים, וידע רע ועזב הטוב. ולכן כתוב (תהלים ה) 'כי לא אל חפץ רשע אתה לא יגרף רע'. מי שנמשך ברע, אין לו דיור עם עץ החיים. וטרם שחטאו, היו שומעים קול מלמעלה ויודעים את החכמה העליונה ולא פוחדים. כיון שחטאו, אפלו קול שלמטה לא יכלו לעמוד בו.

כמו זה, טרם שחטאו ישראל, בשעה

'כי לא אל חפץ רשע אתה לא יגרף רע'.

כי לא אף חפץ רשע אתה לא יגרף רע (ה).
(זוהר בראשית פ' ויחי דף ר"ט:) למדנו, אותו הצדיק שהקדוש ברוך הוא מתרצה בו, והפרוז קורא עליו שלשים ימים בין צדיקי גן העדן, כל הצדיקים שמחים, כל הצדיקים באים ומעטרים מקומו של אותו הצדיק עד שיבא למדר את דיורו ביניהם. ואם רשע הוא, הפרוז קורא עליו בגיהנם שלשים יום [עליון], וכל הרשעים כלם עצובים. כלם פותחים: וי, שהרי דין חדש מתעורר כעת בגללו של פלוני. כמה שומרי החק מודמנים כנגדו ומקדימים לו: וי, אוי לרשע אוי לשכנו. וכלם פותחים ואומרים: אוי לרשע רע כי גמול ידיו יעשה לו. מה זה [טעם] גמול ידיו? אמר רבי יצחק, לכלל [להוציא] מי שזונה בידו להוציא ולהשחית זרעו לריק. שהרי שנינו, כל מי שמוציא זרעו לריק נקרא רע, ולא רואה פני שכינה, שכתוב (תהלים ה) 'כי לא אל חפץ רשע אתה לא יגרף רע', וכתוב (בראשית לב) ויהי ער בכור יהודה רע. אף כאן, אוי לרשע רע - אוי לאותו רשע שהוא רע, שעשה עצמו רע, כי גמול ידיו יעשה לו - לכלל מי שזונה בידו להוציא ולהשחית זרעו לריק, ולזה טורדים אותו באותו העולם יותר מכלם.

בא תראה, שהרי כתוב אוי לרשע (רע).
כיון שכתוב אוי לרשע, למה רע? אלא כמו שאמרנו, שעשה עצמו רע, וכתוב לא יגרף רע, וכלם עולים וזה לא עולה. ואם תאמר, שאר רשעים שהרגו בני אדם? בא ראה, כלם עולים והוא לא

— זהר תהלים —

לְזֶה? אֵלָא כִּיּוֹן שְׂיַדַע מִשָּׁה שְׁהַעֲבֵרוּ מִיִּשְׂרָאֵל אוֹתָם כְּלִי זִין עֲלִיוֹנִים, אָמַר, הָרִי וְדָאֵי מִכָּאן וְהִלָּא הַנְּחַשׁ הָרַע יָבֵא לְדוֹר בִּינֵיהֶם. וְאִם יַעֲמֵד הַמִּקְדָּשׁ כָּאֵן בִּינֵיהֶם, יִטְמָא. מִיָּד - וּמִשָּׁה יִקַּח אֶת הָאֵהָל וְנִטְהַר לֹו מִחוּץ לַמִּחְנָה הַרְחֵק מִן הַמִּחְנָה. מִשּׁוּם שְׁמִשָּׁה רָאָה שְׁהָרִי אֲזִי יִשְׁלַט הַנְּחַשׁ הָרַע מַה שְּׁלֵא הִיָּה מִקְדָּם לְכֹן.

להתפלל על זרע כָּשֶׁר

כִּי לֹא אֵל חֲפִיץ רָשַׁע אֶתָּה לֹא יִגְרָךְ רַע (ה).
(ה) : [זוהר ויקרא פ' אמור (ד' צ' צ')] עוֹד פִּתַּח וְאָמַר, וְלֹא יִחַלַּל זִרְעוֹ בְּעַמּוּי כִּי אֲנִי ה' מִקְדָּשׁוֹ. בֵּא רָאָה, כָּל מִי שְׁמוּצִיא זִרְע לְבִטְלָה, לֹא זוֹכֵה לְרִאוֹת פְּנֵי שְׂכִינָה, וְנִקְרָא רַע, שְׁכָתוּב (תהלים ה) 'כִּי לֹא אֵל חֲפִיץ רָשַׁע אֶתָּה לֹא יִגְרָךְ רַע'. זֶה מִי שְׁמוּצִיא אוֹתוֹ בִּידוֹ, אוּ בְּאִשָּׁה אַחֲרַת שְׂאִינָה כְּשֶׁרָה. וְאִם תֹּאמַר שְׁמוּצִיא אוֹתוֹ בְּאִשָּׁה שְׂאִינָה מִתְּעַבְרַת, כִּךְ גַּם? לֹא. אֵלָא כְּמוֹ שְׁאִמְרָנוּ. וְעַל כֵּן יִבְקַשׁ אָדָם מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂיִזְמִין לֹו כְּלִי כְּשֶׁר, שְׁלֵא יִפְגַּם זִרְעוֹ. מִי שְׁמוּצִיא זִרְע בְּכָלִי שְׁלֵא כְּשֶׁר, פּוֹגֵם אֶת זִרְעוֹ. אוּי לְמִי שְׁפּוֹגֵם אֶת זִרְעוֹ. וּמַה בְּשֶׁאֵר בְּנֵי אָדָם כִּךְ - בְּכַהֵן שְׁעוֹמֵד לְמַטָּה כְּמוֹ שְׁלַמְעֵלָה בְּקִדְשָׁה עֲלִיוֹנָה עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה.

מאותו פגם וְחֲטָא יוֹרְדִים וְאִין עוֹלִים

לֹא יִגְרָךְ רַע (ה, ה). : [זוהר שמות פ' ויקהל (ד' צ' צ')] בְּשַׁעָה שְׂדָנִים אוֹתוֹ בְּאוֹתוֹ עוֹלָם, מִסְתַּכְלִים בְּמַעֲשָׂיו. אִם הִיָּה פּוֹגֵם אֶת סוּד בְּרִית הַקְדָּשׁ שְׁחַתוּם בְּכֶשֶׁר, וְעַכְשָׁו פּוֹגֵם אֶת הָאָרוֹן (הברית) שְׁלוֹ בְּזָה -

שְׁעַמְדוֹ יִשְׂרָאֵל עַל הַר סִינִי, הַעֲבָרָה מֵהֶם זֶה־מַתּוֹ שֶׁל הַנְּחַשׁ הַזֶּה, שְׁהָרִי אֲזִי בִטוּל שֶׁל יִצָּר הָרַע הִיָּה בְּעוֹלָם, וְדַחַו אוֹתוֹ מֵהֶם, וְאֲזִי נִאֲחֲזוּ בְּעֵץ הַחַיִּים וְעָלוּ לְמַעְלָה, וְלֹא יָרְדוּ לְמַטָּה. אֲזִי הָיוּ מְכִירִים וְהָיוּ רוֹאִים אֶסְפִּקְלָרִיּוֹת הַעֲלִיוֹנוֹת, וְעֵינֵיהֶם הוֹאָרוּ, וְשִׁמְחוּ לְהַכִּיר וְלִשְׁמַע. וְאֲזִי חָגַר אוֹתָם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בַחֲגוּרוֹת שֶׁל אוֹתֵיּוֹת הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ שְׁלֵא יוּכַל לְשַׁלַּט עֲלֵיהֶם הַנְּחַשׁ הַזֶּה, וְלֹא יִטְמָא אוֹתָם כְּבִרְאשׁוֹנָה. כִּיּוֹן שְׁחַטָּאוּ בְּעַגְלָה, הַעֲבָרוּ מֵהֶם כָּל אוֹתָן הַדְּרָגוֹת וְהָאֲוֹרוֹת הַעֲלִיוֹנִים, וְהַעֲבָרָה מֵהֶם חֲגוּרַת כְּלִי הַזִּין שְׁהַתְּעַטְרוּ מִהַשֵּׁם הַקְדוּשׁ הַעֲלִיוֹן, וְהַמְשִׁיכוּ עֲלֵיהֶם הַנְּחַשׁ הָרַע כְּמִקְדָּם, וְגִרְמוּ מוֹת לְכָל הָעוֹלָם. וְאַחַר כִּךְ מַה כְּתוּב? וַיִּרְא אֶהָרֶן וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת מִשָּׁה וְהִנֵּה קָרָן עוֹר פָּנָיו וַיִּירָאוּ מִגִּשְׁת אֱלֹוֹ.

בֵּא וְרָאָה, מַה כְּתוּב בְּרִאוֹשׁוֹנָה? (שמות יד)
וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה. וְכָלֵם רָאוּ אֶת הַזְּהָרִים הַעֲלִיוֹנִים נְאוּרִים בְּאֶסְפִּקְלָרִיָּה הַמְּאִירָה, שְׁכָתוּב (שם כ) וְכָל הָעַם רָאִים אֶת הַקּוֹלֵת. וְעַל הַיָּם הָיוּ רוֹאִים וְלֹא פּוֹחֲדִים, שְׁכָתוּב זֶה אֱלֹוֹ וְאִנּוּהוּ. אַחַר שְׁחַטָּאוּ, פְּנֵי הַסְרָסוּר לֹא הָיוּ יוֹכֵלִים לְרִאוֹת. מַה כְּתוּב? וַיִּירָאוּ מִגִּשְׁת אֱלֹוֹ. וּבֵא רָאָה, מַה כְּתוּב בְּהֶם? וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֲדָיִם מֵהַר חוֹרֵב, שְׁהַעֲבָרוּ מֵהֶם אוֹתָם כְּלִי זִין שְׁהַתְּחַבְּרוּ בְּהֶם בְּהַר סִינִי, כְּדִי שְׁלֵא יִשְׁלַט אוֹתוֹ הַנְּחַשׁ הָרַע. כִּיּוֹן שְׁהַעֲבָרוּ מֵהֶם, מַה כְּתוּב? וּמִשָּׁה יִקַּח אֶת הָאֵהָל וְנִטְהַר לֹו מִחוּץ לַמִּחְנָה הַרְחֵק מִן הַמִּחְנָה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מַה הַפְּסוּק הַזֶּה

שְׁנֵאתָ כָּל פְּעָלֵי אֵוֶן: וְתֵאבֵד דְּבָרֵי כָּזָב אִישׁ דְּמִים וּמְרֻמָּה וְתַעֲבֵב יְהוָה:
 וְאֲנִי בְּרַב חֶסֶדְךָ אֲבוֹא בֵיתְךָ אֲשֶׁתְּחַוֶּה אֶל הַיְכָל קִדְשֶׁךָ בִּירְאֶתְךָ: ט יְהוָה:
 נַחֲנִי בְּצַדִּיקְךָ לְמַעַן שׁוֹרְרֵי (הוֹשֵׁר) הַיֹּשֵׁר לְפָנַי דְּרַבְּךָ: י בִּי אֵין בְּפִיהוּ נְכוֹנָה
 קַרְבִּים הַזֹּת קָבֵר פְּתוּחַ גְּרוֹנִם לְשׁוֹנִם יַחְלִיקוּן: יא הַאֲשִׁימֵם אֱלֹהִים יִפְלוּ

— זוהר תהלים —

לְפָנַי אֶת פְּקֻדוֹן נִפְשׁוֹ, וּמִיָּד נִצּוֹל מִכָּל
 הַמַּחְלוֹת הַרְעוֹת וּמִכָּל הַרוּחוֹת הַרְעוֹת
 וְלֹא שׁוֹלְטִים עָלָיו

וְאֲנִי בְּרַב חֶסֶדְךָ אֲבוֹא בֵיתְךָ אֲשֶׁתְּחַוֶּה
 אֶל הַיְכָל קִדְשֶׁךָ בִּירְאֶתְךָ (ה) (ח):

[זוהר הקדמת ספר הזוהר דף יא.] בֹּא רְאֵה עֲצָה
 לְאָדָם - כְּשֶׁהוּא עוֹלָה בְּלִילָה עַל מִטָּתוֹ,
 צָרִיךְ לְקַבֵּל עָלָיו אֶת הַמַּלְכוּת שְׁלֹמֶעֱלָה
 בְּלֵב שְׁלֵם וְלַהֲקִידִים לְמַסֵּר לְפָנָיו אֶת
 פְּקֻדוֹן נִפְשׁוֹ, וּמִיָּד נִצּוֹל מִכָּל הַמַּחְלוֹת
 הַרְעוֹת וּמִכָּל הַרוּחוֹת הַרְעוֹת וְלֹא שׁוֹלְטִים
 עָלָיו. וּבִבְקָר, כְּשֶׁקָּם מִמִּטָּתוֹ, צָרִיךְ לְבַרֵךְ
 לְרַבּוֹנוֹ, וְלַהֲכַנֵּס לְבֵיתוֹ, וְלַהֲשַׁתְּחוּת לְפָנָיו
 הַיְכָלוֹ בִּירְאָה רַבָּה, וְאַחַר כֵּן יִתְפַּלֵּל
 תְּפִלָּתוֹ. וַיִּקַּח עֲצָה מֵאוֹתָם הָאֲבוֹת
 הַקְּדוֹשִׁים, שְׁכַתוֹב (תהלים ה) וְאֲנִי בְּרַב
 חֶסֶדְךָ אֲבוֹא בֵיתְךָ אֲשֶׁתְּחַוֶּה אֶל הַיְכָל
 קִדְשֶׁךָ בִּירְאֶתְךָ. כֵּן פִּרְשׁוּהָ, שְׁלֹא צָרִיךְ
 לְאָדָם לַהֲכַנֵּס לְבֵית הַכְּנֶסֶת אֲלֵא אִם גִּמְלֵךְ
 בְּרֵאשׁוֹנָה בְּאַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, מִשׁוּם
 שֶׁהֵם תִּקְנֵוּ הַתְּפִלָּה לְפָנָיו הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא. זֶהוּ שְׁכַתוֹב וְאֲנִי בְּרַב חֶסֶדְךָ אֲבוֹא
 בֵיתְךָ - זֶה אַבְרָהָם. אֲשֶׁתְּחַוֶּה אֶל הַיְכָל
 קִדְשֶׁךָ - זֶה יִצְחָק. בִּירְאֶתְךָ - זֶה יַעֲקֹב.
 וְצָרִיךְ לַהֲכַלִּילָם בְּרֵאשׁ, וְאַחַר כֵּן יִכְנֶס
 לְבֵית הַכְּנֶסֶת וְיִתְפַּלֵּל תְּפִלָּתוֹ. אַז כְּתוֹב
 (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אֲתָה יִשְׂרָאֵל
 אֲשֶׁר בְּךָ אֲתַפְּאֵר.

לְזֶה אֵין חֵלֶק בְּצַדִּיקִים. מִסְתַּכְּלִים בּוֹ
 וְדָנִים אוֹתוֹ, וּמוֹצִיאִים אוֹתוֹ מִכָּלֵל שֶׁל
 אָדָם. כִּיּוֹן שֶׁהוֹצִיאוּ אוֹתוֹ מִכָּלֵל שֶׁל אָדָם,
 מוֹצִיאִים אוֹתוֹ מִכָּלֵל שֶׁל כָּל הָאֲחֵרִים
 שְׁנוֹעֵדוּ לַחַיִּי עוֹלָם, וְנוֹתְנִים אוֹתוֹ לְאוֹתוֹ
 (ארוך) צַד שְׂאִינוֹ נִכְלָל בְּסוּד שֶׁל גּוֹף הָאָדָם.
 כִּיּוֹן שֶׁנִּמְסָר לְאוֹתוֹ צַד - אוֹי לוֹ שְׁמִכְנִיסִים
 אוֹתוֹ לְגִיהֵנִם, וְלֹא יוֹצֵא מִשָּׁם לְעוֹלָמִים.
 עַל זֶה כְּתוֹב, (ישעיה טו) וַיִּצְאוּ וַרְאוּ בְּפָגְרֵי
 הָאֲנָשִׁים הַפְּשָׁעִים בִּי וְגו'. אוֹתָם שְׁנִשְׂאָרוֹ
 מִכָּלֵל שֶׁל אָדָם.

וְהַדְּבָרִים הֵלְלוּ, כְּשֶׁלֹּא עָשָׂה תְּשׁוּבָה
 שְׁלֵמָה, תְּשׁוּבָה שְׂרָאוּיָה
 לְכַסּוֹת עַל כָּל מַעֲשָׂיו. וְעַם כָּל זֶה, טוֹב לוֹ
 שְׁלֹא יִכְנֶס לְאָרוֹן, שֶׁהָרִי כָּל זְמַן שֶׁהַגּוֹף
 עוֹמֵד, הַנְּשָׂמָה נְדוּנִית וְלֹא נִכְנָסֶת
 לְמִקּוּמָהּ, פָּרַט לְאוֹתָם חֲסִידִים עֲלִיוֹנִים
 קְדוֹשִׁים שְׂרָאוּיִים לְעֵלוֹת עִם גּוֹפֵם. אֲשֶׁרִי
 חֵלְקָם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. מִשׁוּם
 שֶׁאֵין חֲטָא קָשָׁה לְפָנָיו הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 כְּמוֹ זֶה שֶׁמִּשְׁקַר וּפּוֹגֵם אֶת אוֹת בְּרִית
 הַקְּדוֹשׁ, וְזֶה אֵינוֹ רוֹאֶה פָּנָיו שְׁכִינָה, וְעַל
 חֲטָא זֶה כְּתוֹב, (בראשית לח) וַיְהִי עַר בְּכוֹר
 יְהוּדָה רַע בְּעֵינָיו ה'. וְכְתוֹב, (תהלים ה) לֹא
 יִגְרָךְ רַע'.

עֲצָה לְאָדָם - כְּשֶׁהוּא עוֹלָה בְּלִילָה עַל
 מִטָּתוֹ, צָרִיךְ לְקַבֵּל עָלָיו אֶת הַמַּלְכוּת
 שְׁלֹמֶעֱלָה בְּלֵב שְׁלֵם וְלַהֲקִידִים לְמַסֵּר

מִפְּעֻצוֹתֵיהֶם בָּרַב פְּשְׁעֵיהֶם הִדִּיחֵמוּ בִּי מָרוּ בָךְ: יב וַיִּשְׁמְחוּ כָּל חוֹסֵי בָךְ לְעוֹלָם
 יִרְנְנוּ וְתַסֵּף עֲלֵימוּ וַיַּעֲלֶצוּ בָךְ אֶהְבִּי שְׁמֶךָ: יג כִּי אֶתָּה תִּבְרַךְ צַדִּיק יִהְיוּ־לָהֶם
 בְּצַנְהָ רְצוֹן תַּעֲטֶרְנוּ:

===== זוהר תהלים =====

עתידים הצדיקים לשמוח עם הקב"ה כבכול
 הקדוש ברוך הוא, שכתוב (תהלים ה)
 וַיִּשְׁמְחוּ כָּל חוֹסֵי בָךְ לְעוֹלָם יִרְנְנוּ וְתַסֵּף
 עֲלֵימוּ וַיַּעֲלֶצוּ בָךְ אֶהְבִּי שְׁמֶךָ.

כִּי אֶתָּה תִּבְרַךְ צַדִּיק ה' כְּצַנְהָ רְצוֹן תַּעֲטֶרְנוּ
 כִּי אֶתָּה תִּבְרַךְ צַדִּיק בְּרִכּוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק
 (ה, יג): [זוהר פ' בראשית (דף כד): השלמה
 מהשמות (סימון)] הצדיק אבד כל זמן שלא
 יבא השפע אבד ועליו נאמר (ישעיה י"ט)
 וַנִּהְרָ יַחֲרַב וַיִּכַּשׁ וַיִּבְעַת הַבְּרָכָה נֶאֱמַר
 (תהלים ה) 'כִּי אֶתָּה תִּבְרַךְ צַדִּיק בְּרִכּוֹת
 לְרֹאשׁ צַדִּיק'.

וַיִּשְׁמְחוּ כָּל חוֹסֵי בָךְ לְעוֹלָם יִרְנְנוּ וְתַסֵּף
 עֲלֵימוּ וַיַּעֲלֶצוּ בָךְ אֶהְבִּי שְׁמֶךָ (ה)
 (יב): [זוהר בראשית פ' וישב (דף קצג):] כִּי גְדוֹל
 יוֹם ה' וְנוֹרָא מְאֹד וּמִי יִכְלֶנּוּ - שְׁהוּא
 שׁוֹלֵט עַל הַכֹּל וְעֲלִיוֹן וְתַקִּיף עַל כָּל־ם,
 וְכָל־ם תַּחַת שְׁלֹטוֹנוֹ. אֲשֶׁר־י הַצַּדִּיקִים
 שְׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה בָהֶם תָּמִיד
 לְזִכּוֹת אוֹתָם לְעוֹלָם הַבָּא וּלְשִׂמְח אוֹתָם
 בְּשִׂמְחַת הַצַּדִּיקִים שְׁעֵתִידִים לְשִׂמְח עִם

ו א לַמְנַצַּח בְּנִגְיֹת עַל הַשְּׁמִינִית מְזֻמֹּר לְדָוִד: ב יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאֶפְסָי
 תּוֹכִיחֵנִי וְאֵל בְּחַמְתְּךָ תִּסְפְּרֵנִי: ג חַנּוּנֵי יְהוָה כִּי אֶמְלֵל אֲנִי רַפְאֵנִי

— שִׁמוּשׁ תְּהִלִּים —

לחולי העינים

למנצח בנגינות על השמינית... אל באפך וגו' (ו, א): [שימוש תהלים לפרק ו] לחולי העינים. לחוש אותו שבעה פעמים ביום שלשה ימים ויתרפא. ושם שלו הוא ושע"י. כיצד, י' מן "בושו ויבהלו מאוד וכו'. ואמור. יהי רצון מלפניך השם הגדול הגבור והנורא היוצא מזה המזמור שהוא ושע"י, בעל הישועה שתושעני מכל צער וחולי שיש לי וחשישה שיש לי בעיני כי לך הישועה והיכולת. - ועוד למי שהוא בצער בין בים בין ביבשה לחוש אותו ז' פ' לעת צורך ואמור. יהי רצון מלפניך ישעי בעל הישועה שתושעני ותצילני מכל צער כי לך הישועה והיכולת.

— זוהר תהלים —

בְּבְרִית רוּאִים פְּנֵי הַשְּׂכִינָה

לַמְנַצַּח בְּנִגְיֹת עַל הַשְּׁמִינִית מְזֻמֹּר
 לְדָוִד (ו, א): [זוהר תורה ו, א]

החברים דרשו שמזמור הזה נאמר על המילה שניתנה ביום השמיניא רבי אבא הלך מטבריא למעון הקיץ של חותנו ורבי יעקב בנו היה עמו, כאשר עברו בכפר טרשא ביקש מהם בעל הבית שילינו אצלו, יען כי למחר יהיה אצלו ברית מילה של בנו הנולד לו, א"ר אבא זאת הבקשה של מצוה היא ולראות פני השכינה נלין פה, ישבו שם כל היום ההוא, וכל אותו הלילה עסקו בתורה.

פִּיּוֹן שְׁנַכְסוּ בְּזֶה הַחֶלֶק נִקְרְאִים צְדִיקִים
 פתח רבי אבא ואמר (ישעי"ו ס) "ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ" וגו', דבר זה הרי ביארו החברים מפני מה

כתוב ועמך כלם צדיקים, וכי כל ישראל צדיקים הם, והלא כמה רשעים יש בהם בישראל, כמה חוטאים וכמה פושעים שעוברים על מצות התורה, אלא כך למדנו בסוד של משנה, זכאים הם ישראל, שעושים קרבן של רצון להקב"ה שמקריבים בניהם ביום השמיני לקרבן, וכאשר נימולים נכנסים בזה החלק הטוב של הקב"ה, שכתוב: "צדיק יסוד עולם" (משלי, י), וכיון שנכנסו בזה החלק של צדיק נקראים צדיקים, ודאי כלם צדיקים, ועל כן "לעולם ירשו ארץ", ככתוב (תהלים קיח) "פתחו לי שערי צדק אבא בס" וגו', וכתוב "זה השער לה' צדיקים יבאו בו", אותן שנימולו ונקראים צדיקים, נצר מטעי, נצר מאותן הנטיעות שנטע הקב"ה בגן עדן וזאת הארץ אחת מהן, ולכך יש להם לישראל חלק טוב בעולם הבא,

זיו זוהר

בכל זה נשען על זכות מצות המילה כמובא כאן בדרשות זוהר ובשאר הדרשות של חלק א' (דף צג:). ב. פירוש בגן עדן העליון עולם הבינה, והנטיעות הן ז' הספירות מן חסד עד מלכות, וזהו

א. יש מסתפקים אולי זה הדרש על קפיטל י"ב למנצח על השמינית, אבל נראה יותר דשייך לכאן, כי התפלות של זה הקפיטל שתבוא לו רפואה שינצל משאול ושיבושו ויבהלו כל אויביו,

יְהוָה יְהוָה כִּי נִבְחַלוּ עֲצָמָיו: ד וְנִפְשֵׁי נִבְחַלְהָ מְאֹד (ואת) וְאַתָּה יְהוָה יְהוָה
 זוהר תהלים

תזדמן שם, והפה שהעיד שישראל עזבו, הוא יעיד שישראל מקיימים זה הברית, והרי למדנו על מה נענש אליהו, על שאמר מלשינות על בניו לפני הקב"ה:

אין העולם מתקיים אלא על הברית הזו עוד פתח רבי אבא ואמר (שופטים ה) "בפרוע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו ה'", מה זה ראו דבורה וברק שפתחו במקרא זה, אלא כך למדנו אין העולם מתקיים אלא על הברית הזו, שנאמר (ירמ' לג) "אם לא בריתי יומם ולילה" וגו', שהרי שמים וארץ על זה מתקיימים, ולפיכך כל זמן שישראל מקיימים זה הברית, חוקות שמים וארץ מתקיימים בקיומם, וכל זמן שחס ושלום ישראל מבטלים זה הברית, שמים וארץ אין מתקיימים, וברכות אינן נמצאות בעולם, בוא וראה שאר האומות אין שולטים על ישראל אלא כאשר מבטלים מהם ברית הזו, ומה בטלו מהם, שלא עשו הפריעה ולא נתגלה הברית, ועל כן כתוב "ויעזבו בני ישראל את ה' וגו' וימכרו אותם ביד סיסרא", ויעזבו את ה' ממש, עד שבאתה דבורה והתנדבה לכל ישראל בדבר הזה, אז נכנעו שונאיהם תחתם וזהו שלמדנו שאמר הקב"ה ליהושע, והלא ישראל ערלים הם ולא נתפרעו ולא נתגלו ואין מקיימים ברית

שכתוב (שם לו) צדיקים ירשו ארץ, לעולם ירשו ארץ, מהו לעולם, כמו שביארנו בכרייתא שלנוי והרי נדרש ענין זה בין החברים, זכאים הם ישראל שהקב"ה בחר בהם מכל שאר העמים ונתן להם אות הברית הזו, שכל מי שיש בו זה האות אינו יורד לגיהנם אם הוא נוטר בריתו כראוי, שאין מכניסו ברשות אחר ואינו משקר בשמו של המלך, שכל מי שמשקר בזה כמי שמשקר בשמו של הקב"ה, שכתוב (הושע ה) "בה' בגדו כי בנים זרים ילדו".

צָרִיף לְהַכִּין כְּסָא מְיֻחָד לְכַבֹּד אֱלֹהֵי הַנְּבִיא
 זְכוּר לְטוֹב

עוד אמר רבי אבא בשעה שהאדם מביא את בנו להכניסו בברית הזו קורא הקב"ה לפמליא שלו ואומר, ראו מה בריה עושה בעולם, באותה שעה נזדמן אליהו ומעופף העולם בארבע טיסות ובא שמה, ולכך למדנו שצריך האדם להכין כסא אחר לכבודו, ויאמר זה הכסא של אליהו, ואם לא, אֵל ישכן שם, והוא עולה ומעיד לפני הקב"ה, בוא וראה בתחלה כתוב (מלכים א' יט) מה לך פה אליהו וגו', וכתוב "קנא קנאתי לה' אלהי צבאות כי עזבו בריתך בני ישראל" וגו', אמר לו הקב"ה חייך בכל מקום שזה הרושם הקדוש ירשמו אותו בני בבשרם, אתה

זיו הזוהר

הבינה שנקראת עולם הבא, אז יתגלה ויתראה שישראל דבקים במדת המלכות שנקראת ארץ

שאמר והאי ארץ חד מנייהו, רצה לומר המלכות. ג. פירוש לעולם היינו לעתיד לבוא בזמן שליטת

עַד מָתִי: ה' שׁוֹבָה יְהוָה: חַלְצָה נַפְשִׁי הוֹשִׁיעֵנִי לְמוֹעַן חַסְדְּךָ: ו' כִּי אֵין
 בְּפִתּוֹת זַכְרְךָ בְּשֵׂאוֹל מִי יוֹדֵה לָךְ: ז' יַגִּיעֵתִי בְּאַנְחָתִי אֲשַׁחֶה כְּכֹל לִילָה מִפְתִּי
 בְּדַמְעֵתִי עֲרִשֵׁי אֲמָסָה: ח' עֲשֵׂשָׁה מִבְּעַם עֵינֵי עֲתָקָה בְּכֹל צוֹרְרָי: ט' סוֹרוּ מִמֶּנִּי
 כָּל פְּעֻלֵי אָנֹן כִּי שָׁמַע יְהוָה: י' שָׁמַע יְהוָה: יא יִשְׁמַע יְהוָה: יב תִּחַנְתִּי
 יְהוָה: יג תִּפְלֹתֵי יָקַח: יד יִבְשׁוּ וַיִּבְהַלּוּ מְאֹד כָּל אֵיכָבֵי יִשְׁבוּ יִבְשׁוּ רָגַע:

זוהר תהלים

שהרושם של הקב"ה לא נשמר, ואם זוכה ונוטרו השכינה אינה פורשת ממנו, ומתי תשרה עליו, כאשר נושא אשה וזה האות נכנס במקומו, שלמדנו סוד של וא"ו ה"ה הולכים כאחד כדמיון זכר ונקבה נשתתפים כאחד והם אחד, ובכך חסד עליון שורה עליהם ונתעטר במדרגת הזכר ונמתקת מדרגת הנקבה.

על כן זכאים הם ישראל קדושים בעולם הזה ובעולם הבא

עוד למדנו אלו"ה כך הוא, אל זה אור החכמה, וזכר, הנקבה השתתפותם יחד נקרא אלו"ה, ונשמה הקדושה במקום הזה נאחזת, והכל תולה באות הזה, ועל כן כתוב "ומבשרי אחזה אלו"ה", שזה שלמות הכל, מבשרי ממש מזה האות ממש, ועל כן זכאים הם ישראל קדושים שדבקים בו בהקב"ה, זכאים הם בעולם הזה ובעולם הבא, עליהם כתוב (דברים ד) "ואתם הדבקים בה' אלהיכם", ולפיכך "חיים כלכם היום". (זוהר חלק א' דף צ"ד).

שלי, ואתה רוצה להכניסם לארץ ולהכניע שונאיהם (יהושע ה) שוב מול את בני ישראל שנית, ועד שנתפרעו ונתגלה זה הברית לא נכנסו לארץ ולא נכנעו שונאיהם, אף כאן כיון שנתנדבו ישראל לקיים זה הברית כראוי נכנעו שונאיהם תחתם והברכות חזרו לעולם, זה שכתב "כפרוע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו ה'". (זוהר חלק א' דף צ"ג).

זוכה ונוטרו השכינה אינה פורשת ממנו פתח אחר ואמר (איוב יט) "ומבשרי אחזה אלוה", מהו ומבשרי, ומעצמי היה צריך לומר, אלא מבשרי ממש, ומה היא, שכתוב (ירמיה יא) "ובשר קדש יעברו מעליך", ונאמר (בראשית יז) "והיתה בריתי בבשרכם", שלמדנו בכל זמן שנרשם האדם עם רושם הקדוש של זה האות, ממנו יכול לחזות להקב"ה, ממנו ממש, ונשמה הקדושה נדבקת בו, ואם לא זכה שלא נטר זה האות מלטמאו, מה כתוב (איוב ד) "מנשמת אלוה יאבדו", לפי

זיו הזוהר

השם הוי"ה ברוך הוא]. ו. נהירו דחכמתא זו הארת השפע מן החכמה אבא, ו ה דכר ונוקבא היינו תפארת ומלכות, והכל בכלל הוא השם אלו"ה. ז. פירוש שהנשמה נשתלשלת לזה העולם על יד היחוד של תפארת ומלכות, ושם יש לה אחיזה וחיבור שיונקת משם השפעה

ד. רצה לומר תפארת בחי' זכר ומלכות בחי' נקבה. [המבלה"ד: וזהו יחודו"ה שבשם הקדוש]. ה. חסד עליון היינו השפע הבאה מן אבא ואמא חכמה ובינה אתעטר תחלה בדכורא פירוש בתפארת, וממנו נשפע למלכות על יד ספירת היסוד שעל ידי זה נמתקים הדינים שבה. [המבלה"ד: ומתייחד

א שְׁגִיזֵן לְדָוִד אֲשֶׁר שָׁר לִיתְהוָה עַל דְּבָרֵי בּוֹשׁ בֶּן יִמְיִי: ב יְהוָה
 אֱלֹהֵי תְהִי עֲלַי כִּי חִסִּיתִי הוֹשִׁיעֵנִי מִכָּל רָדְפֵי וְהַצִּילֵנִי: ג פֶּן יִמְרָף
 בְּאֵרֶנָּה נַפְשִׁי פֶּרַק וְאִין מִצִּיל: ד יְהוָה אֱלֹהֵי תְהִי עֲלַי אִם עָשִׂיתִי זֹאת
 אִם יֵשׁ עֹל בְּכַפִּי: ה אִם גַּמְלָתִי שׁוֹלְמִי רַע וְאַחֲלָצָה צוֹרְרֵי רִיקָם: ו יִרְדֹּף
 אוֹיֵב נַפְשִׁי וַיִּשַׁג וַיִּרְמָס לְאֶרֶץ חַיִּי וּבְכוֹדֵי לְעֶפֶר יִשְׁבֵּן סִלָּה: ז קוֹמָה יְהוָה
 בְּאַפְּךָ הַנָּשֵׂא בְּעֶבְרוֹת צוֹרְרֵי וְעוֹרָה אֵלֶי מִשְׁפַּט צְדִיקָתְךָ: ח וְעַדֵּת לְאֲמוּם
 תִּסּוּבְכֶךָ וְעָלֶיךָ לְמָרוֹם שׁוֹבֶת: ט יְהוָה יִדִּין עַמִּים שְׁפָטֵנִי יְהוָה
 בְּצַדִּיקִי וּבְתַמִּי עָלַי: י יִגְמַר נָא רַע רְשָׁעִים וּתְכַנֵּן צַדִּיק וּבְחֵן לְבוֹת
 וּבְקִלּוֹת אֱלֹהִים תְהִי עֲלַי צַדִּיק: יא מְנַי עַל אֱלֹהִים תְהִי עֲלַי מוֹשִׁיעַ יִשְׂרָאֵל לֵב:
 יב אֱלֹהִים שׁוֹפֵט צַדִּיק וְאֵל זֶעַם בְּכָל יוֹם: יג אִם לֹא יָשׁוּב חֲרַבּוּ יִלְמוּשׁ

— שִׁמוּשׁ תְּהִלִּים —

להבריה שונאיך

שגיון לדוד וגו' (ז, א): [שימוש תהלים לפרק ז] הוא טוב שלא יוכלו בני אדם להזיקך ולהבריח שונאיך דאתי בתרך ואינון חוזרים. ושם שלו הוא א"ל עליון. א' מן "אשר שר. ל' מן "אודה בחלוף דא"ל ב"ם ואמור. יהי רצון מלפניך אל עליון שתהפוך לב שונאי כמו שהפכת לב שונאי אברהם אבינו בהזכירו זה השם. - ועוד אם יש לך שונא קח קדרה חדשה ותמלא אותה ממקור המים ואמור ד' פעמים מן "קומה ה' באפך עד סוף המזמור, ושפוך אותו במקום שונאיך ואתה מתגבר עליו ואמור בכל פעם יהי רצון מלפניך אל עליון שתפיל ותכניע (פלוני בן פלונית) אויבי וקמי לפני אמון אמון סלה סלה סלה. - ועוד למאן דאית ליה דינא אמור אותו קדמי דינא ואמור יהי רצון מלפניך אל עליון שתוציאני לזכות ותדינני לכף זכות.

— זוהר תהלים —

שגיון לדוד - מהו השגיון

שְׁגִיזֵן לְדָוִד אֲשֶׁר שָׁר לִיְהוָה עַל דְּבָרֵי
 בּוֹשׁ בֶּן יִמְיִי (ז, א): [זוהר שמות
 פ' בשלח (דף מ"ח.)] עַל שְׁגִינּוֹת, מַה זֶה עַל
 שְׁגִינּוֹת? עַל שְׁגִיאוֹת הִיא צְרִיף (לכתב),
 כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים יט) שְׁגִיאוֹת מִי יִבִּין.
 אֲלָא [הכל הוא. אבל] שְׁגִינּוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
 (שם ז) 'שְׁגִיזֵן לְדָוִד'. מִיֵּי תִשְׁבְּחוֹת הָיוּ
 לְפָנֵי הַנְּבִיאִים לְהַשְׁרוֹת עֲלֵיהֶם רוּחַ
 נְבוּאָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמואל א י) וּפָגַעְתָּ
 חֶבֶל נְבִיאִים יְרִדִים מִהַבְּמָה וּלְפָנֶיהֶם

נְכַל וְתַף וְגו', וְכַתּוּב וְעַתָּה קָחוּ לִי מְנַגֵּן
 וְגו'. וְכָל שֶׁפֶן חֲבִקוּק שֶׁהַצְּטִרְךָ לוֹ יוֹתֵר
 מִכָּלֶם, לְנַחַת הָרוּחַ, וּלְבִשָּׁם אֶת אוֹתוֹ
 מְקוֹם, לְהַמְשִׁיךְ עָלָיו רוּחַ נְבוּאָה. וְכֵן
 כְּמוֹ כִּי כָּל הַנְּבִיאִים, פָּרַט לְמִשָּׁה שֶׁעָלָה
 עַל כָּל שָׂאֵר נְבִיאֵי הָעוֹלָם. אֲשֶׁרֵי חֲלָקוּ!

באור בחינת מדת קל האם הוא מדה של
 חסד או דין

אֱלֹהִים שׁוֹפֵט צַדִּיק וְאֵל זֶעַם בְּכָל־יוֹם
 (ז, יב): [זוהר ויקרא פ' צו (דף ל:)] זֶה

—== זוהר תהלים ==—

מהו? שהרי בכל יום ויום עומד בדין, בין שבני העולם זכאים, בין שלא זכאים. לא היה בידו. באו ושאלו לו לרבי שמעון. אמר להם, ודאי אל זעם בכל יום, והרי בארוה החברים, לעתים הוא דין ולעתים הוא רחמים. אם זוכים בני העולם, הרי אל עומד, והוא חסד. ואם לא זוכים, הרי אל עומד, ונקרא גבור, ועל זה עומד בכל יום. אבל דבר נאה הוא, אל בכל מקום זהו אור (רב) החכמה העליונה, ועומד בקיומו בכל יום, שכתוב (תהלים נו) חסד אל כל היום. ואלמלא שאל הזה מתעורר בעולם, לא יכול העולם לעמד אפלו שעה אחת מלפני הדינים הקשים שמתעוררים בעולם בכל יום. זהו שכתוב (בראשית ב) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, אל תקרי בהבראם אלא באברהם, בהתעוררות של אברהם עומדים, וכשמתעורר אברהם בעולם, כל אותם הדינים שנמצאים בכל יום ויום, הוא דוחה אותם החוצה ולא עומדים לפניו. זהו שכתוב ואל זעם בכל יום. נזעם או זעום בכל יום לא כתוב, אלא זועם. בכל יום ויום שנמצא דין, דוחה אותם החוצה, והוא עומד ומבשם את העולם. זהו שכתוב (תהלים מב) יומם יצוה ה' חסדו. ואלמלא זה, לא יכול העולם לעמד אפלו רגע אחד. ולכן הכל עומד משום אברהם. וזה שכתוב אל גבור. לא שהוא גבור, אלא הפסוק הזה רמז הוא שרומז לאבות, ורמז הוא שרומז לאמונה העליונה הקדושה, שכתוב פלא יועץ אל גבור אבי עד שר שלום. פלא - זו החכמה העליונה שמפלאה ומכסית מהכל, כמו

קרפן אהרן. רבי חזקיה פתח, (תהלים קמה) צדיק ה' בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו. צדיק ה' בכל דרכיו, הרי שנינו, כמה יש לבני אדם להתבונן בכבוד רבונם שלא יסטו מדרךם החוצה, שהרי בכל יום ויום הדין תלוי בעולם, משום שהעולם נכרא ועומד על הדין. ולכן צריך אדם להשמר מחטאיו, שלא ידע את הזמן שהדין שורה עליו. יושב בביתו - הדין שורה עליו. יוצא מביתו החוצה - הדין שורה עליו, ולא ידע אם ישוב לביתו ואם לא. יוצא לדרך - על אחת כמה וכמה, שהרי הדין יוצא כנגדו. זהו שכתוב (שם פה) צדק לפניו יהלך. משום כך צריך להקדים ולבקש רחמים מלפני המלך כדי שינצל מן הדין בשעה שהוא שורה בעולם, שהרי בכל יום ויום שורה הדין בעולם. זהו שכתוב ואל זעם בכל יום. עתה יש לומר, הרי שנינו, והתעוררו החברים, אל בכל מקום חסד הוא, כמו שנאמר (דברים י) האל הגדל, וזה אור של חכמה עליונה, ואתה אמרת ואל זעם בכל יום. עזב הפסוק כל אלו השמות ואחז בזה. אם כן, לא עומדים הדברים. ועוד, שכתוב (ישעיה ט) אל גבור, או שנעמיד אותו בדין, או שנעמיד אותו ברחמים.

אָא כֵּךְ שְׁמַעֲנוּ, הַרְשָׁעִים מֵהַפְּכִים רַחֲמִים לְדִין. שְׁאִין לָךְ בְּכָל אֱלוֹ כְּתָרִים עֲלִיּוֹנִים שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ שֶׁלֹּא כְּלוּלִים רַחֲמִים בְּדִין, וְדִין בְּרַחֲמִים. וְרַשָּׁעִים מֵהַפְּכִים רַחֲמִים לְדִין.

[דף ע"א] אמר לו רבי יהודה, טוב בזה שכתוב אל גבור, אלא אל זעם בכל יום

קִשְׁתּוֹ דְרַךְ וַיְכַוְנֶנּוּ: י' וְלוֹ חֵבִין כְּלֵי מָוֶת חֲצִי לְדִלְקִים יַפְעֵל: טו הִנֵּה יַחְבֵּל אֶנּוּ
וְהָרָה עֵמֶל וַיֵּלֶד שָׁקֶר: טז בּוֹר כָּרָה וַיַּחְפְּרֶהוּ וַיַּפֵּל בְּשַׁחַת יַפְעֵל: י"ז יָשׁוּב עִמְלוֹ
בְּרֵאשׁוֹ וְעַל קַרְקָרוֹ חָמְסוֹ יִרְדּוּ: יח אֲזַרְהָ יְהוָה: כ כְּצַדִּיק וְאֲזַמְרָה שֵׁם
יְהוָה: כג עֲלִיּוֹן:

זוהר תהלים

מְנִיפִין אוֹתוֹ וּמְנַעֲנְעִים אוֹתוֹ כְּדִי
לְשִׁתְּקוֹ.

אָמַר לוֹ רַבִּי אַבְא, יְהוּדָה יְהוּדָה, מְלָה זֹאת
בְּאֵה לְיָדְךָ וְלֹא חִקְרְתָּ בָּהּ? וְהֲלֹא
יִשְׁמְעוּ אֲזִנֶיךָ מֵה שְׁפִיךְ מִדְּבַר! כִּךָ הִיא
מִדַּת הַגְּבוּרָה, כּוֹעֶסֶת וְרוֹגְזוֹת, שְׁכַתּוּב
(בראשית מט) שְׁמַעוֹן וְלוֹי אַחִים כְּלֵי חָמֶס
מְכַרְתֵּיהֶם, וְכַתּוּב אַרְוֵר אַפֶּם כִּי עָזוּ וְעַבְרַתֶם
כִּי קִשְׁתֶּה, לְפִי שֶׁהֶם מִתְגַּבְּרִים וּמִתְקַשִּׁים
בְּאַפֶּם וְעַבְרַתֶם לְצִאֵת לַעֲשׂוֹת דִּין לְכָלוֹת
וְלִהְכָרִית בְּנֵי הָעוֹלָם, אַזִּי הִכְהֵן, שֶׁהוּא
הַחֶסֶד הָעֲלִיּוֹן, מְנִיף אוֹתוֹ הַצַּד שֶׁל הַלְוִיִּם,
שֶׁהוּא מִדַּת הַגְּבוּרָה, כְּדִי לְשַׁכַּף וּלְשַׁקֵּט
רְגָזָה וְכַעֲסָה, כְּדִי שִׁישְׁתְּבְרוּ הַשְּׁעָרוֹת מִכָּל
שׁוּלִיָּהֶן וְלֹא יִתְגַּבְּרוּ וְלֹא יִתְחַזְּקוּ, כְּעֵין
דְּגָמָא זֹו הִכְהֵן שְׁמַנִּיף אֶת הַלְוִיִּם תְּנוּפָה
כְּדִי שִׁישְׁקֵט הַצַּד שֶׁל הַגְּבוּרָה שְׁלֵהֵן, כְּדִי
שֶׁלֹּא יִתְעוֹרֵר הַדִּין בְּעוֹלָם. בָּא רַבִּי יְהוּדָה
וְנִשְׁקֵק אֶת יָדָיו. וְכִשְׁתְּעוֹרְרוּ הַדִּינִין בְּעוֹלָם,
כָּל הַדִּינִים הַנִּמְצָאִים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, אַבְרָהָם
אָבִינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם הוּא דוֹחָה אוֹתָם לַחֲוֹץ
וְאֵינָם עוֹמְדִים לְפָנָיו, זֶהוּ שְׁכַתּוּב וְאֵל זַעַם
בְּכָל יוֹם:

שְׁנֵאֲמַר (דברים יז) כִּי יִפְלֵא מִמֶּךָ דְּבַר.
יוֹעֵץ - זֶהוּ נִהַר עֲלִיּוֹן שְׁשׁוּפֵעַ וַיּוֹצֵא
וְלֹא פוֹסֵק. וְזֶה יוֹעֵץ לְכָל וּמִשְׁקָה אֶת
הַכֹּל. אֵל - זֶה אַבְרָהָם, כְּמוֹ שְׁבִאֲרָנוּ
הָאֵל הַגְּדוֹל. גְּבוּר - זֶה יִצְחָק, שְׁכַתּוּב
הַגְּבוּר. אָבִי עַד - זֶה יַעֲקֹב, שְׁאוּחֵז בְּצַד
הַזֶּה וּבְצַד הַזֶּה וְעוֹמֵד בְּקִיּוּם שְׁלָם. שֶׁר
שְׁלוֹם - זֶה צַדִּיק, שֶׁהוּא הַשְּׁלוֹם שֶׁל
הָעוֹלָם, שְׁלוֹם הַבֵּית, שְׁלוֹם הַגְּבִירָה.
בָּאוּ רַבִּי חִזְקִיָּה וְרַבִּי יְהוּדָה וְנִשְׁקִיּוּ אֶת
יָדָיו. בָּכוּ וְאָמְרוּ: אֲשֶׁרִי חָלַקְנוּ שְׁשָׁאֲלָנוּ
אֶת זֶה. אֲשֶׁרִי הַדּוֹר שְׁאֵתָה שְׁרוּי
בְּתוֹכוֹ.

אֶהֱרֵן הַנִּיף אֶת הַלְוִיִּם לְהַשְׁקִיט אֶת מִדַּת
הַגְּבוּרָה

וְאֵל זַעַם בְּכָל יוֹם (ו, יב): נוהר במדבר פ'
בהעלותך (דף קנ"א:) וְהַנִּיף אֶהֱרֵן אֶת
הַלְוִיִּם תְּנוּפָה לְפָנָי ה'. רַבִּי יְהוּדָה שְׁאֵל
אֶת רַבִּי אַבְא, לְמָה הָיָה הַפְּהֵן מְנִיף אֶת
הַלְוִיִּם? אָמַר לוֹ, מִשָּׁל לְמָה הַדְּבַר
דוֹמָה? לְתִינוּק כְּשֶׁהוּא בּוֹכָה וְכוּעֵס, מָה
עוֹשִׂין כְּדִי לְפִיֶסּוֹ? אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה,

ח א למנצח על הגתית מזמור לדוד: ב יהוה על השמים: מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים:

שימוש תהלים

למצא הן

ה' אדונינו וגו' (ח, ב): [שימוש תהלים לפרק ז] למצוא חן. קח שמן זית ואמור עליו במוצאי היום ז'פ ג' ימים ומשח פניך ידיך ורגליך, והוא טוב ג"כ לנער הבוכה.

זוהר תהלים

נתינת התורה לעם ישראל בעלמא הדין
ה' אדנינו מה אדיר שמך בכל הארץ
אשר תנה הודך על השמים (ח, ב):

[זוהר שמות פ' שמות דף ג' ע"א] כְּתוּב (דברים

לג) ה' מסיני בא וזרח משעיר למו הופיע

מהר פארן ואתה מרבבת קדש מה זה

ואתה מרבבת קדש? ששנינו, כשרצה

הקדוש ברוך הוא לתת תורה לישראל,

באו מחנות של מלאכים עליונים. פתחו

ואמרו, (תהלים ח) ה' אדנינו מה אדיר שמך

בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים,

ורצו שתורה תנתן להם. אמר להם

הקדוש ברוך הוא, וכי יש בכם מות?

שכתוב (במדבר יט) אדם כי ימות באהל.

(דברים כא) וכי יהיה באיש חטא משפט מות

והומת. יש ביניכם חטא? וכי אתם

צריכים דינים? יש ביניהם גזל או גנבה?

שכתוב (שמות כ) לא תגנב. יש ביניכם

נשים? שכתוב לא תנאף. יש ביניכם

שקר? שכתוב לא תענה ברעך עד שקר.

יש ביניכם חמדה? שכתוב לא תחמד. אז

לשם מה אתם רוצים תורה? מיז פתחו

ואמרו, (תהלים ח) ה' אדנינו מה אדיר שמך

בכל הארץ. ואלו אשר תנה הודך על

השמים לא כתוב. ועל כך ואתה מרבבת

קדש, אז מימינו איש דת למו.

ה' אדנינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר
תנה הודך על השמים (ח, ב): [זוהר שמות

פ' בשלח (דף ט"ו)] רבי חייא ורבי יוסי היו

הולכים במדבר. אמר רבי חייא לרבי יוסי,

בא ואמר לה, שפשוצה הקדוש ברוך הוא

להעביר שלטון של הארץ, אינו עושה עד

שמעביר השליט שלהם ברקיע, ולא

מעביר את השליט שלהם עד שממנה אחר

במקומו, כדי שלא יגרע [השלטון]

השמוש שלהם ברקיע, כדי לקיים מה

שכתוב (דניאל ד) ולמי שיחפץ יתננה. אמר

רבי יוסי, ודאי כך הוא.

פתח רבי יוסי ואמר, (תהלים ח) ה' אדנינו

מה אדיר שמך בכל הארץ. ה'

אדנינו - כשרוצה הקדוש ברוך הוא לשבר

את כח העמים עובדי כוכבים ומזלות,

מחזק דינו עליהם ושובר אותם, ומעביר

מלפניו את השליט שלהם. אשר תנה

הודך על השמים, אשר נתת היה צריך, או

תנה הודך. מהו אשר תנה הודך? אלא זהו

סוד של הנהר העמק של הכל, ודוד בקש

בקשתו להשפיע ממנו על השמים, וזהו

ג מפי עוללים וינקים יסדת עז למען צורריך להשבית אויב ומתנקם: ד בי

זוהר תהלים

מתחברים שם שודדי הרים והורגים ומקפחים את בני האדם, ואלה שידעים לא עוברים שם, ומבקש הקדוש ברוך הוא דם אותו הכהן בכל יום.

על איזה חטא מתים התינוקות

מפי עוללים וינקים יסדת עז (ח, ט): זוהר

שמות פ' משפטים (דף ק"ג:) ומה שאמר

והנה דמעת העשוקים - אלו אותם שמתים בחיק אמותיהם, אלה עושים לשפך דמעות לכל בני העולם, משום שאין דמעות שיוצאות מן הלב פדמעות הללו, שכל בני העולם תוהים ואומרים: דיני הקדוש ברוך הוא הם אמת, והולכים על דרך אמת. התינוקות המסכנים הללו שלא חטאו, למה מתו? איפה דין האמת שעושה רבון העולם? אם בחטאי אבותם מסתלקים מן העולם - למה? ודאי אין להם מנחם.

עוד, והנה דמעת העשוקים - אותה דמעה שלהם באותו העולם,

שמגנים על החיים. ששנינו, יש מקום מתקן להם באותו עולם שאפלו צדיקים גמורים לא יכולים לעמד שם. והקדוש ברוך הוא אוהב אותם ונדבק בהם, ומתקן בהם את הישיבה העליונה שלו, ועליהם כתוב (תהלים ח) מפי עוללים וינקים יסדת עז. ומה התועלת שעושים שם, ולמה עולים לשם? שכתוב למען צורריך להשבית אויב ומתנקם. וכן יש מקום אחר לבעלי תשובה.

אשר, כנאמר (שמות ג) אהיה אשר אהיה. בשעה שהנהר הזה העמק של הכל שופע ויוצא על השמים, אז הכל בשמחה, והגבירה מתעטרת במלך, וכל העולמות בשמחה. והשלטון של העמים עובדי עבודת כוכבים ומזלות מעבר מלפני הגבירה, ואז זוקפים ראש כל האחוזים בה.

בין כך ראו איש אחד שהיה בא, ומשא אחד לפניו. אמר רבי חייא, גלך, אולי האיש הזה עובד עבודת כוכבים ומזלות הוא, או עם הארץ הוא, ואסור להשתתף עמו בדרך. אמר רבי יוסי, גשב כאן ונראה, אולי הוא איש גדול. בין כך עבר לפניו, ואמר להם, בסבוב של המעבר המסכן הזה צריך לווי, ואני יודע דרך אחרת, ונסטה מכאן, ואני רציתי לומר לכם, שלא אהטא בכם ולא אעבר על מה שכתוב (ויקרא יט) ולפני עור לא תתן מכשול, ואתם כמו סומים בדרך הזו, ולא תסתכנו בנפשכם. אמר רבי יוסי, ברוך הרחמן שחכינו כאן. התחברו עמו. אמר להם, לא לדבר שום דבר כאן עד שנעבר בזה. סטו לדרך אחרת.

אחר שיצאו מאותו מקום, אמר להם, באותה הדרך האחרת היו הולכים פעם אחד כהן חכם, וכהן עם הארץ אחד עמו. קם אותו עם הארץ עליו באותו מקום והרגו. מאותו יום, כל מי שעובר באותו מקום, מסכן את נפשו, והרי

אֲרָאָה שְׁמוֹךְ מַעֲשֵׂי אֲנִיבְעֵתֶיךָ יְרַח וְכֹכְבֵּים אֲשֶׁר בּוֹנְנָתָה: ה מַה אֲנוֹשׁ בִּי

זוהר תהלים

תזכרנו וגו', שעתידי לחטא לפניך. אמר להם הקדוש ברוך הוא: אם אתם הייתם למטה כמותו, הייתם חוטאים יותר ממנו. מיד - ויראו בני האלהים את בנות האדם וגו', חשקו בהם, והקדוש ברוך הוא הפילים למטה בשלשלאות.

והם עז"א ועז"ל, שמהם הנשמות של הערב רב, שהם הנפילים, שהפילו עצמם לזנות אחר נשים שהן טובות, ולכן הפילים הקדוש ברוך הוא מהעולם הבא שלא יהיה להם חלק שם, ונתן להם שכרם בעולם הזה, כמו שנאמר (דברים ז) ומשלם בעולםם אל פניו להאבידו וגו'.

מה אנוש בי תזכרנו וכן אדם בי תפקדנו

ובו' (ה, ה): [זוהר בראשית פ' בראשית (ד) ו ע"א] רבי חייא אמר, וינחם ה' כי עשה את האדם בארץ - נטל תנחומים וחדוה. כשעשה הקדוש ברוך הוא את האדם בארץ, שהוא כדגמא עליונה, וכל המלאכים העליונים משבחים את הקדוש ברוך הוא כשראו אותו בדמות עליונה, ואמרו (תהלים ח) 'ותחסרהו מעט מאלהים וכבוד והדר תעטרהו'. אחר כך כשחטא אדם, התעצב הקדוש ברוך הוא על שחטא. שנתן פתחון פה למלאכי השרת שאמרו לפניו בתחלה כשרצה לכרא אותו, 'מה אנוש בי תזכרנו וכן אדם בי תפקדנו'.

בריאת האדם ודרגתם כלפי המלאכים

מה אנוש בי תזכרנו וכן אדם בי תפקדנו

(ה, ה): [זוהר במדבר פ' בלק (ד) ר"ח] פתח

התורה נתנה לישראל בזכות התינוקות מפי עוזרים וינקים ופדת עז (ה, ה): [זוהר חדש רות 97 קב.] אמר, כך שמעתי, בזמן שרצה הקדוש ברוך הוא לתת תורה לישראל, נטל תורה שבכתב ותורה שבעל פה, והלך הוא לשאר העמים, ולא רצו לקבלם. עד שהוריד אותם לישראל על הר סיני. אמרו מלאכי השרת: למי רוצה הקדוש ברוך הוא לתת שתי תורות הללו? אמר: לישראל, שהם גורלי וחלקי, שכתוב (דברים לב) כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו, הרי שנים. ואני נתן להם שתי תורות. ועוד, שעולים בערבון עוללים וינקים. ובשבילם יתעוררו שתי התורות הללו, שכתוב 'מפי עוללים וינקים יסדת עז'.

המלאכים כשירדו למטה היה להם נפילה כבכול וזה למוזד זכות לישראל

מה אנוש ברי תזכרנו וכן אדם בי

תפקדנו (ה, ה): [זוהר בראשית פ' בראשית (ד) כה.] הנפילים, עליהם נאמר (שם) ויראו בני האלהים את בנות האדם כי טבות הנה. ואלה הם מין שני מהנפילים האלה למעלה. שכשרצה הקדוש ברוך הוא לעשות אדם, שאמר נעשה אדם בצלמנו וגו', רצה לעשות אותו ראש לכל העליונים להיות ממנה על כלם ושיהיו מתמנים על ידו, כמו שיוסף שנאמר בו (שם מא) ויפקד פקדים על הארץ, הם רצו לקטרגו ואמרו (תהלים ה) 'מה אנוש בי

תִּזְכְּרֵנוּ וּבֵן אָדָם כִּי תִפְקְדֵנוּ: וּתְחַפְּרֵהוּ מִעַט מֵאֱלֹהִים ^{תְּחַפְּרֵהוּ} וְכַבֹּד וְהָדָר
תַּעֲטִירֵהוּ: ז תַּמְשִׁילֵהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדָיךָ כֹּל שֶׁתָּה תַּחַת רַגְלָיו: ח צַנְה וְאֵלִפִּים כָּלֵם

זוהר תהלים

וְאָמַר, (תהלים ח) 'מֶה אָנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֵנוּ וְגו'.

פְּסוּק זֶה פִּרְשׁוּהוּ שְׁמַמְנֵי הָעוֹלָם אָמְרוּ אוֹתוֹ בְּשַׁעַה שֶׁעָלָה בְּרִצּוֹן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבְרָא אָדָם. קָרָא לְכַתּוֹת כַּתּוֹת שֶׁל מֵלֶאכִי עֲלִיּוֹן וְהוֹשִׁיבֵם לִפְנֵינוּ. אָמַר לָהֶם, אֲנִי רוֹצֵה לְבְרָא אָדָם. אָמְרוּ לִפְנֵינוּ, (שם מט) וְאָדָם בִּיקָר כֹּל יֵלִין וְגו'. הוֹשִׁיט הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶצְבְּעוֹ וְשָׂרָף אוֹתָם. הוֹשִׁיב כַּתּוֹת אַחֲרוֹת לִפְנֵינוּ. אָמַר לָהֶם, אֲנִי רוֹצֵה לְבְרָא אָדָם. אָמְרוּ לִפְנֵינוּ, 'מֶה אָנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֵנוּ? מֶה טִיבוֹ שֶׁל אָדָם זֶה? אָמַר לָהֶם, בֶּן אָדָם שִׁיְהִיָּה בְצֵלֶם שְׁלָנוּ, שֶׁתְּהִיָּה חֲכַמְתוֹ עֲלִיוֹנָה מִחֲכַמְתְּכֶם. כִּיּוֹן שֶׁבְּרָא אָדָם, וְחֲטָא, וַיֵּצֵא זְכַאי לִפְנֵינוּ, בָּאוּ עֲזָ"א וְעֲזָ"ל, אָמְרוּ לִפְנֵינוּ: פֶּתַחֲוֹן פֶּה יֵשׁ לָנוּ אֵלֶיךָ, הָרִי בֶן אָדָם שֶׁעֲשִׂיתָ חֲטָא לִפְנֵיךָ! אָמַר לָהֶם: אֲלֶמְלֵא תְהִיּוּ מִצְוִיִּים אֶצְלָם וְכו'. מֶה עָשָׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? הַפִּילֵם מִדְּרָגָתָם הַקְּדוּשָׁה מִהַשְׁמַיִם. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּעֵת הַשְּׁבִתִי לְשֵׂאֲלַתְכֶם, שֶׁבִלְעָם אָמַר נִפְל וּגְלוּי עֵינַיִם. אִם נֹאמַר שֶׁלֹּא הָיָה כֶּךָ, וְשִׁבְחִים הָיָה מְשַׁבַּח אֶת עֲצָמוֹ - אֵיךְ יִכְתַּב הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא דְבָר כּוֹזֵב בַּתּוֹרָה?! וְאִם דָּבַר אֱמֶת הוּא, אֵיךְ יִשְׁתַּבַּח אוֹתוֹ רָשָׁע בְּדְרָגָה עֲלִיוֹנָה עַל כָּל נְבִיאֵי הָאֱמֶת?! וְעוֹד, שֶׁהָרִי אֵין שׁוֹרָה קְדוּשָׁה הָעֲלִיוֹנָה, רַק בְּמָקוֹם הָרְאוּי לָהּ. כָּעֵת חֲזַרְנוּ לְדָבַר הָרֵאשׁוֹן. אַחֲרֵי שֶׁהַפִּילֵם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמְּקוֹמָם הַקְּדוֹשׁ, טָעוּ אַחַר נִשׁוֹת הָעוֹלָם וְהִטְעוּ אֶת הָעוֹלָם. כָּאֵן יֵשׁ לְהַסְתַּכֵּל, וְהָרִי כְּתוּב (תהלים קד) עָשָׂה

מֵלֶאכִי רֹחוֹת וְגו'. וְהָרִי מֵלֶאכִים אֵלוֹ הָיוּ, אֵיךְ יִכְלוּ לְהַתְקִים בְּאֶרֶץ? אֵלֵא בֵּא וּרְאֵה, כָּל אוֹתָם (מַלְכִים) שֶׁלְּמַעְלָה לֹא עוֹמְדִים וְלֹא יְכוּלִים לַעֲמֹד, רַק בָּאוּ עֲלִיּוֹן שְׁמַאִיר לָהֶם וּמְקִיִּים אוֹתָם. וְאִם פּוֹסֵק מֶהֱם אוֹתוֹ הָאוֹר, לֹא יְכוּלִים לַעֲמֹד. כָּל שֶׁכֵּן אוֹתָם שֶׁהַפִּילֵם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהַפְּסִיק מֶהֱם אוֹתוֹ הָאוֹר שֶׁלְּמַעְלָה שֶׁהִשְׁתַּנָּה זִיוָם. וְכִשְׂיַרְדּוּ וְשָׁלַט בָּהֶם אֲוִיר הָעוֹלָם, הִשְׁתַּנּוּ בְּדְרָגָה אַחֲרָת.

בֵּא וּרְאֵה, הַמֶּן שֶׁהָיָה יוֹרֵד לְיִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָר, אוֹתוֹ מֶן הָיָה מִטַּל שֶׁלְּמַעְלָה, שֶׁהָיָה יוֹרֵד מִהַעֲתִיק הַנְּסֻתָר שֶׁל כָּל הַנְּסֻתָרִים. וְכִשְׁהָיָה נוֹחַת, הָיָה אוֹרוֹ מֵאִיר בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וּמִמֶּנּוּ נִזְוֵן שְׂדֵה הַתְּפוּחִים וּמֵלֶאכִים עֲלִיוֹנִים. וְכִשְׁהָיָה יוֹרֵד לְמִטָּה וְשׁוֹלַט בּוֹ אֲוִיר הָעוֹלָם, הָיָה מְגַלִּיד נִקְפָא, וּמִשְׁתַּנָּה זִיוּו, וְלֹא הָיָה זִיוּו אֵלֵא כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (במדבר יא) וְהַמֶּן כְּזָרַע גֹּד הוּא וְגו', וְלֹא יוֹתֵר. וְכָל שֶׁכֵּן הַמֵּלֶאכִים, כִּיּוֹן שֶׂיַרְדּוּ וְשָׁלַט בָּהֶם אֲוִיר, הִשְׁתַּנּוּ מֵאוֹתָהּ דְרָגָה רֵאשׁוֹנָה שֶׁהָיָה בָּהּ. מֶה עָשָׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? רְאֵה שֶׁהִטְעוּ אֶת הָעוֹלָם, קִשְׁרָם בְּשִׁלְשֻׁלָאוֹת בְּרִזְל בְּהַר הַחֲשָׁךְ. בְּאֵיזָה מָקוֹם יוֹשְׁבִים? בְּעַמְקֵי הָהָר. הוֹשִׁיב אֶת עֲזָ"א, וְזָרַק חֲשָׁף הַפְּנִיִם. מִשׁוּם שֶׁבְּאוֹתָהּ שַׁעָה שֶׁקִּשְׁרָם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַתְּחִזֵּק וְהַרְגִּיז כִּלְפֵי מַעְלָה, וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִפִּילוֹ בְּעַמְקֵי עַד צְוֹאֲרוֹ, וְזָרַק חֲשָׁף בְּפָנָיו. עֲזָ"ל שֶׁלֹּא הַתְּחִזֵּק, הוֹשִׁיבוּ לִפְנֵינוּ, וְהָאִיר לוֹ הַחֲשָׁךְ. וּבְנֵי הָעוֹלָם

וְגַם בְּהַמּוֹת שָׁרֵי: ט צְפוּר שָׁמַיִם וְרַגְי חַיִּים עִבְר אֲרָחוֹת יָמַיִם: י יְהוֹוָה יְהוֹוָה
אֲרַנִּינוּ מָה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ:

זוהר תהלים

קִין כָּל הַמְדוּרִים שֶׁל צַד שֶׁל הַמִּינִים
הָרָעִים וְרוּחוֹת וְשָׁדִים וְכַשְׁפִּים בָּאִים,
וּמִצַּד שֶׁל הַכֵּל שֶׁל רַחֲמִים יוֹתֵר וְלֹא
בְשִׁלְמוֹת. יֵין טוֹב בֵּינָן רַע. וְלֹא נִתְקַן
עִמּוֹ עַד שֶׁבָּא שֵׁת וְהִתְיַחֲסוּ מִמֶּנּוּ כָּל
אוֹתָם דּוֹרוֹת שֶׁל צַדִּיקֵי עוֹלָם, וְכוּ נִשְׁתַּל
הָעוֹלָם. וּמִקֵּץ בָּאוּ כָּל אוֹתָם חֲצוּפִים
וְרָשָׁעִים וְרָשָׁעֵי הָעוֹלָם.

כָּל מָה שֶׁבָּרָא הַקַּב"ה בְּעוֹלָמוֹ לֹא בָרָא
בְּמַעֲלָה בְּבִינָה, אֲלֵא הָאָדָם לְבַדּוֹ, שֶׁנִּתְּנָן בּוֹ
כַּח מִן הָעֲלִיּוֹנִים לְדַעַת וְלִהְפִיר וְלִהְבְּדִיל בֵּין
הַטּוֹב וּבֵין הָרַע

וְכַבּוֹד וְהָדָר תַּעֲטֶרְהוּ וְכוּ' (ח. טו) : [זוהר
חדש ט' בראשית] אָמַר רַבִּי חֲנִינְיָא,
הַפְּסוּק הַזֶּה לֹא בָּא אֲלֵא לְהַדְרֵשׁ, וַיִּצְרַח
בְּשֵׁנֵי יוֹדִין, וְכָל הַשָּׂאָר אֵתָּה מוֹצֵא בְיַד
אֲחֵר. אֲלֵא כָּל מָה שֶׁבָּרָא הַקַּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּעוֹלָמוֹ, לֹא בָרָא בְּמַעֲלָה בְּבִינָה, אֲלֵא
הָאָדָם לְבַדּוֹ, שֶׁנִּתְּנָן בּוֹ כַּח מִן הָעֲלִיּוֹנִים
לְדַעַת וְלִהְפִיר וְלִהְבְּדִיל בֵּין הַטּוֹב וּבֵין
הָרַע, וְהוּא מְעַטֵּר בְּכַבּוֹד וְהָדָר, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים ט) 'וְכַבּוֹד וְהָדָר תַּעֲטֶרְהוּ',
וְהוּא מוֹשֵׁל עַל כָּל מַעֲשֵׂה יָדָיו. זֶהוּ
שְׁכִתוּב (ש) תַּמְשִׁילֵהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדָיו. וְאַחֵר
כָּל הַשִּׁבְחָה הַזֶּה, כְּשֶׁהוּא זוֹכֵר שֶׁהוּא עֹפֵר
וְיָשׁוּב אֶל הָעֵפֶר, הַכֵּל נַעֲשֶׂה הַכֵּל לְפָנָיו,
וְאוֹמֵר וַי. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, חֵלֶק הַתְּבָה, וַי
יִצַּר ה' אֱלֹהִים אֵת הָאָדָם עֹפֵר מִן הָאֲדָמָה,
וְיָשׁוּב אֶל הָעֵפֶר כְּמוֹת שֶׁהִיָּה.

שְׂיֹדְעִים מְקוּמָם, בָּאִים אֲלֵיהֶם
וּמְלַמְדִים אֵת בְּנֵי הָאָדָם כְּשָׁפִים וּנְחָשִׁים
וּקְסָמִים. וְאוֹתָם הָרִי הַחֲשָׁךְ נִקְרָאִים
הָרִי קָדָם. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁהַחֲשָׁךְ
מְקַדֵּם לְאוֹר, וּמִשּׁוּם זֶה הָרִי הַחֲשָׁךְ
נִקְרָאִים הָרִי קָדָם. לְכֵן וּבִלְעָם לְמַדּוּ
מֵהֶם כְּשָׁפִים, וְהִינּוּ מָה שֶׁאָמַר בְּלַעַם,
מִן אֲרָם יִנְחֲנִי כְּלֶךְ מִלֶּךְ מוֹאָב מִהָרִי
קָדָם וְגו'.

וְתַחֲפֶרְהוּ מִעַט מֵאֱלֹהִים וְכַבּוֹד וְהָדָר
תַּעֲטֶרְהוּ (ח. טו) [זוהר בראשית
ט' בראשית (דף לז:)] רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אָז
נִכְנְסוּ שְׁלֹשָׁה בְּדִין וְנִדְוָנוּ, וְהָעוֹלָם
הַתְּחַתּוֹן הַתְּקַלֵּל וְלֹא עִמַּד בְּקִיּוּמוֹ בְּגַלֵּל
זְהֵמַת הַנְּחָשׁ, עַד שֶׁעֲמַדוּ יִשְׂרָאֵל בְּהַר
סִינַי. אַחֵר כֶּף הַלְּבִישׁ אוֹתָם הַקַּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּלְבוּשִׁים שֶׁהַעוֹר נִהְנָה מֵהֶם.
זֶהוּ שְׁכִתוּב כְּתָנוֹת עוֹר. בְּתַחֲלָה הָיוּ
כְּתָנוֹת אוֹר שֶׁהָיוּ מִשְׁתַּמְשָׁשִׁים בָּהֶם
בְּעֲלִיּוֹנִים שְׁלַמְעֵלָה, מִשּׁוּם שֶׁמְלֹאכֵי
הַשָּׁרֵת הָיוּ בָּאִים לְהַנּוֹת מֵאוֹתוֹ הָאוֹר.
זֶהוּ שְׁכִתוּב (שם ט) 'וְתַחֲפֶרְהוּ מִעַט
מֵאֱלֹהִים וְכַבּוֹד וְהָדָר תַּעֲטֶרְהוּ'. וְכַעַת
שְׁחָטָאוּ - כְּתָנוֹת עוֹר, שֶׁהַעוֹר נִהְנָה מֵהֶם
וְלֹא הִנְפֵּשׁ. אַחֵר כֶּף הוֹלִידוֹ בֵּין רֵאשׁוֹן.
בֵּין שֶׁל הַזְּהֵמָה הָיָה. שְׁנַיִם בָּאוּ עַל חֲתוּהָ
וְהַתְּעַבְרָה מֵהֶם וְהוֹלִידָה שְׁנַיִם, זֶה יִצָּא
לְמִינּוֹ וְזֶה יִצָּא לְמִינּוֹ, וְרוּחַ שְׁלֵהֶם
נִפְרְדּוּ זֶה לְצַד זֶה וְזֶה לְצַד זֶה. זֶה דּוּמָה
לְצַד שְׁלוֹ, וְזֶה דּוּמָה לְצַד שְׁלוֹ. מִצַּד שֶׁל

—== זוהר תהלים ==—

שְׁהִיא קְדוּשָׁה וְדוּמָה לוֹ, אֲבָל מֶה חֶסְרוֹן
 הוּא? עַל שְׁהִיָּה גוּף וְנִלְקַח מִן הָאָרֶץ. וְאִם
 תֹּאמַר בְּדַעַת וּבְחֻכְמָה - אֵי אֶפְשָׁר, שְׁהִירִי
 רְחוּק הוּא הָאָדָם מִן הָעֲלִיּוֹנִים, שְׁאָמַר
 רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי תַנְחוּם, הַמְּלֹאכִים
 הַקְּרוּבִים מְקַבְּלִים כַּח שְׁפַע אֶסְפָּקְלָרְיָה
 שֶׁל מַעְלָה תַחֲלָה, וּמֵהֶם יוֹרֵד לְאוֹתָם
 שְׂאִינָם קְרוּבִים, וּמֵהֶם יוֹרֵד לְשָׁמַיִם וְכָל
 צְבָאָם, וּמֵהֶם אֵל הָאָדָם. אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
 כְּפֹסָא הַכְּבוֹד מְקַבֵּל תַּחֲלָה, וּמִמֶּנּוּ
 לְמַלְאָכִים הָעֲלִיּוֹנִים, וּמֵהֶם לְאוֹתָם שְׂאִינָם
 כָּל כֶּדַּי עֲלִיּוֹנִים וּגְבוּהִים כְּמוֹתָם, וּמֵהֶם
 לְשָׁמַיִם, וּמֵהֶם אֵל הָאָדָם. אֲבָל בְּמָה נִדְמָה
 לוֹ הָאָדָם? אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ, בְּנִשְׁמָה,
 שְׁהִיא קְדוּשָׁה, וְלֹא תִכְלָה לְעוֹלָם, עַל
 שְׁנִטְלָה מִמֶּנּוּ, מִכַּחוּ וּמִגְבוּרָתוֹ, וְלֹא כְּמוֹ
 הַגּוּף שְׁנִטְלָה מִן הָאָדָמָה, וְיִכְלָה וְיִשׁוּב
 עָפָר כְּשֶׁהִיָּה.

הַקְּבִ"ה בָּרָא בְּאָדָם אֶת הַחֻמְשָׁה חוּשִׁים
 וְאֶת הַנִּשְׁמָה
 תַּמְשִׁילָהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדָיו בִּלְ שִׁתָּה תַחַת
 רַגְלָיו (ה, ט): [זוהר חדש פ'
 בראשית] כְּשֶׁבָרָא הָאָדָם, נִתְיַחַד הַקְּדוּשָׁה
 בְּרוּךְ הוּא עִמָּהֶם בְּעֲשִׂיתוֹ וְאָמַר נַעֲשֶׂה
 אָדָם. וְנִתֵּן בּוֹ קְלִסְתָּר פָּנִים, רֵאשִׁי"ה, רֵי"ח,
 קוּמ"ה, הֶלִיכ"ה, מִשׁו"ש, דְּבוּ"ר,
 עֲשִׂי"ה. הַמְּשִׁילוֹ בְּמַעֲשֵׂה יָדָיו, זֶהוּ
 שְׁכָתוֹב (תהלים ח) 'תַּמְשִׁילָהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדָיו
 כֹּל שִׁתָּה תַחַת רַגְלָיו'. וְכִשְׁזָרַק בּוֹ נִשְׁמָה,
 קָם עַל רַגְלָיו, וְנִדְמָה לְתַחַתוֹנִים
 וְלְעֲלִיּוֹנִים. נִדְמָה גוּפוֹ לְאָרֶץ, וְנִשְׁמָתוֹ
 לְעֲלִיּוֹנִים, בְּתֹאֵר, וְהֶדְר, וְכְבוֹד, בְּאִימָה,
 וּבִירְאָה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (שם) וְכְבוֹד וְהֶדְר
 תַּעֲטִרְהוּ. אָמַר רַבִּי יוֹנָתָן, רֵאשִׁי הַפְּסוּק
 הַזֶּה סֵפֶק בְּלִבִּי, שְׁכָתוֹב (שם) 'וְתַחֲסִרְהוּ
 מֵעַט מְאֹלֵהִים'. אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ, בְּנִשְׁמָתוֹ

א לַמְנַצֵּחַ עֲלֵמוֹת לִבָּן מִזְמוֹר לְדָוִד: ב אֹדָה יְהוָה כָּל לַיְלָה אֲסַפְּרָה
 כָּל נִפְלְאוֹתָיִךְ: ג אֲשַׁמְּחָה וְאֶעֱלֶצֶה בְּךָ אֲזַמְּרָה שְׁמִיךָ עֲלֵינוּ: ד בְּשׁוּב אֹיְבֵי
 אַחֲזֹר וּבְשָׁלוֹ וַיֵּאבְדּוּ מִפְּנֵיךָ: ה בִּי עָשִׂיתָ מִשְׁפָּטִי וְדִינִי יִשְׁבֹּת לְכִסֵּא שׁוֹפֵט
 צֶדֶק: ו נִעַרְתָּ גֹיִם אֲבֹתָי רָשָׁע שָׁמַם מַחִיתָ לְעוֹלָם וְעַד: ז הָאֹיֵב תִּמְנוּ חֲרָבוֹת
 לְנֶצַח וְעָרִים נָתַשְׁתָּ אֲבָר זִכְרָם הִמָּחָה: ח וַיְהַנְּוֶהֶם לְעוֹלָם יֹשֵׁב כּוֹנֵן לַמִּשְׁפָּט
 כִּסְאוֹ: ט וְהוּא יִשְׁפֹּט תִּבְלַל בְּצֶדֶק יָדִין לְאֻמִּים בְּמִיִּשְׁרָיִם: י וַיְהִי יְהוָה לְעוֹלָם

— שִׁימוֹשׁ תְּהִלִּים —

לנער חולה

למנצח על מות לבן וגו' (ט, א): [שימוש תהלים לפרק ט] אודה ה' וגו'. לנער הבוכה, כתוב אותו. ושם שלו אהי"ה, א' מן "אודה, ה' מן "האויב, י' מן "נלכדה רגלם בחלופי המ"ם בא"ת ב"ש, ה' מן סופו והוא "סלה, וכתוב, יהי רצון לפניך אהי"ה אשר אהי"ה השם הגדול הגבור והנורא שתסיר ממנו זאת הבכיה ותרפאהו מבלי תשישות ותסיר ממנו סבה וכל שטן ושד ומזיק וכל כאב וחלי מעתה ועד עולם. - ועוד אם עומדים שונאים כנגדך תאמר אותו ותנצל מהם ואמור, יהי רצון מלפניך אהי"ה אשר אהי"ה שתצילני מאויבי ורודפי הקמים עלי כמו שהצלת מי שהתפלל לפניך את השירה הזאת.

— זוהר תהלים —

כְּשִׁישְׂרָאֵל מְסִימִים תִּפְלְתֶם בְּלִילָה, רַבִּי חֲזַקְיָה: בְּנִי, שְׁמַעְתָּ כְּלוּם? אָמַר לוֹ:
 נוֹשָׂאִים שִׁירָה אַחְרֵיהֶם אוֹתָם שְׁנַקְרָאִים קוֹל נְעִימוֹת. וּמַהנְעִימוֹת וְהַתְּשַׁבַּחַת
 אִישִׁים, וְכֹה הַשִּׁירָה שְׂאוֹמְרִים? כֹּה אָנוֹשׁ מֵהַפְּסוּק הַזֶּה שְׁשִׁמְעֵתִי, כַּעַת יָדַעְתִּי
 כִּי תִזְכְּרֶנּוּ וְגו' וְתַחֲסְרֶהוּ קָמַעַט מֵאַלְהֵים
 וְכָבוֹד וְהָדָר תַּעֲטֶרְהוּ וְגו' ה' אֲדַנִּינוּ כֹּה
 אֲדִיר שְׁמוֹךְ בְּכָל הָאָרֶץ.

וְה' לְעוֹלָם יֹשֵׁב' (ט, ה): [זוהר חדש 9'
 בראשית] רבי חזקיה היה הולך בדרך,
 וְהָיָה עִמּוֹ רַבִּי יוֹסִי בַר חַלְפָּתָא. קָמוּ לְלַכֵּת
 אַחַר חֲצוֹת הַלַּיְלָה. עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, אָמַר
 רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי חֲזַקְיָה, מָה עָשִׂינוּ? שֶׁהָרִי
 שְׁנִינוּ, לְעוֹלָם יֵצֵא אָדָם בְּכִי טוֹב. אָמַר לוֹ
 רַבִּי חֲזַקְיָה: בְּרִיתָא הִיא, בָּא וּשְׁמַע סֵדֶר
 נְעִימוֹת קוֹל גַּלְגְּלֵי הַחִיּוֹת שֶׁהֵם מְשַׁבְּחִים
 שִׁירָה לְפָנָי אֱלֹהֵינוּ. עַד שֶׁהִטָּה אָזְנוֹ, שָׁמַע
 קוֹל תְּשַׁבַּחַת נְעִימוֹת, שָׁמַע שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים
 (תהלים ט) 'וְה' לְעוֹלָם יֹשֵׁב' וְגו'. אָמַר לוֹ

שִׁירָה. וְמָה הַשִּׁירָה שְׂאוֹמְרִים? (שם ח) מָה

מִשָּׁנָב לְדָף מִשָּׁנָב לְעֵתוֹת בְּצָרָה: יא וַיִּבְטְחוּ בָּךְ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא עֹזְבֶתָ
 הַרְשִׁיף יְהוָה יְהוָה: יב זָמְרוּ לַיהוָה: יג יֹשֵׁב צִיּוֹן הִגִּידוּ בְּעַמִּים עֲלִילוֹתָיו:
 יד כִּי הִרְשָׁה דְמַיִם אוֹתָם זָכַר לֹא שָׁכַח צַעֲקַת (עֲנִיִּים) עֲנִיִּים: יו תִּנְנֵנִי יְהוָה: יז
 רֹאה עֲנִי מִשְׁנָאֵי מְרוֹמָמֵי מִשְׁעָרֵי מוֹת: יח לְמַעַן אֲסַפְּרָה כָּל תַּחֲלָתֶיךָ בְּשַׁעֲרֵי
 בֵּת צִיּוֹן אֲנִילָה בִּישׁוּעָתֶךָ: יט טָבְעוּ גוֹיִם בְּשַׁחַת עָשׂוּ בְּרִשְׁתָּהּ זֶה טָמְנָה נִלְבְּדָה
 רִגְלָם: כו נִדְעָה יְהוָה: כא מִשְׁפָּט עָשָׂה בַּפֶּעַל בְּפִי נִקְּשׁ רִשְׁעֵי הַגִּזְיוֹן סָלָה:
 כב יִשׁוּבוּ רִשְׁעִים לְשִׂאוֹלָה כָּל גּוֹיִם שָׁכְחוּ אֱלֹהִים: כג כִּי לֹא לְנִצָּחַ וַיִּשְׁכַּח
 אֲבִיוֹן תִּקְנֹת (עֲנִיִּים) עֲנִיִּים הַנֶּאֱבָר לְעַד: כד קוֹמָה יְהוָה: כה אֵל יַעֲזֵב אֲנֹשׁ וַיִּשְׁפָּטוּ
 גוֹיִם עַל פְּנֵיהֶם: כו שִׁיתָה יְהוָה: כז מוֹרָה לָהֶם יִדְעוּ גוֹיִם אֲנֹשׁ הִמָּה סָלָה:

———— זוהר תהלים ————

אָנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֵנּוּ וְגו' וַתַּחֲסְרֵהוּ מַעַט
 מֵאֱלֹהִים וְכַבּוֹד וְהָדָר תַּעֲטֶרְהוּ וְגו' ה'
 אֲדַנִּינוּ מָה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ.
 בְּמִשְׁמְרָה הַשְּׁנִיָּה נוֹשָׂאִים שִׁירָה אוֹתָם
 שְׁנִקְרָאִים מִלְּאָכִים וַחֲשַׁמְלִים וְאֶרְאָלִים,
 וּמָה אוֹמְרִים? (שם כט) הָבּוּ לָהּ בְּנֵי אֱלִים.

אמירת ויהי נעם במוצאי שבתות

יִשׁוּבוּ רִשְׁעִים לְשִׂאוֹלָה כָּל גּוֹיִם שָׁכְחוּ
 אֱלֹהִים (ט, יח): [זוהר שמות 9' ויקהל
 (ד' ר"א)] בְּשַׁעַת שְׁפוֹתָחִים יִשְׂרָאֵל "וְיִהְיֶה
 נֵעִם" וְסִדֵּר הַקְּדוּשָׁה, כָּל אוֹתָם רִשְׁעֵי
 הַגִּיהֶנֶם פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים: אֲשֶׁרִיכֶם
 יִשְׂרָאֵל, הָעַם הַקְּדוֹשׁ. אֲשֶׁרִיכֶם הַצַּדִּיקִים
 הַשׁוֹמְרִים אֶת מִצְוֹת הַתּוֹרָה. אוֹי לְרִשְׁעִים
 שְׁלֹא זָכוּ לְשֹׁמֵר תּוֹרָה. אִזְ דּוּמ"ה מְקַדִּים,
 וּמִתְעוֹרֵר כְּרוֹז וְאוֹמֵר: (שם ט) 'יִשׁוּבוּ
 רִשְׁעִים לְשִׂאוֹלָה כָּל גּוֹיִם שָׁכְחוּ אֱלֹהִים'.
 וְכָל קְבוּצוֹת הַרוּחֹת הַלְלוּ טוֹרֵדוֹת אוֹתָם
 בְּגִיהֶנֶם, וְאִין מִי שְׁמַרְחֵם עֲלֵיהֶם. אֲשֶׁרִיכֶם
 כָּל שׁוֹמְרֵי הַשְּׁבֵת בַּעוֹלָם הַזֶּה, וּמַעֲנִיגִים
 אֶת אוֹתוֹ הַעֲנֵג שְׁשׁוּרָה מִלְּמַעְלָה, כְּפִי
 שְׁאֵם רְנוּ.

אָנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֵנּוּ וְגו' וַתַּחֲסְרֵהוּ מַעַט
 מֵאֱלֹהִים וְכַבּוֹד וְהָדָר תַּעֲטֶרְהוּ וְגו' ה'
 אֲדַנִּינוּ מָה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ.
 בְּמִשְׁמְרָה הַשְּׁנִיָּה נוֹשָׂאִים שִׁירָה אוֹתָם
 שְׁנִקְרָאִים מִלְּאָכִים וַחֲשַׁמְלִים וְאֶרְאָלִים,
 וּמָה אוֹמְרִים? (שם כט) הָבּוּ לָהּ בְּנֵי אֱלִים.
 בְּחֻצוֹת הַלֵּילָה מִמֶּשׁ, עַד שְׁמִסְתַּיְמַת
 מִשְׁמְרָה שְׁנִיָּה, שְׁאוֹתָהּ הַשְּׁעָה שֶׁהַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא מְסַתְּכָל בַּעֲדֵן מִמֶּשׁ, שְׁגַנְזוּ
 לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לְבָא, פּוֹתְחִים חִיוֹת
 הַקְּדוֹשׁ, וְאַחֲרֵיהֶם שְׂרָפִים וְאוֹפַנִּים
 וְכַרוּבִים, וְאוֹמְרִים (שם לא) מָה רַב טוֹבְךָ
 אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לִירְאֶיךָ, (שם סח ה) סִלּוֹ לְרִכְבֹּ
 בְּעֵרְבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ. בְּתַחֲלִיל הַמִּשְׁמֶרֶת
 הַשְּׁלִישִׁית נוֹשָׂאִים שִׁירָה אוֹתָם שְׁנִקְרָאִים
 אֱלֹהִים, וְאוֹמְרִים (תהלים ט) וְה' לְעוֹלָם יִשָּׁב
 וְגו'. כְּשֶׁבֵּא הַבְּקָר, פּוֹתְחִים הַשְּׁמַיִם
 וְאוֹמְרִים (שם יט) הַשְּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל
 וְגו'. כּוֹכְבֵי בִקְר אוֹמְרִים (שם קמז) מוֹנֵה
 מִסְפָּר לְכוֹכְבִים וְגו', גְּדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב כֹּחַ.

ב לחודש

א לָמָּה יְהוָה הִנְיָוִה תַעֲמֹד בְּרַחֹק תַעֲלִים לְעֵתוֹת בְּצָרָה: ב בְּנִאֲוֹת רָשָׁע יִדְלַק עֵינַי וַתִּפְשֹׁן בְּמִזְמוֹתָיו חֲשָׁבוּ: ג כִּי חָלַל רָשָׁע עַל תַּאֲוֹת נַפְשׁוֹ וּבִצְעַת בְּרַחֲוֵי נַאֲוֵי יְהוָה הִנְיָוִה: ד רָשָׁע פִּגְמָה אִפּוֹ כֹּל יִדְרֹשׁ אֵין אֱלֹהִים תַּחַת מַלְאֲכֵי הַשָּׁמַיִם כֹּל מִזְמוֹתָיו: ה יִחַלוּ (דרכו) דְרָכָיו בְּכָל עֵת מְרוֹם מִשְׁפָּטָי מִנְגִדוֹ כֹּל צוֹרְרָיו וַיִּפֹּחַ בָּהֶם: ו אָמַר בְּלִבּוֹ כֹּל אֲמוֹתָיו לְדֹר וָדֹר אֲשֶׁר לֹא בָרַע: ז אֱלֹהֵי פִיהוּ מְלֵא וּמִרְמוֹת וַתֵּךְ תַּחַת לְשׁוֹנוֹ עֵמָל וְאֵין: ח יֹשֵׁב בְּמֵאֲרֵב חֲצִירִים בְּמִסְתָּרִים יַחְגֹּג נָקִי עֵינָיו לְחֻלְכָּה יִצְפְּנוּ: ט יֹאֲרֵב בְּמִסְתָּר כְּאֲרִיָּה בְּסִבָּה יֹאֲרֵב לְחֻטּוֹף עֵינָי יַחְטֹף עֵינַי בְּמִשְׁכָּבוֹ בְּרִשְׁתּוֹ: י (ודכה) יִדְכֶּה יִשַׁח וְנִפְלַע בְּעֵצוֹמָיו (חלכאים) חֵיל בָּאִים:

— — — — — שִׁמוֹשׁ תְּהִלִּים — — — — —

למי שיש לו שונאים

למה ה' תעמוד וגו' (י, א): [שימוש תהלים לפרק י] למאן דאית ביה שד קח קדרה חדשה ותמלא אותו מים שאובים ותתן בה שמן זית ותלחש עליו זה המזמור ט' פעמים וירחץ במים ההם כל גופו. ושם שלו הוא אל מן. א' מן "אלה פיהו, ל' מן "למה, מ' מן "עניים, ן מן אנוש מן הארץ. ואמור. יהי רצון מלפניך אל מן שתסיר כל חולי וכל שד מגוף (פלוגי) מעתה ועד עולם.

— — — — — זוהר תהלים — — — — —

מתי כביכול הקב"ה מתעלם בעת צרה
לָמָּה ה' תַעֲמֹד בְּרַחֹק תַעֲלִים לְעֵתוֹת
בְּצָרָה (י, א): [זוהר שמות פ' בשלח דד]
זֶהוּ זֶה שְׁכֵתוֹב, עַל מָה אֲבָדָה הָאָרֶץ
וְגו', וַיֹּאמֶר ה' עַל עֲזָבְכֶם אֶת תּוֹרָתִי. שְׁהָרִי
כָּל זֶמֶן שִׁשְׂרָאֵל יִשְׁתַּדְּלוּ בַתּוֹרָה, נִשְׁפָּר
כַּח וְתִקְפֶּם שֶׁל עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, זֶהוּ
שְׁכֵתוֹב יְמִינְךָ ה' תִּרְעֵץ אוֹיֵב. אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר, וַדַּאי כִּף הוּא, שְׁכָל זֶמֶן שְׁקוּלָם
שֶׁל יִשְׂרָאֵל נִשְׁמַע בְּבִתֵּי כְּנַסִּיּוֹת וּבְבִתֵּי
מִדְרָשׁוֹת וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁשְׁנִינּוּ (בראשית כז) הַקֵּל
קוֹל יַעֲקֹב. וְאֵם לֹא, אִזּוֹ הַיְדִים יְדֵי עֲשׂוֹ,
וְהָרִי בְּאֲרָנּוֹ. וּבְרַב גְּאוּנָה תִּהְרַס קְמִיךָ. רַבִּי
חֲזַקִּיָּה פִתַּח וְאָמַר, (תהלים י) 'לָמָּה ה' תַעֲמֹד

אין עני אלא עני מהתורה וממצוותיה
יֹאֲרֵב בְּמִסְתָּר כְּאֲרִיָּה בְּסִבָּה יֹאֲרֵב
לְחֻטּוֹף עֵינַי (י, ט): [זוהר חדש- תקונא
קדמא (דף קכח).] וְאֵם תֹּאמַר, הָרִי פְרִשׁוּהָ
רְבוּתֵינוּ שְׂאֲנֵשֵׁי כְּנַסַּת הַגְּדוּלָּה הִרְגוּ אֶת
הָאֲרִיָּה שֶׁל הַעֲבוּדָה זָרָה שֶׁהוּא יִצְרַר הָרַע,
דְּמִינוּ כְּאֲרִיָּה, עָלָיו אָמַר דָּוִד (תהלים י)

יא אָמַר בְּלִבּוֹ שָׁכַח אֵל הַסְּתִיר פָּנָיו בַּל רָאָה לְנִצְחַת: יב קוֹמָה יְהוָה אֵל
 נִשְׂא יָרֵךְ אֵל תִּשְׁבַּח (עניים) עֲנִיִּים: יג עַל מָה נֶאֱמַר רִשְׁעֵי אֱלֹהִים תִּתְּנֵם בְּלִבּוֹ
 לֹא תִדְרֹשׁ: יד רָאֵתָה כִּי אָתָּה עָמַל וְכַעַס תִּבְיֹשׁ לְתַת בְּיָדְךָ עֲלִידָה יַעֲזֹב חֲלֻכָּה
 יתּוֹם אָתָּה חַיִּיתָ עוֹזֵר: טו שָׁבֵר זֹרַע רִשְׁעֵי וְרַע תִּדְרֹשׁ רִשְׁעוֹ בַּל תִּמְצָא:
 טז יְהוָה מֶלֶךְ עוֹלָם וְעַד אָבְדוּ גוֹיִם מֵאֲרֶצוֹ: יז תִּתְּנֵם עֲנִיִּים שְׁמַעְתָּ יְהוָה
 תִּכְיֶן לִבָּם תִּקְשִׁיב אֲזַנְךָ: יח לִשְׁפֹט יתּוֹם וְיָרֵךְ בַּל יוֹסִיף עוֹד לְעַרְץ אֲנֹשׁ
 מִן הָאָרֶץ:

זוהר תהלים

פ' בראשית (דף טז.) [שנינו] כתוב ה' מֶלֶךְ
 ה' מֶלֶךְ ה' יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעַד. ה' מֶלֶךְ
 - לְמַעְלָה. ה' מֶלֶךְ - בְּאֲמִצְעוֹ. ה' יִמְלֹךְ
 - לְמַטָּה. רַבִּי אֲחָא אָמַר, ה' [נ"א: זו
 חכמה העליונה] מֶלֶךְ - זֶה עוֹלָם הָעֲלִיּוֹן
 שֶׁהוּא הָעוֹלָם הַבָּא. ה' מֶלֶךְ - זו
 תְּפָאֶרֶת יִשְׂרָאֵל. ה' יִמְלֹךְ - זֶה אַרְוֶן
 הַבְּרִית [נ"א: ר' אחא אמר, ה' מלך זו חכמה
 עליונה, ה' מלך זה עולם העליון שהוא עולם
 הבא, ה' ימלוך זו תפארת ישראל]. בָּא זְמַן
 אַחַר דָּוִד וְהַחֲזִיר אוֹתָם מִלְמַטָּה
 לְמַעְלָה, וְאָמַר (תהלים י) ה' מֶלֶךְ עוֹלָם
 וָעַד. ה' מֶלֶךְ - לְמַטָּה. עוֹלָם - בְּאֲמִצְעוֹ.
 וְעַד - לְמַעְלָה. שְׁשֵׁם הַתּוֹעֲדוֹת וְקִיּוּם
 וְשִׁלְמוֹת הַכֹּל. מֶלֶךְ - לְמַעְלָה. יִמְלֹךְ -
 לְמַטָּה.

יִאָרֵב בְּמִסְתָּר כְּאֲרִיָּה בְּסִפָּה יִאָרֵב לְחַטּוֹף
 עֲנִי, וְאִין עֲנִי אֶלָּא עֲנִי מִהַתּוֹרָה
 וּמִמְצוּתֶיהָ. מְשוּם שְׁעֵתִידִים לִהְיוֹת
 יִשְׂרָאֵל בְּדַחֲק בְּגָלוּת, וּכְדִי שְׁלֹא יִהְיוּ
 טוֹעִים בּוֹ בְּכַבֵּד הַמַּס וּבְכַבֵּד הַמְּלָאכָה
 בְּאִבּוֹד הַדַּעַת, הִרְגוּ אוֹתוֹ. וּכְדִי שְׁלֹא
 יִתְפָּשׂוּ בְּעֲרִיּוֹת, סִמְאוּ אֶת עֵינָיו יִצַּר הָרַע
 שֶׁל בְּנֵי אָדָם, וּפְרָשׁוּהָ שְׁאֲרִיָּה שֶׁל עֲבוּדָה
 זָרָה, כְּשֶׁתִּפְסוּ אוֹתוֹ בְּנִימָה אַחַת שֶׁל נֶשֶׁר
 מִמֶּנּוּ, צָוַח קוֹל עַד אֲרָבַע מֵאוֹת פְּרָסָה.
 מְשוּם זֶה הִכְנִיסוּ אוֹתוֹ בְּכָלִי שֶׁל עִפְרָת, וְלֹא
 נִשְׁמַע בּוֹ קוֹלוֹ, וְשָׂרְפוּ אוֹתוֹ בָּאֵשׁ, לְקַיֵּם בּוֹ
 (דברים ז) פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ.

עֲנִין ג' פְּעֻמִּים ה' מֶלֶךְ מֶלֶךְ יִמְלֹךְ

ה' מֶלֶךְ עוֹלָם וָעַד (י. טז): זוהר בראשית

יא א לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד בַּיהוָה חֲסִיתִי אֵיךְ תֹּאמְרוּ לִנְפְשִׁי (נדר) נִדְרֵי תְרָכֶם צִפּוֹר: ב כִּי הִנֵּה הֲרָשָׁעִים יִדְרָכוּן קִשְׁתׁ בּוֹנְנֵנו חֲצֵם עַל יָתֵר לִירוֹת בְּמוֹ אֶפֶל לְיִשְׂרָאֵל: ג כִּי הַשָּׂתוֹת יִתְרַסֹּן צַדִּיק מִה פֶּעַל: ד יְהוָה בְּחִיבֵל קָרְשׁוֹ יְהוָה בְּשָׁמוֹם פִּסְאוֹ עֵינָיו יַחֲזוּ עַפְעָפְיוֹ יִבְחָנוּ בְּנֵי אָדָם: ה יְהוָה

שימוש תהלים

לאבד האויבים

בה' חסיתי וגו' (יא, א): [שימוש תהלים לפרק יא] זה המזמור הוא טוב נגד רוחות רעות ואנשים רעים וסכנות.

זוהר תהלים

כָּךְ לֹא יִכּוֹל הָעוֹלָם לְהִתְקִים, אֲלֵא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְאַרִיךְ רִגְזוֹ עִם צַדִּיקִים, וְעִם רָשָׁעִים יוֹתֵר מִהַצַּדִּיקִים. עִם הֲרָשָׁעִים כְּדִי שְׁיִשׁוּבוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה, שְׁיִתְקַיְמוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, כִּפְתוּב (יחזקאל לג) חִי אֲנִי נְאֻם ה' וְגו' אִם אֶחֱפֵץ וְגו' כִּי אִם בְּשׁוֹב רָשָׁע מִדְּרָכֵי וְחָיָה. וְחָיָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְחָיָה בְּעוֹלָם הַבָּא. וְעַל כֵּן מְאַרִיךְ לָהֶם אֶת רִגְזוֹ תְּמִיד. אוּ כְּדִי שְׁיִצְאָ מֵהֶם גְּזַע טוֹב בְּעוֹלָם כְּמוֹ שֶׁהוֹצִיא אֶת אַבְרָהָם מִתְּרַח, שֶׁהוּא גְזַע טוֹב וְשָׂרֵשׁ וְחֵלֶק טוֹב לְעוֹלָם. אֲבָל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְדַקְדֵּק עִם הַצַּדִּיקִים תְּמִיד בְּכָל הַמַּעֲשִׂים שֶׁהֵם עוֹשִׂים, מִשׁוּם שֶׁהוּא יוֹדֵעַ שְׁלֹא יִסְטוּ יְמִינָה וְשִׁמְאֵלָה, וּמִשׁוּם כֵּךְ בּוֹחֵן אוֹתָם, לֹא בְּשִׁבְלֵו, שֶׁהָרִי הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַיֵּצֵר וְכַח הָאֱמוּנָה שְׁלֵהֶם, אֲלֵא כְּדִי לְהָרִים רֹאשׁם בְּשִׁבְלֵם. כְּמוֹ זֶה עָשָׂה לוֹ לְאַבְרָהָם, שְׁכַתוּב (בראשית כב) וְהֶאֱלֵהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם. מִה זֶה נִסָּה? הֲרִמַת נִס, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה סב) הָרִימוּ נִס, שְׂאוּ נִס, הָרִים דְּגְלוֹ בְּכָל הָעוֹלָם. וְאֵף עַל גִּב שְׁזֵה נִתְבָּאָר, בְּשִׁבְלֵי זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הָרִים

הַקְּב"ה אֵינוֹ מַעֲנִישׁ לֹא אֶת הַצַּדִּיקִים וְלֹא אֶת הֲרָשָׁעִים מִיַּד

ה' צדיק יבחן ורשע ואהב (יא, ה): [זוהר בראשית פ' תולדות (דף קלט:)] ויהי רעב

בארץ מלכד הרעב הראשון וגו'. רבי יהודה פתח ואמר, (שם יא) ה' צדיק יבחן ורשע ואהב [ר"ת נחש] חמס שגאה נפשו'. כמה מעשי הקדוש ברוך הוא מתקנים, וכל מה שהוא עושה - הכל על הדין והאמת, כפתוב (דברים לב) הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט אל אמונה ואין ענל צדיק וישר הוא.

בא ראה, לא דן הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון עד שצנה אותו לתועלתו שלא יסטה לבו ורצונו לדרך אחרת כדי שלא ישמא, והוא לא נשמר, ועבר על מצוות אדונו, ואחר כן דן אותו בדין. ועם כל זה לא דן אותו כראוי לו, והאריך עמו את רגזו והתקיים יום אחד שהוא אלף שנים, פרט לאותם שבועים שנים שמסר לדוד המלך, שלא היה לו מעצמו כלום. כמו כן אינו דן את האדם כמעשיו הרעים שהוא עושה תמיד, שאם

צדיק יבחן ורשע ואהב חמס שנאה נפשו: ו ימטר על רשעים פחים אש

— זוהר תהלים —

כָּלֵל, לֹא רוּצָה אוֹתָהּ לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא, וּמִשׁוּם כֵּן כָּתוּב וְרִשְׁעֵי וְאֵהֵב חֲמָס שְׂנֵאָה נַפְשׁוֹ, וְדַאי. דְּכַר אַחַר שְׂנֵאָה נַפְשׁוֹ, כְּמוֹ שְׂנֵאָמַר (עמוס 1) נִשְׁבַּע אֲדֹנָי יְהוִה בְּנַפְשׁוֹ, וּמִשׁוּם כֵּן צָדִיק יִבְחֶן.

בא רָאָה, כְּשִׁבְרָא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת הָאָדָם, צָנָה אוֹתוֹ לְהִיטִיב לוֹ. נִתֵּן לוֹ חֲכָמָה, הִתְעַלָּה בְּדַרְגָּתוֹ לְמַעְלָה. כְּשִׁירַד לְמִטָּה, רָאָה תְּשׁוּקַת הַיֵּצֶר הָרַע וְנִדְבַק בּוֹ, וְשָׁכַח כֹּל מַה שֶּׁהִתְעַלָּה [שהסתכל] בְּכַבוֹד הָעֲלִיּוֹן שֶׁל רַבּוֹ. בָּא נַח, בְּהִתְחַלָּה כָּתוּב (בראשית 1) נַח אִישׁ צָדִיק תָּמִים הָיָה, וְאַחַר כֵּן יָרַד לְמִטָּה, וְרָאָה יֵין חֲזָק שֶׁלֹּא צָלוּל, מִיּוֹם אֶחָד, וְשָׁתָה מִמֶּנּוּ וְהִשְׁתַּכַּר וְהִתְגַּלָּה, כְּכָתוּב וַיִּשֶׁת מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכָּר וַיִּתְגַּל בַּתּוֹךְ אֶהְלֵה. בָּא אֲבָרָהָם, הִתְעַלָּה בְּחֲכָמָה, וְהִסְתַּכַּל בְּכַבוֹד רַבּוּנוֹ. אַחַר כֵּן וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ וַיֵּרַד אֲבָרָם מִצְרִימָה לְגוֹר שָׁם כִּי כָבַד הָרָעַב בְּאֶרֶץ וְגו'. מַה כָּתוּב אַחַר כֵּן? וַיַּעַל אֲבָרָם מִמִּצְרַיִם הוּא וְאִשְׁתּוֹ וְכָל אֲשֶׁר לוֹ וְלוֹט עִמּוֹ הַנְּגַבָּה, וְהִתְעַלָּה לְדַרְגָּתוֹ הַרְאֵשׁוֹנָה שֶׁהִיְתָה בּוֹ בְּרֵאשׁוֹנָה, וְנִכְנַס בְּשָׁלוֹם וַיֵּצֵא בְּשָׁלוֹם. בָּא יִצְחָק, מַה כָּתוּב? וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ מִלְכַד הָרָעַב הַרְאֵשׁוֹן וְגו', וְהִלֵּךְ יִצְחָק וְהִתְעַלָּה מִשָּׁם אַחַר כֵּן בְּשָׁלוֹם. וְאֵת כָּל הַצְּדִיקִים בּוֹחֵן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּדִי לְהַרִים אֵת רֵאשֵׁם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

אֵת דְּגָלוֹ שֶׁל אֲבָרָהָם בְּעֵינַי כָּלָם. זֶהוּ שְׁכָתוּב נִסָּה אֵת אֲבָרָהָם. אַף כֵּן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּדִי לְהַרִים אֵת דְּגָל הַצְּדִיקִים, הוּא בּוֹחֵן אוֹתָם לְהַרִים אֵת רֵאשֵׁם בְּכָל הָעוֹלָם. צָדִיק יִבְחֶן, מַה הַטַּעַם? אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מִשׁוּם שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּשִׁמְתַרְצָה בְּצְדִיקִים, מַה כָּתוּב? (ישעיה נג) וְה' חִפֵּץ דְּכָאוֹ הַחֲלִי, וּבְכָאוֹהוּ. אָכֵל מִשׁוּם שְׂרִצוֹנוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא מִתְרַצָּה אֲלֵא בְּנִשְׁמָה, אָכֵל בְּגוּף לֹא. שְׁהָרִי הַנִּשְׁמָה דוֹמָה לְנִשְׁמָה שֶׁל מַעְלָה, וְהַגּוּף אֵינּוּ רְאוּי לְהֶאֱחֹז לְמַעְלָה, וְאֵף עַל גַּב שְׂדֵמוֹת הַגּוּף הַיָּא בְּסוּד עֲלִיּוֹן.

ובא וְרָאָה, בְּזִמְן שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרַצָּה מִנִּשְׁמַת הָאָדָם לְהַנּוֹת [להאיר] בָּהּ, הוּא מַכֶּה אֵת הַגּוּף כְּדִי שֶׁתְּשַׁלֵּט הַנִּשְׁמָה, שְׁהָרִי בְּעוֹד הַנִּשְׁמָה עִם הַגּוּף, הַנִּשְׁמָה לֹא יְכוּלָה לְשַׁלֵּט. שְׁכַאֲשֶׁר יֵשׁ רַע [נשבר] לְגוּף, הַנִּשְׁמָה שׁוֹלֵטָה. צָדִיק יִבְחֶן, מַה זֶה צָדִיק יִבְחֶן? כְּמוֹ שְׂנֵאָמַר (ישעיה כח) אֲכַן בַּחֵן. כֵּן גַּם צָדִיק יִבְחֶן, מְחִזֵּק אוֹתוֹ. כְּאֲכַן בַּחֵן הַזֶּה שֶׁהִיא פְּנַת יְקָרָת, כֵּן גַּם צָדִיק יִבְחֶן. וְרִשְׁעֵי וְאֵהֵב חֲמָס שְׂנֵאָה נַפְשׁוֹ (תהלים יא). מַה זֶה שְׂנֵאָה נַפְשׁוֹ? הִתְעַלָּה עַל דַּעְתָּךְ שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא שְׂנִפְשׁוֹ שׁוֹנֵאת אֵת הָרִשְׁעֵי הַהוּא? אֲלֵא אוֹתָהּ דְּרָגָה שְׁכָל הַנִּשְׁמוֹת תְּלוּיוֹת בָּהּ, שְׂנֵאָה נַפְשׁוֹ שֶׁל הָרִשְׁעֵי הַהוּא שֶׁלֹּא רוּצָה אוֹתָהּ

וּנְפֹרִית יְרוּחַ וְלַעֲפוֹת מְנַת בּוֹסֶם: ז כִּי צְדִיק יִחְזוּהוּ צְדָקוֹת אֱהָב יִשְׂרָיִל וַיְחַזּוּ פְּנִימוֹ:

זוהר תהלים

שְׁהִיָּה בָּא, וּפְּנֵי פְּתוּחַ, (וְהִיָּה לֹחַשׁ בְּלִשְׁוֹנוֹ) וְלוֹהֵט בְּאַרְצָךְ בְּעֶפְרָיִם. נַעַר בְּגִדָיו רַבִּי שְׁמַעוֹן וְהִכָּה יָדוֹ בְּרֹאשׁ הַנְּחָשׁ, שְׁכָךְ הַנְּחָשׁ, הַנְּמִיךְ אֶת פְּנֵי וְרָאָה לְשׁוֹנוֹ רוּחַשֶׁת. אָמַר לוֹ: נְחָשׁ נְחָשׁ, לָךְ וְאָמַר לְאוֹתוֹ הַנְּחָשׁ הָעֲלִיּוֹן שְׁהָרִי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי מְצוּי בְּעוֹלָם. הַכְּנִיס אֶת רֹאשׁוֹ לְנֶקֶב שֶׁל עֶפְרָאִת, וְאָמַר: גּוֹזֵר אֲנִי, כְּשֶׁשֶׁתְּחַתּוֹן חָזַר לְנֶקֶב הָעֶפְרָאִת, כִּי הָעֲלִיּוֹן יִחְזַר לְנֶקֶב תְּהוֹם רַבָּה. רַחֵשׁ רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּתַפְלָה. עַד שֶׁהָיוּ מִתְּפַלְלִים, שְׁמַעוֹן קוֹל אֶחָד: מִמֵּנִי הַמְּוֹת, הַכְּנִסוּ לְמִקְוֵיכֶם. הַמְּכֹת שֶׁל הַמְּשַׁחֲתִים לֹא שׁוֹרֹת בְּעוֹלָם, שְׁהָרִי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי בִטֵּל אוֹתָן. אֲשֶׁרִיךְ רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׂרַבּוֹנָךְ רוּצָה בְּכַבּוּדְךָ עַל כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם. בְּמַשָּׁה כְּתוּב (שְׁמוֹת ל"ב) וַיִּחַל מֹשֶׁה וְגו', שְׁמַשְׁמַע שְׁאֵחָזוּ אוֹתוֹ פְּרָגוֹד, וְאֵתָה רַבִּי שְׁמַעוֹן גּוֹזֵר, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַיֵּם. הוּא גּוֹזֵר, וְאֵתָה מְבִטֵּל. בֵּינָם כִּי רָאָה שְׁהָאִיר הַשֶּׁמֶשׁ וְעָבַר אוֹתוֹ הַשְּׁחֹר. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְדָאִי שְׁהָעוֹלָם הַתְּבַשֵּׁם. נִכְנַס לְבֵיתוֹ וְדָרַשׁ, (תְּהִלִּים י"א) כִּי צְדִיק ה' צְדָקוֹת אֱהָב יִשְׂרָאֵל וַיְחַזּוּ פְּנִימוֹ. מֵהַ טַעַם כִּי צְדִיק ה' צְדָקוֹת אֱהָב? מִשּׁוֹם שֶׁיִּשְׂרָאֵל יִחְזוּ פְּנִימוֹ. מֵהַ זֶה פְּנִימוֹ? הַפְּנִימִים הָעֲלִיּוֹנִים שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, שְׁצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים מִמֶּנּוּ עַל כָּל מַה שְׁצָרִיכִים. אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ, אִם כֵּן, הִיָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת יִשְׂרָאֵל יִחְזוּ פְּנִימוֹ, אוֹ יִשְׂרָאֵל יִחְזוּ. מֵהַ זֶה יִשְׂרָאֵל יִחְזוּ? אָמַר לוֹ, סוּד עֲלִיּוֹן שְׁאוֹתָם יְמֵי קֶדֶם שֶׁל

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי לֹא נִרְאָה הַקְּשֶׁת בְּיָמָיו
כִּי צְדִיק ה' צְדָקוֹת אֱהָב יִשְׂרָאֵל וַיְחַזּוּ פְּנִימוֹ (י"א, ט): [זוהר ויקרא פ' ויקרא (דף ט"ו א)] מְכַאֵן סִימָן לְחֶסֶד צְדִיק שֶׁלֹּא מִתְּגַלֶּה הַקְּשֶׁת הַזֶּה בְּיָמָיו, וְלֹא צָרִיךְ הָעוֹלָם בְּיָמָיו לְאוֹת הַזֹּאת. וְמִי הוּא? אוֹתוֹ שְׁמַבְקֵשׁ רַחֲמִים עַל הָעוֹלָם וְרָאוּי לְהִגָּן עָלָיו, כְּמוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, שֶׁלֹּא צָרִיךְ הָעוֹלָם בְּיָמָיו אֶת הָאוֹת הַזֹּאת, שְׁהָרִי הוּא הִיָּה אוֹת סִימָן בְּעוֹלָם. שֶׁלֹּא הִיָּתָה גְּזֵרָה שְׁנִגְזְרָה עַל הָעוֹלָם לְמַעַלָּה שֶׁלֹּא מְבִטֵּל אוֹתָהּ, וְהִיָּנוּ מֵהַ שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת ב' כג) מוֹשֵׁל בְּאֲדָם. הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹשֵׁל בְּאֲדָם. וְמִי מוֹשֵׁל בְּקֶדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּבִיכּוֹל? צְדִיק. שְׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גּוֹזֵר, וְהוּא מְבִטֵּל. כְּמוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי שְׁיוֹם אֶחָד הִיָּה יוֹשֵׁב עַל הַדֶּלֶת שֶׁל שַׁעַר (מַעֲרַת) לוֹד, הַרִים עֵינָיו וְרָאָה שְׁהַשֶּׁמֶשׁ מְאִירָה, וְהִסְתִּירָה אוֹרָהּ שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים. בֵּינֵתִים נְחֹשֶׁף הָאוֹר, וְנִרְאָה בְּשֶׁמֶשׁ שָׁחַר וַיִּרְק. אָמַר לוֹ לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ, בָּא אַחֲרַי בְּנִי, וְנִרְאָה שְׁהָרִי וְדָאִי נִגְזְרָה גְּזֵרָה לְמַעַלָּה, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוּצָה לְהוֹדִיעַ לִי, שְׁוֹדָאִי שְׁלֹשִׁים יוֹם תְּלוּי אוֹתוֹ הַדְּבָר שְׁנִגְזַר לְמַעַלָּה, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵינוֹ עוֹשֶׂה עַד שְׁמוֹדִיעַ לְצְדִיקִים. זֶהוּ שְׁכָתוּב (עַמּוֹס ג') כִּי לֹא יַעֲשֶׂה ה' אֱלֹהִים דְּבָר כִּי אִם גְּלָהּ סוּדוֹ אֶל עַבְדּוֹ הַנְּבִיאִים. עַד שְׁהָיוּ הוֹלְכִים, נִכְנַסוּ לְאוֹתוֹ כְּרֶם. רָאוּ נְחָשׁ אֶחָד

זוהר תהלים

העולמות נמצאים כאחד, ואז נקרא ה' אחד ושמו אחד. וכשחטאי העולם מתרבים, נסתר העתיק הקדוש, ואין משגיחים פנים בפנים, ואז מתעוררים הדינים בעולם, והכסאות עולים, ועתיק הימים סתום ולא מתגלה. זהו שכתוב (דניאל ז) הייתי רואה עד שהכסאות הורמו ועתיק הימים יושב. עד שהכסאות הורמו, שאותם הכתרים העליונים, שמשקים את כל האחרים להעמידם בקיומם. ומי הם? האבות. ועתיק הימים יושב ולא מתגלה. ואז מהפכים הרשעים של העולם רחמים לדין.

העתיק הקדוש, נסתר כל הנסתרים. וימי עולם של ז"א, שהם נקראים פנימו, (שהם) רואים בדרך ישר מה שצריך לראות. ששנינו, בשעה שהקדוש ברוך הוא משגיח בעולם ורואה שפשרים מעשיהם של בני האדם למטה, מתגלה העתיק הקדוש בזעיר אנפין, ומסתכלים כל אותם הפנים בפנים נסתרים, וכלם מתברכים. מה הטעם שמתברכים? משום שמתברכים אלו באלו בדרך ישר, שלא סוטים ימינה ושמאלה. זהו שכתוב ישר יחזו פנימו. וכלם מתברכים ומשקים זה את זה, עד שמתברכים כל העולמות. וכל

יב א לְמַנְצֵחַ עַל הַשְּׁמַיּוֹת מְזֻמָּר לְדָוִד: ב הוֹשִׁיעָה יְהוָה יְהוָה כִּי גָמַר חֲסִיד
כִּי פָסוּ אֲמוֹנִים מִבְּנֵי אָדָם: ג שְׂוֹא יִדְבְּרוּ אִישׁ אֶת רַעְיוֹ שִׁפְתַי חֲלָקוֹת בְּלִב
וּלִב יִדְבְּרוּ: ד יִכְרַת יְהוָה יְהוָה כֹּל שִׁפְתֵי חֲלָקוֹת לְשׁוֹן מְדַבֶּרֶת גְּדִלוֹת:

— שִׁמוּשׁ תְּהִלִּים —
שלא יחלש

הושיעה ה' כי גמר חסיד וגו' (יב, ב): [שימוש תהלים לפרק יב] טוב לאמרו שלא יחטא האדם ושינצל מעצות רעות.

— זוהר תהלים —

"יִכְרַת ה' כֹּל שִׁפְתֵי חֲלָקוֹת וגו'" (יב, ד):
[זוהר תורה; זוהר חלק ג' פ' מצורע דף
נב:]: "אֲשֶׁר אָמְרוּ לְלִשְׁנָנוּ נִגְבִּיר וגו'". רבי
אבא פתח: "גורו לְכֶם מִפְּנֵי חֶרֶב כִּי חָמָה
עֲוֹנוֹת חֶרֶב לְמַעַן תִּדְעוּן שְׂדוּן" (איוב יט, כט).

על לשון הרע לא מועילה תשובה לבד

[זוהר חלק ג' פ' שלח דף קסא]. רבי יצחק אמר,
בוא וראה, כל חטאי העולם הקדוש ברוך
הוא מכפר עליהם בתשובה, מלבד על
לשון הרע, שהוציא שם רע על חברו, וכך
ביארו, שנאמר: "זאת תהיה תורת
המצרע" (ויקרא יד, ב), זאת היא תורתו של
מוציא שם רע.

בגלל לשון הרע מתו אבותינו במדבר ולא
נכנסו לארץ

[זוהר חלק ג' פ' מצורע דף ג]. וכך אמר רבי
שמעון, שעל הכל מוחל הקדוש ברוך
הוא, מלבד על לשון הרע, לפי שכתוב:
"אֲשֶׁר אָמְרוּ לְלִשְׁנָנוּ נִגְבִּיר שִׁפְתֵינוּ אֲתָנוּ
מִי אָדוֹן לָנוּ"א, ובוא וראה, כמה עשה

בעוון לשון הרע נגזר מיתה על כל העולם
בוא וראה, בלשון הרע שאמר הנחש
להאשה, גרם להאשה ולאדם לגזור
עליהם מיתה, ועל כל העולם, בלשון הרע
כתיב: "וּלְשׁוֹנָם חֶרֶב חֲדָה" (תהלים נז, ה),
לפיכך "גורו לְכֶם מִפְּנֵי חֶרֶב", מפני לשון
הרע.

מי שיש לו חרב בלשונו נידון בחרב לה'

[זוהר חלק ג' פרשת מצורע דף ג]. "כִּי חָמָה
עֲוֹנוֹת חֶרֶב", מהו "כִּי חָמָה עֲוֹנוֹת חֶרֶב",
זו חרב להי", שלמדנו חרב יש לו
להקדוש ברוך הוא, שבו הוא דן לרשעים,
זהו שכתוב: "חֶרֶב לַה' מְלֶאכֶה דָם" (ישעיהו
לד, ה), "וְחֶרֶבִי תֹאכַל בֶּשָׂר" (דברים לב, מב),
ולפיכך "גורו לְכֶם מִפְּנֵי חֶרֶב כִּי חָמָה

זו הזוהר

מלת תהיה תרמו, שאין לו תרופה אחרת, אלא
שבדאי זאת תהיה ענשו, שיצטרע ואחר כך אם
יושב יטהר. יא. משמע שזה הוא כופר בעיקר,

ת. זו המלכות שהיא מדת הדין. ט. פירוש לדעת
שיהיה נידון מדה כנגד מדה. י. מדייק תיבת
תהיה שיהיה צריך לומר זאת תורת המצורע, אבל

ה אֲשֶׁר אָמְרוּ לְלִשְׁנֵנוּ נִגְבִּיר שְׁפָתֵינוּ אֶתְנוּ מִי אֲדוֹן לָנוּ: וּ מִשֵּׁד עֲנִיִּים מֵאֲנָתָה אֲבִיּוֹנִים עֲתָה אֶקְוֶם יֹאמֵר יְהוָה: אֲשִׁית בְּיָשַׁע יָפִיחַ לִי: ז אֲמֹרֹת יְהוָה

זוהר תהלים

על הכל מוחל הקדוש ברוך הוא פָּרַט לְלִשׁוֹן הָרָע

אֲשֶׁר אָמְרוּ לְלִשְׁנֵנוּ נִגְבִּיר שְׁפָתֵינוּ אֶתְנוּ מִי אֲדוֹן לָנוּ (יב, ה): [זוהר במדבר - פ'

שלח לך (דף קס"א)] רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, אֲלֵמָּלָא הָיוּ נִכְנָסִים יִשְׂרָאֵל לְאַרְצָא בְּסִימָן (באמנות) לְשׁוֹן הָרָע, לֹא הָיָה הָעוֹלָם עוֹמֵד אֶפְלוּ רָגַע אַחַד. מִי אֲמָן שֶׁל לְשׁוֹן הָרָע? הַנְּחָשׁ. וְסוּד הַדְּבָר - מִשְׁבָּא הַנְּחָשׁ עַל חֲנֹה הַטִּיל בָּהּ זְהֵמָה. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְעַל הַפֶּל מוֹחֵל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, פָּרַט לְלִשׁוֹן הָרָע, מִשׁוֹם שְׁכָתוֹב (תהלים יב) אֲשֶׁר אָמְרוּ לְלִשְׁנֵנוּ נִגְבִּיר שְׁפָתֵינוּ אֶתְנוּ מִי אֲדוֹן לָנוּ. בֹּא וְרֵאָה כִּמָּה עָשָׂה אוֹתוֹ לְשׁוֹן הָרָע; גָּזַר עַל אֲבוֹתֵינוּ שֶׁלֹּא יִכְנָסוּ לְאַרְצָא, וּמִתּוֹ אֵלֶּה שְׁאָמְרוּ, וְנִגְזַרָה בְּכִיָּה לְדוֹרֵי דוֹרוֹת. (כל שכן כֵּן אֵין שְׁהוּצִיא לְשׁוֹן הָרָע עַל הַכֹּל) כְּבִיכּוֹל כִּיּוֹן שְׁהוּצִיאָו עַל הָאַרְצָא הַקְּדוֹשָׁה, כְּאֵלוֹ הוּצִיאָו עָלָיו. בְּגִלְלָה זֶה קִנָּא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל זֶה, (כלומר קנא לשמו) וְעַמְדוֹ יִשְׂרָאֵל כְּלָם לְהַשְׁמֵד מִהָעוֹלָם אֲלֵמָּלָא תְּפִלַּת מֶשֶׁה.

אותו לשון הרע, נגזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ, ומתו אלה שאמרו, ונגזר בכיה לדורי דורות.

המדבר לשון הרע מעורר עליו רוח טומאה רבי חייא אמר, כל מי שמוציא לשון הרע, מטמאים לו כל אבריו, וראוי להיות מצורע, לפי שהדבור הרע ההוא עולה, ונתעורר רוח טומאה עליו, ונטמא, הבא להטמא מטמאים אותו, בהדבור שלמטה נתעורר ענין אחר.

השכינה נפרעת ממנו

רבי יהודה אמר כתיב: "זאת תהיה תורת המצרע", "זאת תהיה" ודאי כנגדו, להפרע ממנו מאותו המוציא שם רע."

אין תפלתו מתקבלת

"ביום טהרתו והובא אל הפה" מה משמיענו", אלא נשמע מי שהוא בעל לשון הרע אין תפלתו נכנסת לפני הקדוש ברוך הוא, שהרי נתעורר עליו רוח טמא, אבל כיון שחזר בתשובה וקבל עליו תשובה" מה כתוב: "ביום טהרתו והובא אל הפה".

זיו הזוהר

המקריב את תפלות ישראל, משמע שרבי יהודה פליג על דעות הקודמות. יד. הכפיל דבריו, אהדר בתשובה וקבל עליה תשובה, כיון שלפעמים די בתשובה מה שמפסיק עשיית העבירה ואינו שב אל קיאו, אבל כאן אין די בכך, אלא שצריך לקבל עליו התשובה בפועל, דהיינו שיפייס את חברו, כדאיתא במשנה, עד שירצה את חברו.

לומר שאין השגחה פרטית. יב. זא"ת רמז על המלכות מידת הדין. יג. קשיא ליה תיבת והובא, שהיה צריך לומר יבא, ומדייק מזה שעד שעשה תשובה נשדדה תפלתו לסטרא אחרא, ועל ידי שיעשה תשובה יתקיים הפסוק: "חיל בלע ונקאנו" (איוב כ, טו), ועל ידי זה הובא ממילא תפלתו אל הכהן שלמעלה, שהוא המלאך מיכאל,

אמרות מְהֵרוֹת כִּסֵּף צְרוּף בַּעֲלִיל לְאָרֶץ מִזְמָק שְׂבַעְתִּים: ה אַתָּה יְהוָה
 תִּשְׁמְרֵם תִּצְרְנוּ מִן הַדּוֹר זֶה לְעוֹלָם: ט סְבִיב רִשְׁעִים יִתְחַלְּבוּן בְּרֵם זְלוֹת
 לְבַנֵי אָדָם:

זוהר תהלים

אֶפְלוּ בְשַׁעַת דִּינֹו שֶׁל רִשָׁע הוּא מֵעַז פְּנִיוֹ,
 וְאִזִּי הוּא בְרִשְׁעָתוֹ קִיָּם. רְאֵה מַה כָּתוּב,
 טָרָם יִשְׁכְּבוּ וְגו'. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כִּשֵּׁם
 שֶׁבְרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גַן עֵדֵן בְּאָרֶץ -
 כִּף בְּרָא גֵיהֶנֶם בְּאָרֶץ. וְכִשֵּׁם שֶׁבְרָא גַן עֵדֵן
 לְמַעְלָה - כִּף בְּרָא גֵיהֶנֶם לְמַעְלָה. גַּן עֵדֵן
 בְּאָרֶץ, שְׂכָתוּב (בְּרֵאשִׁית ב) וַיִּטַּע ה' אֱלֹהִים
 גַּן עֵדֵן וְגו'. גֵּיהֶנֶם בְּאָרֶץ, שְׂכָתוּב (אִיּוֹב י'
 אָרֶץ עֵיפְתָהּ כְּמוֹ אֶפֶל וְגו'. גַּן עֵדֵן לְמַעְלָה,
 שְׂכָתוּב (שְׁמוּאֵל א כה) וְהִיִּתָה נֶפֶשׁ אֲדָנִי
 צְרוּרָה בְּצִרּוֹר הַחַיִּים אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ, וְכָתוּב
 (קְהֵלֶת יב) וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר
 נִתְּנָה. גֵּיהֶנֶם לְמַעְלָה, שְׂכָתוּב וְאֵת נֶפֶשׁ
 אִיבֶיךָ יִקְלַעְנָה בְּתוֹךְ כִּף הַקְּלַע. גַּן עֵדֵן
 לְמַטָּה, כְּמוֹ שְׂאֲמָרְנוּ. גַּן עֵדֵן לְמַעְלָה
 לְנִשְׁמָתָן שֶׁל צְדִיקִים גְּמוּרִים לִהְיוֹת נְזוּנִים
 מֵאוֹר הַגְּדוֹל שֶׁל מַעְלָה. גֵּיהֶנֶם לְמַטָּה
 לְאוֹתָם הַרְשָׁעִים [שֶׁל יִשְׂרָאֵל] שֶׁלֹּא קִבְּלוּ
 בְּרִית מִלָּה וְלֹא הֶאֱמִינוּ בַּקְּב"ה וְדָתוֹ וְלֹא
 שָׁמְרוּ שְׂבֵת, וְאֵלוּ הֵם עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
 וּמַזְלוֹת שְׂנֹדוֹנִים בְּאֵשׁ, שְׂנֹאֲמַר (יִחְזַקְאֵל טו)
 מִהָאֵשׁ יֵצְאוּ וְהָאֵשׁ תֹּאכְלֵם וְגו', וְכָתוּב
 (יִשְׁעִיָּה טו) וַיֵּצְאוּ וַרְאוּ בַּפְּגָרִי הָאֲנָשִׁים וְגו'.
 גֵּיהֶנֶם לְמַעְלָה לְאוֹתָם פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל
 שֶׁעֲבָרוּ עַל מִצְוֹת הַתּוֹרָה וְלֹא חָזְרוּ
 בְּתִשְׁבּוּבָה, שְׂדוּחִים אוֹתָם לְחוּץ עַד
 שִׁיקְבְּלוּ עֲנָשָׁם, וְהוֹלְכִים וְסוֹכְבִים כָּל
 הָעוֹלָם, שְׂנֹאֲמַר (תְּהִלִּים יב) 'סְבִיב רִשְׁעִים
 יִתְחַלְּכוּ'. וְשֵׁם גְּדוּנִים שְׁנִים עֶשֶׂר חֲדָשׁ.

עַנְנֵן מְגַלַּת רוּת - יֵשׁ בָּהּ מְגַלַּת יַחַס לְדָוִד
 הַמְּלִךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם

כִּסֵּף צְרוּף בַּעֲלִיל לְאָרֶץ (יב, ט): [זוהר חדש-
 מדרש רות] אָמַר רַבִּי יוֹסִי בֶן קַסְמָא,
 תִּמָּה אֲנִי אִם מְגַלָּה זֶה לֹא בָּאָה אֲלֵא כְּדֵי
 לְיַחַס זֶרַע דָּוִד שְׂבָא מֵרוּת הַמּוֹאֲבִיָּה - לֹא
 יִסְפֹּר יוֹתֵר, וְלָמָּה לִי כָּל זֶה? לְכַתֵּב הַיַּחַס
 מִבְּעַז, כְּשֶׁנִּשְׂאָ אֵת רוּת, וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי
 תּוֹלְדוֹת פְּרִיץ, עַד וַיִּשִׁי הוֹלִיד אֵת דָּוִד.
 אֲלֵא הַכֹּל הַצְּטֻרָךְ בְּשִׁבִיל הַצְּדָקָת הַזֹּה,
 שְׂבָאָה לְהַתְּגַיֵּר וְלַחֲסוֹת תַּחַת כְּנָפֵי
 הַשְּׂכִינָה, וְלִהְיוֹדִיעַ עֲנוּתְנֹתָהּ וּצְנִיעוּת
 שְׂבָאָה וְצְדָקוֹתָהּ. רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי יוֹסִי
 אָמַר, לְהוֹדִיעַ זֶרַע דָּוִד, שֶׁהוּא (תְּהִלִּים יב)
 'כִּסֵּף צְרוּף בַּעֲלִיל לְאָרֶץ'. שֶׁהָרִי פְּרִיץ
 וְעוֹבֵד כִּסֵּף צְרוּף הוּא, כִּכְסֵּף הַזֶּה שֶׁנִּצְרָף
 פְּעַם וּשְׁתַּיִם. וְאִם תֹּאמַר, מִפְּנֵי מַה בָּאוּ מִן
 הָאֲמָהוּת בְּעַנְיָן זֶה? אֲלֵא כִּסֵּף מְזַקֵּק מִתּוֹךְ
 סָגִים שְׂבָאָה. וְזֶרַע דָּוִד צְרוּף מִצַּד זֶה וּמִצַּד
 זֶה, שְׂכָתוּב (דְּבָרִים ו) וְאַהֲבַתְּ אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ
 בְּכָל לִבְבְּךָ וְגו', בְּשֵׁנֵי יִצְרָיִךְ, בִּיִּצְרַר הַטּוֹב
 וּבִיִּצְרַר הָרָע. הַכֹּל צְרִיף כְּאֶחָד. וְזֶרַע דָּוִד
 צְרִיף כִּף.

מִשְׁפֵּט הַרְשָׁעִים וְצְדִיקִים בְּגַן עֵדֵן וְגֵיהֶנֶם
 סְבִיב רִשְׁעִים יִתְחַלְּכוּ (יב, ט): [זוהר בְּרֵאשִׁית
 9' וִירָא (דף 97.)] אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מֵהוּ
 שְׂכָתוּב (יִשְׁעִיָּה נז) וְהַרְשָׁעִים כִּיִּם נִגְרָשׁ וְגו'?

יג א למנצח מזמור לדוד: ב עד אנה יהוה אלהי תשכחני נצח עד אנה תסתיר את פניך מפני: ג עד אנה אשית עצות בנפשי יגון בלבבי יומם עד אנה ירום איבי עלי: ד הפיטה עניי יהוה אלהי אלהי האירה עיני פן אישן המות: ה פן יאמר איבי יכלתי צרי יגילי בי אמוט: ו ואני בחסדך

שימוש תהלים

להנצל ממייתה משונה

עד אנה ה' תשכחני נצח וגו' (יג, ב): [שימוש תהלים לפרק יג] טוב לאמר להנצל ממייתה משונה או שאר פורעניות והוא טוב גם כן לחולי העינים עם עשב הנקרא אוקייאר"ה ובשעת לקיטתה תאמר זה המזמור.

זוהר תהלים

לאחר כן מדורם עם אותם שקבלו ענשם במוותם, כל אחד ואחד כפי המקום הראוי לו. והרשעים של העובדי כוכבים ומזלות נדונים תמיד באש ובמים ושוב אינם עולים, שנאמר ואשם לא תכבה. משפט הרשעים בגיהנם כמו שכתוב וה' המטיר על סדם ועל עמרה גפרית ואש וגו', ושוב אינם עולים, ולא יקומו ליום הדין, שנאמר (דברים כט) אשר הפך ה' באפו ובחמתו. באפו - בעולם הזה. ובחמתו - בעולם הבא.

גמל חסד עם השכינה

ואני בחסדך בטחתי וגל לבי בישועתך אשירה ליהוה כי גמל עלי (יג, ו): [זוהר דברים פ' כי תצא (דף רפ"ב ע"ב)] בין כך קם המנורה הקדושה ואמר, רבון העולם, הרי כאן רועה הנאמן, שבו נאמר (במדבר יב) והאיש משה ענו מאד, עד כעת (שמות ב) וירא כי אין איש. הרי כאן והאיש משה, ששקול לששים רבוא של ישראל, ובו (תהלים לג) ממכון שבתו השגיח. שבו נאמר

ואני בחסדך בטחתי וגל לבי בישועתך אשירה ליהוה כי גמל עלי (יג, ו): [ח"צ, מקובלים, מטה לשם, סוד ה'] סופי תיבות כהנים לויים ישראלים, על ידי ישועתיך כולם יהיו שמחים, כהנים בעבודתם, לויים בדוכנם, וישראל במעמדם. ואני בחסדך בטחתי וגל לבי בישועתך אשירה ליהוה כי גמל עלי (יג, ו) [מקובלים, לקט דוד, סוד ה'] שם יל"י מתיחס לביטחון,

בְּמַחְתֵּי יָגַל לְבִי בִישׁוּעַתֶּךָ אֲשִׁירָה לְיוֹנוֹתַי ִּי כִּי גָמַל עָלַי:

זוהר תהלים

במאמר נפשי כגמול עלי אמי, כי תגמול עלי.
אין לנו כוח בירור ניצוצי הקדושה כמו כוח לימוד הזוה"ק

ואין לנו כוח בירור ניצוצי הקדושה כמו כוח לימוד הזוה"ק, כמובא בדברי האריז"ל, שגם הרשב"י ורבי אלעזר בנו היו בכלל עשרה הרוגי מלוכה, והראיה לזה שברח מפני הקיסר שרצה להורגו, והלך הוא ורבי אלעזר בנו להמערה, והיו צריכים הרשב"י ובנו לעשות התיקון במסירות נפשם להריגה כמו רבי עקיבא רבו של רשב"י, ולהעביר הסיגים והקמשונים וחרולים מן השדה אשר ברכו ה'.

ואמר הרשב"י "אני יכול למצוא דרך משובחת וטובה לברר ניצוצי הקדושה מתוך הקליפות ולהורדת השפע מהעולמות העליונים לעולמות התחתונים, הרבה יותר חזקה מאשר מסירות נפש גופנית להריגה על קידוש השם [של רבו רבי עקיבא], וזאת על ידי מסירת נפש בתכלית הגדולה ביותר לתורה הקדושה שאטרח מאוד מאוד על לימוד התורה עם פרישות מהבלי ותענוגי עוה"ז, ואגלה סודות התורה ככל האפשר, ואפרש לכולם תכלית הבריאה כולה, ואכנס בגנוי המלך העליון כבן שנכנס בגנוי אביו, ואגלה אורות העליונים, ועל ידי האור הגדול הזה אבריא החושך הגדול מן העולם, ואבטל כל הקליפות והדינים מן הקדושה". ועל ידי מסירת נפשו לסודות התורה, וכן על ידי גילוי סודות התורה

אֲשִׁירָה לָהּ כִּי גָמַל עָלַי (יג, א): [פרי עץ חיים שער הזמירות - פרק ב] גם נראה לעניינת דעתי ששמעתי ממורי ז"ל שצריך לכוין בפסוק "אשירה לה' כי גמל עלי" שבסופי תיבות נרמז שם יל"י, כי שם זה מעלה נשמות דעשיה, כמבואר אצלינו בקבלת שבת בפסוק "ה' למבול ישב", ועיין שם גם פסוק "העלית מן שאול נפשי" היא סוד העלאת המ"ן מבחינת הנפשות שבקל"י העשיה שאין שם אלא בחינת הנפש וקל"י העשיה נקרא שאול דרגא תתאה דגיהנם, וזהו "העלית מן שאול נפשי", גם כל שאר הפסוק מכאן עד ה' מלך, כולם מדברים בענין י' הרוגי מלוכה. שער (שער הכוונות - דרושי תפילת השחר דרוש א' ענין תפלת השחר).

זה הדבר שבו תלוי כל גאולתינו ופדות נפשינו

כולנו באנו "יחד שבטי ישראל" למעמד סיום הזוהר הקדוש במירון, בציון רבי שמעון בר יוחאי ע"ה בבית ה' היכלא דרשב"י אשר לא זזה משם השכינה מעולם. אשרינו שזכינו להיות מחוברים להרשב"י הקדוש ולסיים את כל הזוהר הקדוש, כי זהו הדבר שבו תלוי כל גאולתינו ופדות נפשינו לקרב את הגאולה ולהביא את המשיח, וזכות הזוהר הקדוש מגן ומציל את עם ישראל מכל מני מרעין בישינ.

— תהלים — זוהר תהלים —

יבא לידי ואקיימנו, ועכשיו שבא לידי לא אקיימנו. היה מאריך באחד עד שיצתה נשמתו באחד.

רבי עקיבא נפטר ביום הכיפורים - ולא ידעו תלמידיו, עד שאליהו הנביא בא להודיע

ובותב ה'בן יהודע', שתלמידיו לא אמרו לו דברים אלו ביום שנפטר, כי נשמתו יצאה ב'אחד' ואיך השיב להם, אלא בכל יום לפני הוצאתו להורג היו סורקים את בשרו, והוא היה מקבל עול מלכות שמים, ובאותם ימים דברו איתו תלמידיו. אבל ביום שבו נפטר, שהוא יום הכיפורים, לא היו איתו תלמידיו, כמסופר במדרש משלי (פ"ט ס"ב) שאליהו הנביא בא להודיע לרבי יהושע הגרסי על מותו של רבי עקיבא.

אמר להן רבי אליעזר הגדול, תמיה אני אם ימותו מיתת עצמן, אמר לו רבי עקיבא שלי מהו, אמר לו שלך קשה משלהן

ובספר "סוד ה'" הביא את ספר "שירי מצוה", להגה"צ רבי בנימין אליהו מזאלשין על צוואת רבי אליעזר הגדול להורקנוס בנו, (המוכא בספר שבט מוסר פרק ט"ז), שביאר שכל דברי רבי אליעזר הגדול היו עמוקים על פי הסוד, ומה שאיתא בגמרא סנהדרין (דף סח.), וז"ל: והתניא כשחלה ר' אליעזר נכנסו ר' עקיבא וחביריו לבקרו... אמר להן למה באתם, אמרו לו ללמוד תורה באנו, אמר

זכה להכניע הקליפות ולבטל גזירות להמשיך לעולם חיים שלום וחירות... כי כל הכוח הגדול הזה צריך אותו דוקא לדור הזה האחרון דור של ביאת המשיח, (מהרצ"א מדינוב), ע"כ.

רבי עקיבא היה חבוש בבית האסורים עשרים שנה

ובמדרש שיר השירים מהגניזה [י"ל ע"י הרב יוסף חיים ורטהימר, הוצאת 'כתב יד וספר' ירושלים תשנ"ה], עמוד י"ח, על הפסוק (א א) 'לריח שמניך טובים וכו'', נאמר: 'השביעי [מעשרה הרוגי מלכות] רבי עקיבא, שהיה חבוש בבית האסורים עשרים שנה, והיו מביאים קולמוסים של קנים, ונותנים בין ציפורניו, ומרתיחין צרורות באש, ומניחין תחת שחיו, ואמרו לו הנח מה שבידך, ובכל כך היה מוסיף להם תוכחות, ומה היה אומר להם, 'כמוהם יהיו עושיהם'. וכל דבר שהיו צריכין לו היו שולחים ושואלין לו בבית האסורים [ראה פטחים קיב: יבמות קח: סנהדרין יב. עירובין כא: ירושלמי יבמות פ"ב ה"ח]. לסוף עשרים שנה ששהה בבית אסורים יצא ליהרג, והיה עונת ק"ש וכו'. ובגמרא (ברכות סא:) מתארת את הוצאתו להורג של ר"ע - 'בשעה שהוציאו את רבי עקיבא להריגה זמן קריאת שמע היה, והיו סורקים את בשרו במסרקות של ברזל, והיה מקבל עליו עול מלכות שמים. אמרו לו תלמידיו: רבינו, עד כאן, אמר להם כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה בכל נפשך - אפילו נוטל את נשמתך, אמרתי: מתי

זוהר תהלים

עשרה הרוגי מלכות - כמו רבי שמעון בר יוחאי ובנו רבי אלעזר שניצל, כי בין לומדי תורת הסוד אין, לא שנאה, ולא קנאה, ולא תחרות, אלא כולם באהבה ואחדות גמור, כמו שאמר הרשב"י בזוהר (פרשת נשא - דף קכ"ח ע"א):

תְּדִי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (חבקוק ג) ה' שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יְרֵאתִי. (אמר) (קכ"ח ע"ב) הִתְם יְאוֹת הָיָה לְמַהוּי דְחִיל. אֲנִן בְּחֻבִּיבּוֹתָא תְּלִיָא מְלֵתָא, וְכַתִּיב, (דברים ו) וְאֶהְבֶּתָּ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ, וְכַתִּיב (דברים ז) מֵאֲהַבְתָּ יְיָ אֶתְכֶם, וְכַתִּיב (מלאכי א) אֶהְבֶּתִי אֶתְכֶם וְגו'.

ובראשון הקודש: שְׁמַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (חבקוק ג) ה' שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יְרֵאתִי. שֶׁם רְאוּי לְהִיּוֹת יְרֵא. אֲנִן בְּחֻבִּיבּוֹת תְּלוּי הַדְּבָר, שְׁפָתוֹב (דברים ו) וְאֶהְבֶּתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ, וְכַתִּיב (שם ז) מֵאֲהַבְתָּ ה' אֶתְכֶם, וְכַתִּיב (מלאכי א) אֶהְבֶּתִי אֶתְכֶם וְגו'.

אם אינך מלמדני תצטרך למות על קידוש ה', כי אי אפשר לעשות התיקון אלא על ידי לימוד תורת הסוד

ובגמרא פסחים (דף קיב): חמשה דברים צוה רבי עקיבא את רבי שמעון בן יוחי כשהיה חבוש בבית האסורין, אמר [רשב"י] לו [לרבי עקיבא] רבי למדני תורה, אמר איני מלמדך, אמר לו אם אין אתה מלמדני אני אומר ליוחי אבא ומוסרך למלכות, אמר לו בני יותר ממה שהעגל רוצה לינק פרה רוצה להניק, אמר לו ומי בסכנה, והלא עגל בסכנה, אמר לו אם בקשת ליחנק היתלה באילן גדול, עכ"ל. ורואים שרבי עקיבא חשש ללמדו כשהיה עשרים שנה בבית האסורים, ועל

להן ועד עכשיו למה לא באתם, אמרו לו לא היה לנו פנאי, אמר להן תמיה אני, אם ימותו מיתת עצמן, אמר לו רבי עקיבא שלי מהו [בלומד באיזה מיתה ימות], אמר לו שלך קשה משלהן... אמר להן הוא טהור, ויצאה נשמתו בטהרה, עיי"ש.

אם היה רבי עקיבא לומד סתרי תורה אצל רבי אליעזר הגדול, והיה מלמדם לכ"ד אלף תלמידיו, אז היו כולם באחדות אמיתי, ולא היו מתים, ולא הייתה הגזירה

מובן שכל הקפידה היתה מפני שלא למד ולימד את תורת רבו רבי אליעזר שהיתה על פי הסוד, ועל כן קיבל עונש חמור כזה, שרבי עקיבא היה יכול לקבל את כל תורת הסוד וללמד את בני ישראל. וכן כתב הגה"ק מהרצ"א מדינוב בהוספותיו לספר סור מרע ועשה טוב, וזת"ד: ואין לנו כוח בירור ניצוצי הקדושה כמו כוח לימוד הזוה"ק, ומובא בשם האריז"ל, שגם הרשב"י ורבי אלעזר בנו היו בכלל עשרה הרוגי מלוכה, והראיה לזה שברח מפני הקיסר שרצה להורגו, והלך הוא ורבי אלעזר בנו להמערה, והיו צריכים הרשב"י ובנו לעשות התיקון במסירות נפשם להריגה כמו רבי עקיבא רבו של רשב"י, ולהעביר הסיגים והקמשונים וחרולים מן השדה אשר ברכו ה'. ומסיים שם (בספר סוד ה') שאם רבי עקיבא היה לומד סתרי תורה אצל רבי אליעזר הגדול, והיה מלמדם לכ"ד אלף תלמידיו, אז היו כולם באחדות אמיתי, ולא היו מתים, (וגם היו ניצלים מגזירת

—== זוהר תהלים ==—

את כל ישראל, כמו שכתב בזוהר הקדוש: עוד אָמַר אֱלֹהֵינוּ זְכוּנוּ לְבִרְכָה לְרַבֵּי שְׁמֵעוֹן: בְּהַאי סֵפֶר הַזֶּהר יִתְפָּרְקוֹן מִן גְּלוּתָא בְּדִרְא אֲתַגְּלִיא בְּדִרְא בְּתִרְאָה. עוד בְּדִף קב"ד: לְשׁוֹן מֹשֶׁה רַבֵּינוּ לְרַבֵּי שְׁמֵעוֹן. וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהִירוּ כְּזֶהר הַרְקִיעַ בְּהַאי חֲבוּרָא דִּילָךְ דְּאִיהוּ סֵפֶר הַזֶּהר בְּאִילִין לֹא צָרִיךְ נִסְיוֹן – רְצָה לֹמַר: כִּי הַלּוּמֵד בְּסֵפֶר הַזֶּהר לֹא יִסְבַּל חֲבָלֵי מְשִׁיחַ וּבְגִין דִּישְׂרָאֵל עֲתִידִין לְמִטְעַם מְאִילְנָא דְחַיֵּי דָא הוּא סֵפֶר הַזֶּהר יִפְקֹן בֵּיהּ מְגַלּוּתָא בְּרַחֲמֵי.

ועל כן לא מספיק ללמוד לעצמו, אלא צריך לזכות את הרבים וללמד ולהשמיע לכל ישראל! כי תורת הסוד נועדה להתגלות וללמד את הרבים בדור האחרון למען הכינו את העולם לקראת תורתו של משיח והגאולה שלימה, וכמבואר בשל"ה הקדוש.

זה אמר לו רבי שמעון אם אין אתה מלמדני אני אומר ליוחי אבא ומוסרך למלכות, יש לבאר על פי כתבי האריז"ל שאין הכוונה למלכות כאן מלכות הרשעה, אלא למדת מלכות שבמיתה על קידוש השם נקרא, שנמסר למידת מלכות העליונה, וזה כוונתו שאם אינך מלמדני תצטרך למות על קידוש ה', כי אי אפשר לעשות התיקון אלא על ידי לימוד תורת הסוד, (סוד ה').

מהסיפור הזה אנחנו לומדים, כי אם רבי עקיבא היה לומד אצלו סודות התורה, היה יכול להינצל מלהיות בעשרה הרוגי מלכות, כמו רבי שמעון בר יוחאי ע"ה, וזה מה שאמר לו רבי אליעזר תמה אני וכו', כי לימוד תורת הסוד יותר גבוה מליהרג על קידוש ה', כי כל תורת הסוד הוא שיחיו ולא ימותו, לא רק הוא, אלא מכפר ומציל

יֵד אֶלְמִנְצַח לְהוֹדוֹ אָמַר נָבֵל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים הַשְּׁחִיתוּ הַתְּעִיבוּ עָלֶיךָ
 אֵין עֲשֵׂה טוֹב: בַּיְהוָה מִשְׁמַיִם הַשְּׁקִיף עַל בְּנֵי אָדָם לְרֹאוֹת הַיֵּשׁ
 מִשְׁפִּיל דְּרֵשׁ אֶת אֱלֹהִים: גַּ הַבֵּל כֹּר יַתְדוֹ נֶאֱלָחוּ אֵין עֲשֵׂה טוֹב אֵין גַּם

שימוש תהלים

לפחד

אמר נבל בלבו וגו' (יד, א): [שימוש תהלים לפרק יד] טוב לאומרו בזמן שהוא מפחד פן יספרו עליו לשון הרע, ובזמן שלא יאמינו לדבריו.

זוהר תהלים

גודל מעלת לומדי הסוד בעיון חלקם בעולם הזה ובעולם הבא.

מלאך שמפתחות החכמה נמצאים אצלו
 ה' מִשְׁמַיִם הַשְּׁקִיף עַל בְּנֵי אָדָם לְרֹאוֹת
 הַיֵּשׁ מִשְׁפִּיל דְּרֵשׁ אֶת אֱלֹהִים" (יד, ב):
 [היכלות דקדושה זוהר ח"ב פ' פקודי (דף רמז): זוהר
 תורה] רבי שמעון אמר, למעלה ברקיע,
 קיימת החיה ההיא, אשר שמו יופיא"ל,
 והוא עומד בכל סודות החכמה"י, וכל
 אותן מפתחות החכמה נמצאים אצלו.

המלאך מגין בשעת פטירתו של האדם
 שרדף להכיר קונו

והוא המלאך, שעומד לתבוע שכר מאת
 הקדוש ברוך הוא, ליתן לכל אותן
 הרודפים אחר כל בעלי החכמה, ואפילו
 מכל אדם"י, ולומדים חכמה לדעת את
 רבונם, וזה הוא השכר שהוא נתן
 לאנשים הרודפים אחר חכמה לדעת את

"ה' מִשְׁמַיִם הַשְּׁקִיף עַל בְּנֵי אָדָם לְרֹאוֹת
 הַיֵּשׁ מִשְׁפִּיל דְּרֵשׁ אֶת אֱלֹהִים" (יד, ב):
 [זוהר תורה; זוהר חלק א' פ' חיי שרה דף קל:]
 אמר רבי יוסי, בוא וראה, זכאים הם
 הצדיקים שנגנו להם הרבה טובות לעולם
 הבא, ואין מקום פנימי בכל אותן
 המקומות, כהם המוכנים להיודעים בסוד
 רבונם, ויודעים להתדבק בהם בכל יום,
 על אלה כתוב: "עֵינַי לֹא רָאִתָּה אֱלֹהִים
 זוֹלָתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחְכָּה לּוֹ" (ישעיהו סד, ג), מהו
 "לְמַחְכָּה לּוֹ", כמו שכתוב: "חִכָּה אֶת
 אֵיּוֹב בְּדִבְרָיִם" (איוב לב, ד) טו, ואלה
 המשכילים בדברי החכמה, ומדייקים בה,
 ומחכים לה להבין ברור הדבר, להכיר את
 רבונם, אלה הם שרבונם מתפאר בהם
 בכל יום, אלה הם הנכנסים בין קדושים
 העליונים, והם נכנסים בכל השערים
 שלמעלה, ואין מי שימחה בידם, אשרי

זיו הזוהר

ונקרא גם כן "היכל זוהר", והרמ"ז זצ"ל כתב כאן
 רמז, שהשם יופיא"ל בגימטריא קבל"ה:
 יז. פירוש אפילו מן הפחות ממנו, כדאיתא

טו. דורש למחכה לו פירוש, שלומד במתינות
 ובעיון עמוק, למען ישכיל ויבין היטב. טז. זה
 המלאך הוא השר של היכל "עצם השמים"

אָחַד: הַלֹּא יָדְעוּ כָּל פְּעֻלֵי אֲנֹן אֶבְלֵי עַמִּי אֲכָלוּ לֶחֶם יְהוָה: לֹא קָרְאוּ:
הַ שֵׁם פָּחַדוּ פָּחַד בְּי אֱלֹהִים: בְּרוּר צְדִיק: וְ עֲצַת עֲנִי תְכַיְשׁוּ בְּי יְהוָה:

זוהר תהלים

רבונם, שכאשר יוצא אדם זה מעולם הזה, מלאך ההוא יוצא נגדו על ד' שרפים מעופפים, ופורח לפניו, ואינו מניח לכל אותן שרי הדין אשר בצד הטומאה לגשת אליו, וכמה הם מלאכי השלום סביביו.

הנחשים נכנעים ואינם יכולים להזיק, וכאשר מנשאים כנפיהם אותן השרפים אשר תחת החיה ההיא, מנקשים בכנפיהם ושורפים אותה, והיא נשרפת ולא נשרפת, קיימת ולא קיימת, וכך נידונת בכל יום, מאירה ואינה מאירה, אף על פי שיש לה מעשים טובים.

אין שיעור לשכר העוסקים בחכמה זאת לפי שאין שכר גדול בעולם ההוא, כמו לאלה העמלים בחכמה, להסתכל בכבוד רבונם, ואין שיעור להשכר, של אותן היודעים חכמה, להסתכל בכבוד רבונם, אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא, שכתוב: "אֲשֶׁרֵי אָדָם מְצָא חֶכְמָה וְאָדָם יִפְיֵק תְּבוּנָה" (משלי ג, יג).

מלאך קדוש הזה עומד, כאשר הנשמה עולה ומגעת אצלו, אז הוא שואל אותה בסודות החכמה האלוהית, וכפי אותה החכמה שרדף אחריה ונדבק בה, כך נותנים לו שכרו.

גודל מעלת הוותרן לעניים

"עֲצַת עֲנִי תְכַיְשׁוּ בְּי ה' מְחַסְהוּ": (יד, ו)

[זוהר ח"א פ' וירא (דף קט.) זוהר תורה]

אמר רבי חייא, כל איש שהוא צר עין אל העניים, ראוי הוא שלא יתקיים בעולם, ולא עוד אלא שאין לו חיים לעולם הבא, וכל מי שהוא וותרן לעניים, ראוי הוא שיתקיים בעולם ושיתקיים העולם בזכותו, ויש לו חיים ואריכת החיים לעולם הבא.

אם היה ביכולתו ללמוד ולא למד נדחה לחוץ בבושה נוראה

ואם היה ביכולתו ללמוד אותה החכמה ולא למד, נדחית לחוץ ואינה נכנסת, ועומדת תחת היכל ההוא

זיו הזוהר

עצם השמים, היכל זוהר.

במשנה, איזהו חכם הלומד מכל אדם: יח. זה ההיכל של אותו המלאך יופיא"ל, והוא ההיכל

מִחֶסְהוּ: זְמוּ יִתֵּן מִצִּיּוֹן יִשְׁעֵת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְהוָה אֵלֵינוּ שְׁבוּת עִמּוֹ יִגַּל
יַעֲקֹב יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל:

זוהר תהלים

המרחם על עניים ברצון הלב צלם האלקים אינו סר ממנו המצות בענין זה שיתעלה האיש בצורתו של אדם.

נבוכדנצר נשתנה צורתו ברגע שהטיל עין רע בעניים

מניין, מנבוכדנצר, אף על פי שחלם לו חלום ההוא, כל זמן שהיה חונן לעניים לא נתקיים בו החלום, כיון שהטיל עין רעה שלא לחנון לעניים, מה כתוב: "עוֹד מְלֹתָא בְּפִסְמֵי מְלֹתָא וּגְוִי" (דניאל ד, כח), מיד נשתנה צורתו ונטרד מן האנשים, זהו שכתוב: "נַעֲשֶׂה אֲדָם" (בראשית א, כו), כתוב כאן עשיה, וכתוב שם: "וְיִשֶׁם הָאִישׁ אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמּוֹ הַיּוֹם בְּעֵז" (רות ב, יט).

"נַעֲשֶׂה עִנִּי תְּבִישׁוּ כִּי ה' מִחֶסְהוּ": (יד, 1):

[זוהר ח"א הקדמת הזוהר (דף יג:)] זוהר תורה] סוד זה ראינו בספר של שלמה המלך, שכל מי שמרחם על העניים ברצון הלב, לא תשתנה צורתו לעולם מן צורת אדם הראשון, וכיון שצורתו של אדם נרשמת בו, הוא שולט על כל הבריות שבעולם בצורה ההיא, זהו שכתוב: "וּמִוִּרְאֵיכֶם וְחִתְּכֶם יִהְיֶה עַל כָּל חֵית הָאָרֶץ וּגְוִי" (בראשית ט, ב), כלם זועים ומפחדים מן הצורה ההיא שנרשמת בו, לפי שזאת המצוה טובה מכל שאר

זיו הזוהר

יט. פירוש, שנותן הצדקה, לא בעבור התפארת וגיאות, אלא מחמת נדבת לב טוב, מלא רחמים.

טו א מְזַמֵּר לְדָוִד יְהוֹנָתָן מִי יְגוּר בְּאַהֲלָהּ מִי יִשְׁכַּן בְּהַר קְדֻשָּׁהּ: ב הוֹלֵךְ תְּמִים וּפְעַל צְדָק וְדָבַר אֱמֶת בְּלִבָּבוֹ: ג לֹא רָגַל עַל לְשׁוֹנוֹ לֹא עָשָׂה לְרַעְיוֹהוּ רָעָה וְחִרְפָּה לֹא נִשְׂא עַל קִרְבּוֹ: ד נִבְּוָה בְּעֵינָיו נִמְאָם וְאֵת יְרֵאֵי יְהוֹנָתָן

— שִׁמוּשׁ תְּהִלִּים —

להמית שד

ה' מי יגור באהליך וגו' (טו, א): [שימוש תהלים לפרק טו]. טוב להיות מקובל בעיני הבריות וגם זה המזמור טוב להבריא השד אמור אותו על קדרה חדשה מלאה מים שאובים ותרחץ למי שיש בו רוח או שד. ושם שלו יל"י. י' מן "יגור, ל' מן "רגל, י' מן "ימוט, דבסוף המזמור באלפ"א בית"א דא"ת ב"ש, ותאמר. יהי רצון מלפניך השם הגדול יל"י שתסיר כל שד ומוזיק מגוף (פלוגי בר פלונית) וישתה מן המים וירחץ בהם פניו ידיו ורגליו, והוא יברח.

— זוהר תהלים —

מְזַמֵּר לְדָוִד ה' מִי יְגוּר בְּאַהֲלָהּ וְכוּ' (טו, א)

(א): [זוהר חדש 9' ויצא (דף לד): מדרש

הנעלם] רבי יצחק פתח, (תהלים טו) מְזַמֵּר לְדָוִד ה' מִי יְגוּר בְּאַהֲלָהּ מִי יִשְׁכַּן בְּהַר קְדֻשָּׁהּ הוֹלֵךְ תְּמִים וּפְעַל צְדָק וְדָבַר אֱמֶת בְּלִבָּבוֹ וגו'. מה משמיע? אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בַּר רַבִּי יוֹסִי, אֵלּוּ הָעֵשְׂרֵה הֵם כְּנֶגֶד עֲשֻׂרֵת הַדְּבָרוֹת שְׁעִתִּידִים בְּנֵיו שֶׁל יַעֲקֹב לְקַיֵּם בְּמָקוֹם הַהוּא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְהָרִי אֶחָד עֶשֶׂר הֵם? אָמַר לוֹ, לֹא רָגַל עַל לְשׁוֹנוֹ לֹא עָשָׂה לְרַעְיוֹהוּ רָעָה - דְּבַר אֶחָד הֵם, שְׁכַל הַמְּרַגֵּל בְּחִבְרוֹ, מִיָּד עָשָׂה עִמוֹ רָעָה. לֹא רָגַל בְּלִשְׁוֹנוֹ - לֹא עָשָׂה עִמוֹ רָעָה. וְכִי מִי שָׁם אֵת אֵלֶּה כְּנֶגֶד עֲשֻׂרֵת הַדְּבָרוֹת?

אין לו רשות להרהר בְּמַה שְׁאִינּוּ יָכוֹל לְהַשִּׁיג

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כָּל עֲשֻׂרֵת הַדְּבָרוֹת מְשַׁתְּמָעִים מֵהֶם. הוֹלֵךְ תְּמִים - כְּנֶגֶד אֲנִי ה' אֱלֹהֶיךָ. מְלַמֵּד שְׁצִרֶיךָ אָדָם

הוֹלֵךְ תְּמִים - זֶה אַבְרָהָם, שְׁכַאֲשֶׁר נִמּוֹל נִקְרָא תְּמִים. וּפְעַל צְדָק - זֶה יִצְחָק. וְדָבַר אֱמֶת - זֶה יַעֲקֹב

מְזַמֵּר לְדָוִד ה' מִי יְגוּר בְּאַהֲלָהּ (טו, א):

[זוהר בראשית 9' ויצא (דף קטא): וַיִּסַּר

בְּיוֹם הַהוּא אֶת הַתִּישִׁים. רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים טו) 'ה' מִי יְגוּר בְּאַהֲלָהּ' וגו'. הָרִי בְּאֲרָנוֹ וּבְאֲרוֹ הַחֲבָרִים, הוֹלֵךְ תְּמִים - זֶה אַבְרָהָם, שְׁכַאֲשֶׁר נִמּוֹל נִקְרָא תְּמִים. וּפְעַל צְדָק - זֶה יִצְחָק. וְדָבַר אֱמֶת - זֶה יַעֲקֹב. וְדָאֵי שְׁיַעֲקֹב נִדְּבַק בְּאֱמֶת. אִם הוּא בְּאֱמֶת נִדְּבַק, מַה הִטְעַם עָשָׂה עִם לְבָן בְּצוּרָה הַזֹּאת?

אָמַר יַעֲקֹב הַבְּחִין אֵת שְׁעַת הַמְּזֹל שְׁלוֹ שְׁהִיתָה, שְׁמַתָּר לְאָדָם לְבַחֵן אֵת שְׁעַתוֹ טָרָם יְשׁוּב לְאֲרָצוֹ, וְאִם מְזֹלוֹ עוֹמֵד בְּמַה שְׁעוֹשָׂה - יָפָה, וְאִם לֹא - אֵל יוֹשִׁיט רַגְלוֹ עַד שְׁיַעֲלֶה [שִׁיעֵמַד בְּמַה שִׁעֵשָׂה] אֵלָיו.

עֲשֻׂרֵה דְּבָרִים הַנֶּאֱמָרִים כָּאֵן כְּנֶגֶד עֲשֻׂרֵת הַדְּבָרוֹת

יִכְבַּד נִשְׁבַּע לְהִרְעֵ וְלֹא יִמַר: הַ כִּסְפוֹ לֹא נָתַן בְּנִשְׁךָ וְשָׁחַד עַל נֶקִי לֹא לָקַח
עֲשֵׂה אֱלֹה לֹא יִמוּט לְעוֹלָם:

— זוהר תהלים —

יוֹסִי אוֹמֵר, כִּנְגַד לֹא תִגְנֹב, שְׁכָתוֹב (שמות
כב) אִם זָרְחָה הַשְּׁמֵשׁ עָלָיו.

לֹא תִרְצַח

נִבְזָה בְּעֵינָיו נִמְאָס - כִּנְגַד לֹא תִרְצַח. מִי
שֶׁהוּא נִבְזָה בְּעֵינָיו, לֹא יַעֲשֶׂה
קִטְטָה שְׂיִהְרֹג, וְלֹא יִהְרֹגוּהוּ.

כְּבוֹד אָב וְאָם רַק עַל פִּי הַתּוֹרָה

וְאֵת יִרְאֵי ה' יִכְבֵּד - כִּנְגַד כְּבֹד אֵת אֲבִיךָ
וְאֵת אִמְךָ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, עַל הַכֹּל
חַיִּב אָדָם לְכַבֵּד אֲבָיו וְאִמּוֹ. יֵצֵא מִכָּל זֶה
- אִם יֵאמְרוּ לוֹ לְעֵבֵר עַל דְּבָרֵי תוֹרָה אוֹ
לְעֵבֵד עֲבוּדָה זָרָה, שְׂאִינוּ חַיִּב לְכַבֵּד. זֶהוּ
שְׁכָתוֹב וְאֵת יִרְאֵי ה' יִכְבֵּד.

יִטִּיל שְׁבוּעָה עַל יִצְרוֹ אִם מִסִּיתוֹ לְעֵרִיּוֹת

נִשְׁבַּע לְהִרְעֵ וְלֹא יִמַר - כִּנְגַד לֹא תִנְאֶף.
שְׂהָרִי אִם יִצְרוּ רוּצָה לְשַׁלֵּט עָלָיו,
יִטִּיל שְׁבוּעָה עַל יִצְרוֹ, כְּמוֹ בּוֹעֵז שְׂאִמֵּר
(רות א) חֵי ה' שְׁכָבִי עַד הַבֶּקֶר.

לֹא תִגְנוֹב לֹא תַחֲמוֹד

כִּסְפוֹ לֹא נָתַן בְּנִשְׁךָ - זֶהוּ כִּנְגַד לֹא תִגְנֹב.
שְׂאִם אִינוּ מְלֻוֶּה בְּרַבִּיּוֹת, וְדָאֵי לֹא
יִלְךְ וְיִגְנֹב. וְשָׁחַד עַל נֶקִי לֹא לָקַח - כִּנְגַד
לֹא תַחֲמוֹד.

לְקַבֵּל עָלָיו אֵימַת עַל מַלְכוּת שְׁמַיִם, וְאִין
לוֹ רְשׁוּת לְהִרְהֹר בְּמָה שְׂאִינוּ יָכוֹל לְהַשִּׁיג,
מִשְׁמַע שְׁכָתוֹב אֲנִכִּי ה' אֱלֹהֶיךָ סִתָּם. כְּתוֹב
כְּאֵן הוֹלֵךְ תְּמִיּוֹת, וְכְתוֹב שְׁם (דְּבָרִים יח)
תְּמִיּוֹת תַּהֲיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ, וְאִין לְךָ רְשׁוּת
לְהִרְהֹר עַל מָה שְׁלֹא הִרְשִׁית.

אִין דְּבַר שְׁעוֹמֵד בְּפָנֵי חִלּוֹל ה'

וּפְעֵל צָדֵק - כִּנְגַד לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים
אֲחֵרִים עַל פָּנֵי לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם
וְלֹא תַעֲבֹדֵם. מִכָּאֵן, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִיךְ
לְךָ דְּבַר עוֹמֵד כִּנְגַד חִלּוֹל ה'. מִנֵּינ לָנוּ?
מִמִּסִּית, שְׁכָתוֹב (שם יג) יְדָךְ תַּהֲיֶה בּוֹ
כְּרֵאשׁוֹנָה לְהִמִּיתוֹ. לְמָה? כִּי בְקִשׁ
לְהִדִּיחֶךָ מֵעַל ה' אֱלֹהֶיךָ. וְאִם הִרְגֵּ אֹתוֹ,
נִקְרָא צְדִיק, מִקְּנֵא וּפְעֵל צָדֵק, וְזֶהוּ וּפְעֵל
צָדֵק.

אִסוּרֵי לֹא תִשָּׂא לֹא תַעֲנֶה שְׁמִירַת שְׁבַת
וְאִסוּר גְּנֹבָה

וְדִבֵּר אֱמֶת בְּלִבּוֹ - כִּנְגַד לֹא תִשָּׂא אֵת
שְׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׂוּא. אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, אִינִם כְּסִדְרָם, וְאִף עַל גֵּב שְׂאִינִם
כְּסִדְרָם, אִין זֶה מִשְׁנֵה לָנוּ. לֹא רָגַל עַל
לְשׁוֹנוֹ לֹא עֲשֵׂה לְרַעְהוּ רַעָה - כִּנְגַד לֹא
תַעֲנֶה בְּרַעַף עַד שְׁקֵר. וְחִרְפָּה לֹא נִשָּׂא עַל
קִרְבוֹ - כִּנְגַד מִחֲלַל שְׁבַתוֹת בְּפִרְהִסְיָא. רַבִּי

מִכְּתָם לְדָוִד שְׁמֵרְנֵי אֵל בִּי חֲסִיתִי בָּךְ: ב אֲמַרְתָּ לַיהוָה לֵאמֹר אֲדַנְּי

שימוש תהלים

לפרסם הגנב

שמרני אל כי חסיתי בך וגו' (טז, א): [שימוש תהלים לפרק יז]. זה המזמור טוב לפרסם הגנב. קח טיט מן שפת הנהר וחול מן הים וערב אותם וגבל וכתוב כל הנחשדים וקח ספל חרס ומלא אותו מים שאובים ושים כל השמות הנחשדים בספל כל אחד ואחד לעצמו ואמור עליו זה המזמור י' פעמים ושם שלו הוא ח"י. ח' מן "חבלים, י' מן "נחלת שפרה עלי, ובכל פעם יאמר. יהי רצון מלפניך ח"י שתודיעני מי גנב כך וכך, ומי שגנב יפתח עינו שלו ויעלה פתקו למעלה. וטוב לפתיחת הלב ומשלים האויבים ומוציא האדם מצרה שהיה רגיל בה לרוחה.

זוהר תהלים

המלכות שהיא "מך" = עניה, "תם" = נשמרת מהחיצונים

(טז, א): [זוהר ח"ג פ' פנחס (דף רל"ט): זוהר תורה] מה הטעם, "שְׁמֵרְנֵי אֵל"י, צד של אברהם נצרך להתעורר, שיאיר חסד העליון, לחסדי דוד הנאמנים.

"מִכְּתָם לְדָוִד שְׁמֵרְנֵי אֵל בִּי חֲסִיתִי בָּךְ"

(טז, א): [זוהר חדש פ' כי תשא (דף

נו): זוהר תורה] זה ביארנו, מהו "מִכְּתָם", מך, תם, מך לפי שאין לה אור משלה, תם, כאשר הלבנה בשלימות, ומאירה באורות עליונים, אז תם, ועל כן "מִכְּתָם לְדָוִד", מתי, כאשר נשמרת הלבנה, זהו שכתוב "שְׁמֵרְנֵי אֵלֵי בִי חֲסִיתִי בָּךְ", מהו "חֲסִיתִי", כמו שכתוב "חֲסִיָּה נִפְשִׁי" (תהלים נז, ב) כב.

שְׁמֵרְנֵי אֵל בִּי חֲסִיתִי בָּךְ

שְׁמֵרְנֵי אֵל בִּי חֲסִיתִי בָּךְ (טז, א): [זוהר חדש פ' כי תשא] מתי? כְּשֶׁנֶּשְׂמַרְתָּ הַלְּבָנָה. זהו שְׁפָתוֹב (תהלים טז) שְׁמֵרְנֵי אֵל בִּי חֲסִיתִי. מה זה חֲסִיתִי? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם נז) חֲסִיָּה נִפְשִׁי.

צָרִיף לְעוֹרָר, שְׁיָאִיר חֲסֵד עֲלִיּוֹן לְחֲסָדֵי דָוִד הַנְּאֻמְנִים

מה הטעם שְׁמֵרְנֵי אֵל? צדו של אַבְרָהָם שְׁצָרִיף לְעוֹרָר, שְׁיָאִיר חֲסֵד עֲלִיּוֹן

דוקא שם קל רצה לעורר צד החסד שיאיר חסד למלכות

"מִכְּתָם לְדָוִד שְׁמֵרְנֵי אֵל בִּי חֲסִיתִי בָּךְ"

זיו הזוהר

המלכות, שנקראת נפש, וצריכה שמירה ומחסה בפני הס"א: כג. מדייק, למה הזכיר השם א"ל, שהוא חסד, מדרגת אברהם, ואומר שזה משום שאל זה תשוקת המלכות, שתוכל להקרא בשם חסדי דוד, על ידי שתקבל השפעה מן מדת החסד:

כ. זו מדת המלכות, שורש דוד המלך, נדמית להלבנה, שאין לה אור של עצמה, אלא מה שמקבלת מן השמש, וכמו כן המלכות מן התפארת: כא. המלכות צריכה שמירה ומחסה מן הס"א, שלא יניקו ממנה השפעה: כב. נפשי זו

אֶתָּה טוֹבָתִי בַל עָלִיךְ: ג לְקַדוּשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּה וְאֲדִירֵי כָּל חֲפָצֵי כָּם: ד יִרְבוּ עֲצוּבוֹתֶם אַחַר מָהָרוּ כָּל אִסְיָךְ נִסְבִּיחֶם מְדָם וְכָל אִשָּׂא אֶת שְׁמוֹתֶם עַל שִׁפְתֵי: ה יְהוָה מִנֵּת חֶלְקִי וְכוֹסֵי אֶתָּה תוֹמִיךְ גּוֹרְלִי: ו חֲבָלִים נִפְלוּ

זוהר תהלים

“אתָּה תוֹמִיךְ גּוֹרְלִי”, מהו “גּוֹרְלִי”, זה הגורל שנאחז בו דוד המלךי.

מִרְכָּבָה תַּחְתּוֹנָה נִקְרָאת לִילוֹת

אֲבָרְךָ אֶת ה' אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי אֵף לַיְלֹת יִסְרוּנִי כְּלִיּוֹתִי (ט"ז, ט): [זוהר חלק ב'

פ' תרומה דף קלז.] וְלִילָה לְלִילָה יַחְנֶה דַּעַת - מִרְכָּבוֹתֶיךָ (זו לזו) שֶׁהֵן גּוֹף הַכֶּסֶף, וְכֵלֶן נִקְרָאת לִילוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים טז) אֵף לִילוֹת יִסְרוּנִי כְּלִיּוֹתִי. מִרְכָּבָה עֲלִיוֹנָה נִקְרָאת יָמִים, יוֹם לְיוֹם. מִרְכָּבָה תַּחְתּוֹנָה נִקְרָאת לִילוֹת, לִילָה לְלִילָה.

פעמים שאמר דוד 'את' ופעמים לא אמר 'את'

“אֲבָרְךָ אֶת ה' אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי וְגו'” (ט"ז, ט).

[זוהר תורה זוהר חלק ג' פ' בלק דף קצט.] אמר רבי אלעזר, הרי אנו רואים שלפעמים אמר דוד את, שכתוב “אֲבָרְךָ אֶת ה' אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי”, וכתוב: “אֲבָרְכָה אֶת ה' בְּכָל יַעַת וְגו'” (תהלים לד, ב), “בְּרָכִי נִפְשִׁי אֶת ה'” (שם קד, א), כמו כן בהתחלת התפלה נתתקן לומר ברכו את ה' המבורך, ולפעמים אמר דוד “בְּרָכּוּ ה' מְלֹאכֵינוּ” (שם קג, כ), “בְּרָכּוּ ה' כָּל צְבָאֵינוּ וְגו'” (שם פסוק כא) ולא אמר את.

לְחִסְדֵי דוֹד הַנְּאֻמָּנִים. זֶה שֶׁכָּתוּב (שם קג) וְחִסְדֵי ה' מַעֲלֵם וְעַד עוֹלָם. חֶסֶד - זֶה אַבְרָהָם, שֶׁלָּקַח מִהָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן אֹר וְחַיִּים וְנָתַן לְעוֹלָם הָאֲחֵרוֹן. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב וְעַד עוֹלָם עַל יְרֵאֵיו. הוּא הָעוֹלָם הָאֲחֵרוֹן שֶׁתְּלוּיָהּ בּוֹ הִירָאָה.

לְקַדוּשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּה וְאֲדִירֵי כָּל חֲפָצֵי כָּם

לְקַדוּשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּה (ט"ז, ט):

[בראשית פ' לך לך דף פג ע"ב] הָאָדָם שֶׁהוּא שְׁלֵם בְּכָל, נִקְרָא קְדוּשׁ אַחַר כֵּךְ כְּשֶׁשְׁנִיחֶם נִתְקַנְּנִים, נַעֲשֶׂה אוֹתוֹ אֹר לְכֵן כֶּסֶף לְאוֹר הַנִּסְתָּר שְׂאִינוֹ נִרְאָה וְאִינוֹ נוֹדֵעַ מֵה שֶׁשָּׂרָה עַל אוֹתוֹ הָאוֹר הַלְּבָן, וְאִז הָאוֹר שְׁלֵם. וְכֵךְ הָאָדָם שֶׁהוּא שְׁלֵם בְּכָל, וְאִז נִקְרָא קְדוּשׁ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים טז) לְקַדוּשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּה וְגו'. כְּמוֹ כֵן בְּסוֹד עֲלִיּוֹן.

אתה ה' תוֹמִיךְ וּמִשְׁפִּיעַ בְּגוֹרְלִי שֶׁהִיא הַמַּלְכוּת

“ה' מִנֵּת חֶלְקִי וְכוֹסֵי אֶתָּה תוֹמִיךְ גּוֹרְלִי”

(ט"ז, ט): [זוהר ח"ג פ' בלק דף קצ:] זוהר תורה] אמר רבי יצחק בוא וראה, על עץ הזה שכל כחותיו בו תלויים, אמר דוד

זיו הזוהר

כד. זו מדת המלכות גורלו וחלקו של דוד:

לִי בְנַעֲמִים אֶף נִחַלְתָּ שְׁפָרָה עָלַי: ז אֶבְרַךְ אֶת יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי אֶף
 לִילֹת יִסְרוּנִי כְלִיּוֹתַי: ח שְׁוִיתִי יְהוָה לְנִגְדֵי תְמִיד כִּי מִיְמִינִי כָּל אֲמוֹט:
 ט לָכֵן שָׂמַח לִפְנֵי וַיִּגַּל בְּבוֹדֵי אֶף בְּשָׂרֵי יִשְׁכֵּן לְבַטַּח: י כִּי לֹא תַעֲזֹב נַפְשִׁי
 לְשֹׂאֵל לֹא תִתֵּן חֲסִידֶךָ לְרֵאוֹת שָׁחַת: יא תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים שְׁבַע שְׂמֹחוֹת
 אֶת פְּנִיךָ נְעֻמוֹת בִּימִינֶךָ נְצַח:

— זוהר תהלים —

[זוהר חדש 9' כי תשא דף נד:] עוד דרש רבי אלעזר ואמר, כתוב: "אֶבְרַךְ אֶת ה' אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי", וכתוב "אֶבְרַכְּהָ אֶת ה' בְּכָל עַת תְּמִיד תִּהְלֹתוּ בְּפִי" (תהלים לד, ב), למי נצרך ברכות מן התחתונים, לא"ת, שהיא נאחזת בהם כשלהבת בפתילה, ורוד שהיה יודע זה, אמר אברכה א"ת.

אף לילות יסרוני כליותי, מפחד בלילות תודיעני ארח חיים שבע שמחות את פניך נעמות בימינך נצח (טז, יא): [זהר חדש 9' כי תשא] ועל זה (תהלים טז) תודיעני ארח חיים. כמו שנאמר (שמות ב) וידע אלהים. ארח חיים, ומי הוא? שבע שמחות, אותו שפל השבע נקלל בו, ויחזיר פניו כנגד פניך, שאני אחוז בהם. ואז נעמות בימינך נצח, שהשמאל נקלל בימין. וכשנקללת, חוזר הצור לעשות את פעלו של תמים, ועל כן זה יתנו.

אריה יושב על המזבח ואוכל את הקרבן "תודיעני ארח חיים שבע שמחות את פניך נעמות בימינך נצח" (טז, יא): [זוהר תורה; זוהר חדש] בוא וראה, כאשר

לפני התפילה אנו מושכים את השכינה עלינו

אלא למלאכים העליונים, שהם במרומים של היכל העליון, נאמר ברכו ה', אנו היושבים למטה, ברכו את ה', לפי שאנו צריכים להמשיך עלינו א"ת הזאת, ועמה נכנס אצל המלך, לחזות פניו, ועל כן אמר דוד: "אני בצדק אחזה פניך", בצד"ק ודאי, ולפיכך התחלת התפלה ברכו את ה', להמשיך על ראשינו א"ת הזאת, וכיון שאנו מושכים א"ת הזאת עלינו, יש לנו לומר התפלה ולשבח.

אסור לומר שלום לאיש קודם התפילה ולפיכך אסור לברך לאיש קודם שיתפלל האדם תפלתו, וימשוך על ראשו א"ת הזאת, ואם מקדים ומברך תחלה לאיש, הרי נתמשך לזה האיש במה על ראשו, במקומה של א"ת הזאת. ולפיכך למלאכים העליונים אמר "ברכו ה'", ואנחנו א"ת ה' להוספה.

מברכים את המלכות

"אֶבְרַךְ אֶת ה' אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי וגו'" (ט"ז, י):

זיו זוהר

כו. ובשביל התקשרות הזאת עם ישראל נקראת המלכות בשם כנסת ישראל:

כה. מדת המלכות נקראת א"ת, כיון שנכללת מן כ"ב אותיות, מן א' עד ת', וגם נקראת בשם צדק.

א תַּפְּלָה לְדוֹד שְׁמֵעָה יְהוָה צַדִּיק תִּקְשִׁיבָה רְנָתִי הַאֲזִינָה תַּפְּלָתִי

שִׁמוּשׁ תְּהִלִּים

לאומרו בדרך

שמעיה ה' צדק וגו' (יז, א): [שימוש תהלים לפרק יז]. טוב למאן דבעי למיזל באורחא. צלי יתיה ואת מצלח ושם שלו הוא י"ה. י' מן "שדוני, ה' מן "מרמה. ואמור. יהי רצון מלפניך י"ה השם הגבור והנורא שתצליח דרכי ותישר אורחותי אמן אמן אמן סלה סלה סלה.

זוהר תהלים

ישראל מטיבים מעשיהם, מזבח ההיא שולטת עם צד הימין, והיו רואים כתבנית אריה רובץ עליה על הקרבן ואוכל אותו, ולכך נקראת אריאל המזבח, קרית חנה דוד ודאי, כי חלקו של דוד היא, וכל ימיו עמל להאיר לה.

דוד התפלל שיתחברו תפארת עם מלכות ועל כן אמר "תודיעני ארח חיים", כמו שכתוב: "וידע אלהים" (שמות ב, כה), "ארח חיים", מי הוא כט, "שבע שמחות את פניך", זה שכל שבע נכללות בו, יחזיר פניו לעומת פניך שאני נאחז בהם, ואז "נעמות בימיך נצח", שהשמאל יתכלל בימין.

דוד המלך ויעקב אבינו צפו את ענני הגלות

שמעיה ה' צדק תקשיבה רנתי האזינה

תפלתו (יז, א): [זוהר בראשית פ'

ויחי (דף רמג c) רבי יוסי ורבי חזקיה היו הולכים לראות את רבי שמעון בקפוטקיא. אמר רבי חזקיה זה שאמרנו לעולם יסדר אדם שבחו של רבוננו ואחר כך יתפלל תפלתו. מי שלבו טרוד ורוצה להתפלל תפלתו, והוא בצרה, ולא יכול לסדר את שבח רבוננו כראוי, מה הוא?

תפלה לדוד שמעיה ה' צדק (יז, א): [זוהר

בראשית פ' בראשית (דף כג): עשירי

בתפלה, וזו שכינה, ועליה נאמר (תהלים יז) 'תפלה לדוד שמעיה ה' צדק'. ודוד ברוח הקדש אמר באחרית הימים של הגלות, אמר על ישראל (שם) 'בחנת לבי פקדת לילה, ואין לילה אלא גלות, ומה שאמר איוב הכל היה משל על ישראל שאמר כלה ענן וילך, והשטן רצה לקטרג לו, ואמר הקדוש ברוך הוא, איוב לא בדעת

בְּלֹא שִׁפְתַי מִרְמָה: ב מִלִּפְנֵיךָ מִשְׁפָּטִי יֵצֵא עֵינֶיךָ תַּחֲזִינָה מִיִּשְׂרָאֵל: ג בְּחַנְתָּ לְבִי פְקַדְתָּ לִילָה צָרַפְתָּנִי כֹל תִּמְצָא זַמְתִּי כֹל יַעֲבֹר פִּי: ד לַפְעֻלֹת אָדָם בְּדַבַּר שִׁפְתֶיךָ אֲנִי שָׁמַרְתִּי אֲרַחֹת פְּרִיזִין: ה תִּמְדָּךְ אֲשֶׁרִי בְּמַעֲגֻלֹתֶיךָ כֹּל נְמוּטוֹ פְעָמָי: ו אֲנִי קָרָאתֶיךָ כִּי תַעֲנֵנִי אֵל הַט אֲזַנְךָ לִי שְׁמַע אִמְרָתִי: ז הַפְלָה חֲסִדֶיךָ מוֹשִׁיעַ חוֹסִים מִמַּתְקוֹמָמִים בִּימִינֶךָ: ח שְׁמַרְנִי כְּאִישׁוֹן בַּת עֵינַי בְּצֶל בְּנִפְיֶךָ תִּסְתַּרְנִי: ט מִפְנֵי רִשְׁעִים זֶה שְׁהוּנִי אִיבִי בְּנִפְשׁ יִקְיֹפוּ עָלָי: י חֲלָבִמוֹ סָגְרוּ פִימוֹ דַּבְּרוּ בְּגֵאוֹת: יא אֲשֶׁרֵינוּ עִתָּה (סבבנו) סִבְבֵנוּ עֵינֵיהֶם יִשִּׁיתוּ לְנִטּוֹת בְּאָרְץ: יב דְּמִינוּ בְּאֶרֶץ יַכְסוּף לְטְרוּף וְכִכְפִּיר יֵשֵׁב בְּמִסְתָּרִים: יג קוּמָה יְהוָה וְיִהְיֶה כְּקוּמָה פָּנָיו

זוהר תהלים

חַבִּיבָה כְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל לְפָנַי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁבַכְל זְמַן שְׁכַנְסַת יִשְׂרָאֵל בְּאֵה לְפָנַי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְזַדְמֵן כְּנִגְדָּה. זֶהוּ שְׁכַתוֹב שְׁמַעָה ה' צֶדֶק הַקְּשִׁיבָה רְנָתִי הָאֲזִינָה תְּפִלָּתִי. אָמַר דָּוִד, אֲנִי הִתְקַשְׁרָתִי עִם כְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁהִיא נִמְצָאת לְפָנֶיךָ, גַּם אֲנִי כָךְ נִמְצָא. וּמִשׁוּם כָּךְ, שְׁמַעָה ה' צֶדֶק - בְּרַאשׁוֹנָה, וְאַחַר כָּךְ - הַקְּשִׁיבָה רְנָתִי הָאֲזִינָה תְּפִלָּתִי.

בְּלֹא שִׁפְתַי מִרְמָה, מַה זֶה בְּלֹא שִׁפְתַי מִרְמָה? אֵלֹא כָךְ שְׁנִינוּ, כֹּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁל תְּפִלָּה שְׁמוּצִיא אָדָם מִפִּיו, עוֹלָה לְמַעְלָה וּבֹקֵעַ רְקִיעִים, וְנִכְנָס לְמִקוֹם שְׁנִכְנָס, וְשֵׁם נִבְחַן אוֹתוֹ הַדְּבוּר, אִם זֶה דְּבוּר כְּשֶׁר וְאִם לֹא. אִם זֶה דְּבוּר כְּשֶׁר - מְכַנְּסִים אוֹתוֹ לְפָנַי הַמְּלַךְ הַקְדוּשׁ לְעֻשׂוֹת רְצוֹנוֹ. וְאִם לֹא - מְסַטִּים אוֹתוֹ הַחוּצָה, וּמִתְעוֹרְרֵת בְּאוֹתוֹ דְּבוּר רוּחַ אַחֲרָת.

אָמַר לוֹ, אֵף עַל גַּב שְׁלֹא יְכוֹל לְכוֹן לְבוֹ וּרְצוֹנוֹ, סְדוּר וְשִׁבַּח שֶׁל רְבוּנוֹ לְמַה שִׁיגְרַע? אֵלֹא יְסַדֵּר אֶת שִׁבַּח רְבוּנוֹ אֵף עַל גַּב שְׁלֹא יְכוֹל לְכוֹן, וְיִתְפַּלֵּל תְּפִלָּתוֹ. זֶהוּ שְׁכַתוֹב תְּפִלָּה לְדוֹד שְׁמַעָה ה' צֶדֶק הַקְּשִׁיבָה רְנָתִי. שְׁמַעָה ה' צֶדֶק - בְּתַחֲלָה, מִשׁוּם שֶׁהוּא סְדוּר שֶׁל שִׁבַּח רְבוּנוֹ. וְאַחַר כָּךְ הַקְּשִׁיבָה רְנָתִי הָאֲזִינָה תְּפִלָּתִי. מִי שִׁיכוֹל לְסַדֵּר שִׁבַּח רְבוּנוֹ וְלֹא עוֹשֶׂה, עָלָיו כְּתוּב (ישעיה א) גַּם כִּי תִרְבוּ תְּפִלָּה אֵינְנִי שְׁמַע יְדִיכֶם וְגו'.

כֹּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁל תְּפִלָּה שְׁמוּצִיא אָדָם מִפִּיו עוֹלָה לְמַעְלָה וּבֹקֵעַ רְקִיעִים, וְנִכְנָס לְמִקוֹם שְׁנִכְנָס, וְשֵׁם נִבְחַן אוֹתוֹ הַדְּבוּר, אִם זֶה דְּבוּר כְּשֶׁר וְאִם לֹא

שְׁמַעָה ה' צֶדֶק הַקְּשִׁיבָה רְנָתִי הָאֲזִינָה תְּפִלָּתִי (יז, א): [זוהר ויקרא פ' מצורע (דף נ"ה.)] רַבִּי חִזְקִיָּה פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים יז) 'שְׁמַעָה ה' צֶדֶק' וְגו'. כְּמַה

זוהר

להזדווג עם המלכות, שנאחז דוד בפנים שלה,

הספירות ונקרא עץ החיים, הוא יחזור פניו

הַכְרִיעֵהוּ פְּלִטָה נַפְשִׁי מִרְשָׁע חֲרָבָה: יד מִמְּתִים יִדְּךָ יְהוָה מִמְּתִים
מִחֲלֵד חֲלָקֶם בַּחַיִּים (וצפניך) וְצַפְנֹנָה תִּמְלֵא בְטָנָם וְשִׁבְעוּ בָנִים וְהַנִּיחוּ יִתְרָם
לְעוֹלָלֵיהֶם: טו אֲנִי בְצַדֵּק אֶחֱזָה פְּנִיךָ אֲשַׁבְּעָה בְּחֵקֶיךָ תִּמְוִנֶתְךָ:

זוהר תהלים

על מה זה אלה שנהרגו בהרוגי העולם צדיקים
על ידי המלכות הנקראת צדק אחזה פניך פני ה'

"אני בצדק אחזה פניך וגו'" (יז, טו):

[זוהר תורה; זוהר חלק א' פ' נח דף עב.] פתח יהודי ההוא ואמר, דוד המלך חביבות ודבקות שלו באב"ן ההיא היהלא, ועליה אמר: "אָבֶן מְאֹסוּ הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה" (תהלים קיח, כב), וכאשר חפץ להסתכל במראה כבוד רבונו, לקח אותה האב"ן בידו תחלה ואחר כך נכנסלב, לפי שכל מי החפץ להתראות לפני רבונו, לא יכנס אלא באב"ן ההיא, שנאמר: "בְּזֹאת יבא אֶהְרֵן אֶל הַקֹּדֶשׁ" (ויקרא טז, ג), ודוד התפאר עצמו ואמר: "אֲנִי בְצַדֵּק אֶחֱזָה פְּנִיךָ" לז, וכל יגיעתו של דוד להתראות עם אב"ן ההיא כראוי לפני העלין.

לעזרתו להעלות תפלתו: לג. השכינה הקדושה במקורה מדת המלכות נקראת זא"ת, ונקראת אב"ן, ונקראת צד"ק: לד. אחזה פניך היינו התפארת מלך הקדוש, ששמו שם הוי"ה ברוך הוא:

ממתים ידך ה' ממתים מחלד חלקם

בחיים (יז, יד): [זוהר שמות פ' פקודי

דף ה'נ"ד:] בא וראה, משום שרבי עקיבא עלה למעלה כראוי, נכנס בשלום ויצא בשלום. דוד שאל שאלה, ולא התפרש, שכתוב (תהלים יז) 'ממתים ידך ה' ממתים מחלד חלקם בחיים'. (תוהה) על מה זה אלה שנהרגו בהרוגי העולם צדיקים, זכאים, שלא חטאו חטא כדי שיענשו.

בא וראה, ממתים ידך ה' ממתים מחלד חלקם בחיים. כאן הוא שני צדדים - ידך ה', וחלד. ידך ה' - זה הקדוש ברוך הוא, שהנשמה מתכנסת אליו. ממתים מחלד - זה הצד האחר, שהגוף הוא שולט עליו, שכתוב (ישעיה לח) לא אביט אדם עוד עם יושבי חלד. זיו זוהר

ואז יומתק השמאל דין ויתכלל בימין רחמים: לא. מדת המלכות נקראת אב"ן, בסוד הכתוב: "על אבן אחת שבעה עינים" (זכריה ג, ט), שבעה דוקא ולא שבע, והבן: לב. פירוש, שהתקשר עצמו בשכינה הקדושה, ולקחה

ג לחודש

יח א לִמְנַצַּח לְעַבְדֵי יְהוָה לְדוֹד אֲשֶׁר דִּבֶּר לַיהוָה אֵת דְּבָרֵי
 הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּיוֹם הַצִּיל יְהוָה אֹתוֹ מִכַּף כָּל אֹיְבָיו וּמִיַּד שָׂאוֹל:
 ב וַיֹּאמֶר אֲרַחֲמֶנּוּ יְהוָה חֲזֹקֵי ג יְהוָה סִלְעֵי וּמַצִּוֹתַי וּמַפְלְטֵי אֵלַי
 צוּרֵי אַחֲסָה בּוֹ מְגַנֵּי וְקֶרֶן יִשְׁעֵי מִשְׁגָּבַי: ד מִחֲלָל אֶקְרָא יְהוָה וּמִן אֹיְבֵי
 אֹנִישׁ: ה אֶפְפוּנֵי חֲבָלֵי מָוֶת וְנַחֲלֵי בְלִיעַל יְבַעֲתוּנִי: ו חֲבָלֵי שָׂאוֹל סִבְבוּנֵי
 קַדְמוּנֵי מוֹקְשֵׁי מָוֶת: ז בְּצַר לִי אֶקְרָא יְהוָה וְאֵל אֱלֹהֵי אֲשׁוּעַ
 וְשָׁמַע מִהִיבְלוֹ קוֹלִי וְשִׁוְעָתִי לִפְנֵי תְבוּא בְּאֹזְנֵי: ח וַתִּגְעַשׁ וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ
 וּמוֹסְדֵי הָרִים יִרְגָּזוּ וַיִּתְגַּעְשׁוּ בִּי חָרָה לִּי: ט עָלָה עֵשָׂן בְּאִפּוֹ וְאֵשׁ מִפִּי תֹאכַל
 גְּחָלִים בָּעֵרוּ מִמֶּנּוּ: י וַיֵּט שָׁמַיִם וַיִּרְדּוּ וַעֲרָפֶל תַּחַת רַגְלָיו: יא וַיִּרְכַּב עַל פְּרוּב

===== שִׁמוֹשׁ תְּהִלִּים =====

להנצל ממלכים

למנצח לעבד וגו' (יח, א): [שימוש תהלים לפרק יח] אם ראית לסטים באים לקראתך אמור אותם והם יברחו מלפניך ושם שלו הוא אליה. א' מן "אשר דבר, ל' מן "שאוּל, י' מן מ' ד"ממרום בא"ת ב"ש, ה' מן "האל הנותן. ואמור. יהי רצון מלפניך אלי"ה שתצילני מכל אויבי ומכל שונאי ומכל פגע רע. ועוד אמור אותם על מים ושמן ומשח החולה ויתרפא.

===== זוהר תהלים =====

ה' נתגלה אל ישראל במדת הרחמים
 "וַיֵּט שָׁמַיִם וַיִּרְדּוּ וַעֲרָפֶל תַּחַת רַגְלָיו"
 (יה, י): [זוהר ח"ב פ' יתרו (דף 9): זוהר
 תורה] אמר רבי שמעון, בשעה שהקדוש
 ברוך הוא חפץ להתגלות בהר סיני, קרא
 הקדוש ברוך הוא לכל פמליא שלו,
 ואמר להם, עכשיו ישראל צעירים, שאין
 יודעים דרכי, ואני חפץ להתגלות
 עליהם, אם אתגלה עליהם בכח של
 גבורה לא יוכלו לסבול, אבל אתגלה
 עליהם ברחמים ויקבלו משפטי, זהו

שכתוב: "וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי" (שמות יט, טז),
 ביום השלישי ודאי, שהוא
 רחמים לה.

נתגלה ברחמים ונתן התורה שהוא מצד
 הגבורה

מניין, שכתוב: "וַיֵּט שָׁמַיִם וַיִּרְדּוּ" (שמואל
 ב' כב, י), ובזה נתגלה הקדוש ברוך
 הוא לישראל, הקדים להם רחמים
 בתחלה, ואחר כך ניתנה להם התורה מצד
 הגבורה.

זו זוהר

הבנין ומדתה מדת הרחמים.

לה. ספירת התפארת נקראת שמי"ם, גם יום השלישי שהיא ספירה ג' מן ז' הספירות של ימי

וַיַּעַף וַיֵּדָא עַל בְּנֵי רוּחַ: יב וַיֵּשֶׁת הַשֶּׁנֶה סִתְרוּ סְכִיבוֹתָיו סִכְתּוֹ חֲשֹׁבֶת מוֹם עָבִי
שְׁחָקִים: יג מִנְגַּה נִגְדוּ עָבְיו עָבְרוּ בְּרַד וְגַחְלֵי אֵשׁ: יד וַיִּרְעַם בַּשָּׁמַיִם יְהוָה

זוהר תהלים

לְהִיכֵן יֵרֵד ה'

"וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֵד וַיַּעֲרַף תַּחַת רַגְלָיו" (יה, שם): [זוהר ח"ב פ' יתרו (ד' 19) זוהר תורה] רבי יצחק אמר כתוב: "וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֵד" (שם), ונאמר: "וַיֵּרֵד ה' לְעֵינַי כָּל הַעָם עַל הַר סִינַי" (שמות יט, יא), "וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֵד", אנה ירד, אפשר תאמר שירד לסיני, "עַל הַר סִינַי" כתובלו, ולא כתוב בהר סיני, אלא "וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֵד", אנה ירד?

השכינה היתה על הר סיני וה' ירד עליה להתייחד עמה

אמר רבי יוסי, ירד במדרגותיו, ממדרגה למדרגה ומכתר לכתר, עד שנדבק באר"ץ ההיא, ואז נוארה הלבנה ועמדה בשלימות, זהו שכתוב: "וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֵד" לאר"ץ ההיא, ובכך כתוב: "עַל הַר סִינַי", מה היה נמצא על הר סיני, זאת אומרת שזו השכינה.

כָּל הָעוֹלָם עוֹמֵד עַל עַמּוּד יְחִידִי צְדִיק סוֹד הָעוֹלָם

וַיִּרְעַם בַּשָּׁמַיִם ה' וַעֲלִיזוּ יַתֵּן קִלְוּ בְּרַד

וְגַחְלֵי־אֵשׁ (יה, יד): [זוהר בראשית פ' וישב (ד' 19)] רבי יהודה פתח וְאָמַר, (תהלים יח) וַיִּרְעַם בַּשָּׁמַיִם ה' וַעֲלִיזוּ יַתֵּן קוֹלוֹ בְּרַד וְגַחְלֵי אֵשׁ. בא ראה, כְּשֶׁבְרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם, הַתְּקִין לוֹ שְׁבָעָה עֲמוּדִים עַל מַה שְּׁעוּמַד, וְכָל הָעֲמוּדִים עוֹמְדִים בְּעַמּוּד אֶחָד יְחִידִי, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ שְׁכָתוֹב (משלי ט) חֲכָמוֹת בְּנִתָּה בֵּיתָה חֲצָבָה עֲמוּדֶיהָ שְׁבָעָה, וְכָל אֶלֶּה הֵם עוֹמְדִים בְּדִרְגָּה אַחַת מֵהֶם שְׁנִקְרָאת (שם י) צְדִיק יְסוּד עוֹלָם. וְכִשְׁנִבְרָא הָעוֹלָם, נִבְרָא מֵאוֹתוֹ הַמְּקוֹם שֶׁהוּא הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם וְתַקּוּנוֹ, שֶׁהוּא נִקְדָּה אַחַת שֶׁל הָעוֹלָם וְהֶאֱמָצַע שֶׁל הַכֹּל, וְמִי הוּא? צִיּוֹן, שְׁכָתוֹב (תהלים ג) מְזִמּוֹר לְאַסָּף אֶל אֱלֹהִים ה' דְּבַר וַיִּקְרָא אֶרֶץ מְמֹרָח שְׁמֵשׁ עַד מְבֹאוֹ. וּמֵאִיזָה מְקוֹם? מְצִיּוֹן, שְׁכָתוֹב מְצִיּוֹן מְכַלֵּל יְפֵי אֱלֹהִים הוֹפִיעַ. מֵאוֹתוֹ הַמְּקוֹם שֶׁהוּא צֵד הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁל הָאֱמוּנָה הַשְּׁלֵמָה כְּרֵאוֹי [וכעת ישראל החזיקו בו בסודות המצוות של התורה, משום שכל יום ויום מחזיק אדם בציצית שמתעטף בה], וְצִיּוֹן הַחֲזִיק וְהִנְקָדָה שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, וּמֵהַמְּקוֹם הַהוּא נִתְּקַן כָּל

זו הזוהר

שנקראת א"רץ, שהיא המלכות והשכינה הקדושה, ונקראת לבנה, יען כי אין לה אורה, אלא מה שמאיר בה התפארת, עם שאר הספירות, וזהו שלימותה, ולולי שהיתה הורדה כזאת, שתנתן התורה על ידי התגלות אור האלהות באמצעות המלכות, לא היה באפשרות לישראל לסבול אור האלהות הגדולה, כי הרי גם אחר הירידה הזאת, היה קשה להם לסבול.

לו. כאן נדחקו מפורשי זוהר, ונראה לי שמה שמוקף הוא מיותר, ועיקר קושייתו, שכתוב: וירד סתם, ולא פירש לאן ירד, ואם תרצה לומר דהיינו שירד על הר סיני, הלא בתורה אחר שנאמר וירד ה', נכתב על הר סיני, אם כן גם כאן היה לו לומר על הר סיני ולא סתם וירד, ועל זה מתרץ רבי יוסי, שהמכוון הוא הורדה מן ספירות העליונות, עד הספירה

וְעֵלִיִּין יִתֵּן קִלּוֹ בְּרַד וְנַחְלֵי אִשׁ: טו וַיִּשְׁלַח חֲצִיֹּן וַיִּפְיֵצֵם וַיְבָרְקֵם רַב וַיהִמֵּם: טז וַיִּרְאוּ אֶפְיָיו מִיּוֹם וַיִּנְגְּלוּ מוֹסְדוֹת תֵּבֵל מִנְעֻרְתָּךְ יְהוָה: ז' מִנְשַׁמַּת רוּחַ אֶפְדָּ: י' וַיִּשְׁלַח מִפְּרוֹם יִקְחֵנִי וּמִשְׁנֵי מַפְּוִם רַבִּים: יא יִצִּילֵנִי מֵאִיְבֵי עַז וּמִשְׁנֵאֵי בִּי אֲמַצּוֹ מִמֶּנִּי: יב יִקְדְּמוּנִי בְּיּוֹם אִיְדֵי וַיְהִי יְהוָה: יג לְמַשְׁעַן לִי: כ וַיּוֹצִיאֵנִי לְפָרְחָב וַיַּחְלֵצֵנִי בִּי חֶפְצִין בִּי: כא וַיִּגְמְלֵנִי יְהוָה: יד כְּצַדִּיק כְּבָר יָדִי וַיִּשִׁיב לִי: כב בִּי שְׁמֵרְתִּי דְרָכֵי יְהוָה: יו וְלֹא רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהֵי: יז מִן כָּל מִשְׁפָּטָיו לְנַגְדֵי וַחֲקָתָיו לֹא אָסִיר מֶנִּי: יח וַאֲהֵי תָמִים עִמּוֹ וְאַשְׁתַּמֵּר מִעֲוֹנֵי: יט כַּה וַיִּשָּׁב יְהוָה: לִי כְּצַדִּיק כְּבָר יָדִי לְנַגֵּד עֵינָיו: כו עִם חֲסִיד תִּתְחַפֵּד עִם גְּבַר תָּמִים

זוהר תהלים

משום שהרי הוא היה מכשף, כפּתוב (בראשית כ) נחשתי ויברכני ה' בגלגלך. ואף על גב שיעקב נקרא איש שלם, משום כך היה שלם, עם מי שהצטרף לו ללכת עמו ברחמים היה הולך, ועם מי שהצטרף לו ללכת עמו בדין קשה ובעקמימות היה הולך, משום ששני חלקים היו בו, ועליו כּתוב (תהלים יח) 'עם חסיד תתחפד ועם עקש תתפתל'. עם חסיד בצד החסיד, ועם העקש בצד של הדין הקשה, הכל כראוי.

אותם שאחוזים בו באמונת הקדוש ברוך הוא - מגן הוא על כל אותם רוחות רעות ומזיקים שמושטטים בעולם

האל תמים דרכו אמרת ה' צרופה מגן הוא לכל החסידים בו (יה, לא): זוהר בראשית פ' בראשית (דף טו): [ויאמר אלהים יהי מארת וכו'. מארת חסר, שנבראה אספרה לתינוקות. שאחר שנגזז אור של אור הראשון, נבראה קלפה למח, ואותה קלפה מתפשטת ומוציאה קלפה אחרת. כיון שיוצאת, עולה ויורדת, מגיעה לגבי פנים קטנות, רוצה להתדבק בהם

העולם ונעשה, ומתוכו נזון כל העולם. ובא וראה, וירעם בשמים ה' ועליון יתן קולו וגו'. כיון שאמר וירעם בשמים ה', למה כּתוב ועליון יתן קולו? הנה [ס"א אלא] כאן סוד האמונה [על מה עולם] שאמרנו שציון היא השלמות והיפי של העולם, והעולם נזון ממנו, משום ששתי דרגות הן, והן אחת, הם ציון וירושלים, זה דין וזה רחמים, ושניהם אחד, מכאן דין ומכאן רחמים. ממעלה למעלה יוצא קול שנשמע. לאחר שאותו הקול יוצא ונשמע, אז יוצאים הדינים ודרכי הדין, והרחמים יוצאים ונפרדים משם. וירעם בשמים ה', זה בית הדין ברחמים. ועליון, אף על גב שאינו נמצא ואינו נודע, כיון שהקול ההוא יוצא, אז נמצא הכל, דין ורחמים. זהו שכתוב ועליון יתן קולו. כיון שיתן קולו, אז בּרד ונחלי אש, מים ואש.

יעקב הלך עם לבו בדין

עם חסיד תתחפד ועם עקש תתפתל (יה, כ): [זוהר בראשית פ' תולדות (דף קלט):] אמר רבי יהודה, וכן בלבן נראה כך,

תתמם: כו עם נכר תתברר ועם עקש תתפתל: כח כי אתה עם עני תושיע ועינים רמות תשפיל: כט כי אתה תאיר גרי יהוה אלתי וניה חשבי: ל כי כד ארץ גודד ובאלתי אדלג שור: לא האל תמים דרבו אמרת יהוה צרופה מגן הוא לכל החסום בו: לב כי מי אלוה מבלעדי יהוה ומי צור זולתי אלהינו: לד האל המאזני חיל ויתן תמים

זוהר תהלים

ומעופפים. אדם שמש מאה ושלישים שנים עם רוחות נקבות, עד שבאה נעמה, ומתוך יפיה טעו אחריה בני האלהים עז"א ועז"ל, והולידה מהם. וממנה התפשטו רוחות רעות ושדים בעולם, שהיא הולכת ומשוטטת בליה [נ"א: עם לילית] והולכת בעולם וצוחקת [נ"א וצוחקות] בבני אדם ועושות להם שישפכו קרי. ובכל מקום שנמצאים בני אדם ישנים יחידים בבית, שורות עליהם ואוחזות ונדבקות בהם, ולוקחות מהם תאוה ומולידות מהם, ועוד פוגעות בו במחלות, והוא לא יודע. וכל זה בפגימת הלבנה. מארת, כשמתקנת הלבנה, מתהפכות האותיות (תהלים יח) 'אמרת ה' צרופה מגן הוא לכל החוסים בו'. מגן הוא על כל אותם רוחות רעות ומזיקים שמשוטטים בעולם בפגימתה לכל אותם שאחוזים בו באמונת הקדוש ברוך הוא.

ולהצטיר בתוכם, ולא רוצה להפרד מהם, מפריד אותה הקדוש ברוך הוא משם ומוריד אותה למטה, כשברא אדם כדי לתקן זה בעולם הזה. כיו שראתה את חנה דבוקה בצדו של אדם של יפי של מעלה וראתה דמות שלמה, פרחה משם, ורצתה כמו מקדם להתדבק בפנים קטנות. אותם שומרי השערים שלמעלה לא נתנו לה. נזף בהם הקדוש ברוך הוא והטיל אותה בשפולי הים, וישבה שם עד שחטא אדם ואשתו. אז הוציא אותה הקדוש ברוך הוא משפולי הים, ושולטת על כל אותם תינוקות פנים קטנות של בני אדם שראויים להענש בחטאי אבותיהם, והיא הולכת ומשוטטת בעולם. מתקרבת לשערי גן עדן שבארץ ורואה פרוכים, שומרי שערי גן העדן, ויושבת שם אצל אותו להט החרב, בגלל שהיא יצאה מצד אותו להט.

מי ציר פאלוקינו - משמעויתה פמה פרושים

ומי צור זולתי אלהינו (יה, לב): [זוהר בראשית פ' לך לך (ד' טז)] ויהי אברם בן תשעים שנה ותשע שנים וגו'. רבי אבא פתח, (שמואל ב כב) 'כי מי אל מבלעדי ה'

בשעה שמתהפך אותו להט, בורחת ומשוטטת בעולם, ומוצאת תינוקות שראויים להענש, וצוחקת בהם והורגת אותם. וזה בפגימת הלבנה שהקטינה את אורה, וזה מארת. כשנולד קיץ לא יכלה להתדבק בו. אחר כך התקרבה אליו והולידה רוחות ושדים

דְּרַבִּי: לֹד מְשֻׁנָּה רַגְלֵי בְּאֵילֹת וְעַל בְּמַתִּי יַעֲמִידֵנִי: לֵה מְלַמֵּד יָדֵי לְמַלְחָמָה
וְנִחַתָּה קִשְׁתְּ נַחוּשָׁה זְרוּעֵתַי: לו וְתַתֵּן לִי מִגֵּן וְשַׁעַף וַיְמַיְנֶךָ תִּסְעָרֵנִי וְעִנְיֹתֶךָ
תִּרְבֵּנִי: לו תִּרְחִיב צַעְדֵי תַחְתֵּי וְלֹא מַעְדֵי קַרְסְלֵי: לה אֲרִדּוּף אוֹיְבֵי וְאֲשִׁינָם וְלֹא
אֲשׁוּב עַד בְּלוֹתָם: לש אֲמַחֲצֵם וְלֹא יִבְלוּ קוּם יִפְלוּ תַחַת רַגְלֵי: מ וְתִאֲזַרְנִי חֵיל

— — — — — זוהר תהלים — — — — —

שְׁיַמְצֵא הַדְּמוּת הַהִיא בְּצִיּוֹר שְׁלֵם כְּרֹאֵי.
אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, בַּא רְאָה, כַּמָּה גְדוּלִים הֵם
מַעֲשֵׂיו שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהָרִי
הָאֲמֻנּוֹת וְהַצִּיּוֹר שֶׁל הָאָדָם הִיא כְּמוֹ
הָעוֹלָם, וּבְכָל יוֹם וְיוֹם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
בוֹרֵא עוֹלָמוֹת, וּמְזוּנָג זְוֹנָגִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד
כְּרֹאֵי לוֹ, וְהוּא צִיר אֶת דְּמוּתָם טָרָם בּוֹאֵם
לְעוֹלָם. בַּא רְאָה, שְׁאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּתוּב
זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם, וְכִי סֵפֶר הָיָה לוֹ?
אֵלָּא פִּרְשׁוּהָ, שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הִרְאָה
לְאָדָם הִרְאֵשׁוֹן דּוֹר דּוֹר וְדוֹרְשָׁיו וְכוּ'. אִיךָ
הִרְאָה לוֹ? אִם תֹּאמַר שֶׁרְאָה בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ
שֶׁהֵם עֲתִידִים לְבֹא לְעוֹלָם כְּמִי שֶׁרוֹאֶה
בְּחֻמָּה מֵה יְבֹא לְעוֹלָם - לֹא כֵן, אֵלָּא
רְאָה בְּעֵינַי אֶת כָּלֵם, וְאוֹתָהּ הַדְּמוּת
שֶׁעֲתִידִים לְעֻמַּד בָּהּ בְּעוֹלָם, אֶת כָּלֵם הוּא
רְאָה בְּעֵינַי. מָה הֵטַעַם? מִשּׁוֹם שְׁמִיּוֹם
שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, כָּל הַנְּפֻשׁוֹת הַעֲתִידוֹת
לְעֻמַּד בְּבִנְיַי הָאָדָם, כֵּלָן עוֹמְדוֹת לְפָנַי
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאוֹתָהּ הַדְּמוּת מִמֶּשׁ
שֶׁעֲתִידוֹת לְעֻמַּד בָּהּ בְּעוֹלָם.

כְּמוֹ כֵּן כָּל אוֹתָם הַצְּדִיקִים, אַחַר שִׁיּוּצֵאִים
מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, כָּל הַנְּפֻשׁוֹת עוֹלוֹת,
וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְזַמֵּן לָהֶם דְּמוּת אַחֲרֵת
לְהַתְּלַבֵּשׁ בָּהּ כְּמוֹ שֶׁהָיוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה.
מִשּׁוֹם כֵּן כָּלֵם עוֹמְדִים לְפָנָיו, וְרְאָה אוֹתָם
אָדָם הִרְאֵשׁוֹן בְּעֵינַי. וְאִם תֹּאמַר, שְׁאֲחַר
שֶׁרְאָה אוֹתָם לֹא עֻמְדוֹ בְּקִיּוּמָם - בַּא

וּמִי צוֹר' וּגו'. דוֹד הַמְּלֶךְ אָמַר אֶת הַפְּסוּק
הַזֶּה, כִּי מִי אֵל מִבְּלַעֲדֵי ה' - מִי הוּא
הַשְּׁלִיט אוֹ הַמְּמַנֶּה שְׁיִכּוֹל לַעֲשׂוֹת דְּבַר
מִבְּלַעֲדֵי ה'? אֵלָּא מִי שֶׁהַצְּטוּהָ מֵעַם
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִשּׁוֹם שֶׁכָּלֵם אֵין
עוֹמְדִים בְּרִשְׁוֹתָם וְלֹא יִכּוֹלִים לַעֲשׂוֹת
דְּבַר. וּמִי צוֹר - וּמִי הוּא הַתְּקִיף שְׁיִכּוֹל
לַעֲשׂוֹת תְּקִיף וּגְבוּרָה מַעֲצָמוֹ מִבְּלַעֲדֵי
אֱלֹהֵינוּ? אֵלָּא כָּלֵם בְּיַד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וְלֹא יִכּוֹל לַעֲשׂוֹת דְּבַר, רַק מְרִשׁוֹתוֹ.

דְּבַר אַחַר 'כִּי מִי אֵל מִבְּלַעֲדֵי ה' -
שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַכֹּל בְּרִשְׁוֹתוֹ,
וְלֹא כְּמִי שֶׁנִּרְאָה בְּמִרְאֵה הַכּוֹכָבִים
וְהַמְּזֻלוֹת, שֶׁכָּלֵם מְרֹאִים דְּבַר, וְהַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא מַחְלִיפּוֹ לְגוֹן אַחַר. וּמִי צוֹר
זוֹלָתִי אֱלֹהֵינוּ, הָרִי פִּרְשׁוּהָ שְׁאֵין צִיר כְּמוֹ
שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא צִיר שְׁלֵם,
עוֹשֶׂה וּמַצִּיר דְּמוּת בְּתוֹךְ דְּמוּת, וּמְשַׁלֵּם
אֶת אוֹתָהּ הַדְּמוּת בְּכָל תְּקוּנָה, וּמְכַנֵּס בּוֹ
נֶפֶשׁ עֲלִיוֹנָה, שְׁדוּמָה לְתַקּוּן הָעֲלִיוֹן,
מִשּׁוֹם כֵּן אֵין צִיר כְּמוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.
בַּא רְאָה, מֵאוֹתוֹ הַזֶּרַע שֶׁל אָדָם,
כְּשֶׁמִּתְעוֹרְרַת תְּשׁוּקָתוֹ לְנִקְבָתוֹ, וּנְקַבְתּוֹ
מִתְעוֹרְרַת אֵלָיו, אִז מִתְחַבְּרִים שְׁנֵיהֶם יַחַד,
וַיּוּצֵא מֵהֶם בֵּן אֶחָד שֶׁכָּלוּל מִשְׁתֵּי דְמִיּוֹת
כְּאֶחָד, מִשּׁוֹם שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא צִיר
אוֹתוֹ בְּצִיּוֹר שֶׁנִּכְלָל מִשְׁנֵיהֶם. וְעַל כֵּן צָרִיךְ
אָדָם לְקַדֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּזִמְן הַהוּא, כְּדִי

לְמַלְחָמָה תִּבְרִיעַ קָמִי תַחְתִּי: מֵאֵיבֵי נְתַתָּה לִי עֶרְפָּה וּמִשְׁנְאֵי אֲצְמִיתֶם: מִבְּיַשְׁעוֹ וְאִין מוֹשִׁיעַ עַל יְהוָה: ^{מג} וְאֲשַׁחֲקֶם בַּעֲפָר עַל פְּנֵי רוּחַ בְּטִיט חוֹצוֹת אֲרִיקֶם: מִדַּ תִּפְלֹטֵנִי מְרִיבֵי עִם תְּשִׁימֵנִי לְרֹאשׁ גּוֹיִם עִם לֹא יִדְעֵתִי יַעֲבֹדוּנִי: מִה לְשִׁמְעַע אֲזִין יִשְׁמְעוּ לִי בְּנֵי נֶכֶד וּבְלֹד: וַיַּחֲרֵגוּ מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם: מִזִּי יְהוָה: ^{מז} וּבְרוּךְ צוּרֵי וַיְרוּם אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי:

— זוהר תהלים —

צור זולתי אלהינו, מי הציר הטוב שציר [שכולל] הכל [זה עם זה] כמו הקדוש ברוך הוא? דבר אחר כי מי אלוה - זה סוד הדבר, שהרי אל הוא כלל שנכלל מכל הדרגות. ואם תאמר שאל הנה היא דרגה אחרת, משום שכתוב (שם ז) ואל זעם בכל יום? בא ראה, שהרי אין אל מבלעדי ה' שאינו לבדו, ולא נפרד לעולמים, ועל כן כתוב (שמואל ב כב) כי מי אל מבלעדי ה' וגו'. ומי צור וגו', שהרי צור אינו לבדו, אלא הכל אחד, ככתוב (דברים ד) וידעת היום והשבת אל לבבך כי ה' הוא האלהים וגו'.

כל מי שעוסק בדברי תורה ומשתדל בה זוכה להמשיך אותה עמו

חי ה' וברוך צורי וירום אלוהי ישעי (יח, מז): [זוהר בראשית פ' ויצא (דף קסד.)] רבי יצחק ורבי ייסא היו הולכים בדרך. אמר רבי ייסא, הנה שכניה אצלנו, נתעסק בדברי תורה, שכל מי שעוסק בדברי תורה ומשתדל בה, זוכה להמשיך אותה עמו.

פתח רבי יצחק ואמר, (תהלים יח) חי ה' וברוך צורי וירום אלוהי ישעי. הפסוק הזה הוא סוד. חי ה', וכי לא ידענו שהקדוש ברוך הוא נקרא חי? אלא אפלו

ותראה, כל דברי הקדוש ברוך הוא הם בקיום ועומדים לפניו עד שיוֹרְדִים לעולם. כמו זה כתוב (דברים כט) כי את אשר ישנו פה וגו'. הרי פרשוה, שכל בני האדם שעתידיים להיות בעולם, כלם נמצאו שם. כאן יש להסתכל, שהרי כתוב את אשר איננו פה וגו', ומשמע אלו [כלם] שיצאו מאותם שעמדו שם, משום שכתוב עמנו היום, ולא כתוב עמנו עומד היום. אלא ודאי [כאן] כלם עמדו שם, אלא שלא נראו לעין, משום כך כתוב עמנו היום אף על גב שלא נראו.

ואם תאמר, מה הטעם לא נראו כאן כמו שנראו לאדם הראשון שראה אותם עין בעין, והרי כאן ראו יותר? אלא כאן, כשנתנה תורה לישראל, מראה אחר ודרגות עליונות. היו רואים ומסתכלים עין בעין, והיו משתוקקים להסתכל ולראות בכבוד רבונם, ומשום כך ראו את הכבוד העליון של הקדוש ברוך הוא לבדו ולא מאחר. ועל כן, כל בני האדם שעתידיים לעמד בעולם, כלם עומדים לפני הקדוש ברוך הוא באותן הדמיות ממש שעתידיים לעמד בהן. זהו שכתוב (תהלים קלט) גלמי ראו עיניך ועל ספרך וגו'. גלמי ראו עיניך, מה הטעם? משום שדמות אחרת עליונה היתה כזה, ומשום כך כתוב (שם יח) ומי

מה האל הנותן נקמות לי וידבר עמים תחתתי: מט מפלטי מאיבי אף מן קמי תרומני מאיש חמס תצילני: נ על בן אודך בגוים יהונא וילשמך אומרה: נא (מגדל) מגדיל ישועות מלבו ועשה חסד למשיחו לרוד ולרעו עד עולם:

זוהר תהלים

על בן אודך בגוים ה' ולשמך אומרה (יה, ט):
 [זוהר שמות פ' יתרו (ד ט"ו)] וישמע יתרו וגו'. פתח ואמר (תהלים יח) 'על בן אודך בגוים ה' ולשמך אומרה'. דוד המלך אמר את זה ברוח הקדש בשעה שראה שכבוד הקדוש ברוך הוא לא עולה בעליה ולא מתכבד בעולם, אלא מצד שאר העמים. ואם תאמר, הרי הקדוש ברוך הוא לא מתכבד בעולם אלא משום ישראל - כך זה ודאי, שהרי ישראל הם היסוד של הנר להאיר, אבל כששאר העמים באים ומודים לו בשעבוד הכבוד של הקדוש ברוך הוא, אז נוסף יסוד הנר ומתחזק על כל מעשיו בחבור אחד, ושולט הקדוש ברוך הוא לבדו מעלה ומטה. כמו זה כל העולם, אימה ופחד נפל עליהם מלפני הקדוש ברוך הוא. כיון שבא יתרו, שהוא כמר עליון של כל יתר האלילים, אז התחזק ושלט כבוד הקדוש ברוך הוא על הכל. משום שכל העולם, כששמעו שמע גבורתו של הקדוש ברוך הוא, זעו. וכלם היו מסתכלים ביתרו שהוא חכם וממנה גדול של כל אלילי העולם. כיון שראו שהוא בא ועובד לקדוש ברוך הוא, ואמר עתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלהים, אז כלם התרחקו מעבודותיהם וידעו שאין בהם ממש, ואז התכבד כבוד השם הקדוש של הקדוש ברוך הוא בכל הצדדים. ולכן נרשמה פרשה זו בתורה, וראשית הפרשה היה בו, ביתרו.

צדיק גמור, הוא נקרא חי, שהרי חי - צדיק הוא למעלה וצדיק הוא למטה. למעלה הקדוש ברוך הוא נקרא חי - למטה הצדיק נקרא חי, שכתוב (שמואל ב כג) ובניהו בן יהונדע בן איש חי. למה נקרא חי? משום שהוא צדיק, שהרי צדיק נקרא חי, חי העולמים. וברוך צורי - הכל אחד. חי וברוך - שלא נפרדים זה מזה. שכאשר מתחברים יחד נקרא באר מים חיים. זה נובע החוצה, וזה מתמלא ממנו. וירום אלוהי ישעי - זה העולם העליון, שהוא רם ונשא, רם על הכל, שהרי ממנו יוצא הכל, [מקור שלא 190טק] וכל הנביעה שנובע למלא הבאר כראוי, ומשם מתברכת להאיר לכל אותם שלמטה. וכשמתמלאת [זו] הכל כראוי, אז וירום אלוהי ישעי.

חי ה' וברוך צורי וירום אלוהי ישעי (יה, ט): [זוהר בראשית פ' מקץ (ד קצ"ג)] רבי אלעזר פתח ואמר, (תהלים יח) 'חי ה' וברוך צורי וירום אלוהי ישעי'. אלוהי כתוב בוי"ו. הפסוק הזה יש להתבונן בו, חי ה' - זה חי, צדיק יסוד העולם, שנקרא חי העולמים. וברוך צורי - זהו שכתוב (שם קמד) ברוך ה' צורי, וזה העולם שמתקיים על הצדיק הזה. וירום אלוהי ישעי. וירום - זה העולם העליון. אלוהי בנאו זה שמים, כמו שנאמר (שם קטז) השמים שמים לה'. יתרו כבד כבוד ה'

יט א לְמִנְצַח מְזִמּוֹר לְדָוִד: ב הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מְגִיד

— שִׁמוֹשׁ תְּהִלִּים —

לחכמה

השמים מספרים וגו' (יט, ב): [שימוש תהלים לפרק יט] זה המזמור הוא טוב למאן דאית ביה רוח רעה אמור אותו ז"פ והוא יברח ושם שלו הוא ה"י. ה' מן "השמים", י' מן "גואלי". ואמור. יהי רצון מלפניך ה"י השם הגדול הגבור והנורא שתבריח (מפלוגי) זה רוח רעה. כתוב אותו ותלהו עליו. - ועוד למקשה לילד קח עפר מפרשת דרכים וכתוב בו עד "והוא כחתן יוצא", ושים על כריסה וכשתלד תסירהו מיד ואמור אותו ז' פעמים. ועוד לפתיחת הלב טהר עצמך וקח כוס יין ודבש ואמור. יהי רצון מלפניך ה"י שתפתח לבי או לב (פלוגי) בתורתך ובכל חכמה שלא ישכח לעולם מה שילמוד אמן אמן אמן סלה סלה סלה.

— זוהר תהלים —

הַכִּנָּה לַחֲפַת הַקֶּבֶ"ה עִם כְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל
בְּלִמּוֹד הַתּוֹרָה בְּשִׁמְחָה
הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל וּמַעֲשֵׂה יָדָיו
מְגִיד הַרְקִיעַ (יט, ב): [זוהר -
הקדמת 99 זוהר (דף ת.נ)] רְבִי שְׁמַעוֹן הֵיךְ
יוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה בְּלִילָה שֶׁהַפְּלָה
מִתְחַבֵּרַת בְּבַעֲלָה. שְׁשֻׁנֵינוּ, כָּל אוֹתָם
הַחֲבָרִים בְּנֵי הַיֵּכַל הַפְּלָה, הַצְּטֻרְכוּ בְּאוֹתוֹ
לִילָה שֶׁהַפְּלָה עֲתִידָה לְהִיּוֹת לְמַחֲרַת
בַּתּוֹךְ הַחֲפָה עִם בַּעֲלָה לְהִיּוֹת עִמָּה כָּל
אוֹתוֹ הַלִּילָה, וְלִשְׁמַח עִמָּה בַּתְּקוּנִיָּה
שֶׁהִיא מִתְתַקְּנַת לְעֵסֶק בַּתּוֹרָה, מִתּוֹרָה
לְנַבְיָאִים, וּמַנְבִּיאִים לְכַתּוּבִים, וּבִדְרָשׁוֹת
הַפְּסוּקִים וּבְסוּדוֹת הַחֲכָמָה, בְּגִלְל שְׁאֵלוֹ
הֵם תְּקוּנִיָּה וְתַכְשִׁיטָה, וְהִיא וְעֲלִמּוֹתֶיהָ
נִכְנָסֶת וְעוֹמְדַת עַל רְאִשֵׁיהֶם וּמִתְתַקְּנַת
בָּהֶם, וְשִׁמְחָה בָּהֶם כָּל אוֹתוֹ הַלִּילָה,
וְלִמְחַרְתָּ לֹא נִכְנָסֶת לַחֲפָה אֶלָּא יַחַד אִתָּם.
וְאֵלֶּה נִקְרָאִים בְּנֵי הַחֲפָה. וְכִיּוֹן שֶׁנִּכְנָסֶת
לַחֲפָה, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹאֵל עֲלֵיהֶם
וּמְבַרְךְ אוֹתָם, וּמַעֲטֵר אוֹתָם בַּעֲטֻרַת
הַפְּלָה. אֲשֶׁרֵי חֲלָקָם.

וְהֵיךְ רְבִי שְׁמַעוֹן וְכָל הַחֲבָרִים מְרַנְּנִים
בְּרִנַּת הַתּוֹרָה וּמְחַדְשִׁים דְּבָרֵי תּוֹרָה
כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶם, וְהֵיךְ שְׁמַח רְבִי
שְׁמַעוֹן וְכָל שְׂאֵר הַחֲבָרִים. אָמַר לָהֶם רְבִי
שְׁמַעוֹן, בְּנֵי, אֲשֶׁרֵי חֲלָקְכֶם, בְּגִלְל שְׁמַחַר
לֹא תִכְנַס הַפְּלָה לַחֲפָה אֶלָּא יַחַד אִתְּכֶם.
בְּגִלְל שְׁכַלְמֵם שְׁמַתְקַנִּים תְּקוּנִיָּה בְּלִילָה
הַזֶּה וּשְׁמַחִים בָּהּ, כָּלֵם יִהְיוּ רְשׁוּמִים
וְכַתּוּבִים בְּסֵפֶר הַזְּכוּרֹנוֹת, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא מְבַרְכְּכֶם בְּשִׁבְעֵים בְּרָכוֹת וְעֵטְרוֹת שֶׁל
עוֹלָם הָעֲלִיוֹן. פִּתַח רְבִי שְׁמַעוֹן וְאָמַר,
(תהלים יט) 'הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל וְכוּ'.
פְּסוּקַת זֶה הֵרִי הַעֲמַדְנִיהוּ. אֲבָל בְּזִמְן זֶה
שֶׁהַפְּלָה מִתְעוֹרְרַת לְהַכְנִס לַחֲפָה, לְמַחֲרַת
מִתְתַקְּנַת וּמְאִירָה בְּקִשׁוּטָה יַחַד עִם
הַחֲבָרִים שְׁשֻׁמְחוּ עִמָּה כָּל אוֹתוֹ הַלִּילָה,
וְהִיא שְׁמַחָה אִתָּם. וְלִמְחַרְתָּ כְּמָה
אוּכְלוּסִים, צְבָאוֹת וּמְרַכְבוֹת חֵילוֹת
וּמַחְנוֹת אִתָּה, וְהִיא וְכָלֵם מְחַכִּים לְכָל
אֶחָד וְאֶחָד שֶׁתְּקַנּוּ אוֹתָהּ בְּלִילָה הַזֶּה. כִּיּוֹן
שֶׁמִּתְחַבֵּרִים כְּאֶחָד וְהִיא רוֹאֶה אֶת בַּעֲלָה,
מֵה כְּתוּב הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל.

הַרְקִיעַ: ג יום ליום יביע אִמְר וְלִילָה לְלִילָה יַחֲזֶה דַעַת: ד אין אִמְר וְאִין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמַע קוֹלָם: ה בְּכָל הָאָרֶץ יֵצֵא קוֹם וּבִקְצֵה תִּבְל מְלִיָּהֶם לְשִׁמְשׁ שָׁם אֶחָל בָּהֶם: ו וְהוּא בְּחֶתֶן יֵצֵא מִחֶפְתּוֹ יִשִּׁישׁ בְּגִבּוֹר לְרוּיִן אַרְחָ: ז מְקַצֵּה הַשָּׁמַיִם מוֹצֵאֵו

—== זוהר תהלים ==—

הַשָּׁמַיִם - זֶה הַחֶתֶן שֶׁנִּכְנַס לַחֶפֶה. מִסְפָּרִים - מְאִירִים כְּזֹהֵר הַסְּפִיר שֶׁמְאִיר וְזוֹהֵר מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּף הָעוֹלָם. כְּבוֹד אֵל - זֶה כְּבוֹד כֹּלָה שֶׁנִּקְרָא אֵל, שֶׁכְּתוּב (תהלים ו) וְאֵל זוֹעֵם בְּכָל יוֹם. בְּכָל יְמֵי הַשָּׁנָה נִקְרָא אֵל, וְכַעַת כְּשֶׁהָרִי נִכְנַסֶּת לַחֶפֶה, נִקְרָא כְּבוֹד וְנִקְרָא אֵל. כְּבוֹד עַל כְּבוֹד. אֹר עַל אֹר. שְׁלֹטוֹן עַל שְׁלֹטוֹן. וְאֵז בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שֶׁהַשָּׁמַיִם נִכְנַס לַחֶפֶה וּבָא וּמְאִיר לָהּ, כֹּל אוֹתָם הַחֲבָרִים שֶׁהִתְקִינוּ אוֹתָהּ, כֹּלָם מִתְפָּרְשִׁים בְּשִׁמוֹתָם שָׁם, וְזֵהוּ שֶׁכְּתוּב וּמַעֲשֵׂה יְדִיו מְגִיד הַרְקִיעַ. מַעֲשֵׂה יְדִיו - אֵלֶּה אוֹתָם בְּעֲלֵי קִיּוֹם הַבְּרִית יַחַד עִם הַכֹּלָה. וְאוֹתָם בְּעֲלֵי קִיּוֹם הַבְּרִית נִקְרָאִים מַעֲשֵׂה יְדִיו, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ כּוֹנְנֵהוּ, זֶה בְּרִית הַקְּיָמָה שֶׁחֲתוּמָהּ בְּכֹשֶׁר בֶּן הָאָדָם.

כְּשֶׁמְאִיר הַיּוֹם בְּיוֹם שַׁבָּת עֲלִית הַשְּׁמֵחָה עוֹלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת בְּשִׁמְחָה וּבְעֵנָן שִׁמְחַת חֶתֶן

הַשָּׁמַיִם מִסְפָּרִים כְּבוֹד אֵל וּמַעֲשֵׂה יְדִיו מְגִיד הַרְקִיעַ וְכו' (יט, כ-ב): [זוהר פ' תרומה (דף קל"ו:)] רַב הַמְּנוּנָא סָבָא, כְּשֶׁהָיָה עוֹלָה מִהֲנָהר בְּעָרֵב שַׁבָּת, הָיָה יוֹשֵׁב רִגְעָ אֶחָד וּמְרִים עֵינָיו, וְהָיָה שֹׁמֵחַ וְהָיָה אוֹמֵר שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב לְרֵאוֹת אֶת שִׁמְחַת הַמְּלָאָכִים הָעֲלִיוֹנִים, אֵלֶּה עוֹלָיִם וְאֵלֶּה יוֹרְדִים. וּבְכָל עָרֵב שַׁבָּת יוֹשֵׁב אָדָם בְּעוֹלָם הַנְּשֻׁמוֹת. אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיּוֹדַע בְּסוּד רְבוּנוּ.

כְּשֶׁמְאִיר הַיּוֹם בְּיוֹם שַׁבָּת עֲלִית הַשְּׁמֵחָה עוֹלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת בְּשִׁמְחָה וּבְעֵנָן שִׁמְחַת חֶתֶן

הַשָּׁמַיִם מִסְפָּרִים כְּבוֹד אֵל וּמַעֲשֵׂה יְדִיו מְגִיד הַרְקִיעַ וְכו' (יט, כ-ב): [זוהר פ' תרומה (דף קל"ו:)] רַב הַמְּנוּנָא סָבָא, כְּשֶׁהָיָה עוֹלָה מִהֲנָהר בְּעָרֵב שַׁבָּת, הָיָה יוֹשֵׁב רִגְעָ אֶחָד וּמְרִים עֵינָיו, וְהָיָה שֹׁמֵחַ וְהָיָה אוֹמֵר שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב לְרֵאוֹת אֶת שִׁמְחַת הַמְּלָאָכִים הָעֲלִיוֹנִים, אֵלֶּה עוֹלָיִם וְאֵלֶּה יוֹרְדִים. וּבְכָל עָרֵב שַׁבָּת יוֹשֵׁב אָדָם בְּעוֹלָם הַנְּשֻׁמוֹת. אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיּוֹדַע בְּסוּד רְבוּנוּ.

כְּשֶׁמְאִיר הַיּוֹם בְּיוֹם שַׁבָּת עֲלִית הַשְּׁמֵחָה עוֹלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת בְּשִׁמְחָה וּבְעֵנָן שִׁמְחַת חֶתֶן

הַשָּׁמַיִם מִסְפָּרִים כְּבוֹד אֵל וּמַעֲשֵׂה יְדִיו מְגִיד הַרְקִיעַ וְכו' (יט, כ-ב): [זוהר פ' תרומה (דף קל"ו:)] רַב הַמְּנוּנָא סָבָא, כְּשֶׁהָיָה עוֹלָה מִהֲנָהר בְּעָרֵב שַׁבָּת, הָיָה יוֹשֵׁב רִגְעָ אֶחָד וּמְרִים עֵינָיו, וְהָיָה שֹׁמֵחַ וְהָיָה אוֹמֵר שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב לְרֵאוֹת אֶת שִׁמְחַת הַמְּלָאָכִים הָעֲלִיוֹנִים, אֵלֶּה עוֹלָיִם וְאֵלֶּה יוֹרְדִים. וּבְכָל עָרֵב שַׁבָּת יוֹשֵׁב אָדָם בְּעוֹלָם הַנְּשֻׁמוֹת. אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיּוֹדַע בְּסוּד רְבוּנוּ.

כְּשֶׁמְאִיר הַיּוֹם בְּיוֹם שַׁבָּת עֲלִית הַשְּׁמֵחָה עוֹלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת בְּשִׁמְחָה וּבְעֵנָן שִׁמְחַת חֶתֶן

הַשָּׁמַיִם מִסְפָּרִים כְּבוֹד אֵל וּמַעֲשֵׂה יְדִיו מְגִיד הַרְקִיעַ וְכו' (יט, כ-ב): [זוהר פ' תרומה (דף קל"ו:)] רַב הַמְּנוּנָא סָבָא, כְּשֶׁהָיָה עוֹלָה מִהֲנָהר בְּעָרֵב שַׁבָּת, הָיָה יוֹשֵׁב רִגְעָ אֶחָד וּמְרִים עֵינָיו, וְהָיָה שֹׁמֵחַ וְהָיָה אוֹמֵר שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב לְרֵאוֹת אֶת שִׁמְחַת הַמְּלָאָכִים הָעֲלִיוֹנִים, אֵלֶּה עוֹלָיִם וְאֵלֶּה יוֹרְדִים. וּבְכָל עָרֵב שַׁבָּת יוֹשֵׁב אָדָם בְּעוֹלָם הַנְּשֻׁמוֹת. אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיּוֹדַע בְּסוּד רְבוּנוּ.

וּתְקוּפָתוֹ עַל קְצוֹתָם וְאֵין נִסְתָּר מִחֶמְתּוֹ: ה' תּוֹרַת יְהוָה: תְּמִימָה מְשִׁיבַת
נֶפֶשׁ עֲדוּת יְהוָה: נֶאֱמָנָה מִחֲבִימַת פֶּתִי: ט פִּקְוֵי יְהוָה: יִשְׂרָיִם
מִשְׁמַחֵי לֵב מִצּוֹת יְהוָה: כָּרָה מְאִירַת עֵינָיו: י יִרְאֵת יְהוָה: מְהוֹרָה

זוהר תהלים

זוה בזה, כדי להיות אחד. ולכן ממחרים זה בזה אותו אמר, שליט עליון, להיות הכל אחד. וכשכל זה נשפע ונמשך לרקיע הזה, אז הוא משקה ומאיר למטה, לכבוד אל הזה, לעשות תולדות בדיוקן אותם השמים שמאירים לאותו כבוד אל.

(זוהר שכתוב)

יְיָ יֵלֵךְ לְלִילָה יְחִיָּה דַעַת' - מְרַכְבּוֹתֶיהָ (יז)
ליו) שֶׁהֵן גּוֹף הַכֶּסֶּא, וְכֵלֵן נִקְרְאוֹת
לילות, כמו שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים טז) אֵף לילות
יִסְרוּנִי כְלִיּוֹתֵי. מְרַכְבָּה עֲלִיּוֹנָה נִקְרְאֵת
יָמִים, יוֹם לְיוֹם. מְרַכְבָּה תַּחְתּוֹנָה נִקְרְאֵת
לילות, לִילָה לְלִילָה. יְחִיָּה דַעַת. יְחִיָּה -
יְחִיָּה. יְחִיָּה תּוֹלְדוֹת, שֶׁהֵם (בהם) שְׁמַיִם.
וְאֵם תֵּאמֶר, יְחִיָּה לֹא יְחִיָּה - בֵּא וְרֵא, אֲשֶׁר
כְּתוּב (בראשית ג) וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ
חַוָּה, כִּי הִיא הָיְתָה אִם כָּל חַי. חַוָּה וְחַיָּה
בְּמֵלֶה אַחַת עוֹלָיִם. וְעַל שֶׁהִסְתַּלְקָה (זח
הסתלקה) ' וְנִכְנְסָה ו', שֶׁהוּא כְּרֵאוֹ, שֶׁהָיָה
ו' הוּא חַיִּים וְדָאִי, וְעַל זֶה חַוָּה וְחַיָּה, ' (קטגה נוטלת)
נוטלת חיים מו'. אֵף כֵּאֵן יְחִיָּה - יְחִיָּה. דַעַת - זֶהוּ סוּד הַשְׁמַיִם. מֵה שְׁמַיִם
שֶׁשָּׂה צְדָדִים, אֵף כֵּאֵן שֶׁשָּׂה צְדָדִים בְּאוֹתָן
תּוֹלְדוֹת שְׁיְחִיָּה כְּמוֹ שְׁלוֹ. וְלִכְּן יוֹם לְיוֹם
נִכְלָל בְּדַרְגָּה עֲלִיּוֹנָה - אִמְר'. וְלִילָה
לְלִילָה - בְּסוּד שֶׁל הַזְכָּר שְׁמַאִיר לָהּ,
שֶׁהוּא שְׁמוֹ (שמים), דַעַת. וּמְשׁוֹם שְׁאִמְר'
הַזֶּה הוּא סוּד עֲלִיּוֹן, וְלֹא כִשְׁאֵר הָאִמְרוֹת,

שְׁמַאִיר וְנוֹצֵץ בְּהַתְנוּצְצוֹת מְכַל הַצְּדָדִים. וְהִרְקִיעַ הַזֶּה מְשַׁפֵּיעַ לוֹ בְּמִשְׁכָּה שֶׁל
אֶהְבָּה וְתִשׁוּקָה לְהִשְׁקוֹת הַשְּׁקָאֵת הַשְּׁמַחָה
לְעָרֵב שֶׁבֵּת. וְכִשְׁשׁוֹפֵעַ וּמוֹשֵׁף אוֹתוֹ הַטֵּל
שֶׁל הַבְּדִלָּח, הַכֹּל (שופע) מְלֹא וְשֵׁלֵם
בְּאוֹתִיּוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת בְּכֹל אוֹתָם שְׁבִילִים
קְדוּשִׁים. כִּיּוֹן שֶׁהַכֹּל מִתְחַבֵּר בּוֹ, נַעֲשֶׂה בּוֹ
דְרָךְ לְהִשְׁקוֹת וּלְכַרֵּךְ לְמִטָּה. יוֹם לְיוֹם -
יוֹם לְיוֹם וְטַבַּעַת לְטַבַּעַת. עַכְשָׁו מְדַבֵּר
הַכְּתוּב בְּדֶרֶךְ פְּרָט אֵיךְ הַשְׁמַיִם מְסַפְּרִים
וּמִתְקַנְיִם בְּסַפִּירִיּוֹת וּבְהַתְנוּצְצוֹת עֲלִיּוֹנָה
לְכָבוֹד הַזֶּה, וְאֵיךְ שׁוֹפֵעַ וּמוֹשֵׁף אוֹתוֹ
הִרְקִיעַ שֶׁפַע שֶׁל טַל עֲלִיּוֹן. וְאוֹמֵר, יוֹם
לְיוֹם יִבִיעַ אִמְר'. יוֹם לְיוֹם וְדַרְגָּה לְדַרְגָּה,
יְחִיָּה (אוחז) לְהַכְלִיל זֶה בְּזֶה וּלְהֵאִיר זֶה מִזֶּה
מֵאוֹתָהּ סַפִּירִיּוֹת שְׁנוּצְצִים וּמְאִירִים
הַשְׁמַיִם לְכָבוֹד הַזֶּה. יִבִיעַ - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
מִבַּע אֲתַעְבְּד וְגו'. מְמַהֲרִים לְהֵאִיר זֶה מִזֶּה
וּלְהַתְנוּצֵץ זֶה מִזֶּה מֵאוֹתוֹ סַפִּירִיּוֹת
וְהַתְנוּצְצוֹת.

אִמְר' - כָּלֵל שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת וְהַשְּׁבִילִים
שְׁיוּצָאִים מֵאֵב וְאֵם, וְאוֹתוֹ רֵאשׁ
שְׁיוּצָא מֵהֵם, שֶׁהוּא בֵּן בְּכוֹר. אֶלֶף - אָבָא.
וְכִשְׁהוּא עוֹלָה וְיוֹרֵד, מִתְחַבֵּר מ' עִם א',
וְהִיא אֵם. ו' - רֵאשׁ הַבְּכוֹר. כְּשֶׁמִּתְחַבֵּר
כָּל הָאוֹתִיּוֹת - אִמְר'. זֶה אוֹר שֶׁל אָב וְאֵם
וְהַבֵּן הַבְּכוֹר, וּמְאִירִים זֶה בְּזֶה בְּחִבּוּר
אֶחָד. שׁוֹלֵט בְּיוֹם הַשֶּׁבֶת. וְלִכְּן הַכֹּל נִכְלָל

עֹמֶדֶת לְעַד מִשְׁפְּטֵי יְהוָה אֱמֶת צְדָקוֹ יַחֲדוּ: יֵא הִנְחִמְדִּים מִזְהָב וּמִפִּזָּה

זוהר תהלים

ותשוקה של הפלה (של כלם) לתת לה אוצרות ומתנות, ולכן והוא כחֶתֶן יצא מחפתו.

מי זו חפתו? זה עֶדֶן. וסוד זה - (בראשית ב) ונהר יצא מעֶדֶן. עֶדֶן זוהי חפה שמכסה על הכל. ישיש כגבור. ישיש - מצד של אור ראשון שלא נמצא בו דין כלל. כגבור - מצד הגבורה. ואף על פי שגבורה היא דין שלם, כתוב כגבור, ולא גבור. משום שממתיק דין בחסד ונוטל הכל כאחד, בתשוקה ורצון שלם. וכל זה - לרוץ ארח, כמו שנאמר (ישעיה מג) הנותן בים דרך, להשקות ולהשלים את אור הלבנה בכל הצדדים, ולפתח בה דרך להאיר למטה.

'מקצה השמים מוצאו' - מסוף אלו השמים העליונים שאמרנו הוא מוציא, משום שבסיום הגוף הוא מוציא, ובאותו מקום נכר בין הזכר לנקבה. וזהו שכתוב (דברים ד) ולמקצה השמים ועד קצה השמים. קצה השמים - זה העולם העליון. ולמקצה השמים - זה (המלך ש) השלום שלו. כמו שזה נוטל את כל האורות וכלם בו, אף זה כף, נוטל כל האורות והוא יוצא מקצה השמים.

'ותקופתו' - שסובב (שהלבנה) בכל אותם הצדדים (הספירות) הקדושים שראויים להאיר ולהיות משקים ולהתנוצץ ממנו. ואין נסתר - אין מי שמכסה מאותו האור, שהרי לכלם הוא מאיר בכלל אחד, לכל אחד ואחד כראוי

חזר עליו הפסוק ואמר, אין אמר ואין דברים, כשאר אמירות העולם. אלא האמר הזה הוא סוד עליון בדרגות עליונות, שאין שם אמירות ודברים, ולא נשמעו כשאר הדרגות שהן סוד האמונה, שהן קול שנשמע. אבל אלה לא נשמעו לעולמים, וזהו שכתוב בלי נשמע קולם.

אבל בכל הארץ יצא קנם, אף על גב שהם נסתרים עליונים שלא נודעו לעולמים, השפע והמשיכה שלהם נמשך ושופע למטה. ומשום אותה משיכה יש לנו אמונה שלמה בעולם הזה, וכל בני העולם מדברים סוד אמונות הקדוש ברוך הוא באותן דרגות כאלו נתגלו ולא היו נסתרים וגנוזים. וזהו ובקצה תכל מליהם - מראש העולם עד סוף העולם מדברים אותם חכמי הלב באותן דרגות גנוזות, אף על גב שלא נודעו. אבל במה הם נודעים? משום שלשמש שם אהל בהם. משום השמש הקדושה, שהיא משכן מאותן דרגות עליונות קדושות, והוא אור שנוטל כל האורות הגנוזים ואתה משיכה שלהם, ובגללו נראית האמונה בכל העולם. מי שנוטל את השמש, כמי שנוטל את כל הדרגות, משום שהשמש הוא אהל שנקלל בהם ונוטל הכל, והוא מאיר לכל אותם הגנונים של האורות שלמטה. ולכן והוא כחֶתֶן יצא מחפתו - באור והתנוצצות של כל האורות הגנוזים. שכלם בתשוקה, ברצון שלם, נותנים לו רצונם ואורם, כמו שלחֶתֶן יש רצון

רַב וּמְתוּקִים מְדַבֵּשׁ וְנֹפֶת צוּפִים: יב גַּם עֲבֹדָה נִזְהָר בָּהֶם בְּשִׁמְרָם עֲקֹב רַב: יג שְׂגִיאוֹת מִי יִבִּין מִנְסֻתוֹת נִקְנִי: יד גַּם מִזֵּדִים חֲשׂוֹךְ עֲבֹדָה אֵל יִמְשְׁלוּ בִי אֲזוּ

===== זוהר תהלים =====

הַקֶּדֶשׁ עַל הָאוֹר וְהַתְּנוּצָצוֹת וְשִׁלְטוֹן (ושלמות) שֶׁל יוֹם הַשֶּׁבֶת עַל כָּל שְׂאֵר הַיָּמִים (ותקונה שגתקנת ביום זה מכל שאר הימים) בְּשִׁבִיל סוּד הַשֵּׁם הָעֲלִיּוֹן שְׁמַאִיר בְּאוֹר, וְנוֹצֵץ בְּהַתְּנוּצָצוֹת, וְנִשְׁתַּלֵּם בְּשִׁלְמוֹת מַעֲלָה וּמִטָּה. וְאֲזוֹ תוֹרַת ה' תְּמִימָה, שֶׁבֶת שֶׁל עָרֵב שֶׁבֶת (סוד של שמור כבוד לילה, שהיא תורת ה' תְּמִימָה, תורה שבעל פה, משה קבל תורה מסיני. והרי התעוררו על התורה שבעל פה, שאלו תורה שבכתב, הרי כתוב ויצו משה את הלויים וגו' לקוח את ספר התורה. וזה ראוי ללויים לזה שאוחז בשמש, והמלך שבא ממנו משה מאיר לישראל ארבעים שנה שמשביום, ותורת ה'זהעבר שבת) בְּסוּד אֶחָד, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ. וְתִקְנֵנוּ (אנשי כנסת הגדולה סודו שלה שבח) הַחֲבָרִים רֵאשִׁית הַתְּשֻׁבָּחוֹת מֵאוֹתָן תְּשֻׁבָּחוֹת שֶׁל דָּוִד מִסוּד זֶה הַשָּׁמַיִם, שְׁנוּטֵל בְּרֵאשׁ וּמְאִיר לְכָל הַשָּׂאֵר. וְאַחַר כֵּן אוֹתוֹ נִהַר שְׁיוּצָא מֵעֵדֶן, וְזֵהוּ סוּד (תהלים לג) רִנְנוּ צְדִיקִים בַּה'. מִשׁוֹם שֶׁהִנְהָר הִזָּה כּוֹנֵס וְנוֹטֵל הַכֹּל מִסוּד הַשָּׁמַיִם בְּסוּד עֲלִיּוֹן, וּמְקוֹר הַחַיִּים, הַכֹּל כְּרֵאוֹי בְּיוֹם זֶה. וְהַשֶּׁמֶשׁ מִתְקַן לְהֵאִיר כְּרֵאוֹי בְּיוֹם הִזָּה. וְאַחַר כֵּן הַלְּבָנָה שֶׁנִּפְרְדַת מֵהַצַּד הָאֲחֵר בְּיוֹם הִזָּה כְּדִי לְהִיּוֹת מְאִירָה מִן הַשֶּׁמֶשׁ, וְזֵהוּ לְדוֹד בְּשִׁנּוֹתוֹ אֶת טַעְמוֹ וְגו'. וְאַחַר שֶׁנִּפְרְדַת מִמֶּנּוּ, הָרִי מִתְחַבֵּר בְּשֶׁמֶשׁ, וְתְשֻׁבָּחַת זוּ בְּעֵשְׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת שְׁמִכְנִיס בָּהּ הַשֶּׁמֶשׁ בְּלִבָּנָה. וְתְשֻׁבָּחַת זוּ פְּרֻדַת הַלְּבָנָה מִן הַצַּד הָאֲחֵר, וְתְשֻׁבָּחַת שֶׁל עֵשְׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת בְּאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ. וְאַחַר כֵּן

לו. וּכְשֶׁכֶּלֶם נִשְׁלָמִים וּמְאִירִים מִתּוֹךְ הַשֶּׁמֶשׁ, אֲזוֹ הַלְּבָנָה מִתְעַטֶּרֶת כְּמוֹ הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, שְׁלֵמָה בְּחֻמְשֵׁים שְׁעָרִים, וְזֵהוּ שֶׁכְּתוּב תוֹרַת ה' תְּמִימָה, שְׁהָרִי אֲזוֹ הִיא (שלמה) תְּמִימָה מְכֹל הַצְּדָדִים, בְּסוּד שֶׁל חֻמֵּשׁ דְּרָגוֹת, כְּמוֹ הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהֵם חֻמֵּשׁ, סוּד שֶׁל חֻמְשֵׁים. וְלָכֵן הִיא בְּאֵה בְּחֻמֵּשׁ חֻמֵּשׁ תְּבוּת, כְּדִי לְהִשְׁלִים לְסוּד שֶׁל חֻמְשֵׁים. תוֹרַת ה' תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ - הָרִי חֻמֵּשׁ. עֲדוּת ה' נֶאֱמָנָה מִחֻכְמַת פְּתִי - הָרִי חֻמֵּשׁ. פְּקוּדֵי ה' יִשְׂרָיִם מְשֻׁמְחֵי לֵב - הָרִי חֻמֵּשׁ. מִצּוֹת ה' בְּרָה מְאִירַת עֵינַיִם - הָרִי חֻמֵּשׁ. יִרְאֵת ה' טְהוֹרָה עוֹמְדַת לְעַד - הָרִי חֻמֵּשׁ. מְשֻׁפְּטֵי ה' אֶמֶת צְדָקוֹ יִחְדּוּ - הָרִי חֻמֵּשׁ. וְכֹלֶם בְּאִים בְּחֻמֵּשׁ חֻמֵּשׁ, לְהַכְּלִל כְּמוֹ הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה. וְלָכֵן, יְהוֹ"ה יְהוֹ"ה שֶׁשׁ פְּעָמִים, כִּנְגֵשׁ שֵׁשֶׁת הַצְּדָדִים הָעֲלִיּוֹנִים שֶׁהֵם סוּד הַשֵּׁם הָעֲלִיּוֹן (השמים העליונים), וְעַל זֶה הַלְּבָנָה מִתְמַלֵּאת וְנִשְׁלָמַת בְּסוּדוֹר עֲלִיּוֹן כְּרֵאוֹי, וְזֵהוּ בְּיוֹם הַשֶּׁבֶת, שֶׁהַכֹּל נִשְׁלָם כְּרֵאוֹי בְּסוּד הַשֶּׁבֶת מַעֲלָה וּמִטָּה. וְלָכֵן בְּיוֹם הִזָּה נּוֹסֵף אוֹר בְּכֹל, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ. הַשָּׁמַיִם נוֹטְלִים מִמְּקוֹר הַחַיִּים בְּרֵאשׁוֹנָה, וְהֵם מְאִירִים וּמִתְקַנְנִים אֶת הַכְּבוֹד הָעֲלִיּוֹן מִסוּד הַסֶּפֶר הָעֲלִיּוֹן - הָאֵב שֶׁל הַכֹּל. וּמִסוּד הַסֶּפֶר - הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה. וְהוּא מִסוּד הַסֶּפֶר. וְלָכֵן מְסַפְרִים, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ, בְּסוּד שְׁלֹשֶׁת הַשְּׁמוֹת הַלְלוּ, שְׁשׁוֹלְטִים בְּיוֹם הַשֶּׁבֶת עַל כָּל שְׂאֵר הַיָּמִים. וְלָכֵן הַתְּשֻׁבָּחַת הַזֹּאת אָמַר דָּוִד בְּרוּחַ

אִתָּם וְנִקְיֵתִי מִפֶּשַׁע רָב: מו יִהְיֶה לְרִצּוֹן אִמְרֵי פִי וְחֲגִיזֵן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה: ז
צִוְרֵי וְנִאֲלֵי:

זוהר תהלים

(דברים ל) העדתי בכם היום את השמים, זה יעקב, מקום השמים. ומנין שהיא מעידה? שכתוב ואת הארץ. וכתוב (תהלים פט) כִּירַח יִכּוֹן עוֹלָם וְעַד בַּשָּׁחַק נִאָּמַן. וכאשר ישראל בשלמות כמו שהיו (כראוי), עדים שלמים מעידים בהם, הקדוש ברוך הוא וכנסת ישראל, ובאותו הזמן שופע הטל שלמעלה ממקום העתיק. מתי? כשהם ביחוד. זהו שכתוב (שיר ה) שְׂרָאשִׁי נִמְלֵא טָל. חשבון טל: יהוה אֶחָד. הקדוש ברוך הוא עם כנסת ישראל. שפאותה השעה יהיו ראויים ישראל לטל. וישראל שםפירים אותם, הם מיחדים אותם פעמים ביום – אחד בצד היום, ואחד בצד הלילה. ומהטל שהוא עתידים המתים להחיות לעולם הבא. זהו שכתוב (דניאל יב) ורבים מישיני אדמת עפר יקיצו. מישיני – כמו שנאמר (שיר ה) אָנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עָר וְכוּ', המקום של לבי. קול דודי – המקום שנקרא קול, וזה יעקב. שראשי נמלא טל – הינו ברכות שמים, שפאים למקום הזה שנקרא שמים, כשהוא ביחוד עם הנקבה, ותקום מן העפר. וכאשר יצחק ברוך את יעקב, אמר (בראשית כז) ויתן לך האלהים מטל השמים, משום שראה שיעקב יורש את המקום ההוא. האלהים – זו האם העליונה. שמעטרת אותו בעטרות עליונות, להתחבר עם הגבירה. וכשמגיע הטל הזה לזעיר, מצד הצפון נקרא, ומצד הדרום שופע, עד שמגיע לכסא הכבוד.

התחברות ועליית הגבירה לבעלה, וזוהי (שםצ) תפלה למשה איש האלהים. התחברות והתדבקות אשה בבעלה, לפרש ימין ושמאל לקבל אותה ולהיות כאחד בתבור אחד. (להיות אחד בסוד אחד. וכל אלו שמים מספרים להם ומתקנים אותם. מכאן והלאה תשבחות אחרות של שמחה ותשוקה שלמה. אבל אלו אותם תקון השלמות העליונה בסוד של השם הקדוש כראוי ותשבחות אלו, התקינו בתקון של שבת, שהוא עולה ומתעטר בעטרותיו כראוי, ועולים בסוד השם הקדוש להיות אחד בסוד של כבוד אל של השמים מספרים לו וזוהרים לו כמו שאמרנו).

השמים מספרים כבוד אל ומעשה ידיו מגיד הרקיע וכו' (יט, כט): נזוהר

חדש פ' בראשית (דף נ"ה): מבאר באריכות כל הפרק כל תיבה] ובא וראה, כתוב (תהלים יט) 'השמים מספרים כבוד אל'. מי השמים? השמים של הקדוש ברוך הוא, מספרים למקום שנקרא כבוד אל. מי זה כבוד אל? בתו של אברהם שנקראת אל. אל זה אברהם. מה מספרים? כמו שנאמר (איוב כח) אֲז רָאָה וַיִּסְפְּרָה. מה זה ויספרה? כמו שנאמר (שם) מקום ספיר אבניה. ואותם השמים מתקנים אותה בכל תקונייה, את כבוד האל הזו. ועל זה ישראל למטה מביאים לה הארה בלחישתה, ממקור שלמעלה, ואומרים ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. והמקום שנקרא שמים מעיד בהם. ועל כן עי"ן ודל"ת גדולות, להיות עדים. שמים, שכתוב

—== זוהר תהלים ==—

במסתרים. תורת ה' תמימה, כמו שנאמר (בראשית כה) ויעקב איש תם. 'משיבת נפש' - כמו שנאמר (ירמיה נא) נשבע ה' צבאות בנפשו. משום שהוא התקין אותה על תקוניה, וישב בביתה, וזן אותה בכל מה שהצטרקה, ועל כן משיבת נפש.

'עדות ה' נאמנה' (תהלים ט) - זה מקומו של יוסף, שנקרא עדות. למה נאמנה? משום שהוא המקום שמאיר, שלא יכזבו מימיו. מחכימת פתי - המקום שאין לו דעת, הוא מחכים אותה באותה חכמה קטנה שקבלה ממנו, ופרשה, ומנה אותה לפרנס את העולם, ונותנת למי שאין לו זכות משלו. 'פקודי ה' (שם) - אותם התלויים מאותה שבידה הפקדו כל גנזי המלך, ועל כן ישרים, כמו שנאמר (דברים לב) צדיק וישר הוא. וצדק נקרא כף. משמחי לב - שמחה זו כנסת ישראל, ומתי היא בשמחה? בזמן שמתחברת עם לב השמים. 'מצות ה' ברה' - אזי נעשית מצוה ברה. בראשונה נקראת מצוה, וכעת ששורה עליה תורה שבכתב, נקראת מצוה ברה, כמו שנאמר (שיר ו) ברה פתמה, וצדיק וצדק בשקול אחד.

'מאירת עינים' - (זכריה ד) עיני ה' המה משוטטים. מה הטעם מאירת? בראשונה מארת, כמו שכתוב (בראשית א) יהי מארת ברקיע השמים. וכשרקיע השמים הזה מאיר לה, היא מאירה, שנוספה בה יו"ד, אורו של הצדיק ופרישת שלומו, ואז הוא בגדל רב. ומתי היא ברה? כשנכללת הזכר עם הנקבה. 'יראת ה' טהורה' (תהלים ט) - השבח של

וכשמגיע לכסא הכבוד, המקום שנקרא ארץ, אזי צד הצפון שאוחז בו נקדש ונעשה שלג, ובו נברא העולם. ועל זה התעוררו הראשונים, מהיכן העולם נברא? משלג שתחת כסא הכבוד. ועל כך העולם אינו עומד בדין, עד שמתעוררים רחמים. זהו שכתוב (תהלים ט) 'השמים מספרים כבוד אל ומעשה ידיו מגיד הרקיע'. זה הרקיע שבו תלויים כל האורות והכוכבים, וזה צדיק שמשפיע אותם למקום הזה של כבוד. 'יום ליום יביע אמר' (שם), מי זה יום ליום? זה השמים והרקיע. 'ולילה ללילה יחיה דעת' - המקום הזה שנקרא לילה, משפיע לגבריאל שנקרא לילה, מה שקבל מהמקום שנקרא דעת, והוא (משלי כד) הון יקר ונעים, שגנו דעתו במקום הלילה. וגבריאל קבל משם, והוא שנקרא לילה, ומשפיע לתחתונים (ישעיה יא) רוח דעת ייראת ה'.

'אין אמר ואין דברים' (תהלים ט) - משום שהכל בלחש. בכל הארץ יצא קום - זה הקו האמצעי שמשפיע לארץ הזו. חזר פרש מי השמים? זה השמש. והוא כחתן יצא מחפתו - זו (שיר ג) העטרה שעטרה לו אמו. 'ישיש כגבור לרוץ ארח' (תהלים יט) להאיר ללבנה. מה זה ישיש כגבור? משום שצד הגבירה מתעורר בצד ההוא. (שם) מקצה השמים מוצאו - זה הראש של הכל. ותקופתו על קצותם, משום שהוא מקיף לכל, (שמות כו) מבריח מן הקצה אל הקצה. 'ואין נסתור מחמתו' (תהלים יט) - הינו שכתוב (ירמיה כג) אם יסתור איש

— זהו זה תהלים —

שנקראים צופים, כמו שנאמר נפת צופים. דבר אחר צופים - אלו למודי ה', שְׁמַאֲרִים בָּהּ, ומִשֵּׁם יוֹנְקִים הַנְּבִיאִים, פָּרַט לְמִשָּׁה שֶׁהִתְעַלָּה לְמַעְלָה. ובאותו הזמן שְׁכֻלִים כֻּלָּם בְּאֶחָד, הם נִחְמָדִים. דבר אחר 'יראת ה' טהורה עומדת לעד', בא וראה, אם אדם משתדל בראשונה במקום הזה שנקרא יראת ה', אזי תורתו עומדת לעד. מה הטעם? כְּדִי שִׁיכְנֹס מִכָּאן לְאַמוּנָה, מהפתח הזה של הכל. וכשפּוֹחַד מן המקום הזה, מתגדל המקום הזה ויֵוֹשֵׁב בְּאוֹר עִם הַמְּלֶךְ, משום שהוציאה בן טוב לעולם. ועל בן אָמַר שְׁלֵמָה (קהלת יב) סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא. הסוף הזה, סוף הדרגות. סִמּוֹךְ רִבְתִּי, שֶׁהַמְּקוֹם הַזֶּה נִקְרָא סִמּוֹךְ. מִשְׁבָּאָה הָאֵשָׁה, בֵּא סִמּוֹךְ, שְׁכָתוֹב (בראשית ב) ויִסְגֹּר בֶּשֶׁר תַּחְתָּנָה. ומתי היא בשלמות ובגדל רב? כְּשֶׁאָדָם פּוֹחַד מִמְּנָה בַּהֲתַחֲלָה, ואחר כך עושה את מצוות אביו. זהו שְׁכָתוֹב (קהלת יב) אֵת הָאֱלֹהִים יִרָא וְאֵת מִצְוֹתָיו שִׁמֹּר. ועל זה כְּתוּב (ויקרא יט) אִישׁ אָמוּ וְאָבִיו תִּירָאוּ. הַקָּדִים הָאֵם בִּירָאָה רִאשׁוֹנָה. וְאֵת מִצְוֹתָיו שִׁמֹּר - מִצְוֹת ה'. מי עושה השם הקדוש למעלה? מי שעושה את זה. זהו שְׁכָתוֹב כִּי זֶה כָּל הָאָדָם, וְאִזּוּ נִשְׁלֵם הָאָדָם לְמַעְלָה.

פְּתַח וְאָמַר, (משלי כד) יִרָא אֵת ה' בְּנֵי וּמְלָךְ. יִרָא אֵת ה' - לְחִבְר הִירָאָה בְּקִדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. בְּנֵי וּמְלָךְ - לְהַמְשִׁיךְ הָאוֹר מִהָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, שֶׁנִּקְרָאת מְלָךְ, לְבֵן הַבְּכוֹר הַזֶּה, לְהַכְנִס מִמֶּטָה לְמַעְלָה. דְּבַר אַחַר בְּנֵי וּמְלָךְ - תְּמַשִּׁיךְ הָאוֹר מֵהַבֵּן לְבַת,

כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא בְּטֶהְרָה, כְּשֶׁהוּא מְאִיר לָהּ פָּנִים. עוֹמְדָת לְעַד - שְׁעוֹמְדָת תְּמִיד חוֹמָה רְמָה וְחֻזְקָה עַל בְּנֵיהָ. מִתִּי? כְּשֶׁמִּשְׁפָּטִי ה' מִמְּקוֹם שֶׁל אֱמֶת מְאִירִים בָּהּ. וְזֶהוּ שְׁכָתוֹב (שם) צְדָקוֹ יַחְדּוֹ, כְּשֶׁהֵם יַחַד בְּצִדְקָה זֶה וְנוֹטְלִים אֶת שְׁמָהּ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (שם) צְדָקוֹ יַחְדּוֹ, וְהִיא הַשֵּׁם שְׁלֵהֶם, מִצְוֹת ה'.

דְּבַר אַחַר 'פְּקוּדֵי ה' - נִצַּח וְהוֹד, שֶׁהֵם לְמוֹדֵי ה'. 'מִשְׁמַחֵי לֵב' - זֶה הָאֲתָרוּג שְׂדוּמָה לְלֵב. מִצְוֹת ה' - זֶה הָאֲתָרוּג. יִרָאת ה' - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (משלי לא) אֵשֶׁה יִרָאת ה' הִיא תַתְּהַלֵּל. מֶה הַטַּעַם? מִשׁוּם שֶׁהִיא טְהוֹרָה. מִשְׁפָּטִי ה' אֱמֶת - אֵלּוֹ שֵׁשֶׁת הַבְּנִים שְׁכֻלִים בְּיַעֲקֹב, שֶׁנִּקְרָא מִשְׁפָּט, וְהוּא אֱמֶת. צְדָקוֹ יַחְדּוֹ - בִּיחּוּד שְׁלֵם בִּירָאת ה', שֶׁהִיא טְהוֹרָה. 'הַנְּחַמְדִים מִזֶּהָב וּמִפֶּזוֹ רַב' (תהלים יט) מִצַּד הַזֶּהָב, זֶה שִׁבְחוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שיר השירים ח) שְׁמֵאלוֹ תַחַת לְרֵאשִׁי. וּמִפֶּזוֹ - זֶה אֲבִרְהֵם, וְזֶה יְמִינוֹ תַחְבָּקֵנִי. רַב - זֶה יַעֲקֹב. וּמִתּוֹקִים מִדְּבֶשׁ - דְּבֶשׁ זֶה תָמַר, שְׁכֻלֹל זָכָר וְנִקְבָּה. וּמִשׁוּם זֶה, מִתִּי הֵם מִתּוֹקִים? כְּאֲשֶׁר נִתְחַבְּרוּ וַיִּצְא מֵהֶם דְּבֶשׁ.

'וְנִפְתַּח צוֹפִים' - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם ד) נִפְתַּח טַטּוּפָנָה שֶׁפְּתוּתִיךְ כֻּלָּה. צוֹפִים - מִשׁוּם שֶׁכָּל מִי שְׂרוּצָה לְצַפּוֹת וְלִהְתְּבוֹנֵן בְּמִרְאֵה הַזּוֹ, מִסְתַּכֵּל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יחזקאל ג) צוֹפֵה נִתְתִּיךְ לְבֵית יִשְׂרָאֵל וְשִׁמְעֶת מִפִּי דְּבַר. וְדֹאֵי הַמְּקוֹם הַזֶּה נִקְרָא פְּתַח הָאֲמוּנָה. וְכְתוּב (שם) וְאִרְאָה מִרְאוֹת אֱלֹהִים. מִכָּאן וּמַעְלָה אֵין רְשׁוֹת לְהַסְתַּכֵּל. וְעַל כֵּן מִמְּנָה יוֹנְקִים אוֹתָם לְמוֹדֵי ה',

זוהר תהלים

ומשום פנחס התקים העולם, שחבר ברית בלילה. זהו שכתוב אם לא בריתי יומם ולילה. מה הטעם יומם? שהתחברה מ"ם סתומה ביום, ומארה בלילה. ואלמלא זה, חקות שמים וארץ לא שמת, אלו חקות שקבועים בזה, חקות התורה לא יתקיימו. ומתי יתקיימו? כשצדקו יחדו.

גם עבדך נזהר בזהם, מלטעות בתקוני המלך. שהרי בכל לילה משתדל בהם לחברם יחד. זהו שכתוב (תהלים קיט) חצות לילה אקום להודות לך. על משפטי צדקך - שמשפטים שהם נחמדים, וכוללים מכלם, יתחברו בצדק הזו. ואז, כאשר מתחברים, הם שומרים שלא יתקרב למקדש ערל וטמא. וכשהם שומרים אותה השמירה, שהיא סוף הדרגות שהוא עקב, אזי היא רב שמתחברת למעלה. ועל זה כתוב (משלי כב) עקב ענוה יראת ה'. עקב ענוה נתנה יראת ה'. ענוה - כמו שנאמר (במדבר יב) והאיש משה ענו מאד, ונקרא (דברים לג) איש האלהים, וכתוב (תהלים יח) וענותך תרבני. וכתוב ראשית חכמה יראת ה', משום שבראש צריך לירא ממנה, ואחר כך לעלות בחכמה. דבר אחר, ראשית חכמה יראת ה' - זו היראה העליונה, ומשום שהיא ראש לתחתונים לקחה שם העליון. ועל זה נקראת עטרת, בשם הכתר העליון, הטמיר מהכל, ליחד הראש עם הסוף, ובשם אחד נכללת.

דבר אחר (תהלים יט) 'בשמרם עקב רב' - אותם משפטים שומרים את העקב רב הזה, שהרי יעקב, בעל הבית, שומר ביתו. והרי העירו על אותו (עקב) שנטל

שנקראת מלך. ועם שונים אל תתערב (שם) - שלא ישנה מסדר האמונה. שהרי בהתחלה צריך להשתדל ביראה הזו, שהיא הפתח לכל, ואחר בתורה שבכתב, שהיא למעלה. משום שכל אדם שאינו ירא חטא, אין לו רשות להכנס לפתח האמונה הזה. כיון שמהפתח הזה דוחים אותו - מהכל דוחים אותו, שאין לו במה שיכנס לכל. זהו שכתוב (תהלים קיח) זה השער לה'. ועל זה העירו הקדמונים, כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו, חכמתו מתקימת. שיושבת החכמה על (תהלים פ) כנה אשר נטעה ימינה, שנקראת כבוד אל. ואם אין אדם ירא ממנה, היא מיסרת אותו, שהתמנתה ליסר את בני האדם. זהו שכתוב (משלי ו) ודרך חיים תוכחות מוסר. מי הוא הדרך לעץ החיים? ההוא שהתמנה על העולם ליסר את בני האדם שלא יטעו מדרך. ועם כל זה צריך לקשרה למעלה, משום שנקראת גוף, וצריכים (וצריכה) נשמה. ונדב ואביהוא, על שלא קשרו אותה, ונטלו ממנה הנשמה, לקחה את נשמתם, וגופם קים, כמו שעשו. (ויקרא י) וישומו עליה קטרת. משום שאין לה משלה חיים כלום, ועץ החיים נותן בה חיים, משום כך היא גוף. יעקב - הנשמה. העתיק - נשמה לנשמה. ופנחס שנתן שלום בארץ, חיים בארץ, נוספה לו נשמה והאירה לו פניה, משום שעורר חיים כנגדה, ועל זה באור פני מלך חיים. כשהמלך הזה שלמטה, פניה מאירים, חיים נדבקים בה. דבר אחר באור פני מלך חיים, זה יעקב, חיים, שבאים לו מהאם.

— תהלים — זוהר תהלים —

נַעֲשִׂים לָהֶם חֲבָרִים וְאוֹהָבִים. [דף ט ע"א]
 אין אמר ואין דְּבָרִים - בְּשֵׁאֵר דְּבָרֵי
 הָעוֹלָם, שְׁלֹא נִשְׁמָעִים לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ
 וְלֹא צָרִיף לְשִׁמְעָם. אָבֵל הַדְּבָרִים הַלְלוּ,
 בְּכָל הָאָרֶץ יֵצֵא קִנּוּם. עוֹשִׂים מִדִּידָה, אוֹתָם
 דְּבָרִים מְדוֹרִים עֲלִיוֹנִים וּמְדוֹרִים
 תַּחְתּוֹנִים, מֵאֲלֵה נַעֲשִׂים רְקִיעִים, וּמֵאֲלֵה
 הָאָרֶץ, מֵאוֹתוֹ הַשְּׂבַח. וְאִם תֹּאמַר שְׂאוֹתָם
 דְּבָרִים בְּמָקוֹם אֶחָד מְשׁוֹטְטִים בְּעוֹלָם -
 בְּקִצָּה תָבֵל מְלִיָּהֶם. וְכִיּוֹן שֶׁנַּעֲשִׂים מֵהֶם
 רְקִיעִים, מִי שׁוֹרֵה בָהֶם חָזַר וְאָמַר, לְשִׁמְשׁ
 שֵׁם אֱהֵל בָּהֶם. אוֹתוֹ שִׁמְשׁ, קָדוֹשׁ שֵׁם
 מְדוֹרוֹ וּמִשְׁכְּנוֹ בָּהֶם וּמִתְעַטֵּר בָּהֶם.

בִּיּוֹן שְׁשׁוֹרֵה בְּאוֹתָם רְקִיעִים וּמִתְעַטֵּר
 בָּהֶם, אֲזֵי - וְהוּא כְּחֶתֶן יֵצֵא מִחֶפְתּוֹ.
 שִׁמְשׁ וְרַץ בְּאוֹתָם רְקִיעִים. יוֹצֵא מֵהֶם וְרַץ
 לְתוֹךְ מַגְדֵּל אֶחָד אַחֵר בְּמָקוֹם אַחֵר. מְקַצֵּה
 הַשָּׁמַיִם מוֹצֵאוֹ - וְדַאי מְעוֹלָם עֲלִיוֹן יוֹצֵא
 וּבָא, שֶׁהוּא קִצֵּה הַשָּׁמַיִם לְמַעְלָה.
 וְתִקּוּפָתוֹ - מִי זֶה תִּקּוּפָתוֹ זֶה קִצֵּה הַשָּׁמַיִם
 לְמַטָּה, שֶׁהִיא תִּקּוּפַת הַשָּׁנָה שְׁסוֹכְבַת אֶת
 כָּל הָאֵיבָרִים, וּמִתְקַשְּׂרֶת מִן הַשָּׁמַיִם עַד
 רְקִיעַ זֶה. וְאִין נִסְתָּר מִחֶמְתּוֹ - שְׂאוֹתָהּ
 תִּקּוּפָה זֹאת וְתִקּוּפַת הַשִּׁמְשׁ שֶׁמְסוֹבֵב בְּכָל
 צֵד. וְאִין נִסְתָּר - אִין מִי שֶׁמִּתְכַּסֶּה מִמֶּנּוּ
 מְכַל הַדְּרָגוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת שֶׁהֵיוּ כָּלָם מְקִיפּוֹת
 וּבְאוֹת אֵלָיו, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד אִין מִי
 שֶׁמִּתְכַּסֶּה מִמֶּנּוּ. מִחֶמְתּוֹ - בְּשִׁעָה
 שֶׁמִּתְחַמֵּם וְשָׁב (וּמִשְׁתוֹקֵק) לְגַבִּיהֶם בְּתִשׁוּבָה
 (בְּתִשׁוּקָה) שֶׁלְמָה, כָּל הַשְּׂבַח הַזֶּה וְכָל הָעֲלִוִי
 הַזֶּה בְּגִלְלַת הַתּוֹרָה הוּא, שְׂכָתוֹב תּוֹרַת ה'
 תְּמִימָה. שֵׁשׁ פְּעָמִים כְּתוּב כָּאֵן ה', וְשִׁשָּׁה
 פְּסוּקִים מִן "הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים" עַד "תּוֹרַת

אֲמָנוֹתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, שֶׁפָּרַע שְׁבַע פְּרִיעוֹת,
 לְבַטֵּל שְׁבַעֵה רְאִשֵׁי הַנְּחָשׁ, שֶׁלֹּא יִקְרַב
 לְמַקְדָּשׁ. 'צִם מְזִדִּים חֶשֶׁךְ עֲבָדָךְ', זִדִּים -
 זֶה הַנְּחָשׁ שֶׁרוֹכֵב עָלָיו (סמ"ל). חֶשֶׁךְ עֲבָדָךְ
 - כְּמוֹ אוֹתוֹ הָעֶבֶד שֶׁכָּל מִפְתָּחוֹת אֲדוֹנּוֹ
 בִּידוֹ, אָמַר שֶׁהִיא בְּחֻשְׁכָּה וְצִלְמוֹת,
 בְּשִׁבִיל אוֹתָם זִדִּים שֶׁשָּׁלְטוּ בְּעוֹלָם וּגְרָמוֹ
 מִיתָה, וּלְפַעְעִים פְּגוּמָה הַלְּבָנָה, וְשׁוֹלֵט
 הַנְּחָשׁ.

וְדוֹד הָיָה מְבַקֵּשׁ עַל זֶה רַחֲמִים, וְאָמַר אֵל
 יִמְשְׁלוּ בִי אֲזֵי אֵינִי, שֶׁלֹּא יִשְׁלַט
 בְּמָקוֹמוֹ. לְשִׁמְרֵי אוֹתוֹ הָעֵקֶב עַל יַד יַעֲקֹב,
 שֶׁנִּקְרָא גְדוֹל, בֶּן בְּכוֹר. שְׂאִין לָךְ בְּעוֹלָם
 שֶׁהַתְּגַבֵּר כִּנְגַד הַנְּחָשׁ הַזֶּה כְּמוֹ יַעֲקֹב,
 וְהִסִּירוֹ מִנְּחֻלָּתוֹ, מִשׁוּם שֶׁהוּא בַּעַל הַבַּיִת,
 שֶׁלֹּא יִטְמָא בֵּיתוֹ.

הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל וּמַעֲשֵׂה יָדָיו
 מַגִּיד הַרְקִיעַ וְכו' (יט ב): [זוהר
 הקדמת ספר זוהר (דף ע"ג)] (תהלים יט) וּמַעֲשֵׂה
 יָדָיו מַגִּיד הַרְקִיעַ. אֵלּוֹ אוֹתָם הַחֲבָרִים
 שֶׁהַתְּחַבְּרוּ עִם הַכֶּלֶה הַזֶּה וּבַעֲלֵי בְרִיתָהּ,
 מַגִּיד וְרוֹשֵׁם כָּל אֶחָד וְאֶחָד. מִי הַרְקִיעַ זֶהוּ
 הַרְקִיעַ שֶׁבּוֹ חֲמָה וְלִבְנָה וְכוּכָבִים וּמְזֻלוֹת,
 וְזֶהוּ סֵפֶר זְכוֹרֹן, הוּא מַגִּיד וְרוֹשֵׁם אוֹתָם
 וְכוּתֵב אוֹתָם לְהִיּוֹת בְּנֵי הַהֵיכָל וְלַעֲשׂוֹת
 רְצוֹנֵם תְּמִיד. (סו) יוֹם לְיוֹם יִבְיעַ אָמַר - יוֹם
 קָדוֹשׁ מֵאוֹתָם יָמִים עֲלִיוֹנִים שֶׁל הַמֶּלֶךְ,
 מְשַׁבְּחִים אוֹתָם הַחֲבָרִים וְאוֹמְרִים אוֹתוֹ
 דָּבָר שֶׁאָמַר כָּל אֶחָד לְחֻבְרוֹ. יוֹם לְיוֹם יִבְיעַ
 אוֹתוֹ אָמַר וּמְשַׁבְּחוֹ, וְלִילָה לְלִילָה - כָּל
 דְּרָגָה שֶׁמְשַׁלֶּמֶת [נ"א: שְׁשׁוֹלֶטת] בְּלִילָה
 מְשַׁבְּחַת זֶה לְזֶה אוֹתוֹ דַּעַת שֶׁל כָּל אֶחָד
 מִחֻבְרוֹ, וּבְשִׁלְמוֹת [ס"א וּבִאֲהַבָּה] רַבָּה

זוהר תהלים

אליו בעלי הדין. כששוכב הגוף בקבר, היא שומרת אותו. כשהנשמה הולכת להסתלק לשוב למקומה, היא הולכת לפני הנשמה ההיא. וכמה שערים נשברים מלפני התורה עד שנכנסת למקומה, ועומדת על האדם עד שיתעורר בזמן שיקומו המתים של העולם, והיא מלמדת עליו סגוריה. זהו שכתוב (משלי ו) בהתהלךך תנחה אתך בשכבך תשמר עליך והקיצות היא תשיחך. בהתהלךך תנחה אתך - כמו שנתבאר. בשכבך תשמר עליך - בשעה ששוכב הגוף בקבר, שהרי אז בזמן שהוא נדון הגוף בקבר, ואז התורה מגנה עליו. והקיצות היא תשיחך - כמו שנתבאר, בזמן שיתעוררו המתים של העולם מן העפר, היא תשיחך להיות עליך סגור.

רבי אלעזר אמר, היא תשיחך, מה זה היא תשיחך? משום שאף על גב שעכשו יקומו מהעפר, התורה לא תשתכח מהם, שהרי אז ידעו את כל אותה התורה שעזבו כשהסתלקו מן העולם הזה. אותה התורה שמונה מאותו זמן, ותכנס למעיהם כמו מקדם, והיא תדבר במעיהם. וכל הדברים מתקנים יותר מכמו שהיו בראשונה, שהרי כל אותם הדברים שהוא לא יכל להשיג אותם כראוי והוא השתדל בהם ולא נדבק בהם - כלם נכנסים למעיו מתקנים והתורה תדבר בו. זהו שכתוב והקיצות היא תשיחך. רבי יהודה אמר, כמו זה כל מי שמשתדל בתורה בעולם הזה, זוכה להשתדל בה לעולם הבא, והנה נתבאר.

ה' תמימה". ועל סוד זה כתוב בראשית - הרי שש אותיות. ברא אלהים את השמים ואת הארץ - הרי שש תבות. פסוקים אחרים כנגד שש פעמים ה'. ששה פסוקים בגלל שש אותיות של כאן. ששה שמות בגלל שש תבות של כאן.

הכל עומד על קיום התורה ושכרה והגנתה לאחר הפטירה וחובת ההשתדלות בתורה

תורת ה' תמימה משיבת נפש (יט, ח):

[זוהר בראשית פ' וישב (דף קפג):]

ויקחה וישלכו אתו הברה והבור רק אין בו מים. רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים יט) תורת ה' תמימה משיבת נפש. נמי שמבטל דברי תורה כאלו החריב עולם שלם] כמה יש לבני אדם להשתדל בתורה, שכל מי שמשתדל בתורה, יהיו לו חיים בעולם הזה ובעולם הבא וזוכה בשני עולמות. ואפלו מי שמשתדל בתורה ולא משתדל בה לשמה כראוי, זוכה לשכר טוב בעולם הזה, ואין דנים אותו בעולם ההוא.

[דף קפה ע"א] ובא וראה, כתוב (משלי ג) ארך ימים בימינה בשמאלה עשר וכבוד. ארך ימים באותו שמשתדל בתורה לשמה, שיש לו ארך ימים בעולם ההוא שבו ארך הימים, ואותם הימים הם ודאי ימים, שם הוא בטחון הקדשה שלמעלה שבוטח אדם בעולם הזה להשתדל בתורה, להתחזק בעולם ההוא, בשמאלה עשר וכבוד, יש לו שכר טוב ושלום בעולם הזה. וכ"כ מי שמשתדל בתורה לשמה, כשיוצא מן העולם הזה, התורה הולכת לפניו ומכריזה לפניו ומגנה עליו שלא יקרו

—== זוהר תהלים ==—

כְּשֶׁעֲדִין לֹא יוֹדֵעַ מִמֶּנּוּ, לֹא יִכּוֹל לִסְבֹּל,
שְׁהָרִי לְבוֹ פֹּרֵחַ לְשַׁעָה. וּכְשִׁיּוֹדֵעַ מִמֶּנּוּ,
עוֹמֵד בְּקִיּוּמוֹ וְיִכּוֹל לִסְבֹּל. כֹּל שֶׁכֵּן כָּאֵן,
(וּכְאֵן אֵינוֹ כֵּךְ) שְׁהָרִי מִשֶּׁה אָמַר לָהֶם כֹּל מֵה
שְׁהָיָה אַחַר כֵּךְ וְחִזַּק לָבָם בַּדְּבָרִים, וְלֹא
יִכְלוּ לִסְבֹּל. כֹּל שֶׁכֵּן אִם לֹא הִיָּה אֹמֵר
לָהֶם דְּבָר. וּמִשׁוּם כֵּךְ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
בַּתְּחִלָּה, וְחִזַּק לָבָם, וְאַחַר כֵּךְ וַיְדַבֵּר
אֱלֹהִים. וְעַם כֹּל זֶה לֹא יִכְלוּ לִסְבֹּל, שְׁהָרִי
שָׁנִינוּ, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה אָמַר רַבִּי חִיָּיא אָמַר
רַבִּי יוֹסִי, כְּשֶׁשָּׁמְעוּ דְבָרוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, פָּרַחָה נִשְׁמָתָם, וְעֵלְתָה נִשְׁמָתָם שֶׁל
יִשְׂרָאֵל עַד כִּסֵּא כְבוֹדוֹ לְהַדְּבִק שָׁם. [דף
פ"ה ע"א] אָמַרְהָ תוֹרָה לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, וְכִי לְחִנָּם הִיָּיתִי מֵאֲלֹפִים שָׁנִים טָרַם
שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם?! לְחִנָּם כָּתוּב בֵּה (ויקרא יז)
וְאִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר הַגֵּר
בְּתוֹכָם, (שמות ל) וְאֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר
לֵאמֹר, (ויקרא כה) כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל
עֲבָדִים?! אֵיפֹה הֵם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל? בְּאוֹתָהּ
שַׁעָה הַחֲזִירָה הַתּוֹרָה אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
כֹּל אֶחָד וְאֶחָד לְמִקּוּמוֹ. הַתּוֹרָה חִזְקָה
וְאַחֲזָה בְּנִשְׁמוֹתֵיהֶם לְהַחֲזִיר אוֹתָן
לְיִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (תהלים יט) 'תּוֹרַת ה'
תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ'. מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ.

מִי שְׁאוּמַר שְׁאוֹתוֹ סְפוּר שֶׁל הַתּוֹרָה לְהִרְאוֹת
רַק עַל אוֹתוֹ סְפוּר בְּלִבָּד הוּא בָּא תַּפְּח רֹחוֹ.
תּוֹרַת ה' תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ וְכו' (יט, ח):
[זוהר במדבר פ' בהעלותך (דף קמ"ט)].
רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי יִצְחָק הָיוּ
הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. פָּגְעוּ בְּאוֹתָם הָרִי קָרְדוּ. עַד
שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, הָרִים רַבִּי אֶלְעָזָר עֵינָיו,
וְרָאָה אוֹתָם הָרִים רָמִים, וְהָיוּ חֲשׂוֹכִים,

בֹּא רְאֵה, אוֹתוֹ הָאִישׁ שְׁלֹא זוֹכֵה לְהַשְׁתַּדֵּל
בְּעוֹלָם הַזֶּה בַּתּוֹרָה וְהוּא הוֹלֵךְ בַּחֲשֻׁכָה,
כְּשִׁיּוֹצֵא מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, נוֹטְלִים אוֹתוֹ
וּמְכַנְּסִים אוֹתוֹ לְגִיּהֲנָם לְמִקּוּם הַתְּחַתּוֹן,
שְׁלֹא יִהְיֶה מִרְחָם עָלָיו, שֶׁנִּקְרָא בּוֹר שְׁאוֹן
טִיט הַיָּין, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים מ) 'וַיַּעֲלֵנִי
מִבוֹר שְׁאוֹן מְטִיט הַיָּין וַיִּקֶּם עַל סֵלַע רְגְלִי
כּוֹנֵן אֲשׁוּרִי'. וּמִשׁוּם כֵּךְ, אוֹתוֹ שְׁלֹא מִשְׁתַּדֵּל
בַּתּוֹרָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּמִתְנַפֵּף בְּטַנוּפוֹת שֶׁל
הָעוֹלָם, מֵה כָּתוּב? וַיִּקְחָהוּ וַיִּשְׁלַכּוּ אוֹתוֹ
הַבְּרָה - זֶה הוּא הַגִּיּהֲנָם, הַמִּקּוּם שֶׁדָּנִים אֶת
אוֹתָם שְׁלֹא הִשְׁתַּדְּלוּ בַּתּוֹרָה. וְהַבוֹר רַק -
כְּמוֹ שֶׁהוּא הָיָה רִיק, מֵה הִטְעַם? מִשׁוּם
שְׁלֹא הִיָּה בּוֹ מִים. וּבֹא וְרָאָה כִּמָּה הוּא
הָעֵנֶשׁ שֶׁל הַתּוֹרָה, שְׁהָרִי לֹא גָלוּ יִשְׂרָאֵל
מֵהָאָרֶץ הַקְּדוֹשָׁה אֲלֵא מִשׁוּם שֶׁהִסְתַּלְקוּ מִן
הַתּוֹרָה וְנִעְזְבוּ מִמֶּנָּה, זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (ירמיה ט) מִי
הָאִישׁ הַחֲכָם וַיִּכֵּן אֶת זֹאת וְגו' עַל מֵה אֲבָדָה
הָאָרֶץ וְגו'. וַיֹּאמֶר ה' עַל עֲזוֹבָם אֶת תּוֹרָתִי
וְגו'. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, מִכָּאֵן (ישעיה ה) לִכֵּן גָּלָה
עָמִי מִבְּלֵי דַעַת. מִשׁוּם כֵּךְ הַכֹּל עוֹמֵד עַל
קִיּוּם הַתּוֹרָה, וְהָעוֹלָם לֹא מִתְקַיֵּם בְּקִיּוּמוֹ
אֲלֵא בַּתּוֹרָה, שֶׁהִיא קִיּוּם הָעוֹלָמוֹת, מַעֲלָה
וּמִטָּה, שֶׁכָּתוּב (ירמיה לג) אִם לֹא כִרְיִיתִי יוֹמָם
וְלַיְלָה חֲקוֹת שָׁמַיִם וְאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי.

תּוֹרַת הַשָּׁם מְשִׁיבָה נֶפֶשׁ הָאָדָם

תּוֹרַת ה' תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ (יט, ח):
[זוהר שמות פ' יתרו (דף פ"ט):] וַיִּרְד
מִשֶּׁה אֵל הָעַם וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים. רַבִּי יוֹסִי
אָמַר, מֵהִי הָאֱמִירָה הַזֹּאת שֶׁכָּתוּב וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים, וְלֹא כָתוּב מֵה אָמַר? אָמַר רַבִּי
יִצְחָק, בֹּא וְרָאָה, דֶּרֶךְ הָעוֹלָם הוּא,
כְּשֶׁבָּאָה שְׁמִחָה לְאָדָם אוֹ כְּשֶׁבָּא צַעַר -

—== זוהר תהלים ==—

אמת, אלא ודאי תורה קדושה עליונה היא תורת אמת.

בא ראה, מלך בשר ודם לא מכבודו לדבר דברי הדיוט, כל שכן לכתבם. ואם עולה בדעתך שמלך עליון הקדוש ברוך הוא לא היו לו דברים קדושים לכתב ולעשות מהם תורה, אלא שהוא כנס דברי הדיוטות, כמו דברי עשו, דברי הגר, דברי לבן ביצקב, דברי האתון, דברי בלעם, דברי בלק, דברי זמרי, וכנסם, וכל שאר הספורים שכתובים, ועשה מהם תורה. אם כן, למה נקראת תורת אמת, (תהלים יט) 'תורת ה' תמימה, עדות ה' נאמנה, פקודי ה' ישרים, מצות ה' ברה, יראת ה' טהורה, משפטי ה' אמת, וכתוב הנחמדים מזהב ומפז רב', אלה אותם דברי תורה? אלא ודאי תורה קדושה עליונה היא תורת אמת, תורת ה' תמימה, וכל דבר ודבר בא להראות דברים (אחרים) עליונים. שאותו דבר של אותו ספור לא להראות על עצמו יצא בלבד בא, אלא להראות על אותו כלל הוא בא, כמו שבארנו.

התורה הקדושה מטהרת ומרפא את האדם

יראת ה' טהורה עומדת לעד (יט, ט): נזוהר ויקרא פ' קדושים (דף ט"ז) ובא ראה, האדם לא נטהר לעולמים, אלא בדברי תורה. משום כך דברי תורה לא מקבלים טמאה, משום שהיא עומדת לטהר את אלו הטמאים, והרפואה נמצאת בתורה, שכתוב (משלי ג) רפאות תהי לשרף ושקוי לעצמותיך. והטהרה נמצאת בתורה, שכתוב (תהלים יט) 'יראת ה' טהורה עומדת

ופחדו בפחד. אמר רבי אלעזר לאותם חברים, אלו אבא כאן, לא היינו פוחדים. אבל כיון שאנו שלשה ודברי תורה בינינו, הדין כאן לא נמצא.

פתח רבי אלעזר ואמר, כתוב (בראשית ח) ותנח התבה בחדש השביעי וגו', על הרי אררט וגו'. כמה חביבים דברי התורה, שבכל דבר ודבר יש סודות עליונים, והתורה בלה נקראת עליונה. ושינוי בשלש עשרה מדות של התורה: כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד, לא ללמד על עצמו יצא, אלא ללמד על הכלל בלוי יצא. שהרי התורה, שהיא כלל עליון, אף על גב שיוצא ממנה ספור אחד בעולם, ודאי לא באה להראות את אותו ספור, אלא להראות דברים עליונים וסודות עליונים. ולא ללמד על עצמו יצא, אלא ללמד על הכלל בלוי יצא. משום שאותו ספור של התורה או אותו מעשה, אף על גב שהוא יצא מכלל התורה, לא להראות על עצמו יצא בלבד, אלא להראות על אותו כלל עליון של התורה בלה יצא. כגון זה, שכתוב (בראשית ח) ותנח התבה בחדש השביעי בשבעה עשר יום לחדש על הרי אררט. ודאי פסוק זה יצא מכלל התורה, ובא בספור העולם. מה אכפת לנו אם שורה בזה או בזה, שהרי במקום אחד שישרה? אלא ללמד על הכלל בלוי יצא. ואשריהם ישאל שנתנה להם תורה עליונה תורת אמת. ומי שאומר שאותו ספור של התורה, להראות על אותו ספור בלבד הוא בא - תפח רוחו. שאם כן, היא אינה תורה עליונה, תורת

== תהלים == זוהר תהלים ==

נחש, סטה לך מדרכך, שהרי אותו האיש שב והתנחם על מה שעשה, ולא יוסיף לעשות אותו דבר. תמהו החברים. אמר רבי אבא: מה זה? אמר להם: שתקו. אמר רבי אלעזר: נחש נחש, אמר שלחשו לך משמים, התנחם אותו האיש, ושם ברצונו שלא ישוב לחטא הזה לעולמים, סטה לך מדרכך! קם הנחש בקיומו, ולא נסע לכאן ולכאן. שב כמו מקדם, ואמר לו: נחש נחש, ידעתי מה שאתה רוצה. שוב מדרכך, שהרי גוי רשע בא, שעשה רע ליהודי אחד, והנה הוא ישן במערתך. לך והרג אותו! מיד חזר אותו הנחש, ודלג דלוגים לפניהם. אמר רבי אלעזר: חברים, אם לא הייתי כאן, כמה רעות היה עושה אותו נחש, שהרי איש אחד יהודי עשה מעשה של חטא, וטרם שב בתשובה, לחשו לנחש הזה להרג אותו, ונמלך אותו האיש בין כף ובין כף, והתנחם מחטאו, ואמר שלא ישוב לעולמים לחטא הזה, ועל זה נצל מן הדין.

אמרו החברים לרבי אלעזר: במה ידעת? אמר להם: סימן נתן לי אבא, ואני מכיר בו. אמרו לו: מילא הנחש שהכרת בו, אותו שהתנחם ושב מחטאו במה ידעת? אמר להם: כשהיה הולך אותו נחש, קשקשיו היו עולים וזנבו זקוף, והוא שהלך בכהלה. רוח אחר היה הולך כנגדו, והיה קורא לפניו: שוב מדרכך, שהרי אותו האיש שב מחטאו והתנחם. ואותו הנחש הרע לא היה מקשיב, עד שיתנו לו כפר במקום אותו איש שהתחייב הריגה, ושב מדרכו והתנחם. שכך דרך

לעד. מה זה עומדת לעד? שעומדת תמיד באותה טהרה, ולא זזה ממנה לעולמים. אמר לו, 'ראת ה' כתוב, ולא תורה. אמר לו, כף הוא ודאי, שהרי התורה באה מצד הגבורה. אמר לו, ומשם יצאה?! מכאן יצאה! שכתוב ראשית חכמה יראת ה', וכתוב יראת ה' טהורה. [דף פ"א ע"א] ותורה נקראת קדשה, שכתוב כי קדוש אני ה', וזו התורה שהיא השם הקדוש העליון. ועל כן, מי שמשתדל בה נטהר, ואחר כך מתקדש, שכתוב קדשים תהיו. לא כתוב קדשים היו, אלא תהיו, תהיו ודאי. אמר לו, כף הוא, ומקרא כתוב, (שמות יט) ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש, וכתוב אלה הדברים וגו'. למדנו, קדשת התורה קדשה שעולה על כל הקדשות. והקדשה של החכמה הנסתרת עולה על הכל. אמר לו, אין תורה בלי חכמה, ואין חכמה בלי תורה, והכל הוא בדרגה אחת והכל אחד. אלא תורה נמצאת עם החכמה העליונה, ובה היא עומדת, ובה נטעו שרשיה מכל הצדדים.

מעשה: ברבי אלעזר והנחש - משפטי ה' אמת צדקו יחדו

משפטי ה' אמת צדקו יחדו (יט, י): [זוהר ח"ד פ' בלק (דף ט"ו)] מהשמטות

במדבר ט"ו [ו] ה' הלקו החברים, והשמם היתה מאד חזקה. ראו אותו שדה ביפי של עשבים, ומים יוצאים לכל צד, ועצים של שדה רבים. ישבו שם. אמר רבי אלעזר: כמה נאה מקום זה לנוח בו. בעוד שהיו יושבים, הנה נחש גדל בא, בחזק השמש. עבר לפניהם. אמר לו רבי אלעזר: נחש

זוהר תהלים

ואחר שנמלך ושכח מחטאו, פעת הוא התכבד מעצמו, והקדוש ברוך הוא קורא עליו ואומר, מאשר יקרת - אתה מעצמך יקרת. בעיני נכבדת ואני אהבתיך, שהרי אין אהבה לקדוש ברוך הוא עם אדם בעולם, אלא למי ששכח מחטאו, ועל זה ואני אהבתיך. אבל מה אעשה, שהרי נתת רשות לנחש להזיק. זוהי עצה - ואתן אדם תחתיך. מיהו האדם שנתן הקדוש ברוך הוא כפר תחתיו? אותו האדם שבא מהעם של הצד הרע, שאותו הנחש יאכל משלו, שכתוב ואתן אדם, אל תקרי אדם אלא אדם. ולאמים, זה הוא (בראשית כה) ולאם מלאם יאמץ, וזה זרעו של עשו שנתן תחת נפשו.

בעוד שהיו יושבים, הנה אותו היהודי שגזל אותו הגוי ההוא, שהרג אותו הנחש, בא מהדרך ועיף. ומתוך חזק השמש נכנס לאותו שדה וישב תחת עץ אחד, והוא מתרעם לקדוש ברוך הוא ומצדיק עליו הדין, ואומר: רבון העולם, גלוי וידוע לפניך שאני לא חששתי עלי ועל גופי ועל ממוני כלום, שהרי בדין נעשה כל מה שנעשה, אבל אב ואם זקנים יש לי, שאין לי במה אפרנס אותם, ועל זה חששתי. ועוד על כל זה - צרור אחד של דינרים שהיה באותו הארנק, של עני אחד לעשות חפה לבתו העניה, מה יעשה? רבון העולם, על זה כואבני בלבי יותר.

בכה ואמר, (תהלים יט) 'משפטי ה' אמת צדקו יחדו'. דיניו של רבון העולם הם אמת. למה הם אמת, משום שצדקו יחדו? שהרי בשעת הדין, כשהקדוש ברוך

הנחש למעלה ולמטה - כיון שנתנה לו רשות, לא שב, עד שמשלים אותו הדין הרע שנתנה לו רשות לעשות, או שיתנו לו במקומו רשע אחר ככפר, שהרי לא יצא ריקם, כיון שנתנה לו רשות.

אמר לו: מילא כל זה, אותו גוי שאמר שנתן לו כפר במה ידעת? אמר להם: כיון שדברת לנחש, אותו הרוח שהיה הולך כנגדו ולחש לו שישוב לדרך, שהרי התנחם אותו האיש, הוא דלג על אזני ואמר לי.

תמהו החברים. אמר רבי אלעזר: חברים, נלך ונראה, שהרי הנחש כבר עשה את מה שעשה. קמו וקברו לסלע אחד באותו השדה. מצאו אותו הגוי מת, ואותו הנחש ברוך על עקבו, ולא היה נבדל ממנו. לאחר נפרד מעקבו, ועלה על גרונו, ונכרך שם. ומשם ירד על עקבו, ולא היה נפרד ממנו. מצאו לו ארנק אחד מלא דינרים, שגזל ליהודי אחד בדרך והכה אותו. נטל רבי אלעזר את הארנק, ואמר: ברוך הרחמן, שבכל הוא עושה שליחות. שבו לאותו המקום שהיו.

פתח רבי אלעזר ואמר, (ישעיה מג) מאשר יקרת בעיני נכבדת ואני אהבתיך ואתן אדם תחתיך ולאמים תחת נפשך. מאשר יקרת?! יקר היה צריך להיות, וכך צריך: מאשר אתה יקר בעיני. מה זה יקרת? מכלל שהוא מעצמו התכבד. כך הוא ודאי, שכל אדם שהוא בחובה לפני הקדוש ברוך הוא, בראשונה הוא מזלזל. והוא תועבה לפני הקדוש ברוך הוא,

— זהו זה תהלים —

כל מה שעשית - נאה עשית, ועוד, שהראית כחך וגבורתך בו ועשית נקמות רבות, והרי ראינו שלש פעמים, והראית כל מה שעשית. מכאן והלאה לך והתחבא במערתך, וגזרני עליך, שלא תזיק לבריה בעולם. נפרד אותו הנחש, וכפף ראשו והלך לו.

אמר רבי אלעזר לאותו היהודי: טל את תכשיט שונאך, שהרי כיס דינרים של זהב יש לו אצלו, ועזב לו את בגדיו, ואל תטל משלו כלום. ולך לאיש שבמקום פלוני, ותמצא שמתה אשתו. לך אליו, ותן לו כיס הדינרים הזה, משום שלאותו האיש יש בן אחד, ושמו שמעון, והיה הולך עם סחורה על הים, והם בספינה, ובנו של הגוי הזה גנב לו אותו הכיס, ונתן אותו לאותו רשע. ואמר לאותו היהודי, שיעלה כיס זה לבנו, שבקרוב יבא אליו, ויודה לקדוש ברוך הוא שהחזיר האבדה לבעליה. וכך עשה. נטל הכיס, והשתחוה לפני רבי אלעזר, ונשק ידו. תמהו החברים.

אמר רבי אבא: בכל הדרך הזו יש תמיהה בכל מה שראינו בך, וכעת היא תמיהה על תמיהה, מה זה? אמר לו: דבר אינו בסימן, ולא בחכמה, אלא שרוחי מסתפל, ואני ראיתי כאלו בעין ראיתי. תמהו כל החברים. וכלם הלכו, ואותו היהודי עמהם, עד שהגיעו לחמיו. כיון שהגיעו לשם, מצאו את חמיו שהיה יושב על גבי מטתו ועוסק בתורה. ברוך ברכה רבי אלעזר, וברכו החברים, והוא שמח עמם.

הוא רוצה לעשות דין, כמה בעלי מגנים עומדים מצד זה ומצד זה, ונלקחים אלו באלו, ומצדיקים אלו באלו. כיון שהצדיקו אלו באלו והסכימו יחד, אזי משפטי ה' אמת צדקו יחדו. אימתי צדקו יחדו? כשמצדיקים כל בני הדין שלמעלה. ואני, רבון העולם, על זה אני בוכה, ולא על שלי!

שמע רבי אלעזר והחברים, וקמו אליו. ראו אותו שהיה יושב תחת אותו העץ, והחזיקו בו, ונטלו אותו אליהם. אמר רבי אלעזר: אל תפחד צדיק אמת, שאם אינך צדיק של אמת, לא ירחיש לך הקדוש ברוך הוא נס גדול כמו שעשה. וכראשונה טל ארנק הדינרים שלך, ותראה מה שעשה הקדוש ברוך הוא בשבילך.

היה עמם, וראה אותו הגוי מת, והנחש היה עושה בו נקמות, והיה ברוך על צוארו ככראשונה. השתטח אותו היהודי בעפר, והודה ושבח את רבון העולם, וקם ונשק ידי רבי אלעזר והחברים. אמר להם: כעת ידעתי שהקדוש ברוך הוא הרחיש נס זה בגללכם.

אבא רבנן, על האב והאם הזקנים שיש לי אני בוכה, ועל עני אחד שנתן לי צרור זה. פתח הארנק, והראה להם את הצרור, וכן הראה להם מפה שעשה לו אותו הגוי. התפלל עליו רבי אלעזר, ונרפא.

קרב לאותו הגוי כמו מקדם, וראו אותו הנחש שהיה עושה בו נקמות ככראשונה. אמר רבי אלעזר: נחש נחש,

—== זוהר תהלים ==—

הבא. בא וראה, כל מי שמשתדל בתורה, אחוז בעץ החיים. כיון שאחוז בו - בכל אחוז, שכתוב (משלי ג) עץ חיים היא למחזיקים בה וגו'.

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי - דברים נסתרים בלב

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי וכו' (יט, טו):

טו: [זוהר בראשית פ' וישלח (דף קסט.)]
בא ראה, דוד המלך אמר, (תהלים יט) 'יהיו לרצון אמרי פי, אלו דברים שהתפרשו. 'והגיון לבי' - אלו דברים נסתרים שלא יכול בן אדם לפרשם בפיו, זהו הגיון, שהוא בלב, שלא יכול להתפרש. ועל זה צריך הדבר להתפרש בפיה, ודבר שתלוי בלב, והכל סוד הוא. אחד כנגד דרגה תחתונה, ואחד כנגד דרגה עליונה. דבר שהתפרש, כנגד דרגה תחתונה שהצטרף להתפרש. אותו שתלוי בלב הוא כנגד דרגה פנימית יותר, והכל הוא כאחד. ועל זה אמר יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך וגו'. כמו זה אמר יעקב. בתחלה פרש הדבר כראוי, ואחר כך הסתיר הדבר שתלוי בהגיון הלב שלא צריך לפרש, שכתוב (בראשית לב) ושמתי את זרעך כחול הים אשר לא יספר מרב. כאן הוא דבר התלוי בלב שלא צריך לפרש, וכן צריך כמו שאמרנו, כדי ליחד יחוד שלם כראוי. אשרי הצדיקים שיודעים לסדר שבח רבונו כראוי ולבקש בקשתם, ולכן כתוב (ישעיה מט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר.

פתח ואמר, (ירמיה יז) רפאני ה' וארפא וגו'. כיון שאמר רפאני, מהו וארפא? כיון שאמר הושיעני, מהו ואושעה? כיון שהרופא מרפא, מי הוא שיכה? אלא כל רפואה שבועולם ביד הקדוש ברוך הוא, אבל יש מהם על ידי שליח, ויש מהם שלא נמסרו ביד שליח. ואותם שנמסרו ביד שליח הם רפואה, אבל לפעמים חוזרים. אבל אותם שהקדוש ברוך הוא מרפא, אותה המחלה לא חוזרת לעולמים, ועל זה רפואתו היא רפואה, שאין בה מחלה כלל. ומשום כך, רפאני ה' וארפא, ודאי, בלי קטרוג כלל. וכעת, חברים, הקדוש ברוך הוא נתן לי רפואה, ועשק לי וערב לי.

ספרו לו כל אותו המעשה. תמה ובהך ושמה. ואמר: חברים, גדרתי שאלך אליו ואתחבר עמו, ונודה ונשבח לרבון העולם. שמח עמם.

כל מי שמשתדל בתורה אחוז בעץ החיים

הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונפת צופים (יט, יא):

[זוהר במדבר פ' קרח (דף קע"א)] ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי וגו'. רבי אבא פתח, (תהלים יט) 'הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונפת צופים'. כמה עליונים הם דברי התורה, כמה מכבדים הם, אהובים הם למעלה, אהובים הם לכלם, בגלל שהם שם קדוש. וכל מי שמשתדל בתורה, משתדל בשם הקדוש ונצל מהכל. נצל בעולם הזה, ונצל בעולם

זוהר תהלים

אם הבנים שמחה

קטנות עם גדולות. חיות קטנות - כל אותם גדולים שיצאו מאותם בני בנים, כמו שנאמר (במדבר ב) כל הפקדים למחנה יהודה. עם גדולות - אותם שבטים. ועל כן, כל העובר על הפקודים נותן שכר, בקע לגלגלת, להיות כפר לאותה נפש. ויתפשט ממנה האור, כשמתחבר הימין, הכסף, אליה. ועל זה יברך את בית אהרן, כשנוספה בה ברכה, ומתעורר אליה הימין, באותו הכסף, אז ברכתה שופעת באותם היראים ממנה.

בא וראה, כל אדם ששב בתשובה לפני רבונו ופוחד כל יום מאותו חטא שעשה, הקדוש ברוך הוא מוחל לו ולא גובה ממנו, שהרי אחי יוסף, פחד רב נפל עליהם, כשראו שהסתלק אביהם למעלה, וראו עצמם בגלות על אותו החטא, עד שאמר להם יוסף (בראשית ג) אל תיראו. אל תפחדו ודאי מענש בזמן הזה, כי התחת אלהים אני? ודאי הסתלקתי למעלה מהמקום ההוא. ודרגתי תאיר לצד בית הדין, להאיר לכם, שאתם תחת אותו המקום.

בשראה דוד שבעל הבית שאמר כן, אמר (תהלים קטו) ה' זכרנו יברך. אותו שיושב בעולם הזכר, ה' - למעלה למעלה - יברך אותו בעטרות עליונות. שהרי כל השבטים, פרט ליוסף, יושבים בעולם הנקבה, ומתברכים ממנו.

אותו המקום, יברך את בית ישראל ודאי, ביתו של דוד. יברך את בית אהרן, שיתעורר צד החסד שלה. יברך יראי ה' הקטנים. משום כן יוסף ה' עליכם, מהצד

יהיו רצון אמרי פי והגיון לבי וכו' (יט). טו): ... ואז, וצדקתו - זה העולם האחרון שנקרא צדק. לבני בנים - שמניקה את המחנות שנקראו בני בנים, שהרי ששה העליונים שמאירים לה נקראו בנים, כמו שנאמר (שיר א) בני אמי נחרו בי, וכתוב (תהלים קיג) אם הבנים שמחה. ואלו שמקיפים את העולם האחרון הזה נקראים בני בנים. ומתי? כששומרים את בריתו. זהו שכתוב (שם קג) לשמרי בריתו. בא וראה, משום שבני הבנים הללו לא שמרו את בריתו כבראשונה, ומכרו אותו לארץ נכריה, נגזר עליהם ענש. וזה שבקש משה, כשראה שיעשה דין באותם עשרה הרוגי מלכות: ומה (ואיפה) היא תורתם? אמר לו: חזר לאחוריה, לאותם ששורים אחורי המשכן, שמכרו את הצדיק הזה. אמר לו: ומה שונה בגופים הללו? אמר לו: כן עלה במחשבה, ואין מי שיכול להשיג!

ועל זה השתדל דוד לברך את המקום הזה, שבא ממנו אור. ואמר, (תהלים קטו) ה' זכרנו יברך - זה צדיק. יברך את בית ישראל - הצדיק הזה יברך את בית ישראל. יברך את בית אהרן - צד החסד שיש בה, שנקרא בית אהרן, כשמתחברת לחסד. זהו שכתוב (שמות ו) ויקח אהרן את אלישבע בת עמינדב, שהתחברה לאל.

יברך יראי ה' - אלו יושבי המשכן, ששורים ביראה הזו. הקטנים עם הגדולים - כמו שנאמר (תהלים קד) חיות

— זוהר תהלים —

וְעַל הַכֹּל בִּקְשׁ רַחֲמִים. (ש) 'יִהְיוּ לְרִצּוֹן'
 - לְפָנַי הַעֲתִיק הַקְּדוֹשׁ. אֲמַרִי פִי - זֶה
 הַפֶּה שְׁלוֹ. וְהִגִּיזוֹן לְבִי - זֶה לֵב הַשָּׁמַיִם.
 לְפָנַיךָ - אֱלוֹ הַפְּנִים הַעֲלִיּוֹנִים שֶׁנִּחְבָּאִים
 וּמִתְגַּלִּים בְּעֵת רִצּוֹן. ה' - זֶה הַיְמִין. צוּרִי -
 זֶה הַשְּׂמָאל. וְגֹאֲלִי - זֶה הָאֲמָצְעִי. דְּבַר
 אַחֵר, ה' - זֶה הָאֲמָצְעִי, זֶה יַעֲקֹב. צוּרִי - זֶה
 הַשְּׂמָאל. וְגֹאֲלִי - זֶה הַיְמִין, שֶׁנִּקְרָא גּוֹאֵל,
 קָרוֹב וְדָאִי, וְעֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְהָרִים אֶת יְמִינוֹ וְלִפְדוֹת אֶת בְּנָיו. זֶהוּ
 שְׁכֵתוֹב (שם קיח) יְמִין ה' רֹמְמָה יְמִין ה'
 עֲשֵׂה חֵיל.

שֶׁל יוֹסֵף, שֶׁהוּא עֲלֵיכֶם, מִתְעוֹרֵר בְּרַחֲמִים
 עֲלֵיכֶם. שֶׁהָרִי אוֹתוֹ הַחֲטָא יוֹסֵף מִחַל
 לְמַטָּה, וְאָמַר (בראשית נ) אֲנֹכִי אֶכְלָל אֶתְכֶם
 וְאֵת טַפְכֶם. מִשׁוֹם כֶּךָ עֲלֵיכֶם וְעַל בְּנֵיכֶם,
 וְתִגַּן זְכוּתוֹ עֲלֵיכֶם וְעַל בְּנֵיכֶם, שֶׁלֹא יִתְפַּסֵּו
 בַּחֲטָאֵיכֶם, וְלֹא יִשְׁלַט עֲלֵיכֶם אוֹתוֹ הַנְּחָשׁ.
 מִשׁוֹם כֶּךָ, 'אֵל יִמְשְׁלוּ בִי אֲזַ אֵי תִם',
 וְהִתְעַטֵּר אוֹתוֹ הַמְּקוֹם בְּעֵטְרוֹתָיו,
 כְּמוֹ שֶׁהִתְעַטֵּר כְּשֶׁעָבְרוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּם
 וְאָמְרוּ אֲזַ יִשִּׁיר, כְּשֶׁרָאוּ שֶׁנִּשְׁלְמָה הַלְּבָנָה.
 (תהלים ט) 'וְנִקִּיתִי מִפֶּשַׁע רֵב' - זֶהוּ חֲטָא
 הַשְּׁבָטִים שֶׁהָיָה רֵב.

ב א לְמַנְצָח מְזַמֵּר לְדָוִד: ב יַעֲנֶךָ יְהוָה אֱלֹהֵי בְּיָוִם צָרָה יִשְׁבְּכָה שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: ג יִשְׁלַח עֲזָרְךָ מִקִּדְשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדְךָ: ד יִזְכֹּר כָּל מִנְחַתְךָ וְעוֹלֹתֶיךָ יְדַשְׁנֶה סֵלָה: ה יִתֵּן לְךָ כִּלְבֵּבְךָ וְכָל עֲצָתְךָ יִמְלֵא: ו גִּרְנָנָה בִישׁוּעֶתְךָ וּבִשְׁם אֱלֹהֵינוּ נִדְגַל יִמְלֵא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּל מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ: ז עֲתֵה יְדַעְתִּי בִּי הוֹשִׁיעַ יְהוָה מִשִּׁיחוֹ יַעֲנֵהוּ מִשְׁמֵי קִדְשׁוֹ בְּגִבְרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ: ח אֱלֹהֵי בָרָכְבּ וְאֱלֹהֵי בְּפוֹסִים וְאֵנְחָנוּ בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ נִזְפִיר: ט הַחֵה בְּרַעֲוֵי וְנִפְלוּ וְאֵנְחָנוּ קַמְנוּ וְנִתְעוֹדְדוּ: י יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם קְרָאֵנוּ:

שימוש תהלים

טוב לדין

יענך ה' ביום צרה וגו' (כ, ב): [שימוש תהלים לפרק כ]. זה המזמור טוב לדין לחוש אותו בשמן וורד ומים ומלח ז' פעמים ומשח פניך וידיך וזרוק בבגדך ותנצל מכל צרה. ושם שלו יה"ו. י' מן "יענך, ה' מן "סלה, ו" מן "קראנו.

זוהר תהלים

זוה קדוש הגדול. ועל דבר זה התעטרו הצדיקים בגן עדן משבת לשבת אחרת. "ה' הושיעה המלך יעננו ביום קראנו" (כ, א): [תיקוני זוהר תיקון ע' (דף קכח) זוהר תורה] אהי"ה הוי"ה אדנ"י כלל ופרט וכלל, והם יחוד ברכה קדושה, וסימנך "יעננו * ביום * קראנו", שכך עולה מספר שלשה שמות האלה כמספר יב"ק. כל הסועד סעודת שבת כהלכתה - כל עצתך מלא

ישלח עזרך מקדש ומציון יסעדך וכו' (כ, ג-ד): [זוהר במדבר פ' שלח לך (דף קע"ג)]. שְׁהַרֵי רַב הַמְנוּנָא סְבָא אָמַר, (תהלים כ) 'ישלח עזרך מקדש וגו'. מקדש - זה קדוש ידים. 'ומציון יסעדך' - זה המוציא, שהוא סועד לב האדם. 'יזכר כל מנחתך', כל - לרבות דבר אחר, זו נטילת ידים אחרונה. 'ועולתך ידשנה סלה' - זו ברפת המזון בזמון. אם אתה עושה כן, יתן לך כלבבך וכל עצתך ימלא. ובשבת מקדש,

כא א לַמְּנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: ב יְהוָה בְּעֵנְךָ יִשְׂמַח מֶלֶךְ וּבִישׁוּעֶתְךָ מֶה יִגִּיל מְאֹד: ג תִּאֲוֹת לְבוֹ נִתְתָּה לּוֹ וְאַרְשֶׁת שְׂפָתָיו בַּל מְנַעַת פִּלְאָה: ד בִּי

שימוש תהלים

לילך לפני שלטון

ישמח מלך וגו' (כא, ב): [שימוש תהלים לפרק כא]. אי בעית למיזל לפני שלטון או רב אמור זה המזמור עם השם שלו על פת עם שמן זית ומשח פניך. ועוד לסער הים, לחוש אותו בשמן וורד ומים ומלח ופת וישקוט הים מזעפנו. השם שלו יה"ך. י' מן "יהוה בעוז, ה' מן "רומה, ך' מן "במיתריך, ותאמר. יהי רצון מלפניך השם הגדול הגבור ונורא היוצא מזה המזמור שתשקוט הים מזעפו כי אתה מושל בגאות הים שאון גליו אתה תשבחם אמן אמן אמן סלה סלה סלה.

זוהר תהלים

שְׁנוֹתָיו שֶׁל דָּוִד הֵלֵךְ מֵהֶם הַכֹּל מֵאָדָם הָרִאשׁוֹן

ה' בְּעֵנְךָ יִשְׂמַח מֶלֶךְ וּבִישׁוּעֶתְךָ מֶה יִגִּיל יְגִיל מְאֹד (כא, ב): [זוהר שמות 9' פקודי (דף

רל"ה.)] פֶּתַח רַבִּי יִצְחָק אַחֲרָיו וְאָמַר, (תהלים כא) 'ה' בְּעֵנְךָ יִשְׂמַח מֶלֶךְ וּבִישׁוּעֶתְךָ מֶה יִגִּיל מְאֹד תִּאֲוֹת לְבוֹ וְגו', חִיִּים שְׂאֵל מִמֶּךָ וְגו'. אֵת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לֹא אָמַר דָּוִד אֶלָּא עַל תְּשׁוּבַתְךָ שֶׁל כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׂמַּח אוֹתָהּ בְּשִׂמְחַת הַתּוֹרָה שֶׁנִּקְרָאת עֹז, שְׂכָתוֹב (שם כט) ה' עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן וְגו'. יִשְׂמַח מֶלֶךְ - זֶה הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא (זו כנסת ישראל) שֶׁנִּקְרָא מֶלֶךְ, שְׂכָתוֹב (דברים לג) וַיְהִי בִישְׁרוֹן מֶלֶךְ.

וּבִישׁוּעֶתְךָ מֶה יִגִּיל מְאֹד - זו יְשׁוּעַת הַיָּמִין, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים ט) הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעֲנֵנִי וְתוֹשַׁע לּוֹ יְמִינוֹ. (דבר אחר) מֶה יִגִּיל מְאֹד, 'י יִתְּרָה, וְזֶהוּ סוּד בְּרִית הַקֶּדֶשׁ, שֶׁהוּא שִׂמְחַת הַכֹּל (שלה), וְהַכֹּל נֶאֱמַר עַל הַמֶּלֶךְ הַזֶּה. חִיִּים שְׂאֵל מִמֶּךָ נִתְתָּה לּוֹ אַרְךָ יָמִים עוֹלָם וְעַד. מִכָּאן לְמַדְּנָה שֶׁלְדוּד הַמֶּלֶךְ לֹא הָיוּ חִיִּים כָּלֵל, פֶּרַט לְזֶה שְׂאֵדָם הָרִאשׁוֹן נִתֵּן לּוֹ מִשְׁלוֹ.

גְּדוֹלָה כְּבוֹדוֹ, מִשׁוֹם שֶׁהוּא גְּדוֹל, שְׂכָתוֹב (שם קמו) גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כֹּחַ. וְדָאִי

נִקְרָא גְּדוֹל, וְסוּד זֶה - (בראשית א) וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֵת שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדֹלִים. גְּדֹלִים הָיוּ וְדָאִי. וְעַם כָּל זֶה הוּא נִקְרָא גְּדוֹל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כֹּחַ. וְהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא נִקְרָא גְּדוֹל אֶלָּא בְּזֶה, שְׂכָתוֹב (תהלים מח) גְּדוֹל ה' וּמְהִלֵּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הֵר קִדְשׁוֹ. בְּמָה הוּא גְּדוֹל? בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הֵר קִדְשׁוֹ. כִּי תִשְׁתַּיְתְּהוּ בְּרִכּוֹת לְעַד (תהלים כא). כִּי תִשְׁתַּיְתְּהוּ בְּרִכּוֹת, מִשׁוֹם שֶׁזֶהוּ בְּרִכַּת כָּל הָעוֹלָם, וְכָל הַבְּרִכּוֹת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם מִכָּאן יוֹצְאוֹת, וְזֹהוּ בְּרִכָּה. וְסוּד זֶה - וְהָיָה בְּרִכָּה. שֶׁהָיָה כָּאן שׁוֹרֹת כָּל הַבְּרִכּוֹת שֶׁלְמַעַלָּה וּמִכָּאן יוֹצְאוֹת לְכָל הָעוֹלָם, וְלָכֵן נִקְרָאת בְּרִכָּה.

תְּחִדְהוּ בְּשִׂמְחָה. כְּתוּב כָּאן תְּחִדְהוּ

תִּקְדְּמֵנוּ בְּרִבּוֹת מִזֵּב תִּשִׁית לְרֵאשִׁי עֲמַרְתָּ פֹז: ה חיים שָׁאֵל מִמֶּךָ נִתְתָּה לֹו
 אֲרֶךְ יָמִים עוֹלָם וְעַד: ו גְּדוֹל כְּבוֹדוֹ בִּישׁוּעָתְךָ הוֹד וְהִדָּר תִּשְׁוֶה עֲלוֹי: ז בִּי
 תִּשִׁיתָהוּ בְּרִבּוֹת לְעַד תִּחַדְהוּ בְּשִׁמְחָה אֶת פְּנֵיךָ: ח בִּי הַמֶּלֶךְ בָּטַח בִּיהוָה
 וּבְחֶסֶד עָלְיוֹן כָּל יְמוֹט: ט תִּמְצָא יָדְךָ לְכָל אֹיְבֶיךָ יְמִינְךָ תִּמְצָא שְׂנְאֵיךָ:
 י תִּשִׁיתָמוּ בְּתַנּוּר אֵשׁ לְעַת פְּנֵיךָ יְהוָה: יא בָּאֵפוֹ יִבְלַעַם וְתֹאכְלֵם אֵשׁ:
 יב פְּרִימוֹ מֵאֲרֶז תֵּאָבֵד וְזֶרַעַם מִבְּנֵי אָדָם: יג בִּי נָמוּ עָלֶיךָ רָעָה חֲשַׁבּוּ מִזִּמָּה
 כָּל יוֹכְלוֹ: יד בִּי תִשִׁיתָמוּ שְׂכָם בְּמִיתְרֶיךָ תִּבְוִיֵן עַל פְּנֵיהֶם: יו רִנְיָהּ יְהוָה
 בְּעֵגֶה נְשִׁירָה וּנְזַמְרָה גְּבוּרָתְךָ:

— זוהר תהלים —

נִמְצָאוּ בְּאֵלֶּה אֶלֶף שָׁנִים רֵאשׁוֹנוֹת אָדָם
 הָרֵאשׁוֹן וְדוֹד הַמֶּלֶךְ.

פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים כא) חיים שָׁאֵל מִמֶּךָ
 נִתְתָּה לֹו אֲרֶךְ יָמִים עוֹלָם וְעַד.
 חיים שָׁאֵל מִמֶּךָ - זֶה דוֹד הַמֶּלֶךְ. שְׁהָרִי
 כְּשִׁבְרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גֵן עֲדָן, הַטִּיל
 בּוֹ נִשְׁמַת דוֹד הַמֶּלֶךְ, וְהִסְתַּכַּל בּוֹ וּרְאָה
 שְׂאִין לֹו חיים מְשֻׁלוֹ כְּלוֹם וְעוֹמֵד לְפָנָיו
 כָּל הַיּוֹם. כִּיִּן שְׁנִבְרָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן, אָמַר,
 הָרִי וְדָאִי קִיוֵּמוֹ. וּמֵאָדָם הָרֵאשׁוֹן הָיוּ
 שְׁבַעִים שָׁנִים שֶׁהִתְקַיְּמָה דוֹד הַמֶּלֶךְ בְּעוֹלָם.

עוֹד הָאֲבוֹת הַשְּׂאִירוֹ לֹו מִחִיֵּיהֶם כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד. אֲבָרְהָם הַשְּׂאִיר לֹו, וְכָךְ יַעֲקֹב
 וַיֹּסֵף. יִצְחָק לֹו הַשְּׂאִיר לֹו כְּלוֹם, מִשׁוּם
 שְׁדוֹד הַמֶּלֶךְ בָּא מִצְדוֹ.

וְדָאִי אֲבָרְהָם הַשְּׂאִיר לֹו חֲמֵשׁ שָׁנִים,
 שְׁהָיָה לֹו לְהִתְקַיֵּם מֵאָה וּשְׁמוֹנִים
 שָׁנִים, וְהִתְקַיֵּם מֵאָה וּשְׁבַעִין וְחֲמֵשׁ שָׁנִים,
 חֲסָרִים חֲמֵשׁ. יַעֲקֹב הָיָה לֹו לְהִתְקַיֵּם
 בְּעוֹלָם כִּימֵי אֲבָרְהָם, וְלֹא הִתְקַיֵּם אֶלָּא
 מֵאָה וָאַרְבָּעִים וּשְׁבַע שָׁנִים. חֲסָרִים
 עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנֵה. נִמְצָא שְׂאֲבָרְהָם וַיַּעֲקֹב

בְּשִׁמְחָה, וְכָתוּב שֵׁם (שְׁמוֹת יח) וַיַּחַד יִתְרוֹ,
 מִשׁוּם שְׁעֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהִקְיֵם
 אֶת כְּנִסֵּת יִשְׂרָאֵל מִן הָעֶפְרָה וּלְהַחְזִיק בָּהּ
 בְּסוֹד הַיָּמִין, וּלְחַדֵּשׁ אוֹתָהּ חֲדוּשׁ הַלְּבָנָה
 בְּשִׁמְשׁ. כְּתוּב תִּחַדְהוּ בְּשִׁמְחָה אֶת פְּנֵיךָ.
 אֶת פְּנֵיךָ - לְהִיּוֹת לְפָנֶיךָ וּלְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה
 כְּנֶגֶד פְּנֵיךָ בְּאוֹתָהּ שְׁלֵמוֹת שֶׁתִּשְׁתַּלֵּם
 בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן, שְׁהָרִי בְּזִמְן שְׁנַחֲרַב בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ, הַתְּרוֹקְנָה מִכָּל מָה שֶׁהִתְמַלְּאָה,
 כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (ירמיה טו) אֲמַלְּלָה יִלְדֵת
 הַשְּׁבַעָה. וְכָתוּב (יחזקאל כו) אֲמַלְּאָה
 הַחֲרֻבָה.

הַטַּעַם מִדּוּעַ אָדָם הָרֵאשׁוֹן הַשְּׂאִיר שָׁנִים
 לְדוֹד הַמֶּלֶךְ וְלֹא הָאֲבוֹת הַק'

חיים שָׁאֵל מִמֶּךָ נִתְתָּה לֹו אֲרֶךְ יָמִים
 עוֹלָם וְעַד (כא, ה): [זוהר בראשית פ'
 וישלח (דף קסח)] רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, הָרִי נֵאמַר
 שְׁדוֹד הַמֶּלֶךְ, עַד שֶׁלֹא הָיָה, לֹא הָיוּ לֹו
 חיים כָּלֵל, פֶּרֶט לְזֶה שְׂאָדָם הָרֵאשׁוֹן נִתַּן
 לֹו שְׁבַעִים שָׁנָה מְשֻׁלוֹ, וְכָךְ הָיָה קִיוֵּמוֹ שֶׁל
 דוֹד הַמֶּלֶךְ שְׁבַעִים שָׁנָה הָיוּ, וְקִיּוֹם שֶׁל
 אָדָם הָרֵאשׁוֹן אֶלֶף שָׁנָה חֲסָר שְׁבַעִים.

—=— זוהר תהלים —=—

לְדוֹד חַיִּים כָּלֵל. אֲבָל אֱלֹהִים שֶׁהֵיָה לָהֶם
אֹר, הָאִירוּ לְדוֹד הַמֶּלֶךְ, וּמֵהֶם הַצְּטַרְף
לְהָאִיר וְלִהְיוֹת לוֹ חַיִּים, שֶׁהָרִי מִצַּד הַחֲשֵׁךְ
אֵין לוֹ חַיִּים כָּלֵל, וְעַל זֶה בָּא יִצְחָק
בְּחֻשְׁבוֹן.

וְאִם תֹּאמֶר, לָמָּה יוֹסֵף יוֹתֵר מִכֻּלָּם? אֲלֵא
וְדַאי יוֹסֵף בְּלִבְדוֹ כִּמוֹ כֻּלָּם, מִשּׁוֹם
שֶׁנִּקְרָא צַדִּיק, וְזֶהוּ שֶׁמֵּאִיר לְלִבְנָהּ יוֹתֵר
מִכֻּלָּם, וְלִכֵּן זֶה הַשְּׂאִיר לְדוֹד הַמֶּלֶךְ יוֹתֵר
מִכֻּלָּם חַיִּים, שֶׁכְּתוּב (בראשית א) וַיִּתֵּן אֹתָם
אֱלֹהִים בְּרִקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ.

הַשְּׂאִירוֹ לוֹ מִחַיִּיהֶם שְׁלֹשִׁים וְשֹׁלֶשׁ שָׁנִים.
יוֹסֵף שֶׁהִתְקַיֵּם מֵאָה וְעֶשְׂרֵי שָׁנִים, הָיָה לוֹ
לְהִתְקַיֵּם מֵאָה וְאַרְבָּעִים וְשֶׁבַע שָׁנִים כִּימֵי
יַעֲקֹב, וְחִסַּר מֵהֶם שְׁלֹשִׁים וְשֶׁבַע שָׁנִים.
הָרִי שְׁבָעִים שָׁנִים שֶׁהַשְּׂאִירוֹ לְדוֹד הַמֶּלֶךְ
לְהִתְקַיֵּם בָּהֶם, וּבָהֶם הִתְקַיֵּם דָּוִד בְּכָל
אוֹתָם הַשָּׁנִים שֶׁהַשְּׂאִירוֹ לוֹ הָאָבוֹת.

וְאִם תֹּאמֶר, לָמָּה יִצְחָק לֹא הַשְּׂאִיר לוֹ
כָּלוּם כְּאֵלֶּה? מִשּׁוֹם שֶׁהוּא חֲשֵׁךְ,
וְדוֹד בָּא מִצַּד הַחֲשֵׁךְ, וּמִי שֶׁהוּא בְּחֲשֵׁךְ
אֵין לוֹ אֹר כָּלֵל וְאֵין לוֹ חַיִּים, וְלִכֵּן לֹא הָיוּ

כב א למנצח על אילת השחר מזמור לדוד: ב אלי אלי למה עזבתני רחוק מישועתי דברי שאנתי: ג אלהי אקרא יומם ולא תענה ולילה ולא

שימוש תהלים

לכל צער

למנצח על אילת השחר... אלי אלי למה עזבתני וגו' (כב, א): [שימוש תהלים לפרק יד] טוב לעבור הנהר אמור אותו ואל תירא. וגם מפני חיות רעות. ושם שלו הוא א"ה א' מן "אלי" ה' מן "עשה" דסוף המזמור. - ועוד אם פגעת בשונאך אמור אותו ולא תירא. ועוד אמור אותו ז"פ ביום וטהר עצמך מכל טומאה וזהו טוב לפתיחת הלב.

זוהר תהלים

זמן הגאולה: באותו הזמן מלחמות יתעוררו בעולם גוי בגוי ועיר בעיר וצרות רבות יתחדשו על שונאיהם של ישראל, עד שיקדדו פניהם כשולי קדרה, ואחר כך יתגלה עליהם גאלתן מתוך שאגת לחצם ודחקם

אילת הבקר היה לו לומר! אלא על אילת וחזק השחרות של ישראל, כמו שנאמר (שם פח) כגבר אין איל. באותה שעה יזעקו בני ישראל, ויאמרו אלי למה עזבתני, מתוך צרתם, ואחר כך מה כתוב? (תהלים ל) פתחת שקי ותאזרני שמחה.

דוד הפולך אמר שירה על הכוכבים המאירים בבקר

למנצח על אילת השחר מזמור לדוד (כב, א): [זוהר ח"ב פ' שמות (ד' ע"א)] רבי אלעזר ורבי יוסי היו הולכים בדרך, והקדימו ללכת באור. ראו כוכב אחד שהיה רץ מצד זה, וכוכב אחר מצד זה. אמר רבי אלעזר, עכשו הגיע זמן של כוכבי הבקר לשבח את אדונם, והם רצים מפחד ואימת רבונם לשבח ולזמר לו. זהו שכתוב (איוב לח) ברן יחד כוכבי בקר ויריעו כל בני אלהים. משום שכלם ביחוד אחד משבחים אותו.

פתח ואמר, (תהלים כב) למנצח על אילת השחר מזמור לדוד. אילת השחר - שכשמיארים פני המזרח ונפרד חשך הלילה, יש ממנה אחד לצד מזרח, ומושך

למנצח על אילת השחר מזמור לדוד (כב, א): [זוהר חדש פ' בראשית (ד' כב.)] עד שהיו הולכים, ראו שהקדיר השחר וחסר האור. אמר רבי חזקיה לרבי יוסי: בא ואראה לך שכהן היא גאלתן של ישראל. בזמן שתאיר להם השמש של הגאולה, תבא להם צרה אחר צרה, וקדרות אחר קדרות. עד שהם בה יאיר עליהם אורו של הקדוש ברוך הוא, שנאמר (הושע ו) כשחר נכון מצאו, וכתוב (מלאכי ג) וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה. ובאותו הזמן מלחמות יתעוררו בעולם, גוי בגוי ועיר בעיר, וצרות רבות יתחדשו על שונאיהם של ישראל, עד שיקדדו פניהם כשולי קדרה, ואחר כך יתגלה עליהם גאלתן מתוך שאגת לחצם ודחקם. וזהו שאמר דוד המלך עליו השלום (תהלים כב) למנצח על אילת השחר. אילת השחר?

הַיְמִיָּה לִי: ד וְאַתָּה קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב הַתְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: ה בְּךָ בְּמַחֲוֵי אֲבֹתֵינוּ בְּמַחֲוֵי וְתַפְלִיטָמוֹ: ו אֲלֶיךָ יַעֲקֹב וְנִמְלָטוּ בְּךָ בְּמַחֲוֵי וְלֹא בּוֹשׁוּ: ז וְאַנְכִי תוֹלַעַת וְלֹא אִישׁ

===== זוהר תהלים =====

יומם וְלֵילָה וְגו'. מִיֵּלָא בְּיוֹם, אֲבָל לְמָה בְּלֵילָה? כְּדִי שְׂיִהְיֶה מְצוּי אֶל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ שְׁלֹם. כְּמוֹ שְׂאִין יוֹם בְּלֵי לַיְלָה, וְאִינוּ שְׁלֹם אֲלֵא זֶה עִם זֶה, כִּי צְרִיךְ בַּתּוֹרָה לְהַמְצִיא עִם הָאָדָם יוֹם וְלַיְלָה, לִהְיוֹת שְׁלֵמוֹת לְאָדָם יוֹמָם וְלַיְלָה.

וְהָרִי נֹאמֵר שְׂעָקָר הַלַּיְלָה מַחְצוֹת וְאֵילֶךְ, וְאֵף עַל גֵּב שְׂמַחְצִית הָרֵאשׁוֹנָה בְּכֻלָּל הַלַּיְלָה הַיָּא, אֲבָל בְּחֻצוֹת הַלַּיְלָה נִכְנָס הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְגַן עֵדֶן לְהַשְׁתַּעֲשֵׂעַ עִם הַצְּדִיקִים, וְאֵז צְרִיךְ לְאָדָם לְקוֹם וְלַעֲסֹק בַּתּוֹרָה.

וְהָרִי נֹאמֵר שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכָל הַצְּדִיקִים שְׂבָגָן עֵדֶן, בְּלֹם מְקַשְׁיָבִים לְקוֹלוֹ. זֶהוּ שְׂכַתוֹב (שִׁיר ח) הַיּוֹשֶׁבֶת בְּגַנִּים חֲבֵרִים מְקַשְׁיָבִים לְקוֹלֶךָ הַשְּׂמִיעֵנִי. וְהָרִי פָרְשׂוּהָ, הַיּוֹשֶׁבֶת בְּגַנִּים - זו כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל שְׂמַשְׁבַּחַת אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁבְחַת הַתּוֹרָה בְּלֵילָה. אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל מִי שְׂמַשְׁתַּתֵּף עִמָּה לְשִׁבַח אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁבְחַת הַתּוֹרָה.

וּבְשִׁבְחָא הַבְּקָר, כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל בָּאָה וּמַשְׁתַּעֲשֵׂעַ בָּהּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמוֹשִׁיט לָהּ שְׂרָבִיט שֶׁל חֶסֶד, וְלֹא רַק עֲלֶיהָ לְבַדָּה, אֲלֵא עֲלֶיהָ וְעַל אֱלוֹ שְׂמַשְׁתַּתֵּפִים עִמָּה, וְהָרִי נֹאמֵר שְׂכַתוֹב (תהלים מב) יוֹמָם יִצְנֶה ה' חֶסֶדוֹ וּבְלַיְלָה וְגו'.

וְעַל זֶה נִקְרָאת אֵילַת הַשֶּׁחַר, וְאָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, בְּשַׁעַה שְׂרוּצָה לְהָאִיר הַבְּקָר, נִחְשָׁךְ, וְהָאִיר נִהְיָה קוֹדֵר,

חוֹט אֶחָד שֶׁל חֲשָׁף לְצַד דְּרוֹם, עַד שְׂבָא וַיּוֹצֵא הַשֶּׁמֶשׁ, וּבּוֹקַע בְּאוֹתָם חֲלוֹנֵי הַרְקִיעַ וּמְאִיר לְעוֹלָם, וְאוֹתוֹ חוֹט מִפְּרִיד אֶת חֲשָׁף הַלַּיְלָה. אִזּוּ בָּאָה אֵילַת הַשֶּׁחַר, וּבָא אִיר שָׁחַר בְּקְדֻרוֹת לְהַתְחַבֵּר בְּיוֹם, וּמְאִיר הַיּוֹם. וְאִיר הַיּוֹם כְּלוּל וְשָׂאֻב בְּתוֹכוֹ אֶת אוֹתָהּ הָאֵילַת. וְעַל הָאֵילַת הַזֹּאת, כְּשֶׁנִּפְרַד מֵהַיּוֹם אַחַר שְׂכָלֵל אוֹתָהּ, אָמַר דָּוִד שִׁירָה, שְׂכַתוֹב לְמַנְצַח עַל אֵילַת הַשֶּׁחַר. וְמָה אָמַר? אֵלֵי אֵלֵי לְמָה עֲזוּבָתִנִּי. שֶׁהָרִי נִפְרַדָּה אֵילַת הַשֶּׁחַר מְאוּר הַיּוֹם. עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, הָאִיר הַיּוֹם וְהִגִּיעַ זְמַן תְּפִלָּה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, נִתְפַּלֵּל תְּפִלָּה וְנִלְךָ. יִשְׁבוּ וְהַתְּפַלְלוּ, אַחַר כִּי קָמוּ וְהִלְכוּ.

כְּמוֹ שְׂאִין יוֹם בְּלֵי לַיְלָה וְאִינוּ שְׁלֹם אֲלֵא זֶה עִם זֶה כִּי צְרִיךְ בַּתּוֹרָה לְהַמְצִיא עִם הָאָדָם יוֹם וְלַיְלָה

לְמַנְצַח עַל אֵילַת הַשֶּׁחַר מִזְמוֹר לְדָוִד (כב,

א): [זוהר שמות פ' בשלח דף מ"ו ע"א]

רַבִּי יוֹסִי פְתַח, (תהלים כב) לְמַנְצַח עַל אֵילַת הַשֶּׁחַר מִזְמוֹר לְדָוִד. כְּמָה חֲבִיבָה הַתּוֹרָה לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂכָל מִי שְׂמַשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, אָהוּב הוּא לְמַעֲלָה וְאָהוּב הוּא לְמַטָּה, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַשְׁיָב לְדַבְּרֵיו, וְלֹא עוֹזֵב אוֹתוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא עוֹזֵב אוֹתוֹ לְעוֹלָם הַבָּא.

וּבַתּוֹרָה צְרִיךְ לַעֲסֹק בְּיוֹם וּבְלַיְלָה, שְׂכַתוֹב (יהושע א) וְהִגִּיתָ בוּ יוֹמָם וְלַיְלָה. וְכַתּוֹב (ירמיה לג) אִם לֹא כְרִיתִי

חֲרַפְתָּ אָדָם וּבִזִּיתָ עָם: ה כָּל רֹאֵי יִלְעָנוּ לִי יַפְטִירוּ בְשֹׁפֵה יַנִּיעוּ רֹאשׁ: ט גַּל אֶל יְהוָה יִפְלְטֵהוּ וַיְצִלְהוּ בִּי חַפְזִי בּוֹ: י כִּי אֶתָּה גָּחִי מִכַּפְּטָן מִכַּבְּיָחִי עַל שָׂרֵי אֹמִי: יא עֲלִידָה הַשְּׁלַכְתִּי מִרְחֹם מִכַּפְּטָן אֹמִי אֵלַי אֶתָּה: יב אֵל תִּרְחַק מִפְּנֵי כִּי

זוהר תהלים

(כב, א): [זוהר ויקרא פ' ויקרא (דף כא):] פתח רבי חייא ואמר, (תהלים כב) למנצח על אילת השחר מזמור לדוד. מי זו אילת השחר? זו כנסת ישראל שנקראת (משלי ה) אילת אהבים ויעלת חן. וכי אילת השחר, ולא בכל היום? אלא אילת, מאותו מקום שנקרא שחר, כמו שנאמר (הושע ו) כשחר נכון מצאו. ודוד המלך אמר את זה על כנסת ישראל, שהרי לא אמרה כנסת ישראל את זה (שנקרא אילת אהבים ויעלת חן, והיא באה מאותו מקום שנקרא שחר, כמו שנאמר (הושע ו) כשחר נכון מצאו, ודוד המלך אמר את זה על כנסת ישראל), משמע שכתוב על אילת השחר.

בא ראה, בשעה שיורד הלילה, פתחים הסתומים של עליונים ותחתונים נמצאים (שוככים), וכל אותם רחוקים מתעוררים והולכים ושטים בכל העולם, ומחזרים על גופות בני אדם וסוככים למקומותיהם ולמטותיהם, ורואים את דיוקן המלך הקדוש ופוחדים, שהרי התחזקו במטותיהם בדברי השם הקדוש. ובני אדם, נשמותיהם עולות כל אחת ואחת כראוי לה, והרי פרושה. אשרי חלקם של הצדיקים שנשמותיהם עולות למעלה ולא מתעכבות במקום אחר שלא צריך. כשנחלק הלילה, הכרוז עומד ומכריז, ונפתחים הפתחים. אז רוח אחת של צפון מתעוררת ומקישה בכנור דוד,

וקדרות נמצאת. אז מתחברת אשה כבעלה, ששנינו, אשה מספרת עם בעלה לדבר עמו ונגנסת להיכלו.

אחר כף כשרוצה השמש להכנס, מאיר ובא הלילה, ונוטל אותו. אז כל השערים סתומים, וחסורים נוערים, וכלבים נובחים. כשנחצה הלילה מתחיל המלך [לקרא] לקום והגבירה לומר, ובא המלך ומקיש על שער ההיכל, ואומר פתחי לי אחותי רעיתי וגו'. ואז משתעשע בנשמות הצדיקים.

אשרי חלקו של אותו שמתעורר באותו זמן בדברי תורה. ולכן כל אותם בני היכל הגבירה, כלם צריכים לקום באותו זמן לשבח את המלך, וכלם משבחים לפניו. והשבח שעולה מהעולם הזה, זה שהוא רחוק, [יותר] זה נחת רוח לקדוש ברוך הוא מהכל.

כשפותח הלילה ובא הבקר (ומחשיר) והתקדר, אז המלך והגבירה בסוד בחדוה, ונותן לה מתנות ולכל בני היכלה. אשרי חלקו של מי שהוא במנין.

אשרי חלקו של מי שמתעורר באותו זמן - חצות לילה ועוסק בתורה, וכל מי שעומד באותו זמן ועוסק בתורה, נקרא חברו של הקדוש ברוך הוא ונגנסת ישראל למנצח על אילת השחר מזמור לדוד

צָרָה קְרוּבָה בִּי אֵין עֲזוּר: יג סְבִיבֵי פְרִים רַבִּים אֲבִירֵי כֶּשֶׁן בְּתֵרוּנֵי: יד פָּצוּ עָלַי פִּיהֶם אַרְיֵה טָרַף וְשֹׁאֵג: טו כַּמּוֹם נִשְׁפַּכְתִּי וְהִתְפָּרְדוּ כָּל עֲצָמוֹתַי הִיָּה לִבִּי בְּדוֹגָנָה נָמַם בְּתוֹךְ מַעֵי: טז יָבֵשׁ בְּחֶרֶשׁ כַּחֲוִי וְלִשׁוֹנִי מִדְּבַק מִלְקוֹחַי וְלַעֲפָר מוֹת תִּשְׁפָּתֵנִי: יז בִּי סְבִיבֵי כָּלְבִים עֲדַת מְרַעִים הַקִּיפוּנִי כְּאֵרֵי יְדֵי וְרַגְלֵי: יח אֲסַפֵּר

זוהר תהלים

וּמִנְגֵן מְאֵלִיו, וּמִשְׁבַּחַת אֶת הַמֶּלֶךְ, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁתַּעֲשַׁע עִם הַצַּדִּיקִים בְּגֵן עֵדֶן.

אֲשָׁרֵי חֲלָקוֹ שֶׁל מִי שֶׁמִּתְעוֹרֵר בְּאוֹתוֹ זְמַן

וְעוֹסֵק בְּתוֹרָה, וְכָל מִי שֶׁעוֹמֵד בְּאוֹתוֹ זְמַן וְעוֹסֵק בְּתוֹרָה, נִקְרָא חֲבֵרוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שְׂאֵלוֹ נִקְרָאִים אַחִים וְרַעִים שְׁלוֹ, שְׁכָתוֹב (תהלים קפב) לְמַעַן אַחֵי וְרַעֵי אֲדַבְּרָה נָא שְׁלוֹם בְּךָ. וְנִקְרָאִים חֲבֵרִים שֶׁל הַמְּלָאכִים הָעֲלִיוֹנִים וְהַמְּחַנּוֹת הָעֲלִיוֹנִים, שְׁכָתוֹב (שיר ח) חֲבֵרִים מִקְּשִׁיבִים לְקוֹלְךָ. כְּשָׁבָא הַיּוֹם, הַכְּרוֹז עוֹמֵד וּמְכַרִּיז, וּפְתָחִים שֶׁל צַד דְרוֹם נִפְתָּחִים, וּמִתְעוֹרְרִים כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת, וּפְתָחֵי הַרְחָמִים נִפְתָּחִים, וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב וּמִקְבֵּל תְּשׁוּבָתוֹ. אֲזִי כִנְסַת יִשְׂרָאֵל נוֹטְלַת אֶת אוֹתָם דְּבָרִים וְעוֹלָה, וְכָל אוֹתָם חֲבֵרִים אַחוּזִים בְּכַנְפֶיהָ, וְדְבָרֵיהֶם בָּאִים וְשׁוֹרִים בְּחִיק הַמֶּלֶךְ. אֲזִי מִצְוֵה הַמֶּלֶךְ לְכַתֵּב אֶת כָּל אוֹתָם הַדְּבָרִים.

וּבַפֶּסֶף כְּתוּבִים כָּל אוֹתָם בְּנֵי הַיִּכְלוֹ,

וְחוֹט שֶׁל חֶסֶד נִמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם, שֶׁמֵּאוֹתוֹ חוֹט מִתְעַטֵּר אָדָם בְּעֵטְרַת הַמֶּלֶךְ, וּמִמֶּנּוּ פּוֹחֲדִים עֲלִיוֹנִים וְתַחַתּוֹנִים. הוּא נִכְנָס לְכָל שְׁעָרֵי הַמֶּלֶךְ, וְאֵין מִי שֶׁיִּמְחָה בְּיָדוֹ. וְאֶפְלוֹ בְּזִמְנֵי שְׁבַעֲלֵי הַדִּין עוֹמְדִים לְדוֹן אֶת הָעוֹלָם, אֵין דְּנִים עָלָיו דִּין, מִשׁוּם שֶׁהָרִי נִרְשָׁם בְּרֶשֶׁם שֶׁל הַמֶּלֶךְ, שְׁנוּדַע

שֶׁהוּא מֵהֵיכַל הַמֶּלֶךְ, וְלִכֵּן לֹא דְנִים עָלָיו דִּין. אֲשָׁרֵי חֲלָקָם שֶׁל הַצַּדִּיקִים שֶׁמִּשְׁתַּדְּלִים בְּתוֹרָה, וְכָל שֶׁכֵּן בְּזִמְנֵי שֶׁהַמֶּלֶךְ תָּאֵב לְדַבְּרֵי תוֹרָה.

בֹּא וּרְאֵה סוּד הַדְּבָר, אֵין עוֹמֵדַת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ אֲלֵא בְּתוֹרָה, וְכָל זְמַן שֶׁיִּשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ הַתְּעַסְקוֹ בְּתוֹרָה, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל הִיָּתָה שְׂרוּיָה עִמָּהֶם. כְּשֶׁהִתְבַּטְּלוּ מִדְּבָרֵי תוֹרָה, לֹא יִכְלָה לְעַמֵּד עִמָּהֶם שְׁעָה אַחַת. מִשׁוּם כֶּף, בְּשָׁעָה שֶׁכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל מִתְעוֹרְרַת לְמֶלֶךְ בְּתוֹרָה, מִתְחַזֵּק כַּחַה, וְהַמֶּלֶךְ הַקְדוּשׁ שֶׁמַּח לְקַבֵּל אוֹתָהּ. וְכָל זְמַן שֶׁכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בָּאָה לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ וְאֵין הַתוֹרָה נִמְצָאת עִמָּהּ, כְּכִיכּוֹל תִּשֵּׁשׁ כַּחַה. אוֹי לְאוֹתָם שֶׁמְחַלְשִׁים אֶת הַכַּח שֶׁלְמַעְלָה. מִשׁוּם כֶּף אֲשָׁרֵי אוֹתָם שְׁעוֹסְקִים בְּתוֹרָה, וְכָל שֶׁכֵּן בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שֶׁצָּרִיף לְהַשְׁתַּתֵּף עִם כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. אֲזִי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא קוֹרָא עָלָיו, (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אֲתָהּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֲתַפְּאֵר.

הַצַּדִּיק עוֹלָה לְמַעְלָה מִדְּרָגָה לְדְרָגָה

לְמִנְצַח עַל אֵילַת הַשַּׁחַר מִזְמוֹר לְדָוִד (כב,

א): [זוהר ויקרא פ' ויקרא (דף כ"ה)]

וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָרִי שְׁנִינּוּ, יֵשׁ מִי שְׁזוֹכָה בְּנִשְׁמָה, וַיֵּשׁ מִי שְׁזוֹכָה בְּהַתְעוֹרְרוֹת הָרוּחַ, וַיֵּשׁ מִי שְׁאִינּוּ זוֹכָה

כָּל עֲצֻמוֹתַי הַחַדָּה יִבְיטוּ יֵרְאוּ בִי: יִשׁ יִחַלְקוּ בְּגִדֵי לָהֶם וְעַל לְבוּשֵׁי יַפְיָלוּ גִזְרָל: כ וְאַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֵל תִּרְחַק אֵילֹתַי לְעִזְרָתִי חֹשֶׁה: כֵּא הַצִּילָה מִחֶרֶב נַפְשִׁי

— זוהר תהלים —

שְׁקוּנָה רוּחַ, אוֹתָהּ רוּחַ יוֹצֵאת, מְשַׁבֵּר הַרִים וְסֹלְעִים, עוֹלָה וּמִתְפַּשֵּׁט וְנִכְנָס בֵּין מְלָאכִים עֲלִיוֹנִים קְדוּשִׁים, וְשֵׁם יוֹדֵעַ מֵה שְׂיֹדֵעַ, וְלוֹמֵד דְּבָרִים, וְחוֹזֵר לְמִקוּמוֹ. אִז הוּא קָשֶׁר שֶׁל בֶּן אָדָם בְּקִדְשָׁה, עַד שְׁזוּכָה בְּנִשְׁמָה וְקוּנָה אוֹתָהּ. בֵּינָן שְׁקוּנָה נִשְׁמָה, הִיא עוֹלָה לְמַעְלָה לְמַעְלָה, וְשׁוֹמְרֵי הַפְתָּחִים לֹא מְעַכְבִּים אוֹתָהּ, וְהוֹלֶכֶת וּמִתְפַּשֵּׁטת וְנִכְנָסֶת בֵּין אוֹתָם הַצְדִּיקִים שְׁצֻרוֹרִים בְּצֻרוֹר הַחַיִּים, וְשֵׁם רוֹאֵה אֶת עֵנַג הַמְּלָךְ וְנִהְיֵית מִן הַיָּזוּר הָעֲלִיּוֹן.

וּכְשֶׁמִּתְעוֹרְרַת הָאֵילַת הַקְּדוּשָׁה בְּרוּחַ צְפוֹן, יוֹרְדַת, וְעוֹמֵד אוֹתוֹ צְדִיק שְׁקֵנָה אוֹתָהּ, וּמִתְגַּבֵּר כְּמוֹ אֲרִיָּה חֲזָק בְּתוֹרָה, עַד שֶׁבָּא הַבְּקָר וְהוֹלֵךְ עִם אוֹתָהּ הָאֵילַת הַקְּדוּשָׁה לְהִרְאוֹת לְפָנָי הַמְּלָךְ, לְקַבֵּל חוּט אַחַד שֶׁל חֶסֶד. וּמִיָּהוּ זֶה? חוּט שֶׁל אֲבָרָהֶם, שֶׁהוּא קִנָּה אוֹתוֹ, שְׁכָתוֹב (בְּרֵאשִׁית יד) אִם מְחוּט וְעַד שְׂרוּף נֶעַל. הוּא לֹא נִהְיָה מֵאֲחַר כְּלוּם, וְאָמַר אִם מְחוּט, זָכָה לְחוּט הַזֶּה, וְזֶה נִקְרָא הַחוּט שֶׁל אֲבָרָהֶם. וּכְשֶׁבָּא אוֹתוֹ צְדִיק עִם הָאֵילָה הַזֶּה, אִזִּי מִתְעַטֵּר עִמָּה לְפָנָי הַמְּלָךְ, וְדוֹד אָמַר (תְּהִלִּים כב) לְמַנְצַח עַל אֵילַת הַשָּׁחַר, זו כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל. אֵילַת הַשָּׁחַר – הַשִּׁירָה שֶׁל כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל שְׂאוֹמְרִים בְּגִלוֹת אֵלֵי אֵלֵי לְמָה עֲזַבְתָּנִי וְגו'.

הַנְּבִיא יִשְׁעִיָּהוּ הִשֵּׁם גֹּרֵם יְשׁוּעָה

וְאַתָּה ה' אֵל תִּרְחַק אֵילֹתַי לְעִזְרָתִי חוֹשֶׁה (כב, כ): זוהר שמות פ' ואתה

אֵלֵא רַק בְּנַפְשׁ. זֶה מִי שֶׁלֹּא זוֹכֵה אֵלֵא רַק בְּנַפְשׁ, וְלֹא עוֹלָה יוֹתֵר, זֶה נִדְבֵק בְּאוֹתוֹ צַד שֶׁל הַטְּמָאָה, וּכְשֶׁהוּא יִשָּׁן, אוֹתָם צְדָדִים רְעִים בָּאִים וְנִדְבָקִים בּוֹ וּמוֹדִיעִים לוֹ בְּחִלוּם דְּבָרִים שֶׁל הָעוֹלָם, מֵהֶם כּוֹזְבִים, וּמֵהֶם אֱמֶת. וּלְפַעְמִים שְׁצוּחֻקִים עִמוֹ וּמֵרְאִים לוֹ דְּבָרֵי שְׁקָר, וּמִצְעָרִים אוֹתוֹ בְּחִלוּמוֹ. וְעַל כֵּן אֲמוֹת עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, מֵהֶם שְׂרוּאִים בְּחִלוּמָם דְּבָרֵי אֱמֶת, מִשׁוּם אוֹתוֹ צַד שְׁנִדְבָקִים בּוֹ, וְכֻלָּם דְּבָרִים לְזִמְן קָרוֹב.

בֹּא רְאֵה, בְּמִינִים הָרְעִים הִלְלוּ יֵשׁ שֶׁלֹּשׁ דְּרָגוֹת אֵלוֹ עַל אֵלוֹ. הַדְּרָגָה הָעֲלִיּוֹנָה שְׁלֵהֶם הֵם אוֹתָם שְׁתֹּלוּיִים בְּאִוִּיר. הַדְּרָגָה הַיּוֹתֵר תַּחְתּוֹנָה שְׁלֵהֶם הֵם אוֹתָם שְׁצוּחֻקִים עִם בְּנֵי אָדָם וּמִצְעָרִים אוֹתָם בְּחִלוּמוֹתֵיהֶם, מִשׁוּם שֶׁכֻּלָּם חֲצוּפִים כְּמוֹ כְּלָבִים. וְיֵשׁ דְּרָגָה עֲלִיוֹנָה עֲלֵיהֶם, שֶׁהֵם מְעֲלִיוֹנִים וּמִתְחַתְּנִים, וְאֵלוֹ מוֹדִיעִים לְאָדָם דְּבָרִים, מֵהֶם כּוֹזְבִים וּמֵהֶם אֱמֶתִיִּים, וְאֵלוֹ הַדְּבָרִים הָאֱמֶתִיִּים כֻּלָּם לְזִמְן הַקָּרוֹב. וְאוֹתָהּ דְּרָגָה מֵאוֹתָם הַתֹּלוּיִים בְּאִוִּיר, שֶׁהֵם יוֹתֵר עֲלִיוֹנִים. אוֹתוֹ שֶׁלֹּא זוֹכֵה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בְּנַפְשׁ, וְאוֹתָהּ נַפְשׁ רוּצָה לְהִתְתַּקֵּן וּלְקַבֵּל רוּחַ, טָרֵם שֶׁהִרְוִיחָה אוֹתָהּ. יוֹצֵא מֵה שְׂיוּצָא מֵאוֹתָהּ מֵאוֹתָהּ הַנַּפְשׁ, וּמִתְפַּשֵּׁטת בְּעוֹלָם, וְרוּצָה לְעֵלוֹת וְלֹא רוּצָה, עַד שֶׁפּוֹגֶשֶׁת בְּאוֹתָם שְׁבָאִיר, וְהֵם מוֹדִיעִים לָהּ דְּבָרִים, מֵהֶם קְרוֹבִים וּמֵהֶם יוֹתֵר רְחוּקִים, וּבְאוֹתָהּ דְּרָגָה הוּא הוֹלֵךְ וְנִקְשֵׁר בְּחִלוּמוֹ עַד שְׁקוּנָה רוּחַ. בֵּינָן

—== זוהר תהלים ==—

‘וַאֲתָהּ ה’ אֵל תִּרְחַק אֵילוֹתַי לְעִזְרָתִי
 חוֹשֶׁה’. דָּוִד הַמֶּלֶךְ אָמַר אֵת זֶה בְּשַׁעַת
 שְׁהִיָּה מִתְקַן וּמְסֻדָּר אֵת תְּשֻׁבַת הַמֶּלֶךְ
 כְּדִי לְחַבֵּר אֵת הַשֶּׁמֶשׁ לְלִבְנָה. כִּיּוֹן שְׁהִיָּה
 מִתְקַן וּמְסֻדָּר אֵת שְׁבָחָיו לְהַתְחַבֵּר, אָמַר
 וַאֲתָהּ ה’ אֵל תִּרְחַק. וַאֲתָהּ ה’ – סוּד שֶׁל
 חִבְרוֹת אַחַת בְּלִי פְרוּד. אֵל תִּרְחַק – כִּיּוֹן
 שְׁעֵלְתָה לְהַתְחַבֵּר עִם בַּעֲלָה, וְהִכַּל בְּעוֹלָם
 הָעֲלִיּוֹן, וּמִשָּׁם רוֹצֵה לְעֵלוֹת לְאִין סוֹף
 לְהִתְקַשֵּׁר הַכֹּל לְמַעְלָה לְמַעְלָה, וְלִכְּן אֵל
 תִּרְחַק לְהַסְתַּלֵּק מֵאֲתַנּוּ וְלַעֲזוֹב אוֹתָנּוּ. וְלִכְּן
 בְּתוֹךְ סְדוּר הַתְּשֻׁבָּה צְרִיכִים יִשְׂרָאֵל
 לְהַכְלִיל שֵׁם וְלַהֲדַבֵּק עִמָּם מִלְּמַטָּה,
 שְׂאֵלְמָלֵא יִרְצֶה לְהַתְעַלּוֹת הַכְּבוֹד הַזֶּה,
 הָרִי יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה אַחֲזִיזִים בּוֹ וּמְחִזְקִים
 בּוֹ שְׁלֵא יַעֲזוֹב אוֹתוֹ לְהִתְרַחַק מֵהֶם. וְלִכְּן
 הַתְּפִלָּה בְּלַחֲשׁ, כְּמִי שְׂמֻדְבֵּר בְּסוּד עִם
 הַמֶּלֶךְ. וּבְעוֹד שֶׁהוּא בְּסוּד עִמוֹ, לֹא
 מִתְרַחֶקת מִמֶּנּוּ כָּלֵל. אֵילוֹתַי – מָה אֵיל
 וְצָבִי, בְּשַׁעַת שֶׁהוֹלְכִים וּמִתְרַחֶקִים, מִיַּד
 חוֹזְרִים לְאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁעֻזְבוֹ – אֵף הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, אֵף עַל גַּב שֶׁהִתְעַלָּה לְמַעְלָה
 לְמַעְלָה בְּאִין סוֹף, מִיַּד חוֹזֵר לְמְקוֹמוֹ. מָה
 הַטַּעַם? מִשּׁוּם שִׁישְׂרָאֵל לְמַטָּה אַחֲזִיזִים
 בּוֹ, וְלֹא עוֹזְבִים אוֹתוֹ לְהִיּוֹת נִשְׁכָּח
 וְלַהֲתַרְחַק מֵהֶם. וְלִכְּן, אֵילוֹתַי לְעִזְרָתִי
 חוֹשֶׁה. וּמִשּׁוּם כֶּף צְרִיכִים לְהִתְאַחַד עִם
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלֶאֱחָז בּוֹ כְּמִי שְׂמַמְשִׁיף
 מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה, שְׁלֵא יִשְׂאֵר אִישׁ עֲזוֹב
 מִמֶּנּוּ אֶפְלוּ שְׁעָה אַחַת. וְלִכְּן כְּשִׁסּוּמָךְ
 גְּאֵלָה לְתַפְלָה, צְרִיף לֶאֱחָז בּוֹ וּלְדַבֵּר עִמוֹ
 בְּלַחֲשׁ, בְּסוּד, שְׁלֵא יִתְרַחַק מֵעַמּוֹ וְלֹא
 יַעֲזוֹב מֵעַמּוֹ, וְלִכְּן כְּתוּב (דְּבָרִים ד) וַאֲתָם

תְּצוּהוּ (דף קע"ט:) פָּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר,
 (תהלים כב) 'וַאֲתָהּ ה' אֵל תִּרְחַק אֵילוֹתַי
 לְעִזְרָתִי חוֹשֶׁה'. וַאֲתָהּ ה' – הַכֹּל אֶחָד. אֵל
 תִּרְחַק – לְהִתְרַחַק מֵאֲתַנּוּ לְהִיּוֹת עוֹלָה
 הָאוֹר הָעֲלִיּוֹן מִלְּמַטָּה. שְׁהִיָּה כְּאִשֶּׁר
 מִתְעַלָּה הָאוֹר הָעֲלִיּוֹן מִלְּמַטָּה, אֲזִי נִחְשֵׁף
 כָּל הָאוֹר וְלֹא נִמְצָא כָּלֵל בְּעוֹלָם.

וְעַל זֶה נִחְרַב בֵּית הַמֶּקְדָּשׁ בִּימֵי יְרֵמְיָהוּ.
 וְאֵף עַל גַּב שֶׁנִּבְנָה לְבַסּוֹף, לֹא חָזַר
 הָאוֹר לְמְקוֹמוֹ כְּמוֹ שְׁצָרִיף. וְעַל סוּד זֶה
 שֵׁם הַנְּבִיא הַהוּא שֶׁהִתְנַבֵּא עַל כֶּף –
 יְרֵמְיָהוּ. הָעֵלָם שֶׁל הָאוֹר הָעֲלִיּוֹן, שְׁעֵלָה
 לְמַעְלָה לְמַעְלָה וְלֹא חָזַר לְהָאִיר לְבַסּוֹף
 כְּמוֹ שְׁצָרִיף. יְרֵמְיָהוּ – הַתְעַלָּה וְלֹא חָזַר
 לְמְקוֹמוֹ, וְנִחְרַב בֵּית הַמֶּקְדָּשׁ וְנִחְשְׁכוּ
 הַמְּאֹרוֹת. אָבֵל יִשְׁעִיָּהוּ, הַשֵּׁם גּוֹרֵם
 הַיְשׁוּעָה, וְלַהֲחִזִּיר הָאוֹר הָעֲלִיּוֹן לְמְקוֹמוֹ
 (יִשְׁעִיָּהוּ, לְהָאִיר הָאוֹר הָעֲלִיּוֹן וּלְעֵשׂוֹת יִשׁוּעָה) וְלִבְנוֹת
 בֵּית הַמֶּקְדָּשׁ, וְכָל הַטּוֹבוֹת וְכָל הָאֹרוֹת
 יִחְזְרוּ כְּבָרְאשׁוֹנָה. וְעַל זֶה שְׁמוֹתָם שֶׁל שְׁנֵי
 הַנְּבִיאִים הָאֵלּוּ עוֹמְדִים זֶה לְעִמַּת זֶה,
 בְּסַבַּת הַשֵּׁם שְׂגוֹרֵם, וְצָרוּף הָאוֹתִיּוֹת זוֹ בְּזוֹ
 גּוֹרְמוֹת מַעֲשֶׂה, הֵן לְטוֹב וְהֵן לְרַע. וְעַל
 סוּד זֶה צָרוּף הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשְּׁמוֹת
 הַקְּדוֹשִׁים, וְכֵן הָאוֹתִיּוֹת בְּעִצְמָן גּוֹרְמוֹת
 לְהִרְאוֹת סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים כְּדָגְמַת הַשֵּׁם
 הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהָאוֹתִיּוֹת בְּעִצְמָן גּוֹרְמוֹת סוּדוֹת
 עֲלִיּוֹנִים קְדוֹשִׁים לְהִרְאוֹת בְּהֶם.

אַתָּה ה' אֵל תִּרְחַק

וַאֲתָהּ ה' אֵל תִּרְחַק אֵילוֹתַי לְעִזְרָתִי
 חוֹשֶׁה (כב, ב): [זוהר שמות פ' תרומה
 (דף קל"ה): פרק כ"ב – פסוק כ'] כְּתוּב (תהלים כב)

מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי: כַּב הוֹשִׁיעֵנִי מִפִּי אַרְיָה וּמִקֶּרְנֵי רַמִּים עֲנִיתָנִי: כַּג אִסְפָּרָה שְׁמֹךְ לְאַחֵי בְּתוֹךְ קָהֵל אֶחְלָלֶךָ: כַּד יֵרְאֵי יְהוָה־הַגּוֹיִם תִּלְלוּהוּ כָּל זֶרַע יַעֲקֹב בְּבְרוּהוּ וּגְבוּרֵי מִמֶּנּוּ כָּל זֶרַע יִשְׂרָאֵל: כַּה כִּי לֹא בָזָה וְלֹא שִׁקֵּץ עֲנִיתָ עֲנִי וְלֹא הִסְתִּיר פָּנָיו

== זוהר תהלים ==

הַדְּבָקִים בַּה' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים פְּלִכֶם הַיּוֹם. (תהלים קמד) אֲשֶׁרֵי הָעַם שִׁפְכָה לּוֹ אֲשֶׁרֵי הָעַם שֶׁה' אֱלֹהָיו.

דְּמוֹת אַרְיָה מְקַבֵּל הַקֶּרֶבֶן

הַצִּיּוֹלָה מִחֶרֶב נִפְשֵׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי (כב,

כא): [זוהר תורה; זוהר חדש מדרש רות,

תיקוני זוהר ת' ע'] התפלה היא כקרבן, כמו שדרשו הראשונים שהתפלות כנגד תמידים תקנום, אם היו זוכים היה יורד דמות אריה והיה מקבל הקרבן, וזה מיכאל שמדרגתו חסד והוא מקבל תפלת שחרית, ואם לא זכו מה כתוב בקרבן: "לְכָלֵב תִּשְׁלַכְוֶן אֹתוֹ" (שמות כב, ל), שנחשב לו כטרפה, ובעבור זה היה יורד דמות כלב לקבל זאת המתנה והקרבן, וזהו שאמר דוד "הַצִּיּוֹלָה מִחֶרֶב נִפְשֵׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי".

אם זוכה דמות אריה מקבל נשמתו. וכמו כן, כאשר ימות איש אם זוכה יורד דמות אריה לקבל נשמתו, ואם לא הרי דמות כלב, שעליו אמר דוד "הַצִּיּוֹלָה מִחֶרֶב נִפְשֵׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי".

נשמה נרכבת בכלב. אמר רבי אלעזר לרבי שמעון אביו, אבי שמעתי שיש נשמה שמרכיבים אותה בכלב, ובשביל זה אמר דוד "הַצִּיּוֹלָה מִחֶרֶב נִפְשֵׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי", מהו "יַחֲדָתִי", זו

הנשמה, וכי הנשמה נרכבת בכלב, אמר לו בני כך הוא, שנרכבת באותו ערל נחש הקדמוני שפיתה לחוה ולהאנשים, זה הוא כלב, וזה הוא יצר הרע שבא בעולם ההוא רוכב עליו שתקבל ממנו הנשמה עונשו.

לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָה וְאֵת דַּכָּא וְשִׁפְלָא רוּחַ אֱלוֹהִים כְּלֵי הַמְּלָךְ

כִּי לֹא בָזָה וְלֹא שִׁקֵּץ עֲנִיתָ עֲנִי (כב, כה):

[זוהר ויקרא פ' ויקרא (דף טו.)] רַבִּי אֶלְעָזָר שָׁאַל אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן אַבִּיו, אָמַר לוֹ, הֲרֵי שְׁנִינוּ שֶׁעַל שְׁלֹשָׁה חֻטָּאֵי הָעוֹלָם הִרְעַב בָּא לְעוֹלָם, וְכָל הַחֻטָּאִים אֵינָם נִמְצָאִים אֶלָּא רַק בְּעִשְׂרִים, מִשּׁוּם שֶׁלָּבָם גַּס בָּהֶם, וְלֹא נִמְצָאִים בְּעִנְיִים. מַה הַדִּין? שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִהְרַג אֶת הָעֲנִיִּים וַיַּעֲמִיד אֶת הָעִשְׂרִים! שֶׁהֲרֵי מַעֲכָשׁוּ יוֹסִיפוּ לְחַטָּא לְפָנָיו! אָמַר לוֹ, יִפֶּה שְׂאֵלְתָּ, וְהֲרֵי פִּרְשׁוּהָ הַחֲבָרִים וְאָמְרוּ, כְּשֶׁרוּצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַפְרֵעַ מִהֲרָשָׁעִים וּלְאַבְדֵם מִן הָעוֹלָם, אֲזַי נוֹתֵן לָהֶם שְׁלוֹם וּמְשָׁלִים לָהֶם בְּכָל. אֲבָל בָּא וּרְאָה שֶׁכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם לֹא נִמְצָאִים קְרוֹבִים לְמֶלֶךְ הָעֲלִיּוֹן, כְּפֹלִים הָלְלוּ שֶׁהוּא מְשַׁתְּמֵשׁ בָּהֶם, וּמִי הֵם? (תהלים נה) לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָה. (ישעיה נז) וְאֵת דַּכָּא וְשִׁפְלָא רוּחַ. אֱלוֹהִים כְּלֵי הַמְּלָךְ. וְכִשְׁנִמְצָאתָ בְּצַרְתָּ בְּעוֹלָם וְהִרְעַב וְהִדִּין

מִמֶּנּוּ וּבְשׁוּעוֹ אֱלֹהֵי שְׁמֹעַ: כו מֵאַתָּה תַחֲלֹתִי בְקָהֶל רַב נְדָרֵי אֲשֶׁלֶם נִגְדַי יִרְאִיו:
 כז יֵאָכְלוּ עֲנִיִּים וַיִּשְׁבְּעוּ יַחֲלֹלוּ יְהוָה: ^ל הֲרִישׁוּ יַחִי לְבַבְכֶם לְעַד: כח יִזְכְּרוּ
 וַיֵּשְׁבוּ אֶל יְהוָה: ^ל כָּל אַפְסֵי אֶרֶץ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל מִשְׁפַּחֹת גּוֹיִם: כט כִּי
 לִיהוָה: ^ל חֲמִלּוֹכָה וּמִשָּׁל בְּגוֹיִם: ל אָכְלוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ כָּל הַשָּׁנִי אֶרֶץ לְפָנָיו
 יִכְרְעוּ כָּל יוֹרְדֵי עֶפְרַי וְנַפְשׁוֹ לֹא חָיָה: לא זָרַע וַעֲבָדְנוּ יִסְפַּר לְאֹדְנֵי לְדוֹר: לב יִבְאוּ
 וַיְגִידוּ צַדִּיקְתּוֹ לְעַם נוֹלָד כִּי עָשָׂה:

— זוהר תהלים —

בְּרָא אֶת הָעוֹלָם, וְהָעֵמִידוֹ עַל עֵמֶדוֹ, עַל
 עֵמֶד אֶחָד. מַה הוּא? הוּא צַדִּיק יְסוֹד
 עוֹלָם. כִּיּוֹן שֶׁבְּרָא הַתְּשׁוּבָה, הַתְּנוּצָץ אִוֵּר
 מִמֶּנָּה, וְהָאִוֵּר הַהוּא הַבְּהִיר וְהָאִוֵּר מְסוּף
 הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, וְכֹוּ נִבְרָא הָעוֹלָם. רָאֵהוּ
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנִסְתַּכַּל בְּרִשְׁעִים
 הַעֲתִידִים לְבֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְגִנְזוּ לְעוֹלָם
 הַבָּא לְצַדִּיקִים. וְאִם תֹּאמַר, הוּאִיל וְהוּא
 עֲתִיד לְגִנְזוֹ, לְמָה בְּרָאוֹ? אֵלֶּא כִּשְׁבָרָא
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אִוֵּר זֶה, לֹא בְּרָאוֹ אֵלֶּא
 לְבֹרָא כֹוּ אֶת הָעֶפְרַי (הָעוֹלָם). וְנִסְתַּכַּל וְרָאֵה
 שְׁעֲתִידִים רִשְׁעִים לְבֹא, וְגִנְזוּ לְצַדִּיקִים
 לְעוֹלָם הַבָּא. וְעוֹד הַיּוֹם, אֵף עַל פִּי
 שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גִנְזוּ, כֹוּ הָעוֹלָם
 מִתְקַיֵּם. כֹוּ יַעֲלֶה עַל דַּעְתְּךָ? אֵלֶּא אָמַר,
 בְּאִוֵּר אַחַר הַיּוֹצֵא מִמֶּנּוּ. וְהוּא כְּמוֹ חוּט
 הַיּוֹצֵא מֵאִוֵּר גְּדוֹל, וְהָעוֹלָם כֹוּ מִתְקַיֵּם.
 וְהוּא עֵמֶדוֹ שֶׁל עוֹלָם, שְׁנֵאֲמַר (מְשָׁלִי י)
 וְצַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם. וּמִמֶּנּוּ הַשְּׁתִּיל וַיֵּצֵא זָרַע
 דָּוִד עָלָיו הַשְּׁלוֹם, שְׁנֵאֲמַר (תְּהִלִּים כב) 'זָרַע
 יַעֲבָדְנוּ יִסְפַּר לָהּ לְדוֹר'. הוּא שְׁנֵאֲמַר (שֵׁם
 פט) וְכִסְאוֹ כִּשְׁמֵשׁ נִגְדִי. וְכָל זָרַעוֹ שֶׁל דָּוִד,
 מִצַּדִּיק זֶה יֵצֵא. כְּעִנְיֵן זֶה - (מְשָׁלִי טז) כָּל
 פֶּעַל ה' לְמַעֲנֶהוּ.

מִתְחַזְקִים עַל הָעֲנִיִּים, אֲזִי בּוֹכִים וְגוֹעִים
 לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַרֵּב
 אוֹתָם יוֹתֵר מִהַכֵּל. זֶהוּ שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים כב) כִּי
 לֹא בָזָה וְלֹא שָׁקַץ עֲנוּת עֲנִי. וְאִז הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא פּוֹקֵד עַל מַה בָּא הָרָעַב לְעוֹלָם.
 אוֹי לְאוֹתָם הָרִשְׁעִים שְׁגָרְמוּ לָזֶה.
 כְּשֶׁמִּתְעוֹרֵר הַמֶּלֶךְ לְהַשְׁגִּיחַ בְּעוֹלָם עַל
 קוֹלוֹת הָעֲנִיִּים, הִרְחִמָן יַצִּילֵנוּ מִמֶּהם
 וּמַעֲלָבוֹנָם, אֲזִי כְּתוּב (שְׁמוֹת כב) שְׁמוּעַ
 אֲשֶׁמַע צַעֲקוֹתָם. שְׁמוּעַ אֲשֶׁמַע - שְׁתִּי
 פְּעָמִים, אַחַת לְהַשְׁגִּיחַ עַל קוֹלָם, וְאַחַת
 לְהַפְרֵעַ מֵאוֹתָם שְׁגוֹרְמִים לָהֶם אֶת זֶה. זֶהוּ
 שְׁכָתוּב וְשִׁמְעֵתִי כִּי חֲנוּן אֲנִי וְחַרָה אַפִּי
 וְגו'. וְלִכֵּן בְּשַׁעַה שְׁרָעַב נִמְצָא בְּעוֹלָם, אוֹי
 לְאוֹתָם הָעֲשִׁירִים הָרִשְׁעִים, מִשׁוּם קוֹלָם
 שֶׁל הָעֲנִיִּים לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

לֹא בְּרָא הַקְּב"ה אֶת הָעוֹלָם עַד שֶׁבְּרָא אֶת
 הַתְּשׁוּבָה

זָרַע וַעֲבָדְנוּ יִסְפַּר לְאֹדְנֵי לְדוֹר (כב, לא):
 [זוהר חדש-מדרש רות (דף קג.)] שְׁנֵינּוּ,
 כְּשֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה לְבֹרָא הָעוֹלָם,
 הָיָה מַחְרִיט הָעוֹלָם לְפָנָיו, וְלֹא הָיָה עוֹמֵד,
 עַד שֶׁבְּרָא הַתְּשׁוּבָה. כִּיּוֹן שֶׁבְּרָא הַתְּשׁוּבָה,

ד לחודש

כג א מזמור לְדָוִד יְהוֹנָתָן רְעִי לֹא אֶחָסֶר: ב בְּנֵאוֹת דְּשָׂא יִרְבִּיצֵנִי עַל

שִׁמוֹשׁ תְּהִלִּים

לשאלת חלום

ה' רועי לא אחסר. וגו' (כג, א): [שימוש תהלים לפרק כג] טוב לשאלת חלום. טהר עצמך והתענה ואמור אותו שבעה פעמים ותישן ותאמר בכל פעם תאות ענוים שמעת וכו'. שם שלו הוא י"ה. י' מן "יהוה רועי, ה' בחלופי נ' דנפשי באותיות הנ"ך.

זוהר תהלים

הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוּעָה אֶת יִשְׂרָאֵל
לְהַנְהִיגֵם בְּמִישׁוֹר

מְזַמֵּר לְדָוִד ה' רְעִי לֹא אֶחָסֶר (כג, א):

[זוהר חלק ב' פ' שמות דף כ:]

הִיָּה רְעָה אֶת צֹאן יִתְרוֹ חֲתָנוּ כִּהֵן מִדִּין.
רְבִי חֵיִיא פִּתַח וְאָמַר, (תהלים כו) 'מְזַמֵּר
לְדָוִד ה' רְעִי לֹא אֶחָסֶר'. כְּלוּמַר, ה' רְעִי -
ה' הַרוּעָה שְׁלִי. מָה הַרוּעָה מְנַהֵיג אֶת
הַצֹּאן וּמוֹלִיכֵם לְמַרְעָה טוֹב, לְמַרְעָה שְׁמֵן,
בְּמָקוֹם נַחְלֵי מַיִם, מִיִּשְׁרָה הִלִּיכְתָּן בְּצִדְקָה
וּבְמִשְׁפָּט - אַף הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּתוּב
בְּנֵאוֹת דְּשָׂא יִרְבִּיצֵנִי עַל מִי מִנְחֹת יִנְהַלְנִי
נַפְשִׁי יִשׁוּבֵב. אָמַר רְבִי יוֹסִי, דִּרְךָ הַרוּעָה
לְנַהֵג בְּצִדְקָה אֶת צֹאנוֹ, לְהַרְחִיקֵם מִן הַגְּזֵל,
לְהַנְהִיגֵם בְּמִישׁוֹר, וְהַשְׁבֵּט בְּיָדוֹ שְׁלֹא יִטוּ
יָמִין וּשְׂמָאל. כִּךָ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא
רוּעָה אֶת יִשְׂרָאֵל לְהַנְהִיגֵם בְּמִישׁוֹר, וּבְכָל
עַת הַשְׁבֵּט בְּיָדוֹ שְׁלֹא יִטוּ יָמִין וּשְׂמָאל.

הַקְב"ה מְמַתִּין שְׂיִבְקֶשׁוּ מִמֶּנּוּ הַפְּרִנְסָה וְעַל
דִּי זֶה מִשְׁפִּיעַ לְכָל הָעוֹלָמוֹת שְׁפַע פְּרִנְסָה

מְזַמֵּר לְדָוִד ה' רְעִי לֹא אֶחָסֶר (כג, א):

[זוהר שמות פ' תרומה דף ק"ע.]

זֶה פְּרִשׁוּהוּ, (רְבִי יִצְחָק פִּתַּח) כְּתוּב (תהלים כג)

מְזַמֵּר לְדָוִד ה' רְעִי לֹא אֶחָסֶר. הָרִי
נִתְבָּאָר, מָה בֵּין מְזַמֵּר לְדָוִד וּבֵין לְדָוִד
מְזַמֵּר? וְכֵאֲנִי שְׂכִינָה קְדָמָה וּבָאָה וְשָׂרְתָה
עָלָיו בְּרֵאשׁוּנָה. ה' רְעִי, וְכִי לְמָה שְׂכִינָה
קְדָמָה לְכָאן, וְהָרִי דָוִד צָרִיךְ לְהַקְדִּים
(לעורר) בְּרֵאשׁוּנָה, הוּאִיל וּמְבַקֵּשׁ מְזוֹנוֹ
מֵעַם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? אֲלֵא וְדַאי שְׂכִינָה
קְדָמָה וּבָאָה וְשָׂרְתָה עָלָיו וְהַעִירָה אוֹתוֹ
לְשִׁבְחָה לְמַלְךְ אֶת הַשְּׁבַח הַזֶּה וּלְבַקֵּשׁ
מְזוֹנוֹת מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ, שְׁהָרִי כִּךָ צָרִיךְ עַל
דְּבַר שֶׁל מְזוֹן שֶׁהִיא רוּצָה וְהַרְצוֹן שְׁלָה,
שְׂכָל בְּנֵי הָעוֹלָם יִבְקֶשׁוּ מְזוֹנוֹת. מִשׁוּם
שְׂכָאֲשֶׁר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוּצָה לְהוֹרִיד
מְזוֹנוֹת לְעוֹלָם, הִיא נוֹטֶלֶת בְּרֵאשׁוּנָה,
וְעָלֶיהָ יוֹרְדִים מְזוֹנוֹת לְכָל הָעוֹלָמוֹת.
וּמִשׁוּם כִּךָ הִיא הַקְדִּימָה לְדָבַר זֶה שֶׁל
מְזוֹנוֹת, וְשָׂרְתָה עַל דָּוִד. ה' רְעִי - ה'
הַרוּעָה שְׁלִי. כְּרוּעָה הַזֶּה שְׂמַנְהִיג צֹאנוֹ
בְּמָקוֹם שֶׁל דְּשָׂאִים וְעֹשְׂבִים שְׁלֹא חָסְרוּ
דְּבַר, אַף כִּךָ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא הַרוּעָה
שְׁלִי לְזוֹן אוֹתִי בְּכָל מָה שְׂאֵנִי צָרִיךְ. דְּבַר
אַחַר ה' רְעִי - שְׂנִינִי שְׂקָשִׁים מְזוֹנוֹת שֶׁל
אָדָם לִפְנֵי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ קְרִיעַת
יָם סוּף. כֵּאֲנִי הֵם שְׂנֵי גִּנְוִים, וְשְׂנֵי הֵם בְּדָרְךְ

זוהר תהלים

ואמת? אלה עובדי כוכבים ומזלות, ואלה עובדי כוכבים ומזלות. אלו בגלוי עריות, ואלו בגלוי עריות. אלו שופכי דמים, ואלו שופכי דמים. באותה שעה היה קשה לפניו לעבר על דרך הדין. והרי ישראל היו נוסעים על הים, שכתוב (שמות יד) ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו. והיה קשה לפניו לעבר על הדין ולקרע להם את ים סוף, ואלמלא שהשיג הקדוש ברוך הוא בזכות אברהם שהקדים בבקר לעשות מצות רבונו ורצונו, ככתוב (בראשית כב) וישכם אברהם בבקר - כלם היו אובדים בים, משום שבכל אותו הלילה היה הקדוש ברוך הוא בדין על ישראל.

מהו קשה פרנסתו של אדם בקריעת ים סוף

ששנינו, מה שכתוב ולא קרב זה אל זה כל הלילה, מלמד שבאו מלאכים עליונים לשבח באותו לילה לפני הקדוש ברוך הוא, ואמר להם: וכי (בני) מעשי ידי טובעים בים ואתם משבחים לפני? מיד - ולא קרב זה אל זה כל הלילה. מה כתוב? והי באשמת הבקר. השיג הקדוש ברוך הוא בזכות אברהם שהקדים בבקר לעשות רצון רבונו, ככתוב וישכם אברהם בבקר. אז חזר הים, וכרחו המים מלפני ישראל. שכתוב, וישב הים לפנות בקר לאיתנו. ושנינו, לאיתנו - לתנאו, לאותו תנאי שהתנה עמו הקדוש ברוך הוא כשברא את העולם. לאיתנו, כתוב כאן לאיתנו, וכתוב שם (תהלים פט) משכיל לאיתן האזרחי, ועל זה לפנות

אמת. אחד בשביל שכל מעשיו של הקדוש ברוך הוא בדין ואמת, ועל הדין והאמת מתקיים כל העולם, ובכל יום ויום ובכל זמן וזמן דן את כל העולם בדין, את הצדיקים ואת הרשעים ואת כל בני העולם, כמו שנאמר (תהלים יא) כי צדיק ה' צדקות אהב. וכשהוא דן בני אדם ורואה בני אדם כמה רשעים וכמה חטאים לפניו, אז קשה בעיניו לתת להם מזון בכל זמן, כי יש לו לזון את הרשעים ואת אותם שחוטאים. והוא עושה עמהם לפנים משורת הדין, וזן ומפרנס אותה כפי החסד העליון שנמשך ונשפע על כל (העמים ובני) בני העולם, וכו' הוא זן ומפרנס את הכל, את הצדיקים ואת החסידים ואת הרשעים, ואת כל אותם בני העולם, ואת כל החיות ובהמות השדה ועופות השמים, מקרני ראמים ועד ביצי כנים, ולא נשאר בעולם מי שאינו זן ומפרנס את הכל, אף על גב שקשה לפניו, לפי מעשי בני העולם, בקריעת ים סוף. וכי קריעת ים סוף קשה לפניו, והרי כתוב (נחום א) גוער בים ויבשהו, (עמוס ט) הקרא למי הים וישפכם על פני הארץ, והרי פיון שעלה רצון לפניו, הכל לפניו כאין הוא חשוב, ואתה אמרת שקריעת ים סוף קשה לפניו? אלא, בזמן שישאל עברו לים ורצה הקדוש ברוך הוא לקרע להם את ים סוף, בא רהב, אותו ממנה על מצרים, ובקש דין מלפני הקדוש ברוך הוא. אמר לפניו רבון העולם, למה אתה רוצה לעשות דין על מצרים ולקרע את הים לישראל, הרי כלם רשעים לפניך, וכל דרכך בדין

—== זוהר תהלים ==—

ושנינו, מה הטעם הלך יונה וברח? וכי מי יכול לברח מלפני הקדוש ברוך הוא?! אלא היה הולך ובורח לצאת מהארץ הקדושה, שהרי השכינה אינה שורה מחוץ לארץ ישראל, ומשום שלא תשרה עליו השכינה, היה בורח מארץ הקדש, שהרי השכינה שורה שם, כמו שנאמר (תהלים קכח) אַשְׁתָּךְ כַּגֶּפֶן פְּרִיָה בִּירְכַתִּי בֵיתְךָ. גֶּפֶן פְּרִיָה - זו שְׂכִינָה. מה שְׂכִינָה הֵיטָה נִסְתָּרַת בְּתוֹךְ בֵּית קֹדֶשִׁי הַקְּדוּשִׁים, אף כִּף אִשָּׁה צְנוּעָה לֹא יוֹצֵאת מִשְׁעַר בֵּיתָהּ הַחוּצָה. ומשום כִּף הֵיטָה בּוֹרַח יוֹנָה מִחוּץ לָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה, וְהָרִי כָּאֵן כְּתוֹב מִלְּפָנָי, וְלֹא כְּתוֹב לְפָנָי.

אָא ודאי כִּף הוּא - מִלְּפָנָי, שְׁהָרִי רוּחַ נְבוּאָה לֹא בָּאָה מִתּוֹךְ שְׂכִינָה אֲלֵא מִלְּפָנָי. אוֹתָן שְׁתֵּי דְרָגוֹת הַנְּבִיאִים שְׁשׁוּרִים עַל הַשְּׂכִינָה, וּמֵאוֹתוֹ מְקוֹם פְּחַד לְהִיּוֹת שֵׁם בְּאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה, וְעַל זֶה מִלְּפָנָי. כִּי מִלְּפָנָי ה' הוּא בֵּרַח, וְלֹא לְפָנָי ה', שְׁהָרִי הֵיטָה יוֹדֵעַ שְׁנִבּוּאָה לֹא הֵיטָה בָּאָה אֲלֵא מִלְּפָנָי. וּמִשׁוֹם כִּף קָשִׁים זְוֹגִים, קָשִׁים מְזוֹנֹתָיו שֶׁל אָדָם לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלִכְּן דָּוִד הִמְלִיךְ תְּלָה מְזוֹנֹתָיו לְמַעְלָה, מִשׁוֹם שְׁלִמְעָלָה לֹא פּוֹסֵק לְעוֹלָמִים. אֲבָל כָּאֵן פּוֹסֵק, שְׁהָרִי לֹא תְלוּיִים בּוֹ מְזוֹנֹת. לְמַעְלָה הֵם. וְעַל זֶה כְּתוֹב (תהלים כג) ה' רָעִי לֹא אֶחְסֶר, לֹא יִפְסְקוּ מְזוֹנֹת מִמְּנִי לְעוֹלָמִים, מִשׁוֹם שְׁאוֹתוֹ נִהָר שְׁשׁוּפֵעַ וְיוֹצֵא מֵעֵדֶן לֹא פּוֹסֵק לְעוֹלָמִים, וּמִשׁוֹם זֶה קוֹדֶמֶת שְׂכִינָה עַל זֶה.

בא וְרָאָה, בְּשַׁעָה שְׁאוֹתוֹ מְקוֹם מְקַבֵּל מְזוֹנֹת מִלְּמַעְלָה, כִּל הַמְקַדְּשִׁים אֵת

בְּקָר, בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׁהַקְּדִים אֲבָרְהָם לְעִשׂוֹת רְצוֹן רְבוּנוֹ אֲזַ נִקְרַע הַיָּם, (כאן ויהם את מחנה מצרים) וְלִכְּן קָשָׁה הֵיטָה לְפָנָיו קְרִיעַת יַם סוּף. כְּמוֹ כֵּן קָשִׁים הַזְּוֹגִים לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּקְרִיעַת יַם סוּף. מִה קְרִיעַת יַם סוּף הָרַג אֵת אֱלֹה בְּצַד הַזֶּה, וְקִיַם אֵת אֱלֹה בְּצַד הַהוּא - אֵף כָּאֵן בְּזוּגִים, כְּתוֹב (תהלים no) מוֹצִיא אֲסִירִים בְּכוֹשְׁרוֹת, וְשִׁנִּינוּ - בְּכִי וְשִׁירוֹת. מִמִּית אֵת זֶה, וְנוֹתֵן אֵת אֲשֶׁתוֹ לָזֶה, וְלִפְעָמִים לְרָשָׁע מְזַדְּמֶנֶת אִשָּׁה מְעֵלָה. אֲבָל סוּדוֹת נִסְתָּרִים הֵם בְּכֹל, וְהַכֹּל הוּא בְּדִין. וּמִה שְׁהַעִירוּ הַחֲבָרִים בְּזֶה, וְדַאי כִּף הוּא.

וּמִה שְׁהַעִירוּ לְפָנָי וְלֹא מִלְּפָנָי - לְפָנָי אוֹתוֹ שְׁעוֹמֵד לְפָנָי, לְפָנָיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְשִׁמְשׁ לְפָנָיו. וְעַל כִּף לֹא אָמְרוּ שְׁקָשִׁים הַזְּוֹגִים לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכֵן קָשִׁים מְזוֹנֹתָיו שֶׁל אָדָם לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲלֵא לְפָנָי, וְלָזֶה קָשִׁים כֹּל אֱלֹה, שְׁהָרִי לֹא בְרִשׁוֹתָם הֵם עוֹמְדִים. אֵף עַל גַּב שְׁהוּא עוֹשָׂה, (אבל אף על גב שהוא עושה) בְּרִשׁוֹת אַחֲרַת הוּא עוֹשָׂה.

כתוב (ויקרא כב) וְנִכְרְתָהּ הַנֶּפֶשׁ הַהִיא מִלְּפָנָי. מִה זֶה מִלְּפָנָי? אֲלֵא זֶה הָעוֹלָם הַבָּא, הַהוּא שְׁכֹל הַחַיִּים עוֹמְדִים שֵׁם. דְּבַר אַחַר, זֶה צְנוּר עֲלִיוֹן, נִהָר שְׁאִין מִימֵיו פּוֹסְקִים לְעוֹלָמִים, וְהַכֹּל אַחַד. וְזֶהוּ שְׁנוּטֵל אֵת כֹּל הָעֲדוּנִים שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא, וּמֵאוֹתָם עֲדוּנִים עֲלִיוֹנִים תְּתַכְלֶה (הַגִּפְשׁ הַזֶּה), מִמְּקוֹם שְׁשֵׁם אוֹתוֹ נֵעַם ה', וְזֶהוּ מִלְּפָנָי.

ואם תֹּאמֶר, אֵם כִּף, הָרִי כְּתוֹב (יונה א) וַיִּקָּם יוֹנָה לְבִרַח תְּרִשִׁישָׁה מִלְּפָנָי ה'. כִּי יָדְעוּ הָאֲנָשִׁים כִּי מִלְּפָנָי ה' הוּא בֵּרַח.

מִי מְנַחֵת יְנַהֲלֵנִי: נ נִפְשִׁי יִשׁוּב וְנַחֲנִי בְּמַעְגְלֵי צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ: ד גַּם כִּי אֵלֶּךְ
בְּגַיַּא צְלָמוֹת לֹא אִירָא רַע כִּי אִתָּה עֲמָדִי שְׁבִטָּךְ וּמִשְׁעֲנִיתֶךָ הַפְּחָה יְנַחֲמֵנִי:

—= זוהר תהלים =—

אתה עמדי שבטך ומשענתך וגו' (כג, ד):
[זוהר חלק א' פ' וישב (דף קפ"ט)]. ויהי ה' את
יוסף ויהי איש מצליח ויהי בבית אדניו
וגו'. רבי יוסי פתח, (תהלים לו) כי ה' אהב
משפט ולא יעזב את חסידיו לעולם
ושמרו. הפסוק הזה בארוהו באברהם. את
חסידיו, כתוב חסידו, והרי נתבאר.

בא ראה, בכל מקום שהצדיקים הולכים,
הקדוש ברוך הוא שומר אותם ולא
עוזב אותם. דוד אמר (שם כג) גם כן אלך
בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי
שבטך ומשענתך וגו'. בכל מקום
שהצדיקים הולכים, השכינה הולכת
עמם ולא עוזבת אותם.

יוסף הלך בגיא צלמות והורידו אותו
למצרים - השכינה היתה עמו, זהו
שכתוב ויהי ה' את יוסף. ומשום ששכינה
היתה עמו - בכל מה שהיה עושה, היה
מצליח בידו. שאפלו מה שהיה בידו והיה
מבקש אותו אדונו בגון אחר - היה
מתהפך בידו לאותה הצורה שרצון אדונו
היה רוצה בה, כמו שנאמר וירא אדניו כי
ה' אתו וכל אשר הוא עשה ה' מצליח
בידו. מצליח בידו ודאי, כי ה' אתו.

בא ראה, וידע אדניו כי ה' אתו לא כתוב,
אלא וירא אדניו, שהרי בעינו היה
רואה מעשה נסים בכל יום שהקדוש ברוך
הוא עושה בידו, ועל כן ויברך ה' את בית
המצרי בגלל יוסף. הקדוש ברוך הוא
שומר את הצדיקים, ובגללם הוא שומר

רבונם, כלם מתעדינים ומתעוררים ומעלים
כנפים כשבאה שכינה עם אותו מזון, כדי
שלא יסתכלו בה.

נאות דשא - אלה הם המקורות העליונים
שכל המזון וההספקה באים מהם

בנאות דשא ורביצני על מי מנחות
ינהלני (כג, ב): [זוהר שמות פ' תרומה
(דף קע"א)]. כתוב, בנאות דשא ורביצני על
מי מנחות ינהלני. נאות דשא - אלה הם
המקורות העליונים שכל המזון וההספקה
באים מהם. הנאות הללו נקראים נאות
יעקב, נאות דשא, משום שיש נאות בחוץ
שנקראים נאות מדבר, ועל זה בנאות
דשא. ואם תאמר, הרי כתוב תדשא הארץ
דשא, שהרי הוא למטה? אלא דשא
מאותן נאות בא, שנולד וצומח מהם, ועל
זה בנאות דשא ורביצני. על מי מנחות
ינהלני - אלו המים של מנוחה, ששופעים
מאותו מקום ששופע ויוצא מעדן, ואותם
המים נקראים מי מנחות. נפשי ישוב -
זוהי נפש דוד, ולא רצה דוד לתקן אלא
את אותה הדרגה שלו כראוי. במי
המנוחות הללו עתידים הצדיקים לנוח
לעולם הבא, שכתוב (ישעיה נח) וינחך ה'
תמיד וגו'.

בכל מקום שהצדיקים הולכים הקדוש
ברוך הוא שומר אותם ולא עוזב אותם
גם כן אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי

ה תַּעֲרֹף לִפְנֵי שְׁלַחַן נֶגְד צַרְרֵי דְשִׁנְתָּ בִשְׁמֵן רֵאשֵׁי בּוֹסֵי רוּיָהּ: ו אַךְ מִזֵּב וְחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל יְמֵי חַיִּי וְשִׁבְתִּי בְּבֵית יְהוָה: לְאֶרֶץ יָמִים:

—== זוהר תהלים ==—

לְכָל הָעוֹלָם, וְאֶלְמָלָא יִשְׂרָאֵל - לֹא נִתֵּן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְזוּן לְעוֹלָם, וְעִכְשָׁו שִׁישְׂרָאֵל בְּגָלוּת, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שְׁנוּטָלִים מְזוּן עַל אַחַד פִּי שְׁנַיִם. בְּזִמְן שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל בְּאַרְצָה הַקְדוּשָׁה, הָיָה יוֹרֵד לָהֶם מְזוּן מִמָּקוֹם עֲלִיוֹן, וְהֵם נוֹתְנִים חֶלֶק תְּמִצִּית לְעַמִּים עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים, וְכָל הָעַמִּים לֹא נִזְוְנוּ אֶלָּא מֵהַתְּמִצִּית, וְעִכְשָׁו שִׁישְׂרָאֵל הֵם בְּגָלוּת, הַתְּהַפֵּף לְגוֹן אַחֵר.

מִשָּׁל לְמַלְךְ שֶׁהִתְקִין סְעוּדָה לְבִנָּי בֵּיתוֹ. כָּל זְמַן שֶׁהֵם עוֹשִׂים אֶת רְצוֹנוֹ, אוֹכְלִים סְעוּדָה עִם הַמֶּלֶךְ, וְנוֹתְנִים לְכָל־בָּיִת חֶלֶק הַעֲצָמוֹת לְגֵר. בְּשַׁעַת שֶׁבָּנִי בֵּיתוֹ לֹא עוֹשִׂים אֶת רְצוֹן הַמֶּלֶךְ, הַמֶּלֶךְ נוֹתֵן אֶת כָּל הַסְּעוּדָה לְכָל־בָּיִת, וּמַעֲלָה לָהֶם אֶת הַעֲצָמוֹת. כְּמוֹ זֶה, כָּל זְמַן שִׁישְׂרָאֵל עוֹשִׂים רְצוֹן רְבוּנָם, הֵם אוֹכְלִים עַל הַשְּׁלַחַן הַזֶּה שֶׁל הַמֶּלֶךְ, וְכָל הַסְּעוּדוֹת מִתְקַנּוֹת לָהֶם. וְהֵם, מֵאוֹתָהּ שִׁמְחָה שֶׁלָּהֶם, נוֹתְנִים עֲצָמוֹת שֶׁהֵן תְּמִצִּית לְעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים. וְכָל זְמַן שִׁישְׂרָאֵל לֹא עוֹשִׂים רְצוֹן רְבוּנָם, הֵם הוֹלְכִים לְגָלוּת, וְהַסְּעוּדָה הוֹלְכֶת לְכָל־בָּיִת, וְעוֹלָה לָהֶם הַתְּמִצִּית. כִּכָּהֵן יֹאכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת לֶחֶמֶם טָמֵא בְּגוּיִם, שֶׁהָיָה תְּמִצִּית הַגִּעַל שֶׁלָּהֶם הֵם אוֹכְלִים. אוֹי לְבֵן הַמֶּלֶךְ שִׁיוֹשֵׁב וּמַצְפֵּה לְשִׁלְחַן הָעֶבֶד, וּמֵה שֶׁשֶׁנְּשָׂאֵר מִתּוֹךְ הַשְּׁלַחַן הוּא אוֹכֵל.

דוֹד הַמֶּלֶךְ אָמַר, (תהלים כג) תַּעֲרֹף לִפְנֵי שְׁלַחַן נֶגְד צַרְרֵי דְשִׁנְתָּ בִשְׁמֵן רֵאשֵׁי

אֶת הַרְשָׁעִים, שֶׁהָיָה הַרְשָׁעִים מִתְבָּרְכִים מְשׁוּם הַצְּדִיקִים. כְּמוֹ כֵּן כְּתוּב (שמואל ב ו) וַיִּכְרֹף ה', אֶת בֵּית עֶבֶד אָדוֹם, [הַגְּתִי] בְּעִבּוֹר אֲרוֹן הָאֱלֹהִים. הַצְּדִיקִים, מִתְבָּרְכִים הָאֲחֵרִים בְּגָלְלוֹ, וְהֵם לֹא יִכְלוּ לְהִזּוֹן [נְסֵא לְהַנְצִיל] בְּזִכּוֹתָם, וְהָיָה פְּרִשׁוּהָ. יוֹסֵף הַתְּבַרְךְ אָדוֹנוֹ בְּגָלְלוֹ, וְהוּא לֹא יָכַל לְהַנְצִיל מִמֶּנּוּ בְּזִכּוֹתוֹ וּלְצִאת לְחֵרוֹת. [דף קפט ע"ב] וְאַחֵר כִּף הַכְּנִיס אֹתוֹ לְבֵית הַסֵּהַר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קה) עֵנּוּ בַכֶּבֶל רְגְלוֹ בְּרִזְלַת בָּאָה נַפְשׁוֹ, עַד שֶׁלְּאַחֵר מִכֵּן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוֹצִיא אוֹתוֹ לְחֵרוֹת וְהַשְּׁלִיט אוֹתוֹ עַל כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם. וּמְשׁוּם כִּף כְּתוּב וְלֹא יַעֲזֹב אֶת חֲסִידָיו לְעוֹלָם נִשְׁמְרוּ. כְּתוּב חֲסִידוֹ וְנִתְבָּאֵר, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִגֵּן עַל הַצְּדִיקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁכְּתוּב (תהלים ה) וַיִּשְׁמַחֵנוּ כָּל חוֹסֵי בְךָ לְעוֹלָם יִרְנְנוּ וְתִסְדֵּף עֲלֵינוּ וְיַעֲלִצוּ בְךָ אֲהַבֵּי שְׁמֶךָ.

מִקְדָּם פְּרַנְסֶת עִמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאַחֵר כִּף לְשֶׁאֵר הָעַמִּים

תַּעֲרֹף לִפְנֵי שְׁלַחַן נֶגְד צַרְרֵי דְשִׁנְתָּ בִשְׁמֵן רֵאשֵׁי בּוֹסֵי רוּיָהּ (ה) : [זוהר שמות פ' תרומה (דף קנ"ב):] וְעֵשִׂיתָ שְׁלַחַן עֲצֵי שִׁטִּים וְגו' (שמות כה). רַבִּי יִצְחָק פְּתַח, (דברים ח) וְאֶכְלֶתָ וּשְׁבַעְתָּ וּבִרְכַתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ וְגו'. כְּמָה צְדִיקִים הֵם יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַתְּרַצָּה בָּהֶם וְקָרְבָם אֵלָיו מְכַל הָעַמִּים, וּבִשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל נִתֵּן מְזוּן וְשִׁבַע

—== זוהר תהלים ==—

מהו דרגת טוב וחסד

אף טוב וחסד ירדפוני (כג, ו): [זוהר שמות פ' תרומה (ד קס"ח):] ובטובו חיינו, זה צריך רצון למעלה אל עתיק העתיקים, ועל זה היא בדרך נסתר. ובטובו, ולא מטובו. ובטובו, זה הימין (מינו) העליון, ומטובו זו דרגה אחרת שבאה מצד הימין, והיא דרגה למטה ממנו, משום שבאותו הטוב נבנה העולם ובו נזון.

למה נקרא טוב ולמה נקרא חסד? הטוב הוא כשכולל הכל בתוכו ולא מתפשט לרדת למטה. חסד - כשיורד למטה ועושה טוב בכל הבריות, בצדיקים וברשעים, ולא חושש, ואף על גב שדרגה אחת היא. מנין לנו? שכתוב (תהלים סג) אף טוב וחסד ירדפוני. אם טוב, למה חסד? ואם חסד, למה טוב, שהרי באחד מספיק? אלא טוב כולל הכל בתוכו, ולא התפשט למטה. חסד יורד ומתפשט למטה וזן לכל הצדיקים והרשעים כאחד.

כוסי רוייה. תערף לפני שלחן - זו סעודת המלך. נגד צררי - אותם הכלבים שיושבים לפני השלחן ומצפים לחלקת עצמות, והוא יושב עם המלך בענג של הסעודה בשלחן.

דישנת בשמן ראשי - זה ראש הסעודה. שכל שמן ושמנונית ותקון הסעודה נתנים בראשונה לאהוב המלך. מה שנשארו נתן אחר כך לכלבים ולאותם עובדי השלחן. כוסי רוייה - מלאה הכוס לפני אהוב המלך תמיד שלא יצטרך לבקש, ועל סוד זה היו ישראל תמיד עם שאר העמים.

[זוהר שמות פ' תרומה (ד קנ"ו):] שלחנו של אדם מזכה אותו לאכל על שלחן אחר בעדון של אותו העולם, כמו שנאמר (שמואל ב ט) כי על שלחן המלך תמיד הוא אכל. ודוד המלך היה אומר, תערף לפני שלחן נגד צררי, וזוהי עריכת השלחן באותו עולם, שהרי אז הוא עדין ותשוקה שהנשמה נהנית בהם בעולם הבא.

כד א לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה: הָאָרֶץ וּמְלוֹאֶתָהּ תִּבְלַל וַיֵּשְׁבִי בָּהּ: ב כִּי הוּא עַל

שִׁימוֹשׁ תְּהִלִּים

להנצל משטף מים

לה' הארץ ומלואה וגו' (כד, א): [שימוש תהלים לפרק כד]. טוב להתפלל בכל יום והוא מסוגל להנצל משטף מים.

זוהר תהלים

מתמלאת [ד"א שמתמלאת] מהם מכח עמוד אחד שהעולם עומד עליו. ואם תאמר על אחד עומד.

על ימים יסדה - אלו חכמי ישראל הגדולים שיסדו תורה וחקמה שנקראת הים הגדול ועל נהרות - אלו התלמידים

בא ראה מה כתוב, (תהלים כד) כי הוא על ימים יסדה. על ימים יסדה (תהלים כד)

- אלו חכמי ישראל הגדולים שיסדו תורה וחקמה שנקראת הים הגדול, וכן הוא אומר, (קהלת א) כל הנחלים הלכים אל הים. ועל נהרות - אלו התלמידים שהם הגדולים מהנהר, וכן הרב גדול מן התלמידים, והם מתדדים את הרב בקשיותיהן, והוא מתרץ להם כל הקשיות ואינו מתרשל, כמו הנהרות שנמשכים לים ואינו מלא, שנאמר כל הנחלים הלכים אל הים. והראיה - אמרו אחרי כן, מי יעלה בהר ה', כי אין מעשה בלא חכמה, כי התלמוד מביא לידי מעשה: כי הוא, מי הוא זה הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר הוא עשנו, וכתוב (איוב כח) כי הוא לקצות הארץ ביט. על ימים יסדה ועל נהרות יכוננה - אלו שבועה עמודים שעומדת הארץ עליהם וממלאים אותה, והיא מתמלאת מהם. איך מתמלאת מהם? בשעה שמתרבים הצדיקים בעולם, אז הארץ הזו עושה פרות ומתמלאת מהכל. ובשעה שמתרבים הרשעים בעולם, אז כתוב (שם יד) אזלו מים מני ים ונהר יחרב

לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאֶתָהּ תִּבְלַל וַיֵּשְׁבִי בָּהּ וכו' (כד, א-ב): [זוהר

בראשית פ' נח (דף טו.)] רבי יהודה פתח, (תהלים כד) לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאֶתָהּ תִּבְלַל וַיֵּשְׁבִי בָּהּ. הרי שנינו, לְדָוִד מִזְמוֹר - שאמר שירה ואחר כך שרתה עליו רוח הקדש. מִזְמוֹר לְדָוִד - ששרתה עליו רוח הקדש ואחר כך אמר שירה. לה' הארץ ומלואה - פסוק זה נאמר על ארץ ישראל שהיא ארץ הקדושה. ומלואה זו השכינה, כמו שנאמר (דברי הימים ב ה) כי מלא כבוד ה' את בית ה', וכתוב (שמות מ) וכבוד ה' מלא את המשכן. למה מלא ולא מלא? אלא מלא ודאי, שהתמלא מהכל, שהתמלא מהשמש. הלכנה שלמה בכל הצדדים. מלא מכל טוב שלמעלה, כמו האוצר הזה שהתמלא מכל טוב של העולם, ועל זה כתוב לה' הארץ ומלואה. תבל וישבי בה - אלו שאר הארצות.

דבר אחר, לה' הארץ ומלואה - זו ארץ הקדושה העליונה שהקדוש ברוך הוא רוצה בה. ומלואה - אלו נשמות הצדיקים [ד"א שכלם ממלאים אותה]

זוהר תהלים

מה בין זה לזה? אלא לדוד מזמור - השירה שאמר דוד על כנסת ישראל. מזמור לדוד - השירה שדוד אמר על עצמו. לה' הארץ ומלאה. לה' - זה הקדוש ברוך הוא. הארץ ומלאה - זו כנסת ישראל וכל האוכלוסיין שלה שמתחברים עמה, ונקראים מלאה ודאי הוא, כמו שנאמר (ישעיה ו) מלא כל הארץ כבודו. תבל וישיבי בה - זוהי ארץ של מטה שנקראת תבל, ואחונה בדין [של עולם] של מעלה. זהו שכתוב (תהלים ט) והוא ישפט תבל בצדק. בין לאחד, בין לעם אחד, בין לכל העולם - מהדין הזה הוא נדון.

לדוד מזמור לה' הארץ ומלאה וגו' (כד, א): [זוהר שמות פ' ויקהל (דף קצ"ה):] מחנה ראשון ממנה בארבע שעות ראשונות של ראשית הלילה לשבח את אדונם. ומה הם אומרים? (תהלים כד) לה' הארץ ומלאה וגו', כי הוא על ימים יסדה וגו', מי יעלה בהר ה' וגו', נקי כפים ובר לבב וגו'. מה הטעם של זה? משום שכאשר הלילה פורש כנפיו על העולם, אז כל בני העולם טועמים טעם המות ויוצאת נשמתם לעלות למעלה, ואותם מלאכים עומדים ואמרים, מי יעלה בהר ה'. הר ה' - זה הר הבית. מקום קדשו - זה עזרת ישראל. כמו שלמעלה, כך גם למטה. משום שבכל רקיע ורקיע כמה ממנים וכמה שרים עומדים שם, וכשהנשמות יוצאות, רוצות לעלות למעלה, ואם אינן זוכות דוחים אותן החוצה, והולכות ומשוטטות בעולם, ולוקחים אותן כמה קבוצות של רוחות

ויבש. אלו מים מני ים - זו הארץ הקדושה שאמרנו שנשקית מהשקאה עליונה. ונהר יחרב ויבש - אותו העמוד האחד שעומד עליה להיות מואר ממנו. ונהר יחרב ויבש - כמו שנאמר (ישעיה נז) הצדיק אבד.

הארץ ומלאה הינו ארץ ישראל וכל העולם כלו לדוד מזמור לה' הארץ ומלאה תבל וישיבי בה וכו' (כד, א-ב): [זוהר שמות פ' וארא (דף כ"ב):] רבי יוסי (רבי ייסא) פתח, (תהלים כד) לדוד מזמור לה' הארץ ומלאה תבל וישיבי בה. הארץ - זו הארץ הקדושה של ישראל שהיא עומדת להשקות ממנו ולהתברך ממנו בראשונה, ואחר כך ממנה נשקה כל העולם. תבל וישיבי בה - אלו שאר הארצות ששונות ממנה. מנין לנו? שכתוב (תהלים ט) והוא ישפט תבל בצדק. כי הוא על ימים יסדה - אלו שבעה עמודים שהארץ נסמכת עליהם, והם שבעה ימים, וים כנרת שולט עליהם. אמר רבי יהודה, אל תאמר ששולטת עליהם, אלא שמתמלאת מהם. ועל נהרות יכוננה, מי אלו הנהרות? אלא כמו שנאמר (תהלים צג) נשאו נהרות קולם ישאו נהרות דכים, אותם נהרות כמו שנאמר (בראשית ד) ונהר יצא מעדן להשקות את הגן, ומשום כך ועל נהרות יכוננה.

לדוד מזמור לה' הארץ ומלאה וגו' (כד, א): [זוהר חלק ב' פ' בשלח (דף נ"ג):] פתח אותו האיש ואמר, (תהלים כב) לדוד מזמור לה' הארץ ומלאה וגו'. לדוד מזמור במקום אחד, ובמקום אחר מזמור לדוד.

— זהו זה תהלים —

ישפט תבל בצדק, שתכל תלויה בצדק, והכל דבר אחד.

רבי חייא אמר, לה' הארץ ומלוואה, מילא הארץ, מה זה ומלוואה? אלא אלו נשמות הצדיקים. תבל וישבי בה. תבל - זו הארץ שלמטה. וישבי בה - אלו הם בני האדם. אמר רבי יוסי, אם כך, במה בארנו כי הוא על ימים יסדה ועל נהרות יכוננה? אמר לו, ודאי כך זה, שאותה ארץ החיים על ימים יסדה ועל נהרות יכוננה, שכלם יוצאים מאותו הנהר העליון ששופע ויוצא מעדן, ובהם מתחננת להתעטר עם המלך הקדוש ולזון את העולמות. (ומשום כך) מי יעלה בהר ה' וגו', נקי כפים ובר לבב אשר לא נשא נפשי וגו'. נפשו כתוב, מה זה נפשי ונפשו? אלא הכל דבר אחד, כמו שנאמר (עמוס ה) נשבע אדני יהוה בנפשו. (שמואל א ב) כֹּאֲשֶׁר בִּלְבָבִי וּבִנְפִשִׁי יַעֲשֶׂה. ודוד המלך נאחז באותו לב ובאותה נפש, ועל כן לא נשא לשוא נפשו.

מלאכי השגת אומרים פרק זה שירה

לְדָוִד מְזֻמָּר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלֹאָהּ וְגו' (כד), (ס): [זוהר חדש-חדש רות (ד קט)] וְיָהִי בְחֻצֵי הַלֵּילָה. שנינו, שלש משמרות הוא הלילה, ועל כל משמר ומשמר יושב הקדוש ברוך הוא ושואג פארי. ובכל משמרה ומשמרה מלאכים ידועים, ממנים בלילה בשלש המשמרות הללו.

במשמרה הראשונה, הם המלאכים שאומרים שירה בראשית הלילה. ומה הם אומרים? (תהלים כד) לְדָוִד

ומודיעים להם דברים כוזבים, ולפעמים דברי אמת ממה שעתידי לבא בזמן הקרוב, כמו שבארוה. ואותן נשמות הצדיקים הולכות ומשוטטות למעלה, ופותחים להם פתחים, ומעלים אותן לתוך אותו מקום שנקרא הר ה', כמו הסוד של הר הבית למטה, ומשם נכנסים לתוך אותו מקום שנקרא מקום קדשו, ששם נראות כל הנשמות לפני אדונם. כמו כן אותו מקום שנראו ישראל לפני הקדוש ברוך הוא, המקום שנקרא עזרת ישראל. בשעה שהנשמות עומדות שם, אזי שמחת רבונם היא, לתקן בהם המקום שנקרא קדש הקדשים, ושם רושמים את כל מעשיהם וזכיותיהם.

אין לנו רשות לראות בשמחה מיום שחרב בית המקדש

לְדָוִד מְזֻמָּר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלֹאָהּ וְגו' (כד), (ס): [זוהר ויקרא פ' תוריע (ד קט)] רבי חייא ורבי יוסי היו הולכים בדרך. כשהגיעו לשדה אחת, ראו עץ אפרסמון אחד בצד זמין הדרך. אמר רבי יוסי, עטיפה של עשן מצויה בעינים, אין לנו רשות לראות בשמחה מיום שחרב בית המקדש.

פתח ואמר, (תהלים כד) לה' הארץ ומלוואה תבל וישבי בה. פיון שאמר לה' הארץ ומלוואה, למה תבל וישבי בה? וכי תבל איננה מן הארץ? אלא כך אמר, לה' הארץ ומלוואה - זו הארץ הקדושה, שנקראת עץ החיים. תבל וישבי בה - אלו שאר הארצות, כמו שנאמר (שם ט) והוא

ימים יסדה ועל נהרות יבוננה: ג מי יעלה בהר יהוה: וימי יקום במקום

זוהר תהלים

היו, אבל מפני שנכנס הרקיע באמצע נחשבו כשנים. והרקיע כדור, ובא במימי אוקינוס, כמבדיל בין המים. נמצאו מים ממעל, ומים מתחת.

אמר רבי יהודה, רקיעים הם הסוככים, לפעמים ממזרח למערב, ולפעמים ממערב למזרח, ובאים באמצע הים ומבדילים ביניהם. וזהו ויבדל בין המים. ומפני מה מי הים מלוחים? מפני חמימות הרקיע ורתיחתו. בא וראה, קדרה העומדת על האור, וכל מה שמתעכבת על האור, יותר התבשיל נמלח מרב חמימות האש. ואמר רבי יהודה, אלמלא הרקיע היה קים בין המים, כל המים היו נקפאים כמלח, אלא הולך וסובב ואינו ואינו מתקים בין המים.

כמו וכפי שהרצון של האדם מתכונן בו בעולם הזה כך מוכשר עליו רוח מלמעלה כמו אותו הרצון שנדבק בו

מי יעלה בהר ה' וגו' (כד, ג-ד): [זוהר בראשית פ' וירא (ד טז)] ימים שבני אדם עומדים בהם בעולם הזה, שהרי כלם נבראו וכלם עומדים למעלה. ומנין לנו שנבראו? שכתוב (שם קלט) ימים יצרו.

וכשמגיעים הימים להעלות מן העולם הזה, כלם קרבים לפני

המלך העליון. זהו שכתוב (מלכים א ב) ויקרבו ימי דוד למות. ויקרבו ימי ישראל למות. משום שכאשר בן אדם הוא בעולם הזה, אינו משגיח ולא מתבונן על מה הוא

מזמור לה' הארץ וגו', (שם) מי יעלה בהר ה'. (שם) נקי כפים ובר לבב וגו'. משום שכל נשמות בני האדם יוצאות ורוצות לעלות. כשעולות למקום של הממנים הללו ששם עומדים המשמרה הראשונה, יש שם שלש מאות ששים וחמשה היכלות, כחשבון ימות השנה, וממנים מגנים עליהם. אם זוכות אותן הנשמות, פותחים להן פתחים עליונים. ואם לא, דוחים אותן החוצה, והולכות ומשוטטות בכל העולם, ופוגשות את אותן הרוחות הרעות, ומודיעות להן דברים, מהם כוזבים ומהם אמת. אם זוכות להכנס, פותחים להן פתח, ונכנסות ועולות למקום אותן האחרות.

כי הוא על ימים יסדה ועל נהרות יבוננה

(כד, ב): [זוהר חדש פ' בראשית (ד טז ב)]

ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים (בראשית א). רבי אלעזר פתח, (תהלים ג) אלהים אלי אתה אשחרך. בא וראה שאין מקום בעולם פנוי בלא מים, מפני שהארץ תלויה על המים, שנאמר (שם כד) כי הוא על ימים יסדה ועל נהרות יבוננה. וכי תעלה על דעתך שהמים הם מתחת לארץ, והארץ שהיא כבדה מכל היסודות עומדות על המים? אלא שהמים על הארץ, ולמעלה לשמים.

אמר לו רב חסדא, והרי כתוב (בראשית א) המים אשר מעל לרקיע? אמר לו, אין זה אלא פתרגומו, באמצע המים, שהרקיע מבדיל ביניהם. כי המים אחדים

קָדְשׁוֹ: הַ נְקִי בְּפִים וְכִי לִכְבֹּב אֲשֶׁר לֹא נִשְׂא לִשְׂוֵא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה:
הַ יִּשְׂא בְּרַכָּה מֵאֵת יְהוָה וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וְזֶה דוֹר (דרשו)

זוהר תהלים

וְעִבּוּדוֹת הַכּוֹכָבִים וְהַמְזֻלוֹת וְדַבָּרִים
שֶׁהֶצְטַרְכוּ לָהֶם, וְאִיךָ הִרְצוֹן לְהִתְפַּנֵּן בָּהֶם
כְּדִי לְמַשֵּׁךְ אוֹתָם אֲלֵיהֶם. כְּמוֹ זֶה מִי
שֶׁרוֹצֵה לְהִדְבֵּק לְמַעְלָה בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
שֶׁהָרִי בְּמַעֲשֵׂה וּבְדַבּוּרִים וּבְרִצּוֹן הַלֵּב
לְכוֹן בְּאוֹתוֹ הַדָּבָר תְּלוּי הַדָּבָר לְמַשֵּׁךְ אוֹתוֹ
אֵלָיו מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה וּלְהִדְבֵּק בְּאוֹתוֹ
הַדָּבָר. וְהָיוּ אוֹמְרִים, כְּמוֹ שֶׁבֵּן אָדָם נִמְשָׁךְ
בְּעוֹלָם הַזֶּה - כִּף גַּם מוֹשָׁכִים אוֹתוֹ
כְּשִׁיּוּצָא מִן הָעוֹלָם הַזֶּה. וּבַמָּה שֶׁנִּדְבַּק
בְּעוֹלָם הַזֶּה וְנִמְשָׁךְ אַחֲרָיו - כִּף נִדְבַּק
בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם. אִם בְּקֹדֶשׁ - בְּקֹדֶשׁ, וְאִם
בְּטַמְאָה - בְּטַמְאָה. אִם בְּקֹדֶשׁ, מוֹשָׁכִים
אוֹתוֹ לְאוֹתוֹ הַצַּד וְנִדְבַּק בּוֹ לְמַעְלָה וְנַעֲשֶׂה
מְמַנָּה שֶׁמֶשׁ לְשִׁמְשׁ לְפָנֵי הַקָּב"ה בֵּין
אוֹתָם שָׂאָר מִלְּאָכִים. כְּמוֹ שֶׁכִּף נִדְבַק
לְמַעְלָה וְעוֹמֵד בֵּין אוֹתָם קְדוּשִׁים, שֶׁכְּתוּב
(זכריה א) וְנִתְתִּי לָךְ מֵהֶלְכִים בֵּין הָעַמִּידִים
הָאֵלֶּה.

כִּף גַּם כְּמוֹ זֶה. אִם בְּטַמְאָה, מוֹשָׁכִים
אוֹתוֹ לְאוֹתוֹ הַצַּד וְנַעֲשֶׂה כְּאֶחָד מֵהֶם
לְהִדְבֵּק עִמָּם, וְהֵם נִקְרָאִים נִזְקִי בְּנֵי אָדָם.
וּבְאוֹתָהּ שְׁעָה שִׁיּוּצָא מִן הָעוֹלָם הַזֶּה,
לִּזְכָּרִים אוֹתוֹ וְשׂוֹאֲבִים אוֹתוֹ לְגִיחָנָם
בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁדָּנִים אֵת בְּנֵי הַטַּמְאָה
שֶׁטְמָאוּ עִצְמָם וְרוּחָם, וְאַחַר כִּף נִדְבַק
בָּהֶם, וְהוּא מִזִּיק כְּאֶחָד מֵאוֹתָם מִזִּיקֵי
הָעוֹלָם. אֲמַרְתִּי לָהֶם, בְּנֵי, דָּבָר זֶה קָרוֹב
לְדַבְּרֵי תוֹרָה, אֲבָל יֵשׁ לָכֶם לְהִתְרַחֵק [מִתּוֹרָה]
מֵאוֹתָם הַסְּפָרִים [הַלְלוּ] כְּדִי שְׁלֹא יִסְטֶה

עוֹמֵד, אֲלֵא כָּל יוֹם יוֹם חוֹשֵׁב כְּאֵלּוֹ הוּא
הוֹלֵךְ בְּרִיקְנוֹת, שֶׁהָרִי כְּשֶׁהִנְשָׂמָה יוֹצֵאת
מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, לֹא יוֹדַעַת לְאִיזוֹ דֶּרֶךְ
מַעְלִים אוֹתָהּ. שֶׁהָרִי הַדָּרֶךְ לְעֵלוֹת לְמַעְלָה
לְמְקוֹם שְׂאוֹר הַנְּשָׂמוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת מְאִירוֹת,
לֹא נִתֵּן לְכָל הַנְּשָׂמוֹת, שֶׁהָרִי כְּמוֹ שֶׁהוּא
מִמְשִׁיךְ עָלָיו בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּף נִמְשָׁךְ לְאַחַר
שִׁיּוּצָא מִמֶּנּוּ.

בֹּא רְאֵה, אִם בֵּן אָדָם נִמְשָׁךְ אַחַר הַקָּב"ה
וְתִשׁוּקְתוֹ אַחֲרָיו בְּעוֹלָם הַזֶּה, אַחֲרֵי
זֶה כְּשִׁיּוּצָא מִמֶּנּוּ, הוּא נִמְשָׁךְ אַחֲרָיו,
וְנוֹתְנִים לוֹ דֶּרֶךְ לְעֵלוֹת לְמַעְלָה אַחַר אוֹתָהּ
מִשִּׁיכָה שֶׁנִּמְשָׁךְ בְּרִצּוֹן כָּל יוֹם בְּעוֹלָם
הַזֶּה.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, יוֹם אֶחָד נִפְגַּשְׁתִּי בְּעִיר
אֶחָת מֵאוֹתָם שֶׁהָיוּ מִן בְּנֵי קָדָם,
וְאָמְרוּ לִי מֵאוֹתָהּ חֲכָמָה שֶׁהָיוּ יוֹדְעִים
מִימֵים רַאשׁוֹנִים, וְהָיוּ מוֹצֵאִים סְפָרִים שֶׁל
הַחֲכָמָה שֶׁלָּהֶם, וְקָרְבוּ לִי סֹפֵר אֶחָד, וְהָיָה
כְּתוּב בּוֹ, שֶׁכְּמוֹ שֶׁהִרְצוֹן שֶׁל הָאָדָם מִתְּכַנֵּן
בּוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּף מִמְשִׁיךְ עָלָיו רוּחַ
מִלְּמַעְלָה כְּמוֹ אוֹתוֹ הִרְצוֹן שֶׁנִּדְבַּק בּוֹ. אִם
רִצּוֹנוֹ הִתְכַּוֵּן לְדָבָר עֲלִיוֹן קְדוּשָׁה, הוּא
מִמְשִׁיךְ אוֹתוֹ הַדָּבָר מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה אֵלָיו.
וְאִם רִצּוֹנוֹ לְהִתְדַבֵּק בְּצַד הָאַחַר וּמִתְכַּנֵּן
בּוֹ, הוּא מִמְשִׁיךְ אֵת אוֹתוֹ הַדָּבָר מִלְּמַעְלָה
לְמַטָּה אֵלָיו. וְהָיוּ אוֹמְרִים שֶׁעַקֵּר הַדָּבָר
תְּלוּי בְּדַבּוּרִים וּבְמַעֲשֵׂה וּבְרִצּוֹן לְהִתְדַבֵּק,
וּבְזֶה נִמְשָׁךְ מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה אוֹתוֹ הַצַּד
שֶׁנִּדְבַּק בּוֹ. וּמִצָּאָנוּ בּוֹ כָּל אוֹתָם מַעֲשִׂים

דְּרָשׁוּ מִבְּקָשֵׁי פָּנֶיךָ יַעֲקֹב סֵלָה: וְשָׂאוּ שְׁעָרִים רְאִישֵׁיכֶם וְהִנְשָׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם
וַיָּבֹאוּ מַלְאָךְ הַכְּבוֹד: ה מִי זֶה מַלְאָךְ הַכְּבוֹד יְהוָה: עֲזוּזוֹ וְגִבּוֹר יְהוָה: ס

זוהר תהלים

זו נפש דוד, צד האמונה. נפשו - זו נפש האדם ממש. משום שכאשר יצא מן העולם הזה ונפשו תתעלה במעשים שכשרים, על מה שיתקיים בהם ללכת בין כל אותם הקדושים, כמו שנאמר (תהלים קטו) אַתְּהֶלֶךְ לִפְנֵי ה' בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים. ומשום שלא נשא לשוא נפשי, ישא ברכה מאת ה' וגו'.

כיון שעולה נשמת הצדיק למעלה הקב"ה יחד עם יעקב אבינו מקבלים פניו

מִבְּקָשֵׁי פָּנֶיךָ יַעֲקֹב סֵלָה (כד, ו): [זוהר בראשית פ' וירא (דף טז) - מדרש

הנעלם] אמר רבי שמעון בר יוחאי, כל נשמת הצדיקים, כיון שעומדת במקום שכינת הכבוד, שראויה לשבת, הקב"ה קורא לאבות ואומר להם: לכו ובקרו את פלוני הצדיק שבא, והקדימו לו שלום משמי. והם אומרים: רבון העולם, לא ראוי לאבא ללכת לראות את הבן. הבן ראוי לראות ולהראות ולדרוש את אביו. והוא קורא ליעקב ואומר לו: אתה שהיה לך צער בנים, לך וקבל [למדו] פני פלוני הצדיק שבא לכאן, ואני אלך עמך. זהו שכתוב (תהלים כד) מִבְּקָשֵׁי פָּנֶיךָ יַעֲקֹב סֵלָה. לא נאמר מבקש, אלא מבקשי. אמר רבי חייא, מראש הפסוק משמע, שכתוב זה דור דרשו וגו'.

שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאִישֵׁיכֶם וְהִנְשָׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם (כד, ו): [זוהר בראשית פ' וירא (דף

לבכם לעבודות הללו ולכל אותם הצדדים שאמר כאן שמא חס ושלום [לא] תסטו מאחר עבודת הקב"ה, שהרי כל הספרים הללו מטעים את בני האדם, משום שבני קדם היו חכמים, וירשת החכמה הזו ירשו מאברהם שנתן לבני הפילגשים, שכתוב (בראשית כה) וְלִבְנֵי הַפִּילִגְשִׁים אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם נָתַן אַבְרָהָם מִתְּנַת וַיִּשְׁלַחֵם מֵעַל יִצְחָק בְּנוֹ בְּעוֹדָנּוּ חַי קְדָמָה אֶל אֶרֶץ קְדָם. ואחר כך נמשכו באותה חכמה לכמה צדדים. אבל זרע יצחק, חלקו של יעקב, לא כך, שכתוב (שם) וַיִּתֵּן אַבְרָהָם אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ לְיִצְחָק. זהו חלק הקדוש של האמונה שבה נדבק אברהם ויצא מאתו גורל ומאותו הצד. מה כתוב ביעקב? (שם כח) וַהֲנִי ה' נָצַב עָלָיו, וְכָתוּב וְאַתָּה יַעֲקֹב עַבְדִּי וְגו'. משום כך צריך האדם להמשיך אחר הקב"ה ולהדבק בו תמיד, שכתוב (דברים י) וְבוֹ תִדְבֹּק.

בֹּא רְאֵה, (תהלים כד) מי יעלה בהר ה' וגו'. אחר כך חזר ופרש, נקי כפים. שלא עושה בידיו צלם, ולא מחזיק עמהם במה שלא צריך. ועוד, שלא נטמא בהם ולא מטמא בהם את הגוף כמו אותם שמטמאים את עצמם בידיים להטמא, וזה הוא נקי כפים ובר לבב, כמו זה שלא מושך את רצונו ולבו לצד האחר אלא להמשיך אחר עבודת הקב"ה.

אֲשֶׁר לֹא נִשָּׂא לְשׂוֹא נִפְשׁוֹ. כתוב נפשו ונקרא נפשי, והרי פרושה, נפשי -

גבור מלחמה: ט שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד:
 י מי הוא זה מלך הכבוד והוא מלך הכבוד סלה:

— זוהר תהלים —

רנ"ג]] ואף על גב שפמה ענפים יש באילן
 וכמה תאנים עליהם - אלו שהקדימו
 בראשונה נקראים בכורים. אלו הם ראשים
 של כלם. כדגמא שלהם נאמר (תהלים כד)
 שאו שערים ראשיכם. (ישעיה מ) שאו מרום
 עיניכם וראו מי ברא אלה. (במדבר א) שאו
 את ראש כל עדת בני ישראל.

שאו שערים ראשיכם. שערים אלו הם
 חמשים שערים של בינה, שהיא
 ישיבה של מעלה. ושאו פתחי עולם - של
 ישיבה של מטה. שכל מי שמשתדל
 בתורה, לבסוף מתנשא. זהו שכתוב (משלי
 ל) אם נבלת בהתנשא. ובארוהו בעלי
 המשנה, כל המנבל עצמו על דברי תורה,
 לסוף מתנשא, ויבא מלך הכבוד, ואין
 כבוד אלא תורה. מכאן, מי שלומד תורה
 שנקראת כבוד, נקרא מלך. ולא תאמר
 באותו עולם הבא ולא יותר - אלא מלך
 בשני עולמות, בדמות רבונו. ומשום זה
 כפול הפסוק פעמים. אחת - מי זה מלך
 הכבוד. שתיים - מי הוא זה מלך הכבוד.
 שאו שערים ראשיכם, מהו ראשיכם?
 פעמים. אלו חיות המרובה העליונה,
 וחיות המרובה התחתונה. (ע"כ רעיא מהימנא).

חבור תורה שבכתב לתורה שבעל פה

שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי
 עולם (כד, ז): [זוהר במדבר פ' פנחס (ד)
 רנ"ג]] רבי שמעון פתח פסוק ואמר, שאו
 שערים ראשיכם וגו'. פסוק זה בארוהו
 ונתבאר. אכל שאו שערים ראשיכם - אלו

רבי שמעון אמר, נודע בשערים
 בעלה, איזה שערים? כמו שנאמר (תהלים
 כד) שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי
 עולם. ומשום השערים הללו, שהם דרגות
 עליונות, בגללם נודע הקדוש ברוך הוא,
 ואם לא - לא יכולים להתדבק בו.

בא ראה, הרי נשמת האדם אין היא [אין] מי
 שיכול לדעת אותה, אלא על ידי אברי
 הגוף, והם הדרגות שעושות אמנות
 הנשמה. משום כך נודע ולא נודע. כך
 הקדוש ברוך הוא נודע ולא נודע, משום
 שהוא נשמה לנשמה, רוח לרוח, גנוז
 וטמיר מן הכל. אבל באותם השערים, שהם
 פתחים לנשמה, נודע הקדוש ברוך הוא.

שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי
 עולם (כד, ז): [זוהר שמות פ' ויקהל (ד)
 קצ"ו]] בשעה שנכנס הקדוש ברוך הוא לגן
 עדן, אז כל אותם עצי הגן וכל אותן נשמות
 הצדיקים פותחים ואומרים, (תהלים כד) שאו
 שערים ראשיכם וגו'. מי זה מלך הכבוד
 וגו'. שאו שערים ראשיכם וגו'. ובשעה
 שנשמות הצדיקים שבארץ חוזרות לגופן,
 אז מחזיקים בהם כל אותם מלאכים,
 ואומרים (שם קלד) הנה ברכו את ה' כל עבדי
 ה'. ולמדנו שזה המחנה השלישי שאומר
 את זה בארבע השעות האחרונות.

כל המנבל עצמו על דברי תורה, לסוף מתנשא
 ויבא מלך הכבוד - ואין כבוד אלא תורה
 שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי
 עולם (כד, ז): [זוהר ח"ג פ' פנחס (ד)

— זוהר תהלים —

שָׂאוּ, לְמִי? לְרֹאשֵׁיכֶם. שֶׁהֵם רָאשִׁים
עֲלֵיכֶם וְשׁוֹלְטִים עֲלֵיכֶם. וְהִנָּשְׂאוּ פִתְחֵי
עוֹלָם - אֱלוֹהֵי הָאֲמָהוּת, וְאַרְבַּע הֵן
שְׁלֹמֹה.

ויבוא מלך הכבוד - זֶה הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן שֶׁל
הַכֹּל, שֶׁהוּא מֶלֶךְ מֵאוֹתוֹ כְּבוֹד,
שֶׁמַּאִיר לְלִבָּנָה. וּמִי הוּא? ה' צְבָאוֹת.
וְיִבּוֹא, לְאִיזָה מְקוֹם? לְהִכְנִיס הַתּוֹרָה
בְּאֲרוֹן, בְּחִבּוֹר אֶחָד כְּמוֹ שְׂרָאוּי. וְכִיּוֹן
שֶׁזֶה נִכְנָס לְמְקוֹמוֹ, אֲזִי הַתּוֹרָה נִכְנָסֶת
בְּאֲרוֹן, וּמִתְחַבֵּר חִבּוֹר אֶחָד, תּוֹרָה עֲלִיּוֹנָה
בְּתוֹרָה שְׁבַעֲלֵ פֶה, מִתְחַבְּרוֹת לְפָרֵשׁ
דְּבָרִים סְתוּמִים.

הֵם שְׁעָרִים עֲלִיּוֹנִים, שְׁעָרִים שֶׁל שְׁכָל
עֲלִיּוֹן, וְאֵלֹהֵי חֲמֻשִׁים שְׁעָרִים. רֹאשֵׁיכֶם -
אֵלֹהֵי הָרֹאשִׁים מִי הֵם? אֵלֶּא כָּל אֶחָד וְאֶחָד
יֵשׁ לוֹ רֹאשׁ לְהִתְפַּשֵּׁט וּלְעֲלוֹת זֶה בְּזֶה
וּלְהַכְלִיל זֶה בְּזֶה.

מציאנו בספרו של חנוך: שָׂאוּ שְׁעָרִים
- אֵלֹהֵי הֵם שְׁעָרִים שְׁלֹמֹה
מִהֶאֱבֹת, וְאֵלֹהֵי שְׁלֹשָׁה אֲחֵרוֹנִים.
רֹאשֵׁיכֶם - אֵלֹהֵי הֵם רֹאשֵׁי אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל,
וְאֵלֹהֵי הָאֲבוֹת הָעֲלִיּוֹנִים, וְאֵלֹהֵי רֹאשֵׁים
שֶׁל אוֹתָם שְׁעָרִים. וּמִשׁוֹם אֵלֹהֵי שֶׁהֵם
אוֹפְנִים, שְׁסוֹכְכִים וְנוֹטְלִים אוֹתָם עַל
כַּתְפֵיהֶם, אוֹמְרִים שָׂאוּ שְׁעָרִים רֹאשֵׁיכֶם.

כה « לְדוֹד אֵלֶיךָ יְהוָה נַפְשִׁי אֲשָׂא: ב אֱלֹהֵי כֶּךָ בְּטַחְתִּי אֵל אֲבוֹשָׁה אֵל יַעֲלֶצוּ אֵיבֵי לִי: ג גַּם כָּל קִינֹה לֹא יִבְשׁוּ וּבְשׁוּ הַבּוֹגְרִים רִיקָם:

שימוש תהלים

לכל עקא

לדוד אליך ה' נפשי אשא וגו' (כה, א): [שימוש תהלים לפרק כה] אמר אותו בכל בוקר בכל עידן דאית ליה עקא וישתזיב. ושם שלו אל"י. א' מן "אליך, ל' מן "למען, י' מן "מי זה.

זוהר תהלים

בו ו' ? וְלָמָּה סְדוּר זֶה לִפְלַע עַל אִפְסִים ? אֵלָּא סוּד עֲלִיּוֹן הוּא גְנוּז בֵּין הַחֲבָרִים. בְּשַׁעַה שְׁנַכְנַס הַלְיָלָה, (ושולט) הַעֵץ הַתַּחְתּוֹן שֶׁהִמּוֹת תְּלוּי בּוֹ, פּוֹרֵשׁ עֲנַפָּיו וּמְכַסֶּה הַכֹּל. וְעַל כֵּךְ מַחְשִׁיף, וְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם טוֹעֲמִים טַעַם הַמּוֹת, וּמִקְדִּים אָדָם וְנוֹתֵן פִּקְדוֹן נַפְשׁוֹ, וּמִפְקִיד בִּידוֹ בְּפִקְדוֹן. וּמִשׁוֹם שְׁלוֹקֵחַ אוֹתָם בְּפִקְדוֹן, חוֹזֵר הַפִּקְדוֹן לְבַעֲלָיו בְּשַׁעַה שְׁמַגִּיעַ הַבֶּקֶר. כְּשִׁמְגִיעַ הַבֶּקֶר וְחוֹזֵר אֵלָיו פִּקְדוֹנוֹ, צָרִיף לְבָרֵךְ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא הַנְּאֻמָּן הָעֲלִיּוֹן. אַחֲרֵי שְׁקָם, נִכְנָס לְבֵית הַכְּנָסֶת, מִתְעַטֵּר בַּתְּפִלִּין, מִתְכַּסֶּה בְּכִסּוּי צִיצִית, נִכְנָס וּמִטְהַר עֲצָמוֹ בְּקַרְבָּנוֹת בַּתְּחִלָּה, אַחֵר כֵּךְ מְקַבֵּל עָלָיו עַל מַלְכוּת בְּסְדוּר שֶׁל שְׁבָחֵי דָוִד, שֶׁהֵם סְדוּר שֶׁל עַל מַלְכוּת. וּבְסְדוּר שְׁבַח זֶה מְשַׁרְה עָלָיו אוֹתוֹ עַל. אַחֵר כֵּךְ סְדוּר תְּפִלַּת מִישָׁב, וְתְּפִלָּה מִעֲמָד, לְקַשְׁרָם כְּאֶחָד.

בא רָאָה סוּד הַדְּבָר, אִף עַל גַּב שְׁתְּפִלָּה תְּלוּיָה בְּמִלָּל וְדַבּוּר הַפֶּה - הַכֹּל תְּלוּי בְּעַקֵּר הַמַּעֲשֶׂה בַּתְּחִלָּה, אַחֵר כֵּךְ בְּדַבּוּר וּבְמִלָּל הַפֶּה. אֵיזָה מַעֲשֶׂה? אֵלָּא אוֹתוֹ מַעֲשֶׂה שְׁעוֹשֶׂה הָאָדָם בַּתְּחִלָּה כְּמוֹ תְּפִלָּה זוּ. וְלֹא יִתְּפַלֵּל אָדָם תְּפִלָּה, עַד שִׁירָאָה מַעֲשֶׂה בַּתְּחִלָּה כְּמוֹ הַתְּפִלָּה. מַעֲשֶׂה

אליך ה' נפשי אשא בקשר גמור

לְדוֹד אֵלֶיךָ ה' נַפְשִׁי אֲשָׂא (כה, א): [זוהר בראשית פ' לך לך (דף ט"ז)] בְּעוֹדֵם הוֹלְכִים פָּגַשׁ בְּהֵם רַבִּי יִיסָא וַיהוּדִי אֶחָד עָמַו. וְהָיָה אוֹתוֹ הַיְּהוּדִי אוֹמֵר, (שם כה) לְדוֹד אֵלֶיךָ ה' נַפְשִׁי אֲשָׂא. לְדוֹד, וְכִי לָמָּה לֹא כָּתוּב מְזֻמּוֹר לְדוֹד אוֹ לְדוֹד מְזֻמּוֹר? אֵלָּא בְּשִׁבִיל דְּרָגְתוֹ אָמַר דָּוִד אֶת הַתְּשַׁבַּחַת שְׁאֵמַר בְּשִׁבִילוֹ. אֵלֶיךָ ה' נַפְשִׁי אֲשָׂא, אֵלֶיךָ ה' לְמַעְלָה. נַפְשִׁי, מִי זֶה נַפְשִׁי? [אשא] זֶה דָּוִד, [הוא] הַדְּרָגָה הָרְאשׁוֹנָה שְׁאֵמַרְנוּ. אֲשָׂא - אַעֲלֶה, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שם קכא) אֲשָׂא עֵינַי אֶל הַשָּׁמַיִם. מִשׁוֹם שְׁדוּד הָיָה מִשְׁתַּדֵּל כָּל יְמֵיו לְהַעֲלוֹת אֶת דְּרָגְתוֹ לְהַתְעַטֵּר לְמַעְלָה וְלִהְתְּקַשֵּׁר שֵׁם בְּקֶשֶׁר שְׁלָם כְּרָאוּי.

בְּפָרֵק זֶה יֵשׁ כָּל הָאוֹתוֹת חוּץ מְאוֹת וַיִּי מְדוּעַ, סְדֵר הַיּוֹם, הַשְּׁכֵמַת הַבֶּקֶר וְסְדֵר הַיּוֹם תְּפִלָּה וְתְּפִלִּין

לְדוֹד אֵלֶיךָ ה' נַפְשִׁי אֲשָׂא וכו' (כה, א-ב): [זוהר במדבר פ' במדבר (דף ק"ב):] רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח, (תהלים כה) לְדוֹד אֵלֶיךָ ה' נַפְשִׁי אֲשָׂא אֱלֹהֵי כֶּךָ בְּטַחְתִּי וְגו'. מָה רָאָה דָּוִד לְסַדֵּר שְׁבַח זֶה כְּכֵה? וְכָל הַשְּׁבָחִים שֶׁהֵם בְּא"ב, כָּלֵם שְׁלָמִים, וְזֶה חֶסֶד, שְׁאֵינְ

— תהלים — זוהר תהלים —

וּכְנַס רַגְלֵי לְאוֹתוֹ עַץ הַמָּוֶת, שֶׁהַחַזִּיר לוֹ פִּקְדוֹנוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית מט) וַיֵּאסֹף רַגְלֵי אֶל הַמָּטָה, שֶׁהָרִי הוֹדָה עַל חַטָּאָיו וְהִתְפַּלֵּל עֲלֵיהֶם.

עֲבָשׁוּ צְרִיף לְהִתְכַּנֵּס לְאוֹתוֹ עַץ הַמָּוֶת, וְלִנְפֹל וְלוֹמַר אֲלֵיו, אֲלִיף ה' נִפְשֵׁי אֲשָׁא. בְּהִתְחַלֵּה נִתְתִּי לָךְ בְּפִקְדוֹן. כַּעַת שֶׁקְשַׁרְתִּי אֶת הַיְחִוּד וְעֵשִׂיתִי מַעֲשֵׂה וְדַבּוּר כְּרֵאוֹי וְהוֹדִיתִי עַל חַטָּאֵי, הָרִי נִפְשֵׁי מְסַרְתִּי לָךְ בּוֹדָאִי. וַיִּרְאֶה אָדָם עֲצָמוֹ כְּאִלוֹ נִפְטָר מִהָעוֹלָם, שֶׁנִּפְשׁוֹ מְסַר לְמָקוֹם הַמָּוֶת הַזֶּה, מִשׁוּם כֶּף אֵין בּוֹ וְאִ"ו, שְׁוֹא"ו עַץ הַחַיִּים הוּא, וְזֶה עַץ הַמָּוֶת הוּא. וְזֶה בָּא לְהַשְׁמִיעֵנוּ, שֶׁסּוּד הַדְּבָר (מה בא להשמיענו סוד הדבר) - שֵׁישׁ חַטָּאִים שְׁלֵא מִתְּכַפְּרִים עַד שֶׁנִּפְטָר הָאָדָם מִהָעוֹלָם, זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (ישעיהכב) אִם יִכְפַּר הָעוֹן הַזֶּה לָכֶם עַד תִּמְתּוּן. וְזֶה נִתֵּן עֲצָמוֹ וְדָאִי לְמוֹת וּמְסַר נִפְשׁוֹ לְמָקוֹם זֶה, לֹא בְּפִקְדוֹן כְּמוֹ בְּלִילָה, אֲלֵא כְּמִי שֶׁנִּפְטָר מִהָעוֹלָם וְדָאִי. וְתִקּוֹן זֶה צְרִיף בְּכּוֹנֵת הַלֵּב, וְאֵז הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא מְרַחֵם עָלָיו וּמְכַפֵּר לוֹ עַל חַטָּאָיו. אֲשֶׁרִי הָאִישׁ שִׁיּוּדַע לְפִתּוֹתוֹ וְלַעֲבַד לְרַבּוֹנוֹ בְּרִצּוֹן וּבְכּוֹנֵת הַלֵּב. אוֹי לְמִי שֶׁבָּא לְפִתּוֹת לְרַבּוֹנוֹ בְּלֵב רְחוּק, וְלֹא בְּרִצּוֹן, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים עח) וַיִּפְתּוּהוּ בְּפִיהֶם וּבְלִשׁוֹנָם יִכְזְבוּ לוֹ וְלָכֶם לֹא נִכּוֹן עִמּוֹ. הוּא אוֹמֵר (שם כה) אֲלִיף ה' נִפְשֵׁי אֲשָׁא, וְלֹא כָּל דְּבָרָיו, אֲלֵא בְּלֵב רְחוּק, זֶה גּוֹרֵם עָלָיו לְהִסְתַּלֵּק מִהָעוֹלָם טָרֵם שְׁלֵא הִגִּיעוּ יָמָיו, בְּזִמְנֵי שֶׁאֵילֵן זֶה מִתְעוֹרֵר בְּעוֹלָם לַעֲשׂוֹת דִּין. וְלִכֵּן צְרִיף אָדָם לְהִדְבִּיק נִפְשׁוֹ וּרְצוֹנוֹ בְּרַבּוֹנוֹ, וְלֹא יָבֵא אֲלֵיו בְּרִצּוֹן כּוֹזֵב,

רֵאוֹנוֹ (בראשונה מעשה) בְּשַׁעֲה שְׁאָדָם קָם - צְרִיף לְטַהַר עֲצָמוֹ בְּתַחֲלָה, וְאַחַר כֶּף יִקְבֹּל עָלָיו עַל זֶה, יִפְרֹשׁ עַל רֵאוֹנוֹ פְּרִיסַת מַצּוֹה. אַחַר כֶּף יִקְשֶׁר קֶשֶׁר הַיְחִוּד, שֶׁהֵם תְּפִלִּין, (מהו תפלין), תְּפִלָּה שֶׁל רֵאוֹנוֹ וְשֶׁל יָד, וְלִתְקַנֵּם בְּקֶשֶׁר אֶחָד בְּשִׁמְאֵל וְעַל הַלֵּב, כְּפִי שֶׁבְּאַרְנוֹ (שיר השירים ב) שִׁמְאֵלוֹ תַחַת לְרֵאוֹשֵׁי וְגו' וְכָתוּב (שם ח) שִׁימְנִי כְּחוֹתֶם עַל לְבָבְךָ כְּחוֹתֶם עַל זְרוּעֶךָ. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ. וְזֶהוּ הַמַּעֲשֵׂה שֶׁבְּתַחֲלָה. אַחַר כֶּף, בְּשַׁעֲה שְׁאָדָם נִכְנָס לְבֵית הַכְּנֶסֶת, יִטַּהַר עֲצָמוֹ בְּתַחֲלָה בְּקַרְבָּנוֹת, בְּדַבּוּר הַפֶּה. אַחַר כֶּף יִקְבֹּל עָלָיו עַל מְלָכוֹת זֶה, לְפָרֹשׁ עַל רֵאוֹנוֹ (פרישת מצוה) בְּשִׁבְחֵי דוּד הַמְּלָךְ, כְּמוֹ הַמַּעֲשֵׂה שְׁפּוֹרֵס עַל רֵאוֹנוֹ פְּרִישַׁת מַצּוֹה. אַחַר כֶּף תְּפִלַּת מִיֵּשֵׁב כְּנֶגֶד תְּפִלִּין שֶׁל יָד, וְאַחַר כֶּף תְּפִלַּת מַעֲמָד שֶׁהִיא כְּנֶגֶד תְּפִלִּין שֶׁל רֵאוֹנוֹ. וְזֶה כְּמוֹ זֶה. מַעֲשֵׂה כְּמוֹ דַּבּוּר. וְדָאִי בְּמַעֲשֵׂה וְדַבּוּר תְּלוּיָה הַתְּפִלָּה. וְאִם פּוֹגֵם אֶת הַמַּעֲשֵׂה, הַדַּבּוּר לֹא מוֹצֵא מָקוֹם שְׁשׂוּרָה בּוֹ, וְזוֹ לֹא תְּפִלָּה, וְנִפְגָּם הָאִישׁ הַהוּא לְמַעֲלָה וְלַמָּטָה, (ולא עוד, אלא) שֶׁצְרִיף לְהִרְאוֹת מַעֲשֵׂה וְלַמְלִל דַּבּוּר עָלָיו, וְזוּהִי תְּפִלָּה שְׁלֵמָה. אוֹי לְאִישׁ שֶׁפּוֹגֵם בְּתַפְּלָתוֹ, עֲבוּדַת רַבּוֹנוֹ, עָלָיו כְּתוּב (ישעיה א) כִּי תִבּוֹאוּ לְרֵאוֹת פְּנֵי וְגו'. גַּם כִּי תִרְבוּ תְּפִלָּה אֵינְנִי שׁוֹמֵעַ. שֶׁהָרִי בְּמַעֲשֵׂה וּבְדַבּוּר הַדַּבָּר תְּלוּי.

בֵּא רֵאוֹנוֹ, כִּינֵן שְׁאָדָם עוֹשֶׂה תְּפִלוֹת כֶּף, בְּמַעֲשֵׂה וּבְדַבּוּר, וְקוֹשֶׁר קֶשֶׁר הַיְחִוּד, נִמְצָא שֶׁעַל יָדוֹ מִתְּבָרְכִים עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים. וְאֵז צְרִיף הָאָדָם לְהִרְאוֹת עֲצָמוֹ, אַחֲרֵי שֶׁסִּיִּם תְּפִלַּת עֲמִידָה, כְּאִלוֹ נִפְטָר מִן הָעוֹלָם, שֶׁהָרִי נִפְרָד מֵעַץ הַחַיִּים

ד דְרָבִיךָ יְהוָה הַזֹּרֵעַנִי אֲרֻחוֹתֶיךָ לְמַדְנִי: ה תְּדַרְיֵבֵנִי בְּאַמְתָּךְ וּלְמַדְנִי בִּי אֶתָּה אֱלֹהֵי תְהַלְלֵהוּ
 וְיִשְׁעֵי אוֹתְךָ קִוִּיתִי כָּל הַיּוֹם: ו זָכַר רַחֲמֶיךָ יְהוָה

זוהר תהלים

לְאוֹתוֹ הַצַּד שְׁשׂוּרָה בּוֹ הַמּוֹת, וְעוֹשֶׂה לוֹ בְּזֶה נַחַת. וְעַם כָּל זֶה, בְּאַלְפָּא בֵּיתָא יֵשׁ רַז הַרְזִים לְחַכְמִים. בְּאַלְפָּא בֵּיתָא זו אֵין וְאוֹ, וְיֵשׁ בֵּה פ"א בְּמִקּוּמוֹ, וְהִינּוּ (שם) פְּדָה אֱלֹהִים אֶת יִשְׂרָאֵל. אַחַר כֵּךְ ר' פְּעַמִּים הֵם, וְאֵין בֵּה קו"ף. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁנִפִּילָה הַזֹּ, שְׁנַמְסַר אָדָם לְמוֹת, צָרִיךְ לְכַנּוֹן רְצוֹנוֹ, וְלַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְאוֹתוֹ הַצַּד שְׁשׂוּרָה בּוֹ הַמּוֹת, כְּמוֹ שְׁעוֹשֶׂה קוֹף בְּחִרְבוֹת וּבְהָרִים, מִרְאֶה אֶת עֲצָמוֹ שְׁמַת, וְנִרְאֶה שְׁמַת לְפָנֵי חַיָּה אַחַת שְׁפוּחַד מִמֶּנָּה. כִּיּוֹן שְׁאוֹתָהּ הַחַיָּה קִרְבָּה אֵלָיו, וְחוֹשֶׁבֶת לְהַרְגוֹ וּלְנַשֵּׁף אוֹתוֹ, רוֹאֶה אוֹתוֹ נוֹפֵל לְאַרְץ כְּמוֹ מַת, וְחוֹשֶׁבֶת שֶׁהוּא מַת, אִזְ שְׂבָה לְאַחֲרֵיהָ וְלֹא נִלְחַמְתָּ בּוֹ. וְלִכֵּן הִסְתַּלְקוּ שְׁתֵּי הָאוֹתוֹת הַלָּלוּ, שְׁאֵין מַכִּיר בֵּהֶן רַק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבַדּוֹ. וְעַם כָּל זֶה, בְּרִצּוֹן הַלֵּב יֵשִׁים אֶת עֲצָמוֹ לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁמַסַּר לוֹ אֶת נַפְשׁוֹ בְּאַהֲבָה. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מַחְשִׁיב עָלָיו כְּאִלּוּ נָטַל מִמֶּנּוּ אֶת נִשְׁמָתוֹ. וְלִכֵּן צָרִיךְ לְפַל בְּאַרְץ כְּמוֹ מַת בְּשַׁעַה שְׁיֵאמַר נִפְלִית אֲפִים, מִשּׁוּם שֵׁישׁ חֲטָאִים שְׁעוֹשֶׂה אָדָם שְׁאֵין מִתְּכַפְּרִים אֲלֵא בְּמוֹת, כְּפָתוּב (ישעיה כב) אִם יִכְפֹּר הָעוֹן הַזֶּה וְגו'. וְכַעַת, שְׁנַחֲשֵׁב לוֹ שְׁנִטְלַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת נִשְׁמָתוֹ, וְהוּא נִתֵּן אוֹתָהּ בְּרִצּוֹן, אוֹתָהּ הַשַּׁעַה עוֹמְדַת לְכַפֵּר עַל חֲטָאָיו, וּמִשְׁלִים אֶת כָּל הַצְּדִידִים, וְאֶת אוֹתוֹ הַצַּד שְׁנַתְּבָאָר.

זָכַר רַחֲמֶיךָ ה' וְחִסְדֶּיךָ כִּי מַעֲזֹלִים הָמָּה

(כה, ו): [זוהר בראשית 9' בראשית (דף לז).]

מִשּׁוּם שְׁכָתוּב (שם קא) דְּבַר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לְגַדֵּד עֵינֵי. מָה זֶה לֹא יִכּוֹן? בְּשַׁעַה שֶׁהוּא מִתְקִין עֲצָמוֹ לְזֶה וּלְבוֹ רַחֵם מִן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, קוֹל יוֹצֵא וְאוֹמֵר: לֹא יִכּוֹן לְגַדֵּד עֵינֵי. (למח) זֶה צָרִיךְ לְתַקֵּן אֶת עֲצָמוֹ, לֹא יִכּוֹן, אֵינוֹ רוֹצֵה שְׁיִתְתַּקֵּן. כָּל שְׂכָן אִם הוּא בָּא לְיַחַד שֵׁם הַקְּדוֹשׁ וְלֹא מִיחַדוֹ כְּרֵאוּי. אֲשֶׁרֵי חֲלָקֵם שֶׁל הַצַּדִּיקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, עֲלֵיהֶם כְּתוּב (ישעיה טו) וּבָאוּ וְרָאוּ אֶת כְּבוֹדִי וְגו'. וְכְתוּב (תהלים קמ) אֶף צַדִּיקִים יִדְּדוּ לְשִׁמְךָ וְגו'. בָּא רַבִּי אֶלְעָזָר וְנִשְׁקָ יָדוֹ וְאָמַר, אֲלֵמְלֵא לֹא כְּאֵתִי לְעוֹלָם רַק לְשִׁמְעַת דְּבָרִים אֲלוֹ - דִּי לִי. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֲשֶׁרֵי חֲלָקֵי וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁנַדְבָקִים בְּקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכָתוּב (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים וְגו'. (ישעיה טו) וְעַמְךָ כָּלֵם צַדִּיקִים וְגו'. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. יְמַלֵּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

מה היא נפילת אפים - באל"ף ב"ת

לְדוֹד אֵלֶיךָ ה' נִפְשִׁי אֲשָׂא (כה, א): [זוהר חדש 9' תרומה (דף נב).] מָה הִיא נִפְלִית אֲפִים? הִרִי פְרִשׁוּהָ, שְׁעוֹשֶׂה כָּל מָה שְׁעָשָׂה מִשָּׁה, תְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים וּבִקְשׁוֹת וּנְפִילַת אֲפִים, שְׁכָתוּב (דברים ט) וְאַתְּנַפֵּל לְפָנֵי ה'. אֲכַל אַחַר שְׁמַסִּים תְּפִלְתוֹ, וְנִכְנַס לְתוֹךְ אוֹתָן הַדְּרָגוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת, וְהַפְלָה נִקְשְׁרַת בְּכָלֵם, יֵשׁ לְרַדַּת לְמַטָּה. וְהוֹאִיל וַיִּוֹרַד לְמַטָּה, צָרִיךְ נִפְלִית אֲפִים בְּאַלְפָּא בֵּיתָא. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁכִיּוֹן שֶׁהַתְּפִלָּה תְּפִלְתוֹ וְהוֹדָה עַל חֲטָאוֹ, מִכָּאֵן וְהִלָּא מִרְאֶה אֶת עֲצָמוֹ שְׁמַסַּר נַפְשׁוֹ לְאַדְוָנוּ בְּאַהֲבָה. (תהלים כה) לְדוֹד אֵלֶיךָ ה' נִפְשִׁי אֲשָׂא. וְנוֹחַ לוֹ

וְחִסְדֵיךָ כִּי מַעֲוֹלָם הִמָּה: ז חַטָּאוֹת נַעֲוִיר וּפְשָׁעֵי אֵל תִּזְכֹּר כְּחִסְדֵיךָ זָכַר לִי אֶתְּהָ לְמַעַן מִזְבֵּיךָ יִתְנַחֵם: ח מִזֶּבֶחַ וַיִּשָּׂר יִתְנַחֵם: ט על בֵּן יִזְרַח חַטָּאִים בְּדַרְךְךָ: ט יִדְרֶךְ עֲנִיִּים בְּמִשְׁפַּט וּלְמִדָּ עֲנִיִּים דִּרְבּוּ: י כָּל אֲרֻחוֹת יִתְנַחֵם: יא חֶסֶד וְאֱמֶת לְנַצְרֵי בְרִיתוֹ וְעִדְתֵּיו: יב לְמַעַן שִׁמְךָ יִתְנַחֵם: יג וְסַלְחָתְךָ לְעֹנֵי כִּי רַב הוּא: יד מִי זֶה הָאִישׁ יִרְאֵה יִתְנַחֵם: יו יִזְרַעוּ בְּדַרְךָ יִבְחָר: יז נַפְשׁוֹ בְּטוֹב תָּלִין וְזִרְעוּ

זוהר תהלים

מעולם, הוא זוכר אותם להגן ולרחם על העולם. כמו כן נוטל הקדוש ברוך הוא את הצדיקים מן העולם ומעלה אותם למעלה, כדי להגן על העולם.

ואם תאמר, למה לא נזכר כאן יצחק? אלא נשאר להפריע מאותם שמצייקים לבניו. זהו שכתוב (שם ב) עוררה את גבורתך. וכתוב (ישעיה מב) ה' כגבור יצא כאיש מלחמות יעיר קנאה וגו'. וזהו יצחק שהסתלק מכאן. רבי חייא אומר, זכר רחמיך ה' וחסדיך - אלו הם יעקב ואברהם, שצריכים אותם להגן עלינו. אבל יצחק עומד כדי לעשות קרבות, ומשום כך לא צריכים אותו עמם.

דבר אחר כי מעולם המה, שכשברא הקדוש ברוך הוא את העולם, נטל את יצחק וקים בו את העולם. ראיה שלא יכול לעמד לבדו, נטל את אברהם והעמיד בו את העולם. זהו שכתוב (בראשית מב) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, אל תקרי בהבראם אלא באברהם. ראיה שצריכים יותר קיום, לקח את יעקב ושתף אותו עם יצחק, וקים את העולם. זהו שכתוב ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמם. ועל זה באברהם ויעקב התקים העולם. ומשום כך - כי מעולם המה.

רבי חייא אומר, מעולם ממש היו, ומעולם שלמטה לקח אותם הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר נזה היו, וגברים גבורים של צד הרע היו, שכתוב אנשי שם, ולא כתוב אנשי השם, אלא אנשי שם, כמו זה כתוב (תהלים כה) זכר רחמיך ה' וחסדיך כי מעולם המה. מעולם ודאי. ומעולם שלמטה לקח אותם הקדוש ברוך הוא. והם אבות ראשונים להיות מרכבה קדושה למעלה. גם כאן המה הגברים אשר מעולם. מעולם ודאי לקח אותם הקדוש ברוך הוא. רבי יצחק אומר, מעולם [ומה]? זו מטתו של שלמה, שכתוב (שיר א) ששים גבורים סביב לה. רבי אחא אומר, כלם נקראו בני האלהים [שהרי עדין לא התבשמה].

זכר רחמיך ה' וחסדיך כי מעולם המה - בזכות אברהם ויעקב

זכר רחמיך ה' וחסדיך כי מעולם המה (כה, ו): [זוהר ויקרא פ' שמיני (דף ל"ח.)] כתוב (תהלים כה) זכר רחמיך ה' וחסדיך כי מעולם המה. זכר רחמיך - זה יעקב. וחסדיך - זה אברהם. כי מעולם המה, ומעולם נטל אותם הקדוש ברוך הוא והעלה אותם למעלה, ועשה מהם מרכבה קדושה להגן על העולם. ומשום שהיו

יִירָשׁ אֶרֶץ: יד סוּד יְהוָה לִירְאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם: טו עֵינֵי תָמוּד אֶל יְהוָה: כה כִּי הוּא יוֹצֵא מִרְשֶׁת רְגָלָי: טז פָּנָה אֵלַי וְחַנּוּנִי בִּי יַחֲדָה וְעֵנִי אֲנִי:

— זוהר תהלים —

ברוך הוא תמיד, והם ראויים לאותם סודות עליונים, ושיהיו אותם סודות עליונים בגניזות ובנסתר כראוי, משום שהם סודות עליונים. אבל ובריתו להודיעם - הסוד שהוא עומד בברית הקדש, להודיעם, משום שהוא מקום שעומד להגלות ולדעת.

ועוד, סוד ה' ליראיו - שהם סודות העומדים ביראה, ואותם יראי חטא יראים בהם באותם סודות עליונים. אבל ובריתו להודיעם - לדעת ולפרש דברים, משום שאותם הדברים עומדים לפרוש.

בא וראה, בארבעים ושנים אותיות נחקק העולם והתקנים, וכלם עטרה של השם הקדוש. כשמצטרפות, עולות באותיות שלמעלה ויורדות למטה, מתעשרות בעשרות בארבעת צדדי העולם, ויכול להתקנים. אחר כך יצאו האותיות ובראו את העולם למעלה ומטה, בעולם היחוד ובעולם הפרוד, ונקראים (שיר השירים ב) הרי בטר, הרי הפרוד שנסקים, כשצד הדרום מתחיל לקרב אליו, ואז המים שופעים, ובכח הזה שלמעלה שופע, והכל הוא בשמחה. כשהמחשבה עולה ברצון של השמחה מטמיר כל הטמירים, מגיע ושופע מתוכה זהר אחד, ומתקרבים זה בזה, והרי פרשוה. ואותן ארבעים ושנים אותיות הן סוד עליון, ובהן נברא העולם העליון והעולם התחתון, והן

סוד העליון של התורה - הוי אומר זו אות ברית קדש

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם (כה, יד): [זוהר בראשית פ' ויחי (דף רלז:)] בסודם אל תבא נפשי וגו'. רבי אבא פתח ואמר, (תהלים כה) סוד ה' ליראיו וגו'. סוד ה' ליראיו - הסוד העליון של התורה לא נתן הקדוש ברוך הוא אלא לאותם יראי חטא, ומי שהם יראי חטא, מתגלה להם סוד עליון של תורה. ומיהו סוד העליון של התורה? הוי אומר זו אות ברית קדש, שנקראת סוד ה' ברית קדש. שמעון ולוי הטריחו עצמם על סוד זה באנשי שכם שימולו עצמם ויקבלו עליהם סוד זה, והפסוק מעיד שבמרמה. ועוד, במעשה זמרי בן סלוא שפסל את הסוד הזה. ויעקב אמר, בסודם אל תבא נפשי. מי זו נפשי? זו נפש שנוכסת ונאחזת בברית העליונה למעלה, ונקראת נפש צרור החיים.

בשם קדוש של שם ארבעים ושנים (מ"ב) אותיות נברא העולם

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם (כה, יד): [זוהר שמות פ' פקודי (דף רל"ז:)] פתח רבי יהודה אחריו ואמר, (תהלים כה) סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם. פסוק זה הרי פרשוהו, אבל סוד ה' ליראיו - אותו סוד עליון שעומד בגניזות, (שהוא סתום וגנוז) לא עומד אלא ליראיו, שהם יראים מהקדוש

י צרות לְבָבִי הִרְחִיבוּ מִמְצוּקוֹתַי הוֹצִיאֵנִי: יי רֵאֵה עֲנִי וְעֲמְלֵי וְשֵׂא לְכָל חַפְאוֹתַי: יט רֵאֵה אוֹיְבֵי בִּי רְבוּ וּשְׂנֵאת חֲמָם שְׂנֵאוֹנֵי: כ שְׁמֶרְהָ נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי אֵל אֲבוֹשׁ בִּי חֲסִיתִי בְּךָ: כא תָּם וַיֵּשֶׁר וַיְצַרְוֵנִי בִּי קִנְיֹתֶיךָ: כב פְּדֵה אֱלֹהִים מִיָּדַי אֶת יִשְׂרָאֵל מִכָּל צָרוֹתָיו:

— זוהר תהלים —

מעוררים מעשה למעלה. ובאותו זמן נדחית אותה העולה מכל העם הקדוש למעלה, ומתקנים לאותה העולה כלי אחד עם עפר להשרות אותה העולה בתוכו, בסוד הכתוב (ישעיה סה) ונחש עפר לחמו. (בראשית ג) ועפר תאכל כל ימי חיך. מכאן שלא צריך לנהג בזיון במקום שהוא. אף על גב שמעבירים אותו מהברית הזו, ומקומו כאשר נפרד מהברית הזו הוא עפר, (שהנה) שהרי אחר שהנחש ההוא העבר מלפני האדם, הקדוש ברוך הוא שם לו את מדורו בעפר, שכתוב ועפר תאכל כל ימי חיך. וכיון שהקדוש ברוך הוא כשהעביר אותו מלפני אדם, שם מדורו בעפר והתקין אותו, כך באותו גון ממש אנו צריכים כשמעבירים את העולה, להתקין לה עפר שיהיה בו המדור שלו. כל אדם צריך להקריב אותו בן קרבן לקדוש ברוך הוא, בשמחה, ברצון הלב, להכניסו תחת כנפי השכינה, ונחשב לפני הקדוש ברוך הוא שהוא קרבן שלם שיתקבל ברצון. והקרבן הזה, כמו קרבן הבהמה. זה לשמנה ימים, וזה לשמנה ימים, שכתוב ומיום השמיני והלאה ירצה. במה ירצה? בזה שעוברת עליו שבת אחת. כיון שעוברת עליו שבת אחת, אז זה ירצה לקרבן, וזה לקרבן. למה? משום שנדבק ונודמן אל אותה השבת, סוד ברית הקדש, ועל כן הכל הוא בסוד עליון. (ע"כ רעיא מהימנא).

הקיום וסוד כל העולמות. ועל שהן סוד העולמות, כתוב סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם. זה סוד האותיות החקוקות בהצנע, מפרשות בחקיקותיו בגלוי. כל אדם צריך להקריב אותו בן קרבן לקדוש ברוך הוא, בשמחה, ברצון הלב, להכניסו תחת כנפי השכינה, ונחשב לפני הקדוש ברוך הוא שהוא קרבן שלם שיתקבל ברצון. סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם (כה, יד): [זוהר ויקרא פ' תוריע (דף מ"ד.)] וביום השמיני ימול בשר ערלתו. מצוה זו לומר לשמנה ימים מילת ברית הקדש. סוד עליון, שכתוב (תהלים כה) סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם. למי? לאותם יראיו, אותם יראי חטא, שהרי סוד הברית הקדוש לא ראוי לגלות, רק להם. ואת סוד הברית הקדוש הרי פשוהו, ונתבאר בכמה מקומות. וסוד זה לשמנה ימים הוא חיוב על העולם, לכל העם הקדוש, שכתוב וביום השמיני ימול בשר ערלתו. יום השמיני - זהו אות ברית הקדש, והוא שמיני לכל הדרגות, ומילת אותו הברית להעביר אותה עולה מלפני הברית. שהרי באותו הזמן שמתכנסים העם הקדוש להעביר אותה העולה מלפני הברית, הקדוש ברוך הוא מכניס את כל הפמליא שלו ומתגלה ודאי להעביר את אותה העולה למעלה מלפני הקדוש. שהרי כל המעשים שישראל עושים למטה,

כו א לְדָוִד שְׁפִטְנֵי יְהוָה: כִּי אֲנִי בָתְמוּי הִלַּכְתִּי וּבְיוֹנוּתִי בְּטַחְתִּי
 לֹא אֶמְעָר: ב בָּחַנְנִי יְהוָה: וְנִסְנִי (צְרוּפָה) צָרְפָה כְּלוּזוֹתַי וְלִפְנֵי: ג כִּי
 חֲסִדְךָ לִגְדָה עֵינַי וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּאֵמֶתְךָ: ד לֹא יִשְׁבַּחְתִּי עִם מְתֵי שְׂוֵא וְעַם נַעֲלָמוֹם
 לֹא אָבוֹא: ה שָׁנְאַתִּי קָהֵל מְרַעִים וְעַם רְשָׁעִים לֹא אֵשֵׁב: ו אֶרְחֵץ בְּנִקְיוֹן בְּפִי

שימוש תהלים

לצרה ולסכנה

שפטני וגו' (כו, א): [שימוש תהלים לפרק כו]. למי שיש לו צרה בין בים בין ביבשה או למי שהוא בשביה ח"ו, אמור אותו ויש בו י"ב פסוקים וינצל ושם שלו אלהכ". א' מן "אשר בידיהם, ל' מן "לשמיע, ה' מן "קהל, כ' מן "כפי, י' מן "חטאים.

זוהר תהלים

רוח רעה שורה על האדם בלילה וכשנשמתו חוזרת נשאר על ידיו עד שנוטל ידיו

"אֶרְחֵץ בְּנִקְיוֹן בְּפִי וְאֶסְבְּכָה אֶת מוֹזְבַּחְךָ
 ה'" (כו, ו): [זוהר תורה; זוהר חלק א'
 פ' וישב דף קפד:] אמר רבי שמעון, מקרא זה נתבאר, אבל בוא וראה סוד הדבר כאן, שהרי אין לך אדם בעולם שלא יטעם טעם מיתה בלילה, ורוח טמא שורה על אותו הגוף, מה הטעם, לפי שהנשמה הקדושה נסתלקה מן האדם ויצאה ממנו, וכיון שהנשמה הקדושה יצאה ונסתלקה ממנו, שורה רוח טמא על אותו הגוף ונטמא, וכאשר הנשמה חוזרת אל הגוף, נתבטל זוהם ההוא, והרי אמרו שידי של האדם זוהם הטמא נשאר בהם, ולכן אל יעביר ידיו על עיניו, לפי שאותו רוח טמא שורה על ידיו, עד שירחץ אותן, וכאשר נוטל ידיו כראוי, אז נתקדש ונקרא קדוש. אופן הנטילה. ואיך צריך להתקדש, נצרך כלי אחד למטה, וכלי אחד למעלה, כדי שיתקדש מהכלי שלמעלה, והכלי שלמטה שינתן זוהם הטמא בו, כלי זה

לקבל הטומאה וזה להתקדש ממנו, זה ברוך וזה ארוך, וצריך להזהר שאותן מים טמא אל ישפכם בבית, שלא יקרב אליהם איש, כיון שבהם מתאספים הצד של טומאה, ויכול לקבל נזק מאותן מים טמאים, ועד שיעביר הזוהם מן ידיו לא יברך וזה נתבאר, ולפיכך האדם טרם שיקדש ידיו בבקר נקרא טמא, וכיון שנתקדש נקרא טהור, ולפיכך אל יטול ידיו אלא מן יד שנטהרה תחלה, ככתוב: "וְהִזָּה הַטְּהַר עַל הַטְּמֵא" (במדבר יט, יט), זה נקרא טהור וזה נקרא טמא. מים המאוררים האלו היכן צריכים לשפכן. לפיכך כלי אחד למעלה וכלי אחד למטה, זה קדוש וזה טמא, ומאותן מים אסור לעשות בהם כלום, אלא צריך לשפכם במקום שאנשים לא יעברו עליהם, ולא ילין אותם בבית, שהרי כשנשפכים בארץ רוח טמא נמצא שם ויכול להזיק, ואם יחפור עבורם חפירה משופעת תחת האדמה שלא יהיו נראים מה טוב, ואל יתנם לנשים מכשפות שיכולות להרע לאנשים בהם, לפי שהם מים מאוררים, והקדוש ברוך הוא יחפץ

וְאִסְבְּכָה אֶת מִזְבְּחֶךָ יְהוָה: ז לְשִׁמְעַת בְּקוֹל תְּהִלָּתָהּ וְלִסְפָּר כָּל נִפְלְאוֹתֶיךָ:
 ה יְהוָה אֶתְחַבְּתִי מֵעוֹן בֵּיתֶךָ וּמִקּוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ: ט אֵל תִּאֶסֶף עִם
 חַטָּאִים נַפְשִׁי וְעִם אַנְשֵׁי דָמִים חַיִּי: י אֲשֶׁר בִּידֵיכֶם זָמַח וַיְמַיֵּן מְלָאָה שְׂחָד:
 יא וְאֲנִי בְּתַמִּי אֵלֶיךָ פָּדַנִי וְחַנּוּנִי: יב רַגְלֵי עֲמֻדָה בְּמִישׁוֹר בְּמִקְהָלִים אֲבַרְךָ
 יְהוָה:

זוהר תהלים

לטהר לישראל להיותם קדושים, שכתוב: מכל טמאותיכם ומכל גלוליכם אטהר
 "וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וְטָהַרְתֶּם אֶתְכֶם" (יחזקאל לו, כה).

כז א לְדָוִד יְהוֹנָדָה אֹרֵי וַיִּשְׁעֵי מִמִּי אִירָא יְהוֹנָדָה מָעוֹז חַיִּי מִמִּי אֶפְחָד: ב בְּקָרֵב עָלַי מְרַעִים לְאֵבֶל אֶת בְּשָׂרֵי צָרִי וְאִיבֵי לִי הִמָּה כְּשֵׁלֹ

שימוש תהלים

לחיות רעות

ה' אורי וישעי וגו' (כז, א): [שימוש תהלים לפרק כז]. אי בעית למכבש בעירא אמור הני פסוקים באודנה והיא מתכבשת.

זוהר תהלים

אותם המינים הרעים הוא מכניס לנגב תהום רבה, וכופת את החמור, ומורידו בשרים שתחת העפר של זהמת הקשר. משום כך יששכר, שהשתדלותו בתורה, כופת את החמור ומוריד אותו מאותו גרם המעלות, שהוא עולה להזיק לעולם, ושם מדורו בין המשפתיים, בין זהמת השרים שבעפר.

בא ראה מה פתוב, וירא מנחה פי טוב ואת הארץ פי נעמה ויט שכמו לסבל ויהי למס עבד. וירא מנחה פי טוב - זו תורה שבכתב. ואת הארץ פי נעמה - זו תורה שבעל פה. ויט שכמו לסבל - לסבל על התורה ולדבק בה ימים ולילות. ויהי למס עבד - להיות עובד את הקדוש ברוך הוא ולדבק בו ולהתיש את עצמו בה. רבי שמעון ורבי יוסי ורבי חייא היו הולכים מהגליל העליון לטבריה. אמר רבי שמעון, נלך ונשתדל בתורה, שכל מי שידע להשתדל בתורה ולא משתדל - מתחייב בנפשו, ולא עוד, אלא נותנים עליו על הארץ ושעבוד רע, שכתוב ביששכר ויט שכמו לסבל. מה זה ויט? סטה, כמו שנאמר (שמואל א ח) ויטו אחרי הבצע. מי שסוטה דרכו ועצמו שלא לסבל על תורה, מיד ויהי למס עבד.

העוסק והמקבל עליו עול התורה שמור הוא בעולם הזה ולעוה"ב ומבטל כל המזיקים והדינים מן העולם

לְדָוִד ה' אֹרֵי וַיִּשְׁעֵי מִמִּי אִירָע ה' מָעוֹז חַיִּי מִמִּי אֶפְחָד (כז, א): [זוהר בראשית 9' ויחי (97 רמב"ג)] דבר אחר יששכר חמר גרם ריבץ וגו' - פתח ואמר, (תהלים כז) לְדָוִד ה' אֹרֵי וַיִּשְׁעֵי מִמִּי אִירָע ה' מָעוֹז חַיִּי מִמִּי אֶפְחָד. כמה חביבים הם דברי התורה, כמה חביבים אותם שמשתדלים בתורה לפני הקדוש ברוך הוא, שכל מי שמשתדל בתורה, לא פוחד מפגעי העולם, שמור הוא למעלה, שמור הוא למטה. ולא עוד, אלא שכופת כל פגעי העולם ומוריד אותם לעמק תהום רבה.

בא ראה, בשעה שנכנס הלילה, הפתחים נסתמים, וכלבים וחמורים שורים ומשוטטים בעולם, ונתנת רשות להשחית, וכל בני העולם ישנים במטותיהם, ונשמות הצדיקים עולות להתענג למעלה. כשמתעוררת רוח צפון ונחלק הלילה, התעוררות קדשה מתעוררת בעולם, וזה נאמר בכמה מקומות. אשרי חלקו של אותו אדם שעומד באותה שעה ומשתדל בתורה. כיון שהוא פותח בתורה, את כל

וְנִפְּלוּ: ג אִם תַּחֲנֶנָּה עָלַי מִחֲנָה לֹא יִירָא לְבִי אִם תִּקְוֶם עָלַי מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי
בוֹטֵחַ: ד אַחַת שְׁאֵלְתִי מֵאֵת יְהוָה אֲתָה אֲבַקֵּשׁ שְׁבִתִי בְּבֵית יְהוָה

זוהר תהלים

לא שמר אותה דוד המלך כראוי, המלכות
העברה ממנו כל אותו הזמן. וכך למדנו,
הזאת הזו נרמזה במלכות שלמעלה,
ונרמזה בירושלים, הקריה הקדושה.
באותה השעה שדוד עבר עליה, יצא קול
ואמר: דוד, במה שנקשרת תותר. אותך
טורדים מירושלים, והמלכות תוסר ממך.
מנין לנו? שכתוב (שמואל ב יב) הנני מקים
עליך רעה מביתך. מביתך במדיק. וכך
היה. במה שעבר עליו נענש. ומה דוד
המלך כך - שאר בני העולם על אחת כמה
וכמה.

בזאת אני בוטח - הינו תורה

אם תחנה עלי מחנה וגו' (כז, א): זוהר
בראשית פ' ויחי (דף רטו:): רב נחמן אמר
מכאן, (תהלים כז) אם תחנה עלי מחנה לא
יירא לבי וגו' בזאת אני בוטח, זאת - זו
תורה תהיה לכשיבא המשיח, ולכן (שיר ב)
וקול התור נשמע בארצנו. למה נמשלה
התורה לגוזל? מה גוזל קולו ערב - אף
דברי התורה קולם ערב, והקול הזה יהיה
כשיבא המשיח ליום הדין. למדנו, הנצנים
נראו בארץ עת הזמיר הגיע וקול התור
נשמע בארצנו. הנצנים - אלו האבות של
המרכבה שמן העולם הם יקומו ויתראו.
עת הזמיר הגיע - התשבחות שישבחו
הלויים כשישובו לעבודתם כבתחלה. וקול
התור - אשר נתן לי אלהים בזה, דברי
תורה שהם ערבים כקול התור הזה, ז"ה

כיון שהקב"ה אוהז באדם לא יפחד באותו
עולם מכל בעלי הדינים

לדוד ה' אורי וישעי ממי אירע ה' מעוז
חיי ממי אפחד וכו' (כז, א): זוהר
במדבר פ' במדבר (דף ק"ט): פתח ואמר, (תהלים
כז) ה' אורי וישעי ממי אירא וגו'. ה' אורי
וישעי, כיון שאדם הסתפל (נאחו) באור
שלמעלה, והקדוש ברוך הוא מאיר עליו,
לא פוחד מעליונים ותחתונים, כמו
שנאמר (ישעיה ס) ועליך יזרח ה' וכבודו
עליך יראה. ה' מעוז חיי, כיון שהקדוש
ברוך הוא אוהז באדם, לא יפחד באותו
עולם מכל בעלי הדינים. גם אני כמו זה,
כיון שאחזתי באביו ובך, לא אפחד
בעולם הזה ובעולם האחר.

זאת - אות הברית

אם תחנה עלי מחנה וגו' (כז, א): זוהר
בראשית פ' לך לך (דף צג:): פתח אחר
ואמר, כתוב (תהלים כז) אם תחנה עלי מחנה
וגו'. כך שנינו, בזאת אני בוטח, מה זה
בזאת? זו אות הברית המזמנת תמיד אצל
אדם, ונרמזה למעלה. ומשום כך נאמר
בזאת, כמו שכתוב זאת אות הברית, זאת
בריתי, והכל בדרגה אחת. ושנינו, זה
וזאת הם בדרגה אחת ולא נפרדים. ואם
תאמר, אם כך, הרי שאר בני האדם כך,
למה דוד בלבדו ולא אחר? אלא משום
שהיא אחוזה בו ונרמזה בו, והיא כתר
המלכות. בא ראה, משום שאת הזאת הזו

כָּל יְמֵי חַיֵּי לַחַזוֹת בְּנַעַם יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ: הַ כִּי יַצְפְּנֵנִי בְּסִפְּהָ
בְּיוֹם רָעָה יִסְתַּרְנִי בְּסֵתֶר אֶהְלֹו בְּצוּר יְרוּמִמְנִי: וְעֵתָה יְרוֹם רֵאשִׁי עַל אֵיבֵי

זוהר תהלים

(ישעיהו סד, ג). מי שאינו זוכה כל כך יש לו מקום בגן עדן של מטה. ואותן שאין זוכים לעלות כל כך, יש להם מקום למטה כפי דרכיהם, והם אינם זוכים למקום ההוא, ולראות כמו שרואים אותן הצדיקים שהם למעלה, ואלה עומדים בקיום העדן למטה ולא יותר. הצדיקים בגן עדן שלמטה נהנים מזיו השכינה. ואם תשאל איזהו עדן שלמטה, אלא זה עדן שנקרא חכמה שלמטה, והוא עומד על הגן שבארץ, והשגחת אותו העדן עליו, ואלה עומדים בגן הזה, ונהנים מאותו העדן. גן עדן שלמטה בלשון נקבה שלמעלה בלשון זכר. מה בין העדן שלמטה לשלמעלה, כיתרון האור מן החשך, עדן שלמטה נקרא עדנה בלשון נקבה, עדן העליון נקרא עדן בלשון זכר, עליו כתוב: "עין לא ראתה אלהים וזלתך יעשה למחפה לו".

כְּדִי לְהַעֲבִיר אֶת הַדִּין מִן הָעוֹלָם. אֲשִׁירָה וְאֶמְרָה - לַיהוּדוֹת וּלְשִׁבְתָּ לְקַבֵּ"ה לְלֹא הַפְּסֵק לְעוֹלָם

וְעֵתָה יְרוֹם רֵאשִׁי עַל אֵיבֵי סְבִיבוֹתַי וְאֶזְבְּחָה בְּאֶהְלֹו זִבְחֵי תְרוּעָה

אֲשִׁירָה וְאֶמְרָה יְהוָה (כז, א). [זוהר בראשית פ' מקץ (ד קצח)]. ויוסף הוא השליט על הארץ וגו'. רבי ייסא פתח ואמר, (תהלים כז) ועתה ירום ראשי על איבי סביבותי ואזבחה באהל זבחי תרועה אשירה ואמרה לה.

וזאת תור שנים. מה רוצה לומר? וסוד הדבר - בזמן שלא תהיו תחת פני השכינה, א' של זאת יורד, והוא מתחת לכל, ועולה ה' של זה אל ואנוהו משחרב הבית, שה"א לא יכלה לדור ולהיות בין עמים נכרים, שה"א קדושה חתוכה מן השם. ה"א אלה: ה"א עדיפה בקדושה, א' עדיפה לאותיות. כשישבו ישראל לארצם, ה"א קדושה שהיא חתוכה מן השם של הקדוש ברוך הוא, תשוב בזה ויצא מגין מתקן.

הצדיקים שזוכים להתקשר בצרור החיים, הם זוכים לראות בכבוד העליון של המלך הקדוש

לַחַזוֹת בְּנַעַם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ (כז, ד):

[זוהר חלק ג' פ' חוקת (ד קצח): זוהר

תורה] מדור הצדיקים הרבה יותר גבוה מאשר המלאכים. "לחזות בנעם ה' ולבקור בהיכלו". אמר רבי חייא, בוא וראה, הצדיקים שזוכים להתקשר בצרור החיים, הם זוכים לראות בכבוד העליון של המלך הקדוש, כמו שכתוב: "לחזות בנעם ה' ולבקור בהיכלו", והם מדורם יותר גבוה מכל אותן מלאכים הקדושים וכל המדרגות שלהם, שהרי מקום עליון הוא (חדוה עליונה היא) אין זוכים העליונים והתחתונים לראותו, זהו שכתוב: "עין לא ראתה אלהים וזלתך יעשה למחפה לו"

סְבִיבוֹתַי וְאַזְבְּחָהּ בְּאַהֲלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה אֲשִׁירָה וְאַזְמַרְחָ לַיהוָה ־ ז שְׁמַע
 יְהוָה ־ ח קוֹלִי אֶקְרָא וְחַנּוּנִי וְעֲנֵנִי: ח לֵךְ אָמַר לְבִי בְקִשׁוּ פָנַי אֶת פְּנֵיךָ יְהוָה ־
 ט אֲבַקֵּשׁ: ט אֵל תִּסְתַּר פְּנֵיךָ מִמֶּנִּי אֵל תֵּט בְּאָפֶיךָ עֲזָרְתִי הָיִיתָ אֵל

— זוהר תהלים —

אֲשִׁירָה וְאַזְמַרְחָ - להודות ולשבח לקדוש
 ברוך הוא ללא הפסק לעולם.

דָּבָר אַחֵר, וְעַתָּה יְרוּם רֵאשִׁי - בכל, יִצָּר
 טוב על יִצָּר רַע, שְׁכָתוֹב עַל אֵיבֵי
 סְבִיבוֹתַי, זֶה הַיִּצָּר הָרַע שֶׁהוּא סְבִיב
 הָאָדָם, וְהוּא שׁוֹנֵא אוֹתוֹ בְּכָל. וְאַזְבְּחָהּ
 בְּאַהֲלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה - זוֹ הַתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה
 מִצַּד הָאֵשׁ, כְּכַתוּב (דברים לג) מִיַּמֵּינוּ אֵשׁ דָּת
 לָמוֹ. שֶׁהָרִי בְּשִׁבִיל הַתּוֹרָה יְרוּם רֵאשׁוֹ [של
 האדם] וְנִשְׁבָּרִים כָּל שׁוֹנְאָיו לְפָנָיו, כְּכַתוּב
 (תהלים יח) תִּכְרִיעַ קָמִי תַחְתִּי.

דָּבָר אַחֵר, וְעַתָּה יְרוּם רֵאשִׁי - להכלל עם
 הָאֲבוֹת, שֶׁהָרִי דָּוִד הִמְלִיךְ יֵשׁ לוֹ
 לְהַדְּבִק עִם הָאֲבוֹת, וְאֵז יִתְרוֹמֵם וְיַעֲלֶה
 לְמַעְלָה, וְהוּא בְּקִשׁוֹ אֶחָד עִמָּם. עַל אֵיבֵי
 סְבִיבוֹתַי - אֵלוֹ הֵם שֶׁבְּצַד הַשְּׂמָאל, כָּלֵם
 בְּעֲלֵי הַדֵּינִים שֶׁמִּתְּכַוְּנִים לְחַבֵּל, וְאֵז
 הַשְּׂמֵשׁ מִתְּחַבֵּר לְלִבָּנָה, וְהַכֵּל הוּא אֶחָד.

רְאוּי הוּא דָּוִד הִמְלִיךְ לֹמַר שִׁירָה בְּשִׁבִיל
 כְּנִסֵּת יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מִכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם

לֵךְ אָמַר לְבִי בְקִשׁוּ פָנַי אֶת פְּנֵיךָ ה'
 אֲבַקֵּשׁ (כז, ח): [זוהר ויקרא פ' אמור (דף
 צ"ג)] אֵלָה מוֹעֲדֵי ה' מִקְרָאֵי קִדְשׁ אֲשֶׁר
 תִּקְרָאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם. רַבִּי יִצְחָק פִּתַּח,
 (תהלים כז) לֵךְ אָמַר לְבִי בְקִשׁוּ פָנַי אֶת פְּנֵיךָ
 ה' אֲבַקֵּשׁ. אֵת הַפְּסוּק הַזֶּה בְּאֵרוֹ הַחֲבָרִים
 בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת, אֲבָל הַפְּסוּק הַזֶּה כָּךְ
 נֶאֱמַר, לֵךְ אָמַר לְבִי, דָּוִד הִמְלִיךְ אָמַר אֵת
 זֶה בְּשִׁבִיל כְּנִסֵּת יִשְׂרָאֵל כִּנְגַד הַמְּלִיךְ

בֵּא רָאָה, כְּשֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְרַצֵּה
 מִהָאָדָם, הוּא זוֹקֵף אוֹתוֹ עַל כָּל בְּנֵי
 הָעוֹלָם וְעוֹשֶׂה אוֹתוֹ הָרֵאשׁ שֶׁל הַכֵּל, וְכָל
 שׁוֹנְאָיו נִכְנָעִים תַּחְתָּיו. אֵת דָּוִד הִמְלִיךְ
 שָׁנֵאוֹ אַחֲיו, דָּחוּ אוֹתוֹ מֵהֶם - הִקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא הָרִים אוֹתוֹ עַל כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם.
 בֵּא חֲמִיו - בָּרַח מִלְּפָנָיו, הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 הָרִים אוֹתוֹ עַל כָּל מַלְכוּתוֹ, וְכָלֵם הָיוּ
 כּוֹרְעִים וְסוֹגְדִים לְפָנָיו. וְאֵת יוֹסֵף דָּחוּ
 אַחֲיו, אַחֵר כֵּךְ כָּלֵם כָּרְעוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְפָנָיו,
 זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַיִּבְאוּ אַחֵי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ
 אַפִּים אֲרֻצָּה.

דָּבָר אַחֵר, וְעַתָּה יְרוּם רֵאשִׁי - מה זה
 וְעַתָּה? כְּמוֹ וְאֵתָהּ. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר,
 הִנֵּה נִתְבָּאָר, עַתָּה שֶׁהִיא הַדְּרָגָה הָעֲלִיּוֹנָה.
 וּמִי הִיא אוֹתָהּ הַעַתָּה? זוֹ ה"א, וְנִקְרָאת
 עַתָּה. וְעַתָּה - זֶה הוּא וּבֵית דִּינּוֹ. יְרוּם
 רֵאשִׁי - לְהָרִים אוֹתָהּ בְּכָבוֹד וּמַלְכוּת. עַל
 אֵיבֵי סְבִיבוֹתַי - אֵלוֹ שְׂאֵר מַלְכֵי הָאָרֶץ.
 וְאַזְבְּחָהּ בְּאַהֲלוֹ - זוֹ יְרוּשָׁלַיִם. בְּאַהֲלוֹ - זֶה
 אֶהֱלֵמוֹעַד. זִבְחֵי תְרוּעָה - שִׁישְׁמַע כָּל
 הָעוֹלָם. אֲשִׁירָה וְאַזְמַרְחָ - מֵאוֹתוֹ צַד
 שֶׁהִיא הַתְרוּעָה. שֶׁהָרִי מִשָּׁם, מֵהַצַּד שֶׁל
 הַתְרוּעָה, בָּאָה הַשִּׁירָה וְהִתְשַׁבַּחַת. דָּבָר
 אַחֵר וְעַתָּה יְרוּם רֵאשִׁי - זוֹ כְּנִסֵּת יִשְׂרָאֵל.
 עַל אֵיבֵי סְבִיבוֹתַי - זֶה עֲשׂוֹ וְכָל הַשְּׂרִים
 שְׁלוֹ. וְאַזְבְּחָהּ בְּאַהֲלוֹ - אֵלוֹ יִשְׂרָאֵל. זִבְחֵי
 תְרוּעָה - שְׁכָתוֹב (שם נא) זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ
 נִשְׁבְּרָה, כְּדִי לְהַעֲבִיר אֵת הַדִּין מִן הָעוֹלָם.

תַּשְׁשֵׁנִי וְאֵל תַּעֲזֹבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעָי: י כִּי אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי וַיְהוֹזֵבֵנִי
 וַאֲסַפְּנִי: יא הוֹרֵנִי יְהוָה: יב דַּרְכֶּךָ וַנְּחַנֵּנִי בְּאַרְחַ מִישׁוּר לְמַעַן שׁוֹרְרֵי: יג אֵל
 תִּתְּנֵנִי בְּנַפְשׁ צָרִי כִּי קָמוּ כִּי עָרִי שִׁקֵּר וַיִּפַּח חָמָס: יד לֹאֵל הָאֲמֵנָתִי לְרֵאוֹת
 בְּטוֹב יְהוָה: טו בְּאַרְצֵן חַיִּים: יו קָנֹה אֵל יְהוָה: יז חֹזֵק וַיֵּאֱמִין לִבֶּךָ וַקְּנֹה
 אֵל יְהוָה:

— זוהר תהלים —

בה. דְּבַר אַחַר לָךְ אָמַר לְבִי בְּקִשׁוֹ פָּנֵי -
 בְּשִׁבְלֶךָ אָמַר לְבִי לְבִנֵי הָעוֹלָם בְּקִשׁוֹ פָּנֵי,
 (את פניך ה' אבקש) אֵלֹהִים זְמַנִּים וְחֲגִים שְׁכָלָם
 הַזְמִין לָהֶם לְמָקוֹם שֶׁנִּקְרָא קִדְשׁ, כְּדִי
 לַעֲטֹר אוֹתָם כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּיוֹמוֹ, כָּל
 אֶחָד וְאֶחָד בְּזִמְנֹו, וַיִּשְׁאַבוּ כָּלֵם מֵאוֹתוֹ
 עִמָּק הָעֲמֻקִּים שֶׁהִנְחִילִים וְהַמְעִינֹת
 יוֹצְאִים מִשָּׁם. מִשׁוֹם כֶּךָ כְּתוּב מִקְרָאֵי
 קִדְשׁ, מְזַמְנִים הֵם לְאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא
 קִדְשׁ, לְהַתְעַטֵּר בוֹ וּלְהִשָּׁאֵב בוֹ, כְּדִי
 שִׁיתְקַדְּשׁוּ כָּלֵם כְּאֶחָד, וְתִמְצָא בָהֶם
 שְׂמִיחָה.

הַקְדוּשָׁה. וְמָה אָמַר? לָךְ אָמַר לְבִי,
 בְּשִׁבְלֶךָ אָמַר לְבִי לְבִנֵי הָעוֹלָם, וְהַזְהִיר
 אוֹתָם לְבִי, שֶׁהוּא אֶחָד בּוֹ, שְׂאֵת זֶה
 בְּשִׁבְלֶךָ הַמְלֶךְ הָעֲלִיּוֹן הוּא אָמַר. בְּקִשׁוֹ
 פָּנֵי, אֵלֹהִים עֲטֹרוֹת הַמְלֶךְ שֶׁהוּא אֶחָד בְּהֵן,
 וְהֵם בּוֹ. הֵם שָׂמוּ, וְהוּא וְשָׂמוּ דְבַר אֶחָד
 הוּא. מִשׁוֹם כֶּךָ אָמַר דָּוִד, אֵת פְּנֵיךָ ה'
 אֲבַקֵּשׁ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם קה) דַּרְשׁוּ ה' וְעִזּוּ
 בְּקִשׁוֹ פָּנָיו תִּמְיֵד. בֵּא רָאָה, רָאוּי הוּא דָּוִד
 הַמְלֶךְ לומר שִׁירָה בְּשִׁבְלֶךָ כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל
 יוֹתֵר מִכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם, וְלומר דְּבָרִים שֶׁל
 כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל לְמֶלֶךְ, מִשׁוֹם שֶׁהוּא אֶחָד

כח א לְדוֹד אֱלִיָּהּ יְהוָה אֶקְרָא צוּרֵי אֵל תַּחַרְשׁ מִמֶּנִּי פֶּן תַּחַשֶּׁה מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם יוֹרְדֵי בּוֹר: ב שָׁמַע קוֹל תַּחֲנִנִּי בְּשׁוֹעֵי אֱלִיָּהּ בְּנִשְׁאֵי יְדֵי אֵל דְּבִיר קָרְשָׁד: ג אֵל תִּמְשַׁכְּנִי עִם רְשָׁעִים וְעִם פְּעֵלֵי אֲוֶן דְּבָרֵי שְׁלוֹם עִם רַעִיָּהִם וְרַעְיָה בְּלִבָּכֶם: ד תֵּן לָהֶם בְּפַעְלָם וּבְרַע מַעַלְלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם תֵּן לָהֶם הַשֵּׁב גְּמוּלָם לָהֶם: ה כִּי לֹא יִכְנֶנּוּ אֵל פַּעֲלֹת יְהוָה וְאֵל מַעֲשֵׂה יְדָיו יַחְרָסֵם וְלֹא יִכְנֶם: ו בְּרוּךְ יְהוָה כִּי שָׁמַע קוֹל תַּחֲנִנִּי: ז יְהוָה עֵזִי וּמִגְּנֵי בּוֹ כְּמַח לְבָי וְנַעֲזַרְתִּי וַיַּעֲלֵז לְבָבִי וּמִשִּׁירֵי אֲהוֹדְנֵנּוּ: ח יְהוָה עֵז לָמוֹ וּמַעֲזוֹ יִשׁוּעוֹת מְשִׁיחוֹ הוּא: ט הוֹשִׁיעָה אֶת עַמְּךָ וּבְרַךְ אֶת נַחֲלָתְךָ וְרַעַם וְנִשְׁאֵם עַד הָעוֹלָם:

— שִׁימוֹשׁ תְּהִלִּים —

לתפלה

אֱלִיָּהּ ה' אֶקְרָא וְגו' (כח, א): (שימוש תהלים לפרק כח). לשונא שישלים עמך תאמר אותו עם שם שלו והוא ה". ה' מן ל' "לדוד בחלון אח"ס, י' מן מ' דסוף המזמור בא"ת ב"ש.

— זוהר תהלים —

רב חסדא זכה לתורה עושר ועוד על ידי שדר ליד צדיקים

ידור בין צדיקים

[שהרי רב חסדא היה מדורו בתחלה בין אנשי קפוטקאי, והיתה השעה דחוקה לו, וחליים רדפו אחריו, לקח ועשה מדורו בין תלמידי חכמים של צפורי, נתעלה וזכה לכמה טובות להרבה עושר ולתורה הרבה, ואמר שזכה לכל זה לפי שנכנס בין אותן שהקדוש ברוך הוא משגיח עליהם להטיב להם:].

א תִּמְשַׁכְּנִי עִם רְשָׁעִים וְעִם פְּעֵלֵי אֲוֶן (כח, א): [זוהר חלק ב' פ' בא (דף לח): זוהר תורה] למדנו, לעולם אל ידור אדם אלא במקום שאנשי מעשה דרים בתוכו, מה הטעם, לפי שאוי לו לזה שמדורו בין רשעים, שהוא נתפס ברשעתם, כמו שכתוב: "יש צדיק אבד בצדקו" (קהלת ז, טו), ואם מדורו בין צדיקים מטיבים לו בעבורם.

ה לחודש

כט א מְזֻמָּר לְדָוִד הָבוּ לַיהוָה בְּנֵי אֱלֹהִים הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד וְעֹז:
 ב הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ הַשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהַדְרַת קִדְשׁ:

שימוש תהלים

לרוח רע

הבו לה' בני אלים וגו' (כט, א): [שימוש תהלים לפרק כט]. לרוח רעה קח מים שלא ראו שמש וקח ז' שרביטין דערבה ושבעה עלין דדקל שלא עשה פרי ותן אותם בקדרה של מים ולחוש עליו י' פעמים בערב ותעמיד הקדרה תחת הכוכבים בארץ ותשפוך על שער הבית במוצאי היום ושם שלו הוא ה"א. ה' מן "הבו, א' מן "יו"ד דיהוה עוז בחלוף אי"ק.

זוהר תהלים

אלפי שנאן, שהם י"ח אלפים רבבות עולמות. תפלה כראוי בכוונה. ויש כמה נוטרי שערים ונוטרי היכלות שמקבלים התפלות, וכל תפלה אינה נכנסת אלא במדה ובמשקל, ואין מקבלים תפלה שיש בה מום כמו שכתוב: "כֹּל אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא תִקְרִיבוּ" (ויקרא כב, ט), וכי יש תפלה שיש בה מום, כך הוא, זאת התפלה העולה פגומה בלי מחשבה ובבלבול הדעת, כל שכן אם טעה בה, ולפיכך נאמר בתפלה "מִי יַעֲלֶה בְּהַר ה' וגו'".

הַשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהַדְרַת קִדְשׁ (כט, ב): [תיקוני

זוהר תקונא עשרין, וחד ועשרין (דף

מז ע"א.) זוהר תורה] הקולות נגד שם מ"ב.

ועוד אלו ז' קולות של הבו לה', הם מוסבים על ז' השמות של אב"ג ית"ץ וכו', והם ז' הספירות, "קול ה' עַל הַמַּיִם" זה חסד, והוא אב"ג ית"ץ ששם המים של תורה, "קול ה' בְּפֶתַח" זה קר"ע שט"ן וזו גבורה, "קול ה' בְּהַדְרַת" נג"ד יכ"ש וזה

הַשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהַדְרַת קִדְשׁ (כט, ב): [זוהר

חלק א' פ' בראשית (דף כג): זוהר

תורה] סדר קבלת התפלות. "הַשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהַדְרַת קִדְשׁ". כאשר התפלות ובקשות של ישראל עולות, אם הן כראוי, כרוז יוצא ואומר "שְׂאוּ שְׁעָרֵיכֶם וְאִשְׁכְּכֶם וְגו'" (תהלים כד, ז), בשעה ההיא נפתחים שבעה היכלותלי, היכל ראשון היכל האהבה, השני היכל היראה, השלישי היכל הרחמים, הרביעי היכל נבואה של אספקלריא המאירה, החמישי היכל נבואה של אספקלריא שאינה מאירה, הששי היכל צדי"ק, השביעי היכל דין צדק, ועליהם נאמר "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים" (בראשית א, א), "בְּרֵאשִׁית" ברא שית, אלהים זה היכל השביעי, והם ז' היכלות למטה וז' היכלות למעלה, וכנגדם ז' קולות של הבו לה', וי"ח אזכרות של הבו לה' שבהם יעוף הקדוש ברוך הוא בי"ח העולמות ברכב אלהים רבותים

זו זוהר

ככתוב: הן אל כביר לא ימאס:

לח. אלו ז' היכלות של ז' הספירות: דדקדק לומר תפלה בלשון יחיד, מה שאין כן תפלת הצבור

ג קול יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל הַמָּיִם אֵל הַכְּבוֹד הַרְעִים יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל מַיִם רַבִּים:
 ד קול יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בַּפֶּתַח קוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בַּתְּהוֹמוֹת הַיָּם קול יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֹׁבֵר

זוהר תהלים

תפארת, כמו שכתוב: "וְכִסְאוֹ כְשֶׁמֶשׁ" ש
 נגד"י" (תהלים פט, לו), ובו נאמר למשה
 "נַגִּיד כָּל עַמְּךָ אַעֲשֶׂה נִפְלְאוֹת" (שמות לד,
 י), "קול ה' שֹׁבֵר אֲרָזִים" זה בט"ר צת"ג
 וזה נצח, "קול ה' חִצְב לְהַבּוֹת אֵשׁ" זה
 חק"ב טנ"ע וזה הוד, "קול ה' יַחֲלִיל
 מִדְּבַר" זה יג"ל פז"ק שהוא יסוד הר
 סיני, "קול ה' יַחֲוֹל אֵילוֹת" זה שק"ו
 צי"ת וזו מלכות.

קול ה' על מים רבים - הינו מְמַנֶּה על
 שלוח מים רבים
 קול ה' על המים אל הכבוד הרעים ה' על
 מים רבים (כט, ג): [זוהר בראשית פ'
 בראשית (דף לא.)] רבי אלעזר קפץ בתחלה
 ודרש, (שם כט) קול ה' על המים אל הכבוד
 הרעים ה' על מים רבים. קול ה' - זה קול
 עליון שֶׁמֶמְנֶה על המים ששופעים מדרגה
 לדרגה עד שמתכנסים למקום אחד בכנוס
 אחד. אותו קול עליון שולח את אותם
 המים בדרכס, כל אחד ואחד כפי דרכו.
 כמו בעל הגן הזה שֶׁמֶמְנֶה על מים לשלחם
 לכל מקום ומקום כראוי לו, כך קול ה'
 מְמַנֶּה על המים. אל הכבוד הרעים - כמו
 שנאמר (איוב כו) ורעים גבורותיו מי יתבונן.
 זה צד שבא מגבורה ויוצא ממנו. דבר אחר
 אל הכבוד הרעים - זה הימין שיוצאת
 ממנו שמאל. ה' על מים רבים - ה' זה
 חכמה עליונה שנקראת יו"ד. על מים
 רבים - על אותו עמק נסתר שיוצא ממנו,
 כמו שנאמר (תהלים עז) ושְׁבִילֶךָ בְּמַיִם רַבִּים.
 שלשה דברים הללו אינם באים לעולם

קול ה' על המים (כט, ג): [זוהר בראשית פ'
 וירא (דף קיח): מדרש הנעלם] שְׁנו
 רבותינו, שלשה דברים הללו אינם באים
 לעולם אלא בקולות: קול חיה, שכתוב
 (בראשית ג) בְּעֶצֶב תִּלְדֵי בָנִים, וכתוב (שם ל)
 וישמע אליה אלהים. קול גשמים, שכתוב
 (תהלים כט) קול ה' על המים, וכתוב (מלכים א'
 יח) כי קול המון הגשם. קול תחית המתים,
 שכתוב (ישעיה מ) קול קורא במדבר. מה
 צריך כאן קול במדבר אלא? אמר רבי
 זריקא, אלו אותם קולות לעורר מתי
 מדבר. ומכאן שהוא הדין לכל העולם.
 אמר רבי יוחנן, הרי שנינו, כשנכנס אדם
 לקבר, נכנס בקולות. כשיקומו בתחית
 המתים אינו דין שיקומו בקולי קולות?
 אמר רבי יעקב, עתידה בת קול להיות
 מתפוצצת בבתי קברות ואומרת: (ישעיה כו)
 הקיצו ורננו שכני עפר. ועתידים לחיות
 בטל של אור גדול של מעלה, שכתוב (שם)
 כי טל אורות טלף וארץ רפאים תפיל. אמן
 כן יהי רצון.

בשבעה קולות נתנה תורה וראו אותם
 קולות

קול ה' על המים וכו' (כט, ג-א): [זוהר שמות
 פ' יתרו דף פ"ב. השלמה מההשמטות (סימן
 א)] (שמות כ) וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת וְאֶת
 הַלְפִידִם. וכי רואים את הקולות? אלא וְכָל
 הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת, אותם קולות

אֲרִיזִים וַיִּשְׁבֵּר יְהוָה אֶת אֲרִיזֵי הַלְּבָנוֹן: וַיִּרְקֹדֵם כְּמוֹ עֵגֶל לְבָנוֹן וַיִּשְׁרֹן

זוהר תהלים

הַיָּם (המים) וַנִּשְׁקִים בְּמַיִם כְּדִי לְגַדֵּל. זֶהוּ שְׁכַתוֹב (בראשיתב) וַנְהַר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהִשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן. וְכָל אֱלֹהֵי מְעוֹרְרִים בְּרֻכּוֹת לְעוֹלָם מֵאוֹתָהּ הַהִשְׁקָאָה שְׁכַלְם מְשָׁקִים.

בא ראה, שבעת הקולות הללו תלויים בדבור הפה בשאר ימות השנה, ועכשו אין תלויים אלא במעשה, ואנו צריכים מעשה, ולא דבור, משום שבזמן הזה מברך את כל השנה. ביום השביעי של החג, הוא סיום הדין של העולם, והפתקים יוצאים מבית המלך, והגבורות מתעוררות ומסתימות ביום הזה, וערכי נחל (תלויים) בהם. וצריכים לעורר גבורות למים, ולהקיף שבע פעמים כדי לרוות את המזבח הזה מהמים של יצחק, משום שהבאר הזו של יצחק מתמלאת מים, וכשמתמלאת, כל העולם מתברך במים. וביום הזה צריכים גבורות למים, ולסים אותה אחר כך, שהרי ביום הזה מסתיים הדין, ומשום כך צריכים לחבט אותם בקרקע שלא ימצאו, שהרי זהו יום של התעוררות וסיום. ולכן התעוררות וסיום הוא שעושים בערכי נחל.

אמר רבי חייא, ודאי כך הוא, ויפה. וערכי נחל, מהצד של נחל ויצאות גבורות. וביום הזה מתעוררים ומסיימים. ביום הזה כתוב, (בראשית כו) וישב יצחק ויחפר את בארת המים. בארת כתוב חסר. וישב, מה זה וישב? אלא היום הראשון של החודש, ראשית הדין היה בכל העולם, ויצחק עומד לכסא לדון את העולם. ביום

שנאמר (תהלים כט) קול יי על המים אל הכבוד הרעים. קול יי בפה. ואומר (ישעיה י) בכח ידי עשיתי. ואומר (שם מח) אף ידי יסדה ארץ. (תהלים כט) קול ה' בהדר. ואומר (שם קיא) הוד והדר פעלו וצדקתו. (שם כט) קול יי שבר ארזים, זה קשת שמשברת עצי ארזים ועצי ברושים. (שם) קול יי חצב להבות אש, זה שעושה שלום בין האש ובין המים, שחוצב כח האש ומונע אותו מללחך המים גם מונע מלכבותו. (שם) קול יי יחיל מדבר, שנאמר (שם יח) ועשה חסד למשיחו לדוד ולזרעו עד עולם. יותר מן המדבר. (שם כט) קול יי יחולל אילות ויחשף יערות ובהיכלו בלו אמר כבוד, שכתוב (שיר השירים ב) השבעתי אתכם בנות ירושלם בצבאות או באילות השדה. הא למדת שבשבע קולות נתנה התורה, ובכלם נגלה עליהם אדון העולם וראוים, והינו שכתוב (שמות ב) וכל העם ראים את הקולת.

הושענא רבה ביום זה נמסרים כל הפתקאות והדינים בטלים

קול ה' על המים וכו' (כט, ג-ט): [זוהר ויקרא 9' צ (97 ל"א)] כתוב, (תהלים כט) קול ה' על המים אל הכבוד. אמר רבי יוסי, זה אברהם. קול ה' בכח - זה יצחק. קול ה' בהדר - זה יעקב. קול ה' שבר ארזים - זה יצח. קול ה' חצב להבות אש - זה הוד. קול ה' יחיל מדבר - זה צדיק. קול ה' יחולל אילות - זה צדק. וכלם גדלים על

כְּמוֹ בֶן רֵאמִים: ז קוֹל יְהוָהּ הַצֵּב לַהֲבוֹת אִישׁ: ח קוֹל יְהוָהּ יִחִיל מְדַבֵּר יִחִיל יְהוָהּ מְדַבֵּר קָדֵשׁ: ט קוֹל יְהוָהּ יַחֲלִיל אֵילֹת וַיַּחֲשֶׁה

זוהר תהלים

הַזֶּה, וַיֵּשֶׁב יִצְחָק, לְעוֹרֵר דִּינִים וְלַסִּים דִּינִים. וַיַּחֲפֹר אֶת בְּאֵרֵת הַמַּיִם, לְהַרְיֵק גְּבוּרוֹת לְכַנְסוֹת יִשְׂרָאֵל לְעוֹרֵר אֶת הַמַּיִם, שֶׁהָרִי מֵיִם יוֹרְדִים לְעוֹלָם בְּגְבוּרוֹת. וּמִשׁוֹם שֶׁהַגְּבוּרוֹת הִלְלוּ אֵין יוֹרְדוֹת אֶלָּא בְּעַנְיִים, וַיּוֹם הַמַּעַן לֹא נָחָה רוּחָם שֶׁל עַמּוּדֵי הָעוֹלָם, רַק מִשׁוֹם שֶׁהָעוֹלָם צָרִיךְ אוֹתָם. מָה הַטַּעַם? מִשׁוֹם שֶׁהָעוֹלָם נִבְרָא בְּדִין, וְהַכֹּל כֶּךָ צָרִיךְ. מִשׁוֹם כֶּךָ הַכֹּל תְּלוּי בְּמַעֲשֵׂהוּ. וְעַל כֵּן הִכְחִין בְּמַעֲשֵׂהוּ וּבִתְקוּן שֶׁהוּא עוֹשֶׂה לְמַטָּה, מִתְּעוֹרְרִים עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים לְתַקֵּן אוֹתָם, וְהֵם מִתְּתַקְּנִים עַל יְדוֹ.

מִתְחִילִים, וְעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה מְסִימִים. וְעַל כֵּן כְּתוּב, (מִלֹּאכִי א) אֶהְבֵּתִי אֶתְכֶם אָמַר ה' וְגו'.

אָמַר לוֹ, הָרִי אֲנִי רוֹאֶה אֶת עֲשׂוֹ בְשִׁלּוֹה, בְּמַלְכוּת, בְּכַרְכִּים עֲלִיוֹנִים, וְשׁוֹלֵט עַל הָעוֹלָם, וְאַתָּה אָמַרְתָּ וְאָשִׁים אֶת הָרִי שְׂמָמָה? אָמַר לוֹ, בְּכֹל מְקוֹם זֶה כֶּךָ, כִּיִּן שֶׁהַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ גָּזַר גְּזֵרָה וְשָׁם אוֹתָהּ גְּזֵרָה בְּפִתְקֵךְ שְׁלוֹ, הַכְּתוּב מַעֲיֵד כְּמוֹ שֶׁנַּעֲשֶׂה. וְעַל כֵּן וְאָשִׁים אֶת הָרִי שְׂמָמָה, שֶׁהָרִי שִׁמְתִי אֶת זֶה בְּפִתְקֵךְ שְׁלִי, וְכֵן כָּל אוֹתָן טוֹבוֹת שֶׁגָּזַר עַל יִשְׂרָאֵל, שֶׁכְּתוּב (יחזקאל יז) אֲנִי ה' דְּבַרְתִּי וְעָשִׂיתִי.

כָּל הַעַמּוּדִים הָעוֹלָם תְּלוּיִים עַל הַפְּמִים קוֹל ה' עַל הַפְּמִים

קוֹל ה' עַל הַפְּמִים (כמ, א): [זוהר חדש פ' בראשית (ד טו):] שָׁנָה רַבִּי שְׂמַעוֹן, עַל שִׁבְעָה עַמּוּדִים הָאֲרָץ עוֹמְדֹת, שֶׁנֶּאֱמַר (משלי ט) חֲצָבָה עַמּוּדֵיהָ שִׁבְעָה, וְהֵם תְּלוּיִים עַל הַמַּיִם, וּכְנֻגָדָם אָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ, עֲלִיוֹ הַשָּׁלוֹם, שִׁבְעָה קוֹלוֹת, שֶׁכְּתוּב (תהלים כט) קוֹל ה' עַל הַמַּיִם.

מִהוּ קוֹל ה' יַחֲלִיל אֵילֹת

קוֹל ה' יַחֲלִיל אֵילֹת (כמ, ט): [זוהר שמות פ' בא (ד טו):] עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, יָרַד הַלֵּילָה. אָמְרוּ, מָה נַעֲשֶׂה? אִם גֵּלְךָ - חֲשֹׁף הַלֵּילָה. אִם נִשְׁב - פָּחַד הוּא. סָטוּ מִהַדְרִיךְ וַיֵּשְׁבוּ תַחַת אֵילָן אַחַד. וַיֵּשְׁבוּ וְהָיוּ אוֹמְרִים דְּבַרֵי תוֹרָה, וְלֹא יִשְׁנּוּ. בְּחֻצוֹת

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָרִי שְׁנִינּוּ, הַעֲרָבָה שְׂדוּמָה לְשִׁפְתֵים בַּיּוֹם הַזֶּה, וּמָה הִיא? אָמַר רַבִּי חֵיָא, אֵף עַל גֵּב שֶׁלְדָרְשׁ הוּא בָּא, כֶּךָ זֶה וְדָאִי. שֶׁהָרִי בַיּוֹם הַזֶּה זֶה תְּלוּי בְּשִׁפְתֵים, בַּיּוֹם הַזֶּה מְצַנֵּה הַמֶּלֶךְ לְתַת פְּתָקִים לְמַמְנָה, וְהַדִּינִים מְסִימִים, וְנִסְתָּם לְשׁוֹן הָרַע מִהָעוֹלָם. בַּיּוֹם הַרְאִשׁוֹן שֶׁל הַחֲדָשׁ הוּא רֵאשִׁית הַדִּין, וְהַסִּיּוּם הוּא בַּיּוֹם הַזֶּה, וְהָרִי נִתְבָּאֵר.

בֹּא רְאֵה, בַּיּוֹם הַזֶּה הָעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה מְשִׁלִּימִים וּמְסִימִים אֶת הַבְּרָכוֹת שֶׁלָּהֶם וְשׁוֹרִים בְּדִין, וְיִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם הַזֶּה מְסִימִים אֶת הַדִּינִים שֶׁלָּהֶם וְשׁוֹרִים בְּבְרָכוֹת, שֶׁהָרִי לַיּוֹם אַחַר עֲתִידִים לְהַשְׁתַּעֲשֵׂעַ עִם הַמֶּלֶךְ, לְטַל מִמֶּנּוּ בְּרָכוֹת לְכָל הַשָּׁנָה, וּבְאוֹתָהּ שִׁמְחָה לֹא נִמְצָאִים עִם הַמֶּלֶךְ, רַק יִשְׂרָאֵל לְבָדָם. וּמִי שִׁיּוֹשֵׁב עִם הַמֶּלֶךְ וְנוֹטֵל אוֹתוֹ לְבָדוֹ, כָּל מָה שְׂרוּצָה שׁוֹאֵל, וְנוֹתֵן לוֹ. וְעַל כֵּן יִשְׂרָאֵל

יערות ובהיכלו בלו אמר כבוד: י יחזקאל למבול ישב וישב יחזקאל

זוהר תהלים

אָמְרוּ רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֲיִיא, הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא הַתְּקִין הַדְּרָךְ לְפָנֵינוּ. אֲשֶׁר־
אוֹתָם שְׁעוֹסָקִים בַּתּוֹרָה. בָּאוּ וּנְשַׁקּוּהוּ.
קָרָא עָלָיו רַבִּי יוֹסִי, (ישעיה נד) וְכָל בְּנֵיךְ
לְמוֹדֵי ה' וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיךְ. כְּשֶׁהֲגִיעוּ
לְשׂוּדָה, יֵשְׁבוּ. אָמַר אוֹתוֹ הָאִישׁ, מַה שׁוֹנֵה
שְׁכָתוֹב (בראשית יט) וְה' הַמְטִיר עַל סֹדֶם וְעַל
עַמֶּרָה וְגו', וּמַה שׁוֹנֵה בַּמְּבּוּל שְׁכָתוֹב
אֱלֹהִים אֱלֹהִים בְּכָל מְקוֹם, [למח] וְלֹא כְּתוֹב
וְה' [בכל] ? אֵלָּא שְׁנִינּוּ, בְּכָל מְקוֹם שְׁכָתוֹב
וְה' - הוּא וּבֵית דִּינּוּ. אֱלֹהִים סֵתֶם - דִּין
לְבָדוּ. אֵלָּא בְּסֹדֶם נַעֲשֶׂה דִין וְלֹא לְהַשְׁמִיד
עוֹלָם, וְלָכֵן הוּא הַתְּעַרְב בְּדִין, אֲבָל בַּמְּבּוּל
הַשְׁמִד כָּל הָעוֹלָם וְכָל אוֹתָם שְׁנַמְצָאוּ
[בלבדו] בְּעוֹלָם. וְאִם תֹּאמַר, [הרי] נַח וּמִי
שֶׁהָיָה עִמּוֹ [נצלו הרי] נִסְתַּר מִן הָעֵינַי הָיָה,
שְׁלֹא נִרְאָה. וְעַל זֶה כָּל מַה שְׁנַמְצָא בְּעוֹלָם
הַשְׁמִיד אוֹתוֹ, וְעַל זֶה וְה' בְּגִלּוּי, וְלֹא
הַשְׁמִיד הַכֹּל. אֱלֹהִים צָרִיךְ הַסְּתָרָה, וְצָרִיךְ
[אד] לְהַשְׁמֵר, שֶׁהָרִי הַכֹּל מִשְׁמִיד, וְעַל זֶה
אֱלֹהִים לְבָדוּ הָיָה. וְזֶה סוּד (תהלים כט) ה'
לְמַבּוּל יֵשֵׁב. מַה זֶה יֵשֵׁב? אֲלֵמָּלָא פְּסוּק
כְּתוּב, לֹא יִכְלְנוּ לְאָמְרוּ. יֵשֵׁב לְבָדוּ, שְׁלֹא
כָּא עִם דִּין. כְּתוּב כָּאֵן יֵשֵׁב, וְכְתוּב שֵׁם
(ויקרא יג) בְּדָד יֵשֵׁב לְבָדוּ.

ה' לְמַבּוּל יֵשֵׁב (כט, י): [זוהר שמות פ' פקודי
(דף רכ"ז:)] בָּא וּרְאָה, הָרִי אֲמַרְנוּ, כָּל ו'
הוּא בְּסוּד הַרְחָמִים, וְכָל מְקוֹם שֶׁבָּא ו'
בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ, הוּא רַחֲמִים, כְּמוֹ (בראשית יט)
וְה' הַמְטִיר עַל סֹדֶם. (שם יג) וְה' אָמַר אֶל
אֲבָרָם. רַחֲמִים וְדִין כְּאֶחָד. שְׁמַה שׁוֹנֵה

הַלֵּילָה רָאוּ אֵילָה אַחַת שְׁעַבְרָה לְפָנֵיהֶם,
וְהִיתָה צוּנְחַת וּמְרִימָה קוֹלוֹת. שְׁמַעוּ. קָמוּ
רַבִּי חֲיִיא וְרַבִּי יוֹסִי וְהִזְדַּעְזְעוּ. שְׁמַעוּ קוֹל
אֶחָד שְׁמַכְרִיז וְאוֹמֵר: מִתְעוֹרְרִים קוּמוּ!
יִשְׁנִים הַתְּעוֹרְרוּ! עוֹלָמוֹת הַזְּדַמְנוּ לְפָנֵי
אֲדוֹנֵכֶם! (שהרי קול יוצא שכואבת האילה של מעלה
ושל מטה, שכתוב (תהלים כט) קול ה' יחולל אילות ויחשף
יערות) שֶׁהָרִי אֲדוֹנֵכֶם יוֹצֵא לְגַן עֵדֶן, שֶׁהוּא
הַיְכָלוֹ, לְהַשְׁתַּעֲשֵׁעַ עִם הַצְּדִיקִים, שְׁכָתוֹב
וּבְהֵיכָלוֹ כְּלוֹ אוֹמֵר כְּבוֹד. אָמַר רַבִּי חֲיִיא,
עֲכָשׁוּ חֲצוֹת הַלֵּילָה מִמֶּשׁ, וְקוֹל זֶה הוּא
הַקּוֹל שִׁיצָא, וְכוֹאבַת הָאֵילָה שֶׁל מַעְלָה
וּמִטָּה, שְׁכָתוֹב (תהלים כט) קוֹל ה' יִחֻלְלֵל
אֵילוֹת. אֲשֶׁר־יַחְלְקֵנוּ שְׁזַכִּינוּ לְשַׁמַּע אֶת זֶה!
קוֹל ה' יִחַוֶּרֶס אֵילוֹת (כט, ט): [זוהר ויקרא פ'

אחרי מות (דף ט"ח:)] לְמַדְנּוּ, כְּתוּב קוֹל
ה' יִחֻלְלֵל אֵילוֹת. אֵילוֹת, אֵילָת כְּתוּב חֶסֶר,
זוֹ אֵילוֹת הַשְּׂדֵה (נ"א זו אילת השחר) (ד"א אילות
השדה). אֵילוֹת הַשְּׂדֵה, שְׁשִׁנִּינוּ, בְּחֲצוֹת
הַלֵּילָה, בְּשַׁעַת שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִכְנָס
לְגַן עֵדֶן לְהַשְׁתַּעֲשֵׁעַ עִם הַצְּדִיקִים, הַקּוֹל
הַזֶּה יוֹצֵא וּמְכַאֵיב לְכָל אוֹתָן הָאֵילוֹת
שֶׁסְּבִיב הַפֶּסֶא הַנִּכְבָּד הַקְּדוֹשׁ, זֶהוּ שְׁכָתוֹב
(שיר ג) שְׁשִׁים גְּבֻרִים סְבִיב לָהּ. דְּבַר אַחַר
יִחֻלְלֵל אֵילוֹת - כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (איוב כו) חִלְלָה
יְדוֹ נַחֲשׁ בְּרִית. וַיִּחַשֵּׁף יַעֲרֹת, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר
(שמואל א יד) בַּיַּעֲרַת הַדְּבָשׁ, וְכְתוּב (שיר ה)
אֲכַלְתִּי יַעֲרֵי עִם דְּבָשִׁי, וּמִיַּנִּיקָה אוֹתָם כְּמוֹ
אִם שְׁמִינִיקָה אֶת הַבָּנִים.

בַּמְּבּוּל יֵשֵׁב ה' לְבָדוּ לְדִין

ה' לְמַבּוּל יֵשֵׁב (כט, י): [זוהר בראשית פ' נח (דף

מִלֶּךָ לְעוֹלָם: יֵא יְהוָה יְהוָה עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ
בְּשָׁלוֹם:

זוהר תהלים

יִצְחָק, בֹּא וּרְאֵה, בְּכָל מְקוֹם אֲתָה מוֹצֵא
אֱלֹהִים מִדַּת הַדִּין, ה' מִדַּת הַרְחָמִים. וְאָף
עַל פִּי שְׁמֵדַת הַדִּין הִיא - מִדַּת רַחֲמִים
הִיטָה בּוֹ, שְׁאֵלְמָלֵא כֶּךָ, נִחָרַב הָעוֹלָם, אֲכַל
לְמַעַן אוֹתוֹ מִדַּת הַרְחָמִים הִתְיַשֵּׁב הָעוֹלָם.

כל זמן שישראל עוסקים בתורה נשבר
כחם של העמים

"ה' עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן ה' יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ
בְּשָׁלוֹם" (כט, יא): [זוהר תורה; זוהר חלק

ג' פ' ויקרא ד' יג.] אמר רבי חייא, אין דבר
בעולם שישבר הכחות של עמים עכו"ם,
מלבד בזמן שישראל עוסקים בתורה,
שכל זמן שישראל עוסקים בתורה, בחינת
הימין נתגבר, ונשבר הכח והתוקף של
העמים עכו"ם, ולפיכך נקראת התורה
"עז", ככתוב: "ה' עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן".

הגזרות על ישראל בזמן שאין עוסקים בתורה

"ה' עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן ה' יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם" (כט,
יא): [זוהר תורה; זוהר חלק ב' פרשת בשלח ד' ד'

ו.]) ובזמן שישראל אין עוסקים בתורה,
בחינת השמאל נתגבר, אז נתחזק כחות העמים
עכו"ם, ושולטים על ישראל, וגוזרים עליהם
גזרות שאין יכולים לעמוד בהם, ובעבור זה
גלו ישראל מארצם ונתפזרו בין האומות, זהו
שכתוב: "עַל מָה אֲבָדָה הָאָרֶץ וְגו'" "וַיֹּאמֶר
ה' עַל עֲזָבְכֶם אֶת תּוֹרָתִי" (ירמיהו ט, יא-יב).
דברי תורה מרבים שלום בעולם. ודברי
התורה מרבים שלום בעולם, ככתוב: "ה'
עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן ה' יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם".

במבול שכתוב אֱלֹהִים בְּכָל מְקוֹם? לָמָּה
לֹא כָתוּב וְה' אֱלֹהִים שְׁנִינּוּ, בְּכָל מְקוֹם
שְׁכָתוּב וְה' - הוּא וּבֵית דִּינּוּ. אֱלֹהִים סָתָם -
דִּין לְבַדּוֹ. אֱלֹהִים בְּסָדוּם נַעֲשֶׂה דִין, וְלֹא כְּדִי
לְהַשְׁמִיד אֶת הָעוֹלָם, וּמִשׁוּם כֶּךָ הוּא
הַתְּעַרֵּב עִם דִּין. אֲכַל בְּמַבּוּל כָּל הָעוֹלָם
הַשְׁמִד, וְכָל אוֹתָם שְׁנַמְצָאוּ בְּעוֹלָם. וְאִם
תֹּאמַר, שֶׁהָרִי נָח וְכָל מַה שֶּׁעָמַד נִצְלוּ - הָרִי
נִסְתָּר מִהָעֵינַי הָיָה, שְׁלֹא נִרְאָה, וְעַל כֵּן כָּל
מַה שְׁנַמְצָא בְּעוֹלָם הַשְׁמִיד אוֹתוֹ. וְעַל זֶה
וְה' - בְּגִלּוּי, וְלֹא הַשְׁמִיד הַכֹּל. אֱלֹהִים -
נִסְתָּר, וְצָרִיךְ לְהַשְׁמִיר, שֶׁהָרִי מִשְׁמִיד הַכֹּל.
וְלָכֵן אֱלֹהִים לְבַדּוֹ הָיָה, וְסוּד זֶה - (תהלים כט)
ה' לְמַבּוּל יִשָּׁב. מַה זֶה יִשָּׁב? אֲלֵמָּלֵא מִקְרָא
כָּתוּב, לֹא יְכוּלִים לוֹמַר. יִשָּׁב - יִשָּׁב לְבַדּוֹ,
שְׁלֹא בָא עִם דִּין. כָּתוּב כָּאֵין יִשָּׁב, וְכָתוּב שֶׁם
(ויקרא יג) בְּדָד יִשָּׁב, לְבַדּוֹ. וְסוּד לְמַדְנּוּ,
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִסְתָּר וְגִלּוּי. גִּלּוּי הוּא
בֵּית דִּין שְׁלֵמֻטָּה. נִסְתָּר הוּא הַמְּקוֹם שֶׁכָּל
הַבְּרִכוֹת יוֹצְאוֹת מִשָּׁם. מִשׁוּם כֶּךָ, כָּל דְּבָרֵי
אָדָם שֶׁהֵם בְּנִסְתָּר, הַבְּרִכוֹת שׁוֹרֵת עֲלֵיו.
וְכָל אוֹתָם שְׁבִגְלוּי, אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁל בֵּית דִּין
שׁוֹרֵת עֲלֵיו, מִשׁוּם שֶׁהוּא מְקוֹם בְּגִלּוּי.
וְהַכֹּל הוּא בְּסוּד עֲלִיּוֹן כְּמוֹ שְׁלֵמֻעֲלָה.

מִדַּת הַדִּין הוּא גַם כֵּן רַחֲמִים

ה' לְמַבּוּל יִשָּׁב (כט, י): [זוהר ח' פ' נח ד' ד'
כ.]) אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מִהוּ שְׁכָתוּב
(תהלים כט) ה' לְמַבּוּל יִשָּׁב, וְכִי לְדוֹר הָיָה
לוֹמַר דְּבָר זֶה, וְכָל הָעוֹלָם יוֹדְעִים שֶׁהוּא
רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן וְאֵין וְקֹדֶם? אֱלֹהִים, אָמַר רַבִּי

ל' א' מְזִמֹּר שִׁיר חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד: ב' אֲרוֹמְמֶךָ יְהוָהּ: כ"ג כִּי דָלִיתָנִי וְלֹא

שימוש תהלים

לכל דבר רע

מזמור שיר חנוכת וגו' (ל, א): [שימוש תהלים לפרק ל]. הוא טוב לכל דבר רע ושם שלו הוא א"ל. א' מן "ארוממך, ל' מן למען יזמרך.

זוהר תהלים

"מְכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פְּעֻלַּת ה'" (שמות טו, יז), שנצרך לבנות בית מקדש למטה ולהתפלל בתוכו התפלות בכל יום לעבוד לו להקדוש ברוך הוא, שהרי תפלה נקראת עבודה, ואותו בית הכנסת נצרך לבנותו ביופי רבה ולהתקינו בכל תקונים, שהרי בית הכנסת שלמטה עומד לעומת בית הכנסת שלמעלה, בית המקדש שלמטה הוא עומד כדמיון בית המקדש שלמעלה, ועומד זה לעומת זה, ובית המקדש ההוא כל תיקוניו וכל עבודתיו וכל אותן הכלים והמשמשים כלם הם כדמיון שלמעלה, המשכן שעשה משה במדבר היה הכל כדמיון שלמעלה, בית המקדש שבנה שלמה המלך הוא בית מנוחה כדמיון שלמעלה בכל אותן התיקונים, להיות בתקון העליון בית מנוחה ונחלה, וכן בית הכנסת צריך להיות בכל תיקוני יופי להיות כדמיון העליון, להיות בית תפלה לתקן תיקונים בתפלה כמו שנתבאר.

זכאי הוא מי שמקדים לבית הכנסת בבקר

"מְזִמֹּר שִׁיר חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד" (ה, א):

[זוהר תורה; זוהר חלק ב' (דף קלא:)]

זכאי הוא מי שמקדים לבית הכנסת בבקר, וכל מי שמתקדם בתחלה נתחבר עם

בשעה שנבנה בית המקדש למטה לא היתה שמחה לפני הקדוש ברוך הוא מיום שנברא העולם כמו ביום ההוא

"מְזִמֹּר שִׁיר חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד" (ה, א):

[זוהר תורה; זוהר חלק ב' דף קמג.]

אמר רבי יוסי בשעה שנבנה בית המקדש למטה לא היתה שמחה לפני הקדוש ברוך הוא מיום שנברא העולם כמו ביום ההוא, המשכן שעשה משה במדבר להוריד את השכינה לארץ, ביום ההוא משכן אחר הוקם עמו למעלה, כמו שנתבאר בהכתוב: "הוּקַם הַמִּשְׁכָּן" (שמות מ, יז), המשכן, משכן אחר שהוקם עמו, וזה המשכן של המלאך נער מטט' ולא יותר, בית הראשון כאשר נבנה בית ראשון אחר נבנה עמו, ונתקיים בכל העולמות והאיר לכל העולמות ונמתק העולם, ונפתחו כל חלונות העליונים להאיר, ולא היתה חדוה בכל העולמות כיום ההוא, אז פתחו עליונים ותחתונים ואמרו שירה.

בית הכנסת שלמטה עומד לעומת בית הכנסת שלמעלה

"מְזִמֹּר שִׁיר חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד" (ה, א):

[זוהר תורה; זוהר ח"ב, רעיא מהימנא]

מצוה לבנות מקדש למטה כדמיון בית המקדש שלמעלה, כמו שכתוב:

שְׂמַחַת אִיבֵי לִי: ג יְהוָה אֱלֹהֵי שְׁוֹעֲתִי אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי: ד יְהוָה
 תְּעַלִּית מִן שָׁאוֹל נִפְשִׁי חַיִּיתִנִּי (מִיּוֹדֵד) מִיַּרְדֵּי בּוֹר: ה וּמְרוּ לַיהוָה
 חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לִזְכוֹר קִדְשׁוֹ: ו כִּי רָגַע בְּאֶפְסוֹ חַיִּים בְּרָצוֹנִי בְּעֶרְבַּ יָלִין כִּכְנִי וּלְבַקֵּר
 רָנָה: ז וְנֹאנִי אָמַרְתִּי כְּשִׁלּוֹי בַּל אֲמוּט לְעוֹלָם: ח יְהוָה בְּרָצוֹנֶךָ תְּעַמְדָּתָה
 לְחַרְרֵי עַוַת הַסִּתְרָתְךָ פָּנֶיךָ חִיִּיתִי נִבְהַל: ט אֵלֶיךָ יְהוָה אֲקַרֵּא וְאֵל אֲדַבֵּר
 אֶתְחַנֵּן: י מַה בָּצַע בְּדַמִּי בְּרַדְתִּי אֶל שַׁחַת הַיּוֹדֶךָ עֶפְרַיִם תְּנִיחַד אֶמְתָּךְ: יא שְׁמַע
 יְהוָה וְחַנּוּנֵי יְהוָה חַיָּה עֲזֹר לִי: יב הַפִּקֵּת מִסַּפְדֵּי לְמַחֲוֹל לִי פִתְחַת
 שִׁקִּי וַתְּאַזְרֵנִי שְׂמַחָתָה: יג לְמַעַן יִזְמְרְךָ כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם יְהוָה אֱלֹהֵי
 לְעוֹלָם אֲוֶדְךָ:

זוהר תהלים

אשרי חלקם של ישראל שהם מתקדשים בקדושת העליונים, לפי שהם דבקים למעלה, שנאמר: "וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּה' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם" (דברים ה, ד).

גדולה צעקה מכלן

שְׁוֹעֲתִי אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי (ל, א): [זוהר תורה: זוהר חלק ב' (דף טו:)] אמר רבי יהודה צעקה ושועה איזה הפרש ביניהם, אמר רבי יצחק אין שועה אלא בתפלה, שכתוב: "שְׁוֹעֲתִי אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי", וכתוב: "שְׁמָעָה תִּפְלְתִי ה' וְשְׁוֹעֲתִי הֶאֱזִינָה" (תהלים לט, ג), "אֵלֶיךָ ה' שְׁוֹעֲתִי" (שם פח, יד), צעקה, שצועק ואינו אומר כלום, אמר רבי יהודה בעבור זה גדולה צעקה מכלן, שהרי צעקה בלב היא, ככתוב: "צַעַק לִבִּים אֶל אֲדָנָי" (איכה ב, יח).

השכינה בחבור אחד, בוא וראה זה הראשון שנמצא בבית הכנסת אשרי חלקו, שהוא עומד במדרגה של צדי"ק עם השכינה, וזה הסוד: "וּמִשְׁחַרְי יִמְצְאֵנִי" (משלי ח, יז), זה נתעלה בהתעלות עליונה, ולא עוד אלא שיש לו הכירות עמו ושואל עליו אם יום אחד לא בא, כמו שנתבאר שכתוב: "מִי כָכֶם יָרָא ה' שְׁמַע בְּקוֹל עֲבָדוֹ" (ישעיהו נ, י), וכאשר בא הבקר והצבור נמצא בבית הכנסת צריכים להמצא בשירות ותשבחות של דוד, וזה ביארנו שהן נסתדרו לעורר אהבה למעלה ולמטה, לתקן תיקונים ולעורר שמחה, שהרי לבעבור זה היו הלויים מעוררים בשיר כדי לעורר אהבה ושמחה למעלה באותן שירות ותשבחות, ומי שמספר בבית הכנסת בדברי חול אוי לו שהוא מראה התפרדות, אוי לו שמגרע האמונה, אוי לו שאין לו חלק באלהי ישראל, שהוא מראה שאין לו אלוה ושלא נמצאת שם השכינה ואינו ירא שמים, ומנהיג בזיון בתקון העליון שלמעלה.

מזמור כְּשִׁמְשֵׁבֶת וְאוֹמֵר - הַשְּׂכִינָה שְׂרוּיָה מְרֹאֵשׁ
 לְמַעַן יִזְמְרְךָ כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם (ל, א): [זוהר - בראשית פ' בראשית (דף טו:)] רַבִּי יוֹסִי

— זוהר תהלים —

שְׁאוֹתָן דְּמִיּוֹת לְהַגְלוֹת בְּדַרְגָּה הַזֹּאת. עַתָּה
הַזְמִיר הַגִּיעַ – שֶׁהָרִי אֶז מְשַׁבַּח וְחֹזֵר, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים ל) לְמַעַן יִזְמְרֶךָ כְּבוֹד וְלֹא
יָדוּם. וְלִכֵּן נִקְרָא מְזֻמֹּר, כְּמוֹ שֶׁשְּׁנִינֵנו
שֶׁכְּתוּב מְזֻמֹּר לְדָוִד, שֶׁשָּׁרְתָה עָלָיו שְׂכִינָה
בְּרֵאשִׁי. וְזֶהוּ עַתָּה הַזְמִיר הַגִּיעַ. רַבִּי חִיָּיא
אָמַר, שֶׁהָרִי אֶז הַגִּיעַ זְמַן לְשִׁבְתָּ.

פְּתַח, (שם ב) הַנְּצָנִים נִרְאוּ בְּאֶרֶץ עַתָּה הַזְמִיר
הַגִּיעַ וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאֶרְצֵנוּ. הַנְּצָנִים
(נראו בארץ) – זֶהוּ סוֹד שֶׁל שֵׁשׁ דַּרְגוֹת [נעליה
והיא שביעית, ואלו הם שש דרגות, דרגת אברהם,
דרגת יצחק ודרגת יעקב, ויכ"ן ובע"ז ויוס"ף, כלן
נראות בארץ, שכתוב נראו בארץ, בארץ זוהי קריה
קדושה של ארץ ישראל]. נִרְאוּ בְּאֶרֶץ – מְשׁוּם

לא « לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: בּ בְּךָ יְהוָה חֲסִיתִי אֵל אֲבוֹשָׁה לְעוֹלָם
בְּצַדְקַתְךָ פִּלְטֵנִי: ג הַטָּה אֵלַי אֲזַנְךָ מִתְּרָה חֲצִילֵנִי הִיָּה לִי לְצוּר מְעוֹז לְבֵית
מִצְדוֹת לְהוֹשִׁיעֵנִי: ד בִּי בָלְעִי וּמִצְדוֹתַי אָתָּה וּלְמַעַן שְׁמֶךָ תִּנְחַנֵּנִי וּתְנַחֵלֵנִי:
ה תוֹצִיאֵנִי מִרְשֶׁת זוּ טָמְנֵנוּ לִי בִּי אָתָּה מְעוֹזִי: ו בִּיְרֵךְ אֶפְקֵיד רוּחִי פְּדִיתָה אוֹתִי

— שִׁימוֹשׁ תְּהִלִּים —

לעין רעה

בה' חסיתי וגו' (לא, ב): [שימוש תהלים לפרק לא]. לעין הרע. לחוש אותו על שמן זית ושם שלו הוא י"ה. י' מן בצדקתך פלטני, ה' מן "המיחלים לה".

— זוהר תהלים —

ה"א, יהו"ה. י"ד אותיות, כחשבון יד. ונרמזו בארבע פרשיות, ובית התפלין א', ושתי רצועות הראש - שבע. ששני שיניין תשע, וקשר הרצועה עשר. וארבע פרשיות היד - הרי י"ד, יד השכינה, יד יהו"ה. בשבילה נאמר, (סם לא) בידך אפקיד רוחי וגו'. הרוח נפקדה ליהו"ה, והקדוש ברוך הוא יורד אליו לקבלו לשכינה, ושומרים אותו הקדוש ברוך הוא ושכינתו. ומי גורם את זה? מי שפכל מצוה ומצוה מעלה שכינה אל הקדוש ברוך הוא.

כל אדם משיב פקדונו בכל לילה וטועם טעם המנות בלילה

בִּידְךָ אֶפְקֵיד רוּחִי וְגו' (לא, ט): [זוהר - במדבר - 9' במדבר (דף ק"ט)] אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתוּב (תהלים לא) בִּידְךָ אֶפְקֵיד רוּחִי פְּדִיתָה אוֹתִי ה' אֵל אָמַת. יֵשׁ לְהִסְתַּכֵּל בְּפִסּוּק הַזֶּה. רְאִיתָם מִי שֶׁמִּפְקֵיד דָּבָר בְּיַדִּי הַמְּלֶךְ? אֵלָּא, וְדַאי אֲשָׁרִי הָאִישׁ שֶׁהוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי הַמְּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ וְלֹא חוֹטֵא לְפָנָיו. בֹּא רְאֵה, כִּינּוּן שֶׁנִּכְנַס הַלְּלִיָּהּ, עֵץ

על ידי התורה והמצוות מקריבים את רוחם קרבנות לפני ה'

בִּידְךָ אֶפְקֵיד רוּחִי וְגו' (לא, ט): [זוהר שמות 9' משפטים (דף ק"ט)] אֲשָׁרִיָּהֶם (ישראל) שֶׁמִּקְרִיבִים אֶת רוּחָם קְרָבָנוֹת לְפָנָי ה', וּבְכֹל לֵילָה וְלֵילָה שְׂרוּחָם הִיא הָעוֹלָה אֵלָיו, אִם מַעֲלָה אוֹתָהּ בְּתוֹרָה וּמִצְוָה, בְּתוֹרָה שֶׁהִיא עֵשֶׂר אֲמִירוֹת, שֶׁנִּתְּנָנוּ מִהָאוֹת י' שֶׁבַע עֶשֶׂר דְּבָרוֹת, מֵאוֹתִיּוֹת ה"ה. (כו', בששה) בִּשְׁשׁ חֲמֵשִׁי תוֹרָה ב', בְּרֵאשִׁית. חֲמֵשֶׁה הֵם שֶׁנִּקְרְאוּ חֲמֵשֶׁה חֲמֵשִׁי תוֹרָה. שְׁשֵׁי נִקְרְאוּ בְּרֵאשִׁית. וּבְמַחֲשָׁבָה שֶׁהוּא יו"ד ה"א וָא"ו ה"א, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ יִשְׂרָאֵל עֲלֶה בְּמַחֲשָׁבָה. וְלֹאִיזָה מְקוֹם עוֹלָה? לְכַתֵּר שֶׁשָׁם עֲלֵת הָעֲלוֹת, מְפָלָא וּמְכַסָּה. אֲשָׁרֵי הַזּוֹכֶה מֵאֵן דְּסָלִיק לֵיהּ בְּמִצְוָה, דַּאִיְהִי מִצְוֹת תְּפִילִין, דְּבִהוֹן אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת, דְּבִהוֹן שֵׁם יְהוָה י' - קֶדֶשׁ לִי. ה' - וְהִיָּה כִּי יִבְאֶרְךָ. ו' - שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. ה' - וְהִיָּה אִם שְׁמוּעַ. בְּמַחֲשָׁבָה. לְקֶשֶׁר אוֹתָהּ בְּיָד, שֶׁהַשְּׂכִינָה הִיא י"ה וּכְלוּלָה מִמַּעֲשֵׂה שֶׁהִיא ה'. וְדַבּוּר שֶׁהִיא בִּינָה כְּלוּלָה ו' סְפִירוֹת. וּבְמַחֲשָׁבָה, שֶׁהוּא יו"ד ה"א וָא"ו

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֵל אֱמֶת: ז שְׁנֵאתִי הַשְּׁמֵרִים הַבְּלִי שְׂוֹא וְאֲנִי אֵל יְהוָה

זוהר תהלים

שְׁכַתוֹב (תהלים יד) לְרֵאוֹת הַיָּשׁ מִשְׁפִּיל דָּרֶשׁ
אֶת אֱלֹהִים. וְלֹא יִהְיֶה פִתְחוֹן פֶּה לְאָדָם
שִׁיאֵמַר: אֲלֵמְלֵא שְׁלֹטֵתִי בְנַפְשִׁי בְלִילָה,
הִיִּיתִי מִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, זֶה
בְּיִשְׂרָאֵל בְּדַאי, וְכִף הוּא! אֲבָל בְּאֻמוֹת
הָעוֹלָם שְׂרָאִינוּ כְּזֶה, מָה הַטַּעַם? אָמַר לוֹ:
יְפֵה מַה שְּׂאֵמְרָתָ.

בְּיָדָךְ אֶפְקִיד רוּחִי

בְּיָדָךְ אֶפְקִיד רוּחִי וְגו' (ל, א): [זוהר במדבר
– פ' פנחס (דף רכ"ב):] וְכִמּוֹ שֶׁנֶּחַ שְׁלַח
אֶת הַיּוֹנָה בְּשִׁלְיֹחוֹתָ, גַּם כִּף שְׁלַח נִשְׁמָה
בְּאָדָם, רוּחוֹ בְּשִׁלְיֹחוֹתָ, וְלִכְן צָרִיךְ אָדָם
לְהַפְקִיד אוֹתָהּ בַּמִּלְכָּה. זֶהוּ שְׁכַתוֹב (תהלים
לא) בְּיָדָךְ אֶפְקִיד רוּחִי. וְאִם הִיא אֲסוּרָה
בְּחֻטְאֵי הַגּוֹף וּבִידֵי חֵילוֹת יֵצֵר הָרָע, מַה
כְּתוּב? בְּיָדָךְ אֶפְקִיד רוּחִי פְדִיתָה אוֹתִי ה'
אֵל אֱמֶת.

הַקְּב"ה מוֹשִׁיב הַפְּקֻדוֹן לְאָדָם בְּכָל עֵת אֶף
עַל פִּי שֶׁהוּא מְלַכְלֵךְ

בְּיָדָךְ אֶפְקִיד רוּחִי וְגו' (ל, א): [זוהר
דש-מדדש רות (דף קת):] וְתַקְרָאנָה לוֹ
הַשְּׁכֵנוֹת שֵׁם לְאִמּוֹ יֵלֵד בֵּן לְנַעֲמִי (רות ד).
חֲכָמִים פּוֹתְרִים הַפְּסוּק בְּזֶה שְׁכַתוֹב (שמות
כב) אִם חָבַל תְּחַבֵּל שְׁלֵמַת רֵעֶךָ עַד בֹּא
הַשֶּׁמֶשׁ תִּשְׁכַּח לוֹ. הַפְּסוּק הַזֶּה בְּנִשְׁמָה
שֶׁל אָדָם מְדַבֵּר בְּזֶה הָעוֹלָם. (ובגופו כשהולך
לְבֵית עוֹלָמוֹ, בְּנִשְׁמָה בּוֹה הָעוֹלָם) מְלַמֵּד שְׁנִשְׁמָתוֹ
שֶׁל אָדָם יוֹצֵאת בְּכָל לַיְלָה וְלַיְלָה, וְהַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא מְמַשְׁכֵּן אוֹתָהּ, וְלִמְחַרְתָּהּ מוֹשִׁיב

הַמְּנוֹת שׁוֹלֵט בְּעוֹלָם, וְעֵץ הַחַיִּים מִסְתַּלַּק
לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה. וְכִיּוֹן שְׁעֵץ הַמְּנוֹת שׁוֹלֵט
בְּעוֹלָם לְבַדּוֹ, כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם טוֹעֲמִים טַעַם
מְנוֹת. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שְׂאוֹתוֹ עֵץ גֹּרֶם.

וְהָאָדָם צָרִיךְ לְהַקְדִּים וְלְהַפְקִיד בְּיָדוֹ אֶת
נַפְשׁוֹ בְּפְקֻדוֹן, כְּפְקֻדוֹן שֶׁל אָדָם
שְׁנוֹתָן פְּקֻדוֹן לְאַחֵר. שְׂאֵף עַל גֵּב שֶׁהוּא
הַתְּחִיב אֵלָיו יוֹתֵר מֵאוֹתוֹ פְּקֻדוֹן – לֹא
כְּדַאי לְהֶאֱחֹז בּוֹ, הוּאִיל וְהַפְּקֻדוֹן נִמְסָר לוֹ,
וְאִם יִסְרַב בּוֹ – וְדַאי נִבְדָּק אַחֲרָיו, שְׂאִין
הוּא מְזַרַע קֶדֶשׁ וְלֹא מִבְּנֵי הָאֱמוּנָה. כִּף
אוֹתוֹ עֵץ, בְּנֵי אָדָם מְקַדְמִים וְנוֹתְנִים לוֹ
פְּקֻדוֹן נַפְשָׁם, וְלוֹקַח כָּל נִשְׁמוֹת בְּנֵי
הָעוֹלָם. וְכֹלֵם טוֹעֲמִים טַעַם מְנוֹת, מִשּׁוֹם
שֶׁזֶה עֵץ הַמְּנוֹת הוּא. וּמִשּׁוֹם שֶׁכָּל נַפְשׁוֹת
אֵלוֹ, אֶף עַל גֵּב שְׁכָלֵם הַתְּחִיבוּ לוֹ, וְלֹא
כְּדַאי הוּא לְהִשְׁיב הַפְּקֻדוֹן לְאָדָם. אֲלֵא
כִיּוֹן שְׁכָלֵם נִמְסְרוֹ לוֹ בְּפְקֻדוֹן, מִחֲזִיר כָּל
הַפְּקֻדוֹנוֹת לְבַעֲלֵיהֶם.

בֹּא רָאָה, לֹא כְּדַאי לְעֵץ הַמְּנוֹת הַזֶּה
לְהַחֲזִיר פְּקֻדוֹנוֹ לְאָדָם אֲלֵא בְּשַׁעֲה
שְׁעֵץ הַחַיִּים מִתְּעוֹרֵר בְּעוֹלָם. וּמִתִּי
מִתְּעוֹרֵר אוֹתוֹ עֵץ חַיִּים? בְּשַׁעֲה שְׁעוֹלָה
הַבָּקָר. וְאִז, כִּיּוֹן שֶׁזֶה מִתְּעוֹרֵר בְּעוֹלָם, כָּל
בְּנֵי הָעוֹלָם חַיִּים, וּמִשְׁאִיר וּמִחֲזִיר אוֹתוֹ
עֵץ הַמְּנוֹת כָּל הַפְּקֻדוֹנוֹת שֶׁהַפְּקֻדוֹ אֶצְלוֹ,
וְהוֹלֵךְ לוֹ. מָה הַטַּעַם הֵם חַיִּים? מִשּׁוֹם
שְׂאוֹתוֹ עֵץ הַחַיִּים גֹּרֶם. וְאִם תֹּאמַר, הֲרִי
בְּנֵי אָדָם רַבִּים הֵם מִתְּעוֹרְרִים בְּלִילָה בְּעוֹד
שְׁעֵץ הַמְּנוֹת שׁוֹלֵט? אֲלֵא וְדַאי אוֹתוֹ עֵץ
הַחַיִּים עוֹשֶׂה אֶת זֶה. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם

בְּטַחְתִּי: ה אָנִילָה וְאַשְׁמַחָה בְּחֶסֶדְךָ אֲשֶׁר רָאִיתָ אֶת עֵינַי יָדַעְתָּ בְּצָרוֹת נַפְשִׁי:
 ט וְלֹא הִסְגַּרְתָּנִי בְיַד אוֹיֵב הַעֲמַדְתָּ בְּמִרְחַב רַגְלָי: י חֲנַנִי יְהוָה: יא כִּי צָר לִי
 עָשִׂשָׁה בְּכַעַם עֵינַי נַפְשִׁי וּבְטָנִי: יב כִּי כָלוּ כִּגְוֹן חַי וּשְׁנוֹתַי בְּאַנְחָה בְּשָׁל בְּעוֹנֵי
 כַּחַי וְעַצְמֵי עָשִׂשׁוּ: יג מִכָּל צָרָרִי הָיִיתִי חֲרָפָה וְלִשְׁכַּנִּי מָאֵד וּפְחַד לְמוֹדַעֵי רְאִי
 בַּחוּץ נִדְדוּ מִפְּנֵי: יד נִשְׁפַּחְתִּי כְּמַת מִלֵּב הָיִיתִי כְּכֹלִי אִבֵּד: יו כִּי שָׁמַעְתִּי דַבַּת
 רַבִּים מְגוֹר מִסָּבִיב בְּהוֹסֵדִם יַחַד עָלַי לְקַחַת נַפְשִׁי וּמָמוֹ: יז וְאַנִּי עֲלִיף בְּטַחְתִּי
 יְהוָה: יח אִמְרַתִּי אֱלֹהֵי יְהוָה: יט אֲתָתָה: כ בִּידֶךָ עֲתַתִּי הִצִּילַנִי מִיַּד אוֹיְבֵי וּמִרַדְּפֵי:
 כו הָאִירָה פְּנִיךָ עַל עַבְדְּךָ הוֹשִׁיעֵנִי בְּחֶסֶדְךָ: כז יְהוָה: כח אֵל אֲבוֹשָׁה כִּי
 קָרָאתִיךָ וּבִשְׁנֵי רִשְׁעִים יָדָמוּ לְשֹׂאוֹל: כט תִּתְּלֵמְנָה שִׁפְתֵי שֶׁקֶר הוֹדְבוֹרוֹת עַל צְדִיק
 עֲתָק בְּנִאֻחַ וְכוּ: ל כֹּה רַב טוֹבְךָ אֲשֶׁר צִפְנָתָ לִירְאֶיךָ פְּעֻלַּת לַחֲסִים כֶּךָ נִגַּד בְּנֵי

— זוהר תהלים —

צדיקים העולים מן העולם הזה לרחץ
 עצמם בגן עדן

מה רב טובך אשר צפנת ליראיך וגו' (לא)
 (ב): [הקדמת הזוהר-בראשית (ד טז)] פתח
 רבי אלעזר ואמר, (תהלים לא) מה רב טובך
 אשר צפנת ליראיך וגו'. כמה הוא הטוב
 העליון והנכבד שעתיד הקדוש ברוך הוא
 לעשות לבני אדם לאותם צדיקים עליונים
 יראי חטא שמשתדלים בתורה, כשנכנסים
 לאותו העולם. לא כתוב טובך, אלא רב
 טובך. ומי הוא (שם קמה) זכר רב טובך
 יביעו. וזהו ענג החיים ששופעים מהעולם
 הבא לחי העולמים, שהוא זכר רב טובך.
 ודאי הוא (ישעיה סג) ורב טוב לבית ישראל
 וגו'.

עוד מה רב טובך, כאן נחקק סוד
 החכמה, וכל הסודות נכללו כאן.
 מ"ה - כמו שבארנו. רב - זה העץ גדול
 וחקק, משום שיש אילן אחר קטן ממנו,
 וזה הוא גדול ומכניסו לרום הרקיעים.

אותה לחיקו של אדם. לפיכך צריך האדם
 להפקיד נשמתו ליצרו, וקורא פסוק אחד
 של רחמים, כגון (תהלים לא) בידך אפקיד
 רוחי פדית אותי ה' אל אמת. והואיל והיא
 בפקדון - אף על פי שהיא מחיבת בכמה
 חובות, הקדוש ברוך הוא משיב אותה
 לחיקו של אדם. כענין זה צריך להתנהג
 במדותיו של הקדוש ברוך הוא וללכת
 בדרךיו, שכתוב (דברים כח) והלכת בדרךיו.
 שהרי נשמתו פקדון בידו, שהיא מתחת
 כסא הכבוד, והוא נוצר מטפה סרוחה. הרי
 פקדון נשמתו בידו. וכתוב אם חבל תחבל
 שלמת רעך, אם חבלת מעשיך ולכלכת
 נשמתך, שהוא מאור לבושו של הקדוש
 ברוך הוא, שהוא רעך ורע אביך - עד בא
 השמש, כשיגיע זמנה להפטר מהעולם,
 תשיבנו לו, שכתוב (קהלת יב) והרוח תשוב
 אל האלהים אשר נתנה. תנה לו כמו שנתנה
 לך. אם חבל תחבל. אם חבל אדם מעשיו,
 לאחר כן כשהגיע שעתו, מרב חובותיו
 לקונו, חובל את שלו ונוטל נשמתו.

אדם: כא תסתירם בסתר פניך מרכסי איש תצפנם בסכה מריב לשונות:

זוהר תהלים

הזה, ומאותו אור שמחה לכל בו. והוא ימין להתעטר חקיקותיו [חקוקיו] חקוקים יחד אתו, והרי נאמר. כתוב (תהלים לא) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים בך. מה רב טובך - זה אור ראשון שגנז הקדוש ברוך הוא. ליראיך - לצדיקים, שהם יראי חטא כמו שאמרנו.

האור הגדול אין כל בריה יכולה להסתכל בו גנזו הקדוש ברוך הוא לצדיקים לעתיד לבא

מה רב טובך אשר צפנת ליראיך וגו' (לא, כ): [זוהר ח"א 9' בראשית (דף 90 מ.)] השלמה מהשמטות סימן [ז] ויאמר אלהים יהי אור. ואמר רבי יוחנן, שני אורות הגדולים היו, שכתוב ויהי אור, ועליו נאמר כי טוב. ולקח הקדוש ברוך הוא האחד וגנזו לצדיקים לעתיד לבא, שכתוב (תהלים לא) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים בך נגד בני אדם. מלמד שאור הראשון אין כל בריה יכולה להסתכל בו, שכתוב וירא אלהים את האור כי טוב, וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד. ראה הקדוש ברוך הוא את כל אשר עשה, ראה טוב מאד מזהיר ובהיר.

ולקח מאורו הטוב, וכלל שלשים ושנים נתיבות החכמה, ונתנו לעולם הזה, והיגו שכתוב (משלי ד) כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו. הוי אומר: אוצרה של תורה שבעל פה. ואמר הקדוש ברוך הוא, אם ישמרו זאת המדה בעולם הזה,

טובך - זה האור שנקרא ביום הראשון. אשר צפנת ליראיך - משום שגנז אותו לצדיקים באותו העולם.

פעלת - זה גן העדן העליון, שכתוב (שמות טו) מכוון לשבתך פעלת ה'. וזהו פעלת לחוסים בך. נגד בני אדם - זה גן העדן שלמטה שכל הצדיקים עומדים שם ברוח, שנתלבשה בלבוש יקר כצורה ודיוקן של העולם הזה, וזהו נגד בני אדם, באותה צורה של בני אדם שבעולם הזה, ונמצאים שם ופורחים באור ועולים לתוך ישיבת הרקיע באותו גן העדן שלמעלה. ופורחים ורוחצים בטלי נהרות אפרסמון טהור, ויורדים ושורים למטה. ולפעמים נראים נגד בני אדם לעשות להם נסים כמו מלאכים עליונים, כמו שראינו עכשו את אור המאור העליון, ולא זכינו להסתכל ולדעת בסודות של חכמה יותר.

מה רב טובך - זה אור ראשון שגנז הקדוש ברוך הוא ליראיך - לצדיקים

מה רב טובך אשר צפנת ליראיך וגו' (לא, כ): [זוהר - בראשית 9' בראשית (דף 90 מ.)] אמר רבי שמעון, וירא אלהים את האור כי טוב, שלא ימצא בו רתחה. כתוב כאן כי טוב, וכתוב שם (במדבר כד) כי טוב בעיני ה' לברך את ישראל, וסוף הפסוק [מוכיח] - ויבדל אלהים בין האור ובין החשך. ולכן לא נמצאה בו רתחה, ואף על גב ששתף אותם הקדוש ברוך הוא כאחד. בא ראה, האור עליון להיות מאיר האור

כב בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כִּי הַפְּלִיא חֲסִדוֹ לִי בְעִיר מְצֹר: כג וְאֲנִי אָמַרְתִּי בְחַפְזִי
נְגַדְתִּי מִנְגַד עֵינַיִךְ אֲבֵן שְׁמַעַת קוֹל תַּחֲנוּנֵי בְּשִׁעֵי אֲלִיךָ: כד אֲהַבּוּ אֶת יְהוָה

זוהר תהלים

שָׁאֵמַר רַבִּי מְאִיר, מֵהוּ שְׁכָתוּב וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר, וְלֹא
אָמַר לוֹ וַיְהִי כֵן? מְלַמֵּד שֶׁהָאֹר הֵוא
גְּדוּל, וְאִין כָּל בְּרִיָּה יְכוּלָה לְהַסְתַּכֵּל בּוּ,
גְּנֹזוּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד
לְבֹא, וְהִיא מִדַּת כָּל סְחוּרָה שְׁבַעֲוֹלָם, וְהוּא
כַח אֲבֵן יְקָרָה שְׁקוּרִין סְחָרְת וְדַר. וְעַל מָה
הִיא מִדַּת דָּר? אֵלָּא מְלַמֵּד שֶׁלְּקַח הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא מְזִינָה אַחַת מֵאֲלָפִים, וּבְנָה
מִמָּנָה אֲבֵן יְקָרָה נְאֻה וּמְקַשְׁטָה, וְכָלֵל בָּהּ
כָּל הַמְצֻוֹת.

מַעֲשֵׂי הָאֲבוֹת וְהַנְּהַגְתָּם וְהַשְׁפַּעְתָּם לְכָל
הַדּוֹר

בא אֲבָרְהָם וּבְקִשׁ כַּחוֹ לְתַת לוֹ, נִתְּנוּ לוֹ
אֲבֵן יְקָרָה זֹו וְלֹא רָצָה אוֹתָהּ. זָכָה
וְנִטַּל מִדָּתוֹ, שְׁנֵאמַר (מִיכָה ז) תִּתֵּן אֲמַת
לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם. בָּא יַעֲקֹב וּבְקִשׁ
כַּחוֹ, וְנִתְּנוּ לוֹ וְלֹא רָצָה בָּהּ. זָכָה וְנִטַּל
מִדָּתוֹ, שֶׁהָיָה מִדַּת הַגְּבוּרָה, דִּהְיִינוּ הַפְּחַד,
שְׁכָתוּב (בְּרַאשִׁית לא) וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב בַּפְּחַד
אֲבִיו יַעֲקֹב.

בא יַעֲקֹב וְרָצָה בָּהּ וְלֹא נִתְּנוּהוּ לוֹ. אָמַר
לוֹ, הוֹאִיל וְאַבְרָהָם מְלַמְעֵלָה וַיַּעֲקֹב
לְמַטָּה, אַתָּה תִּהְיֶה בְּאֲמֻצָּע וְתִכְלַל
שְׁלֹשָׁתָם, שְׁכָתוּב תִּתֵּן אֲמַת לְיַעֲקֹב. וּמֵהוּ
הָאֲמֻצָּע? הֵינּוּ שְׁלוֹם, וְהָרִי כְּתוּב תִּתֵּן אֲמַת
לְיַעֲקֹב? אֲמַת וְשְׁלוֹם הֵם אֶחָד, כְּמוֹ
שְׁנֵאמַר (אֶסְתֵּר ט) דְּבַרִּי שְׁלוֹם וְאֲמַת, (יִשְׁעִיָּה
לט) כִּי יִהְיֶה שְׁלוֹם וְאֲמַת בְּיָמַי, וְהֵינּוּ

שְׁזֹאת הַמִּדָּה נִחְשָׁבַת בְּכָלֵל הָעוֹלָם הַזֶּה,
וְהִיא תוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה, יִזְכּוּ לַחֲיֵי הָעוֹלָם
הַבָּא שֶׁהוּא הַטוֹב הַגָּנוּז.

וּמָה הוּא עֵזוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא?
שְׁכָתוּב (חֲבֻקִּק א) וְנִגְהָ כְּאֹר תִּהְיֶה.
עֲתִיד הַנְּגִיָּה שְׁנִלְקַח מִהָאֹר הָרֵאשׁוֹן לְהִיּוֹת
כְּאֹר, אִם יִקְיָמוּ בְּנֵי הַתוֹרָה וְהַמְצֻוָּה אֲשֶׁר
כְּתַבְתִּי לְהוֹרוֹתָם. וְכָתוּב (מִשְׁלֵי א) שְׁמַע בְּנֵי
מוֹסֵר אֲבִיךָ וְאֵל תִּטֵּשׁ תוֹרַת אֲמִךָ, וְכָתוּב
(חֲבֻקִּק א) וְקִרְנֵים מִיָּדוֹ לוֹ, וְשֵׁם חֲבִיּוֹן עֲזָה.
וּמֵהוּ חֲבִיּוֹן עֲזָה? אֵלָּא אוֹתוֹ הָאֹר שְׁגָנָזוּ
וְהַחֲבִיּוּא, שְׁנֵאמַר צְפַנְתָּ לִירְאִיךָ. וְזֶה
שְׁנֵשְׂאָר לָנוּ – פְּעֻלַּת לְחוֹסִים בְּךָ, אוֹתָם
שְׁחוֹסִים בְּצַלְךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְשׁוֹמְרִים
תוֹרַתְךָ וּמְקִיָּמִים מְצֻוֹתֶיךָ, וּמְקַדְּשִׁים שְׁמֶךָ
הַגְּדוּל וּמִיַּחֲדִים בְּסִתְר וּבְגִלּוּי, שְׁנֵאמַר נִגְדַּד
בְּנֵי אָדָם.

אמר רַבִּי רְחוּמַאי, מְלַמֵּד שֶׁהִיא אוֹרָה
לְיִשְׂרָאֵל, וְתוֹרָה אוֹרָה, שְׁנֵאמַר
(מִשְׁלֵי ו) כִּי נֵר מְצֻוָּה וְתוֹרָה אוֹר. וְאָמַר נֵר –
זוֹ מְצֻוָּה, וּמְצֻוָּה – זוֹ תוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה. אוֹר
– זֶה תוֹרָה שְׁבַכְתָּב. אֵלָּא מִתּוֹךְ שְׁכָבֵר
נִתְקַיָּם הָאֹר, קוֹרָא לוֹ אוֹר. מִשְׁלֵי לְמָה
הַדְּבָר דּוּמָה? לְאָדָם צְנוּעַ בְּסִפֵּי הַבַּיִת, אִף
עַל פִּי שְׁיוּם הוּא וְאוֹר גְּדוּל בְּעוֹלָם, אִין
אָדָם רוֹאָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ אֵלָּא אִם כֵּן הַכְּנִיס
בוֹ נֵר. נֵר – תוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה. אִף עַל פִּי
שֶׁהִיא נֵר, צְרִיכָה לָהּ תוֹרָה לְפָרֵק קְשִׁיּוֹתֶיהָ
וּלְבַאֵר סוּדוֹתֶיהָ, וּמִי הוּא? יִרְאֵת ה', זֶה
הָאֹר הָרֵאשׁוֹן.

כָּל חֲסִידָיו אֲמוּנִים נִצַּר יְהוָה וַיִּתְּנֵם וַיִּמְשָׁלֵם עַל יָתֵר עֲשֵׂה נְאוּהָ: כֹּה חֲזָקוֹ וַיֵּאֱמִין לְבַבְכֶם כָּל הַמִּיתָלִים לַיהוָה:

זוהר תהלים

לְטָמָא - פּוֹתְחִים לוֹ. מַה זֶה פּוֹתְחִים לוֹ? אֹתָם הַפּוֹתְחִים תָּמִיד. מִצּוֹתֵי חֲקוֹתַי וְתוֹרַתִי - אָמַר, הוֹאִיל וְלֹא חֲפַצְתִּי בָהּ, אֲשַׁמֵּר מִצּוֹתַיָהּ. מַה זֶה תוֹרַתִי? אֵלָא אֶפְלוּ הוֹרָאוֹת וּפְלִפּוּלִים שְׁמוּרִים לְמַעַלָּה הוּא יִדְעֵם וּפְלִפֵּל וְקִימֵם. וּמַה זֶה מִשֵּׁם רוּעָה אֲבָן יִשְׂרָאֵל? הֲוִי אוֹמֵר, צִדֵּק הָעֲלִיּוֹן. וּמַהוּ הָאוֹר הַגָּדוֹל הַצֶּפֶן? וְהִינֵנו סִתְרַת. וְהָאֲבָן שְׁדָרָה לְמִטָּה הַיְמָנָה נִקְרָאת דָּר, וּמַה הוּא? מִיָּדוּ לוֹ, הִינֵנו חֲמֵשׁ אֲצַבְעוֹת שֶׁל יַד יְמִין: [ע"כ מההשמטות].

הַשֹּׁכֵר הָרַב טוֹב הַצֶּפֶן לְעוֹלָם הַבָּא

מַה רַב טוֹבָךָ אֲשֶׁר צִפְנָתָ לִירְאִיךָ וְגו' (א)
 (ב): [זוהר - בראשית 9' בראשית (97 מ.ו.)]
 וַיִּכְלוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צַבָּאָם. רַבִּי אֶלְעָזָר פְּתַח, (תהלים לא) מַה רַב טוֹבָךָ אֲשֶׁר צִפְנָתָ לִירְאִיךָ פְּעֻלַּת לַחֲסוּסִים בְּךָ נִגְדָּה בְּנֵי אָדָם. בֹּא רְאֵה, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרֵא אָדָם בְּעוֹלָם וְהִתְקִין אוֹתוֹ לְהִיּוֹת שְׁלֵם בְּעִבּוּדוֹתוֹ וְלִתְקֵן אֶת דְּרָכָיו כְּדֵי שְׁיִזְכֶּה לְאוֹר הָעֲלִיּוֹן שֶׁנִּגְנוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְצַדִּיקִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה סד) עֵינַי לֹא רָאִיתָ אֱלֹהִים זוֹלָתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחְכָּה לוֹ.

מַהוּ זֶה שֶׁאֲנִי אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם - הָעוֹלָם הַבָּא

מַה רַב טוֹבָךָ אֲשֶׁר צִפְנָתָ לִירְאִיךָ וְגו' (א)
 (ב): [זוהר - בראשית 9' בראשית (97 מ.ו.)]
 הַשְּׁלֵמָה מִהַהֲשַׁמְטוֹת (סימן ט"ל) יֵשֵׁב רַבִּי בְּרַכְיָה וְדַרְשׁ, מַה זֶה שֶׁאֲנִי אוֹמְרִים כָּל יוֹם הָעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא יוֹדְעִים מַה אָמַר, הָעוֹלָם

שְׁכַתּוֹב (שם נח) וְהֶאֱכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ. דְּהִינֵנו נַחֲלָה גְמוּרָה שֵׁישׁ לוֹ הַחֶסֶד וְהַפַּחַד וְהָאֲמֵת וְהַשְּׁלוֹם. וּלְפִיכָךְ אָמַר (תהלים קיח) אֲבָן מְאֹסוֹ הַבּוֹנִים הִיטָּה לְרֹאשׁ פְּנָה.

אֲבָן מְאֹסוֹ - אֲבָרְהָם וַיִּצְחָק, שֶׁבָּנוּ אֶת הָעוֹלָם, הִיטָּה עֲתָה לְרֹאשׁ פְּנָה. וְלָמָּה מְאֹסוֹ בָּהּ, וְהֵלֵא נֶאֱמַר (בראשית כו) עָקֹב אֲשֶׁר שָׁמַע אֲבָרְהָם בְּקִלְי וַיִּשְׁמַר מִשְׁמַרְתִּי מִצּוֹתֵי חֲקוֹתַי וְתוֹרַתִי? מַה זֶה מִשְׁמַרְתִּי? אָמַרְהָ מִדַּת חֶסֶד: שְׁכַל יְמֵי הִיּוֹת אֲבָרְהָם בְּעוֹלָם לֹא הִצְרַכְתִּי אֲנִי לְעִשׂוֹת מְלֹאכְתִּי, שֶׁהָרִי אֲבָרְהָם עָמַד שָׁם בְּמִקּוּמִי. וַיִּשְׁמַר מִשְׁמַרְתִּי - בְּמִדָּה זוֹ הִיטָּה מְלֹאכְתִּי, שֶׁאֲנִי מְזַכֶּה אֶת הָעוֹלָם בְּלוֹ, וְאֶפְלוּ נִתְחַיְבוּ אֲנִי מְזַכֶּה אוֹתָם. וְעוֹד מְשִׁיבֵם וּמְבִיא בְּלַבְבְּכֶם לְעִשׂוֹת רְצוֹן אֲבִיהֶם. כָּל זֶה עָשָׂה אֲבָרְהָם, וְכַתּוּב (שם כא) וַיִּטַּע אֲשֶׁל בְּבָאָר שֶׁבַע. סִדֵּר לְחִמּוֹ וּמִימִיּוֹ לְכָל בְּאֵי עוֹלָם, וְהִיָּה מְזַכֶּה וּמְדַבֵּר עַל לִבָּם: לְמִי אַתֶּם עוֹבְדִים? עִבְדוּ אֶת ה' אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ! וְהִיָּה דוֹרֵשׁ לָהֶם, עַד שֶׁהָיוּ בְּאִים וְשָׁבִים.

וּמַנִּין לָנוּ שֶׁאֵין הַחַיִּיבִים הִיָּה מְזַכֶּה? שֶׁנֶּאֱמַר (שם יח) הַמְכַסֶּה אֲנִי מֵאֲבָרְהָם, וְאֲבָרְהָם הָיוּ יְהִיָּה וְגוֹמֵר. אֵלָא אֲזַכֶּהוּ שֶׁיִּבְקֹשׁ עֲלֵיהֶם רַחֲמִים וַיִּזְכֶּה. וְכִי אֶפְשָׁר לוֹמַר שֶׁלֹּא יָדַע הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁלֹּא יִכְלוּ לְהַנְצִיל? אֵלָא זְכוּתוֹ הוּא אָמַר. מִכָּאֵן אָמַרְנוּ, בֹּא לְטָהֵר - מְסִיעֵין אוֹתוֹ. בֹּא

—== זוהר תהלים ==—

יִרְאֵי חֹטָא. פְּעֻלַּת לְחוּסִים בְּךָ - מֵה זֶה פְּעֻלַּתְּ? זֶה מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית. רַבִּי אָבָא אָמַר, זֶה גַן עֵדֵן, שְׁהָרִי בְּאֶמְנוֹת עֲשֵׂה אוֹתוֹ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאֶרֶץ כְּמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה, לְחִזֵּק בּוֹ אֶת הַצְּדִיקִים. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (תהלים לא) פְּעֻלַּת לְחוּסִים בְּךָ נִגְדַּ בְּנֵי אָדָם. שְׁהָרִי הוּא נִגְדַּ בְּנֵי אָדָם, וְהָאֲחֵר נִגְדַּ עֲלִיוֹנִים קְדוּשִׁים. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, גַּן הָעֵדֵן לְמַעֲלָה וְנִגְדַּ בְּנֵי אָדָם הוּא, [ואפלו האחר הוא נגד בני אדם] לְהַתְּכַנֵּס בּוֹ צְדִיקִים שְׁעוֹשִׂים רְצוֹן רַבּוֹנָם.

'נִגְדַּ בְּנֵי אָדָם' - שְׁהָרִי בְּאֶמְנוֹת הַזֶּה שְׁנַעֲשֵׂתָהּ בְּאוֹר הַזֶּה הַצָּפוֹן עוֹמְדִים בְּנֵי אָדָם בְּעוֹלָם וְקִיּוּמָם נְהִיָּה

מֵה רַב טוֹבָה אֲשֶׁר צִפְנַת לִירְאֵיהָ וְגו' (לא, ב): [זוהר - שמונת פ' פקודי (דף ר"ב):] רַבִּי

יוֹסִי פִּתַּח, (תהלים לא) מֵה רַב טוֹבָה אֲשֶׁר צִפְנַת לִירְאֵיהָ פְּעֻלַּת לְחוּסִים בְּךָ נִגְדַּ בְּנֵי אָדָם. מֵה רַב טוֹבָה, כְּמֵה יֵשׁ לָהֶם לְבַנְי אָדָם לְהִסְתַּפֵּל וְלְדַעַת בְּדַרְכֵי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁהָרִי בְּכָל יוֹם יוֹם יוֹצֵא קוֹל וּמְכַרִּיז וְאוֹמֵר: הַשְּׁמְרוּ בְּנֵי הָעוֹלָם, סִגְרוּ דְלָתוֹת הַחֹטָאִים, הִסְתַּלְקוּ מֵהֲרִשַׁת שְׁתוֹפְסַת טְרָם יִתְפָּסוּ רַגְלֵיהֶם בְּרִשַׁת הַזֶּה. הַגְּלִגְל סוֹבֵב תָּמִיד, עוֹלָה וְיוֹרֵד. אוֹי לְאוֹתָם שְׁדוּחִים רַגְלֵיהֶם מִתּוֹךְ הַגְּלִגְל, שְׁהָרִי נוֹפְלִים לְתוֹךְ הָעֵמֶק שְׁטָמוֹן לְאוֹתָם רִשְׁעֵי הָעוֹלָם.

אוֹי לְאוֹתָם שְׁנוֹפְלִים וְלֹא יְקוּמוּ, וְלֹא יֵאוּרוּ בְּאוֹר הַגְּנוּז לְצְדִיקִים לְעוֹלָם הַבָּא. אֲשֶׁרִיָּהֶם הַצְּדִיקִים לְעוֹלָם הַבָּא, שְׁכְּמָה מְאוֹרוֹת גְּנוּזִים לָהֶם, כְּמֵה עֲדוּנִים בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם טְמוּנִים לָהֶם, שְׁכָתוֹב מֵה

הַבָּא מְתַרְגֵּם עֲלָמָא דְאַתִּי (העולם הבא), מְלַמֵּד שְׁקָדָם שְׁנִבְרָא הָעוֹלָם עֲלָה בְּמַחְשְׁבָה לְבְרָא אוֹר גְּדוֹל לְהָאִיר, וְנִבְרָא אוֹר גְּדוֹל שְׁאִין כָּל בְּרִיָּה יְכוּלָה לְשַׁלֵּט בּוֹ. צָפָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁאִינָם יְכוּלִים לְסַבְּלוֹ, לְקַח שְׁבִיעֵי וְשֵׁם לָהֶם בְּמִקְוֹמוֹ, וְהִשְׁאָר גְּנוּז לְצְדִיקִים לְעֵתִיד לְבָא. אָמַר, אִם יִזְכּוּ בְּזֶה הַשְּׁבִיעֵי וְיִשְׁמְרוּהוּ - אֲתָן לָהֶם זֶה לְעוֹלָם אַחֲרוֹן, וְהִינוּ שְׁכָתוֹב הָעוֹלָם הַבָּא, שְׁכָבֵר בְּאֵ מִקְדָּם שֵׁשֶׁת יָמֵי בְרֵאשִׁית. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (תהלים לא) מֵה רַב טוֹבָה אֲשֶׁר צִפְנַת לִירְאֵיהָ פְּעֻלַּת לְחוּסִים בְּךָ נִגְדַּ בְּנֵי אָדָם: ע"כ מֵהֵהשְׁמִטוֹת.

כָּל מִי שְׁמַשְׁתַּדֵּל בְּתוֹרָה בְּכָל יוֹם יִזְכֶּה לְהִיּוֹת לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא וְיִחַשֵּׁב לוֹ כְּאֵלוֹ בְּנֵה עוֹלָמוֹת

מֵה רַב טוֹבָה אֲשֶׁר צִפְנַת לִירְאֵיהָ וְגו' (לא, ב): [זוהר - בראשית פ' בראשית (דף טו.מ):]

וּבְמֵה יִזְכֶּה הָאָדָם לְאוֹתוֹ הָאוֹר? בְּתוֹרָה. שְׁכָל מִי שְׁמַשְׁתַּדֵּל בְּתוֹרָה בְּכָל יוֹם, יִזְכֶּה לְהִיּוֹת לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא, וְיִחַשֵּׁב לוֹ כְּאֵלוֹ בְּנֵה עוֹלָמוֹת, שְׁהָרִי בְּתוֹרָה נִבְנְהָ הָעוֹלָם וְנִתְקַן. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (משלי ג) ה' בְּחִכְמָה יִסַּד אֶרֶץ כּוֹנֵן שְׁמַיִם בְּתוֹבְנָה, וְכָתוֹב (שם ח) וְאֶהְיֶה אֲצִלוֹ אֲמוֹן וְאֶהְיֶה שְׁעֵשׂוּעִים יוֹם יוֹם. שְׁכָל מִי שְׁמַשְׁתַּדֵּל בָּהּ, מִתְקַן עוֹלָמוֹת וּמְקִים אוֹתָם.

וּבֵא וְרָאָה, בְּרוּחַ עֲשֵׂה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם וּבְרוּחַ הוּא עוֹמֵד, רוּחַ שֶׁל אֵלוֹ שְׁעוֹסְקִים בְּתוֹרָה, וְכָל שְׁכֵן רוּחַ שֶׁל הֶבֶל תִּינּוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן. מֵה רַב טוֹבָה - זֶה הַטּוֹב שְׁנִגְנוּ. לִירְאֵיהָ - לְאוֹתָם

זוהר תהלים

ומאיר מראש העולם לסופי העולם

מִזֶּה רַב טוֹבָה אֲשֶׁר צִפְנַת לִירְאִיהָ וְגו' (לא)

(ב): [זוהר ויקרא - פ' אמור (דף ט"ז)] אָמַר

אֵל הַכְּהֻנִּים בְּנֵי אֶהֱרֹן וְאִמְרַת אֱלֹהִים. רַבִּי

יְהוּדָה פִּתַּח, (תהלים לא) מִזֶּה רַב טוֹבָה אֲשֶׁר

צִפְנַת לִירְאִיהָ וְגו'. מִזֶּה רַב טוֹבָה, כַּמָּה

עֲלִיּוֹן וְנִכְבָּד אוֹתוֹ הָאֹר הָעֲלִיּוֹן שֶׁנִּקְרָא

טוֹב, שֶׁכְּתוּב וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי

טוֹב, וְזֶה הוּא הָאֹר הַגָּנוּז, שְׁבוּ עוֹשֵׂה

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא טוֹב בְּעוֹלָם, וְלֹא מוֹנֵעַ

אוֹתוֹ בְּכָל יוֹם, מִכִּיּוֹן שְׁבוּ מִתְקִים הָעוֹלָם

וְעוֹמֵד עָלָיו. אֲשֶׁר צִפְנַת לִירְאִיהָ, שֶׁשְּׁנִינּוּ,

אוֹר עֲלִיּוֹן עֲשֵׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּשֶׁבְרָא

אֶת הָעוֹלָם, וְגַנְזוּ אוֹתוֹ לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד

לְבֹא. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב אֲשֶׁר צִפְנַת לִירְאִיהָ.

פְּעֻלָּתָּהּ לְחוּסִים בְּךָ. פְּעֻלָּתָּהּ בְּזִמְנֵן שֶׁנִּבְרָא

הָעוֹלָם אוֹתוֹ הָאֹר הִיָּה עוֹמֵד

וּמְאִיר מִרְאֵשׁ הָעוֹלָם לְסוֹפֵי הָעוֹלָם.

כְּשֶׁהִסְתַּכַּל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאוֹתָם

הַרְשָׁעִים שֶׁעֲתִידִים לְעַמֵּד, גָּנְזוּ אֶת אוֹתוֹ

הָאֹר, שֶׁכְּתוּב (איוב לח) וַיִּמְנַע מִרְשָׁעִים

אוֹרָם. וְעֵתִיד לְהֵאִיר לְצַדִּיקִים לְעוֹלָם

הַבָּא, וְזֶה הוּא אֲשֶׁר צִפְנַת לִירְאִיהָ, וְכְתוּב

(מלאכי א) וְזָרְתָה לָכֶם יְרֵאִי שְׁמִי שֶׁמֶשׁ צִדְקָהּ

וּמִרְפָּא בְּכִנְפֶיהָ. צֵא וְרָאָה מַעֲשֵׂי הַרְחֻמְנוֹת

שֶׁעוֹשֵׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמָה שֶׁהוּא

מַכֶּה - בּוּ נוֹתֵן רְפוּאָה!!

מִזֶּה רַב טוֹבָה אֲשֶׁר צִפְנַת לִירְאִיהָ וְגו' (לא)

(ב): [זוהר במדבר - פ' שלח לך (דף קע"ג)]

מִהוּ וּפְעֻלָּתוֹ? אֲלֵא כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב, (תהלים לא)

מִזֶּה רַב טוֹבָה וְגו', פְּעֻלָּתָּהּ לְחוּסִים בְּךָ. זֶהוּ

פְּעֻלָּתוֹ. נִגְדַּת בְּנֵי אָדָם מִזֶּה זֶה? אֲלֵא נִגְדַּת

עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת. אֲשֶׁר צִפְנַת

רַב טוֹבָה אֲשֶׁר צִפְנַת לִירְאִיהָ. מִזֶּה רַב

טוֹבָה, הִרִי פִּרְשׁוּהָ שֶׁזֶּהוּ אוֹר הַגָּנוּז

לְצַדִּיקִים לְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁכְּתוּב (בראשית א)

וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב, וְכְתוּב

(תהלים צז) אוֹר זָרַע לְצַדִּיק וְלִישְׂרֵי לֵב

שֶׁמְחָה. וְעַל זֶה מִזֶּה רַב טוֹבָה.

כְּתוּב כֵּן מִזֶּה רַב טוֹבָה, וְכְתוּב שֶׁם וַיֵּרָא

אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב. אֲשֶׁר

צִפְנַת, מִשּׁוּם שֶׁהִסְתַּכַּל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

בְּאוֹתוֹ הָאֹר וְהִסְתַּכַּל בְּאוֹתָם הַרְשָׁעִים

שֶׁעֲתִידִים לְחַטֵּא בְּעוֹלָם, וְגַנְזוּ אֶת אוֹתוֹ

הָאֹר לְזִכּוֹת בּוֹ אֶת הַצַּדִּיקִים לְעוֹלָם הַבָּא,

כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרַר.

פְּעֻלָּתָּהּ, בְּרֵאשׁוֹנָה צִפְנַת, וְאַחַר כֵּן פְּעֻלָּתָּהּ.

אֲלֵא צִפְנַת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. פְּעֻלָּתָּהּ,

בְּשִׁבִיל אוֹתוֹ הָאֹר הַגָּנוּז בּוֹ עֲשֵׂה הַקְּדוֹשׁ

בְּרוּךְ הוּא אֶת אֲמִנוֹת הָעוֹלָם. מִנֵּיִן לָנוּ?

שֶׁכְּתוּב (בראשית ב) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם

וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם, כְּתוּב בְּאִבְרָהָם, וְאוֹתוֹ

אוֹר שֶׁל אִבְרָהָם גָּנְזוּ אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ

הוּא, וְבוֹ עֲשֵׂה אֲמִנוֹת הָעוֹלָם, שֶׁכְּתוּב

פְּעֻלָּתָּהּ לְחוּסִים בְּךָ, לְאוֹתָם שְׂיוֹשְׁבִים תַּחַת

צֵלוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

נִגְדַּת בְּנֵי אָדָם, שֶׁהִרִי בְּאֲמִנוֹת הַזֶּה

שֶׁנַּעֲשֵׂתָהּ בְּאוֹר הַזֶּה עוֹמְדִים בְּנֵי

אָדָם בְּעוֹלָם וְקִיּוּמָם נִהְיָה. אֵף עַל פִּי

שֶׁהוּא גָּנוּז, בְּנֵי הָאָדָם עוֹמְדִים בּוֹ בְּעוֹלָם

הַזֶּה. פְּעֻלָּתָּהּ, אֶת אֲמִנוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה שְׁבוּ

נַעֲשֵׂה הַכֹּל בְּחֻשְׁבוֹן. אֲמִנוֹת הָעוֹלָם כְּמוֹ

אֲמִנוֹת הַמֶּשֶׁכֶן, שֶׁהוּא אֲמִנוֹת כְּמוֹ שֶׁל

הָעוֹלָם, וְהִרִי בְּאֲרָנוֹ.

בְּזִמְנֵן שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם אוֹתוֹ הָאֹר הִיָּה עוֹמֵד

— זוהר תהלים —

ה" (לא, כד): [זוהר תורה; זוהר חלק ג' דף רפג].
 אמר רבי יוסי מה זה שכתוב: "כִּי שְׁתִּימ
 רְעוֹת עֲשֵׂה עִמִּי אֲתִי עֲזְבוּ מְקוֹר מַיִם
 חַיִּים לְחֻצַּב לָהֶם בְּאֵרוֹת בְּאֵרֹת נְשִׁבְרִים"
 (ירמיהו ב, יג), "אֲתִי עֲזְבוּ מְקוֹר מַיִם חַיִּים",
 זה הוא שאין רוצים לקדש שמו של
 הקדוש ברוך הוא בעניית אמן, ומה
 עונשו, על זה כתוב "לְחֻצַּב לָהֶם בְּאֵרוֹת
 בְּאֵרֹת נְשִׁבְרִים", שיורדים לגיהנם מדרגה
 אחר מדרגה, עד שיורדים לאבדון
 שנקרא תחתית, ואם הוא מקדש שמו
 של הקדוש ברוך הוא לכוון באמן
 כראוי, הוא יעלה מדרגה אחר מדרגה
 להתענג מאותו עולם הבא שנמשך תמיד
 ואינו פסוק, זהו שכתוב: "אֲמוֹנִים נֶצַר
 ה' וּמְשָׁלֵם עַל יָתֵר עֲשֵׂה גְאוּהָ".

לִירָאִיךָ, מַה זֶה אֲשֶׁר צָפַנְתָּ? וְכִי מִי יִגְזֹל
 וַיִּטַּל מִיָּדוֹ מַה שֶּׁהוּא רוֹצֵה לְתֵת, שְׁכַתוֹב
 צָפַנְתָּ? אֲלֵא צֵא וּרְאֵה מַעֲשֵׂי הַרְחֻמָּנוֹת
 שְׁעוֹשֶׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. בְּמַה שֶּׁהוּא
 מְכָה - בּוֹ נוֹתֵן רְפוּאָה. בְּמַה מְכָה?
 בְּשִׂמְאֵל. בְּיָמִין מְקָרֵב וּבְשִׂמְאֵל מְכָה. בְּמַה
 שְׂמְכָה - בּוֹ נוֹתֵן רְפוּאָה לְעוֹלָם. כְּתוּב
 (ירמיה א) מְצַפּוֹן תִּפְתַּח הָרְעָה, וּבְצַפּוֹן מְכָה,
 שְׂמֶשֶׁם יוֹצְאִים כָּל הַדֵּינִים וְכָל הַגְּזֵרוֹת
 הַקְּשׁוֹת - וּבּוֹ שׁוֹרֵה כָּל שְׂכָר טוֹב וְכָל טוֹב
 שְׁעֵתִיד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְתֵת לְיִשְׂרָאֵל.
 לְעֵתִיד לְבֹא קוֹרֵא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְצַפּוֹן
 וַיֹּאמֶר לוֹ: כִּךָ נִתְתִּי כָּל טוֹב וְכָל שְׂכָר טוֹב
 לְבָנִי שֶׁסָּבְלוּ כְּמַה רְעוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה עַל
 קִדְשֵׁת שְׁמִי, תֵּן שְׂכָרִים טוֹבִים שְׁנִתְתִּי כִּךָ.
 "אֲהַבּוּ אֶת ה' כִּלְ חֲסִידָיו אֲמוֹנִים נֶצַר

לב « לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁרִי נְשׁוּי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה: ב אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא יִחַשְׁבַּ

— טימוש תהלים —

לבקשת רחמים

אשרי נשוי פשע וגו' (לב, א): [שימוש תהלים לפרק לב]. טוב לבקש רחמים אמור אותו בכל יום אחר תפלתך.

— זוהר תהלים —

שְׁהַמְשִׁיף עָלָיו אָדָם עַל הָעוֹלָם. שְׁפִינָן שְׁחָטָא זֶה הַשְּׁפִיעַ אָדָם עַל הָעוֹלָם, שְׁאָר הַבְּרִיּוֹת שׁוֹלְטוֹת, וּבֶן אָדָם פּוֹחַד מֵהֶם, וְהָעוֹלָם לֹא הִתְקַן בְּתַקּוּנּוֹ. וְלָכֵן כְּשֵׁיִצְא נַח מֵהַתְּבָה, בְּרָכוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכָתוּב: "וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת נַח וְאֶת בְּנָיֹו" וְגו'.

על ידי תשובה מתתקנת הפלכות

לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁרִי נְשׁוּי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה (לב, א): [זוהר פרשת ויקרא (ד) 10 ע"ב] אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כָּל חֲטָאֵי הָעוֹלָם אַחֲזִימִם (זה) בְּזֶה, עַד שֶׁהָאִם מִתְּגַלָּה בְּגִלְלָם. וְכִשְׁהִיא מִתְּגַלָּה, כָּל אוֹתָם הַבְּנִים מִתְּגַלְּיִם (בשבילה). וְכָתוּב: "לֹא תִקַּח הָאִם עַל הַבְּנִים". וְכִשְׁמִתְּקַן הָעוֹלָם לְמַטָּה, הַכֹּל מִתְּתַקֵּן, עַד שֶׁעוֹלָה הַתְּקוּן לְאִם הַקְּדוֹשָׁה וּמִתְּתַקֵּן, וּמִתְּכַסֶּיִת מִמֶּה שֶׁהִתְגַּלְתָּה. וּמִשׁוּם כֵּךְ כָּתוּב, אֲשֶׁרִי נְשׁוּי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה, וְאִזּוּ נִקְרָאת תְּשׁוּבָה, תְּשׁוּבָה וְדַאי. וְאִזּוּ נִקְרָא יוֹם הַכְּפוּרִים, כְּמוֹ שְׁכָתוּב: "מְכַל חַטָּאתֵיכֶם לְפָנַי ה' תִּטְהַרוּ".

הכל מתתקן על ידי התשובה

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִתִּי נִקְרָאת תְּשׁוּבָה? כְּשֶׁהָאִם מִתְּכַסֶּה וְעוֹמֶדֶת בְּשִׁמְחָה עַל הַבְּנִים, שְׁכָתוּב (תהלים קיג) "אִם הַבְּנִים

מִשְׁכִּיל דְרָגָא אַחַת מְעַשֵּׂר מִיְנֵי שְׁבַח לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁרִי נְשׁוּי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה (לב, א): [זוהר בראשית פרשת נח (ד) ע"א]. וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת נַח. רַבִּי חִזְקִיָּה פָתַח, (תהלים לב): לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁרִי נְשׁוּי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה. פְּסוּק זֶה בְּאֵרוּהוּ, אֲבָל פְּסוּק זֶה נִתְבָּאָר בְּסוּד הַחֲכָמָה. שְׁהִרִי שְׁנִינוּ, בְּעֶשְׂרָה מִיְנֵי שְׁבַח שְׁבַח דְּוֹד אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאֶחָד מֵהֶם הוּא מִשְׁכִּיל, וְהוּא דְרָגָה אַחַת מֵאוֹתָן עֶשְׂרֵי וְדוֹד הַתְּקִין עֲצָמוֹ בְּטָרָם שֶׁתְּשִׁירָה עָלָיו הַדְּרָגָה הַזֹּה.

כְּשֶׁהִזְכוּיֹת מְכַרְיעוֹת אֶת הַכֹּף נִקְרָא נְשׁוּי פֶשַׁע

אֲשֶׁרִי נְשׁוּי פֶשַׁע, שְׁהִרִי בְּשִׁנְיָה שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹקֵל חֲטָאִים וְזִכְיוֹת שֶׁ בְּנֵי אָדָם שִׁלּוּ אוֹתוֹ [ד"א כשאותו] מִשְׁקָל שְׁבָצַד הַחֲטָאִים עוֹלָיִם, וְאוֹתָם הָאֲחֵרִים, הַזִּכְיוֹת שֶׁהֵן בְּמִשְׁקָל אַחֵר, מְכַרְיעוֹת לְמַטָּה - זֶהוּ נְשׁוּי פֶשַׁע.

בְּשִׁעָה שֶׁהִדִּין שׁוֹרָה מְכַסֶּה ה' עַל הַצַּדִּיק

כְּסוּי חֲטָאָה - בְּשִׁעָה שֶׁהִדִּין שׁוֹרָה בְּעוֹלָם, שִׁיְהִיָּה מְכַסֶּה שְׁלֹא יִשְׁלַט עָלָיו הַמְּשַׁחִית, כְּמוֹ שֶׁהִיָּה לְנַח שְׁכַסֶּה אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵאוֹתוֹ חֲטָא

יְהוָה לֹא עֶזְרָן וְאֵין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה: ג כִּי הִחַרְשֵׁתִי בְּלוֹ עֲצָמֵי בְּשִׁאֲנָתִי כָּל

זוהר תהלים

יום הדין ויום הכפרים

לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי פֶשַׁע פְּסוּי

חֲטָאָה (לב, א): [זוהר ויקרא פ' אמור

(דף קא ע"א)] אָמַר רַבִּי אַבָּא, בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה

נִבְרָא אָדָם, וְעַמֵּד בְּדִין לִפְנֵי אֲדוֹנָו וְשָׁב

בְּתִשְׁבּוּבָה, וְקָבַל אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

אָמַר לוֹ, אָדָם, אַתָּה תִּהְיֶה סִימָן לְכַנְיָךְ

לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, בְּיוֹם הַזֶּה יַעֲמֶדוּ בְּדִין. אִם

יִשׁוּבוּ, אֲנִי אֶקְבַּל אוֹתָם, וְאֶעֱמַד מִכְּסֵּא

דִּין, וְאֶתְיָשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וְאַרְחֵם

עֲלֵיהֶם. וְדוֹד אָמַר, (תהלים קד) אֶהְבֵּתִי כִּי

יִשְׁמַע ה' אֶת קוֹלִי תַחֲנוּנָי. וְעַל זֶה כְּתוּב,

(שם קל) כִּי עֲמָךְ הִסְלִיחָה לְמַעַן תִּנְרָא.

וְכְתוּב, (שם לו) כִּי עֲמָךְ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרֶךְ

נִרְאָה אוֹר. אַךְ בְּעֶשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה

יוֹם הַכִּפּוּרִים הוּא מְקַרָּא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם.

רַבִּי חֲזִיא פְתַח, (שם לב) לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁרִי

נִשְׁוִי פֶשַׁע פְּסוּי חֲטָאָה. לְדוֹד מִשְׁכִּיל, הָרִי

שָׁנִינוּ, בְּעֶשְׂרֵה מִיַּי זָמַר נִקְרָא (נתקן) סֵפֶר

תְּהִלִּים: בְּנִצּוּחַ, בְּנִגּוֹן, בְּמִשְׁכִּיל, בְּמִכְתָּם,

בְּמִזְמוֹר, בְּשִׁיר, בְּאֲשֶׁרִי, בְּתַפְלָה, בְּהוֹדָאָה,

בְּהַלְלוּיָהּ. וְהַעֲלִיזוֹן מִכָּלֶם - הַלְלוּיָהּ, וְהָרִי

פְּרִשׁוּהָ. דִּיא מְהִימָנָא.

ענוני יום הכפרים

[רעיא מהימנא] מְצֻוָּה זו, לְהַתְעַנּוֹת בְּיוֹם

הַכִּפּוּרִים, לְהַכְנִיעַ אֶת הַגּוּף וְאֶת הַנֶּפֶשׁ,

בְּסוּד שֶׁל חֲמֻשָּׁה עֲנוּיִים שֶׁל חֲמֵשׁ דְּרָגוֹת

שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים. שְׁהָרִי הַמְקַטְרֵג בָּא

לְהַזְכִּיר אֶת חֲטָאֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר, וְכָלֶם

בְּתִשְׁבּוּבָה שְׁלָמָה לִפְנֵי אֲבִיהֶם. הַכֹּל כְּמוֹ

שֶׁנֶּאֱמַר בְּכֹמָה מְקוֹמוֹת. (ע"כ רעיא מהימנא).

שְׂמִחָה". וְשָׁבָה לְקִיּוֹם. וּמִי שֶׁהָיָה סָגוּר,

שָׁב לְמִקּוּמוֹ. וְכָלֶם שָׁבִים אֶחָד וְאֶחָד,

וּמִתְפָּרְכִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְאָז נִקְרָאת

תִּשְׁבּוּבָה (שלמה), תִּשְׁבּוּבָה סֵתָם, לְהַכְלִיל הַכֹּל.

תִּשְׁבּוּבָה מְגִיעַ עַד לְבִינָה הַנִּקְרָאת אִימָא

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּשֶׁמְכַשֵּׁר הָעוֹלָם, כָּלֹ

מְכַשֵּׁר כְּאֶחָד. כְּתוּב: "כִּי גָדוֹל מֵעַל

שָׁמַיִם חִסְדְּךָ". מֵעַל שָׁמַיִם, שְׁעוּלָה

לְמַעַלָּה מִהַמְּקוֹם שֶׁנִּקְרָא שָׁמַיִם. וּמִי הוּא.

זו הָאֵם. וְהֵינּוּ שֶׁנִּקְרָאת תִּשְׁבּוּבָה.

מַעַל שָׁמַיִם

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמַר, מְדַיֵּק שְׂכָתוּב: "מֵעַל

שָׁמַיִם". אֲלֵמָּלָא כְּתוּב עַל שָׁמַיִם,

מִשְׁמַע אוֹתוֹ מְקוֹם שְׁעוּמַד עַל שָׁמַיִם וְלֹא

יֹתֵר. כִּיּוֹן שֶׁאֲמַר מֵעַל שָׁמַיִם, מִשְׁמַע אוֹתוֹ

מְקוֹם שְׁעוּמַד עַל הַשָּׁמַיִם לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה.

(ומה היא, 'אמא, וזהו שנקרא תשובה).

הַעֲתִיק מִתְגַּלָּה וּמִשְׁפִּיעַ שְׁפַע

שְׁשִׁינּוּ, בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁמְכַשְׂרִים הַמַּעֲשִׂים

לְמַטָּה וְהָאֵם בְּשִׂמְחָה, מִתְגַּלָּה

הַעֲתִיק הַקְּדוֹשׁ, וְשָׁב הָאוֹר לְזַעִיר אֲנַפִּין,

וְאָז הַכֹּל בְּשִׂמְחָה, הַכֹּל בְּשִׁלְמוֹת, הַכֹּל

נִמְצָאִים בְּכִרְכוֹת, וְהִרְחַמִּים מְזַמְנִים, וְכָל

הָעוֹלָמוֹת בְּשִׂמְחָה. זֶהוּ שְׂכָתוּב: (מִיכָה ז)

"יִשׁוּב יִרְחַמְנוּ יִכְבֹּשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ". מִי יִשׁוּב?

יִשׁוּב הַעֲתִיק הַקְּדוֹשׁ לְהַתְגַּלּוֹת בְּזַעִיר,

יִשׁוּב לְהַתְגַּלּוֹת, שֶׁהָיָה נִסְתָּר בְּרֹאשׁוֹנָה,

וְהַכֹּל נִקְרָא תִּשְׁבּוּבָה.

— זוהר תהלים —

שְׁאֲמָרוּ הַחֲבֵרִים - יִפֶּה. אָבֵל אִם כֶּף,
מִכֶּסֶה חֲטָאָה הִיָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת! מִהוּ כֶּסוּי
חֲטָאָה?

חוטא כל מעשיו הטובים נעקרים

אָפֵא שְׁנֵי דְבָרֵי חֲכָמָה יֵשׁ בּוֹ, וְשְׁנֵיהֶם כֶּף.
אֶחָד, כְּמוֹ שְׁשֻׁנֵינוּ, שְׁמַעְשִׁים טוֹבִים
שְׁאֲדָם עוֹשֶׂה בְּעוֹלָם הַזֶּה, עוֹשִׂים לוֹ
בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם לְבוֹשׁ נִכְבָּד עֲלֵיוֹן לְהִתְלַבֵּשׁ
בָּהֶם. וְכִשְׁאֲדָם מִתְקַן מַעֲשִׂים טוֹבִים,
וְגוֹבְרִים עָלָיו מַעֲשִׂים רָעִים, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מְשַׁגֵּחַ בּוֹ, וּמַעֲשִׂיו הָרָעִים רַבִּים,
וְהוּא רָשָׁע, שְׁנַמְצָא חוֹטֵא לְפָנָי אֲדוֹנוּ,
וְתוֹהָה עַל אוֹתָן טוֹבוֹת שְׁעֲשֶׂה בְּרֵאשׁוֹנָה,
הָרִי נֶאֱבָד הוּא מִן הַכֹּל, מִהָעוֹלָם הַזֶּה
וּמִהָעוֹלָם הַבָּא. מִה עוֹשֶׂה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מֵאוֹתָן טוֹבוֹת שְׁעֲשֶׂה הַחוֹטֵא הַזֶּה
בְּרֵאשׁוֹנָה?

צדיק אחר מקבל את אותם זכיות

אָפֵא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵף עַל גַּב שְׁאוֹתוֹ
רָשָׁע חוֹטֵא נֶאֱבָד, אוֹתָן טוֹבוֹת
וְזִכְיוֹת לֹא נֶאֱבָדוֹת. יֵשׁ צָדִיק שֶׁהוֹלֵךְ
בְּדַרְכֵי הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן וּמִתְקִין לְבוּשָׁיו
מִמַּעֲשָׂיו, וְטָרַם שֶׁהַשְּׁלִים אֶת לְבוּשָׁיו
הַסְתַּלֵּק - הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁלֵּם לוֹ
מֵאוֹתָם הַמַּעֲשִׂים שְׁעֲשֶׂה (שאבד) הָרָשָׁע
הַחוֹטֵא הַזֶּה, וּמְשַׁלֵּם אֶת לְבוּשָׁיו
שִׁיתְתַּקֵּן בָּהֶם בְּאוֹתוֹ עוֹלָם. זֶהוּ שְׁכַתּוּב
(שם כו) יִכִּין וְצָדִיק יִלְבָּשׁ. אוֹתוֹ חוֹטֵא
הַתְקִין, וְהַצָּדִיק מִתְכַּסֶּה מִמֶּה שֶׁהוּא
הַתְקִין. זֶהוּ שְׁכַתּוּב כֶּסוּי חֲטָאָה, (הכסוי הוא
מזה החטאה, מתכסה מהחטאה) וְעַל כֵּן לֹא כְּתוּב
מִכֶּסֶה, אֶלָּא כֶּסוּי.

במשכיל תלויה סליחה

צָדִיק מִשְׁכִּיל אֲשֶׁרֵי נִשְׁוֵי פֶשַׁע כֶּסוּי
חֲטָאָה (לב, א): כָּאֵן מִשְׁכִּיל, מְקוֹמוֹ
יָדוּעַ. מִהוּ מִשְׁכִּיל? מִיָּם שְׁמַחְכִּימִים אֶת
אוֹתָם שְׁשׁוֹתִים אוֹתָם, אוֹתוֹ הַמְקוֹם
(שמשתדלים באותו מקום) שְׁנִקְרָא מִשְׁכִּיל, כְּמוֹ
שְׁנִאֲמַר (משלי יז) מִשְׁכִּיל עַל דְּבַר יִמְצֵא
טוֹב. וּמִשׁוּם שְׁנִקְרָא כֶּף, תְּלוּיָהּ בּוֹ סְלִיחָה,
חֲרוֹת הַחֲרִיּוֹת. זֶהוּ שְׁכַתּוּב אֲשֶׁרֵי נִשְׁוֵי
פֶשַׁע כֶּסוּי חֲטָאָה.

הסתלקו מסביב לחוטא

מִה זֶה כֶּסוּי חֲטָאָה? הָרִי פֶרְשׁוּהָ, שֶׁהוּא
כֶּסוּי מְבַנֵּי אָדָם אוֹתוֹ חֲטָאָה שְׁחָטָא
לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהוֹדָה לְפָנָי הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא. אָבֵל (כסוי חטאה) בֹּא רֵאָה,
כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, וּמִתְחַיֵּב פַּעַם אַחַת
וּפַעַמִּים וְשֹׁלֵשׁ וְלֹא חוֹזֵר בּוֹ, הָרִי חֲטָאֵיו
הֵם בְּגִלּוּי, וּמְפָרְסְמִים אוֹתָם לְמַעַלָּה,
וּמְפָרְסְמִים אוֹתָם לְמַטָּה. וְהַכְרוֹזִים
הוֹלְכִים לְפָנָיו וּמְכַרְזִים: הַסְתַּלְקוּ מִסְבִּיב
לְפָלּוּנִי, נְזוּף הוּא מְאֲדוֹנוּ, נְזוּף הוּא
לְמַעַלָּה, נְזוּף הוּא לְמַטָּה, אוֹי לוֹ שְׁפָגַם
אֶת דְּיוֹקָן רַבּוֹנוֹ! אוֹי לוֹ שְׁאִינוֹ חוֹשֵׁשׁ עַל
כְּבוֹד רַבּוֹנוֹ! הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְגַלֶּה
חֲטָאוֹ לְמַעַלָּה. זֶהוּ שְׁכַתּוּב, (איוב כ"ז) "יִגְלוּ
שָׁמַיִם עוֹנוֹ וְאַרְצַן מִתְקוֹמְמָה לוֹ. וְכִשְׁאָדָם
הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ רַבּוֹנוֹ וּמִשְׁתַּדֵּל בְּעִבּוּדוֹתוֹ,
וְהַזְדַּמֵּן לוֹ חֲטָאָה אֶחָד - הַכֹּל מְכַסִּים עָלָיו,
עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, זֶה נִקְרָא כֶּסוּי חֲטָאָה.

מכסה חטאה או כסוי חטאה

אָמַר לוֹ רַבִּי אָבֵא, עַד עַכְשָׁו לֹא הִגַּעְתָּ
לְעַקֵּר הַדְּבַר, וְיִפֶּה אָמַרְתָּ. וְזֶהוּ

זוהר תהלים

מהו מצלות ים

וְאָחַד, שֶׁהִתְכַּסֶּה אוֹתוֹ הַחֲטָא שֶׁל הַצַּדִּיק
הַזֶּה בְּאוֹתָם שֶׁנִּקְרְאוּ מְצוֹלוֹת
יָם, שֶׁהָרִי מִי שֶׁנוֹפֵל בְּמְצוֹלוֹת יָם, לֹא
נִמְצָא לְעוֹלָמִים, מִשּׁוּם שֶׁהַיָּם מְכַסֶּים
עֲלֵיהֶם, (מהו המצולות ים, ' כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(מִיכָה ט) וְתִשְׁלִיךְ בְּמְצוֹלוֹת יָם כָּל חַטָּאתָם.
מִי הֵם מְצוֹלוֹת יָם? אֵלָּא סוּד נִכְבֵּד הוּא,
וְהָרִי (בִּארֵה רַבִּי שְׁמַעוֹן אִמֵּר) בְּאֵר אוֹתוֹ רַבִּי
שְׁמַעוֹן וְאָמַר, כָּל אוֹתָם שֶׁבָּאוּ מִצֵּד
הַקָּשָׁה, וְנִאֲחָזוּ בְּמִינִים רַעִים, בְּכַתְרִים
הַתְּחַתּוּנִים, כְּמוֹ עֲזָאזֵל בְּיוֹם הַכְּפוּרִים,
זֶה נִקְרָא מְצוֹלוֹת יָם, כְּמוֹ פְּסַלַת הַכֶּסֶף
כְּשֶׁבוֹחֲנִים אוֹתוֹ בְּאֵשׁ. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב הִגּוּ
סִיגִים מִכֶּסֶף.

כָּל הַחֲטָאִים נִשְׁאָבִים לְמְצוֹלוֹת יָם

כִּי זֶה, הוּא מֵאוֹתָם מְצוֹלוֹת יָם, וְנִקְרָא
מְצוֹלוֹת יָם, מְצוֹלוֹת מֵאוֹתוֹ יָם קְדוֹשׁ,
מְצוֹלוֹת - זֶה־מַת הַכֶּסֶף. וְעַל כֵּן כָּל אוֹתָם
הַחֲטָאִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל שׁוֹרִים לְתוֹכוֹ (אֲצִלוֹ),
וְהוּא מְקַבֵּל אוֹתָם, וְנִשְׁאָבִים לְתוֹכוֹ. מֶה
הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁהוּא נִקְרָא חוּטָא. מֶה זֶה
חוּטָא? חֶסְרוֹן. וְעַל כֵּן הוּא חֶסְרוֹן שֶׁל
הַכֹּל, וְנִטְלָה אֶת חֶסְרוֹן הַגּוּף וְהַנֶּפֶשׁ. בְּיוֹם
הַזֶּה יוֹרֵד מְצוֹלוֹת הַיָּם הַזֶּה, זֶה־מַת (הַכֶּסֶף)
הַנֶּפֶשׁ, וְנוֹטֵל זֶה־מַת הַגּוּף. מִי הוּא זֶה־מַת

הַגּוּף? זֶה אֵלוֹ הַחֲטָאִים שֶׁנַּעֲשׂוּ עַל יְדֵי
יֵצֵר הָרָע שֶׁנִּקְרָא מְזֵהָם מְנוּל.

עשרה מיני זמרה

"לְדוֹד מְשָׁכִיל אֲשֶׁרִי נְשׁוּי פֶשַׁע כְּסוּי
חֲטָאָה (לב, א): [זוהר תורה; זוהר חלק
ג' פ' אמור דף קא.] רבי חייא פתח, "לְדוֹד
מְשָׁכִיל", הרי למדנו בעשרה מיני זמרה
נתקן ספר תהלים, בנצוח, בנגון, במשכיל,
במכתם, במזמור, בשיר, באשרי, בתפלה,
בהודאה, בהללויה, עליון מכלם
ההללויה לט, וזה נתבאר.

במשכיל תלויה הסליחה

כֵּן "מְשָׁכִיל", מְקוּמוֹ ידוע, מהו
"מְשָׁכִיל", מִים הַמַּחְכִּימִים לֵאלֹהֵי
הַשׁוֹתִים אוֹתָם, וְזֶה הַמְקוֹם נִקְרָא
"מְשָׁכִיל", כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "מְשָׁכִיל עַל דְּבַר
יִמְצָא טוֹב" (משלי טז, כ), ולפי שנקרא כך,
תולה בו סליחה, ודרור החירות^{מב}, זהו
שכתוב: "אֲשֶׁרִי נְשׁוּי פֶשַׁע כְּסוּי
חֲטָאָה".

אם התודה על החטא אשריו אם בני אדם
אין יודעים את החטא

מהו "כְּסוּי חֲטָאָה", הרי ביארו, שהוא
מכסה מאנשים חטא ההוא שחטא

זיו זוהר

דרך הכתוב: "מְשָׁכִיל עַל דְּבַר יִמְצָא טוֹב" (משלי
טז, כ), והמכוון הוא ככתוב: "וּלְכַבּוּ יְבִין וְשֵׁב וְרַפָּא
לו" (ישעיהו ו, י), ולפיכך תולה בו סליחה וחירות,
כי התשובה היא רפואתו, להביא לו סליחה
וחירות. מג. יש לומר כוונתו, שכאשר האדם

לט. לפי שבהללויה נרמז היחוד של הוי"ה אדני
כידוע. מ. זו הבינה, להיות מבין דבר מתוך דבר,
כמעין המתגבר. מא. רצה לומר, זה סימן שאחר
הבינה נמצא טוב, שהוא חסד. מב. אפשר
לפרש כוונתו, שלפי שהבינה נקרא משכיל על

—=— זוהר תהלים —=—

מעשים טובים הם מלבושים יקרים לעולם הבא
אלא שני עניני חכמה יש בזה, וכך הם
 שניהם, אחד, כמו שלמדנו,
 שמעשים הטובים שהאדם עושה בעולם
 הזה, עושים לו מהם בעולם הבא מלבוש
 של כבוד העליון להתלבש בהם.

רשע המתחרט על מעשיו הטובים נאבד
 בעולם הזה ובעולם הבא

וכאשר האדם עשה מעשים טובים,
 ואחר כך מתגברים עליו
 מעשים רעים, והקדוש ברוך הוא רואה בו
 שמעשיו הרעים רבים הם, ועוד הוא רשע,
 שתוהה על מעשים הטובים שעשה
 בתחלה, נאבד הוא מהכל, מעולם הזה
 ומעולם הבא.

המלבוש שהרשע הכין במעשיו הטובים
 מתכסה צדיק

מה עושה הקדוש ברוך הוא מאותן
 מעשים טובים שעשה זה החוטא
 בתחלה, יש צדיק ההולך בדרכי מלך
 העליון, ומכין לו מלבוש ממעשיו, וטרם
 שעלה בידו להשלים מלבושי הכבוד שלו
 נפטר, משלים לו הקדוש ברוך הוא,

להקדוש ברוך הוא, ומתודה לפני הקדוש
 ברוך הוא.

מכריזים את חטאיו

אבל בוא וראה, כאשר האדם חוטא
 ונתחייב פעם אחת ושתיים ושלוש,
 ואינו חוזר בו, אז חטאיו בהתגלות הם,
 מפרסמים אותם למעלה ומפרסמים אותם
 למטה, כרוזים הולכים לפניו ומכריזים,
 העלו מסביב של פלוני, נזוף הוא
 מרבנו, נזוף הוא למעלה, ונזוף הוא
 למטה, אוי לו שפגם הצלם של רבונו,
 אוי לו שאינו חושש על כבוד רבונו,
 והקדוש ברוך הוא מגלה עונו למעלה,
 זהו שכתוב: **"יגלו שמים עונו וְאָרֶץ**
מִתְקוֹמְמָהּ לוֹ" (איוב כ, כז).

ההולך בדרך הישר וקרה לו חטא כולם
 מכסים עליו

וכאשר האדם הולך בדרך של רבונו,
 ומתיגע בעבודתו, אם אנה לו
 חטא אחד, כלם מכסים עליו, עליונים
 ותחתונים, זה נקרא **"כְּסוּי חַטָּאָה"**.

אמר לו רבי אבא, אם כן, מכוסה חטאה
 היה צריך לומר, מהו **"כְּסוּי**
חַטָּאָה" מי?

זיו הזוהר

מרמז על הבינה, כשהיא משפעת אושר,
 מלשון אשרי האיש, ומה הוא אושר הטוב
 שתשפיע לו הבינה, היינו שיהיה נשוי פשע.
מד. רצה לומר, בבנין פעול של פועל יוצא,
 שהוא מכסה ומכוסה.

מעורר כח הבינה על ידי שהוא משכיל, דהיינו
 עשיית תשובה, ככתוב: **"וּלְכַבֹּד יְבִין וְשֵׁב"**, אז
 יעורר אליו אשרי, וידוע, שתיבת אשרי גם כן
 רמז על הבינה, בסוד הכתוב: **"כְּפֶאֱשְׁרֵי כִי**
אֶשְׁרוּנִי בְּנוֹת" (בראשית ל, יג), והשם אשרי,

— זוהר תהלים —

ה' בחסדיו מגביה את צד הפשעים וצד הזכויות מכריע את הכף

"אֲשֶׁרִי נְשׂוּי פֶשַׁע", שהרי בשעה שהקדוש ברוך הוא שוקל החטאים והזכויות של האנשים, כאשר זה הכף שבצד החטאים מתנשא, והזכויות אשר בכף השניה מכריעין למטה, זה הוא "נְשׂוּי פֶשַׁע".

ה' מכסה ומגין מפני מלאך המוות הנקרא חטאה

"כְּסוּי חֲטָאָה", בשעה שהדין שורה בעולם, יהיה הוא מכוסה שלא ישלוט עליו המשחית, כמו שהיה לו לנח שהקדוש ברוך הוא היה מכסה עליו מאותו החטא שהמשיך אדם על העולם.

הָאָדָם נִבְרָא בְשִׁבִיל שְׂיַעֲסֵק בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת

אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא יִחְשֵׁב ה' לוֹ עוֹן (לב, ט):

[זוהר שמות פרשת וארא (דף כג ע"ב)]

וְאָרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב בְּאֵל שְׁדֵי וְשָׁמִי ה' לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם. רַבִּי חֲזַקִּיָּה פָתַח, (תהלים לב) אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא יִחְשֵׁב ה' לוֹ עוֹן וְגו'. כְּמָה אֲטוֹמִים הֵם בְּנֵי אָדָם שְׁלֹא יוֹדְעִים וְלֹא מְסַתְּפִלִים עַל מָה עוֹמְדִים בְּעוֹלָם, שְׁהָרִי כְּשִׁבְרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם, עֲשֵׂה אֶת הָאָדָם בְּדִיוֹקָן שְׁלוֹ

מאותן מעשים טובים שאבד אותו רשע החוטא, ונשלם מלבושי הכבוד שלו, להתקשט בהם בעולם ההוא, זהו שכתוב: "יִכִּין וְצַדִּיק יִלְבָּשׁ" (איוב כז, יז), זה החוטא הכין, והצדיק נתכסה ממה שהוא הכין, זהו שכתוב: "כְּסוּי חֲטָאָה" [הוא נתכסה מידי החוטא], ועל כן לא כתוב מכוסה אלא "כְּסוּי" מ"ה.

חטאי הצדיק מתכסים במצולות ים

וְעַנּוּן הַשָּׁנִי, שנתכסה אותו החטא של הצדיק, במה שנקרא מצולות ים, שהרי מי שנופל במצולות ים לא נמצא לעולם, לפי שהמים מכסים עליהם, כמו שכתוב: "וְתִשְׁלַף בְּמַצְלוֹת יָם כָּל חֲטָאוֹתָם" (מיכה ז, יט).

דוד התקין מדרגתו שבמלכות ואחר כך שרה מדת היסוד הנקרא משכיל על המלכות

[זוהר תורה; זוהר חלק א' פ' נח דף ע"א.] רבי חזקיה פתח, "לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁרִי נְשׂוּי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה", מקרא זה נתבאר, אבל מקרא זה בסוד החכמה נאמר, שהרי למדנו בעשרה מיני שבחים שבח דוד להקדוש ברוך הוא, ואחד מהם משכיל, והיא מדרגה אחת מאותן עשרה, ודוד התקין עצמו קודם ששרתה עליו מדרגה ההיא.

זיו הזוהר

שאינן זה ממשמעות חיפוי, אלא ממשמעות העלמה ושכחה, שהחטא יהיה נשכח, כי יושלך במקום אשר לא יזכר ולא יפקד ולא יעלה על לב לעולם. מז. כמו שנדרש בזהר על לדוד מזמור.

מה. כוונתו לתרץ, שלפי זה, אין משמעותו של כסוי, בבנין נפעל, שאין זה פעול יוצא, אלא שהוא שם עצם כמו כסות, דהיינו מלבוש. מז. ולפי זה הפירושו, גם כן יתורץ הלשון כסוי.

—== זוהר תהלים ==—

אלו. א"ש לצד צפון, רוח לצד מזרח. מי"ם לצד דרום. משום שהדרום הוא חם ויבש. מים קרים ולחים. עפר לצד מערב. וארבעה אלו קשורים בארבעה אלו, וכלם אחד, ואלה עושים ארבע מתכות, שהם זהב וכסף ונחש"ת וברזל. הרי הם שנים עשר, וכלם אחד.

ה' עושה מזג זה כמזג זה כדי לחברם בא ראה, האש היא בשמאל, לצד צפון, שהרי האש בו תקף החמימות, והיבש שלו חזק. וצפון ההפך שלו, ונמזגים אחד באחד והוא אחד. מים לימין, והוא לצד דרום, והקדוש ברוך הוא לחברם [להחזירם] באחד, עושה מזג זה כמזג זה.

ה' מזג אותם באחד

הצפון הוא קר ולח, האש חם ויבש. החליפם לצד דרום. דרום הוא חם ויבש. המים קרים ולחים. והקדוש ברוך הוא מזג אותם באחד, שיוצאים מים מדרום ונכנסים לצפון, ומצפון שופעים מים. יוצא אש מצפון, ונכנס בתקף הדרום, ומדרום יוצא תקף החמימות לעולם, משום שהקדוש ברוך הוא לווה זה מזה, וכל אחד ואחד מלווה לחברו משלו כראוי לו. כמו זה רוח ומזרח, כדי שילווה כל אחד לחברו, ונכללים זה בזה להתחבר באחד.

"ורוח אלהים מרחפת על פני המים"

בא ראה, אש מצד זה, מים מצד זה, והם מחלקת. נכנסת רוח ביניהם ואוחזת את שני הצדדים. זהו שכתוב (בראשית א)

והתקינו בתקוניו, כדי שישתדל בתורה וילך בדרךיו.

כשנברא אדם- מעפר המקדש שלמטה נתקן שהרי כשנברא אדם, מעפר המקדש שלמטה נתקן, וארבעה צדדי העולם התחברו באותו מקום שנקרא בית המקדש. ואותם ארבעה צדדי העולם התחברו בארבעה צדדים, שהם יסודות העולם א"ש רוח ומי"ם ועפר, והתחברו ארבעה צדדים אלו בארבעה צדדי (יסודות) העולם, והתקין מהם הקדוש ברוך הוא גוף אחד בתקון עליון, וגוף זה התחבר משני עולמות, מהעולם התחתון הזה ומהעולם שלמעלה.

ארבעה יסודות ארבעה רוחות ארבעה מתכות

[זוהר שמות פרשת וארא (דף כ"ד ע"א)] אמר רבי שמעון, בא ראה, ארבעה ראשונים הם סוד האמונה, והם אבות של כל עולמות, וסוד המרובה העליונה הקדושה. ואותם ארבעה יסודות, א"ש רוח ומי"ם ועפר, אלה הם סוד עליון. ואלו הם האבות, שכל העולמות אבות של הכל] ומהם יוצאים זהב וכסף ונחש"ת וברזל, ותחת אלו מתכות אחרות שדומים להם [כמו שאלח]. בא ראה, א"ש רוח ומי"ם ועפר אלה הם הראשונים והשרשים שלמעלה ושלמטה, ותחתונים ועליונים עומדים עליהם. ואלה הם ארבעה, לארבעה צדדי העולם, ועומדים בארבעה אלו: צפון ודרום ומזרח ומערב. אלו הם ארבעה צדדים של העולם, ועומדים בארבעה

זוהר תהלים

מְעַרְבִיִּת. מְעַרְבִיִּת דְּרוּמִיִּת. וְכֹלָם
כְּלוּלִים זֶה בְּזֶה לְהַשְׁתַּלְשֵׁל אֶחָד בְּאַחֵד.

שְׁנַיִם כְּרוּבִים זָהָב

כְּמוֹ כֵּן צָפוֹן עוֹשֶׂה זָהָב, שְׁמַצֵּד תִּקְוָה
הָאֵשׁ נַעֲשֶׂה זָהָב, וְהִינּוּ שְׁכָתוּב (אייוב
לו) מְצַפּוֹן זָהָב יֵאָתֶה. שְׁאֵשׁ אָחוּז בַּעֲפָר
וְנַעֲשֶׂה זָהָב, וְהִינּוּ שְׁכָתוּב (שם כח) וְעִפְרוֹת
זָהָב לוֹ. וְסוּד זֶה שְׁנַיִם כְּרוּבִים זָהָב.

”אם קהה הברזל”

[זוהר שמונת פרשת וארא (דף 99 כ"ד ע"ב)] מִים
נֶאֱחָזִים בַּעֲפָר, וְקִרְיוֹת בְּלַחוֹת עוֹשֶׂה
כֶּסֶף, כַּעֲת הָרִי עָפָר נֶאֱחָז בְּשֵׁנֵי צְדָדִים,
בְּזָהָב וּבְכֶסֶף, וְנִתֵּן בִּינֵיהֶם. רוּחַ אוֹחֲזֵת
אֶת הַמִּים, וְאוֹחֲזֵת [תמיהה, במה שאמר רוח
קר ויבש, שאם כן, רוח ועפר שוים בטבעם, אבל
יש אומרים כי רוח חם ולח, ואם כן נוכל לומר
שאוחז הרוח לשני צדדים אש חם ויבש, ורוח חם
ולח. הצד שהוא חם אוחז באש, והצד שהוא לח
אוחז במים, ומפריד מחלקת של אש ומים. עפר
הוא קר ויבש, ומים קרים ולחים, והצד הקר אוחז
בעפר בצד הקר. נמצא שעפר מקבל עליו כלם,
משום כן אוחז לשני הצדדים, שהרי אש חם ויבש,
מים קר ולח. ע"כ] אֶת הָאֵשׁ, וּמוֹצִיָּאָה שְׁנַיִם
כְּאַחֵד, שֶׁהוּא עֵין נְחֹשֶׁת קָלֵל. וְעָפָר
שְׁאֲמַרְנוּ, כִּשְׁהוּא לְבָדוּ בִיבֶשׁ וְהִקָּר שְׁלוֹ,
יוֹצֵא בְּרוֹזֵל, וְסִימָנָךְ - (קהלת י) אִם קֵהָה
הַבְּרוֹזֵל וְגו'.

הַעֲפָר נֶאֱחָז בְּכֹלָם

וְעָפָר זֶה נֶאֱחָז בְּכֹלָם, וְכֹלָם עוֹשִׂים בוֹ
כְּצוּרָה שְׁלֵהֶם. בֹּא רְאֵה, בְּלֹא עָפָר
אֵין זָהָב וְכֶסֶף וְנִחֲשֶׁת, שֶׁהֲרִי כֹל אֶחָד

וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, שֶׁהֲרִי
אֵשׁ עוֹמֶדֶת לְמַעַלָּה בְּצַד זֶה, וּמִים עוֹמְדִים
עַל פְּנֵי הָאָרֶץ. רוּחַ נִכְנָסֶת בִּינֵיהֶם וְאוֹחֲזֵת
אֶת שְׁנֵי הַצְּדָדִים וּמְפָרִידָה מִחֻלְקָתָה. הַעֲפָר,
הַמִּים עוֹמְדִים עָלָיו, וְרוּחַ וְאֵשׁ, וּמְקַבְּלָת
מִכֹּלָם בְּכַח שֶׁל שְׁלֵשֶׁת אֱלֹהִים שְׁעוֹמְדִים עָלָיו.

אֵין מִחֻלְקָתָה שֶׁל אֵשׁ וּמִים

בֹּא רְאֵה. רוּחַ וּמִזְרָח. מִזְרָח חֵם וְלַח, רוּחַ
[קר ויבש. הצד שהוא יבש] חֵם וְלַח הִיא,
וְלִכְּנֵן אוֹחֲזֵת אֶת שְׁנֵי הַצְּדָדִים, שֶׁהֲרִי אֵשׁ חֵם
וְיִבֶשׁ, וּמִים קָרִים וְלַחִים. רוּחַ הוּא חֵם
וְלַח. הַצַּד שֶׁהוּא חֵם אָחוּז בְּאֵשׁ. הַצַּד
שֶׁהוּא לַח אָחוּז בַּמִּים. וְעַל זֶה יֵשׁ הַסִּכְמָה
בִּינֵיהֶם, וּמְפָרִיד מִחֻלְקָתָה שֶׁל אֵשׁ וּמִים.

מְעַרְבַּ נֶאֱחָז בְּשֵׁנֵי צְדָדִים

עָפָר הוּא קר וְיִבֶשׁ, וְלִכְּנֵן מְקַבֵּל עָלָיו אֶת
כֹּלָם, וְכֹלָם עוֹשִׂים בוֹ מַעֲשֵׂיהֶם,
וּמְקַבֵּל מִכֹּלָם לְהוֹצִיא בְּכַחֶם מִזֶּוֹן לְעוֹלָם,
מִשׁוּם שֶׁבְּמַעַרְבֵּב נֶאֱחָז הַעֲפָר שֶׁהוּא קר
וְיִבֶשׁ, וְצַד שֶׁהוּא קר אָחוּז בַּצָּפוֹן שֶׁהוּא
קר וְלַח, שֶׁהֲרִי קר נֶאֱחָז בְּקר. מִשׁוּם כֵּן
צָפוֹן נֶאֱחָז בְּמַעַרְבֵּב בְּצַד זֶה. דְּרוֹם שֶׁהוּא
חֵם וְיִבֶשׁ, בְּאוֹתוֹ הַיִּבֶשׁ שְׁלוֹ אוֹחֲזֵת אֶת
הַיִּבֶשׁ שֶׁל הַמַּעַרְבֵּב בְּצַד אַחֵר, וְנֶאֱחָז מְעַרְבֵּב
בְּשֵׁנֵי צְדָדִים.

כֹּלָם כְּלוּלִים זֶה בְּזֶה

וְכֵן נֶאֱחָז דְּרוֹם בְּמִזְרָח, שֶׁהֲרִי חֲמִימוֹת
הַדְּרוֹם נֶאֱחָזֶת בְּחֲמִימוֹת הַמִּזְרָח.
וּמִזְרָח נֶאֱחָז בַּצָּפוֹן, שֶׁהֲרִי לַחוֹתוֹ נֶאֱחָזֶת
בְּלַחוֹת הַצָּפוֹן. עֲכָשׁוּ נִמְצָא דְּרוּמִיִּת
מִזְרָחִיִּת. מִזְרָחִיִּת צְפוֹנִיִּת. צְפוֹנִיִּת

— זוהר תהלים —

ישראל שתיים עשרה על שמותם. ושנים
עשר הבקר הללו שהם תחת היים.

הרוח הוא קיום העולם

בא ראה, כל ארבעת הצדדים העליונים
שאמרנו, אף על גב שנקשרים זה
בזה, והם הקיום שלמעלה ומטה, קיום
של העולם יותר הוא הרוח, משום שהכל
עומד בגללו, ונפש לא עומדת אלא ברוח,
שאם נגרעת הרוח אפלו רגע אחד, אין
הנפש יכולה להתקיים, וסוד זה כתוב (משלי
ט) גם בלא דעת נפש לא טוב. נפש בלי
רוח אינה טוב, ולא יכולה להתקיים.

שנים עשר אבנים שנים עשר בקר

ובא ראה, אותם שנים עשר שאמרנו,
שהם שתיים עשרה אבנים, הם שנים
עשר בקר שתחת היים. משום כך נטלו
אותם שנים עשר נשיאים (במדבר ז) כל
הבקר לעלה שנים עשר פרים וגו'. והכל
הוא סוד עליון, ומי שישגיח בדברים
הללו, ישגיח בסוד החכמה העליונה,
שהעקר של הכל בה.

האדם נברא מארבעה יסודות

אמר רבי שמעון, מה שאמר רבי חזקיה,
שכשברא הקדוש ברוך הוא את
האדם, מעפר המקדש שלמטה נברא,
ומעפר המקדש שלמעלה נתנה בו נשמה,
וכמו שכשנברא מהעפר שלמטה התחברו
בו שלשה צדדים יסודות העולם, כך גם
כשנברא מן העפר שלמעלה התחברו בו
שלשה יסודות של העולם והשתלם
האדם, והיגו שכתוב (תהלים לב) אשרי אדם

ואחד מלוה לחברו משלו להתקשר זה
בזה. והעפר נאחז בכלם, משום ששני
צדדים אוחזים אותו, אש ומים. ורוח
נקרבת לו בשביל שני אלה ועושה בו
מעשה.

ברזל מוליד ברזל

נמצא שכשמתחבר עפר עם, עושה
ומוליד עפרות אחרים כמו
שלם, כמו שזהב מוליד עפר פסלת
ירקה, שהיא כמו זהב ממש. כמו שכסף
שמוליד עפרת, וכמו שגחשת העליונה
מולידה בדיל שהוא נחשת קטנה. כמו
שברזל מוליד ברזל, וסימנך - (משלי כז)
ברזל בברזל יחד.

ארבעה היסודות קשורים זה בזה

בא ראה, אש רוח מים ועפר, כלם אחוזים
זה בזה וקשורים זה בזה, ואין בהם
פרוד. והעפר הזה, כשהוא מוליד אחר
כך, לא מתקשרים זה בזה כאותם
עליונים, כמו שנאמר (בראשית ב) ומשם
יפרד והיה לארבעה ראשים, באלה היה
פרוד.

"שם הבדלח ואבן השתם".

משום שהרי העפר, כשהוא מוליד בכח
של שלשת העליונים, מוציא
ארבעה נהרות ששם נמצאות אבנים
יקרות, והם במקום אחד, שכתוב שם
הבדלח ואבן השתם. ואותן אבנים יקרות
הן שתיים עשרה, והן לארבעה צדדי
העולם כנגד שנים עשר שבטים, שכתוב
(שמות כח) והאבנים תהיין על שמות בני

—== זוהר תהלים ==—

להתעורר לשבח למלך. ואז תשבחות מתעוררות, ונמצאת התבשמות הכל. אשרי חלקו של מי שמתעורר לזוג זוג זה כשפא הבקר, והימין מתעורר ומחבקה, ואז זוג הכל נמצא כאחד. (למלך, כשפא הבקר והימין מתעורר ומחבק אותה, אז נמצא זוג הכל כאחד, ואז התשבחות מתעוררות ונמצאת התבשמות הכל. אשרי חלקו של מי שמעורר לזוג זוג זה).

הנשמה עולה למעלה ומעידה על מעשי האדם

בא ראה, בשעה שפני אדם ישנים וטועמים טעם מות והנשמה עולה למעלה - עומדת במקום שעומדת, ונבחנת על מעשיה שעשתה כל היום, וכותבים אותם על פתק. מדוע? משום שהנשמה עולה למעלה ומעידה על מעשי האדם ועל כל דבור ודבור שיוצא מפיו.

דבור קדוש - עולה ובוקע רקיעים.

ובשאותו דבור שהוציא האיש מפיו הוא כראוי, דבור קדוש של תפלה ותורה - אותו דבור עולה ובוקע רקיעים, ועומד במקום שעומד, עד שנכנס הלילה, והנשמה עולה ואוחזת אותו הדבור ומכניסתו לפני המלך.

שמר פתחי פיך

ובשאותו דבור אינו כראוי, והוא דבור מדבורים רעים, מלשון הרע - אותו הדבור עולה למקום שעולה, ונרשם אותו דבור ואותו חטא על האדם. זהו שכתוב (מיכה ז) משכבת חיקך שמר פתחי

לא יחשב ה' לו עון ואין ברוחו רמיה. אימתי לא יחשב ה' לו עון? בזמן שאין ברוחו רמיה.

וידבר ה' אל משה לאמר נשא את ראש בני גרשון וגו'. רבי אבא פתח, (תהלים לב) אשרי אדם לא יחשב ה' לו עון ואין ברוחו רמיה. הפסוק הזה אין ראשו סופו, ואין סופו ראשו. ויש להסתכל בו, וכך פרושהו.

בשעת תפלת מנחה הדין שורה בעולם

[זוהר במדבר פרשת נשא (דף קכא ע"א)] בא ראה, בשעת תפלת מנחה הדין שורה בעולם, ויצחק תקן תפלת מנחה, וגבורה עליונה שולטת בעולם, עד שבא ונכנס הלילה, בשביל לקבל אותו (לילה). ומזמן ששורה תפלת מנחה, נפרד השמאל לקבל (אותו) ומתעורר הלילה. אחר שמתעוררים כל אותם שומרי הפתחים שבחוץ, בלם מתעוררים בעולם ומתפשטים, וכל בני העולם טועמים טעם מות.

בחצות השכינה משבחת ומרימה קולה

[זוהר במדבר פרשת נשא (דף קכא ע"ב)] והרי נתבאר. בחצות הלילה ממש מתעורר השמאל כמקדם, ושושנה הקדושה מעלה ריחות ומשבחת ומרימה קול, ואז עולה ושורה הראש למעלה בשמאל, והשמאל אז מקבלה.

הבקר הוא הזמן להתעורר לשבח למלך אז הפרוז קורא בעולם, שהרי זמן הוא

חַיִּים: דַּ בְּיּוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבֵּד עָלַי יְדָךְ נְהַפֵּךְ לְשִׁדִּי בְּחֶרְבֵנִי קוֹיֵן סִלְחָה:
ה חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי לֹא כִּסִּיתִי אֲמַרְתִּי אֹדֶה עָלַי פִּשְׁעֵי לִיהוָה וְאַתָּה

זוהר תהלים

האדם שהוציאו מפיו, זהו שכתוב:
"משכבת חיקך שמר פתחי פיך" (מיכה ז, ה),
ולפי זה "אשרי אדם לא יחשב ה' לו עון",
מתי, כאשר "אין ברוחו רמיה".

צָרִיךְ לַפְרֵשׁ הַחֲטָא

חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי לֹא כִּסִּיתִי אֲמַרְתִּי
אֹדֶה עָלַי פִּשְׁעֵי לִיהוָה וְאַתָּה
נִשְׂאתָ עוֹן חֲטָאתִי סִלְחָה (לב, ה): [זוהר פ'
ויקרא (דף כ ע"א)] רַבִּי חֵיָא וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ
הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, אָמַר רַבִּי
יוֹסִי לְרַבִּי חֵיָא, נִשְׁתַּדַּל בְּדַבְרֵי תוֹרָה,
בְּדַבְרֵי עֵתִיק הַיָּמִים. פָּתַח רַבִּי חֵיָא וְאָמַר,
(תהלים לב) חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְגו', מִכָּאֵן
לְמַדְנִו, שֶׁכָּל אָדָם שֶׁמְכַסֶּה אֶת חֲטָאָיו
וְאֵינוֹ מְפָרֵשׁ אוֹתָם לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
וַיִּבְקֶשׂ עֲלֵיהֶם רַחֲמִים, לֹא נוֹתְנִים לוֹ
לְפָתַח פֶּתַח שֶׁל תְּשׁוּבָה, מִשּׁוּם שֶׁהוּא
מְתַבְּלֵשׁ (מכסה) מִמֶּנּוּ. וְאִם הוּא מְפָרֵשׁ
אוֹתָם לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא חָס עָלָיו, וַיִּתְגַּבְּרוּ הַרְחַמִּים עַל
הַדִּין.

שְׁעָרֵי דְמַעוֹת לֹא נִנְעָלוּ

וְכִלְ שִׁכְנָן אִם הוּא בּוֹכָה, שֶׁהָרִי כָּל
הַפְתָּחִים הַסְּתוּמִים הוּא פּוֹתַח,
וּתְפִלָּתוֹ מְתַקְּבֶלֶת. וְעַל זֶה פְּרִישַׁת חֲטָאָיו,
כְּבוֹד הוּא לְמַלְךְ לְהַגְבִּיר רַחֲמִים עַל דִּין.
וְעַל זֶה כְּתוּב, זִבַּח תוֹדָה יְכַבְּדֶנִּי. מֵה זֶה
יְכַבְּדֶנִּי? שְׁנֵי כְבוֹדִים הֵם, אֶחָד לְמַעְלָה
וְאֶחָד לְמַטָּה. אֶחָד בְּעוֹלָם הַזֶּה וְאֶחָד
בְּעוֹלָם הַבָּא.

פִּיךָ. וְלָכֵן אֲשַׁרִּי אָדָם לֹא יִחְשַׁב ה' לוֹ עוֹן,
אֵימָתִי? כְּשֶׁאֵין בְּרוּחוֹ רַמְיָה.

הנשמה עולה למעלה בלילה ומעידה על
מעשיו

אֲשַׁרִּי אָדָם לֹא יִחְשַׁב ה' לוֹ עוֹן וְאֵין
בְּרוּחוֹ רַמְיָה (לב, ב): [זוהר תורה;

זוהר חלק ג' פ' נשא דף קכא.] אָמַר רַבִּי אַבָּא,
מִקְרָא זֶה יֵשׁ לַעֲיִין בּוֹ. בּוֹא וּרְאֵה, בִּשְׁעָה
שֶׁהָאֲנָשִׁים יֹשְׁנִים בְּלַיְלָה, וְטוֹעֵמִים טַעַם
שֶׁל מִיתָה, הַנִּשְׁמָה עוֹלָה לְמַעְלָה, עוֹמֶדֶת
בְּמִקוֹם שֶׁצְרִיכָה לַעֲמוֹד, וְנִבְחַנְתָּ עַל
מַעֲשֵׂיהָ שֶׁעֲשִׂתָה כָּל הַיּוֹם, וְנִכְתְּבִים בְּסִפְרָה,
מֵה הַטַּעַם, לְפִי שֶׁהַנִּשְׁמָה עוֹלָה לְמַעְלָה,
וּמַעֲדִידָה עַל מַעֲשֵׂי הָאָדָם, וְעַל כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר שִׁיצָא מִפִּיו.

הנשמה לוקחת כל דיבור טוב ומכניסה
לפני המלך

וְכֹאֲשֶׁר אוֹתוֹ הַדְּבוּר שֶׁהוּצִיא הָאָדָם מִפִּיו
הוּא כְּרָאוּי, כְּגוֹן דְּבוּר קְדוֹשׁ שֶׁל
תּוֹרָה וּתְפִלָּה, זֶה הַדְּבוּר עוֹלָה וּבוֹקֵעַ
רְקִיעִים, וְעוֹמֵד בְּמִקוֹם שֶׁצְרִיךְ לַעֲמוֹד, עַד
שֶׁנִּכְנַס הַלַּיְלָה, וְהַנִּשְׁמָה עוֹלָה וְאוֹחֶזֶת
אוֹתוֹ הַדְּבוּר וּמְכַנִּסָּה אוֹתוֹ לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ.

דיבור רע נרשם על הנשמה והגוף של
האדם שדיבר

וְכֹאֲשֶׁר זֶה הַדְּבוּר אֵינוֹ כְּרָאוּי, וְהוּא דְבוּר
מְדִיבּוּרִים הַרְעִים אוֹ מַלְשׁוֹן
הַרְעָה, דְבוּר זֶה עוֹלָה לְמִקוֹם שֶׁעוֹלָה, וְאֵז
נִרְשָׁם זֶה הַדְּבוּר וְאוֹתוֹ הַחֲטָא עַל זֶה

נְשֹׂאת עֵזֶן חֲטָאתִי סִלָּה: וְעַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חֹסֵד אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מְצֵא רַק לְשִׁטְףָה

זוהר תהלים

קָשֶׁר נִמְצְאת בְּקִשְׁתּוֹ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מִי הֵחֵכֶם לְבַקֵּשׁ בְּקִשְׁתּוֹ כְּמוֹ דוֹד הַמֶּלֶךְ, שֶׁהוּא הִיָּה שׁוֹמֵר אֶת פֶּתַח הַמֶּלֶךְ? אָמַר לוֹ רַבִּי חִיָּיא, וְדַאי כִּף הוּא, וְעַל כֵּן הַתּוֹרָה לְמַדָּה אוֹתָנּוּ אֶת דַּרְכֵי הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ כְּדִי שִׁנְדַע לְלַכֵּת אַחֲרָיו, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים יג) אַחֲרֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם תֵּלְכוּ וְגו'.

פסוק הזה קשה

חֲטָאתִי אוֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי לֹא כִּסִּיתִי אֲמַרְתִּי
אוֹדָה עָלַי פִּשְׁעֵי לָהּ וְאַתָּה
נְשֹׂאת עֵזֶן חֲטָאתִי סִלָּה (לב, ה): [זוהר תורה:
זוהר חלק ג' פ' ויקרא דף כ.] אמר רבי חייא,
כל זה המקרא קשה, ביתור לשון, שהרי
ב"אוֹדָה עָלַי פִּשְׁעֵי" היה די, ומהו
"חֲטָאתִי אוֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי לֹא כִּסִּיתִי", ואחר
כך "אוֹדָה עָלַי פִּשְׁעֵי לָהּ", ועוד שהרי
אודה עלי פשעי לך היה צריך לומר.

עיקר הוידוי הוא למלכות כדי שיוכל ליכנס
לפנים

אֵלֶּא דוֹד כֹּל דְּבָרָיו בְּרוּחַ הַקּוֹדֵשׁ אִמְרַם,
ולמלכות השמים אמר, לפי שהיא
השליח מן התחתונים לעליונים, ומן
העליונים לתחתונים, ומי שמבקש
מהמלך, צריך להודיע לה בתחלה, ועל כן
"חֲטָאתִי אוֹדִיעֶךָ" [למלכות השמים אמר].

להתודות לפני ז"א עד שורשו שבבינה

"וְעוֹנֵי לֹא כִּסִּיתִי", מן צדיקו של עולם,
אמרתי "אוֹדָה עָלַי פִּשְׁעֵי לָהּ", זה

"אוֹדָה עָלַי פִּשְׁעֵי לָהּ"

הַפְּסוּק הַזֶּה קָשֶׁה בְּכָל, בְּרַב דְּבָרִים,
שֶׁהָרִי בְּאוֹדָה עָלַי פִּשְׁעֵי מִסְּפִיק,
מֵה זֶה חֲטָאתִי אוֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי לֹא כִּסִּיתִי,
וְאַחַר כֵּף אוֹדָה עָלַי פִּשְׁעֵי לָהּ? וְעוֹד,
שֶׁהָרִי אוֹדָה עָלַי פִּשְׁעֵי לָהּ, לָךְ הִיָּה צָרִיף
לְהִיּוֹת!

הוֹדָאָה לְמֶלֶךְ וְנִשְׂיֵאת הַחֲטָא זֶה עֵתִיקָא
קְדִישָׁא

אֵלֶּא דוֹד, אֶת כָּל דְּבָרָיו הוּא אָמַר בְּרוּחַ
הַקְּדוֹשׁ, וְאָמַר אֶת זֶה לְמַלְכוּת
הַשָּׁמַיִם, מִשּׁוּם שֶׁהוּא שְׁלִיחַ מֵהַתְּחַתּוֹנִים
אֶל הָעֲלִיוֹנִים, וּמַעֲלִיוֹנִים אֶל הַתְּחַתּוֹנִים,
וּמִי שְׂרוּצָה אֶת הַמֶּלֶךְ, הוּא מוֹדִיעַ לָהּ
בְּרֵאשׁוֹנָה. וְעַל כֵּן חֲטָאתִי אוֹדִיעֶךָ, (למלכות
השמים אמר) וְעוֹנֵי לֹא כִּסִּיתִי, מְצַדִּיקוֹ שֶׁל
עוֹלָם. אֲמַרְתִּי אוֹדָה עָלַי פִּשְׁעֵי לָהּ - זֶהוּ
הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ שֶׁכָּל הַשְּׁלוֹם שְׁלוֹ, וְהַשְּׁלוֹם
שֶׁצָּרִיף אָדָם לְהַכְנִיס לְפָנָיו - בְּהוֹדָאָה.
שֶׁהָרִי כֵּף נִקְרָבִים שְׁלָמִים בְּהוֹדָאָה,
שֶׁכְּתוּב עַל זִבְחַ תּוֹדַת שְׁלָמִיו. וְאַתָּה נְשֹׂאת
עֵזֶן חֲטָאתִי סִלָּה. זֶה לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה,
הַמְּקוֹם שֶׁהֵעֵתִיק הַקְּדוֹשׁ שְׁרוּי. מִשּׁוּם כֵּף
הַפְּסוּק הַזֶּה אוֹחוֹז בְּכָל.

"אַחֲרֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם תֵּלְכוּ"

[זוהר פ' ויקרא (דף כ ע"ב)] כְּמוֹ זֶה מִי שֶׁמְבַקֵּשׁ
בְּקִשְׁתּוֹ לְמֶלֶךְ, צָרִיף לִיחַד אֶת הַשֵּׁם
הַקְּדוֹשׁ בְּרִצּוֹנוֹ, מִמַּטָּה לְמַעַלָּה וּמִמַּעַלָּה
לְמַטָּה, וְלִקְשֶׁר הַכָּל בְּקִשְׁרֵי אַחַד, וּבְאֹתוֹ

— תהלים — זוהר תהלים —

מלך הקדוש שכל השלום שלוֹמִיָּה, והשלמות שצריך האדם להכניס לפניו הוא בהודאה־מִט, שהרי שלמים נקרבים בהודאה, שנאמר: "עַל זֶבַח תוֹדַת שְׁלָמִי" (ויקרא ז, יג).

מי שמתודה ובוכה על חטאיו מתקבלת תפלתו

ואם הוא מתודה עליהם לפני הקדוש ברוך הוא, ומתבייש ממנו, הקדוש ברוך הוא יחוס עליו, ויתגבר רחמים על דין, וכל שכן אם הוא בוכה עליהם, שהרי כל פתחים הסתומים הוא פותח, ונתקבלה תפלתו.

להתודות הוא כבוד למלך

ועל כן ודוי החטאים הוא כבוד המלך, להגביר רחמים על דין, ועל זה כתוב: "זֶבַח תוֹדָה יִכְבְּדֵנִי" (תהלים נ, כג), מהו "יִכְבְּדֵנִי", שני כיבודים הם, אחד למעלה ואחד למטה^ג, אחד בעולם הזה ואחד בעולם הבא.

למעלה למעלה שארך שורה, היינו במקום אבא ואמא

"וַיֵּאָתֶּה נְשֹׂאת עֶוֹן חַטָּאתֵי סֵלָה", זה למעלה למעלה, מקום שהקדמון הקדוש שוכן, לפיכך מקרא זה כולל הכלי־א.

ליחד בבקשתו את כל המדות העליונות

בדמיון זה, מי החפץ לתבוע בקשתו מאת המלך, צריך ליחד שם הקדוש בבקשתו, מלמטה למעלה, ומלמעלה למטה, ולקשור הכל בקשר אחד, ושבוזה הקשר תהיה נמצאת בקשתו.

מי שאינו מתודה אין פותחין לו שערי תשובה **עוד** יש ללמוד מכאן, שכל איש

זיו הזהר

קדישא שריא, והיינו ג' הראשונות, כתר חכמה בינה, ששם י"ג מדות הרחמים, ומשם יתמשך על ידי התפארת נשיאת עון להחוטא, ויש לומר, שאות סמ"ך שתמונתה עגולה וסתומה מכל צד, מורה על אור המקיף לכל, שהוא הכתר מופלא ומכוסה, שעליו נאמר: "שֵׁת חֲשָׁף סֶתֶר וְסָבִיבוּתָיו סֶתֶר" (תהלים יח, ב), אות למ"ד רמז על חכמה שהוא לשון לימוד השייך לחכמה, ואות ה' רמז על בינה, ששורשה ה' הראשונה מן השם הו"ה ברוך הוא, ואם שגיתי השי"ב. נא. פירוש, שזה הפסוק כולל מן מלכות עד הכתר. נב. הכבוד שלמעלה, היינו תגבורת

מח. כוונתו על ג' המדרגות, מלכות יסוד ותפארת, עבירה קלה שנקראת חטא, נוגע הפגם רק במלכות, גדולה שנקראת עון, מגיע הפגם ליסוד, היותר גדולה שנקראת פשע, מגיע הפגם לתפארת שנקרא מלך, שכל השלום שלו, ובוזה יתורץ לשון הכפול שבוזה הפסוק. מט. פירוש, בוידוי של הבעל תשובה. נ. כאן רבו הפירושים, ודברי זוהר הקדוש כפטיש יפוצץ סלע, ולי הפעוט נראה לפרש, ואת"ה מוסב על התפארת, שעל ידי הוידוי עם תשובה, ישא וימחול התפארת עון חטאתו בכח של סל"ה, ותיבת סל"ה רמז על לעילא לעילא אתר דעתיקא

זוהר תהלים

מזוני באריך אנפין תלוי שהוא למעלה
מז"א

"על זאת יתפלל כל חסיד אליה לעת מצא"

(לב, ו): [זוהר תורה; זוהר חלק ג' פ' אחרי דף
עט:]: רבי יוסי מצא לרבי אבא, שהיה יושב
וקורא מקרא זה, שכתוב: "השליך על ה'
יהבך והוא יכללך" (תהלים נה, כג), "על"
דוקא, שהרי מזון תולה במזלג.

על זאת, למעלה מזאת, שיתפלל לז"א
לעת מצא-זיווג טוב

רבי יהודה היה קורא, "על זאת יתפלל
כל חסיד אליה לעת מצא", "על
זא"ת" ודאיני, "לעת מצא", זה נתבאר.
לעת מצא כשז"א קרוב אלינו. אבל "לעת
מצא", כמו שכתוב: "דרשו ה' בהמצאו
קראו בהיותו קרוב" (ישעיהו נה, ו) נה.

לעת מצא כשיש די שפע

דבר אחר "לעת מצא", בשעה שהנהרות
מתפשטים ונמשכים, ומשפיעים
להאבות ומתברכים כלם.

מזונות תלויים במזל

על זאת יתפלל כל חסיד אליה לעת מצא
רק לשטף מים רבים אליו לא יגיעו

(לב, ו): [זוהר ויקרא פרשת אחרי מות (דף ע"ט:)]

מסוב על ה' דהיינו תפארת, וכן גם לעת מצא.
נו. דורש לעת מצא בעת השפעת השפע מן
הבינה להאבות שהם חסד גבורה תפארת,
ומתברכים כולם, היינו שאר הספירות נצח הוד
יסוד מלכות, ועל זה מרמז תיבת מצ"א, מ' היינו

המתודה על חטאיו ה' בעצמו דן אותו

[זוהר חלק ג' פ' פנחס דף רלא.] רבי שמעון
אמר, מי שמתודה ומפרש חטאיו, לא
נמסר דינו אלא ביד המלך הקדוש בלבדו,
ומי שהקדוש ברוך הוא דיין אותו, הוא
לטוב, ועל כן ביקש דוד המלך ואמר,
"שפטני אלהים" (שם מג, א), אתה ולא אחר,
וכן שלמה אמר "לעשות משפט עבדו"
(מלכים א' ח, נט), הוא ולא אחר, וכל בית דינו
נבדלים ממנו.

לפרש החטא של כל אבר

ולכן נצרך לנו לפרש החטאים של כל
אבר ואבר בהודוי, וכל מה
שחטאנו בפרטיות, זהו שכתוב: "חטאתי
אודיעך וגו'", ואחר כך "ואתה נשאת עון
חטאתי סלה".

מודה בקנס פטור

ומה הטעם שכל מי שמפרש חטאיו
בהודוי נבדל הבית דין ממנו, לפי
שהאדם קרוב לעצמו, ואינו נידון על פיו,
וגם שאינו מניח להמקטרג ללמד עליו
חוב, שהרי האדם התקדם ואמר, ולא נתן
מקום לאחר לומר, ובכך הקדוש ברוך הוא
מוחל לו, זהו שכתוב: "ומודה ועזב
ירחם" (משלי כח, יג).

זיו הזוהר

רחמים על דין. נג. פירוש, סתם הוי"ה הוא
התפארת, ועל היינו גבוה משם, שהוא מזלא, רמז
על ג' הראשונות. נד. וכן הוא על זאת, כי זאת
היינו מלכות, ועל" משמעותו גבוה ממלכות, והוא
התפארת. נה. מביא ראייה שלשון בהמצאו

מִיָּסִי יוֹסִי מְצָא אֶת רַבִּי אֲבָא שְׁהִיָּה יוֹשֵׁב וְקוֹרָא אֶת הַפְּסוּק שְׁכָתוּב, (תהלים נה)

הַשְּׁלֹף עַל ה' יְהִבֵּךְ, עַל דְּוָקָא. שְׁהִיָּה מְזוֹנֹת תְּלוּיִים בְּמִלָּה. רַבִּי יְהוּדָה הָיָה קוֹרָא, (שם לב) עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חֲסִיד אַלִּיךְ לְעַת מְצָא. עַל זֹאת וְדָאֵי. לְעַת מְצָא, הָרִי בְּאַרְנוֹ. אֲבָל לְעַת מְצָא, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (ישעיה נה) דְּרִשׁוּ ה' בְּהִמְצָאוֹ קְרָאֵהוּ בְּהִיּוֹתוֹ קְרוּב. דְּכָר אַחַר לְעַת מְצָא - בְּשַׁעַה שְׁנֵהָרוֹת שׁוֹפְעִים וְנִמְשָׁכִים, וְהָאֲבוֹת נְהַנִּים, וְהַכֹּל מִתְבָּרְכִים. רַק לְשִׁטָּף מִיָּסִי מִיָּסִי רַבִּים, מִי זֶה הַשְּׁטָף מִיָּסִי רַבִּים? זֶהוּ עֵמֶק הַנְּחָלִים וְהַנְּהָרוֹת, שְׁמִי יִזְכֶּה לוֹ וְיִזְכֶּה לְהַתְקַרֵּב וְלַעֲלוֹת לְשָׁם. זֶהוּ שְׁכָתוּב בּוֹ, (תהלים לה) רַק לְשִׁטָּף מִיָּסִי רַבִּים אֲלִיוֹ לֹא יִגְיַעוּ, שְׁהִיָּה לֹא זֹכִים וְלֹא יְכוּלִים.

דוד בקש לשכנה המגינה על האדם שתשמור עליו מהיצר הרע

”אֲתָהּ סִתְּרִי לִי מִצַּר תִּצְרְנִי רְנִי פְּלִטָּה”

תְּסוּבְּבִנִי סִלָּה” (לב, ז): [זוהר חלק א’

פ’ וישלח דף קענח:] פתח רבי יוסי ואמר, “אתה סתר לי”, זה הקדוש ברוך הוא שהוא סתר ומגן לאדם ההולך בדרכי התורה, והוא נסתר בצל כנפיו, שלא יוכלו להרע לו, “מצר תצרני”, מלמעלה ומלמטה, למעלה יש לו לאדם שונאים, למטה גם כן כך, ומי הוא זה יצר הרע, שהוא שונא למעלה ושונא למטה, ואלמלא יצר הרע לא היה נמצא שונאים לאיש בעולם, לפיכך “מצר תצרני”.

ה' מגן להולכים בדרך התורה

אֲתָהּ סִתְּרִי לִי מִצַּר תִּצְרְנִי רְנִי פְּלִטָּה”

תְּסוּבְּבִנִי סִלָּה” (לב, ז): [זוהר בראשית

פרשת וישלח (דף קעח ע"ב)] פתח רבי יוסי ואמר, (שם לב) אתה סתר לי מצר תצרני רני פלט תסובבני סלה. אתה סתר לי - זה הקדוש ברוך הוא שהוא סתר ומגן לאדם שהולך בדרך התורה, והוא מסתתר בצל כנפיו, שלא יוכלו להרע לו. מצר תצרני - מלמעלה ומלמטה. למעלה יש לאדם

עצם אור הבינה אין יכולים להשיג ולקבל

”רַק לְשִׁטָּף מִיָּסִי רַבִּים” (לב, ז): איזה שטף

מים רבים, זה עומק המעינות והנהרות, כי מי יזכה להתקרב ולעלות שמה, זהו שכתוב בו, “רק לשטף מים רבים אליו לא יגיעו”, שהרי אין ביכולת לזכות לזה.

זיו זוהר

מבועין ונהרין, היינו העולמות של חכמה ובינה, ששם הוא שטף מים רבים, היינו השפעת השפע בתמידיות, ומי יזכה לעלות שם ישר בעבודתו לגרום שם איזו הטבה, כי שם אין שייך שום הטבה מאיזה נברא שבעולם, ופעולת העבודה

בינה, צ"א היינו הוי"ה אדני" תפארת ומלכות, וזאת העת מובן שהיא שבת ר"ח ומועדים, שאז העת מסוגל שיפעלו ישראל בעבודתם ובתפלתם, שהז' ספירות יתעלו ויתיחדו לקבל שפע מן הבינה, ולהשפיע לכל. נז. עמיקא היינו הכתר,

—== תהלים —==

השירים שאמר דוד הפולך נאמרו ברוח הקדש.

בא ראה, בשירים ותשבחות הללו שאמר דוד יש בה סודות ודברים עליונים בסודות החכמה, משום שכלם נאמרו ברוח הקדש, שהיה שורה רוח הקדש על דוד והיה אומר שירה, ולכן כלם נאמרו בסודות החכמה.

דברי השיר נעשים חומות המגינים

"רַנִּי פִּלְטֵי תְּסוּבְּבֵי סֶלָה" (לב, ז): יסובבני סלה
היה צריך לומר, מהו "תְּסוּבְּבֵי", אלו

יריבים, אף למטה כף גם, ומיהו? זהו יצר הרע שהוא צר למעלה וצר למטה, ואלמלא יצר הרע - לא נמצא בעל ריב לאדם בעולם. בשביל כף מצר תצרני.

ישנם שירות ותשבחות שמסגלים להצלה רַנִּי פִּלְטֵי תְּסוּבְּבֵי סֶלָה, היה צריך לכתב יסובבני סלה, מה זה תְּסוּבְּבֵי? אלו שירים שיש בהם דרגות להצלה, תְּסוּבְּבֵי בָהֶם לְהַצִּילֵנִי בְּדַרְךְ. ופסוק זה הוא גם כסדר וגם למפרע, מצד זה ומצד זה.

זיו הזוהר

ואם נרצה ליהנות מן אותו המאור, צריך כל אחד להכין בביתו עששית לזה, ולעשות פעולת החיבור, ואז יתמשך אליו אור מן המקור, ואם לא נעשה בבית ההכנה וההתקשרות, אז לא יבוא הביתה אור ההוא, אף על פי שזרם האלקטרין מן המכונה הגדולה לא נפסק, והמבין יבין את הנמשל, שאין לו דמיון עצמי אל המשל, שהוא רק כדי לשבר את האוזן, ואין כאן המקום להאריך בזה, כי זה כל עיקר חכמת הקבלה, להבין איך שאפשר להיעשות כל מיני שינוים שבעולם מן השמים, אף על פי שכתוב: "אָנִי ה' לֹא שִׁנִּיתִי", ומה שאמר רבי שמעון בר יוחאי שעבודת ישראל מגיע עד אין סוף, רצה לומר שגורמת המשכת השפע משם למטה באמצעות ז' ספירות התחתונות שיתנשאו להתמלא בשפע מן ג' ספירות הראשונות, אשר שם שטף מים רבים בלי הרף, וזה נעשה על ידי הענג והשעשועים וריח הניחוח של עבודת ישראל, העולה למעלה אל הז' ספירות, והן מתנשאות בזה למעלה מעלה, ומזדווגות ומקבלות משם שפע להשפיע למטה, כי רק לבעבור זה הענג והשעשועים וריח הניחוח של עבודת ישראל נברא העולם, והמעמיק בחכמת הקבלה, יבין ענין עמוק הזה מן ספרי

של תורה ותפלה הוא רק לגרום עליית ז' ספירות התחתונות, שיזדווגו תפארת ומלכות, לקבל שפע מן השטף מים רבים, ולהשפיע לשאר העולמות ולעולם הזה, ענין זה עמוק מאד, כי באיזה מקומות בווהר הקדוש איתא שעבודת ישראל מגיע עד אין סוף, אבל אין סתירה, והענין הוא כמו שכתבתי בקצור, כי שם בגבוה שעל גבוה, אין שייך לומר שעבודת הנברא תפעל או תגרום הטבה והוספה, להרבות שפע או להיטיב השפע, כי שם ישטוף שטף מים רבים, מים טובים מאד, בלי השתנות ובלי הפסק, ככתוב: "אָנִי ה' לֹא שִׁנִּיתִי" (מלאכי ג, ז), וכל ענין תועלת של עבודת ישראל בתורה ותפלה ומצות, הוא לגרום עליית ז' ספירות התחתונות אל ג' ספירות הראשונות, לקבל משם שפע, ולגרום הזדווגות תפארת ומלכות, להשפיע אותו השפע לעולמות ולבריות, ובהן נשתנה השפע בהשגחה עליונה לפי מצב ומדרגת הנבראים, ויובן הדבר מעט מן המעט, על דרך משל, שהוא רחוק מאד מן הנמשל, והוא כמו שאנו רואים במאור האלקטרין, שבמקום רחוק עומדת מכונה גדולה, שממנה נזרם בלי הפסק זרם הבל האלקטרין, ונמשך משם זרם האלקטרין לכמה מקומות רחוקים בלי שיעור,

ח אֲשָׁבִילָךְ וְאוֹרְךָ בְּדַרְךָ זֶה תִּלְךָ אֵינְעֶצֶה עֲלֶיךָ עֵינַי: ט אֵל תִּהְיוּ כְּסוּם כְּפָרֵד אֵין
הָבִין כְּמִתְגַּן וְרִסָן עֲדִיו לְבָלוּם בַּל קָרִב אֵלֶיךָ: י רַבִּים מִכְּאוֹבִים לְרָשָׁע וְהַבּוֹטָח

זוהר תהלים

בני אדם לא יתנהגו כבהמות

והכתוב מכריז ואומר "אל תהיו כסוס
כפרד אין הבין", במה נבדלים
אנשים מן סוס ופרד, בקדושת גופותם,
להמצא בשלמות נעלה מהכל.

רק בזמנים ידועים ולא בכל עת שהוא רוצה
ועל כן הזיווג של אנשים הוא בזמנים
ידועים, לכוון הרצון להתדבק בו
בהקדוש ברוך הוא.

בחצות הלילה הוא העת רצון להזדווג

והרי העירו, שבחצות הלילה הקדוש
ברוך הוא נכנס בגן העדן,
להשתעשע עם הצדיקים, וכנסת ישראל
משבחת לו להקדוש ברוך הוא, והיא עת
רצון להתדבק בהם^ט, והחברים העמלים
בתורה, משתתפים בה בכנסת ישראל
לשבח למלך הקדוש, ועוסקים בתורה,
שאר האנשים אז היא עת רצון לזיווג
שלהם להתקדש בקדושת הקדוש ברוך
הוא, ולכוון הרצון להתדבק בו.

תלמידי חכמים משבת לשבת

ואותן החברים שמתגעעים בתורה, זיווג
שלהם הוא בשעה שזיווג אחר

אותן החומות שיש בהן מדרגות להצלה,
תסובבני בהן להצילני בדרך, ומקרא זה
הוא כסדר והוא למפרע^י, מצד זה ומצד
זה.

שירות ותשבחות של דוד נאמרו ברוח הקודש

בוא וראה באלה שירות ותשבחות שאמר
דוד, יש בהן סודות וענינים עליונים
בסודות החכמה, לפי שכלן ברוח הקודש
נאמרו, שהיה שורה רוח הקודש על דוד
והיה אומר שירה, ולפיכך כלן בסודות
החכמה נאמרו.

אנשים על ידי תאותיהם אין מתקרבים
לה' יתברך

"אל תהיו כסוס כפרד אין הבין וגו'" (לב,
ט): [זוהר תורה; זוהר חלק ג' פ' תזריע דף

מ:טט] אמר רבי אבא, ראיתי לאותן בני
העולם, שאין משגיחים, ואין יודעים
בכבוד רבונם, נאמר בהם בישראל, "אֲשֶׁר
הִבְדַּלְתִּי אֶתְכֶם מִן הָעַמִּים" (ויקרא כ, כד),
"לְהִיּוֹת לִי" (שם פסוק כו), וכתוב:
"וְהִתְקַדְשְׁתֶּם וְהִיַּיתֶם קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי
ה'" (ויקרא יא, מד), אם הם מרוחקים, איה
היא קדושה שלהם, הלא רצון שלהם
נתרחקה ממנו.

זיו הזוהר

היא סגולה למגפה רחמנא ליצלן. נט. פירוש,
בשניהם יחד, או בזה לבדו, או בזאת לבדה.

הקבלה, ורבי יוסי מרמז סוד זה בקיצור מאד.
נח. פירוש, שנוכל לאומרו ישר והפוך, כידוע שזאת

זוהר תהלים

צדיקי אמת, ונקראים בני המלך, בנים קדושים.

הרשעים מומשיכים לבניהם נפש חצופה

אוי להם להרשעים, שכלם עזי פנים ומעשיהם בעזות, לפיכך נוחלים בניהם נפש פרוצה מצד הטומאה, כמו שנאמר: "וְנִטְמָתֶם בָּם" (ויקרא יא, מג), הבא להטמא מטמאין לו.

סרסורי גיהנם מושכים אנשים לגיהנם

ועל כן כתוב: "אל תהיו פסוס פפּרד", שהם בעלי זנות על כלם סא, "אין הִבִּין", אל יתנהגו האנשים כבהמות בדרך זה, שאם יתנהגו כן זהו עונשם, כתוב כאן "אין הִבִּין", וכתוב: "וְהַכְּלָבִים עֲזִי נֶפֶשׁ לֹא יִדְעוּ שְׂבָעָה וְהֶמָּה רְעִים לֹא יִדְעוּ הִבִּין" (ישעיהו נו, יא), כלומר יענשו שיודמן להם אותן שנקראים עזי נפש סא, מפני מה, לפי ש"לא ידעו שְׂבָעָה", כמו שכתוב: "לְעֹלֹקָה שְׁתֵּי כְּנוֹת הַב הַב" (משלי ל, טו), לפי שהם הב הב, "לא ידעו שְׂבָעָה", "כְּלָם לְדַרְכָּם פָּנוּ, אִישׁ לְבַצְעוֹ מִקְצָהוּ", "וְהֶמָּה רְעִים", מהו רועים, אלו הם המושכים ומנהיגים את האדם לגיהנם, שהרי סרסורי הגיהנם הם. וכל זה מי גרם

נמצא, וזה משבת לשבת, לכוון הרצון להתדבק בו בהקדוש ברוך הוא ובכנסת ישראל, שאז היא עת רצון שמתברכים כלם עליונים ותחתונים.

אם עושים כבהמות אינם קדושים

ואם האנשים מרוחקים ממנו, ועושים כבהמות, איה היא הקדושה שלהם, להמצא קדושים, איה אותן נפשות קדושות שממשיכים מלמעלה, ושלמה המלך צעק ואמר "גַם בְּלֹא דַעַת נֶפֶשׁ לֹא טוֹב" (משלי יט, ב), מי הוא דעת, זה הקדוש ברוך הוא, נפש לא טוב, זאת הנפש שממשיכים במעשה זיווגם לא טוב, שהרי מן צד הטומאה נמשכות עליהם נפשות, שאינן טוב, לפי שאין מכוונים לבם להקדוש ברוך הוא.

המקדשים עצמם בשעת הזיווג מומשיכים נשמות קדושות לבניהם

[זוהר תורה; זוהר חלק ג' פ' קדושים דף פ. רבי אלעזר אמר, זכאים הם הצדיקים העמלים בתורה, ויודעים דרכי הקדוש ברוך הוא, ומקדשים עצמם בקדושת המלך, ונמצאים קדושים בכל, ולכן ממשיכים רוח של קדושה מלמעלה, ובניהם כלם

זו הזוהר

משמשי הגיהנם, "לא ידעו שְׂבָעָה", וצועקים הב הב לנו אותן הרשעים, שלא ידעו שבעה בחייהם, "וְהֶמָּה רְעִים", רצה לומר מנהיגים לגיהנם את אלה שלא ידעו הבין, ועל פי זה יפורש כאן הכתוב: "אל תהיו פסוס פפּרד אין הִבִּין", כלומר הזהרו שלא תיענשו מהכלבים עזי נפש, שיש להם שליטה על לא ידעו הבין.

ס. שאז התדבקות מחשבתם בשניהם יחדו. סא. כאומרם ז"ל ששה דברים בסוס, ואחד מהם שלהוט בזנות, והיינו זרמת סוסים. סב. כאן נלקה הזהר בבית הדפוס בחסר יתיר חליף, וגירסא הנכונה כנזכר כאן, "עֲזִי נֶפֶשׁ" אלו משמשי הגיהנם, ופירוש הכתוב הוא שהכלבים עזי נפש שהם המשחיתים

—= זוהר תהלים =—

שנמצא זיווג אחר, וזה משבת לשבת, לכונן הרצון לדבק בקדוש ברוך הוא ובכנסת ישראל, שהיא עת רצון שהכל מתברכים, העליונים והתחתונים.

יכון לבו לה'

אם בני אדם התרחקו ממנו ועושים כבהמות, איפה הקדשה שלהם שימצאו קדושים? איפה הנפשות הקדושות שמושכים מלמעלה? ושלמה המלך צונח ואומר, (משלי יט) גם בלא דעת נפש לא טוב. גם בלא דעת, מי הוא הדעת? זה הקדוש ברוך הוא. נפש לא טוב - זוהי הנפש שהם מושכים במעשיהם. לא טוב, שהרי מהצד האחר נמשכות עליהם נפש שאינה טוב, משום שלא מכונים לבם לקדוש ברוך הוא.

שלא לדחות את השעה ללא פונה בה'

מי שמתלהט ביצר הרע בלי רצון וכונת הלב לקדוש ברוך הוא, מהצד של יצר הרע נמשכת עליו נפש שאינה טוב. זהו שכתוב גם בלא דעת נפש לא טוב ואין ברגלים חוטא. מי שהוא אץ ברגלים ודוחה את השעה בלי רצון קדוש - חוטא, חוטא ודאי בכל.

מכות רעות שורות במי שחוטא.

[זוהר ויקרא פרשת תוריע (דף נ"א)] ועל זה שורות מכות רעות בבני אדם, ומעידים בפניהם על חצפתם, להראות שהנה הקדוש ברוך הוא מואס בהם ואין דעתו בהם, עד שהם זוכים ומכשירים את מעשיהם כמקדם ומתברכים. (ומטהרים). ועל

להם, לפי שלא ידעו הבין, שלא התקדשו בזיווג שלהם כמו שנצרך.

והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני ה'

אל תהיו כסוס כפרד אין הבין (לב, ט):

[זוהר ויקרא פרשת תוריע דף (מט ע"ב)] אָמַר

רבי אבא, ראיתי אותם בני העולם שלא משגיחים ולא יודעים בכבוד רבונם. כתוב בישׂראל, (ויקרא כ) אשר הַבְדַּלְתִּי אֶתְכֶם מִן הָעַמִּים לְהִיּוֹת לִי. וכתוב (שם) והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני ה'. אם הם מתרחקים, איפה הקדשה שלהם? הרי רצונם התרחק ממנו, והכתוב מכריז ואומר, (תהלים לב) אל תהיו כסוס כפרד אין הבין. במה נפרדים בני אדם מסוס ופרד? בקדשת עצמם, שימצאו שלמים ורשומים מהכל.

התדבקות אל ה' בחצות

ועל כן זיווגם של בני אדם הוא בזמנים ידועים, לכונן הרצון להדבק בקדוש ברוך הוא. והרי העירו, בחצות הלילה הקדוש ברוך הוא נכנס לגן עדן להשתעשע עם הצדיקים, וכנסת ישראל משבחת את הקדוש ברוך הוא, והיא עת רצון לדבק בהם.

העוסקים בתורה מתדבקים בה' בשבת

והחברים שמשתדלים בתורה,

משתתפים עם כנסת

ישׂראל לשבח את המלך הקדוש,

ומתעסקים בתורה לשאר בני האדם, אז

עת רצון להתקדש בקדשת הקדוש ברוך

הוא ולכונן רצון לדבק בו. ואותם החברים

שמשתדלים בתורה, הזווג שלהם בשעה

זוהר תהלים

אסור להתקרב לְמִי שְׁאַיֵנו עוֹסֵק בַּתּוֹרָה.
 שְׂבָךְ שְׁנִינוּ, שְׂכַל מִי שֶׁלֹא מִשְׁתַּדֵּל
 בַּתּוֹרָה, אָסוּר לוֹ לְהִתְקַרֵב אֵלָיו,
 לְהִשְׁתַּתֵּף עִמּוֹ וְלַעֲשׂוֹת עִמּוֹ סְחוּרָה, וְכָל
 שֶׁכֵּן לְלַכֵּת עִמּוֹ בַּדֶּרֶךְ, שֶׁהָרִי אֵין בּוֹ
 אָמוּנָה. (ועל זה) שְׁנִינוּ, כָּל אָדָם שֶׁהוֹלֵךְ
 בַּדֶּרֶךְ וְאֵין עִמּוֹ דְּבָרֵי תּוֹרָה, מִתְחַיֵּב
 בְּנַפְשׁוֹ. כָּל שֶׁכֵּן מִי מִתְחַבֵּר בַּדֶּרֶךְ עִם מִי
 שְׁאֵין בּוֹ אָמוּנָה, שֶׁלֹא מִחְשִׁיב אֶת כְּבוֹד
 אֲדוֹנוּ וְאֶת שְׁלוֹ, שֶׁלֹא חָס עַל נַפְשׁוֹ.

אשריהם הצדיקים שמשתדלים בתורה.

רְבִי יְהוּדָה אוֹמֵר, מִי שֶׁלֹא חָס עַל נַפְשׁוֹ,
 אֵיךְ יִשְׁלַף נַפְשׁוֹ כְּשֶׁרָה לְבָנוּ? אָמַר
 רְבִי אֶלְעָזָר, תִּמְהַנֵּי עַל הַדּוֹר, וְהָרִי הַדְּבָר
 נֶאֱמַר וְכוּ'. וְעַל זֶה כָּתוּב אֵל תִּהְיֶה כְּסוּס
 כְּפָרָד אֵין הַבֵּין. אֲשֶׁרִיהֶם הַצַּדִּיקִים
 שֶׁמִּשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה וְיוֹדְעִים אֶת דְּרָכֵי
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמְקַדְּשִׁים אֶת עַצְמָם
 בַּקְּדוּשַׁת הַמֶּלֶךְ, וְנִמְצְאִים קְדוּשִׁים בְּכֹל,
 וּמְשׁוּם כֶּךָ שׁוֹלְפִים רוּחַ שֶׁל קֹדֶשׁ
 מִלְמַעְלָה, וְכָל בְּנֵיהֶם הֵם צַדִּיקֵי אָמֶת,
 וְנִקְרָאִים בְּנֵי הַמֶּלֶךְ, בְּנִים קְדוּשִׁים.

אוי להם לרשעים שמעשיהם חצופים.

אֵוִי לָהֶם לְרִשְׁעִים, שְׂכַלְמֵם חֲצוּפִים
 וּמְעַשְׂיָהֶם חֲצוּפִים, וּמְשׁוּם כֶּךָ
 יוֹרְשִׁים בְּנֵיהֶם נַפְשׁ חֲצוּפָה מִצַּד הַטְּמָאָה,
 כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וְנִטְמָתָם בָּם. בָּא לְהַטְמֵא -
 מִטְמָאִים אוֹתוֹ. אֵל תִּהְיֶה כְּסוּס כְּפָרָד,
 שֶׁהֵם בְּעַלֵי זְנוּת (של טמאה) עַל הַכֹּל. אֵין

זה נודעות המכות לכהן, אותן שבאות
 מצד הטמאה ואותן שבאות מהצד האחר.

התורה מעידה בבני האדם

[זוהר ויקרא פרשת קדושים דף (פ' ע"א)] וַיְדַבֵּר
 ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר דַּבֵּר אֶל כָּל עַדַת בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדוּשִׁים תִּהְיוּ כִּי
 קְדוֹשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם. רְבִי אֶלְעָזָר פִּתַּח,
 (תהלים לב): אֵל תִּהְיֶה כְּסוּס כְּפָרָד אֵין הַבֵּין
 וְגו'. בְּכִמָּה פְעָמִים הַתּוֹרָה מְעִידָה בְּבְנֵי
 אָדָם, כְּמָה פְעָמִים הִיא מְרִימָה קוֹלוֹת
 לְכָל הַצַּדִּיקִים לְהַעִיר אוֹתָם, וְכָלֵם רְדוּמִים
 בְּשִׁנָּה בַחֲטָאֵיהֶם (בחוריהם), אֵינָם
 מִסְתַּכְּלִים וְאֵינָם מִשְׁגִּיחִים בְּאִיזָה פְּנִים
 יַעֲמְדוּ לְיוֹם הַדִּין הָעֵלְיוֹן, כְּשִׁיתָבַע אוֹתָם
 הַמֶּלֶךְ הָעֵלְיוֹן עַל עֲלֻבוֹן הַתּוֹרָה שֶׁצוּעַקְתָּ
 כְּנִגְדָם, וְאֵינָם מִחְזִירִים פְּנֵיהֶם מוֹלָה,
 שְׂכַלְמֵם פְּגוּמִים בְּכֹל, שְׁאֵינָם יוֹדְעִים אֶת
 אָמוּנַת הַמֶּלֶךְ הָעֵלְיוֹן, אוֹי לָהֶם וְאוֹי
 לְנַפְשָׁם!

אם אינו עוסק בתורה אין בו אמונה

שְׁהָרִי הַתּוֹרָה מְעִידָה בּוֹ וְאוֹמַרְתָּ, (משלי ט)
 מִי פָתִי יָסַר הִנֵּה חָסַר לֵב (ואמרה)
 אָמְרָה לוֹ. מַה זֶה חָסַר לֵב? שְׁאֵין בּוֹ
 אָמוּנָה. שְׁמִי שְׁאֵינּוּ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, אֵין בּוֹ
 אָמוּנָה וּפְגוּם הוּא מִהַכֹּל. (ואמרה) אָמְרָה
 לוֹ?! אָמְרָה לוֹ הִיָּה צְרִיף לְהִיּוֹת, כְּמוֹ
 שְׁנֶאֱמַר (תהלים מב) אָמְרָה לֵאל סְלַעִי. מַה
 זֶה אָמְרָה? אֵלֹא לְהַכְלִיל וּלְהוֹסִיף אֶת
 הַתּוֹרָה שֶׁלְמַעְלָה, שֶׁהִיא קוֹרֵאת לוֹ חָסַר
 לֵב, פְּגוּם מִהָאָמוּנָה.

בִּיהוָה חֶסֶד יִסּוּבְכֶנּוּ: יֵא שְׂמֵחוּ בִּיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל:

זוהר תהלים

האדם בשמחה עמו, לפי שזאת השמחה של הקדוש ברוך הוא היא, שכתוב: "נגילה ונשמחה בו", בו ביום, בו בהקדוש ברוך הוא, והכל ענין אחד.

כאשר הרחמים מתעוררים שמחים תפארת ומלכות

"שמחו בה", כאשר הדינים נכפפים, ורחמים נתעורר, וכאשר נתעורר רחמים, אז "וגילו צדיקים", צדי"ק וצד"ק נתברכים כאחד, נקראים צדיקים כמו שנתבאר, שהרי הם נתברכים ומברכים לעולמות, ומשמחים לכל העולמות, "והרנינו כל ישרי לב", אלו בני האמונה, להתקשר בהם.

על ידי עובדין דלתתא איתער עובדין לעילא

ובב"ב נצרך עשיה למטה, לעורר למעלה, כמו שביארו שעל ידי העשיה שלמטה נתעורר העשיה שלמעלה.

שְׂמֵחָה בַּמוֹעֵד

שְׂמֵחוּ בְּיָי וְגִילוּ צְדִיקִים (לב, יא): וויקרא פרשת אמור דף (קה ע"א) [רבי אבא פתח, (תהלים לב) שְׂמֵחוּ בַּה' וְגִילוּ צְדִיקִים, (שמחו בה', כמו שנאמר) וְכָתוּב (שם קיח) זֶה הַיּוֹם עָשָׂה ה' נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בּוֹ. וּפְרָשָׁה, שְׂהָרִי בְּקִדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (במועדים) צָרִיף לְשִׂמְחָה וּלְהָאִיר פְּנִים, וְיִמְצָא אָדָם

הבין, שלא ישתדלו אנשים בדרך הזו. שאם כך, כתוב כאן אין הבין, וכתוב שם (ישעיה נז) וְהַפְּלָבִים עֲזִי נֶפֶשׁ לֹא יִדְעוּ שְׂבָעָה וְהִמָּה רַעִים לֹא יִדְעוּ הַבִּין. כְּלוּמַר, יִהְיוּ מְזַדְּמָנִים אוֹתָם שְׂנֵקְרָאִים עֲזִי נֶפֶשׁ. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁלֹּא יִדְעוּ הַבִּין.

עונשו של אינו מתקדש

וְהִמָּה רַעִים, מַה זֶה רַעִים? אֵלּוֹ אוֹתָם הַמוֹכִילִים וְהַמְנַהֲיִים אֶת הָאָדָם לְגִיהֶנֶם. לֹא יִדְעוּ שְׂבָעָה, כְּמוֹ שְׂנֵאָמַר (משלי ל) לְעִלּוּקָה שְׁתֵּי בְּנוֹת הַבַּיִת. מִשּׁוֹם כִּךְ שֶׁהֵם הַבַּיִת, לֹא יִדְעוּ שְׂבָעָה. כָּלֵם לְדַרְכָם פָּנוּ אִישׁ לְבַצְעוֹ מִקְצָהוּ. שְׂהָרִי הֵם תִּירֵי הַגִּיְהֶנֶם. וְכָל זֶה מִי גָרַם לָהֶם? מִשּׁוֹם שֶׁלֹּא הִתְקַדְּשׁוּ בְּאוֹתוֹ זְוֹנָה כְּמוֹ שְׂצָרִיף. וְעַל זֶה כְּתוּב, קִדְּשִׁים תְּהִיוּ כִּי קִדּוֹשׁ אָנִי ה'. אָמַר הַקִּדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִכָּל שְׂאָר הָעַמִּים לֹא רָצִיתִי לְהַדְּבִיק בִּי אֶלָּא רַק יִשְׂרָאֵל, שְׂכָתוּב (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבִיקִים בַּה'. אַתֶּם, וְלֹא שְׂאָר הָעַמִּים. (ועל כן כתוב כאן קדוש) מִשּׁוֹם כִּךְ (קדשים תהיו דוקא).

בני ישראל שמחים בה' ביום טוב

"שְׂמֵחוּ בַּה' וְגִילוּ צְדִיקִים וְגו'" (לב, יא): זוהר תורה; זוהר חלק ג' פ' אמור דף קה. אמר רבי אבא, כתוב: "זֶה הַיּוֹם עָשָׂה ה' נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בּוֹ" (תהלים קיח, כד), הרי ביארו שבמועדים חפץ הקדוש ברוך הוא שנשמח לו ולהאיר לו פנים, ושימצא

—== זוהר תהלים ==—

על ידי עובדין דלתתא איתער עובדין
לעילא

ובבב צריך מעשה למטה לעורר למעלה.
בא ראה, מי שאמר שלא צריך

מעשה בכל, או דברים להוציא אותם
ולעשות בהם קול, תפח רוחו. והרי כאן

הפרשה הזו תוכיח, הדלקת הנרות וקטרת
הבשמים, (כאחד, משום) שכתוב שמן וקטרת

ישמח לב. (ובזה) ובמעשה הזה נמצאת
הדלקה למעלה ושמחה למטה (הדלקה

ושמחה למעלה ולמטה) והתקשרות יחד כראוי.
(ובמעשה שלמטה מתעורר מעשה שלמעלה) אמר רבי

יהודה, המזבח שלמטה מעורר מזבח אחר.
הכהן שלמטה מעורר כהן אחר. במעשה

שלמטה מתעורר מעשה שלמעלה.

בשמחה, משום שאותה שמחה היא של
הקדוש ברוך הוא, שכתוב נגילה ונשמחה
בו - ביום. בו - בקדוש ברוך הוא, והכל
דבר אחד.

כאשר יש רחמים יש חוד והשפעות

שמחו בה, כשהדינים נכנעים
ומתעוררים רחמים, וכאשר

מתעוררים הרחמים, אזי וגילו צדיקים,
(כתוב) צדיק וצדק מתברכים יחד,

שנקראים צדיקים, כמו שנתבאר, שהרי
אלו מתברכים (מברכים) לעולמים, ושמחים

לעולמים כלם. והרנינו כל ישרי לב - אלו
בני האמונה, להקשר להם.

לג א רַנְנוּ צְדִיקִים בַּיהוָה לַיְשָׁרִים נְאוּה תְחַלֵּה: ב הוֹדוּ לַיהוָה כְּבִנּוֹר בְּנִבְל עֲשׂוֹר וּמְרוּ לוֹ: ג שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חֲדָשׁ חִיטִּיבוּ נֶגֶן בְּתִרוּעָה: ד כִּי יֵשֶׁר דְּבַר יְהוָה וְכָל מַעֲשָׂהוּ בַּיָּמוֹנָה: ה אֲהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט חֶסֶד יְהוָה מְלֶאכֶה הָאָרֶץ: ו בְּדַבַּר יְהוָה שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיּוּ כָל

לאשה שבניה מתים

רננו צדיקים וגו' (לג, א): [שימוש תהלים לפרק לג]. לאשה שבניה מתים. אמור אותו עם שם שלו על שמן זית ומשח אותה. עוד למקום שיש בו צרה ח"ו יאמרו בני המקום זה המזמור. השם שלו יה-וה. י' מן "ביה-וה, ה' מן "הודו, ו' מן "עצת יהוה, ה' מן "היוצר.

זוהר תהלים

בְּדַבַּר ה' שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ

בְּדַבַּר ה' שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיּוּ כָל צְבָאָם (לג, ו): [זוהר - בראשית פ' וירא

(דף קיח:)] שָׁנִינוּ בְּכַרְיָתָא, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּל מֵה שְׁעוֹשֶׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵינוֹ צָרִיף לַעֲשׂוֹת אֶלָּא בְּדַבּוֹר. שְׂכִינָן שְׂאֵמַר מִמְּקוֹם קָדְשָׁתוֹ יְהֵא כָּךְ - מִיַּד נַעֲשֶׂה. בֵּא רָאָה כַח גְּבוּרָתוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂכַתוֹב (תהלים לג) בְּדַבַּר ה' שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ. שְׂאֵמַר רַבִּי

יֹחָנָן [יהודה], מֵה זֶה שְׂכַתוֹב (שמות יב) וְעִבְרָתִי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי וְלֹא מְלֶאכֶךְ וְגוֹ? אָמַר רַבִּי יְהוּדָה מְכָאן לְמַדְנֵנוּ כַח גְּבוּרָתוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמַעֲלָתוֹ שֶׁהוּא גְבוּיָה עַל הַכֹּל. אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר זֶה שֶׁל מִצְרַיִם מְזוּהָמָת וּמְטוֹנָפָת, וְאֵין רַאוּי לְשַׁגֵּר מְלֶאכֶךְ וְלֹא שָׂרָף, דְּבַר קָדוֹשׁ בֵּין רְשָׁעִים אֲרוּרִים מְטוֹנָפִים, אֶלָּא אֲנִי עוֹשֶׂה מֵה שְׂאֵין יְכוֹל לַעֲשׂוֹת מְלֶאכֶךְ וְלֹא שָׂרָף וְלֹא שְׂלִיחַ. שְׂאֵנִי

"אֲהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט חֶסֶד ה' מְלֶאכֶה

הָאָרֶץ" (לג, ה): [זוהר חלק ג' דף רצב]. אמר רבי שמעון, בוא וראה כאשר נמתק צד"ק ההיא ממשפ"ט אז נקראת צדקה סי והעולם נמתק בחסד ונתמלא ממנו, זהו שכתוב: "אֲהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט חֶסֶד ה' מְלֶאכֶה הָאָרֶץ".

שָׁמַיִם שְׂלֻמְטָה נַעֲשׂוּ בְּדַבַּר שָׁמַיִם שְׂלֻמְעֵלָה

בְּדַבַּר ה' שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיּוּ כָל צְבָאָם (לג, ו): [זוהר - בראשית פ'

בראשית (דף קג:)] אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּתוּב (תהלים לג) בְּדַבַּר ה' שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיּוּ כָל צְבָאָם. בְּדַבַּר ה' שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ - אֵלוֹ שָׁמַיִם שְׂלֻמְטָה שְׂנַעֲשׂוּ בְּדַבַּר שָׁמַיִם שְׂלֻמְעֵלָה. בְּרוּחַ - שֶׁהוּצִיא קוֹל עַד שֶׁהִגִּיעַ לְאוֹתוֹ נִהַר שְׂשׁוּפֵעַ וְיוּצֵא וְלֹא פוֹסְקִים מִימְיוֹ לְעוֹלָמִים. וּבְרוּחַ פִּיּוּ כָל צְבָאָם - כָּל הַתַּחְתּוֹנִים עוֹמְדִים בְּרוּחַ שֶׁהוּא זָכַר.

צָבָאָם: ז כַּיּוֹם כִּינֵר מִי הַיּוֹם נִתַּן בְּאַצְרוֹת תְּהוֹמוֹת: ה יִירָאוּ מִיְהוָה אֱלֹהֵי כָל
הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ יִגְוֹרוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל: ט כִּי הוּא אָמַר וַיְהִי הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֵד: י יְהוָה
אֱלֹהֵי הַפִּיר עֲצַת גּוֹיִם הִנְיָא מִחֲשֻׁבוֹת עַמּוּיִם: יא עֲצַת יְהוָה אֱלֹהֵי לְעוֹלָם תַּעֲמֹד
מִחֲשֻׁבוֹת לְבוֹ לְדָר וָדָר: יב אֲשֶׁרֵי חֲגוּי אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי הַעָם
בַּחַר לְנַחֲלָה לֹא: יג מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְהוָה אֱלֹהֵי רָאָה אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם:
יד מִמִּבְּוֹן שִׁבְתּוֹ הִשְׁגִּיחַ אֶל כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: טו הִיָּצַר יַחַד לִפְנֵי הַמִּבְּוֵן אֶל כָּל
מַעֲשֵׂיהֶם: טז אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרַב חֵיל גְּבוּר לֹא יִנְצַל בְּרַב כַּחַ: יז שֶׁקֶר הַפּוֹסֵם
לְתִשׁוּעָה וּבְרַב חֵילוֹ לֹא יִמְלֹט: יח הִנֵּה עֵין יְהוָה אֱלֹהֵי אֶל יִרְאוּ לְמַיְחָלִים

— זוהר תהלים —

מתעכבות עד שהקדוש ברוך הוא מוריד אותן למטה.

רבי אלעזר אמר באות אחת נברא העולם בלא אמירה

בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם (לג, ט): [זוהר ח"ג פ' בראשית

(דף ת: מדרש הנעלם) שנינו, בעשרה מאמרות נברא העולם. רבי חייא ורבי נתן אומרים, במאמר אחד נברא, ואיזהו? שכתוב (תהלים לג) בדבר ה' שמים נעשו. ורבי אבא אמר, שכתוב (שם) כִּי הוּא אָמַר וַיְהִי הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֵד. אמירה אחת בלבד.

רבי אלעזר אמר, לא זה ולא זה, אלא באות אחת נברא העולם, בלא אמירה. שלמדנו, רבי אלעזר אמר, אות אחת נטל הקדוש ברוך הוא משמו, ובאותה האות נברא, והינו שאמר רבי אלעזר, מהו שכתוב (שמות טו) מִי כַמְכָה בְּאֵלֶם ה', שיוכל לברא את העולם?

יוסף שהיה טוב עין היה עולי עין

היה עין ה' אל יראיו למיחלים לחסדו (לג, יח): [זוהר במדבר פ' נשא (דף ק"ל). האדרא

אומר ממקום קדושותי יהא כך ומיד נעשה, מה שאין המלאך יכול לעשותו. אבל הקדוש ברוך הוא, ממקום קדושתו אומר יהא כך ומיד נעשה מה שהוא רוצה לעשות. ולפיכך לא נעשית נקמה זו על ידי מלאך ושליח, בשביל קלון המצרים, ולהראות גדולתו של מקום שלא רצה שיכנסו ביניהם דבר קדוש, ועל הדרך הזה נאמר אני ולא מלאך. אני יכול לעשותו ולא מלאך.

וברוח פיו כל צבאם

בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם (לג, ט): [זוהר ח"ג פ' אחרי

מות (דף ט"ח:)] בא ראה, בשעה שבאות הנשמות הקדושות ממעלה למטה, ואותם צדיקי העולם שולפים אותם מהמלך ומהגבירה, מעטים הם. שבאותה שעה שיורדת, עומדת לפני המלך, ורצונו של המלך להתבונן בה, כמו שבארנו, בשעה שנושב הקדוש ברוך הוא רוח בכל חיל וחיל של השמים, כל החילות נעשים, ועומדים במקומם. זהו שכתוב וברוח פיו כל צבאם. ומהן

לְחַסְדּוֹ: יֵשׁ לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם בְּרַעֲב: כ נַפְשֵׁנוּ חִבָּתָה לַיהוָה
 עֲזַרְנוּ וּמִגִּנְנוּ הוּא: כא פִּי בּוֹ יִשְׁמַח לִפְנֵי פִּי בְשֵׁם קְדֹשׁ בְּטַחָנִּי: כב יְהִי חֶסֶדְךָ
 יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:

זוהר תהלים

רבא קדישא [כתיב (תהלים לג) הנה עין יי אל
 יראיו. וכתיב (זכריה ד) עיני ה' המה
 משוטטים בכל הארץ. זכו, עיני יי אל
 יראיו, עינא דלעילא. לא זכו, עיני יי המה
 משוטטות, עינא דלתתא. דתניא, מפני מה
 זכה יוסף דלא שלטא ביה עינא בישא,
 מפני שזכה לאשתגחא בעינא טבא עילאה,
 הדא הוא דכתיב, (בראשית מט) בן פורת יוסף
 בן פורת עלי עין. אמאי הוא בן פורת. עלי
 עין. כלומר על סבת עין דאשתגח ביה.

לד « לְדוֹד בְּשִׁנּוֹתָיו אֶת טַעְמוֹ לִפְנֵי אַבְיִמֶלֶךְ וַיִּגְרָשׁהוּ וַיֵּלֶךְ: ב אֲבָרְכָה אֶת
יְהוָה כִּכְלֵ עַת הַמִּיד תַּחֲלִתוֹ בְּפִי: ג בִּיהוָה תִּתְחַלֵּל נַפְשִׁי

שימוש תהלים

לילך לדרך

לדוד בשנותיו את טעמו וגו' (לד, א): [שימוש תהלים לפרק לד]. כשתלך לפני שר ושלטון אמור אותו עם שם שלו ותמצא חן והשם שלו פל"א. ועוד כשתצא לדרך אמור אותו עם שם שלו ותצליח והוא טוב גם כן לדרוש.

זוהר תהלים

שְׁלַחְנוּ, הַשְׂכִּינָה עוֹמֶדֶת שָׁם, וְהִצַּד הָאָחֵר עוֹמֵד שָׁם. כְּשֶׁמִּזְמַן הָאָדָם לְכַרֵּךְ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַשְׂכִּינָה מִתְתַקְנֶת (בהזמנה זו) לַגִּבִּי מַעֲלָה לְקַבֵּל בְּרִכּוֹת, וְהִצַּד הָאָחֵר מִתְכּוֹפֵף. (ואם נתקנת בברכות לגבי מעלה והצד האחר אינו בכלל) וְאִם לֹא מִזְמִין הָאָדָם לְכַרֵּךְ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הִצַּד הָאָחֵר שׁוֹמֵעַ וּמְכַשְׁשׁ לִהְיוֹת לוֹ חֵלֶק בְּאוֹתָהּ בְּרָכָה.

וְאִם תֹּאמַר, לָמָּה אֵין הַזְּמִנָּה בְּשֶׁאֵר הַבְּרִכּוֹת? אֲלֹא אוֹתוֹ דְּבַר הַבְּרָכָה שְׂמֵבְרָכִים עָלָיו, הוּא הַזְּמִנָּה. וְכֵן וּרְאֵה שְׂכָךְ זֶה, שֶׁזֶה שְׂמֵבְרָךְ עַל הַפְּרִי, אוֹתוֹ פְּרִי הוּא הַזְּמִנָּה וּמְבָרְכִים עָלָיו, וְאֵין לוֹ חֵלֶק לְצַד הָאָחֵר. וְקֹדֶם זֶה שֶׁהִיָּה אוֹתוֹ פְּרִי בְרִשׁוֹת הִצַּד הָאָחֵר, לֹא מְבָרְכִים עָלָיו, וְכָתוּב (ויקרא יט) לֹא יֵאָכֵל, בְּשֶׁבִיל שְׂלֹא יִבְרְכוּ עַל אוֹתוֹ הַפְּרִי וְלֹא יִתְבָּרֵךְ הִצַּד הָאָחֵר. כִּינֵן שְׂעִיזָא מִרְשׁוֹתוֹ, יֵאָכֵל, וּמְבָרְכִים עָלָיו. וְהִיא הַזְּמִנָּה לְבְרָכָה. וְכֵן כָּל דְּבָרֵי הָעוֹלָם שְׂמֵבְרָכִים עָלֵיהֶם, כָּלֵם

"לְדוֹד בְּשִׁנּוֹתָיו אֶת טַעְמוֹ לִפְנֵי אַבְיִמֶלֶךְ וַיִּגְרָשׁהוּ וַיֵּלֶךְ" (לד, א). [זוהר תורה: זוהר חלק ב' דף קלז:] אמר רבי שמעון הלבנ"ה כאשר נפרדת מן צד הטומאה ביום השבת, בשביל לקבל הארה מן השמ"ש, זה הוא "לְדוֹד בְּשִׁנּוֹתָיו אֶת טַעְמוֹ לִפְנֵי אַבְיִמֶלֶךְ וַיִּגְו", ולאחר שנפרדה מן צד ההוא אז מתחברת עם השמ"ש, ומזמור זה מתחיל בכ"ב אותיות שמכניס השמ"ש בהלבנ"ה וזממור זה בשביל הפרשת הלבנ"ה מן צד הטומאה, ויש במזמור הזה כ"ב האותיות מהארת השמ"ש.

הזמנה והכנה לפני הברכות

אֲבָרְכָה אֶת ה' כִּכְלֵ עַת וַיִּגְו' (לד, ב): [זוהר במדבר - פ' בלק (דף קפ"ו):] פְּתַח וְאָמַר, (תהלים לד) אֲבָרְכָה אֶת ה' כִּכְלֵ עַת וַיִּגְו'. וְכִי מָה רָאָה דוֹד לומר אֲבָרְכָה אֶת ה' אֲלֹא רָאָה דוֹד שְׂצָרִיף הַזְּמִנָּה, וְאָמַר אֲבָרְכָה. בְּגִלְל שְׂבִשְׂעָה שְׂאָדָם יוֹשֵׁב עַל

זיו זוהר

גדולה מכל הכ"ב אותיות של האלפ"א בית"א, ולכך התחלת הפסוקים באותיות האלפ"א בית"א.

סד. שבשבת קודש זמן עליית העולמות ואז הזדווגות תפארת במלכות הוא באופן היותר נעלה, והתפארת משפיע בה הארה

יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וַיִּשְׁמְחוּ: ה גְּדִלוֹ לַיהוָה = אֲתִי וַנְּרוֹמְמָה שְׁמוֹ יְהוָה: ה דְּרִשְׁתִּי אֶת יְהוָה = וְעֲנִי וּמְכַל מְגִירוֹתַי הֲצִילֵנִי: ו הַבִּיטוּ אֵלָיו וְנַהְרוּ וּפְנִיחֶם אֵל

זוהר תהלים

יודע? הרי פרשוה, שהרי בהתחלה כתוב, (במדבר כא) והוא נלחם במלך מואב הראשון ויקח את כל ארצו מידו. ששכר את בלעם וכו'. אבל פי ידעתי, ידיעה ודאי ידע בחקמתו. את אשר תברך מברך וגו', מה צריך כאן ברכה, שהרי בשביל קללה הלך? ואם אותו דבר שהיה יודע מבלעם בהתחלה היה קללה, מה זה את אשר תברך מברך? אלא דבר זה לא ידעתי ולא זכיתי בו עד שבא רבי אלעזר ודרש, (תהלים לד) אברכה את ה' בכל עת תמיד תהלתו כפי. וכתוב (שם טז) אברך את ה' אשר יעצני. מי (צריך) שצריך ברכה מן התחתונים. את, שהרי נאחז בהם כשלהבת בפתילה. ודוד שיידע את זה, אמר אברכה את. אמר אותו רשע, אותה דרגה שלהם, אחוזה בהם בגלל ברכותיהם, שמברכים אותה בכל יום. כח יש לך לברך את אותה דרגה, ותעקר אותה מהם. וזהו כי ידעתי את אשר תברך מברך וגו'. ובזה נוכל להם. תברך את אותה דרגה, ותקלל את הפתילה. ועל זה אמר ואנכי אקרה כה, אעקר אותה מהם שלא תאחז בהם.

ועוד אקרה כה - אשפיע ואמשיך את אותה דרגה בחטאים וטמאה ובקרי ובטמאה שעשו בנייה, והיא תעשה אתם גמר. מיד - וילכו זקני מואב וזקני מדן וקסמים בידם. שלא יאמר אותו רשע שאין עמו אותם מיני כשפים שצריך בידו להתעכב עליהם (ויתעכב עליהם).

הזמנה לברכה, ואין בהם חלק לצד האחר.

ואם תאמר, אף כף לברכת זמון כוס ברכה היתה הזמנה, מדוע הבה ונברך? אלא הואיל ובתחלה כשהיה שותה אמר "בורא פרי הגפן", הרי זה היה הזמנה. וכעת לברכת המזון צריכים שנוי להזמנה אחרת, שהרי כוס זו הוא לקדוש ברוך הוא, ולא למזון, ומשום זה צריך הזמנת הפה.

[דף קפ"ז ע"א] ואם תאמר, נברך שאכלנו משלו זוהי הזמנה, ברוך שאכלנו משלו זוהי ברכה - כן זה בודאי. אבל נברך זוהי הזמנה אחרת, הזמנה של בורא פרי הגפן. (של הפה) שהקודמת היא ההזמנה לכוס של ברכה סתם. וכוס זו, כיון שנטל, היא הזמנה אחרת במלת נברך לגבי עולם העליון, שכל מזונות וברכות יוצאות משם. ומשום זה הוא בדרך נסתר, שעולם העליון הוא נסתר ואין אליו הזמנה, אלא בדרגה זו כוס ברכה. (שבמלת נברך) אמר רבי יהודה, אשרי חלקנו שמיים העולם עד פעת לא שמענו דברים אלו, ודאי הרי אמרנו שזה אינו בן אדם.

הדרגות של עם ישראל לפי הברכות מתעלים ומתקשרים

אברכה את ה' בכל עת וגו' (לד, ט): זוהר ח"ג - פ' בלק (דף קצ"ט) כי ידעתי את אשר תברך מברך וגו'. וכי מאין היה

יִחְפְּרוּ: זָה עֲנִי קָרָא וַיְחַלְצֵנִי שָׁמַע וּמָכַל צְרוּחֹתַי הוֹשִׁיעַנִי: ה חֲנֹה מְלֹאךְ
וַיְחַלְצֵנִי סָבִיב לִירְאָיו וַיְחַלְצֵנִי: ט טַעַמְנוּ וּרְאוּ כִּי טוֹב יְחַלְצֵנִי אֲשֶׁר־

זוהר תהלים

סעודת הצדיקים לעתיד לבא לשמוח בשמחתו
אשרי הצדיקים שהקדוש ברוך הוא רוצה בכבודם יותר על שלו

חֲנֹה מְלֹאךְ ה' סָבִיב לִירְאָיו וַיְחַלְצֵנִי (לד)

(ח): [זוהר שמות [פ' המון] (דף ס"ד.)]
ויאמר ה' אל משה עבר לפני העם וגו'.
רבי חייא פתח, (תהלים לד) חנה מלאך ה'
סביב ליראיו ויחלצם. אשרי הצדיקים
שהקדוש ברוך הוא רוצה בכבודם יותר
על שלו. בא ראה כמה הם בני העולם
שמחרפים ומגדפים למעלה, כמו
שפגחריב חרף וגדף ואמר (מלכים ב יח) מי
בכל אלהי הארצות וגו'. והקדוש ברוך
הוא מחל ולא תבע ממנו. כיון שהושיט
את ידו על חזקיה, מה כתוב? (שם יט) ויצא
מלאך ה' ויפך במחנה אשור וגו'. ירבעם בן
נבט היה עובד לעבודה זרה ומקטר לה
וזבח לה, והקדוש ברוך הוא לא תבע
ממנו. וכשבא עזר הנביא והתנבא עליו,
והושיט ירבעם את ידו כנגדו - מה כתוב?
(שם א יג) ותיבש ידו וגו', ולא יכל להשיבה
אליו. ועל שעבד לעבודה זרה לא תבע אותו
הקדוש ברוך הוא. פרעה חרף וגדף, ואמר
(שמות ה) מי ה' וגו', והקדוש ברוך הוא לא
תבע ממנו, עד שסרב לישראל, שכתוב
(שם ט) עודף מסתולל בעמי, (שם) הנה יד ה'
הויה במקנה וגו'. וכן בכל מקום הקדוש
ברוך הוא תובע את עלבון הצדיקים יותר
על שלו. כאן משה אמר (שם יז) עוד מעט
וסקלוני. אמר לו הקדוש ברוך הוא, משה,
אינו זמן לתבע את עלבונך, אלא עבר

ישמענו ענוים וישמחו (לד, א): [זוהר בראשית
פ' תולדות (דף קס.)] אמר רבי יהודה,
סעודת הצדיקים לעתיד לבא לשמוח
בשמחתו, זהו שכתוב (תהלים לד) ישמעו
ענוים וישמחו. רב הונא אמר, מכאן (שם ה)
וישמחו כל חוסי כף לעולם ירננו. אמר
רבי יצחק, זה וזה ישנם לעתיד לבא.
ולמדנו, אמר רבי יוסי, לין המשמר בענביו
מששת ימי בראשית - אלו דברים עתיקים
שלא נגלו לאדם מיום שנברא העולם,
ועתידים להתגלות לצדיקים לעתיד לבא,
וזה היא השתיה והאכילה, ודאי זו היא.

מלאך אחד או מלאכים

חֲנֹה מְלֹאךְ ה' סָבִיב לִירְאָיו וַיְחַלְצֵנִי (לד)

(ח): [זוהר - בראשית פ' וישלח (דף קס.)]
פתח רבי יצחק ואמר, כתוב (תהלים לד) חנה
מלאך ה' סביב ליראיו ויחלצם. הרי
פרשה. אבל במקום אחד כתוב כי
מלאכיו יצוה לך, מלאכיו רבים, וכאן
אחד, שכתוב חנה מלאך ה' סביב ליראיו
ויחלצם. אלא כי מלאכיו יצוה לך - אלו
שאר מלאכים. מלאך ה' סביב - זו שכינה,
כמו שנאמר (שמות א) וירא מלאך ה' אליו
בלבת אש מתוך הסנה. ולכן חנה מלאך
ה' סביב ליראיו, להקיפו בכל הצדדים כדי
להציל אותו, וכשהשכינה שורה בתוך
האדם, כמה מחנות קדושים כלם
מזדמנים לשם.

הַגִּבּוֹר יַחֲסֶה בּוֹ: י יִרְאוּ אֶת יְהוָה: ַּקְדָּשׁוֹ כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו:
 יא כְּפִירִים רָשׁוּ וְרַעְבּוּ וְדָרְשׁוּ יְהוָה: ַּלֹּא יַחְסְרוּ כָּל טוֹב: יב לְבוֹ בָּנִים
 שָׁמְעוּ לִי יִרְאֵת יְהוָה: ַּאֲלֹמְרֵכֶם: יג מִי הָאִישׁ הַחֲפִיץ חַיִּים אֲהֵב יָמִים

— זוהר תהלים —

יִשְׁמַר פִּיּוֹ מִמּוֹאֵכֶל וּמִשִּׁתָּה שְׁמִטְמָאִים אֶת
 הַנֶּפֶשׁ וּמִרְחִיקִים אֶת הָאָדָם

לְפָנַי הָעַם, וְנִרְאָה מִי יוֹשֵׁט יָדוֹ כְּנִגְדְּךָ. וְכִי
 בְּרִשׁוֹתֶם אֶתָּה עוֹמֵד, אוּ בְרִשׁוֹתַי?

מִי הָאִישׁ הַחֲפִיץ חַיִּים וְגו', (לד, יג-טו): נְזוּחַר
 - וִיקָרָא - פ' שְׁמִינִי (דף מא.) [רַבִּי אַבְבָּא פִתַּח

וְאָמַר, (תהלים לד) מִי הָאִישׁ הַחֲפִיץ חַיִּים
 וְגו', נִצַּר לְשׁוֹנֵף מְרַע וְגו', סוּר מְרַע וְגו'.
 וְכַתּוּב, (משלי כא) שְׁמַר פִּיּוֹ וּלְשׁוֹנוֹ וְגו'. מִי
 הָאִישׁ הַחֲפִיץ חַיִּים, אֵיזָה חַיִּים? אֵלֹא אֵלוֹ
 חַיִּים שְׁנִקְרָאִים הָעוֹלָם הַבָּא, וְהַחַיִּים
 שׁוֹרִים שָׁם. וְעַל כֵּן שְׁנִינוּ, עֵץ חַיִּים הוּא
 עֵץ מְאוֹתָם הַחַיִּים, הָעֵץ שְׁנִטַּע בְּאוֹתָם
 חַיִּים, וְעַל כֵּן כְּתוּב מִי הָאִישׁ הַחֲפִיץ חַיִּים.
 אוֹהֵב יָמִים לְרֵאוֹת טוֹב, מִי הַיָּמִים? אֵלֹא
 זֶהוּ שְׁמוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ, שְׁאוֹחֵז
 בְּאוֹתָם יָמִים עֲלִיוֹנִים, שְׁנִקְרָאוּ יְמֵי
 הַשְּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ. יְמֵי הַשְּׁמַיִם וְדַאי, עַל
 הָאָרֶץ וְדַאי. מִי שְׁרוּצָה חַיִּים שְׁלֹמַעֲלָה,
 שִׁיְהִיָּה לוֹ חֶלֶק בָּהֶם. וּמִי שְׁרוּצָה יָמִים
 עֲלִיוֹנִים לְהִדְבֵּק בָּהֶם וּלְאַהֲבָם אוֹתָם -
 יִשְׁמַר פִּיּוֹ מִמְּכָל, יִשְׁמַר פִּיּוֹ וּלְשׁוֹנוֹ,
 וְיִשְׁמַר פִּיּוֹ מִמּוֹאֵכֶל וּמִשִּׁתָּה שְׁמִטְמָאִים אֶת
 הַנֶּפֶשׁ וּמִרְחִיקִים אֶת הָאָדָם מְאוֹתָם חַיִּים
 וּמְאוֹתָם יָמִים, וְיִשְׁמַר (פִּיּוֹ וּלְשׁוֹנוֹ) לְשׁוֹנוֹ
 מִדְּבָרִים רָעִים שֶׁלֹּא יִטְמָא בָּהֶם, וְיִתְרַחֵק
 מֵהֶם, וְלֹא יִהְיֶה לוֹ חֶלֶק בָּהֶם. בֹּא רֵאֵה,
 פֶּה וְלִשׁוֹן, כִּךָּ נִקְרָא מְקוֹם (אחֵר) עֲלִיוֹן,
 וּמִשׁוֹם כִּךָּ לֹא יִפְגַּם אָדָם אֶת פִּיּוֹ וּלְשׁוֹנוֹ,
 וְכָל שְׂכָן לְטִמְאָה אֶת נִפְשׁוֹ וְעֲצָמוֹ, מִשׁוֹם
 שְׁנִטְמָא הוּא בְּעוֹלָם הָאֲחֵר, וְהָרִי בְּאֲרָנוֹ

"יִרְאוּ אֶת ה' קְדָשׁוֹ כִּי אֵין מַחְסוֹר
 לִירְאָיו" (לד, ט): נְזוּחַר תּוֹרָה; תִּיקוּנִי

זוהר] כֹּל מִי שִׁישׁ בּוֹ יִרְאֵת ה' דְּרִשׁוּ בְּעַלִּי
 מִשְׁנָה שְׁאִין לְזֶה מַחְסוֹר, זֶהוּ שְׁכַתּוּב:
 "יִרְאוּ אֶת ה' קְדָשׁוֹ כִּי אֵין מַחְסוֹר
 לִירְאָיו", לֹא יִהְיֶה מְאוֹתָן שְׁנֵאמַר בְּהֶם
 וְחִשׁוֹן מִישׁוֹר אֶךְ לְמַחְסוֹר, וְלֹא יִהְיֶה לוֹ
 חִסְרוֹן בְּתוֹרָה אִם הוּא בְּעַל תּוֹרָה, כִּי אִם
 אֵין תּוֹרָה אֵין יִרְאָה, כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ אֵין בּוֹר
 יִרְאָ חִטָּא, וְכְמוֹ שְׁאִם אֵין תּוֹרָה אֵין יִרְאָה,
 אִף כִּךְ אִם אֵין יִרְאָה אֵין תּוֹרָה, "כִּי אֵין
 מַחְסוֹר לִירְאָיו", לֹא יִהְיֶה לוֹ חִסְרוֹן
 בְּמִשְׁנָתוֹ וְלֹא בְּמַעֲשָׁיו הַטּוֹבִים, שְׁאִין
 מַחְסוֹר וְעִנּוּת כְּמַחְסוֹר הַתּוֹרָה וּמַעֲשִׂים
 טוֹבִים, כְּמוֹ שְׁדִרְשׁוּ בְּעַלִּי מִשְׁנָה אֵין עִנִּי
 אֵלֹא מִתּוֹרָה וּמִצְוֹת.

"כְּפִירִים רָשׁוּ וְרַעְבּוּ וְדָרְשׁוּ יְהוָה: ַּלֹּא יַחְסְרוּ
 כָּל טוֹב" (לד, יג). נְזוּחַר תּוֹרָה; זוּחַר

חֶלֶק ג' דף רנט.] אִמַּר רַבִּי שְׁמַעוֹן "כְּפִירִים רָשׁוּ
 וְרַעְבּוּ", אֵלוֹ הַשְּׁרִים שֶׁל שְׂאֵר עַמִּים עוֹבְדֵי
 כּוֹכָבִים, [שְׁהָרִי בַּחַג הַסְּכוּת הָיוּ יִשְׂרָאֵל מִקְרִיבִים
 בְּשִׁבְלִים קְרִבּוּת ע' פְּרִים] וְאֵלוֹ הַקְּרִבּוּת הָיוּ
 הוֹלְכִים וּמִתְמַעֲטִים, וְכְמוֹ שְׁהַקְּרִבּוּת
 נִתְמַעֵט וְכֵן גַּם נִתְמַעֵט הַטּוֹב שֶׁלֵּהֶם, אֲבָל
 לְיִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם עִמּוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 מִזֶּה כְּתוּב, "וְדָרְשׁוּ יְהוָה: ַּלֹּא יַחְסְרוּ כָּל טוֹב",
 שֶׁהֵם הוֹלְכִים וְנִתְעַלִּים לְמַעְלָה מְעַלָּה.

לראות טוב: י נצר לשונך מרע ושפתך מדבר מרמה: טו סור מרע ועשה

זוהר תהלים

מדברים דברים רעים, אותם הדבורים עולים למעלה, ובשעה שעולים, הכל מכריזים ואומרים: הסתלקו מסביב הדבור הרע של פלוני! פנו מקום לדרך של הנחש התקיף! אז הנשמה הקדושה עוברת ממנו ומסתלקת ולא יכולה לדבר, כמו שנאמר (תהלים ט) נאלמתי דומיה החשיתי מטוב.

ואתה הנשמה עולה בבושה, בצרה של הכל, ולא נותנים לה מקום כמקדם. ועל זה כתוב, שמר פיו ולשונו שמר מצרות נפשו. נפשו ודאי. אותה שהיתה מדברת, נעשתה משתקת משום הדבור הרע. ואז מזדמן הנחש, שהכל חוזר למקומו, וכשאותו הדבור הרע עולה בדרך ידועות ושורה לפני הנחש התקיף, כמה רוחות מתעוררות בעולם, ורוח יורדת מהצד ההוא, ומצאת אותו האיש מעורר אותו בדבור רע, והרוח הממללת הקדושה הזו עוברת ממנו. אז שורה עליו ומטמאת אותו, ואז הוא סגור.

כמו שענשו של האיש הזה משום דבור רע, כך ענשו משום דבור טוב, שבא לידו ויכל לדבר ולא דבר. משום שפגם אותה הרוח הממללת, שהיא מתקנת לדבר למעלה ולדבר למטה, והכל בקדושה. כל שכן אם העם הולכים בדרך עקמה, והוא יכול לדבר להם ולהוכיח אותם, ושותק ולא מדבר, כמו שאמרנו שכתוב נאלמתי דומיה החשיתי מטוב וכאבי נעכר. [ד' ט"ז ע"א] נעכר במכות של

אם שפתותיו ולשונו מדברים דברים רעים אותם הדבורים עולים למעלה, ובשעה שעולים הכל מכריזים ואומרים: הסתלקו מסביב הדבור הרע של פלוני! פנו מקום לדרך של הנחש התקיף! אז הנשמה הקדושה עוברת ממנו ומסתלקת ולא יכולה לדבר

נצר לשונך מרע (לד, יד): [זוהר - ויקרא - פ' תזריע (ד' ט"ז)]. בא ראה, בכל זמן שהנשמה הקדושה הזו נדבכת באדם, אהוב רבנו הוא. כמה שומרים שומרים אותו מכל הצדדים, רשום הוא לטוב, למעלה ולמטה, והשכינה הקדושה שורה עליו. ובזמן שהוא מסטה את דרכו, השכינה מסתלקת ממנו, והנשמה הקדושה לא נדבכת בו. ומצד הנחש הרע התקיף מתעוררת רוח אחת שמשוטטת והולכת בעולם, שלא שורה אלא במקום שהקדושה העליונה הסתלקה משם, ואז האיש נטמא, ונפגם בבשרו במראה פניו בכל. ובא ראה, משום שנפש חיה הזו היא קדושה עליונה, כשמושכת אותה הארץ הקדושה ונכללת בתוכה, אז קוראים לה נשמה, וזו היא שעולה למעלה ומדברת לפני המלך הקדוש, ונכנסת בכל השערים, ואין מוחה בידה, ועל כן נקראת רוח ממללא, שהרי לכל שאר הנפשות אין רשות לדבר לפני המלך, פרט לזו. ועל כן התורה מכריזה ואומרת: (תהלים לד) נצר לשונך מרע וגו', וכתוב (משלי כא) שמר פיו ולשונו וגו'. משום שאם שפתותיו ולשונו

—== זוהר תהלים ==—

(ב) הִיָּה ה' כְּאוֹיֵב, וְלֹא אוֹיֵב. שְׂאֵם לֹא כָּךְ, לֹא נִשְׂאָר מִיִּשְׂרָאֵל גְּזַעִים בְּעוֹלָם. כְּמוֹ זֶה, (שם א) הִיָּתָה כְּאַלְמָנָה, וְלֹא אַלְמָנָה. כְּאַלְמָנָה שֶׁהִלֵּךְ בַּעֲלָהּ לְעֵבֶר הַיָּם וּמְחַכָּה לוֹ.

אָמַר רַבִּי חֵיִיא, וּמִכָּאֵן מִשְׁמַע? מִשֵּׁם מִשְׁמַע, שֶׁהוּא עֵקֶר הַכֹּל, שֶׁכְּתוּב (יחזקאל א) וְעַל דְּמוֹת הַכֶּסֶף דְּמוֹת כְּמִרְאָה אָדָם. כְּמִרְאָה אָדָם, וְלֹא מִרְאָה אָדָם. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּתוּב כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר וְגו'. כְּתַפּוּחַ, וְלֹא תַפּוּחַ. כְּתַפּוּחַ, שֶׁנִּפְרָד בְּגִנּוּנָיו, וּבְגִנּוּנִים אַחֲזוּ הַדְּבָר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִלוּ לֹא בָאתָ לִכְאֵן אֲלֵא לְשַׁמַּע הַדְּבָרִים הַלְלוּ - דִּי.

כְּמָה עֵדִים נִתְּן הַקָּב"ה לְכֹל אָדָם שֶׁלֹּא יִחְטֹא?

נִצַּר לְשׁוֹנֵף מִרַע (לד, יד): [זוהר - שמות פ' ויקרא פ' שלח לך (דף קע"ה:)] אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּמָה עֵדִים עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַעֲיֵד בֵּיהֶם בְּנֵי אָדָם, וְכֹלָם בַּעֲצָה וּבַעֲדוֹת עוֹמְדִים מוּלוֹ. קָם בְּבִקְרָא, מוֹשִׁיט רַגְלָיו לְלַכְתּ - עֵדִים עוֹמְדִים מוּלוֹ, מְכַרְזִימִים וְאוֹמְרִים: (שמואל א ב) רַגְלֵי חֲסִידָיו יִשְׁמַר וְגו'. (קהלת ד) שְׁמֹר רַגְלֶךָ כַּאֲשֶׁר תִּלְךְ. (משלי ד) פִּלֵּס מַעְגַּל רַגְלֶךָ. פּוֹתַח עֵינָיו לְהַסְתַּפֵּל בְּעוֹלָם - הַעֲדִים אוֹמְרִים: (שם) עֵינֶיךָ לִנְכַח יִבִּיטוּ. קָם לְדַבֵּר - הַעֲדִים אוֹמְרִים: (תהלים לד) נִצַּר לְשׁוֹנֵף מִרַע וְגו'. מוֹשִׁיט יָדָיו בְּדַבְרֵי הַעוֹלָם - הַעֲדִים אוֹמְרִים: (שם) סוּר מִרַע וַעֲשֵׂה טוֹב. אִם מְצִיתָ לָהֶם - יָפָה, וְאִם לֹא - כְּתוּב (זכריה ג) וְהִשְׁטָן עִמָּד עַל יָמֵינוּ לְשַׁטְנוֹ. כֹּלָם מְעִידִים עָלָיו בְּחֻטְאָיו

טְמָאָה. וְזֶהוּ שְׂאֵמֶר דָּוִד הַמֶּלֶךְ, מִלְּקָה בְּזֶה וּמִתְפַּנֵּה מִמֶּנּוּ, שֶׁכְּתוּב (תהלים פז) פִּנָּה אֵלַי וְחַנּוּנִי. מַה זֶה פִּנָּה אֵלַי? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יב) וַיִּפֶן אֶהְרֹן. יָרְדוּ רַבִּי חֵיִיא וְרַבִּי יוֹסִי וּנְשָׁקוּהוּ. הַתְּחַבְּרוּ יַחַד כָּל אוֹתָהּ הַדְרָךְ. קָרָא עֲלֵיהֶם רַבִּי חֵיִיא, (משלי ד) וְאַרְחַ צְדִיקִים כְּאוֹר נֶגְהָ הוֹלֵךְ וְאוֹר עַד נִכּוֹן הַיּוֹם.

בְּגִלְל לְשׁוֹן הִרְעַ מַחְלוֹת יוֹרְדוֹת לְעוֹלָם חֲלִילָה

נִצַּר לְשׁוֹנֵף מִרַע (לד, יד): [זוהר - שמות פ' משפטים (דף קכ"ב:)] שְׁנִינּוּ, יִשְׂרָאֵל נִקְרְאוּ קִדְשׁ, וּמִשׁוּם שֶׁהֵם קִדְשׁ אָסוּר לְאָדָם לְקַרְא לְחַבְּרוּ בְּשֵׁם גְּנָאִי וְלֹא לְכַנּוֹת שֵׁם לְחַבְּרוּ, וְעִנְשׁוּ גְדוֹל, וְכָל שֶׁכֵּן בְּדַבְרֵים אַחֲרֵים. שְׁנִינּוּ, כְּתוּב (תהלים לד) נִצַּר לְשׁוֹנֵף מִרַע וְגו'. מַהוּ מִרַע? שֶׁבְּגִלְל לְשׁוֹן הִרְעַ מַחְלוֹת יוֹרְדוֹת לְעוֹלָם.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּל מִי שֶׁקּוֹרָא לְחַבְּרוּ בְּשֵׁם שְׂאִין בּוֹ וּמְגַנֵּה אוֹתוֹ, נִתְפָּס בְּמַה שְׂאִין בּוֹ. שְׂאֵמֶר רַבִּי חֵיִיא אָמַר רַבִּי חִזְקִיָּה, כָּל מִי שֶׁקּוֹרָא לְחַבְּרוּ רְשָׁע, מוֹרִידִים אוֹתוֹ לְגִיהֶנֶם, וְיוֹרְדִים לוֹ לְלַחֲיוֹ, פָּרִט לְאוֹתָם חֲצוּפִים שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁמִּתַּר לְאָדָם לְקַרְא לָהֶם רְשָׁע.

אוֹתוֹ אִישׁ שֶׁקָּלַל אֶת חֲבֵרוֹ, עֵבֶר רַבִּי יִיסָא, אָמַר לוֹ, כְּמוֹ רְשָׁע עָשִׂיתָ. כָּא לְפָנֵי רַבִּי יְהוּדָה. אָמַר לוֹ, רְשָׁע לֹא אֲמַרְתִּי לוֹ, אֲלֵא כְּרְשָׁע, שֶׁמִּרְאָה דְּכָרְיוֹ כְּרְשָׁע, וְלֹא אֲמַרְתִּי שֶׁהוּא רְשָׁע. כָּא רַבִּי יְהוּדָה וְשָׂאל לְמַעֲשֵׂה לְפָנֵי רַבִּי אֶלְעָזָר. אָמַר לוֹ, וְדָא שְׂלֵא הַתְּחַיֵּב. מִנֵּין לָנוּ? שֶׁכְּתוּב (איכה

מִזֶּבֶד בְּקֶשׁ שְׁלוֹם וְרַחֲמָיו: מִן עֵינֵי יְהוָה אֵל צְדִיקִים וְאֲזִינוּ אֶל שׁוֹעֲתָם:

— זוהר תהלים —

משום כך צריך להשמר שלא ישמעו את אותה תפלה בני אדם. ועוד, שדבור של תפלה נאחז בעולם העליון, ודבר של העולם העליון אין צריך לשמע. כמו זה מי שקורא בתורה, אחד קורא ואחד לשתק. ואם שנים קוראים בתורה, הם גורעים באמונה שלמעלה, משום שאחד קול ואחד דבור הכל אחד, אז שני קולות ושני דבורים זו גריעות האמונה. אלא שיהיה קול ודבור אחד כמו שצריך, כדי שיהיה אותו קול ואותו דבור אחד. ואותו הממנה ששמו עזריאל הזקן, כשאותה תפלה עולה בלחש, כל אותן ששים רבוא מחנות, וכל אותם בעלי עינים, וכל אותם בעלי אזנים, כלם יוצאים ונושקים אותו דבור של תפלה שעולה. זהו שכתוב (תהלים לד) עיני ה' אל צדיקים ואזניו אל שועתם. עיני ה' אל צדיקים - אלו בעלי העינים שלמטה, משום שיש (שאיז) בעלי עינים שלמעלה. ואזניו אל שועתם - אלה בעלי האזנים.

עיני ה' אל צדיקים - יש כאן סיוע שמימי עיני ה' אל צדיקים ואזניו אל שועתם (לד, טז): (זוהר - ח"ב פ' פקודי (דף רכ"ה)) רבי אבא ורבי אחא ורבי יוסי היו הולכים מטבריה לצפורי. עד שהיו הולכים, ראו את רבי אלעזר שהיה בא ורבי חייא עמו. אמר רבי אבא, ודאי נשתתף עם השכינה. חכו להם עד שהגיעו אליהם. כיון שהגיעו אליהם, אמר רבי אלעזר, כתוב (תהלים לד) עיני ה' אל צדיקים ואזניו אל שועתם.

למעלה. אם רוצה האיש להשתדל בעבודת הקדוש ברוך הוא - כלם מעידים סגוריא לפניו, ועומדים להעיד עליו טובות בשעה שצריך לו.

עיני ה' אל צדיקים ואזניו אל שועתם

עיני ה' אל צדיקים ואזניו אל שועתם (לד, טז): (זוהר - שמות פ' ויקהל (דף ר"ב)) (ברקיע השני עולה התפלה עד אותו רקיע, ונפתחים) וכשעולה התפלה עד לאותו רקיע, נפתחים שנים עשר שערי אותו הרקיע, ובאותו השער השנים עשר עומד ממנה אחד ששמו עזריאל, וזה ממנה על כמה חילות, על כמה מחנות, וכשתפלה עולה, עומד הממנה הזה ומכריז על כל אותם פתחים ואומר: (ישעיה כו) פתחו שערים וגו', וכל השערים נפתחים, ונכנסת התפלה לכל אותם הפתחים. ואז מתעורר ממנה אחד זקן לימים שעומד לצד דרום, ששמו עזריאל הזקן, ולפעמים הוא נקרא מחניא"ל, משום שהתמנה על ששים רבוא מחנות, וכלם בעלי כנפים, בעלי מחנות, מלאים עינים. ואצלם עומדים אותם מחנות בעלי אזנים. ונקראים אזנים, משום שהם מקשיבים לכל אותם שמתפללים תפלתם בלחש וברצון הלב, שלא נשמעת אותה תפלה לאחר. התפלה הזו עולה, ומקשיבים לה כל אותם שנקראים בעלי אזנים. ואם אותה תפלה נשמעת לאזני אדם, אין מי שמקשיב לה למעלה, ולא מקשיבים לה אחרים, פרט למי ששומע בראשונה.

יִפְנֵי יְהוָה בְּעֵשִׂי רַע לְהִכְרִית מֵאֶרֶץ זְבָרִם: יִחַ צַעֲקוֹ וַיְהוָה שָׁמַע
 וּמָכַל צְרוּתָם הַצִּילָם: יִחַ קְרוֹב יְהוָה לְנִשְׁפָּרֵי לֵב וְאַתְּ דִּבְּאֵי רוּחַ וַיִּשְׁעֵי:
 כ רַבּוֹת רַעוֹת צְדִיק וּמְכַלֵּם וַיִּצְלָנוּ יְהוָה: כֵּן כֵּן שָׁמַר כָּל עַצְמוֹתָיו אַחַת

— זוהר תהלים —

[להתקיים] בעולם הזה, שפיון שאדם יוצא לאויר העולם, מיד מזדמן להשתתף עמו יצר הרע, כמו שנאמר, שכתוב (בראשית ד) לפתח חטאת רבץ וגו', ואז משתתף עמו יצר הרע. ובא וראה שכך הוא, שהרי הבהמות מיום שנולדים, שומרים את עצמם ובורחים מתוך האש ומכל המקומות הרעים, ואדם מיד בא לזרק את עצמו לתוך האש, משום שיצר הרע שרוי בתוכו, ומיד מסיט אותו לדרך רעה.

ובארנו, שכתוב (קהלת ד) טוב ילד מסכן וחכם ממלך זקן וכסיל אשר לא ידע להזהר עוד. טוב ילד - זהו יצר הטוב, שהוא יצר טוב שהוא ילד מימים מועטים עם האדם, שהרי משלשה עשר שנים ואילך [עמו], כמו שנתבאר. ממלך זקן וכסיל. ממלך - זה הוא יצר הרע, שהוא נקרא מלך ושליט בעולם על בני אדם. זקן וכסיל - שהוא זקן ודאי, כמו שבארוהו, שכאשר אדם נולד ויוצא לאויר העולם, הוא מזדמן עם האדם, ועל כן הוא מלך זקן וכסיל. אשר לא ידע להזהר עוד, לא כתוב להזהיר אלא להזהר, משום שהוא כסיל, ועליו אמר שלמה, עליו השלום, (קהלת ב) והכסיל בחשך הולך, שהרי מפסלת החשך הוא בא, ואין לו אור לעולמים.

רבי שמעון אמר, בא ראה, כתוב טוב ילד מסכן וחכם, מי זה ילד מסכן? הרי

פסוק זה קשה, מה זה עיני ה' אל צדיקים? אם בשביל השגחת הקדוש ברוך הוא עליהם כדי להיטיב להם בעולם הזה, הרי ראינו כמה צדיקים הם שבעולם הזה, ואפלו מזונות כמו עורכי השדה, לא יכולים להשיג. אם כך, מה זה עיני ה' אל צדיקים? אלא סוד כאן יש. בא וראה, כל אותם בריות העולם, כלם ידועים למעלה, בין לצד זה ובין לצד זה. אותם שלצד הקדשה נודעים למעלה אליו, והשגחתו תמיד עליהם. ואותם שלצד הטמאה נודעים לו, והשגחתו תמיד עליהם. ובמקום ששולטת אותה ההשגחה של צד הקדשה, לא משגיח הצד האחר, ולא יקרב אליו לעולמים ולא יכול לדחותו ממקומו בכל מה שהוא עושה. ולכן עיני ה' אל צדיקים וגו', משום זה הצד האחר לא יכול לשלט עליו. ועכשו יש כאן סיוע שמימי, וכל ההשגחה הטובה שלמעלה היא כאן, וכל צד אחר וכל דבר רע לא יכול לשלט עליכם.

חכמת היצר טוב וכסלות היצר הרע

רבנות רעות צדיק ומכבדם ויצילנו ה' (לה)

(כ): [זוהר בראשית פ' וישב (דף קפ.)]

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען. רבי חייא פתח ואמר, (תהלים לד) רבות רעות צדיק ומכלם יצילנו ה' בא ראה כמה מקטרגים יש לו לאדם מן היום שהקדוש ברוך הוא נתן בו נשמה [ד"א לאדם]

מִהֵנָּה לֹא נִשְׁבְּרָה: כִּב תְּמוֹתַת רִשְׁעֵי רָעָה וְשִׁנְאֵי צְדִיק יִאֲשָׁמוּ: בִּנ פְּוֹדָה יִתְּנוּ
נַפְשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יִאֲשָׁמוּ כָּל הַחֹסִים בּוֹ:

— זוהר תהלים —

עמו - כִּשְׂבָא חֲבֵרוֹ, שֶׁהוּא יֵצֵר הַטּוֹב, מֵרַע אֶת הָאָדָם עִמּוֹ וְלֹא יִכּוֹל לְזַקֵּק רֵאשׁוֹ כִּאלוֹ הַטְּעִין עַל כְּתַפּוֹ כָּל הַמְּשָׂאוֹת שֶׁל הָעוֹלָם בְּגִלְלֵי אוֹתוֹ רִשְׁעֵי עָרוֹם שֶׁהַקְּדִים עִמּוֹ. וְעַל זֶה אָמַר שְׁלֹמֹה (קהלת ט) וְחִכְמַת הַמְּסֻכָּן בְּזוּיָהּ וּדְבָרָיו אֵינֶם נִשְׁמָעִים, מִשׁוֹם שֶׁהֵנָּה הַקְּדִים אַחֵר. וְעַל כֵּן, כָּל דִּין שֶׁמִּקְבֵּל מֵאָדָם דְּבָר בְּטָרִם יָבֵא חֲבֵרוֹ, כִּאלוֹ קִבֵּל עָלָיו תּוֹעֵבָה אַחֲרַת לְאֻמוֹנָהּ, אֲלֵא (מְשִׁלֵּי ש) וְכֵא רַעְהוּ וְחִקְרוּ, וְזֶה הוּא דְרָף שֶׁל אָדָם צְדִיק. שֶׁהָרִי הָאָדָם הַצְּדִיק הַזֶּה שֶׁלֹּא הָאֱמִין לְאוֹתוֹ רִשְׁעֵי עָרוֹם שֶׁל יֵצֵר הָרַע בְּטָרִם יָבֵא חֲבֵרוֹ, שֶׁהוּא יֵצֵר הַטּוֹב. וּמִשׁוֹם זֶה בְּנֵי אָדָם נִכְשָׁלִים לְעוֹלָם הַבָּא. אֲבָל אוֹתוֹ צְדִיק שֶׁפּוֹחַד מֵרַבּוֹנוֹ, כִּמְהָ רַעוּת סוֹכֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּדִי שֶׁלֹּא יֵאֱמִין וְלֹא יִשְׁתַּתֵּף עִם אוֹתוֹ יֵצֵר הָרַע, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצִיל אוֹתוֹ מִכָּלֵם. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (תהלים לד) רַבּוֹת רַעוּת צְדִיק וּמְכֹלֵם יִצְלִנּוּ ה'. לֹא כְּתוּב רַבּוֹת רַעוּת לְצְדִיק, אֲלֵא צְדִיק, מִשׁוֹם שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרַצֵּה בּוֹ, וּמִשׁוֹם כִּף הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרַצֵּה מֵאוֹתוֹ הָאָדָם וּמְצִיל אוֹתוֹ מִן הַכֹּל בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. אֲשֶׁרֵי חֲלָקוֹ.

בְּאֵרוֹהָ, וְנִתְבָּאָר שֶׁהוּא יֵצֵר טוֹב. אֲבָל טוֹב יֵלֵד, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (תהלים לו) נֵעַר הֵייתִי גַם זְקַנְתִּי, וְזֶה הוּא נֵעַר שֶׁהוּא יֵלֵד מִסְכָּן, שְׂאִין לוֹ מַעֲצָמוֹ כְּלוֹם. וְלִמָּה נִקְרָא נֵעַר? מִשׁוֹם שֶׁיֵּשׁ לוֹ חֲדוּשׁ הַלְּבָנָה שֶׁתְּמִיד מִתְחַדֶּשֶׁת, וְתְּמִיד הוּא יֵלֵד מִסְכָּן, כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְנוּ. וְחִכְסָם, מִשׁוֹם שֶׁשׁוֹרָה בּוֹ חִכְמָה. מִמֶּלֶךְ זָקֵן - זֶהוּ יֵצֵר הָרַע, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, שֶׁהָרִי מִיּוֹם שֶׁהָיָה לֹא יֵצֵא מִטְּמֵאָתוֹ לְעוֹלָמִים. וְהוּא כְּסִיל, שֶׁכָּל דְּרָכָיו הֵם לְדְרָף רָעָה, וְהוֹלֵךְ וּמִסְטָה אֶת בְּנֵי הָאָדָם וְלֹא יוֹדֵעַ לְהִזְהָר, וְהוּא בָּא עִם אָדָם בְּעֵלִילוֹת כְּדִי לְהִסְטוֹתָם מִדְּרָף טוֹבָה לְדְרָף רָעָה. בֹּא רֵאָה, עַל זֶה מִקְדִּים עִם אָדָם בְּיוֹם שֶׁנּוֹלָד, כְּדִי שֶׁיֵּאֱמִין לוֹ, שֶׁהָרִי כִּשְׂבָא יֵצֵר הַטּוֹב, לֹא יִכּוֹל הָאָדָם לְהֵאֱמִין לוֹ, וְדוֹמָה עָלָיו כְּמַעֲמָסָה. כְּמוֹ זֶה שְׁנִינוּ, מִי הוּא רִשְׁעֵי עָרוֹם? זֶהוּ מִי שֶׁמִּקְדִּים לְטַעַן דְּבָרָיו לְפָנֵי הַדִּין טָרִם יָבֵא חֲבֵרוֹ בְּעַל הַדִּין, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (מְשִׁלֵּי יח) צְדִיק הִרְאִשׁוֹן בְּרִיבּוֹ וְגו'. כְּמוֹ זֶה (הוּא נ"א הַזֶּה) רִשְׁעֵי עָרוֹם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרַאשִׁית ג) וְהִנְחֵשׁ הָיָה עָרוֹם, וְהוּא מִקְדִּים וְשׁוֹרָה עִמּוֹ שֶׁל אָדָם בְּטָרִם יָבֵא חֲבֵרוֹ לְשִׁרּוֹת עָלָיו. וּמִשׁוֹם שֶׁהוּא מִקְדִּים, וְהֵנָּה טוֹעֵן טַעֲנָתוֹ

ו לחודש

לֵה א לְדָוִד רִיבָה יְהוֹשִׁיָא **לַחֲמִי** אֶת יְרִיבֵי לַחֲמֵי: ב תְּחֻזַּק מִגֵּן וְצַנְחָה וְקוֹמָה בְּעִזְרָתִי: ג וְהִרְקַתְּ חַיִּית וְסִגְרָה לְקִרְיַת רְדְּפֵי אָמַר לְנַפְשִׁי יִשְׁעֶתְךָ אֲנִי: ד יִבְשׁוּ וַיִּבְלְמוּ מִבְּקָשֵׁי נַפְשִׁי וַיִּפְגְּוּ אַחֲזֹר וַיַּחְפְּרוּ חֲשָׁבֵי רַעְתִּי: ה יִהְיוּ כְּמִין לִפְנֵי רוּחַ וּמְלֵאךְ יְהוֹשִׁיָא **לַחֲמִי** הִזְחִחַ: ו יִהְיוּ דְרָבָם חֲשָׁד וְחִלְקֵלְמוֹת וּמְלֵאךְ יְהוֹשִׁיָא **רְדְּפָם**: ז כִּי חָנַם טְמוֹנָה לִי שַׁחַת רִשְׁתָּם חָנַם חֲפָרוּ לְנַפְשִׁי: ח תִּבְוָאָהּ שׂוֹאָה לֹא יִדְעַ וְרִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר טָמֵן תִּלְבְּרוּ בְּשׂוֹאָה יִפְלֵ בָהּ: ט וְנַפְשִׁי תִגְיֵל בִּיהוֹשִׁיָא **תְּשִׁישׁ בִּישׁוּעָתוֹ**: י כָּל עֲצָמוֹתַי תִּאֲמַרְנָה יְהוֹשִׁיָא **מִי כְמוֹךָ מִצִּיל עֲנִי מִחֻזַּק מִמֶּנּוּ וְעֲנִי וְאֲבִיוֹן מִגְּזֵלוֹ**: יא יְקוֹמֵן עֲדֵי חָמָס אֲשֶׁר לֹא

אם קמו עליך מריבים

ריבה ה' את יריבי וגו' (לה, א): [שימוש תהלים לפרק לה]. אם קמו עליך בעלי ריבים אמור בכל בוקר ג' ימים ותנצחם. והשם שלו י"ה. י' מן "לחם את לוחמי, ה' מן "החזק מגן וצנח.

זוהר תהלים

בגן עֵדֶן, וּנְשָׂמָה לְמַעְלָה. נֶפֶשׁ זו מְתִישְׁבַת (לא מתישבת) בְּמִקְוָמָה בְּתוֹךְ הַגּוֹף לְמַטָּה. כְּמוֹ זֶה הַכֹּל לְמַטָּה כֶּךָ נִפְרָדִים בְּאָדָם. וְאִף עַל גַּב שְׂכָלָם קָשֶׁר אֶחָד, הַנְּשָׂמָה עוֹלָה לְמַעְלָה לְתוֹךְ נְבִיעַת הַבָּאָר. הָרוּחַ נִכְנַסֶת לְגַן עֵדֶן כְּמוֹ שֶׁלְמַעְלָה. הַנְּפֶשׁ מְתִישְׁבַת בְּתוֹךְ הַקֶּבֶר.

וְאִם תֹּאמַר, הַנְּפֶשׁ לְמַעְלָה שְׂמֵתִישְׁבַת בְּתוֹךְ הַגּוֹף בְּקֶבֶר, אֵיפֹה הוּא הַקֶּבֶר? אֵלֹא בְּתוֹךְ אוֹתָהּ קְלִפָּה קָשָׁה, וְלִכְן נֶפֶשׁ כְּמוֹ זוֹ שֶׁלְמַטָּה, וְהַכֹּל זֶה כְּמוֹ זֶה, וְלִכְן שֶׁלֶשׁ דְּרָגוֹת נִפְרָדוֹת, וְהֵן קָשֶׁר אֶחָד וְסוּד אֶחָד. וּבְכֹל זְמַן שֶׁהַעֲצָמוֹת נִמְצְאוֹת בְּתוֹךְ הַקֶּבֶר, הַנְּפֶשׁ הַזֹּאת נִמְצָאֶת שָׁם. כָּאֵן יֵשׁ סוּד לִיּוֹדְעֵי דְרָךְ הָאֱמֶת יִרְאֵי חֲטָא. בְּשַׁעֲרֵה שֶׁהַנְּשָׂמָה מְתַעֲטֶרֶת לְמַעְלָה בְּתוֹךְ הַעֲטָרָה הַקְּדוּשָׁה, וְהָרוּחַ עוֹמְדָת בְּאוֹר עֲלִיּוֹן בְּשִׁבְתוֹת וְחֲדָשִׁים וְזִמְנִים -

שֶׁלֶשׁ דְּרָגוֹת שֶׁל נֶפֶשׁ רוּחַ וּנְשָׂמָה

כָּל עֲצָמוֹתַי תִּאֲמַרְנָה ה' מִי כְמוֹךָ (לה, א): [זוהר - שמות פ' תרומה (דף קמ"ב.)] הָרוּחַ, זֶהוּ שְׂרוּכֵב עַל הַנְּפֶשׁ הַזֹּאת וְשׁוֹלֵט עָלֶיהָ וּמְאִיר לָהּ בְּכֹל מַה שֶׁצָּרִיךָ, וְהַנְּפֶשׁ הִיא כְּסֵא לְרוּחַ הַזֹּאת. הַנְּשָׂמָה, הִיא מוֹצִיאָה אֶת הָרוּחַ הַזֹּאת, וְשׁוֹלֵטֶת עָלֶיהָ וּמְאִירָה לוֹ בְּאוֹתוֹ אוֹר הַחַיִּים, וְאוֹתָהּ רוּחַ תְּלוּיָה בְּנְשָׂמָה הַזֹּאת, וְנִאֲוֵר מִמֶּנָּה בְּאוֹתוֹ הָאוֹר שֶׁמְאִיר. אוֹתָהּ נֶפֶשׁ תְּלוּיָה בְּאוֹתָהּ רוּחַ, וְנִאֲוֵרָה מִמֶּנָּה וְנִזְוֵיָה מִמֶּנָּה, וְהַכֹּל קָשֶׁר אֶחָד.

וְעַד שֶׁנְּשָׂמָה עֲלִיּוֹנָה זוֹ לֹא עוֹלָה לְתוֹךְ נְבִיעַת עֵתִיק הַעֲתִיקִים, נִסְתַּר כָּל הַנְּסִתָּרִים, וּמְתַמְלֵאֶת מִמֶּנּוּ, מִשׁוּם שֶׁלֹּא פוֹסֵק - הָרוּחַ הַזֹּאת לֹא נִכְנַסֶת לְגַן עֵדֶן, שֶׁהִיא נֶפֶשׁ, וְלְעוֹלָם הָרוּחַ לֹא שׂוֹרָה אֵלֹא

יִדְעֵתִי יִשְׁאֲלוּנִי: יב יִשְׁלֹמוּנִי רְעָה תַחַת מִזְבֵּחַ שְׂבֹול לְנַפְשִׁי: יג וְאֲנִי בַחֲלוֹתָם
לְבוּשֵׁי שָׂק עֲנִיתִי בְצוּם נַפְשִׁי וְתַפְלְתִּי עַל חִיקֵי תְשׁוּבָה: יד פֶּרַע בָּאָח לִי

— — — — — זוהר תהלים — — — — —

ברוך הוא עתיד להחיות את המתים, ועתיד הקדוש ברוך הוא להתקין העצמות ולקרב כל אחת ואחת למקומן, שכתוב (יחזקאל לו) ותקרבו עצמות עצם אל עצמו, וכתוב (ישעיה נח) ועצמתיך יחליץ. אז עתידות הן לומר שירה. איזו שירה אומרות? ה' מי כמוך (מקדימים), וזו השירה המעלה ממה שאמרנו ישראל על הים, שהרי הם לא הזכירו את השם הקדוש אלא אחרי שלש מלים, שכתוב (שמות טו) מי כמכה באלם ה'. וכאן הם מקדימים את השם הקדוש, שכתוב ה' מי כמוך. מציל עני מחזק ממנו - זה יצר טוב מיצר הרע, משום שיצר הרע תקיף הוא כמו אבן, ככתוב (יחזקאל לו) והסרתי את לב האבן, ויצר הטוב הוא בשר, שכתוב ונתתי לכם לב בשר.

אסור לו לאדם להתפלל על הרשעים
שיסתלקו מן העולם

וְאֲנִי בַחֲלוֹתָם לְבוּשֵׁי שָׂק וְגו' (ל, יא): [זוהר
- בראשית פ' וירא (דף קה):] אָמַר רַבִּי,

מִצְוָה לוֹ לְאָדָם לְהִתְפַּלֵּל עַל הַרְשָׁעִים כְּדִי
שִׁיחַזְרוּ לְמוּטָב וְלֹא יִכְנסוּ לְגִיהֵנִם, שְׁכַתוֹב
(תהלים לה) וְאֲנִי בַחֲלוֹתָם לְבוּשֵׁי שָׂק וְגו'.
וְאָמַר רַבִּי, אָסוּר לוֹ לְאָדָם לְהִתְפַּלֵּל עַל
הַרְשָׁעִים שִׁיִּסְתַּלְקוּ מִן הָעוֹלָם, שְׁאֵלְמָלָא
סִלְקוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְתַרַח מִן הָעוֹלָם
כְּשֶׁהִיָּה עוֹבֵד עַבְדָּה זָרָה, לֹא בָּא אֲבִרְהֵם
אֲבִינוּ לְעוֹלָם, וְשִׁכְטֵי יִשְׂרָאֵל לֹא הִיוּ,

הַנֶּפֶשׁ הַזֹּה, בְּשַׁעַה שֶׁהָרוּחַ יוֹרֵדֵת מִתּוֹךְ
הָאוֹר הָעֲלִיּוֹן לְדוֹר בְּגֵן עֵדֶן מֵאִיר וְנוֹצֵץ,
הִיא עוֹמֵדֵת בְּתוֹךְ הַקָּבֵר וּמְתַגַּלְמֵת בְּדִיוֹקָן
שֶׁהִיָּה בְּתוֹךְ הַגּוֹף בְּתַחֲלָה, וְכֹל אוֹתָן
עֲצָמוֹת עוֹלוֹת בְּאוֹתוֹ דְיוֹקָן, וּמְשַׁבְּחוֹת
וּמוֹדוֹת לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ שְׁכַתוֹב
(תהלים לה) כֹּל עֲצָמֹתַי תֹּאמְרֵנָה ה' מִי כְמוֹךְ.
לֹא כְתוּב אוֹמְרוֹת, אֲלֵא תֹאמְרֵנָה.

וְאֵלְמָלָא נִתְנָה רְשׁוּת לְעֵין לְרֹאוֹת, הִיתָה
רוֹאֶה בְּלִילָה כְּשֶׁנִּכְנַסְתָּ (כשירוצאת)
שְׁכַת וְלִילוֹת חֲדָשִׁים וּזְמַנִּים כְּמוֹ דְמִיּוֹת
עַל גְּבֵי הַקָּבְרִים מוֹדוֹת וּמְשַׁבְּחוֹת אֵת
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. אֲבָל טְפִשׁוֹת בְּנֵי הָאָדָם
מְעַכְבֵּת אוֹתָם שְׁלֹא יוֹדְעִים וְלֹא מְשַׁגִּיחִים
עַל מָה עוֹמְדִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא חוֹשְׁשִׁים
לְהַשְׁגִּיחַ בְּכַבוֹד הַמַּלְאָךְ הָעֲלִיּוֹן בְּעוֹלָם
הַזֶּה, כֹּל שֶׁכֵּן לְהַשְׁגִּיחַ בְּכַבוֹד אוֹתוֹ
הָעוֹלָם, וְעַל מָה עוֹמֵד, וְאִיךְ הַדְּבָרִים
מִתְפָּרְשִׁים.

כֹּל עֲצָמֹתַי תֹּאמְרֵנָה ה' מִי כְמוֹךְ - בְּשַׁעַת
תַּחֲנִית הַמֵּתִים הָעֲצָמוֹת יִתְקַרְבוּ

כֹּל עֲצָמוֹתַי תֹּאמְרֵנָה ה' מִי כְמוֹךְ (לה, י):
[זוהר דברים פ' ואתחנן (דף רס"ז):] וְהִיוּ
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְגו'. רַבִּי יִצְחָק פְּתַח, (תהלים
לה) כֹּל עֲצָמֹתַי תֹּאמְרֵנָה ה' מִי כְמוֹךְ מִצִּיל
עֲנִי מִחֲזֶק מִמֶּנּוּ וְעֲנִי וְאֲבִיּוֹן מִגְּזֻלוֹ. פְּסוּק
זֶה אָמַר אוֹתוֹ דְּוֹד בְּרוּחַ הַקְּדוֹשׁ. כֹּל עֲצָמֹתַי
תֹּאמְרֵנָה, וְכִי מִי רָאָה עֲצָמוֹת שְׁאוּמְרוֹת
שִׁירָה? אֲלֵא הַפְּסוּק הַזֶּה בְּזִמְן שֶׁהַקְּדוֹשׁ

הַתְּהַלֵּלְתִּי בְּאֵבֶל אִם קָדַר שְׁחֹתִי: טו וּבְצִלְעֵי שְׁמֹחוּ וְנֶאֱסַפּוּ נֶאֱסַפּוּ עָלַי גִּבִּים
 וְלֹא יָדַעְתִּי קָרְעוּ וְלֹא דָמוּ: טז בְּתַנְפִּי לְעֵגִי מְעֹג חֶרֶק עָלַי שְׁנִימוּ: יז אֲדַנִּי בְּמֹחַ
 תִּרְאֶה הַשִּׁיבָה נַפְשִׁי מִשְׂאִיָּהֶם מִכַּפִּירִים יְחִידָתִי: יח אֲזַדְּדָּ בְּקָהֶל רַב בְּעַם
 עֲצוּם אֲחַלְלֶנָּה: יט אֵל יִשְׁמְחוּ לִי אִיבֵי שִׁקָּר שְׁנֵאֵי חֲנָם יִקְרְצוּ עֵינַי: כ כִּי לֹא
 שְׁלוֹם יִדְבְּרוּ וְעַל רִגְעֵי אֲרִיז דְּבַרֵי מַרְמוֹת יִחְשְׁבוּן: כא וַיִּרְחִיבוּ עָלַי פִּיָּהֶם אָמְרוּ
 הָאֵחַ הָאֵחַ רָאָתָה עֵינֵינוּ: כב רָאִיתָה יְהוָה ^{תַּחֲתֵי הַיָּדָיִם} אֵל תִּחַרְשׁ אֲדַנִּי אֵל תִּרְחַק
 מִמֶּנִּי: כג הָעִירָה וְהַקִּיצָה לְמִשְׁפָּטִי אֱלֹהֵי ^{תַּחֲתֵי הַיָּדָיִם} וְאֲדַנִּי לְרִיבִי: כד שְׁפָטֵנִי
 בְּצִדְקָתְךָ יְהוָה ^{תַּחֲתֵי הַיָּדָיִם} אֱלֹהֵי ^{תַּחֲתֵי הַיָּדָיִם} וְאֵל יִשְׁמְחוּ לִי: כה אֵל יֹאמְרוּ כָּל־כֶּסֶם הָאֵחַ
 נַפְשֵׁנוּ אֵל יֹאמְרוּ בְּלַעֲנֹהוּ: כו יִבְשׁוּ וַיִּחַפְּרוּ יַחְדָּו שְׂמֹחֵי רַעְתִּי יִלְכְּשׁוּ כִשֶׁת
 וּבִלְמַח הַמַּגְדִּילִים עָלָי: כז יִרְנֵנוּ וַיִּשְׁמְחוּ חַפְצֵי צִדְקֵי וַיֹּאמְרוּ תְמוּד יִגְדֵל יְהוָה
 חֲתָפִין שְׁלוֹם עַבְדּוֹ: כח וּלְשׁוֹנֵי תַהֲגָה צִדְקָתְךָ כָּל חַיִּים תִּהְלָתֶךָ:

———— זוהר תהלים ————

וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד וְהַמֶּלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, וְהַתּוֹרָה לֹא
 נִתְּנָה, וְכָל אוֹתָם הַצְּדִיקִים וְהַחֲסִידִים
 וְהַנְּבִיאִים לֹא הָיוּ בְּעוֹלָם. אָמַר רַבִּי
 הַמִּלְאָכִים סְדוּמָה וְגו'. (עד כאן מִדְּרַשׁ
 הַנֶּעְלָם)

לו א' למנצח לעבד יהוה: ב נאם פשע לרשע בקרב לבי אין
 פחד אלהים לנגד עיניו: ג כי החליק אליו בעיניו למצא עונו לשנא:
 ד דברי פיו אנו ומרמה חרל להשפיל להיטיב: ה און יחשב על משכבו ותיצב
 על הרף לא טוב רע לא ימאם: ו יהוה: ז פה שמים חסדך אמונתך עד
 שחקים: ח צדקתך כהררי אל משפטך תהום רבה אדם ובהמה תושיע

שימוש תהלים

לכלות הרשעים

למנצח לעבד ה' וגו' (לו, א): [שימוש תהלים לפרק לו]. הוא טוב לכל פתגמא בישא ושם שלו הוא אמ"ת.

זוהר תהלים

בהמה - והיה שבעת ימים תחת אמו
 ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה
 לה', כדי שתעבר עליהם שבת אחת, והרי
 פרושה.

הטעם שנקראת עולה ונשחטת בצפון

אדם ובהמה תושיע ה' (לו, ז): [זוהר - שמות
 פ' פקודי (דף ר"ט.)] פתח ואמר, (ויקרא
 ז) זאת תורת העלה היא העלה. אמר רבי
 שמעון, כתוב (תהלים לו) אדם ובהמה
 תושיע ה'. עולה עליה וקשר של כנסת
 למעלה, ודבוק שלה בתוך העולם הבא,
 להיות הכל אחד. נקראת עולה קדש
 קדשים, ומשום כך נקרא עולה, שעולה
 ומתעטרת להיות הכל אחד בקשר אחד
 בשמחה. ומשום שעולה למעלה, כותב
 זאת תורת העלה. סוד של זכר
 ונקבה כאחד, תורה שבכתב ותורה שבעל
 פה. העלה, שעולה לתוך העולם הבא
 להתקשר בתוכו, שנקרא ודאי קדש
 הקדשים, וגם העולה היא קדש הקדשים.
 ומשום כך הסדור של שחיטתה לצד צפון,
 שהוא צד שמאל, שהרי תורה שבעל פה

מי שהוא אדם ושם את עצמו כבהמה
 צדקתך כהררי אל משפטיך תהום רבה
 אדם ובהמה תושיע ה' (לו, ז):
 [זוהר ויקרא פ' אמור (דף א"א.)] שור או כשב או
 עז כי יולד והיה שבעת ימים תחת אמו
 וגו'. רבי יוסי פתח, (תהלים לו) צדקתך
 כהררי אל משפטיך תהום רבה אדם
 ובהמה תושיע ה'. בפסוק הזה יש
 להתבונן בו, אבל בא ראה, צדק - כתר
 קדוש עליון. כהררי אל - כמו אותם הרים
 עליונים קדושים שנקראים הרי אפרסמון
 זך. ומשום שהיא עולה להתקשר בהם
 למעלה, כל דיניה במשקל אחד לכל,
 שאין באותו הדין רחמים. משפטיך תהום
 רבה - משפט שהוא רחמים יורד למטה
 לאותה הדרגה לתקן עולמות, וחס על
 העולם, ועושה דין ברחמים לבשם את
 העולם. ומשום שהוא רחמים - אדם
 ובהמה תושיע ה'. לכל במשקל אחד.
 אדם ובהמה, הרי פרושה, מי שהוא אדם
 ושם את עצמו כבהמה. אדם ובהמה - דין
 אדם ודין בהמה אחד הוא. אדם - (בראשית
 י) וכן שמנת ימים ימול לכם כל זכר.

— זהו זה תהלים —

(שם טז) בגדי קדש הם ורחץ במים את
בשרו ולבשם. מה הטעם (זה קדש)? אלא
סוד הדבר כמו שאמרנו, שהיא קדש
הקדשים, שכלה עולה ומתעטרת בקדש
הקדשים בקשר אחד, ואחר כך מפנה
ומעבירה רוח הטמאה שמטמאת הכל,
שלא תשלט ולא תתקרב לתוף המקדש,
ותעבר מפל צדדי הקדשה, והכל ישאר
קדש בקדשה יחידה.

ואמר רבי שמעון, הרי נאמר, שכתוב
אדם ובהמה תושיע ה'. וכך עולה
סוד האדם, מצד של אדם ודאי. בהמה -
מצד הבהמה. ומשום כך כתוב אדם כי
יקריב מכס. אדם ודאי, שזה קרבנו
למעלה, לקשר קשר בסוד של אדם. ואחר
כך מן הבהמה, והכל הוא בסוד של אדם
ובהמה. וזהו הסוד שצריך לקרבן, אדם
ובהמה כמו שאמרנו. בא וראה, כשברא
הקדוש ברוך הוא את העולם, כך עשה -
אדם ובהמה.

קיום העולם של עליונים ותחתונים הוא
קרבן ומבחר הבריאה הוא האדם ושם
אדם

אדם ובהמה תושיע ה' (לג, ט) : [זוהר - ויקרא
- 9' תודיע (דף מ"ח.)] אמר רבי יצחק,
בא ראה, קיום העולם של עליונים
ותחתונים הוא קרבן, הנחת של הקדוש
ברוך הוא. ומי ראוי להקריב לפניו את
הנחת הזו? הנה אומר זה אדם, שיקר מן
הכל. אמר לו, אם כך, הנה כתוב, אדם כי
יהיה בעור בשרו וגו', והיה בעור בשרו
לנגע צרעת. אמר לו, את זה צריך לטהר

לא עולה בחביבות, אלא רק כשמתעורר
צד הצפון, שכתוב (שיר ב) שמאלו תחת
לראשי וימינו תחבקני. ואז היא עולה
בחביבות ומתעטרת בימין, ומתחברת
באמצע, והכל מאיר מהסוד של קדש
הקדשים, וזה מתוך סוד האדם, ברצון
הכהן ובשירת הלויים ובתפלת ישראל.
והרי בארנו, שעולה קדש הקדשים בסוד
הרוח העליונה, משום ששלוש רוחות
קשורות כאחת. רוח תחתונה שנקראת
רוח הקדש, רוח שלפנים באמצע שנקראת
רוח חכמה ובינה. וכן נקראת הרוח
התחתונה. אבל זו נקראת רוח שיוצאת
מתוך השופר, כלולה באש ובמים. הרוח
העליונה, שהיא נסתרת בחשאי, שבה
עומדות כל הרוחות הקדושות וכל הפנים
מאירות. ומשום כך חוזרת העולה לרוח
מש. ואחר כך, מסוד הבהמה מקבלים
וגזונים, לקשר רוח אחרת שהיא תוף
הטמאה, מאותם חלבים ושמנים, כמו
שנתבאר. משום כך עולה קדש הקדשים.
שאר הקרבנות, לעשות שלום בעולם,
כלם מכמה צדדים, ובעלי הדינים (להתעבר)
להתערב (להתעטר) ולהיות נאורים מתוך
רצון להתבשם נקראים קדשים קלים,
משום שלא מתעטרים למעלה למעלה
בקדש הקדשים, ולכן הם קדשים קלים
ושחיטתם בכל מקום, כמו שאמרנו. אבל
עולה, שהיא סוד של קדש הקדשים, אינה
כשאר הקרבנות, שכל מעשיה קדש.

בא וראה מה כתוב, (ויקרא ו) ולבש הכהן
מדו בד. אלו לבושים מיחדים
לקדשה. בד - יחיד, מיחד לקדשה. וכתוב

— זוהר תהלים —

משום כך נקרא אדם. קרא עליו, (תהלים קיט) טוב לי תורת פיך מאלפי זָהב וְכֶסֶף. עוד אָמַר לוֹ, כְּתוּב (שם לו) אָדָם וּבְהֵמָה, וְלֹא כְּתוּב אִישׁ וּבְהֵמָה. אָמַר לוֹ, וְלֹא! וְהָרִי כְּתוּב (שמות יא) לְמַאִישׁ וְעַד בְּהֵמָה. אָבֵל מֵה שְׁכֵתוּב אָדָם וּבְהֵמָה, כְּמוֹ שְׁכֵתוּב (מלכים א ה) מִן הָאָרֶז אֲשֶׁר בְּלִבְנוֹן עַד הָאָזוּב אֲשֶׁר יֵצֵא בְּקִיר. דָּרָךְ הַכְּתוּב הוּא, שְׁלֹקַח הָעֲלִיּוֹן מִכָּלֶם וְהַנְמוּךְ מִכָּלֶם. אֵף כָּאֵן הָעֲלִיּוֹן שֶׁל הַכֹּל - אָדָם, וְהַנְמוּךְ מִהַכֹּל - בְּהֵמָה. אָמַר לוֹ, וְהָרִי כְּתוּב (בראשית ב) וְאָדָם אֵינִן לְעֵבֶד אֶת הָאָדָמָה. אָמַר לוֹ, בֹּא וּרְאֵה שְׁכָל מֵה שְׁבַעוֹלָם אֵינוֹ אֶלָּא בְּשִׁבִיל הָאָדָם, וְכָלֶם בְּגִלּוֹ מִתְקַיְמִים וְלֹא נִרְאִים בְּעוֹלָם, וְכָלֶם הִתְעַכְּבוּ עַד שִׁיבֹא אוֹתוֹ שְׁנַקְרָא אָדָם. זֶהוּ שְׁכֵתוּב (שם) וְכָל שִׁיחַ הַשָּׂדֶה טָרֵם יִהְיֶה בְּאָרְץ וְגו'. טָרֵם: עַד שְׁלֹא, כְּתַרְגוּמוֹ. מִשׁוּם שְׁלֹא נִרְאָתָה הַדְּמוּת הָעֲלִיּוֹנָה. זֶהוּ שְׁכֵתוּב וְאָדָם אֵינִן. כְּלוּמַר, כָּלֶם הִתְעַכְּבוּ בְּשִׁבִילָה שֶׁל הַדְּמוּת הַזֹּאת עַד שְׁנַרְאָתָה.

ומשום כך לא נראתה (נבראה) הדמות הזו אלא בדמות שראויה לה. זהו שכתוב (שם) וַיֵּצֵר ה' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם, בְּשֵׁם מְלֵא, כְּמוֹ שְׁבַאֲרֵנוּ, שֶׁהוּא שְׁלֵמוֹת הַכֹּל וְהַכֹּלֵל שֶׁל הַכֹּל.

בשעה שהכהן פורש ידיו אסור לעם להסתכל בו

אדם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ ה' (לו, ט): [זוהר - במדבר - פ' נשא (דף קמ"ז)] לְמַדְנֵנוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, יוֹם אֶחָד יִשְׁבְּתִי לְפָנָי רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן רַבִּי שְׁמַעוֹן וְשִׂאלְתִי אוֹתוֹ, אָמַרְתִּי, רַבִּי,

הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹתֵר מִהַכֹּל, שְׁמִי שֶׁהוּא בְּדַרְגָּה עֲלִיּוֹנָה שֶׁל כָּלֶם, לֹא יֵשֵׁב כָּךְ. וּמִשׁוּם כָּךְ כְּתוּב בְּאָדָם, וְהוּבֵא אֶל הַכֹּהֵן. וּבֹא לֹא כְּתוּב, אֶלָּא וְהוּבֵא. שְׁכָל מִי שְׁרוּאָה אוֹתוֹ, מִתְחַיֵּב בּוֹ לְהַקְרִיבוֹ לְפָנָי הַכֹּהֵן, שֶׁהַדְּמוּת הַקְדוּשָׁה לֹא תִשָּׁב כָּךְ. וְכְתוּב אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יִהְיֶה בּוֹ נֶגַע וְגו', וְאִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יִהְיֶה בְּעוֹר בְּשָׂרָם בְּהֵרַת וְגו'. וְלֹא כְּתוּב בָּהֶם וְהוּבֵא. אָמַר לוֹ, וְהָרִי כְּתוּב (במדבר יב) וְהָאִישׁ מִשָּׁה, כִּי זֶה מִשָּׁה הָאִישׁ, לְמָה לֹא נִקְרָא אָדָם? אָמַר לוֹ, מִשׁוּם שְׁנַקְרָא עֵבֶד לְמַלְךְ, שְׁכֵתוּב (שם) לֹא כֵן עֲבָדֵי מִשָּׁה. (יהושע א) מִשָּׁה עֲבָדִי. וְאֵף כָּךְ נִקְרָא אִישׁ כָּלֶפֶי אָדָם שְׁלִמְעֵלָה. אָמַר לוֹ, אִם כָּךְ, הָרִי כְּתוּב (שמות טו) ה' אִישׁ מִלְחָמָה, וְלֹא כְּתוּב אָדָם. אָמַר לוֹ, סוּד ה' לִירְאִיוֹ. אָמַר לוֹ, אִם כָּךְ אֲנִי בִּינְיָהֶם (יושב) הוֹשִׁיבוּ בְּכָל, וּבְמִקּוּם הַזֶּה לֹא זְכִיתִי.

אמר לו, לך לרבי אבא, שאני למדתי ממנו שלא על מנת לגלות. הלך אצל רבי אבא, מצא אותו שהיה דורש ואמר: מתי נקראת שלמות של מעלה (של הכל)? כשיושב הקדוש ברוך הוא בכסא, ועד שלא יושב בכסא, לא נמצאת שלמות, שכתוב (יחזקאל א) ועל דמות הפסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה. משמע שכתוב אדם, שהוא הכלל ושלמות הכל. אמר רבי יהודה, ברוך הרחמן שמצאתי אותך בזה. אמר לו, אם כך, הרי כתוב ה' איש מלחמה, ולא כתוב אדם. אמר לו, יפה שאלת. בא ראה, שם לא נמצאת שלמות של הכל, ומשום כך נקרא איש. אבל כאן שלמות הכל והכלל של הכל,

יְתוֹאֲמֵר: הַ מַּה יִקְרַח חֲסֵדְךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנַפְיֶךָ יַחֲסִיּוּן:

זוהר תהלים

ה' פָּנָיו - לְמַעַלָּה. וּיְחַנְּךָ - לְמַטָּה. יֵשָׂא ה' פָּנָיו - לְמַעַלָּה. וַיֵּשֶׁם לְךָ שְׁלוֹם - לְמַטָּה.

רַבִּי אַבְאָא אָמַר, כֻּלָּם מִתְבָּרְכִים כְּאַחַד בְּעֵשְׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת חֲקוּקוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ שֶׁנִּכְלָל וְנִסְתָּר כְּאֵן, בְּעֵשְׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת כֻּלָּם מִתְבָּרְכִים. וְהֵם רַחֲמִים תוֹף רַחֲמִים, שְׁלֵא נִמְצָא בָהֶם דִּין. וְלֹא? וְהִרִי כְּתוּב יֵשָׂא ה' פָּנָיו אֵלֶיךָ! אָמַר רַבִּי אַבְאָא, יֵשָׂא - יִסְלַק וַיַּעֲבִיר כְּדִי שְׁלֵא יִמְצָא דִין כֻּלָּל.

לְמַדְנֵנוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּשַׁעַה שֶׁהִכְהֵן פּוֹרֵשׁ יְדִיו, אָסוּר לַעֲמֹד לְהִסְתַּכֵּל בּוֹ, מִשּׁוּם שֶׁשְׂכִינָה שׁוֹרָה בְּיָדָיו. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אִם כֵּן, כִּיּוֹן שְׁלֵא רוֹאִים, אַז מָה אֲכַפֵּת לָהֶם, שֶׁהִרִי כְּתוּב (שְׁמוֹת לג) כִּי לֹא יִרְאֵנִי הָאָדָם וְחִי, בְּחַיֵּיהֶם לֹא רוֹאִים, אֲבָל בְּמִיתָתָם רוֹאִים? אָמַר לוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהֵשֵׁם הַקְּדוֹשׁ רְמוּז בְּאַצְבָּעוֹת יְדָיו, וְצִרְיֶךָ הָאָדָם לְפָחוּד. אֵף עַל גַּב שְׁלֵא רוֹאָה שְׂכִינָה, לֹא צִרְיֶךָ לְהִסְתַּכֵּל עַל הַיָּדַיִם שֶׁל הַכַּהֲנָיִם, כְּדִי שֶׁהָעַם לֹא יִמְצָא בְּחֻצְפָּה אֶל הַשְּׂכִינָה.

אָדָם הַרְאִשׁוֹן עִם הָאֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים

מַה יִקְרַח חֲסֵדְךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנַפְיֶךָ יַחֲסִיּוּן (לר, ח) : [זוהר - בראשית 9'

בראשית (דף טו) אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, עַד הַיּוֹם הַזֶּה עוֹמֵד אָדָם הַרְאִשׁוֹן וְרוֹאָה אֶת הָאֲבוֹת פְּעָמִים בַּיּוֹם וּמוֹדָה עַל חֲטָאוֹ, וּמְרַאָּה לָהֶם אֶת אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁהָיָה בּוֹ בְּכַבּוּד עֲלִיוֹן, וְהוֹלֵךְ וְרוֹאָה כֹּל אוֹתָם הַצְּדִיקִים וְחַסִּידִים שֶׁיִּצְאוּ מִמֶּנּוּ וַיִּרְשׁוּ אֶת אוֹתוֹ

מָה רָאָה דוֹד שְׁאָמַר (תהלים לו) אָדָם וּבִהְמָה תוֹשִׁיעַ ה'? אָדָם מִיֵּלָא, בְּהִמָּה לְמָה? אָמַר לוֹ, יִפֶּה שְׁאֵלָתְךָ, הַכֹּל הוּא בְּמַנְיָן. זְכוּ - אָדָם. לֹא זְכוּ - בְּהִמָּה.

אָמַרְתִּי, רַבִּי, סוּד הַדְּבָר אֲנִי רוֹצֵה. אָמַר לוֹ, הַכֹּל נֶאֱמַר, וּבֹא רָאֵה, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא קָרָא לְיִשְׂרָאֵל אָדָם, כְּדִגְמָה שְׁלִמְעֵלָה, וְקָרָא לָהֶם בְּהִמָּה, וְהַכֹּל בְּפִסּוּק אֶחָד, שְׁכָתוּב וְאַתָּן צְאֵנִי צְאֵן מְרַעִיתִי וְגו'. (יחזקאל לד) וְאַתָּן צְאֵנִי צְאֵן מְרַעִיתִי - הִרִי בְּהִמָּה. אָדָם אֲתָם - הִרִי אָדָם. וַיִּשְׂרָאֵל נִקְרָאוּ אָדָם וּבִהְמָה, וּמִשּׁוּם זֶה אָדָם וּבִהְמָה תוֹשִׁיעַ ה'. וְעוֹד סוּד הַדְּבָר, זְכוּ - אָדָם כְּדִגְמָה שְׁלִמְעֵלָה, לֹא זְכוּ - נִקְרָאוּ בְּהִמָּה, וְכֻלָּם מִתְבָּרְכִים בְּזִמְן אֶחָד - אָדָם שְׁלִמְעֵלָה וּבִהְמָה שְׁלִמְטָה. וְכֹל שֶׁפֶן שֶׁהַכֹּל יֵשׁ בָּהֶם בְּיִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שְׁכָתוּב אָדָם וּבִהְמָה תוֹשִׁיעַ ה'.

וּבֹא רָאֵה, הַבְּרָכָה לֹא נִמְצָאת לְמַטָּה עַד שֶׁתִּמְצָא לְמַעַלָּה, וּמִשְׁנִמְצָאָה לְמַעַלָּה - גַּם לְמַטָּה נִמְצָאת, וְהַכֹּל תְּלוּי כֵּף לְטוֹב וְלָרַע. לְטוֹב, שְׁכָתוּב (הושע ב) אֶעֱנֶה אֶת הַשְּׂמַיִם וְהֵם יַעֲנוּ אֶת הָאָרֶץ. לָרַע, שְׁכָתוּב (ישעיה כד) יִפְקֹד ה' עַל צָבָא הַמְּרוֹם בְּמְרוֹם וְעַל מַלְכֵי הָאָדָמָה עַל הָאָדָמָה.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּגִלְלָה זֶה (התפארת הזו פתח בו) כְּתוּב אָמַר לָהֶם, סִתְּם, לְהַתְּבַרֵּךְ עֲלִינוּנִים וְחַתְּחוּנִים כֻּלָּם כְּאַחַד, שְׁכָתוּב כֹּה תִבְרְכוּ בַתְּחִלָּה, וְאַחַר כֵּן אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמַר לָהֶם סִתְּם, לְהַתְּבַרֵּךְ כֻּלָּם כְּאַחַד. יְבָרְכֶךָ ה' - לְמַעַלָּה. וַיִּשְׁמְרֶךָ - לְמַטָּה. יֵאָר

ט ירנין מדשן ביתך ונחל עדניך תשקם: כי עמך מקור חיים באורך נראה

— זוהר תהלים —

סביב הגן כמו אם שמעטרת את בנה על הכל. זהו שכתוב (שיר ג) צאינה וראינה בנות ציון וגו'. ומשום כך כי עמך מקור חיים, ועל זה באורך נראה אור.

רבי יצחק אמר, כי עמך מקור חיים - זה הכהן הגדול למעלה, כנגדו כהן גדול למטה. משום כך משפיע הכהן שמן משחת קדש עליון למטה ומדליק מנורות למעלה. שהכהן הגדול שלם בשלמות של שבעת הימים העליונים, ולהתעטר על הכל. כנגד זה שבעה ימי מלואים לכהן שלמטה, שימצא הכל כמו שלמעלה. ועל זה ימי המלואים נקראו ימי ההשלמה, כדי שישתלם הכהן בשאר הימים האחרים להשלים שבעה כאחד. ואלה נקראים ימי מלואים, משום שאוחזים בו שאר האחרים. מה זה אומר? שכשהכהן מתעורר, כל שאר האחרים מתעוררים עמו. ומשום כך כתוב, ומפתח אהל מועד וגו', עד יום מלאת וגו'. שבעה ימים ודאי, ואז מתעטר הכהן למטה בכל כמו שלמעלה. משום שבשעה שמתעורר הכהן שלמטה, הכל יתעוררו על ידו למעלה, וימצאו ברכות למעלה ולמטה.

רבי אבא אמר, מה שונה שמשח משה את אהרן? אלא משום שהוא הבן של אותו (אחוז באותו) מקום מקור החיים, וכתוב (ישעיה סג) מוליך לימין משה זרוע תפארתו. ומשה שמש כל אותם ימי מלואים, להשרות הכל עם אהרן.

רבי חזקיה היה יושב לפני רבי אלעזר.

כבוד עליון שבגן עדן. וכל האבות מודים ואומרים, (תהלים לו) מה יקר חסדך אלהים וכני אדם בצל כנפיה יחסיון.

אורות שנבראו טרם שנברא העולם: שבעה. ואלו הם: אור תורה, אור גיהנם, אור גן עדן, אור כסא הכבוד, אור בית המקדש, אור תשובה, אורו של משיח.

כי עמך מקור חיים באורך נראה אור (כז, ט): [זוהר - ויקרא - פ' צו (דף ל"ד)] קח את אהרן ואת בניו אתו ואת הבגדים. רבי חייא פתח, כי עמך מקור חיים באורך נראה אור. כי עמך מקור חיים - זה השמן העליון ששופע ואינו פוסק לעולמים, ששרוי בתוך החכמה העליונה של הכל. זהו שכתוב כי עמך, עמך שרוי, ולא נפרד ממך לעולמים, בחביבות של הכל. מקור חיים, משום שהיא מקור ומעין החיים, להוציא חיים לעץ העליון ולהדליק את הנרות. ועל זה אותו העץ נקרא עץ חיים, האילן שנטוע ונשרש משום אותו מקור החיים. ועל זה באורך נראה אור. באורך - זה האור שגנוז לצדיקים לעתיד לבא, שכתוב (בראשית א) וירא אלהים את האור כי טוב. ומאותו אור עתידים ישראל להאיר בעולם הבא.

דבר אחר כי עמך מקור חיים וגו' - זה הקדוש ברוך הוא, שהוא עץ עליון באמצע הגן שאוחז את כל הצדדים. מה הטעם? משום שאחוז בו אותו (באותו) מקור חיים, ומעטר אותו בעטרות עליונות

אור: יא מִשְׁךְ חֶסֶדְךָ לְדַעֲיָהּ וְצַדִּיקְךָ לְיִשְׁרֵי לֵב: יב אֵל תְּבוֹאֲנִי רַגְלִי גִּאְוָה וַיֵּד רְשָׁעִים אֵל תִּגְדְּנִי: יג שָׁם נִפְלוּ פְעָלֵי אֲוֶן וַחֲוֹ וְלֹא יִכְלוּ קוֹם:

— זוהר תהלים —

בתוך הגן אמר אלהים לא תאכלו ממנו ולא תגעו בו פן תמתנו. והוסיפה שני דברים. אמרה, מפרי העץ אשר בתוך הגן אמר אלהים לא תאכלו, ולא נאמר לה אלא מעץ הדעת. ואמרה, לא תגעו בו פן תמתנו.

מה עשה סמאל הרשע? הלך ונגע באילן, והיה האילן צוח ואומר:

(תהלים לו) אל תבואני רגל גאווה ויד רשעים אל תגדני, אל תגע בי, שנאמר ויד רשעים אל תגדני. הלך ואמר לאשה: הרי נגעתי באילן ולא מתי, אף את תגעי באילן ולא תמותי. הלכה האשה ונגעה באילן, וראתה מלאך המות בא כנגדה. אמרה: אולי עכשו אני מתה, והקדוש ברוך הוא עושה לו אשה אחרת ונותנה לאדם, אלא הריני גורמת לו שיאכל עמי. אם נמות נמות שנינו, ואם נחיה - נחיה שנינו. ולקחה מפריו ונתנה גם לבעלה. נתפקחו עיני שניהם וקהו שניו. אמר לה: מה שהאכלתני שקהו שני? כך קהו שני כל הבריות. ישב לו בדין אמת, שנאמר (שם ט) ישבת לכסא שופט צדק. קרא לאדם ואמר לו: למה ברכת מפני? אמר לו: את קלך שמעתי בגן, ורעדו עצמותי, ואירא כי עירם אנכי ואחבא. פי עירם אנכי - מפעלי. פי עירם אנכי - מצוויי, כי עירם אנכי - ממעשי, ואחבא.

מה היה לבושו של אדם? עור של צפרן, והפשיטו מעליו. ראה עצמו ערם,

אמר לו, כמה אורות נבראו טרם שנברא העולם? אמר לו, שבעה. ואלו הם: אור תורה, אור גיהנם, אור גן עדן, אור כסא הכבוד, אור בית המקדש, אור תשובה, אורו של משיח. ואלה נבראו בטרם שנברא העולם. שבעה אורות ומאורות שנאחזו באהרן, והוא מדליק מגורות ממעלה למטה.

מעשה החטא של חטא עץ הדעת ומה היה הגורם ועונשו של נחש

אל תבואני רגל גאווה ויד רשעים אל תגדני (לו, יב): [זוהר ח"א פ'

בראשית (דף לה): השלמה מהשמטה סימן ל"ד] נשמת הזכר מן הזכר, ונשמת הנקבה מן הנקבה, והינו שהלך הנחש אחרי חנה. אמר: הואיל ונשמתה מן הצפון, אסיתנה מהרה. ומה ההסתה שהיתה? משום שבא עליה. שאלו תלמידיו: איך היה המעשה? אמר להם: סמאל הרשע קשר עם כל צבאות מעלה על רבו, משום שאמר הקדוש ברוך הוא ורדו בדגת הים ובצוף השמים. אמר, היאך אוכל להחטיאו ולגרשו מלפניו? ירד עם כל חילותיו ובקש לו בארץ חבר כמותו. ומי הוא? נחש, והיה לו דמות גמל. רכב עליו ובא לו אצל האשה. אמר לה: אף כי אמר אלהים לא תאכלו מפל עץ הגן. אמר, אבקש יותר ואוסיף, כדי שתגרע היא. אמרה: לא מנענו אלא - מעץ הדעת אשר

— — — — — תהלים — — — — —

רבונו של עולם, הנחש השיאני לחטא
 לפניך. הביא שלשתם וגזר עליהם גזרות
 דין. תשעה ושלשים קללות ומות, והפיל
 סמא"ל ואת הכת שלו ממקום קדשתם
 מן השמים, וקצץ רגליו של נחש, ואררו
 מכל תיה ומכל בהמה, ופקד עליו
 שיהיה מפשיט את עורו אחר שבע
 שנים: ע"כ.

שנאמר מי הגיד לך כי עירם אתה. אמר
 אדם לפני הקדוש ברוך הוא: רבונו של
 עולם, כשהייתי לבדי שמא חטאתי לך,
 אלא האשה שהבאת לי היא הדיחה
 אותי מדברייך, שנאמר האשה אשר נתתה
 עמדי הוא נתנה לי מן העץ. אמר לה
 הקדוש ברוך הוא: לא דיך שחטאת,
 אלא שהחטאת לאדם? אמרה לפניו:

ל' א לְדוֹד אֵל תִּתְחַר בַּמְרָעִים אֵל תִּקְנָא בְעֵשִׂי עוֹלָה: ב כִּי בַחֲצִיר מְהֵרָה

— שִׁמוּשׁ תְּהִלִּים —

לשכור

אל תתחר במרעים וגו' (לו, א): [שימוש תהלים לפרק לו]. לשכור. קח כוס ושים בו מים ואמור עליו זה המזמור עם שם והב על רישיה ואפוהי ואשקי יתיה ומיד יפוג יינו ומקיץ ושם שלו הוא א"ה. א' מן "אל תתחר, ה' מן ויעזרם בגימטריא ה"א.

— זוהר תהלים —

אל תתחר במרעים אל תקנא בעשי עולה. לְדוֹד, אֵם שִׁירָה - לֹא אָמַר, אִם תִּפְלֶה - לֹא אָמַר. אֵלָּא בְּכֹל מְקוֹם לְדוֹד סָתָם, רוּחַ הַקִּדְּשׁ אָמַר אֶת זֶה. אֵל תִּתְחַר בַּמְרָעִים, מָה זֶה אֵל תִּתְחַר בַּמְרָעִים? הֲיֵהָ צָרִיף (לכתב) אֵל תִּתְחַבֵּר! אֵלָּא אֵל תַּעֲשֶׂה תַחְרוּת בַּמְרָעִים, כִּי לֹא יִדְעֶתָ יְסוּד עֲצָמְךָ וְלֹא תוּכַל לוֹ, אוֹלֵי הוּא עֵץ שְׁלֹא נִעְקַר לְעוֹלָמִים וְתִדְחָה מִלְּפָנָיו. וְאֵל תִּקְנָא בְעֵשִׂי עוֹלָה, שְׁלֹא תִשְׁגִּיחַ בְּמַעֲשֵׂיהֶם וְלֹא תִבֵּא לְקַנְא בָהֶם, שְׁכַל מִי שְׂרוּאָה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם וְלֹא מְקַנָּא לְקִדּוּשׁ - בְּרוּךְ-הוּא, עוֹבֵר עַל שְׁלֹשָׁה לְאוּמִים, שְׁכַתּוּב (שמות כ) לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם עַל פָּנָי. לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ פֶּסֶל וְכֹל תְּמוּנָה. לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם כִּי אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֵל קָנָא. לְכֹן צָרִיף הָאָדָם לְהַפְרֵד מֵהֶם וְלִסְטוּת דְּרַכּוּ מֵהֶם, לְכֹן נִפְרַדְתִּי וְסִטִּיתִי אֶת דְּרַכִּי. מִכָּאֵן וְהִלָּאָה שְׂמֻצָּאתִי אֶתְכֶם, אֲנִי אוֹמֵר פְּסוּקִים הִלְלוּ לְפָנֶיכֶם.

הלמוד מופעשיהם הרעים גרמה הגלות לישראל

לְדוֹד אֵל תִּתְחַר בַּמְרָעִים אֵל תִּקְנָא בְעֵשִׂי עוֹלָה (לו, א): [זוהר - שמות פ'

בשלח (דף מ"ח): רבי יצחק ורבי יהודה היו

אל תקנא בעשי עולה - מי שאינו מקנא במעשי רשע עובר על שלושה לאוים לְדוֹד אֵל תִּתְחַר בַּמְרָעִים אֵל תִּקְנָא בְעֵשִׂי עוֹלָה (לו, א): [זוהר - בראשית פ' ויחי (דף רלח):] עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, פָּגְשׁוּ בְּאוֹתוֹ תִּינוּק שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ לְקַפּוּטְקִיָּא מֵאַחֲרֵי הַחֲמוּר, וְזָקֵן אַחַד רוֹכֵב. אָמַר אוֹתוֹ זָקֵן לְאוֹתוֹ תִּינוּק, בְּנִי, אָמַר לִי אֶת פְּסוּקֶךָ. אָמַר לוֹ, פְּסוּקִי אֵינוֹ אַחַד, אֵלָּא רַד לְמִטָּה אוֹ אֶרְכָּב לְפָנֶיךָ וְאָמַר לָךְ. אָמַר לוֹ, לֹא רוּצָה, אֲנִי זָקֵן וְאַתָּה תִּינוּק, שְׂאֲשַׁקֵּל אֶת עֲצָמֵי עַמְךָ. אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, אֲזַל לְמָה שְׂאֵלֶת פְּסוּקֶךָ? אָמַר לוֹ, כְּדֵי שְׁנַלְף בְּדֶרֶךְ. אָמַר, תִּפַּח רוּחוֹ שֶׁל אוֹתוֹ זָקֵן, שֶׁהוּא רוֹכֵב וְלֹא יוֹדֵעַ דְּבַר, וְאָמַר שְׁלֹא יִהְיֶה שְׁקוּל עַמִּי. נִפְרַד מֵאוֹתוֹ זָקֵן וְהֵלֵךְ לוֹ בְּדֶרֶךְ.

כְּשֶׁהִגִּיעוּ רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יִצְחָק, קָרַב אֲלֵיהֶם. שְׂאֵלוֹ אוֹתוֹ וְסָח לָהֶם אֶת הַמַּעֲשֶׂה. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה, יָפָה עֲשִׂיתָ, לָךְ עֲמָנוּ וְנִשְׁבַּח כָּאֵן וְנִשְׁמַע דְּבַר מִפִּיךָ. אָמַר לָהֶם, אֲנִי עֲנִיף, שְׁלֹא אֲכַלְתִּי הַיּוֹם הַזֶּה. הוֹצִיאוּ לָחֵם וְנָתַנוּ לוֹ. הִתְרַחַשׁ לָהֶם נֶס וּמָצְאוּ מַעֲזָן מִיָּם דְּקִיק תַּחַת עֵץ. שְׁתוּ מִמֶּנּוּ, וְהֵם שְׁתוּ וַיִּשְׁבוּ.

פִּתַּח אוֹתוֹ תִּינוּק וְאָמַר, (תהלים לו) לְדוֹד

יִמְלוּ וַיְבָרֵךְ דָּשָׁא יְבוֹלוּן: ג בְּטַח בִּיהוֹנָה וְעֵשָׂה טוֹב שְׁכָן אֶרֶץ וְרַעַה
אֲמוֹנָה: ד וְהִתְעַנַּג עַל יְהוֹנָה וַיִּתֵּן לָהּ מִשְׁאֵלֹת לַבֶּדֶה: ה גוֹל עַל יְהוֹנָה

זוהר תהלים

ק"ו:] וכי תאמרו מה נאכל וגו'. רבי יהודה פתח, (תהלים לו) בְּטַח בַּה' וְעֵשָׂה טוֹב שְׁכָן אֶרֶץ וְרַעַה אֲמוֹנָה. לעולם יהיה בן אדם זהיר ברבונו, וידבק לבו באמונה העליונה כדי שיהיה שלם עם רבונו. שְׁכָשְׁיָהּ שְׁלָם עִמוֹ, לא יוכלו להזיקו כל בני העולם. בא ראה, בְּטַח בַּה' וְעֵשָׂה טוֹב, מה זה ועשה טוב? אלא כִּף שְׁנִינִי, במעשה שלמטה מתעורר מעשה שלמעלה. והרי פרשוה, ועשיתם אתם - כביכול אתם תעשו אותם, משום שבאותה התעוררות שלכם שאתם עושים למטה, מתעורר למעלה, ועל זה כתוב ועשה טוב, ואין טוב אלא צדיק, שכתוב (ישעיה ג) אמרו צדיק כי טוב. כיון שאתם עושים את זה, ודאי שהטוב הזה יתעורר, ואז שכן ארץ ורעה אמונה, והכל אחד. שכן ארץ, ארץ העליונה, שהרי אין לה בעולם שִׁיכוֹל לשרות עמה עד שיתעורר הטוב הזה אליה. כיון שמעורר אותו, כביכול הוא עושה אותו, ואז שכן ארץ, שרה בתוכה ואכל פריה, השתעשע עמה. ורעה אמונה, זו ארץ, והכל אחד, כמו שנאמר (תהלים צב) ואמונתך בלילות. ורעה אמונה, הנהיגה בכל רצונה. ואם לא תתעורר כנגדה, הטוב הזה מתרחק ממנה, ואל תתקרב אליה, אל תתקרב לתוך כבשן אש יוקרת. ואם תקרב אליה - בפחד, כמי שפחד מן המות, שהרי אז האש דולקת ושורפת את העולם בשלהבותיה. וכיון שמתעורר כנגדה

הולכים מאושא ללוד, והיה עמהם יוסי הסוחר עם גמלים קשורים ומשאות על כתפיהם. עד שהיו הולכים, מצא יוסי הסוחר אשה אחת משאר העמים שלקטה ירקות בשדה. נשמת מהם והחזיק בה ובא עליה. תמהו רבי יצחק ורבי יהודה. אמרו, נשוב מהדרך הזו, שהרי הקדוש ברוך הוא רצה להראות לנו שלא נתחבר עמו. שבו מהדרך, בדקו אתריו, ומצאו שהיה בן של בת אל נכר, ואביו זרע פסול היה. אמרו: ברוך הרחמן שהצילנו.

פתח רבי יצחק ואמר, (תהלים לו) אל תתחר במרעים. מי הם המרעים, שלא כתוב חטאים או רשעים? אלא מרעים, שמרעים לעצמם ולאותם שמתחברים עמם. רבי יהודה אמר, מרעים - הרחק עצמך ממרעים, שלא תהיו רעים וחברים כאחד, שלא ירעו לך מעשיו ותתפס בחטאיו. בא ראה, אלולי היו אותם ערב רב שהתחברו עם ישראל, לא נעשה היה אותו מעשה, ולא מתו מישראל כל אותם שמתו, ולא גרם לישראל מה שגרם. ובא ראה, אותו מעשה ואותו חטא ממש גרם לגלות ישראל.

לעולם יהיה אדם זהיר ברבונו וידבק לבו באמונה העליונה כדי שיהיה שלם עם רבונו בְּטַח בִּיהוֹה וְעֵשָׂה טוֹב שְׁכָן אֶרֶץ וְרַעַה אֲמוֹנָה (לו ג) [זוהר ויקרא פ' בהר (דף

וְהוֹצִיא כְּאוֹר צְדָקָה וּמִשְׁפָּטָה בְּצַחְרִים:
 זֶה הוּא לְהוֹצִיא לֹא אֶל תִּתְחַר בְּמִצְלֵיחַ דְּרָבּוּ בְּאִישׁ עֲשֵׂה מְזֻמוֹת:
 ח הַרְף מֵאֵף וְעֹזֵב חֲמָה אֶל תִּתְחַר אֵף לְהַרְעֵ: ט כִּי מֵרַעִים יִפְרֹתוֹן וְקִנְיֵי יְהוָה
 חֲמָה יִירָשׁוּ אֶרֶץ: י וְעוֹד מְעַט וְאִין רִשְׁעֵ וְהַתְּבַנְנָתָ עַל מְקוֹמוֹ וְאִינְנוּ:

— זוהר תהלים —

שְׁהִיו הוֹלְכִים. בֵּין כֶּף רְאוּ אִישׁ אֶחָד שְׁהִיָּה בָּא, וְאָמַר לָהֶם: בְּבִקְשָׁה מִכֶּם, תִּנּוּ לִי מְזוֹן פֶּת לֶחֶם, שְׁשֵׁנִי יָמִים אֵלֶּה שְׁתַּעֲיֵתִי בְּמַדְבָּר וְלֹא אֶכְלֵתִי דָבָר. נִשְׁמַט אֶחָד מֵאוֹתָם שְׁנֵי גְבָרִים, וְהוֹצִיא מְזוֹנוֹ שֶׁהוּא הֵבִיא לְדָרְךָ, וְנָתַן לוֹ וְהֵאֲכִיל וְהִשְׁקָה אוֹתוֹ. אָמַר לוֹ חֲבֵרוֹ: מַה תַּעֲשֶׂה עִם הַמְּזוֹן, שְׁהִרִי אֲנִי אֶת שְׁלִי אֲנִי אוֹכֵל? אָמַר לוֹ: וְמָה עַל שְׁלֶךָ אֲנִי הוֹלֵךְ? יֵשֵׁב אֶצְלוֹ אוֹתוֹ עֲנִי, עַד שֶׁאֶכֶל כָּל מַה שְׁהִיָּה אֶצְלוֹ, וְאוֹתוֹ לֶחֶם שֶׁנִּשְׂאָר נָתַן לוֹ לְדָרְךָ, וְהִלֵּךְ לוֹ.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, לֹא רָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁדָּבָר זֶה יַעֲשֶׂה עַל יְדִינּוּ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אוּלַי נִגְזַר דִּין עַל אוֹתוֹ אִישׁ, וְרָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהִזְמִין לְפָנָיו אֶת זֶה כְּדִי לְהַצִּילוֹ. בְּעוֹד שֶׁהִלְכוּ, הִתְעַיַף אוֹתוֹ אִישׁ בְּדָרְךָ. אָמַר לוֹ חֲבֵרוֹ: וְלֹא אֶמְרָתִי לָךְ שֶׁלֹּא תִתֵּן לֶחֶם לְאַחֵר? אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא לְרַבִּי יוֹסִי, הִרִי מְזוֹן עֲמָנּוּ, נָתַן לוֹ לְאַכֹּל. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הִתְרַצָּה לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ אֶת הַזְּכוּת? נִלְךָ וְנִרְאָה, שֶׁהִרִי בְּנֻדָּאֵי בְּצוּרַת פָּנָיו שֶׁל זֶה, הִדְפּוּס שֶׁל הַמּוֹת נֶאֱחָז, וְרָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְזַמֵּן זְכוּתוֹ כְּדִי לְהַצִּילוֹ.

בֵּין כֶּף יֵשֵׁב אוֹתוֹ הָאִישׁ וְיִשֵּׁן תַּחַת אֵילָן אֶחָד, וְחֲבֵרוֹ הִתְרַחַק מִמֶּנּוּ וְיֵשֵׁב בְּדָרְךָ אַחֲרָת. אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי חֲזִיָּא,

הַטּוֹב הַזֶּה, אִזּוֹ הוּא שׁוֹרָה בְּתוֹכָהּ, וְאֵתָהּ אֶל תִּפְחַד מִמֶּנָּה. אִזּוֹ - (אִיּוֹב כ"ב) וְתִגְזֹר אֶמֶר וְיָקָם לָךְ וְעַל דְּרָכֶיךָ נִגְהֵ אֹר. בֹּא רְאֵה, בְּנֵי הָאָמוּנָה מְנַהִיגִים אֶת זֹאת לְרִצּוֹנָם בְּכָל יוֹם. מִי הֵם בְּנֵי הָאָמוּנָה? אוֹתָם שְׁמַעוֹרְרִים הַטּוֹב הַזֶּה כְּנִגְדּוֹ, וְלֹא חָס עַל שְׁלוֹ, וְיוֹדְעִים שֶׁהִרִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתֵּן לוֹ יוֹתֵר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (מְשִׁלִּי י"א) יֵשׁ מִפִּזֹּר וְנוֹסֵף עוֹד. מַה הַטַּעַם? מִשׁוֹם שֶׁזֶה מְעוֹרֵר בְּרִכּוֹת כְּנִגְדּוֹ, וְלֹא יֹאמֵר: אִם אֶתֵּן אֶת זֶה עֲכָשׁוּ, מַה אַעֲשֶׂה לְמַחֵר? אֵלֶּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹתֵן לוֹ בְּרִכּוֹת עַד בְּלֵי דֵי, כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוּהָ. וּמִשׁוֹם כֶּף, וְכִי תֹאמְרוּ מַה נֹּאכֵל בְּשִׁנָּה הַשְּׁבִיעִת וְגו', מַה כְּתוּב? וְצוֹיֵתִי אֶת בְּרִכְתִּי לָכֶם בְּשִׁנָּה הַשְּׁשִׁית וְעֲשֵׂת אֶת הַתְּבוּאָה לְשִׁלֵּשׁ הַשָּׁנִים. וְעֲשֵׂת?! וְעֲשֵׂתָהּ הִיָּה צְרִיף לְהִיּוֹת! מַה זֶה וְעֲשֵׂתָ? אֵלֶּה לְהוֹצִיא ה', שֵׁיֵשׁ לָהּ שְׁמִטָּה וּמְנוּחָה וְלֹא עוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה. כְּתוּב (שְׁמוֹת ט"ז) רְאוּ כִּי ה' וְגו', נָתַן לָכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי לֶחֶם יוֹמִים וְגו'. כְּגוֹן זֶה, וְצוֹיֵתִי אֶת בְּרִכְתִּי לָכֶם בְּשִׁנָּה הַשְּׁשִׁית וְגו'.

צְדָקָה הִיא עֵץ הַחַיִּים

בְּטַח בְּה' וַעֲשֵׂה טוֹב שְׁכֵן אֶרֶץ וְרַעֲה
 אָמוּנָה (ל"ג): [זוהר - ויקרא - פ' בהר
 (דף ק"י:)] רַבִּי חֲזִיָּא וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ הוֹלְכִים
 בְּדָרְךָ, פִּגְעוּ בְּאוֹתוֹ הַר, מְצָאוּ שְׁנֵי גְבָרִים

זוהר תהלים

בטח בה' - פראוי ועשה טוב - תקון של ברית הקדש

בטח בה' ועשה טוב שכן ארץ ורעה

אמונה (לו, א): זוהר במדבר פ' פנחס (דף רכ"ה.) פתח ואמר, (תהלים לו) בטח בה' ועשה טוב שכן ארץ ורעה אמונה. בטח בה', פראוי. ועשה טוב, תקון של ברית הקדש, שתתקן אותה ותשמר אותה פראוי. ואם תעשה את זה, אתה תהיה כאן בארץ, ואותה האמונה שלמעלה תזון ממך ותתפרנס ממך. ועוד, (מתקן אותו ושומר עליו.

שכן ארץ ארץ קדושה עלינו, ארץ החיים, שהארץ היא תשרה בטוב ההוא. ורעה אמונה אותה האמונה שלמעלה תהיה נזונית ומתפרנסת ממנו על ידך. ואם תעשה זה תתענג על ה' ויתן לך משאלת לבך - כל זה מתתקן בתקון הברית. כיון שהתקנה הברית, התתקן הכל. פנחס, משום שקנא על ברית זו, זכה לכל. ולא עוד, אלא שהגן על כל ישראל, וכו' התקיים והתענג על ה'. שהרי עלה והתקשר למעלה (והאיר) באור הראשון שברא הקדוש ברוך הוא וגנז אותו. באותו אור שנהנה ממנו אברהם, ואהרן הכהן נקשר בו. אחר שעלה לכהנה גדולה, לא הזכיר לו הרג זמרי, ולא ראוי בשביל שלא יאחז כלל בענפיו של הצד האחר, ולא ראוי להזכיר עליו. שכל מי שהורג, ענפים של צד האחר יש בו. ופנחס הרי נאחז בימיו, ואין לו חלק בצד האחר כלל, ולכן לא נזכר כאן. מה שנראה שבח - גנאי הוא לו, ונחיתות ממעלה עליונה שנאחז בה. ולכן כתוב המכה אשר הכה סתם, ושם האשה המכה, ולא נזכר על ידי מי.

כעת נשב ונראה, שודאי הקדוש ברוך הוא רוצה להרחיש לו נס. קמו וחכו. בין כך ראו צורה אחת של שלהבות עומדת לפניו. אמר רבי חייא, אוי על אותו האיש, שעכשו ימות. אמר רבי יוסי, אשרי אותו האיש, שהקדוש ברוך הוא ירחיש לו נס. בין כך ירד מאילן אחד נחש אחד ורעה להרגו. קמה אותה צורה עליו והרגתו. סובכה הצורה בראשה, והלכה לה.

אמר רבי יוסי, ולא אמרתי לך שהקדוש ברוך הוא רוצה להרחיש לו נס, ולא תוציא זכותו ממנו? בין כך התעורר אותו האיש, וקם והלך לו. אחזו בו רבי חייא ורבי יוסי, ונתנו לו לאכל. אחר שאכל, הראו לו הנס שהרחיש לו הקדוש ברוך הוא.

פתח רבי יוסי ואמר, (תהלים לו) בטח בה' ועשה טוב שכן ארץ ורעה אמונה. אשרי חלקו של האיש שעושה טוב משלו, שהרי מעורר טוב עם כנסת ישראל, ובמה? בצדקה. שכשצדקה מתעוררת, הוא טוב, אז מתעורר אל כנסת ישראל, ועל זה כתוב (משלי י) וצדקה תציל ממות. מה הטעם? משום שצדקה היא עץ החיים, ומתעוררת על אותו עץ המות, ולוקח אותם שאחוזים בו ומצילים מהמות. מי גרם לאותו עץ חיים שיתעורר לזה? הנה אומר, אותה צדקה שהוא עושה, כפיכול הוא עשה אותו למעלה, כמו שנאמר (תהלים קו) עשה צדקה צדקה בכל עת. והרי נתבאר.

יא וְעַנְיִים יִירָשׁוּ אֶרֶץ וְהִתְעַנְנִי עַל רֹב שָׁלוֹם: יב זִמַּם רָשָׁע לְצַדִּיק וְחָרַק עָלָיו שְׁנָיו: יג אֲדַנִּי וְשָׁחַק לֹא בִי רָאָה בִּי יָבֵא יוֹמוֹ: יד חָרַב פְּתָחוֹ רָשָׁעִים וְדָרְכוֹ קִשְׁתָּם לְהַפִּיל עָנִי וְאֶבְיוֹן לְטִבּוֹחַ יִשְׂרָיִל דָּרָךְ: טו חָרַבְתָּ תִּבּוֹא בְּלֶפֶס וְקִשְׁתוֹתֶם תִּשְׁבַּרְנָה: טז טוֹב מַעַט לְצַדִּיק מִתְּמוֹן רָשָׁעִים רַבִּים: יז בִּי זְרוּעוֹת רָשָׁעִים תִּשְׁבַּרְנָה וְסוּמְךָ צַדִּיקִים יְהוָה: יח יוֹדַע יְהוָה: יט יְמֵי תְּמִימִם וְנִחְלָתָם לְעוֹלָם תִּהְיֶה: כ לא יִבְשׁוּ בְּעֵת רָעָה וְכִימֵי רַעְבוֹן יִשְׁבְּעוּ: כא בִּי רָשָׁעִים יֹאבְדוּ וְאֵיבֵי יְהוָה: כב בִּיכָר בָּרִים בְּלוֹ בְּעֵשֶׂן בְּלוֹ: כג לֹא רָשָׁע וְלֹא יִשְׁלַם וְצַדִּיק חֲזִין וְנֹתֵן: כד בִּי מְבַרְכֵי יִירָשׁוּ אֶרֶץ וּמְקַלְלֵי יִפְרָתוּ: כה מִיְהוָה: כו מַצְעֲדֵי גִבּוֹר בּוֹנְנֵי וְדַרְכּוֹ יִחְפֹּץ: כז בִּי יִפֹּל לֹא יִזְטַל בִּי יְהוָה: כח סוּמְךָ יְדוּ:

— זוהר תהלים —

והתחתונות, את כלם חקק הקדוש ברוך הוא באדם באדם, שיהיה הוא שלם בכל. בא וראה, מה מצעדי גבר כוננו, כשהקדוש ברוך הוא מרצה מהאדם, כל צעדיו וכל דרכיו הם מתקנים לפניו, והוא מתקן אותם כל אחד ואחד כראוי. ודרכו יחפץ, אפלו בדברי העולם.

עוד, מה מצעדי גבר כוננו - אם אדם ישים דעתו ורצונו ולבו למלך הקדוש, ללכת אחר דרכיו שהוא עושה, הקדוש ברוך הוא מרצה בו, כאלו הוא שלו ממש. בשעה שיצאו האותיות מתוך הסוד העליון, כמו שנתבאר, והתגלמו והצטירו בדמות של אדם, אחר כך יצאו הנקודות, ונשב בהן רוח חיים, והתקיימו האותיות, כאדם שעומד על רגליו בקיום של הרוח. אחר שהנקודות התקיימו על האותיות ונתנו בהן נפש, הצטרף להיות בדעת ובהשכל, ולנסע במסעותיו, ולתת מזון ותקף לאחר. וזהו בצלמנו כדמותנו. כמו שבארנו, בצלמנו - זה סוד העולם

כל הסודות של מעלה ומטה הכל הוא באדם וסוד וענין של כל האותיות אל"ף ב"ת וצירפם כנגד ששים רבוא

מה מצעדי גבר כוננו ודרכו יחפץ (כו, כח): [זוהר חדש-שיר השירים (דף צ:)] מדרש הנעלם [ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו (בראשית א)]. כתוב (תהלים לו) מה מצעדי גבר כוננו ודרכו יחפץ. בא וראה, כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם העליון והעולם התחתון, הכל היה בדיוקן אחד, שיהיה זה כמו זה. בשעה שרצה הקדוש ברוך הוא לברא אדם למטה, רצה לעשות אותו כמו שני העולמים. וכל הסודות של מעלה ומטה, הכל הוא באדם. הגלגלת של הראש שעומדת על הגוף היא בסוד העולם העליון, עם אותם התקונים של הראש. הגוף הוא בסוד של גוף, שהדגות עומדות באיברים יודעים תחת הראש הזה. הירכים והרגלים, הכל בדרך שלמטה, כראוי לו להיות כמו שלמעלה. כל הדמיות העליונות

— תהלים — זוהר תהלים —

לפנים - השכל ומדע וחכמה, ומבחוץ - אותו הצלם שהולך עליו, ומנהיג את האדם בשמירה, שיהיה שמור מן הכל. בעוד שהתנועות הללו הן באדם, האדם הוא שלם בכל, כמו כן בכל אותם הסודות העליונים שלמעלה. וזה סוד מה' מצעדי גבר כוננו, לנסע במסעותיו, באותן התנועות של הטעמים. ודרכו יחפץ, באותן הנקודות. מה', ממנו נטל הסוד הזה, שיהיה למטה הכל כגון אחד וסוד אחד. מה' מצעדי גבר כוננו, כמו אזלא מקפא לפני שופר הולך, שהם מצעדי גבר, שמתקנים כל אחד ואחד כראוי לו, וזהו כוננו. ושאר התנועות, הן שכתוב ודרכו יחפץ, הן בעמידה, הן ללכת, הן להפסיק, הן לנגן בשמחה, הן לשחק, הן לתת דין - הכל הוא מדע והשכל לנסע במסעות כראוי. ורקא, זהו נגון בשמחה. כשבא הניצוץ הקשה באותה הכאה של תוף האויר הזך שלא נתפס, נותן שמחה וחדוה, וזורק מרחוק, לנגן בשמחה למי שלא ידוע ולא נתפס כלל, ועומד בקיומו, ולא מתישב לדעת, עד שקרב ביותר השכל. וכן כל התנועות, כל אחת ואחת כראוי. וטרם שהגיעו התנועות הללו, כל אותם איברי הגוף לא יכולים לנסע במסעות. שהרי כל איברי הגוף בהם נוטלים התחלקות באותיות, שהן עשרים ושנים אותיות שהתגלמו בפרקים ובאיברים. שנים עשר איברים, הם פרקים שנוסעים. והשנים עשר הללו לא נוסעים במסעות כראוי, רק בסוד של שתיים עשרה תנועות, שכלם עושים את הפרקים הללו להסיע אותם. ויש תנועות אחרות,

העליון. כדמותנו - זה סוד העולם התחתון.

דבר אחר, בצלמנו - אלו התנועות של הטעמים, שהם תקון ושלמות, בדעת ובהשכל, לדעת ידיעה להסתכל למעלה, כמו שהוא נסתר ולא התגלה. כמו מלך שהוא חכם בהשכל בחכמה, ואינו נוסע לצד זה או לצד זה, רק בחכמה ובהשכל ובמדע. אף כך, כמו זה התנועות של הטעמים, כל מסעיהם בחכמה ובהשכל ובמדע, כמו שראוי, וזהו בצלמנו.

כדמותנו - אלו סודות של הנקודות, שהם יצאו מתוך דיוקן אחד של נקדה עליונה, מאותו דיוקן נסתר שלא נראה. ומתוך שיוצאים מתוך נקדה אחת, נקראות הנקודות דמות, הדיוקן של הנקדה העליונה. שאם תאמר האותיות - לא כך! שהרי הדיוקן אינו למעלה, ולא תלוי שם דיוקן, שהרי לאחר שיוצאים מסוד העולם העליון, כלם מתגלמים ומצטיירים מה שלא היה מקדם לכן, שאין דיוקן וציור למעלה כלל, ועל כן לא ידוע, ואין מי שמפיר בו כלום. הראשית הסתומה שנגלתה, ולא ידועה, היא נקדה אחת סתומה. ואותה הנקדה לא ידועה ולא גלויה, ואין מי שמפיר אותה. אבל האותיות לא הצטיירו בה, ואין תלויות למעלה, שהרי אין שם כלל דיוקן. ועל כן, כדמותנו - אלו הנקודות. בצלמנו - אלו התנועות, שהוא השלמות של הכל. כאן הסוד ליודעי דין. התנועות שהן שלמות הכל, איפה הן באדם? אלא זה סוד בצלמנו, אלו הם הצלמים של האדם מבפנים ומבחוץ.

— זהו זה תהלים —

כְּשֶׁמִתְחַבֵּר הַזְכָּר בְּנִקְבָה, בְּתִשְׁוֹקָה שְׂבָכָל
הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל כָּל הָאֵיבָרִים. אֵל הַנִּקְבָה
מְטִיל בָּהּ סוּד הָאוֹתִיּוֹת, בְּאוֹתָם הַמִּים
שְׁלֵה, וְאַחַר כֵּן הַקְרִימוּ (קפאו) שְׁמִים
שֶׁהִתְגַּלְמוּ הָאוֹתִיּוֹת, וְיוֹצְאוֹת אוֹתִיּוֹת
אַחֲרוֹת כְּמוֹ אֱלוֹ. וְעַל זֶה יֵשׁ אֶלְפָא בִּיתָא
שֶׁל אוֹתִיּוֹת עֲלִיוֹנוֹת גְּדוּלוֹת, וְיֵשׁ אֶלְפָא
בִּיתָא שֶׁל אוֹתִיּוֹת קְטַנוֹת. א' הוּא אֶחָד,
וְסוּד שֶׁל אֶחָד, יוֹצֵא וּמְתַגַּלֵּם בְּסוּד
שְׁלֵמֻטָה, הָאֵיבָרִים הַעֲלִיוֹנִים שֶׁמִּתְחַבְּרִים
בְּאֶחָד, וְהֵם אֶחָד. וְעַם כָּל זֶה אֵינוֹ אֶלָּא
אֵיבָר אֶחָד. מְשׁוּם שֶׁכְּשִׁיּוֹצֵאת א' וְנִתְנַת
בְּרֵאשׁ, יוֹצֵאת בְּאוֹתוֹ הַדְּיוֹקָן שֶׁל הָאֲחֵרִים
הִלְלוּ שֶׁהֲצַטְרָכוּ לְהִתְחַבֵּר עִמּוֹ, וְכְשִׁיּוֹצֵאת
א', מְרָאָה לְשִׁתֵּי הַדְּרָגוֹת הָאֲחֵרוֹת
שֶׁהֲצַטְרָכוּ לְהִתְחַבֵּר עִמּוֹ, שֶׁהֵם הַשְּׂמָאל
וְהָאֲמֻצֵּעַ, וְכֻלָּם נֶאֱחָזִים יַחַד, וְנִרְאִים
בְּדִיוֹקָן שְׁלוֹ. כִּיּוֹן שֶׁנִּמְצְאוּ וְהִתְיַשְּׁבוּ
בְּמִקְוָם אוֹתָם שְׁנֵי הָאֵיבָרִים הָאֲחֵרִים,
חֲזוֹרֵת א' וּמִתְיַשְּׁבֵת בְּמִקְוָמָה בְּרֵאשׁ, בְּצַד
הַיָּמִין.

סוּד וּבְאוֹר הָאוֹתִיּוֹת וּפְנִימִיּוֹתָן כִּנְגַד שְׁשִׁים
רְבּוֹא

אֵיךְ עֲשֵׂה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא? כְּשִׁיּוֹצֵאוּ
הָאוֹתִיּוֹת, הָאוֹת הַרְאשׁוֹנָה שִׁיּוֹצֵאָה,
הַרְאשׁ לְכָל הָאוֹתִיּוֹת, הִיא א'. מֵה עֲשֵׂה
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא? הַתְעַטֵּף בְּאוֹתָהּ הָאוֹת
וּבְרֵא שְׁמִים. וּבְאוֹת הַזֶּה בְּרֵא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא אֶת סוּד הַיְחֻוּד, שֶׁהֵם שְׁלֵשׁ דְּרָגוֹת,
וְהֵם שְׁמִים, סוּד אֶחָד, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ, וְהָרִי
זֶה נִתְבָּאָר. כִּיּוֹן שֶׁנִּבְרְאוּ שְׁמִים בְּסוּד הַזֶּה,
טָרַם שֶׁנִּקְרְשׁוּ וְלֹא הִגְלִידוּ הַשְּׁמִים, שֶׁהָרִי

לָתֵת הַשְּׂכָל וְחֻקָּמָה וּמִדְּע לְכָל הַגּוֹף
וְלַהֲסִיעַ כָּל הַגּוֹף, וְלָתֵת חֲדוּהָ לְמַעֲלָה
וְלַמְטָה הַכֹּל כְּרֵאוּי. עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם
אוֹתִיּוֹת הֵם הַכֹּלֵל שֶׁל סוּד הַגּוֹף, וְכֻלָּם
הִתְחַלְקוּ בְּאֵיבָרֵי הַגּוֹף. וּמִסוּד הָאוֹתִיּוֹת
הַגּוֹף נִשְׁלַם. נִשְׁאַרוּ אוֹתִיּוֹת אַחֲרוֹת, שֶׁהֵן
עֲשָׂר. שְׁתַּיִם עֲשָׂרָה אוֹתִיּוֹת הֵן רֵאשׁוֹנוֹת,
שְׁאוֹתָם הָאֵיבָרִים קִיּוּמוֹ שֶׁל כָּל הַגּוֹף,
שִׁיְהִיָּה כָּל אֵיבָר וְאֵיבָר עַל תְּקוּנוֹ. וְאַף עַל
גַּב שִׁישׁ בָּהֶם בְּאוֹתִיּוֹת אוֹתִיּוֹת שֶׁנִּרְאוֹת
בְּזָכָר, וְאוֹתִיּוֹת שֶׁנִּרְאוֹת בְּנִקְבָה. כְּמוֹ א'
זָכָר, ב' נִקְבָה. ג' זָכָר, ד' נִקְבָה. ה' נִקְבָה,
ו' זָכָר. וְכֵן כָּל הָאוֹתִיּוֹת הָאֲחֵרוֹת, מֵהֵן
כְּלוּלוֹת בְּזָכָר, וּמֵהֵן כְּלוּלוֹת בְּנִקְבָה. וְאִם
תֹּאמַר, אִם כֵּן, אֵיךְ נִבְנְה אָדָם בְּסוּד שֶׁל
עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת? שֶׁהָרִי
כְּשֶׁמִּסְתַּכְּלִים, וְנִבְחָרוּ הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהֲצַטְרָכוּ
וְרֵאוּיּוֹת הָיוּ לְזָכָר - אֵין, רַק שְׁתַּיִם עֲשָׂרָה,
כִּנְגַד שְׁנַיִם עֲשָׂר אֵיבָרִים! אֶלָּא וְדֹא, כָּל
הָאוֹתִיּוֹת כְּלוּלוֹת בְּסוּד שֶׁל זָכָר, וְאוֹתָם
עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת - אוֹתִיּוֹת זְכָרִיּוֹת
וְאוֹתִיּוֹת נִקְבִיּוֹת. מְשׁוּם שֶׁכָּל הָאֵיבָרִים,
יֵשׁ אֵיבָר בְּאוֹתָם פְּרָקִים, שֶׁהֵם כְּלוּלִים זֶה
עִם זֶה וְנִכְנָסִים זֶה בְּזֶה. מִי שֶׁנִּכְנָס הוּא
זָכָר, הֵהוּא שֶׁמִּקְבֵּל אוֹתוֹ בְּתוֹכוֹ הִיא
הַנִּקְבָה. בְּכָל הָאֵיבָרִים יֵשׁ זָכָר וְנִקְבָה,
וְנִכְנָסִים זֶה בְּזֶה כְּזָכָר בְּנִקְבָה. וּמְשׁוּם כֵּן,
כָּל הָאוֹתִיּוֹת עוֹלוֹת בְּסוּד שֶׁל זָכָר וְנִקְבָה.
וְכָל הָאוֹתִיּוֹת צְרִיכוֹת אֱלוֹ אֶת אֱלוֹ,
וְלַהֲתַחַבֵּר אֱלוֹ בְּאֱלוֹ. (א"ב ג"ד ה"ו, אַחַד זָכָר
וְאֶחָד נִקְבָה) נִכְנָס זֶה לְזֶה כְּמוֹ זָכָר בְּנִקְבָה.
עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת אַחֲרוֹת כְּלוּלוֹת
בְּנִקְבָה לְמַטָּה, וְהֵן אוֹתִיּוֹת קְטַנוֹת. שֶׁהָרִי

כה נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש להם: כו כל היום

— זוהר תהלים —

אף כף האותיות, כשהתמלאו עולים לששים. אלף בית גימל דלת הא וזין חית טת יוד כף למד מם נון סמך עין פא צדי קוף ריש שין תו. אלו הם עלית האותיות לששים רבוא, כדי שתהיה שלמות בסוד האותיות בכל האיברים. נשארו עדין שתים עשרה אותיות, והן מם הסתומה, צדי ארפה, נון, פא, כף, והן האותיות האחרות הכפולות מנצפ"ך. והן עולות לשתיים עשרה אותיות. וכשכל האותיות נשלמו, עולות לשבעים אותיות אותיות, סוד השם הקדוש שהקדוש ברוך הוא נקרא בהן. חשבון ישראל שבעים נפש, ושתי אותיות שהם עדים בתוכם, ונכללות בהם, והן י"ה, שכתוב (תהלים קכב) ששם עלו שבטים שבטי י"ה עדות לישראל. ועל זה הסוד, הראובני השמעוני. והרי פרשה, וכלן עולות לשבעים ושתיים. כמו כן אלפ"א בית"א, שכל האותיות עולות לסוד של שבעים ושתיים אותיות, שהכל יהיה סוד של גוף שלם, הסוד של אדם, סוד המרכבה העליונה, סוד השם החקוק. משום כף כל האותיות עולות בעלית המרכבה העליונה בדיוקנם וגופם, שהכל יהיה סוד אחד פראוי. כל האותיות, כשמתחברות ונחקקות בחקיקותיהן בסוד של שבעים ושתיים אותיות חקוקות, נעשות כלן גוף אחד.

נער הייתי גם זקנתי - למדנו הפסוק הזה
אמר אותו שרו של עולם

נער הייתי גם זקנתי (לו, כה): נזוהר -

היו טמירים בתוך המים, הסוד של האות א', שהיא לימין. לאחר שנקרשו מתוך המים, יצאה האות ו', מצירת בציוור של התגלמות בדיוקן של אדם. ועם כל זה לא נחסר מאותו דיוקן של האות א' כלום, וחזרה והתישבה במקומה. התחיל האור של האות הזו להאיר מראש העולם לסוף העולם. גנו את אורו באות אחרת, ועשה לאות הזו בי"ת אחד, לגנו אורו בתוכו, ונגנו אותו אור בתוכו. ומהשעה ההיא נגנו ונטמן, ולא יצא לעולם, פרט לשביל דק אחד, שנמשך חוט אחד ממנו, וממנו נזון העולם ועומד במקומו. מן האות הזו נבנה הכל. מהאות הזו נזון הכל. באות הזו שמר הקדוש ברוך הוא את ישראל ושבר את שונאיהם לפניהם. זהו שכתוב (שמות טו) ימינך ה' נאדרי בכח ימינך ה' תרעץ אויב. בשעה שגרמו החטאים, מה כתוב? (איכה ב) השיב אחר ימינו. אז באותו הזמן גלו ישראל מן הארץ, ושלטו בהם שונאיהם. א' התישבה בזרוע, בסוד ותקף וכח, שהם שני צדדים אחרים שהחזיקו בו, והיא זרוע הימין. ב' נכללה בתוכה, וכונסת אותה כנגדה, כנקבה שנקנס לתוכה זכר. משום כף כל האותיות, אחת זכר ואחת נקבה. א' התפשטה לאותיות אחרות, ונשלמו בשלמות, לטל שתי דרגות אחרות אלף, להיות השלמות שלו. וזה סוד והחונים עליו מטה פלוני. והחונים עליו - שתי דרגות באחת. עד שעולות האותיות לששים רבוא, כחשבון שבטי ישראל, שהם שנים עשר, ועולים לששים רבוא.

חֹזֵן וּמְלֹחֵה זֹרְעוֹ לְבִרְכָּתָהּ: כִּי סוּר מִרְעֵה וַעֲשֵׂה טוֹב וַיִּשְׁכֵּן לְעוֹלָם: כֹּה בִּי יְהוָה אֱהָב מִשְׁפָּט וְלֹא יַעֲזֹב אֶת חֲסִידָיו לְעוֹלָם נִשְׁמְרוּ וְזֹרַע רְשָׁעִים נִכְרַת: כַּט צְדִיקִים יִרְשׁוּ אֶרֶץ וַיִּשְׁכְּנוּ לְעַד עַלְיָהּ: ל פִּי צְדִיק יִהְיֶה חֲכָמָה וּלְשׁוֹנוֹ תִּדְבֵר

זוהר תהלים

בראשית פ' לר לר (דף צה.) אי לך ארץ שמלכך נער - זו הארץ שלמטה. שלמדנו, כל שאר ארצות שאר העמים עובדי עבודה זרה, נתנו לגדולים מגנים שממנים עליהם. ומעל לכלם ההוא שכתוב בו (תהלים לו) נער הייתי גם זקנתי. ולמדנו, הפסוק הזה אמר אותו שרו של עולם, ועל כן כתוב אי לך ארץ שמלכך נער. אוי לעולם שיונק מהצד הזה. וכשישראל בגלות, יונקים כמי שיונק מרשות אחרת.

אָא זה אחוז למעלה ולא נעזב לעולמים. בזמן אחר לא נעזב מהנקה, אחוז למעלה ואחוז למטה. אחוז למעלה - בזמן של הגלות. בזמן אחר אחוז את שני הצדדים, למעלה ולמטה, ולעולם אינו נעזב.

"צְדִיקִים יִרְשׁוּ אֶרֶץ וַיִּשְׁכְּנוּ לְעַד עַלְיָהּ"

(לו, כט): [זוהר תורה; זוהר חלק א' דף קנג:] אמר רבי שמעון בוא וראה התעוררות האהבה של כנס"ת ישראל להקדוש ברוך הוא נשמותיהם של הצדיקים למטה מעוררים לה, לפי שהם באים מצד המלך מצד של בחינת זכר, והתעוררות הזאת מגיע להשכינה מצד בחינת זכר ונתעורר אהבה, נמצא שבחינת זכר מעורר חביבות ואהבה להשכינה, ובכך היא נקשרת באהבה אל הקדוש ברוך הוא, כדמיון זה השתוקקות מדת המלכות להעלות מים תחתונים לעומת מים עליונים אינה אלא בנשמותיהם של צדיקים, וכאים הם הצדיקים בעולם הזה

נער הייתי גם זקנתי (לו, כח): [זוהר - בראשית פ' ויצא (דף קסב.)] עוד שאל רבי ייסא ואמר, כתוב (תהלים לו) נער הייתי גם זקנתי וגו'. הפסוק הזה פירושו ששרו של עולם אמר אותו. הוא אמר אתו בך חכמה יותר ממה שחושבים בני אדם. אמר לו, בני, יפה הוא, שהרי ביחוד הקדוש נאמר נער הייתי גם זקנתי. וכך הוא, ולא ראיתי צדיק נעזב - זה השבח של היחוד שלא נמצא יום ללא לילה, שהנה הלילה תמיד נמצא בו, והצדיק אחוז למעלה ואחוז למטה.

וזרעו מבקש לחם, מה הוא? אלא בשעה שזורק ונשפע הזרע, אינו תובע את הנקבה, שהרי היא שורה עמו, שאין נפרדת ממנו לעולמים וזמינה היא אצלו, שהרי אין זרע שופע אלא בשעה שהנקבה זמינה, ותשוקת שניהם יחד בדבוק אחד,

מִשְׁפָּט: לֹא תוֹרַת אֱלֹהֵינוּ בְּלִבּוֹ לֹא תִמְעַד אֲשֶׁרֵינוּ: לֵב צוֹפֵה רָשָׁע לְצַדִּיק
 וּמִבְּקֵשׁ לְחַמּוֹתָיו: לֵב יְהוֹנָה לֹא יַעֲזוֹבֵנו בְּיָדוֹ וְלֹא יִרְשָׁעֵנוּ בְּהִשְׁפָּטוֹ:
 לֵד קָנָה אֵל יְהוֹנָה וְשָׁמַר דְּרָבּוֹ וַיְרוֹמְמֵהָ לְרִשְׁתֵּי אֶרֶץ בְּהַפְרַת רָשָׁעִים
 תִּרְאָה: לֵה רָאִיתִי רָשָׁע עָרִיץ וּמִתְעַרֵּה בְּאַזְרָח רַעֲנָן: לוֹ וַיַּעֲבֹר וְהִנֵּה אֵינְנוּ
 וְאִבְקָשָׁהּ וְלֹא נִמְצָא: לוֹ שָׁמַר תָּם וּרְאָה יֵשֶׁר בִּי אַחֲרִית לְאִישׁ שְׁלֹם:
 לֵה וּפְשָׁעִים נִשְׁמְדוּ יַחַדוּ אַחֲרִית רָשָׁעִים נִבְרַתָּה: לט וְתִשְׁוַעַת צַדִּיקִים מִיְהוֹנָה
 מְעוֹזִים בְּעַת צָרָה: מ וַיַּעֲזֹרֵם יְהוֹנָה וַיַּפְלִטֵם וַיַּפְלִטֵם מִרָשָׁעִים
 וַיִּוְשָׁעֵם בִּי חֲסוּ בִּי:

זוהר תהלים

ובעולם הבא, שעליהם מתקיימים עליונים ותחתונים, ועל כן: "וצדיק יסוד עולם" (משלי י, כה) כתבו סתם וסוד של הכל שהצדיק הוא יסוד למעלה, והוא יסוד למטה, וכנסת ישראל נכללת מן צדיקים מלמעלה ומלמטה. צדיק מצד זה וצדיק מצד זה יורשים אותה, זהו שכתוב: "צדיקים יירשו ארץ", "יירשו ארץ" ודאי, בוא וראה הצדיק יורש לה לזאת הארץ וממשיך עליה ברכות בכל יום, ונשפע לה ממתקים ומעדנים בהמשכה עליונה שנמשך אליה, והרי נתבאר הענין.

זיו הזוהר

המלכות, והרי זה כח המשפיע שלהם מלמטה במדת המלכות, ועל ידי זה הצדיק שלמעלה שהוא היסוד משפיע בהמלכות שפע ממעל.

סה. סתם עולם יש לדורש על עולם הזה וגם על עולם העליון. סו. פירוש על יסוד היינו כח המשפיע, והצדיק שלמטה מעורר בעבודתו מיין נוקבין במדת

לח א מזמור לדוד לחזקיר: ב יהוה אל בקצףך תוכיחני ובחמתך תיפּרני: ג פי חציוך נחתו בי ותנחת עלי ידך: ד אין מתם בכשרי מפני ועמך אין שלום בעצמי מפני הפאתי: ה פי עונתי עברו ראשי במשא כבוד וכברו מפני: ו הכאישו נמקו חבורתי מפני אולתי: ז נעויתי שחתי עד מאד כל היום קדר הלכתי: ח פי כסלי מלאו נקלה ואין מתם בכשרי: ט נפונותי ונדביתי עד מאד שאנתי מנחמת לפי: י אדני נגדך כל תאנתי ואנחתי מן לא נסתרה: יא לפי סחרחר עזבני כחי ואור עיני גם הם אין אתי: יב אחבי ורעי מנגד נגעי יעמדו וקרובי מרחק עמדו: יג וינקשו מבקשי נפשי ודרשי רעתי דברו הזות ומרמות כל היום יהגו: יד ואני כחרש לא אשמע וכלם לא יפתח פיו: טו ואהי כאיש אשר לא שמע ואין בפיו תוכחות: טז פי לך יהוה הוחרתי אתה תענה אדני אלהי: יז פי אמרתי פן ישמחו לי כמוט רגלי עלי הגדילו: יח פי אני לצלע נכון ומכאובי נגדי תמיד: יט פי עוני אניד אראג מחפאתי: כ ואיבי חיים עצמו ורבו שנאי שקר: כא ומשלמי רעה תחת טובה ישמנוני תחת (רדופ) רדפי טוב: כב אל תעזבני יהוה אלהי תרחק מפני: כג הושה לעזרתי אדני תשועתי:

שימוש תהלים

אם יעץ עליך רע

ה' אל בקצף תוכיחני וגו' (לח, ב): [שימוש תהלים לפרק לח]. להנצל מלשון הרע שסופר ממונו. ואם יעץ איש בליעל עליך רע קום בשחרית וצא לאויר לצלי יתיה. ושם שלו א"ה.

זוהר תהלים

"ומשלמי רעה תחת טובה ישמנוני תחת רדפי טוב" (לח, כא): [זוהר חלק א' דף רא]. אמר רבי יוסי כתוב "אל תאמר אשלמה רע קנה לה' וישע לך" (משלי כ, כב), התחלת המקרא אזהרה שלא ישלם אדם רע למי שעשה לו טובה, כמו שכתוב: "ומשלמי רעה תחת טובה וגו'", לפי שכתוב: "משיב רעה תחת טובה לא תמוש רעה מביתו" (משלי יז, יג), וסוף המקרא מזהיר אפילו למי ששלמו לו רעה

תחת טובה שעשה למי, שאין לו לשלם רעה תחת הרעה שהוא ששלמו לו, אלא "קנה לה' וישע לך" (משלי כ, כב).

"חוששה לעזרתי אדני תשועתי" (לח, כג): [זוהר חלק ב' דף טז]. אמר רבי חייא בוא וראה שבכל מקום הקדוש ברוך הוא תובע עלבון הצדיקים יותר מעל שלו, שהרי כמה הם בני העולם שמחרפים ומגדפים למעלה, כגון סנחריב חרף וגדף ואמר: "מי בכל אלהי הארצות וגו'"

⚭—————⚭ זוהר תהלים ⚭—————⚭

מה כתוב: "וַתִּיבֹשׂ יָדוֹ וּגְוִ" (מלכים א' יג, ד) ולא יכל להשיבה אליו, פרעה חרף וגדף ואמר: "מִי ה' אֲשֶׁר אֶשְׁמַע בְּקוֹלוֹ" (שמות ה, ב), והקדוש ברוך הוא לא תבע ממנו אלא על סירובו מלשלח את ישראל, זכאים הם הצדיקים שהקדוש ברוך הוא חפץ בכבודם יותר מעל שלו.

(מלכים ב' יח, לה), והקדוש ברוך הוא מחל ולא תבע ממנו, וכיון שהושיט ידו על חזקיה מה כתוב: "וַיֵּצֵא מֶלֶךְ הַ' יָדוֹ בְּמַחְנֶה אֲשׁוּר וּגְוִ" (שם יט, לה), ירבעם בן נבט היה עובד עבודה זרה ומקטר אליה ומזבח אליה, והקדוש ברוך הוא לא תבע ממנו, וכאשר בא עדו הנביא וניבא עליו והושיט ירבעם ידו לנגדו,

ז' לחודש

ל א לְמַנְצַחַת (לִידִיתוֹן) לִידוֹתוֹן מִזְמוֹר לְדָוִד: ב אִמְרָתִי אֲשַׁמְרָה דְרָכֵי מַחְטָא בְּלִשׁוֹנִי אֲשַׁמְרָה לְפִי מַחְסוֹם בְּעַד רָשָׁע לְנַגְדִּי: ג נְאֻלְמָתִי דוּמְיָה הַחֲשִׁיתִי מְטוֹב וּכְאֹבֵי נְעֹפָרִי: ד חֵם לְבִי בְּקִרְבִּי בְּחִינַי תִּבְעֵר אִשׁ דְּבַרְתִּי

שימוש תהלים

למתענה

אמרתי אשמרה וגו' (לט, ב): [שימוש תהלים לפרק לט]. קום בעלות השחר ותצא לאויר ותאמר שבעה פעמים עם השם תתעלה ושם שלו הוא ה"י. ה' מן "השע מומני, י' מן "אמרת".

זוהר תהלים

נְאֻלְמָתִי דוּמְיָה הַחֲשִׁיתִי מְטוֹב וּכְאֹבֵי נְעֹפָרִי - פְּסוּק זֶה אִמְרָה אוֹתוֹ כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹת

נְאֻלְמָתִי דוּמְיָה הַחֲשִׁיתִי מְטוֹב וּכְאֹבֵי נְעֹפָרִי (לט, ב): [זוהר - בראשית 9'

בראשית (דף 91 ב) אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּתוּב (תהלים לט) נְאֻלְמָתִי דוּמְיָה הַחֲשִׁיתִי מְטוֹב וּכְאֹבֵי נְעֹפָרִי. נְאֻלְמָתִי דוּמְיָה, פְּסוּק זֶה אִמְרָה אוֹתוֹ כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹת. מָה הַטַּעַם? בְּגָלָל שְׁקוּל מְנַהֵיג אֶת הַדְּבָר, כִּינּוּן שֶׁהִיא בְּגָלוֹת. קוּל נִפְרָד מִמֶּנָּה, וְדְבָר לֹא נִשְׁמַע, וְעַל זֶה נְאֻלְמָתִי דוּמְיָה וְגו'. מָה הַטַּעַם? בְּגָלָל שֶׁהַחֲשִׁיתִי מְטוֹב, שְׁלֹא הוּלָךְ קוּל אִתָּה. וְיִשְׂרָאֵל אוֹמְרִים (שם סה) לָךְ דוּמְיָה תִּהְיֶה. מָה זֶה דוּמְיָה? זוֹ תִּהְיֶה לְדָוִד, שֶׁהִיא דוּמְיָה בְּגָלוֹת וְשׁוֹתֶקֶת בְּלִי קוּל. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מָה זֶה לָךְ? בְּגָלָלָךְ הִיא דוּמְיָה וְשׁוֹתֶקֶת שֶׁהִסְתַּלַּק מִמֶּנָּה קוּל.

בשש מאות שנים לאלף הששי יפתחו שערי החכמה למעלה ומענינות של חכמה למטה

נְאֻלְמָתִי דוּמְיָה הַחֲשִׁיתִי מְטוֹב וּכְאֹבֵי נְעֹפָרִי (לט, ב): [זוהר - בראשית 9'

שְׁלֹשָׁה הֵם שְׁגוּרִים רְעָה לְעֶצְמָם אַחַד מֵהֶם זֶה - מִי שְׁמַקְלָל עֲצָמוֹ

אִמְרָתִי אֲשַׁמְרָה דְרָכֵי מַחְטָא בְּלִשׁוֹנִי אֲשַׁמְרָה לְפִי מַחְסוֹם בְּעַד רָשָׁע

לְנַגְדִּי (לט, ב): [זוהר - ויקרא 9' פנחס (דף רמ"ו)]. וּבַחֲבוּר הַקְּדוּמוֹן, שְׁלֹשָׁה הֵם שְׁגוּרִים רְעָה לְעֶצְמָם - שְׁנַיִם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאַחַד בְּעוֹלָם אַחֵר. וְאֵלּוּ הֵם: מִי שְׁמַקְלָל עֲצָמוֹ, שְׁלַמְדָּנוּ, מְמַנֶּה אֶחָד מִפְּקָד לִפְנֵי הָאֲדָם, וּבִשְׁעָה שְׁמַקְלָל עֲצָמוֹ אוֹתוֹ הָאֲדָם, מְמַנֶּה זֶה, וְשִׁבְעִים אַחֵרִים שְׁמַמְנִים תַּחְתָּיו, נוֹטְלִים אוֹתוֹ דְּבוּר וְאוֹמְרִים אָמֵן, וּמַעֲלִים אוֹתָהּ לְמַעַלְה וְדָנִים אוֹתָהּ, וְהוּא רוֹדֵף אַחֲרָיו עַד שְׁעוֹשָׂה אוֹתוֹ וּמְשַׁלֵּם לוֹ אוֹתוֹ דְּבוּר. מִי לָנוּ גְדוֹל מִמֶּשָׁה, שְׁאָמַר (שמות לב) וְאִם אֵין מִחְנִי נָא מִךְ אֲשֶׁר כְּתַבְתָּ, וְאָמַר לְצַרְךָ, וְאָף עַל גֹּב שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֹשֶׂה רְצוֹנוֹ, עִם כָּל זֶה לֹא נִצּוֹל מֵעַנְשׁ, וְהָרִי נִתְבָּאָר שְׁלֹא נִזְכַּר בְּפִרְשַׁת וְאִתָּה תִּצְוֶה, וְנִמְחָה מִשָּׁם. וְהָרִי פִּרְשׁוּהוּ. מִי לָנוּ גְדוֹל מִדָּוִד הַמְּלִךְ שְׁאָמַר (תהלים לט) אִמְרָתִי אֲשַׁמְרָה דְרָכֵי מַחְטָא בְּלִשׁוֹנִי אֲשַׁמְרָה לְפִי מַחְסוֹם בְּעַד רָשָׁע לְנַגְדִּי. מָהוּ בְּעַד רָשָׁע לְנַגְדִּי? הַמְּמַנֶּה הֵהוּא הַמְּפַקֵּד עַל זֶה, וְלוֹקַח הַדְּבָר הֵהוּא לְקַלְקֵל לוֹ לְאָדָם.

בְּלִשְׁוֹנֵי הַיָּם הוֹדִיעֵנִי וְהוֹדִיעֵנִי קָצִי וּמִדַּת יָמֵי מַה הִיא אֲדַעַח מַה חָדַל אָנֹכִי:
וְהִנֵּה מַפְחוֹת נִתְּתָה יָמֵי וְחִלְדֵי כְּאֵין נִגְדָה אֵף כָּל הַכֵּל כָּל אָדָם נֶצַב סִלָּה:

— זוהר תהלים —

מְכַשְׁמְעָרִיב הַשֶּׁמֶשׁ לְהַכְנִס לְשִׁבְתָּ, אֵף כֶּף
גַּם, וְסִימָן לְדָבָר - (בראשית ז) בְּשֵׁנֵת שֵׁשׁ
מֵאוֹת שָׁנָה לַחַיִּי נַח וְגו' נִבְקְעוּ כָּל מַעֲיָנוֹת
תְּהוֹם רַבָּה.

שְׁנֵי קִצִּים הֵם אֶחָד לְיָמִין וְאֶחָד לְשְׂמָאל -
צְדִיקִים וְרָשָׁעִים

הוֹדִיעֵנִי ה' קָצִי וּמִדַּת יָמֵי מַה הִיא
אֲדַעַח מַה חָדַל אָנֹכִי (למ, ה). [זוהר

- בראשית 9' נח (97 ג.נ.) רַבִּי יְהוּדָה פִּתַּח,
(תהלים לט) הוֹדִיעֵנִי ה' קָצִי וּמִדַּת יָמֵי מַה
הִיא אֲדַעַח מַה חָדַל אָנֹכִי. אָמַר דּוֹד לְפָנָי
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: שְׁנֵי קִצִּים הֵם, אֶחָד
לְיָמִין וְאֶחָד לְשְׂמָאל, וְהֵם שְׁתֵּי דְרָכִים
לְלֶכֶת בָּהֶם בְּנֵי אָדָם לְאוֹתוֹ הָעוֹלָם. קֶץ
לְיָמִין - שְׁכָתוֹב (דניאל יב) לְקֶץ הַיָּמִין. וְקֶץ
לְשְׂמָאל - שְׁכָתוֹב (איוב כח) קֶץ שָׁם לַחֲשָׁךְ
וּלְכָל תְּכָלִית הוּא חוֹקֵר [אבן אפול וצלמות,

מַה זֶה וּלְכָל תְּכָלִית הוּא חוֹקֵר? מִי הוּא הַחוֹקֵר?
אֵלָּא אוֹתוֹ קֶץ לְשְׂמָאל שֶׁמַּחֲשִׁיךְ פְּנֵי הַבְּרִיּוֹת.
מַהוּ וּלְכָל תְּכָלִית? בְּזִמָּן שֶׁשְׂרוּי הַדִּין עַל
הָעוֹלָם לְהַשְׁמִיד - אֲבָן אֶפֶל וְצִלְמוֹת. קֶץ
שָׁם לַחֲשָׁךְ - זֶה מִלְּאֵף הַמּוֹת, זֶה נֶחֱשׂ. קֶץ
כָּל בָּשָׂר, קֶץ שָׁם לַחֲשָׁךְ, שֶׁהָרִי מֵצַד שֶׁל
הַתּוֹף הַזֶּהב הוּא בָּא. וּלְכָל תְּכָלִית - בְּזִמָּן
שֶׁדִּין שְׂרוּי עַל הָעוֹלָם, הוּא חוֹקֵר לְהִיּוֹת
קְטָגוֹר לְעוֹלָם לְהַחֲשִׁיךְ פְּנֵי הַבְּרִיּוֹת. קֶץ
לְיָמִין, כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְנוּ שְׁכָתוֹב לְקֶץ הַיָּמִין.
אָמַר לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְדִנְיָאֵל: וְאַתָּה
לֵךְ לְקֶץ וְתָנוּחַ. אָמַר לוֹ: מְנוּחָה בְּעוֹלָם

וִירָא (דף קי"ז) אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כְּמוֹ זֶה כְּתוּב
(ישעיה ס) אָנֹכִי ה' בְּעַתָּה אֲחִישְׁנָה. מַהוּ
בְּעַתָּה? בְּעַת ה'. שְׁתָּקוּם מִן הָעֶפֶר, אֲזַ
אֲחִישְׁנָה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְעַם כָּל זֶה, יוֹם
אֶחָד הִיא כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הָעֶפֶר וְלֹא
יֹוֹתֵר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כֶּף אֲמָרוֹ, אֲבָל בֵּא
רְאֵה הַסּוּד שֶׁלְמַדְנוּ. בְּשַׁעַר שְׁכָנַת יִשְׂרָאֵל
גָּלְתָה מִמְּקוֹמָהּ, אֲזַ אוֹתִיוֹת הַשֶּׁם הַקְדוּשׁ
כְּבִיכּוֹל נִפְרְדוּ, שֶׁנִּפְרְדָה ה"א מִן וְא"ו,
וּמִשׁוּם שֶׁנִּפְרְדוּ מַה כְּתוּב? (תהלים לט)
נֶאֱלַמְתִּי דוּמִי"ה, מִשׁוּם שֶׁהִסְתַּלַּק וְא"ו
מִה"א וְקוֹל לֹא נִמְצָא, אֲזַ הַדְּבוּר נֶאֱלָם,
וְלִכְּנֵן הִיא שׁוֹכְכַת לְעֶפֶר כָּל אוֹתוֹ הַיּוֹם
הַזֶּה שֶׁל ה"א. וּמִיָּהוּ? הָאֵלֶף הַחֲמִישִׁי.
וְאֵף עַל גַּב שֶׁהִקְדִּימָה בְּגִלוֹת עַד שֶׁלֹּא
נִכְנַס אוֹתוֹ הָאֵלֶף הַחֲמִישִׁי, הַסּוּד שֶׁל ה"א.
וּכְשִׁיבָא הָאֵלֶף הַשְּׁשִׁי, שֶׁהוּא הַסּוּד שֶׁל
וְא"ו, אֲזַ וְא"ו יָקִים אֶת ה"א.

בְּזִמָּן שֶׁשׁ פְּעָמִים עֲשָׂר שְׁשִׁים נִפְשׁ, אֲזַ
שְׂרָמוֹת שֶׁל וְא"ו עֲשָׂר פְּעָמִים, וְא"ו
שֶׁשׁ פְּעָמִים עֲשָׂר, [שוא"ו] וְא"ו עוֹלָה
[בעשר] בִּי, וְא"ו יוֹרֵדַת בְּה"א. נִשְׁלַמְתָּ
וְא"ו בְּתוֹךְ עֲשָׂר שֶׁשׁ פְּעָמִים, אֲזַ הֵם
שְׁשִׁים לְהִקְיָמָה מִהָעֶפֶר. וּבְכָל שְׁשִׁים
וְשְׁשִׁים מֵאוֹתוֹ הָאֵלֶף הַשְּׁשִׁי מִתְחַזְקַת
ה"א, וְעוֹלָה בְּדִרְגוֹתֶיהָ לְהִתְחַזֵּק. וּבְשֶׁשׁ
מֵאוֹת שְׁנַיִם לְאֵלֶף הַשְּׁשִׁי יִפְתָּחוּ שְׁעָרֵי
הַחֲכֵמָה לְמַעֲלָה וּמַעֲיָנוֹת שֶׁל חֲכֵמָה
לְמַטָּה, וְיִתְתַּקֵּן הָעוֹלָם לְהַכְנִס לְשִׁבְעֵי.
כְּמוֹ בֶּן אָדָם שֶׁמַּחֲקֵן בְּיוֹם שְׁשִׁי

ז אף בצלם יתהלך איש אף הכל יהמיון יצבר ולא ידע מי אספם: ה ועתה מה

— זוהר תהלים —

אמר רבי יהודה, הרי שמעתי מרבי שמעון שפסוק זה נאמר על אותם הימים שנגזרו עליו מאדם הראשון, שהם שבעים, שהרי נאמר שחיים בכלל לא היו לו, אלא שאדם נתן לו מאותם ימים שלו שבעים שנים. וסוד זה, וילון לא משמש כלום, והלבנה לא מאירה כלל מעצמה, ושבעים שנים מאירות לה בכל צדדיה, והם חיי דוד סתם. ועל זה רצה דוד מהקדוש ברוך הוא לדעת סוד זה, ועל מה אין חיים ללבנה מעצמה, ולדעת את העקר שלה.

ומדת ימי מה היא - זוהי דרגה [של העולם] עליונה נסתרת שעומדת על כל אותם הימים שהם חיים שלה, מקום שמאיר לכל. אדעה מה חדל אני - אמר דוד, אדע על מה חדל אני אור מעצמי ונמנע ממני כשאר כל אותם האורות העליונים שיש להם לכלם חיים, ואני על מה אני חדל ועל מה נמנע ממני. וזהו מה שרצה דוד לדעת, ולא נתנה לו רשות לדעת.

באתי אליך לבקש ממך שלשה דברים. אחד - שכאשר תאמר דברי תורה ותזכיר מאותם דברים שאני אמרתי שתאמר אותם בשמי. ומעשה פטירת רבי יצחק

אף בצלם יתהלך איש אף הכל יהמיון יצבר ולא ידע מי אספם (למ, ט): [זוהר - בראשית פ' ויחי (דף ע"ב)] רבי יצחק היה יושב יום אחד על פתחו של רבי יהודה והיה עצוב. יצא רבי יהודה ומצא אותו

הזה או בעולם ההוא? אמר לו: בעולם ההוא, כמו שנאמר ינחו על משכבותם. (דניאל יב) [ותעמד לגורלך לקץ הימיו, אמר לו, ' עולם? אמר לו, ותנוח]. אמר לו: בזמן שיקומו מהעפר, אקום ביניהם או לא? אמר לו: ותעמד. אמר לו: הרי ידעתי שיקומו כמות כמות, מהם של צדיקי אמת ומהם של רשעי העולם, ולא ידעתי עם מי מהם אקום. אמר לו: לגורלך. אמר לו: הרי אמרת ואתה לך לקץ. יש קץ לימין ויש קץ לשמאל, ולא ידעתי לאיזה קץ, לקץ הימין או לקץ הימין? אמר לו: לקץ הימין. גם כאן דוד אמר לקדוש-ברוך-הוא, (תהלים לט), הודיעני ה' קצי, מהו חלק גורלי. ולא נחה דעתו עד שהתבשר שיהיה לימין, שכתוב (שם ק) שב לימיני.

בן אדם כשזוכה בעולם הזה במעשים טובים הימים שלו מתרבים למעלה מאותו מקום שהוא מדת ימיו

הודיעני ה' קצי ומדת ימי מה היא אדעה מה חדל אני (למ, ט). [זוהר - בראשית פ' ויחי (דף ע"ב)] בא ראה, ימי בן האדם כשזוכה בעולם הזה במעשים טובים, הימים שלו מתרבים למעלה מאותו מקום שהוא מדת ימיו. פתח ואמר, (תהלים לט) הודיעני ה' קצי ומדת ימי מה היא וגו'. פסוק זה בארוהו. אבל בא ראה, קצי - זה קץ הימין, שנקשר בדוד. ומדת ימי מה היא - זהו שמתמנה (שיש ממנה) ממש על ימיו.

— תהלים — זוהר תהלים —

שלא רגיל להכנס - לא יכנס. נכנסו רבי יצחק ורבי יהודה, קשר את מלאך המות בחוץ. התבונן רבי שמעון, וראה שעד עכשו טרם הגיע זמן, שהרי עד שמנה שעות של היום היה זמן. הושיבו לפני רבי שמעון והיה מלמדו בתורה. אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בנו, שב על הפתח, ומה [ומי] שתראה אל תדבר עמו. אם ירצה להכנס לכאן, תשביע אותו שבועה שלא יכנס. אמר רבי שמעון לרבי יצחק, ראי את דמות אביך היום או לא? שהרי שנינו בשעה שאדם מסתלק מן העולם, אביו וקרוביו נמצאים שם, ורואה אותם ונדע להם, וכל אותם שהיה מדורו עמם שבאותו עולם בדרגה אחת, כלם מתכנסים ונמצאים עמו, והולכים עם נשמתו עד המקום שתשרה במקומה. אמר, עד עכשו לא ראיתי. בין כך קם רבי שמעון ואמר, רבון העולם, נודע רבי יצחק אצלנו, והוא מאותן שבע עינים של כאן. הרי אחזתי אותו ותן לי. יצא קול ואמר: כסא אדוננו קרבה בכנפי רבי שמעון, הרי הוא שלך ועמך יבא בזמן שתכנס לשרות בכסאך. אמר רבי שמעון, ודאי. בין כך ראה רבי אלעזר שהיה מסתלק מלאך המות, ואמר, אין גזר דין במקום שמצוי רבי שמעון בר יוחאי. אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בנו, תכנס לכאן ואחז ברבי יצחק, שהרי ראיתי בו שהוא פוחד. נכנס רבי אלעזר ואחז בו, ורבי שמעון החזיר פניו ולמד תורה.

נרדם רבי יצחק וראה את אביו. אמר לו, בני, אשרי חלקך בעולם הזה ובעולם הבא, שהרי בין העלים של עץ

בשער שלו שהיה יושב ועצוב. אמר לו, מה יום זה משאר ימים? אמר לו, באתי אליך לבקש ממך שלשה דברים. אחד - שכאשר תאמר דברי תורה ותזכיר מאותם דברים שאני אמרתי, שתאמר אותם בשמי, כדי להזכיר את שמי. ואחד - שתזכה את יוסף בני בתורה. ואחד - שתלך לקברי כל שבעת הימים ותבקש בקשתך עלי. אמר לו, מנין לך? אמר לו, הרי נשמתו מסתלקת ממני בכל לילה, ולא מאירה לי בחלום כמו שהיתה בתחלה. ועוד, שכאשר אני מתפלל ומגיע לשומע תפלה, אני משגיח בצלמי שבפתל ולא רואה אותו, ואמרתי, הואיל והצלם העבר ולא נראה, שהרי הפרוץ יוצא ומכריז, שכתוב (תהלים לט) אך בצלם יתהלך איש - כל זמן שצלם האדם לא יעבר ממנו, יתהלך איש ורוחו עומדת בתוכו. כשהעבר צלם האדם ולא נראה, אז הוא מעבר מהעולם הזה. אמר לו, ומכאן שכתוב (איוב ח) כי צל ימינו עלי ארץ. אמר לו, כל הדברים הללו שאתה רוצה שאני אעשה, אבל אבקש ממך, שבאותו עולם תברר את מקומי אצלך כמו שהייתי בעולם הזה. בכה רבי יצחק ואמר, בבקשה ממך שלא תפרד ממני כל הימים הללו.

הִיָּכוּ לרבי שמעון, מצאוהו שהיה יושב ועוסק בתורה. זקף עיניו רבי שמעון וראה את רבי יצחק, וראה את מלאך המות שרץ לפניו ורוקד לפניו. קם רבי שמעון, ואחז ביד רבי יצחק. אמר, גזרני שמי שרגיל להכנס - יכנס, ומי

— זוהר תהלים —

אמר לו, דְּבַר חֲדָשׁ שְׁמַעְתָּ? אָמַר לוֹ, וְדַאי.
אָמַר לוֹ. הַשְׁתַּטַּח לִפְנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן.

אך בצלם יתהלך איש - זה מלנה תמיד
את האדם מבוואו ועד צאתו

אך בצלם יתהלך איש אך הכל יהמיון
יצבר ולא ידע מי אספם (למ, ט): [זוהר

ויקרא פ' תוריע (דף מ"ג)] בא ראה, בשעה
שאדם בא להתקדש להזדוג בנקבתו
(בכונה) ברצון קדוש שלו, מתעוררת עליו
רוח (אחרת) קדושה, כלולה זכר ונקבה,
ורומז הקדוש ברוך הוא לשליח אחד
הממנה על הריגות בני האדם, ומפקיד
בידו אותה הרוח, ומודיע לו לאיזה מקום
יפקד אותו. זהו שכתוב (איוב א) והלילה
אמר הרה גבר. הלילה אמר לאותו ממנה:
הרה גבר מפלוגי. והקדוש ברוך הוא
מפקיד לו, את אותה הרוח, כל מה
שמפקיד, והנה פרשוה. אז יורדת רוח,
וצלם אחד עמה, אותו שעומד בדיוקנו
למעלה, באותו צלם נברא (התגדל), באותו
צלם הולך בעולם הזה. זהו שכתוב (תהלים
לט) אך בצלם יתהלך איש. בעוד שהצלם
הזה נמצא עם האדם, בצלם שלו עומד
בעולם הזה, שמתחברים כאחד (נמצא עמו
אדם עומד בעולם הזה, ושנים הם שמתחברים כאחד)
הוא עומד בעולם הבא, ושנים הם
שמחברים יחד. ושלמה המלך מזהיר את
בני האדם ואומר, (שיר ב) עד שיפוח היום
ונסו הצללים, שנים.

ובהכשפים של אשמדאי מצאנו,
שאותם שיודעים (שורצים)
לכשף כשפים מצד השמאל ולהדבק

החיים שבגן עדן נתון [אתה יושב] עץ גדול
וחזק בשני עולמות, והוא רבי שמעון בר
יוחאי, שהרי הוא אוהז אותך בענפיו.
אשרי חלקך בני. אמר לו, אבא, ומה אני
שם? אמר לו, שלשה ימים היו שכסו את
חדר משכבך, ותקנו לך חלונות פתוחים
להאיר לך מארבעת צדדי העולם, ואני
ראיתי מקומך ושמחתי, שאמרתי אשרי
חלקך בני, מחוץ לזה שעד עכשו לא זכה
בך בתורה. והרי עכשו היו עתידים לבא
אליו שנים עשר צדיקים מהחברים, ועד
שהיו יוצאים התעורר קול בכל העולמות:
מי הם החברים (השבילים) שעומדים כאן?
התעטרו בשביל רבי שמעון, בקשה בקש
ונתנה לו. ולא זה לבדו, שהרי שבעים
מקומות מתעטרים כאן בשבילו, ובכל
מקום ומקום פתוחים פתחים לשבעים
עולמות, וכל עולם ועולם נפתח לשבעים
רצים, וכל רץ ורץ נפתח לשבעים פתחים
עליונים, ומשם נפתחו דרכים לעתיק,
נסתר הכל, לראות באותה נעימות עליונה
שמאירה ומהנה לכל, כמו שנאמר (תהלים
פז) לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו. מה זה
ולבקר בהיכלו? הינו שכתוב (במדבר יב)
בכל ביתי נאמן הוא. אמר לו, אבא, כמה
זמן נתנו לי בעולם הזה? אמר לו, אין
רשות ולא מודיעים לאדם, אבל בהלולא
הגדולה של רבי שמעון תהיה עורף
שלחנו, כמו שנאמר צאינה וראינה בנות
ציון במלך בעטרה שעטרה לו אמו
ביום חתנתו וביום שמחת לבו. בין כך
התעורר רבי יצחק, והיה צוחק ופגיו
מאירים. ראה רבי שמעון, והסתכל בפניו.

זוהר תהלים

הכל. בא ראה, בשעה שהנשמה יורדת להכנס לו בעולם הזה, יורדת לגן העדן של הארץ, ורואה את כבודם של רוחות הצדיקים עומדים שורות שורות. אחר כך הולכת לגיהנם, ורואה את הרשעים שצווחים וי, ולא מרחמים עליהם. ובכל מעידים בה עדות, ואותו העולם הקדוש עומד עליה, עד שיוצאת לעולם. כשיוצאת לעולם, מזדמן לה אותו העולם, ומשתתף עמה, ומתגדל עמה, כמו שנאמר אך בצלם יתהלך איש. ובאותו העולם משתתפים (נמצאים) מי האדם ותלויים בו. זהו שכתוב (איוב ח) כי תמול אגנחנו ולא נדע כי צל ימינו עלי ארץ. כי צל ימינו נדאי. ומיום שמתעברת האשה עד היום שמולידה, לא יודעים בני אדם את מעשי הקדוש ברוך הוא כמה הם גדולים וכמה הם עליונים. זהו שכתוב (תהלים קד) מה רבו מעשיך ה' גו'.

ישראל קדושים הצלם הזה קדוש ומקום קדוש הוא נמצא בתוכם. ולעובדי כוכבים ומזלות צלם מאותם המינים הרעים מצד הטמאה נמצא בתוכם

אך בצלם יתהלך איש אך הכל יהמיון יצבר ולא ידע מי אספם (לט, ז): [זוהר ח"ג פ' אמור ד-ק"ד:] [יבכרא אלהים את האדם בצלמו. בו של שלמה המלך מצאנו, שבשעה שהזוג נמצא למטה, שולח הקדוש ברוך הוא דיוקן אחד כמו פרצוף אדם, רשום חקוק בצלם, ועומד על אותו זוג. ואלמלא נתנה רשות לעין לראות, רואה אדם על ראשו צלם אחד

בהם, יקום לאור הנר או במקום שיראו אותם הצלמים שלו, ויאמר אותם דברים שמתקנים לאותם הכשפים, ויקרא להם לאותם צדדים טמאים בשמות הטמאים שלהם, ויזמין (וישביע) הצלמים שלו לאותם שקורא, ויאמר שהוא מתתקן ברצונו להם למצותם, ואותו האיש יוצא מרשות רבונו, ופקדונו נותן לצד האחר. ובאותם דבורים של כשפים שהוא יאמר ויזמין (וישביע) אותם לצלמים, נראים שתי רוחות, ומתתקנים באותם צלמים שלו במראה של בני אדם, ומודיעים לו דברים להרע ודברים להיטיב לזמנים ידועים. ואלו שתי הרוחות שלא נכללו בכלל של גוף, עכשו נכללים בצלמים הללו, ומתתקנים בהם ומודיעים לו לאדם דברים להרע, וזהו שיוצא מרשות רבונו, ופקדונו נותן לצד הטמא.

בא ראה, אסור לאדם לזרק כלי הבית ולהפקידו לצד האחר, שלא צריך, או דבר אחר שכמותו (של ביתו לקבל אותו), שהרי כמה שומרי הכללים מזמנים לדבר ההוא לקבל אותו, ומאותו זמן לא שורים עליו ברכות, שהרי הוא מצד אחר. כל שכן מי שמזמין ברצונו על אותו הטוב העליון שלו, לאחר ולצד האחר, שהרי הוא מאותו שהזמין אותו.

ובשקרים ימי האדם לצאת מן העולם הזה, אותו הצלם העליון שנותנים לו, באה אותה רוח רעה שהיה נדבק בה בכל יום, ונוטלת אותו העולם, ומתתקן בו והולך לו, ולא חוזר לאדם לעולמים. אז ידע שהרי הוא נדחה מן

קניתי אדני תזחלתי לך היא: ט מכל פשעי הצילני חרפת נבל אל תשימני:
 י נאלמתי לא אפתח פי כי אתה עשית: יא חסר מעלי נגעך מתגרת ידך אני
 בליתי: יב בתזכחות על עון יפרת איש ותמם בעש חמודו אך הכל בל אדם
 סלה: יג שמעה תפלתי יהוה ^ל ושועתי האזינה אל דמעתי אל תחרש פי
 גר אנכי עמך תושב בכל אבותי: יד השע מפני ואבליגה בטרם אלך ואינני:

— זוהר תהלים —

רשום בפרצוף של אדם, ובאותו צלם
 נברא האדם. ועד שעומד (וטרם שעומד)
 אותו צלם ששלח לו רבונו על ראשו
 וימצא שם, לא נברא האדם. זהו
 שכתוב ויברא אלהים את האדם בצלמו.
 אותו הצלם מזדמן כנגדו עד שיוצא
 לעולם. כשיוצא, הוא מתגדל עם אותו
 צלם, באותו צלם הולך. זהו שכתוב
 (תהלים ט) אך בצלם יתהלך איש. והצלם
 הזה הוא מלמעלה. בשעה שאותן
 רוחות יוצאות ממקומן, כל רוח ורוח
 מתתקנת לפני המלך הקדוש בתקוני
 כבוד, בפרצוף שעומד בעולם הזה,
 ומאותו דיוקן תקון כבוד יוצא הצלם
 הזה. וזה שלישי לרוח, ומקדימה
 בעולם הזה בזמן שנמצא הזיווג. ואין
 לך זיווג בעולם שלא נמצא בתוכם צלם.
 אבל ישראל קדושים, הצלם הזה קדוש,
 וממקום קדוש הוא נמצא בתוכם.
 ולעובדי כוכבים ומזלות צלם מאותם
 המינים הרעים, מצד הטמאה נמצא
 בתוכם. ועל פן לא צריך לאדם לערב
 צלם שלו בצלם של עובדי עבודה זרה,
 משום שזה קדוש - וזה טמא. בא ראה
 מה בין ישראל לעובדי כוכבים ומזלות
 וכו'.

ושמעה תפלתי ה' - זו תפלה שבלחש.
 ושועתי האזינה - זו תפלה שאדם מרים
 קולו בצרתו
 ושמעה תפלתי ה' ושועתי האזינה אל
 דמעתי אל תחרש (לט, ט): [זוהר
 ח"א פ' חיי שרה דף קלב.] פתח ואמר, (תהלים
 ט) שמעה תפלתי ה' ושועתי האזינה אל
 דמעתי אל תחרש. מה הטעם שמעה ולא
 שמע? במקום אחד כתוב שמע ה' וחנוני
 וגו', ובמקום אחר שמעה. אלא בכל מקום
 לפעמים שמע לזכר, ולפעמים שמעה
 לנקבה. שמעה - כמו שנאמר (שם יז) שמעה
 ה' צדק וגו'. שמע - כמו שנאמר (שם ל)
 שמע ה' וחנוני, (משלי א) שמע בני, (דברים כז)
 הסכת ושמע. וכאן שמעה תפלתי ה',
 משום שזה [שהיא] הדרגה שמקבלת כל
 התפלות של העולם. והרי שנינו שעושה
 מהם עטרה ושם אותה בראש של צדיק חי
 העולמים, שכתוב (משלי י) ברכות לראש
 צדיק, ועל פן שמעה תפלתי ה'. שמעה
 תפלתי ה' - זו תפלה שבלחש. ושועתי
 האזינה - זו תפלה שאדם מרים קולו
 בצרתו, כמו שנאמר (שמות ב) ותעל שועתם
 אל האלהים. ומה זה שועתם? אלא
 שבתפלות מרים קולו וזוקף עיניו למעלה,
 כמו שנאמר (ישעיה כב) ושוע אל ההר.

—== זוהר תהלים ==—

וגרשו מגן עדן וגזר עליו עשר גזרות ועל חנה עשר גזרות ועל הנחש עשר ועל האדמה תשע גזרות - שלשה מיני תשובה כאן בפסוק הזה: תפלה שועה דמעה

שְׁמַעַה תְּפִלָּתִי ה' וְשׁוּעַתִּי הַאֲזִינָה אֵל

דְּמַעְתִּי אֵל תַּחֲרַשׁ (לט, יג): [זוהר

תד-מדרש רות - דף צ"ז:] רבי נחמיה פתח,

(בראשית ב) ויטע ה' אלהים גן בעדן מקדם

וגו'. כשברא הקדוש ברוך הוא את אדם

הראשון, מבית המקדש בראו, ומעפר בית

המקדש נטל וברא אותו. כיון שברא אותו

ועמד על רגליו, באו כל הבריות

להשתחוות לו. מה עשה הקדוש ברוך

הוא? נטלו משם, והכניסו לגן עדן, ועשה

לו עשר חפות, כדגמת עשר חפות שעתידי

הקדוש ברוך הוא לעשות לצדיקים בגן

עדן לעתיד לבא. ומלאכי השרת היו

יורדים ועולים ועושים שמחה לפניו, ונתן

לו חכמה עליונה. וכשירד סמאל משמי

מרום, ראה מעלתו של אדם, ומלאכי

השרת משמשים לפניו בחפתו, וירע

בעיניו. מה עשה? נטל נחש כמין גמל

ורכב עליו, וירד ופתה אותו, עד שעבר

מאמר יצרו. ומהו שעבר? רבי אלכסנדר

אמר, רוח זנונים נכנס בתוכו. רבי חזקיה

אמר, רוח הטמאה היתה בו, ועבר מאמר

יצרו. כיון שעבר, נגלה עליו הקדוש ברוך

הוא וגרשו מגן עדן, וגזר עליו עשר

גזרות, ועל חנה עשר גזרות, ועל הנחש

עשר, ועל האדמה תשע גזרות. נמצאו

ארבעים חסר אחת, כנגד ארבעים מלקיות

שנתחייב הרשע בבית דין. לסוף עשה

תשובה, וקבלו הקדוש ברוך הוא באותה

והתפלה הזו משברת שערים ודופקת נס"א

ודוחקת אותם להכניס את תפלתו. אל

דמעי אל תחרש - זאת נכנסת לפני המלך

ואין שער שעומד לפניו, ולעולם לא חזרו

דמעות ריקם. עוד, הנה כתוב כאן שלש

דרגות: תפלה, שועה, דמעה. כנגד אלו

שלש אחרים: כי גר אנכי עמך, אחר כך

תושב, אחר כך ככל אבותי, עקר העולם.

שלשה ענינים כאן, אנחה, שועה, צעקה

שְׁמַעַה תְּפִלָּתִי ה' וְשׁוּעַתִּי הַאֲזִינָה אֵל

דְּמַעְתִּי אֵל תַּחֲרַשׁ (לט, יג): [זוהר

- ח"ב פ' שמות דף י"ט:] אמר רבי יצחק,

שלשה ענינים כאן, אנחה, שועה,

צעקה, וכל אחד מתפרש מהאחר. אנחה

- שכתוב ויאנחו בני ישראל. צעקה -

שכתוב ויצעקו. שועה - שכתוב ותעל

שועתם. וכל אחד לבדו מתפרש, וכלם

עשו ישראל. אמר רבי יהודה, צעקה

ושועה עשו, אנחה לא עשו, משמע

משכתוב ויאנחו, ולמעלה היתה האנחה

בשבילם. צעקה ושועה במה התפרשו?

אמר רבי יצחק, אין לה שועה אלא

בתפלה, שנאמר (תהלים ט) שמעה תפילתי

ה' ושועתי האזינה. אליך ה' שועתי.

שועתי אליך ותרפאני. צעקה, שצועק

ואינו אומר כלום. אמר רבי יהודה,

הלכך גדולה צעקה מכלם, שצעקה היא

בלב. זהו שכתוב (איכה ב) צעק לבם אל

ה'. צעקה וצועקה דבר אחד הוא, וזה

קרובה לקדוש ברוך הוא יותר מתפלה

ואנחה, שכתוב (שמות כב) כי אם צעק

יצעק אלי שמע אשמע צעקתו.

כיון שעבר אדם הראשון נגלה עליו הקב"ה

זוהר תהלים

נותן לכל, שְׁנֵאֵמַר (קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים
הַלְכִים אֶת הַיָּם וְהַיָּם אֵינָנוּ מְלֵא. והוא
בְּדַגְמַת ים. וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַבְּלֵן. אֵין
לָךְ בְּכָל הָעוֹלָם שְׁעוּמָדִים לְפָנָיו, אֲלֵא
תְשׁוּבָה וּתְפִלָּה שֶׁל אָדָם. וְאָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, שְׁלֹשָׁה מִיָּנִי תְשׁוּבָה כָּאֵן בְּפִסּוּק
הַזֶּה: תְּפִלָּה, שׁוּעָה, דְּמַעָּה. וְכֹלָם כְּתוּבִים
בְּפִסּוּק הַזֶּה, (תהלים לט) שְׁמַעַה תְּפִלָּתִי ה'
וְשׁוּעָתִי הַאֲזִינָה אֶל דְּמַעָּתִי אֶל תַּחֲרֹשׁ. כָּל
הַשְּׁלֹשָׁה חֲשׁוּבִים לְפָנֵי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וּמְכֹלָם אֵין חֲשׁוּבָה מֵהֶם, רַק הַדְּמַעָּה.
שְׁהָרִי בְּדַמְעוֹת הוֹלֵךְ הַלֵּב וְרִצּוֹן כָּל הַגּוֹף.
שְׁלֹשָׁה עָשָׂר שְׁעָרִים נִכְנָסִים לְפָנֵי הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא. תְּפִלָּה - שְׁכָתוּב בּוֹ שְׁמִיעָה,
שְׁכָתוּב שְׁמַעַה תְּפִלָּה ה'. שׁוּעָה - שְׁכָתוּב
וְשׁוּעָתִי הַאֲזִינָה. דְּמַעָּה - לֹא כְּאֵלֶּה, אֲלֵא
יֹתֵר מֵהַכֹּל, שְׁכָתוּב אֶל דְּמַעָּתִי אֶל תַּחֲרֹשׁ.
מַה בֵּין זֶה לְזֶה? הַרְבָּנִים שֶׁל קִיסָרִי, וְרַבִּי
אֶלְעָזָר בֶּר יוֹסֵף אָמַר, תְּפִלָּה - לְפַעְמִים
שְׁאָדָם מֵתְפַלֵּל תְּפִלָּתוֹ וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
שׁוֹמֵעַ, אֲבָל לֹא רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת בְּקִשְׁתּוֹ,
וְשׁוֹתֵק מִמֶּנּוּ וְלֹא מְשַׁגֵּיחַ בּוֹ, שְׁהָרִי אֵין
כְּתוּב אֲלֵא שְׁמִיעָה. הַשׁוּעָה הִיא יֹתֵר
מֵתְפִלָּה, שְׁצוּרַח בְּרִצּוֹן הַלֵּב לְפָנֵי רְבוּנוֹ.
וּמִשׁוֹם שֶׁשֵּׁם רִצּוֹנוֹ יֹתֵר, כְּתוּב בּוֹ
הַאֲזִינָה, כְּמִי שֶׁמְרַכֵּין אֲזִינוֹ אֶל אוֹתוֹ
הַדְּבוּר, וְעַם כָּל זֶה שׁוֹתֵק, וְלֹא רוֹצֵה
לַעֲשׂוֹת רִצּוֹנוֹ. אֲבָל דְּמַעָּה הִיא בְּלֵב
וּבְרִצּוֹן שֶׁל כָּל הַגּוֹף, וּמִשׁוֹם כֶּךָ כְּתוּב בּוֹ
אֶל דְּמַעָּתִי אֶל תַּחֲרֹשׁ. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים,
לֹא כָּל הַדְּמַעוֹת נִכְנָסוֹת לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ.
דְּמַעוֹת שֶׁל רִגְזוֹ, וְדַמְעוֹת שֶׁל מוֹסֵר דִּין
לְחִבְרוֹ, לֹא נִכְנָסִים לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ. אֲלֵא

שְׁעָה. שְׁאָמַר רַבִּי יְהוּדָה בֶּר שְׁלוֹם, מַהוּ
שְׁכָתוּב (תהלים לט) שְׁמַעַה תְּפִלָּה ה' וְשׁוּעָתִי
הַאֲזִינָה אֶל דְּמַעָּתִי אֶל תַּחֲרֹשׁ כִּי גַר אֲנִכִי
עַמָּךְ? דוֹד הַמֶּלֶךְ אָמַר אֶת זֶה. שְׁאָמַר רַבִּי
בוֹן בֶּר חֲמָא, אָמַר דוֹד, הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
הוּא קְרוֹב לְכָל אוֹתָם שְׁקוֹרָאִים לוֹ.
פְּתַח וְאָמַר הַפִּסּוּק הַזֶּה, (שם קמ"ה) קְרוֹב ה'
לְכָל קְרָאִיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ
בְּאֵמַת. שְׁהָרִי כָּל אוֹתָם שְׁקוֹרָאִים בְּאֵמַת
לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
מְקַרֵּב אוֹתָם וּמְקַבֵּל אוֹתָם, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מְבַקֵּשׁ אֶת הַלֵּב. וְרִצּוֹנוֹ שֶׁל אָדָם
חָשׁוּב לְפָנָיו מְכֹל הַקְרִבְנוֹת וְהַעוֹלוֹת שֶׁל
כָּל הָעוֹלָם. כִּיּוֹן שְׁהָאָדָם שֵׁם רִצּוֹנוֹ
בְּתְשׁוּבָה, אֵין שְׁעַר בְּכָל אוֹתָם הַרְקִיעִים
שֶׁלֹּא פּוֹתַח אֵלָיו. קְרִבְנוֹ שֶׁל אָדָם תְּלוּי
בְּלֵב וְרִצּוֹן, שְׁכָתוּב וְהַתּוֹדָה אֲשֶׁר חֲטָא
עָלָיָהּ. וְהַתּוֹדָה עָלָיו. וְהַכֹּל תְּלוּי בְּלֵב.
רַבִּי נְחוּנְיָא בֶּן הַקְנָה אָמַר לְחֲכָמִים: בְּנִי,
חֲיִיכֶם, אֵין קְרוֹב לְפָנֵי הַמָּקוֹם כְּלָבוֹ
שֶׁל אָדָם, וְנוֹחַ לְפָנָיו מְכֹל הַקְרִבְנוֹת
וְהַעוֹלוֹת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם. מִי שִׁיוֹשֵׁב
בְּתַעֲנִית, וְיָשִׁים לְבוֹ וְרִצּוֹנוֹ, הוּא מְקַרֵּב
קְרִבְן שְׁלָם, שְׁנוֹחַ לוֹ לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
שְׁמְקַרֵּב לְפָנָיו חֲלָבוֹ וְדָמוֹ וְגוֹפוֹ, וּמְקַרֵּב
לְפָנָיו הָאֵשׁ וְהָרִיחַ שֶׁל פִּיו. וְהַלֵּב וְהַרִצּוֹן
נִקְרָאִים מִזְבַּח כְּפָרָה. הַקְרִבְן נִחְלַק לְכַמָּה
צְדָדִים, לְכַמָּה חֲלָקִים. הַתַּעֲנִית שֶׁל אָדָם
נִחְלַקֵּת לְכַמָּה צְדָדִים, לְכַמָּה חֲלָקִים.
וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא נוֹטֵל מֵהַכֹּל אֲלֵא
הַלֵּב וְהַרִצּוֹן. וְשְׁלֹשָׁה מְלָכִים הֵם בְּגוֹף:
מַח, וְלֵב, וְכַבֵּד. הַמַּח אוֹכֵל מֵהַכֹּל וְנוֹתֵן
לְלֵב. הַלֵּב אוֹכֵל מֵהַכֹּל וְנוֹתֵן לְכַבֵּד. הַכַּבֵּד

— — — — — תהלים — — — — —

דְּמַעֲוֹתַי וְשֵׁל תְּפִלָּה וְשֵׁל תְּשׁוּבָה, וְשִׁמְבֹקְשִׁים בְּקֹשֶׁה מִתּוֹךְ צָרָתְךָ, כָּל־בֹּקְעִים רְקִיעִים, וּפּוֹתְחִים שְׁעָרִים, וְנִכְנָסִים לְפָנַי הַמֶּלֶךְ. שְׁשִׁינּוּ, בַּיּוֹם שֶׁנִּחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, כָּל הַשְּׁעָרִים נִנְעְלוּ, וְשַׁעְרֵי דְמַעֲוֹת לֹא נִנְעְלוּ. מַה כָּתוּב בְּחֻזְקֵיהוּ? (ישעיה לח) שְׁמַעְתִּי אֶת תְּפִלָּתְךָ רְאִיתִי אֶת דְּמַעֲוֹתַי. רְאִיָּה מִמֶּשׁ מִתּוֹךְ דְּמַעֲוֹתַי. וְלַעֲתִיד לָבֵא מַה כָּתוּב? (שם כה) וּמָחָה אֲדַנֶּי יְהוָה דְּמַעֲוֹתַי מֵעַל כָּל פְּנִים. יֵשׁ דְּמַעֲוֹת לְטוֹב, וְיֵשׁ דְּמַעֲוֹת לְרַע. לְטוֹב - שֵׁל יֵצֵר הַטוֹב. שֵׁל רַע - שֵׁל יֵצֵר הָרַע. עַל הַדְּמַעֲוֹת הַלְלוּ שֵׁל צָרָה וְדְמַעֲוֹת שֵׁל תְּפִלָּה כָּתוּב, (ירמיה לא) בְּכִי יָבוֹאוּ וּבְתַחֲנוּנִים אוֹבִילִם.

מ א לְמַנְצַח לְדָוִד מְזֻמָּר: ב קוּה קוּיְתִי יְהוָה וַיִּט אֵלַי וַיִּשְׁמַע שְׁוֹעֵתִי:
 ג וַיַּעֲלֵנִי מִבּוֹר שְׁאוֹן מְטִיט הַיַּיִן וַיִּקֶּם עַל סֹלַע רַגְלִי בּוֹנֵן אֲשֶׁר־י: ד וַיִּתֵּן בְּפִי
 שִׁיר חֲדָשׁ תְּהַלֵּה לְאֱלֹהֵינוּ יְהוָה וַיִּרְאוּ רַבִּים וַיִּירָאוּ וַיִּבְטְחוּ בִּיהוָה וַיִּבְטְחוּ:
 ה אֲשֶׁר־י הַגִּבֹּר אֲשֶׁר שָׁם יְהוָה וַיִּבְטְחוּ וְלֹא פָנָה אֵל רִהָבִים וְשָׁמַי כָּזָב:
 ו רַבּוֹת עָשִׂיתָ אֶתְּהָ יְהוָה אֱלֹהֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ וּמַחְשַׁבְתֶּיךָ אֱלֹהֵינוּ אֵין
 עֲרֹךְ אֵלֶיךָ אַנְיָדָה וְאִדְבָרָה עֲצָמוֹ מִסִּפְרֵךָ: ז וְכַח וּמִנְחָה לֹא חִפְצָתָ אֲזַנִּים כְּרִיתָ
 לִי עוֹלָה וְחִטָּאָה לֹא שְׁאַלְתָּ: ח אֲזַ אֲמַרְתִּי הֵנָּה כָּאתִי בְּמַגֵּלֶת סִפְרֵךָ כְּתוֹב עָלַי:
 ט לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ אֱלֹהֵי חִפְצָתִי וְתוֹרַתְךָ כְּתוֹב מֵעַי: י בְּשֶׁרְתִי צִדֵּק בְּקָהֶל
 רַב הֵנָּה שִׁפְתִי לֹא אֵבֵלָא יְהוָה וְאֶתְּהָ יְדַעְתָּ: יא צִדְקַתְךָ לֹא כִסִּיתִי כְּתוֹב
 לְבִי אֲמוֹנְתְךָ וְתִשׁוּעָתְךָ אֲמַרְתִּי לֹא כִתְדִתִּי חֲסִדְךָ וְאֶתְּהָ לְקָהֶל רַב: יב אֶתְּהָ
 יְהוָה לֹא תִבְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי חֲסִדְךָ וְאֶתְּהָ תְּמוּד יִצְרוּנִי: יג כִּי אֶפְפוּ
 עָלַי רְעוֹת עַד אֵין מִסִּפְרֵךָ הַשִּׁינְגִנִּי עוֹנְתִי וְלֹא יִכְלַתִּי לְרְאוֹת עֲצָמוֹ מִשְׁעָרוֹת
 רֵאשִׁי וְלְבִי עֲזָבִנִי: יד רְצָה יְהוָה לְהַצִּילֵנִי יְהוָה לְעֲזָרְתִּי חוֹשָׁה:
 טו יִבְשׂוּ וַיִּחַפְּרוּ יַחַד מִבְּקָשֵׁי נַפְשִׁי לְסִפּוֹתֶיךָ יִסְגּוּ אַחֲזֹר וַיִּפְלְמוּ חִפְצֵי רַעֲתִי:

— שִׁמוֹשׁ תְּהִלִּים —

להנצל מרוח רע

קוה קויתִי וגו' (מ, ב): [שימוש תהלים לפרק מ]. טוב להנצל מרוחות רעות. ושם שלומי"ה. י"ה מן
 "וישמע שועתי, ה' מן "לעזרתי חושה.

— זוהר תהלים —

ב' מיני גיהנום שלג ואש - וישראל
 ניצולים מהם
וַיַּעֲלֵנִי מִבּוֹר שְׁאוֹן וגו' (מ, ב): [זוהר בראשית
 פ' ויחי (דף רלח:)] רבי יהודה ורבי
 יצחק היו הולכים בדרך. אמר רבי יהודה
 לרבי יצחק, גלך בשדה הַזֶּה, שהוּא דֶרֶךְ
 יוֹתֵר יִשְׂרָאֵל. הִלְכוּ. עַד שֶׁהִלְכוּ, אָמַר רַבִּי
 יְהוּדָה, כְּתוֹב (משלי לא) לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ
 מִשְׁלֵג כִּי כָל בֵּיתָהּ לְבַשׁ שָׁנִים. פְּסוּקָה זֶה
 רַבִּי חֲזַקְיָה חִבְּרִנוּ בְּאֵר בּוּ, שְׁאָמַר, דִּין
 הַרְשָׁעִים בְּגִיְהֵנָם שָׁנִים עֶשֶׂר חֲדָשׁ, חֲצִי

מהם בחמה וחצי מהם בשלג. בשעה
 שנכנסים לאש, הם אומרים: זהו ודאי
 גיהנום. נכנסים לשלג, אומרים: זו תריפות
 החרף (הקד) של הקדוש ברוך הוא.
 מתחילים ואומרים: זה, ואחר כך
 אומרים: וי. ודוד אמר, (תהלים מ) 'וַיַּעֲלֵנִי
 מִבּוֹר שְׁאוֹן מְטִיט הַיַּיִן וַיִּקֶּם עַל סֹלַע רַגְלִי בּוֹנֵן אֲשֶׁר־י וגו'. מִמָּקוֹם
 שְׁאוֹמְרִים זֶה, וְאַחַר כֵּן וַי. וְהִיכֵן נִתְקַנּוֹת
 נַפְשָׁם? בְּשֵׁלֵג, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (תהלים סח)
 בְּפָרֶשׁ שְׂדֵי מְלָכִים בָּהּ תִּשְׁלַג בְּצִלְמוֹן.
 יכול אף ישראל פן? תלמוד לומר, לא

מִזְּיָשׁוּׁוּ עַל עֵקֶב בְּשָׂתֶם הָאֹמְרִים לִי הָאֵחָ הָאֵחָ: יִישׁוּׁוּ וַיִּשְׁמְחוּ בְךָ כָּל
 מְבַקְשֵׁיךָ יֹאמְרוּ תִמְיֵד וַיִּגְדַּל יְהוָה אֱהָבֵי תִשׁוּעָתְךָ: יְיָ וַאֲנִי עָנִי וְאֶבְיוֹן
 אֲדַנִּי יִחְשָׁב לִי עֲזָרְתִּי וּמַפְלְטִי אֶתְּהָ אֱלֹהֵי אֵל תִּתְאַחֵר:

זוהר תהלים

בזמן שישראל ישבו בארץ הקדושה, כי שם היתה הזדוגות האש"ה עם בעל"ה, ובכך זהו שמחת הכל, חדות העליונים והתחתונים, בזמן שישראל אין נמצאים בארץ הקדושה אסור לו לאדם לשמוח ולהראות חדוה, שכתוב שמחו את ירושלים וגילו בה וגו', וגילו בה דוקא, בזמן שירושלם בחדוה צריך האדם לשמוח, רבי אלעזר לטעמו שאמר שמחו את ירושלים זהו שכתוב עבדו את ה' בשמחה.

תִּירָא לְבֵיתָהּ מְשֻׁלָּג. מָה הַטַּעַם? מִשׁוּם שְׁכַל בֵּיתָהּ לְבַשׁ שָׁנִים. אֵל תִּקְרֵי שָׁנִים אֲלָא שָׁנִים, כְּמוֹ מִלָּה וּפְרִיעָה, צִיצִית וּתְפִלִּין, מְזוּזָה וְנֵר חֲנֻכָּה וְכוּ'.
 בזמן שישראל אין נמצאים בארץ הקדושה אסור לו לאדם לשמוח ולהראות חדוה ישישו וישמחו בך כל מבקשיך וגו' (מ, יז):
 [זוהר ח"ג (דף קיח.) זוהר תורה] רבי אלעזר פתח (שיע"ו טו) שמחו את ירושלים וגילו בה כל אהביה וגו', שמחו את ירושלים, לפי ששמחה לא נמצאת אלא

מא « למנצח מזמור לדוד: ב אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו

שימוש תהלים

אם בטלו אותך מאומנותך

אשרי משכיל אל דל וגו' (מא, א): [שימוש תהלים החדש לפרק מא]. אם רוצים לפוטרו מעבודתו, יקרא כל יום פרקים מא, מב, מג, ולא יוכלו לו. ויש אומרים שיקרא ג' פרקים אלו ג' פעמים ביום ובדוק ומנסה. [לפרנסה ילמד כל יום פסוק: "מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך" (בראשית מט, כ): י' פעמים בבוקר, ובערב קודם השקיעה].

זוהר תהלים

ביום רעה ימלטהו ה' - לרפא את האדם מחטאו לפני שמות

אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו

ה' (מא, ב): [הקדמת ספר זוהר (ד יד):]

ביום רע היה צריך להיות, מה זה ביום רעה היום ששולטת הרעה ההיא לקחת את נשמתו. אשרי משכיל אל דל - זהו שכיב מרע לרפאו מחטאו אצל הקדוש ברוך הוא. דבר אחר - זה היום שהדין שורה על העולם, נצול ממנו, כמו שנאמר ביום רעה ימלטהו ה'. היום שנמסר הדין לאותה רעה לשלט על העולם.

אדם נכנס אצלו ומלמד אותו להנצל מהדין

באותו הזמן ממנים עליו אפטרופוס ללמד עליו זכות לפני המלך, שכתוב אם יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלה. באותה שעה אשרי חלקו של האיש שנכנס אליו ומלמד אותו דרך להנצל מן הדין. זהו שכתוב אשרי משכיל אל דל.

מלמדהו שישוב בתשובה

ואיך יכול להציל אותו? ללמדו דרך החיים לשוב לפני אדונו, אז נעשה אפטרופוס עליו למעלה. ומה שכרו? ביום רעה ימלטהו ה'. דבר אחר אשרי משכיל אל דל - כמה חזק השכר של העני לפני הקדוש ברוך הוא.

האביונים קרובים יותר למלך.

אמר רבי חייא, תמהתי על הפסוק הזה שכתוב (שם ט) כי שמע אל אביונים ה', וכי אל אביונים שומע ולא לאחר?

אין לך בעולם שהוא שבור לב כמו העני / כשהאדם חולה מה קורה סביבו

אשרי משכיל אל דל וגו' (מא, ב): [זוהר

שמות פ' המן (ד ט"א):] ויאמר ה' אל

משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים. רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים מא) אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו ה'. פסוק זה פרושהו, בשעה שאדם שוכב בבית חליו, הרי נתפס בבית הסהר של המלך - ראשו בקולר, רגליו באזיקים (בדפוס), כמה חילות שומרים אותו מצד זה

—= זוהר תהלים =—

ר' יצחק נתן חצי מעה

עוד, עני אחד אחר עבר לפני רבי יצחק, והיה בידו חצי מעה פסוף. אמר לרבי יצחק: השלם לי ולבני ולבנותי את נפשותינו. אמר לו: ואיך אשלים לנפשותיכם, שהרי לא נמצא אצלי כי אם חצי מעה? אמר לו: בזה אני אשלים בחצי מעה שיש אצלי. הוציאה ונתן לו.

צדקה תציל ממות

הראו לו בחלומו, שהיה עובר על שפת הים הגדול ורצו לזרק אותו לתוכו, ראה את רבי שמעון שהושיט ידו כנגדו, וכא אותו עני והוציאו, ונתנו בידי רבי שמעון ונצל. כשהתעורר, נפל בפיו פסוק זה, (תהלים מא) אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו ה'.

ל"ב שלישים כנגד ל"ב נתיבות

אשרי משכיל אל דל וגו' (מא, ב): [זוהר ח"ב פ' פקודי (דף רל"ג)]. ושמנה ועשרים באמה, הוא ארך של אמה אחת, והרחב ארבע באותה אמה. נמצא אמה אחת שהיא שלשים ושנים שלישים. כמו שנאמר (ישעיה מ) וכל בשלש עפר הארץ, והם שלשים ושנים, כנגד שלשים ושנים שבילים שיוצאים מלמעלה.

שבע הוא סוד עליון בכל.

וכאשר נעשית מדת הארץ במדידה הזו, היא ארבעה צדדים אותו הארץ. וכל צד שבע אמות, שלכך עולות אותן

אמר רבי שמעון, משום שהם קרובים יותר למלך, שכתוב (שם נא) לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה, ואין לך בעולם שהוא שבור לב כמו העני. עוד, אמר רבי שמעון, בא ראה, כל אותם בני העולם נראים לפני הקדוש ברוך הוא כגוף ונפש, והעני לא נראה אלא כנפש לבדה, והקדוש ברוך הוא קרוב לנפש יותר מלגוף.

רבי ייסא השיב נפשו של העני.

עני אחד היה בשכנותו של רבי ייסא, ולא היה מי שישגיח בו, והוא היה מתביש ולא הפציר בבני אדם. יום אחד נחלש, נכנס עליו רבי ייסא. שמע קול אחד שאומר: צדק צדק, הרי נפש פורחת אלי ולא הגיעו ימיו! אוי לבני עירו שלא נמצא בהם שישביב נפשו אליו! קם רבי ייסא ושפך בפיו מים של גרוגרות עם מדה של יין רקוח. בקעה זעה בפניו, ושכ רוחו אליו.

ה' רצה לזכות את ר' ייסא

אחר בא ושאל אותו. אמר: חייך רבי, נפשי יצאה ממני והביאו אותה לפני כסא המלך, ורצתה להשאר שם, אלא שרצה הקדוש ברוך הוא לזכות אותך, והכריזו עליך: עתיד הוא רבי ייסא להעלות רוחו ולהתקשר בחדר אחד קדוש שעתידים החברים לעורר בארץ. והרי תקנו שלשה כסאות שעומדים לך ולחבריך. מאותו היום היו משגיחים בו בני עירו.

— זוהר תהלים —

9' פקודי (ד' ט"ו) יהירא"ל עומד לצד מערב, וזה עומד להשגיח על כל אותם שעוסקים בתורה ומכניסים בניהם ללמד תורה לבית הרב, ולכל אותם שמסתכלים על חולה כשהוא בבית חליו, ומשגיחים עליו ומודיעים לו שיתבונן בחטאיו ובמעשיו וישוב מהם לרבונו. משום שכל מי שמשתדל עם אותו חולה, שישתפל במעשיו וישוב בתשובה לפני הקדוש ברוך הוא, הוא גורם לו להנצל ולהשיב לו את רוחו. ועל זה כתוב, (תהלים מא) אשרי משפיל אל דל ביום רעה ימלטהו ה'. מה זה ביום רעה? ביום רע היה צריך להיות! אלא ביום רעה - ביום ששולטת אותה הרעה לקחת את נשמתו. אשרי משפיל אל דל - זהו חולה, כמו שנאמר, (שמואל ב יג) מדוע אתה ככה דל בן המלך. ומשום כך, ביום רעה ימלטהו ה'. ואלו (אותם שמסתכלים) שהם מסתכלים באותו חולה להשיבו מחטאיו אצל הקדוש ברוך הוא, כמו שבארנו. בהיכל הזה עומד עליו להשגיח. וביום ששורה הדין על העולם, ינצל ממנו, כמו שנאמר ביום רעה ימלטהו ה'. היום שנמסר הדין לאותה רעה לשלט בו (על העולם), וכל אלו עומדים להשגיח, ולכן נקראו חרפים.

ה' משגיח ומציץ מן החרפים וחס על כלם ביום של ראש השנה, כשהקדוש ברוך הוא עומד בדין על העולם ואותו צד הרע בא להשטין, אז מתכנסים כל אלה ועומדים לפני הקדוש ברוך הוא. ואז מתעטרים כלם ועומדים לפני הקדוש

שבע אמות לארבעה צדדים בסוד של שבע, (ומתחומים) שהם עשירים ושמנונה שהם בארץ, משום ששבע הוא סוד עליון בכל. וכל אותם שלשים ושנים שבילים כלולים בשבע, בסוד השם הקדוש. ואם תאמר, הרי כתוב מדה אחת לכל היריעה - ודאי שזו מדה אחת, אף על גב שהתפשטה אמה אחר אמה, וזה אחר זה, והכל בסוד (מסוד) המאור העליון זה בא, להיות מעלה ומטה מדה אחת.

חשבונות קדושים ל"ב ול"ד

וזוהי המדה שהיא בקדשה יתרה, משום שיש מדה אחרת שהיא לכסות על זו שהיא בפנים. שהרי במדה אחרת שמכסה על זה עולה בחשבון לחשבון שלשים וארבע, ובפנים לחשבון שלשים ושתים, (שהיא לכסות על זה שהיא לבפנים ועולה בחשבון, בחשבון שלשים וארבע, ולבחוץ לחשבון שלשים ושתים) וזהו סוד שמכסה זה על זה, שלשים ושתים לבפנים - שלשים וארבע (שלשים ושתים הוא עומד בפנים, שלשים וארבע הוא עומד) בחוץ. משום שהרי מדה ראשונה, שהיא קדושה בגונים קדושים, שהם שש משזר ותכלת וארגמן ותולעת שני, אלו גונים קדושים, וכל חשבוננו עולה לחשבון שלשים ושתים. ומדה שניה, שהיא לחוץ לכסות על זה, עולה לחשבון שלשים וארבע, וזהו סוד הכתוב (תהלים מא) אשרי משפיל אל דל ביום רעה ימלטהו ה'. ביום רעה ממש ימלטהו ה'.

מי שמושגת עם חולה שישתפל במעשיו וישוב בתשובה לפני הקב"ה הוא גורם לו להנצל ולהשיב לו את רוחו

אשרי משפיל אל דל וגו' (מא, ב) : זוהר ח"ב

— זוהר תהלים —

בית כְּנֶסֶת צָרִיף שְׁיָהָא בּוֹ חִלּוֹנוֹת.

הַחִלּוֹנוֹת הִלְלוּ וְהִתְרַכְּבִים הִלְלוּ, כָּל־עוֹמְדִים לְאַחֲזוֹ אֶת כָּל־הַתְּפִלוֹת שְׁעוֹלוֹת מִלְמַטָּה לְמַעְלָה וְלְהַשְׁגִּיחַ בְּהֵן, לְהַכְנִיסֵן לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְעַל כֵּן, כָּל בֵּית כְּנֶסֶת שָׂאִין בּוֹ חִלּוֹנוֹת, אֵינוֹ מְקוּם לְהַתְּפַלֵּל בּוֹ כְּרָאוּי.

ענן י"ב חלונות

שְׁהָרֵי בֵּית הַכְּנֶסֶת לְמַטָּה כְּנֶגֶד בֵּית הַכְּנֶסֶת שְׁלִמְעֵלָה. בֵּית הַכְּנֶסֶת שְׁלִמְעֵלָה שְׁיֵשׁ בּוֹ חִלּוֹנוֹת, כְּמוֹ שְׂאֲמָרְנוּ - כִּף גַּם לְמַטָּה. לְמַעְלָה כְּנֶסֶת הַגְּדוּלָּה יֵשׁ בָּהּ שְׁנַיִם עֶשֶׂר חִלּוֹנוֹת - כִּף גַּם לְבֵית הַכְּנֶסֶת הַתַּחְתּוֹן. וְהַכֹּל עוֹמְדִים זֶה כְּנֶגֶד זֶה, מִשּׁוּם שֶׁהָעוֹלָמוֹת עוֹמְדִים אֵלּוּ בְּגִוּוֹן שֶׁל אֱלֹהִים, וְכַבּוֹד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹלָה בְּכָל־וְעַל כֵּן, בְּיוֹם רָעָה יִמְלֻטְהוּ ה'. כְּשִׁשׁוּלֵט אוֹתוֹ הַצַּד הָרַע - יִמְלֻטְהוּ ה'.

אשרי חלקו של היודע גנזי רבנו.

כְּמוֹ כֵּן, הַמְּמַנֶּה הַזֶּה יִהְיֶאֱלֵם עוֹמֵד עַל כָּל אוֹתָם שֶׁחֲסִים עַל עֲנִיִּים, כְּמוֹ שְׂנֵאָמַר אֲשֶׁרֵי מִשְׁכִּיל אֵל דָּל, וּבִשְׁבִיל זֶה הַכֹּל עוֹמֵד בְּהִיכָל הַזֶּה, וְהַהִיכָל הַזֶּה נִכְלָל בְּהִיכָל אַחֵר רְבִיעִי, שֶׁשֵּׁם הֵם הַגְּזוּרוֹת וְהַדִּינִים לְכָל־אֲשֶׁרֵי חִלְקוֹ שֶׁל מִי שִׂידַע אֶת גִּנְזֵי רַבּוּנוֹ, לְיַחַדוֹ וּלְקַדְּשׁ אֶת שֵׁם רַבּוּנוֹ תָּמִיד, לְזִכּוֹתוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

כָּל אִישׁ שֶׁהוּא דָל וְחוֹטֵא לְפָנֵי הַקִּבְ"ה לֹא מִחְשִׁיב לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חֲטָא

אֲשֶׁרֵי מִשְׁכִּיל אֵל דָּל וְגו' (מא, ב) : זוהר חדש

בְּרוּךְ הוּא. בְּאוֹתוֹ זְמַן מַה כָּתוּב? (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) מִשְׁגִּיחַ מִן הַחִלּוֹנוֹת מִצִּיץ מִן הַתְּרַכְּבִים. מִצִּיץ, כְּמִי שֶׁמִּשְׁגִּיחַ מִמְּקוֹם דָּק, שְׂרוּאָה וְלֹא רוּאָה כָּל מַה שְּׂצָרִיף. וְאַחֵר כִּף, מִשְׁגִּיחַ מִן הַחִלּוֹנוֹת, מְקוּם שֶׁל הַשְּׁגָחָה יִתְרָה, שְׁפּוֹתַח פְּתוּחִים לְרַחֵם עַל הַכֹּל. וְכִשְׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁגִּיחַ עַל הָעוֹלָם, מְסַתְּפֵל בַּחִלּוֹנוֹת הִלְלוּ וּבִתְרַכְּבִים הִלְלוּ, וְחָס עַל הַכֹּל.

"קול דודי הנה זה בא"

וְאָז, כְּשִׁישְׂרָאֵל תּוֹקְעִים בְּאוֹתוֹ שׁוֹפָר וּמִתְעוֹרֵר לְמַעְלָה אוֹתוֹ הַקּוֹל שִׁיּוּצָא מִן הַשׁוֹפָר, כְּלוּל מֵאֵשׁ וּמִים וְרוּחַ, וְנִעְשָׂה מֵהַכֹּל אוֹתוֹ הַקּוֹל, כְּדֵי לְעוֹרֵר קוֹל עֲלִיוֹן, שִׁיּוּצָא מִתּוֹךְ אוֹתוֹ הַשׁוֹפָר, שֶׁהוּא כְּמוֹ זֶה, כְּלוּל בְּאֵשׁ וּמִים וְרוּחַ, אֲזַי יוּצָא כְּרוֹז וּמְכַרְזֵי בְּכָל הָרְקִיעִים וְאוֹמְרִים: קוֹל דוּדֵי הֵנָּה זֶה בָּא וְגו' מִשְׁגִּיחַ מִן הַחִלּוֹנוֹת מִצִּיץ מִן הַתְּרַכְּבִים.

אשריהם ישראל שהולכים בדרך ה'.

אֲשֶׁרֵי מִשְׁכִּיל אֵל דָּל וְגו' (מא, ב) : זוהר שְׁמוֹת פְּרֻשַׁת פְּקוּדֵי דִף (רנ"א) : וְאָז כָּל־יּוֹדְעִים שֶׁהָרֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חָס עַל יִשְׂרָאֵל, וְאוֹמְרִים: אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שְׁיֵשׁ לָהֶם עֶצֶה בְּאַרְץ כְּדֵי לְעוֹרֵר רַחֲמִים מִלְּמַעְלָה. וְאָז כָּתוּב, (תהלים פט) אֲשֶׁרֵי הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה. יוֹדְעֵי תְרוּעָה וְדָאֵי. יוֹדְעֵי תְרוּעָה, שֶׁמִּשְׁבְּרִים אֶת הַתְּרוּעָה הַזֹּאת, שֶׁהִיא דִין הַקְּשָׁה שֶׁהַכֹּל נִדְוֵנִים בּוֹ. אֲשֶׁרֵי יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, מִשּׁוּם שֶׁהֵם יוֹדְעִים אֶת דְּרָכֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְיוֹדְעִים לְלַכֵּת בְּדַרְכָּיו וּלְיַחַד יַחַד כְּרָאוּי.

זוהר תהלים

יִצָא אִיּוֹב מִדַּעְתּוֹ

באותה שעה יצא איוב מדעתו, ואמר
כָּךְ: (שם י) הַטּוֹב לָךְ כִּי תַעֲשֶׂק!?
 הַטּוֹב זֶה הַעֲשֶׂק שֶׁתַּעֲשֶׂה לִּי! אָבִי וְאִמִּי
 עָשׂוּ הַגּוֹף, וְאַתָּה הַתַּחֲבֵרֶת עִמָּהֶם
 בְּשִׁתְּפוּת, וְנָתַתָּ בִּי נֶפֶשׁ וְנִשְׁמָה. הַנֶּפֶשׁ
 הִיא שְׁלֶךְ, אֲמַרְתָּ אֲךָ אֶת נֶפְשׁוֹ שְׁמַר,
 וְהַגּוֹף שָׁעָשׂוּ לִי אָבִי וְאִמִּי, אֲמַרְתָּ עֲשֵׂה בּוֹ
 כָּל מַה שֶׁתִּרְצֶה - וְכִי הוּא טוֹב זֶה הַעֲשֶׂק
 שֶׁתַּעֲשֶׂה לִּי?!

הַמִּשְׁאִיר בְּעוֹלָם בֶּן לֹמֵד תּוֹרָה יִנְצֵל
 לְמַעַלָּה

דְּבַר אַחַר, (תהלים מא) אֲשָׁרֵי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל.
 מַה זֶה דָּל? אָדָם שִׁימוֹת בְּלֹא בָּנִים.
 יִצָּאָה נִשְׁמַתּוֹ מִמֶּנּוּ, בִּשְׁעַת פְּטִירְתּוֹ מִן
 הָעוֹלָם רָאָה מָה אָמַר עָלָיו הַפְּסוּק - (משלי
 יא) יָד לְיָד לֹא יִנְקָה רַע. וְאִם נִשְׁאָר לוֹ בֶּן
 בְּעוֹלָם, אִם יַחֲזִיק בּוֹ אֶחָד וְיִלְמְדֵנוּ תּוֹרָה -
 יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, וּבַיּוֹם רַעָה יִמְלֹטְהוּ ה'.

בְּהַרֵּי אֲרָרְט מְקוֹם גִּיהֵנָם

ובא ראה, אם אחד הלך לבין הרי אררט,
 הוּא וּשְׁנַיִם עִמּוֹ, וְרָאָה גְמוֹת וּבְקַעִים
 שֶׁל אֵשׁ, וְעָשָׂן יוֹצֵא מִהַגְמוֹת, וְשָׁמַע אִישׁ
 אֶחָד שֹׁאֹמֵר וַיִּ! וַיִּ! - אָמַר, וְדַאי מְקוֹם
 אֶחָד מִמְּקוֹמוֹת הַגִּיהֵנָם כָּאֵן.

הַקּוֹצִים שׁוֹרְפִים רֶשַׁע

נְרָדִים וְרָאָה בַחֲלוּמוֹ אִישׁ אֶחָד, וְגָדִישׁ זֶה
 שֶׁל קוֹצִים עַל כְּתַפְּיוֹ, וּשְׁנַיִ מְמַנִּים
 מִהַגִּיהֵנָם מְכַנְּסִים אֵשׁ תַּחַת הַגָּדִישׁ שֶׁל

פ' אחרי (ד' ט' ט' ט') דְּבַר אַחַר, אֲשָׁרֵי מִשְׁפִּיל אֶל
 דָּל בַּיּוֹם רַעָה יִמְלֹטְהוּ ה', (ישעיה כז) או
 יַחֲזִיק בְּמַעֲזֵי יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה
 לִי. בֹּא וּרְאֵה, דָּל נִקְרָא אָדָם שָׁאִין לוֹ
 מִשְׁלוֹ כְּלוּם, וְלֹא שׁוֹאֵל פְּרוּטָה מִשׁוּם
 אָדָם, וְהוּא נִסְתָּר, שְׁלֹא מְגַלֶּה דַחְקוֹ לְשׁוּם
 אָדָם. וּבִשְׁעַת דַּחְקוֹ, הוּא יַעֲשֶׂה מְרִיבָה
 כְּלָפֵי מַעַלָּה, וְאוֹמֵר: יוֹתֵר רֶשַׁע אָנִי מִכָּל
 שְׂאָר הָאֲנָשִׁים שֶׁל הָעוֹלָם. לְאִישׁ אֶחָד
 עֶשֶׂר רַב, בֵּיתוֹ מְלֵא מִזֶּהָב, מִכֶּסֶף, וְלִי אִין
 שׁוּם פְּרוּטָה בְּעוֹלָם, וְאִין לִי לַחֵם לְאָכֹל
 וּבְגָד לְלַבֵּשׁ. עַד שִׁיַּחֲטֵא לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא. וְכָל אִישׁ שִׁיַּחֲזִיק בְּמַעֲזוֹ וַיִּתֵּן לוֹ
 צְדָקָה, יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי.

מִי שְׁטוֹב לוֹ יִהְיֶה רֶשַׁע?!

ובא ראה, כל איש שהוא דל וחוטא לפני
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לֹא מַחֲשִׁיב לוֹ
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חֲטָא, מִשׁוּם שְׁאִינוֹ
 בִּדְעָתּוֹ. וּמַנִּין לָנוּ? מֵאִיּוֹב. בִּשְׁעָה שֶׁאָמַר
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשֹׁטֵן (אִיּוֹב א) מֵאִין תְּבֵא
 כּוֹ', (אִיּוֹב ב) הַשְׁמַתְ לַבָּךְ אֶל עַבְדֵי אִיּוֹב, אָמַר
 לוֹ הַשֹּׁטֵן לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: יֵשׁ אָדָם
 בְּעוֹלָם שְׁנוֹתֵן לוֹ אֲדוֹנוֹ כְּסָף וְזָהָב וּמְרַגְלִיּוֹת
 וּבָנִים וְכָל טוֹב הָעוֹלָם, וַיִּהְיֶה רַע?

הַשֹּׁטֵן מִכָּה אֶת אִיּוֹב

אמר לו: הנה כל אשר לו בידך, רק אליו
 אֶל תִּשְׁלַח יָדְךָ. נָתַן אוֹתוֹ בְּיָדוֹ, וְהָרַג
 אֶת בְּנָיו, וְלֹא נִשְׁאָר בְּיָדוֹ כְּלוּם. אַחַר כֵּן
 חָזַר וְאָמַר: (שם) וַגַּע אֶל עַצְמוֹ וְאֶל בְּשָׂרוֹ.
 עַד שֶׁאָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: (שם) הִנּוּ
 בְּיָדְךָ אֲךָ אֶת נֶפְשׁוֹ שְׁמַר.

—=— זוהר תהלים —=—

ונתנו כתב אחד מכל מה שעשיתי.
ונשמתי עשתי ערות עם המלאך, ואמר:
(דברים יז) על פי שנים עדים או שלשה עדים
יומת המת. ועל זה (מיכה ז) משכבת חיקך
שמר פתחי פיך. ומי הוא? זו הנשמה,
שהיא מעידה על אדם בשעת מיתתו.

הלך לחפש את הבן ההוא

התעורר משנתו אותו איש, הלך לגליל
העליון, ואמר לאיש אחד:
ראית תינוק שהוא בן של קצב, שמת בזמן
פלוגי? אמר לו: התינוק הזה שאתה שואל
עליו, הוא הולך לבית המטבחים, והוא
רשע כמו אביו. כך וכך יהיה לו, ולאביו,
ולמינכת שהיניקה אותו. הלך לבית מדרש
אחד, שמע תינוק שהיה אומר, (משלי ב) אם
תבקשנה ככסף וגו'.

חנף את הבן עד שנעשה רבי

היה לבית המטבחים, וראה תינוק שהיה
משחק עם הנערים בבית המטבחים.
אמר לו: בני, לך עמי. והלך עמו, והלביש
אותו, ונתן אותו לרב אחד שהיה מלמד
אותו תורה, עד שגדל התינוק וקרא.
ועשה אותו שיאמר הפטרה בבית הכנסת,
ועשה אותו שיתפלל. עד שקרא ושנה
והתחכם יותר, עד שקראו לו רבי.

בשעה שעבר לתפלה ואמר קדיש קרעו לי
גזר הדין מכל וכל. ובשעה שהתחכם נתנו
לי חלק בגן עדן

אותו האיש המת שהוא אבי הילד, שהיו
דנים אותו, בא בחלום לחכם זה

הקוצים, ונשרף, והיה צועק. והיו אומרים
לו שני מלאכים קדושים, שלוחים
מהשופט של מעלה שדן אותו: אתה
עזבת את הקדוש ברוך הוא ואת מלאכיו,
שהיו שומרים אותך בעולם הזה ובעולם
הבא, ואתה עשית הרצון של הקוצים,
שהם הרשעים, שהם מצדו של סמאל
ונחש - הקוצים ישרפו אותך.

האם השארת בן בעולם?

אמר לו אותו יהודי לאותו הרשע של
הגיהנם: מי אתה? אמר: יהודי
רשע אני, והממנים של הגיהנם לא
מזכירים את שמי, ושלה פעמים דנים
אותי ביום, ופעמים בלילה. אמר לו: את
שם מקומך ידעת? אמר לו: הגליל
העליון. - והשארת בן בעולם?

השאר בן

אמר, תינוק השארתי, ואני הייתי קצב,
ומהרעות הרבות שעשיתי
בראשונה היו דנים אותי מפי, ומרגלי
ומידי. והמלאך שהוא ממנה על הקברות
אומר לי בשעה שדנים אותי: אוי למי
שנשבע לקיים את התורה, ונשבע על שקר!
אוי לקרקפת שלא הניחה תפלין מעולם!
אוי לידים ששמשו בהבלי העולם! ואוי
לרגלים שהיו הולכים בהבלי העולם!

הנשמה מעידה בשעת מיתתו

בשעה שהיו מלקים אותי מכות מרדות,
אמרתי כל מה שעשיתי. ובאה
נשמתי, והמלאך שהיה ממנה על נשמתי,

— זהו זה תהלים —

נהוראי, מה שאמר או יחזק במעזי וגו', וכי הקדוש ברוך הוא שהוא בעל השלום, עושה שלום במרומו, צריך למי שיעשה לו שלום? והלא השלום שלו!

אין דנים את האדם לפי צערו.

אָא העני, בשעה שרואה את עצמו בדחוק, הוא עושה מריבה כלפי מעלה. והמחזיק בידו של עני ועושה עמו צדקה, כבכיול עם הקדוש ברוך הוא עושה שלום, לפי שגורם לעני שמבקש מחילה מלפניו יתברך על שהטיח דברים כלפי מעלה, ואז עושה שלום בינו לבין קונו. מי גרם לו לעשות שלום? זה הנותן צדקה לעני, והמחזיק בידו, שכתוב או יחזק במעזי וגו', וזהו הדל. והקדוש ברוך הוא מהו אומר? אין דנים את האדם לפי צערו.

כשהעולם צריך לרחמים היא נותנת קולות והקב"ה שומע את קולה

אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל וְגו' (מא, ב) : [זוהר ח"ב פ' בשלח (דף נ"ב):] אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,

יש אילת אחת בְּרַקִיעַ, והקדוש ברוך הוא עושה הרבה בשבילה. בשעה שהיא צונחת, הקדוש ברוך הוא שומע את הצרה שלה ומקבל קולה, וכשהעולם צריך לרחמים, היא נותנת קולות, והקדוש ברוך הוא שומע את קולה, ואז חס על העולם. זהו שכתוב (תהלים מב) כִּאִיל תִּעְרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם. וכשרוצה להוליד, היא נסתרת מכל הצדדים, ואז באה ושמה ראשה בין ברפיה, וצונחת ומרימה קולות, והקדוש

ואמר לו: רבי, כמו שנחמת אותי, ינחם אותך הקדוש ברוך הוא. בשעה שאמר בני הפטרה בקהל, הפקיעו אותי מן הדין. בשעה שעבר לתפלה ואמר קדיש, קרעו לי גזר הדין מכל וכל. ובשעה שהתחכם, נתנו לי חלק בגן עדן, וזהו החלק שאומרים חלק לעולם הבא, החלק שיש לכל צדיק וצדיק בפני עצמו, והכניסו אותי עם הצדיקים לישיבה שלהם.

בזכותך זכיתי בכל הכבוד הזה

ובשעה שהתחכם יותר, וקראו לו רבי, עטרו אותי בכתר שהצדיקים מתעטרים בו, ונתנו לי אכילה ושתייה מאתו תענוג שנהנים מזיו השכינה. וזהו שאומרים, צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה. וכל איש שנהנה מזיו השכינה, כאלו אכל ושתה. ובשבילך, רבי, זכיתי לכל הכבוד הזה. אשרי חלקך, שבשביל זה יש לך חלק יותר עליון בעולם הזה ובעולם הבא. ואשריו מי שיזכה שישאיר בן בעולם.

המחזיק בידו של עני ועושה עמו צדקה כבכיול עם הקדוש ברוך הוא עושה שלום

אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל וְגו' (מא, ב) : [זוהר ח"ב (דף ע"ב):] אָמַר רַבִּי, כְּתוּב (תהלים מא)

אשרי משכיל אל דל וגו'. מהו דל? איש נסתר. ויאמר מה תתן לי, וכי יותר רשע אני מכל האדם שבעולם? ויעשה מריבה עם הקדוש ברוך הוא. אשרי מי שמשכיל לו, שכתוב (ישעיה כז) או יחזק במעזי יעשה שלום לי שלום יעשה לי. שאמר רבי

— תהלים — זוהר תהלים —

דָּל בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ ה'׃, מקרא זה ביארנו אותו, שבשעה שהאדם שוכב על ערש דוי, הרי הוא נתפס בשרי הדין של המלך, ראשו בסוגר, ורגליו בכבל, כמה חילות שומרים אותו מצד זה ומצד זה, כל אבריו בלחץ, מתרוצצים אלו באלה, תאות האוכל סרה ממנו.

כששב בתשובה אז אפוטרופוס שלו מליץ עליו זכות

באותו הזמן פוקדים עליו אפוטרופוס ללמד עליו זכות לפני המלך, ככתוב: **”אם יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלה וגו’”** (איוב לג, כג), בשעה ההיא אשרי חלקו של אדם שנכנס אליו, ומלמד לו הדרך להנצל מעונש הדין, זהו שכתוב: **”אשרי משכיל אל דל”**, ואיך יוכל להצילו, ללמדו דרכי החיים, שיחזור בתשובה לפני רבונו, ובכך נעשה זה אפוטרופוס עליו למעלה, ומה שכרו, **”ביום רעה ימלטהו ה’”**.

ה' שומע אל לב נשבר שהוא העני

דבר אחר, **”אשרי משכיל אל דל”** (מא, ב), כמה גדול שכרו של עני לפני הקדוש ברוך הוא, אמר רבי חייא תמה אני על מקרא זה, שכתוב: **”כי שמע אל אביונים ה’”** (תהלים סט, לד), וכי רק אל אביונים שומע ולא לאחר, אמר רבי שמעון, לפי שהם קרובים יותר למלך, שכתוב: **”לב נשבר ונדפה אלהים לא תבזה”** (תהלים נא, יט), ואין לך בעולם לב נשבר כמו לב העני.

ברוך הוא חס עליה, ומזמן כנגדה אותה נחש אחד, ונושף בערותה, ופותח אותה וקורע לה אותו מקום, ומוליכה מיד. אמר רבי שמעון, בדבר הזה אל תשא אל ואל תנסה את ה', וכך דוקא.

אשרי מי שמשגיח על החולה ומודיע לו שישוב בתשובה

אשרי משכיל אל דל וגו’ (מא, ב) : נזוהר חלק ב' היכלות דקדושה פ' פקודי (דף רנ:) זוהר תורה] אמר רבי שמעון, כל מי שמסתכל על החולה כשהוא שוכב על ערסיה, ומשגיח עליו, ומודיע לו שיסתכל בחטאיו ויפשפש במעשיו, ויחזור בתשובה לפני הקדוש ברוך הוא, הוא גורם לו להנצל מגיהנם, ולהשיב רוחו להקדוש ברוך הוא.

והוא הגורם שינצל מן הדין

ועל זה כתיב: **”אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו ה’”**, מהו **”ביום רעה”**, ביום רע היה צריך לומר, אלא **”ביום רעה”**, ביום ששולט רעה ההיא לקחת נשמתו, **”אשרי משכיל אל דל”**, זהו הוא חולה, כמו שכתוב: **”מדוע אתה פכה דל בן המלך”** (שמואל ב' יג, ד), ובשביל זה **”ביום רעה”** ימלטהו ה', מי שמסתכל בחולה הזה, להחזירו מחטאיו לפני הקדוש ברוך הוא, הרי זה ביום שישלוט הדין על העולם ינצל ממנו, זהו שכתוב: **”ביום רעה ימלטהו ה’”**. החולה הוא בבית האסורים של הקדוש ברוך הוא

רבי יהודה פתח ואמר, **”אשרי משכיל אל**

יְהוָה יִתְּנָה לָנוּ: ג' יְהוָה יִשְׁמְרֵנוּ וְיִחְיֶהוּ (יאשר) יֵאָשֶׁר בְּאֶרֶץ יִאֵל תִּתְּנֵנוּ:
בְּנַפְשׁ אִיבֵינוּ: ד' יְהוָה יִסְעָדֵנוּ עַל עֵרֶשׁ דָּוִי כֹּל מִשְׁכַּב הַפֶּכֶת בְּחַלְיוֹ:
ז' יְהוָה יִסְעָדֵנוּ עַל עֵרֶשׁ דָּוִי: ז'

זוהר תהלים

פנחס (דף רלד:) זוהר תורה] אמר רועה נאמן,
בשעה שהחולה שוכב על מטתו בבית
מחלתו, ואש בוער בגופו מן המרה, שהיא
מבערת בלהבות אש על עורקי הכבד,
ותחפוץ לשרוף כל הגוף, אז הוא כדמיון
הים כשהוא סוער, שגלי הים מתנשאים
עד הרקיע, ופורצים לצאת מגבולם,
להחריב העולם, לולי השכינה שהיא
להחולה כמו החול המקיף את הים, שלא
יפרוץ לצאת מגבולו, כמו כן השכינה
מקפת להגוף ותומכת לו, כמו שכתוב:
"יְיָ יִסְעָדֵנוּ עַל עֵרֶשׁ דָּוִי".

לא ישב לא מראשותיו ולא מרגלותיו של
חולה

ולפיכך דרשו בעלי התלמוד, שהמבקר
את החולה אל ישב למראשותיו,
לפי שהשכינה על ראשו, ולא לרגליו, לפי
שמלאך המות לרגליו.

צדיק שם הוי' סביב ראשו והשכינה סביב
גופו ורגליו

ואין זה לכל איש, אלא לבינוני, אבל לצדיק
גמור, "ה' יִסְעָדֵנוּ עַל עֵרֶשׁ דָּוִי", על
ראשו, והשכינה מקפת לגופו עד רגליו.

מלאך המות מקיף את הרשע

ולרשע גמור, מלאך המות מקיף לו מכל
צד, וזה יצר הרע שלו, המקיפו
מכל צד.

העני גופו שבור ואינו נראה רק נפשו

אֲשָׁרֵי מִשְׁכֵּיבֵי אֵל דָּל וְגו' (מא, ב:) [זוהר חלק
ב' פ' בשלח (דף טא.)] עוד אמר רבי
שמעון, בוא וראה כל אותן בני העולם
נראים לפני הקדוש ברוך הוא בגוף ונפש,
והעני אינו נראה אלא בנפשו בלבד,
והקדוש ברוך הוא קרוב לנפש יותר מלגוף.

אשרי משכיל לתת צדקה לדל הנסתר
ואינו מבקש

דבר אחר "אֲשָׁרֵי מִשְׁכֵּיבֵי אֵל דָּל" (מא, ג):
[זוהר חדש מדרש רות (דף צב:)] אמר רבי
מהו "דל", איש נסתר, בוא וראה דל נקרא
איש שאין לו משלו כלום, ואינו מבקש
פרוטה מכל איש, והוא נסתר שאינו מגלה
צרתו לכל איש, ובשעת צרתו הוא עושה
מריבה כלפי מעלה ואומר, למה אני חייב
יותר מכל שאר האנשים שבעולם, לאיש
ההוא יש עושר גדול, ביתו מלא עם זהב
וכסף, ולי אין בביתי פרוטה, גם אין לי לחם
לאכול ובגד ללבוש, עד שמתלונן בדברים
כלפי מעלה וחוטא לפני הקדוש ברוך הוא,
וכל איש שיחזיק במעוזה ונותן לו צדקה,
על זה כתוב: "או יחזק במעוזה יעשה שלום
לי וגו'" (ישעיהו כז, ה), והקדוש ברוך הוא מה
אומר, אין דנים לאדם אלא לפי הצער שלו.

השכינה מקיפה את הגוף שלא ישרף

ה' יִסְעָדֵנוּ עַל עֵרֶשׁ דָּוִי כֹּל מִשְׁכַּב הַפֶּכֶת
בְּחַלְיוֹ (מא, ד) [זוהר חלק ג' רעיא מהימנא פ'

ה אָנִי אָמַרְתִּי יְהוָהּ ־ חֲנֻנִי רַפָּאָה נַפְשִׁי כִּי חָטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מִתֵּי יָמוֹת וְאָבֵד שְׁמוֹ: ז וְאִם כָּא לְרֵאוֹת שְׁוֹא יִדְבֵר לְבֹו יִקְבֵּץ אָנֹן לֹו יֵצֵא לַחַוִּץ יִדְבֵר: ח יַחַד עָלַי וַתִּלְחָשׁוּ כָּל שִׁנְאֵי עָלַי יַחֲשֹׁבוּ רָעָה לִּי: ט דְּבַר בְּלִיעַל יִצוּק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא יוֹסִיף לָקוּם: י גַּם אִישׁ שְׁלוֹמִי אֲשֶׁר בְּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחְמִי הִגְדִּיל עָלַי עֵקֶב: יא וְאַתָּה יְהוָהּ ־ חֲנֻנִי וְחַקִּימְנִי וְאַשְׁלֶמְהָ לָּחֶם: יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי חֲפֵצָתְךָ כִּי לֹא יִרְעֶה אֹיְבֵי עָלַי: יג וְאֲנִי בַּתְּמִי תַמְכַּתְךָ כִּי וַתַּצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם: יד בְּרוּךְ יְהוָהּ ־ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

זוהר תהלים

אמן הוא הקיום של הכל

בְּרוּךְ ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן (מא, יד): [זוהר חלק ג' פ' וילך (דף 99ה):] אמר רבי יוסי אמר רבי יהודה מהו אמן, אמר רבי אבא, הרי נתבאר שהכל נקרא אמן, המעין של הנחלה הוא הנמשך נקרא אמן, שכתוב: "וְאֵלֶּהָ אֶצְלוֹ אָמוֹן" (משלי ח, ל), אל תקרי אמן אלא אמן, גם נחל ההוא שנמשך ויוצא אמן נקרא.

על ידי עניינת אמן נמשך השפע לכולם. שלמדנו, כתוב "מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם", עולם שלמעלה ועולם שלמטה, אף כך אמן ואמן, אמן שלמעלה ואמן שלמטה, אמן הוא הקיום של הכל.

השכינה שורה למעלה מראשותיו של חולה ה' יִסְעַדְנוּ עַל עַרְשׁ דְּוִי וגו' (מא, ד): [נתיקוני זוהר תקון יח דף לה:] זוהר תורה] למדנו ער"ש הוא רע"ש והוא עש"ר בהיפוך האותיות, עשר זו השכינה שהיא כוללת עשר ספירות, ועליה אמרו שאין קדושה בפחות מעשרה. והיא שורה למראשותיו של החולה, ובעבורה "ה' יִסְעַדְנוּ", ובמה, "עַל עַרְשׁ דְּוִי", על שכינתו בודאי [שיעשה מן ער"ש עש"ר], שהיא סועדת להגוף, ואם אין השכינה שם הרי רע"ש, ורוח סערה שם הסוער לגופו של החולה, כמו שכתוב: "וְהֵאָנִיָּה חֲשֵׁבָה לְהִשְׁבֵּר" (יונה א, ד), ובזמן שהשכינה סועדת לו להגוף, קול יוצא "בֵּין אָדָם עָמַד עַל רִגְלֵיךָ" (יחזקאל ב, א), והוא עומד ממחלתו ונפטר מן הדין, שלם בגופו שלם כממונו:

זיו הזוהר

חכמה, ואמן דלתתא היינו בינה. עוד יש לומר כוונתו, שעולם דלעילא היינו יחודא עלאה חכמה ובינה, ועולם דלתתא היינו יחודא תתאה תפארת ומלכות, וכמו כן אמן הראשון אמן דלעילא, היינו יחודא עלאה חכמה ובינה, כי אל"ף רמו על חכמה, מ' נו"ן רמו על בינה, ואמן השני אמן דלתתא, היינו יחודא תתאה תפארת ומלכות, כי אמן" בגימטריא הוי"ה אדנ"י.

סז. כאן רבו הפירושים, ונראה לפי עניות דעתי כוונתו, דמבוע דהוא נחלא דנגיד אמן אקרי, זה עולם החכמה, והוא נחלא דנגיד ונפיק אמן אקרי זה עולם הבינה, ועל זה מביא ראייה, כי כמו מהעולם ועד העולם, עולם דלעילא היינו עולם היצירה, ששורשו הוא התפארת, ועולם דלתתא היינו עולם העשייה, ששורשו היא המלכות, כמו כן אמן ואמן, אמן דלעילא היינו

ספר שני

2 לחודש

מב א לְמַנְצַח מִשְׁכִּיל לְבַנֵּי קִרְחָ: ב כְּאֵיל תְּעַרְגַּ עַל אֲפִיקוֹ מִיָּם בֵּן נַפְשֵׁי תְעַרְגַּ

— ❦ — שִׁמוּשׁ תְּהִלִּים ❦ —

סגולתו לבנין הבית - ולשאלת חלום

כאיל תערוג. וגו' (מב א): [שימוש תהלים החדש לפרק מב]. כוחו של המזמור גדול לשאלת חלום, אכול סעודת ערב בעוד יום, ואחר הסעודה לא ידבר עם שום אדם כלל, וקודם שישן יקרא מזמור ג' פעמים ותישן, והוא בדוק ומנוסה.

— ❦ — זוהר תהלים ❦ —

ומולידה מיד. אמר רבי שמעון, בדבר הזה אל תשאל ואל תנסה את ה', וכך דוקא.

כאיל תערג על אפיקי מים

כְּאֵיל תְּעַרְגַּ וְגו' (מב, ב): [זוהר שמות פרשת ויקרא (דף ר"ט)]. פתח רבי שמעון ואמר, (תהלים מב) **כְּאֵיל תְּעַרְגַּ עַל אֲפִיקֵי מַיִם** וגו'. פסוק זה פשוט. אבל חיה אחת יש בעולם, והיא שולטת בשלטון על אלף מפתחות בכל יום. והיא נקבה, ותשוקתה תמיד על אפיקי מים לשותות ולהתרוות מצמאונה, שכתוב **כְּאֵיל תְּעַרְגַּ עַל אֲפִיקֵי מַיִם**.

הנקבה על דין עומדת

כַּאֲזַן יֵשׁ לְהִתְבּוֹנֵן. בראשונה כתוב **כְּאֵיל**, ולא כתוב **כְּאֵילָת**, ואחר תערג, ולא כתוב יערג. אבל סוד זה, זכר ונקבה שניהם כאחד שאין להפרידם, ואחד הוא, שלא צריך להעלות אותם זה מזה, אלא

כששומע ה' קולה של אילה חס על העולם **כְּאֵיל תְּעַרְגַּ עַל אֲפִיקֵי מַיִם בֵּן נַפְשֵׁי תְעַרְגַּ אֵלֶיךָ אֱלֹהִים** (מב, ב): [זוהר שמות פרשת בשלח (דף נ"ב)]. אמר רבי שמעון, יש אילת אחת ברקיע, והקדוש ברוך הוא עושה הרבה בשבילה. בשעה שהיא צוחת, הקדוש ברוך הוא שומע את הצרה שלה ומקבל קולה, וכשהעולם צריך לרחמים, היא נותנת קולות, והקדוש ברוך הוא שומע את קולה, ואז חס על העולם. זהו שכתוב (תהלים מב) **כְּאֵיל תְּעַרְגַּ עַל אֲפִיקֵי מַיִם**.

האפן שצועקת

וּכְשִׁרוּצָה להוליד, היא נסתרת מכל הצדדים, ואז באה ושמה ראשה בין ברקיע, וצוחת ומרימה קולות, והקדוש ברוך הוא חס עליה, ומזמן כנגדה אותה נחש אחד, ונושף בערותה, ופותח אותה וקורע לה אותו מקום,

— זוהר תהלים —

שְׁנִיָּהֶם כְּאָחֵד. וְהִנָּקְבָה הַזֹּז תַּעֲרַג עַל אֶפְיָקֵי מַיִם, וְהִיא מִתְעַבְרַת מִן הַזְכָּר, וְקָשָׁה עָלֶיהָ, שֶׁהָרִי עַל דִּין עֹמְדָת.

הַרְבֵּה אַרְבֵּה עֲצָבוֹנָךְ וְהַרְנֵךְ

וְכִשְׁמוֹלֵי יָדָהּ, הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְזַמֵּן לָהּ נַחֵשׁ אֶחָד עֲלִיוֹן גָּדוֹל, וְכֹא וְנוֹשֵׁף בְּאוֹתוֹ מְקוֹם וּמוֹלִידָהּ. וְסוּד זֶה - הַרְבֵּה אַרְבֵּה עֲצָבוֹנָךְ וְהַרְנֵךְ, מִשׁוּם שֶׁהִיא מִתְחַלְחֶלֶת בְּכָל יוֹם וּבַעֲצָב עַל מַעֲשֵׂי הָעוֹלָם. בַּעֲצָב תִּלְדֵי בָנִים. בַּעֲצָב - זֶה סוּד הַנָּחֵשׁ, שֶׁמַּעֲצִיב פְּנִיָּהֶם שֶׁל הָעוֹלָם.

וְהוּא יִמְשַׁל בְּךְ

וְהוּא יִמְשַׁל בְּךְ

וְאֵל אִישׁךָ תִּשְׁוֹקְתֵךְ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר תַּעֲרַג עַל אֶפְיָקֵי מַיִם. וְהוּא יִמְשַׁל בְּךְ, הָרִי בְּאַרְנוֹ הַסוּד, שֶׁהוּא שׁוֹלֵט עָלֶיהָ. וְכָל זֶה לְמָה? מִשׁוּם שֶׁאִמְרָהּ הַלְבָּנָה, כְּמוֹ שֶׁשְׁנִינּוּ. וּמִשׁוּם כֶּךָ הַקְטִינָה אֹרֶה וְהַקְטִינָה שֶׁלְטוֹנָה, וְאִין לָהּ רִשׁוּת מַעֲצָמָה, פָּרַט לְכַאֲשֶׁר נוֹתְנִים לָהּ כַח.

בְּאוֹתָהּ זְמַן בְּעֲלֵי הַתּוֹרָה הַשְּׂעָה דְחֻקָּה לָהֶם

בְּאֵיִל תַּעֲרַג וְגו' (כב, ב): וְרַעֲיָא מְהִימְנָא זוהר וְיִקְרָא פְּרֻשַׁת אַחְרֵי מוֹת (דף סח.) אָמַר הָרוּעָה הַנְּאָמָן, בְּאוֹתוֹ זְמַן בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה הִלְלוּ, בְּעֲלֵי הַחֲכָמָה הָעֲלִיוֹנָה, בְּעֲלֵי קְבֻלָּה, בְּעֲלֵי רְזֵי תּוֹרָה, הַשְּׂעָה דְחֻקָּה לָהֶם. וְזֶהוּ שֶׁאִמַּר כְּאֵיל תַּעֲרַג עַל אֶפְיָקֵי מַיִם, שֶׁאוֹתָם אֶפְיָקֵי מַיִם שֶׁל הַתּוֹרָה אֵל הַשְּׂכִינָה. וְאִין תּוֹרָה אֵלָּא עֲמוּד הָאֲמָצְעִי,

הַנָּחֵשׁ נוֹשֵׁף אוֹתָם בְּכֹמָה נְשִׁיכוֹת

וּבְאוֹתָם חֲבָלִים שְׂעוּעָקָת בָּהֶם, מִתְעוֹרְרִים שְׁבַעִים סְנֵהדְרִין שֶׁלְמַעְלָה, עַד שִׁיתְעוֹרֵר קוּלָּה עַד יְהוָה, וּמִיָּד - (תהלים כט) קוֹל ה' יַחֲוֹלֵל אֵילוֹת, שֶׁהֵם בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, בְּתוֹלוֹת אַחְרֵיהָ רְעוּתֶיהָ, לְכֹלֵם יְהִיָּה חֵיל כִּיּוֹלָדָה מִמֶּשׁ בְּדַחְקִים שֶׁהַשְּׂעָה דוֹחֶקֶת אוֹתָם בְּכֹמָה נְשִׁיכוֹת שֶׁל יֵצֵר הָרַע, שֶׁל נַחֵשׁ שְׁנוֹשֵׁף אוֹתָם בְּכֹמָה דְחָקִים.

אֶחָד כֶּךָ נוֹלַד מְשִׁיחַ וּבְזַמַּן הַהוּא

בְּאוֹתוֹ זְמַן נִפְתַּחַת לְהוֹלִיד אֶת הַמְּשִׁיחַ, מִשׁוּם הַחֲבָלִים וְהַדְּחָקִים שֶׁל הַצְּדִיקִים, וּבְעֲלֵי מַדּוֹת וּבְעֲלֵי רְזִים שֶׁל הַתּוֹרָה, בְּעֲלֵי בִשַׁת וְעֲנוּהָ, בְּעֲלֵי יִרְאָה וְאֶהְבָּה, בְּעֲלֵי חֶסֶד, אֲנָשֵׁי חֵיל יִרְאֵי אֱלֹהִים, אֲנָשֵׁי אֱמֶת, שׁוֹנְאֵי כֶּצַע, שֶׁדְּחָקָה אוֹתָם הַשְּׂעָה. וְזֶהוּ שֶׁבְּאַרוּךְ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, דוֹר שֶׁבֶן דָּוִד בָּא, אֲנָשֵׁי חֵיל יְסוּבְבוּ מַעִיר לְעִיר וְלֹא יַחֲנוּנּוּ, וְיִרְאֵי חֶטָּא יִמְאָסוּ, וְחֲכַמַת סוֹפְרִים תִּסְרַח, וְתִהְיֶה הָאֱמֶת נַעֲדַרְתָּ, וְהַגִּפְּן תִּתֵּן פְּרִיָּהּ, וְהִיֵּין בִּיקָר. וּמֵאוֹתָם קוֹלוֹת שֶׁהִיא נוֹתְנָת, שֶׁהֵם שְׁבַעִים, כְּנֶגֶד שְׁבַעִים תְּבוֹת שֶׁל יַעֲקֹב ה' בְּיוֹם צָרָה, נִפְתַּחַת רַחֲמָהּ, שֶׁהִיא שְׂתִים, כְּלוּלָה מִשְׁתֵּי בֵיתִים, לְהוֹלִיד שְׁנֵי

— תהלים — זוהר תהלים —

רבי אבא פתח, (תהלים מב) כְּאֵיל תְּעַרְגַּ עַל אֲפִיקֵי מַיִם כֵּן נַפְשִׁי תְּעַרְגַּ אֱלֹהִים. פְּסוּק זֶה פְּרָשׁוּהוּ, כְּתוּב כָּאֵן אֵיל, וְכְתוּב שָׁם אֵילַת. מִשׁוּם שֵׁשׁ זָכַר וַיֵּשׁ נִקְבָּה (ואף עַל גַּב שֵׁשׁ זָכַר וְנִקְבָּה, הַכֹּל אַחַד. הָאֵיל הַזֶּה, הוּא נִקְרָא זָכַר, וְהוּא נִקְרָא נִקְבָּה. זֶהוּ שְׂכָתוּב כְּאֵיל תְּעַרְגַּ, וְלֹא כְּתוּב יְעַרְגַּ. וְהַכֹּל אַחַד. אֵילַת הַשַּׁחַר).

מְשִׁיחִים, וּמְכַנְיָסָה אֶת רֹאשָׁה בֵּין בְּרַכְיָהּ, שֶׁהוּא הָרֹאשׁ שְׁלָהּ, הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי. שְׁתֵּי שׁוֹקֵיָהּ, נִצַּח וְהוּד, שְׁנֵי נְבִיאִים. מִשָּׁם מוֹלִידָה שְׁנֵי מְשִׁיחִים. בְּאוֹתוֹ זְמַן וַיִּחַשְׁף יַעֲרוֹת, יַעֲבֹר הַנְּחָשׁ מִהָעוֹלָם. (עַד כֵּאֵן רַעִיא מְהִימָנָא).

הַצַּדִּיק מִשְׁקָה אֶת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל

כְּאֵיל תְּעַרְגַּ וְגו' (מב, ב): זוהר ויקרא פרשת אֲחֵרֵי מוֹת (דף טו.ס) לְמַדְנֹה, כְּאֵיל תְּעַרְגַּ עַל אֲפִיקֵי מַיִם - זו כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר אֵילוֹתַי לְעִזְרַתִּי חוֹשֶׁה. תְּעַרְגַּ עַל אֲפִיקֵי מַיִם, וְדַאי כְּדֵי לְהַשְׁקוֹת מִהַשְׁקִיָּה שֶׁל מַעֲיֵנוֹת הַנַּחֵל עַל יְדֵי הַצַּדִּיק. תְּעַרְגַּ, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (שִׁיר ו) לְעַרְגוֹת הַבַּשָּׁם. כֵּן נַפְשִׁי תְּעַרְגַּ אֱלֹהִים, לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ הַשְׁקָאָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

הַשֹּׁפֵעַ נִכְנַס קִדְּם לְנִצַּח וְהוּד

מַעֲיֵנוֹת הַנַּחֵל מִי הֵם? מַעֲיֵן אַחַד לְמַעֲלָה, שְׂכָתוּב (בְּרֵאשִׁית ב) וְנִהַר יֵצֵא מִעַדְדֵן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן וְגו', וּמִשָּׁם שׁוֹפֵעַ יוֹצֵא וּמִשְׁקָה אֶת הַגֶּן. כָּל אוֹתָם הַנְּחָלִים שׁוֹפְעִים יוֹצְאִים וּמִתְכַנְסִים לְשְׁנֵי מַעֲיֵנוֹת שְׁנֹקְרָאִים נִצַּח וְהוּד, וְאֵלוֹ נִקְרָאִים אֲפִיקֵי מַיִם, בְּאוֹתָהּ דְרָגָה שֶׁל צַדִּיק, שְׁמִמְנוֹ שׁוֹפֵעַ יוֹצֵא וּנְשַׁקָּה הַגֶּן. מִשׁוּם כִּף אֵיל וְצָבִי נִמְצְאִים כְּאַחַד, (אֵיל וְצָבִי נִקְרָאִים עֲטַרֵת וִיסוּד) צֶדֶק וְצַדִּיק.

אֵיל וְאֵילַת זָכַר וְנִקְבָּה

כְּאֵיל תְּעַרְגַּ וְגו' (מב, ב): זוהר במדבר פרשת פנחס (דף טו.ס) וּבַחֲדָשׁ הָרֹאשׁוֹן וְגו'.

הַחַיָּה שְׂמַחֲלֶקֶת מְזוּן לְכָל הַחַיּוֹת

מַהִי אֵילַת הַשַּׁחַר? אֵלֶּא זֹהִי חַיָּה אַחַת רַחֲמֵנִית שְׂאִין בְּכָל חַיּוֹת הָעוֹלָם רַחֲמֵנִית כְּמוֹתָהּ. מִשׁוּם שְׂבִשְׁעָה שְׂדַחֲוִקָה לָהּ הַשְׁעָה וְצָרִיכָה לְמְזוּן לָהּ וְלְכָל הַחַיּוֹת, הִיא הוֹלֶכֶת לְמַרְחֹק לְדַרְךָ רַחֲוִקָה, וּמְבִיאָה וּמוֹבִילָה מְזוּן, וְלֹא רוֹצֶה לְאָכַל עַד שֶׁתְּבֹא וְתַחֲזֹר לְמִקְוָמָהּ. מַדּוּעַ? כְּדֵי שִׁיתְאַסְפוּ אֶצְלָהּ שְׂאָר הַחַיּוֹת וְתַחֲלַק לָהֶן מֵאוֹתוֹ מְזוּן. וְכֹאשֶׁר מְגִיעָה, מִתְאַסְפוֹת אֶצְלָהּ כָּל שְׂאָר הַחַיּוֹת, וְהִיא עוֹמֶדֶת בְּאֲמָצְעַ וּמַחֲלֶקֶת לְכָל אַחַת וְאַחַת. וְסִימָן לְדַבָּר - (מְשָׁלִי לֹא) וְתַקְּם בְּעוֹד לֵילָה וְתַתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְגו'. וּמִמָּה שְׂמַחֲלֶקֶת לָהֶן הִיא שְׂבִעָה, כְּאֵלוֹ אֶכְלָה יוֹתֵר אֲכַל מִכְּלֵן. (מִתִּי מַחֲלֶקֶת לָהֶן, '.)

יֵשׁ לָהּ כְּאֵבִים כְּמוֹ הַיּוֹלֶדֶת

וְכֹאשֶׁר יִגִיעַ הַבְּקָר שְׁנֹקְרָא שַׁחַר, יִגִיעַ לָהּ חֲבִלֵי גְלוֹת. וּמִשׁוּם זֶה נִקְרָאֵת אֵילַת הַשַּׁחַר, עַל שֵׁם שַׁחֲרוֹת הַבְּקָר. שֵׁשׁ לָהּ כְּאֵבִים כְּמוֹ הַיּוֹלֶדֶת. זֶהוּ שְׂכָתוּב (יִשְׁעִיה כו) כְּמוֹ הָרָה תִּקְרִיב לְלֶדֶת תִּחִיל תִּזְעַק בְּחֲבִלֶיהָ וְגו'. מִתִּי מַחֲלֶקֶת לָהֶן? כְּאֹשֶׁר הַבְּקָר רוֹצֶה לָבֹא, בְּעוֹד שֶׁהוּא לֵילָה

זוהר תהלים

ברפיה, ובוכה בכיה אחר בכיה, והקדוש ברוך הוא שומע קולה ומתמלא רחמים וחס על העולם. והיא יורדת מראש ההר, ורצה, ומסתירה עצמה, וכל שאר החיות ורופות אחריה ולא מוצאות אותה. זהו שכתוב (תהלים מב) **כִּאֵל תַּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם.** מהו על אפיקי מים? על אפיקי מים - מאלו שהתיבשו, והעולם צמא למים, ואז תערג.

הנחש נושך ואז היא יולדת

בְּשִׁעָה שִׁמְתַעֲבֶרְת, נסתמת. כיון שמגיע זמנה לילד, בוכה ומרימה קולות, קול אחר קול, עד שבעים קולות כחשבון תבות של מזמור (תהלים ט) **יַעֲנֵךְ ה' בַּיּוֹם צָרָה,** שהיא שירה של המעברת הזאת. והקדוש ברוך הוא שומע לה ומצוי אצלה. ואז מוציא נחש אחד גדול מתוך הרי החשף, ובא בין ההרים, פיו מלחף בעפר, מגיע עד איל זה, ובא ונושף לה באותו מקום פעמים.

כל החיות שותות והיא יולדת

פַּעַם ראשונה יוצא דם, והיא לוחכת. פעם שניה יוצא מים, ושתו כל אותן החיות שבהרים, ונפתחת ויולדת. וסימנה - (במדבר ט) **וַיִּף אֶת הַסֶּלַע בְּמַטְהוֹ פַּעַמַּיִם.** וכתוב ותשת העדה ובערים.

"קול ה' יחולל אילות"

בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חָס עָלֶיהָ על (מעשה) עבור של נחש (של חיה) זה, מה כתוב? (תהלים כט) **קוֹל ה' יְחַוֵּל אֵילוֹת וַיַּחֲשֵׁף יַעֲרוֹת וְגו'.** קול ה' יחולל אילות - אלו חבלים וצירים, לעורר אלו

והשחרות עולה להאיר, כמו שנאמר ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וגו'. כיון שהאיר הבקר, כלם שבעים במזון שלה.

מחלקת בבקר

אז קול אחד מתעורר באמצע הרקיע, קורא בכח ואומר: קרובים הכנסו למקומכם! רחוקים צאו! כל אחד ואחד יאסף למקומו הראוי לו. כיון שהאיר השמש, כל אחד ואחד נאסף למקומו. זהו שכתוב (תהלים קד) **תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאֲסֹפֶן וְגו'.** והיא הולכת ביום, ומתגלית בלילה, ומחלקת בבקר. ולכן נקראת אילת השחר.

האפן הנסי שלוקחת מזון

כִּאֵל תַּעֲרַג וְגו' (מב, ט): זוהר במדבר פרשת פנחס (דף רמט:) **לְבַסּוֹף מִתְגַּבְּרֶת כְּגִבּוֹר וְהוֹלֶכֶת, וְנִקְרָאת אֵיל.** לאיזה מקום הולכת? הולכת ששים פרסאות מאותו מקום שיצאה, ונכנסת לתוך הר של חשף. (ומשם מריחה מזון) הולכת בתוך אותו הר של חשף, ומריח את רגליה נחש אחד עקלתון, והולך למרגלותיה. והיא עולה משם אצל הר של אור. כיון שמגיעה שם, מזמן לה הקדוש ברוך הוא נחש אחד, ויוצא ונלחם זה בזה, והיא נצולית. ומשם נוטלת מזון ושבה למקומה בחצות הלילה. ומחצות לילה מתחילה לחלק, עד שעולה שחרות הבקר. כיון שמאיר היום, הולכת ולא מתראה, כמו שנתבאר.

מבקשת על מטר

ובשעה שהעולם צריך למטר, מתאספות אצלה כל שאר החיות, והיא עולה לראש הר גבוה, ומכניסה ראשה בין

— תהלים — זוהר תהלים —

היגע בתורה זוכה להשתעשע עם
הצדיקים מן השפע של בינה

שלמדנו, זכאים הם הצדיקים, שכתוב
בהם "אז תתענג על ה'"
(ישעיהו נח, יד), בשביל להתענג מן השפע
ההוא של הנחלסה, כמו שכתוב:
"והשביע בצחצחות נפשך" (שם פסוק יא),
כביכול הקדוש ברוך הוא משתעשע
בהם, עם השפע ההוא של הנחל
שמתענגים בזה הצדיקים, וכל מי
שמתגע בתורה, זוכה להשתעשע עם
הצדיקים מן השפע ההוא של הנחל. [זוהר
חלק ג' פ' אחר (ד טו)].

כמלכות שרוצה לקבל השפעתה מיסוד
אימא דרך הצדיק

כְּאֵיל תַּעְרַג עַל אֲפִיקוֹ מַיִם בֵּן נַפְשֵׁי
תַּעְרַג אֲלֵיךָ אֱלֹהִים (מב, ב): [זוהר
חלק ג' פ' אחר (ד טו)] ולמדנו, "כְּאֵיל תַּעְרַג
עַל אֲפִיקוֹ מַיִם", זו כנסת ישראלסט, כמו
שכתוב: "אֵילוֹתַי לְעִזְרָתִי חוֹשֶׁה" (תהלים
כב, ב), "תַּעְרַג עַל אֲפִיקוֹ מַיִם", ודאי
לשתות מן המים של מעינות הנחל, על
ידי הצדי"ק, "תַּעְרַג", כמו שכתוב:
"לְעִרְגוֹת הַבְּשָׂם" (שיר השירים ו, ב), "בֵּן
נַפְשֵׁי תַּעְרַג אֲלֵיךָ אֱלֹהִים", לשתות ממך,
בעולם הזה ובעולם הבא.

השבעים קולות. מִיָּד - וַיִּחַשְׁשׁ יַעֲרוֹת,
לְהַעֲבִיר (לעורר) אוֹתוֹ נַחֵשׁ וּלְהַתְגַּלּוֹת
אוֹתָהּ תִּיָּה בְּיַנְיָהֶם לְלֶכֶת. וּבְהִיכְלוֹ, מֵהוּ
וּבְהִיכְלוֹ? בְּהִיכְלוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
כָּל אֵלוֹ הַהֶמְוָנִים פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים כְּבוֹד.
מֵהוּ כְּבוֹד? (יחזקאל ג) בְּרוּךְ כְּבוֹד ה'
מִמָּקוֹמוֹ.

העוסק בתורה אינו מתירא מפל צער ונגח
כְּאֵיל תַּעְרַג עַל אֲפִיקוֹ מַיִם בֵּן נַפְשֵׁי תַּעְרַג
אֲלֵיךָ אֱלֹהִים (מב, ב): [זוהר חלק ג' פ'
אחר (ד טו): זוהר תורה] פתח רבי שמעון
ואמר, "כְּאֵיל תַּעְרַג עַל אֲפִיקוֹ מַיִם וּגוֹ",
זכאים הם ישראל מכל העמים, שהקדוש
ברוך הוא נתן להם תורה הקדושה,
והנחילם נשמות קדושות ממקום קדוש,
למען יעשו מצותיו, וישתעשעו בתורה,
שכל מי שמשתעשע בתורה, אינו מתירא
מכל, שכתוב: "לוֹלֵי תוֹרָתְךָ שִׁעֲשַׁעֵי אֶז
אֲבֹדְתִי בְּעֵינַי" (תהלים קיט, צב).

תורה נקראת שעשועים

מי הם שעשועי, התורה, כי התורה נקראת
שעשועים, שכתוב: "וְאֵהִיָּה שִׁעֲשׂוּעִים
יוֹם יוֹם" (משלי ת, ל), וזהו שלמדנו, שהקדוש
ברוך הוא בא להשתעשע עם הצדיקים בגן
העדן, מהו להשתעשע, בשביל לשמוח עמהם.

זו זוהר

השכינה הקדושה. ע. על ידי ספירת היסוד.
עא. פירוש, שתהא נעשית ערוגה מלאה מימי
שפע הבינה.

סח. שקיו דנחלא, זו הארת השפע מעולם הבינה,
שעל זה נאמר "אֶז תַּתְּעַנֵּג עַל ה'", על ה' ודאי
כידוע, וזאת השפע נקראת צחצחות. סט. זו

זוהר תהלים

ז"א ומלכות צריכים להיות תמיד יחד
כאן יש להסתכל, בתחלה כתוב "כְּאֵיל",
 ולא כתוב כאילת, ואחר כך "תְּעָרַג",
 ולא כתוב יערג, אבל זה סוד במשמעות
 זכר ונקבה שניהם יחד, שלא להפרידם, כי
 אחד הם^ע ולא נצרך להפריש זה מזו,
 אלא שניהם יחדו.

כשמקבלת השפעות קשה עליה
 להשפיעם כי היא מידת הדין

וזאת החיה הנקבה "תְּעָרַג עַל אֶפְיָקִי
 מְיָם", וכשהיא מתעברת מן הזכר,
 ועמוס עליה^ע, שהרי על מדת הדין
 קיימת.

נחש העליון מכישה ומולידה

ובאשר צריכה ללדת, מזמין לה הקדוש
 ברוך הוא נחש העליון הגדול,
 ובא ומכישה באותו מקום, ומולדת^פ.

המלכות מתעצבת כל יום

וזוהו סוד הכתוב: "הֲרֵבָה אֲרֵבָה עֲצָבוֹנָךְ
 וְהֲרֵבָךְ" (בראשית ג, טז) לפי שהיא
 רועדת בכל יום, ותעצב על מעשי העולם,
 "בְּעֵצָב תִּלְדִּי בָנִים", "בְּעֵצָב", זה סוד

מהבינה לספירות ז"א ומשם לנצח והוד
 ומהם ליסוד והיסוד למלכות

מעינות הנחל איזה הם, מעין אחד
 למעלה^ע, שנאמר: "וְנָהָר יֵצֵא
 מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן וְגו'" (בראשית ב, ט),
 ומשם נמשך ויוצא ומשקה את הגן^ע וכל
 אותן הנחלים, נמשכים ויוצאים
 ומתאספים בשני מעינות שנקראים נצח
 והוד, ואלה נקראים אפיקי מים בהמדרגה
 ההיא שנקראת צדי"ק^ע, שממנו נמשך
 ויוצא השפע להשקות את הגן, לפיכך
 אי"ל וצב"י ביחד נמצאים^ע, צד"ק
 וצדי"ק.

המלכות היא כאיל שצועקת שז"א ישפיע
 לה כדי צורך בני ישראל

**כְּאֵיל תְּעָרַג עַל אֶפְיָקִי מְיָם כִּן נִפְשִׁי
 תְּעָרַג אֵלַיךְ אֱלֹהִים** (פב, ב): [זוהר
 חלק ב' פרשת ויקהל (דף ריט:)] עוד אמר רבי
 שמעון, "כְּאֵיל תְּעָרַג עַל אֶפְיָקִי מְיָם",
 מקרא זה נתבאר, אבל חיה אחת יש
 בעולם, והיא שולטת בממשלה על אלף
 מפתחות בכל יום^ע, והיא נקבה,
 והשתוקקות שלה תמיד על אפיקי מים,
 לשותות ולהרוות מצמאונה^ע, שכתוב:
 "כְּאֵיל תְּעָרַג עַל אֶפְיָקִי מְיָם".

זיו זוהר

שכאשר המלכות מזדווגת עם התפארת הם אחד,
 וגם המלכות נקראת בלשון זכר. עט. פירוש,
 כשהיא נתמלאית בשפע מן התפארת, להשפיע
 לעולם הזה, אז נתעורר המקטרג לקטרג, שעל פי
 מדת הדין, אין כדאי להשפיע השפע לעולם הזה,
 ועל ידי זה היא נעשית מקשה לילד. פ. סוד
 הנחש הזה, הוא סוד גדול ונורא, שאינו מובן.

עב. זו הבינה. עג. מן הבינה, נמשך השפע
 להמלכות, שנקראת גן. עד. מן הספירות נצח
 והוד, נמשך השפע ליסוד צדיק. עה. איל
 מלכות, צבי תפארת, צדק מלכות, צדיק יסוד.
 עו. המפתחות מן אוצרות השפע, איהי נוקבא,
 פירוש היא מדת המלכות. עז. פירוש, מן שפע
 עולם הבינה. עח. זה ידוע מכמה מקומות,

— תהלים — זוהר תהלים —

הנחש, המעציב פניהם של העולם.

ז"א מושל במלכות ואין לה מגרמה כלום
וַיֵּאָדָם אֵיִשׁוּךְ תְּשׁוּקַתְךָ, כמו שכתוב:
"תַּעֲרַג עַל אַפְיָקֵי מַיִם", **"וְהוּא**
יִמְשֵׁל בְּךָ", הרי ביארנו הסוד, שהוא
 מושל עליהם, וכל זה מפני מה, לפי
 שאמרה הלבנה כמו שלמדנו, ובעבור
 זה נתמעט אורה, ונקטן ממשלחה, ואין
 לה רשות מעצמה, מלבד מה שנותנים לה
 הכח.

המלכות גם בחינת נקבה וגם זכר.

כְּאֵיִל תַּעֲרַג עַל אַפְיָקֵי מַיִם בֵּן נַפְשֵׁי
תַּעֲרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים (פב, ב): [זוהר
 חלק ג' פ' פנחס (דף רמט.)] רבי אבא פתח,
"כְּאֵיל תַּעֲרַג עַל אַפְיָקֵי מַיִם בֵּן נַפְשֵׁי תַּעֲרַג
אֵלֶיךָ אֱלֹהִים", מקרא זה נתבאר, כתוב
 כאן איל, וכתוב שם **"אֵילַת הַשְּׁחָר"** (תהלים
 כב, א), לפי שיש מדרגת זכר ויש מדרגת
 נקבה, [ואף על פי כן הכל אחד, איל ההוא,
 נקרא בשם של זכר, וגם הוא נקרא בשם של נקבה,
 זהו שכתוב: **"כְּאֵיל תַּעֲרַג"**, ולא כתיב יערג, והכל
 אחד].

משולה לאילה הרחמנית

ומהו **"אֵילַת הַשְּׁחָר"**, אלא זאת היא חיה
 רחמנית, שאין בכל חיות שבעולם

רחמנית כמוה, לפי שבזמן שהשעה
 דוחקת לה, ונצרכת למזון עבודה ועבור
 כל החיות, היא הולכת למרחק לדרך
 רחוק, ומשם מולידה ומביאה מזון, [כמו
 שכתוב: **"מִמְרַחֵק תָּבִיא לַחֲמָה"** (משלי לא, יד)]^{פה},
 ולא תחפץ לאכול עד שתבוא ותחזור
 למקומה, מפני מה, בשביל שיתאספו
 אליה שאר החיות, ותחלק להם מאתו
 המזון, וכאשר היא באה מתאספים אליה
 כל שאר החיות, והיא עומדת באמצע,
 ומחלקת לכל אחד ואחד, כמו שכתוב:
"וַיִּתְקַם בְּעוֹד לֵילָה וַיִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וּגְוִי"
 (שם פסוק טו), וממה שהיא מחלקת להם,
 היא תשבע, כאילו אכלה יותר מאכל
 מכלן.

לפני הגאולה יהיה לה חבלי משיח

וּכְאֲשֶׁר יבא הבקר שנקרא שחר, יבאו לה
 חבלים של הגלות, ולפיכך
 נקראת **"אֵילַת הַשְּׁחָר"**, על שם חשכות
 הבקר, שיהיה לה חבלים כיולדה, זהו
 שכתוב: **"כְּמוֹ הָרָה תִּקְרִיב לְלֵדַת תַּחֲוִיל**
תִּזְעַק בְּחֻבְלֶיהָ וּגְוִי" (ישעיהו כו, יז).

בשמתחיל הבקר היא מחלקת להם את
 השפע

ומתי היא מחלקת להם, כאשר הבקר
 קרוב לבוא, ובעוד שהוא לילה

זיו הזוהר

הבינה, באמצעות התפארת. פו. השבעים שרים.
 פז. אף על פי שיונקים הע' שרים שפע שלהם מן
 השכינה הקדושה, מכל מקום ירעו וישחיתו לעם
 ישראל האומות שהם שולטים עליהן.

פא. התפארת שולט על המלכות, כדמיון השמש על
 הלבנה. פב. שקטרגה לומר, אין שני מלכים משתמשים
 בכתר אחד. פג. תפארת ומלכות. פד. לחלק שפע לע'
 השרים, עבור עולם הזה. פה. ממרחק פירוש מעולם

אֱלֹהִים אֱלֹהִים ^{הַתְּהִי מִלְּפָנֵי הַיְהוָה} : ג צְמָאָה נַפְשִׁי לְאֱלֹהִים ^{הַתְּהִי מִלְּפָנֵי הַיְהוָה} לְאֵל חַי מְתֵי אָבוֹא וְאַרְאֶה ^{בְּעֵינַי וְיִחַדְתִּי בָהֶם}
 פְּנֵי אֱלֹהִים ^{הַתְּהִי מִלְּפָנֵי הַיְהוָה} : ד תִּוְתָה לִי רַמְעָתִי לֶחֶם יוֹמָם וְלַיְלָה פֶּאֶמֶר אֵלַי כָּל הַיּוֹם ^{בְּעֵינַי וְיִחַדְתִּי בָהֶם}

זוהר תהלים

שיוצאתפס, ונכנסת לתוך הר שהוא חשך, ומשם מביאה המזון, כאשר הולכת בתוך הר החשך, נמשך אחריה נחש עקלתון אחד, והולך לרגלה^ז, והיא עולה משם אל ההר שהוא אור^י, כיון שמגעת שמה, מזמין לה הקדוש ברוך הוא נחש אחר^י, ויוצא ומתגרים זה בזה, והיא ניצלת ומשם היא לוקחת מזון, וחוזרת למקומה בחצות הלילה, ואחר חצות הלילה מתחלת לחלק מזון, עד עלות חשכות הבקר, כיון שמאיר היום, הולכת ולא נראית, כמו שנתבאר.

צועקת בזמן שהעולם צריך למטר

ובזמן שהעולם נצרך למטר, מתכנסות אליה כל שאר החיות^י, והיא עולה לראש הר גבוה, מכנסת ראשה בין כרעיה, ותגעה גועה אחר גועה, והקדוש ברוך הוא שומע קולה, ונתמלא רחמים, ומרחם על העולם, והיא יורדת מראש ההר, ובורחת ומסתרת עצמה, וכל שאר החיות רצות אחריה, ואין מוצאות אותה, זהו שכתוב: "כִּאֵיל תִּעְרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם", מהו "עַל אֲפִיקֵי מַיִם", כאשר נתיבשו המים, והעולם נצמא למים, אז היא תערג.

וחשך היא תעלה לקבל הארה^פ, כמו שכתוב: "וַתִּקֶּם בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וּגּוֹ", כיון שמאיר הבקר, כלם נשבעים בהמזון שלה.

המלאכים הקרובים לשכינה יחזרו לשלום והרחוקים ממנה יחזרו לתהום

אז קול אחד נתעורר באמצע הרקיע, קורא בכח, ואומר, הקרובים יכנסו למקומם, והרחוקים יצאו, כל אחד יאסף למקומו הראוי לו.

נקראת אילת השחר שמחלקת לפנות בוקר

כיון שמאיר השמש, כל אחד ואחד נאסף למקומו, זהו שכתוב: "תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶסְפוּן וּגּוֹ" (תהלים קד, כב), והיא הולכת ביום ונתגלית בלילה, ומחלקת כעלות הבקר, ולפיכך נקראת אילת השחר.

אופן נטילת השפע וחלוקתם

אחר כך מתגברת כגבור והולכת, ואז נקראת איל, אנה הולכת, הולכת ששים פרסאות, מהמקום ההוא

זיו הזוהר

השפע למלכות. צ. ס"מ כרוך אחריה, לגזול ממנה השפע בחזירתה משם. צא. היינו לעולם היצירה. צב. אפשר שזה המלאך גבריאל ילחם עם הס"מ, ואין מניחו לגזול השפע. צג. כל ע' השרים.

פח. לקבל שפע מן התפארת. פט. שתין פרסי יש לומר, שזה רמז על שש הספירות, שעל המלכות עד הבינה, שהוא עולם הבריאה, ונקרא הר של חשך בענין ההשגה, כי יוצר הוא אור, ובורא הוא חשך, ומן הבינה נמשך

אִיחָ אֱלֹהֶיךָ תִּתְּנֶנּוּ ^{תַּחַת כְּסֵאוֹת הַמַּלְאָכִים} : ה' אֱלֹהֵי אֲזַכְּרֶה וְאֶשְׁפָּכָה עָלַי נַפְשִׁי כִּי אֶעְבֵּר בַּסֶּף אַדְדָּם
 עַד בֵּית אֱלֹהִים ^{תַּחַת כְּסֵאוֹת הַמַּלְאָכִים} בְּקוֹל רִנָּה וְתוֹרָה הַמּוֹן חוֹנֵג : ו' מִה תִּשְׁתַּוְּחָחִי נַפְשִׁי
 וְתַהַמְּוִי עָלַי הוֹחִלִי לְאֱלֹהִים ^{תַּחַת כְּסֵאוֹת הַמַּלְאָכִים} כִּי עוֹד אֲזַכְּרֶנּוּ יְשׁוּעוֹת פְּנֵינוּ : ז' אֱלֹהֵי ^{תַּחַת כְּסֵאוֹת הַמַּלְאָכִים}
 עָלַי נַפְשִׁי תִּשְׁתַּוְּחָח עַל בֶּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאֶרֶץ יַרְדֵּן וְחַרְמוֹנִים מֵחַר מִצְרָיִם : ח' תִּהְיוּ
 אֵל תִּהְיוּ קוֹרָא לְקוֹל צְנוּרֶיךָ כָּל מִשְׁפָּרֶיךָ וְגִלְיָה עָלַי עֲבְרוּ : ט' יוֹמָם יִצְוֶה יְהוָה

זוהר תהלים

בְּאַרְבָּעִים וְחַמְשָׁה גִּנּוּיִם נַחֲלַק הָעוֹלָם
 תִּהְיוּ אֵל תִּהְיוּ קוֹרָא לְקוֹל צְנוּרֶיךָ
 וְגו' (מב, ח) : [זוהר פרשת בראשית
 (ד' קא)] בְּאַרְבָּעִים וְחַמְשָׁה גִּנּוּיִם שֶׁל
 מִיָּנִי אִוְרוֹת נַחֲלַק הָעוֹלָם. שְׁבַעַה
 נַחֲלָקִים לְשִׁבְעַה תְּהוֹמוֹת. כָּל אֶחָד מִכֶּה
 בְּתֵהוּם שְׁלוֹ, וְאַכְנִים מִתְּגַלְגְּלוֹת בְּתוֹךְ
 הַתְּהוּם, וְנִכְנָס אֹתוֹ אֹרֶךְ בְּאוֹתָם אַכְנִים
 וְנוֹקֵב אֹתָם, וּמִים יוֹצְאִים בָּהֶם,
 וְשׁוֹקְעִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד עַל הַתְּהוּם
 וּמִכְסָּה לְשָׁנֵי צְדָדִים.

"תהוה אל תהוה קורא לקול צנוריך"

יוֹצְאִים מִים בְּאוֹתָם נִקְבִים, וְנִכְנָס אֹרֶךְ
 וּמִכָּה לְאַרְבַּעַת צְדָדֵי הַתְּהוּם.
 מִתְּגַלְגֵּל הָאֹרֶךְ בְּחִבְרָתוֹ, וּפּוֹגְשִׁים
 בְּאֶחָד, וְנַחֲלָקִים הַמִּים, וְאוֹחֲזִים כָּל
 אוֹתָם שְׁבַעַה בְּשִׁבְעַה תְּהוֹמוֹת, וְכוֹרִים
 [שׁוֹרִים] בְּחִשְׁכִים שֶׁל הַתְּהוּם. וְהַחֲשִׁכִים
 הִלְלוּ מִתְּעַרְבִים בָּהֶם, וְעוֹלִים הַמִּים
 וְיִוֵּרְדִים וּמִתְּגַלְגְּלִים בְּאוֹתָם מְאוֹרוֹת.
 וּמִתְּעַרְבִים כְּאֶחָד אִוְרוֹת וְחֶשֶׁךְ וּמִים,
 וְנַעֲשׂוּ מֵהֶם אִוְרוֹת שְׁלֵא נִרְאִים
 חֲשׁוֹכִים.

כָּל אֶחָד מִכֶּה בְּחִבְרוֹ, וְנַחֲלָקִים לְשִׁבְעַה
 וְחַמְשָׁה צְנוּרוֹת שֶׁל הַתְּהוּם, וּבְהֶם

כָּל הַגִּידִים שֶׁשָׁם נַעֲשׂוּ צְבַע אֶחָד
 תַּחַת אֱלֹהֵי שְׁלֵשׁ מְאוֹת [וששים] וְשִׁמוֹנִים
 [וחמשה] גִּידִים. מֵהֶם לְבָנִים וּמֵהֶם
 שְׁחָרִים וּמֵהֶם אֲדָמִים. נִכְלְלוּ זֶה בְּזֶה
 וְנַעֲשׂוּ גִּוּן אֶחָד. אוֹתָם גִּידִים נִרְקְמוּ בְּשִׁבְעַה
 עֶשְׂרֵה רִשְׁתוֹת, וְכָל אֶחָת נִקְרְאת רִשְׁת
 גִּידִים. [התקיימו] נִרְקְמוּ זֶה בְּזֶה וְיִוֵּרְדִים
 בְּתַחֲתִית הַתְּהוּם. תַּחַת אֱלֹהֵי עוֹמְדוֹת שְׁתֵּי
 רִשְׁתוֹת כְּמֵרְאֵה הַבְּרִזָּל, וְשְׁתֵּי רִשְׁתוֹת
 אַחֲרוֹת כְּמֵרְאֵה הַנְּחֹשֶׁת.

שְׁנֵי כְּסָאוֹת יֵשׁ שָׁם

שְׁנֵי כְּסָאוֹת עוֹמְדִים עֲלֵיהֶם, אֶחָד מִיָּמִין
 וְאֶחָד מִשְּׂמָאל. כָּל אוֹתָן רִשְׁתוֹת
 מִחִבְרוֹת כְּאֶחָד, וּמִים יִוֵּרְדִים מֵאוֹתָם
 צְנוּרוֹת וְנִכְנָסִים בְּרִשְׁתוֹת הָאֱלֹהֵי. אוֹתָם
 שְׁנֵי כְּסָאוֹת, אֶחָד כְּסֵא שֶׁל רְקִיעַ שְׁחָר,
 וְאֶחָד כְּסֵא שֶׁל רְקִיעַ תַּחַשׁ. שְׁנֵי הַכְּסָאוֹת
 הִלְלוּ, כְּשֶׁהֵם עוֹלִים, עוֹלִים [באחד] בְּאוֹתוֹ
 כְּסֵא שֶׁל הַרְקִיעַ הַשְּׁחָר. וְכִשְׁיִוֵּרְדִים,
 יִוֵּרְדִים בְּאוֹתוֹ כְּסֵא שֶׁל רְקִיעַ הַתַּחַשׁ.

זוהר תהלים

לא ברא הקדוש ברוך הוא דבר שלא לצורך
אָמְרוּ לוֹ: מה שכתוב (שם א) ויעש אלהים
 צורך ה'יה לו לקדוש ברוך הוא לעשות רקיע
 להבדיל בין המים? אמר להם: כבר כתוב
 (משלי טז, ה) כל פעל ה' למענהו. לא ברא
 הקדוש ברוך הוא דבר שלא לצורך. וברא
 הרקיע, וכשהוא חוזר, אינו חוזר אלא
 לעתים ידועים. וסילון אחד של מים יוצא
 מתהומות, וסילון של מים יוצא מגיהנם,
 ויורד בצנור סילון התהום. זהו שכתוב
 (תהלים מב) תהום אל תהום קורא לקול צנוריה.
 והרקיע נכנס באמצע שניהם, ואלמלא
 שנכנס ביניהם, היו הורגים לשותיהם. זהו
 שכתוב (בראשית א) ויבדל בין המים אשר
 מתחת לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע.

הרקיע מחזיר המים היוצאים מהגיהנם
 שלא ימותו האנשים

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, התינוק הזה ברוח הקדש
 אמרו, שפך היה ממש שכתוב יהי
 רקיע בתוך המים, בתוך ממש באמצע
 המים, בהפנס הרקיע באמצע, מחזיר
 המים הרעים היוצאים מגיהנם למקומם,
 ולא יצא לעולם מאותם המים, אלא כמלא
 הלג, בימי אלישע. ונאמר בהם והמים
 רעים והארץ משפלת. כלומר, בשביל
 שהמים רעים, הארץ משפלת מבני אדם,
 שפלים בשבילם.

באותה שעה שהמים יוצאים להתערב אן
 מבדילים

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, על כל זה מעיד הכתוב

בין שני כסאות אלו מתגלגלים כל אותם
 תהומות

תְּהוֹם אֶל תְּהוֹם קוֹרָא לְקוֹל צְנֹרִיָּה וְגו' (מב, ח): [זוהר פרשת בראשית (דף נא.)] שני
 הכסאות הללו, אחד מימין ואחד משמאל.
 ואותו כסא של הרקיע השחר מימין, ואותו
 כסא של רקיע התחש משמאל. כשעולים
 בכסא של הרקיע השחר, מנמיך הכסא של
 רקיע שמאל ויורדים בו. מתגלגלים
 הכסאות אחד באחד, [יורדים ולוקחים]
 לוקחים כל אותן הרשתות לתוכם ומכניסים
 אותם לתחתית התהום התחתונה. עומד
 כסא אחד ועולה למעלה מכל אותם
 התהומות, ועומד כסא אחר למטה של כל
 התהומות. בין שני כסאות אלו מתגלגלים
 כל אותם תהומות. וכל אותם צנורות ננעצו
 בין שני הכסאות הללו.

שבעים וחמשה צנורות

שְׁבַעִים וחמשה [אורות] צנורות הם.
 שבעה הם עליונים של הכל,
 וכל אותם אחרים אחוזים בהם, וכלם
 נעוצים בגלגלי הכסא הזה בצד הזה,
 ונעוצים בגלגלי הכסא הזה בצד הזה.

מים עולים ויורדים

בְּהֵם [נ"א: בתהומות] מים עולים ויורדים.
 אותם שיורדים כורים בתהומות
 ובוקעים אותם. אותם שעולים נכנסים
 באותם נקבי האבנים, ועולים וממלאים
 לשבעת הימים. עד כאן שבעה גונים של
 אורות בסוד עליון.

— זהו זוהר תהלים —

פרשת לך לך (דף 99ב:) בא ראה, העולם שלמעלה צריך את התעוררותו של העולם התחתון. וכשנשמות הצדיקים יוצאות מן העולם הזה ועולות למעלה, כלן מתלבשות באור שלמעלה בדמות נכבדה, ובהם הקדוש ברוך הוא משתעשע ותאב להם, שהם פרי מעשיו, ועל זה נקראו ישראל שיש להם נשמות קדושות בנים לקדוש-ברוך-הוא, כמו שנאמר (דברים יד) בנים אתם לה' אלהיכם. בנים ודאי, פרי מעשיו.

ה' שומע את למוד הצדיקים בחצות הלילה

אמר רבי ייסא, אפלו אותם שבעולם הזה [של הארץ]. איך? אמר לו, משום שבחצות הלילה כל אותם צדיקי אמת, כלם מתעוררים לקרא בתורה ולשמע את תשבחות התורה. והרי נתבאר שהקדוש ברוך הוא וכל אותם הצדיקים שבתוך גן העדן כלם מקשיבים לקולם, וחוט של חסד נמשך עליהם ביום, שכתוב (תהלים מב) יומם יצנה ה' חסדו ובלילה שירה עמי.

גדל התשבחות שבלילה

ועל כן התשבחות שעולות בלילה לפניו, זו תשבחת שלמה. בא ראה, בשעה שישאל היו סגורים בבתייהם כשהרג הקדוש ברוך הוא בכוכרי מצרים, היו אומרים הלל ותשבחות לפניו.

בחצות הלילה

יומם יצנה ה' חסדו ובלילה שירה עמי וגו' (מב, ט): [זוהר בראשית פרשת לך לך

הזה, שאמר רבי יהודה, כל מה שעשה הקדוש ברוך הוא, לא עשה דבר לבטלה, ומפני שהיה גלוי לפניו שאתם המים היוצאים מגיהנם, ויתערכו במים האחרים ויזיקו לברייתו, עשה את הרקיע להכנס באמצע שניהם, להבדיל ביניהם. זהו שכתוב ויהי מבדיל בין מים למים, בין מים הרעים למים הטובים, ובאותה שעה ממש שהמים יוצאים להתערב במים הטובים, אז הרקיע חוזר ונכנס ביניהם, ומחזירם לאחור.

המים אשר מעל השמים הם טובים

בא שמע, אמר רבי אלעזר, המים הללו שהם להחיות העולם ולתקון הבריות, איך יקראו? אמר רבי ברכיה, המים אשר מעל השמים, שהם מים טובים.

האש של התורה אוכלת אש נכריה

תהום אל תהום קורא קול צנוריה וגו' (מב, ה): [זהו חדש תקונא קדמאה (דף

קל)] ויש תהום אחר שנאמר בו (תהלים מב) תהום אל תהום קורא לקול צנוריה. מה זה צנוריה? אותם הצנורות של החכמה שהם ווי העמודים. כל משבריך - אלו הטעמים של התורה. וגליך - אלו הנקודים של התורה. עלי עברו - זה סוד העבור, שנאמר בו (שמות לד) ויעבר ה' על פניו ויקרא.

ה' משתעשע עם בניו הצדיקים

יומם יצנה ה' חסדו ובלילה שירה עמי תפילה לאל חי (מב, ט): [זוהר בראשית

חֲסִדוֹ וּבִלְיָהָ (שירה) שִׁירוֹ עִמּוֹ תִפְלֶה לְאֵל חַיִּי: י אֹמְרָה לְאֵל סִלְעֵי לְמָה

— זוהר תהלים —

כּבִּיכּוֹל אוֹתוֹ שְׁעוֹמֵד וּמִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, כְּאֵלוֹ אוֹתוֹ הַנַּחֵל מוֹרִיק עַל רֹאשׁוֹ וּמִשְׁקָה אוֹתוֹ בַּתּוֹךְ אוֹתָם הַנְּטִיעוֹת שְׁבִגָן עֵדֶן. [אמר רבי יוסי] וְלֹא עוֹד, אֲלֵא הוּאִיל וְכָל הַצְדִּיקִים שְׁבַתּוֹךְ גֵּן הָעֵדֶן מְקַשְׁבִּים לוֹ, שָׁמַיִם לוֹ חֶלֶק בְּאוֹתָהּ הַשְּׁקָאֵת הַנַּחֵל. נִמְצָא שֵׁשׁ לוֹ חֶלֶק תָּמִיד בְּעוֹלָם הַבָּא.

סֵדֶר הָעֲבוּדָה בַּלְיָהָ

יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֲסִדוֹ וּבִלְיָהָ שִׁירָה עִמּוֹ
וְגו' (מב, ט): [רעיא מהימנא זוהר במדבר פרשת נשא (דף קכ"א):] מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּמַעֲלָה וְעַד בֶּן חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל הַבָּא לְעַבֵּד עֲבֹדַת עֲבָדָה וְעֲבֹדַת מִשָּׂא בְּאֵהָל מוֹעֵד. מִצְוָה זוֹ לְהִיּוֹת הַלְוִיִּם מְשׁוֹרְרִים בַּמִּקְדָּשׁ. וְאֵף עַל גֵּב שְׁבִאֲרָנוּ לְמַעֲלָה, כְּאֵן צָרִיף לְחִדּוֹשׁ דְּבָרִים, שְׁהָרִי הַכֹּהֵן מְקַרֵּב קֶרְבָּן, וְהוּא מִיכָאֵל. לְוִי הוּא גְבִירָאֵל, הוּא צָרִיף לְנִגְן. וְסוּד הַדְּבָר - (תהלים מב) יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֲסִדוֹ, זֶה חֲסִד כֹּהֵן גְּדוֹל, שְׁמִיכָאֵל הוּא כֹּהֵן הַדְּיוּט לְגַבֵּי רַבּוּנוֹ, וְעַם כָּל זֶה שְׁהַדְּיוּט הוּא אֲצֵל רַבּוּנוֹ - הוּא מְלַךְ חַיּוֹת הַקִּדָּשׁ. וּבְכַרְכַּת הַדְּיוּט אֵל תְּהִי קְלָהּ בְּעֵינֶיךָ, וְזֶהוּ יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֲסִדוֹ. וּבִלְיָהָ שִׁירָה עִמּוֹ - זוֹ גְבוּרָה. שִׁירָה - (דברים לג) כְּכּוֹר שׁוֹרוֹ הַדָּר לוֹ. (יחזקאל א) וּפְנֵי שׁוֹר מִהַשְּׂמַאל. וּגְבִירָאֵל שְׁלוּחוֹ, וְצָרִיף לְשׁוֹרֵר וּלְנִגְן בַּחֲדוּהָ בֵּינָן הַתּוֹרָה, (להתעסק לשלח קרבות לפני המלך בשמחה. ומי שאין לו רשות) לְהִתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה, יְקִים (איכה ב) קוֹמֵי רַנִּי בְּלִיל לְרֹאשׁ אֲשָׁמְרוֹת. וַיֹּאמֶר בְּאֲשָׁמוֹרוֹת כְּמָה סְלִיחוֹת וְתַחֲנוּנִים וּבְקִשּׁוֹת בְּכָל מִינֵי

(דף צ"ב):] בַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה, כְּשֶׁהַצִּפּוּרִים מִתְעוֹרְרוֹת, צַד הַצִּפּוֹן מִתְעוֹרֵר בְּרוּחַ, עוֹמֵד בְּמִקּוּמוֹ הַשְּׂרָכִיט שְׁבֻצַד הַדְּרוֹם, וּמִכָּה בְּאוֹתָהּ הָרוּחַ וְשׁוֹקֵט וּמִתְבַּסֵּס. אֲזִי מִתְעוֹרֵר הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא בְּמִנְהַגְיוֹ לְהִשְׁתַּעֲשַׁע עִם הַצְדִּיקִים בְּגֵן עֵדֶן.

אֲשָׁרֵי חֶלְקוֹ שֶׁל אָדָם שְׁקָם בַּחֲצוֹת לְהִשְׁתַּעֲשַׁע בַּתּוֹרָה

בְּאוֹתָהּ שְׁעָה, אֲשָׁרֵי חֶלְקוֹ שֶׁל אָדָם שְׁעוֹמֵד לְהִשְׁתַּעֲשַׁע בַּתּוֹרָה, שְׁהָרִי הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא וְכָל הַצְדִּיקִים שְׁבִגָן עֵדֶן, כָּלָם מְקַשְׁבִּים לְקוּלוֹ. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב (שיר השירים ח) הַיּוֹשֶׁבֶת בְּגַנִּים חֲבָרִים מְקַשְׁבִּים לְקוּלָךְ הַשְּׁמִיעֵנִי. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שְׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא מוֹשֵׁף עֲלָיו חוּט אֶחָד שֶׁל חֲסִיד שִׁיְהִיָּה [תמיד] שְׁמוֹר בְּעוֹלָם, שְׁהָרִי עֲלִיוֹנִים וְתַחֲתוֹנִים שׁוֹמְרִים אוֹתוֹ. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב (תהלים מב) יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֲסִדוֹ וּבִלְיָהָ שִׁירָה עִמּוֹ.

הַקָּם בַּחֲצוֹת לְלַמֵּד יֵשׁ לוֹ חֶלֶק לְעוֹלָם הַבָּא יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֲסִדוֹ וּבִלְיָהָ שִׁירָה עִמּוֹ וְגו' (מב, ט): [זוהר בראשית פרשת לך לך (דף צ"ב):] אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, כָּל מִי שְׁמִשְׁתַּדֵּל בְּשְׁעָה הַזֹּאת בַּתּוֹרָה, וְדַאי יֵשׁ לוֹ חֶלֶק תָּמִיד בְּעוֹלָם הַבָּא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מָה הַטַּעַם תָּמִיד? אָמַר לוֹ, כִּף לְמַדְנֵי, שְׁכָל חֲצוֹת לַיְלָה, כְּשֶׁמִּתְעוֹרֵר הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא בְּגֵן עֵדֶן, כָּל הַנְּטִיעוֹת שֶׁל הַגֵּן מְשָׁקִים יוֹתֵר מֵאוֹתוֹ הַנַּחֵל שְׁנִקְרָא נַחֵל קְדוּמִים, נַחֵל עֲדָנִים, שְׁאִין פּוֹסְקִים מִימּוֹ לְעוֹלָמִים.

שְׁבַחְתָּנִי לְמַה קָדַר אֵלֶיךָ בְּלַחֲץ אָוִיב: יא בְּרִצָּח בְּעֲצָמוֹתַי חֲרַפְוֵנִי צוֹרְרֵי
בְּאֲמָרָם אֵלַי כֹּל הַיּוֹם אֵיזָה אֵלֶיךָ ^{תַּחֲתֵי הַיּוֹמָיִם}: יב מַה תִּשְׁתַּחֲוֶהוּ נַפְשִׁי וּמַה תִּהְיֶה
עָלַי הַחַיִּלִּי לְאֱלֹהִים ^{תַּחֲתֵי הַיּוֹמָיִם} כִּי עוֹד אֲדַנּוּ יִשְׁוֹעַת פָּנָי וְאֱלֹהֵי ^{תַּחֲתֵי הַיּוֹמָיִם}:

— זוהר תהלים —

יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֲסִדוֹ וּבְלַיְלָה שִׁירָה עֲמִי
וְגו' (מב, ט): [זוהר חלק ג' פ' אחר (דף
סו). זוהר תורה] אמר רבי שמעון, אשרי
חלקו מי שבא עם השכינה [בבקר],
בשעה שהיא באה לקבל פני המלך,
לספר עמו, וזה היה נמצא עמה [בלילה]
בשעה שהושיט המלך ימינו לקבל את
השכינה, זהו שכתוב: "אֲשָׂא כְנָפַי שָׁחַר
אֲשַׁכְּנָה בְּאַחֲרֵית יָם" (תהלים קלט, ט), מהו
אחריית ים, אותה שעה של הבקר היא
אחריית ים ההוא.

בעת הסתלקות הדינים.

שבחצות הלילה, היה התחלה, ועוד היה
דין, ועכשיו הוא אחריית של
הדין, שנסתלקים הדינים שלה, והיא
נכנסת בכנפי המלך, היא וכל אותן
שנזדווגו עמה^{צד}, זהו שכתוב: "אֲשַׁכְּנָה
בְּאַחֲרֵית יָם".

המלך פורס כנפיו עליהם

ולמדנו, כל אותן שהתיגעו בתורה
בחצות הלילה, נשתתפו עם
השכינה, וכאשר בא הבקר, והמלכה
מתקרבת אל המלך, הרי זה נמצא עמה
לפני המלך, והמלך פורס כנפיו על כלם,
זהו שכתוב: "יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֲסִדוֹ
וּבְלַיְלָה שִׁירָה עֲמִי וְגו'".

ונה בגרונו, שהוא כנור להוציא בו קול
בשש כנפי ראה עם ורדים בששת צנורות
הקנה, וזו ו'. ויוציאו מהלב, ששם בינה,
כמו שפרשוה בעלי המשנה, הלב מבין.
יוציא בן מבינה, מכן יה, שהוא ו', שהוא
אפרוח בשש כנפים, ויעלה בששת צנורות
הקנה, שהם (מלכים א') שש מעלות לפסה.
ושני כסאות הם, (ירמיה יז) כסא כבוד מרום
מראשון, והם הלב והפה. ל"ב, (שמות יז)
ויאמר כי יד על כס יה מלחמה לה' בעמלק.
כבוד, סמא"ל, פה הכפסה, כס ה', זהו
שכתוב (תהלים פא) תקעו בחדש שופר וגו'.

מהו שופר? קנה, ו', קול שעולה מן הקנה
אל הפה, ששם ה', בחמשה מיני תקוני
דבור, שהם: השפתיים ושנים וחד. שפתיים
שנים. שנים וטוחנות שני מינים. וחד - הרי
חמשה. שטוחנים כנהר, שהוא קול, כמו
שטוחנים הרחים. להוציא קול ודבור
שיוצא מהבינה של הלב במחשבה. שהוא
שם מפרש בעשרה מיני תלים. ובשופר,
אין פוחתין מעשרה שופרות. והתורה -
הקול שלה, הדבור שלה, הבינה שלה,
שפרשוה, איזהו חכם? המבין דבר מתוך
דבר. מחשבה שלו חשובה לפני הקדוש
ברוך הוא מכל קרבנות ועולות. זהו שכתוב
(ויקרא ז) זאת התורה לעלה [ז] למנחה.

אשרי חלקו של המשתתף בשכינה

זיו זוהר

צד. היינו אותם שלמדו תורה מחצות הלילה עד הבקר.

— ❦ — זוהר תהלים — ❦ —

עדן כלם מקשיבים לקולם של אותן
 שמתעוררים בחצות הלילה לקרות בתורה,
 וחוט של חסד נמשך עליהם ביום, שכתוב:
 "יִוָּמָם יִצְוֶה ה' חֲסִדוֹ וּבְלַיְלָהּ שִׁירָה עִמִּי
 וגו'", ועל כן התשבחות העולות בלילה
 לפניו, זו היא שבחה שלימה.

ה' וכל הצדיקים מקשיבים לקולם של
 הצדיקים הלומדים בלילה
 יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֲסִדוֹ וּבְלַיְלָהּ שִׁירָה עִמִּי וגו'
 (מב, ט): [זוהר חלק א' פ' לך לך (דף 99ב): זוהר
 תורה] אמר רבי ייסא, הרי אמרו שהקדוש
 ברוך הוא וכל אותן הצדיקים שבתוך הגן

מג א שְׁפִטְנֵי אֱלֹהִים וְרִיבָה רִיבֵי מִגּוֹי לֹא חָסִיד מֵאִישׁ מִרְמָה וְעֹזְלָה
 תְּפַלְטֵנִי: ב כִּי אֶתָּה אֱלֹהֵי מְעֻזִּי לָמָּה וְנִחַתְנִי לָמָּה קָדַר אֶתְחַלֵּךְ
 בְּלַחֲזֵן אֹיִב: ג שְׁלַח אֹרְךָ וְאַמְתָּךְ הַמָּה יִנְחֹנֵנִי יִבְיֹאוּנִי אֶל הַר קִדְשֶׁךָ וְאַל

— ❦ — שִׁמוּשׁ תְּהִלִּים ❦ —

לבנין הבית

שִׁפְטֵי אֱלֹהִים וְגו' (מג, א): [שימוש תהלים לפרק מג]. אלו הג' מזמורים אם בטלו אותך מן אומנתך והעמידו אחר במקומך אמור אותם שלש פעמים ביום ואתה תראה פלאים גדולים. ועוד "כאיל תערוג" בחון הוא לשאלת חלום התענה ואמור אותו ז' פעמים ותישן ושם שלו צבא. צ' מן "כי כאיל בחלוף מצנפ"ר, ב' מן מ' "מה תשתוחחי באלב"ם, א' מן אלה".

— ❦ — זוהר תהלים ❦ —

לְהִיּוֹת בְּאוֹתוֹ דִּין, פָּרַט לְטוֹב. מֶה הִטְעַם?
 שֶׁהָרִי שָׁנִינוּ, מִדַּת הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיוֹן נוֹטָה
 לְזָכוֹת תְּמִיד, וְהוּא כְּלוֹ צַד שֶׁל רַחֲמָנוּת,
 וּבִידוֹ לְעֹזֵב הַחֲטָאִים וְהָעוֹנוֹת. זְהוּ
 שְׁכָתוֹב (שם קל) כִּי עָמַךְ הִסְלִיחָה וְגו', וְלֹא
 עִם אַחַר. וּמִשׁוֹם כֶּךָ בִּקְשָׁתִי לְפָנָיו שֶׁהוּא
 יְדִין דִּינִי, וְאֲנִי אֶכְנֵס לְשִׁלְשָׁה עֶשֶׂר שְׁעָרִים
 לְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁלֹּא עָבְרוּ אוֹתָם רַק הָאֲבוֹת,
 וְלֹא יִהְיֶה מִי שִׁמְיָחָה בְּיָדִי, וְעוֹד - שֶׁלֹּא
 אֶתְבַּע מֵהֶם רְשׁוֹת.

בְּכָל מְקוֹם שְׁלוֹמֵיךְ תוֹרָה בְּלִילָה יוֹצֵא
 חוּט אֶחָד מְאֹד הַגָּנוּז וְנִמְשָׁךְ עַל אוֹתָן
 לוֹמְדֵי הַתּוֹרָה

שְׁלַח אֹרְךָ וְאַמְתָּךְ הַמָּה יִנְחֹנֵנִי יִבְיֹאוּנִי
 אֶל הַר קִדְשֶׁךָ וְאַל מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ (מג,

א): [זוהר ח"ב (דף קמח): זוהר תורה] שְׁלַח אֹרְךָ
 ואמתך המה ינחוני יביאוני אל הר קדשך
 ואל משכנותיך. אמר רבי יוסי כתוב
 ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, הרי
 ביארו שאור ההוא נגנוז, והוא מתוקן אל
 הצדיקים לעולם הבא, כמו שפירשנו
 שכתוב אור זרוע לצדיק, לצדיק ודאי
 סתם, ואור ההוא לא שמש בעולם מלבד

רבי שמעון בן יוחאי - הקב"ה דן אותך
 בעצמו ולא המלאכים ובית דין של מעלה
 שְׁפִטְנֵי אֱלֹהִים וְרִיבָה רִיבֵי וְגו' (מג, א):

[זוהר חדש פ' בראשית (דף כד. השלמה

מההשמות סימן יח:)] שְׁנֵי רְבוּתֵינוּ, כְּשֶׁחֲלָה רַבִּי
 שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי, נִכְנְסוּ לְפָנָיו רַבִּי פְּנִיָס
 וְרַבִּי חִיָּא וְרַבִּי אֲבָהוּ. אָמְרוּ לוֹ, מִי שֶׁהוּא
 עֲמוּד הָעוֹלָם - יָמוּת? אָמַר לָהֶם, אֵינְךָ בֵּית
 הַדִּין שְׁלֹמְעֵלָה מְעִינִים בְּדִינִי, שֶׁהָרִי אָנִי
 רְאִיתִי שְׁאִינִי נִתֵּן לְמִלְאָךְ וְלִדְיָן שְׁלֹמְעֵלָה,
 שְׁאִינִי כְּשֶׁאָר בְּנֵי אָדָם. אֶלָּא הַדִּין הַזֶּה שְׁלִי,
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא דֵּן אוֹתוֹ, וְלֹא בֵּית דִּינּוֹ.
 וְהִינּוּ מֶה שְׁאָמַר דּוֹד בְּבִקְשָׁתוֹ לְפָנָיו (תהלים
 מג) שְׁפִטְנֵי אֱלֹהִים וְרִיבָה רִיבֵי. וְכֵן שְׁלֹמָה
 אָמַר, לְעֲשׂוֹת מִשְׁפַּט עֲבָדוֹ, הוּא לְבַדּוֹ, וְלֹא
 אַחֲרָיִם. שֶׁהָרִי שָׁנִינוּ, כְּשֶׁהָאָדָם הוּא שׁוֹכֵב,
 בֵּית דִּין שְׁלֹמְעֵלָה מְסַתְּפִלִים בְּדִינּוֹ. יֵשׁ
 מֵהֶם שְׁנוּטִים לְכַף זְכוּת, שְׁמֵרָאִים זְכוּתוֹ
 שֶׁל אָדָם, וְיֵשׁ מֵהֶם שְׁנוּטִים לְכַף חוֹבָה,
 שְׁמֵרָאִים חוֹבָה שֶׁל אָדָם, וְלֹא יוֹצֵא הָאִישׁ
 מִן הַדִּין כְּמוֹ שֶׁהוּא רוֹצֵה.

אֲבָל מִי שֶׁדֵּן אוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיוֹן, שְׁשׁוֹלֵט
 עַל הַכֹּל, הוּא טוֹב, וְלֹא יָכוֹל אִישׁ

מְשַׁבְּנוֹתֶיךָ: ד וְאַבְרָאָה אֵל מְזַבַּח אֱלֹהִים ^{תקנה בעל היכולת} אֵל אֵל שְׂמַחַת גִּילִי וְאוֹרְךָ ^{בענין הַמַּחֲוֹת טוֹלֵם}
 בְּכִנּוּר אֱלֹהִים ^{תקנה בעל היכולת} אֱלֹהֵי ^{בענין הַמַּחֲוֹת טוֹלֵם} הַמָּה תִשְׁתַּחֲוֶה נַפְשִׁי וַיִּמַּח תִּתְהַמֵּי עָלַי הוֹחִילִי
 לֵאלֹהִים ^{תקנה בעל היכולת} בִּי עוֹד אוֹרְנִי יִשְׁעֵת פְּנֵי וְאֱלֹהֵי ^{בענין הַמַּחֲוֹת טוֹלֵם}

—== זוהר תהלים ==—

כאשר נכנסה להמשכן שלמטה, ומהיום והוא לא נתגלה עוד, אבל שימוש הוא משמש בעולם, והוא מחדש בכל יום מעשה בראשית:

מְזַבַּח אֱלֹהִים - זֶהוּ הַמְזַבַּח שְׁלֹמֶעֱלָה

וְאַבְרָאָה אֵל מְזַבַּח אֱלֹהִים וְגו' (מג, ד):

[זוהר פ' ויקרא (דף כ"ד):] רַבִּי יוֹסִי

פִּתַח, וְאַבְרָאָה אֵל מְזַבַּח אֱלֹהִים. מִי זֶה מְזַבַּח אֱלֹהִים? זֶהוּ הַמְזַבַּח שְׁלֹמֶעֱלָה, מְזַבַּח אֱלֹהִים וְדַאי. וְהִינּוּ בְּאֵר שֶׁל יִצְחָק, וְלִפְעָמִים מְזַבַּח ה', כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר קָם מִלְּפָנַי מְזַבַּח ה'. וְעַל זֶה יוֹרְשִׁים הָעוֹלָמוֹת מִכָּאֵן דִּין וְרַחֲמִים, מִשּׁוֹם שֶׁהִיא יוֹנֶקֶת בְּצַד הַזֶּה וּבְצַד הַזֶּה, וְהָרִי בְּאֵרוֹ אֵת הַדָּבָר.

ביום הראשון, ואח"כ נגנו ולא שמש יותר, רבי יהודה אומר אלמלי נגנו מכל וכל לא נתקיים העולם אפילו רגע אחד, אלא נגנו ונזרע כזרע זו שעושה תולדות וזרעים ופירות, וממנו נתקיים העולם, ואין לך יום שלא יופיע ממנו בעולם וזה מקיים הכל, שבו זן הקב"ה את העולם, ובכל מקום שלומדים תורה בלילה יוצא חוט אחד מאותו אור הגנוז ונמשך על אותו לומדי התורה, זש"כ יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי, יום שהוקם המשכן למטה מה כתוב (שמות מ) ולא יכול משה לבא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן, מהו הענן, חוט אחד היה מאותו אור הראשון שהופיע בחדוה של השכינה

ח לחודש

מד א לְמַנְצַח לְבָנֵי קִרַח מִשְׁבִּיל: ב אֱלֹהִים ^{תהי' עתה} כְּאֲזִינֵנו שְׁמַעֲנו אֲבוֹתֵינוּ
 סִפְרוּ לָנו פֶּעַל פְּעֻלַת בִּימֵיהֶם בְּיָמֵי קָדְמָם: ג אֶתָּה יְיָ גֵוִים הוֹרֵשֶׁתָּ
 וְתַטְעֵם תְּרַע לְאֲמִים וְתִשְׁלַחֲם: ד כִּי לֹא בַחֲרָבָם יִרְשׁוּ אֶרֶץ וְזִרְזָעִם לֹא הוֹשִׁיעָה
 לָמוֹ כִּי יִמְיָךָ זִרְזָעָךָ וְאוֹר פְּנֵיךָ כִּי רָצִיתָם: ה אֶתָּה הוּא מֶלְכֵי אֱלֹהִים ^{תהי' עתה}
 צִוָּה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב: ו כִּךְ צָרִינוּ נִגְנַח בְּשִׁמְךָ נָבוֹם קָמוּנוּ: ז כִּי לֹא בְקִשְׁתִּי אֶבְטַח
 וְחָרְבֵי לֹא תוֹשִׁיעֵנִי: ח כִּי הוֹשַׁעְתָּנוּ מִצָּרֵינוּ וּמִשְׁנֵאֵינוּ הִבִּישׁוֹתָ: ט בְּאֱלֹהִים ^{תהי' עתה}
 הִלְלָנוּ כָּל הַיּוֹם וְשִׁמְךָ לְעוֹלָם נִזְדַּח סְלָחָה: י אֵף וְנַחֲתָ וְתִכְלִימוּנוּ וְלֹא תִצָּא
 בְּצַבָּאוֹתֵינוּ: יא תִּשְׁיִבְנוּ אַחֲזֹר מִנֵּי צָר וּמִשְׁנֵאֵינוּ שָׁסוּ לָמוֹ: יב תִּתְּנֵנוּ כְּצֶאֱזָן

— ט — **שימוש תהלים** — ט —

להנצל מיד אויב

אלהים באזנינו וגו' (מד, ב): [שימוש תהלים לפרק מד]. אמור אותו ואת שם שלו והוא טוב להנצל מן האויבים.

— ט — **זוהר תהלים** — ט —

תאמר, הנה המלאך שהתגלה לבלעם, הרי שנינו שליח של רחמים והתהפך לדין - לא! לעולם לא משתנה. אלא שליח הרחמים היה להגן על ישראל ולהיות עליהם סגור, וכנגדו הוא הדין. כך דרכיו של הקדוש ברוך הוא, כשמיטיב לזה, אותו החסד הוא דין לזה. כן השליח הזה היה של רחמים לישראל, ולבלעם התהפך לדין, משום כך צוה ישועות יעקב. אמר דוד, צוה על העולם, כאשר ישלחו שלוחים שיהיו מצד הרחמים. רבי אבא אמר, צוה ישועות יעקב, שהם בתוך הגלות, ותמצא להם גאולה בתוך גלותם. בא ראה, המשבח של האבות היה יעקב, ואלמלא יצחק לא בא יעקב לעולם. ומשום כך, צוה ישועות יעקב - זה יצחק. שכיין שנצל יצחק, היו ישועות יעקב.

צוה ישועות יעקב כל אותם השליחים שעושים שליחות בעולם שכלם יהיו בצד הרחמים ולא יהיו מצד הדין

אתה הוא מלכי וגו' (מד, ה): [זוהר ח"א פ' וירא (דף ק"ט.)] ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני. רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים מד) אתה הוא מלכי וגו'. זוהי השלמות של כל הדרגות יחד זו עם זו.

צוה ישועות יעקב, כל אותם השליחים שעושים שליחות בעולם, שכלם יהיו בצד הרחמים ולא יהיו מצד הדין.

משום שיש בעלי שליחים מצד הרחמים ומצד הדין הקשה. אותם שליחים שבאים מצד הרחמים לא עושים שליחות של דין בעולם כלל. ואם

מֵאֲבָל וּבְגוּזִים זְרִיתָנוּ: יג תִּמְכַּר עַמּוֹךְ בְּלֹא הוֹן וְלֹא רֵבִית בְּמַחֲוִירָהֶם: יד תִּשְׁיַמְנוּ
 חֲרָפָה לְשִׁכְנֵינוּ לַעַג וְקָלָם לְסִבִּיבוֹתֵינוּ: טו תִּשְׁיַמְנוּ מִשָּׁל בְּגוּזִים מְנוּד רֹאשׁ
 בְּלֵאָמוֹם: טז כָּל הַיּוֹם בְּלִמְתִּי נִגְדִי וּבִשְׁת פָּנַי בִּפְתָנַי: יז מִקּוֹל מַחְרָף וּמְגִדָּה
 מִפְּנֵי אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם: יח כָּל זֹאת בְּאַתְנֹו וְלֹא שִׁכְחֲנוּךָ וְלֹא שָׁקְרָנוּ בְּבְרִיתֶךָ:

— — — — — זוהר תהלים — — — — —

בא ראה, טרם שנמול אברהם הרי לא נאמר שהוא שמר את התורה. כיון שנמול מה כתוב? (בראשית כו) עקב אשר שמע אברהם בקלי וישמר משמרת מצותי חקותי ותורתִי. והכל משום שנמול ונרשם בו הרשם הקדוש ושמר אותו כראוי, מעלה עליו כאלו שמר את כל התורה. אף ביצחק כתוב, (בראשית יז) ואת בריתי אקים את יצחק. ועל זה נקראת התורה ברית. בא ראה, משום שיוסף שמר את הברית הזו ולא רצה לשקר בה, זכה לכבוד בעולם הזה ולכבוד בעולם הבא, ולא עוד, אלא שהקדוש ברוך הוא השרה את שמו בתוכו, שכתוב (תהלים פא) עדות ביהוסף שמו. וזכה לברכת העולם הזה ולברכת העולם הבא. אמר רבי יצחק, כתוב (דברים לג) בכור שורו הדר לו וגו'. משום שיוסף שמר את הברית הזו, זכה בשור, שהוא ראשון לקרבן. אמר לו רבי יהודה, אם כן, למה התברך בדבר שהוא שמאל? בימין היה צריך, שהרי כתוב (יחזקאל א) ופני שור מהשמאל. אמר לו, כדי שיגן על חטאי ירבעם.

אמר לו, סוד למדנו בכתוב הזה, שפיון שיוסף שמר את הברית הזו, שהברית הזו אחוזה בשתי דרגות, ואותן שתי דרגות למעלה נקראו בשמות. ולמדנו בפרשת פרה אדמה, שהפרה הזו

כיון שנמול מה כתוב עקב אשר שמע אברהם בקלי וישמר משמרת מצותי חקותי ותורתִי

כל זאת באתנו ולא שכחנוך ולא שקרנו בבריתך (מד, יח): [זוהר ח"ג פ' ויקרא (דף ע"ג)] נפש כי תחטא. רבי אבא פתח, (תהלים מד) כל זאת באתנו ולא שכחנוך ולא שקרנו בבריתך. כל זאת באתנו, היה צריך להיות כל אלו באו עלינו! אלא כל הדינים שלמעלה באו עלינו. ולא שכחנוך, ולא שכחנו דברי תורתך. מכאן למדנו, כל מי ששונה דברי תורה ולא רוצה לעסק בה, כאלו שכח את הקדוש ברוך הוא, שהרי כל התורה היא שמו של הקדוש ברוך הוא. ולא שקרנו בבריתך, שכל מי שמשקר בברית הקדש הזו שרשומה בו, כאלו שמשקר בשמו של המלך, משום ששמו של המלך רשום באדם. ומקרא אחר מודה לכתוב הזה, שכתוב (שם) אם שכחנו שם אלהינו ונפרש פפינו לאל זר. אם שכחנו שם אלהינו, כמו שנאמר ולא שכחנוך (זוהר התורה שהיא שם אלהינו). ונפרש כפינו לאל זר, כמו שנאמר ולא שקרנו בבריתך. והכל דבר אחד. מה השקר כאן? שפרש כפיו לרשות אחרת ומשקר בברית הזו, ולכן התורה אוחזת בזה. שכל מי ששומר את הברית הזו כאלו שמר את כל התורה, ומי שמשקר בזה כאלו משקר בכל התורה.

יט לא נסוג אָחור לְבַנּוּ וְהַטּוּ אֲשֶׁרֵינוּ מִנֵּי אֲרָחָד: כַּ כִּי רַבִּיתֵנוּ בַּמָּקוֹם תַּנִּים וְתַבֵּם

זוהר תהלים

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׁנִינוּ, שְׁנִי כְּתָרִים
מֵתְאַחֲדִים כְּאֶחָד וְהֵם הִפְתַּח שֶׁל
כָּל הַכְּתָרִים, וְשְׁנִינוּ, אֶחָד דִּין וְאֶחָד
רַחֲמִים, וּמִתְבַּשְּׂמִים זֶה עִם זֶה, זָכַר וּנְקָבָה.
(וּשְׁנִינוּ, אֶחָד זָכַר וְאֶחָד נִקְבָּה, אֶחָד דִּין וְאֶחָד רַחֲמִים).
בְּצַד הַזָּכָר שְׁרוּי חֶסֶד, וּבְצַד הַנְּקָבָה שְׁרוּי
דִּין. (וּמִשׁוּם כֵּךְ) אֶחָד לְכֹן וְאֶחָד אָדָם. וּכְדִי
לְהִתְבַּשֵּׂם זֶה עִם זֶה, (מִשׁוּם כֵּךְ) הֵם
מִתְקַשְּׂרִים זֶה בְּזֶה. וְהַבְּרִית הַזֹּאת אוֹחֲזֶת
בָּהֶם בְּיוֹמָם וְלַיְלָה, בְּדִין וְחֶסֶד. בְּדִין
בְּרֵאשׁוֹנָה, וְאַחַר כֵּךְ שׁוֹרָה בְּחֶסֶד,
וּמִתְבַּשֵּׂם בְּכָל. וְזוֹהֵי הַבְּרִית שֶׁנִּקְרָאת
יוֹמָם וְלַיְלָה, שְׂאוּחֲזֶת בְּשְׁנֵיהֶם. וּמִי שְׂזוֹכָה
לְשֹׁמֵר אֶת אוֹת הַבְּרִית הַזֹּאת כְּרֵאוּי וְלֹא
חוֹטֵא בָּהּ כָּל יָמָיו, הוּא אוֹחֲזֵ בְּיוֹמָם
וְלַיְלָה, וְזוֹכָה לְשְׁנֵי עוֹלָמוֹת, הָעוֹלָם הַזֶּה
וְהָעוֹלָם הַבָּא. וְלָכֵן אֲבָרְהָם נִקְרָא שְׁלֹם,
שְׁכָתוֹב (בְּרֵאשִׁית יז) הַתְּהַלֵּךְ לִפְנֵי וְהִיא
תָּמִים. וְאִמְתִּי נִקְרָא שְׁלֹם? כִּשְׂזוֹכָה
בְּשְׁנֵיהֶם, בְּיוֹמָם וְלַיְלָה, שְׁכָתוֹב (תְּהִלִּים מ"ב)
יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֶסֶדוֹ וּבְלַיְלָה שִׁירָה עֲמִי.
וּשְׁנֵיהֶם יֵרֵשׁ אֲבָרְהָם, וְלֹא הַתְּקִים בּוֹ
הַחֶסֶד בְּקִיּוֹם שְׁלֹם עַד שְׁנִמּוֹל. כִּיּוֹן
שְׁנִמּוֹל, הַתְּקִים בּוֹ וְזָכָה לְשְׁנֵיהֶם, וְנִקְרָא
שְׁלֹם.

כְּמוֹ שְׁשְׁנִינוּ, שְׁכָתוֹב (בְּרֵאשִׁית יח) וְהוּא יֵשֵׁב
פֶּתַח הָאֵהָל כַּחַם הַיּוֹם. פֶּתַח הָאֵהָל,
זֶהוּ הַכְּתָר הָעֲשִׂירִי שֶׁל הַמֶּלֶךְ, שֶׁהִיא פֶּתַח
לְכָל הַמְּשָׁכֵן הַקָּדוֹשׁ שֶׁל שְׁאָר הַכְּתָרִים,
וְדוֹד הַמֶּלֶךְ קוֹרֵא (לזח) פֶּתַח (צדק), שְׁכָתוֹב
(תְּהִלִּים קיח) פֶּתַחוּ לִי שְׁעָרֵי צְדָק, וְכָתוֹב זֶה
הַשְּׁעָרֵי לֵה'. כַּחַם הַיּוֹם, כִּשְׁמֵאִיר הָאוֹר שֶׁל

הִיא דְרָגָה אַחַת מֵאוֹתָן שְׁתֵּי דְרָגוֹת
עֲלִיוֹנוֹת, וְהַזְּוֹג שֶׁל פֶּרָה נִקְרָא שׁוֹר, וְזֶהוּ
בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הַדָּר לוֹ וְקַרְנֵי רֵאִם קַרְנָיו. הַדָּר
לוֹ וְדָאִי. וְלֹא כְּמוֹ הַשׁוֹר הַזֶּה שֶׁל הָעוֹלָם,
אֲלֵא וְקַרְנֵי רֵאִם קַרְנָיו. קַרְן עֲלִיוֹנָה הִיא עַל
כָּל הָאֲחֵרוֹת, וְעַל כֵּן - בָּהֶם עֲמִים יִנְגַח
יַחֲדִיו אֲפָסִי אֲרָץ. אָמַר רַבִּי אַבָּא, מִשְׁמַע
שְׁכָל מִי שְׁשׁוֹמֵר אֶת אוֹת הַרְשָׁם הַקָּדוֹשׁ,
אוֹתָן שְׁתֵּי דְרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת נִקְשָׁרוֹת בּוֹ,
לְשֹׁמֵר אוֹתוֹ בְּכָל וּלְעֹטְרוֹ בְּכַבּוֹד עֲלִיוֹן,
וְלָכֵן זָכָה בְּשְׁתֵּי מַלְכֵי-יּוֹם - אַחַת הוּא,
וְאַחַת בְּנוֹ. שְׁכִיּוֹן שֶׁשְׁלָמָה הַמֶּלֶךְ גִּדְּבַק
בְּנָשִׁים נְכָרִיּוֹת, נִתְּנָה הַמַּלְכוּת לִירְבָעָם,
וְלָכֵן הַבְּרִית חִבְּיָהּ מֵהַכָּל.

מִשׁוּם כֵּךְ אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָאָדָם הַזֶּה
שְׂמוֹלִיד בֵּן, נִקְשָׁר לְשְׁכִינָה, שֶׁהִיא
הִפְתַּח שֶׁל כָּל הַפְּתָחִים (וְהַתִּינּוֹק הַזֶּה שְׁנִמּוֹל,
נִקְשָׁר בְּשְׁכִינָה, שֶׁהִיא פֶּתַח שֶׁל כָּל הַכְּתָרִים)
הָעֲלִיוֹנִים, הִפְתַּח שֶׁנִּקְשָׁר בְּשֵׁם הַקָּדוֹשׁ.
(שְׂאֵמֵר רַבִּי שְׁמַעוֹן) וְאוֹתוֹ דָּם שְׂיִוצָא מֵאוֹתוֹ
תִּינּוֹק שְׂמוֹר לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וּבְשִׁעָה שֶׁמִּתְעוֹרְרִים דֵּינִים בְּעוֹלָם, מִשְׁגִּיחַ
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאוֹתוֹ דָּם וּמְצִיל אֶת
הָעוֹלָם. וּמִשׁוּם כֵּךְ כְּתוֹב, (בְּרֵאשִׁית יז) וּבֶן
שְׂמִנֹת יָמִים יִמּוֹל לָכֶם כָּל זָכָר. וְכָתוֹב
(תְּהִלִּים ז) וְאִם בְּגִבּוֹרֵת שְׂמוֹנִים שָׁנָה. וְהַכָּל
עוֹלָה בְּמִשְׁקָל אֶחָד. שְׁנִינוּ, בְּאוֹתוֹ הַדָּם
זוֹכָה הָעוֹלָם לְהִתְבַּשֵּׂם בְּחֶסֶד, וְכָל
הָעוֹלָמוֹת עוֹמְדִים, שְׁכָתוֹב (יִרְמִיָּה ל"ג) אִם
לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֲקוֹת שְׁמַיִם וָאָרֶץ
וְגו'. אִם לֹא בְּרִיתִי מִיָּלָא, אֲבָל לָמָּה יוֹמָם
וְלַיְלָה?

עלינו בצלמות: כא אם שִׁבְחָנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ וּנְפָרֵשׁ בְּפִינוּ לְאֵל זָר: כב הלא אֱלֹהִים יִחְקֹר וְזֹאת בִּי הוּא יִדַע תְּעַלְמוֹת לֵב: כג בִּי עָלֶיךָ הִרְגֵנוּ כָּל הַיּוֹם נִחַשְׁבָנוּ בְּצֵאן טְבַחָה: כד עוֹרָה לָמָּה תִישָׁן אֲדָנִי תְקִיֵצָה אֵל תִּזְנַח לְנִצְחָ:

זוהר תהלים

בפסוק זה, נוחל ארבע מאות עולמות לעולם הבא. אמר רב יוסף, והרי שנינו מאתים? אמר רב נחמן, מאתים על התורה – ומאתים על שמסר עצמו בכל יום על קדשת שמו.

אשרי העם הקדוש שנקראו צאן של הקדוש ברוך הוא

בִּי עָלֶיךָ הִרְגֵנוּ כָּל הַיּוֹם נִחַשְׁבָנוּ בְּצֵאן טְבַחָה (מד, כג): [זוהר שמות פ' משפטים (ד) ק"ט:] אֲשֶׁרֵי הָעָם הַקְּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרְאוּ צֵאן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לְהַקְרִיב אֶת עֲצָמָם קְרִבְנוֹת לְפָנָיו, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים מד) בִּי עָלֶיךָ הִרְגֵנוּ כָּל הַיּוֹם נִחַשְׁבָנוּ בְּצֵאן טְבַחָה. וּמְקִרְבִים אֶת עֲצָמָם כְּמוֹ צֵאן, בְּתַעֲנִית. שְׁמַעוּט הַחֲלָב וְהֵדָם שֶׁבְתַעֲנִית חָשׁוּב יוֹתֵר מְקִרְבֵן בְּהֵמוֹת, שֶׁהֵיָה מְתַמַּעַט הֵדָם וְהַחֲלָב וְכָל אוֹתָם אֲמוֹרִים וּפְדָרִים שֶׁנֶּאֱכָלִים כָּל הַלֵּילָה.

הקב"ה? פקח עיניו לראות את טובת עם ישראל?

עוֹרָה לָמָּה תִישָׁן יְיָ הַקִּיֵּצָה וְגו' (מד, כד): [אדרא רבא קדישא זוהר במדבר פ' נשא (ד) ק"א:] בְּכִסּוּתָא דְעֵינִין, לְהַטִּין אֶלְף וְאַרְבַּע מֵאָה רַבּוּא, דְּמִתְאַחֲדֵן בְּגַבְיֵין דְּאִינְהוּ כְּסוּתָא. וְאֲשַׁגְחוּתָא דְעֵינָא דְעֵתִיק יוֹמִין עֲלֵיהּ. וּבְשַׁעְתָּא דְסִלְקִין אֵינִין

החסד, חלק גורלו, כמו שישב בזה – ישב בזה. מתי התקיימו בו? כשנמול, ולכן נקראת ברית יומם ולילה. שנינו, כתוב (שמות יב) ופסח ה' על הפתח. מה זה ופסח ה' על הפתח? ששורה על הפתח הזה חסד להתבשם. ומשום כך, ולא יתן המשחית וגו'

כל המכּוּן לבו בהאי פסוקא כדי למסור נפשו על קדושת שמו מעלה עליו הכתוב כאלו נהרג בכל יום עליו

בִּי עָלֶיךָ הִרְגֵנוּ כָּל הַיּוֹם וְגו' (מד, כג): [זוהר ח"א פ' חיי שרה (ד) ק"א:] מַה זֶה הַשְּׁדָה נִתְתִּי לָךְ וְהַמְעַרְהָ אֲשֶׁר בּוֹ? אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אוֹצֵר שֶׁל שְׁלוֹה וּמְנוּחָה רַבָּה. אָמַר רַבִּי שְׁלוֹם בַּר מְנוּיָמִי, אֵינִן לָךְ כָּל צְדִיק צְדִיק מְאוּתָם הָעוֹסְקִים בְּתוֹרָה שְׂאִין לוֹ מְאֵתִים עוֹלְמוֹת וְכִסּוּפִים בְּשִׁבִיל הַתּוֹרָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שיר ח) וּמְאֵתִים לְנִטְרִים אֶת פְּרִיו. וּמְאֵתִים עַל שְׁמוֹסְרִים עֲצָמָם בְּכָל יוֹם כְּאֵלּוֹ הִרְגוּ עַל קְדֻשַׁת שְׁמוֹ, וְנִצְחָו כְּמוֹ הַפְּסוּק הַזֶּה. [וכך אמרו בפסוק הזה] שְׁכָתוּב וְאֶהְבֵּת אֶת ה' וְגו'.

לְמַדְנּוּ, כָּל הַמְכּוּן אֶת לְבוֹ בַּפְּסוּק הַזֶּה כְּדֵי לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ עַל קְדֻשַׁת שְׁמוֹ, מְעַלָּה עָלָיו הַכְּתוּב כְּאֵלּוֹ הִרְגוּ בְּכָל יוֹם עָלָיו. זֶהוּ שְׁכָתוּב (תהלים מד) בִּי עָלֶיךָ הִרְגֵנוּ כָּל הַיּוֹם. אָמַר רַב נַחְמָן, כָּל הַמוֹסֵר נַפְשׁוֹ

כה לְמָה פָּנִיךָ תִּסְתָּר תִּשְׁבַּח עֵינַי וְלִחְצֵנִי: כו כִּי שָׁחָה לְעַפְרֵי נַפְשִׁי דְבִקְחָה לְאַרְצֵי בְּמַנְנוּ: כז קוֹמָה עֲזַרְתָּה לָנוּ וּפְדַנְנוּ לְמַעַן חֲסִדְךָ:

— ❦ — זוהר תהלים — ❦ —

וַיִּתְּסַחֲוֹן בְּהֵוֵא חוֹרָא. וְכֹל זִימְנָא דְעֵינֵי לָאו מְתַפְקָח, כָּל מְאָרִיהוֹן דְּדִינִין, כְּפִיִּין לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, וּשְׂאָר עַמִּין שְׁלִטִין עָלֵיהוּ. וּבְזִמְנָא דִּיפְקַח עֵינֵי, יִתְּסַחֲוֹן בְּעֵינָא טְבָא, וְרַחֲמֵי עַל יִשְׂרָאֵל. וְאַסְתַּחֲרוּ (ס"א ואתוהר) עֵינָא, וְעָבִיד נֹקְמִין בְּשְׂאָר עַמִּין. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים לה) הָעִירָה וְהִקִּיצָה. הָעִירָה: לְאַתְּסַחֲוֵה בְּהֵוֵא חוֹרָא. הִקִּיצָה: לְמַעַבְד נֹקְמִין לְאִינֹוֹן דְּכַפִּיִּין לֹוֹן.

כְּסוּתָא, אֲתַחֲזִי כְּמֵאן דְּאַתְעַר מְשַׁנְתִּיה, וְאַתְּפַקְחֵן עֵינֵי, וְחֵמָאן לְעֵינָא פְּקִיחָא, וְאַתְּסַחֲוֹן בְּחַד חוֹרָא דְעֵינָא טְבָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שיר השירים ה) רוּחַצוֹת בְּחֻלְבֵי. מֵאֵי בְּחֻלְבֵי. בְּחוֹרָא דְלְעֵילָא קְדַמָּה (נ"א בחוורא קדמאה דעֵינָא טבא). וּבְהֵוֵא שְׂעַתָּא אֲשַׁתְּכַח אֲשַׁגְחוּתָא דְרַחֲמֵי. (ס"א ובגין כך צלותא דִּישְׂרָאֵל סְלֵקָא בְּגִין דִּיפְקַח עֵינֵי, וַיִּתְּסַחֲוֹן בְּהֵוֵא חוֹרָא) וְעַל דָּא צְלִי דְוֹד, (תהלים מד) עוֹרָה לְמָה תִּישָׁן יְיָ הִקִּיצָה. דִּיפְקַח עֵינֵי,

מה « למנצח על שושנים לבני קרח משכיל שיר ידירת: ב רחש לבי דבר

שימוש תהלים

מי שיש לו אשה רעה

למנצח על שושנים... רחש לבי וגו' (מה א): [שימוש תהלים לפרק מה]. למי שיש לו אשה רעה אמור אותו על שמן זית ומשח גופך.

זוהר תהלים

רחש לבי דבר טוב

רחש לבי דבר טוב וגו' (מה, ב): [זוהר חדש פ' חקת (דף טו.ג.)] רחש לבי - זו התיה שרוחשת בלילה, שנקראת לבי. דבר טוב - שעולה ברצונה שהמלך יתחבר עמה, שנקרא טוב. דבר אחר, משום שלא נתנה לו רשות לגלות, אמר רחש, משום שמרחישה לו את הדבר הזה בלב, ואפלו בשפתותיו לא נתנה לו רשות לרחש, אלא בלב. דבר אחר, מה הטעם רחש לבי? משום שדבור בלא קול לא יכול לדבר, והלכ"י הזה שנקרא דבור, עד כאן לא נשלמה, עד שבא שלמה המלך ובנה לה בית, והלכנה נשלמה בגדל יתר על הכל, משום שהתחבר עמה הקול. ובאותה שעה נתנה רשות לדבר, שהרי נשלמה בקול. וישבה בשלמות עם המלך, משום שהוציאה בן חכם לעולם, והתקינה בית למלך. אז המלך שם מדורו עמה, והתחילה לדבר, ואמרה ישקני מנשיקות פיהו.

אבל כעת בימי דוד, עד אז לא ישבה בשלמות. משום כך רחש לבי ודאי הדבר הטוב ההוא. כעת טוב, ולא טובים. כיון שהתחבר עמה קול, אז ודאי טובים בכל. הצדיק נקרא טוב, שכתוב (ישעיה א)

שיר השירים - שיר כפול

למנצח על שושנים לבני קרח משכיל שיר ידירת (מה, א): [זוהר חדש פ' חקת (דף טו.ג.)] בא וראה, דוד רמז לו את התשבתת הזו של שיר השירים קדש קדשים על יד בני קרח, אלא שלא הגיע הזמן שנקמר. משום כך כתוב (תהלים מה) למנצח על שושנים לבני קרח משכיל שיר ידירת. על שושנים - אלו נשיקות פיהו, שנקראות שפתותיו שושנים. דבר אחר, שושנים אלו שש שנים שהתחברו בשושנה האדמה הזו, שהיא השביעית של הכל. משכיל - זה שפע של העתיק הקדוש שמשפיע להם בשעה הזו, שיושבים יחד ולא נפרדים, משום אותם נשיקות בדבקות הרוח, ולא נפרדים. שיר ידירת - רמז לשירה הזו, שנקראת שיר כפול. כאן שיר השירים, וכאן שיר ידירת, והכל אחד. הקדוש ברוך הוא וכנסת ישראל נקראים דודים. זהו שכתוב (שיר ה) שתו ושכרו דודים. משום כך שיר ידירת, שהם דודים. וזה משבח את זה, וזה משבח את זה. וכמו ששם כנסת ישראל התחילה התשבתת, שכתב ראוי, שכתוב ישקני, אף כאן היא התחילה לשבח את המלך.

טוב אומר אני מעשי למלך לשוני עט סופר מחיר: ג יפִּיפִיתִּי מִבְּנֵי אָדָם הוֹצֵק

זוהר תהלים

מתנהג העולם הזה. ועל כן חוט של חסד משוך עליו, להאיר מאורו. וכאשר מתחברת עמו ויושבת לִמִּין, הוא מתגדל בכל.

אשרי חלקו של משה שעליו כתוב יפִּיפִיתִּי מִבְּנֵי אָדָם הוֹצֵק חן בשפתותיך על כן ברכך אלהים לעולם

יפִּיפִיתִּי מִבְּנֵי אָדָם הוֹצֵק חן בשפתותיך
על כן ברכך אלהים לעולם (מה, מו)

א : [זוהר שמות פ' בא (דף ל"ז):] בנביא הנאמן. אשרי חלקו של משה, שעליו כתוב יפִּיפִיתִּי מִבְּנֵי אָדָם הוֹצֵק חן בשפתותיך על כן ברכך אלהים לעולם. אהבת צדק ותשנא רשע על כן משחד אלהים אלהיך ושמן ששון מחבריך. יפִּיפִיתִּי מִבְּנֵי אָדָם - משת וחנוך. הוצק חן בשפתותיך - מנח ובניו. על כן משחד אלהים אלהיך - מאברהם ויצחק. שמן ששון - מיצקב. מחבריך - משאר נביאים.

יפִּיפִיתִּי מִבְּנֵי אָדָם וגו' (מה, א) : [זוהר חדש פ' חקת (דף טו):] הרי פרושה החברים באברהם: נתיפית בעליונים - (בראשית טו) אנכי מגן לך. נתיפית בתחוננים (שם כג) נשיא אלהים אתה. לכה יפִּיפִיתִּי, שתי תשבחות כלולות. הוצק חן בשפתותיך - (שם יח) הנה נא הואלתי. על כן ברכך אלהים לעולם - (שם כד) ויהי בריך את אברהם בכל. אבל בא וראה, הפסוק הזה יש בו סוד עליון, כנגד המלך העליון. אמרתי לו, יפִּיפִיתִּי למעלה במחנות

אמרו צדיק כי טוב. אף היא נקראת טובה, (קהלת ז) טובה חכמה. וכשנקרבו, התחברו כאחד באותן נשיות, אז (שיר א) כי טובים הדיך מיין, הם דודים שניהם כאחד. כאן דודים, וכאן ידידת. ומתי הם טובים? מיין, כשנשקים ממנו של היין המשמר ההוא. ועל זה כתוב (שם ה) שתו ושכרו דודים. שהרי הנטיעות צריכות השקאה מן הנהר העמק, האם העליונה, שהיא השקתה אותם בראשונה מהיין ההוא. זהו שכתוב (שם ב) שמאלו תחת לראשי, ואחר כך לריח שמניך טובים. זהו שכתוב וימינו תחבקני. וזהו השמן הטוב, ששופע לו מהאם. זהו שכתוב (תהלים קלב) כשמן הטוב על הראש יורד על הזקן זקן אהרן. זה הכהן הגדול למעלה, ימין המלך, כהן לעולם. וכשמגיע אותו השמן לזקן של אהרן, אז ודאי נקראים שמניך, מצד האם ומצד של אברהם, ואז שמניך טובים.

מה הטעם שופע אותו השמן הטוב של אברהם? משום שפשט הימין להאיר ללבנה, ועל זה כתוב (שם) הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. מה טוב - זה האור הראשון, יום הראשון, שכתוב (בראשית א) ויֵרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב. ומה נעים - זה נעים זמירות ישראל. היום הרביעי, הלבנה. ובא ראה, כמו שהאור שנברא ביום הראשון נתן שלמות, ושפע ממנו אור לאור שהעולם הזה מתנהג בו - אף אברהם, האור הראשון נתן אור לבת הזו של המלך, היום הרביעי, שעל ידה

חַן בְּשִׁפְתוֹתַי עַל בֶּן בְּרַכָּה אֱלֹהִים לְעוֹלָם: ד חגור חֲרָבָה עַל יַרֵּךְ גְּבוּר

זוהר תהלים

שֶׁל כְּבוֹד, שִׁפְרָשָׁה עָלָיו הָאֵם הַעֲלִינָה.
מִשׁוֹם כֶּף (בראשית לו) הָדָר וְשֵׁם עִירוֹ פְּעוּ.
מִתִּי? כְּשִׁמְחַבְרַת עִמּוֹ מְהִיטְבָּאֵל בַּת
מִטְרָר. וְעַל זֶה, הוֹדֵךְ וְהִדְרָךְ וְדָאֵי. כְּמוֹ כֶּן
(שיר א) נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה בְּךָ נִזְכִּירָה דְרִיךְ
מִיַּיִן. הַשְּׁפַע שֶׁל הָאֵם שִׁמְשָׁקָה אוֹתָךְ וְאֵת
הַכֹּל, וְזֶה הוּא הוֹדֵךְ וְהִדְרָךְ וְדָאֵי.

חגור חֲרָבָה עַל יַרֵּךְ גְּבוּר - מִי שִׁיּוּצָא לְדָרְךָ
יִתְקַן עֲצָמוֹ בַּתְּפִלָּה שֶׁל רְבוּנוֹ וְיִזְדַּרְזַר
בַּתְּפִלָּה וּבִקְשׁוֹת עַד שֶׁלֹּא יֵצֵא לְדָרְךָ,
כְּפִתּוּב צֶדֶק לְכַנְיֵו יְהִלֵּךְ וְיִשֵּׁם לְדָרְךָ פְּעֻמָּיו

חגור חֲרָבָה עַל יַרֵּךְ גְּבוּר הוֹדֵךְ וְהִדְרָךְ
(פה, ד): [זוהר ח"א פ' ויחי (דף רמ):]

זְבוּלוֹן לְחוּף יָמִים יִשְׁכֵּן וְהוּא לְחוּף אֲנִית
וְיִרְכְּתוּ וְגו'. רַבִּי אַבְא פָּתַח, (תהלים מה)
חגור חֲרָבָה עַל יַרֵּךְ גְּבוּר הוֹדֵךְ וְהִדְרָךְ. וְכִי
זֶה הוּד וְהִדְרָךְ לְחַגְרָה כְּלֵי זִינַי וְלִהְיוֹדְרִי בְּזֶה?
מִי שִׁמְשָׁתְּדֵל בַּתּוֹרָה וְעוֹרֵךְ קָרֵב בַּתּוֹרָה
וּמְזַרְזֵר עֲצָמוֹ בָּהּ - זֶהוּ שִׁבְחָ [של רבונן], זֶהוּ
הוּד וְהִדְרָךְ, וְאֵתָה אוֹמֵר חגור חֲרָבָה? אֵלֶּא
וְדָאֵי שִׁעְקָר הַדְּבָר, אוֹת בְּרִית הַקְּדוֹשׁ נִתַּן
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְרָשָׁם אוֹתוֹ בְּכַנְיֵו אָדָם
כְּדִי שִׁישְׁמְרוּ אוֹתוֹ וְלֹא יִפְגְּמוּ אוֹתוֹ בְּפָגַם
אֵת רָשָׁם הַמְּלִיךְ הַזֶּה, וּמִי שִׁפּוּגָם אוֹתוֹ,
הָרִי עוֹמְדָת נִגְדוֹ (ויקרא כו) חֲרָב נִקְמַת נִקְם
בְּרִית, לְנִקְם נִקְמַת הַבְּרִית הַקְּדוֹשׁ שֶׁנֶּרְשָׁם
בוֹ, וְהוּא פּוֹגֵם אוֹתוֹ. וּמִי שִׁרּוּצָה לְשִׁמְרוֹ
מְקוֹם זֶה, יִזְדַּרְזַר וְיִתְקַן עֲצָמוֹ וְיִשֵּׁם כְּנִגְדוֹ
בְּשַׁעַה שֶׁהִיצַר תּוֹקֵף אוֹתוֹ אֵת הַחֲרָב
שֶׁעוֹמְדָת עַל הַיַּרֵּךְ, לְהַפְרַע מִמִּי שִׁפּוּגָם
מְקוֹם זֶה, וְאֵז חגור חֲרָבָה עַל יַרֵּךְ גְּבוּר.

הַעֲלִינִים, שִׁמְשַׁבְּחִים לְפָנֶיךָ. וְלִמְטָה
בְּאוֹתָם צְדִיקֵי אָמֶת שֶׁעוֹמְדִים בַּחֲצוֹת
הַלַּיְלָה. הוֹצֵק חֵן בְּשִׁפְתוֹתַיךָ, בְּשַׁעַה
שִׁאֲתָה קוֹרָא וּמְקִישׁ בְּשַׁעְרֵי הַיְכָלִי (שירה)
פָּתַחֵי לִי אַחוֹתַי - (מה, ג) עַל כֶּן בְּרַכָּה
אֱלֹהִים. הָאֵם הַעֲלִינָה מְעַטְרַת אוֹתָךְ
בְּעֻטְרוֹת עֲלִינוֹת. לְעוֹלָם, מִשׁוֹם אוֹתוֹ
הָעוֹלָם הָאֲחֵרוֹן, וּבְשִׁבְלִיהָ אָמַר שֶׁהוּא
מְאִיר לָהּ.

דְּבָר אַחֵר, לְעוֹלָם זוֹ יִמִּין לְמַעְלָה שִׁכְתוּב
(תהלים ק"י) אֵתָה כֹּהֵן לְעוֹלָם. וְכֹל
הַבְּרָכוֹת וְהַשְּׁמָן הַטּוֹב שׁוֹרִים בוֹ, וּבְאֵרְנוּ
אוֹתוֹ. וְעַל זֶה פְּתוּב עַל כֶּן, כְּשֶׁהֵכֵן הַזֶּה
מִתְּחַבְּרַת לְמַעְלָה. אֲבָל בְּזִמְן שִׁמְתַּרְחַקַת
מִמֶּנּוּ זֶה הָעוֹלָם, מַה כְּתוּב? שֶׁאֵג יִשְׂאֵג עַל
נְוָהוּ, זוֹ הַגְּבִירָה, מִשׁוֹם שֶׁנִּמְנַעוּ מִמֶּנּוּ
בְּרָכוֹת, שֶׁלֹּא שׁוֹרִים בוֹ, אֵלֶּא כְּאֲשֶׁר נְוָהוּ
הַזֶּה מִתְּחַבְּרַת עִמּוֹ. וְזֶהוּ שִׁכְתוּב (ירמיה כה)
שֶׁאֵג יִשְׂאֵג עַל נְוָהוּ? כְּנִגְדֵךְ זֶה כְּתוּב (שיר א)
כִּי טוֹבִים דוֹדֶיךָ מִיַּיִן לְרִיחַ שִׁמְנֶיךָ טוֹבִים.
מַה הַטַּעַם? מִשׁוֹם שֶׁבְּרַכָּה אֱלֹהִים לְעוֹלָם.
מְשַׁכְּנֵי אַחֲרֶיךָ נְרוּצָה (שם), כְּנִגְדֵךְ זֶה כְּתוּב
(מה, ד) חגור חֲרָבָה עַל יַרֵּךְ גְּבוּר. זוֹ (ישעיה
לד) חֲרָב לְהִי מְלֵאָה דָם, לְהַפְרַע מִן
הַרְשָׁעִים, שֶׁגּוֹרְמִים לָהּ פְּרוּד מְלִמְעָלָה.
קְרַבְתָּ אוֹתָהּ אֵלֶיךָ לְרַחֵם עַל הָעוֹלָם,
וְתִתְּבַשְׁמוּ כְּאֶחָד. וּכְשִׁמְתַּקְרַבְתָּ עִמּוֹ,
מִתְּלַבֵּשׁ בְּהוֹד וְהִדְרָךְ. זֶהוּ שִׁכְתוּב (תהלים קד)
הוּד וְהִדְרָךְ לְבִשְׁתָּ. וּמַה הַטַּעַם? מִשׁוֹם
שֶׁאוֹתָהּ שַׁעַה הַתְּגַדֵּל מִשׁוֹם שֶׁהִתְחַבְּרָה
בְּעִיר אֱלֵהִינוּ. וְעַל זֶה כְּתוּב (שם) גְּדַלְתָּ
מְאֹד הוּד וְהִדְרָךְ לְבִשְׁתָּ, בְּאוֹתָם לְבוּשִׁים

הוֹדֶה וְהִדְרֶה: הַיְהוֹדֶה צִלַּח רֶכֶב עַל דְּבַר אֱמֶת וְעֲנָה צֶדֶק וְתוֹרָה נִרְאֹת

זוהר תהלים

(דף טו.ג.) כנגד זה שחורה אני ונאנה. בראשונה, כשנקראת חרב לדון את העולם, נקראת ודאי שחורה. וכעת, כשנקרבת למעלה בעונה, נקראת נאנה. נאנה ודאי בכל. בנות ירושלים - אלו שתיים עשרה חיות עליונות גדולות שנקראות כך, וכלן בשלמות. על שהיו כעת בגלות באהלי קדר, חזרו הן כעת כריעות שלמה ודאי. ובא ראה, כיון שהחרב היא החורה מדין שהיה בה, שהכשירו בני העולם את מעשיהם, נעשתה דבר, דבר אמת, והתחברה עם אמת. ואמת בעונה. ואזי צדק בכל, והכל אחר. הסוף בראש דבר אמת. אמת בראש, שכתוב (תהלים קיט) ראש דברך אמת. הראש של אותו שנקרא דברך, סוף הדרגות, נקרא אמת. הראש בסוף, עונה צדק בלא פרוד, נכללו והתחברו בכל. עונה הראש, צדק הסוף, (משלי כב) עקב עונה יראת ה'.

ותורה נראות ימינה וגו' (מה, ה) - זה יעקב, שנטל שני חלקים, משום שנדבק בימין לעולמים, שכתוב (בראשית ל) מחשף הלכן אשר על המקלות. ובשעה ההיא הכל החזר כריעות שלמה, משום שצד הימין התעורר בעולם, ונד הימין פשוטה לקבל את השבים בתשובה. שהרי עד עתה התקדרו בחטאייהם באהלי קדר, וכעת שחוזרים בתשובה, הם כריעות שלמה, משום שאברהם התעורר בעולם, ימינו של המלך.

גבור הוא, וגבור נקרא. ועל כך הודך והדרך. דבר אחר חגור חרבך על ירך גבור - מי שיוצא לדרך, יתקן עצמו בתפלה של רבונו ויזדרז בצדק הזה, חרב עליונה, בתפלה ובקשות עד שלא יצא לדרך, ככתוב (תהלים פה) צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו.

על ירך - על אותו רשם קדוש לשמור אותו. ואם שמר אותו אז נקרא גבור והקדוש ברוך הוא מלביש אותו בלבושיו

חגור חרבך על ירך גבור הודך והדרך

(מה, ד): [זוהר ח"ב פ' בשלח (דף ט"א.)]

וזה הולך כמו ששנינו. אמר רבי יהודה, מה זה שכתוב (תהלים מה) חגור חרבך על ירך גבור הודך והדרך. אלא, כל מי שמזרו את עצמו ושם את פחד החרב השנונה החזקה כנגדו, על ירך - מה זה על ירך? זהו הרשם הקדוש, כמו שנאמר (בראשית כד) שים נא ירך תחת ירכי. דבר אחר חגור חרבך - כלומר, זרז ותקף את היצר הרע שלך, שהוא חרבך, על ירך, על אותו רשם קדוש לשמר אותו. ואם שמר אותו אז נקרא גבור, והקדוש ברוך הוא מלביש אותו בלבושיו. ומהו לבוש של הקדוש ברוך הוא? הוד ונצח (והדר), שכתוב (תהלים קד) הוד והדר לבשת. אף כאן הודך והדרך. ואז נדבק האדם במלך הקדוש כראוי.

והדרך צלח רכב על דבר אמת ועונה

צדק וגו' (מה, ה): [זוהר חדש פ' חקת

יְמִינֶךָ: ו חֲצִיךָ שְׁנוּנִים עִמִּים תַּחְתִּיךָ יִפְלוּ בְּלֵב אוֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ: ז כְּסֵאֲךָ אֱלֹהִים

זוהר תהלים

חוזרים, יורדים בין שאר האמות, ואוכלים אותם עצם ובשר. דבר אחר (מה, ו) בלב אויבי המלך - זה אברהם, שהתמנה מלך על העולם, וכל האמות הספימו עליו להיות מלך עליהם, בעמק שנה. וכל שונאיו, הלילה הרג אותם. דבר אחר חציך שנונים - שהם עתידים לעשות דין. עמים תחתיה יפלו - אלו שבאו מצד שאר העמים, תחתיה יפלו, צד הנחש. כשאותה השלהבת של צד צפון התעוררה עליו, הוא נופל בעמק הים העליון, ונשבר כחו. וכשכחו נשבר, הכח של שאר העמים נשבר, משום שהם אויבי המלך. מי המלך? זה ישראל, המלך בכל.

כְּסֵאֲךָ אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד (מה, ז): [זוהר חדט 9 חקת (ד 97 גט)] עליה אמר קך, פאשה שהתעוררה לבעלה, ואמרת אשתך רוצה להתחבר עמך. שהרי אותם הרשעים שהפרידו את זיוגנו אבדו מן העולם, ועשיתי בהם דין. וכעת רוצה שיתחבר העולם האחרון עם המקום שנקרא ועד, משום ששכט מישר שכט מלכותך, שאותו הדין שעשה כסאך ברשעי העולם, הוא דין אמת, שיוצא ממקום שנקרא ישר, כמו שנאמר (דברים לב) צדיק וישר הוא. והכסא נקרא ישר, ועל זה שיצא ממנו שכט מישר זה נקרא. דבר אחר שכט מישר - זה המלך המשיח, שנקרא שכט להוכיח את רשעי העולם. זהו שכתוב (בראשית מט) לא יסור שכט מיהודה, וכתוב וקם שכט מישראל. מישר - (ישעיה יא) והוכיח במישור לענוי ארץ.

אם נגזר דין על ישראל הקדוש ברוך הוא מוריד אותו על שאר האמות - כשחוזרים ישראל בתשובה

חֲצִיךָ שְׁנוּנִים (מה, ו): [זוהר חדט 9 חקת (ד 97 גט)] פְּרִשׁוּהָ עַל אַבְרָהָם, כְּשֶׁרָדַף אַחַר כָּל אוֹתָם הַמְּלָכִים בְּלִילָה, כְּשֶׁנִּחְלְקוּ הַרְחַמִּים מִן הַדִּין, וְהָרַג אוֹתָם הַמְּלָכִים. זְהוּ שְׁכַתוֹב (ישעיה מא) כְּקֶשׁ נִדַף קִשְׁתוֹ יִרְדָּפֶם יַעֲבוֹר שְׁלוֹם. וְכֹלֶם נָפְלוּ בְיָדוֹ. אֲבָל בֵּא וְרֵאֵה אֵת סוֹד הַדְּבָר. חֲצִיךָ שְׁנוּנִים - אֵלוֹ חֲצִים וְאֲבֵנֵי בְּלִיסְטֵרָאוֹת. שְׂדֵנָה אֵת הָעוֹלָמוֹת בְּאוֹתָם כְּלֵי הַקֶּרֶב שֶׁהַמֶּלֶךְ הַפְּקִיד בְּיָדֵי הַגְּבִירָה. וְאוֹתָם חֲצִים שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְדַאי שְׁנוּנִים בְּכָל, מְצַדוֹ שֶׁל הַיּוֹם הַשְּׁנִי, צַדוֹ שֶׁל יִצְחָק, מְשׁוֹם שֶׁמִּמֶּנּוּ יוֹצֵא דִין לְרָשָׁעִים לְדוֹן אוֹתָם. וְעַל זֶה (מה, ו) עִמִּים תַּחְתִּיךָ יִפְלוּ בְּל"ב. וְמִי הַדְּרָגָה שֶׁמְפִילָה אוֹתָם? הַדְּרָגָה שֶׁנִּקְרָאת ל"ב, שֶׁהַתְּמַנְתָּה עַל מַעֲשֵׂי הָעוֹלָם, וְדָנָה אוֹתָם עַל שֶׁהֵם אוֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ.

כְּנִגְדָּה זֶה (שיר א) אֵל תְּרַאנִי שְׁאֲנִי שֶׁתַּרְחֲרַת. מַה הַטַּעַם? מְשׁוֹם שֶׁהַתְּלַבְּשֵׁתִי בְּדִין לְדוֹן אֵת הָעוֹלָם. וְאוֹמַרְתָּ לְכִנְיָה שְׁקֹרְבִים אֵלֶיךָ בְּתוֹךְ הַבַּיִת, אֵל תְּרַאנִי. וְדַאי, אִם הַשְׁתַּדְּלָתָם בְּתוֹרָה שְׁנַתְּמִי לָכֶם, לֹא תִפְחָדוּ. וְאִם לֹא תִשְׁתַּדְּלוּ, תִּגְרַמוּ לִי שְׁבִנֵי אֲמִי נִחְרוּ בִּי, לְשַׁמֵּר אֵת אֲמוֹת הָעוֹלָם בְּשִׁבְלֵכֶם שֶׁתִּפְזְרוּ שֵׁם. וְעַל זֶה הָעִירוּ, אִם נִגְזַר הַדִּין עַל יִשְׂרָאֵל, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹרִיד אוֹתוֹ עַל שְׁאֵר הָאֲמוֹת, כְּשֶׁחֹזְרִים יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה. וְאִם לֹא

עולם ועד שבט מישר שבט מלכותך: ח אהבת צדק ותשנא רשע על

זוהר תהלים

הללו. כנגד זה - (שיר א) הגידה לי שאהבה נפשי. אתה שכל אהבת נפשי בך. אם לא תתחבר עמי, איך תרעה את העולם? איך תזון את נפשי מהעמק העליון, אותך ואת האחרים? שהרי אין שורות הברכות שלמעלה אלא במקום של זכר ונקבה. שלמה אהיה כעטיה (שם). איך אהיה בבושה, כשתובעים ממני מזון בני האבות, שהם עדרי חבריך, עדר ה' ממש. משום כך אהבת צדק - זה הכסא שלך. ותשנא רשע - זה צד השפחה, שכל דבריך בחובה, ועומדת לחייב על העולם.

דבר אחר, אף על גב שהכל אחד - אהבת צדק, אלו ישראל שאחוזים בצדק הזה, והיא חלקם, שכתוב (מלאכי א) אהבתי אתכם וכו', ואהב את יעקב. לרבות הדרגה של צדק, שאוחז בה בשעה שנקרא יעקב. ותשנא רשע - זה עשו, שכל מעשיו בחובה, וצדו צד של רשע, נחש עקלתון. זהו שכתוב (שם) ואת עשו שנאתי. על פן משחך אלהים אליך שמן ששון (מה, ח) - זה השמן הטוב ששופע על ראשך מהצר העליון, שנקרא כך. מה זה על כן? משום שאהבת צדק. זהו שכתוב (שם קלג) הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. שבת אחים - התחברות של אח בצדק. גם - לרבות את ישראל. משום כך אמרה לו: איכה תרעה - לעצמך, איכה תרביץ - אותם העדרים הקדושים של יעקב. מחברך - אלו האבות העליונים, שהתחברו עמך בראשונה. דבר אחר, ישראל שהם אחים ורעים לו, משפיעים

שבט מלכותך - על זה כתוב (במדבר כד) וקם שבט בישראל, לעורר בעולם. מה הטעם? שהרי הוציאה לך בן טוב חכם לעולם. והשבח הזה משבחת הגבירה למלך להרים הראש של ישראל על הכל. לא יסור שבט - משום שכתוב (תהלים פט) כסאו כשמש נגדי.

אברהם אהבי מה הטעם אהבי משום שכתוב אהבת צדק - הינו שאהב לעשות צדקה וחסד

אהבת צדק ותשנא רשע (מה, ח) [זוהר ח"א פ' לך לך (דף ע"ט)] בא ראה, אברהם רצה לקרב אל הקדוש ברוך הוא והתקרב. זהו שכתוב (מה, ח) אהבת צדק ותשנא רשע. משום שאהב צדק ושנא רשע, התקרב לצדקה, ועל זה כתוב (ישעיה מא) אברהם אהבי. מה הטעם אהבי? משום שכתוב אהבת צדק. האהבה שאהב אברהם את הקדוש ברוך הוא מפל בני דורו, שהיו אבירי לב, והם רחוקים מצדקה, כמו שנתבאר.

אהבת צדק - אלו ישראל שאחוזים בצדק

אהבת צדק (מה, ח): [זוהר ח"א פ' חקת (דף ע"ט)] משום שהצדק הזו, אהבתך, היא אהבה קטנה, שבהתחברות למעלה נעשית גדולה. ואף הוא גם בהתחברותה עמה הוא גדול. זהו שכתוב (שם מח) גדול ה' ומהלל מאד בעיר אלהינו. ועל זה מושכת אותו הגבירה בדברי האהבה

בן מִשְׁחָה אֱלֹהִים תְּהַיְבֵל הַיָּמִים אֱלֹהֵיךָ תְּהַיְבֵל הַיָּמִים שָׁמֶן שֶׁשׁוֹן מִחֲבָרֶיךָ: ט מִר וְאֶהְלוֹת קְצִיעוֹת כָּל בְּגֵדְתֶיךָ מִן הַיְכָלִי שֵׁן מִנִּי שִׁמְחוֹךָ: י בְּנֹת מְלָכִים בְּיִקְרוֹתֶיךָ נִצְבָּה שָׁגַל לִימִינְךָ בְּכַתֶּם אוֹפִיר: יא שְׁמְעֵי בַת וִרְאֵי וְהִטִּי אֲזַנְךָ וְשִׁבְחֵי עַמְּךָ וּבֵית

זוהר תהלים

את השמן ששון הזה על ראשו בתפלתם. שמן ששון - אלו שנים עשר נהרות אפרסמון זך, שמאירים בה. ואז יש שמחה בעולמות, רצון בעולמות, והרגז מסתלק מן העולם.

מור ואהלות וקציעות - בשלשת הצבעים לבן אדום וירוק

מור ואהלות (מה, ט): [זוהר חדש 9 חקת 9ד] מור - זה אברהם, שנקרא הר המור. ואהלות - זה יעקב. קציעות - זה יצחק. כל בגדתיך - בשלשת הצבעים הללו, לבן אדום וירוק, השתלמו אותם לבושי הארצמן.

אין שמחה לפניו מכל מרכבותיו כשמחת נשמותם של הצדיקים שהם קרובים לו

מן היכלי שן (מה, ט) - אלו שבעה היכלות עליונים, שנשמות הצדיקים שמחות בהם לפני הקדוש ברוך הוא, ואז שמחה לפניו. ולמה נקראו היכלי שן? משום שזכו בתורה והתחזקו בה, זכו לש"ן הזו. מני שמחוך (מה, ט), במה עוסקות הנשמות הללו? הן עוסקות בתשבחות שלי לפניך, ואז משלמת השמחה לפניך, שאין שמחה לפניו מכל מרכבותיו, כשמחת נשמותם של הצדיקים שהם קרובים לו. דבר אחר מני שמחוך, ודאי שאין שמחה לפניו כמו הזמן שעשה שלמה את שיר השירים, ושבח את תשבחת הגבירה אל המלך.

בנות מלכים ביקרותיך. (מה, ט): [זוהר חדש 9 חקת 9ד] ומה אומרים? בנות מלכים - אלו הנשמות הקדושות, שנדאי נקראות בנות מלכים, שהרי הם היו מזווג של המלך והגבירה. ביקרותיך - זה גן עדן שנכבד מכל מה שברא הקדוש ברוך הוא בעולם הזה, שהם נטיעות ידיו.

נצבחה שגל לימינך וגו' (מה, ט), כמו שנאמר (שם קי) נאם ה' לאדני שב לימיני. משום כך למטה, נדבקה באברהם, ומשום כך נקרא אברהם אהבי, שנדבקה בו אהבתי והודיע את דיני לעולם, ובשבילה זכה לבן, שהרי ה"א נוספה עליו מקדם לכן.

בכתם אופיר וגו' (מה, ט), כמו שנאמר (ישעיה יג) ואדם מכתם אופיר. ומתי היא בכתם אופיר? כשמזדוגת עם המלך, כשיורד הכתר בדלוגים, שמאיר מצד האם העליונה, ושורה על ראש הגבירה. ואז (שם מד) כתפארת אדם לשבת בית. שהרי הבית של העולם הזה מתנהג על ידה. משום כך אמרה לו, אם לא תתחבר עמי, איך אהיה בצמאון על אותם עדרים קדושים שסמוכים על שלחני? זהו שכתוב (שיר א) שלמה אהיה כעטיה על עדרי חביריך.

שמעי בת וראי וגו' (מה, יא): [זוהר חדש 9 חקת 9ד] מה משיב לה הקדוש ברוך הוא? שמעי בת וראי. כנגד זה, (שיר א) אם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך

אָבִיךָ: יב וַיִּתְּאוּ הַמֶּלֶךְ יַפְנֶה כִּי הוּא אֲדֹנָיךָ וְהַשְׁתַּחֲוִי לוֹ: יג וּבַת צַר בְּמַנְחָה פְּנִיךָ

זוהר תהלים

כֶּאלוּ הֵם שְׂכוּחִים מִן הָעוֹלָם, עַד שְׁיִשׁוּבוּ
בַת־שׁוֹבָה לְפָנַי. וּבֵית אָבִיךָ, שֶׁהוּא אַבְרָהָם,
שֶׁהִיא בַתּוֹ, וְשָׁמָּה בְּכָל.

וַיִּתְּאוּ הַמֶּלֶךְ יַפְנֶה (מה, יב): [זוהר חדש פ' חקת
(דף טג.)] זֶה הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן שְׂאוֹהֵב
לְדַבֵּק בְּךָ וּלְהַזְדַּוֵּג עִמָּךְ זְוִיג עוֹלָמִים.
וּמָתַי? בְּשַׁעַה שְׁכָל בְּנֵי הַיְכָל הַמֶּלֶךְ
צְדִיקִים, בְּשַׁעַה שִׁיִּסְרַתְּ אוֹתָם וְהִנְהִיגְתָּ
אוֹתָם לְרִצּוֹן הַמֶּלֶךְ. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (משלי לא)
מִשָּׂא אֲשֶׁר יִסְרַתּוּ אָמוֹ. וְזוֹ בַת שְׂבַע אִם
שְׁלֵמָה, שֶׁהִנְהִיגָה אוֹתוֹ לְרִצּוֹן הַמֶּלֶךְ.

לְסִסְתִּי בְּרַכְבִּי פָרְעָה דְּמִיתִיךָ רַעֲיָתִי -
שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נָתַן בְּלָבוֹ לְהַכְנִס
אֲחֵרֵיהֶם לִיָּם, כְּדִי שְׁיִשְׁבְּעוּ יִשְׂרָאֵל
מְמֻמָּוֶנָם שֶׁהוֹבִילוּ לְשֵׁם עַמָּהָם

כִּי הוּא אֲדֹנָיךָ (מה, יב) - כָּל כַּחַךְ הוּא מְמַנּוֹ.
אֵינן הַלְבָּנָה מְאִירָה אֶלָּא מִן הַשֶּׁמֶשׁ.
שְׁמָה אֲדֹנָי, סִימָן לִדְקוּחַת מִבֵּית הַמֶּלֶךְ. א'
מְרַאשׁ הַכֹּל לְהַתְנַהֵג בָּהּ, וַי' הֲרַאשׁ שֶׁל
הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, הַחֲכָמָה הָעֲלִיּוֹנָה. וְהַשְׁתַּחֲוִי
לוֹ (מה, יב), כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (מ"א א) וַתִּקַּד בַּת
שְׂבַע. וְאֵז הַמֶּלֶךְ עוֹשֶׂה כָּל רִצּוֹנָה. וַיִּשְׂרָאֵל
מִתְגַּבְּרִים לְמַעְלָה לְמַעְלָה, וּמְדוֹרִם עִם
הַמֶּלֶךְ וְעִם הַגְּבִירָה. וְאֵז שְׂאָר הָעַמִּים
נִכְנָעִים תַּחְתֵּיהֶם, וְכֹלָם חוֹזְרִים לְעַבְד
אוֹתָם, מִשׁוּם שֶׁהֵם בְּנֵי הַמֶּלֶךְ. מִשׁוּם כֶּךָ
(תהלים מה) וּבַת צַר בְּמַנְחָה פְּנִיךָ יַחֲלוּ עֲשִׂירֵי
עָם. כְּנִגְדָּה זֶה, (שיר א) לְסִסְתִּי בְּרַכְבִּי פָרְעָה
דְּמִיתִיךָ רַעֲיָתִי. שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נָתַן
בְּלָבוֹ לְהַכְנִס אֲחֵרֵיהֶם לִיָּם, כְּדִי שְׁיִשְׁבְּעוּ
יִשְׂרָאֵל מְמֻמָּוֶנָם שֶׁהוֹבִילוּ לְשֵׁם עַמָּהָם.

בְּעַקְבֵי הַצֶּאֱן וּרְעִי אֶת גְּדִיתִיךָ. אָמַר לָהּ
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: הִנֵּה לָךְ עֶצֶה עֲלִיוֹנָה,
צְאִי לָךְ בְּעַקְבֵי הַצֶּאֱן - אֵלּוֹ הַצְּדִיקִים
הַשְּׁלֵמִים שֶׁהִתְעַטְרְתְּ בָהֶם לְפָנַי, וּרְעִי אֶת
גְּדִיתִיךָ - אוֹתָם שֶׁנִּמְשָׁכִים אַחֲרֶיךָ. וְאוֹתָם
רְשַׁעֵי הַדּוֹר יִתְמַשְׁכְּנוּ בַּחֲטָאֵיהֶם, אֲלֵקָה
אוֹתָם בְּרִצּוֹעָה, וְלֹא יוֹסִיפוּ לְחַטָּא.
וְתַשְׁמְרֵי בְנֵיךָ שֶׁהוֹלְכִים אַחֲרֶיךָ, שֶׁלֹּא
יִתְמַשְׁכְּנוּ עֲלֵיהֶם, וְהַכֹּל בְּדִין וְאַמֶּת. מָה
הַטַּעַם? שְׁכָל הַנְּשֻׁמוֹת הֵן לְפָנַי, וְעַל זֶה
(יחזקאל יח) בֵּן לֹא יִשָּׂא בְּעוֹן הָאָב וְאָב לֹא
יִשָּׂא בְּעוֹן הַבֵּן. כְּמוֹ זֶה, שְׁמַעֵי בַת וּרְאִי.
שְׁמַעֵי, שְׂבָךְ תְּלוּיָהּ הַשְּׁמִיעָה, כְּשִׁישְׂרָאֵל
חוֹזְרִים בַּת־שׁוֹבָה לְפָנַי - שְׁמַעֵי, הַכְּנִיִּסִי
תְּפִלוֹתֶיהֶן לְפָנַי, שֶׁהִפְתַּח שֶׁל הַכֹּל הוּא
בְּךָ, הַכֹּל מִסְרַתִּי בְּיַדְךָ לְהַנְהִיג אֶת הָעוֹלָם
הַתַּחְתּוֹן. וְעַל כֵּן שְׁמַעֵי בַת וּרְאִי, מִשׁוּם
שֶׁאֵת הַמְרָאָה שֶׁל הַכֹּל, אֵת נִקְרָאת בְּאֵר
לְחֵי רוֹאֵי. מִשׁוּם כֶּךָ יֵשׁ לָךְ לַעֲיֵן כָּל יוֹם
בְּמַעֲשֵׂי הָעוֹלָם, לְתַת לְאָדָם כְּפִי מַעֲשָׂיו.
בֹּא וּרְאֵה, כְּשֶׁבָרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת
הָעוֹלָם, הַפְּקִיד אֶת הַיְכָלוֹ בְּיַד הַגְּבִירָה
לַעֲיֵן עַל הָעוֹלָם, וּכְשֶׁבָנִי הָעוֹלָם צְדִיקִים,
נוֹסַפְת שְׁמָחָה לְמַעְלָה.

וְהַטִּי אֲזַנְךָ (מה, יא), כְּנִגְדָּה תְּפִלַּת הַכֹּל. וְכֵן
עֲשֵׂתָה אַף הִיא מִכָּל הַתְּפִלוֹת,
לְקָרֵב עֲטָרָה לְצְדִיק. מִשׁוּם שֶׁהָרִי כָּל
הַתְּפִלוֹת הֵן לְקָרֵב הָעֲטָרָה לְצְדִיק. וְשִׁכְחִי
עִמָּךְ (מה, יא), שְׁכַשְׁכְּנִי לֹא הוֹלְכִים בְּדַרְךָ
יִשְׂרָהּ, יֵשׁ לָךְ לְהַבִּיא עֲלֵיהֶם מַפּוֹת, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כו) וְהִפִּיתִי אֶתְכֶם גַּם אֲנִי
שְׂבַע. וְעַל כֵּן וְשִׁכְחִי עִמָּךְ, עֲשֵׂי אוֹתָם

יחלו עשירי עם: יד כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה:

זוהר תהלים

שלמה (שיר א) נאוו לְחַיֵּךְ בַּתְּרִים צְנֹאֲרָךְ
בַּחֲרוּזִים. לְחַיֵּךְ - פְּעָמִים, לְזִמְן הַהוּא
וְלַעֲתִיד לְבֹא. בַּתְּרִים - שְׁנֵי תוֹרִים וְדָאֵי.
מִשׁוּם שְׁבִימֵי הַמְּשִׁיחַ תַּתְּחַדֵּשׁ דַּעַת
בְּעוֹלָם, וְתוֹאֵר הַתּוֹרָה לְפָנֵי הַכֹּל, מִשׁוּם
שְׁכָתוֹב (יְרִמְיָה לֹא) כִּי כוֹלָם יִדְעוּ אוֹתִי
לְמַקְטָנָם וְעַד גְּדוּלָם. וְעַל זֶה מִמְּשִׁבְצוֹת
זֶהֱבָ לְבוּשָׁה, זֶה צַד הַצָּפוֹן, שֶׁהַתְּלַבְּשָׁה בּו
לְעִשׂוֹת נִקְמוֹת בְּאוֹתָם שֶׁהִצְיִקוּ לְבִנְיָהּ.
וְעַל זֶה קוֹרְאִים לוֹ מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, וְדוּד
וְדָאֵי הוּא. וְאֵז מִתְעוֹרֵר בְּעוֹלָם. מַה פְּתוֹב
לְמַעֲלָה? (תהלים מד) כִּי שָׁחָה לְעַפְרָ נִפְשָׁנוּ
כִּי, קוֹמָה עֲזַרְתָּה לָנוּ. מַה זֶה קוֹמָה?
מִשׁוּם שֶׁעַד עֵתָה הִיא נוֹפְלָת. כָּעַת קוֹמָה
עֲזַרְתָּה לָנוּ, שְׁנִדְבַק הַמֶּלֶךְ עִם הַגְּבִירָה.
וּפְדָנוּ לְמַעַן חֲסִדְךָ - זֶה אֲבָרְהָם, הַיְמִין,
שֶׁלֹא תִהְיֶה לְאַחֹר. שְׁמִשׁוּם כֶּךָ אָמַר
(תהלים י) הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעֲנֵנִי. מִשׁוּם כֶּךָ,
מִמְּשִׁבְצוֹת זֶהֱבָ לְבוּשָׁה.

בשבילה עומדת הארץ מתי בשעה
שנאחזת במשפט

כָּל כְּבוֹדָה בַּת מֶלֶךְ פְּנִימָה (מִה, יד) : [זוהר
ח"א פ' יח"י (דף רלז)] רַבִּי שְׁמַעוֹן פְּתַח
וְאָמַר, (תהלים מה) כָּל כְּבוֹדָה בַּת מֶלֶךְ
פְּנִימָה. כָּל כְּבוֹדָה - זו כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל.
כְּבוֹדָה - מִשׁוּם שֶׁהוּא כְּבוֹד, זֶה עַל זֶה. זֶה
זָכַר וְזוֹ נִקְבְּהָ (זו נִקְבְּחָ), וְנִקְרְאָת כְּבוֹדָה. בַּת
מֶלֶךְ - הִינּוּ בַת שְׁבַע, בַּת קוֹל שֶׁהוּא קוֹל
גְּדוֹל, וְזֶהוּ מֶלֶךְ הָעֲלִיוֹן. פְּנִימָה - מִשׁוּם
שֶׁיֵּשׁ מֶלֶךְ שְׂאִינּוּ לְפָנִים כְּמוֹתוֹ, וְזוֹ כְּבוֹדָה
בַּת מֶלֶךְ. מִמְּשִׁבְצוֹת זֶהֱבָ לְבוּשָׁה, מִשׁוּם

והכל נטלו ישראל בים שֶׁכַר אוֹתָהּ
הַעֲבוּדָה שֶׁעָבְדוּ עִמָּם.

אז ישראל יחזרו בתשובה שלמה - משום
שנראה באותם צרות רבות שבאות עליהם
כמי שנשפח זכרונם למעלה

וּבַת צַר וְגו' (מִה, יג) : [זוהר ח"א פ' חקת (דף
גט)] כְּמוֹ כֵּן לְעֵתִיד לְבֹא, וּבַת צַר -
זֶה צַדוֹ שֶׁל עֵשׂוֹ וְשֶׁאֵר הָעַמִּים שֶׁהִצְיִקוּ
לְיִשְׂרָאֵל, וְעַד עֵתָה הֵיוּ מְצִיּוּקִים לָהֶם
בַּחֲטָאֵיהֶם, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (ישעיה נט) כִּי יָבֹא
כְּנֶהֱרַ צַר רוּחַ ה' נִסְסָה בּוֹ. אֵז יִשְׂרָאֵל
יִחְזְרוּ בַּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, שְׁנֹרְאָה בְּאוֹתָם צְרוֹת רְבוֹת שְׁבָאוֹת
עֲלֵיהֶם כְּמִי שֶׁנִּשְׁפַּח זְכוּרוֹנָם לְמַעֲלָה. וּכְשֶׁם
חוֹזְרִים בַּתְּשׁוּבָה בְּלֵב שְׁלֵם, כְּפִתּוֹב (דברים
ד) בְּצַר לָךְ וּמִצְאוּךָ וְגו', וְשִׁבְתָּ עַד ה'
אֱלֹהֶיךָ. וְיָשׁוּב הַמֶּלֶךְ לְבֵית הַגְּבִירָה
לְפִיטָה. וְעַל זֶה (ישעיה נט) וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֲלִי,
זֶה הַמֶּלֶךְ שְׁבָא לְבֵית הַגְּבִירָה. מִשׁוּם
שְׁבִיטָהּ כָּלֵם שְׁלָמִים לְפָנֶיהָ, בָּא לְהַקִּימָהּ
מִהַעֲפָר. בְּמִנְחָה פְּנִיךָ יִחְלוּ עֲשִׂירֵי עָם (מִה,
יג), מִשׁוּם שֶׁאֵתָּ (מִה, יד) כְּבוֹדָה בַּת מֶלֶךְ
פְּנִימָה. וּמַהוּ כְּבוֹדָה? כְּבוֹד ה'. וְזוֹ הַבַּת
מֵאוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ שֶׁהִיא פְּנִימָה וְדָאֵי. וְזוֹ הָאֵם
הָעֲלִיוֹנָה, שֶׁהִיא הַפָּנִים שֶׁל הַכֹּל, וְהִיא
מְעוֹרְרַת חֲרוֹת וּמְנוּחָה עַל בְּנֵיהָ.

בימי המשיח תתחדש דעת בעולם ותואר
התורה לפני הכל

ממשבצות זהב לבושה (מִה, יד) : [זוהר ח"א
פ' חקת (דף גט)] כְּנֶגֶד זֶה אָמַר

טו לְרַקְמוֹת תּוֹבֵל לְמַלְךְ בְּתוֹלוֹת אַחֲרֶיהָ רַעוּתֶיהָ מוֹבָאוֹת לָךְ: טז תּוֹבֵל לְנֶהַךְ

זוהר תהלים

הָאָרֶץ. וּכְשֶׁמֶתְעַלָּה לְמַעְלָה וְאֵלֶּה מַעְלוֹת אוֹתָהּ, אִזּוֹ כְּתוּב, וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מִשְׁה. וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר מוֹבָאוֹת לָךְ, וְכְתוּב וַיִּשְׂאוּ אֶת הַתְּבָה. אֶל מִשְׁה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר דְּמוֹת שֶׁל אָדָם. וּמִזֵּן לָנוּ שֶׁנֶּקְרָא אָדָם? שְׁכָתוּב (שם ו) לֹא יָדוֹן רוּחִי בְּאָדָם לְעֵלָם בְּשֵׁם הוּא בָשָׂר, וְהִינוּ מִשְׁה. וּמִשׁוֹם כֶּךָ עַל הַכֶּסֶף הַזֶּה דְּמוֹת שֶׁל אָדָם עוֹמְדֵת עָלָיו, וְהִינוּ מִשְׁה. וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן - אֵלּוֹ אַרְבַּע הַחִיּוֹת כְּשֶׁעוֹלוֹת, כְּפִי שֶׁאֲמַרְנוּ.

לְרַקְמוֹת וְגו' (מה, טו): [זוהר חדש פ' חקת (טו, טז)] אֵלּוֹ לְבוּשֵׁי כְבוֹד, שֶׁהֵם רְקוּמִים לְמַקְדָּשׁ. וְכָל הַבְּגָדִים שֶׁעֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְלַבֵּשׁ, לְתַתּוֹ נִקְמָה בְּאָדָם. תּוֹבֵל לְמַלְךְ - זו הַכֶּלֶה הַמְּלִיֵּשָׁה אוֹתוֹ. מִי גֵרַם כָּל זֶה? מִשׁוֹם שִׁישְׂרָאֵל לֹא הִתְעַרְבוּ בְּצַד שֶׁל עֲשׂו, כָּל אֵלּוֹ עֲתִידִים לְרִאוֹת כְּכּוֹד שֶׁל צִיּוֹן.

בְּנִגְדָה זֶה, תּוֹרֵי זֶהב נַעֲשֶׂה לָךְ. תּוֹרֵי - שְׁנַיִם. רְמָזוֹ לְתוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה בֵּימֵי פְרָעָה, וְרְמָזוֹ לְדַעַת שֶׁתִּתְּחַדֵּשׁ בֵּימֵי הַמְּשִׁיחַ. עִם נִקְדוֹת הַכֶּסֶף - שָׁם (הושע ג) בְּחַמְשָׁה עֶשְׂרֵי כֶסֶף, וְכֵאֵן (שיר ח) אִם חוֹמָה הִיא נִבְנָה עָלֶיהָ טִירַת כֶּסֶף. וְדַאי שֶׁמִּצַּד שֶׁל אַבְרָהָם בָּאָה זו לָהֶם. זֶהוּ שְׁכָתוּב (ויקרא כו) וְאֵף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֲזַכֵּר. וְהָאָרֶץ אֲזַכֵּר.

שֶׁהִתְלַבְּשָׁה וְנִאֲחָזָה בְּגִבּוֹרָה עֲלִיוֹנָה, וְגַם זֶה נִקְרָא מַלְךְ, וּבְשִׁבִילָה עוֹמְדֵת הָאָרֶץ, מְתִי? בְּשַׁעַת שֶׁנֶּאֱחָזֵת בְּמִשְׁפָּט, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (משלי כט) מַלְךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אָרֶץ. וְלִזוֹ קוֹרְאִים מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם, וַיְהוּדָה נֶאֱחָז בָּהּ, וַיִּרְשׁ הַמַּלְכוּת שֶׁבְּאָרֶץ.

מִשׁוֹם כֶּךָ עַל הַכֶּסֶף הַזֶּה דְּמוֹת שֶׁל אָדָם עוֹמְדֵת עָלָיו וְהִינוּ מִשְׁה

בְּתוֹלוֹת אַחֲרֶיהָ רַעוּתֶיהָ מוֹבָאוֹת לָךְ

(מה, טו): [זוהר שמות פ' פקודי (ד)

רלח.]] וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מִשְׁה וְגו'. כְּתוּב (יחזקאל א) וּמִמַּעַל לְרִקְיעַ, זֶהוּ הָרִקְיעַ שֶׁעוֹמֵד עַל אַרְבַּע חִיּוֹת, שֶׁכְּשֶׁמֶתְעַלּוֹת בְּתוֹךְ אוֹרֵי אֶחָד שֶׁמִּכָּה בָּהֶן, אֵינֶן זוֹקְפוֹת רֹאשׁ לְהִסְתַּכֵּל לְמַעְלָה. מִשׁוֹם שֶׁאוֹתָהּ רוּחַ חַיָּה מִכָּה בְּכָלֵן, וּבְאוֹתָהּ רוּחַ כָּלֵן מִתְעַלּוֹת, שְׁכָתוּב וּבַהֲנִשָּׂא הַחִיּוֹת מֵעַל הָאָרֶץ יִנְשְׂאוּ הָאוֹפָנִים לְעַמְתָּם. וְכְתוּב כִּי רוּחַ הַחַיָּה בְּאוֹפָנִים. לָמָּה מִתְעַלּוֹת? אֵלּא כְּשֶׁמִּכָּה אוֹתוֹ אוֹרֵי עָלֶיהָ, הוּא מַעְלָה אֶת אוֹתָן אַרְבַּע שֶׁתַּחַת הַחַיָּה הַזוֹ, וְהֵן מַעְלוֹת אוֹתָהּ לְמַעְלָה, עַד שֶׁמִּבִּיאוֹת אוֹתָהּ לְזוּהַר הָעֲלִיּוֹן, וְהִינוּ סוּד הַכְּתוּב, בְּתוֹלוֹת אַחֲרֶיהָ רַעוּתֶיהָ מוֹבָאוֹת לָךְ. מִשׁוֹם שֶׁאַרְבַּע הִלְלוּ נִקְרָאוֹת כֶּךָ, וְלֹא זָזוּ מִהַחַיָּה הַזוֹ, שֶׁהִיא כֶּסֶף, לְעוֹלָמִים. וּמַעְלוֹת אוֹתָהּ מִמַּטָּה לְמַעְלָה לְהִתְקִין כֶּסֶף כְּפִי מַעְלָה. וְסוּד זֶה - (בראשית ז) וַיִּשְׂאוּ אֶת הַתְּבָה וְתָרַם מֵעַל

בְּשִׁמְחַת וְגִיל תִּבְאִינָה בְּהִיבֵל מְלֶךְ: יי תַּחַת אֲבֹתֶיךָ יִהְיוּ בְּנֵיךָ תְּשִׁיתֶמוּ לְשָׂרִים
בְּכָל הָאָרֶץ: יי אֲזַבִּירָה שְׁמֶךָ בְּכָל דֶּר נֶדֶר עַל בֶּן עַמִּים יִהְיוּךָ לְעֹלָם וָעֶד:

— זוהר תהלים —

אֲבֹתֶיךָ יִהְיוּ בְּנֵיךָ - שְׂכָלְם בְּאַהֲבָה, כְּאוֹתָם
דֹּר הַמִּדְבָּר, כְּאוֹתָם שְׁנִקְרְאִים דֹּר דְּעָה.
יִהְיוּ בְּנֵיךָ - שְׂכָלְם בְּאַהֲבָה יִתְגַּבְּרוּ עַל
הַתּוֹרָה. כְּנִגְדֵי זֶה כְּתוּב (שיר א) עַד שֶׁהִמְלִיךְ
בְּמִסְבוֹ נְרִדִי נִתַּן רִיחוֹ. שֶׁהִקְדִּימוּ עֲשִׂיָּה
לְשִׁמְעָה, אֲךָ כִּאֵן בְּנֵיךָ יִשְׁתַּלְּמוּ כְּמוֹתָם.

בְּזִמְן שֶׁהַשׁוֹפָר הַגָּדוֹל הֵהוּא יוֹצִיא הַכֹּל
לְחֵרֹת

אֲזַבִּירָה שְׁמֶךָ בְּכָל דֶּר נֶדֶר (מה, יח) : [זוהר
דט ו' חקת (דג טו)] מִהַדֹּר
הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהַדְּרוֹר וְהַחֵרֹת תְּלוּיִים בּוֹ לְכֹל.
בְּזִמְן שֶׁהַשׁוֹפָר הַגָּדוֹל הֵהוּא יוֹצִיא הַכֹּל
לְחֵרֹת, אֲזִי עַמִּים יִהְיוּךָ לְעֹלָם וָעֶד,
שֶׁלֹּא יִפְרֹד עוֹלָם מִוְעֵד, וְוָעֵד מֵעוֹלָם. כְּנִגְדֵי
זֶה, צְרוּר הַמֶּר דּוֹדֵי לִי בֵּין שְׂדֵי יִלִּין. עַד
כִּאֵן נִתְּנָה לוֹ רִשׁוֹת לְגִלוֹת. בָּא שְׁלֵמָה
וְהַשְׁתַּלֵּם בְּכֹל, וְהַשְּׁלִים הַכֹּל, וְהַכְּלִיל
בְּאוֹתָן הַתְּשַׁבְּחוֹת חֲכֵמָה עֲלִיוֹנָה, הַקְּיוּם
שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת, שֶׁעֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְגִלוֹתָהּ לְבָנָיו בְּזִמְן שֶׁתִּתְעוֹרֵר הַדְּעַת
בְּעוֹלָם. כְּשֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יִשְׁיֵג
דְּבִקוֹת בְּחֻכְמָה הָעֲלִיוֹנָה, סוּד שְׁמוֹ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְזֵהוּ הַטוֹב שְׂאִין לוֹ
הַפְּסָקָה כָּלֵל, לְעוֹלָם וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

תּוֹבֵלְנָה בְּשִׁמְחַת וְגִיל - שְׁתֵּי שִׁמְחוֹת
לְמַעַלָּה וְלַמַּטָּה

תּוֹבֵלְנָה בְּשִׁמְחַת וְגִיל (מה, טו) : [זוהר דטו
ו' חקת (דג טו)] שְׁתֵּי שִׁמְחוֹת,
לְמַעַלָּה וְלַמַּטָּה. לְמַעַלָּה - שֶׁהַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ
וְהַפֶּסֶד נִשְׁלָמִים, כְּשִׁיאֲבֹד יוֹדֵעַ צִיד מִן
הָעוֹלָם וְזָכְרוֹנוֹ לֹא יִזְכֵּר לְעוֹלָמִים. לְמַטָּה
- יִשְׂרָאֵל בְּנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּרַחֲמִים
עֲלִיוֹנִים מְרִים דְּגָלָם עַל הַכֹּל. וְעַל זֶה
מוֹבָאוֹת לָךְ, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר (ישעיה טו) וְהִבִּיאוּ
אֶת כָּל אֲחֵיכֶם מִן הַגּוֹיִם מִנְחָה לָּהּ. וְעַל
זֶה כְּתוּב תִּבְאִינָה בְּהִיבֵל מְלֶךְ.

יִהְיוּ בְּנֵיךָ - שְׂכָלְם בְּאַהֲבָה יִתְגַּבְּרוּ עַל
הַתּוֹרָה

תַּחַת אֲבֹתֶיךָ יִהְיוּ בְּנֵיךָ (מה, יח) : [זוהר דטו
ו' חקת (דג טו)] אֲמַר לָהּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל: תַּחַת אֲבֹתֶיךָ, אוֹתָם
הָאֲבוֹת הָעֲלִיוֹנִים שֶׁהוֹדִיעוּ אוֹתָךְ בְּעוֹלָם
וְתִקְּנוּ אוֹתָךְ - עַל הַכֹּל יִהְיוּ בְּנֵיךָ. תְּשִׁיתֶמוּ
לְשָׂרִים, אֶת אוֹתָם הָאֲבוֹת הָעֲלִיוֹנִים,
שֶׁכְּתוּב בָּהֶם (במדבר כא) בְּאֵר חֲפְרוּהָ שָׂרִים,
שֶׁתִּקְּנוּ אוֹתָךְ בְּכֹל, וְהַכֹּל לְבָאֵר הַזֶּה. כְּנִסְת
יִשְׂרָאֵל נִקְרְאָתָה. דְּבָר אַחֵר, (מה, יח) תַּחַת

מו « לַמְּנַצַּח לְבַנֵּי קִרַח עַל עֲלָמוֹת שִׁיר: ב אֱלֹהִים ^{תהי עמל חסידות} לָנוּ מַחְסֵה וְעוֹ עֲזָרָה
בְּצָרוֹת נִמְצָא מָאֵד: ג עַל כֵּן לֹא נִירָא בְּהַמִּיר אַרְצָן וּבְמוֹט הָרִים בְּלֹב
יָמִים: ד יַחֲמוּ יַחֲמָרוּ מִיָּמֵינוּ יִרְעֵשׂוּ הָרִים בְּגִאֲוָתוֹ סֵלָה: ה נָחַר פְּלָגָיו יִשְׁמָחוּ עִיר
אֱלֹהִים ^{תהי עמל חסידות} קָדַשׁ מִשְׁבְּנֵי עֲלִיּוֹן: ו אֱלֹהִים ^{תהי עמל חסידות} בְּקַרְפָּה בַּל תִּמְוֹט יַעֲזָרָה

— שִׁימוֹשׁ תֵּהִלִּים —

אם אדם שונא לאשתו

למנצח לבני קרח... אלהים לנו מחסה וגו' (מו, א): [שימוש תהלים לפרק מו]. אם אדם שונא לאשתו יתפלל ויאמר אותו עם שם שלו על שמן זית ותמשח ממנו האשה. השם שלו אדי"ה. א' מן "אלקים לנו, ד' מן "נמצא מאד, י' מן "יה-וה צבאות, ה' מן "סלה.

— זוהר תהלים —

עֲלָמוֹת שִׁיר, מה זה עֲלָמוֹת שִׁיר? אֵלָא כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שיר ו) שְׁשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת וּשְׁמָנִים פִּילְגָשִׁים וְעֲלָמוֹת אֵין מְסֻפָּר. מה זה וְעֲלָמוֹת אֵין מְסֻפָּר? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר הִישׁ מְסֻפָּר לְגִדּוּדָיו. וּמִשּׁוֹם שֶׁאֵין לָהֶם חֲשִׁבוֹן, כְּתוּב וְעֲלָמוֹת אֵין מְסֻפָּר. וְכֵלָם שׁוֹרוֹת שׁוֹרוֹת, מְקִיפִים סְדָרִים, אֵלוֹ כְּנֶגֶד אֵלוֹ, לְזַמֵּר וּלְשַׁבַּח אֶת רַבּוֹנָם, וְאֵלוֹ הֵם עֲלָמוֹת שִׁיר. וּמִשּׁוֹם שֶׁיֵּשׁ עֲלָמוֹת שֶׁאֵין מְזַמְרוֹת כְּמוֹ אֵלוֹ, אֵלוֹ נִקְרְאוֹת עֲלָמוֹת שִׁיר.

כָּל דְּבָרֵי אָדָם שֶׁהֵם בְּנִסְתָּר הַבְּרָכוֹת שׁוֹרוֹת עֲלִיוֹ

עַל עֲלָמוֹת שִׁיר וְגו' (מו, א): [זוהר ח"ב פ' פקודי (דף רכ"ז):] וְסוּד לְמַדְנֵי, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִסְתָּר וְגָלוּי. גָּלוּי הוּא בֵּית דִּין שְׁלֵמָטָה. נִסְתָּר הוּא הַמְּקוֹם שֶׁכָּל הַבְּרָכוֹת יוֹצְאוֹת מִשָּׁם. מִשּׁוֹם כֵּן, כָּל דְּבָרֵי אָדָם שֶׁהֵם בְּנִסְתָּר, הַבְּרָכוֹת שׁוֹרוֹת עֲלִיוֹ. וְכֵן אוֹתָם שְׁבָגְלוּי, אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁל בֵּית דִּין שׁוֹרָה עֲלָיו, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא מְקוֹם בְּגָלוּי. וְהַכֵּל הוּא בְּסוּד עֲלִיוֹן כְּמוֹ שְׁלֵמָעֵלָה. עַד

כָּל אוֹתָם שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת שֶׁאֲמַר דָּוִד וְכָל אוֹתָם שֶׁהָיוּ עִמּוֹ כְּלָם הָיוּ בְּסוּד עֲלִיוֹן בְּסוּד הַחֲכָמָה

לַמְּנַצַּח לְבַנֵּי קִרַח עַל עֲלָמוֹת שִׁיר וְגו' (מו, א): [זוהר ח"א פ' ויצא (דף קנח):] בֵּא רְאֵה, כְּתוּב וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶל רַחֵל וְגו'. פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים מו) לַמְּנַצַּח לְבַנֵּי קִרַח עַל עֲלָמוֹת שִׁיר. בְּפִסּוּק הַזֶּה יֵשׁ לְהִסְתַּכַּל שֶׁהוּא סוּד שֶׁל חֲכָמָה, וְכָל הַשִּׁירִים וְהַתִּשְׁבָּחוֹת הֵלְלוּ שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים בְּנֵי קִרַח, כְּלָם מְחַדְשִׁים הֵם אוֹתָם שִׁירִים וְתִשְׁבָּחוֹת שֶׁהָיוּ מְלַפְּנִים, וְכֵן כָּל אוֹתָם שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת שֶׁאֲמַר דָּוִד וְכָל אוֹתָם שֶׁהָיוּ עִמּוֹ, כְּלָם הָיוּ בְּסוּד עֲלִיוֹן, בְּסוּד הַחֲכָמָה. בֵּא רְאֵה, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עָשָׂה אֶת הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן כְּמוֹ הָעוֹלָם הָעֲלִיוֹן, וְכָל אוֹתָם הַסְּדָרִים שֶׁסְּדָרוּ דָּוִד וּשְׁלֵמָה בְּנוּ וְכָל אוֹתָם נְבִיאֵי הָאָמֶת - כְּלָם סְדָרוּ כְּמוֹ שְׁלֵמָעֵלָה. בֵּא רְאֵה, כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ מִשְׁמֵרוֹת בְּאַרְצָן - כֵּן גַּם בְּרַקִּיעַ שְׁמֹזְמָרִים לְרַבּוֹנָם וְאוֹמְרִים תְּמִיד שִׁירָה, וְכֵלָם עוֹמְדִים אֵלוֹ כְּנֶגֶד אֵלוֹ, וְהַכֵּל בְּסְדָרִים שֶׁל שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ הַחֲבָרִים.

אֱלֹהִים תִּתְחַלְחַלְתֶּם לַפְּנֹת בְּקֶרֶךְ ז' הָמוּ גוֹיִם מָמוּ מִמְּלֻכּוֹת נָתַן בְּקוֹלוֹ תַּמּוּג אֶרֶץ:
 ח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ צָבָאוֹת עָמְנוּ מִשְׁנֵב לָנוּ אֱלֹהֵינוּ יַעֲקֹב סָלָה: ט לָבוּ חֲזוּ
 מִפְּעֻלוֹת יְהוָה אֲשֶׁר שָׁם שְׁמוֹת בְּאֶרֶץ: י מִשְׁבִּית מַלְחָמוֹת עַד קָצָה

זוהר תהלים

וְגו' [מה זה חזו? כמו שנאמר (ישעיה כא) חזות קשה הגד לי, במעשי הקדוש ברוך הוא נגלתה נבואה עליונה לבני אדם, אשר שם שמות בארץ שמות ודאי, שהרי השם גורם לכל] [והוא לשון שממון]. שאלו היו מפעלות יו"ד ה"א ו"א ו"ו ה"א - שם קיום בארץ, אבל משום שהיו מפעלות השם של אלהים - שם שמות בארץ. אמר לו רבי חייא, כעת התעוררת לזה? לא כף אני אמרתי לו, משום שבין שם זה ובין שם זה הפל הוא שבח. אבל אני אמרתי לו כמו שהעירו החברים ששם שמות. שמות בארץ, שמות ממש [שם בארץ, ולמה? בשביל להשתמש בהם העולם ולהיות קיום בעולם].

רבי יצחק אמר, הכל הוא, ואפלו מה שאמר רבי יהודה - יפה אמר. שאלו העולם יהיה בשם הרחמים, יתקיים העולם. אבל משום שהעולם נברא על דין ועומד על דין, שם שמות בארץ, ויפה הוא, שאלמלא כף לא יוכל העולם להתקיים מלפני חטאי בני האדם. בא ראה, כשנולד נח קראו לו על שם של נחמה נח נוח לו, נוח לעולם, נוח לאבות, נוח לבנים, נוח לעליונים, נוח לתחתונים, נוח לעולם הזה, נוח לעולם הבא [ושיהיה [וליהיות] השם גורם. אבל לגבי הקדוש ברוך הוא לא כף. נח בהפוך אותיות - ח"ן, כמו שנאמר ונח מצא חן. אמר רבי יוסי, חן הינו נח. בצדיקים, השם שלהם גורם לטוב.

שהמלך במסבו (שירא), באותה חברות ותפניק של העדן העליון, (הרי בארנו שזה) באותו שביל נסתר וגנוז ולא ידוע, ומתמלא ממנו, ויוצאים בנחלים ידועים. נרדי נתן ריחו - זה הים האחרון שברא את העולם התחתון כמו שלמעלה, ומעלה ריח טוב עליון לשלט ולעשות, ויכול וישולט ומאיר באור עליון.

בא וראה, בשעה שהנרד הזה העלה ריח למעלה, אז החביבות נקשרה, ועולה הנרד הזה להאחו למעלה, וכל המרכבות הקדושות, בלן מעלות ריחות להתעטר למעלה. כל אותן מרכבות נקראות עלמות שיר, כמו שנאמר (תהלים מז) על עלמות שיר, ויהי פרושה. מה זה עלמות שיר? אלא כמו שנאמר (שיר ו) ועלמות אין מספר. מה זה ועלמות אין מספר? כמו שנאמר (איוב כה) היש מספר לגודליו. ומשום שאין להם חשבון, כתוב ועלמות אין מספר.

אשר שם שמות בארץ - בצדיקים השם שלהם גורם לטוב ברשעים השם שלהם גורם לרע

לכו חזו מפעלות אלהים אשר שם שמות בארץ (מז, ט): [זוהר ח"א פ' בראשית (דף ע"ח)] רבי יהודה פתח, (תהלים מז) לכו חזו מפעלות אלהים אשר שם שמות בארץ. פסוק זה הקימוהו ונתבאר. אבל לכו חזו

—= זוהר תהלים =—

היו הולכים בדרך. אמר רבי יוסי, ודאי הקדוש ברוך הוא התרצה בבצלאל לעבודת המשכן יותר מכל ישראל. למה? אמר לו, השם גורם, והרי פרשוה, שהקדוש ברוך הוא שם שמות בארץ להתעטר (לעורר) בהם ולעשות בהם מעשה בעולם. זהו שכתוב (תהלים מו) אשר שם שמות בארץ. אמר לו, סוד הוא כאן. יהודה היה מצד השמאל, וחוזר ונדבק בימין, ועל זה בצד זה נעשה המשכן. התחיל מצד שמאל, ונדבק בצד ימין, ואחר כך נכלל זה בזה ונעשה הכל ימין. כמו כן התורה מתחילה משמאל ונדבקה בימין, ונכלל זה בזה ונעשה הכל ימין. ראובן התחיל מימין וסטה לשמאל, ונסעו עמו שאר השבטים שהם שמאל, משום שהתחיל מימין וסטה לשמאל. יהודה התחיל משמאל וסטה לימין. התחיל משמאל, משום שבא מצד שמאל, ונדבק בימין, והמשכן נעשה בצד הזה. התחיל מצד שמאל ונדבק בצד ימין. ועל זה בצלאל, שבא מהצד שלו, עשה את המשכן והתתקן אצלו. והרי פרשוה שהקדוש ברוך הוא רצה בו, ובחר אותו מכלם למעשה הזה. ונתן לו חכמה ותבונה ודעת, כמו שבארנוה, משום שעמו היה בראשונה השכל הלב, שכתוב (שמות לא) ובלב כל חכם לב נתתי חכמה. משום שהקדוש ברוך הוא לא נתן חכמה אלא למי שיש בו חכמה, ופרשוה החכרים ונתבאר, וכן כמו כן בצלאל. רבי שמעון אמר, בצלאל - שמו גרם לו, ועל חכמתו נקרא כך, וסוד המלה בצלאל - בצל אל.

ברשעים, השם שלהם גורם לרע. בנח כתוב ונח מצא חן בעיני ה'. בער בכור יהודה התהפכו אותיותיו לרע. ע"ר ר"ע. רע בעיני ה'.

אשר שם שמות בארץ - השם גורם לכל לכו חזו מפעלות אלהים אשר שם שמות בארץ (כו, ט): [זוהר ח"א פ' נח (דף טו)]. רבי אלעזר פתח, (תהלים מו) לכו חזו מפעלות ה' אשר שם שמות בארץ. הפסוק הזה הרי נתבאר, ובארנוהו. אבל לכו חזו, מה זה חזו? כמו שנאמר (ישעיה כא) חזות קשה הגד לי. במעשיו שהקדוש ברוך הוא עושה מתגלה נבואה עליונה לבני אדם. אשר שם שמות - שמות ודאי, שהרי השם גורם לכל.

ברקיע יש שמות קדושים ובארץ יש שמות קדושים

לכו חזו מפעלות אלהים אשר שם שמות בארץ (כו, ט): [זוהר ח"א פ' שמות (דף ה)]. רבי אבא פתח ואמר, (תהלים מו) לכו חזו מפעלות יי אשר שם שמות בארץ, אל תקרי שמות אלא שמות. והולך זה בזה, שאמר רבי חייא, כמו ברקיע עשה הקדוש ברוך הוא בארץ. ברקיע יש שמות קדושים, ובארץ יש שמות קדושים.

ודאי הקדוש ברוך הוא התרצה בבצלאל לעבודת המשכן יותר מכל ישראל למה? אמר לו השם גורם

אשר שם שמות בארץ (כו, ט): [זוהר ח"א פ' פקודי (דף רכ"ג)]. רבי יוסי ורבי יצחק

הָאֲרִיץ קִשְׁתַּי יִשְׁבֵּר וְקִצְיָן חֲנִית עֲנָלוֹת יִשְׂרָף בְּאֵשׁ: י' הֲרַפּוּ וְדַעוּ כִּי אֲנֹכִי
 אֱלֹהִים מִתְּהַלְּלֵיכֶם אַרְוִם בְּגוֹיִם אַרְוִם בְּאֲרִיץ: יב יְהוָה יִתְּנֵנוּ צַבָּאוֹת עִמָּנוּ מִשְׁנֹב
 לָנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעֲקֹב סֵלָה:

===== זוהר תהלים =====

ז' שמות קרא לאדמה - כנגד ז' רקיעים
 דבר אחר, לכו חזו מפעלות אלהים, אמר רבי
 פנחס, מה ראה דוד שאמר מפעלות
 אלהים ולא אמר מפעלות ה'? אלא בשם של
 אלהים השתכלל מעשה בראשית, וכשברא
 הקדוש ברוך הוא את העולם, היו המים
 הולכים ויורדים, וכשזרק הארץ למטה, זרק
 אותה בין המים, והיתה טמונה, וקפאה בין
 המים. ועשה הקדוש ברוך הוא אות בתוך אות,
 דרכו וטבעו של עולם שהמים קלילים והארץ
 כבדה, ומי שהוא כבד, יורד למטה, והקליל
 עולה למעלה, אבל הקדוש ברוך הוא, להראות
 אותותיו ומעשיו לבני האדם, הרפין והוריד
 המים שקלילים למטה, והארץ שהיא כבדה,
 העלה למעלה על מה שקליל. זהו מה שכתוב
 (תהלים קלו) לרקע הארץ על המים. כלומר, המים
 שהם קלילים - למטה, והארץ שהיא כבדה -
 למעלה. ועוד, שמבין המים נראתה ויצאה
 היבשה, שאין דרך הארץ להעלות מתוך מים
 יבשה, אלא לחות, וכשהעלה יבשה מבין
 המים, קרא שמה ארץ. זהו שכתוב (בראשית ז)
 ויקרא אלהים ליבשה ארץ. ושנה, ז' שמות
 קרא לה: ארץ, אדמה, גיא, נשיה, ציה, ארקא,
 תבל. גדול שבכלם תבל, שכתוב (תהלים ט) והוא
 ישפט תבל בצדק. זהו שכתוב אשר שם שמות
 בארץ. אמר רבי יצחק, שבעה רקיעים ברא
 הקדוש ברוך הוא, כנגדם ברא שבע ארצות,
 ושנינו, ארץ אחת ממש הוציאו המים, וממנה
 נתהוו שבע ארצות, כפי שאמרנו.

לכו מראש העולם עד סופו ותמצאו את
 מעשי הקב"ה כמעשיו בראש העולם כך
 מעשיו בסוף העולם מביא דירים לעולם
 לכו חזו מפעלות אלהים אשר שם שמות
 בארץ (מ, ט): [זוהר חדש פ' בראשית (דף
 ע"ט)] ויאמר אלהים יקוו המים וגו', רבותינו
 פתחו בפסוק הזה (תהלים מו ט) לכו חזו
 מפעלות אלהים אשר שם שמות בארץ. אמר
 רבי אבא, בא וראה שלא כמדת הקדוש
 ברוך הוא מדת בשר ודם. מדת בשר ודם,
 מעשיו מבלים אותו, אבל הקדוש ברוך הוא
 מבלה את מעשיו. והינו מה שאמרה חנה,
 אין קדוש כה' כי אין בלתך. מהו כי אין
 בלתך? אל תקרי בלתך אלא בלותך. כך הוא
 כתוב, לכו חזו מפעלות אלהים וגו'. אמר
 רבי אבא, מעשי הקדוש ברוך הוא שעשה
 אותם בעולם הזה, דוד המלך היה כבהלה,
 ואמר לכו חזו. בואו היה צריך לו לכתב!
 אלא אמר דוד, כל דירי הארץ שבעולם הזה
 לכו, לכו מראש העולם עד סופו, ותמצאו
 את מעשי הקדוש ברוך הוא. כמעשיו בראש
 העולם, כך מעשיו בסוף העולם. מביא
 דירים לעולם, אם זכו - מושיב אותם ואת
 בניהם ואת בני בניהם עד סוף העולם, לא
 זכו - מחריב אותם מהם, ואותו מקום ואותה
 קריה לא תבנה לעולמים. להראות לבני
 אדם שמקום של רשעים היה אותו מקום,
 והקדוש ברוך הוא עשה בו דין, זהו שכתוב
 אשר שם שמות בארץ.

מז א לַמְּנַצֵּחַ לִבְנֵי קָרַח מְזֻמָּר: ב כָּל הָעַמִּים תִּקְעוּ כַף הַרְיָעוּ לְאֱלֹהִים
 בְּקוֹל רִנָּה: ג כִּי יִתְנַחֵם אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ נֹרָא מֶלֶךְ גְּדוֹל עַל כָּל הָאָרֶץ: ד יִדְבַר
 עַמִּים תַּחְתִּינוּ וּלְאֵמִים תַּחַת רַגְלֵינוּ: ה יִבְחַר לָנוּ אֵת נַחֲלָתָנוּ אֵת גְּאוֹן יַעֲקֹב
 אֲשֶׁר אָהַב סֵלָה: ו עָלָה אֱלֹהִים בְּתַרְוֵעָה יִתְנַחֵם אֱלֹהֵינוּ בְּקוֹל שׁוֹפָר:

שימוש תהלים

לתשובה

כל העמים תקעו כף וגו' (מז, ב): [שימוש תהלים לפרק מז]. תאמר זה המזמור ז' פעמים ביום ויקבלוך הבריות בסבר פנים יפות.

זוהר תהלים

פְּאֶשֶׁר הַשְּׁלִיחַ צְבוּר הוּא זְפָאֵי פְּרָאוֹי זְפָאֵי
 הֵם הַקָּהֵל שׁוֹלְחָיו שְׁכָל הַדִּינִים נִתְבַטְּלִים
 מֵהֶם עַל יְדוֹ
 עָלָה אֱלֹהִים בְּתַרְוֵעָה ה' בְּקוֹל שׁוֹפָר: שׁוֹפָר:
 (פז, ו) [זוהר ח"ג דף יח: (תת) זוהר תורה] עלה
 אלהים בתרועה ה' בקול שופר. אמר רבי
 אבא ביום של ראש השנה שהוא יום
 הדין, והשרים המקטרגים עומדים על
 ישראל לקטרג עליהם, נחוץ לנו תפלות
 ובקשות, ונחוץ לנו להראות עבודה
 בשופר לעורר שופר העליון, ואנו
 מוציאים בקול ההוא רחמים ודין ביחד
 הכל כראוי² כמו שהשופר העליון ההוא
 הוציא קול שהוא כוללם יחד, ולעורר
 רחמים אנו הולכים ולשבר הכח של שרי
 הדין שלא ישלטו ביום הזה, וכאשר
 נתעורר רחמים אז כל מאורות העליונים
 מאירים מצד זה ומצד זה, ובכך (משלי ו)
 באור פני מלך חיים. רבי אלעזר אמר ביום
 של ראש השנה שבו נידון העולם, שרי

הדין שרי יבבא ויללה כלם נמצאים ביום
 ההוא לפני הקב"ה, וכמה שרים מגיני
 מלחמה נתעוררים ביום ההוא, וכלם
 עומדים תחת כסא כבוד ההוא בשעה
 שהעולם נידון, וישראל מתפללים תפלות
 ביום ההוא ומבקשים ומתחננים לפניו
 ותוקעים בשופר, ובכך הקב"ה מרחם
 עליהם ומהפך הדין לרחמים, וכל עליונים
 ותחתונים פותחים ואומרים אשרי העם
 יודעי תרועה, וע"כ נחוץ ביום ההוא שזה
 התוקע יבין עיקר הדבר, ויכוון כונה
 הראויה בתרועה ויעשה הדבר בחכמה³
 וע"כ כתוב אשרי העם יודעי תרועה, ולא
 כתוב תוקעי תרועה, והרי זה נתבאר: (זוהר
 ח"ג-דף קמט.) ועל זה מצאנו בספרו של רב
 המנונא סבא בענין תפלות של ר"ה שהוא
 אומר, התפלות וקול השופר שמוציא
 זכאי ההוא שנמצא מן רוחו ומן נפשו בזה
 השופר, זה הקול עולה למעלה, וביום
 ההוא עומדים ונמצאים המקטרגים

זיו הזוהר

התפארת שהוא כולל חסד דין ורחמים:
 צו. ועל זה בא הרמז בגמרא שתקיעת שופר
 חכמה ולא מלאכה:

צה. רחמים ודין שמוציא התוקע מפיו זה קול
 שופר המורכב מן מים אש ורוח, וזה דוגמא
 לשופר העליון דהיינו בינה שהוציאה הקול זה

ו זָמְרוּ אֱלֹהִים ^{תהי' בעל היחידות} זָמְרוּ וּזְמָרוּ לְמַלְכֵנוּ וּזְמָרוּ: ח כִּי מֶלֶךְ כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים
 זָמְרוּ מִשְׁבִּיל: ט מֶלֶךְ אֱלֹהִים ^{תהי' בעל היחידות} עַל גְּזוּיִם אֱלֹהִים ^{תהי' בעל היחידות} יָשָׁב עַל כַּפָּא
 קָרְשׁוּ: י נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ עִם אֱלֹהֵי ^{תהי' בעל היחידות} אֲבֹרָתָם כִּי לֵאלֹהִים ^{תהי' בעל היחידות} מִגְּנֵי
 אָרֶץ מָאֵד נַעֲלָה:

זוהר תהלים

וגו' (מו, י): [זוהר ח"א פ' לך לך (דף טו:)]
 וַיֹּאמֶר ה' אֶל אַבְרָם. מַה כְּתוּב לְמַעַלְהָ?
 (בראשית יא) וַיִּמַּת הָרֶן עַל פְּנֵי תְרַח אָבִיו
 וְגו'. מַה אוֹמֵר כָּאן? אֵלֶּא עַד אוֹתוֹ הַיּוֹם
 לֹא הָיָה אָדָם שְׁמַת בְּחַיֵּי אָבִיו פָּרַט לָזָה,
 וּכְשֶׁנֶּזְרַק אַבְרָהָם לָאֵשׁ, נִהְרַג הָרֶן,
 וּמִשּׁוֹם זֶה יֵצְאוּ מִשָּׁם. [מי הרג את הרן?
 אלא כיון שהשליכו את אברהם לאור כשדים,
 התגלה עליו הקדוש ברוך הוא והצילו, והיה
 הרן אחיו עומד שם.] אָמְרוּ הַכַּפְשִׁידִים, בְּשִׁבִיל
 זְכוּתוֹ שֶׁל הָרֶן נִצּוֹל, מִיָּד יֵצְאָה שְׁלֵהֶבֶת
 שֶׁל אֵשׁ וְשָׂרְפָה אֶת הָרֶן, זֶהוּ שְׁכַתוּב
 וַיִּמַּת הָרֶן עַל פְּנֵי תְרַח אָבִיו, וַיֵּשׁ
 שְׁאוּמְרִים שְׂאִין שׁוֹלְטֵת אֵשׁ בְּזַרְעוֹ שֶׁל
 תְּרַח, אֲכָל נִשְׁלִיף אֶת הָרֶן לָאֵשׁ, וְאִם לֹא
 יִבְעַר, גִּדַּע וְדָאֵי שְׂאִין שׁוֹלְטֵת הָאֵשׁ
 בְּזַרְעוֹ, מִיָּד הִשְׁלִיכוּ אֶת הָרֶן לָאֵשׁ
 וְנִשְׂרַף, וְהָיָה תְרַח אָבִיו עוֹמֵד שָׁם, זֶהוּ
 שְׁכַתוּב וַיִּמַּת הָרֶן עַל פְּנֵי תְרַח אָבִיו.
 בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם יָדְעוּ כָּל אֲמָה וְלִשׁוֹן שֶׁלֹּא
 הִצִּיל אֶת אַבְרָהָם אֲלֵא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 שֶׁהוּא יְחִידוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהָיוּ מְבִיאִים אֶת
 בְּנֵיהֶם לְמִשְׁכְּנוֹ שֶׁל אַבְרָהָם, וְאוּמְרִים
 לוֹ, רָאִינוּ אוֹתָךְ שְׂאֵתָהּ בּוֹטֵחַ בְּקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רְבוּן הָעוֹלָם, לְמַד אֶת
 בְּנֵינוּ מִדְּרַכְךָ שְׂאֵתָהּ יוֹדַע, וְעַלִּיהֶם אָמַר
 הַכְּתוּב (תהלים מז) נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ עִם
 אֱלֹהֵי אַבְרָהָם.

למעלה, וכאשר עולה זה קול השופר כלם
 נדחים לפניו ואין יכולים לעמוד, אשרי
 חלקם של הצדיקים שיודעים לכוון לעורר
 את רצון לפני רבונם, ויודעים לתקן
 העולם ביום ההוא בקול השופר, וע"ז
 כתוב אשרי העם יודעי תרועה, יודעי ולא
 תוקעי בלבד, ובעבור זה צריך הקהל ביום
 ההוא לבחור אדם השלם מכל, היודע
 ומבין דרכיו של המלך הקדוש ויודע
 בכבוד המלך שהוא יתפלל עליהם תפלות
 ביום ההוא, ולעורר קול שופר בכל
 העולמות בכונת הלב בחכמה ברצון
 בשלימות, בשביל שיתבטל הדין על ידו
 מן העולם, אוי לאותו הקהל שהשליח
 צבור שלהם לא נמצא כראוי, שהרי
 חטאות הצבור באות להזכר בגללו,
 כמש"כ (ויקרא ד) אם הכהן המשיח יחטא,
 שהוא השליח של כל ישראל, לאשמת
 העם הוא, לפי שהדין שורה עליהם,
 וכאשר השליח צבור הוא זכאי כראוי
 זכאים הם הקהל שולחיו, שכל הדינים
 נתבטלים מהם על ידו:

בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם יָדְעוּ כָּל אֲמָה וְלִשׁוֹן שֶׁלֹּא
 הִצִּיל אֶת אַבְרָהָם אֲלֵא הַקְּב"ה שֶׁהוּא יְחִידוֹ
 שֶׁל עוֹלָם וְהָיוּ מְבִיאִים אֶת בְּנֵיהֶם לְמִשְׁכְּנוֹ
 שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ

נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ עִם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם

מח א שיר מזמור לבני קרח: ב גדול יתוהוֹהִי וּמְהַלֵּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ

שימוש תהלים

כדי שישונאיך יפחדו ממך

שיר מזמור לבני קרח, גדול ה' ומהולל וגו' (מח, א): [שימוש תהלים לפרק מח]. לעשות שישונאיך יפחדו ממך תהיה רגיל לאמרו עם שם שלו. ושם שלו הוא ז"ך. ז' מן "רעדה אחזתם", ך' מן "כי זה".

זוהר תהלים

בספרו של רב המנונא סבא, שבת זוגו היתה כמוהו ביראת הקדוש ברוך הוא, ומהצד של אשתו נקרא גדול. אף כאן, גדול ה' ומהלל מאד. ובמה הוא גדול? חזר ואמר, בעיר אלהינו הר קדשו. ומשום כך התשבחת הזו בשני. ואם תאמר, למה לא כתוב כי טוב בשני? משום שעתידים להפרד, וסוד הדבר - (בראשית ב) לא טוב היות האדם לבדו. בזמן שהוא לבדו, כתוב לא טוב. ולכן לא כתוב כי טוב בשני.

שיר שהוא כפול שיר שהוא משבח משאר השירים ועל שהוא משבח משאר השירים גדול ה' ומהלל מאד וגו' (מח, ב) [זוהר ח"א פ' אחרי מות (דף נ:)] שיר מזמור לבני קרח גדול ה' ומהלל מאד וגו' (מח, ב) אמר רבי חייא, יום אחד הייתי הולך בדרך ללכת אל רבי שמעון ללמד ממנו פרשת הפסח. פגשתי בהר אחד, וראיתי בקיעים וחורים בסלע אחד ושני אנשים בו. עד שהייתי הולך, שמעתי קול האנשים הללו שהיו אומרים, (תהלים מח) שיר מזמור לבני קרח גדול ה' ומהלל מאד וגו'. מהו שיר מזמור? אלא כך שנו משמו של רבי שמעון, שיר שהוא כפול, שיר שהוא משבח משאר השירים, ועל שהוא משבח

מתי נקרא הקדוש ברוך הוא גדול? בזמן שפנסת ישראל נמצאת עמו

שיר מזמור לבני קרח (מח, א): [זוהר ח"א פ' ויקרא (דף טו)] רבי אבא פתח, (שם מח) שיר מזמור לבני קרח. השיר הזה היא תשבחת מעלה על כל שאר התשבחות שזכו לשבח אותו בני קרח. שיר מזמור - תשבחת על תשבחת, תשבחת שמתחלקת לשתי תשבחות. וזכו בני קרח לשבח את פנסת ישראל. והשבח של פנסת ישראל הם אומרים. ומה הוא? שכתוב (שם) גדול ה' ומהלל מאד בעיר אלהינו הר קדשו. מתי נקרא הקדוש ברוך הוא גדול? בזמן שפנסת ישראל נמצאת עמו. זהו שכתוב בעיר אלהינו, הוא גדול בעיר אלהינו, עם עיר אלהינו. אמר לו רבי יהודה, מה עושה כאן אלהינו? אמר לו, כך זה ודאי, העיר הזו היא יראת אלהינו, (כחה) ותשבחתה של ישראל היא. מה משמע? נשמע שמלך בלי גבירה אינו מלך, ואינו גדול ואינו מהלל. ולכן כל מי שלא נמצא זכר ונקבה, את כל השבח מסירים ממנו ואינו בכלל של אדם. ולא עוד, אלא שאינו כדאי להתברך. כתוב (איוב א) ויהי האיש ההוא גדול מכל בני קדם. שנינו

הַר קָדְשׁוֹ: ג יִפֶּה נֹחַ מְשׁוֹשׁ בְּלֵ הָאָרֶץ הַר צִיּוֹן יִרְבְּתִי צִפּוֹן קְרִיַת מְלֶךְ

זוהר תהלים

והתחדש מזלו להוליד, והתגדל על הכל. ועל זה (בראשית כד) וה' ברוך את אברהם בכל, בכ"ל, בכ"ל הזו, בת המלך שנתנה לו. ומהי הברכה? השמן הטוב שיורד על ראשו. זהו שכתוב (תהלים קלג) מה טוב ומה נעים. ודאי. כשמן הטוב, השמן שורה בו ברכה, שהמקום גורם. ועל זה, וה' ברוך את אדני מאד. ויגדל, כמו שכתוב (בראשית יב) ואגדלה. שמך, כמו שכתוב (שיר א) שמן תורק שמך. בא וראה, כשהקדוש ברוך הוא עתיד להרים ימינו על הכל בימות המשיח, כשמן הטוב הזה, מה כתוב? (עמוס ט) ביום ההוא אקים את סכת דויד הנפלת. היום ההוא איננו יודעים מי הוא! אלא זה היום הראשון, הימין של אברהם שעתיד לעורר להקימה מהעפר.

ועל זה ביום ההוא, היום הראשון של הכל. נאם ה' - זה אברהם, שנאמר עליו נאם ה' מלפני הכל, שכתוב (בראשית כב) כי נשבעתי נאם ה'. וכאן נרמז השם של העתיק, שנשבע בו הזעיר אנפין לאברהם. ועל זה אותו היום (זכריה יד) נקרא לא יום ולא לילה. שבעתיק תלוי, שצריך להוקיר זקנו. ביום ההוא (עמוס ט) אקים את סכת דויד הנפלת. משה ראה את כל אותן הצרות שעתידות לבא לעולם, כשהספה הזו נופלת, שכתוב (ויקרא כו) והפיתי אתכם גם אני, אף אני עמכם בגלות. וכשנשלמו אותם חטאים, מה כתוב? (שם) ואף את בריתי אברהם אזכר והארץ אזכר. סמך את הארץ הקדושה, סכת דוד, לאברהם, להקימה בימין, ושתשוב בשלמות. מי

משאר השירים, פעמים נאמר בו שירה, וכן (שם צב) מזמור שיר ליום השבת. כמו כן שיר השירים אשר לשלמה, שירה למעלה משירה. שיר מזמור, שירה של הקדוש ברוך הוא שמזמרים בני קרח (על) אותם שיושבים על פתח הגיהנם. ומי הם? אחיהם שהם שיושבים בשערי הגיהנם. ועל פן השירה הזאת נאמרת ביום שני. קרבתי אליהם ואמרתי להם: מה עסקיכם במקום הזה? אמרו: סוחרים אנחנו, ושני ימים בשבוע אנו בדלים מהישוב ועוסקים בתורה, כי לא עוזבים אותנו בני אדם כל יום ויום. אמרתי: אשרי חלקכם.

מי שקורא לו אברם פוגם המקום שנקרא עשה ולא תעשה

גדול ה' ומהלל מאד בעיר אלהינו וגו' (מח, ב): [זוהר ח"א פ' אחרי מות (דף נו:)]
ובא ראה, כשבא אברהם לעולם, מה כתוב בו? (בראשית יב) ואגדלה שמך. מה היא? שהוסיף בו ה"א. והמקום הזה, בו התגדל הקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב (מח, ב) גדול ה' ומהלל מאד בעיר אלהינו. כאשר הקריה הזו הקדושה, שנקראת ה' תחתונה, אהבה קטנה מתדבקת בו, ושורה בתוכה, אז שמן יתגדל על הכל. ובא ראה, כתוב (שם קמה) צדיק ה' בכל דרכיו. משום שבדרגה הזו נתן בים דרך. וחסיד בכל מעשיו, באותה הדרגה, ימין המלך נעשית בעולם. ועל פן אברהם בימין הזה עשה אותו ברעה חדשה,

רַב: ד אֱלֹהִים ^{תקנה בעל חסות} בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נֹדַע לְמִשְׁגָּב: ה כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים נֹעְדוּ עִבְרוּ יַחְדָּו: ו הַמָּה רָאוּ בֵּן תַּמְהוּ נִבְחָלוּ נַחְפוּזוֹ: ז רַעְדָה אַחֲזֹתֶם שֵׁם חֵיל בַּיּוֹלָדָה: ח בְּרוּחַ קָדִים תִּשְׁפֹּר אֲנִיּוֹת תְּרִשִׁישׁ: ט בְּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ בֶּן רְאִינוּ בְּעִיר יְהוֹאָחָב ^{אֱלֹהֵינוּ} צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ ^{תקנה בעל חסות} אֱלֹהִים ^{תקנה בעל חסות} יִבְנֶנָּה עַד עוֹלָם סֶלָה: י דְּמִינוּ

זוהר תהלים

הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן. וּמִי הֵם מַעֲשֵׂי? מִי שֶׁלֹּא תְלוּי בּוֹ מַעֲשֵׂה, מָה עוֹשֶׂה? שְׁהַרִי הַמַּעֲשֵׂה תְלוּי לְמַעֲלָה! אֵלֶּא מִי הֵם מַעֲשֵׂי? אֵלּוּ הֵם (שם) לְשׁוֹנֵי עֵט סוֹפֵר מְהִיר. מְשׁוּם שֶׁמִּשְׁבַּחַת בַּחצוֹת הַלֵּילָה לְמֶלֶךְ הָעֲלִיּוֹן. שִׁיר יְדִידָת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר שִׁיר הַשִּׁירִים. שֶׁמִּשְׁבַּחַת הַגְּבִירָה אֶת הַמֶּלֶךְ. אַף כָּאֵן הַגְּבִירָה מִשְׁבַּחַת אוֹתוֹ.

גְּדוֹלָה ה' וּמְהִלָּה (מח, ב), כְּפִי שֶׁאֲמַרְנוּ. יִפָּה נוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ (מח, א), הַתְּשַׁבַּחַת שֶׁל הַזְּנוּג שֶׁלָּהֶם. יִפָּה נוֹף - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְזֶה צַדִּיק, מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ, אִזּוּ הִיא שְׂמִיחַת הַכֹּל, וּכְנִסַּת יִשְׂרָאֵל מִתְבַּרְכֶּת. אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נֹדַע לְמִשְׁגָּב וּגו' (מח, ד) - אֵלּוּ הֵם נְצִיחַ וְהוֹד, שֵׁשׁ הַתְּכַנְסוֹת שֶׁל כָּל הַבְּרֻכּוֹת, הַתְּכַנְסוֹת שֶׁל שְׂמִיחָה. מִשֵּׁם יוֹצֵאת עַל יְדֵי הַדְּרָגָה הַזֹּאת שֶׁנִּקְרָאת צַדִּיק, וְשֵׁם הַתְּכַנְסוֹת הַבְּרֻכּוֹת לְבִשָׁם אֶת הָעִיר הַקְּדוֹשָׁה וְלִהְתְּבַרֵךְ מִשֵּׁם. כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים נֹעְדוּ - אֵלּוּ כָּל כְּתָרֵי הַמֶּלֶךְ בְּכֻלָּל אֶחָד, וּלְמָקוֹם אַחֵר הַדְּבָרִים הִלְלוּ עוֹלָם.

מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ הִר צִיּוֹן - אוֹתָהּ נִקְדָּה הִיא הַמַּרְאֶה שֶׁל כָּל הָעוֹלָם

יִפָּה נוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ הִר צִיּוֹן וּגו' (מח, א) [זוהר ח"א פ' פקודי (דף רכב:)] פְּתַח וְאָמַר, (תהלים מח) יִפָּה נוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ

הִיא בְּרִיתִי? זֶה אֲבָרְהָם, שְׁכָתוֹב (בראשית יז) הִנֵּה בְּרִיתִי אִתְּךָ וְהִייתָ לְאָב הַמּוֹן גּוֹיִם. וּכְשֶׁהַבְּרִית הַזֹּאת, שֶׁהִיא ה' עִמָּךְ, תִּשְׁתַּלֵּם בְּכָל. וְעַל זֶה הָעִירוּ הַחֲבָרִים, מִי שֶׁקּוֹרָא לוֹ אֲבָרְהָם, פּוֹגֵם הַמָּקוֹם שֶׁנִּקְרָא עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֵׂה, מְשׁוּם שֶׁבָּה' הַזֹּאת הַשְּׁתַּלֵּם בְּאֲמוּנָה.

וּכְשֶׁתִּסְתַּלֵּק ה' בְּיָמֵינוּ שֶׁל הָאֵם, הַבַּת תִּקְבַּל מִהָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה אוֹתָהּ הַטּוֹבָה שֶׁלֹּא תִפְסַק לְעוֹלָמִים, וְאִזּוּ עוֹשֶׂה נְקָמוֹת לְשָׂאֵר הָעַמִּים. וְעַל זֶה כְּתוּב (דניאל ב) שֶׁמֶהֱהָר נִגְזְרָת אֲבָן בִּידֵים. מִהָהָר - זֶה אֲבָרְהָם, הָהָר הָעֲלִיּוֹן. נִגְזְרָת אֲבָן - זוֹהִי אֲבָן אַחַת שֶׁעָלֶיהָ שִׁבְעָה עֵינַיִם. וְעוֹשֶׂה דִינִים בְּכָל אֵלּוּ שֶׁהִדְקוּ אֶת בְּנֵיהָ בֵּין הַרְגָלִים, הַדְּקָה אוֹתָם בְּכָל. וְכָתוּב (שם) הִיתָה לְהַר גְּדוֹל וּמִלְאָה אֶת כָּל הָאָרֶץ, מְשׁוּם שֶׁנִּדְבְּקָה בְּיָמֵינוּ, (ישעיה ל) אור הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחֲמָה. וּבֹא רְאֵה, בְּרִאשׁוֹנָה כְּשֶׁבֵא אֲבָרְהָם לְעוֹלָם, הוֹאֲרָה הַלְּבָנָה וְהִתְחִילָה לְהָאִיר, עַד שֶׁהִשְׁתַּלְּמָה בְּדִרְגָתָהּ בְּיָמֵי שְׁלֹמֹה, שֶׁהִתְגַּדַּל עַל הַכֹּל, שְׁכָתוֹב (מ"א א) וַיִּגְדַּל אֶת כִּסְאוֹ מִכִּסֵּאךָ. וְעַל זֶה (הושע א) וְאֶכְרָה לִי בַחֲמֶשֶׁה עָשָׂר כֶּסֶף, אוֹתָם הַחֲמֶשֶׁה עָשָׂר צַדִּיקִים שֶׁעַד שְׁלֹמֹה. וְעַל זֶה עַל יְדוֹ נִתְּנָה הַתְּשַׁבַּחַת הָעֲלִיּוֹנָה הַזֹּאת, כְּדִי שִׁיתְגַּדַּל בָּהּ. אֲבָל דָּוִד נֶאֱמַר בְּלַחַשׁ, וְלֹא נִתְּנָה לוֹ רְשׁוֹת לְגִלּוֹת. אִמַּר אֲנִי מַעֲשֵׂי לְמֶלֶךְ וּגו' (מח, ב), לְעוֹרֵר אֶת

אֱלֹהִים ^{תקנה בעל חובלים} חֲסֵדְךָ בְּקֶרֶב חִיבְלֶךָ: י' בְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים ^{תקנה בעל חובלים} בֵּן הַחֵלֶתְךָ עַל
 קִצְוֵי אֶרֶץ צִדְק מְלֵאָה יִמְיָנְךָ: יב וְשִׁמַּח הַר צִיּוֹן תִּגְלָלָנָה בְּנֹת יְהוּדָה לְמַעַן
 מִשְׁפָּטֶיךָ: יג סִבּוּ צִיּוֹן וְהִקִּיפוּהָ סִפְרוּ מִגְדְּלֶיהָ: יד שִׁיתוּ לְבַבְכֶם לְחִילָה פִּסְגוּ
 אַרְבָּנוֹתֶיהָ לְמַעַן תִּסְפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן: טו בִּי זֶה אֱלֹהִים ^{תקנה בעל חובלים} אֱלֹהֵינוּ ^{תקנה בעל חובלים}
 עוֹלָם וָעֶד הוּא יִנְהַגְנוּ עַל מוֹת:

זוהר תהלים

וגסות העפר יותר מכלם, וסביב זה עומדים מי האוקינוס שסובב כל העולם. נמצא שאותה נקדה עומדת במרכז, וכל הגונים של ההתפשטות של העולם סביבה.

התפשטות ראשונה הוא בית המקדש, וכל אותם היכלות ועזרות, וכל אותו תקון שלו וירושלים, וכל העיר מהחומות ופנימה. התפשטות שניה - כל ארץ ישראל שהתקדשה בקדשה. התפשטות שלישית הוא כל שאר הארץ, מקום בית מושב שאר העמים, וינם האוקינוס שסובב הכל. והרי פרשוק שסוד זה גוני העין שסובבים אותה נקדה של מרכז העין, שהוא מראה של כל העין, כמו שאותה נקדת המרכז שאמרנו שהיא מראה של הכל, ושם עומד בית קדש הקדשים וארון וכפרת שהם המראה של הכל. נמצא שאותה נקדה היא המראה של כל העולם. ועל זה כתוב יפה נוף משוש כל הארץ הר ציון וגו'. יפה - יפה אותו המראה ושמחת הכל. נוף - נוף האילן, שהוא היפי של הכל.

הר ציון ירכתי צפון קרית מלך רב. בא וראה, כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם, זרק אבן אחת נכבדה מתחת כסא כבודו ושקע אותה עד התהום, וראש אחד של אותה אבן נעוץ בתוך התהומות, וראש אחר למעלה, ואותו הראש האחר העליון הוא נקדה אחת (עליונה) שעומדת במרכז העולם, ומשם התפשט העולם לימין ולשמאל ולכל הצדדים, והתקיים באותה נקדת המרכז, ואותה אבן נקראת אבן השתיה, שממנה נשתל העולם לכל הצדדים. עוד שתי"ה - שת י"ה. הקדוש ברוך הוא שם אותה להיות יסוד העולם והשתלת הכל. בשלשה גונים התפשטה הארץ סביב אותה נקדה. התפשטות ראשונה סביב אותה נקדה, כל צחות וזכות הארץ שם הם עומדים, ושם הם. וזו עומדת למעלה על כל הארץ סביב אותה נקדה. התפשטות שניה סביב אותה התפשטות ראשונה, אין שם צחות וזכות כאותה ראשונה, אבל הוא דק וצח בצחות של העפר יותר מכל שאר עפר אחר. התפשטות שלישית היא חשך

ט לחודש

ממ א לְמַנְצַח לְבַנֵי קִרַח מְזֻמֹּר: ב שִׁמְעוּ זֹאת כָּל הָעַמִּים הָאֵינִי כָּל יִשְׁבֵי
 חֶלְדָּ: ג גַּם בְּנֵי אָדָם גַּם בְּנֵי אִישׁ יַחַד עֲשִׂיר וְאַבְיִן: ד פִּי יִדְבֵר חֲכָמוֹת
 וְהַגִּית לְבִי תְבוּנוֹת: ה אֲטָה לְמֹשֶׁל אֲוֵנִי אֶפְתַּח בְּכַנּוֹר חִידָתִי: ו לָמָּה אֵירָא
 ❦ ————— ❦ שִׁמּוֹשׁ תְּהִלִּים ❦ ————— ❦

לקדחת

לבני קרח מזמור וגו' (מט, א): [שימוש תהלים לפרק מט]. לקדחת כתוב אותו עם שם שלו ותלהו עליו. ושם שלו הוא שד"י. ש' מן "שמעו, ד' מן "אדם, י' מן ק' "עקבי בחלוף אי"ק. וטוב לכתוב ג"כ עמו (מזמור לאסף) הבא אחריו עד "הוא סלה.

❦ ————— ❦ זוהר תהלים ❦ ————— ❦

עמהם מלחמה, ובוא וראה ד' מכלים היו, מה ששאל זה לא שאל זה, דוד אמר ארדף אויבי ואשיגם ולא אשוב עד כלותם, מפני מה, מפני שהיה נשמר מאלו החטאים, ולא נתן מקום לאויביו לשלוט, וע"כ ביקש לרדוף אחריהם תמיד, ולא רדפו הם אחריו לתבוע על חטאיו שיפול בידיהם, אסא היה מפחד יותר, אע"פ שהיה מפשפש בחטאיו, אבל לא כדוד המלך, הוא ביקש לרדוף אחריהם ולא ילחם עמהם, אלא שהקב"ה יהרגם, וכך היה שכתוב (ד"ה ב' יד) וירדפם אסא והעם אשר עמו וגו', וכתוב ויגף ה' את הכושים לפני אסא ולפני יהודה וינסו הכושים, דוד מה כתוב בו (שמואל א' ל') ויכם דוד מהנשף ועד הערב למחרתם, אבל אסא הוא היה רודף והקב"ה הורגם, יהושפט מלך יהודה כמו כן היה מבקש ואומר, אני אין ביכולתי לרדוף ולא להרוג, אלא אני אזמר ואתה תהרגם, לפי שהוא לא היה מפשפש כל כך כאסא, והקב"ה עשה לו כן, שכתוב (ד"ה ב' כ) ובעת החלו ברנה ותפלה נתן ה' מארבים על בני עמון מואב

שלשה מפחדים ואינם יודעים כמה מפחדים

למה אירא בימי רע עון עקבי יסובני. (מט, א)

1: [זוהר ח"א (דף קצח). זוהר תורה] פתח רבי אלעזר ואמר, בוא וראה שלשה הם שמפחדים ואין יודעים ממה מפחדים וזה נתבאר אבל יש מי שמפחד ויודע ממה הוא מפחד, וזה הוא מפני אותן חטאים שלא ידע שהם חטאים ולא נזהר בהם, ולכך הוא מפחד מימי רע, איזה הם ימי רע, אלו הם הימים שהם נועדים ומחוברים ברע ההוא, והוא יצה"ר שנקרא רע, ויש לו ימים יודעים שניתנה לו רשות בעולם להסטיין לכל אותן שמטמאים דרכיהם, כי מי שבא להטמא מטמאים לו, ואלו הם שנקראים ימי רע, והם ממונים על אותן החטאים שאנשים דשים אותם בעקבותיהם. ולפיכך כל מי שהוא חוטא באותן החטאים שדש אותן ברגליו אינו יודע בהם, והוא מפחד תמיד, דוד המלך היה נשמר תמיד מחטאים האלה, וכאשר היה יוצא למלחמה היה מפשפש בהם, וע"כ לא נתירא להתגיר

בִּימֵי רַע עֶזְרָא עֲקָבִי יִסּוּבֵנִי: ז הַבְּמִתִּים עַל חֵילָם וּבָרַב עֲשָׂרָם יִתְחַלְּלוּ: ח אַח
 לֹא פָדָה יִפְדֶּה אִישׁ לֹא יִתֵּן לְאֱלֹהִים תַּחֲנוּן מִלְּפָנֶיךָ: ט וַיִּקַּר פְּדִיּוֹן נַפְשָׁם וַחֲדָל
 לְעוֹלָם: י וַיְחִי עוֹד לְנֶצַח לֹא יִרְאֶה תְּשַׁחֵת: יא כִּי יִרְאֶה חֲכָמוֹם יְמוּתוֹ יַחַד
 בְּסִיל וְכַעַר יֵאָבְדוּ וְעֵזְבוּ לְאַחֲרֵים חֵילָם: יב קַרְפֵּם בְּתִימוֹ לְעוֹלָם מִשְׁבַּנְתָּם
 לְדֹר וָדֹר קָרְאוּ בְּשִׁמוֹתֵם עָלֵי אֲדָמוֹת: יג וְאָדָם בִּיקַר בַּל יִלִּין נִמְשָׁל בְּבַהֲמוֹת
 נְדָמוֹ: יד זֶה דְרָבָם בְּסֵל לָמוֹ וְאַחֲרֵיהֶם בְּפִיהֶם יִרְצוּ סֶלְחָ: טו פִּצְאוֹן לְשִׁאוֹל
 שְׁתוֹ מוֹת יִרְעֵם וַיִּרְדּוּ בָם יִשְׁרִים לִבְקָר (צִירִים) וְצוֹרֵם לְבָלוֹת שִׁאוֹל מִזֶּבֶל לֹא:
 טז אַךְ אֱלֹהִים תַּחֲנוּן יִפְדֶּה נַפְשִׁי מִיַּד שִׁאוֹל כִּי יִקְחֵנִי סֶלְחָ: יז אֵל תִּירָא כִּי
 יַעֲשֶׂר אִישׁ כִּי יִרְפֶּה כְּבוֹד בֵּיתוֹ: יח כִּי לֹא בְמוֹתוֹ יִקַּח הַבַּל לֹא יִרְדּוּ אַחֲרָיו
 כְּבוֹדוֹ: יט כִּי נַפְשׁוֹ בַּחַיּוֹ יִכְרֹךְ וַיִּזְדַּךְ כִּי תִיטִיב לָךְ: כ תִּבּוֹא עַד דֹּר אֲבוֹתָיו
 עַד נֶצַח לֹא יִרְאוּ אוֹר: כא אָדָם בִּיקַר וְלֹא יִבִּין נִמְשָׁל בְּבַהֲמוֹת נְדָמוֹ:

————— ❦ ————— זוהר תהלים ————— ❦ —————

עקבי, זה סוד מסודות האמונה, שנאמר
 (בראשית כה) וידו אוחזת בעקב עשו, זה הוא
 עקב שהוא ואותן העקבים שמסתכלים
 תמיד באותן החטאים שהאדם דש בהם
 בעקביו. זכאים הם הצדיקים שיודעים
 להשמר מחטאים והם מפשפים תמיד
 במעשיהם, למען לא ימצא מקטרג בעולם
 הזה, ולא יסטיין עליהם לעולם הבא,
 שהרי מתקנת להם דרכים ונתיבות ללכת
 בהם, שכתוב (משלי א) דרכיה דרכי נעם וכל
 נתיבותיה שלום.

אדם ביקר בל ילין נמשל כבהמות נדמו.

(מט, כא): [זוהר ח"ג (דף קמג): זוהר תורה]

למדנו מי שנקרא אדם והנשמה יצאה
 ממנו וימת, אסור להלינו בבית לעשות לו
 לינה על הארץ, משום הכבוד של זה הגוף
 שלא יתראה בו בזיון, שכתוב אדם ביקר
 בל ילין, אדם שהוא יקר מכל היקרים בל
 ילין, מה הטעם, לפי שאם יעשו כך נמשל

והר שעיר הבאים ליהודה וינגפו, חזקיה
 מלך יהודה כמו כן היה מבקש ואומר, אני
 אין ביכולתי לא לזמר ולא לרדוף ולא
 להתגיר מלחמה, לפי שנתירא מאותן
 החטאים שאמרת, מה כתוב (מלכים ב ט)
 ויהי בלילה ההוא ויצא מלאך ה' ויך
 במנחה אשור מאה ושמונים וחמשה אלף
 וישכימו בבקר והנה כלם פגרים מתי,
 חזקיה היה יושב בביתו שוכב במטתו
 והקב"ה הרג אותם, ומה צדיקים אלה היו
 מפחדים מאותן החטאים, שאר בני
 העולם על אחת כמה וכמה, לפיכך
 צריכים האנשים להשמר מאותן החטאים
 ולפשפש אחריהם כמו שאמרנו, בשביל
 שלא ישלטו עליו אותן ימי רע שאין
 מרחמים עליו. ולפיכך אמר דוד למה
 אירא בימי רע, יראתי לא כתוב אלא
 אירא, שאין לי להתירא מאותן ימי רע
 כמו שאמרנו, עון עקבי יסובני, איזה

— ❧ — זוהר תהלים — ❧ —

בלי רוח עושה פגם בהגוף של העולם, שהרי מפני זה אין עושים לינה בארץ הקדושה בהמקום שצדק ילין בה, לפי שזה הגוף הנכבד נקרא דמות המלך, ואם עושה בו לינה הרי נמשל לבהמה, זש"כ נמשל כבהמות נדמו.

כבהמות נדמו, מה כהמות לא היו בכלל של אדם, מפני שלא נראה בהן רוח קדוש, אף כל גוף בלי רוח נמשל כבהמות, וזה הגוף שהוא כבוד של הכל אין להראות בו בזיון, ולמדנו בספר הצנועים כל מי שעושה לינה לזה הגוף הקדוש כשהוא

א מזמור לאסף אל אלהים יהוה יתוואני דבר ויקרא ארץ מזמור

שימוש תהלים

להציל מלסטים

אל אלקים ה' דבר וגו' (נ, א): [שימוש תהלים לפרק נ]. שם שלו הוא ח"י. להנצל מן האויבים ומהלסטים. וטוב לישא עליו בשעת סכנה.

זוהר תהלים

שלימות הכל שלימות האבות הקדושים כולם הם קיימים במדרגה אחת מהן שנקראת צדיק יסוד עולם

מזמור לאסף אל אלהים ה' דבר ויקרא

ארץ וגו' (נ, א): [זוהר ח"ג (דף טה): זוהר תורה] למדנו שאמר רבי יהודה אל אלהים ה' דבר ויקרא ארץ, שלימות הכל שלימות האבות הקדושים דבר ויקרא ארץ להמצא בכנסת ישראל בשלימות בשמחה, ומאיזה מקום הוא נמצא עמה, חזר ואמר מציון מכלל יופי אלהים הופיע צ"ל למדנו כאשר רצה הקב"ה לברוא עולם התחתון, עשה הכל כדמיון שלמעלה, עשה ירושלים באמצע כל הארץ, מקום אחד שנקרא ציון עליה, וממקום הזה נתברכה, ובמקום הזה של ציון התחיל העולם להבנות וממנו נבנה, זש"כ אל אלהים ה' דבר ויקרא ארץ מזמור שמש עד מבואו, ומאיזה מקום, מציון מכלל יופי אלהים הופיע צ"ל כלומר מציון שהוא שלימות היופי של העולם אלהים הופיע, ובוא וראה לא נתברכה ירושלים אלא מציון וציון מלמעלה, והכל אחד באחד נתקשר.

מזמור לאסף אל אלהים ה' דבר ויקרא

ארץ וגו' (נ, א): [זוהר ח"א (דף קפג): זוהר תורה] עוד אמר רבי יהודה בוא וראה כאשר ברא הקב"ה את העולם התקין לו ז' עמודים על מה להתקיים, וכל העמודים קיימים בעמוד אחד המיוחד וזה נתבאר שכתוב (משלי ט) חכמות בנתה ביתה חצבה עמודיה שבעה, ואלה כלם הם קיימים במדרגה אחת מהן שנקראת צדיק יסוד עולם, והעולם כאשר נברא ממקום ההוא נברא, שהוא יסוד העולם ותיקון העולם, שהוא נקודה המיוחדת של העולם ואמצעות הכל, ואיזה הוא, ציון, שכתוב מזמור לאסף אל אלהים ה' דבר ויקרא ארץ ממזרח שמש עד מבואו, ומאיזה מקום, מציון, שכתוב מציון מכלל יופי אלהים הופיע, מהמקום ההוא שהוא צד היסוד של האמונה השלימה כראוי, וציון הוא כח התקיפות והנקודה של כל

זיו הזהר

השם אלהים דהיינו מלכות בא אליה מציון דהיינו היסוד: ק. ז' סמכין אלו ז' הספירות של ז' ימי הבנין, וכלן מקושרות בחד סמכא יחידאי זה היסוד:

צז. פי שלימות הכל הוא כאשר ג' האבות חסד גבורה תפארת משפיעים להמלכות שנקראת ארץ: צח. ציון זה ספירת היסוד שממנו ועל ידו תבא השפע להמלכות: צט. פי' שהופעת והארת

זוהר תהלים

אלהים, בתפלת ערבית תעלה בהשם
שנקרא הויהקד וסוד הדבר אל אלהים ה'
דבר ויקרא ארץ.

אֶלְךָ וְחַמֵּשׁ מְאוֹת וְחַמֵּשׁ רְבּוּא בְעֵלְי
שִׁירָה מְזַמְרִים לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּשִׁמְאִיר
הַיּוֹם

מְזַמְּרֵי לְאַסְפָּה אֵל אֱלֹהִים ה' דָּבָר וַיִּקְרָא
אֶרֶץ מְמֹזְרָה שְׁמֵשׁ עַד מְבֹאוֹ (ג, ט)

[זוהר ח"ג פ' אחרי מות (דף ט"ו:)] וַיִּצְא אֶל
הַמְּזַבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי ה' וְכִפֶּר עָלָיו. רַבִּי
יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, (תהלים ג) מְזַמְּרֵי לְאַסְפָּה
אֵל אֱלֹהִים ה' דָּבָר וַיִּקְרָא אֶרֶץ מְמֹזְרָה
שְׁמֵשׁ עַד מְבֹאוֹ. לְמַדְנֵנו, אֶלְךָ וְחַמֵּשׁ מְאוֹת
וְחַמֵּשׁ רְבּוּא בְעֵלְי שִׁירָה מְזַמְרִים
לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּשִׁמְאִיר הַיּוֹם. וְאֶלְךָ
וְחַמֵּשׁ מְאוֹת וְאַרְבָּעִים וְשִׁמּוֹנָה בְּצִהָרִים.
וְאֶלְךָ וְחַמֵּשׁ מְאוֹת וְתִשְׁעִים אֶלְךָ רְבּוּא
בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁנִקְרָאת בֵּין הָעֶרְבִים.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, כְּשִׁמְאִיר הַיּוֹם, כָּל אוֹתָם
בְּעֵלְי יִכָּבֵה מְשַׁבְּחִים בְּדַבְרֵי

תְּשַׁבְּחוֹת כְּנֶגֶד הַבְּקָר הַזֶּה. (כשמתעורר)
שְׁכַשְׁמֵתְעוֹרֵר הַבְּקָר הַזֶּה, כָּלֵם מִתְּבַשְׂמִים,
וְהַדִּין שׁוֹכֵף, וְאוֹמְרִים תְּשַׁבְּחוֹת. זֶהוּ
שְׁכַתוֹב (איוב לט) בְּרֵן יָחַד כִּכְבִּי בְקָר וַיִּרְעוּ
כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים. וְאוֹתוֹ זָמַן (אמונה) שְׁמִתָּהּ
וּבְרָכוֹת נִמְצְאוּ בְּעוֹלָם, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מְעִיר אֶת אֲבָרְהָם לְהַחְיֹתוֹ,
וּמִשְׁתַּעֲשַׁע עִמּוֹ וּמְשַׁלְּטוֹ בְּעוֹלָם. וּמִנֵּן
לָנוּ שֶׁהַבְּקָר הַזֶּה הוּא שֶׁל אֲבָרְהָם? שְׁכַתוֹב

העולם, וממקום ההוא נתיסד כל העולם
ונעשה, ומתוכו כל העולם ניזון, לפי
ששתי מדרגות הן והן אחד, הן ציון
ירושלים^{קא} זו דין וזה רחמים ושניהן
אחד, מכאן דין ומכאן רחמים.

באותה שעה נודמנים האבות עם השכינה
ומקדימים לספר עמה ולהתחבר עמה

מְזַמְּרֵי לְאַסְפָּה אֵל אֱלֹהִים י"ו דָּבָר וַיִּקְרָא
אֶרֶץ וְגו'. (ג, ט): [זוהר ח"ג (דף ט"ו:).]

[זוהר תורה תורה] אמר רבי שמעון למדנו
כאשר מתנוצץ הבקר והשכינה באה לקבל
פני המלך לספר עמו, באותה שעה
נודמנים האבות עם השכינה ומקדימים
לספר עמה ולהתחבר עמה, והקב"ה
מדבר אליה עמה^{קא} והוא קורא לה
לפרוס עליה כנפיו, זש"כ מזמור לאסף
אל אלהים ה' דבר ויקרא ארץ וגו', אל, זה
אור החכמה ונקרא חסד^{קא} אלהים זו
גבורה, הוי"ה זה שלימות הכל רחמים,
ולכך דבר ויקרא ארץ וגו'.

בתפלת מנחה תעלה בהשם שנקרא
אלהים

מְזַמְּרֵי לְאַסְפָּה אֵל אֱלֹהִים וְגו'. (ג, ט): [זוהר,

תיקוני זוהר כ', כא (דף ט"ו:). זוהר תורה]

זכאי הוא מי שמעלה לה [להשכינה]
בתפלתו אצל בעלה, בתפלת
שחרית תעלה בהשם שנקרא אל הגדול
ודאי, בתפלת מנחה תעלה בהשם שנקרא

זיו זוהר

גבורה תפארת והיינו האבות: קג. חסד הוא ענף
החכמה: קד. זה שאמר שהתפלות תקנו האבות:

קא. ציון יסוד רחמים, ירושלים מלכות דין: קב. פי'
שהקב"ה מדבר וקורא אל השכינה באמצעות חסד

זוהר תהלים

תשכחות על כל אותם אֶלֶף וחמש מאות וחמשים רבוא, מתמנה עליהם ממנה אחד, ושמו הימן, כנגד שלמטה, ותחת ידו שרים ממנים עליהם לתקן שיר. באותה שעה שמתעורר זמן של בין הערבים ומזמרים כל אותם אֶלֶף וחמש מאות ותשעים אֶלֶף רבוא בעלי הלילה, מתמנה עליהם ממנה אחד, ושמו ידותון, כנגד שלמטה, ותחת ידו ממנים עליהם שרים לתקן אותו הזמר, כמו שנאמר (שם כה) זמיר עריצים.

באותה שעה שמגיע הלילה, מתעוררים כל אותם שמחוץ לפרכת, ואז הכל שוכך, ופתח לא נמצא, והדינים שלמטה מתעוררים, כלם מתמנים כאחד אלה על אלה, עד שנחלק הלילה. אחר שנחלק הלילה וכלם מתפנסים, מתמנה עליהם ממנה אחד ומכנס את כל המחנות, כמו שנאמר (במדבר י) מאסף לכל המחנות וגו', ושמו אסף, כנגד שלמטה, ותחת ידו כל אותם שרים ממנים ומבשרים תהלות. עד שבא הבקר. כיון שבא הבקר, קם אותו נער ויניק משדי אמו לטהר אותם, ונכנס לשמש. כשמתעורר הבקר, אז היא עת רצון שמדברת הגבירה עם המלך, והמלך מושך ממנו חוט אחד של ברכות ופורס על הגבירה ועל אותם שמזדוגים עמה. מי הם שמזדוגים עמה? אותם שמשתדלים בתורה בלילה, כשנחלק. רבי שמעון אמר, אשרי חלקו של מי שבא עם הגבירה בשעה שבאה לקבל את פני המלך לדבר עמה, ונמצא עמה, בשעה שהמלך מושיט את ימינו לקבל את הגבירה. זהו שכתוב

(בראשית יט) וישכם אברהם בבקר. באותו זמן של בין הערבים, כל אותם אֶלֶף וחמש מאות ותשעים אֶלֶף רבוא בעלי הלילה נקראים, ומזמרים באותה שעה, והקטטה שורה בעולם. ואותה שעה ההתעוררות שמעיר הקדוש ברוך הוא את יצחק, ועומד ודן את הרשעים שעוברים על דברי התורה, ושבעה נהרות אש זורמים ויוצאים וחלים על ראשי הרשעים, ושלהבות גחלים של אש מתעוררות ממעלה למטה. ואז שב אברהם למקומו, כמו שנאמר ואברהם שב למקומו. והיום פונה, ורשעי הגיהנם צוחים ואומרים: (ירמיהו ו) אוי לנו כי פנה היום פי ינטו צללי ערב. ואותה שעה צריך אדם להזהר בתפלת המנחה.

בזמן שמגיע הלילה, אותם אֶלֶף וחמש מאות וארבעים ושמונה נקראים מחוץ לפרכת ואומרים שירה. אז מתעוררים הדינים שלמטה, והולכים ומשוטטים בעולם, ואלה אומרים שירה עד שנחלק הלילה משמרת וחצי. אחר שנחלק הלילה, מזדמנים כל האחרים כאחד ואומרים תהלות, כמו שנאמר (ישעיהו ט) ותהלות ה' יבשרו. רבי יהודה אמר, כשנמצא רצון בבקר, תהלות ה' מבשרים. רבי יוסי אמר, אחר שרוח הצפון התעוררה בחדות הלילה והלכה לה, מבשרים תהלות עד שיבא הבקר, ומתעורר הבקר הזה, ואז שמחה וברכות נמצאים בעולם. למדנו, אמר רבי אבא, כלם כף, ומעל כלם שלשה שרים. באותה שעה שמתעורר הבקר הזה ומעוררים

— זהו זוהר תהלים —

ידעתי, שבמקום שיש דין יש רחמים, ולפעמים במקום שיש רחמים יש דין. אמר לו, בא וראה שככה זה, יהו"ה בכל מקום רחמים. ובשעה שמהפכים הרשעים רחמים לדין, אז כתוב יהו"ה, וקוראים אותו אלהים. אבל בא ראה סוד הדבר, שלש דרגות הן, וכל דרגה ודרגה לבדה, ואף על גב שהכל אחד ומקשרים באחד, ולא נפרדים זה מזה. בא ראה, כל הנטיעות וכל המאורות (שמטלהים) כלם מאירים ומתלהטים ונשקים ומתברכים מאותו נהר ששופע ויוצא שהכל כלול בו, ובו כלל הכל. והנהר הזה נקרא א"ם לגן ומעל לגן, משום שעדן משתתף עמה ולא נפרד ממנה. ומשום כך כל המענינות יוצאים ושופעים ונשקים לכל עבר ופותחים בה פתחים, ועל כן רחמים נמצאים ממנה, ורחמים פתוחים בה. ומשום שקוראים לה אם, נקבה גבורה, ודין יוצא ממנה. נקראת רחמים לבדה, הרי מצדיה מתעוררים דינים, ומשום כך כתוב ברחמים ונקוד בדין. האותיות ברחמים, ונשפע דין מצדה, כמו כן יהו"ה, הנה דרגה אחת.

דרגה שניה - מצד הראשונה הזו יוצאת ומתעוררת דרגה אחרת שנקראת גבורה, וזה נקרא אלהים באותיות הללו ממש. והראשית (אחת) היא מזעיר אנפין, ובו נאחזה. ומשום שנאחזה (זה) בזה כתוב ה' האלהים, כי ה' הוא האלהים, באלו האותיות, והוא אחד, וזוהי דרגה שניה. דרגה שלישית - צדק. כתר אחרון, הרי בית דין של המלך. ולמדנו אדנ"י כך

(תהלים קלט) אשא כנפי שחר אשכנה באחרית ים. מי אחרית הים? אותה שעה אחרית של אותו ים היא. שכשנחלק, היתה ראשית, והיה דין, ועכשו האחרית הוא שלה, שמסתלקים דיניה, ונכנסת לכנפי המלך היא וכל אותם שמזדווגים עמה. זהו שכתוב אשכנה באחרית ים.

ולמדנו, כל אותם שמשתדלים בתורה בשעה שנחלק הלילה, משתתפים עם השכינה. וכשבא הבקר והגבירה מתחברת עם המלך, הוא נמצא עמה עם המלך, והמלך פורס על כלם את כנפיו. זהו שכתוב (שם מב) יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי וגו'. למדנו, באותה שעה האכות מזדמנים עם הגבירה, ומקדימים לדבר עמה ולהתחבר עמה, והקדוש ברוך הוא מדבר עמה עליהם, והוא קורא לה לפרס עליה את כנפיו. זהו שכתוב (שם ג) מזמור לאסף אל אלהים ה' דבר ויקרא ארץ וגו'. אל - זה אור התכמה, ונקרא חסד. אלהים - זו גבורה. יהוה - זו שלמות הכל, רחמים. ועל זה - דבר ויקרא ארץ וגו'. רבי אלעזר היה יושב לפני רבי שמעון אביו. אמר לו, הרי שנינו אלהים בכל מקום הוא דין. יו"ד ה"א וא"ו ה"א. יש מקום שנקרא אלהים, כמו אדנ"י יהו"ה. למה נקרא אלהים, והרי אותיות הרחמים הן בכל מקום?

אמר לו, כך זה כתוב במקרא, שכתוב (דברים ה) וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלהים, וכתוב (מלכים א יח) ה' הוא האלהים. אמר לו, דבר זה

— תהלים — זוהר תהלים —

כְּתוּב וְכִּי נִקְרָא, וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל נִקְרָאת
בְּשֵׁם הַזֶּה, וְהַשֵּׁם הַזֶּה בְּמָקוֹם הַזֶּה נִשְׁלָם,
וְאֵלּוּ הֵן שְׁלֹשׁ דְּרָגוֹת שֶׁנִּקְרְאוֹת בְּשִׁמּוֹת
הַדִּין, וְהַכֹּל נִקְשֵׁר אֶחָד עִם אֶחָד בְּלִי פְרוּד,
כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ. אָמַר לוֹ, אִם נוֹחַ לִפְנֵי אָבָא,
הָרִי שְׁמַעְתִּי עַל זֶה, שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת ג) אֱהִיָּה
אֲשֶׁר אֱהִיָּה, וְלֹא עוֹמֵד בּוֹ. אָמַר לוֹ, אֲלַעְזֹר
בְּנִי, הָרִי פְּרִשׁוּהָ הַחֲבָרִים, וְעַכְשָׁו בְּדַבֵּר
אֶחָד הַכֹּל נִקְשֵׁר. וְסוּד הַדְּבָר כִּי הוּא.
אֱהִיָּה, זֶה כָּלֵל שֶׁל הַכֹּל. שֶׁכְּשֶׁבִילִים
סְתוּמִים וְלֹא מִתְּפָרְשִׁים, וּכְלולִים בְּמָקוֹם
אֶחָד, אִזּוֹ נִקְרָא אֱהִיָּה, הַכָּלֵל שֶׁל הַכֹּל,
סְתוּם וְלֹא נִגְלָה.

אֶחָד שֶׁהַכֹּל יֵצֵא וְכֹל אֶחָד וְאֶחָד הַתִּתְקֵן
בְּמָקוֹמוֹ, עֲזֹב אֶת הַכֹּל וְאָמַר
יְהוָה. זֶה פֶּרֶט, וְזֶה הַקִּיּוּם. וּבְאֹתָהּ שְׁעָה
יֵדַע מִשֶּׁהָ אֶת סוּד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ הַנִּסְתָּר
וְהַנִּגְלָה, וְנִדְבֵק בָּמָה שְׁלֹא נִדְבֵקוּ שְׂאָר
בְּנֵי הָעוֹלָם. אֲשֶׁרֵי חִלְקוֹ. בָּא רַבִּי אֲלַעְזֹר
וְנִשֵּׁק יָדוֹ.

אֶחָד שֶׁיֵּצֵא מִמֶּנּוּ רֵאשִׁית וְאוֹתוֹ נִהַר
עֵבֶר לְמִשְׁךְ אֶת הַכֹּל, אִזּוֹ נִקְרָא
אֲשֶׁר אֱהִיָּה. כְּלוֹמַר, עַל פֶּן אֱהִיָּה, אֱהִיָּה
מִזְמֵן לְהַמְשִׁיךְ וּלְהוֹלִיד הַכֹּל. אֱהִיָּה -
כְּלוֹמַר, עַכְשָׁו אֲנִי הוּא הַכָּלֵל שֶׁל הַכֹּל,
הַכָּלֵל שֶׁל כָּל פֶּרֶט. אֲשֶׁר אֱהִיָּה -
שֶׁהַתְּעַבְרָה הָאֵם, וְעֵתִידָהּ לְהוֹצִיא אֶת כָּל
הַפֶּרֶטִים וּלְגַלוֹת אֶת הַשֵּׁם הָעֲלִיּוֹן. אֶחָד
כִּי רָצָה מִשֶּׁהָ לְדַעַת מֵהוּ פֶּרֶט הַדְּבָר, עַד
שֶׁפֶּרֶשׁ וְאָמַר אֱהִיָּה (יְהוָה) - זֶהוּ פֶּרֶט. וְכֵאֵן
לֹא כְּתוּב אֲשֶׁר אֱהִיָּה. וּמִצָּאֵתִי בְּסִפְרוֹ שֶׁל
שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ, אֲשֶׁר - בְּקִשְׁרֵי שֶׁל עֲדוֹן
הַמִּמְשָׁלָה נִמְצְאָת בַּחֲבֻרוֹתָא עֲלִיּוֹנָה, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרֵאשִׁית ל) בְּאֲשֶׁרֵי כִי אֲשֶׁרֹנִי בְּנוֹת,
אֱהִיָּה עֵתִידָהּ לְהוֹלִיד. בֹּא וְרֵאָה אֵיךְ יוֹרֵד
מִדְּרָגָה לְדְרָגָה לְהוֹדִיעַ אֶת סוּד הַשֵּׁם
הַקְּדוֹשׁ (לְהִרְאוֹת אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא) לְמִשְׁהָ.
בְּרֵאשׁוֹנָה אֱהִיָּה, הַכָּלֵל שֶׁל הַכֹּל, הַנִּסְתָּר
שֶׁלֹּא הַתְּגַלָּה כָּלֵל, כְּמוֹ שֶׁאַרְנוֹ. וְסִימָן -
(מְשִׁלִּי ח) וְאֱהִיָּה אֲצִלוֹ אֲמוֹן וְגוֹ', וְכְתוּב

(איוב כח) לֹא יָדַע אָנוּשׁ עֲרֶכְהָ וְגוֹ'. אֶחָד כִּי
הוֹצִיא (סוּד שֶׁל הָרֵאשִׁית הָעֲלִיּוֹנָה, תַּחֲלַת הַכֹּל ו')
אוֹתוֹ הַנִּהַר, הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁהַתְּעַבְרָה
וְעֵתִידָהּ לְהוֹלִיד. וְאָמַר אֲשֶׁר אֱהִיָּה, עֵתִידָהּ
לְהוֹלִיד וּלְתַתֵּן הַכֹּל. אֶחָד כִּי הַתְּחִילָה
לְהוֹלִיד, וְלֹא כְּתוּב אֲשֶׁר, אֲלֹא רַק אֱהִיָּה.
כְּלוֹמַר, עַכְשָׁו יוֹצִיא וְיִתְתֵּן הַכֹּל.

אֶחָד שֶׁהַכֹּל יֵצֵא וְכֹל אֶחָד וְאֶחָד הַתִּתְקֵן
בְּמָקוֹמוֹ, עֲזֹב אֶת הַכֹּל וְאָמַר
יְהוָה. זֶה פֶּרֶט, וְזֶה הַקִּיּוּם. וּבְאֹתָהּ שְׁעָה
יֵדַע מִשֶּׁהָ אֶת סוּד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ הַנִּסְתָּר
וְהַנִּגְלָה, וְנִדְבֵק בָּמָה שְׁלֹא נִדְבֵקוּ שְׂאָר
בְּנֵי הָעוֹלָם. אֲשֶׁרֵי חִלְקוֹ. בָּא רַבִּי אֲלַעְזֹר
וְנִשֵּׁק יָדוֹ.

שָׁמַשׁ עַד מְבֹאוֹ: ב מְצִיּוֹן מְכַלֵּל יְפֵי אֱלֹהִים הוֹפִיעַ: ג יְבֹא אֱלֹהֵינוּ
 וְאֵל יִחְרַשׁ אֵשׁ לְפָנָיו תֹּאכַל וְסִבִּיבָיו נִשְׁעָרָה מְאֹד: ד יִקְרָא אֵל הַשָּׁמַיִם מֵעַל
 וְאֵל הָאָרֶץ לְדוֹן עַמּוֹ: ה אִסְפוּ לִי חֲסִידֵי בְרִיתִי בְרִיתִי עָלַי זָבַח: ו וַיִּגִּידוּ שָׁמַיִם
 צְדָקָן בִּי אֱלֹהִים שִׁפְטָה הוּא סֵלָה: ז שִׁמְעָה עַמִּי וְאֲדַבְרָה יִשְׂרָאֵל וְאֶעֱיֶדָה
 בְּךָ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ אֲנֹכִי: ח לֹא עַל זְבָחֶיךָ אוֹזִיחֶיךָ וְעוֹלֹתֶיךָ לְגַנְדִּי
 תִּמְוֶד: ט לֹא אֶמְחַ מִּבֵּיתֶךָ פֶּר מִמִּכְלֵלֹתֶיךָ עֲתוּדִים: י כִּי לִי כָּל חֵיטֹו יָעַר
 בְּהִמּוֹת בְּהַרְרֵי אֶלְפָּ: יא יִדְעֵתִי כָּל עוֹף הָרָיִם וְזִיו שָׂרֵי עַמּוּדֵי: יב אִם אֲרַעֵב לֹא
 אֲמַר לָךְ כִּי לִי תִבֵּל וּמְלֹאָה: יג הַאֲזַכֵּל בְּשֵׁר אֲבִירִים וְדָם עֲתוּדִים אֲשַׁתֶּה:
 יד זָבַח לְאֱלֹהִים תוֹרָה וְשָׁלֵם לְעִלְיוֹן נְדָרֶיךָ: טו וַיִּקְרָאנִי בְּיוֹם צָרָה אֲחֻלְצֶךָ

זוהר תהלים

הכל נכלל. י מוציאה לפניה אותו נהר, ושני בני שמיניה האם, והתעברה מהם, ומוציאה אותם אחר כך. ה' - כמו כן ה', והם בני תחת האב והאם.

אחר שהולידה, הוציאה בן זכר, ושמה אותו לפניה, וצריך לכתב ו', וזה יורש את נחלת האב והאם, ויורש שני חלקים, וממנו נזונית הבת. ועל כן צריך לכתב אחר כך ו"ה כְּאָחָד, כמו ש"ה" ראשונה י"ה כְּאָחָד, ולא צריך להפרידם. אף כֵּאֵן ו"ה כְּאָחָד, ולא צריך להפרידם. והרי בארנו את הדברים. והדברים הללו עולים למקום אחר. אשרי חלקם של הצדיקים שיודעים את הסודות העליונים של המלך הקדוש וראויים להודות לו. זהו שכתוב (תהלים קמ) אף צדיקים יודו לשמך ישבו ישראלים את פניך. למדנו, אמר רבי יהודה, (שם ט) אל אלהים דבר ויקרא ארץ. שלמות הכל, שלמותם של האבות הקדושים. דבר ויקרא ארץ, להמצא עם כנסת ישראל בשלמות ובשמחה. ומאיזה מקום הוא נמצא עמה? חזר ואמר, מציון

הטעם לקרבן וקרא מן הבמה

בְּהִמּוֹת בְּהַרְרֵי אֶלְפָּ (ג. ט): [זוהר ח"ג פ' פנחס
 (דף ר"ח)] אמר, הכל דבר אחד, הקדוש ברוך הוא אמר את זה, באתי לגני, בגלל שכל קרבנות העולם כֵּאֵשׁ עוֹלִים, כלם עולים לתוך גן עדן בתחלה, סוד כנסת ישראל. וכיצד? בראשונה

וּתְבַכְּדָנִי: טו וְלִרְשָׁע אָמַר אֱלֹהִים ^{תְּהַלְלֵהוּ} מַה לָּךְ לְסַפֵּר חֲקֵי וּתְשֹׂא כְרִיתִי עָלַי
 פִּיךָ: יז וְאַתָּה שָׂנֵאתָ מוֹסֵר וּתְשַׁלְּךָ דְּבָרֵי אֲחֵרֶיךָ: יח אִם רָאִיתָ גִּבּוֹר וּתְרִץ עִמּוֹ
 וְעַם מְנַאֲפִים תִּלְקֹד: יט פִּיךָ שִׁלַּחַת בְּרָעָה וּלְשׁוֹנְךָ תִּצְמִיד מְרָמָה: כ תִּשָּׁב
 בְּאֲחִיךָ תִּדְבַר בֶּבֶן אִמְךָ תִּתֵּן דִּפְנֵי: כא אֱלֹהֵי עֲשִׂיתָ וְהִחַרְשִׁיתִי דְמוּת הַיּוֹת אֲהִיָּה
 כְּמוֹךָ אוֹכִיחֶךָ וְאַעֲרֹכָה לְעֵינֶיךָ: כב בֵּינֵנו נָא זֹאת שִׁבְחֵי אֱלֹהֵי פֶן אֲטָרְךָ וְאֵין
 מְצִיל: כג זִבַּח תִּזְדַּח וּבְכָדָנִי וְשֵׁם דְּרָךְ אֲרָאֵנוּ בִּישַׁע אֱלֹהִים ^{תְּהַלְלֵהוּ}:

— זוהר תהלים —

אותם בגמיעה אחת. זהו שכתוב (איוב מ)
 יבטח כי יגיח ירדן אל פיהו. סוד הדבר,
 החמורה של כל אלו, עקר ויסוד לאלו
 הבהמות שלמה, משום שהרוח
 מתפשטת מהן (שרוחות הבהמות מתפשטות מהן)
 למטה, ומצטיירת אותה הרוח למטה
 בבהמות. וכאשר חטא האדם, מביא
 בהמה לקרבן, ואותה הרוח של בהמה זו
 עולה וחוזרת למקומה, ומתפשטת אותה
 הרוח בכלם. וכל אלו מסוג זה מתקרבים
 ובאים ונהנים מאותו חלב ודם שהיה
 לבוש של רוח זו, שהרי מצד שלהם היתה
 (בגלל) אותה הרוח (שלהם). וכלם נהנו ונזונו
 ונעשו סגגורים על אותו האדם. ונקנס דרך
 הושט, כמו שנתבאר. ומשום זה הקרבן
 מן הבהמה.

ובהתחלת הקרבן, בשעה שאדם מודה על
 חטאיו, ושחיטתו וזריקת דמו על המזבח.
 עתה יש להסתכל, איך אותן רוחות
 קדושות נהנות מזה, ומה טעם של קרבן
 בהמה, והרי יותר היה ראוי לאדם לשבר
 אותה הרוח ולשוב בתשובה, ומה הטעם
 של שחיטת הבהמה ולשרפה באש
 המזבח? אלא סוד הוא, משום שיש בהמה
 שרוכצת על אלף הרים, ואלף הרים
 אוכלת בכל יום, וכלם נקראים (תהלים ג)
 בהמות בהררי אלף. ועל זה למדנו שיש
 בהמה שאוכלת בהמה. וממה נעשו?
 מאש. ואת כלם לוחכת אותם בהמה
 בלחיקה אחת. זהו שכתוב (דברים ד) כי ה'
 אלהיך אש אכלה הוא אל קנא. וכל מי
 הירדן שנתמלא בשש שנים, היא שותה

נא א למנצח מזמור לדוד: ב בבוא אליו נתן הנביא בא אשר בא אל בית שבע: ג חנני אלהים ^{תהלה} בחסדך ברב רחמיך מחה פשעי: ד (הרבה) הרב בבסני מעוני ומחטאתי מחרני: ה כי פשעי אני אדע וחטאתי נגדי

— שיימוש תהלים —

לנטמא בזנות

בבוא אליו נתן הנביא (נא, ב) [שימוש תהלים לפרק נא] אם יש לו חטא יאמר על שמן שומשמן עם שם שלו שהוא ד"ם. ד' מן מ' "דפרים בחלוף אי"ק, מ' מן ב' בבוא באלב"ם. ואמור אותו ג"פ ערב ובוקר וצהרים. וימשח גופו באותו שמן.

— זוהר תהלים —

חטאתי נגדי תמיד - אפילו לאחר התשובה פשפש במעשיו

כי פשעי אני אדע וגו' (נא, ה): [זוהר ח"א פ'

נח (דף עג:)] פתח ואמר, (תהלים נא) כי

פשעי אני אדע וחטאתי נגדי תמיד. כמה יש לבני אדם להשמר מחטאיהם לפני הקדוש ברוך הוא, שהרי אחר שחטא אדם, רשום חטאו למעלה ולא נמחק, רק בכח של תשובה רבה, כמו שנאמר (ירמיה

ב) כי אם תכבסי בנתר ותרבי לך ברית נכתם עונך לפני. בא ראה, כיון שחטא אדם לפני הקדוש ברוך הוא פעם אחת - עושה רשם. וכשחטא בו פעם שנייה - מתחזק יותר אותו הרשם. חטא בו פעם שלישית - מתפשט אותו הכתם מצד זה לצד זה, ואז כתוב נכתם עונך לפני. בא ראה, כיון שחטא דוד המלך לפני הקדוש ברוך הוא על העסק של בת שבע, חשב שאותו חטא נרשם עליו לעולמים. מה כתוב? (שמואל ב יב) גם ה' העביר חטאתך לא תמות. העבר אותו הרשם מלפניו.

אמר לו רבי אבא, והרי שנינו שבת שבע היתה של דוד המלך מיום שנברא

העולם, למה נתן אותה הקדוש ברוך הוא לאוריה החתי מקדם לזה? אמר לו, כך דרכו של הקדוש ברוך הוא - אף על גב שמזמנת לכן אדם להיות שלו, מקדים אחר ונושא אותה עד שמגיע זמנו של זה. כיון שהגיע זמנו, נדחה זה שנשא אותה מלפני האחר הזה שבא אחר כך ומסתלק מהעולם, וקשה לפני הקדוש ברוך הוא להעבירו מהעולם כשעדין לא הגיע זמנו מלפני האחר הזה. וסוד שבת שבע שנתנה לאוריה החתי [כפי שאמרנו] בתחלה, צא ודיק ותמצא למה נתנה הארץ הקדושה לכנען בטרם שבאו ישראל, ותמצא דבר זה. והכל סוד אחד הוא ודבר אחד. בא ראה, דוד, אף על גב שהודה על חטאו ושב בתשובה, לא הסיר מלבו ורצונו מאותם חטאים שחטא ומאותו חטא של בת שבע, כי פחד עליהם תמיד שמא יגרם אחד מהם ויקטרג עליו בשעת הסכנה, ולכן לא שכח אותם ממנו ומרצונו.

דבר אחר, כי פשעי אני אדע - כל הדרגות שתלויות בהם חטאי בני אדם אני אדע. וחטאתי נגדי תמיד - זו פגימת הלכנה שלא יצאה מטמאתה עד שבא

תמיד: ו לך לבדך חטאתי והרע בעיניך עשיתי למען תצדק בדרךך תזכה בשפטך: ז הן בעוון חוללתי ובחטא יחמתני אמי: ח הן אמת חפצת בטחות

זוהר תהלים

רבנו, כמו שנאמר (תהלים נא) וחטאתי נגדי תמיד, כדי שישוב מהם.

האם חטא דוד המלך ומה היה חטאו כלל

לך לבדך וגו' (נא, ו): זוהר ח"ב פ' משפטים (דף

ק"א) דוד המלך אמר, (תהלים נא) לך

לבדך חטאתי והרע בעיניך עשיתי וגו'. לך לבדך, מה זה לך לבדך? אלא משום שיש

חטאים שחוטא אדם לקדוש ברוך הוא

ולבני אדם, ויש חטאים שחטא לבני אדם

ולא לקדוש-ברוך-הוא, ויש חטאים

שחוטא לקדוש ברוך הוא לבדו ולא לבני

אדם (אחרים). דוד המלך חטא לקדוש ברוך

הוא לבדו ולא לבני אדם. ואם תאמר, הרי

חטא אותו החטא של בת שבע, ושנינו, מי

שכא על אשה ערוה ברצונה אסר אותה

על בעלה, וחטא לחברו, וחטא לקדוש

ברוך הוא - לא כך הוא. שההוא שאתה

אומר בהתר היה, ודוד לקח את שלו, וגט

היה לה מבעלה טרם שיצא לקרב, שכך

היה מנהג של כל ישראל שנותנים גט זמן

לאשתו כל שיוצא לחיל, וכך עשה אוריה

לבת שבע, ואחר שעבר זמן והיתה פטורה

לכל, לקח אותה דוד, ובהתר עשה כל מה

שעשה. שאלמלא לא כך וזה היה באסור,

לא היה משאיר אותה הקדוש ברוך הוא

בידו. והינו שפתיב לעדות, (שמואל ב יב)

וינחם דוד את בת שבע אשתו. עדות

שאשתו היא, ודאי אשתו, ובת זוגו היתה

שהזדמנה אליו מיום שנברא העולם. (וסוד

הדבר מלכות של מעלה שהוא נעשה רגל רביעית

שלמה והאירה בשלמות, ואז התבסס

העולם וישבו ישראל לבטח, שפתיב

(מלכים א ה) וישב יהודה וישראל לבטח איש

תחת גפנו ותחת תאנתו. ועם כל זה -

וחטאתי נגדי תמיד, ולא נפסק מהעולם

עד שיבא מלך המשיח לעתיד לבא, כמו

שנאמר (זכריה יג) ואת רוח הטמאה אעביר

מן הארץ.

צריך אדם להשמר מחטאיו ולא יסטה

לימין ולשמאל ועם כל זה צריך לאדם

לבדק בחטאיו בכל יום ויום שהרי כשאדם

עומד ממוטתו שני עדים עומדים לפניו

והולכים עמו כל היום

וחטאתי נגדי תמיד (נא, ה): זוהר ח"א פ'

וישב (דף קצ"א) אמר רבי יוסי,

משום זה צריך לאדם להשמר מחטאיו

ולא יסטה לימין ולשמאל, ועם כל זה

צריך לאדם לבדק בחטאיו בכל יום ויום,

שהרי כשאדם עומד ממוטתו, שני עדים

עומדים לפניו והולכים עמו כל היום.

רוצה האדם לקום - אותם העדים אומרים

לו בשעה שפותח עיניו: (משלי ד) עיניך

לנכח יביטו ועפעפיך יישירו נגדך. קם

ומסדר רגליו ללכת - אותם העדים

אומרים לו: (שם) פלס מעגל רגלך וגו'.

ועל כן, כשהולך האדם בכל יום, צריך לו

להשמר מחטאיו. בכל יום ויום, כשכא

הלילה, צריך להתבונן ולבדק בכל מה

שעשה כל היום שהוא כדי שישוב מהם

ויסתכל בהם תמיד, כדי שישוב לפני

זוהר תהלים

דוד, לך לבדך חטאתי. לבדך ולא לאחר. שהוא היה אותו החטא שחטא אליו. וזהו בדבר אוריה, וזהו בחרב בני עמון. כתוב, כי ה' עיניו משטטות בכל הארץ, אלו הנקבות. וכתוב, (זכריה ד) עיני ה' המה משוטטים, אלו הזכרים. והרי הם ידועים. דוד אמר (תהלים נא) והרע בעיניך עשיתי. בעיניך? לפני עיניך היה צריך להיות! אלא מה זה בעיניך? אמר דוד, באותו מקום שחטאתי, בעיניך היה. שהייתי יודע שהרי עיניך היו זמינים ועומדים לפני ולא החשכתי אותם, הרי החטא שחטאתי ועשיתי, באיזה מקום היה? בעיניך.

למען תצדק בדברך תזכה בשפטך (י. סג): ולא יהיה לי פתחון פה לומר לפניך. בא וראה, כל אמן כשמדבר, הוא מדבר באמנותו. דוד היה בדיח המלך, ואף על גב שהיה בצער, כיון שהיה לפני המלך, שב לבדחנותו כמו שהיה כדי לבדח את המלך. אמר, רבון העולם, אני אמרתי (שם כו) בחניי ה' ונסני, ואתה אמרת שלא אוכל לעמד בנסייך. הרי חטאתי למען תצדק בדברך ויהיה דברך אמת, שאלמלא לא חטאתי, יהיה דברי אמת, ויהיה דברך בריקנות. עכשו שחטאתי, כדי שיהיה דברך אמת, נתתי מקום לצדק דברך, לכן עשיתי, למען תצדק בדברך תזכה בשפטך. חזר דוד לאמנותו ואמר תוף צערו דברי בדיחנות למלך. שנינו, דוד לא היה ראוי לאותו המעשה, שהרי הוא אמר, (שם קט) ולבי חלל בקרבי (נקוד חלל, שכבר היה חלל בקרבי) כף הוא. אבל דוד אמר, בלב יש שני היכלות, באחד דם ובאחד

למרכבה העליונה, ונקרא בת שבע, על אבן אחת שבע העינים) הרי עדות שלא חטא דוד את חטא בת שבע כמו שאמרנו.

ומה החטא שחטא? (אלא) לקדוש ברוך הוא לבדו ולא לאחר. שהרג את אוריה בחרב בני עמון ולא הרג אותו בשעה שאמר לו ואדני יואב, שהרי דוד היה רבון עליו (ועל יואב), והכתוב מוכיח, שכתוב (שם כג) אלה שמות הגברים אשר לדוד, ולא אשר ליואב. ולא הרג אותו באותה שעה, והרג אותו בחרב בני עמון. והכתוב אומר ולא נמצא אתו דבר, רק בדבר אוריה החתי. רק למעט הוא בא. בדבר אוריה, ולא באוריה. והקדוש ברוך הוא אמר, ואותו הרגת בחרב בני עמון. וכל חרב בני עמון היה חקוק בו נחש עקם, דיוקן של דרקון, והוא עבודה זרה שלהם. אמר הקדוש ברוך הוא, נתת כח לאותו שקרן. (שכיון שחרב בני עמון התגברה אותה שעה על אוריה, כמה חזק התחזק אותו נחש עקם) משום שבשעה שהרגו בני עמון את אוריה, ועמו רבים מבני ישראל, והתגברה באותה שעה חרב בני עמון, כמה חזק התחזקה אותה עבודה זרה שקרן.

ואם תאמר שאוריה לא היה צדיק, כיון שכתוב עליו אוריה החתי - לא כף! צדיק הוא היה, אלא ששם מקומו היה חתי, כמו שנאמר ויפתח הגלעדי, על שם מקומו נקרא כף. ועל זה בדבר אוריה החתי, ששקוץ בני עמון התגבר על מחנה אלהים, שמחנות דוד היו ממש דיוקן שלמעלה, ובאותה שעה שפגם דוד מחנה זה, פגם למעלה מחנה אחר. ועל זה אמר

וּבְסִתָּם חֲבֵמָה תִּזְרְעֵנִי: ט תַּחֲטְאֵנִי בְּאִזּוּב וְאַטְחֶה תְּכַבֵּסֵנִי וּמִשְׁלַג אֲלַבֵּן:
י תִּשְׁמִיעֵנִי שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה תַּגְּלִינָה עֲצֻמוֹת דְּבִיתִי: יא הִסְתֵּר פְּנֵיךָ מִחֲטָאֵי וְכָל

זוהר תהלים

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְעַל זֶה אָמַר, כִּי הִ' אָמַר לוֹ קָלֵל. יַדַּע שֶׁהָרִי מִמְקוֹם עֲלִיּוֹן יֵרֵד הַדָּבָר. שְׁנֵי צְוּוּיִים צָוָה דָּוִד אֶת שְׁלֹמֹה בְּנוֹ - אֶחָד שֶׁל יוֹאָב, וְאֶחָד שֶׁל שְׁמְעִי, עִם שְׂאֵר הַצְּוּוּיִים שֶׁצָּוָה אוֹתוֹ. שֶׁל יוֹאָב - שְׁכָתוּב (מלכים א ב) וְגַם אֶתָּה יַדְעָתָ אֶת עֲשֵׂה לִי יוֹאָב בֶּן צְרוּיָה. דָּבָר נִסְתָּר הָיָה, שֶׁהָרִי אָפְלוּ שְׁלֹמֹה לֹא הָיָה לוֹ לְדַעַת. אֲלֹא מִשׁוּם שְׂאֵחָרִים יַדְעוּ (אוֹתוֹ), זֶה הַתְּגִלָּה לְשְׁלֹמֹה. וְעַל זֶה אָמַר, וְאֶתָּה יַדְעָתָ יְגוּ', מַה שֶּׁלֹּא רָאוּי לָךְ לְדַעַת.

רוּחַ. אוֹתוֹ אֶחָד שֶׁמָּלֵא בָדָם, בּוֹ יֵשׁ דִּיּוֹר לִיְצַר הָרַע, וְלִבִּי לֹא כָךְ, שֶׁהָרִי הוּא רִיקוֹן, וְלֹא נִתְתִּי דִיּוֹר לְדָם רַע לְשִׁכְן בּוֹ יְצַר הָרַע, וְלִבִּי הוּא וְדָאִי חָלָל בְּלִי דִיּוֹר (דס) רַע, וְכִיּוֹן שֶׁכָּךְ זֶה, לֹא רָאוּי דָּוִד לְאוֹתוֹ חֲטָא שְׁחָטָא, אֲלֹא כְּדִי לְתַת פֶּתַח חוֹן פֶּה לְרָשָׁעִים, שִׁיאֲמְרוּ, דָּוִד הִמְלִיךְ חֲטָא וְשָׁב בְּתִשׁוּבָה וּמַחֵל לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כָּל שֶׁכֵּן לְשְׂאֵר בְּנֵי אָדָם. וְעַל זֶה אָמַר (תהלים נא, טו) אֲלַמְדָּה פִּשְׁעִים דְּרָכֶיךָ וְחֲטָאִים אֲלִיךָ יִשׁוּבוּ.

יִשְׂרָאֵל שְׁמְעִי - שְׁכָתוּב וְהִנֵּה עִמָּךְ שְׁמְעִי בֶן גִּרְאָ. מַה זֶה וְהִנֵּה עִמָּךְ? מִזְמֵן הוּא עִמָּךְ תְּמִיד, רַבּוֹ הָיָה, וּמִשׁוּם כֶּךָ לֹא אָמַר לוֹ עַל יוֹאָב וְהִנֵּה עִמָּךְ יוֹאָב. אֲבָל שְׁמְעִי זֶה שְׁנַמְצָא תְּמִיד עִמוֹ, אָמַר וְהִנֵּה עִמָּךְ. וַיִּשְׁלַח הִמְלִיךְ וַיִּקְרָא לְשְׁמְעִי וַיֹּאמֶר בְּנֵה לָךְ בֵּית בִּירוּשָׁלַם. אֵיפֹה הִיא חֲכֻמָּתוֹ שֶׁל שְׁלֹמֹה בְּזֶה? אֲלֹא הִכָּל עֲשֵׂה בְּחֻכְמָה, וְלִכָּל הַצְּדָדִים הוּא הַתְּבוּנָן. שֶׁהָרִי שְׁמְעִי הָיָה חָכֵם, וְאָמַר שְׁלֹמֹה, אֲנִי רוֹצֵה שֶׁתִּגְדֵּל תּוֹרָה עַל יְדֵי שְׁמְעִי וְלֹא יֵצֵא הַחוּצָה. עוֹד דָּבָר אַחֵר הַשְּׂגִיחַ שְׁלֹמֹה בְּחֻכְמָה, שְׁכָתוּב (שמואל ב טז) יֵצֵא יֵצֵא וּמִקְלָל. מַה זֶה יֵצֵא יֵצֵא פְּעָמִים? מִסְפִּיק וַיֵּצֵא וַיִּקְלָל (לו). אֲלֹא יֵצִיאָה אַחַת - שִׁיֵּצֵא מִבֵּית מִדְרָשׁוֹ לְדוֹד, וַיֵּצִיאָה אַחַת - שִׁיֵּצֵא מִירוּשָׁלַם אֶל עַבְדּוֹ שְׁמַת עָלָיו. יֵצִיאָה אַחַת לְמִלְךָ, וַיֵּצִיאָה שְׁנֵי לְעַבְדִּים. וְכָל זֶה רָאָה שְׁלֹמֹה וְהַשְּׂגִיחַ בְּרוּחַ הַקְּדוֹשׁ אוֹתָהּ הַיֵּצִיאָה

וְכָתוּב, (שמואל ב טז) וְדוֹד עָלָה בְּמַעְלָה הַזִּיתִים עָלָה וּבּוֹכָה וְרֹאשׁ לוֹ חֲפוּי וְהוּא הֵלֵךְ יַחַף. רֹאשׁ לוֹ חֲפוּי וַיַּחַף לָמָּה? אֲלֹא הָיָה נְזוּף, עֲשֵׂה עֲצֻמוֹ נְזוּף לְקַבֵּל עֲנָשׁ, וְהֵם הָיוּ רְחוּקִים מִמֶּנּוּ אֲרַבַּע אַמּוֹת. אֲשֶׁרִי הָעֵבֵד שֶׁכָּךְ עוֹבֵד לְרַבּוֹ וּמוֹדַע לְחֲטָאוֹ לְשׁוֹב מִמֶּנּוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֹמֹה. בֹּא וְרֹאֵה, יוֹתֵר הָיָה מַה שֶׁעֲשָׂה לוֹ שְׁמְעִי בֶן גִּרְאָ מִכָּל הַצְּרוֹת שֶׁעֲבָרוּ עָלָיו עַד אוֹתוֹ הַיּוֹם, וְלֹא הִשִּׁיב דָּוִד כִּנְגֵדוֹ דָּבָר, שֶׁכָּךְ הָיָה רָאוּי לוֹ, וּבְזֶה הִתְכַּפְּרוּ חֲטָאֵיו. עֲכָשׁוּ יֵשׁ לְהַתְּבוּנָן, שְׁמְעִי הָיָה תְּלִמִּיד חָכֵם, וְחֻכְמָה רַבָּה הָיְתָה בּוֹ, לָמָּה יֵצֵא לְדוֹד וְעֲשֵׂה לוֹ כָּל מַה שֶׁעֲשָׂה? אֲלֹא מִמְקוֹם אַחֵר הָיָה הַדָּבָר, וְהַכְּנִיס לוֹ בְּלִבּוֹ דָּבָר זֶה, וְכָל זֶה לְתוֹעֲלָתוֹ שֶׁל דָּוִד, שֶׁהָרִי מַה שֶׁעֲשָׂה לוֹ שְׁמְעִי, גֵּרָם לוֹ לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֹמֹה וְשִׁכַּר לְבוֹ בְּשִׁכָר רַב, וְשִׁפְף הַרְבֵּה דְמַעוֹת מִתּוֹךְ לְבוֹ לְפָנָי

זוהר תהלים

לו כתוב. ועוד, שהרי האילן גורם להיות נוטר ונוקם כנחש.

ורוח נכון חדש בקרבי - זו רוחו של המשיח ודוד התפלל אותו רוח נכון חדש בקרבי.

לֵב טְהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים וּגּוֹ', (נא, ים) : [זוהר ח"א פ' וישב (דף קצב:)] רבי יהודה פתח,

(תהלים נא) **לֵב טְהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים וּרוּחַ נְכוֹן חֲדָשׁ בְּקִרְבִּי**. את הפסוק הזה בארוהו, אָבֵל לֵב טְהוֹר, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (מלכים א ג) וְנִתַּתְּ לְעַבְדְּךָ לֵב שֹׁמֵעַ וּגּוֹ', וְכֵתוּב (משלי טו) וְטוֹב לֵב מְשִׁתָּה תְּמִיד, וּמִשׁוֹם כֶּךָ לֵב טְהוֹר וְדַאי. וְרוּחַ נְכוֹן חֲדָשׁ בְּקִרְבִּי - זֶהוּ רוּחַ נְכוֹן וְדַאי, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (בראשית א) וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, וְהִתְעוֹרְרוּ, זו רוחו של המשיח, וְהִתְעוֹרְרוּ (יחזקאל יא) וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם. וְדוּד הִתְפַּלֵּל, אוֹתוֹ רוּחַ נְכוֹן חֲדָשׁ בְּקִרְבִּי.

מִשׁוֹם שִׁישׁ מֵהֶצֶד הָאֲחֵר לֵב טָמֵא וְרוּחַ עוֹעִים שְׁמִסְטָה אֶת בְּנֵי הָעוֹלָם, וְזוֹ הִיא רוּחַ טְמֵאָה שֶׁנִּקְרָאת רוּחַ עוֹעִים, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (ישעיה יט) ה' מִסֹּף בְּקִרְבָּה רוּחַ עוֹעִים, וְעַל כֵּן וְרוּחַ נְכוֹן חֲדָשׁ בְּקִרְבִּי מֵה זֶה חֲדָשׁ? זֶה חֲדוּשׁ הַלְּבָנָה. בְּשֻׁעָה שְׁמִתְחַדְּשֶׁת הַלְּבָנָה, דוּד מְלֹךְ יִשְׂרָאֵל חֵי וְקִיָּם, וּמִשׁוֹם כֶּךָ חֲדָשׁ. רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֶלְעָזָר, זֶה שְׁכָתוּב (מלכים א כב) וַיֵּצֵא הָרוּחַ וַיַּעֲמֵד לְפָנָי ה' וַיֹּאמֶר אֲנִי אֶפְתָּנוּ וַיֹּאמֶר ה' אֵלָיו בְּמָה. וַיֹּאמֶר אֶצֵּא וְהִיִּיתִי רוּחַ שֶׁקָּר בְּפִי כָּל נְבִיאָיו וַיֹּאמֶר תִּפְתָּה וְגַם תוֹכַל צֵא וַעֲשֵׂה כֵן. וְשִׁנִּינוּ שֶׁהִיְתָה רוּחַ

השנייה, ועל זה אמר והיה ביום צאתך. ידע שביציאה ימות. ועפר בעפר מהו? אמר שלמה, אל אבי זה היה בעפר, אל שמעי זה יהיה במים, שכתוב והיה ביום צאתך ועברת את נחל קדרון. שם עפר וכאן מים. שניהם דן שלמה, להיות עפר ומים כמו סוטה, למי שהסטין דרכו לאביו.

פְּתוּב והוא קללני קללה נמרצת. וכתוב ואשבע לו בה' לאמר אם אמיתך בקרב. וכי שמעי היה טפוש? שאלו כף השביע אותו, שלא יאמר בקרב לא, אָבֵל בְּחִינַת אוֹ בְּחִץ בֶּן. אֵלָּא שְׁנֵי דְבָרִים יֵשׁ כָּאֵן. אַחַד אָמַר הַתִּינוּק, בְּנוֹ שֶׁל הַדָּג הַגְּדוֹל, אוֹתוֹ שֶׁקִּשְׁקְשׁוּ עוֹלָיִם לְרוּם הָעֲנָנִים. שְׂבוּעָתוֹ שֶׁל דוּד הַמֶּלֶךְ, כְּשֶׁהָיָה רוּצָה לְהִשָּׁבַע, הָיָה מוֹצִיא אֶת חֲרָבוֹ שֶׁשֵּׁם הָיָה חֲקוּק שֵׁם חֲקוּק וְשֵׁם נִשְׁבַּע. וְכֵן עָשָׂה לְשִׁמְעִי, שְׁכָתוּב וַאֲשַׁבַּע לוֹ בַּה' לֵאמֹר אִם אֲמִיתְךָ בְּחָרְב. בְּמָה הִיְתָה הַשְּׂבוּעָה הַזֹּאת? בְּחָרְב. (בחרב הזו שהשם הקדוש רקן בה שבועה) בְּחָרְב נִשְׁבַּע. וְדָבָר אַחֵר דִּן שְׁלֹמֹה. אָמַר, בְּקִלְלָה בָּא אֵל אָבִי, בְּדָבָרִים - הָרִי דְבָרִים אֵלָיו. וּבִשְׁם הַמְּפָרֵשׁ הָרֵג אוֹתוֹ וְלֹא בְּחָרְב. וְלִכֵּן שְׁלֹמֹה עָשָׂה כֵּךָ. עֲכָשׁוּ יֵשׁ לְהִתְבוּנָה, שְׁכִינּוֹן שְׁדוּד הַשְּׂבִיעַ אוֹתוֹ, לְמָה הָרֵג אוֹתוֹ, שְׁנִרְאָה שְׂשִׁבוּעָה זוֹ הִיְתָה בְּעֲלִילָה, שְׁהָרִי הִלֵּב וְהִפָּה לֹא הָיוּ כְּאֶחָד? אֵלָּא וְדַאי דוּד לֹא הָרֵג אוֹתוֹ, וְהָרִי יְדוּע, כָּל אֵיבָרֵי הַגּוּף מְקַבְּלִים הַכֵּל, וְהִלֵּב לֹא מְקַבֵּל אֶפְלוֹ כְּחוּט שֶׁל נִימָה שֶׁל שַׁעֲרָה. דוּד הַמֶּלֶךְ הָיָה הִלֵּב, וְקַבֵּל מֵה שְׁלֹא רָאוּי לוֹ לְקַבֵּל, וּמִשׁוֹם כֵּךָ, וַיִּדְעַתְּ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה

עֲזַנְתִּי מִחַה: יב לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נְכוֹן חִדַּשׁ בְּקִרְבִּי: יג אֵל

זוהר תהלים

ועוד, על מה שהרג את נבות ונטל את פרמו, למה הרג אותו הרג? אלא שהרג אותו בלי דין נענש. הרג אותו בלי דין ונטל את פרמו, ומשום כך כתוב (מלכים א כא) הרצחת וגם ירשת, ועל כן נענש. ובא וראה כמה הם בני אדם בעולם שרוח השקר הזו מסטה אותם בשקר, והוא שולט בעולם בכמה צדדים ובכמה מעשים, והנה בארנו את הדברים. ועל כן דוד המלך בקש להשמר ממנו ורצה לצאת מתוך הטמאה, שכתוב (תהלים נא) לב טהור ברא לי אלהים ורוח נכון חדש בקרבי. זו היא רוח נכון, והאחר הוא רוח שקר. ועל כן שתי דרגות הן, אחת קדושה ואחת טמאה.

קרבו בא להתקרב לפני ה' ולעורר חסדים ללב טהור ברא לי אלהים וגו', (נא יב): זוהר ח"א פ' ויקרא (דף ה:) רבי חזקיה היה מצוי לפני רבי שמעון. אמר לו, זה שנקרא קרבן, קרוב היה צריך להיות, או קריבות. מה זה קרבן? אמר לו, הרי זה ידוע לחברים, קרבן הוא מאותם הכתרים הקדושים שנקרבים כלם כאחד ונקשרים זה עם זה עד שכלם נעשים אחד, ביחוד שלם, לתקן את השם הקדוש פראוי. זהו שכתוב קרבן לה'. קרבן של אותם כתרים קדושים לה' הוא, להתקן השם הקדוש וליחדו פראוי כדי שימצאו רחמים בכל העולמות. והשם הקדוש שהתעטר בעטרותיו לבשם את הכל. וכל זה כדי לעורר רחמים ולא לעורר דין. ומשום כך

נבות היזרעאלי. וכי הנשמות, כיון שעולות ועומדות למעלה, הן יכולות לשוב לעולם הזה? והדבר תמוה שאמר, אצא והייתי רוח שקר בפני וגו'.

ועוד, מה הטעם נענש עליו אחאב? שהרי דין התורה ששם שמואל לפני ישראל כך הוא, שכתוב (שמואל א ח) את שדויתכם וכרמיכם וזיתיכם הטובים יקח, ואם אחאב נטל אותה כרם בנבות, דין היה! ועוד, שהיתה לו כרם אחרת, או זֶהב, ולא רצה! אמר לו, יפה שאלת. בא ראה, הרוח הזו שאמרו שהיא רוח של נבות, כאן יש להסתכל - וכי הרוח של נבות יכולה לעלות ולעמד לפני הקדוש ברוך הוא לבקש שקר, שכתוב ויצא הרוח? ואם הוא צדיק, איך יבקש שקר בעולם ההוא, שהוא עולם של אמת? ומה בעולם הזה לא צריך צדיק שקר, בעולם ההוא לא כל שכן? ואם אינו צדיק, איך יכול לעמד לפני הקדוש ברוך הוא? אלא ודאי נבות לא היה כל כך צדיק לעמד לפני הקדוש ברוך הוא, אלא רוח אחרת היתה ששלטה בעולם, שזוהי רוח שתמיד עומדת ועולה לפני הקדוש ברוך הוא, וזוהי שמסטה את בני העולם לשקר, ומי שהוא רגיל בשקר, משתדל תמיד בשקר, ועל זה אמר אצא והייתי רוח שקר וגו', ועל כן הקדוש ברוך הוא אמר לו צא ועשה כן. צא מכאן, כמו שבארוהו שכתוב (תהלים קא) דבר שקרים לא יכון לנגד עיני, ומשום זה היא רוח שקר ודאי.

תְּשָׁלִיבֵנִי מִלְּפָנֶיךָ יְרוּחַ קְדֻשָּׁךְ אֶל תַּקַּח מִמֶּנִּי יְהוָה הַשִּׁיבָה לִּי שִׁשׁוֹן יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ
נְדִיבָה תִסְמְכֵנִי טו אֲלַמְּדָה פִשְׁעִים דְּרַכֶּיךָ וְחַטָּאִים אֱלֹהֶיךָ יִשׁוּבוּ: טז הַצִּילֵנִי
מִדְּמַיִם אֱלֹהִים הַתְּשׁוּעָתִי תִרְגֵּן לְשׁוֹנֵי צַדִּיקֶיךָ: יז אֲדַנִּי שְׁפָתֵי

זוהר תהלים

הזוהר תקונא תמני סרי (דף לד ע"א) זוהר תורה
אֲדַנִּי שְׁפָתֵי תַפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהַלְתֶּךָ, אֲדַנִּי
עולה במספר היכ"לשה ונאמר (חבקוק ב) וה'
בהיכל קדשו הס מפניו כל הארץ, זכאי
הוא מי שזוכה ליכנס להיכלו של הקב"ה
לחזות את המלך והמטרונה, זכאי הפה
שתשרה בו תפלה שהיא אדנ"י שאומרים
אלהי אדני שפתי תפתח, וזכאין השפתים
שהן שערי ההיכל, כדמיון אלה שנאמר
בהן פתחו לי שערי צדק, שכאשר הפה
פותח בתפלה עם השכינה אז הוי"ה יענה
מיד, זש"כ (ישעי' נח) אז תקרא וה' יענה,
א"ז מספר ח', והן ח' אותיות של הוי"ה
אהי"ה, וה' יענה, הוא ובית דינו, וזהו
הוי"ה אדנ"י יאהדונה". ובוא וראה אם
האדם עולה במחשבתו בתפלתו עם
השכינה, וכמו כן בכל מצוה ומצוה שהוא
עושה, מיד כשהוא דופק בפתח היכל
המלך הן נביא או חוזה או חכם או צדיק
או חסיד, מדי כשהוא קורא לפני השער
אם השכינה עלתה שמה אז הוי"ה יענה
מיד, ולא ימתין לעבד או לשר שיפתח לו,
אלא הקב"ה ממש פותח לו מתוך
החביבות והאהבה שיש לו אליה כחתן
אל הכלהשי ואם השכינה לא עלתה

לה' הוא, ולא לאלהים. לה' - אָנוּ צְרִיכִים
לְעוֹרֵר רַחֲמִים, וְלֹא לְאֱלֹהִים. אָנוּ רוֹצִים
רַחֲמִים וְלֹא דִין. אָמַר, אֲשֶׁרֵי חֲלָקִי
שִׁשְׂאֵלְתִי וְהִירוּחְתִי אֶת הַדְּבָרִים הַלְלוּ,
וְזֶהוּ בְּרוּר הַדָּבָר. אָבֵל הָרִי כְּתוּב, (תהלים נא)
לֵב טְהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים וּגְו', (נא, יב) לֵב
נִשְׁבַּר וּנְדָפָה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה. זָבַחִי
אֱלֹהִים כְּתוּב, וְלֹא זָבַחִי ה'. אָמַר לוֹ, וְדָאֵי
כֶּף זֶה, קָרַבֵן אֱלֹהִים לֹא כְּתוּב, אֶלֹא זָבַחִי
אֱלֹהִים. וְלִכֵּן שְׁחִיטָתֵן בְּצִפּוֹן, שֶׁהָרִי
זְבִיחָה הֵיא בְּשִׁבְלֵי אֱלֹהִים, אוֹתוֹ הִצֵּד שֶׁל
הַגְּבוּרָה שִׁתְּבַשֵּׁם וְיִשְׁבַּר אֶת רוּחַ הַדִּין,
וְיַחַלֵּשׁ הַדִּין, וְיִתְגַּבְּרוּ רַחֲמִים עַל דִּין. וְעַל
כֵּן זָבַחִי אֱלֹהִים, לְשַׁבֵּר אֶת הַפֶּתַח וְהַתִּקְוָה
שֶׁל הַדִּין הַקָּשָׁה, שְׁכָתוּב רוּחַ נִשְׁבָּרָה,
שֶׁתְּהִיֵּה אוֹתָהּ רוּחַ הַתִּקְיָפָה נִשְׁבָּרָה, וְלֹא
יִתְגַּבַּר רוּחָהּ וְכִחָהּ וְתִקְפָּהּ. וְאֵז אָדָם צָרִיךְ
לְעַמֵּד עַל הַמְּזַבֵּחַ בְּרוּחַ נִשְׁבָּרָה, וְיִתְבַּיֵּשׁ
בְּמַעֲשָׂיו, כְּדִי שֶׁתְּהִיֵּה אוֹתָהּ רוּחַ תִּקְיָפָה
שְׁבוּרָה, וְהַכֵּל כְּדִי שֶׁהַדִּין יִתְבַּשֵּׁם,
וְיִתְגַּבְּרוּ הַרַחֲמִים עַל הַדִּין.

כְּאֲשֶׁר הִפָּה פוֹתַח בְּתַפְלָה עִם הַשְּׂכִינָה אֵז
הַוִּי"ה יֵעֲנֶה מִיד

אֲדַנִּי שְׁפָתֵי תַפְתַּח וּגְו' (נא, יז): [תיקוני

זיו זוהר

קודם כל מצוה ותפלה לשם יחוד קוב"ה
ושכינתיה:

קה. כאן יתבאר הסוד לאמר פסוק זה קודם כל
התפלה שבלחש: קו. ובעבור סוד זה נתקן לומר

תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ: יְיָ כִּי לֹא תַחֲפֹץ זִבְחַ וְאַתָּנָה עֹלָה לֹא תִרְצֶה:
 יְיָ זִבְחֵי אֱלֹהִים ^{תִּתֵּן בְּלִבְךָ הַיְיָ} רֹחַ נְשִׁבְרָה לִבְ נְשִׁבְרָה לִבְ נְשִׁבְרָה אֱלֹהִים ^{תִּתֵּן בְּלִבְךָ הַיְיָ} לֹא תִבְוֶה:

— זוהר תהלים —

זִבְחַ שְׁלָמִים לַיהוָה. וּמִשׁוֹם כֶּף, כִּיּוֹן שְׂדוּד
 הַמֶּלֶךְ אָמַר לְאֱלֹהִים, הַצֵּטְרֵךְ לְכַתֵּב כִּי לֹא
 תַחֲפֹץ זִבְחַ וְאַתָּנָה עֹלָה לֹא תִרְצֶה. שְׁהָרִי
 לְשֵׁם הַזֶּה לֹא מְקַרִּיבִים, אֲלֵא רֹחַ נְשִׁבְרָה,
 שְׁכָתוּב זִבְחֵי אֱלֹהִים רֹחַ נְשִׁבְרָה. קָרָבָן
 שֶׁל אֱלֹהִים הוּא עֵצֶב וְשִׁבְרוֹן לִב. וּמִשׁוֹם
 כֶּף, מִי שְׁחָלַם חָלוֹם רַע, צָרִיךְ לְהִרְאוֹת
 עֲצָבוֹת, שְׁהָרִי בְּמִדַּת אֱלֹהִים (דִּין) עֹמֵד,
 וְזִבְחַ שֶׁל מִדַּת הַדִּין צָרִיךְ עֲצָבוֹת וְרוּחַ
 נְשִׁבְרָה, וְאוֹתָהּ עֲצָבוֹת מְרַפֵּאת אֶת הַחָלוֹם
 הָרַע, וְלֹא שׁוֹלֵט עָלָיו הַדִּין. שְׁהָרִי הַזִּבְחַ
 שְׂרָאוֹי לְמִדַּת הַדִּין, הַקָּרִיב לְפָנֶיהָ.

לִבְ נְשִׁבְרָה וְנִדְכָה אֱלֹהִים לֹא תִבְוֶה. מַה זֶה
 לֹא תִבְוֶה? מִכֶּלֶל שֵׁשׁ לִב שֶׁהוּא
 בּוֹזֵה? כֵּן. זֶהוּ לִב שֶׁהוּא גָאָה, לִב בְּגִסּוֹת
 הַרוּחַ, הֵינּוּ לִב בּוֹזֵה, אֲבָל לִב נְשִׁבְרָה
 וְנִדְכָה אֱלֹהִים לֹא תִבְוֶה. הֵיטִיבָה בְּרָצוֹן
 אֶת צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַיִם. מַה זֶה
 הֵיטִיבָה? נִרְאֶה שְׁהָרִי טוֹב יֵשׁ בָּהּ, וְעִכְשָׁו
 הֵיטִיבָה עַל אוֹתוֹ הַטוֹב! וְדַאי כֶּף הוּא,
 שְׁהָרִי מִן הַיּוֹם שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 הַשְׁתַּדֵּל בְּבָנִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שְׁלֹמֶעֱלָה עַד
 עַכְשָׁו, אוֹתָהּ הִטְבָּה שֶׁל רָצוֹן לֹא שָׁרְתָה
 עַל אוֹתוֹ הַבְּנִינָה, וְעַל כֵּן לֹא נִתְקַן. שְׁהָרִי
 בְּשָׁעָה שֶׁהָרָצוֹן הָעֲלִיּוֹן יִתְעוֹרֵר, הוּא
 יֵיטִיב וְיִדְלִיק אֶת הַמְּנֹרוֹת שֶׁל אוֹתוֹ הַבְּנִינָה
 וְאוֹתוֹ הַמַּעֲשֶׂה, שְׁאִפְלוּ הַמְּלָאכִים שֶׁל
 מַעֲלָה לֹא יוּכְלוּ (לֵא) לְהִסְתַּכֵּל בְּאוֹתוֹ בֵּית
 מִקְדָּשׁ וְלֹא בְּאוֹתוֹ בְּנִינָה, וְאֵז בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
 וְכָל הַמַּעֲשֶׂה נִתְקַן.

בתפלה ההיא או בעשיית מצוה, אין
 הקב"ה מחשיבו שיפתח לו היכלו,
 ואפילו לא על ידי שליח, ואין הוא
 כדאי ליכנס להיכל המלך, עוליו נאמר
 בחוץ תעמד, ומבחוץ נותנים לו בקשתו
 על ידי שליח או ממונה, ואם גם
 תפלתו אינה עולה כראוי דוחים אותה
 החוצה וסוגרים השערים בפניה, ועליה
 נאמר (משלי א) אז יקראנני ולא אענה
 ישחרנני ולא ימצאנני, כמו כן כאשר
 קוראים ישראל כל אחד ואחד להקב"ה
 בקריאת שמע או בתפלה או בכל
 מצוה, אם השכינה איננה שם גם הוא
 לא נמצא שם, זש"כ (שמות כ) בכל
 המקום אשר אזכיר את שמ"י אבוא
 אליך וברכתיך.

כִּי לֹא תַחֲפֹץ זִבְחַ וּגו' (נא, יח): [זוהר ח"ב פ'
 משפטים (דף ק"ז)]. כִּי לֹא תַחֲפֹץ זִבְחַ
 וְאַתָּנָה עֹלָה לֹא תִרְצֶה. זִבְחֵי אֱלֹהִים רֹחַ
 נְשִׁבְרָה לִבְ נְשִׁבְרָה וְנִדְכָה אֱלֹהִים לֹא תִבְוֶה.
 כִּי לֹא תַחֲפֹץ זִבְחַ, וְכִי לֹא רוּצָה הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא שִׁיקְרִיבוּ לְפָנָיו קָרְבָן, וְהָרִי הוּא
 תִקַּן לְרָשָׁעִים קָרְבָן שִׁיקְרִיבוּ וְיִתְכַפֵּר לָהֶם
 חַטָּאִים? אֲלֵא שְׂדוּד אָמַר אֶת זֶה לְשֵׁם
 אֱלֹהִים, וְקָרְבָן לֹא מְקַרִּיבִים לְשֵׁם אֱלֹהִים,
 אֲלֵא לְשֵׁם יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. שְׁהָרִי
 לְדִין הַקְּשָׁה, מִדַּת הַדִּין, לֹא מְקַרִּיבִים
 קָרְבָן, שְׁכָתוּב (ויקרא א) אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם
 קָרְבָן לַיהוָה, וְלֹא לְשֵׁם אֱלֹהִים. וְכִי
 תִקְרִיב קָרְבָן מִנְחָה לַיהוָה. זִבְחַ תוֹדָה לַיהוָה.

כ היטיבה ברצונך את ציון תבנה חומות ירושלים: כא אז תחפץ זבחי צדק
עולה וכליל אז יעלו על מזבחתך פרים:

זוהר תהלים

רוח הולך ולא ישוב. שיהיה אותו אדם
בהבטחה שלא ישוב אצלו לעולמים. זהו
שכתוב ולא ישוב. לב נשבר ונדכה - אותו
אדם שלא התגאה ולא התענג בתענוגי
העולם - אלהים לא תבזה, בכבוד הוא
אצלו.

היטיבה ברצונך וגו' (נא, כ): [זוהר ח"ב פ'
משפטים (דף ק"ז).]

ירושלים. וכי מיום שהשתדל בכנין בית
המקדש עד עכשו לא בנה אותם? (א) אם
חומות ירושלים עד עכשו לא בנה - בית
המקדש על אחת כמה וכמה. אלא שכל
מעשי הקדוש ברוך הוא אינם כמעשי בן
אדם. כשבני אדם בנו בית המקדש למטה,
בהתחלה עשו את חומות העיר, ולבסוף
עשו את בית המקדש. חומות העיר
בהתחלה כדי להגן עליהם, ואחר כך בנין
הבית. והקדוש ברוך הוא לא כך, אלא
בונה בתחלה את בית המקדש, ובסוף
כשיריד אותו מן השמים יושיב אותו על
מקומו, אז יבנה את חומות ירושלים, שהן
חומות העיר. ועל זה אמר דוד המלך עליו
השלוש, (תהלים נא) היטיבה ברצונך את ציון
- בהתחלה, ואחר כך תבנה חומות
ירושלים. כאן יש סוד. כל המעשים
שעושה הקדוש ברוך הוא, בהתחלה
מקדים אותו שלבחוץ, ואחר המח
שלפנים, וכאן לא כך. בא וראה, כל אותם
המעשים שעושה הקדוש ברוך הוא
ומקדים אותו של בחוץ, המח הקדים

כאשר בא אדם להטמא בחטאיו ממשיך
עליו רוח מצד הטמאה ומתגאה על האדם
ושולט עליו לכל רצונו

זבחי אלהים רוח נשברה וגו' (נא, יט): [זוהר

ח"ג פ' פנחס (דף ר"מ).]

רבי אבא פתח,

זבחי אלהים רוח נשברה וגו'.

(תהלים נא) זבחי אלהים רוח נשברה וגו'.
פסוק זה פרושהו, שרצון הקדוש ברוך
הוא, אין רצונו בקרבן של אדם על
חטאיו, אלא רוח נשברה. ובני אדם לא
יודעים מה אומרים. וכך שמענו מהמנורה
הקדושה, שכאשר בא אדם להטמא
בחטאיו, ממשיך עליו רוח מצד הטמאה,
ומתגאה על האדם ושולט עליו לכל
רצונו. ואותו צד הטמאה מתגבר בכחו
ומתחזק, ושולט עליו שיעשה רצונו. בא
אדם ושולט עליו להטהר - מטהרים אותו.
בזמן שהיה בית המקדש קיים, הקריב
קרבנו - כל כפרה שלו תלויה עליו, עד
שהתחרט ושבר לאותה הרוח מתוך גאותו
והשפיל אותה. וזוהי השבירה של אותה
דרגה של טמאה. וכאשר נשברת אותה
רוח הטמאה ומקריב קרבנו, זהו שמתקבל
ברצון כמו שצריך.

ואם לא נשברת אותה רוח, אין קרבנו
כלום, ונמסר לכלבים, שהרי קרבן
זה אינו של הקדוש ברוך הוא, אלא
מהכלבים. ומשום זה זבחי אלהים כמו
שצריך הוא רוח נשברה, שישבר אותה
רוח טמאה ולא תשלט. ועל זה מי שישבר
אותה כמו שצריך, עליו כתוב, (תהלים עח)

—== זוהר תהלים ==—

ראו עתה כי אני הוא ואין אלהים עמדי

אז תחפץ וגו' (נא, כא) : [זוהר ח"ב פ' משפטים דף

ק"ט.] באותו זמן, (תהלים נא) אז תחפץ זבחי

צדק. היות שהרי אז יתחבר הכל בחבור אחד, ויהיה השם שלם בכל תקונו, ואז הקרבן יהיה שלם לה' אלהים. שעכשו אלהים לא מתחבר לקרבן, שאלמלא התחבר בו, כמה אלהים יעלו אזנים להתחבר לשם. אבל באותו זמן, (שם פו) כי גדול אתה ועושה נפלאות אתה אלהים לבדך. ואין אלהים אחר. ובאותו זמן כתוב,

(דברים לב) ראו עתה כי אני הוא ואין אלהים עמדי. (ראו עתה) ראו כי אני הוא גדול, מה זה עתה? אלא שלא היה קדם לכן, ובאותו זמן זה יהיה. אמר הקדוש ברוך הוא, עתה ראו מה שלא יכלתם לראות מקדם לכן. כי אני אני, למה פעמים? אלא כדי לדיק, שהרי אין שם אלהים, אלא הוא. שהרי כמה פעמים שנאמר אני פעם אחת ולא יותר, והיה שם הצד האחר. אבל עכשו אני אני הוא ואין אלהים עמדי, שהרי כל הצד האחר העבר, ודוקא אני אני. אני אמית ואחיה. עד עכשו המוח היה מן הצד האחר. מכאן והלאה, אני אמית ואחיה. מכאן שבאותו הזמן, כל אותם שלא טעמו טעם המות - ממנו יהיה להם מות, ויקים אותם (מיד). למה? כדי שלא תשאיר מאותה הזקמה בעולם כלל, ויהיה עולם חדש במעשי ירי הקדוש ברוך הוא.

במשכה, ובמעשה אותו של בחוץ, שהרי כל קלפה היא מצד האחר, והמוח מן המוח, ותמיד הצד האחר מקדים וגדל ומתרבה ושומר הפרי. כיון שמתרבה, זורקים אותו החוצה, ויכין רשע וצדיק ילבש, וזורקים את אותה קלפה, ומברכים את הצדיק בעולם. אבל כאן, בבנין בית המקדש, שהצד הרע יעבר מהעולם - לא צריך, שהרי המוח והקלפה שלו היה. הקדים המוח, שכתוב היטיבה ברצונך את ציון - בהתחלה, ואחר כך תבנה חומות ירושלים. אותה חומה החיצונית, שהיא קלפה, שלו היא ממש, שכתוב (זכריה ב) ואני אהיה לה נאם ה' חומת אש סביב. אני ולא הצד הרע.

ישראל הם המוח העליון של העולם. ישראל עלו במחשבה בתחלה. העמים עובדי עבודת כוכבים ומזלות, שהם קלפה, הקדימו, שכתוב (בראשית לו) ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל. ועתיד הקדוש ברוך הוא להקדים את המוח בלי קלפה, שכתוב (ירמיה ב) קדש ישראל לה' ראשית תבואתה. המוח קודם לקלפה. ואף על גב שהמוח יעמד בלי קלפה, מי הוא שיושיט יד לאכל ממנו? משום שכל אכליו יאשמו רעה תבא אליהם נאם ה'.

נב א לַמְנַצֵּחַ מִשְׁבִּיל לְדָוִד: ב בְּבֹא דֹאֵג הָאֲדָמִי וַיִּגַּד לְשֹׂאוֹל וַיֹּאמֶר לוֹ
 בָּא דָוִד אֶל בֵּית אַחִימֶלֶךְ: ג מַה תַּתְּחַלֵּל בְּרַעַה הַגִּבּוֹר חֶסֶד אֶל כָּל
 חַיִּים: ד הַיּוֹת תִּחְשַׁב לְשׁוֹנֵךְ בְּתַעַר מִלְטֵשׁ עֲשֵׂה רַמְיָה: ה אַחֲבַת רַע מִטּוֹב
 שְׁקָר מְדַבֵּר צֶדֶק סֵלַח: ו אַחֲבַת כָּל דְּבָרֵי בָלַע לְשׁוֹן מְרֻמָּה: ז גַּם אֶל יִתְצַדֵּק
 לְנֶצַח יַחֲתֵךְ וַיִּסְחָךְ מֵאֲחֵל וְיִשְׁרֹשֶׁף מֵאַרְצֵי חַיִּים סֵלַח: ח וַיִּרְאוּ צַדִּיקִים וַיִּירְאוּ
 וְעָלְיוּ יִשְׁחַקוּ: ט תִּגַּה הַגִּבּוֹר לֹא יִשִּׂים אֱלֹהִים ^{תַּחַת בְּעַל הַיָּמִין} מְעֻזּוֹ וַיִּכְטַח בְּרַב עֲשָׂרוֹ
 יַעֲזֹ בַּחֲרָתוֹ: י וַאֲנִי כְּזֹת רַעַנְן בְּבֵית אֱלֹהִים ^{תַּחַת בְּעַל הַיָּמִין} בְּמַחְתֵּי בַחֲסֵד אֱלֹהִים ^{תַּחַת בְּעַל הַיָּמִין}

— שִׁימוֹשׁ תַּהֲלִים —

להסיר המורגל מדבר לשון הרע

בבוא דואג וגו' (נב, ב) [שימוש תהלים לפרק נב] להסיר המורגל מלדבר לשון הרע, כתוב אותו ותלהו עליו.

— זוהר תהלים —

דוד המלך נקרא זית רענן

חמור גורם לחטא גם כן נענש עליו

וַאֲנִי כְּזֹת רַעַנְן בְּבֵית וְגו' (נב, ב): [זוהר ח"ג
 פ' שלח לך (דף קס"ד):] וּבִשְׁעָה שְׁכַתּוֹב
 וְלֹא יִסְפָּה שׁוֹב אֵלָיו עוֹד, לֹא יָדַע אָדָם
 לְאֵן הִלְכָה, וְהִיא שָׁבָה לְמִקּוֹמָהּ וַנִּגְנָזָה
 בְּפֶתַח זֶה, וְהִיא תִקַּח עֲטָרָה בְּפִיָּה וְתִשִּׂים
 עַל רֹאשׁ מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, הַגִּיעַ וְלֹא הַגִּיעַ,
 וְאִז כְּתוֹב, (תהלים כא) תְּשִׁית לְרֹאשׁוֹ עֲטָרַת
 פָּז. וְכִינּוֹן שִׁיקְרָא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ בְּסִפְרֵי
 תוֹרָה, יְקוֹמוּ שְׁנֵי נְשָׂרִים, זֶה מִכָּאן וְזֶה
 מִכָּאן, וַיּוֹנֶה מִתְּכּוֹפֶפֶת, וּמֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ
 יוֹרֵד, וְעֲטָרָה עַל רֹאשׁוֹ, עַד מְדַרְגָּה
 אַחֲרוֹנָה. וְשְׁנֵי נְשָׂרִים פּוֹרְחִים לְמַעַלָּה עַל
 רֹאשׁוֹ, וַיּוֹנֶה שָׁבָה וְעֲטָרָה בְּפִיָּה, וַיִּקְבְּלוּ
 אוֹתָהּ שְׁנֵי נְשָׂרִים אֵלָיו. דָּוִד הַמֶּלֶךְ נִקְרָא
 זֵית רַעַנְן לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכַתּוֹב
 (תהלים נב) וַאֲנִי כְּזֹת רַעַנְן בְּבֵית וְגו'. עֲלֵה
 זֵית - זֶה מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ כֵּן דָּוִד. וְזֶהוּ שְׁרָמְזָה
 יוֹנֶה זו בִּימֵי נַח, שְׁכַתּוֹב (בראשית ח) וְהִנֵּה

בְּבֹא דֹאֵג הָאֲדָמִי וְגו' (נב, ב): [זוהר ח"ב
 (דף רכ"ד). זוהר תורה] בְּבֹא דֹאֵג
 הָאֲדָמִי וַיִּגַּד לְשֹׂאוֹל וַיֹּאמֶר לוֹ בָּא דָוִד
 אֶל בֵּית אַחִימֶלֶךְ. אִמֵּר רַבִּי אַבְא בּוּא
 וְרֵאה דוֹד בְּמָה שֶׁהוּא הִיָּה בּוֹרַח מִלְּפָנֵי
 שְׂאוֹל, כּוּזָה גֵרַם שֶׁנֶּאֱבָדוּ כָּל אוֹתָן כּוּהֵי
 נוֹב, וְלֹא נִשְׂאָר מִכָּלֵם אֵלָא אַבִּיתָר בְּלַבְדּוֹ
 שְׁבַרַח, וְזֹאת גֵרַם כּוּמָה רַעוּת בִּישְׂרָאֵל,
 מֵת שְׂאוֹל וּבְנָיו וּנְפְלוּ מִישְׂרָאֵל כּוּמָה
 אֲלָפִים וּרְבֻבוֹת, וְעַכְ"ז חֲטָא הֵוּוּא הִיָּה
 תּוֹלָה עַל דָּוִד לְגַבּוּת מִמֶּנּוּ, עַד שֶׁכָּל זַרְע
 דָּוִד נֶאֱבָדוּ בְיוֹם אַחַד, וְלֹא נִשְׂאָר מֵהֶם
 אֵלָא יוֹאֵשׁ בְּלַבְדּוֹ שֶׁנִּגְנַב, כְּדַמְיוֹן שְׂלֵא
 נִשְׂאָר מֵאַחִימֶלֶךְ אֵלָא אַבִּיתָר בְּלַבְדּוֹ, וְעַד
 זְמַן רַב חֲטָא הֵוּוּא הִיָּה תּוֹלָה לַעֲשׂוֹת דִּין
 עַל נוֹב בְּשִׁבִּיל אוֹתוֹ חֲטָא שֶׁל נוֹב,
 שְׁכַתּוֹב (ישעי' י) עוֹד הַיּוֹם כְּנוֹב לַעֲמוֹד,
 וְזֶה נִתְבָּאָר.

עולם ועד: יא אודך לעולם כי עשית ואקנה שמך כי טוב נגד חסידך:

== זוהר תהלים ==

וכתוב כי טוב נגד חסידך, וכי לאחר אינו טוב? לא היה בידו? אמר: אוי לסחורתנו שעזבנו את הקדוש ברוך הוא בגללה. רבי חייא ורבי יוסי שהיו יושבים במערה שמחו. אמר רבי חייא לרבי יוסי, ולא אמרתי לך שפשושה הקדוש ברוך הוא נס, בכל הוא עושה? יצאו.

כְּשִׁינְיָאוּ, הקדים רבי חייא ופתח, (ישעיה נ) שלום שלום לרחוק. שני שלומות כאן, אחד לרחוק ואחד לקרוב, והכל אחד. לרחוק – שנעשה קרוב. (ועוד לרחוק) זהו בעלי התשובה, שקדם היה רחוק, ועכשו הוא קרוב. ועוד רחוק – כשאדם מתרחק מהתורה, רחוק הוא מהקדוש ברוך הוא. ומי שקרוב לתורה, מקרב אותו הקדוש ברוך הוא עמו, ועכשו התחברו עמנו ותכנסו למערה. באו אותם סוחרים והשתתפו עמם. שחררו את המשא מחמוריהם ותקנו להם אכל, ויצאו כלם לפי המערה. אמר אחד מהסוחרים: יאמרו לנו בעלי התורה את הפסוק הזה, אודך לעולם כי עשית ואקנה וגו'. כי עשית, מה זה כי עשית, ולא כתוב מה? וכתוב כי טוב נגד חסידך, וכי לגבי אחר אינו כי טוב? אמר רבי חייא, כי עשית ודאי. ומה עשית? לעולם. שבגלל זה העולם שעשה הקדוש ברוך הוא והתקין אותו, מודה אדם לקדוש ברוך הוא בכל יום. ואקנה שמך כי טוב נגד חסידך, כך זה ודאי, כנגד אותם צדיקים, שמו של הקדוש ברוך הוא הוא טוב, ולא כנגד

עלה זית טרף בפיה. אותו עלה זית טרף ונחטף לכבודו, במה? בפיה. שעומדת על ראשו, ומקבל כבוד מיונה זו. ומה שכתוב טרף ולא טרפה, (אלא) כזכר הזה שעושה חיל ומנצח. בישיבת הרקיע יונה זכר הוא. מתוך שנקרא יונה כתוב כנקבה, וכתוב כזכר בזמן שמקבל כבוד זה.

אודך לעולם כי עשית ואקנה מה זה כי עשית ולא כתוב מה? כי טוב נגד חסידך וכי לגבי אחר אינו כי טוב?

אודך לעולם כי עשית וגו'. (נב, יא): [זוהר ח"ג פ' ויקרא (דף כ"א)]. רבי יוסי פתח, (שופטים ד) ויאמר אליה ברק אם תלכי עמי והלכתי וגו', מה זה אומר? אלא אמר ברק, הואיל ורוח הקדשה שורה עליה, בזכותה אנצל ולא ישרה עלי נזק. ומה ברק סמוך על אשה להנצל בגללה – אנו, שהתורה עמנו, שהיא שמו של המלך הקדוש, על אחת כמה וכמה. ישבו בתוך אותה המערה כל אותו היום, וכשירד הלילה, האירה הלבנה במערה. עברו שני סוחרים וחמוריהם טעונים מיין וממאכל לעצמם, נחו על מטענם, ואמרים זה לזה: גלון כאן, נתן אכל ומשתה לחמורים, ואנו נכנס למערה הזו. אמר לו חברו: טרם שנכנס, תאמר לי הפסוק הזה שאינו מישיב.

אמר לו: מה הוא? אמר לו: דבר אחד, שכתוב (תהלים נב) אודך לעולם כי עשית וגו'. מהו כי עשית ולא כתוב מה?

— — — — — זוהר תהלים — — — — —

וַיֵּשׁ חֶסֶד, וְאֵלֹהֵי נִקְרָאוּ חֶסֶדֵי דָוִד
הַנְּאֻמָּנִים. וַיִּכְשַׁחֲסָדֵי דָוִד הִלְלוּ מִתְמַלְאִים
מֵאוֹתוֹ טוֹב שְׁשׁוּפֵעַ שֶׁל הַעֲתִיק הַקְּדוֹשׁ,
אֲזִי נִקְרָא הַיְסוּד טוֹב, אֲזִי נִמְצָא לָהֶם
טוֹב. שֶׁהָרִי כְמוֹ שֶׁנִּמְצָא שֶׁהוּא בּוֹ, כִּף
הוּא מְבֹשֵׁם אֶת הָעוֹלָם הָאֲחֵרוֹן הַזֶּה,
וְהַכֹּל נִמְצָא בְּבִרְכָה, וְעַל כֵּן דָּוִד הִזְהָה
מִחִכָּה לְדַרְגָּה הַזֹּאת שֶׁמְאִירָה לְעוֹלָם הַזֶּה
שֶׁהוּא אֲחוּז בָּהּ. הַדְּבָרִים הַלְלוּ, כִּף
שֶׁמַּעֲתִי אוֹתָם, אֲלֵא שֶׁלֹּא יִדְעֵתִי מִה זֶה.
בָּאוּ רַבֵּי חֲזִיָּא וְרַבֵּי יוֹסִי וְנִשְׁקוּ אוֹתוֹ
בְּרֵאשׁוֹ. אָמַר רַבֵּי חֲזִיָּא, מִי מְכַסֶּה עֵינַיִךְ
בְּעַפְרָה, רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, שֶׁאַתָּה
בְּמִקוּמְךָ וְאַתָּה מַרְעִישׁ הַהָרִים הָעֲלִיוֹנִים,
וְאַפְלוּ צַפְרֵי הַשָּׁמַיִם וְכֻלָּם שְׂמַחִים
בְּדַבּוּרֶיךָ. אוֹי לְעוֹלָם בְּאוֹתָהּ שְׁעָה
כְּשֶׁתִּסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ.

הַרְשָׁעִים שְׂמֻבְזִים אוֹתוֹ בְּכֹל יוֹם וְאֵינָם
עוֹסְקִים בְּתוֹרָה. אָמַר לוֹ, זֶה יָפֵה, אָבֵל
שֶׁמַּעֲתִי דְבַר מְאֻחָרֵי הַכֶּתֶל, וְאַנִּי פוֹחַד
לְגִלוֹת. אָמְרוּ לוֹ רַבֵּי חֲזִיָּא וְרַבֵּי יוֹסִי, אָמַר
דְּבָרְךָ, שֶׁתוֹרָה אֵינָה יְרֻשָׁה לְמִקוּם אֶחָד.
אָמַר לָהֶם, יוֹם אֶחָד הֵייתִי הוֹלֵךְ לְלוֹד
וְנִכְנַסְתִּי לְעִיר, וְסִמַּכְתִּי אֶת עַצְמִי
אֲחֵר כְּתֵל אֶחָד, וְרַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי
הִזְהָה בְּאוֹתוֹ הַבֵּית, וְשֶׁמַּעֲתִי מִפִּי אֶת
הַפְּסוּק הַזֶּה, אוֹדְךָ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ.
אוֹדְךָ, דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלְיוֹ הַשְּׁלוֹם (לְקִדּוּשׁ בִּירוּד
הוּא) אָמְרוּ עַל אוֹתוֹ עוֹלָם אֲחֵרוֹן, שֶׁהוּא
עָשָׂה שְׁדוּד הַמֶּלֶךְ אֲחוּז בּוֹ בְּאוֹתוֹ עוֹלָם,
וְבוֹ יִרַשׁ אֶת הַמְּלָכוֹת. וְאַקְנֶה שְׁמֶךָ כִּי טוֹב
- זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בִּיחּוּד שֶׁל הָעוֹלָם
הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא טוֹב. מִתִּי נִקְרָא טוֹב? נִגְד
חֲסִידֶיךָ. מִי הֵם חֲסִידֶיךָ? אֲלֵא יֵשׁ חֶסֶד

נג « לַמְּנַצֵּחַ עַל מַחְלַת מִשְׁפִּיל לְדוֹד: ב אָמַר נָבַל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים ^{הַחֵף בְּעַל הַחַיִּים} הַשְּׁחִיתוּ וְהַתְּעִיבוּ עוֹל אֵין עֲשֵׂה טוֹב: ג אֱלֹהִים ^{הַחֵף בְּעַל הַחַיִּים} מִשְׁמִים הַשְּׁקוֹף עַל בְּנֵי אָדָם לְרֹאוֹת הַיֵּשׁ מִשְׁפִּיל דְּרִשׁ אֶת אֱלֹהִים ^{הַחֵף בְּעַל הַחַיִּים}: ד בְּלוּ סָג יַחְדוּ נְאֻלְחוּ אֵין עֲשֵׂה טוֹב אֵין גַּם אַחַד: ה הֲלֹא יִדְעוּ פְעָלֵי אֵין אַבְלֵי עַמּוֹ אַבְלוּ לֶחֶם אֱלֹהִים לֹא קָרְאוּ: ו שֵׁם פְּחָדוֹ פֶּחַד לֹא הָיָה פֶּחַד בִּי אֱלֹהִים ^{הַחֵף בְּעַל הַחַיִּים} פְּזַר עֲצֻמוֹת הַנֶּזֶד חֲבֻשְׁתָּהּ בִּי אֱלֹהִים ^{הַחֵף בְּעַל הַחַיִּים} מְאָסָם: ז מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יִשְׁעוֹת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוֹב אֱלֹהִים ^{הַחֵף בְּעַל הַחַיִּים} שְׁבוֹת עַמּוֹ יִגַּל יַעֲקֹב יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל:

—== שִׁמוּשׁ תֵּהִלִּים ==—

להפחיד שונאיך

אמר נבל בלבו וגו' (נג, ב) [שימוש תהלים לפרק נג] להפחיד שונאיך אמור אותו עם שם שלו שהוא אי. א' מן "אמר, י' מן "ישמח דסוף המזמור ואמור אותו בכל יום.

—== זוהר תהלים ==—

צדי"ק נקרא ששון

מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יִשְׁעוֹת יִשְׂרָאֵל וגו' (נג, ז) :
 [זוהר ח"ג (דף ריב): זוהר תורה] יגל יעקב
 ישמח ישראל. אמר רבי אבא מהו שכתוב
 (ישעי' נה) כי בשמחה תצאו וגו', אלא
 כאשר יצאו ישראל מן הגלות השכינה
 תצא עמהם ועמה ישוּבו, זש"כ כי
 בשמחה תצאו וגו', וכתוב (שם נא) ופדויי
 ה' ישוּבון וגו' ששון ושמחה ישיגון,
 ששון זה הקב"ה, רבי יצחק אמר ששון זה

צדי"ק, זש"כ (שם) ששון ושמחה ימצא
 בה, אמר רבי שמעון צדי"ק ששון נקרא,
 ומן היום שכנסת ישראל נפלה בגלות
 נמנעו הברכות מלהשפיע לעולם מן
 צדי"ק ההוא, אבל בזמן ההוא מה כתוב
 (שם יב) ושאתם מים בששון, זה צדי"ק,
 ממעיני הישועה, אלו חכמה ובינה, ד"א
 אלו נצח והוד, והכל מנביעת מעינות
 העמוקים, ואז (שם) ואמרת ביום ההוא
 אודך ה' וגו', צהלי רוני יושבת ציון וגו'.

נד א לַמְּנַצַח בַּנְּגִינֹת מִשְׁכִּיל לְדָוִד: ב בְּבוֹא הַזִּיפִים וַיֹּאמְרוּ לְשֹׁאֵל הֲלֹא דָוִד
מִסְתַּתֵּר עִמּוֹ: ג אֱלֹהִים ^{תַּחַת הַמַּלְאָכִים} בְּשִׁמְךָ הוֹשִׁיעֵנִי וּבְנִבְרֹתֶיךָ תְּדִינֵנִי:
ד אֱלֹהִים ^{תַּחַת הַמַּלְאָכִים} שְׁמַע תַּפְלְתִּי הָאֲזִינָה לְאִמְרֵי פִי: ה פִּי זָרִים קָמוּ עָלַי וְעֲרִיצִים
בְּקִשׁוֹ נַפְשִׁי לֹא שָׁמוּ אֱלֹהִים ^{תַּחַת הַמַּלְאָכִים} לְנַגְּדָם סֵלָה: ו הִנֵּה אֱלֹהִים ^{תַּחַת הַמַּלְאָכִים} עֶזְרָ לִי
אֲדַנִּי בְּסִמְכֵי נַפְשִׁי: ז (יֵשׁוּב) יָשִׁיב תָּרַע לְשִׁרְרֵי בְּאִמְתָּךְ הַצְּמוּתָם: ח בַּנְּדָבָה
אֲזַבְּחָה לָּךְ אֹזְנָה שְׁמֶךָ יְהוָה ^{יְהוָה} בִּי טוֹב: ט בִּי מִכָּל צָרָה הֲצִילֵנִי וּבְאִיבֵי
רְאֵתָה עֵינַי:

— שִׁמוּשׁ תְּהִלִּים —

להנכם מאויבך

בבוא הזיפים וגו' (נד, ב) [שימוש תהלים לפרק נד]. אמור אותו ותנצל ותראה נקמה מאויבך. ושם שלו הוא "ה. י' מן סוף המזמור "ראתה עיני, ה' מן ו' "מסתתר עמנו בגימטריא ה"א.

— זוהר תהלים —

ישמעו תפלת הלחש אנשים, ועוד שדברי תפלת הלחש נאחזים בעולם העליון, ודברי עולם העליון אין צריכים להשמע לאיש.

המתפללים תפלתם בלחש בכונת הלב שלא נשמע תפלה זו לאחר זאת התפלה עולה ומאזינים לה כל המלאכים שנקראים בעלי אזנים

במעשה חסד איש למטה מעורר למעלה ^{במעשה חסד איש למטה מעורר למעלה}
פי זרים קמו עלי ועריצים בקשו נפשי וגו'. [זוהר ח"ג (דף צב:)] למדנו שישראל אכזריות נמנעת מהם יותר מכל שאר עמים, ובל יראה מישראל מעשה עריץ בעולם, שהרי כמה בעלי עינים עומדים אצל האיש בשעת מעשה כזה, זכאי הוא מי שמראה מעשה של חסד למטה, שהרי במעשה האיש תולה כל דבר לעורר למעלה ענין אחר.

אֱלֹהִים שְׁמַע תַּפְלְתִּי וגו' (נד, ד): [זוהר ח"ב (דף רב.) זוהר תורה] אֱלֹהִים שְׁמַע תַּפְלְתִּי הָאֲזִינָה לְאִמְרֵי פִי. [אמרי פי, זאת היא תפלת הלחש], ולמדנו כל אלה שמתפללים תפלתם בלחש בכונת הלב, שלא נשמע תפלה זו לאחר, זאת התפלה עולה ומאזינים לה כל המלאכים שנקראים בעלי אזנים, ואם זאת התפלה נשמעת לאזני איש, אין מי שיאזין לה למעלה, ואין מאזינים לה אחרים מלבד מי ששמע אותה בתחילה, לפיכך נצרך להשמר שלא

י לחודש

נְהַ א' לַמְנַצֵּחַ בַּנְּגִינֹת מִשְׁבִּיל לְדָוִד: ב' הַאֲזִינָה אֱלֹהִים תִּפְלְתִי וְאַל תִּתְעַלֵּם מִתְחַנְּתִי: ג' הִקְשִׁיבָה לִי וְעֲנֵנִי אֲרִיד בְּשִׁיחֵי וְאֲהִימָה: ד' מִקּוֹל אוֹיֵב מִפְּנֵי עֲקַת רָשָׁע כִּי יִמְטֹו עָלַי אֲנֹן וּבְאֵף יִשְׁטַמּוּנֵנִי: ה' לִפִּי יַחִיל בְּקִרְבִּי וְאִימוֹת מוֹת נִפְלוּ עָלַי: ו' יִרְאֶה וְרַעַד יָבֵא כִּי וַתִּבְסַנֵּי פְלִצוֹת: ז' וְאָמַר מִי יִתֵּן לִי אֶבֶר בַּיּוֹנָה אֲעוֹפֶה וְאֲשַׁבְּנָה: ח' הִנֵּה אֲרַחֵיק נֶדַד אֶלֶן בַּמִּדְבָּר סֶלְה: ט' אֲחִישָׁה מִפְּלֹט לִי מֵרוּחַ סַעָה מִסְּעֵר: י' בִּלְעַ אֲדַנִּי פֶלֶג לְשׁוֹנֵם כִּי רָאִיתִי חָמָס וְרִיב בְּעִיר: יא' יוֹמָם וְלַיְלָה יִסּוּבְכֶּה עַל חוֹמֹתֶיהָ וְאֲנֹן וְעַמֹּל בְּקִרְבָּהּ: יב' הַזֹּנוֹת בְּקִרְבָּהּ וְלֹא יִמִּישׁ מִרְחֻבָּהּ תֵּדַךְ וּמִרְמָה: יג' כִּי לֹא אוֹיֵב יִחַרְפֵּנִי וְאִשָּׁא לֹא מִשְׁנֹאֵי עָלַי הַגְּדִיל וְאִפְתֵּר מִמֶּנּוּ: יד' וְאַתָּה אֲנֹשׁ בְּעֵרְבֵי אֲלוֹפֵי וּמִדְּעֵי: טו' אֲשֶׁר יַחַדוּ נִמְתִּיק סוֹד בְּבֵית אֱלֹהִים תִּתְחַלֵּךְ בְּרִגְשׁ: טז' (ישימות) יִשִּׁי מוֹת עֲלִימוֹ יִרְדּוּ שְׂאוֹל חַיִּים כִּי רְעוֹת בְּמִגְרֵם בְּקִרְבָּם: יז' אֲנִי אֶל אֱלֹהִים אֶקְרָא וַיִּחַנְּנֵנִי יוֹשִׁיעֵנִי: יח' עֵרֵב וּבִקֵּר וְצִהְרִים אֲשִׁיחָה וְאֲהַמָּה וַיִּשְׁמַע קוֹלִי: יט' פָּדָה בְּשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקִּרְב

== שִׁימוֹשׁ תֵּהִלִּים ==

לכלב רע, ולשלם גמול לאויביך

האזינה אלהים תפלתי וגו' (נה, ב) שימוש תהלים לפרק נה]. לשלם גמול לאויביך ושם שלו הוא ו"ה. ו' מן "ואתה, ה' מן האזינה.

== זוהר תהלים ==

המִּזְמֹר, וּמִשׁוֹם כָּךְ וְאַהֲמָה. אַחַר כָּךְ כְּשֶׁנִּחְלַק הַלֵּילָה, הִזְיָה קָם לְשִׁירוֹת וַתִּשְׁבַּחַת כְּרֹאוֹי, שְׁפָתוֹב (תהלים סב) וּבְלִילָה שִׁירָה עַמִּי, וְהָרִי נִתְבָּאֵר.

בבקר שהיא שעת החסד מספיק לו בחסד באשיחה ובמנחה שהיא שעת הדין הקשה צריך המִּזְמֹר ומשום כך ואהמה

עֵרֵב וּבִקֵּר וְצִהְרִים וגו' (נה, יח): [זוהר ח"א פ' חיי שרה (דף קלג.)] בא ראה, דוד בא ואמר שלשת זמני התפלות הללו, שכתוב (תהלים נה) **עֵרֵב וּבִקֵּר וְצִהְרִים**, הנה שלשה. והוא לא התפלל אלא שנים מהם, שכתוב אשיחה ואהמה, ולא יותר. זה לתפלת הבקר – וזה לתפלת המנחה. משום כך דיק אשיחה ואהמה. בבקר, שהיא שעת החסד, מספיק לו בחסד באשיחה. ובמנחה, שהיא שעת הדין הקשה, צריך

עֵרֵב וּבִקֵּר וְצִהְרִים וגו' (נה, יח) לכן לא שמו את תפלת ערבית חובה שאין מי שיכול לתקנה כמו יעקב והאיך מתקנים התפלה

עֵרֵב וּבִקֵּר וְצִהְרִים וגו' (נה, יח): [זוהר ח"ב פ' תרומה (דף קכ"ט:)] וכתוב (תהלים נה) **עֵרֵב וּבִקֵּר וְצִהְרִים וגו'** פסוק זה פרושהו ונתבאר, אבל כאן עדין ועדינים הוא של תפלת כל היום, והחברים התעוררו

— תהלים — זוהר תהלים —

ובשעה שאותו עשן מעקם דרכו ועולה, הממנה הזה וששים אלף רבוא מחנות אחרות, כלם מתעתדים לקבלו ולהזון ממנו, ועומדים באותו נקב, ונכנסים בפתח אחד שנקרא קרי, וזהו סוד הכתוב (ויקרא כו) ואם תלכו עמי קרי וגו'. וכתוב, והלכתי עמכם בחמת קרי. באותו רגז היוצא מהפתח של קרי. ואלו הם שמשוטטים בלילה, ובשעה שהנשמות יוצאות לעלות להראות למעלה, הם יוצאים ומקטרגים בהם, ולא יכולים לעלות ולהראות למעלה, פרט לאותם חסידים קדושים עליונים שהם בוקעים רקיעים ואוירים ועולים, וקבוצות השרים הללו יוצאים ומודיעים דברים נזוכים לבני אדם, ונראים להם בדמיות אחרות, וצוחקים עליהם, עד ששופכים זרע, ונקראים בעלי קרי, משום שאותם שיוצאים מפתח הקרי גרמו להם. ובשעה שמתאכלים אמורים ופדרים, אותו עשן היה מרוה אותם וזן אותם. כפי כבודם כך מזונם מה שראוי להם. ובזה לא יצאו ולא משוטטים בארץ הקדושה.

ערב, כמו שנאמר (שמות יב) וגם ערב רב עלה אתם. שכל אותן קבוצות שרים מתערבים בשלטון הלילה, ולכן לא שמו את תפלת ערבית חובה, שאין מי שיכול לתקנה כמו יעקב, שהוא היה בעל (מטהר) המשכן ומתקן אותו כראוי. ואף על גב שהיא רשות, תפלה זו היא כדי להגן עלינו מתוך פחד בלילות, מתוך פחד של כמה צדדים של הגיהנם, שהרי באותה שעה טורדים את הרשעים בגיהנם על כל

בשלישת הזמנים הללו. ערב זוהי אספקלריה שלא מאירה, ובקר זוהי אספקלריה המאירה, וצהרים – (אין זה מקום שגקרא חשך, אלא הוא מקום שעומד בין זה לזה, אבל הזמן של תפלת מנחה) מקום שהוא נקרא חשך, שאחוזו בערב ועומד זה עם זה. ומה שנאמר צהרים, שהוא תקף חזק השמש, הוא נקט בלשון מעלה. וכך היא הדרך – לאיש שחר קוראים לו לבן, ונקט לשון מעלה, ולפעמים קוראים ללבן שחר, שכתוב (במדבר יב) כי אשה כשית לקח. (עמוס ט) הלא כבני כשיים אתם לי וגו'. ערב זה – תפלת ערבית. ומשום שבערב הזה מתערב הצד האחר שמחשיך את אורו ושולט בלילה, שמו לו רשות, ואין לו זמן קבוע. אמורים ופדרים מתאכלים בזמן הזה, ומכאן נזונים כמה קבוצות של שרים שיוצאים ושולטים בלילה.

ואם תאמר, אם כך, הרי שנינו שכל אותם בעלי הצד האחר של רוח הטמאה לא שולטים בארץ הקדושה, והרי מעוררים אותם ישראל בזה, ואסור לעוררם לשרות על הארץ הקדושה. אלא בלילה אותו העשן עולה, ולא עולה כמו שבקרבן אחר, שהיה העשן עולה בדרך ישר, וכאן היה עולה אותו עשן לנקב אחד של הצפון, ששם כל מדורים של רוחות רעות. וכיון שאותו עשן עולה ומעקם דרך לאותו צד, כלם היו נזונים ועומדים ונכנסים למקומם, ולא היו יוצאים ושולטים בעולם. ממנה אחד עומד לאותו הצד של אותו נקב שבצפון, בכל אותם קבוצות של שרים, ושמו סנגירי"א,

—== זוהר תהלים ==—

הסוד ליוֹדְעֵי מִדִּין: מִי שְׂרוּצָה לְצֵאת לְדֶרֶךְ, יָקוּם בְּנֶגַה, וַיִּשְׁגִּיחַ בְּהַתְּבוֹנְנוֹת לְפִי שְׁעָה לְצַד מְזֻרָח, וַיִּרְאֶה כְּמֶרְאֵה אוֹתוֹת שְׁמֵכוֹת בְּרַקִּיעַ, זו עוֹלָה וְזו יוֹרֶדֶת, וְאַלֶּה הֵם הַתְּנוּצָצוֹת הָאוֹתוֹת שֶׁנִּבְרְאוּ בְּהֵם שָׁמַיִם וָאָרֶץ.

אם הוּא יוֹדֵעַ בְּסוֹד אוֹתָן הָאוֹתוֹת, שֶׁהֵם סוֹד הַשָּׁם הַקְּדוֹשׁ שֶׁל אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתוֹת, וַיִּזְכִּירֵן כְּרְאוּי בְּרִצּוֹן הַלֵּב, יִרְאֶה תוֹךְ אור הַנֶּגַה שֶׁל הַרְקִיעַ שֶׁשׁ יוֹדֵי"ם, שֶׁלֹּשׁ לְצַד יְמִין וְשֶׁלֹּשׁ לְצַד שְׂמָאל, וְשֶׁלֹּשׁ וְיָוִ"ם שְׁעוֹלוֹת וַיּוֹרְדוֹת וְנוֹצְצוֹת בְּרַקִּיעַ. וְהֵן הָאוֹתוֹת שֶׁל בְּרִכַּת כְּהֵנִים, וְאֵז יִתְפַּלֵּל תְּפִלְתוֹ וַיֵּצֵא לְדֶרֶךְ, וְדָאֵי שְׂכִינָה מְקַדֶּימָה עִמּוֹ. אֲשֶׁרֵי חֲלָקוֹ. כְּשֶׁבֵּא הַבֶּקֶר הַזֶּה, עֲמוּד אֶחָד נְעוּץ בְּצַד דְּרוֹם לְתוֹךְ מְתִיחַת הַרְקִיעַ שֶׁעַל גְּבִי הַגֶּן, חוּץ מֵאוֹתוֹ עֲמוּד שֶׁנְּעוּץ בְּאִמְצַע הַגֶּן. וְעֲמוּד זֶה מְאִיר בְּאוֹר שֶׁל שְׁלֹשָׁה גְּוָנִים מְרָקִים בְּאַרְגָּמָן. בְּאוֹתוֹ הַעֲמוּד קִיָּם עֲנָף אֶחָד, וּבְאוֹתוֹ עֲנָף נִזְדַּמְּנוּ שְׁלֹשׁ צִפְרִיִּים, מִתְעוֹרְרוֹת צִפְצוּף לְשִׁבְחָה. פֶּתַח אֶחָד וְאָמַר, (תהלים קיג) הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עֲבָדֵי ה' הַלְלוּ אֶת שֵׁם ה'. פּוֹתַח הַשָּׁנִי וְאָמַר, יְהִי שֵׁם ה' מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. פּוֹתַח הַשְּׁלִישִׁי וְאָמַר, מִמְזֻרָח שֶׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ מְהַלֵּל שֵׁם ה'. אֵז הַכְּרוֹז מְקַדֵּים וְקוֹרָא הַזְּדַמְּנוּ קְדוּשִׁים עֲלֵינוּנִים, אוֹתָם הַמְּשַׁבְּחִים אֶת רְבוּנָם הַתְּתַקְּנוּ לְשִׁבְחָה הַיּוֹם. וְאֵז נִפְרָדִים הַיּוֹם מֵהַלְלוּיָהּ. אֲשֶׁרֵי חֲלָקוֹ שֶׁל מִי שֶׁקָּם בְּבֶקֶר מִתּוֹךְ תְּשַׁבְּחָתָהּ שֶׁל תּוֹרָה שֶׁלָּמַד בְּלִילָה, בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁל תְּפִלַּת הַבֶּקֶר.

אֶחָד שְׁנַיִם מְאֶשֶׁר בְּיוֹם. וְלִכֵּן מְקַדֶּימִים יִשְׂרָאֵל לוֹמַר "וְהוּא רְחוּם", שֶׁהוּא מְשׁוּם פֶּחַד הַגִּיְהֵנִם. וְלֹא דִין אַחַר אֶסוּר לְעוֹרְרוֹ, שֶׁנֶּרְאֶה שֶׁהָרִי אֵין לוֹ רְשׁוּת לְשַׁבֵּת לְהַעֲבִיר אֶת הַדִּין מִהָעוֹלָם. וּפְחַד שֶׁל קְטָרוּג הַנְּשָׁמוֹת, כְּשֶׁרוּצוֹת לְעֵלוֹת לְמַעְלָה כְּדִי לְהִרְאוֹת לְפָנֵי רְבוּנָם. וְלִכֵּן אָנוּ מְקַדֶּימִים "שׁוֹמֵר אֶת עִמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְעַד אָמֵן". פֶּחַד שֶׁל כְּמָה מְזִיקִים וְקְטָרוּגִים שֶׁנִּמְצָאִים בְּלִילָה, וַיֵּשׁ לָהֶם רְשׁוּת לְהִזִּיק לְמִי שִׁיוּצָא הַחוּצָה מִשְׁעַר בֵּיתוֹ, וְלִכֵּן אָנוּ מְקַדֶּימִים "וּשְׁמֵר צֵאתָנוּ וּבְאָנוּ".

ועַל כָּל זֶה, מִתּוֹךְ פֶּחַד שֶׁל כָּל זֶה אָנוּ מְקַדֶּימִים הַגּוֹפּוֹת, הַרוּחוֹת וְהַנְּשָׁמוֹת לְמַלְכוֹת הָעֲלִיוֹנָה, שֶׁשֶׁלְטוֹן הַכֹּל בְּיַדֶּיהָ, וְעַל זֶה תְּפִלַּת עַרְבִית בְּכָל לַיְלָה וְלַיְלָה. עֵתָה שֶׁקְּרַבְנוֹת וּמְזַבְּחוֹת לֹא נִמְצָאוּ, אָנוּ עוֹשִׂים כָּל הַתְּקוּנִים שֶׁאָנוּ עוֹשִׂים עַל הַסּוֹד הַזֶּה. בְּחֻצוֹת הַלַּיְלָה, כְּשֶׁמִּתְעוֹרְרַת רוּחַ צְפוֹן, מְכָה בְּכָל אוֹתָם מְדוּרֵי הַרוּחוֹת הַרְעוּת, וְשׁוֹבֵר אֶחָד (סלע חזק) אֶת הַצַּד הָאֲחֵר, וְנִכְנָס וּמִשׁוּטֵט לְמַעְלָה וּמַטָּה, וְכָל אוֹתָן קְבוּצוֹת שֶׁל מַחְבָּלִים נִכְנָסוֹת לְמִקוּמָן, וְנִשְׁבֵּר כְּחֵץ וְלֹא שׁוֹלְטוֹת. וְאֵז הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִכְנָס לְהַשְׁתַּעֲשַׁע עִם הַצַּדִּיקִים בְּגֵן עֵדֶן, וְהָרִי נִתְבָּאֵר. כְּשֶׁבֵּא הַבֶּקֶר, אור הַנֶּר שֶׁשֶׁלֹּט בְּלִילָה נִגְנוּ מִלְּפָנֵי אור הַיּוֹם, וְאֵז הַבֶּקֶר שׁוֹלֵט, וּמְעַבֵּר שֶׁלְטוֹנוֹ שֶׁל הָעֶרֶב. (ואז) הַבֶּקֶר הַזֶּה הוּא בֶּקֶר שֶׁל אור רֵאשׁוֹן, הַבֶּקֶר הַזֶּה מְשַׁלֵּם טוֹב לְכָל הָעוֹלָמִים. מִמֶּנּוּ נִזְוָנִים עֲלֵינוּנִים וְתַחְתּוֹנִים. זֶה מְשַׁקָּה אֶת הַגֶּן. זוֹהֵי שְׁמִירָה שֶׁל כָּל הָעוֹלָם. כֹּאן

לִי כִי בְרַבִּים הָיוּ עֲמֹדָי: כ יִשְׁמַע אֵל וְיַעֲנֵם וַיֵּשֶׁב קָדָם סֶלָה אֲשֶׁר אֵין חֲלִיפוֹת
 לָמוֹ וְלֹא יֵרְאוּ אֱלֹהִים: כא שְׁלַח יָדָיו בְּשַׁלְמוֹ חֲלָל בְּרִיתוֹ: כב חָלְקוּ
 מִחֲמַאת פִּיו וַיִּקְרַב לָבוֹ רַבּוֹ דְבָרָיו מִשְׁמֵן וְחִמָּה פְתַחְחוֹת: כג הַשְׁלֵךְ עַל יְחִנּוּ
 יִתְבַּךְ וְחֹא יִכְלַבְלַךְ לֹא יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט לְצַדִּיק: כד וְאַתָּה אֱלֹהִים
 תִּזְרַם לְבָאֵר שַׁחַת אֲנָשֵׁי דָמִים וּמְרַמָּה לֹא יַחֲצוּ יְמֵיהֶם וְאֲנִי אֶכְטַח בָּךְ:

————— ❦ ————— זוהר תהלים ————— ❦ —————

שצריך לכוון הלב למעלה מעלה יותר
 מבשאר הימים, וע"כ על עולת התמיד
 דוקא, ולמדנו כתוב בחנה ותפלל על
 ה' (שמואל א' א) על דוקא, לפי שבנים
 במזל הקדוש תולה כמו שביארנו, ואין
 לך תיבה בתורה או אות קטנה בתורה
 שלא תרמוז על חכמה עליונה, ותלויים
 מהן תלי תלים סודות של חכמה
 העליונה, זש"כ (שיר ה) קווצותיו תלתלים,
 וזה נתבאר.

נשמע שצריך לכוון הלב בשבת קודש
 למעלה מעלה יותר מבשאר הימים
 השלך על ה' יהבך והוא יכַבְלֶךָ וגו'
 (נה, כג): [זוהר ח"ג (דף עט): זוהר
 תורה] רבי יוסי מצא לרבי אבא שהיה
 יושב וקורא מקרא זה שכתוב השלך על
 ה' יהבך, על דוקא, שהרי מזונות במזל
 תולה קי וזה מתאים כמו שאמר רבי
 שמעון למדנו שכתוב (במדבר כח) עולת
 שבת בשבתו על עולת התמיד, נשמע

זיו הזוהר

של י"ג מדות הרחמים, וסתם הוי"ה היינו התפארת:

קז. במזלא פי' בג' ספירות הראשונות ששם המקור

ז' א לַמְנַצָּחַ עַל יוֹנַת אֱלֹם רַחֲקִים לְדָוִד מִבְּתֶם בְּאַחֵז אֲתוֹ פְּלִשְׁתִּים בְּגַתִּי:
 ב חֲנַנִי אֱלֹהִים ^{תהי' בעל הימות} כִּי שָׁאַפְנִי אֲנֹשׁ כָּל הַיּוֹם לֶחֶם וּלְחַצְנִי: ג שָׁאַפּוּ שׁוֹרְרֵי
 כָּל הַיּוֹם כִּי רַבִּים לַחֲמִים לִי מְרוֹם: ד יוֹם אִירָא אֲנִי אֱלֹהֵי אֲבֹתַי: ה בְּאֱלֹהִים
 אֶחְלָל דְּבָרוֹ בְּאֱלֹהִים ^{תהי' בעל הימות} בְּמַחְתִּי לֹא אִירָא מַה יַּעֲשֶׂה בְּשָׂרִי: ו כָּל
 הַיּוֹם דְּבָרֵי יַעֲצֹבוּ עָלַי כָּל מַחֲשַׁבְתֶּם לְרַע: ז יִגְוֹרוּ (יִצְפִּינוּ) יִצְפֹּנוּ הַמָּוֶה עִקְבֵי
 יִשְׁמְרוּ בְּאֲשֶׁר קִוּוּ נַפְשִׁי: ח עַל אֲזֶן פֶּלֶט לָמוּ בְּאֵף עַמִּים הוֹרֵד אֱלֹהִים ^{תהי' בעל הימות}:
 ט נְדִי סִפְרָתָה אָתָּה שִׁמְמָה דְמַעְתִּי בְּנֹאדָךְ הֲלֹא בְּסִפְרָתְךָ: י אִזּוּ יִשׁוּבוּ אוֹיְבֵי
 אַחֹזר בְּיוֹם אֶקְרָא זֶה יִדְעֵתִי כִּי אֱלֹהִים ^{תהי' בעל הימות} לִי: יא בְּאֱלֹהִים ^{תהי' בעל הימות} אֶחְלָל דְּבָרִי
 בִּיתְנוּאָה ^{תהי' בעל הימות} אֶחְלָל דְּבָרִי: יב בְּאֱלֹהִים ^{תהי' בעל הימות} בְּמַחְתִּי לֹא אִירָא מַה יַּעֲשֶׂה אָדָם
 לִי: יג עָלַי אֱלֹהִים ^{תהי' בעל הימות} נְדַרְךָ אֲשֶׁלֶם תּוֹדַת לְךָ: יד כִּי הִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת הֲלֹא
 רַגְלֵי מִדְּחֵי לְהַתְּחַלֵּךְ לִפְנֵי אֱלֹהִים ^{תהי' בעל הימות} בְּאֹזַר חַחִים:

שימוש תהלים

לנאסר בכבלי ברזל

למנצח על יונת אלם וגו' (נו, א): [שימוש תהלים לפרק נו] לנאסר בכבלי ברזל ולהנצל מיצר הרע.

זוהר תהלים

שהיא מבקשת נמסר בידיה, ואיש ההוא
 עם תפלה ההיא אין חוזרים ריקם,
 והקב"ה מרחם עליו, אשרי חלקו של איש
 ההוא שמוריד דמעות לפני הקב"ה
 בתפלתו.

שערי דמעות לא ננעלו

נְדִי סִפְרָתָה אָתָּה וּגו' (נו ט): [זוהר ח"ב ד' 99
 קסג]. זוהר תורה] נְדִי סִפְרָתָה אָתָּה
 שִׁמְמָה דְמַעְתִּי בְּנֹאדָךְ הֲלֹא בְּסִפְרָתְךָ. אמר
 רבי יוסי למדנו כל השערים ננעלו ונסגרו,
 ושערי דמעות לא ננעלו, ואין דמעה אלא
 מתוך צער ועצבון, וכל אותן הממונים על
 שערים ההם כלם משברים הרי קרח
 ומנעולי ברזל ומכניסים אותן הדמעות,
 ותפלה זו נכנסת לפני מלך הקדוש, ובכך
 מדרגה הידועה יש לה צער מן העצבון
 והצרה של איש ההוא, כמש"כ (ישעי' סג)
 בכל צרתם לו צר, תשוּקת עולם העליון
 אל אותה מדרגה הידועה כתשוּקת הזכר
 תמיד אל הנקבה, וכאשר המלך נכנס אצל
 המטרונה מוצא אותה בעצבון, אז כל מה

בזמן שמרבים צדיקים בעולם הוי"ה שמו
 ונקרא בשם הרחמים ובזמן שמרבים
 רשעים בעולם אלהים שמו ונקרא בשם
 האלהים

בְּאֱלֹהִים אֶחְלָל דְּבָרִי וּגו' (נו, יא): [זוהר ח"א
 99 קסג]: [זוהר תורה] בְּאֱלֹהִים

אֶחְלָל דְּבָרִי בְּה' אֶחְלָל דְּבָרִי. אמר רבי יוסי
 הרי אמרו שהשם הוי"ה בכל מקום מורה
 על רחמים, בודאי הקב"ה הוי"ה שמו
 הוא, שכתוב (ישעי' מב) אני ה' הוא שמי,

— ❦ — זוהר תהלים — ❦ —

ואנו רואים שלפעמים נקרא שמו אלהים, וזה מורה על דין בכל מקום, אלא בזמן שמרבים צדיקים בעולם הוי"ה שמו ונקרא בשם הרחמים, ובזמן שמרבים רשעים בעולם אלהים שמו ונקרא בשם האלהים. ובא וראה כל התחלות קשות ולבסוף נחת, בראש

השנה ההתחלה קשה שכל העולם נידון כל אחד ואחד לפי מעשיו, ואח"כ נחת של סליחה וכפרה, לפי שההתחלה היא מבחינת השמאל וע"כ הדין קשה, ואח"כ נתעורר בחי' הימין וע"כ נמצא נחת: [זש"כ באלהים אהלל דבר בה' אהלל דבר:].

וְאֵלֹהִים לֹא־רָא לְאֱלֹהִים עֲלִיּוֹן לְאֵל גִּמְרַעְלִי: ד' וְיִשְׁלַח מִשְׁמַיִם וַיּוֹשִׁיעֵנִי חַרְפָּה
 וְשִׂיחָה נִפְלְאוּ בְּתוֹכָהּ סֵלָה: ה' נִבְּחֹן לְפִי אֱלֹהִים נִבְּחֹן לְפִי אֲשִׁירָה וְאֶזְמַרְתָּ:
 אֱלֹהִים עַל־כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדְךָ: ז' רִשְׁתָּ הַכִּינּוֹ לַפְּעָמִי כַּפְּךָ נִפְשִׁי כְרוּ לְפָנֵי
 אֱלֹהִים לְהַטִּימֵם בְּנֵי אָדָם שִׁנִּיתָם חֲנִית וְחַצִּים וְלִשְׁוֹנָם חָרֵב חֲדָה: ו' רוּמָה עַל־הַשָּׁמַיִם
 אֱלֹהִים לְמַנְצִיחָה אֵל תִּשְׁחַת לְדוֹד מִבְּרַחֲוֹ מִפְּנֵי שְׂאוּל בְּמַעְרָה: ב' חֲנַנִּי

———— שִׁמוּשׁ תְּהִלִּים ————

להצלחה

מכתם לדוד בברחו (נו, א) [שימוש תהלים לפרק נז]. להצלחה צלי יתיה בבי כנישתא עם שם שלו
 שהוא ח"י. ח' מן "חנני אלהים, י' בגימטריא מן כ' "על הארץ כבודך.

———— זוהר תהלים ————

בְּשִׁעָה שְׁבַנֵי אָדָם זוֹכִים וְשׁוֹמְרִים אֶת מִצְוֹת הַתּוֹרָה אִזְ הָאָרֶץ מִתְחַזְקֶת וְנִמְצָאֵת בָּהּ כָּל הַשְּׂמֻחָה
 רוּמָה עַל־הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים וְגו' (נו, א): [זוהר
 ח"א פ' נח (דף קסו)] בֵּא רֵאָה, בְּשִׁעָה
 שְׁבַנֵי אָדָם זוֹכִים וְשׁוֹמְרִים אֶת מִצְוֹת
 הַתּוֹרָה, אִזְ הָאָרֶץ מִתְחַזְקֶת וְנִמְצָאֵת בָּהּ כָּל
 הַשְּׂמֻחָה. מָה הַטַּעַם? מִשׁוּם שֶׁהַשְּׂכִינָה
 שׁוֹרָה עַל־הָאָרֶץ. וְאִזְ הַכֹּל, עֲלִיּוֹנִים
 וְתַחְתּוֹנִים, בְּחֻדוּהָ. וְכִשְׁבַּנֵי אָדָם
 מִשְׁחִיתִים דְּרָכֶיהֶם וְלֹא שׁוֹמְרִים אֶת
 מִצְוֹת הַתּוֹרָה וְחוֹטְאִים לְפָנֵי רַבּוֹנָם, אִזְ
 כְּבִיכּוֹל דּוֹחִים אֶת הַשְּׂכִינָה מִהָעוֹלָם,
 וְנִשְׁאַרְתָּ הָאָרֶץ מִשְׁחַתָּת, שֶׁהָרִי הַשְּׂכִינָה
 נִדְחָתָה וְלֹא שׁוֹרָה עָלֶיהָ, וְאִזְ הִיא נִשְׁחַתָּת.
 מָה הַטַּעַם נִשְׁחַתָּת? מִשׁוּם שֶׁשׁוֹרָה רוּחַ
 אַחֲרֵת עָלֶיהָ שֶׁמַּחְבֵּלֶת אֶת הָעוֹלָם. וְעַל זֶה
 אוֹמְרִים, שִׁישְׂרָאֵל נוֹתְנִים עֵז לְאֱלֹהִים
 שֶׁמַּעֲמִידִים אֶת הָעוֹלָם. אֱלֹהִים זֶה שְׂכִינָה.

אוי להם לרשעים שחוטאים ומרגיזים את
 רבונם בכל יום ובחטאייהם דוחים את
 השכינה מן הארץ

רוּמָה עַל־הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים וְגו' (נו, א): [זוהר
 ח"א פ' נח (דף קסו)] וַיִּשְׂאוּ אֶת־הַתְּבָחָה
 וְתָרַם מֵעַל הָאָרֶץ. רַבִּי אַבְבָּא פְתַח, (שם נו)
 רוּמָה עַל־הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים עַל־כָּל־הָאָרֶץ
 כְּבוֹדְךָ. אוי להם לרשעים שחוטאים
 ומרגיזים את רבונם בכל יום, ובחטאייהם
 דוחים את השכינה מן הארץ, וגורמים
 שתסתלק מן העולם. והשכינה נקראת

ט עוֹרָה כְּבוֹדִי עוֹרָה הַנִּבֵּל וְכִנּוֹר אֶעֱרָה שָׁחַר: י אֹדֶךָ כְּעַמִּים אֲהַנִּי אֲזַמְרָךָ
 בְּלֵאמִים: יא כִּי גָדַל עַד שָׁמַיִם חֲסְדְּךָ וְעַד שְׁחָקִים אֲמַתְךָ: יב רוּמָה עַל שָׁמַיִם
 אֱלֹהִים תִּתְּנֵהוּ בְּעַלְיוֹת הַשָּׁמַיִם עַל כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדְךָ:

זוהר תהלים

אֱלֹהִים, וְעַלֶּיהָ כָּתוּב רוּמָה עַל הַשָּׁמַיִם
 אֱלֹהִים.
 אֲשֶׁרִי חָלְקוּ שְׁזוּכָה לְעֵלוֹת יוֹתֵר וַיִּנְתֵּר עַד
 הַשָּׁמַיִם

כִּי גָדַל עַד שָׁמַיִם חֲסְדְּךָ וּגְוִי' (נו, ט): [זוהר
 ח"א פ' ויחי (דף ריח):] אִם זָכָה לְעֵלוֹת יוֹתֵר
 - טוֹב חָלְקוּ וְגוֹרְלוֹ לְהִדְבֵּק בְּתוֹךְ הַגּוֹף שֶׁל
 הַמֶּלֶךְ, וְאִם לֹא זָכָה לְעֵלוֹת יוֹתֵר - כָּתוּב
 (שם) וְהָיָה הַנִּשְׁאָר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתֵר בִּירוּשָׁלַם
 קָדוֹשׁ יֵאָמֵר לוֹ. וְאִם זָכָה לְעֵלוֹת יוֹתֵר -
 צָדִיק הוּא, שְׁזוּכָה לְכָבוֹד שֶׁל הַמֶּלֶךְ
 וּלְהַתְעַדֵּן בְּעֵדוֹן עֲלִיּוֹן שֶׁלְמַעְלָה מִמָּקוֹם
 שֶׁנִּקְרָא שָׁמַיִם, שְׁכָתוּב (שם נח) אֲזַ תִּתְעַנֵּג
 עַל ה'. עַל ה' דּוֹקָא. אֲשֶׁרִי חָלְקוּ שֶׁל מִי
 שְׁזוּכָה לְחֶסֶד הַזֶּה, שְׁכָתוּב (תהלים קח) כִּי
 גָדַל מֵעַל שָׁמַיִם חֲסְדְּךָ. וְכִי עַל הַשָּׁמַיִם
 הוּא, וְהָרִי כָּתוּב (שם נו) כִּי גָדַל עַד שָׁמַיִם
 חֲסְדְּךָ? אָמַר רַבִּי יוֹסִי, יֵשׁ חֶסֶד וְיֵשׁ חֶסֶד,
 חֶסֶד עֲלִיּוֹן וְחֶסֶד תַּחְתּוֹן. חֶסֶד עֲלִיּוֹן הוּא
 מֵעַל הַשָּׁמַיִם, וְחֶסֶד תַּחְתּוֹן הוּא שְׁכָתוּב
 (ישעיה נה) חֲסִדֵי דָוִד הַנְּאֻמָּנִים, וּבְאֵלֶּה
 כָּתוּב עַד שָׁמַיִם.

דָּוִד הַמֶּלֶךְ הָיָה מַכִּיר בַּחֲצוֹת לַיְלָה

עוֹרָה כְּבוֹדִי עוֹרָה וּגְוִי' (נו, ט): [זוהר חדש פ'
 בראשית (דף י"ז):] אָמַר רַבִּי תַנְחוּם,
 בֹּא וּרְאֵה, דָּוִד הָיָה מַכִּיר אוֹתָהּ הַשְּׁעָה,
 שֶׁשָּׁנִינוּ, כִּנּוֹר הָיָה תְלוּי לְמַעְלָה מִמַּטְטוֹ
 שֶׁל דָּוִד, וְכִשְׁהָיָה חֲצוֹת הַלַּיְלָה, רוּחַ
 צְפוֹנִית בָּאָה וּמְנַשְׁבֶּת בּוֹ, וּמִיָּד הָיָה קָם
 וּמִתְגַּבֵּר בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, שְׁכָתוּב (תהלים
 נו) עוֹרָה כְּבוֹדִי עוֹרָה הַנִּבֵּל וְכִנּוֹר אֶעֱרָה
 שָׁחַר. אָמַר רַבִּי זִירָא, מַנִּין לָנוּ שְׁרוּחַ
 צְפוֹנִית מְנַשְׁבֶּת בְּכִנּוֹר? אָמַר רַב יִצְחָק,
 מִכָּאן - כָּתוּב כָּאֵן עוֹרָה כְּבוֹדִי, וְכָתוּב שָׁם
 עוֹרֵי צְפוֹן. מַה לְהֵלֵן צְפוֹן, אִף כָּאֵן צְפוֹן.
 וְהָיוּ מְקַשְׁיָבִים לוֹ בְּכָל לַיְלָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא וְכָל הַצְּדִיקִים שֶׁבְּגֵן עֵדֵן, וְזֵהוּ בַּחֲצִי
 הַלַּיְלָה.

נח א למניצח אל תשחת לדוד מכתם: ב האמנם אלם צדק תדברון מישרים
 תשפטו בני אדם: ג אף בלב עולת תפעלון בארץ חמם ידיכם תפלוסון:
 ד זרו רשעים מרחם תעני מבטן דברי כזב: ה חמת למו פרמות חמת נחש כמו
 פתן חרש יאמם אזנו: ו אשר לא ישמע לקול מלחשים חזר חברים מחפם:
 ז אלהים תהם שנימו בפיו מלתעות כפירים נתן והנה: ח יפאמו
 כמו מים יתחלבו למו ידרך (חצו) חציו כמו יתמללו: ט כמו שבלול תמם יחלך
 נפל אשת כל חזו שמש: י בטרם יבינו סירתיכם אטר כמו חי כמו חרון ישערנו:

שימוש תהלים

לכלב רע

האמנם אלם צדק תדברון (נח, ב): [שימוש תהלים לפרק נח] לכלב רע שלא יזק.

זוהר תהלים

ליזהר שלא יעקר נשמתו כמקוקמה ע"י הפעס בשביל להשרות תחתיה אל זר ולא להתחבר לרשעים
 חמת למו כדמות חמת נחש וגו' וגו'
 (נח, ה): [זוהר ח"ג (דף קפב). זוהר תורה]
 רבי יהודה פתח, כתיב (ישעי"ב) חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו כי במה נחשב הוא, כאן פקד הקב"ה לאדם והזהיר אותו להשמר מאותן אנשים שהטו דרכיהם מן דרך טוב לדרך רע, ומטמאים נפשם רוחם ונשמתם בטומאה הידועה ההיא. ובמה ניכר האיש לדעת מי הוא אם להתחבר עמו או להתרחק ממנו, בחמתו ממש ידע אותו האדם ויכירו מי הוא, אם הוא שומר נשמה הקדושה שלו בשעה שכעס בא עליו, שלא יעקר נשמתו ממקומה ע"י הכעס בשביל להשרות תחתיה אל זר ההוא, זה הוא אדם כראוי, זה הוא עבד רבוננו, זה הוא אדם שלם, ואם זה האיש אין שומר את נשמתו, והוא עוקר קדושה עליונה

הזאת ממקומה להשרות תחתיה צד הטומאה, ודאי זה הוא איש המורד ברבוננו, ואסור לקרב אליו ולהתחבר עמו, וזה הוא (איוב יח) טורף נפשו באפו, הוא טורף ועוקר נפשו בשביל חמתו ושמרה בקרבו אל זר, וע"ז כתוב חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו, שאותה נשמה הקדושה הוא טורף לה ומטמא אותה בשביל אפו, אשר החליף הנשמה באפו, כי במ"ה נחשב הוא, עבודה זרה נחשב איש כזה, ומי שמתחבר עמו כאילו מתחבר בעבודה זרה ממש, מה הטעם, לפי שעבודה זרה ממש שורה בו, ומה אל זר כתבו בו (ויקרא יט) אל תפנו אל האלילים, כמו כן אסור להסתכל בפניו. ואפשר תאמר שזה רק לשעה הוא, שעוברת ואח"כ חוזרת, לא כן, שכיון שנעקרה קדושת נפשו ממנו וממקומה, ואל זר ההוא כבש למקום ההוא, הוא התחזק בו ואין עוזב מקומו. וזה האיש נטמא כל הגוף שלו

יֵא וְשִׁמְחָ צְדִיק בִּי חֲזָה נָקָם פְּעָמָיו יִרְחֹץ בְּדָם הַרְשָׁעִי: יב וַיֹּאמֶר אָדָם אֵךְ פְּרִי
 לְצַדִּיק אֵךְ יֵשׁ אֱלֹהִים שְׁפָטִים בְּאַרְצָן:

זוהר תהלים

שלמעלה, ואלהים שהוא הבית דין שלמטה, זש"כ אך יש אלהים שפטים בארץ, אלהים עליון סוד אלהים חיים הוא כולל לאותן שלמטה והכל אחד. ובוא וראה כאשר עמוד סנהדרין למטה לדון דיני נפשות היו צריכים לפתוח בזכות, בשביל להכליל זכות בדין, והתחילו בזכות מן הקטן שבהם, ואח"כ נגמר הדין מהגדול שבהם להיות הזכות נכלל בדין, כך למעלה וכך למטה, דין בזכות הוא שלימות הדין קט זה בלא זה אין הוא שלימות, ולפיכך יצחק ורבקה כאחד הם, זה דין וזאת זכות להיות שלימות ביחד, אשרי חלקם של ישראל שהקב"ה נתן

להם תורה שלימה ללכת בדרך האמת אדם אך פרי לצדיק, פי' אדם שהוא מן הבית דין מחויב לתור לפתוח בזכות ולמצוא פרי לצדיק, פי' להצדיק, ולפעמים מצדיקים ומזכים לאב בשביל פריו, כמו שאמרו ברא מזכה אבא, ואך בזה האופן יש אלהים שפטים בארץ, פי' שהשפטים ראויים להקרא בשם אלהים כיון שהשכינה שרויה ביניהם אם מתנהגים כן:

מבפנים ומבחוץ וכל חלקי נפשו קי ועוד הוא מטמא למי שמתחבר עמו, מלבד כאשר יטהר זה האיש מכל וכל ויעקר לאל זר ההוא מגופו לעולם, ואח"כ יתיגע להתקדש ולהמשיך קדושה עליו, בכך ולואי שיתקדש.

אשרי חלקם של ישראל שהקב"ה נתן להם תורה שלימה ללכת בדרך האמת

וַיֹּאמֶר אָדָם אֵךְ פְּרִי לְצַדִּיק וְגו' (נח, יב):

[זוהר ח"ב (דף רנז.) זוהר תורה] וַיֹּאמֶר

אָדָם אֵךְ פְּרִי לְצַדִּיק אֵךְ יֵשׁ אֱלֹהִים שְׁפָטִים בְּאַרְצָן, אמר רבי שמעון בוא וראה יש אלהים חיים שהוא למעלה מעלה נסתר קח. ובוזה יובן זרו רשעים מרחם על ידי טבליהם ויש אלהים שדמוה רחש, והם טמאים כעבודה זרה לכן בניהם שמולידים הם רשעים מרחם, וזהו שאיתא בגמ' פסחים תניא היה ר"מ אומר כל הנותן בתו לעם הארץ כאילו כופתה ומניחה לפני ארי, מה ארי דורס ואוכל ואין לו בשת פנים אף ע"ה מכה ובוועל ואין לו בושת פנים: קט. ובוזה יובן ויאמר

וַיִּשְׁמְרוּ אֶת הַבַּיִת לְמִנְצַחַת אֵל תִּשְׁחַת לְדָוִד מִכְתָּם בְּשִׁלַּח שְׂאוֹל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת הַבַּיִת
 לַחַמּוּתוֹ: ב הֲצִילֵנִי מֵאִיְבֵי אֱלֹהֵי ^{תַּחֲבֵל חַמּוּתוֹ} מִמִּתְקַנְמִי תִשְׁבְּבֵנִי: ג הֲצִילֵנִי
 מִפְּעֻלֵי אָנֹן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד בִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יַגְדוּ עָלַי עֲוִים לֹא
 פִּשְׁעֵי וְלֹא חַטָּאתֵי יִהְיוּנִי: ה בְּלִי עֵינֹן יִרְוּצוּן וַיְבַזְנֵנוּ עֲוֹרָה לְקַרְאֲתִי וְרָאָה:
 ו וְאַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים ^{תַּחֲבֵל חַמּוּתוֹ} צְבָאוֹת אֱלֹהֵי ^{תַּחֲבֵל חַמּוּתוֹ} יִשְׂרָאֵל הִקְיֵצָה לִפְקֹד
 כָּל הַגּוֹיִם אֵל תִּחַן כָּל בְּגֵדֵי אָנֹן סִלַּח: ז יִשׁוּבֵנוּ לְעֶרֶב יִחַמוּ כַּכָּלֵב וַיִּסּוּכְבוּ עִיר:
 ח הִנֵּה יִבְעִיעוֹן בְּפִיהֶם חֲרֻבוֹת בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי מִי שָׁמַע: ט וְאַתָּה יְהוָה ^{תַּחֲבֵל חַמּוּתוֹ}
 תִּשְׁחַק לָמוֹ תִלְעַג לְכָל גּוֹיִם: י עֲזוּ אֱלֹהֵי אֲשֻׁמְרָה כִּי אֱלֹהִים ^{תַּחֲבֵל חַמּוּתוֹ} מִשְׁנַבְּנֵי:
 יא אֱלֹהֵי ^{תַּחֲבֵל חַמּוּתוֹ} חֲסָדִי יִקְדַּמְנִי אֱלֹהִים ^{תַּחֲבֵל חַמּוּתוֹ} יִרְאֵנִי בְּשֶׁרְרִי: יב אֵל תִּתְרַגֵּם
 בֶּן יִשְׁבָּחוּ עִמִּי הִנִּיעֵמוּ בְּחִילָךְ וְהוֹרִידֵמוּ מִגִּנְנֵנוּ אֲדֹנָי: יג חַטָּאת פִּימוֹ דָּבַר
 שְׂפָתַימוֹ וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאזְנָם וּמֵאֲלָה וּמִפִּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד פִּלָּה בַחֲמָה פִּלָּה וַאֲיַמּוּ
 וַיִּדְעוּ כִּי אֱלֹהִים ^{תַּחֲבֵל חַמּוּתוֹ} מִשָּׁל בִּיעַקֵּב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סִלַּח: טו וַיִּשׁוּבֵנוּ לְעֶרֶב יִחַמוּ
 כַּכָּלֵב וַיִּסּוּכְבוּ עִיר: טז חֲמָה (יַעֲוֹן) יִנִּיעוֹן לְאֵבֶל אִם לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְגֵּנוּ: יז וַאֲנִי
 אֲשִׁיר עֲזָךְ וְאַרְגֵּן לִבְּקָר חֲסִדְךָ כִּי חַיִּת מִשְׁנֵב לִי וּמְנוֹס בְּיוֹם צָר לִי: יח עֲזֵי
 אֱלֹהֵי אֲזַמְרָה כִּי אֱלֹהִים ^{תַּחֲבֵל חַמּוּתוֹ} מִשְׁנַבְּנֵי אֱלֹהֵי ^{תַּחֲבֵל חַמּוּתוֹ} חֲסָדִי:

❦ ————— ❦ **שימוש תהלים** ————— ❦

ליצר הרע

בשלוח שאול וישמרו את הבית ג' ימים בכל יום
 ג"פ ותחיל להתפלל מן "הצילני עד סופו ולאחר שתאמר המזמור אמור: יהי רצון מלפניך ה'
 אלהי השם הגדול והקדוש היוצא מן המזמור הזה שתצילני מיצר הרע ומכל דבר רע וממחשבה
 רעה כמו שהצלת למי שהתפלל לפניך זה המזמור אמן אמן אמן סלה סלה סלה.

❦ ————— ❦ **זוהר תהלים** ————— ❦

דוד המלך עליו השלום לא טעם טעם
 מיתה ושינה בחייו לכן לא גם שיתין
 נישמין
וַאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ וְגו' (נט, יז): [זוהר חלק א'
 פרשת ויגש (דף 71): זוהר תורה] וַאֲנִי
 אֲשִׁיר עֲזָךְ וְאַרְגֵּן לִבְּקָר חֲסִדְךָ כִּי חַיִּית
 מִשְׁנֵב לִי וּמְנוֹס בְּיוֹם צָר לִי. רבי יהודה
 ורבי יוסי נפגשו בכפר חנן, כאשר היו

הלילה?

זוהר תהלים

האדם טעם מיתה, ושולט בו הצד של רוח הטומאה.

ובזה היה נזהר דוד המלך שלא יטעם טעם מיתה, ולא ישלוט בו הצד של רוח האחר, לפי ששים נשמין חסר אחד הוא סוד החיים שלמעלה, שהם ששים נשמין העליונים, והם הסוד שלהם הוא שתולה בהם החיים^{יב}, ומשם ולמטה סוד של מיתה הוא.

בַּחצוֹת הַלַּיְלָה שֶׁהִקְדָּשָׁה מִתְעוֹרְרַת הָיָה דָּוִד צָרִיךְ לְהִתְקַשֵּׁר לְמִקוֹמוֹ בְּמַלְכוּת וְלֹא לְהִתְחַזֵּק בְּמִקוֹם הַמְּיֻתָּה

ועל כן דוד המלך היה משער שיעור שנתו בלילה, באופן שיתקיים בחיים, שלא ישלוט בו טעם של מיתה, וכאשר הגיע חצות הלילה היה דוד מתקיים במקום החיים, לפי שכאשר מגיע חצות הלילה, וכתר הקדוש נתעורר, נצרך שלא יהיה נמצא דוד מתקשר במקום אחר, במקום של מיתה.

דוד היה הולך לישון כשיעור שיתין נשמין קודם חצות הלילה

אמר לו, בהתחלת הלילה היה יושב עם כל חכמי ביתו, והיה שופט משפטים ועסק בדברי תורה, ואחר כך היה מתנמנם שינתו עד חצות הלילה, וקם בחצות הלילה ונתעורר והתיגע בעבודת רבונו בשירות ותשבחות^{יג}.

דוד מלך ישראל חי וקים לא ישן יותר משייתין נשמין כדי שלא להיכנס למדרגת מיתה

בתוך כך אמר איש ההוא, וכי דבר זה שאמרתם כך הוא, יש סוד בענין זה, שהרי דוד המלך חי וקיים לעולם ולעולמי עולמים, ודוד המלך היה נשמר כל ימיו שלא יטעם טעם מיתה, לפי ששינה אחד מששים במיתה היא, ודוד בעבור מקומו שהוא חי, לא היה מתנמנם אלא ששים נשמין^{יד}, שעד ששים נשמין פחות אחד הוא חי, משם ולהלאה טועם

זיו הזוהר

ששרשו שהיא המלכות, תפרד מן התפארת עץ החיים, ויתגבר בה המיתה, כי אם אין רחמים מתגבר הדין. קיב. האמנם שכל שתין נשמין העליונים הם מקום החיים, כי הן שש הספירות כלל התפארת עץ החיים, אבל כיון שבסוף הששית תיכף מתחלת המקום שהוא סוד המיתה, לפיכך היה דוד נשמר מלישון שתין נשמין שלמין, על דרך סייג שלא יתמך בשינה רגע יותר באונס, רק היה ישן שתין נשמי פחות מעט, ויש מפורשים כאן שהשתין נשמין העליונים, רמז על שש מדרגות של מדת המלכות, ורק מדרגה השביעית של מדת המלכות, היא סוד המיתה ששם אחיזת ויניקת הקליפות בסוד הכתוב:

קי. רבי יוסי דייק כן, ממשמעות מקרא הזה, "וְאָנִי אֲשִׁיר עֲזָרְךָ", ואמרו חכמינו זכרונם לברכה אין עז אלא תורה, שנאמר: "ה' עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן" (תהלים כט, יא), והיינו כמו שאמר דוד, "וְזִמְרוֹת הָיוּ לִי חֲקִיךָ" (תהלים קיט, נד), וכך היה מנהגו בתחלת הלילה, ועל אחר חצות אף "וְאָרְנָן לְבַקֵּר חֲסִדְךָ", פירוש עד הבקר ירנן בשירות ותשבחות. קיא. פירוש שמקומו ושורשו הוא במדת המלכות שהיא סוד המיתה, ועבודת יוד היה לגרום הזדווגות המלכות עם התפארת, שנקרא עץ החיים, ועל ידי זה נעשית המלכות בבחינת חיים, ולכך היה דוד נזהר שלא לישון שתין נשמין שלמין, לטעום טעם מיתה, כי היה גורם על ידי זה פגם למעלה

— ❦ — זוהר תהלים — ❦ —

בחצות הלילה יהיה כל אדם ער

לפי שכאשר נחלק הלילה וקדושה העליונה נתעוררת, ואם אדם ישן אז במטתו ואינו נתעורר להשגיח בכבוד רבונו, הרי הוא נקשר בסוד המיתה ונדבק במקום אחר, ועל כן דוד המלך היה עומד להסתכל בכבוד רבונו תמיד, חי אצל חי, ולא היה ישן בשינה לטעום טעם של מיתה, ולפיכך היה מתנמנם כסוס ששים נשמין ולא בשלימות.

מחצות יש שישים נשמין אחרים מצד המיתה

בתוך כך בא רבי אלעזר, כיון שראה אותם, אמר ודאי השכינה כאן, במה עסקתם, ספרו לו כל המדובר, אמר

בודאי יפה אמר, אבל אותן ששים נשמין, בודאי ששים נשמין של החיים הם, בין למעלה ובין למטה, משם ולהלאה יש ששים נשמין אחרים, שהם כלם מצד המיתה, ומדרגה של מיתה עליהם, ונקראין דורמיטא, וכלם הם טעם של מיתה.

דוד לא היה ישן כלל מחצות והלאה

ולפיכך דוד המלך היה מתדבק באותן ששים נשמין של חיים, ומשם ולהלאה לא היה ישן כלל, זהו שכתוב: "אם אַתָּן שְׁנַת לְעֵינַי לְעַפְעָפִי תְּנוּמָה" (תהלים קלב, ד), ועל כן יפה אמר, למען שיתקיים דוד חי בצד של חי, ולא בצד של מיתה.

זו הזוהר

שפע החיים, שעל ידי מדת הרחמים של התפארת, יתבטל הדין של המלכות, ובעבור זה נקרא דוד מלך ישראל חי וקיים.

"רְגְלֶיךָ יִרְדּוּת מְנוֹת" (משלי ה, ה), ודברי הזוהר הקדוש כפטיש יפוצץ סלע. קיג. היינו כנזכר לעיל, שעבודת דוד היה תמיד, לגרום הזדווגות המלכות עם התפארת עץ החיים, להמשיך אליה

יא לחודש

ס א לַמְנַצֵּחַ עַל שׁוֹשַׁן עֲדוּת מִבְּתָם לְדוֹד לְלַמֵּד: ב בְּחַצוֹתוֹ אֶת אֲרָם נְהָרִים

— שׁוֹשׁוֹן תְּהִלִּים — לֵילֵךְ לַמְלַחְמָה

מכתם לדוד ללמוד (ס, א): [שימוש תהלים לפרק ס] שם שלו הוא י"ה. י' "דצרינו, ה' מן ד' "ללמוד בחלוף ה, אמור אותו קודם שתלך למלחמה ז' פעמים ותנצח.

— זוהר תהלים —

מִפָּרֵשׁ כָּל מִינֵי זָמֵר וְשָׁבַח בְּפִנְיֵימִיּוֹתַי כְּמוֹ לַמְנַצֵּחַ - מִל נֶצַח שְׁבַעִים שְׁמוֹת יֵשׁ לוֹ

ע שׁוֹשַׁן עֲדוּת וְגו' (ס, א): [זוהר ח"ג פ' פנחס רעיא מהימנא (דף רכ"ג)] קוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן וַיִּתְחַדְּשׁוּ דְבָרִים מִפִּיךָ בְּפִסְקוֹ זֶה שְׁמַקְדָּם. לַמְנַצֵּחַ - שֵׁם נֶצַח, נִגּוּן צַח. וְכוּ נִקְרָא ה' בְּעַל נִצְחוֹן קְרִבּוֹת לְאַמּוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, וְרַחֲמִים וְדִין לְיִשְׂרָאֵל. וְסוּד הַדְּבָר - (מְשַׁלֵּי יֵא) וּבְאֵבֶד רְשָׁעִים רָנָה. מ"ל - שְׁבַעִים שְׁמוֹת יֵשׁ לוֹ, וְעַם נֶצַח וְהוּד ע"ב, כְּחֻשְׁבוֹן חֶסֶד, וְסוּד הַדְּבָר - (תְּהִלִּים טז) נְעֻמּוֹת בִּימִינֶךָ נֶצַח. הוּד - בו הוֹדוּ לַה'. צְדִיק - בו (תְּהִלִּים לג) רָנְנוּ צְדִיקִים בַּה', וְבו (יְרֵמִיָּה לא) רָנּוּ לְיַעֲקֹב שְׁמִחָה. תְּפַאֲרַת - בו (תְּהִלִּים קג) הִלְלוּ אֵל. הִלְלוּיָהּ, הִלְלוּ יָהּ, שְׁשֵׁם יְהוָה. בְּנִגּוּן וּבְזָמֵר - חֶסֶד וּגְבוּרָה. בְּשִׁיר וּבְכִרְכָּה - חֻכְמָה וּבִינָה. בְּאֲשֵׁרֵי - כְּתָר. בְּתִהְלָה - מְלָכוֹת.

מִצָּרִים. אֲשֵׁרֵי שָׁבוּ שְׁרוּי הָעוֹלָם מִשְׁבָּחִים. (תְּהִלִּים קמד) אֲשֵׁרֵי הָעַם שָׁכְכָה לוֹ. בְּכִרְכָּה - (שֵׁם לד) אֲבָרְכָה אֶת ה' בְּכָל עֵת. בְּתִהְלָה - תְּמִיד תִּהְלֶתוּ בְּפִי. עַל שׁוֹשַׁן עֲדוּת (שֵׁם ס) - זֶה הוּד, שֶׁהוּא שׁוֹשַׁן, אָדָם שׁוֹלֵט עַל לִבָּן, שֶׁהַנֶּצַח שׁוֹלֵט הוּא לִבָּן עַל אָדָם. מֵה זֶה עֲדוּת? זֶה צְדִיק. הוּא בְּרִית, שֶׁהוּא אוֹחֵז אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (דְּבָרִים ד) הַעֲיִדְתִּי בְכֶם הַיּוֹם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. מֵה זֶה מִכְתָּם? מ"ף ת"ם. מָךְ הוּא צְדִיק, תָּם עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, דְּרָגַת יַעֲקֹב, (בְּרֵאשִׁית כה) אִישׁ תָּם. גּוֹף וּבְרִית נְחֻשְׁבִים לְאַחַד. לְלַמֵּד - חֶסֶד וּגְבוּרָה, שְׁמֵשׁ נִתְּנָה תוֹרָה לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד.

אמֹר לוֹ, יָפָה אֲמַרְתָּ, אָבֵל (תְּהִלִּים יב) לַמְנַצֵּחַ עַל הַשְּׁמִינִית, שְׁלֹא תִזְוֶה נֶצַח מֵהוּד, שֶׁהִיא סְפִירָה שְׁמִינִית, אֲמֹר לַמְנַצֵּחַ עַל הַשְּׁמִינִית. אֲמֹר הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אִם כָּךְ, בִּינָה דְרָגָתָךְ, וְלָמָּה פָּרְשׁוּהָ וְנִתְּנָה הַהוּד לְמִשָּׁה, שֶׁנֶּאֱמַר (בְּמִדְבָר כז) וְנִתְּנָה מֵהוּדָךְ עָלָיו? מָר לוֹ, יָפָה שְׁאַלְתָּ. ה' עוֹלָה בְּאוֹת י', חֲמֵשׁ פְּעָמִים עֶשֶׂר, לְחֻמְשֵׁים שְׁעָרֵי בִינָה. וְהַתְּפִשְׁטוֹתֵם מִחֶסֶד וְעַד הוּד הֵן חֲמֵשׁ, עֶשֶׂר בְּכָל סְפִירָה, הֵם חֲמֵשִׁים. וּמִשׁוּם זֶה מְבִינָה עַד הוּד, הַכֹּל הַתְּפִשְׁטוֹת אַחַת. אַחַר כָּךְ בָּא

מְזֻמָּר - בו ר"ז ובו מו"ם. מצד הזמר של תורה וזמר של תפלה. זמר מצד אחר הוא מו"ם ז"ר. זמר בבית - חרב בבית. נדה שפחה בת עובדי כוכבים ומזלות זונה. וזה אותיות מזמו"ר. גגו"ן - שם ג"ן. כך יפי הנגון, בו הלל, כמו (שמות יב) ליל שמרים הוא לה' להוציאם מארץ

— תהלים — זוהר תהלים —

רבי פנחס ולן בכפר עקימין, ורבי יצחק ורבי חייא עמו.

ושונה יש בה שלשה עשר עלים ויש בה חמשה עלים מבחוץ חזקים שמחפים לשונה זו ומגנים עליה

על שושן עדות וגו' (ס, א) : [זוהר ח"ג פ' פנחס (דף רל"ג)] עד שהיו יושבים, אותו נשר

חזר אליהם ושושנה אחת בפיו, והשליך לפנייהם והלך לו. ראו ושמו. אמר רבי פנחס, ולא אמרתי לכם שנשר זה בשליחות של קונו הולך ובא? שושנה זו היא שושן עדות שאמרתי, והקדוש ברוך הוא שלח אותה אצלנו. פתח כמקדם ואמר, (תהלים ס) למנצח על שושן עדות מכתם לדוד ללמד. וכי שושן עדות איזו עדות מעיד? אלא שושן זה היא עדות למעשה בראשית, והיא עדות לכנסת ישראל, עדות ליחוד העליון, וזהו בגלל ששושנה זו יש בה שלשה עשר עלים, וכלם עומדים בשרש אחד, ויש בה חמשה עלים מבחוץ חזקים שמחפים לשונה זו ומגנים עליה. והכל בסוד החכמה הוא. שלשה עשר עלים אלו הם שלש עשרה מדות הרחמים שירשת כנסת ישראל מלמעלה, וכלם אחוזים בשרש אחד. (שהם י"ג תקונים של הזקן התחתון של אריך אנפין, שהם י"ג תקונים עליונים של זעיר אנפין) והוא ברית אחת ודגמת ברית היסוד (היחוד) של הכל. חמשה חזקים שסוכבים עליה אלו חמשים שערים, חמש מאות שנה (של היסוד, יסוד (כבית המקדש) ברית קדש) שעץ החיים הולך בהם.

צדיק, ולקח כל החמשים שערים לבדו, להיות שקול לכל החמש, ונקרא כל, שנוטל כל חמשים שערים. וגם כך כלה לקחה את כלם. אמר, כעת התישב דבר זה על בריו. ועוד למנצח - שם מ"ל עם נצח. וזה מ"ל מחשמ"ל. מן ח"ש - הוד ונצח, הם כנגד שתי השפות. ולכן נקראו שפתיים, חיות אש מדברות. ובחגיגה, עד היכן מעשה מרכבה? ופרשנה מן וארא, עד חשמל. שמצד הגבורה נקראו חיות אש. ונהר שיוצא מהזעה שלהם - יסוד. כל שלשת אלה מרכבה לתפארת, אדם. מעשה מרכבה זו מלכות. ובשלשת אלו, הוא חכמה ובינה ודעת. ולכן פרשנה בעלי המשנה שאין דורשים במעשה מרכבה ביחיד, אלא אם כן הוא חכם ומבין מדעתו.

שושן עדות - אלו סנהדרין גדולה

על שושן עדות וגו' (ס, א) : [זוהר ח"ג פ' פנחס (דף רל"ג)] פתח ואמר רבי פנחס על זה,

(תהלים ס) למנצח על שושן עדות מכתם לדוד ללמד. מהו ללמד? ללמד לבני העולם חכמה. והרי פרשנהו, שושן עדות - אלו סנהדרין גדולה, שכתוב בה (שיר השירים ו) סוגה בשושנים. מכתם לדוד - סימן שהראו לו, לדוד, כאשר שלח ליואב לארם נהרים ולארם צובה להלחם בהם. אמר רבי פנחס, זהו שושן עדות שקיים כאן. הרי הכוכבים בשמים, שכונה עלינו, ומדרגות עליונות עמה, ועזרה קדושה לשבח. זהו שושן בשלמות כמו שצריך. קמו והלכו אלו לכאן ואלו לכאן. הלך לו

וְאֵת אָרֶם צוּכָה וַיִּשָּׁב יוֹאָב וַיָּךְ אֶת אַדָּוָם בְּגִיא מִלַּח שְׁנַיִם עָשָׂר אֶלְפֵי: ג אֱלֹהִים
 וְנַחֲתָנוּ פְּרִצְתָנוּ אֲנַפְתָּ תִּשׁוּבָב לָנוּ: ד הֲרַעַשְׂתָּה אֶרֶץ פְּצַמְתָּה רֶפָה
 שְׁבָרֶיהָ כִּי מָטָה: ה הֲרֵאִיתָה עֲמֹךְ קָשָׁה הִשְׁקִיתָנוּ יַיִן תַּרְעֵלָה: ו נִתְתָּה לִירְאִיד
 נִם לְהִתְנוֹסֵם מִפְּנֵי קִשְׁט סֵלָה: ז לְמַעַן יִחַלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ (ענני) וְעַנְנֵי:

זוהר תהלים

זהו אחד. והוא עקר ושרש שהכל אחוים בו. שלשה עשר
 עלים אלו (סוד) שֶׁל שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה בְּחֻשְׁבוֹן,
 חותם המלך. בא וראה, כְּדִגְמַת הַשּׁוֹשְׁנָה
 בֵּין הַחוּחִים, (שיר השירים ב) כִּף הֵם יִשְׂרָאֵל
 בֵּין הָעַמִּים עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת, וְכִף
 כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בֵּין שְׂאֵר הַמוֹנֵי הַשָּׁרִים
 הַמְּמַנִּים. כֹּל זְמַן שֶׁהַשּׁוֹשְׁנָה עוֹמְדַת סְגוּרָה
 וְאִינָה פְּתוּחָה, אֵין בָּהּ רִיחַ, וְלֹא מַעְלִים
 אוֹתָהּ וְלֹא מוֹצִיאִים אוֹתָהּ מִתּוֹךְ הַקּוֹצִים.
 אֲבָל בְּשַׁעַר שֶׁהַשּׁוֹשְׁנָה פְּתוּחָה, מַעְלָה
 רִיחַ, וְאִזּוּ מוֹצִיאִים אוֹתָהּ מִתּוֹךְ הַקּוֹצִים,
 וְנִהְיִית מֵהֶם כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאֱמַר (שיר
 השירים ה) פִּתְחֵי לִי אֲחֹתִי רַעֲיָתִי. וְהַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא לֹא שָׁלַח אוֹתָהּ לָנוּ אֲלָא לְלַכֵּת
 לְדַרְכֵּנוּ.

ישראל - אף על גב שהם רשעים ונכנעים
 הם בימין ולא נדבקים לשמאל ולא
 מתערבים עמו לעולמים

הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעַנְנֵי (ס, ט): [זוהר ח"ג פ'
 שמיני (דף 97 א.)] אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
 וְדַאי כִּף הוּא, שֶׁהָרִי שְׁנֵינוּ שֵׁישׁ יְמִין וַיִּשׁ
 שְׂמָאל, רַחֲמִים וְדִין. יִשְׂרָאֵל (לימין), וְעוֹבְדֵי
 עֲבוּדָה זָרָה לְשְׂמָאל. יִשְׂרָאֵל, אֵף עַל גַּב
 שֶׁהֵם רַשָּׁעִים וְנִכְנָעִים, הֵם בְּיְמִין וְלֹא
 נְדַבְקִים לְשְׂמָאל, וְלֹא מִתְעַרְבִים עִמּוֹ
 לְעוֹלָמִים. וּמִשּׁוֹם כִּף כְּתוּב, (תהלים ס)
 הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעַנְנֵי. שְׂכַאֲשֶׁר מִתְעַלָּה

עדות למעשה בראשית. כל מעשה
 בראשית, כלם (חמש מאות שנה של
 היסוד ברית קדש, כלם מעשה של בראשית יושבים וכו')
 תבות ודעות בהבנה, ועומדים בחשבון,
 ושם אלהים של מעשה בראשית, מראה
 למעלה ומראה למטה. מראה למעלה
 בסוד של העולם הבא, ומראה למטה
 בסוד של כנסת ישראל. שושנה - עדות
 למעשה בראשית, שעומדת בכל אלו
 הסימנים, שכתוב (זה) בראשית ברא
 אלהים. זו שושנה. שלשה עשר עלים (הם)
 שלש עשרה תבות עד שם אלהים השני.
 ואלו הם: א - את, ב - השמים, ג - ואת, ד
 - הארץ, ה - והארץ, ו - היתה, ז - תהו, ח
 - ובהו, ט - וחשך, י - על, יא - פני, יב -
 תהום, יג - ורוח. הרי שלשה עשר עלים
 של השושנה. חמשה חזקים שסוכבים
 לאלו הם: א - מרחפת, ב - על, ג - פני, ד
 - המים, ה - ויאמר. הרי חמשה אחרים.
 אחר כך נאמר יהי אור, הרי עקר ושרש
 של השושנה שהכל אחוז בה. עדות
 ליחוד. חמשה עלים חזקים, השרש
 והיחוד שאחוזים בו שלשה עשר עלים
 אלו. (דברים ו) שמע ישראל ה' אלהינו ה' -
 הרי חמשה עלים של השושנה. אחד - זהו
 העקר והשרש שהכל אחוז בו. סוד (עדות
 ליחוד. חמש תבות שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, אלו
 חמשה עלים חזקים של השושנה. שרש ויסוד אחוים בו.)

ח אלהים ^{תהי עול חובלים} דבר בקדשו אעלוה אחלקה שכם ועמק סבות אמרד: ט לי גלעד ולי מנשה ואפרים מעוז ראשי יהודה מחקקי: י מואב סיר רחצי על אדום אשליך נעלי עלי פלשת התרעעי: יא מי יבלני עיר מצור מי נחני עד אדום: יב הלא אתה אלהים ^{תהי עול חובלים} ונתתנו ולא תצא אלהים ^{תהי עול חובלים} בצבאותינו: יג הבה לנו עזרת מצר ושוא תשועת אדם: יד באלהים ^{תהי עול חובלים} נעשה חיל והוא יבום צרינו:

זוהר תהלים

מן העולם. כי עצום הוא ממני. וכי עד אותה שעה איפה ערכו קרב בו ונצחו אותו? באיזה מקום נפגשו בחרבם והיו גברים כגבורים להראות גבורתם? מה זה כי עצום הוא ממני? אלא אותו רשע היה חכם וראה למרחוק. ראה את דוד המלך שבא מרות המואביה גבור תקיף כאריה, ועשה קרבות תקיפים ונצח את מואב, ושם אותם תחת רגליו. אמר, עצום הוא. אותו שירש אותה גבורה, מלך אחד מהם יצא מאתנו להשמיד את מואב.

אולי נכה בו. פסוק זה כף היה לו לומר: אולי אוכל אכה בו, או אולי נוכל נכה בו. אלא אותו רשע היה חכם. אמר, ראיתי יד אחת של אריה תקיף אחד, פרוש רגל (יד), אם אוכל עמך שנתחבר (שנינו) שניהם (ונתחבר) ונגרע מאותו אריה יד זו, עד שלא יבא אתו מלך לעולם ולא יגרש את מואב ממקומו. ארה לי. מה זה ארה לי? אמר רבי אבא, אותו רשע בשתי לשונות אמר לבלעם. אחד אמר ארה לי, ואחד אמר קכה לי. מה בין זה לזה? אלא אמר לו, ארה לי עשבים וכשפי ראשי נחשים, ושם אותם בקדרת המכשפים. כיון שראה שכחו יותר בפיו, שב ואמר

הימין, ישראל שנדבקים עמו יתעלו ויתעטרו בו. אז נכנע השמאל, וכל אותם שבאים מצדו. זהו שכתוב (שמות טו) ימינך ה' תרעץ אויב.

מואב סיר רחצי וגו' (ד, ט): [זוהר ח"ג פ' בלק דף קצ"ח] ועתה לכה נא ארה לי את העם הזה וגו'. ועתה, רבי אלעזר אמר, אמר אותו רשע, ודאי השעה עומדת לי לעשות מה שאני רוצה. ראה, ולא ראה יפה. ראה כמה אלפים נופלים מישראל על ידו לזמן מועט, אמר, ודאי השעה עומדת לי, ולכן ועתה, ולא בזמן אחר. לכה? לך היה לו לכתוב! מה זה לכה? אמר, נדרו עצמנו לאותו שמרתך בכנפיו עליהם לאותו ששמו כ"ה. ועתה לכה, נערך קרב באותו כ"ה. (ועתה לכה, כמו שנאמר (מלכים ב ג) ועתה לשלל מואב). אמר, עד עתה לא היה בעולם מי שיכול להם, בגלל אותו הפטרון שעומד עליהם. כעת שהשעה עומדת לנו, לכה נעשה קרב. וכל עצת אותו רשע לכ"ה היתה, שכתוב ואנכי אקרה כה. אעקר את אותה כה ממקומה. ושניהם בעצה רעה היו לכה הזו, כמו שנאמר (תהלים ב) על ה' ועל משיחו. לא ידעו שהרי אחר כך הכה הזו תעקר אותם

זוהר תהלים

ויאמר עשו אל יעקב הלעיטני נא מן האדם האדם הזה כי עיף אנכי. הלעיטני, הלעיטה ממשי, פתיחת הפה והגרון לבלע. אמר דוד לאותו הבלען מלעיט הלעיטים: אני אזורק עליו נעלי לסתם את גרונו. עלי פלשת אתרועע. גם כך זה למרחוק הסתכל דוד, ואמר: כנען הוא צד רע של הצד האחר ההוא, ופלשתים הם משם, לצד אחר מה צריך? תרועע, שכתוב (במדבר י) וכי תבאו מלחמה בארצכם [וגו'] והרעתם וגו', לשבר כחו ותקפו, ומשום כך עלי פלשת אתרועע. וכך ראוי להם.

ולכה נא קבה לי. ואפלו כך, אותו בלק הרשע לא עזב את כשפיו, אלא לקט כל מיני עשבים, כשוף של ראשי נחשים, ולקח קדרת מכשפים ונעץ אותה תחת הקרקע אלף וחמש מאות אמה (על אלף וחמש מאות אמה), וגנז אותה לסוף הימים. כיון שבא דוד, כרה בתהום אלף וחמש מאות אמה, והוציא מים מהתהום ונסך על המזבח. באותה שעה אמר, אני ארחץ אותה הקדרה. (תהלים ס) מואב סיר רחצי. סיר רחצי בודאי. על אדום אשליך נעלי. מה זה אשליך נעלי? אלא גם זה כך היה למרחוק, שכתוב (בראשית כה)

סו « לַמְנַצֵּחַ עַל נְגִינת לְדָוִד: ב שְׁמֵעָה אֱלֹהִים רְנָתִי הַקְּשִׁיבָה תִּפְלְתִּי: ג מִקְצֵה הָאָרֶץ אֵלֶיךָ אֶקְרָא בְּעֵטֶף לְבִי בְּצוּר יְרוּם מִפְּנֵי תַנְחִינִי: ד בִּי הִיטָה מִחֶסֶד לִי מִגְדֵּל עַו מִפְּנֵי אוֹיֵב: ה אֲנִינָה בְּאֶהְלֶךְ עוֹלָמִים אַחֶסֶד בְּסִתְרֵךְ בְּנִפְיֶךָ פְּלָה: ו בִּי אַתָּה אֱלֹהִים שְׁמֵעָת לְגִדְרֵי נִתְתָּ יְרֵשֶׁת יִרְאֵי שְׁמוֹךְ: ז יָמִים עַל יָמֵי מֶלֶךְ תּוֹסִיף שְׁנוֹתָיו כְּמוֹ דָר וְדָר: ח יֵשֶׁב עוֹלָם לִפְנֵי אֱלֹהִים תְּהַלֵּל חֶסֶד וְאַמֶּת מִן יַבְצָרְחוֹ: ט כֵּן אֲזַמְּרָה שְׁמוֹךְ לְעַד לְשִׁלְמֵי גִדְרֵי יוֹם יוֹם:

— שִׁמוּשׁ תְּהִלִּים —

אם יש לך יראה לשבת בבית

שמעה אלהים רנתי (סא, ב): [שימוש תהלים לפרק סא] אם אתה דר בבית ותירא אמור אותו כשתכנס לבית ותצליח. ושם שלו הוא שד"י. ש' מן "שמעה, ד' מן כ' 'כן אזמרה באותיות דכ"ף, י' מן מ' שהוא בסוף המזמור באותיות י"ם.

— זוהר תהלים —

כָּל מִי שֶׁלֹּא יוֹדֵעַ לְסַדֵּר אֶת שִׁבְח רְבוֹנוֹ טוֹב לוֹ שֶׁלֹּא נִבְרָא מִשׁוּם שְׁצָרִיךְ תִּפְלָה שֶׁהִיא שְׁלֵמָה לְמַעַלָּה (מִשׁוּם שְׁצָרִיךְ תִּפְלָה) מִתּוֹךְ מִחְשָׁבָה וְרִצּוֹן הַלֵּב

אשרי האיש שקושר קשרי רבונו

מחשבה מוציאה רצון, (רצון מוציא הכל) רצון שיוצא מתוך מחשבה, מוציאה קול שגשמע, ואותו קול שגשמע עולה לקשר קשרים ממטה למעלה, היכלות תחתונים בעליונים. הקול שהוא קושר קשרים ומושך ברכות ממעלה למטה בלחש, תומך את ארבעת התומכים הללו: מחשבה ורצון, קול ודבור. סמך בסיום הקשר, המקום שהכל נקשר בו כאחד, וכלם נעשים אחד. אשרי האיש שקושר קשרי רבונו, וסומך סמיכות פראוי, ומתכונן בכל הדברים הללו שאמרנו. אשריו בעולם הזה ובעולם הבא. עד כאן נתקנו ההיכלות שבצד הקדשה.

מקצה הארץ אליך אקרא בעטף לבי וגו'

(סא, א): [זוהר שמות 9 פקודי (דף רס"ב):]

אמר רבי שמעון זכאי מי שמבין דרכו ללכת בדרך האמת, וכל מי שלא יודע לסדר את שבח רבונו, טוב לו שלא נברא, משום שצריך תפלה שהיא שלמה למעלה, (משום שצריך תפלה) מתוך מחשבה ורצון הלב וקול ודברי השפתיים, לעשות שלמות וקשר ויחוד למעלה, כמו שהוא למעלה. כמו שיוצאת שלמות ממעלה למטה, כך דרך ממטה למעלה לקשר קשר פראוי. הסוד לחברים שילכו בדרך ישרה - מחשבה ורצון וקול ודבור. אלו הארבעה קושרים קשרים. אחר קשר הקשרים של כלם כאחד, נעשו כלם מרפכה אחת להשרות עליהם שכינה,

סב « לַמְנַצֵּחַ עַל יְדוּתוֹן מְזֻמּוֹר לְדָוִד: ב אֵךְ אֵל אֱלֹהִים ^{הַתְּהַלֵּל מִלְּפָנֵי} דּוֹמִיָּה נַפְשִׁי מִמֶּנּוּ יִשְׁעֵתִי: ג אֵךְ הוּא צוּרִי וַיִּשְׁעֵתִי מִשְׁגָּבִי לֹא אִמּוּט רָפָה: ד עַד אָנֹכָה תְהוֹתֶנּוּ עַל אִישׁ תִּרְצָחוּ: כָּלְכֶם פְּקִיר נְטוּי גָּדַר תִּדְחֹנֶינָה: ה אֵךְ מִשְׁאֲתוֹ יַעֲצוּ לְחַדִּיחַ יִרְצוּ כָּזָב בְּפִיו יִבְרָכוּ וּבִקְרָפָם יִקְלְלוּ סֵלָה: ו אֵךְ לֵאלֹהִים ^{הַתְּהַלֵּל מִלְּפָנֵי} דּוֹמִי נַפְשִׁי בִּי מִמֶּנּוּ תִקְנֵתִי: ז אֵךְ הוּא צוּרִי וַיִּשְׁעֵתִי מִשְׁגָּבִי לֹא אִמּוּט: ח עַל אֱלֹהִים ^{הַתְּהַלֵּל מִלְּפָנֵי} יִשְׁעִי וּבְבוֹדֵי צוּר עֵזִי מִחֲסֵי בְּאֱלֹהִים ^{הַתְּהַלֵּל מִלְּפָנֵי}: ט בְּטָחוּ בּוֹ כָּבֹל עֵת עָם שָׁפְכוּ לְפָנָיו לְבַבְכֶם אֱלֹהִים ^{הַתְּהַלֵּל מִלְּפָנֵי} מִחֲסָה לָנוּ סֵלָה: י אֵךְ הֶבֶל בְּנֵי אָדָם כָּזָב בְּנֵי אִישׁ בְּמֵאוּזִים לְעֵלוֹת הַמָּה מִהֶבֶל יָחַד: יא אֵל תִּבְטְחוּ בְעֶשֶׂק וּבְגִזֹּל אֵל

לֵאמֹר אוֹתוֹ אַחַר מִנְחָה וְאַחַר עֲרִבִית

אך אל אלהים דומיה נפשי (סב, ב): [שימוש תהלים לפרק סב] אמור מזמור זה ליל יום א' אחר תפלת ערבית, ולאחר מנחה של יום ב'. ושם שלו הוא איטמ". א' מן אך אל אלהים, ' מן "ישועתי, ט' מן "לא אמוט, מ' מן "עוז לאלהים, י' מן "לאיש כמעשהו. ולאחר שתגמור זה המזמור תאמר. יהי רצון מלפניך אל אחד שתמחול ותסלח ותכפר עוני כמו שסלחת ומחלת וכפרת למי שהתפלל לפניך המזמור הזה.

זוהר תהלים

אלו מאותם שעומדים בקיום, שאותם שנשאאו ששוקלים במשקל זכרים ונקבות זה עם זו (אלו הם ששוקלים במשקל זכרים ונקבות להגשא זה עם זו), ואלו נקראים מאזנים. על זה כתוב, (תהלים סב) במאזנים לעלות, ולא אותם שכתוב בהם, (ויקרא ט) מאזני צדק, שאמרנו. כל אותם ששוקלים זה עם זה, ולא שוקל זה יותר מזה, עולים ומתחברים כאחד, והם חבור של זכר ונקבה כאחד, ועל זה - במאזנים לעלות. ואף על גב שלפעמים מסתיע הדבר ושוקל זה יותר מזה, עולים ומתחברים כאחד, והרי בארנו.

אחת דבר אלקים שתים זו שמעתי - בדבור אחד נכלל כל התורה כלה
אחת דבר אלקים שתים זו שמעתי וגו'

ברקיע יש היכל שיש בו שני מלאכים שרים גדולים והם מומנים על שנים עשר אלפים מומנים אחרים

אך הבל בני אדם כזב בני איש במאזנים לעלות וגו' (סב, ט): [זוהר ח"ב פרשת ויקהל דף רנח.] אותם שני העמודים שלצד מזרח הם קרעיא"ל, שהתמנה בחוץ על שנים עשר אלף ממנים, שכלם נקראים יתדות המשכן. זה לימין. ולשמאל - שמעיא"ל, והתמנה על שנים עשר אלפים ממנים אחרים, וכלם יתדות כמו שאמרנו. (אותם ממנים אחרים) התומכים שהתמנו לצד דרום, אחד סעדיא"ל ואחד סטריא"ל (סעריהא"ל), כל אחד ואחד על שנים עשר אלף ממנים אחרים. אלו לא מעבירים משלטונם לעולמים. אלו כלם ממנים על קיום העולם.

תִּהְבְּלוּ חֵיל כִּי יִנּוּב אֵל תִּשְׁתוּ לֵב: יב אַחַת דְּבַר אֱלֹהִים ^{תְּהַבְּלוּ חֵיל} שְׁתִּים זוֹ
 שְׁמַעְתִּי כִּי עֹז לְאֱלֹהִים ^{תְּהַבְּלוּ חֵיל}: יג וְלֹא אֲדַנִּי חֶסֶד כִּי אַתָּה תִּשְׁלַם לְאִישׁ
 בְּמַעֲשָׂהוּ:

===== זוהר תהלים =====

דבור ודבור שִׁיָּצָא מִפִּי נַעֲשֶׂה מִלֶּאֶךָ, וְזֶהוּ
 וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת וְאֵת הַלְּפִידִים,
 וּבְמָקוֹם אַחַר אָמַר הַכְּתוּב אַחַת דְּבַר
 אֱלֹהִים שְׁתִּים זוֹ שְׁמַעְתִּי. מַה זֶה? אָמַר
 רַבִּי שְׁמַעוֹן: זְקַן זְקַן, שְׁמַעְתִּי שְׁבָאֲדָם נִתַּן
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁלֹשָׁה קְשָׁרִים, נִשְׁמָה
 וְרוּחַ וְנַפֶּשׁ, הַנִּשְׁמָה מִכֶּסֶף הַכְּבוֹד, שֶׁם
 יוֹרֶדֶת הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיוֹנָה כְּלוּלָה מִשְׁלֹשׁ
 סְפִירוֹת עֲלִיוֹנוֹת, וְעֲלִיהֶן נֹאמַר אַחַת דְּבַר
 אֱלֹהִים שְׁתִּים זוֹ שְׁמַעְתִּי, אַחַת וּשְׁתִּים -
 הָרִי שְׁלֹשׁ סְפִירוֹת עֲלִיוֹנוֹת, שֶׁנֹּאמַר בְּהֵן
 אַחַת, אַחַת וְאַחַת, שְׁלֹשָׁה אַחָדִים, וְזֶהוּ
 אַחַת דְּבַר אֱלֹהִים שְׁתִּים זוֹ שְׁמַעְתִּי, ז'ו -
 בְּה עוֹשֶׂה אוֹתָם אַחָד. וְאַחַר כֵּן דְּבַר עֲמוֹ
 מִהָרוּחַ, שֶׁהוּא מִטְטֵרוֹן, כּוֹלֵל כָּל צְבָא
 הַשָּׁמַיִם שְׁלֵמֻטָּה, מִשׁוּם שֶׁהַתְּלַבֵּשׁ בּוֹ
 וְרוֹכֵב עָלָיו הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי הַכוֹלֵל שֶׁשׁ
 סְפִירוֹת, וְלִכֵּן בְּכָל דְּבַר וְדְבַר שִׁיָּצָא
 מִמֶּנּוּ, הִיָּה יוֹצֵא מִמֶּנּוּ מִלֶּאֶךָ, וְזֶהוּ וְכָל
 הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת. אַחַר כֵּן יֵרְדֶה
 הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה עֲשִׁירִית בְּאוֹפֵן, שֶׁהוּא
 נִפְשׁ הָאָדָם מִשָּׁם, וְנֹאמַר בּוֹ וְעַל הָאָרֶץ
 הִרְאָךְ אֶת אֲשׁוֹ הַגְּדוּלָּה, מִשׁוּם שֶׁעָלָיו
 נֹאמַר וְהִנֵּה אוֹפֵן אַחַד בְּאָרֶץ, כְּדִי שִׁישְׁמַע
 קוֹלוֹ וְדְבוּרוֹ מִן הַכֶּסֶף וְהַמְּלָאכִים וְשָׁמַיִם
 וְאָרֶץ, שִׁיִּכְרִיּוּ בּוֹ בְּכָל מַעֲלָה וּמִטָּה
 כְּנִשְׁמָה שֶׁשְׁלֵטוֹנָה בְּכָל הַגּוֹף וְאֶפְלוֹ
 בְּאִיבָר קִטְן, וְאִין אִיבָר פְּנוּי מִמֶּנָּה.

(פב, יב): [תיקונים (תיקון כ"ב)] וְעָלָיו נֹאמַר
 בְּדָבַר יְהוָה שְׁמַיִם נַעֲשׂוּ, וְהוּא דְבַר אַחַד
 שְׁכוּלֵל עֶשֶׂר אַמִּירוֹת, וְסוּד הַדְּבַר - אַחַת
 דְּבַר אֱלֹהִים שְׁתִּים זוֹ שְׁמַעְתִּי, לְהִרְאוֹת
 בְּה שְׁעֶשֶׂת הַדְּבָרוֹת נֹאמְרוּ בְּדְבַר אַחַד,
 שְׁתִּים זוֹ, אֵלוֹ אֲנֹכִי וְלֹא יִהְיֶה לְךָ, וְהוּא
 אַחַד, אַחַד בִּינֵיהֶם, וְזֶהוּ שְׁאֲמַרְנוּ
 שְׁבִשְׁנֵיהֶם תְּלוּיּוֹת מְצוּוֹת עֲשֶׂה וְלֹא
 תַעֲשֶׂה, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁנֵּיהֶם דְּבַר
 לְתַת כְּבוֹד לְתוֹרָה, שֶׁהָרִי הוּא בְּדְבַר אַחַד
 אָמַר הַכָּל, וְלָמָּה אָמַר שְׁתִּים זוֹ שְׁמַעְתִּי?
 ז'ו אַחָד בְּחֻשְׁבוֹן, שְׁשֵׁתִי תוֹרוֹת הִיוּ,
 וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אַחַד בִּינֵיהֶם וּשְׁמוֹ
 אַחַד, וּמִשְׁנֵי דְבוּרִים יָצָא הַקּוֹל וְנִחְלַק
 לְשִׁבְעִים קוֹלוֹת, כְּנֶגֶד שִׁבְעִים פְּנִים, וְהָרַג
 בָּהֶם שִׁבְעִים אֲמוֹת עַל שֶׁלֹּא קִבְּלוּ אֶת
 הַתּוֹרָה, וּבִשְׁנֵי דְבוּרִים הָרַג שְׁתֵּי אֲמוֹת,
 שֶׁהֵן עֶשֶׂר וַיִּשְׁמַעְאֵל, שֶׁלֹּא רָצוּ לְקַבֵּל אֶת
 הַתּוֹרָה.

הַקְּב"ה נִתַּן בְּאָדָם נִשְׁמָה רוּחַ וְנַפֶּשׁ

אַחַת דְּבַר אֱלֹקִים שְׁתִּים זוֹ שְׁמַעְתִּי וְגו'
 (פב, יב): [תיקונים (תיקון ל"ח דף ע"ט)] קָם
 זְקַן אַחַד מֵאַחַר הִצֵּל שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן
 וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, הָרִי רִאִיתִי שֶׁנֹּאמַר מִן
 הַשָּׁמַיִם הִשְׁמִיעַךְ אֶת קְלוֹ לְיִסְרָךְ וְכו',
 וּבְמָקוֹם אַחַר שְׁמַעְתִּי שְׁדַבֵּר עִם יִשְׂרָאֵל
 מִצַּד שֶׁל הַמְּלָאכִים, שְׁכַף פְּרָשׁוּהוּ, שְׁכַל

סג « מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה: ב אלהים אלי אתה אשתרף

שימוש תהלים

להצליח בסחורה

מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה, אלהים אלי אתה (סג, א): [שימוש תהלים לפרק סג] אם שתפת עם אחרים ואתה רוצה להחלק אמור זה המזמור ויבא לך חלק הטוב, וכן להצליח בסחורה. ושם שלו י"ה. י' מן והמלך ישמח בה', ה' מן "במדבר יהודה.

זוהר תהלים

הקדוש ברוך הוא. וכעת, בהיותו במדבר יהודה, שהיה שאול רודף אחריו, היה אומר שירה, שכתוב (תהלים סג) מזמור לדוד (וכן באבשלום כתוב (שם ג) מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו, היה אומר, ועכשו אמר שירה) בהיותו במדבר יהודה, במקום שהיו רודפים אחריו.

ומה אומר? אלהים אלי אתה אשתרף וגו'. (סג, ב) אלהים, אלי, אתה - שלשה שמות הם. אלהים - זוהי דרגתו, כתר המלכות. אלי - זה הראש שהכתר הזה שעומד עליו, והוא עמוד אחד שכל העולם עומד עליו, שכתוב (משלי י) וצדיק יסוד עולם. אתה - זה הימין העליון, שכתוב (תהלים קי) אתה כהן לעולם. ועל זה שלש דרגות כאן - אלהים, אלי, אתה. אשתרף, ואבקר אצלך בכל יום תמיד. צמאה לך נפשי (שם סג), כמי שצמא לשותות. אף כאן אני, צמאה נפשי אליך, תאב אליך בשרי, שיהיו הנפש והבשר דבקים אליך. בארץ ציה וענף בלי מים, מה זה בלי מים? שאין שם אור התורה, האור של המאור העליון. כן בקדש חזיתך (שם), מה הטעם? אלא כן בקדש חזיתך, אף על גב שאני במדבר הזה, במקום

הקב"ה בחר בדוד המלך יותר מכלם כיון שהיה מתדבק ומשתוקק בו בכל זמן

מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה (סג, א): [זוהר חדש שיר השירים מדרש

הנעלם (דף פ"ב א)] פתח ואמר, משכני אחריו נרוצה הביאני המלך חדריו. כתוב (תהלים סג) מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה. בא וראה, דוד המלך, הקדוש ברוך הוא התרצה בו יותר מכל מלכי העולם, כמו שנאמר (מלכים א ח) ואבחר בדוד להיות על עמי ישראל. מה הטעם? משום שדוד, מיום שהיה הולך אחר הצאן במדבר, היה מסתכל שם במדבר את מעשה האמנות של הקדוש ברוך הוא, והיה משבח ואומר (תהלים ח) כי אראה שמך מעשה אצבעותיך וגו'. מה הטעם? משום שהרי בליה כל בני העולם שוכבים ישנים על מטותיהם, והוא היה יושב במדבר, והיה מסתכל בשמים, בלבנה ובכוכבים ובמזלות ובמעשה השמים, והיה אומר כי אראה שמך וגו'. וכתוב (שם) ה' אדוננו מה אדיר שמך וגו'. ותמיד היה פותח, ומשבח ומרומם את הקדוש ברוך הוא. אחר כך היה בורח מלפני חמיו, ובכל צרה שהיתה לו, היה משבח ומתפלל לפני

— תהלים — זוהר תהלים —

למקום ששורה שכינה, משום שמים חיים אין מצויים כאן. ומי הם המים החיים? זו שכינה, שכתוב בה (בראשית כו) באר מים חיים, ועל זה ארץ ציה ועיף בלי מים כתוב. אמרו רבי חייא ורבי יוסי, ודאי שהדרך תקינה לפנינו. נכנסו למערה וישנו. בחצות הלילה שמעו את קול חיות המדבר שנוהמות. התעוררו. אמר רבי חייא, הרי עת היא לסייע לכנסת ישראל שמשפחת את המלך. אמרו, כל אחד ואחד יאמר דבר ממה ששמע וידע בתורה. ישבו כלם.

הטעם שהזכירו המקום שאמרו לשבח הקב"ה במדבר יהודה

מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה (סג, א): (זוהר ח"ב פ' תרומה דף ק"מ.) רבי אבא פתח פסוק ואמר, (שם אט) מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה. מה זה שונה מכל שאר התשבחות שלא אמר באיזה מקום שבח אותם דוד המלך? ומה שונה כאן שאמר בהיותו במדבר יהודה? אלא לא זה לבדו, שהרי אף כף גם - (שם לד) בשנותו את טעמו לפני אבימלך. כבא הזיפים. וכן כלם. להראות לכל בני העולם שבחו של דוד, שאף על גב שהיה בצער והיו רודפים אחריו, היה משתדל לומר שירות ותשבחות לקדוש ברוך הוא. ואף על גב שברוח הקדש היה אומר - רוח הקדש לא היתה שורה עליו עד שהוא השתדל שתשרה עליו. וכך בכל מקום - לא שורה רוח הקדש שלמעלה עד שיתעורר עליו האדם מלמטה. ודוד, אף על גב שרדפו

שהוא כף - אני רואה אותך להדבק בך, ומשתוקק אחריו לראות עזך וכבודך. וזה הוא כמו שכתוב (שם) משכני אחריו נרוצה. בזמן שתמשכני אחריו, הכל נתרצה עמך.

צמאה לך נפשי - הרי נפשי וגופי משתוקקים אליך להראות לפניך ולא יכלתי - כי אני בארץ ציה ועיף בלי מים שהרי ארץ ציה ועיף נקרא מחוץ למקום ששורה שכינה

מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה (סג, א): (זוהר ח"ב פ' ויקרא דף ק"ג.) רבי חייא ורבי יוסי, ושמחו באותו לילה. אחר שאכלו, פתח חברו הסוחר ואמר, אמר לפניכם דבר אחד שהתעסקתי בו היום הזה, הפסוק הזה שכתוב (תהלים אט) מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה. דוד אמר שירה כשהיה בורח מחמיו, למה אמר אלהים אלי אתה אשחרך צמאה לך נפשי וגו'? אלהים אלי אתה, שהרי בגבורה אחוזה תמיד. אשחרך, וכי איך יכל דוד לשחר את הקדוש ברוך הוא בארץ רחוקה, וגרש מהארץ שבה שרויה השכינה? אלא, אף על גב שגרש משם, לא עזב את שלו לשחר את הקדוש ברוך הוא. ואני שמעתי, אשחרך - כמי שאומר, אלך להראות לפניך, רק שלא יכלתי. כף אשחרך, רק שאני מחוץ למקום ששם שורה שכינה. צמאה לך נפשי, שהרי נפשי וגופי משתוקקים אליך להראות לפניך, ולא יכלתי, כי אני בארץ ציה ועיף בלי מים, שהרי ארץ ציה ועיף נקרא מחוץ

צְמֹאָה לָךְ נִפְשִׁי כְּמֵה לָךְ בְּשָׂרִי בְּאָרְץ צִיָּה וְעֵינַי בְּלִי מַיִם: ג בֶּן בִּקְדָשׁ חַיִּיתִיךָ
 לְרֵאוֹת עֵינֶיךָ וּבְכוֹדֶךָ: ד כִּי טוֹב חֶסֶדְךָ מִחַיִּים שְׁפָתַי יִשְׁבַּחֲוֶנְךָ: ה בֶּן אֲבִרְכָךָ
 בְּחַיִּי בְּשִׂמְךָ אִשָּׁא כִּפְיִי: ו כְּמוֹ חֶלֶב וְדָשֵׁן תִּשְׁפַּע נִפְשִׁי וְשִׁפְתַי רִנְנוֹת יְהוָה לִי:
 ז אִם זְכַרְתִּיךָ עַל יְצוּעֵי בְּאִשְׁמֵרוֹת אֶהְיֶה בְךָ: ח כִּי חַיִּיתָ עֲזָרְתָה לִי וּבְצֹל בְּנִפְיֶךָ

== זוהר תהלים ==

חיים. אלי - קצה השמים עד קצה השמים.
 אתה - הדרגה שלו. ואף על גב שהכל
 אחד ובשם אחד עולה. אשחרך - אם
 כמשמעו שלו, יפה. אבל אשחרך - התקין
 האור שמאיר בשחר. שהרי האור שעומד
 בשחר לא מאיר עד שיתקנו אותו למטה.
 ומי שמתקן את אור השחר הזה, אף על
 גב שהוא שחר, זוכה לאור לבן שמאיר,
 וזהו אור אספקלריה המאירה, וזהו האדם
 שזוכה לעולם הבא.

מְצַאֲנִי, שְׁזוֹכִים לְשָׁנֵי אוֹרוֹת

צְמֹאָה לָךְ נִפְשִׁי כְּמֵה לָךְ בְּשָׂרִי (סג, ב):
 וְזֶה סוּד (משלי א) וּמְשַׁחֲרִי
 יִמְצְאֲנִי. וּמְשַׁחֲרִי - שְׁמֵתִקְנִים הָאוֹר שֶׁל
 מְשַׁחֲרֵי הַשַּׁחַר. יִמְצְאֲנִי, לֹא כְּתוּב
 יִמְצְאוּנִי, אֲלָא יִמְצְאֲנִי, שְׁזוֹכִים לְשָׁנֵי
 אוֹרוֹת - לָאוֹר הַשַּׁחַר הַשַּׁחַר, וְלָאוֹר הַלְבָן
 שְׁמַאִיר. וְזוֹכֶה לְאִסְפֵּקלָרְיָה שְׁאִינָה
 מְאִירָה, וְלְאִסְפֵּקלָרְיָה שְׁמַאִירָה. וְזֶהוּ
 יִמְצְאֲנִי. וְעַל כֵּן אָמַר דָּוִד אֲשַׁחֲרֶךָ. הַתְּקִין
 אוֹר שֶׁל הַשַּׁחַר הַשַּׁחַר לְהָאִיר עָלָיו אוֹר
 לְבָן שְׁמַאִיר. צְמֹאָה לָךְ נִפְשִׁי כְּמֵה לָךְ
 בְּשָׂרִי (תהלים סג), כְּמִי שֶׁרַעַב לְאֹכֵל וְצָמָא
 לְשִׁתוֹת. בְּאָרְץ צִיָּה וְעֵינַי בְּלִי מַיִם, מְשׁוּם
 שֶׁהוּא מְדַבֵּר וְאֵינוֹ מְקוּם שֶׁל יְשׁוּב, וְלֹא
 מְקוּם שֶׁל קִדְשׁ. וְלָכֵן הוּא מְקוּם בְּלִי מַיִם.
 וְכִמוֹ שְׁאֵנוֹ רַעֲבִים וְצָמִאִים אֲלִיד בְּמְקוּם

אחריו והיה בצערו, לא היה עוזב שירות
 ותשבחות מפיו ולשבח את רבנו על
 הכל.

ואם תאמר, זה ששנינו מזמור לדוד או
 לדוד מזמור, וכאן שרתה עליו רוח
 הקדש בתחלה, משום שאמר מזמור
 לדוד. אלא, אם הוא היה מכונן עצמו
 בתחלה, לא היתה שורה עליו רוח הקדש.
 מזמור זה רוח הקדש. למה נקרא כך?
 משום שהיא משבחת את המלך העליון
 תמיד, (שכל הזמן הוא היה משבח ומזמר ולא שוכך)
 שכל הזמן היתה משבחת ומזמרת ולא
 שוככת. כיון שבא דוד, מצא גוף מתקן
 כראוי ושרתה עליו, והיו מגלים בעולם
 הזה לשבח ולזמר למלך, והכל כדי
 שיתתקן העולם הזה כמו שלמעלה. לדוד
 - איש שלם בתקונו, איש מתקן, איש
 צדיק. דוד ודאי שלא השתנה לעולמים.
 בהיותו במדבר יהודה - זה שבח של דוד,
 אף על גב שהיה בצערו, אף על גב שהיו
 רודפים אחריו, ואיזו תשבחת אמר?
 תשבחת גדולה ונכבדה. והשבח שלו מה
 הוא? (תהלים סג) אלהים אלי אתה אשחרך.
 אלהים סתם. כיון שאמר אלהים, למה
 אלי? אלא אותה דרגה שלו. שלש דרגות
 כאן: אלהים, אלי, אתה. ואף על גב שהם
 שלשה שמות, דרגה אחת היא, בסוד של
 אלהים חיים. אלהים - למעלה, אלהים

אֲרֵנָה: ט דְּבָקָה נִפְשִׁי אַחֲרֶיךָ בִּי תִמְכָּה יְמִינֶךָ: י וְהִמָּחָה לְשׂוֹאָה יִבְקָשׁוּ נִפְשֵׁי
 יִבְאוּ בְּתַחְתֵּיזוֹת הָאָרֶץ: יא יִגִּירָהוּ עַל יְדֵי חֶרֶב מְנַת שְׁעָלִים יַחֲיוּ: יב וְתִמְלֹךְ
 יִשְׁמַח בְּאֱלֹהִים ^{תַּחֲנוּן בְּעַל הַיְבוּל} וְתַחֲלֵל כָּל הַנְּשָׁבַע בּוֹ בִּי וַיִּסְבֵּר פִּי רוֹבְרֵי שְׂקָר:

זוהר תהלים

אוחזו בה להעלותה ולחברה בחבור אחד
 כראוי, כמו שנאמר ותאחזני ימינך,
 וכתוב וימינו תחבקני, ועל כן בי תמכה
 ימינך. וכשאוחזו בו בקדוש ברוך הוא,
 אז כתוב שמאלו תחת לראשי וימינו
 תחבקני. והוא יחוד אחד וחבור אחד.
 וכשהוא חבור אחד, אז מתמלאת אותה
 דרגה שלו ומתברכת.

בראשית ברא אלהים - ב' ראשית

וְהִמְלֹךְ יִשְׁמַח בְּאֱלֹהִים וְגו' (סג, יב) : [זוהר
 ח"א פ' בראשית (דף כט.)] [כשמתעוררת
 גבורה] עֲלִיזָה לְאָחֶז בּוֹ תַחַת רֵאשׁוֹ
 וְלִקְרָבוֹ בְּחִדּוֹה לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד. וְהִמְלֹךְ
 יִשְׁמַח בְּאֱלֹהִים - שְׂמֵחָה, אור [באור]
 [שמאיר] שְׁהוֹצִיא בְּשִׁבִיל אֶחָד טָמִיר וְגִנּוּזוֹ
 וְנִכְנַס בּוֹ בְּשָׁנִים שֶׁהֵם אֶחָד, וְעַל זֶה
 הָעוֹלָם נִתְקַן בְּקִיּוּם שְׁלָם. וְהִמְלֹךְ יִשְׁמַח
 בְּאֱלֹהִים - עוֹלָם [אור עליון] הַתַּחְתּוֹן שְׂמֵחַ
 בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן [נ"א: נסתר אותו ששלח] עֲמֵק
 [שמחה ששופעת ויוצאת באיזה מקום שמח?
 באלהים, בו שמח, בו שולח] חֲיִים לְכֹל.
 נִקְרָאִים חֲיֵי הַמֶּלֶךְ. זֶה עֵקֶר הַבֵּית. בֵּית זֶה
 בּוֹנֶה בֵּית שֶׁל הָעוֹלָם וּבּוֹנֶה הָעוֹלָם. וְזֶהוּ
 בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים, ב' ראשית. ראשית
 חֲכָמָה כְּשִׁכּוֹנֵס הַכֹּל לְתוֹכּוֹ וְנִעְשָׂה יָם גְּדוֹל
 לְשֹׂאֵב הַכֹּל.

הזה, כן בקדש חזיתך וגו'. ואנו, כמו
 שאנו צמאים אל מורנו לשותת בצמאון
 את דבריו במקום הזה, אף כך צמאים
 לשותת בצמא דבריו בבית המקדש,
 המקום שנקרא קדש. אמר רבי שמעון
 לרבי אבא, מי שהתחיל הדבר - יאמר
 עכשו.

כאשר אדם בא להדבק בקדוש ברוך הוא
 הקדוש ברוך הוא אוחז בו ולא עוזב אותו
 דְּבָקָה נִפְשִׁי אַחֲרֶיךָ וְגו' (סג, ט) : [זוהר ח"א
 פ' ויצא (דף קטג.)] רְבִי חֲזִיא פְּתַח
 וְאָמַר, (תהלים סג) דְּבָקָה נִפְשִׁי אַחֲרֶיךָ בִּי
 תִמְכָּה יְמִינֶךָ. בְּפִסּוּק הַזֶּה יֵשׁ לְהִסְתַּכֵּל,
 דְּבָקָה נִפְשִׁי אַחֲרֶיךָ - מִשּׁוּם שְׁדוּד הַמֶּלֶךְ
 הִיָּה מְדַבֵּיק תְּמִיד אֶת נִפְשׁוֹ אַחֲרֵי
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא חָשַׁשׁ לְדַבְּרִים
 אַחֲרִים שֶׁל הָעוֹלָם, אֲלֵא לְהַדְּבִיק נִפְשׁוֹ
 וּרְצוֹנוֹ בּוֹ. וְכִינּוֹן שֶׁהוּא הִיָּה נִדְּבַק
 בְּקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הִיָּה תוֹמֵךְ בּוֹ וְלֹא
 עוֹזֵב אוֹתוֹ. מִכָּאן שְׂפָאֶשֶׁר אָדָם בָּא
 לְהַדְּבִיק בְּקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא אוֹחֶז בּוֹ וְלֹא עוֹזֵב אוֹתוֹ. דָּבָר אַחֵר
 דְּבָקָה נִפְשִׁי אַחֲרֶיךָ - לְהַתְּעֵטֵר דְּרָגָתוֹ
 לְמַעְלָה. שְׁהָרִי כְּאֶשֶׁר נִדְּבַקֵּת הַדְּרָגָה
 הַהִיא [שלו נתברכה, וכשהתגלתה] בְּדְרָגוֹת
 הָעֲלִיּוֹנוֹת לְעֻלּוֹת אַחֲרֵיהֶן, אִזּוֹ הִיָּמִין

סד א לְמִנְצַח מְזֻמֹּר לְדוֹד: ב שְׁמַע אֱלֹהִים קוֹלִי בְּשִׁיחִי מִפְּחַד אֹיֵב
 תִּצַּר חַיִּי: ג תִּסְתַּיְרֵנִי מִסּוּד מְרַעִים מִרְגֵּשֶׁת פְּעָלֵי אֲנִי: ד אֲשֶׁר שָׁנְנוּ כְּתָרֵב
 לְשׁוֹנֵם דָּרְבֵנוּ הֵצֵם דְּבַר מֶר: ה לִירוֹת בְּמִסְתָּרִים תָּם פְּתָאם יִרְהוּ וְלֹא יִירָאוּ:
 ו יִתְזַקּוּ לְמוֹ דְּבַר רַע יִסְפְּרוּ לְטָמוֹן מוֹקְשִׁים אָמְרוּ מִי יִרְאֶה לְמוֹ: ז וַיִּחַפְּשׂוּ עֹזֶלֶת
 תִּמְנְנוּ חֶפֶשׁ מִחֶפֶשׁ וְקָרַב אִישׁ וְלֵב עָמַק: ח וַיִּרֶם אֱלֹהִים חֵץ פְּתָאוֹם חַיִּי
 מִבוֹתָם: ט וַיִּבְשִׁילוּהוּ עָלֵימוֹ לְשׁוֹנֵם וַתִּנְדְּדוּ כָּל רֵאָה בָּם: י וַיִּירָאוּ כָּל אָדָם
 וַיִּגִּירוּ פֶּעַל אֱלֹהִים וּמַעֲשָׂהוּ הַשְּׁבִילֵנוּ: יא יִשְׁמַח צְדִיק בִּיחְזוֹנָם וְחָסָה
 בּוֹ וַיִּתְחַלְּלוּ כָּל יִשְׂרָי לֵב:

שִׁמוֹשׁ תְּהִלִּים

לעבור נהר

שמע אלהים קולי בשיחי (סד, ב): [שימוש תהלים לפרק סד] אי ברת נהר דמיא אמור יתיה ואז תשתזיב.

זוהר תהלים

יִשְׁמַח צְדִיק בְּה' וְגו' (סד, יא): [זוהר ח"ב (דף טז) זוהר תורה] יִשְׁמַח צְדִיק בְּה' וְחָסָה בּוֹ וַיִּתְחַלְּלוּ כָּל יִשְׂרָי לֵב. אמר רבי שמעון כתבו (ישע"י נז) הצדיק אבד, הרי ביארנו הענין, הצדיק נאבד לא כתיב אלא הצדיק אבד, מכל אותן פני המלך לא נמצא מי שאבד אלא צדי"ק"י אבד בשני צדדים, אחד שאין

שרויות בו ברכות ככתחלה, ועוד שנתרחקה ממנו בת זוגו שהיא כנסת ישראלסיו נמצא שהצדיק אבד יותר מהכל, ולעתיד לבוא כתיב (זכרי' ט) גילי מאד בת ציון הריעי בת ירושלם הנה מלכך יבא לך צדיק ונושע הוא, צדיק ומושיע לא כתיב אלא צדיק ונושע הוא, הוא נושע בודאי, וזה נתבאר.

זיו הזוהר

קיד. היינו ספירת היסוד צדיק: קטו. היינו השכינה הקדושה שעליה נאמר והנה אופן אחד בארץ כידוע:

סה א לְמִנְצַח מְזֻמָּר לְדָוִד שִׁיר: ב לֵךְ דְּמִיָּה תִּהְלֶה אֱלֹהִים תְּהִלָּתוֹ בְּצִיּוֹן וְלֵךְ יִשְׁלַם נְדָר: ג שְׁמַע תְּפִלָּה עֲדִיף כָּל בָּשָׂר יִבְאוּ: ד דְּבַרְי עֲזֹנֹת

— שִׁימוֹשׁ תֵּהִלִּים —
אי בעי כלום מבר נש

לך דומיה תהלה (סה, ב): [שימוש תהלים לפרק סה] אי בעית כלום מבר נש, אמור זה המזמור עם שם שלו ותצלית. ושם שלו הוא י"ה. י' מן "שירו שבסוף המזמור, ה' מן "דומיה והוא טוב להצלית.

— זוהר תהלים —

ישראל. ומה שאמר ואני תפלה, הכל אחד, ועל זה שמע תפלה, וזו תפלה של יד, שכתוב (שמות יג) על ידכה, בה"א. עדיף כל בשר יבאו - בשעה שהגוף שרוי בצער, במחלות ומכות, כמו שנאמר ובשר כי יהיה בעורו. את הנגע בעור הבשר. הבשר החי. ומשום כך לא כתוב כל רוח יבאו, אלא כל בשר יבאו. מה זה עדיף? אלא כמו שנאמר והובא אל הכהן, זה הוא הקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב ואם יראנה הכהן. בא ראה, במקום אחד אהרן הכהן, ובמקום אחר הכהן סתם, וזה הקדוש ברוך הוא.

פשעינו אתה תכפרם

דְּבַרְי עֲזֹנֹת גְּבֹרֹי מְנִי וְגו' (סה, ד): [זוהר בראשית פ' ויצא (דף קנא.)] רְבִי חֲזִיָּא פִּתַח וְאָמַר, דְּבַרְי עֲזֹנֹת גְּבֹרֹי מְנִי פְּשָׁעֵינוּ אֶתְּהָ תְּכַפְּרֵם. הַפְּסוּק הַזֶּה קָשָׁה, שְׁאִין סוּפוּ רְאִישׁוֹ וְאִין רְאִישׁוֹ סוּפוּ. אֲלָא דָּוִד בְּקַשׁ עַל עֲצָמוֹ, וְאַחַר כֵּךְ בְּקַשׁ עַל הַכֹּל (תהלים סה) דְּבַרְי עֲזֹנֹת גְּבֹרֹי מְנִי. אָמַר דָּוִד, אֲנִי יַדְעָתִי בְּעֲצָמֵי שַׁחְטָאֲתִי, אָבַל כְּמָה רְשָׁעִים הֵם בְּעוֹלָם שְׁהִתְגַּבְּרוּ חַטָּאֵיהֶם

דָּוִד הַמְּלֶכֶךְ הָיָה יוֹדֵעַ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁהוֹדֵמוֹ הַשִּׁיר הַזֶּה לְהַתְּגַלּוֹת בְּעוֹלָם

לך דמיה תהלה וגו' (סה, ב): [זוהר חדש שיר השירים (דף ע"ז.)] כתוב שיר (תהלים סה), וכתוב (שם) לך דמיה תהלה וגו'. דוד המלך היה יודע ברוח הקדש שהודמן השיר הזה להתגלות בעולם, השיר שעתיד להתגלות - לך דמיה. הוא בחשאי, שאין רשות לגלות התשפחת הזו, אלא התשפחת והתהלה זה אלהים בציון, כשנבנה בית המקדש, שהוא כנגד המקדש העליון, ואז לך ישלם נדר.

עדיף כל בשר יבאו - בשעה שהגוף שרוי בצער, במחלות ומכות

שְׁמַע תְּפִלָּה עֲדִיף וְגו' (סה, ג): [זוהר ח"ג פ' תזריע (דף מ"ח.)] שְׁנָה רְבִי יוֹסִי, כְּתוּב (תהלים סה) שְׁמַע תְּפִלָּה עֲדִיף וְגו'. שְׁמַע תְּפִלָּה - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. רְבִי חֲזַקְיָה אָמַר, שְׁמַע תְּפִלָּה?! שוֹמַע תְּפִלוֹת הָיָה צָרִיף לְהִיּוֹת! מַה זֶה שְׁמַע תְּפִלָּה? אֲלָא תְּפִלָּה זֹו כְּנִסְתּוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא תְּפִלָּה, שְׁכָתוּב (שם קט) וְאֲנִי תְּפִלָּה. (תהלים ט) (ואני תפתי) וְדָוִד אָמַר אוֹתָהּ בִּשְׁבִיל כְּנִסְתּוֹת

גָּבְרוּ מִנִּי פִשְׁעֵינוּ אֶתְּהָ תִכְפְּרֵם: ה' אֲשֶׁרִי תִבְחַר וּתְקַרֵב יִשְׁכֵּן חֲצֵרֶיךָ
נִשְׁבְּעָה בְטוֹב בֵּיתְךָ קְדוֹשׁ הַיְכָלְךָ: ו' נִרְאוֹת בְּצַדֵּק תַעֲנֵנּוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ

זוהר תהלים

השנים נקשרו יחד, שכתוב ישכן חצריך, ודאי שני חצריך. משום כך החסידים הראשונים, זקנינו של כאן, כשמקריבים את בניהם לקרבן הזה, פותחים ואמרים: אשרי תבחר ותקרב ישכן חצריך. אותם שעומדים עליהם אמרים: נשבעה בטוב ביתך קדוש היכלך. אחר כך מברך אשר קדשנו במצוותיו וצונו להכניסו בביתו של אברהם אבינו. ואותם שעומדים עליהם אמרים: כשם שהכנסתו לבית וכו'. ושנינו, בתחלה יבקש אדם רחמים עליו, ואחר כך על האחר, שכתוב (ויקרא טז) וכפר בעדו - בתחלה, ואחר כך - ובעד כל קהל ישראל. ואנו לקחנו את הדרך הזו, וכך יפה וראוי לפנינו.

עשרה דברים של האמונה יש בפסוק הזה אמר רבי אבא, ודאי כך הוא ונאה הדבר. ומי שלא אמר כך, הוא מוציא את עצמו מעשרה חפות שעתידי לעשות הקדוש ברוך הוא לצדיקים בעולם הבא. וכלם נקשרים בזה. ומשום כך עשרה דברים של האמונה יש בפסוק הזה אשרי תבחר ותקרב וגו', ומכל דבר ודבר נעשית חפה אחת ממנה. אשרי חלקכם בעולם הזה ובעולם הבא, שהרי התורה נקשרת בלבבכם כאלו עמדתם בגופכם בהר סיני בשעה שנתנה תורה לישראל.

עליהם יותר ממני. הואיל וכן, לי ולהם, פשעינו אתה תכפרם.

חסידים הראשונים כשמקריבים את בניהם לקרבן אמרים: אשרי תבחר ותקרב ישכן חצריך. אותם שעומדים עליהם אמרים: נשבעה בטוב ביתך קדוש היכלך

אשרי תבחר ותקרב וגו' (סה, ה): זוהר ח"א פ' לך לך (דף טז) פתח אחד ואמר, (תהלים סה) אשרי תבחר ותקרב ישכן חצריך וגו'. בתחלה חצריך, לאחר מכן ביתך, ולאחר מכן היכלך. זה פנימי מזה, וזה [נ"א: לתור] למעלה מזה. ישכן חצריך בתחלה, כמו שנאמר (ישעיה ד) והיה הנשאר בציון והנוותר בירושלים קדוש יאמר לו. נשבעה בטוב ביתך לאחר מכן, כמו שנאמר (משלי כד) בחכמה יבנה בית. לא כתוב החכמה יבנה בית. שאם היה כתוב כך, משמע שחכמה נקראת בית. אלא כתוב בחכמה יבנה בית, הינו מה שכתוב (בראשית ב) ונהר יצא מעדן להשקות את הגן וגו'. קדוש היכלך לאחר זה הוא שלמות הכל. שכן שנינו, מה זה היכל? כלומר ה"י כ"ל, זה וזה, והכל נשלם יחד. מה מוכיח ראש הכתוב שכתוב אשרי תבחר ותקרב ישכן חצריך? זה מי שמקריב את בנו קרבן לפני הקדוש ברוך הוא, וצונו של הקדוש ברוך הוא בקרבן ההוא, ומתרצה בו ומקרב אותו, ושם את מדורו בשני חדרים, ואוחז את זה ואת זה, שאותם

—= זוהר תהלים =—

קרובים למלך יותר מכלם, והם מושכים עליהם ברצון הלב יותר ובכח רב להתקרב למלך. בא ראה, כמה מקומות מתקנים לקב"ה בעולם ההוא, ובכלם בית מושבים לצדיקים, כל אחד ואחד לפי דרגתו כראוי לו.

כתוב (תהלים סה) **אשרי תבחר ותקרב ישכן חצריך, שהקדוש ברוך הוא מקרב אותם אליו, שעולים אותם הנשמות ממטה למעלה ולהאחזו בנחלתם שנתקנה להן. ישכן חצריך - אלו המקומות והדרגות שבחונן, ומי הם? כמו שנאמר (זכריה א) ונתתי לך מהלכים בין העמדים האלה. וזוהי דרגה בין קדושים עליונים. ומי שזכאים לדרגה הזו הם שליחים של רבון העולם, כמו אותם המלאכים, ותמיד עושים שליחות ברצון רבונם, משום שאלו (התקדשו) תמיד בקדשה ולא נטמאו. כמו כן מי שנטמא בעולם הזה, הוא מושך עליו רוח טמא, וכשיוצאת ממנו נשמתו, מטמאים אותו, ומדרו בין אותם הטמאים, ואלו הם המזיקים של העולם. כמו שממשיך אדם את עצמו בעולם הזה - כך הוא מדרו ונמשך באותו העולם (ואותו רוחות הטמאות מטמאות אותו ומכניסות אותו לגיהנם).**

יש מקום לחסידים עליונים שנקנסים לפנים כמה מדורים על מדורים ואורות על אורות נפרדים בעולם ההוא וכל אחד מתבייש מאור חברו כמו שהמעשים נפרדים בעולם הזה **בא** ראה, מי שמתקדש ושומר את עצמו בעולם הזה שלא יטמא, מדרו

אשריהם בעלי תשובה שהרי בשעה אחת ביום אחד [בפ"א] ברגע אחד קרבים לקב"ה מה שלא היה כך אפלו לצדיקים גמורים שהתקרבו לקב"ה בכמה שנים

אשרי תבחר ותקרב (סה, ה): [זוהר בראשית 9' חיי שרה (דף קכט.)] **ואברהם זקן בא בימים וה' ברוך את אברהם בכל. רבי יהודה פתח, (תהלים סח) אשרי תבחר ותקרב ישכן חצריך. הפסוק הזה נתבאר, אבל אשרי האיש שדרכיו כשרות לפני הקדוש ברוך הוא, והוא התרצה בו לקרבו אליו. בא ראה, אברהם התקרב אליו, ותשוקתו היתה כל יום בזה. ולא התקרב אברהם ביום אחד או בפעם אחת, אלא מעשיו קרבוהו בכל ימיו מדרגה לדרגה, עד שהתעלה בדרגתו. כשהיה זקן ונכנס לדרגות עליונות כראוי, שכתוב ואברהם זקן, ואז בא בימים, באותם ימים עליונים, באותם ימים ידועים בסוד האמונה. וה' ברוך את אברהם בכל. שמשם יוצאות כל הברכות וכל טוב.**

אשריהם בעלי התשובה, שהרי בשעה אחת ביום אחד [בפעם אחת] ברגע אחד קרבים לקב"ה, מה שלא היה כך אפלו לצדיקים גמורים שהתקרבו לקב"ה בכמה שנים. אברהם לא נכנס באותם הימים העליונים עד שהיה זקן, כמו שנאמר. וכן דוד, שכתוב (מלכים א א) והמלך דוד זקן בא בימים. אבל בעל התשובה מיד נכנס ונדבק בקב"ה. רבי יוסי אמר, שנינו, המקום שבעלי התשובה עומדים בעולם ההוא, אין לצדיקים גמורים רשות לעמד בו, משום שהם

— זהו זה תהלים —

הולכת ושטה ובקעת בין הרוחות הטמאות הללו, וכלם מכריזים ואומרים: פנו מקום, פנו. זה אינו מצדנו! והיא עולה בין אותם הקדושים, ומודיעים לה דבר אחד אמת. וכשיוֹרדת, כל אותם מחנות של ערוב רוצים להתקרב אליה לדעת אותו הדבר, והם מודיעים לה דברים אחרים. והדבור ההוא שנוטלת בתוך אותם קדושים בין אותם האחרים הוא כתבואה בתוך התבן. וזה נמי הוא זוכה יותר בעוד שהוא עומד והנשמה עומדת בעולם הזה.

כמו כן כשיצאות הנשמות מהגוף מהעולם הזה, רוצות לעלות, וכמה שומרי הפתח ומחנות מזיקים נמצאים. אם הם מצדם - כלם אוֹחזים בהם באותן הנפשות, ומוסרים אותם ביד דומה להכניסם לגיהנם. ואחר כך עולות ואוחזים בהם, והם נוטלים אותם, ומכריזים בהם: אלו הם שעברו על מצוות רבונם. וכן משוטטות בכל העולם. ואחר כך מחזירים אותם לגיהנם, וכן עד שנים עשר חדשים. אחר שנים עשר חדשים הם שוככים באותו מקום שראוי להם. אותם הנשמות שזכו עולות למעלה, כמו שנתבאר, וזכות במקומותיהם.

בא ראה, אשרי הצדיקים שנגנזו להם כמה טובות לעולם ההוא, ואין מקום פנימי בכל אותם פְּאוֹתָם שְׂיֹדְעִים אֵת סוֹד רבונם ויודעים לדבק בהם בכל יום. על אלו כתוב (ישעיה טד) עֵין לֹא רֵאֲתָה אֱלֹהִים זולתך יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה לוֹ. מה זה לְמַחֲכָה לוֹ? כמו שנתבאר (איוב לב) חֲכָה אֵת אִיּוֹב בְּדָבָרִים. ואלו הם שדוחקים לדבר של

בעולם ההוא בין אותם קדושים עליונים ועושים תמיד שליחות, ואלו עומדים בחצר, כמו שנתבאר (שמות כז) אֵת חֲצַר הַמִּשְׁכָּן. ויש אחרים שהם בפנים יותר שאינם בחצר, אלא בבית, כמו שנתבאר (תהלים סה) נִשְׁבְּעָה בְּטוֹב בֵּיתְךָ. אִמַר דָּוִד, נִשְׁבְּעָה בְּטוֹב בֵּיתְךָ. בֵּינָן שְׁאֵמַר יִשְׁכֵּן חֲצִירֶיךָ, לְמָה כְּתוֹב נִשְׁבְּעָה בְּטוֹב בֵּיתְךָ? יִשְׁבַּע בְּטוֹב בֵּיתְךָ הִיָּה צְרִיךְ לְהִיּוֹת, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב יִשְׁכֵּן! אֵלֶּא הִרִי שְׁנִינִי, אֵינן יִשְׁבָּה בְּעִזְרָה אֵלֶּא לְמַלְכֵי דוֹד לְבָדִם. ויש מקום לחסידים עליונים שנקנסים לפנים, ומי הם? ככתוב (במדבר א) וְהַחֲנִיִּים לְפָנֵי הַמִּשְׁכָּן קָדְמָה לְפָנֵי אֹהֶל מוֹעֵד מִזְרַחָה מִשֶּׁה וְאֶהְרֹן וּבְנָיו וְגו'. וכמה מדורים על מדורים ואורות על אורות נפרדים בעולם ההוא, וכל אחד מתבייש מאור חברו. כמו שהמעשים נפרדים בעולם הזה, כך גם מקומות ואורות נפרדים בעולם ההוא.

ובא וראה, הרי נאמר שאפלו בעולם הזה, כשאדם ישן על מטתו והנשמות צריכות לשוטט בעולם ויצאו מתוך הגוף, אין כל נשמה ונשמה עולה ומשוטטת לראות בכבוד סבר פני עתיק הימים, אלא כמו שנמשך תמיד וכפי המעשים, כך נשמתו עולה. אם נטמא - הוא ישן והנשמה יוצאת, וכל אותן רוחות טמאות לוקחות אותה, ונדבקות בהן באותן הדרגות התחתונות שמשוטטות בעולם, והם מודיעות לה דברים שקרובים לבא לעולם. ולפעמים שמודיעים לה דברים כוזבים וצוחקים עליה, והרי פרשוה. ואם זוכה אדם, כשהוא ישן ונשמתו עולה,

מִבְּטַח כָּל קַצְוֵי אֶרֶץ וַיִּם רְחֻקִים: ז מְכִיַן הָרִים בְּכַחוּ נְאֻזָר בְּגִבּוֹרָה: ח מִשְׁבִּיחַ שְׁאוֹן יָמִים שְׁאוֹן גְּלִיהֶם וְחֶמְזוֹן לְאֲמִים: ט וַיִּירָאוּ יֹשְׁבֵי קְצוֹת מְאוֹתֶיהָ מוֹצְאֵי כֶּבֶד וְעָרֵב תִּרְנִין: י פְּקַדְתָּ הָאָרֶץ וְתִשְׁקַקְהָ רַבַּת תַּעֲשֶׂרנָה פְּלֶג אֱלֹהִים ^{תַּעֲשֶׂר מִלְּפָנֵי הַמֶּלֶךְ} מָלֵא מָוִם תִּבְיִן הַגָּנֶם בִּי בֶן תִּבְיַנְהָ: יא תִּלְמִיָה רוּחַ נַחַת גְּדוּרֶיהָ בְּרִיבִים תִּמְנַנְנָה צְמֻחָה תִּבְרַךְ: יב עֲמַרְתָּ שְׁנַת טוֹבָתְךָ וּמַעֲגָלֶיךָ יִרְעֶפוּ דָשָׁן: יג יִרְעֶפוּ נְאוֹת מִדְּבַר וְגִיל גְּבֻעוֹת תַּחְגְּרָנָה: יד לְכֹשֵׁי כָרִים הֲצִאן וְעִמְקִים יַעֲטֹפוּ כָר יִתְרוֹעְעוּ אַף יִשְׁרוּ:

זוהר תהלים

מֹשֶׁה, שְׁעָלִיו כְּתוּב אֲשֶׁרִי תִבְחַר וְתִקְרַב, וְכָתוּב (שְׁמוֹת) וּמֹשֶׁה נִגְשׂ אֶל הָעֶרְפֶּל, (שם כד) וְנִגְשׂ מֹשֶׁה לְבַדּוֹ אֶל ה' וְהֵם לֹא יַגִּישׁוּ. כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב - אֵלֹהֵי הַנְּקֻבוֹת. וְתִגִּיד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל - אֵלֹהֵי הַזְּכָרִים.

לְשׁוֹם אוֹרְחוֹתָיו בְּכֹל יוֹם וּבְכֹל עֵת

אֲשֶׁרִי תִבְחַר וְתִקְרַב וְגו' (סוה, ה): [זוהר חדש
9' נח (דף כ"ז):] רְבִי יוֹחָנָן פְּתַח, (תהלים

סוה) אֲשֶׁרִי תִבְחַר וְתִקְרַב יִשְׁכֵּן חֲצֵרֶיךָ נִשְׁבְּעָה בְּטוֹב בֵּיתְךָ קֹדֶשׁ הֵיכַלְךָ. בֹּא וּרְאֵה כִּמָּה יֵשׁ לְאָדָם לְזַהַר וּלְבַדֵּק עֲצָמוֹ וּמַעֲשָׂיו בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם. הֵיאָךְ? קֵם בְּבֹקֶר - יֹאמַר: יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵי, שִׁיְהֵא לְבִי נְכוּן וּמְסוּר בְּיָדֶי שְׁלֵא אֲשַׁפְּחֶךָ. מוֹשִׁיט רַגְלָיו לְלַכֵּת - יִשְׁגִּיחַ עַל צַעְדֵי רַגְלָיו שְׁלֵא יִשׁוּטוּ לְהִרְעוּ. הֵלֶךְ לְדַבַּר מְצוּהָ - יְרוּץ, שְׁנֹאמַר (הושע יא) אַחֲרַי ה' יִלְכוּ כְּאַרְיֵה יִשְׂרָאֵל. וְאַפְלוּ בְּשִׁבְתָּ מְצוּהָ לְרוּץ. עֶבֶר כָּל הַיּוֹם - צָרִיךְ לְבַדֵּק אֶת גּוּפוֹ מֵה שְׁעֵשָׂה בַיּוֹם הַהוּא, וְאִם צָרִיךְ, יַעֲשֶׂה מִיַּד תְּשׁוּבָה עָלָיו קֹדֶם שְׁיִישֵׁן.

חֲכָמָה וּמְדִיקִים אוֹתָהּ וּמְחַכִּים לְדַעַת אֶת בְּרוּר הַדְּבַר, וְהֵם מְפָרִים לְרַבּוֹנָם. אֵלֹהֵי הֵם שְׂרַבּוֹנָם מִשְׁתַּבַּח בְּהֵם בְּכֹל יוֹם. אֵלֹהֵי הֵם שְׁנֹכְנָסִים בֵּין עֲלִיּוֹנִים קְדוּשִׁים, וְאֵלֹהֵי נִכְנָסִים בְּכֹל הַשְּׁעָרִים שְׁלֹמְעֵלָה, וְאִין מִי שְׁיִמְחָה בְּיָדָם. אֲשֶׁרִי חֲלַקְם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

אֲשֶׁרִי חֲלַקוּ שֶׁל מֹשֶׁה - שְׁעָלִיו כְּתוּב אֲשֶׁרִי תִבְחַר וְתִקְרַב

אֲשֶׁרִי תִבְחַר וְתִקְרַב (סוה, ה): [זוהר שמות 9'
י' תרו (דף ע"ט):] וַיִּקְרָא אֵלָיו מִלֶּאדָּה ה'

מִן הָהָר לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְגו'. רְבִי יִצְחָק פְּתַח, (תהלים סוה) אֲשֶׁרִי תִבְחַר וְתִקְרַב יִשְׁכֵּן חֲצֵרֶיךָ. אֲשֶׁרִי חֲלַקוּ שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הִתְרַצָּה בּו וְקָרַב אוֹתוֹ לְשֵׁרוֹת בְּתוֹךְ הֵיכַל הַקְדוּשׁ, שְׁפָל מִי שֶׁהוּא הִתְרַצָּה בּו לְעַבּוּדָתוֹ, רְשׁוּם הוּא מְרֻשָׁמִים שְׁלֹמְעֵלָה לְדַעַת, שְׁהָרִי הוּא נִבְחַר מִלְּפָנֵי הַמֶּלֶךְ הַקְדוּשׁ הָעֲלִיּוֹן לְשֵׁרוֹת בְּמְדוּרוֹ, וְכֹל מִי שְׁנִמְצָא בּו אוֹתוֹ הִרְשָׁם, עוֹבֵר בְּכֹל הַשְּׁעָרִים שְׁלֹמְעֵלָה וְאִין מוֹחָה בְּיָדוֹ. רְבִי יְהוּדָה אָמַר, אֲשֶׁרִי חֲלַקוּ שֶׁל

יב לחודש

סו א לְמַנְצַח שִׁיר מְזֻמָּר הָרִיעוּ לְאֱלֹהִים ^{תַּחֲתֵי הַיָּמִים} כָּל הָאָרֶץ: ב זָמְרוּ כְבוֹד שְׁמוֹ
 שִׁמוֹ כְבוֹד תִּחְלְתוּ: ג אָמְרוּ לְאֱלֹהִים ^{תַּחֲתֵי הַיָּמִים} מַה נִּזְרָא מַעֲשֵׂיךָ כָּרַב עֲזָךְ
 וּבְחֵשׁוֹ לְךָ אִיבֹיךָ: ד כָּל הָאָרֶץ יִשְׁתַּחֲוֶי לְךָ וַיִּזְמְרוּ לְךָ וַיִּזְמְרוּ שְׁמֶךָ סֵלָה: ה לָבוֹ
 וּרְאוּ מַפְעָלוֹת אֱלֹהִים ^{תַּחֲתֵי הַיָּמִים} נִזְרָא עֲלֵיכָה עַל בְּנֵי אָדָם: ו הַפֶּד יָם לַיִּבְשָׁה בַּנְּהַר
 יַעֲבְרוּ בְרִגְלֵ שָׁם נִשְׁמָחָה בּוֹ: ז מִיִּשְׁלַ בְּנִבְרָתוֹ עוֹלָם עֵינָיו בְּגוֹיִם תִּצְפִּינָה
 הַפּוֹרְרִים אֶל (יְרִימוֹ) יְרוֹמוֹ לָמוֹ סֵלָה: ח כָּרְבוּ עַמִּים אֱלֹהֵינוּ ^{תַּחֲתֵי הַיָּמִים} וְהִשְׁמִיעוּ קוֹל
 תִּחְלְתוּ: ט הַשֵּׁם נִפְשָׁנוּ בַחַיִּים וְלֹא נָתַן לְמוֹט רִגְלָנוּ: י כִּי בַחֲנֻתָנוּ אֱלֹהִים ^{תַּחֲתֵי הַיָּמִים}
 צָרְפָתָנוּ בְּצַרְף בָּסָף: יא הִבֵּאתָנוּ בַּמְצֻדָה שְׁמֶת מוֹעֵקָה בְּמַתְּנֵינוּ: יב הִרְפַּבְתָּ

— שִׁמוֹשׁ תֵּהִלִּים —

למאן שייש לו רוח

הריעו לאלהים (סו, א): [שימוש תהלים לפרק סו] למאן דאלויה רוח כתוב יתיה ותלי עלוהי ולחוש עלוהי, הושיעני אלהים כי באו מים עד נפש.

— זוהר תהלים —

מְצוּהָ אוֹתָם עַל פְּנֵי תֵבֵל וְגו'. רַבִּי אֶלְעָזָר
 אָמַר, וְהוּא מְסֻבּוֹת מִתְהַפֵּךְ – הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא מְסַבֵּב סְבוּבִים וּמֵבִיא מַעֲשִׂים בְּעוֹלָם
 לְהִתְקַיֵּם, וְאַחַר שְׁחוֹשְׁבִים בְּנֵי אָדָם
 שִׁיתְקַיְמוּ אוֹתָם מַעֲשִׂים, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 הוֹפֵךְ אוֹתָם אֶת אוֹתָם מַעֲשִׂים מִכְמוֹ שְׁהִיוּ
 בַּהֲתַחֲלָה. בַּתְּחִיבּוּלָתוֹ, בַּתְּחִיבּוּלָתוֹ כְּתוּב,
 כְּמוֹ הָאֵמֶן הַזֶּה שֶׁעוֹשֶׂה כְּלֵי חָרָס, בְּעוֹד
 שְׁאוֹתוֹ הַגְּלָגַל מְסֻבֵּב לְפָנָיו, חוֹשֵׁב
 לַעֲשׂוֹת כְּגוֹן זֶה – עוֹשֶׂה, חוֹשֵׁב לַעֲשׂוֹת
 כְּגוֹן אַחַר – עוֹשֶׂה. מִהַפֵּךְ כְּלֵי זֶה לְכָלִי
 אַחַר מְשׁוּם שְׁאוֹתוֹ הַגְּלָגַל סוֹבֵב לְפָנָיו. כִּךְ
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִהַפֵּךְ אֶת מַעֲשָׂיו שֶׁהוּא
 עוֹשֶׂה.

בַּתְּחִיבּוּלָתוֹ חֶסֶד יו"ד, וּמַהוּ? זֶה בֵּית דִּין
 לְמַטָּה שֶׁהוּא גִלְגַל הַסּוֹבֵב
 לְפָנָיו, וְעַל זֶה הוּא מִהַפֵּךְ כְּלִים מְכָלִי זֶה

אִם בְּנֵי אָדָם מְטִיבִים מַעֲשִׂיהֶם – אוֹתוֹ
 הַגְּלָגַל הַסּוֹבֵב מְסֻבֵּב אוֹתָם יְמִינָה וְאִז
 נַעֲשִׂים מַעֲשִׂים בְּעוֹלָם לְהִיטִיב לָהֶם כְּרָאוֹ
 לָבוֹ וּרְאוּ מַפְעָלוֹת אֱלֹהִים נִזְרָא עֲלֵיכָה
 עַל בְּנֵי אָדָם (סו, ה): [זוהר בראשית פ'
 וירא (ד קט.)] רַבִּי יִצְחָק פְּתַח, (איוב לו) וְהוּא
 מְסֻבּוֹת מִתְהַפֵּךְ בַּתְּחִיבּוּלָתוֹ לַפְּעֵלָם וְגו'.
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְסַבֵּב סְבוּבִים בְּעוֹלָם
 וּמֵבִיא גְחָלֵי אֵשׁ צַחִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשָׂיו,
 וְאַחַר כִּךְ הוֹפֵךְ אוֹתָם וְעוֹשֶׂה אוֹתָם בְּגִן
 אַחַר. וּבְמָה? בַּתְּחִיבּוּלָתוֹ. עוֹשֶׂה תְּחִיבּוּלוֹת
 וּמְסַבֵּב סְבוּבִים כְּדֵי לְהַפֵּךְ אוֹתָם, וְלֹא כְּמוֹ
 אוֹתָם הִרְאִישׁוּנִים. לַפְּעֵלָם – מְשׁוּם פְּעֵלָם
 שֶׁל בְּנֵי אָנוּשׁ. כְּמוֹ שֶׁהֵם עוֹשִׂים מַעֲשִׂים,
 כִּךְ הוּא מִהַפֵּךְ אוֹתָם. כֹּל אֲשֶׁר יִצְוֶם עַל
 פְּנֵי תֵבֵל אֲרָצָה – מְשׁוּם מַעֲשֵׂי בְנֵי אָדָם
 הוּא מִהַפֵּךְ אוֹתָם מְסֻבּוֹת בְּכָל מַה שֶׁהוּא

אָנֹשׁ לְרֵאשֵׁנוּ בָּאֲנֹשׁ וּבַמִּים וְתוֹצִיאֵנוּ לְרוּיָהּ: יג אָבוֹא בְיָתְךָ בְּעוֹלוֹת
 אֲשֶׁלֶם לְךָ נְדָרַי: יד אֲשֶׁר פָּצוּ שַׁפְּתַי וְדַבַּר פִּי בַצַּר לִי: טו עֲלוֹת מַחִים אֲעֲלֶה
 לְךָ עִם קְטֹרֶת אֵילִים אֲעִשֶׂה בְּקָרְעַם עֲתוּדִים סֶלַח: טז לְבוֹ שְׁמִעֵנוּ וְאַסְפְּרָה כָּל
 יְרֵאֵי אֱלֹהִים הַתְּהַלְלֵנוּ אֲשֶׁר עָשָׂה לְנַפְשֵׁנוּ: יז אֱלֹהֵי פִי קָרָאתִי וְרוּמִם תַּחַת לְשׁוֹנֵי:
 יח אֲנִי אִם רָאִיתִי בְּלִפְי לֹא יִשְׁמַע אֲדַנִּי: יט אֲכַן שָׁמַע אֱלֹהִים הַתְּהַלְלֵנוּ הַקְּשִׁיב
 בְּקוֹל תְּפִלָּתִי: כ בְּרוּךְ אֱלֹהִים הַתְּהַלְלֵנוּ אֲשֶׁר לֹא הִסִּיר תְּפִלָּתִי וְחִסְדּוֹ מֵאֵתִי:

זוהר תהלים

באו בתנורים על מסירות נפש והתוצאה מכך
בָּאֲנֹשׁ וּבַמִּים (סו, יב): [זוהר שמות 9'
 וארא (דף כ"ט:)] [תעל הצפרדע. היתה
 אחת והולידה, והתמלאה הארץ מהם. והיו
 כלן מוסרות עצמן לאש, שכתוב ובתנור
 ובמשארותיך. ומה היו אומרות? (תהלים 10)
בָּאֲנֹשׁ וּבַמִּים וְתוֹצִיאֵנוּ לְרוּיָהּ. וְאִם
 תאמר, אם כך מה אכפת למצרים שכל
 אותן הצפרדעים נכנסות לאש? אלא כלן
 נכנסות לאש והולכות בתנור ולא מתות.
 ואותן שמתות מה עשו? לחם היה בתנור,
 ונכנסות לתוך הלחם ומתבקעות, ויוצאות
 מהן אחרות ונשאבות לתוך הלחם. באו
 לאכל ממנו, אותה פת הפכה לצפרדע
 במעיהם ורוקדות, ומרימות קולות עד
 שהיו מתים, וזה קשה להם מהכל.

לכלי אחר, וכל זה כפי פעלם של בני
 אדם. אם בני אדם מטיבים מעשיהם -
 אותו הגלגל הסובב מסובב אותם ימינה,
 ואז נעשים מעשים בעולם להיטיב להם
 כראוי, והגלגל סובב תמיד ולא שוקט
 באותו צד הימין, והעולם מתגלגל בו.
 באו בני אדם להרע - תחבולתו שסובבת
 תמיד והיתה עומדת בסבוב של הימין,
 הקדוש ברוך הוא מסובב אותה לצד
 שמאל ומהפך מסבות וכלים שהיו
 שמאל. ואז הגלגל סובב ונעשים מעשים
 בעולם להרע לבני אדם. והגלגל סובב
 לאותו צד עד שבני אדם שבים להיטיב
 מעשיהם, והגלגל עומד במעשי בני
 האדם. ועל כך בתחבולתו לפעלם, ולא
 עומד תמיד.

— ❦ — זוהר תהלים — ❦ —

אומר, בוא וראה בשעה שהקב"ה נתעורר לכל אותן המרכבות לתת להם טרף קטן כמו שביארנו שכתוב (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה, אז כלם בשמחה פותחים ואומרים, אלהים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה קט"ו כאשר רוח צפון נתעורר ויורד לעולם מנשב ואומר, לדעת בארץ דרכך בכל גוים

— ❦ — מנורה טהורה — ❦ —

ב. ז' פסוקים במזמור זה רומזים נגד ששה קצות העולם, ונגד הקדוש ברוך הוא

והשבעה פסוקים מן המזמור הזה, דע, כי השבעה פסוקים מן המזמור הזה רומזים לששה קצות העולם, שהם, מזרח, מערב, צפון, דרום, שמים וארץ, והקדוש ברוך הוא אדון ומלך על כל, הוא רומז לקנה האמצעי שהוא גוף המנורה.

ג. הנר מקנה האמצעי היה מאיר ונותן אור גדול יותר מכל אור הנרות

וזה הפסוק רומז ליום השביעי שהוא שבת, ומעלתו וקדושתו הוא על ששת ימי המעשה, והוא סוד עץ החיים אשר בתוך הגן. רצה לומר באמצע הגן, ומזה קנה האמצעי, היה בה שפע שמן לכל הנרות שעל קני המנורה, וזה הנר מקנה האמצעי היה מאיר ונותן אור גדול יותר מכל אור הנרות הששה שעל ששה קני המנורה.

כמו כן רומז להקדוש ברוך הוא, שממנו בא האור והברכות והצלחות לכל העולם.

וכמו כן ארץ ישראל הוא קנה האמצעי, וירושלים הוא הנר מן הקנה האמצעי, ובית המקדש הוא האור המתפשט ומנוצץ. וירושלים של מעלה מכון נגד ירושלים של מטה, דכתיב (ירמיה ז', יב) כסא כבוד מרום מראשון מקום מקדשינו, ובירושלים של מעלה שער השמים ובית המקדש וכסא הכבוד.

ד. מן הקנה האמצעי, שהוא ארץ ישראל, ישפיעו ממנו הברכות והצלחות והתנועות לכל הארצות

ומזה קנה האמצעי, שהוא ארץ ישראל, ישפיעו ממנו הברכות והצלחות והתנועות לכל הארצות, משש איקלימים שיש בעולם, ולפיכך אמר הנביא (יחזקאל כ', ו) וצבי היא לכל הארצות.

זיו הזוהר

קטז. גם במאמר זה עלו קמשונים שיבושים ודילוגים בהזהר כמובא במפרשי הזהר, ובעזהש"י תקנתני ושמתי המעקשים למישור: אינון רתיכין היינו השבעים שרים של אומות העולם תובעים מן המלכות שפע פרנסה עבור האומות: קיז. זה הפסוק אומרים בדרך תפלה למדת המלכות המפרנסת אותם: קיח. רוח צפון היינו התעוררת הגבורה מן התפארת אל המלכות שזהו התחלת הזיוג בסוד הכתוב שמאלו תחת לראשי וגו', והתפארת מבקש שפע מעולם הבינה להשפיע להמלכות, ואומר אל הבינה אם הבנים שתשפע השפע בעבור זה למען דעת בארץ דרכך וגו': קיט. כנור זו המלכות ואומרת זה הפסוק להמליץ שע"י קבלתם השפע יודיך עמים וגו': קכ. זהו שאומר רוח צפון של התפארת אל המלכות שתחלק להם השפע ביושר ואז ישמחו וירננו וגו':

אֶתְּנוּ סֵלָה: ג לְדַעַת בְּאֶרֶץ דְּרָבָךְ בְּכָל גּוֹיִם יְשׁוּעָתְךָ: ה יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים
 יוֹדוּךָ עַמִּים בְּלִמָּה: ה יִשְׁמְחוּ וַיִּרְנְנוּ לְאֻמִּים כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִיִּשְׂרָאֵל

תהי' בכל החבילות
 כפי המצוות בליל

זוהר תהלים

שָׁנִים שֶׁנִּחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וַיֵּשׁ מִי
 שֶׁמָּחֵשֵׁב אוֹתָם מִשְׁבַּטֵּל הַתְּמִיד, מִשׁוּם
 שֶׁבְּדַרְגָּת יַעֲקֹב תְּלוּי קֶץ הַגְּאֻלָּה, שֶׁדַּרְגָּתוֹ
 אֲמַת. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב תַּתֵּן אֲמִ"ת לַיַּעֲקֹב,
 שֶׁהוּא סִמְּן אֶלֶף מְאֵתִים תִּשְׁעִים. וַיֵּשׁ מִי
 שֶׁהוֹסִיף בּו ב', קָרוֹב יְהוּ"ה לְכָל קְרָאִיו
 לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֲמַת, לְדַעַת בְּאֶרֶץ
 דְּרָבָךְ. אֵף כִּף אֶרֶץ - אֶלֶף ר"ץ, מְאֵתִים
 וְתִשְׁעִים, לְקִיָּם בְּהֵם אֲמִ"ת מֵאֶרֶץ
 תִּצְמַח, כְּשִׁיחֵיו בַּחוּץ כִּחֲשִׁבּוֹן אֶר"ץ, אֲבָל
 גָּזַר דִּינָם שְׁבַעִים שָׁנָה.

יברכנו אלהים אלהינו יברכנו אלהים
 וייראו אותו כל אפסי ארץ קמא בשביל
 להמשיך הטוב של הקב"ה למעלה
 למטה, ואח"כ בא דוד ברוח הקודש
 וסדרם יחד, נכפל בכלם אותו המקרא
 של הכנור, לפי שזה הוא השתלמות
 כבודו של הקב"ה למעלה ולמטה,
 בשעה ששאר עמים נכנעים ומודים לו
 להקב"ה, וכיון שהם נכנעים ומודים לו
 אז נשתלם כבודו של הקב"ה למעלה
 ולמטה.

דוד המלך קם ושבח והודה למלך הקדוש

כל האומר אמן? הא שמייה רבא בכל כחו,
 קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה

יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים וּגו' (ס, ט): זוהר שמות
 9' יתרו (דף ט"ו) רבי אלעזר פתח
 ואמר, (תהלים טו) יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ
 עַמִּים בְּלִמָּה. בא וראה, דוד המלך קם
 ושבח והודה למלך הקדוש, והוא השתדל

לְדַעַת בְּאֶרֶץ דְּרָבָךְ וּגו' (ס, ט): [תיקוני
 הזוהר הקדמת תקוני הזהר (דף ט"ו)] כָּל
 הָאוֹמֵר אֲמֵן יֵהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא בְּכָל כְּחוֹ,
 קוֹרְעִים לוֹ גְזֵר דִּינֵוּ שֶׁל שְׁבַעִים שָׁנָה,
 שֶׁהֵם שְׁבַעִים שָׁנִים אַחַר אֶלֶף וּמְאֵתִים

מנורה טהורה

שבעה איקלמים מן העולם, וממנו מתפרנסין
 ומקבלים שבע הברכות והצלחות והתבואות
 לכל הארצות בצניורות. ובזה הענין תבין סוד
 קדושת יום השבת.

וממנו מוצצים ומתפרנסים כל הארצות
 שבעולם, כמו שמוצץ הילד החלב
 אמו. כי ארץ ישראל היא האם ושורש ועמוד
 החזק באמצע העולם, שעליה נשענים כל

זיו הזוהר

אם ח"ו עם ישראל עניים חסרי השפע והם
 בשפלות ובצרות אז אין אומה"ע יראים מן
 הקב"ה ולמה יאמרו הגוים איה נא אלהיהם:

קכא. אלו הפסוקים יאמר דוד לתבוע שפע וברכה
 עבור ישראל, וימליץ שע"י שישאל יתברכו
 בשפע וברכה ויראו אותו כל אפסי ארץ, משא"כ

—== זוהר תהלים ==—

בנו, על זה כתוב (תהלים טו) יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם. בא רבי אלעזר ונשק ידו. בכה רבי אבא ואמר, (שם קג) כרחם אב על בנים. מי ירחם על רבי אלעזר וישלים דבריו, חוץ מאהבת מורנו? אשרי חלקנו שזכינו לשמע דברים אלו לפניו, שלא נבוש בהם לעולם הבא.

דוד סדר אותם ברוח הקדש

אָרְצֵי נְתִיבָה יְבוּלָהּ וְגו' (ס, ט): [זוהר שמות פ' יתרו (ט ד) ג' ט] כִּשְׁהִיָּה דְדוֹר קָם וּמִתְעוֹרֵר עָלָיו רִיחַ הַקֹּדֶשׁ, פִּתַּח וְאָמַר, אָרְצֵי נְתִיבָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ כָּל אַפְסֵי אָרֶץ. כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ אֶת טוֹב הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְלַמְעֵלָה לְמַטָּה. אַחַר כֵּן בָּא דְדוֹד וְסִדֵּר אוֹתָם בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ כְּאֶחָד, הִסְתַּכַּל בְּכָל הַכְּתוּב הַזֶּה שֶׁל הַכְּנֹר, שֶׁל שְׁלֵמוֹת וּכְבוֹד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַעְלָה וּלְמַטָּה.

בתורה באותה שעה כשרוח צפון התעוררה והיתה מכה באותם נימי הכנור, והכנור היה מנגן ואמר שירה וכו'. ואיזו שירה הוא אומר? בא וראה, בשעה שהקדוש ברוך הוא מתעורר אל כל אותן המרכבות לתת להן טרף, כמו שבארנו שכתוב (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביטה וחק לנערתי, אז כלם בשמחה פותחים ואמרים, (תהלים טו) אלהים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה. כשרוח צפון מתעוררת ויורדת לעולם, נושבת ואמרת, לדעת בארץ דרפך בכל גוים ישועתך. בשעה שמנגן הכנור באותה רוח, פותח ואומר, יודוך עמים כלם.

אשרי חלקנו שזכינו לשמוע דברים אלו לפניו

יודוך עמים אלהים וגו' (ס, ט): [זוהר שמות פ' יתרו (ט ד) ג' ט] אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר

—== מנורה טהורה ==—

הקדוש ברוך הוא, היוצאים מן ו' ויסע ויבא ויט. ובזה המזמור כל אותיות של ע"ב שמות*.

והאותיות הראשונות מן שלש פסוקים הם, א-ל י יי א"י, עולים בגימטריא ע"ב, נגד ע"ב שמות של

הערת מנורה טהורה

מוצא שם המפורש את מן הראשון ואת מן האמצע ואת מן האחרון וכו', ותמצא זה השם בספר הישר והוא הנקרא והיי יל"י סייט על"ם כו'.

וראה במגלה עמוקות אופן קע"ט שכתב שם של ע"ב יש בו כל כ"ב אותיות חוץ מאות ג', וכן בשלשה פסוקי ימין שבתורה ימינך ה' נאדרי בכח, נטית ימינך, מימינו אש דת למו יש בכל אחד כל אותיות ולא נעלם רק אות גימל, וכן בפסוק וללוי אמר תומיך ואוריך, ג"כ נעלם ג', וכן בפסוק ארון וכפורת וכרובים (ועי' בכלי יקר ושפתי חכמים תרומה כ"ה י"א אות ק), וכן בפרשת סוטה וכן בכל תמניא אפי באות ק, וכן ביי"א סליחות שהתפלל שלמה על בית המקדש, ה' במלכים ו' בדה"י, בכל אלו אין בהם גימל כו' עיי"ש.

וראה בזהר צו ל"ד ע"ב ומום אין בך אלו הסנהדרין דאינון לקבל ע"ב שמהן, וכתב בספר דברי יצחק שהכוונה שהצירוף האחרון הע"ב הרי הוא "מום", וזה שאמרו דסנהדרין קבל ע"ב שמהן, ואם תאמר הרי סנהדרין אינם רק ע"א, על זה סיימו ומו"ם אין בך, עיי"ש.

וּלְאֵמִים בְּאֶרֶץ תִּנְחַם סְלָה: ו יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים ^{תִּתֵּן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ} יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלֶם: ז אֶרֶץ
 נִתְּנָה יְכִילָה יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים ^{תִּתֵּן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ} אֱלֹהֵינוּ ^{תִּתֵּן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ}: ח יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים ^{תִּתֵּן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ} וַיִּירָאוּ
 אֹתוֹ כָּל אֲפָסֵי אֶרֶץ:

מְנוּחָה טְהוּרָה

ל'ה בני אלִים.

ובפסוק האמצעי, שהוא ישמחו, והוא גוף המנורה, הוא רומז ליום השבת, שהוא שביעי, תמצא בו מ"ט אותיות, כמספר כל התיבות שיש בשבעה פסוקים של המזמור, והוא רומז למ"ט שנים, ושנת החמישים יובל, והמ"ט אותיות שהם בקנה האמצעי, שהוא ישמחו, שהוא רומז ליום השבת, הוא רומז לאלף השביעי, שהוא שבת הגדול לחי עולמים.

ובשמות של י"ב מזלות טש"ת סא"ב מע"ק גד"ד, יש בהם מ"ט אותיות. ובשמות של י"ב שבטים, תמצא מ"ט אותיות. וכך תמצא בשנים עשרה אבנים שעל החושן, כמו שכתוב בפרשת פקודי (שמות לט, י-ג), הם מ"ט אותיות, כמספר אותיות שמות של שנים עשר שבטים, וכמספר שמות של שנים עשר מזלות.

והקנה האמצעי, יש בו אחד עשר תיבות, העשרה תיבות רומזים לעשרה גלגלים, שבהם שבעה כוכבי לכת, שהם גלגלים, שבתאי, צדק, מאדים, חמה, נוגה, כוכב, לבנה, אלו הן שבעה כוכבים המשרתים בשבעה ימי השבוע הקבועים כל אחד מהן בהשבעה גלגלים, והגלגל השמיני קבועים בו שנים עשר מזלות.

וגלגל התשיעי הוא המקיף וסובב כל הגלגלים, והים והיבשה וכל ברואיהם סגורים בתוכו, ובזה הגלגל קבועים כל הכוכבים הנראים בלילה, וסובב ומנהיג כל כוכבי שמים וגלגליהם ממזרח למערב.

ה. פסוק ראשון רמז לשבעה כוכבי לכת

ובפסוק ראשון אלקים יחננו תמצא שבעה תיבות, והוא רמז לשבעה כוכבי לכת, המנהיגים י"ב מזלות, והעולם כולו, ברצון השם יתברך. וכמו כן רמז לשבעת ימי השבוע.

ו. פסוק אחרון רמז לשבעה שבועות של ספירה

והפסוק האחרון, **יברכנו אלקים**, כמו כן יש בו ז' תיבות, שהוא רומז לשבעה שבועות של ספירה, ולשנת השמיטה שהיא שבע שנים. ושני קנים בצד ימין, שהם **לדעת בארץ, ויודוך עמים**, יש בכל אחד ששה תיבות, והם שנים עשר תיבות, נגד שנים עשר מזלות, טלה, שור, תאומים, סרטן, אריה, בתולה, מאזנים, עקרב, קשת, גדי, דלי, דגים. והשני פסוקים השמאליים, יש בהן כמו כן שנים עשר תיבות נגד שנים עשר שבטים. וסופי תיבות של שלש פסוקים מצד ימין הכ"ם גימטריא אדנ"י שהוא מכה האויבים מן הקורא מזמור זה בכוונה. וסופי תיבות של שלש פסוקים מצד שמאל צו"ם בגימטריא קו"ל, והפסוק האמצעי מתחיל ב'י, ומסיים בה', והוא י"ה, בזה השם נברא שני העולמות של (ישעיה כו, ד) כי ביה ה' צור עולמים, והם שלשה שמות היוצאים מאלו השבעה קנים, שהוא קו"ל, י"ה, אדנ"י. והם בגימטריא רי"ו, נגד רי"ו אותיות שם בע"ב שמות, שבהם קרע משה רבינו עליו השלום את הים, והם יוצאים מן ו'יסע ו'יבא ו'יט, וזה קו"ל י"ה אדנ"י, מה הקול ששמעו בני ישראל מסיני והוא קול אלקים חיים. וכנגד זה הקול הזכיר דוד עליו השלום שבעה קולות במזמור (תהלים כט) **הבו**

— מנורה טהורה —

היוצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם. ושומע ומאזין כל התפילות והצעקות ברגע אחד, צופה ומביט עד סוף כל הדורות, והשגחתו וממשלתו בכל העולם מעלה ומטה, כמו שאמר הנביא (עמוס ט, ב) אם יעלו לשמים משם אורידם ואם יחתו בשאול ידי יקחם ואם יתחבאו בקרקע הים משם אצוה את הנחש ונשכם.

ראה והבן, בכח אלו השביעיות לכמה ענינים רומזים, כי בפסוק ראשון של התורה, והוא בראשית (בראשית א, א) יש בו ז' תיבות, כנגד ז' כוכבי לכת, וכנגד ז' ימי השבוע. ויש בו כ"ח אותיות, שהם, שבתאי, צדק, מאדים, חמה, נוגה, כוכב, לבנה.

ועל זה אמר הפסוק (במדבר יד, יז) ועתה יגדל נא כח ה' כאשר דברת, וכמו כן תמצא בפסוק ראשון של עשרת הדברות, שהוא (שמות כ, א) וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמור. ז' תיבות וכ"ח אותיות. לאמור כי בזה הפסוק נמצא כ"ח אותיות, ובפסוק אחרון של תורה, שהוא (דברים לד, יב) ולכל היד החזקה עד כל ישראל, יש בו י"ב תיבות, ומ"ט אותיות, כנגד שנים עשר שבטים ומ"ט יובלות. וכמו כן רומזים שבעה קני המנורה, לשבעה חלקי העולם, וקראו לאלו החלקים שבעה ארצות.

והשבעה חלקים האלה, קורין אותו בלשון הקודש, נופות, יפה נוף משובש כל הארץ (תהלים מח, א), שאמר על ארץ ישראל, ובלשון ערב קורין לאלה הז' נויים, איקלימים, שהעולם נחלק לז' חלקים הנקראים איקלימים, הה' איקלימים יש בהן ישוב, והישוב הוא ממזרח למערב באורך העולם, והוא מיושב מבני אדם ומבהמות וחיות.

והשני איקלימים לצד דרום ולצד צפון, שהם ימין ושמאל, הם חורבות, ואין בהם

והגלגל העשירי הוא נקרא גלגל השכל, ממנו מתפשט השכל לגלגלים ולכל הנבראים, ועליו כסא הכבוד והשכינה. ועל זה אמרה תורה (ויקרא כז, לב) העשירי יהיה קודש לה'. וזה סוד יום הכיפורים, שהוא בעשור לחודש השביעי, והוא יום קודש.

ועל זה גלגל עשירי רומזים עשרה מאמרות שבספר בראשית, וי' דברות. ועל זה, בזה הפסוק האמצעי שהוא שורש ועמוד לכל הקנים, והוא ישמחו, מתחיל בי' רומז לי' גלגלים האלו, ומסיים בה', הרי יו"ד ה"א, והוא י"ה, וי"ה במילואו בגימטריא יהוד, רומז שהקדוש ברוך הוא יושב על כסא רם ונשא, על אלו י' גלגלים, והם הכל י"א, נגד י"א תיבות שיש בקנה האמצעי.

וי' שבראש זה הפסוק וה' בסופו שמילואו יהוד, רומז שהקדוש ברוך הוא השגחתו וממשלתו בעליונים ובתחתונים, כמו שאמר הכתוב (דברים ז, ט) וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד. (תהלים עב, יט) וימלא כבודו את כל הארץ.

ועל זה הטעם יו"ד למעלה וה' בסופו. ועל זה אמר דוד עליו השלום עשר פעמים הללוי"ה במזמור (ק"י) הללו א-ל בקדשו וגו', עד בצלצלי תרועה, כנגד י' גלגלים, ואחר כך סיים כל הנשמה תהלל י-ה הללוי-ה, כנגד י"א תיבות שהם בקנה האמצעי. והזכיר י"ה בזה הפסוק, רומז להקב"ה שעל כסא הכבוד, ומציץ וצופה ומביט עד סוף כל הדורות. ועל זה אמר (שם סח, ה) סולו לרוכב בערבות ביה-שמו. הכ' של ביה שמו, בגימטריא שני, רצה לומר, השגחתו וממשלתו בעליונים ובתחתונים ומפרנס כל העולם כולו מקרני ראמים עד ביצי כינים. כמו שאמר דוד עליו השלום (שם לג, יד) ממכון שבתו השגיח אל כל יושבי הארץ

— מְנוּחָה טְהוּרָה —

(שם שם, י) וקדשתם את שנת החמישים שנה וקראתם זרור בארץ לכל יושביה. וכן עבד עולם יוצא לחירות, ונקרא עולם, וכמו כן נמשך זה ההיקף לששת אלפים, ובחר באלף השביעי, יהיה שבת הגדול לעולם.

וכן אמרו חז"ל (סנהדרין צ"ז ע"א) שתא אלפי שנין הוה עלמא, וחד חרוב. רצה לומר, חרוב שיעשה הקדוש ברוך הוא בזמן ההוא כלייה גדולה באומות, חוץ מישראל ששומרים את יום השבת, שהוא רומז לקנה האמצעי שבתחילתו י', ובסופו ה'. והוא שם י-ה, והשגחתו וממשלתו ברום ובתחת. וזה רומז שעל קנה האמצעי כסא הכבוד והקב"ה י-ה עומד על כסא רם ונשא. והקנה האמצעי הוא ירושלים ובית המקדש ועץ החיים, לפיכך אמר (ישעיה סו, א) השמים כסאי והארץ הדום רגלי. וירושלים של מטה מכון נגד ירושלים של מעלה, ועל זה אמר דוד (תהלים קכב, ג) ירושלים הבנויה, שבנאה י-ה, שבנאה אותה ירושלים כעיר שחברה לה יחדיו, אותה ירושלים שהיא למטה שהיא בנויה כצורת ירושלים שלמעלה, ששתיהן מחוברות ומכוונות זה כנגד זה. ועל אלו שתי ירושלים שהן שנים, שלמטה ושלמעלה, נקרא ירושלים שלמטה בתוספת יו"ד, כמו עינים ידיים רגלים, על שם שתי ירושלים שלמעלה ושלמטה, זה ששת אלפים נגד ששת ימי הבריאה, יום לאלף יום לאלף, והאלף השביעי הוא נגד יום השבת, שכולו יהיה שבת מנוחה לחי עולמים, ולישראל. ובלע המות לנצח ויתבטל הגיהנם, ובזה האלף השביעי שהוא השבת הגדול, יתגלה האור הגדול הגנוז לצדיקים, כמ"ש דוד ע"ה (שם לא, ט) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים בך נגד בני אדם.

וזה האור הצפון רומז לאור הנר שעל קנה האמצעי, וזה הנר יהיה מעין אורו כפלי כפלים יותר מכל ששת הנרות, כי הוא רומז

ישוב באלו השני קצוות, צד דרום מפני החום הגדול, וצד צפון מפני קרירות הגדול שבו, ואלו השני קצוות רעות הם לכל חי. והאמצעי, שהוא ממזרח למערב, הוא טוב ומיושב, ובכל האחד ואחד מז' איקלימים שולט בו כוכב אחד מז' כוכבי לכת.

ואלו הן שמות מן ה' איקלימים המיושבים, שהם ממזרח למערב, א' ארץ ישמעאל. ב' תוגרמה ויון. ג' אשכנז. ד' צרפת. ה' ספרד. תמצא בשמות אלו האיקלימים, כמו כ"ח אותיות כמנין ז' שמות ז' כוכבי לכת, ובמספר ימי השבוע שהם אחד שנים ג' ד' ה' ו' ושבתון תמצא בשמות ז' ימים אלו כ"ח אותיות, וכמנין אותיות פסוק **בראשית**.

ראה היאך בחר הקב"ה בכל השביעיות, בז' ימי השבוע בחר בקנה האמצעי, שהוא רומז ליום השבת, ולבורא ברוך הוא, ולכסא הכבוד, ולעץ החיים אשר בתוך הגן. בחדשי השנה בחר בחודש השביעי מתשרי עד ניסן, שהוא ז'. ובו פסח, ובו נעשו ניסים לישראל. ובפסח שבעה ימים, הראשון מקרא קודש, וביום השביעי מקרא קודש, וכן מחודש ניסן עד חודש תשרי, שבעה חדשים, בחר בחודש השביעי שהוא תשרי. ובזה החודש שהוא שביעי לניסן, הוא יותר חשוב, כי יש בו שבע מצוות, כגון ראש השנה, צום כיפור, והם שבעה דברים, סוכות לולב, אתרוג, הדס ערבה.

גם בשנים, בחר השם יתברך בשנת הז' שנת השמיטה, שנאמר (ויקרא כה, ז) ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ שבת לה'. והוא שנת השמיטה לקרקעות ולעבדים ולשפחות. ועוד, זה ההיקף לשבע שמיטות שנאמר (שם שם, ח) וספרת לך שבע שבתות שנים שבע שנים שבע פעמים והיו לך ימי שבע שבתות השנים תשע וארבעים שנה, והוא מקרא קודש, וחיבים לקדשו, שנאמר

— מנורה טהורה —

חסרון כיס ולא צלמות. ויהיו כולם שכלים נפרדים, וזה רומז (ויקרא יב, ג) וביום השמיני ימול בשר ערלתו. רצה לומר, שיתבטל נפש הבהמית המתאוה המותרות בזה האלף השמיני, וכמו כן רמז (במדבר כט, לה) ביום השמיני עצרת.

על זה אמר שלמה עליו השלום (קהלת יא, ב) תן חלק לשבעה וגם לשמונה. ועל זה אמר הכתוב (דניאל יב, ג) והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד. יהיו מאירים ככוכבים לעולם ועד, כי בגלגל השמיני קבועים כל הכוכבים שהם נראים בלילה וי"ב מזלות. לפיכך דימה אותם בזה אלף השמיני לכוכבים. ובאלף התשיעי, שהוא כנגד גלגל התשיעי, אז יהיו ישראל במילואם יותר ויותר במעלה, ובאותו תענוג, ויעלו עוד מדרגה למדרגה יותר גדולה, שיהיו קרובים לגלגל העשירי, שהוא גלגל השכל, שעליו כסא הכבוד, ושם השכינה, ואין שום מלאך יכול לדעת מקומו. ואומרים איה מקום כבודו להעריצו. **וישראל יהיו חוזרים כמו מלאכי השרת ויעלו למדרגה יותר מהמלאכים,** שיעלו עד גלגל השכל מתחת כסא הכבוד עם אברהם יצחק ויעקב אבותינו, ומשה ואהרן דוד וכל הנביאים וכל הצדיקים שהיו מעולם.

ועתה ראה לכמה רמזים וכמה סודות גדולים מן בורא העולמות, מן עולם הבא ומן העולם הזה ועולם העליון, רומז זה המזמור, שכל אלו השביעיות שרמזתי לך, תבין סוד השבועה, ולמה נקרא שבועה, כי כל העושה שבועה הוא נשבע בכל אלה השביעיות, וכל הנשבע לשקר הוא משקר באלו השבעה דברים, בהקדוש ברוך הוא, ובששה קצות העולם, ובכל השביעיות כולם שאמרנו.

ועוד ראה, שהפסוק (תהלים לו, י) כי עמך מקור חיים באורך נראה אור, שהוא כתוב על

לאור הגדול הצפון לצדיקים בזה האלף השביעי שהוא כולו שבת ומנוחה ותענוג גדול לישראל ששומרים השבת.

ובאותו הזמן יתבטל היצה"ר, ובלע המות לנצח. ואז יהיו כולם דומים למלאכי השרת, כי הקב"ה יעשה כליה בכל האומות שלא ישאיר שום אומה בעולם, אלא ישראל לבד. כמ"ש הנביא (ירמיה ל, י-יא) ואתה אל תירא עבדי יעקב ואל תחת ישראל כי אתך אני כי אעשה כלה בכל הגוים אשר הדחתך שמה ואותך לא אעשה כלה וגו'. ולא ישאיר שום אומה בעולם אלא ישראל, כמו שהבטיחנו הקב"ה בתורתו הקדושה ע"י מרע"ה, ככתוב (דברים לג, כז) מעונה אלקי קדם ומתחת זרועות עולם ויגרש מפניך אויב ויאמר השמד. **כי בסוף אלף הששי נשמדו ויאבדו כל הכותיים, שהם שונאי ישראל. ועם קדוש שומרי השבת ישארו ויצליחו הם לבדם בכל העולם.** וישכון ישראל בטח בדד עין יעקב (שם שם, כח), רצונו לומר, עין יעקב כמו ויכם את עין הארץ, מראה הארץ, רצונו לומר, כי באותו האלף השביעי לא יהיה מראה בשום אומה בעולם, אלא עין יעקב לבדו, לפי שכולם יהיו ישראל, ויהיו כל ישראל יודעים את השם למקטנם ועד גדלם, כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים (ישעי' יא, ט).

וזה האלף השביעי כנגד גלגל שבתאי, שהוא גלגל השביעי, וזה הכוכב משרת ביום השבת, והוא הגלגל הגדול שבכל השבעה גלגלים.

ואחר שישלים זה האלף השביעי, אז יתחיל אלף השמיני שהוא כנגד גלגל השמיני, שבו קבועים י"ב מזלות, ואז יתחיל להיות לנשמות תענוג גדול, ופושטים צורות ולובשים צורות אחרים, ויהיו רוחניים כמו מלאכי השרת, לא ירעבו ולא יצמאו ולא

— מְנוּחָה מְנוּחָה טְהוּרָה —

דברים בד"ה דהנה ידוע, וכו', הכוונה בדיוק ב, כנ"ל.

הכוונה בדיוק ג, גואלינו בזכות אבותינו, שלעולם יתפלל רק בזכות אבות ולא בזכות עצמו, ראה ספר הגלגולים הקדמה, קין והבל קרח ומשה רבינו ע"ה בת' וצפורה כו'. ועיין עץ חיים בהקדמה לברכת ק"ש.

הכוונה בדיוק ד, דהנה ידוע שהשם החמישי מע"ב שמות הוא מה"ש ר"ת של מעולם הוא שמך, (ראה במלא הרועים במסכת שבת דף י"ב, שמוציין לזה, ועי"ע בח"א מהרש"א שם).

ואפשר לבאר בהקדם הכתוב בפרשת עקב "והי' עקב תשמעון וגו' ושמר ה' אלקיך לך את הברית ואת החסד וגו' (דברים ז, יב). ובמדרש: הלכה מנורה של פרקים מהו לטלטה בשבת וכו'. וצריך להבין, מהו ההמשך של "עקב תשמעון" למנורה של פרקים?

ואפשר לומר, דהנה אנו אומרים בכל יום "היום יום ראשון בשבת וכו'". והנה ידוע גודל מעלת אמירת קפיטל ס"ז בתהלים שנקרא "מזמור המנורה", שכתוב בס' מנורת זהב להמהרש"ל, ובשם הרמ"א בספרו תורת העולה, דהאומר מזמור המנורה בצורת המנורה, ובפרט כשאומרה על קלף, זוכה לכל הברכות והשפעות טובות, וכאילו הדליק המנורה בבית המקדש. וכהיום נדפס המזמור הזה בהרבה סידורים בצורת המנורה. ועפ"י האריז"ל מובא לאומרו בכל יום ז' פעמים לפני התפילה בביהמ"ד, וכל פעם יסבב את הבלעמערס שקורין עליו בס"ת, ובשבת רק פעם אחת. ועוד כתב שם, שבכל יום יכוין כוונת השמות של "אנא בכח" וכו' ומזה מתבטלים כל המקטרגים וכו'.

ובכוונת האר"י כתב, שבמזמור המנורה יש רי"ו אותיות כנגד ג' פעמים שם

הקנים, יש בו שבעה תיבות, ועל כל קנה וקנה משבעה קני המנורה, היה כתוב תיבה אחת, ועל קנה האמצעי שהוא שבת וארץ ישראל, כתוב עליו חיים, בעבור שהוא ארץ החיים, ומארץ החיים ישפיע כל הברכות והצלחות, לכל שבעה חלקי הארץ, הנקראים איקלימים. ונקרא ארץ החיים, בעבור שהוא באמצע העולם, כמו עץ החיים שהוא באמצע בגן עדן. וכמו קיים הלב באמצע הגוף, שממנו יתפשט ויבוא רוח חיים לכל איברי הגוף, ש-ד-י ממונה על יצר, ותכתוב יצר במילואו יו"ד צד"י רי"ש, ותמצא ש-ד-י בסופי תיבות.

וזהו בסוד המזמור והמנורה, בעזרת השם יתברך נותן התורה, והוא יתן לי ולכל ישראל עוז ותעצומות לזכות לאורה של ביאת הגואל אשר לקו ומיחליו שמורה, עכ"ל. (נדפס על ידי יחיאל בר אשר הכהן גף ז"ל, הנקרא מיכל כהן יצ"ו מויניציאה)

ענף ב'

בספר דברי תורה להאדמו"ר מהאלמין על פירוש תפילות ופיוטים ברכת קריאת שמע

על הראשונים כו' פודנו ומצילנו מעולם הוא שמך ואין לנו עוד אלקים זולתך סלה: צ"ב א. ההמשך של התפילה על הראשונים לסוף קטע הקודם ז"ה ויציב, שמסיים על אבותינו ועלינו, על בנינו ועל דורותינו, ועל כל דורות זרע ישראל עבדיך. ב. הכוונה במ"ש דבר טוב וקים לעולם ועד וכו'. ג. ביאור גואלנו גואל אבותינו וכו'. ד. פודנו ומצילנו מעולם הוא שמך, מהו ההמשך מעולם הוא שמך למ"ש מקודם פודנו ומצילנו, וגם מה שסיים ואין לנו עוד אלוקים זולתך סלה, צ"ב.

ואפשר לומר הכוונה בדיוק א, עיין מחפץ חיים ורבי הלל מקאלמאייע בביאור על בנינו כו'. ועיין ד"ת פ' פנחס ופ'

—== מנורה טהורה ==—

- לפני ברכת המזון ג' פעמים ביום ולפני השינה ובקש שעל המטה, ס"ה 22 פעמים ביום.

ומצאתי בספר סגולות ישראל לאומרו במסע הדרך 70 פעמים להכניע 70 אומות העולם (כמדומה לי בשם מדרש תלפיות).

והנה ראיתי בספר מבעל מקובל גדול ספרדי שהקשה, למה הגלות נתארך כ"כ, הלא הי' לו להשי"ת לפדות אותנו מזמן, כי הלא עמו אנכי בצרה, ומהו הריח של ה' שאנו סובלים יסורים בגלות כ"כ הרבה זמן. ותירץ, כי בזמן שבית המקדש הי' קיים הי' אהרן עומד ומטיב את הנרות, ועכשיו בחנוכה כל הכלל ישראל מדליקים נרות חנוכה וממילא יש להשי"י יותר נחת, כי יש לו עכשיו רבבות אהרן הכנ"ס שמדליקים נרות חנוכה.

ובאופן זה אפ"ל מה שאמרו חז"ל כל הלומד פרשת עולה כאילו הקריב עולה, ובאופן זה כל ישראל מקריבין כל יום קרבנות, ואומרים כל יום "הבכור והמעשר והפסח וכו'", וכאילו מקריבין בכל יום כל הקרבנות כולם, כמבואר בתפלה "עליה השלם כל הקרבנות".

והעולה על כולנה כשאומרים המזמור "למנצח" בצורת מנורה, שחשוב כאילו הדליק המנורה בבית המקדש, ובפרט שאומרים המזמור 22 פעמים ביום. ולא לחינם תקנו האריז"ל לאומרו כ"כ הרבה פעמים ביום. וג"כ ע"י אמירת הלמנצח שסגולתו נורא מאד ופועל בשמים יותר מכל התפילות נזכה עי"ז לבנין בית המקדש השלישי, כי מצא מין את מינו וניעור.

ובזה אפשר לפרש הפסוק "והי' עקב תשמעון", "עקב" הוא בחינת עקביים, שהוא עקבתא דמשיחא, כמבואר

ע"ב, והאותיות של תחילת כל פסוק "אלקים יחנונו גו' סלה", "לדעת גו' ישועתך", "יודוך גו' כולם", "ישמחו גו' סלה", "יודוך גו' כולם", "ארץ גו' אלקינו" ו"יברכנו גו' ארץ", הם מספר **ע"ב**, וסופי האותיות של סופי הפסוקים הנ"ל הם **צו"ם הכ"ם י"ה**, ג"כ כמספר רי"ו, שלש פעמים שם ע"ב.

והנה שם ע"ב שמות של הקדוש ברוך הוא מובא ברש"י (סוכה מ"ה ריש ע"א ד"ה אני והוא בגימ' אנה ה') יוצאים מן הפסוקים **ויסע ויבא ויט**. ובזה המזמור מרומזים כל אותיות של ע"ב שמות, ועיין בתוי"ט ובאוהחה"ק שם.

ובספרי הבעש"ט מובא, שכשאמר הקב"ה "מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו", מקשים המפרשים מה הי' לו למשה רבינו ע"ה לעשות בעת צרה ח"ו אם לא לצעוק אל השי"ת; אז עס טוט וויי שרייט מען. ומתרצים המפרשים, שהיות והי' הקטרוג גדול, שהס"מ טען הללו עובדי ע"ז והללו עובדי ע"ז, והשי"ת לא יכל להשתיק את המקטרג, לכן אמר הקב"ה למשה מה תצעק אלי, לא יעזור לך כולם הצעקות, רק "דבר אל בני ישראל ויסעו", פי' תכוין השם של חסד (ע"ב) "ויסע ויבא ויט", שבג' פסוקים אלו יש שם החסד, וג' פעמים ע"ב הם מספר רי"ו כמנין האותיות של שם החסד, שכל שם הוא של ג' אותיות, ובזה השם יכולים להשתיק כל שטן ופגע רע ומקטרג.

עפ"י האריז"ל צריך לומר מזמור המנורה: פעם אחת בתיקון חצות, שבע פעמים לפני התפילה, פעם אחת בתוך התפילה, לפני ברוך שאמר ופעם אחת אחר תפילת שמו"ע, ופעם אחת אחר כל סדר תפילה, ע"כ ס"ה 11 פעמים - לפני מנחה ואחר שמו"ע ואחר מנחה, לפני מעריב אחר שמו"ע ואחר מעריב

מנורה טהורה

הרשב"א ורב האי גאון ומובא בהקדמה לס' שמוש תהלים שבאופן אמירת פרקי תהלים מותר ואין שום חשש, וכל הספרים מלאים עם סגולות לתיקון הגוף והנפש ע"י פסוקי תהלים (בענין אמירת תהלים לחולי הנפש ע"י בס' יסוד התשובה ויסוד יוסף), ובליקוטי הגר"א מביא הסודות בענין אמירת מזמור שיר חנוכת הבית לדוד סגולתו, ויש בזה י"ג פעמים שם הוי"הוצ"א אותיות או תיבות ועוד כוונות, עיי"ש. ובליקוטי הגר"א ובעץ חיים מביא ג"כ על קפיטל לדוד ה' אורי, וסגולתו אפילו לכל השנה אחר התפילות, כמובא בספרי החיד"א והגר"א.

זוהו כוונת המדרש אם מותר לומר ולטלטל ה"למנצח" שנכתב על קלף בצורת מנורה בשב"ת, זאת אומרת, בכל השבוע, שאומרים בשיר של יום "היום יום כו' **בשבת**": ר"א אומר חייב חטאת, כלומר שמחוייב לומר ה"למנצח" בצורת מנורה כדי לקנות העון של חיוב חטאת, שידוע גודל הענין של אמירת תהלים לכל הרוצים לשוב בתשובה לתקן העבירות, כמבואר בשל"ה ובראשית חכמה ובזהר.

וידוע גודל הענין שכל אחד מישראל עומד ומשתוקק להיות ולהתפלל אצל הכותל מערבי שהוא מקום המקדש, ומבזבז ממון רב כדי לזכות להתפלל כמה פעמים אצל הכותל. ובזה שהוא אומרים את ה"למנצח" בצורת מנורה, לא רק שהוא עומד אצל הכותל רק הוא ממש בבית המקדש ומדליק ומטיב הנרות, ולא רק פעם אחת ביום, רק 22 פעמים ביום. ולפי החיד"א בעבודת הקודש והבן איש חי, שבשעה שאומרים מזמור "אלקים יחננו ויברכנו" יצייר במחשבתו צורת המנורה אם אין הציור מנוח לפניו, ה"ז חשוב ג"כ כמדליק המנורה בבית המקדש.

בעץ חיים שבעקבתא דמשיחא יכשלו בחלב דחלק אחוריים, "תשמעון את המשפטים האלה", מה שהצדיקים אומרים, כמ"ש "באין מליץ יושר מול מגיד פשע תגיד ליעקב דבר חוק ומשפט", "תגיד ליעקב"ב", שהוא בחי' עקביים בעקבתא דמשיחא, "דבר חוק ומשפט", שיקיימו דברי השופט (משפ"ט הו"ע שופ"ט), "אין לך אלא שופט שבימך", כמו רבינו האריז"ל שאמר וגילה לנו הסוד הגדול של אמירת למנצח בצורת מנורה, "ושמרתם ועשיתם אותם", אז "ושמר ה' אלקיך לך את הברית ואת החסד", חס"ד הוא מספר ע"ב, שהוא ע"ב שמות המרומזים בצורת המנורה.

ועוד אמר "ושמר ה' אלקיך לך", כי ע"י אמירת למנצח בצורת מנורה, עי"ז ניצול מכל מיני פגעים רעים בדרך, כמבואר במנורת המאור ובשבט מוסר ועוד שהוא סגולה נפלאה לפני שיוצאים לדרך ובשעת הנסיעה ג"כ, כמובא לעיל.

וראה במפרשי המדרש הסמיכות של הלכות מנורה לפרשת עקב, שהוא רק מפני שדרשו בשבת, והי' אז קהל גדול בשעת הדרש, לכן דרשו ההלכות שצריכים להזהר בהם.

וידוע המדרש פליאה "אין עושין מלאכה אלא בשבת", שמבארים המפרשים "אלא **בשבת**" כשאומרים "היום יום כו' **בשבת**", ובשבת אומרים "היום יום **שבת**".

ובאופן זה אפשר לבאר ג"כ כאן "מהו טלטלה **בשבת**", זאת אומרת, בכל השבוע שאומרים אז "**בשבת**".

וידועים דברי הפחד יצחק ועוד, שמתרצים הקושי' איך מותר לומר פרקי תהלים לסגולה, וחד מהם רצו לומר ע"ז כי לא נחש ביעקב, אבל מובא כבר בזה בשו"ת

— מנורה טהורה —

אחד, וכו', ונמצא יהי' יחוד קוב"ה [ושכינתו] יהי"ה אדנ"י גי' מספר יפ"ה, שהזיווג הזה של איש ואשה מעורר הזיווג העליון לקרב ביאת משיחנו, ויהי' זיווג יהי"ה אדנ"י גימ' מספר יפ"ה וכו', ועד שם היתה עבודת אברהם ליחוד הנ"ל, והפתח לזה הי' אברהם שממנו התחיל להשתלשל אומה הישראלית, עכדה"ק. אבל כל זמן שעדיין לא נכלה החי' זו אדום, היחוד הוא הוי' אדנ"י.

ויש לפרש עד"ז זהו שמפטרין פרשת שמיני (שמואל ב' ו-ז) מענין דוד המלך, וסיום ההפטרה הוא ונאמן ביתך וממלכתך עד עולם לפניך כסאך יהיה נכון עד עולם ככל הדברים האלה וגו', פי' דרך בעת הגלות היחוד הוא הוי' אדנ"י, אבל לעתיד לבוא יכון כסא דוד ואז באמת יהי' היחוד יהי' אדנ"י שעולה בגימטריא צ"ה, וזהו הרמז עולם כ"ל הדברים ר"ת בגימטריא צ"ה, דכשיכון כסא דוד בב"א יהי' יחוד ב' שמות הקדושים צ"ה, ודו"ק.

ועי' בשערי ציון להתפלל כל יום תפילת הע"ב שמות והיא סגולה גדולה להנצל מכל פגעים רעים, עיי"ש, ועי"ע עבודת הקודש להחיד"א, ועיי"ע בכ"י שלי באריכות, ואכמ"ל.

וזהו ג"כ ביאור של עזרת אבותינו אתה הוא מעולם מעולם וכו' וים סוף להם בקעת וזדים טבעת וידידים העברת עברו ים שמרמז לכוונת ע"ב שמות של ויסע ויבא ויט שע"י הי' הישועה לשמך הגדול על שפת הים, הכוונה לשם הנ"ל, וזהו הכונה צור ישראל צור בגימטרי' רצה עם הכולל שע"י שם הנ"ל נעשה מצרה אותיות רצה, ועי' בעש"ט על התורה סו"פ בלק ביאור הוד והזדר אותיות דוה כו' וביאור שויתי הוי' לנגדי עיי"ש, ואכמ"ל.

ובזה אפשר לפרש כוונת התפילה של פודנו ומצילנו כו', שבעקבתא דמשיחא (עי' סוף סוטה "אין לנו על מי להשאן אלא על אבינו שבשמים") שלא יהיה לנו אל מי לילך ולבקש רחמים ותחנונים שכבר כלו כל הקיצין אנו מבקשים פודנו ומצילנו בזכות השם מעולם הוא שמך בזכות של השם מה"ש שהוא שם של ע"ב שמות כנ"ל, ותיבת "הוא" ג"כ בגי' י"ב ע"י צרופי י"ב שמותיו של הקב"ה, ואם תכוון כנ"ל אז, ואין לנו עוד אלוקים שלא יהיה עוד מדת הדין ויהיה כולו רחמים ויהיה זולתך סלה, הכוונה בזה ש"סלה" בגימטרי' צ"ה, בהקדם מה שבארתי שבפרשת שמיני בסוף הפרשה נרשם מספר הפסוקים של פרשת שמיני, צ"א פסוקים, עבדי"ה סימן. וצ"ב הרמז בצ"א פסוקים מה בעי בזה. וביארתי שם, דהנה הפסוק מסיים ובין החיה אשר לא תאכל, ולדברי הנועם אלימלך הנ"ל דחי' זו אדום והכוונה בזאת החי' אשר תאכלו שאדום יכלה מן הארץ, אפ"ל דזהו שאמר הכתוב, דכל זמן שהוא ובין החיה אשר לא תאכל, דעדיין לא נכלה אדום מן הארץ, צ"א פסוקים, פי' דבזמן הגלות יש יחוד השמות הוי' אדנ"י שעולים בגימטריא צ"א, אבל לעתיד לבוא בב"א יהי' יחוד השלם אדנ"י יהי"ה, כמובא מהאריז"ל, ועיין בספה"ק זרע קודש (פרשת וירא) שכתב וז"ל, רומז לנו הכתוב בר"ת מתיבות יושב פ'תח ה'אהל היא יפ"ה, ע"ד שאמרו [רבתי] ז"ל מאי האי דאמרו אינשי כשמזווגים ומתחתנים איש ואשה אומרים שהזיווג יהי' עולה יפה, ולהבין איזה מקום יהי' עולה, ומאי הלשון הזה שיהי' עולה יפה, ופי' כי כלל העבדות לייחד קוב"ה ושכינתו בחי' יחוד שמות הוי' ואד' שהצדיקים מייחדין במעשיהם הטובים. והנה כתוב בספרים שלעתיד יהי' משם הוי' אותיות יהי"ה, שהו' תהי' יו"ד, וזה (זכריה י"ד ט') ביום ההוא יהי' ה'

— מנורה טהורה —

ג) לכוין לדעתו של דוד המלך ע"ה

בספר "כף החיים" לר' חיים פלאג'י ז"ל (אות י"ד) אחרי העתיק לשון החיד"א בס' מדבר קדמות, הוסיף בזה הלשון: "וכן אנן יתמי דיתמי דלא ביתא אדם לנו, ראוי לכוין לדעתו של דוד המלך ע"ה וכל קדושים עמו דהוו ידעי עומקן של דברים סוד ה' ליראיו".

ד) סוד גדול לאומרה בצורת מנורה

סוד גדול לומר למנצח זה בצורת המנורה. וכן בסדר עם כוונות האריז"ל של רבינו יעקב קאפיל ז"ל נדפס המזמור הזה בצורת המנורה. וכן בסדר "עבודה ומורה דרך" דפוס סלאוויטא נדפס המזמור בצורת המנורה. וכתוב שם מעל המנורה: בכל עת שאומר זה המזמור ובפרט בליל ספירה, יאמר אותו בציור המנורה. (סדר עם כוונות האריז"ל של רבינו שבת מראשקוב ז"ל, [בסדר תיקון חצות ובכוונת ספירת העומר])

ה) טעם אמירת מזמור אלקים יחננו - כאילו מקביל פני שכינה

ז"ל האבודרהם, בסדר שחרית של חול: "ויש מקומות שנוהגין לומר בכל יום מימות העומר, "מזמור שיר אלקים יחננו ויברכנו", מפני שיש בו מ"ט תיבות חוץ מן הפסוק הראשון שהוא פתיחת המזמור, והם כנגד מ"ט ימי העומר. ועוד יש בו שבעה פסוקים חוץ מן הפסוק הראשון, והם כנגד ז' שבועות. ובמקצת מקומות אומרים אותו בכל יום, מפני שנקרא "מזמור המנורה" והקורא אותו בכל יום נחשב כמדליק המנורה בבית המקדש וכאילו מקביל פני שכינה כי תמצא ז' פסוקים כנגד ז' קני מנורה, וגם יש בו מ"ט תיבות כנגד מנין הגביעים והכפתורים והפרחים והנרות שבז' קני המנורה שעולין למנין מ"ט. ופסוק ראשון יש בו ד' תיבות כנגד מלקחיה ומחתותיה, מלקחיה תרי, ומחתותיה תרי. עכ"ל. (שלמי צבור למהרי"ט אלגזי ז"ל במשפטי הזמירות)

ועי' אמירת התפילה הזאת בכוונה הנ"ל מבטל האדם כל גזירות רעות ומרעין בישין מעליו ומעל כל בני ביתו ומעל כל ישראל. ובזה ממתיק וממלל כל הדינים, וכל אחד לפי כח כונתו ועומק מחשבתו וקירות לבו והכנתו בכל אבריו וחושיו בודאי יהיה לבו בטוח בה' שיהיו לו לרצון אמרותיו לפני אדון כל יומתקו מעליו כל הדינים וכל המקטרגים, ויתהפכו למליצי יושר, וישיג מבוקשיו במהרה בקרוב לכל טוב ורצון אמן ואמן.

ענף ג'

פרק א - מזמור המנורה

פסוקים של מזמור ס"ז שבתהלים שנקראת מזמור המנורה עוסקים בבקשה ובשבח ה' המולך על כל העולם

א) הקב"ה הראה מזמור הזה לדוד המלך, ולמשה רבינו ע"ה

דוד המלך עליו השלום הראהו הקב"ה ברוח הקדש מזמור "למנצח בנגינות מזמור שיר אלהים יחננו" וכו' כתוב על טס של זהב מופז עשוי בצורת מנורה. וכן הראה אותו למשה רבינו ע"ה. והיה דוד המלך ע"ה נושא זה המזמור כתוב ומצוייר וחוקק במגיניו בטס של זהב כצורת מנורה כשהיה יוצא למלחמה והיה מכיין סודו והיה נוצח אותם ואויביו נופלים לפניו. (קונטרס מנורת זהב כ"י מועתק מכ"י הרב מהר"ר חיים באכנר זלה"ה בעל אור חדש על דיני ברכות. והעיד הרב מהר"ח הנזכר שהוא העתיקו מכתבת יד הקדש של הגאון מהרש"ל ז"ל ושם כתוב סודות ונפלאות הרמוזות במזמור הנזכר) ("מדבר קדמות" להחיד"א ז"ל [מערכת ד' אות כ"ב])

ב) צורת המנורה היתה לדוד למגן ולמחסה

... לכן מקובל שהמנורה היתה מצויירת במגן דוד. להיות כי זכות התורה והאמונות האמיתיות עם עיקרי הדת היו עומדים לדוד במלחמותיו, ולכן היתה המנורה למגן ולמחסה אליו, והוא מבואר. (תורת העולה לרבינו משה איסרליש הרמ"א ז"ל [סוף פרק כ'] ועיי"ש מה שהאריך בענין המנורה)

— מנורה טהורה —

(1) יגן מכל גזירות רעות להקהל

לצייר הלמנצח בצורת מנורה בבית הכנסת על הארון הקודש ויגין בעד גזירה רעה ח"ו להקהל. ("יראת אל" להגאון מוהר"ר אלעזר מגרמיזא בעל הרוקח ז"ל, מהרש"ל בספרו מנורת המאור, האריז"ל, סגולות ישראל)

(2) להנצל העיר מכל צרה

סגולה להנצל העיר מכל צרה לצייר המנורה בארון הקודש ולקרות בו בכל יום כשנוטלין ס"ת מבה"כ זו לאחרת וק"ו לבית להתפלל זהו סגולות ס"ת. (זוהר ויקרא, ספר זכירה)

פרק ב

סגולתה - לאומרה על קלף

(א) שכו רב ועצום:

מה מאד הפליגו באמירת "למנצח בנגינות - בציור מנורה. וכתבו ז"ל ששכרו רב ועצום. וראיתי קונטרס בכתב יד לראשונים בזה בסודותיו ותועלותיו. ולפחות לעשות נחת רוח ליוצרינו נאמר אותו בכונה בציור מנורה כתוב על קלף. (עבודת הקודש להחיד"א ז"ל, חלק "צפורן שמיר" [סימן ב' אות ח"י], ועי' חס"ל [אות ו'], ש"ץ [דף ס"ו ע"א], כף החיים להרח"ף [סי' י"ב אות י"ד], כף החיים [סי' נ"א אות י"א])

(ב) יאמר על קלף או נייר, - ויהי זקוף לפניו ולא משכב **כשאומר** "למנצח בנגינות מזמור שיר" המצויר בצורת המנורה על קלף או על נייר, יזקוף את הציור של המנורה שמסתכל בו, כדי שיהיה הציור זקוף לפניו כדמיון המנורה שהיתה זקופה ועומדת בהיכל, ולא יניח הציור מושכב ושטוח לפניו. (עוד יוסף ח"י לבמח"ס "בן איש חי" [בפרשת ויגש אות ג'])

(ג) לאומרה אחר כל שלש תפילות

מצאתי כתוב, שיאמר קודם שיסיים העמידה מזמור "למנצח בנגינות... אלקים

יחננו" בצורת מנורה כתובה על קלף.

(עבודת הקודש להחיד"א ז"ל, חלק כף אחת [סימן כ"ו])

(ד) להדיבק הלמנצח בסידור ע"י תפירה או דבק

בספר סגולות ישראל (מערכת מ' אות ס"ד) כתב וז"ל: ועיין להרב שע"ת סי' א' ס"ק ג' שכתב דכיון שיש בה שם המפורש אינו ראוי שתהי' בקלף מצויירת כדי שלא תפיל לארץ שע"פ הרוב אינם משמרים אותה כראוי ותשתפכנה בראש כל חוצות ע"ש, והרב כף החיים כתב שיהיה זהיר שלא תפיל ארצה. ואני אומר דיותר טוב שתהיה דבוקה בסידור ע"י תפירה או ע"י דבק בתחלת הסידור וזהו דרך הנאה לעשות כבוד לשמו י"ת עכ"ל.

(ה) בכתב אשורית זוכים שכל תיבה עלה למעלה וכו' והוא סגולה בדוקה ומנוסה

"כשאתה אומר שמע תצייר את צורת השי"ן והמ"ם והעי"ן כמו שהם כתובים בכתב אשורית לנגד עיניך וכן על זה הדרך בכל תיבה ותיבה עד הסוף. גם תביט הנקודות וטעמים שעל כל אות ואות כאשר הם מצויירים לפניך בסידור ובזה אז תזכה שכל תיבה ותיבה תעלה ממש כצורתה למעלה מעלה כל אות למקומו ושורשו לפעול פעולות ותיקונים נפלאים הצריכים אליו ודבר זה הוא סגולה נפלאה בדוק ומנוסה למרגילים עצמם בזה לבטל ולהסיר מעליו כל מוחשבות ההבלים הטורדות ומונעות טהרת המחשבה וכוונה". (בן איש חי)

1. עיני תמיד אל ה'

וכן הרב החיד"א זצוק"ל כתב בזה"ל: "כשאתה הולך לישן יצייר שם המיוחד הוי"ה ב"ה כאילו כתוב לפניו בכתב אשורית גדולה עיני תמיד אל ה' כי הוא יוציא מרשת רגלי" (צפורן שמיר ס"ח קכ"א)

— מְנוּחָה מְנוּחָה טְהוּרָה —

האמצעי היה בו שפע השמן לכל הנרות שעל קני המנורה. וזה הנר מקנה האמצעי היה מאיר ונותן אור גדול יותר מכל הנרות שעל ז' קני המנורה. כמו כן רומז להקב"ה שממנו הברכה והאורה וההצלחה לכל העולם. וכמו כן ארץ ישראל הוא קנה האמצעי וירושלים הוא נר מן קנה האמצעי ובהמ"ק הוא האור המתפשט, וירושלים ובהמ"ק של מטה דכתיב כסא כבוד מרום מראשון מקום מקדשנו. ומזה קנה האמצעי שהוא א"י ישפיעו ממנו הברכות וההצלחות והתבואות לכל הארצות מן ה' איקלמים שיש בעולם. לפיכך אמרו... א"י ראש לכל הארצות וממנו מוצאים ומתפרנסים כל הארצות שבעולם...

ובזה הענין תבין סוד קדושת יום השבת. והאותיות הראשי פסוקים מן הז' פסוקים... בגימטריא ע"ב כנגד שמות של הקב"ה היוצאים מן ויס"ע ויב"א וי"ט.

ובזה המזמור תמצא האותיות של ע"ב שמות. בפסוק ראשון אלהים יחננו תמצא בו ז' תיבות והוא רמז לז' ככבי לכת (והמזלות) המנהיגים המזלות והעולם כולו ברצון הש"ית... (כאן בא באריכות רמזים וסודות על מספר התיבות שבכל פסוק וראשי תיבות וכו'). ודוד המלך ע"ה נושא במגיניו מצויר בצורת מנורה והיה נוצח מלחמותיו ואויביו נופלים לפניו.

ואמרו בעלי הקבלה הקב"ה הראה לדוד מזמור זה ברוח הקודש כתב באותיות מופז ונעשה בצורת מנורה. וכן הראה למשה רבינו ע"ה במראה אשר הראה ה' את משה כן עשה את המנורה.

והרואה אותו מצויר בצורת מנורה ימצא חן וחסד בעיני אלקים ואדם.

ואם יצויר בבה"כ בארון הקודש יגין בעד גזירה להקהל.

ז) וכן כתב רבינו הקדוש הרבי רבי אלימלך מליזענסק זצוק"ל זיע"א בצעטיל קטן שלו שיצייר לפניו בשעת אכילה אותיות מאכ"ל "בכתב אשורית".
(צעטיל קטן)

פרק ג

גודל מעלת אמירת מזמור ס"ז, הנקרא מזמור המנורה - סודות ורמזים גדולים ונפלאים שממנו הברכה והאורה והצלחה לכל העולם.

א. בספר "יראת אל" להגאון הגדול מוהר"ר אלעזר מגרמיזא בעל הרוקח ז"ל (העתקנו לפי כתי"י ישן. ויתכן שהוא הכתי"י לראשונים שראהו החיד"א ז"ל כמובא להלן). בתחילת הקונטרס מצויר המזמור בצורת המנורה. (הפסוק "אלהים יחננו ויברכו" וגו' הוא הקנה הימני תחת תיבת "למנ", דהיינו לימין הקורא). מעל הפסוק למנ צחב וגו' כתוב הפסוק "כי עמך מקור חיים" וגו'. למטה אצל קני המנורה כתובים השמות היוצאים מסופי הפסוקים של ששה הקנים. אח"כ כתוב כך:

המזמור הזה עשה דוד המלך עליו השלום ברוח הקודש ויש בו סודות ורמזים גדולים ונפלאים והוא עשוי בצורת המנורה. והם ג' פסוקים בצד ימין ופסוק ישמחו וירננו באמצע וגו' פסוקים בצד שמאל והם ז' פסוקים כנגד ז' קני המנורה. והקנה האמצעי הוא גוף המנורה... ופסוק ראשון למנצח... אינו מן המנין אך הוא שם (...) המזמור. והם שמות הקדושים של הקב"ה והם כתובים על כל אחד ואחד מז' קני המנורה. והם ג' אותיות על כל קני המנורה וב' אותיות על קנה האמצעי. וששה פסוקים מן המזמור הזה דע כי ו' פסוקים רמוזים לששה קצוות העולם מזרח מערב צפון דרום שמים וארץ. והש"י ברא אותם הוא אדון ומלך על כל.. רומז לקנה האמצעי שהוא הגוף. וזה הפסוק רומז ליום השבת שמעלתו וקדושתו על ו' ימי המעשה והוא סוד עץ החיים (אשר בתוך הגן) רצה לומר באמצע הגן ומזה קנה

☞ מנורה טהורה ☞

ויקרא ט' תיבות נגד ט' פרחים.

במדבר י"ז תיבות נגד גובה של מנורה שהוא י"ז טפחים ומשהו, כיון שהאחרון חסר לא נכתבה תיבה נגדו.

דברים כ"ב תיבות נגד כ"ב גביעים.

והיתה גבוהה י"ח טפחים להורות על מספר ח"י כי היא עץ החיים אשר בה תוסיף חיים על המחזקים בה כמו שנאמר "עץ חיים היא" וגו'.

ג) הקב"ה הראה מזמור הזה לדוד המלך, ולמשה רבינו ע"ה **דוד** המלך עליו השלום הראהו הקב"ה ברוח הקדש מזמור "למנצח בנגינות מזמור שיר אלהים יחננו" וכו' כתוב על טס של זהב מופז עשוי בצורת מנורה. וכן הראה אותו למשה רבינו ע"ה. והיה דוד המלך ע"ה נושא זה המזמור כתוב ומצוייר וחקוק במגיניו בטס של זהב כצורת מנורה כשהיה יוצא למלחמה והיה מכויץ סודו והיה נוצח אותם ואויביו נופלים לפניו. (קונטרס מנורת זהב כ"י מועתק מכ"י הרב מהר"ר חיים באכנר זלה"ה בעל אור חדש על דיני ברכות. והעיד הרב מהר"ח הנזכר שהוא העתיקו מכתיבת יד הקדש של הגאון מהרש"ל ז"ל ושם כתוב סודות ונפלאות הרמוזות במזמור הנזכר).

(מדבר קדמות"ה להחיד"א ז"ל [מערכת ד' אות כ"ב])

ד) צורת המנורה היתה לדוד למגן ולמחסה

... לכן מקובל שהמנורה היתה מצויירת במגן דוד. להיות כי זכות התורה והאמונות האמיתיות עם עיקרי הדת היו עומדים לדוד במלחמותיו, ולכן היתה המנורה למגן ולמחסה אליו, והוא מבואר. (תורת העולה לרבינו משה איסרליש הרמ"א ז"ל [סוף פרק כ'] ועיי"ש מה שהאריך בענין המנורה)

ה) לכוון לדעתו של דוד המלך ע"ה

בספר "כף החיים" לר' חיים פלאגי ז"ל (אות י"ד) אחרי העתיק לשון החיד"א בס'

והאומרו בכל יום קודם הנץ החמה, לא יקרה לו מקרה רע.

וחשוב הוא לפני הקב"ה כאילו הדליק המנורה בבית המקדש.

ומובטח שהוא בן עוה"ב.

והאומרו בבוקר אחר ברכת כהנים ז' שבועות כל ימי הספירה לא יקרה לו נזק כל השנה כולה ויצליח במעשיו. והכל רומזים עניינם כנגד ז' קני המנורה חנינה ברכה אורה ישועה הודאה שמחה רננה שכל אלו ענינים עתידיים להיות לישראל. וראוי לכוין בה. וגם טוב לאומרו ז"פ כשאדם יוצא לדרך לשלום ולהצלחה.

והפסוק "כי עמך מקור חיים באורך נראה אור" היה כתוב עליה על כל קנה וקנה תיבה אחת... ועל הקנה האמצעי שהוא שבת ועץ החיים... כתוב עליו תיבת החיים בעבור שהוא ארץ החיים וממנו יושפעו כל הברכות והצלחות... ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

ב. חמשה חומשי תורה - נגד המנורה נאמרו.

בקונטרס "מנורת זהב" שהועתק מכתב יד מופת הדור הגאון מהר"ר שלמה נ"ע מאוסטרא לוריא מהרש"ל (נדפס בויניציאה על ידי יחיאל בר אשר הכהן ז"ל הנקרא מיכל כהן יצו. וחי"א ז"ל ראה קונטרס זה בכת"י והביא עדות לכך שכתב היד הועתק מכתיבת יד הקודש של הגאון מהרש"ל ז"ל, כמובא להלן) ובו העתק כמעט כלשון הספר "יראת אל" בשם הגאון בעל הרוקח ז"ל. ובצד ציור המנורה כתוב כך:

חמשה חומשי תורה נגד המנורה נאמרו.

בראשית ז' תיבות (בפסוק הראשון של ספר בראשית יש בו ז' תיבות) נגד שבעה נרות.

שמות י"א תיבות נגד י"א כפתורים.

— ❦ — **מנורה טהורה** — ❦ —

על הארון הקודש ויגין בעד גזירה רעה ח"ו להקהל. ("יראת אל" להגאון מוהר"ר אלעזר מגרמיזא בעל הרוקח ז"ל, מהרש"ל בספרו מנורת המאור, האריז"ל, סגולות ישראל)

(ט) להנצל העיר מכל צרה

סגולה להנצל העיר מכל צרה לצייר המנורה בארון הקודש ולקרות בו בכל יום כשנוטלין ס"ת מבה"כ זו לאחרת וק"ו לבית להתפלל זהו סגולות ס"ת.

(זוהר ויקרא, ספר זכירה)

פרק ד

(א) אמירתו כשנכנס לבית הכנסת

אחר שנכנס לבית הכנסת יאמר מזמור אלהים יחננו ז' פעמים ויקיף בכל פעם התיבה.

ובשבת יקיף פעם אחת התיבה ולא יותר. (אור הישר עמוד העבודה סימן ה, סידור תפלה ישרה ברדיטשוב)

(ב) בלמנצה יש שבעה פסוקים - כנגדם יקיף שבע הקפות סביב התיבה שבאמצע בית הכנסת

בסידור חמדת ישראל דף יא: וזל"ק: ואחר שנכנס לבית הכנסת ישתחוה כנגד ההיכל ויאמר אח"כ מזמור אלהי"ם יחננו ויברכנו וכו' אשר יש בו שבעה פסוקים וכנגדם יקיף שבעה הקפות סביב התיבה שבאמצע בית הכנסת. וטוב הוא שיכוין לגמור פסוק אחד בכל הקפה מהם. ויכוין כי התיבה היא כנגד המלכות ותכוין להמשיך אליה שבעה אורות מקיפים שהם מן החס"ד עד המלכות ואור המקיף של המלכות ג"כ אנו ממשיכים אליה והיא בכלל השבעה מקיפים וגם תכוין לכלול עצמך לקבל מן שבעה אורות המקיפים האלו אתה והמלכות ביחד. עוד ביום ראשון תכוין לפסוק ראשון שהוא

מדבר קדמות, הוסיף בזה הלשון: "וכן אנו יתמי דיתמי דלא בינת אדם לנו, ראוי לכוין לדעתו של דוד המלך ע"ה וכל קדושים עמו דהו ידעי עומקן של דברים סוד ה' ליראיו".

(ו) סוד גדול לאומרה בצורת מנורה

סוד גדול לומר למנצח זה בצורת המנורה. וכן בסוד עם כוונות האריז"ל של רבינו יעקב קאפיל ז"ל נדפס המזמור הזה בצורת המנורה. וכן בסדר "עבודה ומורה דרך" דפוס סלאוויטא נדפס המזמור בצורת המנורה. וכתוב שם מעל המנורה: בכל עת שאומר זה המזמור ובפרט בליל ספירה, יאמר אותו בציר המנורה. (סוד עם כוונות האריז"ל של רבינו שבתי מראשקוב ז"ל, [בסדר תיקון חצות ובכוונת ספירת העומר])

(ז) טעם אמירת מזמור אלקים יחננו - כאילו מקביל פני שכינה

ז"ל האבודרהם, בסדר שחרית של חול: "ויש מקומות שנוהגין לומר בכל יום מיימות העומר, "מזמור שיר אלקים יחננו ויברכנו", מפני שיש בו מ"ט תיבות חוץ מן הפסוק הראשון שהוא פתיחת המזמור, והם כנגד מ"ט ימי העומר. ועוד יש בו שבעה פסוקים חוץ מן הפסוק הראשון, והם כנגד ז' שבועות. ובמקצת מקומות אומרים אותו בכל יום, מפני שנקרא "מזמור המנורה" והקורא אותו בכל יום נחשב כמדליק המנורה בבית המקדש וכאילו מקביל פני שכינה כי תמצא ז' פסוקים כנגד ז' קני מנורה, וגם יש בו מ"ט תיבות כנגד מנין הגביעים והכפתורים והפרחים והנרות שבז' קני המנורה שעולין למנין מ"ט.

ופסוק ראשון יש בו ד' תיבות כנגד מלקחיה ומחתותיה, מלקחיה תרי, ומחתותיה תרי.

עכ"ל. (שלמי צבור למהרי"ט אלגזי ז"ל במשפטי הזמירות)

(ח) יגן מכל גזירות רעות להקהל

לצייר הלמנצח בצורת מנורה בבית הכנסת

מנורה טהורה

לכלול נפשך עם המלכות יחד לקבל מז' אורות מקיפים הנ"ל ועל ידי הקפה אנו ממשיכין אליה.

יום ראשון אלהים יחננו וכו' שהוא כנגד מקיף החסד הוא הגובר, על שאר פסוקים.

יום שני לדעת וכו' שהוא כנגד מקיף הגבורות והוא הגובר וכו'.

יום שלישי יודוך וכו' שהוא כנגד מקיף הת"ת והוא הגובר וכו'.

יום רביעי ישמחו וכו' שהוא כנגד מקיף נצח והוא הגובר על שאר וכו'.

יום חמישי יודוך וכו': שהוא כנגד מקיף ההוד והוא הגובר על שאר וכו'.

יום ששי ארץ וכו'. שהוא כנגד מקיף היסוד הוא הגובר על שאר וכו'.

יום שבת יברכנו אלהים ויראו אותנו כל אפסי ארץ שהוא כנגד מקיף המלכות והוא הגובר על שאר וכו'.

המצויר בצורת המנורה על קלף או על ניר, יזקוף את הציור של המנורה שמסתכל בו, כדי שיהיה הציור זקוף לפניו כדמיון המנורה שהיתה זקופה ועומדת בהיכל, ולא יניח הציור מושכב ושטוח לפניו. (עוד יוסף חי' לבמוח"ס "בן איש חי" [בפרשת ויגש אות ג']

ב) לאומרה אחר כל שלש תפילות
מצאתי כתוב, שיאמר קודם שיסיים העמידה מזמור "למנצח בנגינות... אלקים יחננו" בצורת מנורה כתובה על קלף.

(עבודת הקודש להחיד"א ז"ל, חלק כף אחת [סימן כ"ו])

ד) להדביק הלמנצח בסידור ע"י תפירה או דבק

בספר סגולות ישראל (מערכת מ' אות ס"ד) כתב וז"ל: ועיין להרב שע"ת סי' א' ס"ק ג'

אלהים יחננו וכו' ותכוין כי היא גובר על הששה הפסוקים והוא תגבורת החסד על הששה התחתונות וביום השני תכוין כי פסוק השני גובר על כולם והוא הגבור"ה. ובה תכוין עד יום הששי כי אז תכוין בפסוק הששי הגובר על כולם.

ואמנם ביום השבת (אין) צורך רק להקיף אלא הקפה אחת בלבד והוא ספיקא אם הוא כנגד הת"ת הנקראת שבת וכולם כוללין בו. אם הוא כנגד הבינה הכולל לכל השבעה ולכן אין בשבת רק הקפה אחת, עכ"ל.

ג) סדר הקפת התיבה באמירת למנצח

... כשיכנס ישתחוה כנגד ההיכל, ואחר כך יאמר מזמור אלקים יחננו (שבו) שבעה פסוקים כנגד שבעה מקיפים דחסד עד המלכות, ואם עדיין אין שם בני אדם הרבה דלא מחזי כיוהרא.

ובכל פסוק ממנו יקיף פעם א' התיבה סוד המלכות ז' פעמים להמשיך לה מקיפים אלו ושיהנה גם הוא מאורם. ותכוין (סידור הארז"ל להר"ר שבתי ז"ל)

פרק ה

א) לאומרה על קלף

מה מאד הפליגו באמירת "למנצח בנגינות - בציור מנורה. וכתבו ז"ל ששכרו רב ועצום. וראיתי קונטרס בכתב יד לראשונים בזה בסודותיו ותועלותיו. ולפחות לעשות נחת רוח ליוצרינו נאמר אותו בכונה בציור מנורה כתוב על קלף. (עבודת הקודש להחיד"א ז"ל, חלק "צפורן שמיר" [סימן ב' אות ח"י], ועי' חס"ל [אות ו'], ש"ץ [דף ס"ו ע"א], כף החיים להרח"ף [סי' י"ב אות י"ד], כף החיים [סי' נ"א אות י"א])

ב) יאמר על קלף או ניר, - ויהי' זקוף לפניו ולא משכב **כשאומר** "למנצח בנגינות מזמור שיר"

— מנורה טהורה —

"למנצח בנגינות מזמור שיר" (תהלים סז) בצורת המנורה בכל יום בהנץ החמה, לא יקרה לו שום מקרה רע, וחשוב לפני הקדוש ברוך הוא כאלו הוא מדליק נרות בבית המקדש.

יצליח במעשיו ולא יהא ניזוק כל היום.

ובספר "מנורת המאור" כתב: לאמרו בימי העמר כששליח צבור אומר ברכת הכהנים, יאמר היחיד "למנצח בנגינות מזמור שיר" עד "אפסי ארץ", ויצליח במעשיו (אגרת הרמב"ן, ו) ויסתכל בצורת המנורה, ולא יהא ניזוק כל היום. ומסים שם: וטוב לאמרו אפלו כל ימות השנה. עד כאן לשונו.

ילך לשלום ולהצלחה

וכל האומרו שבע פעמים בדרך ויכון בו, ילך לשלום ולהצלחה. וטוב שכל אדם יסתכל בו קדם צאתו לדרך, ובדרך יתפלל אותו כאמור.

(ב) אמירתו קודם ברכת המזון

מנהג הרב לומר קודם ברכת המזון פסוקים אלו (תהלים סז) "למנצח בנגינות" וגו', (תהלים לד, ב) אברכה את ה' וגו', (קהלת יב, יג) סוף דבר הכל נשמע וגו' (תהלים קמה, כא) תהלת ה' ידבר פי וגו', (תהלים קטו, יח) ואנחנו נברך י"ה וגו', (יחזקאל מא, כב) וידבר אלי זה השלחן וגו'. (אור הישר עמוד העבודה סימן יב, סידור תפלה ישרה כתר נהורא ברדיטשוב)

(ג) לאומרה בימי הספירה - סודותיו

לדעתי סוד הכתוב הזה וצורך העניינים המיוחדים אל השמאל לסיוע פעולות הימין וצורתם ותבניתם צויירו ונרשמו במזמור נכבד ומעולה היה המנהג לאמרו בימי הספירה. והוא, "אלהים יחנונו ויברכנו" וגומר (תלים ס"ז), שבא בקבלה שהיה מצוייר במגן דוד כדמות מנורה. שלשה קני מנורה מצדה האחד והם ג' פסוקים רצופים, אלקים

שכתב דכיון שיש בה שם המפורש אינו ראוי שתהי' בקלף מצויירת כדי שלא תפיל לארץ שע"פ הרוב אינם משמרים אותה כראוי ותשתפכנה בראש כל חוצות ע"ש, והרב כף החיים כתב שיהיה זהיר שלא תפיל ארצה. ואני אומר דיותר טוב שתהיה דבוקה בסידור ע"י תפירה או ע"י דבק בתחלת הסידור וזהו דרך הנאה לעשות כבוד לשמו י"ת עכ"ל.

(ה) בכתב אשורית זוכים שכל תיבה עלה למעלה וכו' והוא סגולה בדוקה ומנוסה

"כשאתה אומר שמע תצייר את צורת השי"ן והמ"ם והע"י"ן כמו שהם כתובים בכתב אשורית לנגד עיניך וכן על זה הדרך בכל תיבה ותיבה עד הסוף. גם תביט הנקודות וטעמים שעל כל אות ואות כאשר הם מצוירים לפניך בסידור ובוה אז תזכה שכל תיבה ותיבה תעלה ממש כצורתה למעלה מעלה כל אות למקומו ושורשו לפעול פעולות ותיקונים נפלאים הצריכים אליו ודבר זה הוא סגולה נפלאה בדוק ומנוסה למרגילים עצמם בזה לבטל ולהסיר מעליו כל מחשבות ההבלים הטורדות ומונעות טהרת המחשבה וכוונה".

וכן הרב החיד"א זצוק"ל כותב בזה"ל: "כשאתה הולך לישן יצייר שם המיוחד הו"ה ב"ה כאילו כתוב לפניו בכתב אשורית גדולה עיני תמיד אל ה' כי הוא יוציא מרשת רגלי". (צפורן שמיר ס"ח קכ"א)

וכן כתב רבינו הקדוש הרבי רבי אלימלך מליזענסק זצוק"ל זיע"א בצעטיל קטן שלו שיצייר לפניו בשעת אכילה אותיות מאכ"ל "בכתב אשורית". (צעטיל קטן)

פרק ז

(א) האומרה בכל יום בהנץ החמה, לא יקרה לו שום רע. **כל** האומר (מכאן בחוקי חיים אות ס' סק"ג) מזמור

☞ מנורה טהורה ☞

יסתכל בצורת המנורה שבו לא היא ניזוק כל היום. ומסיים, וטוב לאומרו בכל יום. וכל האומרו בצורת המנורה בכל יום בהנץ החמה לא יקרה לו שום מקרה רע, וחשוב כאילו הדליק את הנרות בבית המקדש. עכ"ל. ("שלמי חגיגה" למהרי"ט אלגאזי [בהלכות ספירת העומר אות ל"ו], ראה באריכות בפתי עולם אות ט"ז, ובכף החיים אות ל"ו)

(1) ההצלחה תשרה בכל מעשיו

בספר ילקוט מעם לועז בפ' אמור בדיני ספירת העומר (ויקרא דף רע"ט) וז"ל: אומרים הספרים שכל האומר מזמור זה כפי שהוא מצויר כאן בכל אחד מימי העומר אחרי ברכת כהנים שאומרים הכהנים בשחרית, לא יארע לו שום נזק באותה שנה, וההצלחה תשרה בכל מעשיו. ומזמור זה כתב דוד המלך בצורת מנורה במגינו כשהיה יוצא למלחמה, ובזה נצח את אויביו. (כסא רחמים)

(2) למצוא חן בעיני אלקים ואדם - אם הוא מצויר על ארון הקודש יגן בעד גזירה רעה על הקהל

המזמור הזה וכל זה עם המנורה רומז לעניינים גדולים, ויש בו סגולות רבות והיה דוד המלך ע"ה נושא זה המזמור כתוב ומצויר במגינו כצורת מנורה כשהיה יוצא למלחמה היה נוצח אותם ונופלים לפניו אויביו.

ואמרו חכמים ז"ל, כל מי שמתפלל אותו זה המזמור כמנורה בכל יום בהנץ החמה, לא יקרה לו שום גזירה רעה ויהיה חשוב לפני בורא עולם ית' הב"ה כאילו הוא מדליק נרות בביהמ"ק ויהיה מובטח שהוא בן עולם הבא. וכל האומר אותו אחר ברכת כהנים בבוקר בשבעה שבועות של ימי הספירה לא יקרה לו שום נזק בכל השנה כולה, ויהיה מצליח במעשיו, וכו', וכמו כן כל הקורא אותם בכונה שיכוון בו, וכל האומר אותו שבעה פעמים בדרך ויכוין, כי ילך לשלום ולהצלחה. (מהרש"ל,

יחננו, לדעת בארץ, יודוך עמים. ושלשה קני מנורה מצדה הב' והם יודוך עמים, ארץ נתנה יבולה, יברכנו אלהים. והקנה האמצעי הוא פסוק ישמחו וירננו לאומים, העומד באמצע, כי הוא ארוך מכולם כמשפט הקנה האמצעי. והנה יש בז' הקנים מ"ט תיבות כמספר ימי הספירה, כמו שמספר הפסוקים הנזכרים היו על מספר שבתותיה וכו'. וזה תוארה, הקנה הראשון מהימין הוא "אלהים יחננו ויברכנו" וגו'. וכו', הקנה הראשון מהשמאלי וכו' "הוא יברכנו אלהים וייראו אותו כל אפסי ארץ". וכו'. והנה להיות הימים האלה, שמתחלת ספירת העומר ועד תשלומה בכללם ופרטם, מסכימים עם כללי ופרטי המזמור הזה, רצוני, בהיות מספר הפסוקים כמספר השבועות, ומספר התיבות כמספר הימים כמו שאמרנו, היה המנהג בכל ישראל לקרא אותו בכל לילות זה הזמן, סמוך לספירה, וכו'.

(עקידת יצחק לרבינו יצחק עראמה זלה"ה [בפרשת אמור])

(ד) לאומרה מעומד - ובימי הספירה יכוין בכל יום ויום מן המ"ט ימים

גם ראיתי למורי ז"ל, מקפיד וזהיר מאד, לומר אחר ספירת העומר, "מזמור אלהים יחננו" כו', כולו מעומד, ולכוין בכל יום ויום מן המ"ט ימים, בתיבה אחת ממ"ט תיבות שיש בזה המזמור. גם יכוין באות אחת ממ"ט אותיות שיש בפסוק "ישמחו וירננו" כו'. וזה מספר אותיות המ"ט של הפסוק "ישמחו" כדי שלא תטעה בהם, תיבת לאמים חסר ו', תשפוט מלא ו', תיבת מישור מלא ו'.

("שער הכוונות" למהר"ח וז"ל [ענין ספירת העומר, סוף דרושי"א])

(ה) סגולתה בימי העומר, בברכת כהנים, ובכל יום, וחשוב כאלו הדליק את הנרות בבית המקדש

מצאתי כתוב בשם אגרת הרמב"ן, דכל ימי העומר כשאומרים ברכת כהנים, אם יאמר היחיד מזמור זה יצליח במעשיו, ואם

— ❦ — **מנורה טהורה** — ❦ —

(יב) הטעם שאומרים אחר התפלה

בסידור עמודי שמים למהריעב"ץ (דף קצ"ח) דפוס ישן נושן שהדפיסו הגאון המחבר זצ"ל, וז"ל: "יא למנצח (ס"ז) וי"א גם אדון עולם, הטעם כדי לסיים במה שהתחילו להתפלל כדרך שעושין בסיום התורה, עכ"ל.

(יג) סגולה להצלחה

יאמר בכל יום בבקר קפטיל ס"ז בצורת המנורה בדוק ומנוסה, (מצאתי בכמה ספרים), (שער הצלחה מהצה"ק המקובל מרן רבי ברוך פנחס מסקאליע ז"ע)

(יד) סגולתה - להולך לדרך

כל האומר מזמור למנצח בנגינות בצורת המנורה ז' פעמים כשיצא לדרך ויכוון בו, ילך לשלום ולהצלחה, וטוב שיאמרה קודם שיסיים תפלת העמידה כשהוא כתובה על קלף. (ס' יראת אל, מהרש"ל בס' מנורת זהב טהור, תורת העולה לרבינו הרמ"א, עבודת הקודש, אגרת הרמב"ן שלמי חגיגה למהרי"ט אלגזי, שבט מוסר, כף החיים)

(טו) סגולתה - לתיקון היסוד

מובטח לו שלא יקרנו מקרה בלתי טהור, עיין הרש"ץ. (ימלט נפשו, לקוטים מפרדס, מע' מנורה, סגולות ישראל)

(טז) לפני השינה יאמר הלמנצח

בסידור חמדת ישראל שסידר הגאון הקדוש המקובל האלקי גדול מרבן שמו מוהר"ר שמואל וויטאל זי"ע, בן הגה"ק המקובל האלקי הנשר הגדול מו"ה חיים וויטאל זי"ע, שקיבל מפני רבו האר"י זי"ע, שקיבל מפי אלי' ז"ל, (בדף קי"ד ע"ב) וזל"ק: א"ש עוד אני אומר קודם שאישן יאמר: "למנצח בנגינות מזמור שיר" וכו', עכ"ל.

(יז) כאלו הדליקה בביהמ"ק - כאלו מקבל פני השכינה - לא יקרה לו שום גזירה רעה - מובטח לו שהוא בן עוה"ב **בספר** ראה מעשה ד' קכ"ב שכתב וז"ל:

בספרו "מנורת זהב טהור", והוא העתק מדברי רבינו אלעזר בעל הרוקח בספר "יראת אל")

(ח) ע"י אמירתה - זוכים להקביל גרו של מלך המשיח **מצאתי** במדרש רבתי פרשת אמור, אמר רבי אלעזר בן שמוע, בזכות "ערוך את הנרות", תנצלו מן "ערוך מאתמול תפתה" (ישעיהו ל'). אמר רבי חנן בזכות להעלות נר תמיד, אתם זוכים להקביל גרו של מלך המשיח, כמש"נ [תהלים קל"ב], ערכתי נר למשיחי, וגו', הנה ודאי דרשות אלו רומזים על מה שנתבאר, כי כלל התורה מצלת מזדינה של גיהנם ומקרבת מלך המשיח וכו', עכ"ל. (תורת העולה לרבינו משה איסרליש הרמ"א ז"ל [סוף פ"כ])

(ט) לצייר לפניו צורת המנורה

טוב לומר "מזמור אלהים יחננו ויברכנו" בצורת המנורה. ובציור ההשכלה בלבד סגי, אם אין ציור מונח לפניו. (בן איש חי לרבינו יוסף חיים ז"ל [שנה ראשונה פ' ויגש ד'])

(י) ויעיל לכמה דברים טובים

מצאתי כתוב שיש לומר זה המזמור בצורת המנורה. ויעיל כוונתו לכמה דברים טובים כי יש בו סודות גדולים. ובפרט בלילי ספירה. (סדור "שערי השמים" מבעל השל"ה זי"ע)

(יא) אחר כל שלש תפלות

יאמר אחר כל שלש תפלות "מזמור לדוד ה' רעי" ומזמור "אלקים יחננו" (האר"י ז"ל), (עבודת הקודש להחיד"א ז"ל, חלק קשר גדול [אות י"ג])

יא* אחר הסרת הטלית

בסידור האריז"ל להר"ר שבתי מראשקוב ז"ל (בדף קי"ז) וזל"ק: אחר הסרת הטלית יאמר מזמור לדוד ה' רועי, ומזמור אלקים יחננו, עכ"ל.

—== מנורה טהורה ==—

יח) כאילו נבנה בית המקדש - וכאילו הדליק המנורה בבית המקדש

טעם על גודל ענינו באמירת למנצח בצורת מנורה, כי איתא במנחות דק"י אע"א: "אלו תלמידי חכמים העוסקים בהלכות עבודה מעלה עליהם הכתוב כאלו נבנה בית המקדש בימיהם". ומטעם זה כתוב בסה"ק "יראת אל" להקדוש רבי אלעזר מגרמיזא בעל הרוקח ז"ל "שהאומרה חשוב הוא לפני הקב"ה כאילו הדליק המנורה בבית המקדש, ומשפיע שפע לכל העולם" יע"ש.

ובחנוכה בשעת הדלקת הנרות אמרתי הטעם למה הקב"ה מאריך גליותינו כל כך, (עי' באריכות בשבט מוסר פנ"ב כמה טעמים על זה) כי בזמן שבית המקדש היה קים היה אהרן הכהן עומד ומטיב את הנרות והיה להקב"ה נחת רוח מאוד כידוע, ועכשיו בעת הגלות אין לו להקב"ה הנחת רוח הזה אמרתי לתרץ, כי בעת שבית המקדש היה קים היה רק אחד מדליק את הנרות, והיום יש לו להקב"ה מליוני יהודים שמדליקים נרות חנוכה, וכפי הנראה יש להקב"ה יותר נחת רוח מזה, כי אינו דומה למיעוט העוסקים במצוה או המרובים העוסקים במצוה.

וראה בס' קב הישר (פרק צ"ו) שמאריך בגודל קדושת הנרות של מצוה וכו' וזל"ק: והרה"ג מהרש"ל ז"ל כתב בהקדמת ספר הנקרא ים של שלמה וז"ל, פעם אחת בא לידי ע"י נר של מצוה כאילו הראו לי מן השמים ונתנו לי הרמנא ואמיץ כח מרקיע ופתחו לי שערי אורה ע"כ. ושמעתי מפי מורי ע"פ קבלה שהענין הוא כך, כשהיה הרב ר' שלמה לוריא ז"ל מחבר ספרו ים של שלמה, אירע לו שהיה רק נר קטן דלוק לפניו והיה זמן קרוב להכבות, והיה דלוק כמה שעות יותר משלש וארבע נרות שלמים, וזה העיד עליו תלמידו

ובספר לקוטים מפרדס (ערך המנורה) כתב וז"ל: מה שנוהגים לכתוב "למנצח בנגינות" בצורת מנורה ולמעלה כותבים שם הוי"ה ב"ה בפ' שויתי ד' לנגדי תמיד שתועיל לענין היראה וגם מועיל לנצח אויבינו ודוד המלך ע"ה הי' נושא המנורה ומנצח אויביו ולזה כותבין למנצח ופ' שויתי והיא סגולה שלא יוזק ולא יקרא לו מקרה רע ב"מ עכ"ל. ובס' חרדים כ' על פ' ובשם אלקיננו נדגול צריך שישא דגל ד' בימינו ושם ד' חקוק עליו כי מלחמות היצר הוא מלחמות השם והרשעים וכסילים מרים קלון דגל הטומאה החיצונית ואז גורם לשלוט הבאים מסטרא דילה שם העכו"ם והצדיקים הקדושים מרימים דגלו י"ת באותיותיו ואז אלה ברכב ואלה בסוסים ואנחנו בשם ד"א נזכיר המה כרעו ונפלו ואנחנו קמנו ונתעודד ה' הושיעה המלך הנלחם מלחמותינו הוא יעננו ביום קראנו.

וכתב בספר שערי תפלה להרב מהר"י רוקח בדין זה וז"ל: למנצח בנגינות עיין הרד"א (ד' מ"ו ע"ב) דהקורא אותו בכל יום בצורת המנורה נחשב לו כאלו הדליקו בביהמ"ק וכאלו מקבל פני השכינה יעיי"ש. ועיין מהרח"ך ז"ל שכתב בצורת המנורה. האריז"ל הי' אומר, מי שאומר זה המזמור בצורת המנורה בכל יום בהנץ החמה לא יקרה לו שום גזירה רעה וכאלו מדליק נרות בבית המקדש ומובטח לו שהוא בן עולם הבא וימצא חן ושכל טוב בעיני אלקים ואדם ואם הוא מצויר על ארון הקודש יגן עלינו מכל גזירות רעות להקהל וכל אומרו ז"פ בדרך ויכוין בה ילך לשלום ולהצלחה ע"ש וראיתי דברים נפלאים ציור מנורה נאה מהרב מהר"א אל אנקא"ר כת"י וכתוב בה כל המעלות, וכו'.

(סגולות ישראל)

— מנורה טהורה —

מנורה על כן ראוי לכל אחד לקיים דברי הקדוש בעל החיד"א ז"ל בספרו "עבודת הקודש" שכתב בזה הלשון "ולפחות לעשות נחת רוח ליוצרנו נאמר אותו בכונה בצירור מנורה. כתוב על קלף", עכ"ל. (חיים של שלום שו"ע או"ח סימן א')

(ט) לכתוב הפסוק "כי עמך מקום חיים" וכו' על הקנים - סגולתה"

...ראה שהפסוק "כי עמך מקור חיים באורך נראה אור" שהוא כתיב על הקנים, יש בו שבעה תיבות ועל כל קנה וקצה מז' קני המנורה היה כתוב תיבה אחת ועל קנה האמצעי שהוא שבת וארץ ישראל כתוב עליו חיים בעבור שהוא ארץ החיים, ומארץ החיים ישפיע כל הברכות והצלחות לכל ז' חלקי הארץ הנראים איקלימים, ונקרא ארץ החיים בעבור שהוא באמצע העולם כמו עץ החיים שהוא באמצע גן עדן וכמו קיים הלב באמצע הגוף שממנו יתפשט ויבוא רוח חיים לכל איברי הגוף. (מהרש"ל, בספרו "מנורת זהב טהור", והוא העתק מדברי רבינו אלעזר בעל הרוקח בספר "יראת אל")

(כ) כשיוצא לדרך יאמר הפסוק לישועתך קייתי ה' שכתוב מתחת ציון המנורה ישר והפוך

הטעם שכתוב בהרבה ספרים הפסוק "לישועתך קייתי ה'". מתחת לציון המנורה נראה שהוא מטעם שמזמור המנורה טוב לומר קודם יציאת לדרך, וכן הוא גם פסוק לישועתך קייתי ה'.

וכן כתב רבינו בחיי (בפרשת ויחי): ודע כי בעל השמות מוציאים מן הכתוב הזה השם שמועיל בדרך כנגד השונאים... והשם היוצא מן הכתוב הזה* הוא בסדר אותיות הכתוב והתיבות משולשות. וידוע ומפורסם הוא בנקודו. וצריך אדם להזכירו בסדרן למפרע גם כן**, כדי שילך בדרך סלולה וישיב אויביו אחר וכו' עכ"ל. (*עין "תורת חיים" לר' חיים כהן [ליוורנו תרנ"ד], ביאור על עניני נסתר שבפירוש רב"ח (**דהיינו ה' קייתי לישועתך וכו', [האזרח בישראל])

ונכדו ז"ל, בעל הנר הכיר בנרו כי ה' עמו ע"כ, וזה אירע להגאון הנ"ל נס ממש כנר של שמן הקודש שבבית המקדש, זכותו יעמוד לנו אשרי לו ואשרי יולדתו, עכ"ל. ועיי"ש יותר באריכות. [אמר המעתיק: אולי זכה לזה "מדה כנגד מדה" ע"י שכתב קונטרס "מנורת זהב" בגודל מעלת אמירת מזמור ס"ז שבתהלים, הנקרא מזמור המנורה, וכתב שם סודות ורמזים גדולים ונפלאים שממנו הברכה והאורה והצלחה לכל העולם, עיין לעיל בפ"ג] **ובספר זרע קודש** (דף צ"ו) כתב: וע"י שאנו זוכרין נס חנוכה ומדליקין נרות, אנו ממשיכין גאולה העתידה, וכמ"ש מודים אנחנו לך וכו' הטוב כי לא כלו רחמייך, ולכן ע"י נר חנוכה אנו ממשיכין תקון כל העולם שהוא ע"י אור האמת כנ"ל... ומשיח ר"ת תבות מ'דליקין ש'מונת י'מי ח'נוכה, רומז שמצוה זו תקרב ביאתו במהרה בימינו. ובספר שארית ישראל (דף ט') כתב: "וקבלתי ממורי הרב מטשערנאביל ז"ל, [הרה"ק בעמח"ס מאור עינים] כי חנוכה הוא בסוד אורו של משיח כמאמר ערכתני נר למשיחי, שע"י מצות הנרות בחנוכה נמשך עלינו אור משיח צדקינו אור צדיקים אור צדיק יסוד עולם הכולל בתוכו אור שבעה רועים בחי' אור זרוע לצדיק, שע"י אור של חנוכה נמשך אורו של משיח" וכו'. ואחרון חביב מה שכתב זקני הרמ"א ז"ל בספרו תורת העולה (ספ"ב) וז"ל: מצאתי במדרש רבתי פרשת אמור וכו', אמר רבי חנן בזכות להעלות נר תמיד, אתם זוכים להקביל נרו של מלך המשיח, כמש"נ [תהלים קל"ב], ערכתני למשיחי, וגו'.

הנה ודאי דרשות אלו רומזים על מה שנתבאר, כי כלל התורה מצלת מדינה של גיהנם ומקרבת מלך המשיח וכו'. עכ"ל"ק והיות ואנו רואים שכל הספה"ק מלאים בגודל הענין של אמירת למנצח על קלף בצורת

סח א לְמִנְצַח לְדָוִד מְזֻמָּר שִׁיר: ב יְקוּם אֱלֹהִים יְפֻצּוּ אוֹיְבוֹ וַיִּנְסוּ
 מִשְׁנֵאָיו מִפְּנֵיו: ג בְּהִנְדָּף עֵשֶׂן תִּנְדָּף כְּהֶמָּס דֹּגֵג מִפְּנֵי אֵשׁ יֶאֱבְדוּ רְשָׁעִים
 מִפְּנֵי אֱלֹהִים: ד וְצַדִּיקִים יִשְׁמְחוּ יַעֲלֶצוּ לִפְנֵי אֱלֹהִים וַיְשִׁישׂוּ
 בְּשִׂמְחָה: ה שִׁירֵי לְאֱלֹהִים זְמָרוֹ שְׁמוֹ סֵלֹו לְרֹכֵב בְּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעֵלְזוֹ

שימוש תהלים

לרוח בישא

יקום אלהים יפוצו אויביו (סח, ב): [שימוש תהלים לפרק סח] לרוחא בישא סב מנא מלא מיא דלא חמו שמושא ולחיש אותו ושם שלו י"ה. י' מן "יקום, ה' מן "נורא באותיות הנ"ך.

זוהר תהלים

סוד ערבות שבלולב ביום השביעי
 סֵלֹו לְרֹכֵב בְּעֲרָבוֹת וְגו' (סח, ה): [זוהר ח"ב
 פ' תרומה (דף קס"ה.)] אותם עשרה
 רקיעים סוד הסודות שלא נמסר, רק
 ליודעי החכמה, והכל הוא בסודות של
 המנורה הקדושה, שהוא גלה סוד כל
 רקיע ורקיע, והם שמשים שמשמשים
 בכל אחד ואחד. שבעה רקיעים הם
 למעלה, ושבעה רקיעים הם למטה, כמו
 שלמעלה. שבעה רקיעים הם שבהם
 כוכבים ומזלות להנהיג העולם הזה כפי
 דרכו וכמו שצריך לו. בכלם השביעי
 עדיף, חוץ מן השמיני שמנהיג את כלם
 ועומד על כלם. כתוב סלו לרכב בערבות.
 מי רוכב בערבות, ומי הן הערבות? אלא

ואם תאמר, אם כך, שתי הערבות
 שמתחברות בלולב, ושנינו ערבות.
 זהו שכתוב (תהלים סח) סלו לרכב בערבות.
 אם כך, מי נותן ירכים בגוף, או גוף
 ברכים? שהרי זה עושה פרות ונצנים, וזה
 לא עושה פרות ונצנים. אלא ודאי שהכל
 הוא סוד של ערבות שבלולב. אותם ערבות
 שבלולב, אחד אש ואחד מים. בסוד הזה
 של כלם, והוא שביעי, הוא אש ומים
 כלולים כאחד בסוד אחד, ומשום
 שערבות הוא סוד הכלל של כל ששת

מנורה טהורה

ובצאתי אפרוש כפי בתפלה לבורא כל עולמים שיהיו אמרינו ומעשינו לרצון לפני אדון כל וספרינו זה
 "ספר סגולות ישראל החדש" יהיה לנו לתרופה נפלאה לעמוד איתן כחומות ברזל מול הנסיונות הקשים
 והמרים בכלל ובפרט, ויגן מכל גזירות רעות ונצליח בכל מעשינו ונמצא חן בעיני אלקים ואדם ושנוכח
 לראות בנים ובני חיים וקיימים עוסקים בתורה ובמצוות לשמה מתוך בריאות הגוף השלימה ונוכח
 להתדבק באורח צדיקים כאור נוגה הולך ואור עד נכון היום ויראו עינינו וישמח לבנו בישועתו באמת
 בישועת עולמים בביאת אליהו הנביא זל"ש ומלך המשיח במהרה בימינו אכ"ר.

—== זוהר תהלים ==—

אָדָם, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (ישעיה סג) בְּכָל צָרְתֶם לֹא (לו) צָר. תְּשׁוּקַת אוֹתוֹ הֶעֱוֹלָם הֶעֱלִיזוֹן לְמָקוֹם הַזֶּה, כְּזִכָּר שֶׁתְּשׁוּקַתוֹ תִּמְיֵד אֶל הַנִּקְבָּה. כְּשֶׁנִּכְנַס הַמֶּלֶךְ לַגְּבִירָה וּמוֹצֵא אוֹתָהּ בְּעֶצֶב, אִז כָּל מָה שֶׁהִיא רוֹצֵה, נִמְסָר בְּיָדֶיהָ, וְאוֹתוֹ אָדָם וְאוֹתָהּ תִּפְלָה לֹא חוֹזֶרֶת רִיקָם, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חָס עֲלָיו. אֲשֶׁרֵי חָלְקוּ שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם שֶׁשׁוֹפֵף דְּמָעוֹת לְפָנָי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתַפְלָתוֹ. כְּמוֹ זֶה בְּשִׁבְתָּ, מִי שִׁיּוֹשֵׁב בְּתַעֲנִית בְּשִׁבְתָּ, מִתוֹךְ צִעְרוֹ מֵרָאֵה עֶצֶב, וּבְשִׁבְתָּ שׁוֹלֵט אוֹתוֹ רִקִּיעַ עֲלִיּוֹן, אוֹתוֹ שֶׁנִּרְאָה בְּשִׁמְחָה, שֶׁהוּא שִׁמְחָה וּמְשִׁיחַ לְכָל אוֹתוֹ שִׁיּוֹשֵׁב בְּעֶצֶב, מְשׁוּם שֶׁהוּא שׁוֹלֵט, מוֹצִיא אֶת אוֹתוֹ הָאָדָם מֵאוֹתוֹ הַעֲנָשׁ שֶׁנִּגְזַר עֲלָיו, וְהָרִי נֹאמַר סִלּוֹ - הֵבֹו כְבוֹד וְרוֹמְמוֹת לְאוֹתוֹ שֶׁרוֹכֵב בְּעֶרְבוֹת, שֶׁהוּא שִׁמְחָה וּמְשִׁיחַ לְכָל, הַרְקִיעַ שֶׁעַל גְּבֵי הַחַיּוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְדָאֵי, שֶׁהָרִי בְּאוֹתוֹ מְקוֹם הַשֵּׁם הַזֶּה נִכְלָל. וְעֲלִזוֹ לְפָנָיו - מְשׁוּם שֶׁלֹּא צָרִיךְ לְהִרְאוֹת לְפָנָיו עֶצֶב, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, פְּסוּק זֶה כֶּף צָרִיךְ לומר: סִלּוֹ לְרוֹכֵב עַל עֶרְבוֹת. מָה זֶה בְּעֶרְבוֹת? בְּיָהּ שְׁמוֹ, בְּיָהּ הוּא הִיא צָרִיךְ לְהִיּוֹת! מָה זֶה שְׁמוֹ? אֶלֶּא פְסוּק זֶה עַל נִסְתָּר כָּל הַנִּסְתָּרִים, עֵתִיק כָּל הַעֲתִיקִים נֹאמַר, אוֹתוֹ שֶׁלֹּא הִתְגַּלָּה וְלֹא נוֹדַע כָּלֵל שֶׁהוּא רוֹכֵב בְּעֶרְבוֹת. וְאִם תֹּאמַר שֶׁהוּא בָּא וְרוֹכֵב בוֹ, אִם כֶּף, אִף עַל גֵּב שֶׁהוּא נִסְתָּר, בְּמָקוֹם הַזֶּה עוֹמֵד לְהִתְגַּלּוֹת. אֶלֶּא סִלּוֹ לְרוֹכֵב בְּעֶרְבוֹת, זֶהוּ עֵתִיק שֶׁל כָּל הַעֲתִיקִים, נִסְתָּר כָּל הַנִּסְתָּרִים, שֶׁלֹּא יָדוּעַ. וּבִמָּה הוּא רוֹכֵב? בְּעֶרְבוֹת, בְּיָהּ, שֶׁהוּא

הָאֲחֵרוּנִים, הוּא סוֹד הַמְּרַכְּבָה הֶעֱלִיזוֹהָ, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה בְּרִקִּיעַ הַזֶּה יוֹתֵר מִכָּל הַרְקִיעִים, וְתְשׁוּקַתוֹ תִּמְיֵד לְתַקֵּן אוֹתוֹ הַרְקִיעַ בִּיפֵי עֲלִיּוֹן. וְעַל זֶה סִלּוֹ לְרוֹכֵב בְּעֶרְבוֹת, לְאוֹתוֹ שֶׁרוֹכֵב בְּעֶרְבוֹת, וּמִיָּהוּ? אוֹתוֹ הַרְקִיעַ טָמִיר וְגִנּוּז שֶׁעוֹמֵד עַל גֵּב הַחַיּוֹת, שֶׁהוּא רוֹכֵב בְּעֶרְבוֹת.

וְעֲלִזוֹ לְפָנָיו. לֹא כְּתוֹב מִלְּפָנָיו, אֶלֶּא לְפָנָיו, שֶׁהָרִי אִין מִי שִׁיִּדַע בּוֹ כְּלוּם. אֶבֶל לְפָנָיו, מִי שֶׁנִּכְנַס אֶצֶל הַרְקִיעַ הַזֶּה, צָרִיךְ לְהִכְנַס בְּשִׁמְחָה וְלֹא בְּעֶצֶב כָּלֵל, מְשׁוּם שֶׁהַרְקִיעַ הַזֶּה גּוֹרֵם, שֶׁשֵּׁם לֹא שׁוֹרָה עֶצֶב וְרִגְז כָּלֵל, שֶׁהָרִי שֵׁם הַכָּל בְּשִׁמְחָה. וְעַל זֶה, כִּהֵן גְּדוֹל שֶׁעוֹמֵד לְפָנָיו לֹא הִיא נִכְנַס לְבֵית הַקְדוֹשׁ - רַק בְּשִׁמְחָה וְלְהִרְאוֹת שִׁמְחָה, שֶׁהָרִי הַמְּקוֹם גּוֹרֵם. וְעַל זֶה כְּתוֹב (תהלים ק) עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשִׁמְחָה בְּאוֹ לְפָנָיו בְּרִנָּה. שֶׁהָרִי צָרִיךְ שֶׁלֹּא לְהִרְאוֹת בּוֹ עֶצֶב. וְאִם תֹּאמַר, אִם כֶּף, מִי שֶׁהוּא בְּצִעַר וְדַחַק, שֶׁלֹּא יְכוּל לְשִׁיחַ אֶת לְבוֹ, וּמִתוֹךְ דְּחָקוֹ יֵשׁ לוֹ לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים לְפָנָי הַמֶּלֶךְ הֶעֱלִיזוֹן. אִם כֶּף, לֹא יִתְפַּלֵּל תִּפְלָה כָּלֵל, וְלֹא יִכְנַס בְּעֶצֶב כָּלֵל, שֶׁהָרִי לֹא יְכוּל לְשִׁיחַ אֶת לְבוֹ וְלְהִכְנַס לְפָנָיו בְּשִׁמְחָה. מָה הַתְּקוּן שִׁישׁ לְאָדָם הַזֶּה?

אֶלֶּא וְדָאֵי הָרִי שְׁנִינּוּ, כָּל הַשְּׁעָרִים נִנְעָלוּ וְנִסְגְּרוּ, וְשִׁעְרֵי דְּמָעוֹת לֹא נִסְגְּרוּ, וְאִין דְּמָעָה אֶלֶּא מִתוֹךְ צִעַר וְעֶצֶב, וְכָל אוֹתָם הַמְּמַנִּים עַל אוֹתָם הַשְּׁעָרִים, כָּלֵם מְשִׁבְרִים חֲתִיכוֹת קָשׁוֹת וּמְנַעְוִלִים וּמְכַנִּיסִים אוֹתָן דְּמָעוֹת, וְאוֹתָהּ תִּפְלָה נִכְנַסֵּת לְפָנָי הַמֶּלֶךְ הַקְדוֹשׁ. וְאִז לְאוֹתוֹ מְקוֹם יֵשׁ דַּחַק מֵאוֹתוֹ עֶצֶב וְדַחַק שֶׁל אוֹתוֹ

לְפָנָיו: ו אָבִי יְתוּמִים וְדִין אֱלֹמֶנּוֹת אֱלֹהִים ^{תקנה בעל הכולל} בְּמַעֲוֵן קִדְשׁוֹ: ז אֱלֹהִים ^{תקנה בעל הכולל} מוֹשִׁיב יְחִידִים בִּיתָה מוֹצִיא אֲסִירִים בְּבוֹשְׁרוֹת אֵךְ סוֹרְרִים שְׂבָנו צְחִיחָה: ח אֱלֹהִים ^{תקנה בעל הכולל} בְּצִאתָךְ לְפָנַי עֲמֵךְ בְּצַעֲדֵךְ בִּישִׁמוֹן סֶלְחָ: ט אֲרִץ רַעֲשָׁה אַף

— זוהר תהלים —

סוד קדמון שִׁיבָא לְפָנָיו (ממגו), וְזֵהוּ שְׁמוֹ. מאותו נסתר שלא ידוע שְׁמוֹ הוּא י"ה. לא שְׁהוּא הוּא, אֶלֶא הוּא הוּא, בְּשִׁבִיל שְׁאוּתָה פֶּרְכַת שְׁנַפְרָסָה וַיִּצְאָה מִלְּפָנָיו. אֶבֶל הַפֶּרְכַת הַזֹּו הִיא שְׁמוֹ, וְזֵהִי מְרַכְבָּתוֹ, וְלֹא נוֹדַע כָּלֵל.

אֲמֵן יְהִי שְׁמִיָּה רַבָּא מְבָרַךְ בְּשֵׁם הַזֶּה כְּלוּלִים שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִצְוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁהֵן הַכָּלֵל שֶׁל כָּל הַסּוּדוֹת הָעֲלִיוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים

בא וְרָאָה מַה כָּתוּב, (בראשית ב) וַיִּקַּח ה' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם וַיַּנְחֵהוּ בִּגְן עֵדֶן לְעִבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ. וְשָׁנִינוּ, לְעִבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ - אֵלוֹ קְרִבּוֹת, וְהַכֵּל אֶחָד. אֶבֶל הַסּוּד הַזֶּה שֶׁל מִצְוֹת הַתּוֹרָה, לְעִבְדָּהּ - אֵלוֹ רַמ"ח אִיבְרִים עֲלִיוֹנִים. וּלְשִׁמְרָהּ - אֵלוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וְחֲמִשָּׁה אִיבְרִים תַּחְתּוֹנִים.

אֵלֶּה הָעֲלִיוֹנִים שֶׁל זְכוֹר, וְאֵלֶּה הַתַּחְתּוֹנִים שֶׁל שְׁמוֹר, וְהַכֵּל אֶחָד. אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְהַשְׁלִים אוֹתָם. מִצְוֹת הַתּוֹרָה גוֹרְמוֹת לְאָדָם לְהַשְׁלִים רוּחוֹ וּנְשִׁמָּתוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. הַתּוֹרָה מְזַכֶּה אֶת הָאָדָם לְרֵשֶׁת שְׁנֵי עוֹלָמוֹת, עוֹלָם הַזֶּה וְעוֹלָם הַבָּא. כָּל מִי שֶׁמְשַׁתְּדֵל בַּתּוֹרָה, מְשַׁתְּדֵל בְּחַיִּים. חַיִּים בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְחַיִּים בְּעוֹלָם הַבָּא. נְצוּל מִכָּל הָעֲנָשִׁים הָרָעִים שֶׁלֹּא יִכּוּלִים לְשַׁלֵּט עֲלָיו. אִם בְּהַשְׁתְּדָלוֹת כָּךְ, כָּל שְׁכָן מִי שְׁעוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה.

וְזֵהוּ שְׁמוֹ הַגְּדוֹל, מְשׁוּם שִׁישׁ שְׁמוֹ שְׁאִינוּ כָּל כֶּף גְּדוֹל כְּמוֹ זֶה אֵף עַל גֵּב שִׁישׁ בּוֹ תוֹסַפֵּת אוֹתִיּוֹת. זֵהוּ הַשֵּׁם הַגְּדוֹל, וְלִכְן בְּשֵׁם הַזֶּה אָנוּ מוֹצִיאִים אֲמֵן, שֶׁהוּא מְמַנֵּו. בְּזֵה הוֹלֵךְ אֲמֵן בְּכָל הַזְּמַן, וּבְשֵׁם אַחַר לֹא כָךְ.

אֲמֵן יְהִי שְׁמִיָּה רַבָּא מְבָרַךְ, שְׁכַאֲשֶׁר הַשֵּׁם הַזֶּה מְתַקֵּן - הַכֵּל בְּשִׁלְמוֹת, וְכָל הָעוֹלָמוֹת שְׁמַחִים בְּשִׁמְחָה. בְּשֵׁם הַזֶּה כְּלוּלִים עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים. בְּשֵׁם הַזֶּה כְּלוּלִים שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִצְוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁהֵן הַכָּלֵל שֶׁל כָּל הַסּוּדוֹת הָעֲלִיוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים. הַכָּלֵל שֶׁל עוֹלָם הַזְּכוֹר לְמַעְלָה, וְהַכָּלֵל שֶׁל עוֹלָם הַנְּקִבָּה לְמַטָּה. וְכָל הַמִּצְוֹת כֵּלֵן פְּרָקִים וְאִיבְרִים, לְהִרְאוֹת בְּהֵן אֶת סוּד הָאֲמוּנָה. מִי שֶׁלֹּא

שָׁמַיִם נִטְפוּ מִפְּנֵי אֱלֹהִים ^{הַתְּהִי מִפְּנֵי הַיְהוּדִים} זֶה סִינֵי מִפְּנֵי אֱלֹהִים ^{הַתְּהִי מִפְּנֵי הַיְהוּדִים} אֱלֹהֵי ^{הַתְּהִי מִפְּנֵי הַיְהוּדִים} יִשְׂרָאֵל: ^{הַתְּהִי מִפְּנֵי הַיְהוּדִים} גַּשְׁמֵי נְדָבוֹת תְּנִיף אֱלֹהִים ^{הַתְּהִי מִפְּנֵי הַיְהוּדִים} נַחֲלֶתְךָ וְנִלְאָה אֶתָּה כּוֹנְנֶתָּה: ^{הַתְּהִי מִפְּנֵי הַיְהוּדִים} יֵא חִיתְךָ יֵשְׁבוּ בָּהּ תִּכְיִן בְּטוֹבְתְךָ לְעֵנֵי אֱלֹהִים ^{הַתְּהִי מִפְּנֵי הַיְהוּדִים}: יב אֲדֹנָי יִתֵּן אִמְרֵי הַמְּבִשְׂרוֹת צָבָא רָב: יג מַלְכֵי צָבָאוֹת יִדְוִן יִדְוִן וְנָתַת בֵּית תַּחֲלֶק שָׁלָל: יד אִם תִּשְׁכַּבְנוּ בֵּין שַׁפְּתָיִם בְּנֵפֵי יוֹנָה נַחֲפָה בְּכַפְּסָה וְאִכְרוֹתֶיהָ בִּירְקָרֶק חֲרוּזִין: ^{הַתְּהִי מִפְּנֵי הַיְהוּדִים} טו בְּפָרֵשׁ שְׂדֵי מְלָכִים בָּהּ תִּשְׁלַג בְּצֶלְמוֹן: טז הַר אֱלֹהִים ^{הַתְּהִי מִפְּנֵי הַיְהוּדִים} הַר בְּשֵׁן הַר גְּבַנְנִים הַר בְּשֵׁן: יז לְמַה תִּרְצְדוֹן הָרִים גְּבַנְנִים הָהָר חֲמַד אֱלֹהִים ^{הַתְּהִי מִפְּנֵי הַיְהוּדִים} לְשִׁבְתוֹ אֶף יִתְוֹאֵל ^{הַתְּהִי מִפְּנֵי הַיְהוּדִים} יִשְׁבֵּן לְנֹצָח: יח רֶכֶב אֱלֹהִים ^{הַתְּהִי מִפְּנֵי הַיְהוּדִים} רַבְתִּים אֶלְפֵי שְׁנָאן אֲדֹנָי

זוהר תהלים

אותם שלא שומרים את ברית הקדש
הזו גורמים התפרדות בין ישראל לאביהם
שבשמים

גשם נדבות תניף וגו' (ס"ח, י'): [זוהר

ח"א פ' וישב (דף קפ"ט): ובא וראה,

אותם שלא שומרים את ברית הקדש הזו,
גורמים התפרדות בין ישראל לאביהם
שבשמים, משום שכתוב וסרתם ועבדתם
אלהים אחרים והשתחיתם להם, וכתוב
ועצר את השמים ולא יהיה מטר. שזהו
כמו שמשתחוה לאלוה אחר, שמשקר
באות הברית הקדושה הזו. וכאשר
הברית הקדושה נשמרת בעולם כראוי,
אז הקדוש ברוך הוא נותן ברכות למעלה
להריק בעולם, כמו שנאמר (תהלים סח)
גשם נדבות תניף אלהים נחלתך ונלאה
אתה כוננתה. גשם נדבות - זהו גשמי
רצון, כשמתרצה הקדוש ברוך הוא עם
כנסת ישראל ורוצה להריק לה ברכות,
אזי נחלתך ונלאה אתה כוננתה. נחלתך -
הם ישראל, שהם נחלתו של הקדוש ברוך
הוא, כמו שנאמר (דברים לב) יעקב חבל

נחלתו. ונלאה - זו כנסת ישראל, שהיא
נלאה בארץ אחרת. שהיא צמאה לשתות,
ואז היא נלאה. וכשאותו גשם של רצון
נתן, אז אתה כוננתה. ועל פן שמים וארץ
וכל צבאם, כלם עומדים על הקיום הזה,
שכתוב (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה
חקות שמים וארץ לא שמתי, ומשום כך
צריך להזהר בזה, והרי פרושה. ומשום
כך כתוב ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה,
ואחריו כתוב ותשא אשת אדניו את עיניה
אל יוסף.

אלפי שנאן'ן כלל של כל הציונים = שו"ר
נש"ר אר"ה'ן זהו אדם

רכב אלהים רבותים וגו' (סח, יח):

[זוהר ח"א פרשת בראשית (דף ע"ח):

עץ פרי עשה פרי - דמות זכר
ונקבה. ודמות פניהם פני אדם, אלה
אינם כמותם כרובים. אלה פנים
גדולות בדמות חתומה. כרובים, פנים
קטנות כמו תינוקות. פני אדם, כל
הדמיות פלולות בהם. בגלל שהם פנים
גדולות ומצטיירים בהם ציורים חקוקים

זוהר תהלים

אָדָם. עוֹלָה שֵׁם אַחַר מִתְעַטֵּר מִתְחַקֵּק
בְּסוּד שֶׁל שְׁנֵי פָנִים גְּנוּנִים לְהִתְחַזֵּק
וּלְהִתְיַשֵּׁר בְּתַקָּף, וְהוּא גְבוּר. אִז חוֹזֵר
לְאַחֹר, וְהַפְסָא חוֹקֵק וְגוֹלֵף אוֹתוֹ,
וְנִרְשָׁם לְהִתְנַהֵג בְּסוּד הַשֵּׁם הַזֶּה. אָדָם
מִסְתַּכֵּל בְּכֹלָם, וְכֹלָם עוֹלִים וּמִסְתַּכְלִים
בּוּ. אִז כָּלָם הִצְטִירוּ בְּחִקְיָתָם בְּצִיּוּר
זֶה בְּסוּד שֵׁם אֶחָד שֶׁנִּקְרָא נוֹרָא. וְאִז
כְּתוּב עֲלֵיהֶם (יחזקאל א) וַדְמוֹת פְּנֵיהֶם
פְּנֵי אָדָם. כָּלָם כְּלוּלִים בְּדְמוּת הַזֶּה.
וְהַדְמוּת הַזֶּה כּוֹלֶלֶת אוֹתָם. וְעַל סוּד זֶה
נִקְרָא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא (נחמיה ט) הָאֵל
הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא. שֶׁהָרִי הַשְּׁמֹת
הִלְלוּ חֻקוֹקִים הֵם לְמַעַלָּה בְּסוּד
הַמְרַכְּבָה הָעֲלִיוֹנָה, כְּלוּלָה בְּאַרְבַּע
אוֹתוֹת יְהו"ה, שֶׁהוּא הַשֵּׁם שְׁכוּלֵל
הַכֹּל. דְּמִיּוֹת הָאֵלָה מְחַקְקוֹת וְגִלּוּפוֹת
בְּכַסָּא, וְהַכַּסָּא חֻקוֹק מְרַקֵּם בְּהֵם, אֶחָד
לְיָמִין וְאֶחָד לְשְׂמָאל וְאֶחָד לְפָנִים וְאֶחָד
לְאַחֹר, רְשׁוּם בְּאַרְבַּעַת צַדֵּי הָעוֹלָם.
הַכַּסָּא, כִּשְׁהוּא עוֹלָה, רְשׁוּם בְּאַרְבַּע
הַדְּמִיּוֹת הִלְלוּ. אַרְבַּעַת הַשְּׁמֹת
הָעֲלִיוֹנִים הִלְלוּ לּוֹקְחִים אֶת הַכַּסָּא הַזֶּה,
וְהַכַּסָּא נִכְלָל בְּהֵם, עַד שְׁלוֹקֵחַ וְלוֹקֵט
נִפְשׁוֹת וְעֲנוּגִים שֶׁל כְּסוּפִים. כִּיּוֹן
שְׁלוֹקֵחַ וְלוֹקֵט אוֹתָם עֲנוּגִים וְכְסוּפִים,
יּוֹרֵד מְלֵא כְּמוֹ עֵץ שְׁמָלָא עֲנָפִים לְכֹל
צֵד וּמְלֵא פְרוֹת. כִּיּוֹן שֶׁהוּא יּוֹרֵד,
יוֹצֵאִים אַרְבַּע הַדְּמִיּוֹת הִלְלוּ מְצִירִים
בְּצִיּוּרֵיהֶם חֻקוֹקִים מְאִירִים נוֹצְצִים
מְלֵהֲטִים, וְהֵם זּוֹרְעִים זֶרַע עַל הָעוֹלָם,
וְאִז נִקְרָא עֵשֶׂב מְזִרִיעַ זֶרַע, הָעֵשֶׂב שֶׁהֵם
זּוֹרְעִים זֶרַע עַל הָעוֹלָם.

כְּמוֹ חֻקְיָקוֹת שֵׁם הַמְפָרֵשׁ בְּאַרְבַּעַת צַדֵּי
הָעוֹלָם, מְזִרִיעַ מְעַרְבֵי צְפוּ"ן וְדָרוֹם.
מִיכָא"ל רְשׁוּם רְשׁוּם לְצַד דָּרוֹם, וְכֹל
הַפָּנִים מִסְתַּכְלִים אֵלָיו. פְּנֵי
אָדָם, פְּנֵי אַרְי"ה, פְּנֵי שׁו"ר, פְּנֵי
נִשְׂר. אָדָם הוּא זָכָר וְנִקְבָּה, וְלֹא נִקְרָא
אָדָם פֶּרֶט לְאֵלָה. מְצִטִּירִים צִיּוּרִים שֶׁל
רֶכֶב אֱלֹהִים רְבוּתִים, שְׁכָתוּב (תהלים סח)
רֶכֶב אֱלֹהִים רְבוּתִים אֶלְפֵי שִׁנְאָן. שִׁנְאָן
כָּלֵל שֶׁל כָּל הַצִּיּוּרִים, שׁו"ר נִשְׂר
אַרְי"ה. וְזֶהוּ אָדָם, הַתְּפִשְׁטוֹת
שֶׁנִּכְלָלָה כְּאֶחָד בְּסוּד זָכָר וְנִקְבָּה. וְכֹל
הָאֵלָפִים וְרִבְבוֹת, כָּלָם יּוֹצֵאִים מִהַסּוּד
הַזֶּה שִׁנְאָן. וּמִהַדְּמִיּוֹת הִלְלוּ נִפְרָדִים
כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּצִדֵיהֶם כְּמוֹ שְׂרָאוּי
לְהֵם. וְאֵלָה הֵם שְׁמֵשְׁלָבִים אֶחָד בְּאֶחָד,
וְכַלּוּלִים אֶחָד בְּאֶחָד, לְהִיּוֹת כָּל אֶחָד
וְאֶחָד כְּלוּל בְּחִבּוֹ. שׁו"ר נִשְׂר אַרְי"ה
אָדָם מִתְנַהֵגִים בְּסוּד שֶׁל אַרְבַּעַת
שְׁמוֹת חֻקוֹקִים עוֹלִים לְהִתְנַהֵג
וְלְהִסְתַּכֵּל. עוֹלָה לְהִתְנַהֵג וְלְהִסְתַּכֵּל שׁוּר
אֵל פְּנֵי אָדָם. עוֹלָה שֵׁם אֶחָד מִתְעַטֵּר
מְחַקֵּק בְּסוּד שֶׁל שְׁנֵי גְנוּנִים, וְהוּא א"ל.
אִז חוֹזֵר לְאַחֹר, וְהַכַּסָּא חוֹקֵק וְגוֹלֵף
אוֹתוֹ, וְנִרְשָׁם לְהִתְנַהֵג בְּסוּד הַשֵּׁם הַזֶּה.
עוֹלָה לְהִתְנַהֵג וְלְהִסְתַּכֵּל נִשְׂר אֵל פְּנֵי
הָאָדָם. עוֹלָה שֵׁם אַחַר, מִתְעַטֵּר מְחַקֵּק
בְּסוּד שֶׁל שְׁנֵי פָנִים גְּנוּנִים לְהִיּוֹת מוֹאֵר
וְלַעֲלוֹת בְּעֲלִיָּה בְּעֵטוּר שְׁלִמְעֵלָה, וְהוּא
גְדוֹל. אִז חוֹזֵר לְאַחֹר, וְהַכַּסָּא חוֹקֵק
וְגוֹלֵף אוֹתוֹ, וְנִרְשָׁם לְהִתְנַהֵג בְּסוּד הַשֵּׁם
הַזֶּה.

עוֹלָה לְהִתְנַהֵג וְלְהִסְתַּכֵּל אַרְיָה אֵל פְּנֵי

בם סיני בקדש: יט עלית למרום שבית שבי לקחת מתנות באדם ואף סוררים

זוהר תהלים

אותן מתנות שהיו בראשונה - באר ועננים. באר - זו בארו של יצחק. עננים - אלו העננים של אהרן. אמר רבי יצחק, מפני מה זכה אהרן לזה? משום שהוא קשור בעננים (ראש לעננים), והוא נקשר כל יום ויום לכלם כאחד, שכלם מתברכים על ידו.

אשרי חלקו של משה שרבונו חפץ ביקרו על כל שאר בני העולם

עלית למרום וגו' (סח, יט): [זוהר ח"ג פ' נשא (דף קמ"ח.)] ויהי ביום כלות משה, ודאי פלתו של משה. ששנינו, אמר רבי שמעון, מהו שכתוב (תהלים סח) עלית למרום שבית שבי וגו'? אלא בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא (שמות ג) של נעליך מעל רגליך, הודעו עיניך. אמר מיכאל לפני הקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם, התרצה לסתור אדם? והרי כתוב (בראשית ה) זכר ונקבה בראם ויברך אתם, ואין נמצאת הברכה אלא במי שהוא זכר ונקבה, ואתה אומר להפרד מאשתו? אמר לו: הרי קים משה פריה ורביה, כעת אני רוצה שישא את השכינה, ובשכילו תרד השכינה לדור עמו. זהו שכתוב עלית למרום שבית שבי. ומהו השבי? שכינה שנשא לך. לקחת מתנות באדם. באדם לא כתוב, אלא באדם הידוע למעלה. וביום שירדה השכינה, אותו יום שנשא משה היא ירדה, זהו שכתוב כלות משה, כלת משה ממש.

מתנות טובות מהקב"ה בזכות - אהרן מלשה ומרים

עלית למרום שבית שבי וגו' (סח, יט): [זוהר ח"ג פ' אמור (דף ק"ג.)] שנינו, שלש מתנות עליונות הזדמנו לישראל על ידי שלשה אחים: משה, אהרן ומרים. מן - בזכות משה. ענני כבוד - בזכות אהרן. באר - בזכות מרים. וכלם אחוים למעלה. מן בזכות משה, שכתוב (שמות טז) הנני ממטיר לכם לחם מן השמים. מן השמים (דוקא) - זה משה. ענני כבוד בזכות אהרן, שכתוב (במדבר יד) אשר עין בעין נראה אתה ה' וגו', וכתוב (ויקרא טז) וכסה ענן הקטרת. מה למעלה שבעה, אף כאן גם שבעה, שהרי בקטרת שבעה עננים נקשרים כאחד (ועוד). ואהרן הוא ראש לכל שבעת העננים, והוא קושר את ששת האחרים עמו בכל יום. באר בזכות מרים, שהרי היא ודאי נקראת באר. ובספר האגדה, (שמות ב) ותתצב אחתו מרחק לדעה וגו' - זוהי באר מים חיים, והכל קשר אחד. מתה מרים - הסתלקה הבאר, שכתוב (במדבר ב) ולא היה מים לעדה. ובאותה שעה רצתה באר אחרת להסתלק, שהיתה מצויה עם ישראל. כשראתה ששה עננים שהיו קשורים עליה, נקשרה היא בהם. מת אהרן, הסתלקו אותם עננים והסתלק ענן הבאר עמהם. בא משה, החזיר אותם. זהו שכתוב (תהלים סח) עלית למרום שבית שבי לקחת מתנות באדם. לקחת מתנות ודאי,

על כל שאר בני העולם

אשרי חלקו של משה שרבונו חפץ ביקרו על כל שאר בני העולם

על כל שאר בני העולם

עֲלִיַת מְרוֹם וגו' (פס, יט) : [זוהר במדבר פ' (שא דף קמ"ח):] וביהושע שפניו כפני הלבנה, כתוב (יהושע ה) של נעלה, שלא נפרד אלא בזמנים ידועים, שהרי השכינה לא נשאה לו כל כך ולא נראתה לו, שכתוב (שם) ויפל יהושע אל [על] פניו ארצה. אבל כאן כלת משה ודאי. מתנות באדם, מתנת כתוב. אשרי חלקו של משה שרבונו חפץ ביקרו על כל שאר בני העולם.

כש בא רבי שמעון, בא ושאל דבר כמקדם. אמר לו, הרי שאלה זו נאמרה. ה' מסיני בא, כמו שנאמר (שמות יט) הנה אנכי בא אליך בעב הענן, ומסיני בא והתגלה עליהם. וזרח משעיר למו, ממה שאמרו בני שעיר שלא רוצים לקבל, מזה האיר להם לישראל והוסיף עליהם אור חביבות גדולה. גם כך הופיע והאיר לישראל מהר פארן, ממה שאמרו בני פארן שלא רוצים לקבל, מזה הוסיפו לישראל חביבות ואור יותר פראוי. ומה ששאלת על ידי מי התגלה אליהם - (כא ראה) סוד עליון הוא, והתגלה הדבר על ידך. התורה יצאה מסוד עליון, של ראש (קדוש) המלך הנסתר. כשהגיעה לזרוע שמאל (ימין), ראה הקדוש ברוך הוא באותה זרוע דם רע שמתרבה משם. אמר, צריך לברר וללבן זרוע זו, ואם לא ימך אותו דם רע, יפגם הכל. אבל צריך לברר מכאן כל פגם.

סדר קבלת התורה אצל עם ישראל בדוקא מה עשה? קרא לסמאל, ובא לפניו, ואמר לו: התרצה תורת. אמר: מה כתוב בה? אמר לו: לא תרצח. דלג הקדוש ברוך הוא למקום שצריך. אמר:

הופיע והאיר לישראל מהר פארן - ממה שאמרו בני פארן שלא רוצים לקבל מזה הוסיפו לישראל חביבות ואור יותר פראוי

עֲלִיַת מְרוֹם שְׁבִית שְׁבִי וגו' (פס, יט) : [זוהר ח"ג פ' בלק (דף קצ"ב):] בא וראה, כתוב (שופטים ה) ה' בצאתך משעיר בצעדך משדה אדום ארץ רעשה וגו'. בשעה שרצה הקדוש ברוך הוא לתת תורה לישראל, הלך וזמן את בני עשו ולא קבלוה, כמו שנאמר (דברים לג) ה' מסיני בא וזרח משעיר למו, ולא רצו לקבלה. הלך לבני ישמעאל, ולא רצו לקבלה, שכתוב הופיע מהר פארן. בין שלא רצו, חזר להם לישראל. כך שנינו. עכשו יש לשאל, והרי שנינו שאין חטאה כשאדם מדקדק דיוקים בתורה וישאל שאלותיו להאיר דבריו. פסוק זה לא מתישב, ויש לשאל, הקדוש ברוך הוא כשהלך לשעיר, לאיזה נביא שלהם התגלה? וכשהלך לפארן, לאיזה נביא שלהם התגלה? אם תאמר

— זהו זה תהלים —

ואמר: לא תנאף. אמר: אוי אם ירשה זו יוריש לי הקדוש ברוך הוא, ירשה רעה שיעבר ממני כל שלטוני בה, שהרי ברכת המים נטלתי, ברכת דגני היים, שכתוב (בראשית א) פרו ורבו וגו', וכתוב (שם יז) והפריתי אתו והרבייתי אתו וגו', וכתוב (שם טז) והוא יהיה פרא אדם. התחיל להתחנן לפני רבונו ואמר לו: רבון העולם, שני בנים יצאו מאברהם - הרי בני יצחק, תן להם, ולהם ראויה. אמר לו: איני יכול, שאתה הבכור ולך ראויה. התחיל להתחנן לפניו, ואמר: רבון העולם, בכורתי תהא שלו, ואור זה שירשתי על זה, קח ותן להם. וכך עשה. זהו שכתוב הופיע מהר פארן. מה שונה שבסמאל כתוב וזרח, וברה"ב כתוב הופיע? אלא נטל באותו אור שהפשיט ממנו סמאל חרב והרג, להרג בדין ולהרג פראוי. זהו שכתוב (שם) ואשר חרב גאותך. אף על גב שלא היתה שלך. ונטל אותה ברכה שהפשיט ממנו רה"ב קצת, כמו שהופיע קצת מברכתם לעשות פריה ורבייה. בגלל כך הופיע מהר פארן, ולא כתוב וזרח.

עלית למרום שבית שבי

פיון שנטל מתנות אלו לישראל מאותם שליטים גדולים, בא וקרא לכל אותם רבבות קדש שממנים על שאר העמים, והשיבו לו גם כך, ומכלם קבל ונטל מתנות לתת להם לישראל. לרופא שהיה לו כלי אחד מלא סם חיים ושמו לבנו. רצה לתת לבנו את אותו כלי שמן

חס ושלום, תורה זו שלך היא, ושלך תהיה. לא רוצה תורה זו. שב והתחנן לפניו. אמר: רבון העולם, אם אתה נותן לי אותה, כל שלטוני עובר, שהרי שלטוני על הרג הוא, וקרבות לא יהיו, ושלטוני על כוכב מאדים. אם כך הכל יתבטל מן העולם. רבון העולם, קח תורתך, ולא יהיה לי חלק ונחלה בה. אבל אם נוח לפניך, הרי עם בני יעקב להם ראויה. והוא חשב שלשון הרע אמר עליהם. וזהו וזרח משעיר למו, משעיר ממש יצא לישראל אור. אמר סמאל: ודאי אם בני יעקב יקבלו את זה, יעברו מן העולם ולא ישלטו לעולמים. שב אליו כמה פעמים ואמר זה, ואמר לו: אתה בכור, ולך ראויה. אמר לו: הרי לו בכורתי, והרי מכרתיה לו, ואני הודיתי. אמר לו: הואיל ולא רצית שיהיה לך בה חלק, תעבר ממנה בכל. אמר: יפה. אמר לו: הואיל וכך, תן לי עצה איך אעשה שיקבלו בני יעקב שאתה אומר. אמר לו: רבון העולם, צריך לשחד אותם. קח אור מאור חילות השמים ותן עליהם, ובזה יקבלוה, והרי שלי יהא בתחלה. הפשיט ממנו אור שפסה אותו, ונתן לו לתת להם לישראל, זהו שכתוב וזרח משעיר למו. משעיר ממש. זה סמאל, שכתוב (ויקרא טז) ונשא השעיר עליו. למו - לישראל.

פיון שבער זה והעביר דם רע מזרוע שמאל, חזר לזרוע ימין (שמאל). ראה בו גם כך. אמר: כך גם צריך לנקות מדם רע זרוע זו. קרא לרה"ב, אמר לו: התרצה תורתך? אמר לו: מה כתוב בה? דלג לו

לְשֹׁבֵן יְהוָה אֱלֹהִים: ב בְּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמֹם לָנוּ הָאֵל יִשְׁוּעַתְנוּ סִלַּח: כ א הָאֵל לָנוּ אֵל לְמוֹשָׁעוֹת וְלִיְהוָה (קרי ולאֱלֹהִים) אֲדֹנָי לְמוֹת תּוֹצְאוֹת: כג אֲדֹנָי אֱלֹהִים יִמְחִין רֹאשׁ אִיבֵיו קְדָקֵד שֶׁעַר מִתְחַלֵּף בְּאִשְׁמוֹ: כד אָמַר אֲדֹנָי מִבֶּשֶׁן אָשִׁיב אָשִׁיב מִמְצֻלוֹת יָם: כה לְמַעַן תִּמְחִין רִגְלֶךָ בְּדָם לְשׁוֹן כְּלָבִיךָ

זוהר תהלים

אֶפְרַסְמוֹן שֶׁל סַם חַיִּים. הַרּוּפָא הִיָּה חָכֵם, אָמַר: עֲבָדִים רַעִים יֵשׁ בְּבֵיתִי, אִם יִדְעוּ שְׂאֵנִי נוֹתֵן לְבָנִי אוֹצֵר זֶה, יִרַע בְּעֵינֵיהֶם וְיִרְצוּ לְהִרְגוֹ. מַה עֲשֵׂה? לְקַח קֶצֶת סַם הַמּוֹת וְנָתַן עַל פֶּתַח הַכְּלִי, קָרָא לְעֲבָדָיו וְאָמַר לָהֶם: אַתֶּם נְאֻמְנִים לְפָנַי, הִתְרַצוּ אֵת אוֹתוֹ הַסַּם? אָמְרוּ: נִרְאָה מַה זֶה. טָרַם הִרְיָחוּ רִצּוֹ לְמוֹת. אָמְרוּ בְּלִבָּם: אִם סַם זֶה יִתֵּן לְבָנוּ, וְדָאֵי יְמוֹת, וְאָנוּ נִירֵשׁ אֵת אֲדוֹנָנוּ. אָמְרוּ לְפָנָיו: מוֹרְנוּ, סַם זֶה לֹא רְאוּי אֶלָּא לְבָנְךָ, וְהָרִי שְׂכַר עֲבוֹדַתְנוּ הַשְּׂאֲרָנוּ אֶצְלֶךָ, לָךְ וְתָן לוֹ לְשִׁחַד שְׂיִקְבַּל סַם זֶה. כִּף הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוּא רוּפָא חָכֵם, יִדַּע שְׂאֵם יִתֵּן תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל טָרַם שְׂיִוְדִיעַ לָהֶם, בְּכֹל יוֹם הָיוּ רוֹדְפִים אֵת יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהֶם וְהוֹרְגִים אוֹתָם. אֲבָל עֲשֵׂה אֵת זֶה, וְהֵם נִתְּנוּ לוֹ מִתְּנוֹת וְאוֹצְרוֹת כְּדֵי שְׂיִקְבְּלוּהָ, וְכֹלָם קִבְּלָם מִשָּׂה לְתַתָּם לְיִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שְׂכַתּוֹב (תהלים סח) עֲלִיתָ לְמָרוֹם שְׂבִיתָ שְׂבִי וְגו'.

בְּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם וְגו' (סח, כ): [זוהר ח"א

פ' מוקץ (דף קצ"ד)] בֹּא רְאֵה, [כמו שנאמר]

(שם סח) בְּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמֹס לָנוּ.

בְּרוּךְ אֲדֹנָי, בְּאֶלְפֵי דִלְתָּ נִוִין יוֹד,

וְהַפְּסוּק הַזֶּה הוּא סוּד הַחֲכָמָה. יוֹם יוֹם -

אֵלוּ שְׁנַתִּים יָמִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיְהִי מִקֵּץ

שְׁנַתִּים יָמִים. וּפְרָעָה חָלַם וְהִנֵּה עֹמֵד עַל

הַיָּר - סוּד הוּא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, זֶה יוֹסֵף,

שְׁנֵהָר [שכל הנהר] הַזֶּה הוּא יוֹסֵף הַצַּדִּיק.

יֵשׁ לָנוּ לְשִׁים לֵב לְאֲמוּנַת הַקְּבָ"ה שְׂכָל

דְּבָרָיו דְּבָרֵי אֱמֶת וְאֲמוּנָה רַבָּה שְׂכִינֹן

שְׂאוּמֵר דְּבַר הַכֹּל נַעֲשֵׂה וְזֶה הָאִישׁ דּוֹחֵק

הַלֵּב, וְאוֹמֵר: לְכֻמָּה שָׁנִים וּלְכֻמָּה זְמָנִים

יִשְׁתַּלֵּם זֶה

אָמַר ה' מִבֶּשֶׁן וְגו' (סח, כ): [זוהר ח"א פ' בלק

דף קפ"ה.] כְּתוּב (תהלים סח) אָמַר ה'

מִבֶּשֶׁן אָשִׁיב אָשִׁיב מִמְצֻלוֹת יָם. יֵשׁ לָנוּ

לְשִׁים לֵב לְאֲמוּנַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂכָל

דְּבָרָיו דְּבָרֵי אֱמֶת וְאֲמוּנָה רַבָּה. שְׂכִינֹן

שְׂאוּמֵר דְּבַר, הַכֹּל נַעֲשֵׂה. וְזֶה הָאִישׁ דּוֹחֵק

הַלֵּב, וְאוֹמֵר: לְכֻמָּה שָׁנִים וּלְכֻמָּה זְמָנִים

יִשְׁתַּלֵּם זֶה, שֶׁהוּא כֵּךְ. כְּפִי גְדַלְתּוֹ, שְׂכָל

הַעוֹלָמוֹת מְלֵאִים כְּבוֹדוֹ, כִּף זֶה. דְּבָרָיו

אֶפְרַסְמוֹן שֶׁל סַם חַיִּים. הַרּוּפָא הִיָּה חָכֵם, אָמַר: עֲבָדִים רַעִים יֵשׁ בְּבֵיתִי, אִם יִדְעוּ שְׂאֵנִי נוֹתֵן לְבָנִי אוֹצֵר זֶה, יִרַע בְּעֵינֵיהֶם וְיִרְצוּ לְהִרְגוֹ. מַה עֲשֵׂה? לְקַח קֶצֶת סַם הַמּוֹת וְנָתַן עַל פֶּתַח הַכְּלִי, קָרָא לְעֲבָדָיו וְאָמַר לָהֶם: אַתֶּם נְאֻמְנִים לְפָנַי, הִתְרַצוּ אֵת אוֹתוֹ הַסַּם? אָמְרוּ: נִרְאָה מַה זֶה. טָרַם הִרְיָחוּ רִצּוֹ לְמוֹת. אָמְרוּ בְּלִבָּם: אִם סַם זֶה יִתֵּן לְבָנוּ, וְדָאֵי יְמוֹת, וְאָנוּ נִירֵשׁ אֵת אֲדוֹנָנוּ. אָמְרוּ לְפָנָיו: מוֹרְנוּ, סַם זֶה לֹא רְאוּי אֶלָּא לְבָנְךָ, וְהָרִי שְׂכַר עֲבוֹדַתְנוּ הַשְּׂאֲרָנוּ אֶצְלֶךָ, לָךְ וְתָן לוֹ לְשִׁחַד שְׂיִקְבַּל סַם זֶה. כִּף הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוּא רוּפָא חָכֵם, יִדַּע שְׂאֵם יִתֵּן תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל טָרַם שְׂיִוְדִיעַ לָהֶם, בְּכֹל יוֹם הָיוּ רוֹדְפִים אֵת יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהֶם וְהוֹרְגִים אוֹתָם. אֲבָל עֲשֵׂה אֵת זֶה, וְהֵם נִתְּנוּ לוֹ מִתְּנוֹת וְאוֹצְרוֹת כְּדֵי שְׂיִקְבְּלוּהָ, וְכֹלָם קִבְּלָם מִשָּׂה לְתַתָּם לְיִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שְׂכַתּוֹב (תהלים סח) עֲלִיתָ לְמָרוֹם שְׂבִיתָ שְׂבִי וְגו'.

מֵאֲבִיבִים מִיָּנֹהוּ: כִּי רָאוּ הַלִּיבוֹתֶיךָ אֱלֹהִים ^{תְּהִלָּתְךָ} חֲלִיבוֹת אֵלֵי מִלְכֵי בְּקֶדֶשׁ: כִּי קָרְמוֹ שָׁרִים אַחַר נִגְנִים בְּתוֹךְ עֲלָמוֹת תּוֹפְפוֹת: כִּי בְּמִקְהֵלוֹת בָּרְכוּ אֱלֹהִים ^{תְּהִלָּתְךָ} יְהוָה ^{אֱלֹהֵינוּ} מִמְּקוֹר יִשְׂרָאֵל: כִּי שָׁם בְּנִימָן צָעִיר רָדַם שָׂרֵי יְהוּדָה רִגְמָתָם שָׂרֵי זְבֻלוֹן שָׂרֵי נַפְתָּלִי: כִּי צִוָּה אֱלֹהֶיךָ ^{תְּהִלָּתְךָ} עֵינֶיךָ עִוְזָה אֱלֹהִים ^{תְּהִלָּתְךָ} זֶה פְּעֻלָּתָ לָנוּ: לִי מִחִיכְלָךָ עַל יְרוּשָׁלַם לְךָ יוֹבִילוּ מְלָכִים שָׂי: לֹא גָעַר חֵיט קָנָה עֲדַת אֲבִירִים בְּעֵגְלֵי עַמִּים מִתְרַפֵּס בְּרָצִי כֶסֶף בְּזֶר עַמִּים קָרְבוֹת יִחַפְצוּ: לֹכַ יֵאָתְרוּ חֲשֻׁמְנִים מִנֵּי מִצְרַיִם בּוֹשׁ תְּרִיץ יָדָיו לְאֱלֹהִים ^{תְּהִלָּתְךָ}: לֹכַ מִמְּלִכּוֹת הָאָרֶץ שִׁירוּ לְאֱלֹהִים ^{תְּהִלָּתְךָ} וּמְרוּ אֲדָנֵי סֵלָה: לֹכַ לְרֹכֵב בְּשָׁמַי שָׁמַי קָדַם הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל

זוהר תהלים

שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ אֶת בַּת פְּרָעָה, בָּא גְבַר יִשְׂרָאֵל, נֶעַץ קָנָה בֵּינָם הַגְּדוֹל, וְעָלָיו נִבְנִית עִיר שֶׁל רוֹמִי. מֵהוּ קָנָה? זֶה הַזְּכָר שֶׁל זֶה הַחֲתָיָה רָעָה, שֵׁישׁ לוֹ צַד קָטָן בְּאַחִיזָתוֹ בְּקֶדֶשׁ. וְזֶהוּ קָנָה שְׁנַעֲוֵץ בֵּינָם הַגְּדוֹל, וּמִשּׁוֹם זֶה הִיא שׁוֹלְטָת עַל הָעוֹלָם, וְעַל שְׁלֹטוֹן זֶה כְּתוּב, (ישעיה יט) קָנָה וְסוּף קָמְלוֹ. קָנָה, שְׁלֹטוֹן וְרֹאשׁ לְכָל הַמְּלָכוֹת. וְעוֹד קָנָה, שְׁעֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשֹׁבֵר אוֹתוֹ כְּקָנָה זֶה. בָּא וּרְאָה, בְּמִצְרַיִם הִיא שׁוֹלְטָת, וּמִמֶּנָּה יוֹצֵאִים כְּמָה שְׁלֹטוֹנִים לְמִינֵיהֶם, וְהַכֹּל בְּסוּד שֶׁל חֲמֵץ. כִּיִּן שְׁשֹׁבֵר אוֹתָהּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוֹצִיא חֲמֵץ וּמִכְנָסִים מִצָּה. בְּמָה? בְּחוֹט קָטָן מֵהַכֹּל שֹׁבֵר אוֹת ח' שֶׁל חֲמֵץ, וְנִעְשָׂה מִצָּה. אֵלּוֹ אוֹתִיּוֹת, אֵלּא שְׁשֹׁבֵר ח' שֶׁל חֲתָיָה זֶה, שְׁנִקְרָא חֲמֵץ. וְעַל זֶה נִקְרָא חֵיט קָנָה, שְׁנוֹחַ לְשֹׁבֵר כְּמוֹ קָנָה זֶה. בְּמָה נִשְׁבֵּר? בְּחוֹט קָטָן כְּמוֹ שְׁעֵרָה שֹׁבֵר ח' וְעֹבֵר מֵאִתְּנָה, וְהִיא מִצָּה. וְעַל זֶה כְּתוּב גָּעַר חֵיט קָנָה. גָּעַר בֵּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנִשְׁבֵּר ח' שֶׁל חֲמֵץ וְנִעְשָׂה ה'. (ועובר ח' של חמץ ונעשה). וְעֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשֹׁבֵר לוֹ לְאוֹתוֹ קָנָה

אָדָם קָטָן, וְכָל דְּבָרָיו הֵם לְפִי שְׁעָה, כִּי הוּא לְפִי שְׁעָה. אֲכַל בְּתִשׁוּבָה וּבִכְקֻשָּׁה וּמִעֲשִׂים טוֹבִים וּבִדְמָעוֹת רַבּוֹת, הוּא קְדוֹשׁ גְּדוֹל וְעֲלִיּוֹן עַל כָּל הָעוֹלָם, מְזַהֵר אוֹרוֹ, וּמְקַמֵּט קִדְשׁוֹ לְאָדָם לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ. אָמַר ה'. לְעֵתִיד לְבָא עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַתְּעוֹרֵר וּלְהַשִּׁיב מִבְּשָׁן כָּל אוֹתָם שֶׁהִרְגוּם חֵיט הַשְּׁדָה וְאָכְלוּ אוֹתָם. מִשּׁוֹם שֵׁישׁ בְּעוֹלָם (אף כאן מֶלֶךְ הַבְּשָׁן) מְקוֹם מוֹשֵׁב שֶׁל כָּל חֵיט גְּדוֹלוֹת וְהָרִים רָמִים וּגְדוֹלִים וְנִסְתָּרִים אֵלּוֹ בְּאֵלּוֹ, וְעַרְדַּ הַמְּדַבֵּר הַתְּקִיף שָׁם, הוּא עוֹג, (כִּי) עַרְדֵי הַמְּדַבֵּר הִיא, וּמִצְוֵי שָׁם כְּחוֹ, מִשּׁוֹם שְׁהִיא מֶלֶךְ הַבְּשָׁן, שְׁכָל מְלָכֵי הָעוֹלָם לֹא יִכְלוּ לַעֲרֹךְ נִגְדוֹ קָרֵב בְּגַלְל חֲזַק הַבְּשָׁן, וּכְאֵ מִשָּׁה וְעַרְךָ נִגְדוֹ קָרֵב.

חוט קָטָן כְּשֵׁעֵרָה בֵּין חֲמֵץ לְמִצָּה נִקְוֵד

גָּעַר חֵיט קָנָה וְגו' (סח, לא): [זוהר ח"ג פ' פנחס (דף רנ"ב)] רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים סח) גָּעַר חֵיט קָנָה עֲדַת אֲבִירִים בְּעֵגְלֵי עַמִּים. גָּעַר חֵיט - זֶה הַחֲתָיָה שְׁאָחוֹז בֵּה עֲשׂוֹ. קָנָה - לְמַדְּנוּ, שְׁכִיּוֹם שְׁנִשָּׂא

עו: לה תנו עז לאלהים ^{תהי' בעל הברית} על ישראל נאֹתו ועזו בשחקים: לו נזרא אלהים ^{תהי' בעל הברית} מפניך שיה אל ישראל הוא נתן עז ותעצמות לעם ברוך אלהים:

זוהר תהלים

כשרים, כביכול מתשים כחו של הקדוש ברוך הוא, וכשעושים מעשים כשרים, נותנים כח ותקף לקדוש ברוך הוא. ועל זה כתוב (תהלים סח) תנו עז לאלהים. במה? במעשים כשרים, ועל זה באותו יום כל השירים הגדולים הממנים התכנסו על ה'. על ה' ודאי, שהרי כיון שהתכנסו על ישראל, הם התכנסו עליו.

אשרי התורה והתפלה שהיא קו שלה אשרי הנשמה שהיא הקו שלה שששהיה מקוננת שם לא פוחדת מכל המקטרגים של העולם

אם תשכבון בין שפתים וגו' (סח, יד):
 [[תיקונים תכ"א זוהר חדש]] אשרי הפה שבתפלה עושה בו משכב לשכינה, וזהו (תהלים סח) אם תשכבון בין שפתים, שבהן אדני שפתי תפתח, להשכיב בהם האם העליונה שנאמר בה (דברים כב) והאם רבצת על האפרחים. שבזמן שהיא פורשת כנפיה על גוזליה, שהם ישראל, בשבתות וימים טובים, כמו שבארוה (לברוך) הפורש סכת שלום עלינו, נמצאו בחרות מכל אמות העולם, ומשום זה בשבתות וימים טובים שהיא רובצת על ישראל, אין להם פחד מכל המקטרגים שבעולם. וכשיבאו ימות החל, נאמר בו (שם) שלח תשלח את האם. ומה יש בין השכינה העליונה לתחתונה שהכל אחד? אלא השכינה התחתונה היא כיונה, ונאמר בה (תהלים סח)

כמו זה, ישבר רגל ק' מקנה, וישאר הנה. (ישעיה מ) הנה ה' אלהים בחזק יבוא וזרעו משלה לו הנה שָׁכְרוּ אֹתוֹ ופִּעְלָתוֹ לִפְנֵינוּ. מהו ופעלתו? זה פעל של אותה ק' (פעלה של אותו חמץ) שישבר אותה, והיא פעלה שלפניו, והוא יעביר רגלו ויהיה הנה, שנאמר (שם מא) ראשון לציון הנה הנהם וגו'.

תנו עז לאלהים - ישראל נותנים כח בפמליא של מעלה כביכול

תנו עז לאלהים וגו' (סח, לה): [זוהר ח"ב פ' בא (דף ל"ב):] ויבאו בני האלהים - אלו ממנים גדולים שלוחים בעולם, להשגיח במעשי בני האדם. להתיצב על ה' - כמו שנאמר (מלכים א כב) וכל צבא השמים עמד עליו מימינו ומשמאלו. אבל להתיצב על ה', בפסוק זה מצאנו אהבת הקדוש ברוך הוא על ישראל, משום שהשליחים הללו, שממנים להשגיח על מעשי בני האדם, הולכים ומשוטטים ולוקחים את כל אותם המעשים, וכיום שבא הדין לעמד לדון העולם, נעשים קטגורים לעמד על בני אדם. ובא ראה, מכל העמים שבעולם לא עומדים להשגיח במעשיהם רק על ישראל לבדם, משום שאלה בנים של הקדוש ברוך הוא. וכשלא נמצאים המעשים של ישראל פראוי, כביכול אותם שלוחים ממנים, כשרוצים לעמד על אותם מעשים של ישראל, הם עומדים ודאי על ה', שהרי כשישראל עושים מעשים שלא

— — — — — תהלים — — — — —

מְכַל הָעוֹפוֹת שְׁלֹמֶעֱלָה, וְהַכְּנָפִים שְׁלָה הֵם
מִסּוֹף הָעוֹלָם וְעַד סוֹף הָעוֹלָם, וּבְשִׁבִילָהּ
נֹאמַר (דברים לב) כְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ, וְזוֹ
יְרוּשָׁלַיִם. וְעָלִיו נֹאמַר (שם כב) כִּי יִקְרָא קִן
צִפּוֹר. שֶׁהִקֵּן שְׁלָה הִיא יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל
מַעֲלָה, וְקִין הַצִּפּוֹר יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מַטָּה.
אֲשֶׁרִי הִפָּה שֶׁהוּא הִקֵּן שְׁלָה. אֲשֶׁרִי הַתּוֹרָה
וְהַתְּפִלָּה שֶׁהִיא קִין שְׁלָה. אֲשֶׁרִי הַנְּשֻׁמָּה
שֶׁהִיא הִקֵּן שְׁלָה. שֶׁכִּשְׁהִיא מְקַנְנֶת שָׁם, לֹא
פּוֹחֶדֶת מִכָּל הַמְקַטְרָגִים שֶׁל הָעוֹלָם.
וּמִשּׁוּם זֶה נִקְרָאת נִשְׁמַת כָּל חַי.

כְּנָפֵי יוֹנָה נִחְפָּה בְּכֶסֶף, צָרִיף לְכִסּוֹתָהּ,
שֶׁהִיא יְרָאָה וְפָחַד נִמְצָא מִצְדָּה, מִשּׁוּם
שֶׁנִּשְׁטְלָה מִצְדַּד הַגְּבוּרָה שֶׁשָׁם סִמָּא"ל לְתַבְעֵ
דִינָיִם. וּמִשּׁוּם זֶה צָרִיף לְכִסּוֹת אוֹתָהּ
מִכְמָה בְּעָלֵי דִינָיִם שֶׁלֹּא מְכִירִים אוֹתָו.
וּבְמָה? בְּכֶסֶף, שֶׁהוּא יָמִין, שֶׁכְּגָלְלוּ נֹאמַר,
כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה בְּלִילָהּ, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מוֹשֵׁף עָלָיו חוּט שֶׁל חֶסֶד בְּיוֹם.
וּמִשּׁוּם זֶה נִחְפָּה בְּכֶסֶף לְרִשָּׁם אוֹתָהּ מִצְדַּד
הַרְחָמִים, שֶׁלֹּא יִפְּירוּ בָּהּ בְּעָלֵי הַדִּין. אֲבָל
הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה הִיא כְּנֶשֶׁר, שֶׁלֹּא פּוֹחֶדֶת

יג לחודש

טט א לְמַנְצַחַת עַל שׁוֹשְׁנִים לְדָוָד: ב הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהִים ^{הַיְהוָה} כִּי בָאוּ מִיַּם עַד נַפְשִׁי: ג טַבְעֵתִי בֵּינוֹן מִצִּוְלָה וְאִין מְעַמָּד בְּאִתִּי בְּמַעֲמָקֵי מַיִם וְשִׁבְלַת שְׁטַפְתָּנִי: ד יִגְעַתִּי בְּקֶרְאִי נַחַר גְּרוֹנִי כָּלֹו עֵינַי מִיַּחַל לְאֱלֹהֵי ^{הַיְהוָה}: ה רַבֹּו מִשְׁעָרוֹת רֵאשֵׁי שְׁנָאֵי חֲנָם עָצְמוּ מִצְמִיתֵי אִיבֵי נֶשְׁקָר אֲשֶׁר לֹא גִזְלָתִי אִז אָשִׁיב: ו אֱלֹהִים ^{הַיְהוָה} אַתָּה יִדְעָתָ לְאֱוִלְתִּי וְאֲשִׁמוֹתֵי מִמֶּךָ לֹא נִכְחַדְוּ: ז אֵל יִבְשׂוּ בֵי קִנְיָךְ אֲדֹנָי יְהוָה (קרי אלהים) צָבָאוֹת אֵל יִבְלְמוּ בֵי מִבְּקִשְׁיָךְ אֱלֹהֵי ^{הַיְהוָה} יִשְׂרָאֵל: ח בֵּי עֲלִיָךְ נִשְׂאֵתִי חֲרָפָה פִּסְתָּהּ כְּלִמָּה פָּנָי: ט מוֹזֵר הָיִיתִי לְאָחִי וְנִכְרִי לְבָנֵי אִמִּי: י בֵּי קִנְאֵת בֵּיתְךָ אֲכַלְתָּנִי וְחֲרָפוֹת חוֹרְפִיךָ נִפְלוּ עָלַי: יא וְאֲכַכָּה בְּצוֹם נַפְשִׁי וְתַחֲוִי לְחֲרָפוֹת לִי: יב וְאֲתַנְּחָה לְבוֹשֵׁי שֶׁקַּ וְאָחִי לֶחֶם לְמוֹשֶׁל: יג יִשְׁתַּחֲוּ בֵי יִשְׁבִּי שַׁעַר וְנִגְנִינֹת שׁוֹתֵי שֶׁכָּר: יד וְאֲנִי תַפְלִיתִי לְךָ יְהוָה ^{הַיְהוָה} עַת רְצוֹן אֱלֹהִים

===== שימוש תהלים =====

להמדי וזנאי

הושיעני אלהים כי באו (סט, ב): [שימוש תהלים לפרק סט] אם אתה חמדן וזנאי ובעל עבירות תאמר אותו על מים ותשתה.

===== זוהר תהלים =====

בהיותו קרוב. אמר רבי אלעזר, פאן ליחיד, פאן לצבור. פאן למקום אחד, וכאן לכל העולם. משום כך ברך את אברהם, שהוא שקול ככל העולם, שקתוב (בראשית ב) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, [וכתוב] ושנינו באברהם. יהיה בגימטריא שלשים. כך שנינו, שלשים צדיקים מזמין הקדוש ברוך הוא בכל דור דור לעולם, כמו שהזמין את אברהם.

אימתי הוא עת רצון

וְאֲנִי תַפְלִיתִי וְגו' (סט, יד): [זוהר ח"ב פ' ו' וירא (ד' קנ"ו)] פתח אותו הסוחר ואמר, (תהלים סט) וְאֲנִי תַפְלִיתִי לְךָ ה' עַת רְצוֹן אֱלֹהִים בְּרַב חֲסִדְךָ עֲנִי בְּאֵמַת יִשְׁעֶךָ. שנינו, אימתי נקראת עת רצון? בשעה

אצל הקב"ה כפיכול יכול להיות ברגע אחד דין וחסד

וְאֲנִי תַפְלִיתִי וְגו' (סט, יד): [זוהר ח"א פ' ו' וירא (ד' קנ"ה)] וְאֲבָרְהָם הָיוּ יְהִיָה לְגוֹי גְּדוֹל וְעָצוּם. מַה הַטַּעַם הַבְּרָכָה הַזֹּאת פֶּאן? אֵלָּא כְּדִי לְהוֹדִיעַ שְׁאֵפְלוּ בְּשַׁעַה שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹשֵׁב בְּדִין עַל הָעוֹלָם, לֹא מִשְׁתַּנָּה. שְׁהָרִי יוֹשֵׁב בְּדִין עַל זֶה [ד"א ויושב] וּבְרַחֲמִים עַל זֶה, וְהַכֹּל בְּרַגַּע אֶחָד וּבְשַׁעַה אֶחָת. אָמַר רַבִּי יְהוֹדָה, וְהָרִי כְּתוּב (תהלים טט) וְאֲנִי תַפְלִיתִי לְךָ ה' עַת רְצוֹן. לַפְעָמִים שֶׁהוּא עַת רְצוֹן, וְלַפְעָמִים שְׂאִינוּ עַת רְצוֹן. לַפְעָמִים שְׁשׁוּמַע, וְלַפְעָמִים שְׁלֹא שׁוּמַע. לַפְעָמִים שְׁנִמְצָא, וְלַפְעָמִים שְׁלֹא נִמְצָא, שְׁכְּתוּב (ישעיה נה) דְרָשׁוּ ה' בְּהִמְצָאוֹ קִרְאֵהוּ

בְּרַב חֶסֶדְךָ עֲנֵנִי בְּאַמַּת יִשְׁעֶךָ: טו הַצִּילֵנִי מִיָּמַיט וְאַל אֶטְבְּעָה אֲנִצְלָה

זוהר תהלים

השְׁעָרִים בְּשַׁבַּת מִשְׁעַת הַמִּנְחָה וּמַעֲלָה. אֵילֹו שְׁעָרִים נִנְעָלוּ? שְׁעָרֵי בֵּית הַמְּדַרְשׁ, כְּדֵי לְהַזְכִּיר אֶת מֹשֶׁה הַרוֹעֵה הַנְּאֻמָּן שֶׁהַתּוֹרָה הַתְּבַטְּלָה בְּגִלְלוֹ. בְּאוֹתוֹ זְמַן בֵּית מְדַרְשׁוֹ שֶׁל מֹשֶׁה בָּטַל, כָּל שָׁכֵן הָאֲחֵרִים. מִי רוֹאֶה אֶת שְׁעָרֵי בֵּית מְדַרְשׁוֹ שֶׁל מֹשֶׁה שְׁנִנְעָלוּ, וְשָׁלֵא יִנְעָלוּ כָּל הָאֲחֵרִים! כְּשֶׁהַתּוֹרָה שֶׁל מֹשֶׁה עֲצוּבָה עָלָיו בְּאוֹתוֹ זְמַן, מִי לֹא עֲצוּב?! מִשׁוֹם כֶּךָ כָּל שְׁעָרֵי בֵּית הַמְּדַרְשׁ נִנְעָלוּ, וְהַצְּטָרְכוּ כֻלָּם לְצַדִּיק אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּדֶרֶךְ שַׁבַּת, וְהֵינּוּ צִדְקָתְךָ כְּהַרְרֵי אֵל.

שְׁלֹשָׁה הֵם שֶׁהִסְתַּלְקוּ מִן הָעוֹלָם בְּזְמַן מִנְחָה דְשַׁבַּת בְּעַת רְצוֹן- מֹשֶׁה רַבֵּנוּ יוֹסֵף הַצַּדִּיק וְדוֹד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם

שְׁלֹשָׁה הֵם שֶׁהִסְתַּלְקוּ מִן הָעוֹלָם בְּזְמַן הַזֶּה, וְכֻלָּם כְּלוּלִים בְּמֹשֶׁה. אֶחָד - מֹשֶׁה הַנְּבִיא הַנְּאֻמָּן הָעֲלִיּוֹן, וְאֶחָד - יוֹסֵף הַצַּדִּיק, וְאֶחָד - דָּוִד הַמֶּלֶךְ. מִשׁוֹם כֶּךָ יֵשׁ כְּאֵן שְׁלֹשָׁה צַדִּיקֵי דִין. אֶחָד הוּא שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק קוֹדֵם לְכָל אֱלֹהִים, וְזֶהוּ צִדְקָתְךָ כְּהַרְרֵי אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוּם רַבָּה וְגו'. זֶה יוֹסֵף, שֶׁהוּא לְבָדוּ כְּהַרְרֵי אֵל, כְּמוֹ כָּל הַהָרִים הָעֲלִיּוֹנִים. וְאֶחָד מֹשֶׁה הַנְּבִיא הַנְּאֻמָּן, וְזֶהוּ שְׁכָתוֹב (שם עא) וְצִדְקָתְךָ אֱלֹהִים עַד מְרוֹם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ גְדוּלוֹת, מִשׁוֹם שֶׁהוּא נוֹטֵל לְכָל הַצַּדִּיקִים, יְמִין וּשְׂמָאל. וְאֶחָד הוּא דָּוִד הַמֶּלֶךְ, וְזֶהוּ שְׁכָתוֹב (שם קיט) צִדְקָתְךָ צִדְקָ לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת. לְעוֹלָם - זֶה דָּוִד הַמֶּלֶךְ. אֲזוֹ מִתְכַּנֵּס הַכֹּל

שֶׁהַצְּבוּר מִתְפַּלְלִים. יָפָה הוּא, וְכֶךָ הוּא וְדָאִי. שְׁהָרֵי אֲזוֹ הַצְּבוּר מְסַדְרִים וּמִתְקַנְיִם אֶת תְּקוּנָהּ שֶׁל הָעֵת הַזֹּאת, וְאֲזוֹ הוּא עַת רְצוֹן וְצָרִיךְ לְבַקֵּשׁ בְּקִשָּׁה, שְׁכָתוֹב אֱלֹהִים בְּרַב חֶסֶדְךָ עֲנֵנִי בְּאַמַּת יִשְׁעֶךָ, שְׁהָרֵי אֲזוֹ יֵשׁ לְבַקֵּשׁ אֶת הַבְּקִשָּׁה. וְאֵנִי תַפְלֵתִי לָךְ ה', הָרֵי כְּאֵן סוֹד הַיְחוּד. וְאֵנִי - זֶה דָּוִד הַמֶּלֶךְ, הַמְּקוֹם שֶׁנִּקְרָא גְאֻלָּה. תַפְלֵתִי - זֶה תַפְלָה. וְכְאֵן הוּא סְמִיכָה לְגְאֻלָּה, שֶׁהוּא אֶחָד. כְּשֶׁהוּא סוֹמֵךְ גְאֻלָּה לְתַפְלָה, אֲזִי הוּא עַת רְצוֹן. עַת רְצוֹן - אֵף כֶּךָ, כָּלָל הוּא כְּאֶחָד, עַת אֶחָד, רְצוֹן אֶחָד, נִכְלָלוּ זֶה בְּזֶה וְנִהְיוּ אֶחָד. וְדוֹד הַמֶּלֶךְ רָצָה לִיחַד בְּפִסּוּק הַזֶּה יְחוּד אֶחָד. וְאִם תֹּאמֶר, לְמָה הַתְּמַנָּה הַפִּסּוּק הַזֶּה בְּתַפְלַת מִנְחָה שֶׁל שַׁבַּת? נֹאֶה הוּא לְהִיּוֹת בְּשַׁבַּת בְּאוֹתָהּ תַפְלַת מִנְחָה וְלֹא בְּתַפְלַת חַל, שְׂוֹדָאִי אֵינִי תַפְלַת מִנְחָה שֶׁל שַׁבַּת כְּמוֹ חַל. מִשׁוֹם שְׁהָרֵי בַחַל, בְּשַׁעַת הַמִּנְחָה, תְּלוּי הַדִּין בְּעוֹלָם וְאֵינּוּ עַת רְצוֹן, אֲבָל בְּשַׁבַּת כְּשֶׁכָּל הַרְגוֹז הוֹסֵר וְהַכֹּל נִכְלָל כְּאֶחָד, וְאֵף עַל גַּב שְׂמִתְעוֹרֵר דִּין, זֶה הַתְּבַשְׂמוּת, וְלִכְּן צָרִיךְ פִּסּוּק שֶׁל יְחוּד לִיחַד אֶת כָּל הַדְּרָגוֹת. שְׁכָשִׁישׁ יְחוּד, הַדִּין מִתְחַבֵּר וְנִכְלָל בְּרַחֲמִים וְהַכֹּל מִתְבַּסֵּם, וְאֲזוֹ כְּתוּב עַת רְצוֹן. עַת רְצוֹן כּוֹלֵל הַכֹּל כְּאֶחָד. וְהַדִּין מִתְבַּסֵּם בְּאוֹתוֹ זְמַן, וְיֵשׁ שְׂמִחָה בְּכָל.

מִשָּׁה הִסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם בְּאוֹתָהּ שַׁעַת תַפְלַת מִנְחָה שֶׁל שַׁבַּת, בְּשַׁעַת שְׂנַמְצָאת עַת רְצוֹן. וּבְאוֹתָהּ שַׁעַת רְצוֹן הָיָה לְמַעֲלָה, וְצַעַר לְמַטָּה, וְעַל זֶה נִנְעָלוּ

—== זוהר תהלים ==—

שֶׁל הַכֹּל. וְכֵן הוּא רְצוֹן הַרְצוֹנוֹת, בְּסוּד
הַכְּתוּב (שיר השירים ד) כְּחוּט הַשְּׁנִי
שֶׁפְּתוּתֵיךְ. רְצוֹן כָּל הַנְּשָׁמוֹת שִׁיּוּצָאוֹת
מֵאוֹתוֹ מוּצָא פִּי ה'. הַהֵיכֵל הַזֶּה הֵיכֵל
הַרְצוֹן, שֶׁשָּׁם עוֹמְדוֹת כָּל הַבְּקָשׁוֹת וְכֹל
הַשְּׁאֵלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, מְשׁוּם שֶׁרְצוֹן כָּל
הַרְצוֹנוֹת כְּשֶׁנִּשְׁקוֹת נִמְצָאוֹת, בְּסוּד
הַכְּתוּב (בראשית כט) וַיִּשָּׂק יַעֲקֹב לְרַחֵל. וְאִז,
כְּשֶׁנִּשְׁקָה זֶה לְזֶה, אִז נִקְרָאת עֵת רְצוֹן,
מְשׁוּם שֶׁהָרִי אִז נִמְצָאת שְׁלֵמוֹת וְכֹל
הַפְּנִים מְאִירוֹת. וְכִשְׁתַּפְּלוֹת עוֹלוֹת, אִז
הוּא עֵת רְצוֹן לְהִמְצָא. וְעַל כֵּן כְּתוּב, (תהלים
ט) וְאֲנִי תַפְלִיתִי לְךָ ה' עֵת רְצוֹן. שֶׁהוּא
חִבּוּר זֶה עִם זֶה.

עֵת רְצוֹן בַּעֲת מְנַחֵה דְשִׁבַּת

וְאֲנִי תַפְלִיתִי וְגו' (סט, יד): [זוהר ח"ג אידרא
רבא קדישא פ' נשא (דף קכ"ט)]. מְצַחָא
דְּגִלְגֵּלְתָא רַעוּא דְרַעוּיָן, רַעוּתָא דְזַעֲרִי
אֲנַפִּין לְקַבְּלִי הַהוּא רַעוּתָא (נ"א מצחא
דגולגלתא, רצון אקרי. דהא רעוא דרעוין אתגלי בההוא
מצחא לקבל דא לתתא. כתיב) דְּכְתִיב (שמות כח)
וְהָיָה עַל מִצְחוֹ תָמִיד לְרְצוֹן וְגו' וְהַהוּא
מְצַחָא דְאַקְרִי רְצוֹן, הוּא גְלוּיָא דְכָל רִישָׁא
וְגוֹלְגֵּלְתָא, דְּמִתְפַּסְיָא בְּאַרְבַּע מְאָה
וְעֶשְׂרִין (נ"א ועשר) עֲלָמִין. וְכֵן אֲתַגְלִיא,
אֲתַקְבֵּלָא צְלוֹתְהוֹן דְיִשְׂרָאֵל. אִימְתִי
אֲתַגְלִיא. שְׁתִּיק רַבִּי שְׁמַעוֹן. שְׂאֵל תַּנְיִינוֹת
אִימְתִי. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר
בְּרִיהַ, אִימְתִי אֲתַגְלִיא. אָמַר לִיהַ בְּשַׁעֲתָא
דְצְלוֹתָא (רפ"ח) דְּמְנַחֵה דְשִׁבַּתָא. אָמַר לִיהַ
מֵאִי טַעְמָא. אָמַר לִיהַ, מְשׁוּם דְהָהִיא
שַׁעֲתָא בְיוֹמֵי דְחוּל, תַּלְיָא דִּינָא לְתַתָּא

בְּזִמְן הַזֶּה, תּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב וְתּוֹרָה שֶׁבְּעַל
פֶּה. וְעַל זֶה בְּזִמְן הַזֶּה נִנְעָלוּ שְׁעָרֵי תּוֹרָה,
וְנִנְעָלוּ שְׁעָרֵי כָּל הָעוֹלָם בְּזִמְן הַזֶּה. בְּשַׁעֲה
שְׁמַת יוֹסֵף הַצַּדִּיק, יָבִישׁוּ הַמְּקוֹרוֹת
וְהַמְעֵינּוֹת, וְכֹל הַשְּׁבָטִים נִפְּלוּ בַּגְּלוּת.
פְּתַחוּ הָעֲלִיוֹנִים וְאַמְרוּ, צְדָקְתְךָ כְּהָרִי אֵל
מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוּם רַבָּה וְגו'.

בְּשַׁעֲה שְׁמַת מְשָׁה, נַחֲשָׁךְ הַשְּׁמֶשׁ
בַּצְּהָרִים, וְנִנְעָלָה תּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב,
הָאוֹר שֶׁל הָאֶסְפֵּקְלָרְיָה הַמְּאִירָה. בְּשַׁעֲה
שְׁמַת דְּדוּד הַמְּלֶךְ, כְּנֶסֶה הַלְּבָנָה אֶת אוֹרָה,
וְתוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה כְּנֶסֶה אֶת אוֹרָה. וּמֵאוֹתוֹ
זִמְן נִגְנְזוּ אוֹרוֹת הַתּוֹרָה, וְהַתְּרַבְּתָה
הַמְּחַלְקֵת עַל הַמְּשָׁנָה, וְהַחֲכָמִים בְּמַחְלָקָת,
וְכֹל חֲזָקֵי הַלֵּב בְּעַרְבוּבָיָה. וְעַל זֶה אֵין
שְׁמַחַת הַתּוֹרָה בְּאוֹתוֹ זִמְן בְּכָל דּוֹרוֹת
הָעוֹלָם. וּמֵהֵן חֲמֵרוֹת הַתַּעֲנִיּוֹת שֶׁגִּזְרוּ
רַבָּנָן? כְּשֶׁמַּת פְּלוּנֵי גִזְרוּ תַעֲנִיּוֹת, כְּשֶׁהָיָה
כֶּךָ גִּזְרוּ כֶּךָ. (זה שהיה) וְכִשְׁהָיָה כְּנוּס יִתְר
שֶׁל שְׁמַחַת הַתּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב וְתּוֹרָה שֶׁבְּעַל
פֶּה, בְּאוֹתוֹ זִמְן עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה
שְׁצָרִיךְ לְנַעַל שְׁעָרֵי הַתּוֹרָה בְּאוֹתוֹ זִמְן.
וְלָכֵן אוֹמְרִים אֶת אֵלוֹ צְדוּקֵי הַדִּין, כְּמוֹ
שֶׁנִּתְבָּאָר. שְׁמַחוּ רַבִּי יוֹסֵף וְרַבִּי חִיָּיא
וְנִשְׁקוּהוּ בְּרֵאשׁוֹ כְּמַקְדָּם, וְאַמְרוּ, אֲשֶׁרִי
חִלְקֵנוּ בְּדֶרֶךְ הַזֶּה!

הֵיכֵל הַרְצוֹן - שֶׁשָּׁם עוֹמְדוֹת כָּל הַבְּקָשׁוֹת
וְכֹל הַשְּׁאֵלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם

וְאֲנִי תַפְלִיתִי וְגו' (סט, יד): [זוהר ח"ב פ' פקודי
(דף רנ"ג)] הַהֵיכֵל הַשְּׁשִׁי. זֶהוּ הַהֵיכֵל
שֶׁנִּקְרָא הֵיכֵל הַרְצוֹן, שֶׁהוּא רְצוֹן שֶׁנִּקְרָא
(דברים ח) מוּצָא פִּי ה', שְׁמַחָה שֶׁל הַדְּבָקוֹת

מִשְׁנָאֵי וּמְמַעְמָקֵי מָוִם: טו אַל תִּשְׁטַפְנִי שְׂבִלַת מוֹם וְאֵל תִּבְלַעְנִי מְצוּלָה וְאֵל
 תִּאָּטֵר עָלַי בְּאֵר פִּיחַ: זז עֲנֵנִי יְהוָה ^{הַיְהוָה} כִּי טוֹב חֶסֶדְךָ כְּרֹב רַחֲמֶיךָ פְּנֵה אֵלַי:
 יח וְאֵל תִּסְתַּר פְּנֶיךָ מֵעַבְדְּךָ כִּי צָר לִי מִחַר עֲנֵנִי: יט קְרַבָּה אֵל נַפְשִׁי גְּאֻלָּה
 לְמַעַן אֵיכִי פָּדֵנִי: כ אַתָּה יָדַעְתָּ חֲרַפְתִּי וּבִשְׁתִּי וּבְלִמְתִּי נִגְדָּדָה כָּל צוּרְרֵי:
 כא חֲרַפָּה שְׂבָרָה לְבִי וְאָנֹנִישָׁה וְאַקְוָה לְנוֹד וְאִין וְלִמְנַחֲמִים וְלֹא מְצָאתִי: כב וַיִּתְּנוּ
 בְּכָרוֹתַי רֹאשׁ וְלִצְמָאֵי יִשְׁקוּנֵי חֲמוּץ: כג יְחִי שְׁלַחְנָם לְפָנֵיהֶם לִפְחַ וְלִשְׁלוֹמִים
 לְמוֹקֵשׁ: כד תַּחֲשַׁבְנָה עֵינֵיהֶם מִרְאוֹת וּמִתְנִיחָם תְּמוּד חֲמֹעַד: כה שִׁפְךָ עֲלֵיהֶם
 וְעָמְךָ וַחֲרוֹן אַפֶּיךָ יִשְׁיגֵם: כו תְּחִי מִירְתָּם נִשְׁמָה בְּאַחֲלִיחֶם אֵל יְחִי יֵשֵׁב: כז כִּי
 אַתָּה אֲשֶׁר הַפִּיִת רָדְפוּ וְאֵל מִכְאוֹב חֲלָלִיךָ יִסְפְּרוּ: כח תִּנְהַ עֵזֶן עַל עֵזָם וְאֵל
 יִבְאוּ בְּצַדִּיקְתְּךָ: כט יִמְחוּ מִסֵּפֶר חַיִּים וְעַם צַדִּיקִים אֵל יִפְתִּיבֵנו: ל וְאֵנִי עֵנִי וּכְוֹאֵב
 יִשׁוּעַתְךָ אֱלֹהִים ^{הַיְהוָה} תִּשְׁנַבְּנֵנו: לא אַחֲלִלָה שֵׁם אֱלֹהִים ^{הַיְהוָה} בְּשִׁיר וְאֲנִדְּלֵנוּ
 בְּתוֹדָה: לב וְתִיטֹב לִיהוָה ^{הַיְהוָה} מִשׁוֹר פֶּר מִקֶּרֶן מִפְּרִים: לג רֵאֵו עֲנִיִּים יִשְׁמְחוּ
 דְרָשִׁי אֱלֹהִים ^{הַיְהוָה} וַיְחִי לְבַבְכֶם: לד כִּי שָׁמַע אֵל אֲבִיוֹנִים יְהוָה ^{הַיְהוָה} וְאֵת
 אֲסִירָיו לֹא בִזָּה: לה וַחֲלָלוּהוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ יָמִים וְכָל רִמְשׁ בָּם: לו כִּי אֱלֹהִים
 יוֹשִׁיעַ צִיּוֹן וַיִּבְנֶה עָרֵי יְהוּדָה וַיִּשְׁבֹּו שֵׁם יִירְשׁוּהָ: לו זוֹרַע עֲבָדָיו יִנְחַלְוֶהָ ^{הַיְהוָה}
 וְאַהֲבֵי שְׂמוֹ יִשְׁבְּנוּ בָּהּ:

❦ ————— ❦ זוהר תהלים ❦ ————— ❦

כִּי שׁוֹמֵעַ אֵל וְגו' (סט, לד): [זוהר ח"ב פ' המן
 (קט טו)] אָמַר רַבִּי חֲזִיָא, תְּמַהֲתִי עַל
 הַפְּסוּק הַזֶּה שְׂכָתוֹב (שם טט) כִּי שׁוֹמֵעַ אֵל
 אֲבִיוֹנִים ה', וְכִי אֵל אֲבִיוֹנִים שׁוֹמֵעַ וְלֹא
 לְאַחַר? אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מִשׁוֹם שֶׁהֵם
 קְרוֹבִים יוֹתֵר לְמַלְךְ, שְׂכָתוֹב (שם נא) לֵב
 נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה, וְאִין לֶךְ
 בְּעוֹלָם שְׁהוּא שְׂבוּר לֵב כְּמוֹ הָעֲנִי. עוֹד,
 אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בֵּא רֵאָה, כָּל אוֹתָם בְּנֵי
 הָעוֹלָם נִרְאִים לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בְּגוֹף וְנַפְשׁ, וְהָעֲנִי לֹא נִרְאָה אֵלָּא בְּנַפְשׁ
 לְבַדָּה, וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא קְרוֹב לְנַפְשׁ
 יוֹתֵר מִלְּגוֹף.

בְּזַעִיר אֲפִין. וּבְשִׁבְתָּא אַתְּגַלִּיא מְצַחָא
 דְּאַתְקָרִי רְצוֹן. בְּהֵיא שַׁעְתָּא אֲשַׁתְּכִיךְ
 רוּגְזָא. וְאֲשַׁתְּכַח רְעוּא, וּמִתְקַבְּלָא צְלוֹתָא.
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים טט) וְאֲנִי תִפְלְתִי לֶךְ
 יְיָ עַת רְצוֹן. וְעַת רְצוֹן מַעֲתִיק יוֹמִין,
 לְגַלְיָא מְצַחָא. וּבְגִין כֶּךָ אַתְתַּקֵּן הָאֵי קְרָא,
 לְמִימְרֵיהּ בְּצְלוֹתָא דְּמִנְחָה בְּשִׁבְתָּא. אָמַר
 רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיהּ, בְּרִיךְ בְּרִי
 לְעַתִּיק יוֹמִין, רְעוּא דְּמְצַחָא תִשְׁכַּח
 בְּשַׁעְתָּא דְּתַצְטְרִיךְ לֵיהּ.

הַקְּב"ה שׁוֹמֵעַ יוֹתֵר תְּפִילַת הָאֲבִיוֹן שְׁהוּא
 קְרוֹב יוֹתֵר לָהּ

א לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד לְהַזְכִּיר: ב אֱלֹהִים ^{תהי' בעל הומונים} לְהַצִּילַנִי יְהוָה־אֱלֹהֵי לְעִזְרָתִי
 חוֹשָׁה: ג יִבְשׂוּ וַיַּחֲפְרוּ מִבְּקָשֵׁי נַפְשִׁי וַיִּפְּלוּ וַיִּפְּלֻמוּ חַפְצֵי רַעְתִּי:
 ד יָשׁוּבוּ עַל עֵקֶב בְּשֹׁתָם הָאֲמָרִים הָאֵחָ הָאֵחָ: ה יִשְׁיִשׂוּ וַיִּשְׁמְחוּ בְּךָ כָּל מִבְּקָשֶׁיךָ
 וַיֹּאמְרוּ תְּמִיד וַיִּגְדַּל אֱלֹהִים ^{תהי' בעל הומונים} אֱהָבֵי יִשׁוּעָתְךָ: ו וַאֲנִי עָנִי וְאֶבְיוֹן אֱלֹהִים
 חוֹשָׁה לִּי עֲזָרִי וּמַפְלְטִי אֶתָּה יְהוָה־אֱלֹהֵי אֵל תִּתְאַחֵר: ^{תהי' בעל הומונים}

— שִׁמוּשׁ תֵּהִלִּים —

למלחמה

אלהים להצילני (ע, ב): [שימוש תהלים לפרק ע] אמור יתיה בקרבא לקבל שונאך ותנצח.

— זוהר תהלים —

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַתְּרַצָּה מְדוּד הַמְּלֶךְ
 בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא
 וַאֲנִי עָנִי וְאֶבְיוֹן אֱלֹהִים חוֹשָׁה לִּי עֲזָרִי
 וּמַפְלְטִי אֶתָּה ה' וַגּו' (ע, ו): [זוהר ספר
 שמוות (פרשת פקודי דף רל"ב ע"ב)] דָּוִד הַמְּלֶךְ
 תְּמִיד הָיָה מִשְׁפִּיל עֲצָמוֹ לְקָדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכֵּל מִי שֶׁמְנַמֵּךְ עֲצָמוֹ לַפָּנִי
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוּא מְזַקֵּף אוֹתוֹ עַל
 הַכֹּל, וּמִשׁוּם כֵּךְ הַתְּרַצָּה בּוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ

הוא בעולם הזה ובעולם הבא. בעולם
 הזה - שכתוב (ישעיה לו) וגננתי על העיר
 הזאת להושיעה למעני ולמען דוד עבדי.
 ובעולם הבא - שכתוב (הושע ג) ובקשו את
 ה' אלהיהם ואת דוד מלכם ופחדו אל ה'
 ואל טובו באחרית הימים. דוד הוא ה'יה
 מלך בעולם הזה, ודוד יהיה מלך לעתיד
 לבא. ועל זה אמר, אכן מאסו הבונים
 היתה לראש פנה.

א בך יהוה ^{תקנת על חסות} חסיתי אל אבושה לעולם: ב בצדקתך תצילני ותפלטני מטה אלי אונך והושיעני: ג תיה לי לצור מעון לבוא תמיד צוית להושיעני כי סלעי ומצודתי אתה: ד אלהי ^{תקנת על חסות} פלטני מיד רשע מפה מעול וחומץ: ה כי אתה תקנתי אדני יהוה (קרי אלהים) מבטחי מנעורי: ו עליך נסמכתי מבטן ממעי אמי אתה גזוי בך תהלתי תמיד: ז כמזפת הייתי לרבים ואתה מחסי עז: ח ימלא פי תהלתך כל היום תפארתך: ט אל תשליבני לעת זקנה כבלות בחי אל תעזבני: י כי אמרו אויבי לי ושמרי נפשי נועצו יחדו: יא לאמר אלהים ^{תקנת על חסות} עזבו רדפו ותפשוהו כי אין מציל: יב אלהים ^{תקנת על חסות} אל תרחק ממני אלהי ^{תקנת על חסות} לעזרתי (חישה) חושה: יג יבשו יכלו שמיני נפשי יעמו חרפה ובלמה מבקשי רעתי: יד ואני תמיד איחל והוספתי על כל תהלתך: טו פי יספר צדקתך כל היום תשועתך כי לא ידעתי ספרות: טז אבוא בגברות אדני יהוה (קרי אלהים) אוזביר צדקתך לבדך: יז אלהים ^{תקנת על חסות} למדתני מנעורי ועד הנה אניד נפלאותיך: יח וגם עד זקנה ושיבה אלהים ^{תקנת על חסות} אל תעזבני עד אניד ורועך לדור לכל יבוא גבורתך: יט וצדקתך אלהים ^{תקנת על חסות} עד מרום אשר עשית גדלות אלהים ^{תקנת על חסות} מי כמוך: כ אשר (הראיתנו) הראיתני צרות רבות

— שִׁמוּשׁ תְּהִלִּים —

למצא הן

בך ה' חסיתי (עא, א): [שימוש תהלים לפרק עא] להנצל מהתפיסה אמור אותו בכל יום ז' פעמים ערב ובקר וצהרים.

— זוהר תהלים —

הרחמים מעכבים את הדין שלא יכלה את העולם
 וְכָל הַמַּעֲשִׂים שֶׁל הָעוֹלָם הֵם עוֹמְדִים בְּדִין חוּץ מִשֶּׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּדִי לְקַיֵּם אֶת הָעוֹלָם שְׁלֵא יֵאבֵד. פֶּרֶשׁ עָלָיו רַחֲמִים, וְאוֹתָם הֶרְחַמִּים מֵעַכְבִּים אֶת הַדִּין שְׁלֵא יִכְלֶה אֶת הָעוֹלָם, וְעַל הֶרְחַמִּים מִתְּנַהֵג הָעוֹלָם וּמִתְקִים בְּשִׁבְלָם. וְאִם תֹּאמַר שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה דִין בְּאֵדָם בְּלִי דִין, הֲרֵי נֹאמַר, שְׁכַאֲשֶׁר הַדִּין שׁוֹרֵה עַל הָאֵדָם כְּשֶׁהוּא צָדִיק, מִשׁוּם אֲהַבְתּוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵלָיו הֵיא, הֶרְחַמִּים מֵעַכְבִּים אֶת הַדִּין שְׁלֵא יִכְלֶה אֶת הָעוֹלָם וְרַעוּת רַבּוֹת וְרַעוּת תְּשׁוּב תַּחֲנִינִי וּמִתְהַמּוֹת הָאָרֶץ תְּשׁוּב תַּעֲלֵנִי (עא, כ): [זוהר ח"א פ' וישב דף קפ.] רבי חייא פתח ואמר, (איוב לד) לכן אנשי לבב שמעו לי חללה לאל מרשע ושדי מעול, כי פעל אדם ישלם לו וכארח איש ימצאנו. בא ראה, כשבא הקדוש ברוך הוא את העולם, עשה אותו על הדין, ועל

וְרַעוּת תָּשׁוּב (תחיינו) תַּחֲיִינִי וּמִתְהַלְמוֹת הָאָרֶץ תָּשׁוּב תַּעֲלֵנִי: כֹּא תִרְבַּ גְּדֻלָּתִי
 וְתִסַּב תִּנְחַמְנִי: כִּב גַּם אֲנִי אֹדְדָה כְּכֹלִי נִכְלֵ אִמְתָּךְ אֱלֹהֵי ^{תקנה בעל הכולל} אֲזַמְרָה לְךָ
 בְּכַנּוּר קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: כִּג תִּרְנְנָה שִׁפְתֵי כִי אֲזַמְרָה לְךָ וְנִפְשִׁי אֲשֶׁר פָּדִיתִי: כד גַּם
 לְשׁוֹנֵי כָּל הַיּוֹם תִּהְיֶה צְדֻקָתְךָ כִּי בָשׂוּ כִי תִפְרוּ מִבִּקְשֵׁי רַעְתֵּי:

—= זוהר תהלים =—

שְׂאִינוּ מְרַצָּה בּו, לֹא נוֹתֵן לוֹ צַעַר בְּעוֹלָם
 הַזֶּה, אֲלֹא דִרְכֵיו מִתְקַנּוֹת וְהוּא בְשִׁלְמוֹת
 יִתְרָה, מִשׁוּם שְׂאֵם עוֹשֶׂה צְדָקָה אוֹ חֶסֶד,
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁלֵּם לוֹ אֶת שְׂכָרוֹ
 בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא יִהְיֶה לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם
 הַהוּא. וְזֶהוּ שִׁתְּרָגַם אוֹנֵקְלוֹס (דְּבָרִים ז)
 וּמְשַׁלֵּם לְשׁוֹנְאָיו וְגו' - מְשַׁלֵּם לְשׁוֹנְאָיו
 טוֹבוֹת שֶׁהֵם עוֹשִׂים [הוּא], וּמִשׁוּם כִּף אוֹתוֹ
 צְדִיק שֶׁנֶּשְׁבַר תְּמִיד הוּא אֶהוּב שֶׁל הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא. וְהַדְּבָרִים הֵלְלוּ כְּשֶׁבִדְק, וְלֹא
 מְצָא חֶטָּא בִּידוֹ שֶׁנַּעֲנַשׁ עָלָיו.

כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר, שֶׁהָרִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 מִרְחַם עָלָיו בְּאַהֲבָה לְקָרֵב אוֹתוֹ אֵלָיו,
 מְשַׁבֵּר אֶת הַגּוֹף כְּדֵי לְהַשְׁלִיט אֶת הַנְּשִׁמָּה,
 וְאֵז מִתְקָרֵב הָאָדָם אֵלָיו בְּאַהֲבָה כְּרֹאוֹי,
 וְהַנְּשִׁמָּה שׁוֹלֵטֶת וְהַגּוֹף נִחְלָשׁ. וְצָרִיךְ גּוֹף
 חָלָשׁ וְנִפְשׁ חֲזָקָה שֶׁמִּתְגַּבְּרֶת בְּחֲזָק, וְאֵז הוּא
 אֶהוּב שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
 הַחֲבָרִים, נוֹתֵן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְצְדִיק צַעַר
 בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּדֵי לְזַכּוֹת אוֹתוֹ לְעוֹלָם הַבָּא.
 וְכֹאֲשֶׁר הַנְּשִׁמָּה חָלְשָׁה וְגוֹף חֲזָק, הוּא
 שׁוֹנְאוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,

יד לחודש

עב א לשלמה אלהים משפטך למלך תן וצדקתך לבן מלך: ב ידון עמך בצדק וענייך במשפט: ג ישאו הרים שלום לעם ונבעות בצדקה: ד ישפט עניי עם יושעי לבני אביון וידבא עושק: ה יראוך עם שמש ולפני ירח

— שִׁמוֹשׁ תְּהִלִּים —

למצא חן וחסד

לשלמה אלהים משפטיך (עב, א): [שימוש תהלים לפרק עב] כתיב אותו ותלהו עליך ותמצא חן וחסד בעיני הבריות. ושם שלו הוא א"ה א' מן "אלהים, ה' מן יאשרוהו וטוב שלא ירד מנכסיו.

— זוהר תהלים —

ייראוך עם שמש. ואף על גב שהרי בארנו את הפסוק הזה, אמר רבי אלעזר, אלמלא שבני העולם הם אטומי לב וסתומי עינים, לא יכולים לעמד מקול הנעימה של גלגל השמש כשנוסע (ויצא) ומשבח לפני הקדוש ברוך הוא.

זמן תפילת מנחה לפני ששקעה חמה

ייראוך עם שמש (עב, ה): [זוהר ח"ב פ' (פרשת בראשית)] ומשום כך, אמר רבי אלעזר, אסור לו לאדם לומר את תשבחות תפלתו אלא עם דמדומי החמה, שכתוב ייראוך עם שמש. וכן אמר רבי אלעזר, התפלה והתשבחת של הלילה, מששקעה החמה טרם נראתה הלבנה, שכתוב (תהלים עב) ייראוך עם שמש, זוהי תפלת הבקר. ולפני ירח וגו', זוהי תפלת הלילה.

מאותו יום נדרתי שלא להקדים שלום רק לאדם צדיק

ייראוך עם שמש (עב, ה): [זוהר ח"ב פ' מקץ (ד' טז)] רבי חייא רבי יוסי היו הולכים בדרך. בינתים ראו איש אחד שהיה בא מעטף בעטוף של מצוה וכלי

זמן התפלה הוא מיד עם שקש תחלת היום

ייראוך עם שמש (עב, ה): [זוהר ח"ב פ' וישלח (ד' קעח)] ועכשו שהאיר השמש, הוא זמן התפלה להתפלל, כמו שבארנוהו, שכתוב (תהלים עב) ייראוך עם שמש. מהו עם שמש? לשמר אור השמש עמנו להאיר לה, שהרי יראה עם השמש צריך, ולא להפרידם. וכשלא מאיר היום, הוא לא יראה עם השמש, וצריך לחבר אותם כאחד, וזהו עם שמש.

בשעה שנוסע השמש בגלגליו פותח בקול נעימה ואומר שירה

ייראוך עם שמש (עב, ה): [זוהר ח"ב פ' ויקהל (ד' קצ"ו)] בשעה שיוצאת השמש ביום, ישראל נוטלים שירה למטה, והשמש למעלה, שכתוב ייראוך עם שמש. בשעה שנוסע השמש בגלגליו, פותח בקול נעימה ואומר שירה. ואיזו שירה אומרים? (תהלים קד) הודו לה' קראו בשמו וגו'. (שם) שירו לו זמרו לו וגו'. וישראל משבחים את הקדוש ברוך הוא ביום עם השמש. זהו שכתוב (שם עב)

דור הדרים: ו ירד כמטר על גו כרביבים וריוף ארץ: ז יפרח בימיו צדיק ורב
 שלום עד כלי ירח: ח וירד מים עד ים ומנחת עד אפסי ארץ: ט לפניו יברעו
 ציים ואיביו עפר ילחכו: י מלכי תרשיש ואיים מנחה ישיבו מלכי שבא וסבא
 אשפר יקריבו: יא וישתחוו לו כל מלכים כל גוים ועבדוהו: יב כי יציל אביון
 משוע ועני ואין עזר לו: יג יחס על דל ואביון ונפשות אביונים וישוע: יד מתוך
 ומחמם ונאל נפשם וייקר דמם בעיניו: טו ויחי ויתן לו מזהב שבא ויתפלל
 בעדו תמיד כל היום יברכנהו: טז יהי פסת בר בארץ בראש הרים ירעש

— זוהר תהלים —

שמשתדלים היו בתורה, קרב אליהם
 ונתן להם שלום.

אמר להם, רבותי, במה חשדתם אותי
 כשנתתם לי שלום ולא השבתי
 לכם? אמר לו רבי יוסי, אולי היית
 אומר תפלה או מרחיש בתלמודך. אמר
 להם, הקדוש ברוך הוא ידון אתכם לכף
 זכות. אבל אמר לכם, יום אחד הייתי
 הולך בדרך, מצאתי איש אחד והקדמתי
 לו שלום, ואותו איש היה שודד, וקם
 עלי וצער אותי, ואלמלא שהתגברתי
 עליו הצטערתי. מאותו יום נדרתי שלא
 להקדים שלום, רק לאדם צדיק, אלא
 אם הפרתיו בראשונה, משום שיכול
 לצער אותי ויתגבר עלי בכח, משום
 שאסור להקדים שלום לאיש רשע,
 שכתוב (ישעיה מט) אין שלום אמר ה'
 לרשעים. ואותה השעה שראיתי אתכם
 ונתתם לי שלום ולא השבתי לכם,
 חשדתי אתכם, משום שלא ראיתי בכם
 מצוה שנראית בחוץ, וכמו כן הייתי
 חוזר על תלמודי, אבל עכשו שראיתי
 אתכם שאתם צדיקים, הנה הדרך
 מתקנת לפני.

זין קשורים תחתיו. אמר רבי חייא,
 האיש הזה, אחד מן השנים יש בו - או
 שהוא צדיק שלם, או שהוא בשביל
 לרמות את בני העולם. אמר לו רבי
 יוסי, הרי החסידים העליונים אמרו, הרי
 דן כל אדם לכף זכות. הנה שנינו, אדם
 שיוצא לדרך, יתפון לשלשה דברים -
 לדורון, לקרב, ולתפלה. מנין לנו?
 מיעקב. שהרי הוא התפון לשלשת אלו,
 וזו עצמו לדורון, לקרב ולתפלה.
 והאיש הזה הוא הולך בדרך, הנה יש
 בו עטוף של מצוה לתפלה, והנה בו
 כלי זין לקרב. כיון שיש בו שני אלה,
 השלישי אין לרדף אחריה. כשקרב
 אליהם, נתנו לו שלום ולא השיב להם.
 אמר רבי חייא, הנה אחד מאותם
 השנים שראויים להיות בו - אין בו,
 שהרי לא תקן עצמו לדורון, ובדורון
 כלול השלום. אמר רבי יוסי, אולי היה
 משתדל בתפלתו, או שמרחיש תלמודו
 כדי שלא ישכח אותו. הלכו יחד, ולא
 דבר אותו האיש עמיהם. אחר כך
 נשמטו רבי חייא ורבי יוסי והשתדלו
 בתורה. כיון שראה אותו האיש

בְּלִבְנוֹן פָּרְיוֹ וַיִּצְיָצוּ מַעִיר בְּעֶשֶׂב הָאָרֶץ: י' יְחִי שְׁמוֹ לְעוֹלָם לְפָנֵי שְׁמֹשׁ יְנִיק יִנּוֹן
 שְׁמוֹ וַיִּתְּבַרְכוּ בּוֹ כָּל גּוֹיִם וְיִאֲשְׁרוּהוּ: י"ח בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 וְיִשְׂרָאֵל עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוֹ: י"ט וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וַיִּמְלֵא כְבוֹדוֹ
 אֶת כָּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן: כ בָּלוּ תַפְלוֹת דָּוִד בֶּן יִשָּׁי:

תפלה על המלכות
 תפלה על המלכות

זוהר תהלים

של העולם עתידים למצא נסתרות של חכמה ולדעת בו קצים וחשבונות ובאותו זמן יתגלה לכל

יהי שמו לעולם לפני שמש וינון שמו וגו' (עב, י'): [זוהר ח"א פרשת וירא דף ק"ח.ג.]

כשבאו אל רבי שמעון, ספרו לו המעשה הזה. אמר להם, אולי בקץ המשיח של אותם אותיות הייתם עסוקים? אמרו לו, את זה לא ידענו, שהרי הכל נשכח מעמנו. אמר להם רבי שמעון, שאין רצון הקדוש ברוך הוא בזה שיִתְגַּלֶּה כָּל כֶּף לְעוֹלָם, וכשיהיה קרוב לימות המשיח, אפלו תינזקות של העולם עתידים למצא נסתרות של חכמה ולדעת בו קצים וחשבונות, ובאותו זמן יתגלה לכל. זהו שכתוב (צפניה א) כי אז אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים וְגו'. מה זה אז? בזמן שתקום כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל מִן הָעֶפֶר וַיִּקֶּם אוֹתָהּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אִזְ אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שְׁפָה בְרוּרָה לְקִרְא כָּלֶם בְּשֵׁם ה' וְלַעֲבֹדוֹ שָׂכֵם אַחַד.

הנהגה שתהיה קודם ביאת המשיח יהי שמו לעולם לפני שמש וינון שמו ויתברכו בו כל גוים ואשרוהו: (עב, י'). [זוהר (ח"ב דף טז.ג.) רבי שמעון הרים ידיו, ובכה ואמר, אוי למי שיזדמן באותו זמן, ואשרי חלקו של מי שיזדמן באותו זמן. אוי למי שיזדמן באותו זמן - משום שכשיבא הקדוש ברוך הוא לפקד את האילה, יסתכל מי הם אותם שעמדו עמה, בכל אותם שנמצאים עמה, בכל מעשי כל אחד ואחד, ולא ימצא צדיק, שכתוב (ישעיה סג) ואביט ואין עוזר. וכמה צרות על צרות לישראל. אשרי מי שיזדמן וימצא באותו הזמן - משום שאותו שיעמד באותו זמן באמונה, יזכה לאותו אור של שמחת המלך, ועל אותו זמן כתוב (זכריה יג) וצרפתים כצרף את הכסף ובחנתים כבחן את הזהב וגו'.

כשיהיה קרוב לימות המשיח אפלו תינזקות

ספר שלישי

עג א מזמור לאסף אך טוב לישראל אלהים לברי לבב: ב ואני במעט
(נמוי) נמיו רגלי באין (שפכה) שפכו אשרי: ג כי קנאתי בהוללים שלום
רשעים אראה: ד כי אין חרצפות למותם ובריא אולם: ה בעמל אנש אינמו
ועם אדם לא ינגעו: ו לכן ענקתמו נאווה יעטף שית חמם למו: ז וצא מחלב

—== טימוש תהלים ==—
להנצל מפחד

אך טוב לישראל (עג, א): [טימוש תהלים לפרק עג] להנצל משמד אמור אותו ז' פעמים בכל יום.

—== זוהר תהלים ==—

משום שטוב הוא לישראל, יש לישראל חלק לעולם הזה, ובעולם הבא לראות עין בעין את מראה הכבוד, ככתוב (ישעיה נב) כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון. ברנף ה' לעולם אמן ואמן.

כי קנאתי בהוללים וגו' (עג, א): [זוהר
בראשית פ' וישלח (ד' קטו)] בא ראה,
כשדוד המלך נצל מאכיש מלך גת, אז
אמר את זה, משום שהשכינה הקיפה
אותו ונצל מהם מאכיש ומעמו, כל אותם
שהתקיפו [שהקיפו] אותו. מה כתוב?
(שמואל א כא) ויתהלל בידם, למה ויתהלל?
היה צריך לכתב וישתגע, כמו שנאמר (שם)
כי הבאתם את זה להשתגע עלי. אלא חזר
על אותו דבר שאמר דוד בתחלה, שכתוב
(תהלים עג) כי קנאתי בהוללים וגו'. אמר לו
הקדוש ברנף הוא: חייך עדין אתה צריך
את זה. כיון שנכנס לבית אכיש והחזיקו
בו, מה כתוב? ויתהלל בידם, פאותם
הוללים שקנא בהם בהתחלה. ואז באה
שכינה ושרתה סביב דוד.

אך טוב לישראל כדי להדבק בו

מזמור לאסף אך טוב לישראל (עג, א): [זוהר
בראשית פ' מקץ (ד' רה ע"א)] פתח
ואמר, (תהלים עג) מזמור לאסף אך טוב
לישראל אלהים לברי לבב. בא ראה,
הקדוש ברנף הוא עשה את הימין ועשה
שמאל להנהיג את העולם. אחד נקרא טוב,
ואחד נקרא רע. ובשני אלה נכלל האדם,
והתקרב בכל. ובאותו הרע, שהיא השמאל,
נכללו עמים עובדי כוכבים ומזלות ונתן
בצד שלהם, משום שהם ערלי לב וערלי
בשר ולהטמא בו. אבל בישראל מה כתוב?
אך טוב לישראל. ואם תאמר, לבלם? לא,
אלא לאותם שלא נטמאים עם אותו הרע,
שכתוב לברי לבב, משום שזה טוב וזה רע.
טוב לישראל לבדם, ורע לעמים עובדי
כוכבים ומזלות. אך טוב לישראל כדי
להדבק בו, וכזה נדבקו ישראל בסוד עליון,
בסוד האמונה, שהכל יהיה אחד. אמר רבי
יוסי, אשרינו שלא טעינוו בו, והרי הקדוש
ברנף הוא שלח אותך אלינו. אמר רבי יוסי,

עִינָמוּ עֲבָרוּ מִשְׁפִּיזוֹת לִבָּב: ה יִמְיָקוּ וַיִּדְבְּרוּ בְרָע עֲשָׂק מִפְּרוֹם יִדְבְּרוּ: ט שְׁתָּנוּ
 בַּשָּׁמַיִם פִּיחָם וּלְשׁוֹנָם תִּחְלָדוּ בְּאָרְצָן: י לִבָּן (ישיב) יִשׁוּב עִמּוֹ הָלָם וְיָמִי מָלֵא יִמְצֹנוּ
 לָמוֹ: יא וְאָמְרוּ אִיכָּה יָדַע אֵל וַיֵּשׁ דַּעַה בְּעֵלְיוֹן: יב הִנֵּה אֱלֹהֵי רְשָׁעִים וְשִׁלּוֹי עוֹלָם
 הִשְׁגֹּה חֵיל: יג אֵךְ רִיק זִבְתִּי לִבָּבִי וְאֶרְחֵץ בְּנִקְיוֹן פִּפְי: יד וְאֵחִי נִגְנֹעַ כָּל הַיּוֹם
 וְתוֹכַחְתִּי לַבְּקָרִים: טו אִם אָמַרְתִּי אֶסְפְּרָה כִּמוֹ הִנֵּה דוֹר בְּנֵיךְ בְּגִדְתִּי:
 טז וְאֵחֶשְׁבָּה לְדַעַת זֹאת עִמָּל (היא) הוּא בְּעֵינַי: יז עַד אָבוֹא אֵל מִקְדָּשִׁי אֵל
 אֲבִינָה לְאַחֲרֵיתָם: יח אֵךְ בַּחֲלָקוֹת תִּשִׁית לָמוֹ הַפְּלָתָם לְמִשְׁוֹאוֹת: יט אֵךְ הָיוּ
 לְשִׁמָּה כָּרְנֵעַ סִפּוֹ תִּמּוֹ מִן פְּלֵאוֹת: כ בַּחֲלוֹם מִחֲקוּץ אֲדַנִּי פָּעִיר צִלְמָם תִּבְּוֶה:
 כא כִּי יִתְחַמֵּץ לִבָּבִי וּבְלִיזוֹתִי אֲשַׁתּוֹנֵן: כב וְאֲנִי בְּעַר וְלֹא אֲדַע בְּהִמּוֹת הַיִּיְתִי
 עִמָּךְ: כג וְאֲנִי תָמוּד עִמָּךְ אַחֲזָתָ בְּיַד יְמִינִי: כד בַּעֲצָתְךָ תִּנְחַנֵּי וְאַחַר כְּבוֹד
 תִּקְחֵנִי: כה מִי לִי בַּשָּׁמַיִם וְעִמָּךְ לֹא חִפְצָתִי בְּאָרְצָן: כו כָּלָה שְׁאֵרֵי וּלְבָבִי צוֹר
 לִבָּבִי וְחִלְקֵי אֱלֹהִים ^{תִּתְּנוּ לְעוֹלָם} לְעוֹלָם: כז כִּי הִנֵּה רַחֲקוֹךָ יֹאבְדוּ הַצְּמִתָּה כָּל זִוְנָה
 מִפְּוֶךְ: כח וְאֲנִי קִרְבַּת אֱלֹהִים ^{תִּתְּנוּ לְעוֹלָם} לִי טוֹב שְׁתִּי בְּאֲדָנִי יְהוָה (קרי אלהים) מִחֲסִי
 לְסִפְּרָ כָּל מַלְאֲכוֹתֶיךָ:

===== זוהר תהלים =====

קייט) טוב לי תורת פיך, אזי מתקרב לקדוש
 ברוך הוא שנקרא טוב, שכתוב (שם קמה)
 טוב ה' לכל, ואז מתקרב להיות צדיק,
 כמו שנאמר (ישעיה ג) אמרו צדיק כי טוב.
 וכשהוא צדיק, שכונה שורה עליו,
 ומלמדת אותו סודות עליונים בתורה,
 משום שאין מתחברת שכונה אלא עם
 טוב, שהרי צדיק וצדק הולכים יחד.

כשבן אדם מתקרב לתורה שנקראת טוב
 - אזי מתקרב לקדוש ברוך הוא שנקרא
 טוב - ואז מתקרב להיות צדיק
 ואני קרבת אלהים לי טוב וגו' (עג, כח):
 [זוהר תדט (דף ק"ו: סתרי תורה פרשת וישב)]
 פתח אותו ה'יהודי ואמר, ואני קרבת
 אלהים לי טוב וגו'. בא וראה, כשבן אדם
 מתקרב לתורה שנקראת טוב, שכתוב (שם

עד א משביל לאספה למה אלהים ונחת לנצח יעשן אפה בצאן
 מרעיתך: ב זכר עדתך קנית קדם גאלת שבט נחלתך הר ציון זה שכתת
 בו: ג הרימה פעמיה למשאות נצח כל הרע אויב בפךש: ד שאגנו צררוך בקרב
 מועדך שמו אותתם אתות: ה ינדע במביא למעלה בסכך עין קרדמות: ו (ועת)
 ועתה פתוחיה יחד בכשיל וכילפת יהלמון: ז שלחו באש מקדשך לארץ חללו

שימוש תהלים

אי הוה לך סנאין

למה אלהים זנחת לנצח (עד, א): (שימוש תהלים לפרק עד) אי היו לך סנאין מעיקין או רוחין מעיקין
 לך אמור יתיה ואת חזי ניסין.

זוהר תהלים

חרבן בית המקדש - ומזמן שהוא אין
 שמחה לפניו למעלה ולמטה
 שלחו באש מקדשך לארץ חללו משכן
 שמה (עד, ז): [זוהר ספר בראשית פ' נח
 (דף טא ע"ב) זוהר תורה] רבי אלעזר הלך אל
 רבי יוסי ברבי שמעון בן לקוניא חמיו.
 כיון שראה אותו, התקין לו שטיח של
 פסוי במוטות של עץ, וישבו. אמר לו
 חמיו, אפשר ששמעת מאביך זה שכתוב
 (איכה ב) עשה ה' אשר זמם בצע אמרתו
 אשר צוה מימי קדם? אמר לו, הרי פרשוה
 החברים, בצע אמרתו - שקרע האדרת
 שלו. אשר צוה מימי קדם - שהרי אותה
 האדרת צוה מאותם ימים ראשונים
 עליונים, וביום שחרב בית המקדש קרע
 אותה, משום שהאדרת הזו היא כבודו
 ותקונו, וקרע אותה. אמר לו, עשה ה'
 אשר זמם, וכי מלך חושב [קדם] להרע
 לבניו עד שלא יבאו לחטא?! אמר לו,
 (משל) למלך שהיה לו כלי יקר, ובכל יום
 היה פוחד עליו שלא ישבר והיה מסתפל
 בו ומצא חן בעיניו. לימים בא בנו והרגיו

את המלך. לקח המלך אותו כלי יקר ושבר

אותו. זהו שכתוב עשה ה' אשר זמם. בא

ראה, מיום שנבנה בית המקדש היה

הקדוש ברוך הוא מסתפל בו וחיבב עליו

הרבה, והיה פוחד על ישראל שיחטאו

ויחרב בית המקדש. וכך בכל פעם שהיה

בא אצל בית המקדש, היה לובש אותה

אדרת. אחר שגרמו החטאים והרגיו לפני

המלך, נחרב בית המקדש וקרע אותה

האדרת [קרע אותה האדרת ונחרב בית המקדש].

הינו שכתוב עשה ה' אשר זמם.

בצע אמרתו וגו' (איכה ב) [האמרתו הזו

בתחלה ישבה בראש אמיר, והרי התעטרו

עטרה לראש ואילן נאה לפניו, והיא מימי קדם

ודאי, ואז עצבות לפניו בבתי החיצונים ודאי,

(ישעיה לג) והן אראלם צעקו חצה, (שם כב) ויקרא

ה' אלהים צבאות ביום ההוא וגו']. הינו בזמן

שנחרב בית המקדש. אבל בזמן אחר אין

חדוה לפני הקדוש ברוך הוא כמו זמן

שאובדים רשעי העולם ואותם שהרגיו

לפניו. זהו שכתוב (משלי יא) ובאבד רשעים

רנה. וכן בכל דור ודור שעושה דין ברשעי

מִשְׁכַּן שְׁמֶךָ: ה אָמְרוּ בְּלִבָּם נִינֵם יַחַד שָׁרְפוּ כָּל מוֹעֲדֵי אֵל בְּאֶרֶץ: ט אוֹתֵינוּ
 לֹא רָאִינוּ אֵין עוֹד נְבִיא וְלֹא אִתְּנוּ יָדַע עַד מָה: י עַד מָתִי אֱלֹהִים יִחַרְף
 צַר וְנֶאֱזַן אֹיִב שְׁמֶךָ לְנֶצַח: יא לָמָּה תִּשְׁיֵב יַדְךָ וַיִּמְיָנְךָ מִקְרָב (חֹקֵךְ) חִיקְךָ בְּלֵחַ:
 יב וְאֱלֹהִים יִחַרְף הַחַיִּים מִלְּפִי מִקְרָם פֶּעַל יִשְׁוּעוֹת בְּקְרָב הָאֶרֶץ: יג אֵתָּה פּוֹרְרֵת בְּעוֹד
 ים שְׁבַרְתְּ רֹאשֵׁי תַנְיִנִים עַל הַמַּיִם: יד אֵתָּה רֹצֵצֵת רֹאשֵׁי לְוִיָּתָן תַּתְּנֵנִי מֵאֲכָל
 לָעַם לְצִיִּים: טו אֵתָּה בְּקַעַת מַעַן וְנַחַל אֵתָּה הוֹכֵשֶׁת נְהַרוֹת אֵיתָן: טז לָךְ יוֹם
 אַף לָךְ לַיְלָה אֵתָּה הַכִּינּוֹת מְאוֹר וְשִׁמְשׁ: יז אֵתָּה הַצַּבֵּת כָּל גְּבוּלוֹת אֶרֶץ קוֹץ
 וְחֹרֵף אֵתָּה יַצְרֵתָם: יח זָכַר זֹאת אֹיִב חֹרֵף יְהוָה וְעַם נָבָל נֶאֱצַו שְׁמֶךָ:
 יט אֵל תִּתֵּן לְחַיִּית נֶפֶשׁ תּוֹרֵךְ חַיִּית עֲנִיָּה אֵל תִּשְׁבַּח לְנֶצַח: כ הַבֵּט לְפָרִית פִּי

— זוהר תהלים —

העולם, חֲדוּה וְתִשְׁבַּחַת לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא. וְאִם תֹּאמַר, הֲרִי שְׁנִינוּ שְׂאִין חֲדוּה
 לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּשֶׁהוּא עוֹשֶׂה דִין
 בְּרָשָׁעִים אֲלֵא? בֵּא רְאֵה, בְּשַׁעַה שְׁנַעֲשֶׂה
 דִין בְּרָשָׁעִים, חֲדוּוֹת וְתִשְׁבַּחוֹת לְפָנַי עַל
 שְׁנֵאֲבָדוּ מִהָעוֹלָם. וְהַדְּבָרִים הַלְלוּ
 כְּשֶׁמְגִיעַ אוֹתוֹ זְמַן שֶׁהַמִּתִּין לָהֶם וְלֹא שָׁבוּ
 אֵלָיו מִחֲטָאֵיהֶם. אֲבָל אִם נַעֲשֶׂה בָּהֶם דִּין
 עַד שְׁלֹא הִגִּיעַ זְמַנָּם, [וְעַד] שְׁלֹא נִשְׁלַם
 חֲטָאָם, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר (בְּרַאשִׁית טו) כִּי לֹא שְׁלַם
 עוֹן הָאֱמוּרִי עַד הַנְּהָ, אֲזִי אֵין חֲדוּה לְפָנַי,
 וְרַע לְפָנַי עַל שְׁנֵאֲבָדוּ. וְאִם תֹּאמַר, לָמָּה
 עוֹשֶׂה בָּהֶם דִּין טָרָם שֶׁהִגִּיעַ זְמַנָּם? אֲלֵא
 הֵם גָּרְמוּ רַע לְעַצְמָם, שֶׁהֲרִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא אֵינוֹ עוֹשֶׂה דִין בְּטָרָם מְגִיעַ זְמַנָּם,
 אֲלֵא מִשּׁוֹם שֶׁמִּשְׁתַּתְּפִים עִם יִשְׂרָאֵל לְהַרַע
 לָהֶם, וְלָכֵן עוֹשֶׂה בָּהֶם דִּין וּמֵאֲבָדָם
 מִהָעוֹלָם בְּלֹא הַזְמַן. וְזֶהוּ שָׁרַע לְפָנַי.
 וְלָכֵן הַטְּבִיעַ מִצְרִים בְּיָם וְהָאֲבִיד שׁוֹנְאֵי
 יִשְׂרָאֵל בִּימֵי יְהוֹשֻׁפֵט, וְכֵן כָּלֵם, שֶׁהֲרִי
 מִשּׁוֹם יִשְׂרָאֵל נֵאֲבָדוּ לְפָנַי זְמַנָּם. אֲבָל
 כְּשֶׁהִשְׁלַם הַזְמַן שֶׁחָכַה לָהֶם וְלֹא שָׁבוּ, אֲזִי

כָּל אָדָם שְׁמֹרִים קוֹלוֹ וּבּוֹכָה עַל חֲרָבַן
 הַבַּיִת זוֹכָה לְרֹאוֹתוֹ בִּישׁוּבוֹ וְשִׁמְחָתוֹ

הַבֵּט לְפָרִית פִּי מִלֵּאוּ מִחֲשַׁבֵי אֶרֶץ
 נְאוֹת חָמָס (עַד, ט): [וְתִיקוּנֵי זוּהַר
 (תִּיקוּן ד' וְכ"א)] רַבִּי יְהוּדָה הִזְהִי יוֹשֵׁב לְפָנַי
 רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְהוּא קוֹרָא, כְּתוּב (ישעיה נב)
 קוֹל צְפִיף נִשְׂאוֹ קוֹל יַחְדּוֹ יִרְנְנוּ. קוֹל
 צְפִיף, מִי הֵם צְפִיף? אֲלֵא אֵלֵה הֵם
 שְׁמַצְפִּים מְתֵי יְרַחֵם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְבָנוֹת אֵת בֵּיתוֹ. נִשְׂאוֹ קוֹל? יִשְׂאוֹ קוֹל
 הִזְהִי צְרִיף לְהִיּוֹת! מַה זֶה נִשְׂאוֹ קוֹל?
 אֲלֵא כָּל אָדָם שְׁבוּכָה וּמְרִים קוֹלוֹ עַל
 חֲרָבַן בֵּיתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, זוֹכָה
 לָמָה שְׁכָתוּב אַחַר כָּךְ - יַחְדּוֹ יִרְנְנוּ, וְזוֹכָה
 לְרֹאוֹתוֹ מִיֹּשֵׁב בְּחֲדוּה.

מִלֵּאֵי מַחֲשָׁבֵי אֶרֶץ נְאוֹת חָמָס: כֹּא אֵל יֹשֵׁב דָּךְ נִבְלָם עֵינִי וְאֶבְיוֹן יִהְלֵלֶנּוּ שְׁמֹךְ:
 כִּב קוֹמָה אֱלֹהִים הַיְהוָה יִשְׁמַע הַיְהוָה וְיִשְׁמַע הַיְהוָה רִיבָה רִיבְךָ זָכֹר חֲרַפְתָּךְ מִנִּי נָכַל כָּל הַיּוֹם: כִּג אֵל
 תִּשְׁפַח קוֹל צְרָרְךָ שְׁאוֹן קָמוּךְ עֲלֵה תְמוּד:

תיקוני זוהר תקונא ארבעין ותלת (דף פב ע"א)

בְּרֵאשִׁית תִּפְּזֵן אֶת־ר יב"ש, וְדָא
 אִיהוּ וְנִהָר יַחְרַב וְיִבְשׁ
 (שם ה), בְּהַהוּא זְמַנָּא דְאִיהוּ יִבְשׁ
 וְאִיהוּ יִבְשָׁה, צְוֹחִין בְּנִין לְתַתָּא
 בְּיַחְדָּא וְאֹמְרִין שְׁמַע יִשְׂרָאֵל,
 וְאִין קוּל וְאִין עוֹנָה, הַדָּא הוּא
 דְבְּתִיב (משלי א כח) אֲזִי יִקְרְאוּנִי וְלֹא
 אֶעֱנֶה.
 וְכִּדְ מִי שְׁגוּרִים שְׁתַּסְתַּלַּק קְבָלָה
 וְחִכְמָה מִתּוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה
 וּמִתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, וְגוּרִים שְׁלֹא
 יִשְׁתַּדְּלוּ בְּהֶן, וְאֹמְרִים שְׁאִין
 אֶלָּא פֶּשֶׁט בְּתוֹרָה וּבִתְלִמּוּד,
 בְּוִדָּאֵי כְּאֵלוּ הוּא יִסְלַק אֶת
 הַמַּעֲזִין מֵאוּתוֹ נִהָר וּמֵאוּתוֹ גֶּן.
 אוֹי לוֹ, טוֹב שְׁלֹא נִבְרָא בְּעוֹלָם
 וְלֹא יִלְמַד אוֹתָהּ תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב
 וְתוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה, שְׁנַחֲשֵׁב לוֹ
 כְּאֵלוּ הַחֲזִיר הַעוֹלָם לְתַהוּ וּבַהּוּ,
 וְגוּרִים עֲנִי בְּעוֹלָם וְאֶרְךְ הַגְּלוּת.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ
 דְּשָׂא וְכו' (בראשית א יא), אָמַר
 רַבִּי אֶלְעָזָר: אַבָּא, וְהִרִי קָרָא לוֹ
 יִבְשָׁה, מֵאִיפֵה תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ?

וְהִכִּי מֵאֵן דְּנִגְרִים דְּאִסְתַּלַּק קְבָלָה
 וְחִכְמָתָא מֵאוּרִייתָא דְבַעֲל
 פֶּה וּמֵאוּרִייתָא דְבַכְתָּב, וְנִגְרִים
 דְּלֹא יִשְׁתַּדְּלוּן בְּהוּן, וְאֹמְרִין דְּלֹא
 אִית אֶלָּא פֶּשֶׁט בְּאוּרִייתָא
 וּבִתְלִמּוּדָא, בְּוִדָּאֵי כְּאֵלוּ הוּא
 יִסְלַק נְבִיעוּ מִתְּהוּא נִהָר וּמִתְּהוּא
 גֶּן, וְוִי לִיה טַב לִיה דְּלֹא אֶתְבְּרִי
 בְּעֵלְמָא וְלֹא יוֹלִיף הֵהוּא אוּרִייתָא
 דְבַכְתָּב וְאוּרִייתָא דְבַעֲל פֶּה,
 דְּאֶתְחַשֵּׁב לִיה כְּאֵלוּ אַחֲזֵר עֲלִמָּא
 לְתַהוּ וּבַהּוּ, וְנִגְרִים עֲנִיּוּתָא
 בְּעֵלְמָא.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ
 דְּשָׂא וְכו' (בראשית א יא),
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אַבָּא וְהִיא קָרָא
 לִיה יִבְשָׁה, מֵאֵן תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ,

אמר ליה ברי אוליף תיובתא
 לכל בני עלמא, דאם בר נש יחזור
 בתיובתא, נחית לה נביעו
 דאסתלק, ומה דתהו יבשה קרא
 לה ארץ, ונהר דתהו חרב ויבש
 קרא ליה מקנה המים וימים, הדא
 הוא דכתיב (שם י) ויקרא אלהים
 ליבשה ארץ ולמקנה המים קרא
 ימים, ביהוה ומנא דאתקרי ארץ
 מה כתיב ביה (שם יא) ויאמר
 אלהים תדשא הארץ, להוציא זרעים
 ופרות שהן נשמות, (דף פב ע"ב) כל
 אחד למינהו, אלו הנשמות
 שנגזרו מכסא כבודו, ואלו
 רוחות שנגזרו ממלאכים, ואלו
 הנפשות שנגזרו מהאופנים, כל
 אחד הוציא למינהו את כל אחד
 כראוי. עץ פרי - זה תלמיד חכם,
 עשה פרי - זו בת זוגו, לכל אחד
 כראוי (כל אחד הוציא למינו).

אמר ליה ברי אוליף תיובתא
 לכל בני עלמא, דאם בר נש יחזור
 בתיובתא, נחית לה נביעו
 דאסתלק, ומה דתהו יבשה קרא
 לה ארץ, ונהר דתהו חרב ויבש
 קרא ליה מקנה המים וימים, הדא
 הוא דכתיב (שם י) ויקרא אלהים
 ליבשה ארץ ולמקנה המים קרא
 ימים, ביהוה ומנא דאתקרי ארץ
 מה כתיב ביה (שם יא) ויאמר
 אלהים תדשא הארץ, להוציא זרעים
 ופרות שהן נשמות, (דף פב ע"ב) כל
 אחד למינהו, אלו הנשמות
 שנגזרו מכסא כבודו, ואלו
 רוחות שנגזרו ממלאכים, ואלו
 הנפשות שנגזרו מהאופנים, כל
 אחד הוציא למינהו את כל אחד
 כראוי. עץ פרי - זה תלמיד חכם,
 עשה פרי - זו בת זוגו, לכל אחד
 כראוי (כל אחד הוציא למינו).

ועוד, עץ פרי - זה העמוד
 האמצעי, עשה פרי - זה
 צדיק, אשר זרעו בו על הארץ - זו
 השכינה, שכל הזרעים נכללים
 בה, וכאן המצוה של פריה
 ורביה, לעשות פרות וזרעים, זהו
 שכתוב לא תהו בראיה לשבת

ועוד עץ פרי דא עמודא
 דאמצעיתא, עושה פרי
 דא צדיק, אשר זרעו בו על הארץ
 דא שכינתא, דכל זרעין אתבלילן
 בה, והכא פקודא דפריה ורביה
 למעבר אבין וזרעין, הדא הוא
 דכתיב (ישעיה מה יח) לא תהו בראיה

לְשַׁבֵּת יִצְרָה, וּמֵאֵן דְּאִתְפַּטֵּל
 מִפְּרִיָּה וְרִבְיָה, כְּאֵלוֹ אַחֲזֹר לְהֵימֵן
 אֶרְצֵי יִבְשָׁה, וּמִנְעַ בְּרַכָּאֵן מִינָה,
 כֹּל חַד לְפִיּוֹם דְּרִנְיָה, מֵאֵן דְּפָנִים
 לְתַתָּא פָּנִים לְעִילָא, לְאַתֵּר
 דְּאִתְנַזֵּר נְשַׁמְתִּיָּה.
 יִצְרָה, וּמִי שְׁמַתְבַּטֵּל מִפְּרִיָּה
 וְרִבְיָה, כְּאֵלוֹ הַחֲזִיר אֶת אוֹתָהּ
 אֶרְצֵי יִבְשָׁה, וּמוֹנֵעַ מִמְּנָה בְּרִכּוֹת,
 כֹּל אֶחָד לְפִי דְרִגְתּוֹ, מִי שְׁפוּגִים
 לְמַטָּה פּוּגִים לְמַעְלָה אֶת הַמְּקוֹם
 שְׁנַגְזָרָה נְשַׁמְתּוֹ.

(היכלא דרשב"י - מהצה"ק המקובל רבי דוד סריג זי"ע)